VLADA CRNE GORE

MINISTARSTVO ODRŽIVOG RAZVOJA
I TURIZMA

IZVJEŠTAJ O STANJU UREĐENJA PROSTORA

U 2017. GODINI

Površina

13.812 km2

Kopnena granica

614 km

Broj stanovnika

620.029

Gustina naseljenosti

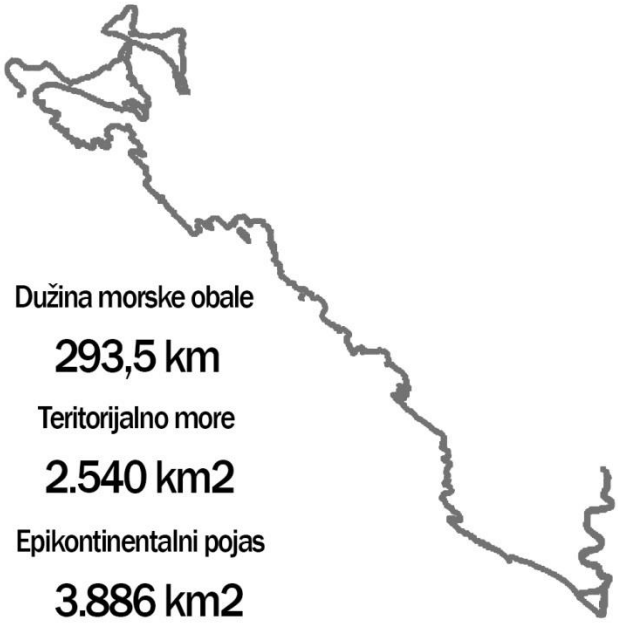
45,27 st/km2

U urbanim sredinama Crne Gore živi preko

60% ukupnog stanovništva

Dužina morske obale

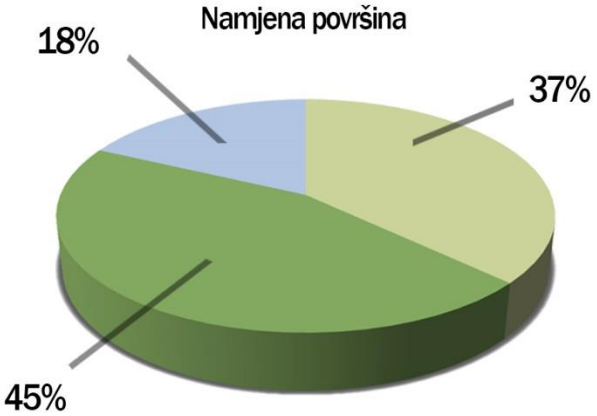
293,5 km

Teritorijalno more

2.540 km2

Epikontinentalni pojas

3.886 km2

SADRŽAJ

1. UVOD....5
1.1. Osnovni ciljevi izrade Izvještaja o stanju uređenja prostora....5
1.2. Sadržina i ciljevi politike uređenja prostora....6
2. POLAZNE OSNOVE....9
2.1. Osnovna prostorna obilježja Crne Gore....9
2.2. Osnovna demografska obilježja Crne Gore....10
2.3. Gustina naseljenosti....11
2.4. NUTS klasifikacija u Crnoj Gori....11
2.5. Teritorijalna i statistička podjela Crne Gore....12
2.6. Namjena površina....13
2.7. Seizmički hazard i seizmički rizik na teritoriji Crne Gore....15
2.8. Požari na teritoriji Crne Gore tokom 2017. godine....17
3. ANALIZA I OCJENA STANJA UREĐENJA PROSTORA....18
3.1. Stanje prostornih podataka....18
3.2. Zakonodavni i strateški okvir u oblasti uređenja prostora....21
3.3. Analiza donošenja i sprovođenja planskih dokumenata....26
3.3.1. Aktivnosti na donošenju Državne planske dokumentacije....26
3.3.2. Status državnih planskih dokumenata u 2017.godini....30
3.3.3. Realizacija Programa uređenja prostora za 2017. godinu....30
3.3.4. Mišljenja i saglasnosti na lokalna planska dokumenta....49
3.3.5. Analiza prostorno planskih bilansa za opštine u kojima je usvojen PUP....59
3.4. Unapređivanje metodologije prostornog planiranja i kvaliteta prostorno – planske dokumentacije....61
3.4.1. Registar planske i tehničke dokumentacije....61
3.4.2. Urbanističko - arhitektonski konkursi za posebno atraktivne prostore....62
3.4.3. Skupovi i manifestacije....63
3.5. Odluke na lokalnom nivou shodno zakonu o uređenju prostora i izgradnji objekata....64
3.6. Bespravna gradnja....64
3.7. Inspekcijski nadzor....69
4. POVJERENI POSLOVI....78
5. AKTIVNOSTI JAVNIH PREDUZEĆA U OBLASTI UREĐENJA PROSTORA....78
5.1. Javno preduzeće za upravljenje morskim dobrom Crne Gore....78
5.2. Javno preduzeće za Nacionalne parkove Crne Gore....86
6. USLOVI ZA OBAVLJANJE DJELATNOSTI....90
6.1. Licenca za obavljanje djelatnosti izrade planske dokumentacije i izgradnje objekata....90
7. SEKTORSKE POLITIKE KOJE IMAJU UTICAJA NA UREĐENJE PROSTORA....97
7.1. Građevinarstvo....98
7.3. Turizam....111
7.4. Životna sredina....117
7.5. Saobraćaj....123
7.6. Stambena oblast....131
7.7. Komunalni poslovi....136
7.8. Zavod za hidrometeorologiju i seizmologiju....139
7.9. Uprava za nekretnine....139
6.10. Ekonomija....146
6.11. Direktorat za vanredne situacije – Ministarstvo unutrašnjih poslova....148
6.12. Kultura....150
7. ZAKLJUČNI STAVOVI SA PREDLOGOM AKTIVNOSTI....152

Anexi:

Anex 1 – Izvještaj o stanju uređenja prostora za opštinu Andrijevica
Anex 2 - Izvještaj o stanju uređenja prostora za opštinu Bar
Anex 3 - Izvještaj o stanju uređenja prostora za opštinu Berane
Anex 4 - Izvještaj o stanju uređenja prostora za opštinu Bijelo Polje
Anex 5 - Izvještaj o stanju uređenja prostora za opštinu Budva
Anex 6 - Izvještaj o stanju uređenja prostora za Prijestonicu Cetinje
Anex 7 - Izvještaj o stanju uređenja prostora za opštinu Danilovgrad
Anex 8 - Izvještaj o stanju uređenja prostora za opštinu Gusinje
Anex 9 - Izvještaj o stanju uređenja prostora za opštinu Herceg Novi
Anex 10 - Izvještaj o stanju uređenja prostora za opštinu Kolašin
Anex 11 - Izvještaj o stanju uređenja prostora za opštinu Kotor
Anex 12 - Izvještaj o stanju uređenja prostora za opštinu Mojkovac
Anex 13 - Izvještaj o stanju uređenja prostora za opštinu Nikšić
Anex 14 - Izvještaj o stanju uređenja prostora za opštinu Petnjica
Anex 15 - Izvještaj o stanju uređenja prostora za opštinu Plav
Anex 16 - Izvještaj o stanju uređenja prostora za opštinu Plužine
Anex 17 - Izvještaj o stanju uređenja prostora za opštinu Pljevlja
Anex 18 - Izvještaj o stanju uređenja prostora za Glavni grad Podgoricu
Anex 19 - Izvještaj o stanju uređenja prostora za opštinu Rožaje
Anex 20 - Izvještaj o stanju uređenja prostora za opštinu Šavnik
Anex 21 - Izvještaj o stanju uređenja prostora za opštinu Tivat
Anex 22 - Izvještaj o stanju uređenja prostora za opštinu Ulcinj
Anex 23 - Izvještaj o stanju uređenja prostora za opštinu Žabljak

Napomena: Anexi Izvještaja o stanju uređenja prostora u 2017. godini su pripremljeni od strane loklanih samouprava.

Na osnovu člana 14 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata („Službeni list CG“, broj 64/17), Vlada Crne Gore, na sjednici od 22. marta 2018. godine, usvojila je

IZVJEŠTAJ
O STANJU UREĐENJA PROSTORA U
2017. GODINI

1. UVOD

1.1. Osnovni ciljevi izrade Izvještaja o stanju uređenja prostora

Izvještaj o stanju uređenja prostora u 2017. godini (u daljem tekstu Izvještaj), predstavlja integralni prikaz o stanju uređenja prostora u Crnoj Gori, na državnom i lokalnom nivou. Izvještaj, pored zakonom utvrđenih elemenata, sadrži i širu obradu pitanja i pojedinih sektorskih politika, u mjeri u kojoj se one reflektuju na ukupno stanje uređenja prostora.

Dokument je rezultat podataka, informacija i ocjena nadležnog organa državne uprave – Ministarstva održivog razvoja i turizma, kao i podataka, informacija i ocjena, pribavljenih od strane lokalnih samouprava, državnih organa, javnih preduzeća i ostalih institucija koje učestvuju u realizaciji određenih segmenata uređenja prostora. Informacije su obrađene u skladu sa Uputstvom o bližem sadržaju izvještaja o stanju uređenja prostora, koje je aktom broj: 01–1523/1 od 25.05.2010. godine, donijelo Ministarstvo održivog razvoja i turizma.

Izvještaj sadrži: analizu sprovođenja planskih dokumenata, ocjenu sprovedenih mjera i njihov uticaj na upravljanje prostorom, ocjenu zaštite prostora, podatke o izgrađenim objektima, uključujući i objekte koji su izgrađeni suprotno zakonu, ocjenu o iskazanim potrebama korisnika prostora, kao i druge elemente od važnosti za prostor.

U okviru Izvještaja ocjenjuje se djelotvornost primjenjenih mjera za unapređivanje sistema uređenja prostora, procjenjuje se potreba izrade novih strateških i prostorno planskih dokumenata i time se postavlja osnova za definisanje smjernica prostornog razvoja Crne Gore.

Cilj ovog dokumenta je sagledavanje cjelovite i objektivne slike crnogorskog prostora kao najvažnijeg nacionalnog resursa. Povezivanjem svijesti o prostornom potencijalu i praktičnom djelovanju na polju uređenja prostora treba snažnije afirmisati vrijednosti crnogorskog prostora i zaustaviti negativne pojave u prostoru. Jedan od ciljeva ovog Izvještaja je i podsticanje rasprave u stručnoj i naučnoj javnosti o procesima i trendovima u prostoru, mogućnostima za unapređivanje kvaliteta izgrađenog prostora i redefinisanje uloge prostornog planiranja u Crnoj Gori. Svi ovi podaci i aktivnosti poslužiće i u stvaranju obrisa Državnih smjernica razvoja arhitekture, koju Crna Gora još uvijek ne posjeduje, a čija se izrada planira tokom 2018. godine.

Prioritetni zadaci u oblasti uređenja prostora u narednom periodu biće usmjereni ka očuvanju identiteta crnogorskog prostora, saniranju područja ne samo bespravne, već i planske, a vizuelno neusklađene gradnje, kao i uspostavljanju odgovornog odnosa građana prema urbanoj sredini, koji je i dalje na niskom nivou.

Planiranje i izgradnja objekata koji kvalitetom izgradnje poštuju tradiciju, a prihvataju nove, savremene tehnologije gradnje (energetska efikasnost, zelena gradnja, bioklimatska arhitektura), podiže kvalitet života i stvara uslove za dodatno investiranje.

Cilj je očuvanje identiteta crnogorskog prostora planerskom zaštitom cjelokupne teritorije i uključivanjem kulturnog i prirodnog predjela u sistem prostornog uređenja. Na taj način usmjeriće se afirmacija obilježja i vrijednosti karakterističnog crnogorskog ambijenta, očuvanje i održivi razvoj kulturnog nasljeđa i zaštićenih područja, ali i unapređivanje kvaliteta oblikovanja u prostoru.

U tom smislu, ovaj Izvještaj daje prikaz utvrđenih problema u prostoru, navodi postojeća rješenja za poboljšanje stanja i ukazuje na mogućnosti daljih usmjerenja prostornog razvoja, daje uvid u procese koji koriste regionalne potencijale i doprinose smanjenju regionalnih razlika i promoviše ciljeve evropske teritorijalne kohezione politike. Kao najvažnije teme izdvajaju se neophodnost unaprijeđenja kvaliteta izgrađenog prostora, nužnost sistematizacije prostornih pokazatelja i podataka za praćenje stanja u prostoru, važnost edukacije i informisanja stručne i najšire javnosti o značaju prostornog planiranja, nužnost povećanja brige o javnom interesu i zaštiti opšteg dobra i neophodnost implementacije međunarodnih protokola i deklaracija u prostorno plansku dokumentaciju, što je prvi korak u njihovoj primjeni.

1.2. Sadržina i ciljevi politike uređenja prostora

Prostor Crne Gore je osnova za razvoj cjelokupnog stanovništva države, jačanje suštinske osmišljene upotrebe prostornih potencijala, kao i očuvanje raznolikosti predjela i biodiverziteta. Regionalne posebnosti su osnova za postizanje lokalnog, regionalnog i međunarodnog identiteta Crne Gore. Pozicija Crne Gore u Evropi je oduvijek imala ogroman uticaj na njene prostorne i društveno - ekonomske odnose. Način upotrebe prostora je važan element u određivanju nacionalne kulture.

Strateško opredjeljenje Crne Gore da racionalno i održivo koristi svoje prirodne i stvorene resurse i da se razvija kao ekološka država, u skladu sa ustavnim određenjem je:

- Primjena principa održivog razvoja;
- Nastavak tranzicijskih reformi;
- Uključenje Crne Gore u evropske integrativne tokove i Evropsku uniju i potpunije korišćenje raznih oblika domaće i strane institucionalne i ekspertske pomoći i savjeta;
- Širenje međunarodne ekonomske i druge razmjene;
- Brži i održivi rast ekonomije;
- Postizanje socijalnog razvoja i socijalne kohezije;
- Razvijanje oblika društvene komunikacije i interakcije;

- Očuvanje i razvijanje kulturnog (etničkog, vjerskog, rodnog i dr.) identiteta i raznolikosti;
- Blagovremena izrada i donošenje nedostajućih strateških dokumenata.

Glavni procesi i faktori koji utiču na prostorni razvoj su globalizacija, evropske integracije, tržišna ekonomija, brz razvoj informacione tehnologije, trendovi urbanizacije, demografske promjene, promjene klime i veća opšta ekološka svijest među stanovništvom. Sagledavanje različitih procesa i činjenica i organizovanje prostornog razvoja u smislu dugoročnih zahtjeva je moguće jedino ako se slijedi opredjeljenje za održivi razvoj.

Prostorno planiranje mora uvažiti i opšte razvojne projekcije i ciljeve proistekle iz globalnog opredjeljenja ka evropskim integracijama, sa perspektivom punopravnog članstva u Evropskoj uniji.

Do stupanja na snagu Lisabonskog ugovora, službeno potpisanog od strane svih zemalja članica EU 13. decembra 2007. godine, a koji je stupio na snagu 1. decembra 2009. godine - prostorno uređenje bilo je u isključivoj nadležnosti država članica. Međutim, prema Ugovoru, prostorne politike postale su zajednička nadležnost zemalja članica i Evropske komisije.

Primjenjeno na politiku uređenja prostora – to znači zahtjev za održivim razvojem, na kome se temelje osnovni ciljevi evropske razvojne politike: ekonomska, društvena i teritorijalna kohezija.

Da bi podstakla svoj ukupni razvoj, Evropska unija razvija i sprovodi mjere koje vode ka jačanju njene ekonomske, socijalne i teritorijalne kohezije. Cilj Unije je, na tom planu, da smanjuje razlike između stepena razvijenosti različitih regiona i zaostalost zapostavljenih regiona. Posebna pažnja se posvećuje seoskim područjima, područjima koja su pogođena industrijskom tranzicijom i područjima koja trpe zbog ozbiljnih i trajnih prirodnih ili demografskih nedostataka, kao što su najsjevernija područja sa veoma malom gustinom naseljenosti, kao i pogranična i planinska područja. Teritorijalnu koheziju moguće je ostvariti – u prvom redu kroz regionalnu i prostornu politiku, kao i kroz politike urbanog i ruralnog razvoja. Crna Gora, na putu evropskih integracija, mora kreiranje ekonomske politike, uključujući i politiku uređenja prostora, da uskladi sa aktima, odnosno ciljevima Evropske unije.

Prilikom izrade planskih dokumenata pored poštovanja Zakonske regulative, kao i međunarodnih deklaracija, prikupljaju se i podaci institucija nadležnih kako za ruralni razvoj, tako i za ostale oblasti. Međutim, u narednom periodu treba insistirati na još intenzivnijoj koordinaciji svih strana uključenih u dostavljanje mišljenja na planska dokumenta, kako bi se obezbijedilo dosljedno sprovođenje sektorskih strategija i njihovo međusobno usklađivanje, koje se najlakše sagledava upravo kroz izradu prostorno planske dokumentacije.

Države članice Evropske unije vode i usklađuju svoje ekonomske politike na način da ostvare naznačene ciljeve. Unija podržava ostvarivanje ovih ciljeva i svojim djelovanjem kroz strukturne fondove (European Agricultural Fund for Rural Development, Odsjek za usmjeravanje, Evropski socijalni fond, Evropski fond za regionalni razvoj), Evropsku investicionu banku i druge postojeće finansijske instrumente.

Ustavno određenje Crne Gore kao ekološke države rezultiralo je odgovarajućom politikom u sklopu koje je opredjeljenje - da se razvija na principima održivosti iskazano kroz propise, strateške dokumente, međunarodne akte, i uspostavljene institucionalne okvire. Strateški dokumenti na tom planu su Prostorni plan Crne Gore i Strategija održivog razvoja Crne Gore, čiji je jedan od osnovnih principa integrisanje načela životne sredine u razvojne politike, a to znači i u politiku uređenja prostora.

Strateške odredbe Prostornog plana Crne Gore implementiraju se kroz odgovarajući nivo planskih dokumenata, kao i kroz strategije, programe i dr. koji sadrže rješenja u pogledu korišćenja resursa i potencijala, prioriteta razvoja, ograničenja, planskog kontrolisanja i rješavanja konflikata, kontrolisanja pragova prostornog i drugog razvoja, zahtjeva okruženja, kontrole seizmičkog rizika i preduslova koje treba obezbijediti za ostvarivanje konkretnih plansko-razvojnih koncepcija.

Prioritetni zadaci na prevazilaženju problema urbanog razvoja odnose se na jasno definisanje politike urbanog razvoja, zaustavljanje bespravne gradnje uz poštovanje principa Bečke deklaracije, poboljšanje kvaliteta života i bezbjednosti u urbanim sredinama, te uspostavljanje odgovornog odnosa građana prema urbanoj sredini. Ovo je naročito važno ako se zna da u urbanim zonama Crne Gore živi 63,23 % ukupnog stanovništva (u ruralnim 36,77%) na čiji kvalitet života negativno utiču brojni problemi urbanog razvoja. Na drugoj strani, nekontrolisano širenje urbanih cjelina, kao i neprimjenjivanje standarda održive gradnje, negativno utiču na prostor i kvalitet životne sredine uopšte.

Pri tome, treba imati u vidu da održivo planiranje i izgradnja objekata koji su projektovani na način da poštuju tradiciju, a prihvataju nove ekološke i energetske tehnologije, podižu kvalitet života i stvaraju uslove za dodatno investiranje.

Politika uređenja prostora i fiskalna politika su, u novim uslovima, koherentne. Jer, osnovni ciljevi fiskalne politike podudaraju se sa osnovnim ekonomskim ciljevima, a to su: visoka (puna) zaposlenost, niska i stabilna inflacija, održiva platno - bilansna pozicija, visok i stabilan privredni rast. Fiskalna politika može imati i druge ciljeve kao što su: smanjenje ekonomske nejednakosti, smanjenje regionalnih razlika, unapređenje životne sredine i dr. Ekonomski ciljevi, s druge strane, ostvaruju se kroz politiku uređenja prostora i njegovu valorizaciju.

Politika uređenja prostora podrazumijeva i zaštitu prostora, koji se ne štiti samo cjelovitim sprovođenjem legislative i mjerama prinude, već nadasve odgovornim, brižnim odnosom svih organa, institucija, pravnih i fizičkih lica, dakle ukupne javnosti - prema svom nacionalnom dobru. Podizanje svijesti stanovništva o tome, treba da bude trajan zadatak svih institucija i pojedinaca koji se bave javnim poslovima.

U oktobru 2016. godine na konferenciji Ujedinjenih nacija Habitat III o urbanom razvoju i stanovanju usvojen je dokument ***Nova urbana agenda*** sa idejom ostarivanja Cilja održivog razvoja 11 koji teži ka tome da gradovi do 2030. godine budu održivi, otporni, bezbjedni i inkluzivni. Smjernice za implementaciju Nove urbane agende između ostalog sadrže i Međunarodne smjernice za urbanističko i prostorno planiranje. Jedan od ciljeva politike uređenja prostora Crne Gore u narednom periodu biće inkorporiranje ovih smjernica u nacionalno zakonodavstvo i urbanističku i planersku praksu.

Kroz izradu nove generacije planske dokumentacije u skladu sa novim Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata (prostorni plan Crne Gore, plan generalne regulacije Crne Gore), pristupiće se inkorporiranju Nove urbane agende. Na to nas obavezuje član 3 stav 1 novog Zakona u kojem stoji „Planiranje i izgradnja zasnivaju se na načelima: usklađenosti planskih dokumenata sa potvrđenim međunarodnim ugovorima, deklaracijama i konvencijama“.

2. POLAZNE OSNOVE

2.1. Osnovna prostorna obilježja Crne Gore

Teritorija Crne Gore zauzima približno 13.812 km². Graniči se sa Hrvatskom na zapadu, Bosnom i Hercegovinom na sjeverozapadu i sjeveru, Srbijom na istoku, Albanijom na jugu, a od Italije je radzvojena Jadranskim morem. Dužina obale je 293,5 km.

Tabela 1– Geografske koordinate krajnjih tačaka, Izvor: Uprava za nekretnine

	Mjesto	Opština	Sjeverna geografska širina	Istočna geografska dužina
Zapad	Sutorina	Herceg Novi	42° 29′	18° 26′
Sjever	Moćevići	Pljevlja	43° 32′	18° 58′
Jug	Ada	Ulcinj	41° 52′	19° 22′
Istok	Jablanica	Rožaje	42° 53′	20° 21′

Rijeke Crne Gore pripadaju crnomorskom i jadranskom slivu. Najduža rijeka je Tara (141 km), a ostale duže rijeke su Piva, Ćehotina, Zeta, Morača i Bojana. Rijeka Tara protiče kroz kanjon dubok 1.300 metara. Jedina plovna rijeka je Rijeka Crnojevića.

Najveće jezero Crne Gore je Skadarsko jezero, koje je najveće jezero na Balkanskom poluostrvu. Jezera u planinskom dijelu Crne Gore su ledničkog porijekla. Najveća i najpoznatija od njih su Plavsko, Biogradsko i Crno jezero.

Tabela 2– Prirodna jezera u Crnoj Gori, Izvor: Uprava za nekretnine

Prirodna jezera	Površina u km²	Nadmorska visina, m	Najveća dubina, m	Opština
Biogradsko	0,23	1.094	12,1	Kolašin
Plavsko	1,99	906	9,1	Plav
Skadarsko	369,7	6	44	Bar, Podgorica, Cetinje
Crno	0,52	1.418	49,1	Žabljak
Šasko	3,6	1,4	7,8	Ulcinj

U Primorju i Zetsko-Bjelopavlićkoj ravnici vlada sredozemna klima, sa toplim i suvim ljetima i blagim i kišovitim zimama. U centralnom i sjevernom dijelu Crne Gore vlada planinska klima, a na krajnjem sjeveru Crne Gore kontinentalna klima.

Najveći i glavni grad Crne Gore je Podgorica, dok je Cetinje prijestonica. Na teritoriji Crne Gore postoji pet nacionalnih parkova: Durmitor, Biogradska gora, Skadarsko jezero, Lovćen i Prokletije.

Tabela 3 – Dužina kopnenih granica, Izvor: Uprava za nekretnine

Ukupno	Kopnena granica prema			
	Hrvatskoj	B i H	Srbiji	Albaniji
614	14	225	203	172

2.2. Osnovna demografska obilježja Crne Gore

Prema podacima Popisa stanovništva iz 2011. godine Crna Gora ima 620.029 stanovnika, 194.795 domaćinstava i 247.000 stanova. U ukupnom broju od 620.029 stanovnika udio muškog je 306.236, a ženskog 313.793 stanovnika. (Tabela 4)

Tabela 4– Polna i starosna struktura stanovništva prema popisu iz 2011. (Izvor: Monstat)

Starost	Broj stanovnika		
	Ukupno	muško	žensko
UKUPNO	620 029	306 236	313 793
0-4	38 950	20 361	18 589
5-9	38 430	20 016	18 414
10-14	41 371	21 389	19 982
15-19	44 093	22 815	21 278
20-24	42 816	22 084	20 732
25-29	45 793	23 299	22 494
30-34	44 495	22 188	22 307
35-39	41 879	20 523	21 356
40-44	40 496	20 136	20 360
45-49	43 089	21 401	21 688
50-54	43 613	21 817	21 796
55-59	41 223	20 509	20 714
60-64	34 196	15 941	18 255
65-69	22 121	9 774	12 347
70-74	25 141	10 909	14 232
75-79	17 184	7 251	9 933
80-84	10 021	4 050	5 971
85-89	3 739	1 324	2 415
90-95	885	283	602
95-99	202	61	141
100 i više	44	13	31

Nepoznato	248	92	156

Prema popisu u 2011. godini mlađa populacija do 19 godina činila je 26.3% od 19 – 65 godina 60.9% i preko 65 godina 12.8%. Kod mlađe generacije muška lica čine 51.9%, ženska 48.1%, kod onih 19-65 godina odnos je 49.5% : 50.5% i kod veće starosne dobi veće je učešće žena, 57.1% : 42.6%.

Prema statističkim podacima o aktivnosti i polu u 2011. godini osoba sa 15 i više godina ima 510.278 od čega je aktivnih 232.010 i neaktivnih 268.288. U kategoriji aktivnog stanovništva zaposleno je 175.171 lice (34.9%), a nezaposleno 56.839 (24.5%).
Prema procjeni stanovništva Zavoda za statistiku Crne Gore u Crnoj Gori je 1. januara 2017. godine živjelo 622.387 stanovnika. Procjene stanovništva omogućavaju proizvodnju podataka o promjeni broja stanovnika u toku jedne godine čime se obezbjeđuje godišnji broj stanovnika po polu i starosti i po opštinama. Ovi podaci su neophodan input za izračunavanje osnovnih demografskih indikatora.

Pored niskog prirodnog priraštaja koji se svake godine smanjuje, važno demografsko pitanje od velikog značaja za ravnomjerni razmještaj i razvoj Crne Gore predstavlja razvoj stanovništva. U ranijem periodu, u vrijeme brzog razvijanja industrije i zapošljavanja u ovoj i drugim djelatnostima, izražen je bio priliv stanovnika iz planinskog i seoskog područja u gradove i mjesne centre. To je uticalo na neravnomjerni razvoj ruralnih i urbanih sredina, demografsko pražnjenje i starenje ruralnih područja. U novije vrijeme migracija stanovništva je povećana iz manje razvijenih područja sjevernog dijela Crne Gore ka središnjem i primorskom dijelu, gdje su uslovi življenja u svakom smislu daleko povoljniji.

Pomenutim migracijama povećan je pritisak, naročito na zemljište, u okolini gradskih naselja koje je prenamjenom pretvoreno u industrijske i stambene zone. Negativan uticaj odrazio se i na zemljište ruralnih, a pogotovu viših brdsko planinskih područja, jer su mnoge površine ostajale neobrađene, a dosta njih prepušteno zarastanju korovima, šibljem i šumom.

2.3. Gustina naseljenosti

Teritorija Crne Gore obuhvata površinu od 13.812 km² (kopneni dio) s prosječnom gustinom naseljenosti od 45,27 stanovnika/km² i priprada grupi rijetko naseljenih evropskih zemalja. Teritorija je neravnomjerno naseljena, od veoma rijetko do gusto naseljenih prostora u poređenju sa prosjekom na nivou cijele države.

Najmanju gustinu naseljenosti imaju sjeverne opštine Šavnik i Plužine 4 st/km², Žabljak 8 st/km² i Kolašin 9 st/km². Najveću gustinu ima Tivat sa 309 st/km2, zatim Budva 153 st/km², Herceg Novi 131 st/km² i Podgorica 129 st/km².

Gustina od 45,27 st/km² skoro je za dvije trećine ispod prosjeka EU, koji iznosi 115 st/km². Crna Gora je, dakle, u odnosu na druge evropske zemlje rijetko naseljena.

2.4. NUTS klasifikacija u Crnoj Gori

Ustanovljavanje statističkih regiona u skladu sa EU nomenklaturom (Nomenklatura teritorijalnih jedinica za statistiku - NUTS) je dio EU pravnog okvira koji se zahtijeva od države kandidata da ga prihvati prije ulaska u EU. U skladu sa obavezama iz Sporazuma o

stabilizaciji i pridruživanju (SSP), koji je važeći između Crne Gore i EU, i potrebama za davanjem uporedivih statističkih podataka na nivou Evropske unije, Zavod za statistiku Crne Gore - MONSTAT je 2008. godine pripremio predlog statističkih regiona koji je u skladu sa evropskim statističkim standardima NUTS-a. Dokument je prihvaćen od strane Eurostata.
Predlog statističkih regiona za Crnu Goru se zasniva na sljedećem:

- da ne postoji administrativne tj. pravne podjele Crne Gore po regionama ili oblastima, tako da su se koristili kriterijumi koji se navode u EU regulativi o NUTS klasifikaciji kada se izrađivala klasifikacija;
- da je kriterijum klasifikacije, tj. član 3, stav 3 Regulative br. 1059/2003 prema kojoj čitava država članica može biti jedan statistički region u skladu sa NUTS regionom na tom nivou, ukoliko je stanovništvo ukupne države članice manje od minimuma granice za određeni NUTS nivo.

Na bazi procedura za ustanovljavanje statističke jedinice, određene regulativom i na osnovu iskustva u NUTS podjeli EU država sa malim stanovništvom, npr. Luksemburg, Kipar, itd, Zavod za statistiku Crne Gore MONSTAT u saradnji sa ekspertima u okviru projekta CARDS 2003 saopštio je da je Crna Gora u skladu sa kriterijumima statističke raspodjele: na sva tri nivoa (NUTS 1-3) u skladu je sa odredbama NUTS regulative, LAU 1 (opštine) i LAU 2 (naselja).

NUTS 1	CRNA GORA
NUTS 2	CRNA GORA
NUTS 3	CRNA GORA
LAU 1	OPŠTINE
LAU 2	NASELJA

Crna Gora, kao zemlja sa 620.029 stanovnika je u skladu sa Regulativom Evropske komisije (EC) 1059/2003, definisana kao jedan NUTS region na sva tri nivoa (NUTS 1; 2 i 3), od ukupno 272 NUTS II regiona u okviru EU-28. U skladu sa navedenim, Crna Gora kao jedan statistički region, čini 41% prosjeka razvijenosti EU-28, mjereno BDP PPS za 2012. godinu, odnosno nalazi se ispod prosjeka razvijenosti EU. Jedan od ključnih razloga niskog stepena razvijenosti Crne Gore u odnosu na EU je neravnomjeran regionalni razvoj u Crnoj Gori, odnosno neujednačen razvoj njena tri geografska regiona: Sjevernog, Središnjeg i Primorskog. Sjeverni region, koji zauzima 52,8% teritorije Crne Gore i čini svega 1/3 njenog stanovništva, najmanje je razvijen region u zemlji. S druge strane, ovaj region istovremeno raspolaže sa najvećim dijelom prirodnih resursa Crne Gore Gore, čija efikasna valorizacija može doprinijeti približavanju Crne Gore prosjeku razvijenosti EU.

2.5. Teritorijalna i statistička podjela Crne Gore

U okviru statističke nomenklature prostornih jedinica Eurostat, Crna Gora je definisana kao jedan statistički region. Za potrebe prostornog planiranja, kreiranja i implementacije politike regionalnog razvoja, Prostorni Plan Crne Gore do 2020. godine, kao i Zakon o regionalnom razvoju ("Službeni list CG", br. 20/11, 26/11 i 20/15), u skladu sa geografskim karakteristikama i razmještaju prirodnih uslova za razvoj, definišu tri geografska regiona: Primorski, Središnji i Sjeverni.

Po Zakonu o teritorijalnoj organizaciji Crne Gore („Službeni list CG", br. 54/11, 27/13, 62/13, 12/14 i 3/16), Crna Gora je podijeljena na 23 jedinice lokalne samouprave i to u Primorskom regionu: Bar, Budva, Herceg-Novi, Kotor, Tivat i Ulcinj; u Središnjem regionu: Glavni grad Podgorica, Prijestonica Cetinje i opštine Danilovgrad i Nikšić; i u Sjevernom regionu: Andrijevica, Berane, Bijelo Polje, Gusinje, Kolašin, Mojkovac, Petnjica, Plav, Pljevlja, Plužine, Rožaje, Šavnik i Žabljak.

Kad posmatramo jedinice lokalne samouprave, postoji velika nesrazmjera u površini, broju stanovnika i gustini naseljenosti. Tivat je najmanja opština po površini (46 km2), dok je Nikšić najveća (2.065 km2). Sjeverni region se prostire na 52,8%, a Primorski region na 11.6% teritorije, naseljava 24% stanovništva Crne Gore i predstavlja najgušće naseljeni region.

Primorski region karakterišu izvanredni resursi za razvoj turizma, pomorske privrede i poljoprivrede. U ovom regionu su smješteni značajni obrazovni kapaciteti i značajni kapaciteti za razvoj preduzetništva. Ovaj region karakterišu migracije stanovništva iz drugih regiona, kao i priliv radnika i iz drugih zemalja, posebno za vrijeme turističke i građevinske sezone.

Središnji region obuhvata 35,5% ukupne teritorije Crne Gore i naseljava ga 45,1% ukupnog stanovništva i suočen je sa snažnim prilivom stanovništva iz Sjevernog regiona, uz stopu rasta stanovništva iznad prosjeka Crne Gore. U ovom regionu se nalazi oko 22,4% obradive površine, 25,5% drvne mase, 30,5% stočnog fonda i bogata nalazišta boksita i značajni hidropotencijali. Središnji region je istovremeno i univerzitetski centar Crne Gore.

Sjeverni region je najrasprostranjeniji i čini 52,8% ukupne teritorije Crne Gore, naseljava ga 31,4% ukupnog stanovništva Crne Gore sa niskim nivoom gustine naseljenosti. Takođe, ovaj region karakteriše značajno viša stopa nezaposlenosti u odnosu na ostale regione, kao i izražen trend depopulizacije i snažne migracije stanovništva ka druga dva regiona, ali i ka drugim zemljama Jugoistočne Evrope i EU. To je istovremeno dovelo do toga da ovaj region ima negativnu stopu rasta stanovništva.

2.6. Namjena površina

Namjena površina prema Prostornom planu Crne Gore određena je procentualno i to: poljoprivredno zemljište 37%; šumsko zemljište 45%; i naselja, putevi, kamenjar, vodene površine i ostalo 18%. Obradivo poljoprivredno zemljište se prostire na 189.126 ha.

Morski prostor Crne Gore se prostire na 2540 km², od čega 368 km² otpada na unutrašnje morske vode, dok 2172 km² čini teritorijalno more. Epikontinentalni pojas se proteže na 3886 km².

Namjena površina u primorskom regionu je sljedeća: poljoprivredno zemljište 31,52%; šumsko zemljište 49,77%; i ostalo 18,71%.

Površina po namjeni u središnjem regionu je podijeljena na: poljoprivredno zemljište 31,21%, šumsko zemljište 43,26% i ostalo 24,5%.

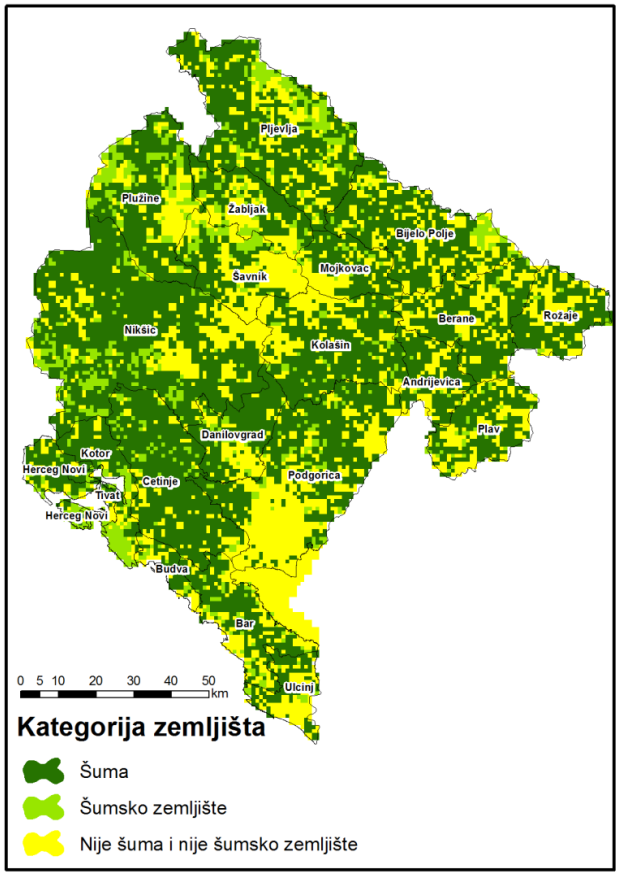
U sjevernom regionu situacija je sljedeća: poljoprivredno zemljište 42,57%, šumsko zemljište 45,28% i ostalo 12,15%.

Poljoprivredno zemljište

Poljoprivredno zemljište, ukupne površine 515.740 ha, čini 37% ukupne teritorije Crne Gore. U odnosu na broj stanovnika to iznosi 0,79 ha po stanovniku, što predstavlja na prvi pogled važan resurs za razvoj poljoprivrede. Poslije Sjeverne Irske (1,36 ha/st), po ovom iznosu Crna Gora je ispred svih evropskih država.

Međutim, struktura korišćenja poljoprivrednog zemljišta je nepovoljna, jer pašnjaci (323.953 ha) i prirodne livade (136.990 ha) imaju dominantno učešće (zajedno 87%). Zbog jako izražene orografije, geološkog sastava i drugih uslova ovo zemljište se vrlo ekstenzivno koristi.

Demografsko pražnjenje ruralnog područja Crne Gore negativno se odražava i onemogućava potpuniju valorizaciju pašnjaka i livada na koje se širi šuma i pretvaraju u šumsko zemljište. Učešće oranica i bašta, voćnjaka i vinograda sa površinom od 62.154 ha ili 0,95 ha/st je ispod evropskog prosjeka i prosjeka svih susjednih država.

Šumsko zemljište

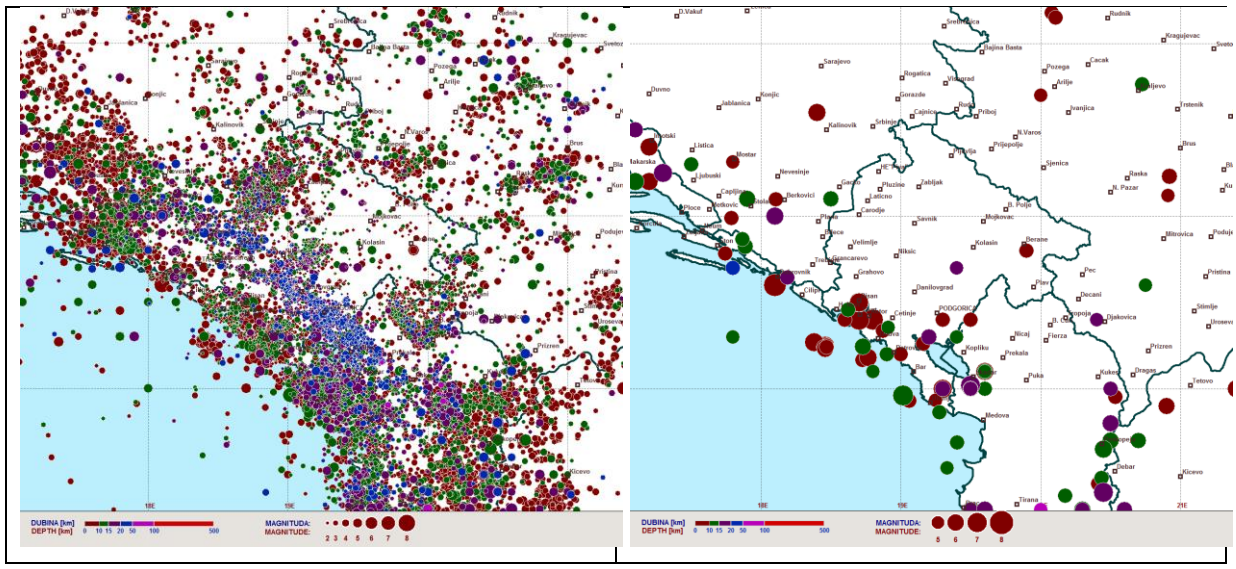
Na osnovu Nacionalne inventure šuma izrađene 2011. godine došlo se do podataka da šume pokrivaju 59.9% od ukupne površine zemljišta Crne Gore, šumsko zemljište pokriva 9.8 % površine zemljišta Crne Gore, a zajedno šume i šumsko zemljište pokrivaju 69.7 % površine zemljišta Crne Gore. Tokom inventure je izvršena ocjena više od 68 vrsta drveća. To ukazuje na veliku raznolikost šuma u Crnoj Gori. Osnovne statističke vrijednosti su značajno veće u poređenju sa dosadašnjim najboljim procjenama koje su objavljene u Nacionalnoj šumarskoj politici, Prostornom planu Crne Gore do 2020. godine.

Bez obzira na različite podatke dobijene iz više izvora, može se konstatovati da šume i šumsko zemljište zahvataju veći dio zemljišnog prostora Crne Gore. Što se tiče strukture šuma, može se konstatovati da pored značajnih površina koje pokrivaju visoke prirodne šume, postoji i značajno učešće niskoproduktivnih šuma (izdanačke šume, šikare i šibljaci). Visoke šume pokrivaju 51,1%, a izdanačke 48,9% ukupne površine pod šumama. Najveći dio visokih šuma se rasprostire u sjevernom dijelu Crne Gore. Izdanačke šume su karakteristične za središnji i primorski dio Crne Gore, dok se na samom Primorju nalaze značajne površine pod šumama makije, a manje površine zauzimaju garige, degradirane šumske formacije.

2.7. Seizmički hazard i seizmički rizik na teritoriji Crne Gore

Tektonska i seizmička aktivnost na prostoru južnih Dinarida - kojima pripada Crna Gora i neposredno okruženje, su primarno uslovljene globalnim geodinamičkim procesima u Mediteranskom basenu. Tangencijalni pritisci iz kontaktne zone tektonskih ploča - Afričke i Evroazijske, preko kompleksnog kretanja (rotacionog i translacionog) segmenata litosfere jadranske mikroploče, prenose se u oblast Dinarida. Kao rezultat ovakvih naprezanja nastale su horstovske i grabenske strukture, planinski masivi, tektonske potoline, rovovi, navlake, normalni, reversni i transformni rasjedi. Sistemi normalnih i reversnih rasjednih struktura gotovo redovno su orijentisani paralelno sa Dinaridima. Često se karakterišu regionalnim dimenzijama, sa padnim uglom ka kopnu - od 20 do 50 stepeni u odnosu na horizontalnu ravan. Transkurentni rasjedi u Dinaridima manjih su dimenzija i sa strmim nagibom rasjedne ravni i uglavnom se stvaraju u pravcu upravnom na glavni pravac pružanja Dinarida.

Karakter i intenzitet seizmičke aktivnosti na prostoru južnih Dinarida najbolje izražava karta epicentara zemljotresa koji su se tokom prethodnih pet vjekova dogodili u ovom regionu (Slika 1). Karta jasno pokazuje da praktično cjelokupna teritorija Crne Gore generiše zemljotrese značajne jačine.

a) **b)**

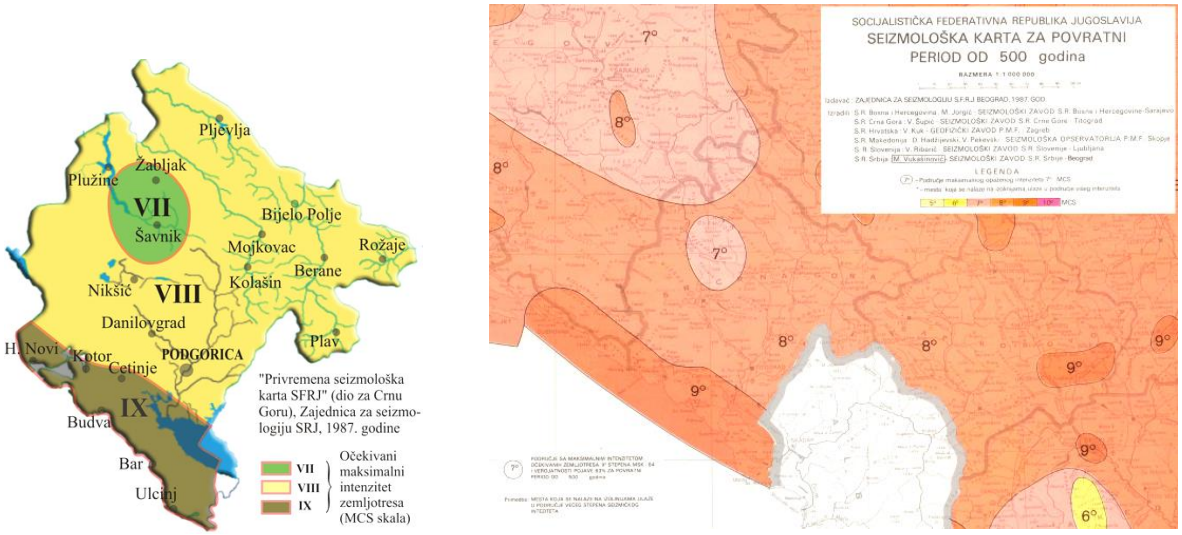
***Slika 1**. a) Karta epicentara zemljotresa u Crnoj Gori i neposrednom okruženju u periodu 1944-2016. godine; b) Izdvojeni snažniji zemljotresi (Magnitude >5). Prema datoj legendi veličina simbola na karti indicira njegovu jačinu dok boja simbola označava dubinu žarišta*

Seizmičnost Crne Gore karakterišu brojna autohtona seizmogena žarišta, ali i već broj seizmogenih zona na zapadnom Balkanu, posebno ona sa prostora južne Hrvatske, istočne Hercegovine, sjeverne Albanije i južne i jugoistočne Srbije. Kao izrazito seizmički aktivan prostor Crne Gore, treba svakako apostrofirati seizmogene zone oko Ulcinja i Bara, Budve i Brajića, kao i Boke Kotorske, ali i neposrednu okolinu Berana, cio region Skadarskog jezera, Maganika itd.

Pored opisane prirodne seizmičnosti, na području Crne Gore se uočavaju i efekti tzv. indukovane seizmičnosti koja prati formiranje značajnih vještačkih jezera - akumulacija hidroelektrana. Prirodni seizmički režim šire okoline HE Piva u velikoj mjeri je modifikovan i promijenjen nakon izgradnje HE Pive, ali i ostalih vještačkih akumulacija izgrađenih u širem području u periodu od 1954. do 1991. godine.

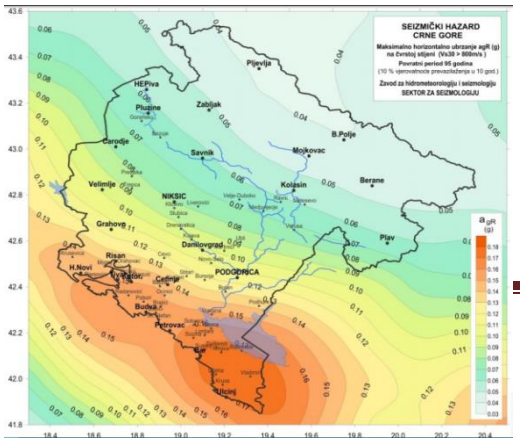
U odnosu na već ranije sprovedena istraživanja seizmičke opasnosti – analize seizmičkog hazarda kao dugorone prognoze seizmičke opasnosti ocjenjuju vjerovatnoću prevazilaženja izabranog parametra kretanja tla i to za izabrani vremenski period. Na teritoriji Crne Gore seizmiči hazard najveći je u našem priobalju, sa tendencijom opadanja ka unutrašnjosti.

Uzimajući intenzitet zemljotresa kao mjeru (parametar) hazarda, Primorski region Crne Gore predstavlja seizmički region najvećeg očekivanog intenziteta zemljotresa od devet jedinica MCS (Merkalijeve) skale. U Centralnom dijelu Crne Gore, obuhvatajući veće gradove - Cetinje, Podgoricu, Nikšić i Danilovgrad, najveće očekivano seizmičko dejstvo definisano je efektima intenziteta od 8 jedinica MCS skale. Preostali, sjeverni dio teritorije Crne Gore, karakteriše se znatno manjom seizmičnošću, tako da se na tom području mogu očekivati zemljotresi sa najvećim intenzitetom od 7 jedinica iste skale.

Slika 2. *a) Seizmička rejonizacija Crne Gore (1982.): za povratne periode od 500 godina, b) Privremene seizmološke karteteritorije SFRJ", oleata za period od 500 godina, je sastavni dio "Pravilnika o tehničkim normativima za izgradnju objekata visokogradnje u seizmičkim područjima" ("Službeni list SFRJ", br. 31/81, 49/82, 29/83, 21/88 i 52/90*)

Nacionalni Dokument MEST EN 1998-1: 2015, Institut za standardizaciju Crne Gore, 2015, za potrebe projektovanja definisao nacionalno deterninisani parametar seizmičkog opterećenja zgrada – rezulatat analize seizmički hazard Crne Gore. PGA je dobijeno za uslove tla kategorije A sa vjerovatnoćom prevazilaženja 10% u 10 i 50 godina što u probabilističkoj analizi hazarda odgovara povratnim periodima od 95 i 475 godina. Definisani povratni periodi koriste se u Eurokodu 8 da se definiše seizmičko opterećenje za koje se zahtijevaju stanja konstrukcije – da nema oštećenja konstrukcije i da ne dođe do njenog rušenja. Na osnovu veličine PGA izračunate za povratni period od 475 godina, na području Crne Gore prepoznate su četiri zone očekivanog maksimalnog horizontalnog ubrzanja (PGA) i to: I zona ≤ 0.10g, II zona 0.11 - 0.20g, III zona 0.21g - 0.30g i IV zona 0.31g - 0.40g .

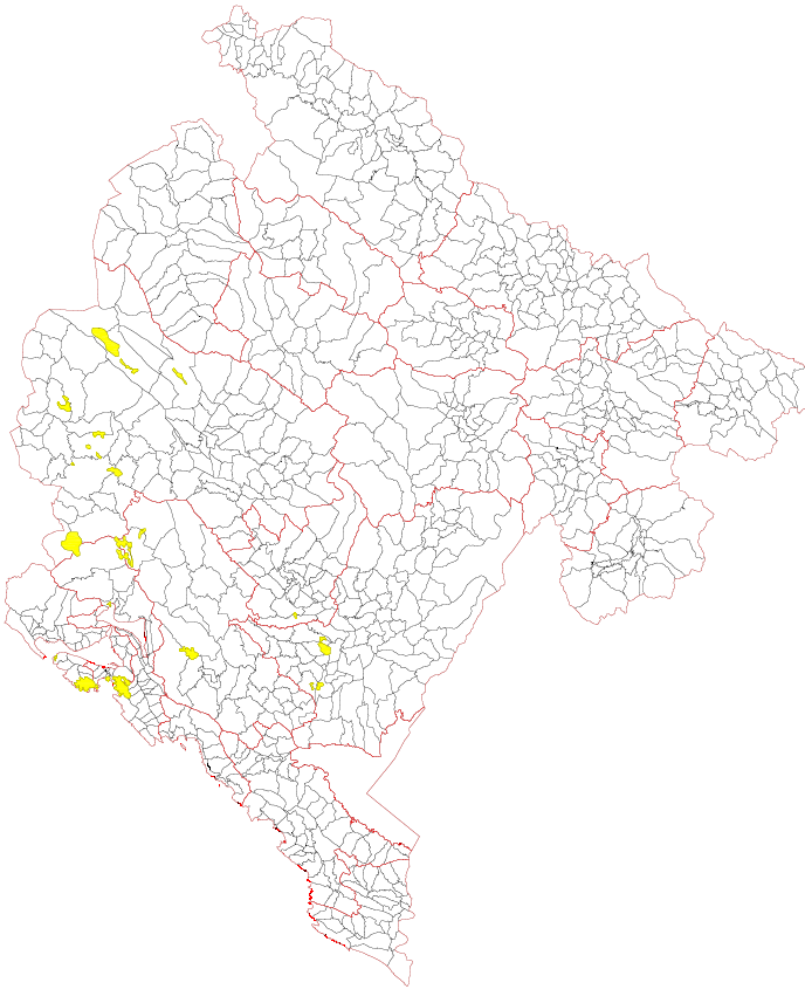
Slika 3. *Seizmički hazard Crne GoreGA–P za povratni period od 95 godina.*

http://eurocodes.jrc.ec.europa.eu/doc/2015_10_WS_Balkan/presentations/1215_Eurocodes_Third_Balkan_WS_MNE.pdf

2.8. Požari na teritoriji Crne Gore tokom 2017. godine

2.8.1. Područja zahvaćena požarima

U nastavku je dat prikaz područja većih od 10 ha koja su bila zahvaćena požarima u toku 2017.godine, koji su se u Crnoj Gori desili naročito u ljetnjem periodu. Aproksimativna površina zahvaćena požarima u prethodnoj godini iznosi oko 7360,6 ha. Požari su najviše bili aktivni na teritorijama opština Herceg Novi, Tivat, Kotor, Nikšić, Podgorica i Cetinje.
U najvećem broju slučajeva riječ je o neurbanizovanim terenima, odnosno područjima za koje nije izradjivana detaljna planska dokumentacija.

Slika 4: *Područja pokrivena požarima u 2017. godini*

Zakonom o zaštiti i spašavanju ("Službeni list Crne Gore", br. 013/07 od 18.12.2007, 005/08 od 23.01.2008, 086/09 od 25.12.2009,. 032/11 od 01.07.2011, 054/16 od 15.08.2016). propisano je da prostorni odnosno urbanistički plan, sa detaljnom razradom, sadrži i:
1) sistem objekata vodosnabdijevanja, sa primarnom i sekundarnom mrežom i odgovarajuim kapacitetima za potrebe zaštite od požara;
2) udaljenost između zona predviđenih za stambene i javne objekte i zona predviđenih za industrijske objekte, skladišta zapaljivih tečnosti, gasova i eksplozivnih materijala;
3) udaljenost između objekata različite namjene unutar industrijske zone i
4) širinu puteva koji omogućavaju pristup vatrogasnim vozilima do svakog objekta i njihovo manevrisanje za vrijeme gašenja požara.

3. ANALIZA I OCJENA STANJA UREĐENJA PROSTORA

3.1. Stanje prostornih podataka

Osnovni preduslov za unapređivanje politike uređenja prostora su adekvatni podaci - dokumentaciona osnova o prostoru. Za izradu kvalitetnog planskog dokumenta potrebno je obezbijediti jednostavan pristup ažurnim podacima o prostoru. Za početak, kvalitet digitalnih katastarskih planova i njihovu ažurnost treba značajno unaprijediti. Treba raditi na sistematizaciji podataka i prostornom definisanju podataka u posjedu relevantnih institucija

koje imaju podatke o prostoru. Informacioni sistem sa prikupljenim podacima o prostoru treba da bude dostupan svim lokalnim samoupravama, ali i da sadrži podatke o sprovođenju planskih dokumenata, zahtjevima korisnika prostora i drugo.

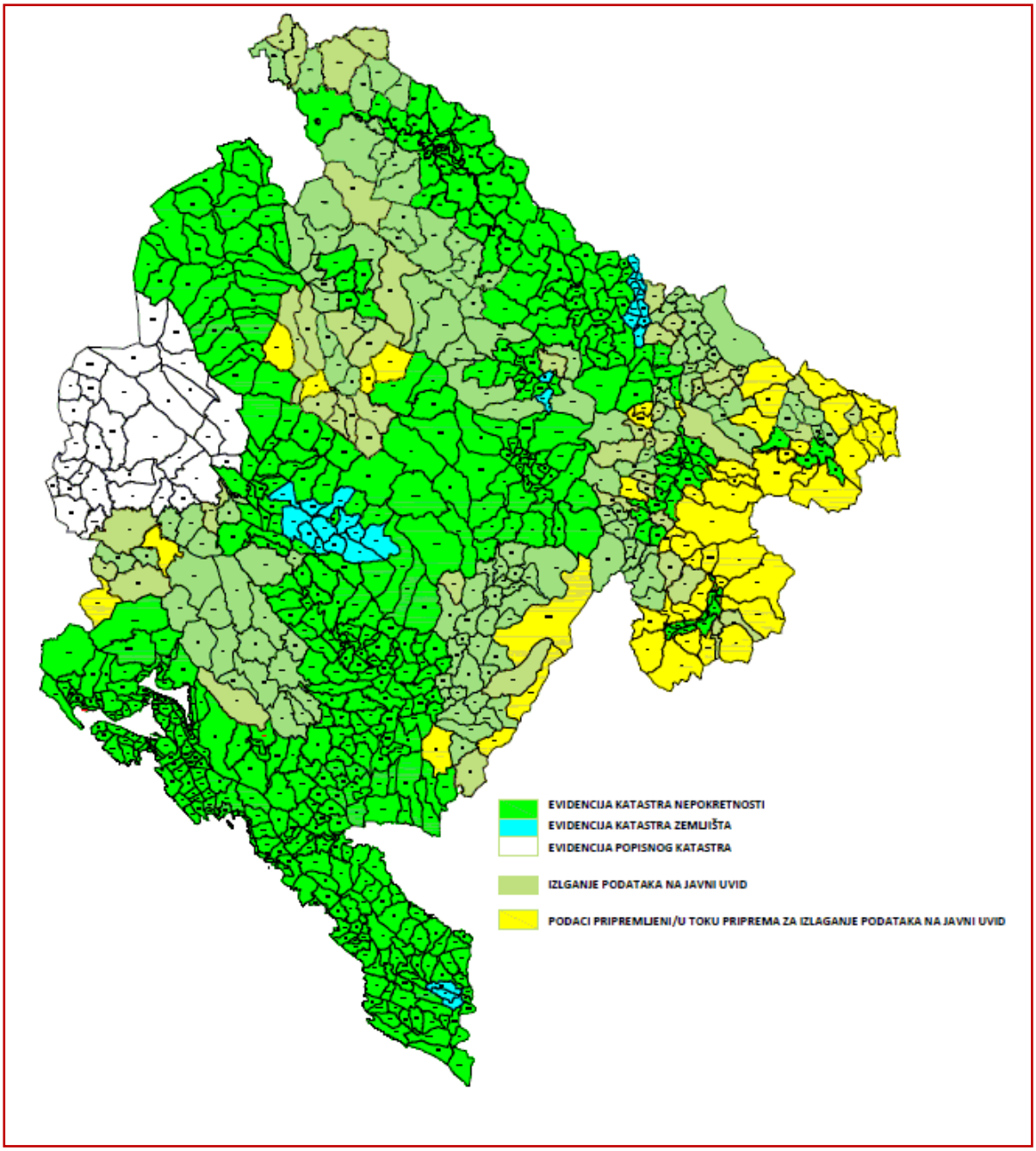
Za pravovremeno obavljanje pripremnih poslova za izradu planske dokumentacije i formiranje dokumentacione osnove, potrebno je: pribavljanje ažurnih - reambuliranih podloga (geodetsko - katastarskih, topografskih, morfoloških, seizmičkih, klimatskih, katastarskih podataka o podzemnim i nadzemnim instalacijama infrastrukture i dr.); pribavljanje podataka o vlasništvu katastarskih podataka za zahvate planova; ocjena stanja prostornog uređenja i ocjena stanja životne sredine; analiza sprovođenja dokumenata uređenja prostora, evidencija podataka o objektima koji su urađeni suprotno planskom dokumentu i dr.

Uprava za nekretnine je u cilju obezbjeđivanja prostornih podataka, a u okviru svojih redovnih nadležnosti radila na: osnivanju katastra nepokretnosti na nepremjerenom dijelu teritorije Crne Gore, održavanju katastarske baze podataka, kartografske baze podataka i ostalih poslova iz nadležnosti Uprave za nekretnine.

Prema podacima Uprave za nekretnine stanje prostornih podataka na nivou Crne Gore je sljedeće:

Tabela 5: Stanje prostornih podataka na nivou Crne Gore (izvor: Uprava za nekretnine)

Naziv evidencije	Površina teritorije Crne Gore (%)
Evidencija katastra nepokretnosti	73
U toku Izlaganje podataka	8
Pripremljen Elaborat premjera	9
Evidencija katastra zemljišta	2
Evidencija popisnog katastra	8

Slika 5: Stanje katastra nepokretnosti u 2017. godini

Kao što se iz izloženog vidi, još uvijek je 8 % površine Crne Gore nepremjereno, odnosno u tom dijelu važi popisni katastar (što je nepromijenjeno stanje u odnosu na 2016.godinu). Dominantno se te površine nalaze u granicama opštine Nikšić. Ta činjenica je ujedno i ograničenje za izradu i donošenje detaljne planske dokumentacije.

Katastar podzemnih instalacija još uvijek nije uspostavljen, što predstavlja ograničavajući faktor za izradu kvalitetne planske dokumentacije.

3.2. Zakonodavni i strateški okvir u oblasti uređenja prostora

Zakonodavni okvir

Skupština Crne Gore je na sjednici održanoj 30. septembra 2017. godine usvojila Zakon o planiranju prostora i izgradnji objekata ("Službeni list CG", broj 64/17).

Zakon o planiranju prostora i izgradnji objekata je u nekim ključnim elementima različit od prethodnog zakonskog rješenja, međutim isti ne predstavlja diskontinuitet u odnosu na dosadašnje zakone u oblasti planiranja prostora i izgradnje objekata. Sve ono što je kvalitetno funkcionisalo ili što se moglo dodatno unaprijediti, zadržano je. Međutim, djelovi sistema planiranja i izgradnje koji su u prethodnom zakonu dosegli svoje limite efikasnosti, kao i oni koji se nisu pokazali kao adekvatni, kao što su pitanje načina izrade planske dokumentacije i pitanje administrativnih barijera, su detaljno preispitani u procesu kreiranja novog zakonskog rješenja. Korištene su uporedne prakse, identifikovane kritične tačke sistema, objektivno sagledane mogućnosti i kapaciteti i predloženo rješenje koje će obezbijediti četiri elementa, koja su postaviljena kao osnovni ciljevi novog zakona, a to su:

- bolji kvalitet planske dokumentacije;
- kvalitetniji izgrađeni prostor;
- efikasniji sistem nadzora i kontrole u oblasti izgradnje;identifikovanje pojedinačne odgovornosti za sve što se dešava u prostoru.

Novine u Zakonskom rješenju po oblastima:

PLANIRANJE PROSTORA

Nova rješenja kojim se uređuje izrada i donošenje planskih dokumenata u korelaciji su sa **opredjeljenjem o odgovornosti Države za stanje u oblasti planiranja prostora.**

Izrada i donošenje planskih dokumenata, odnosno vrste i sadržaj planskih dokumenata definisani su na način kojim se opredjeljuje **isključiva nadležnost Države u izradi i donošenju planskih dokumenata, a što je podjela i hijerarhija proistekla iz standarda koji na efikasan način mogu obezbijediti sprovođenje politike prostornog razvoja u državi veličine, broja stanovnika i raspoloživih stručnih kapaciteta kakva je Crna Gora.**

Predviđene su dvije vrste planskih dokumenata: **Prostorni plan Crne Gore i Plan generalne regulacije Crne Gore.**
Prostorni plan Crne Gore donosi se za period od 20 godina, a Plan generalne regulacije Crne Gore za period od 10 godina.

Planske dokumente donosi Skupština Crne Gore.

Finansijska sredstva za izradu planskih dokumenata obezbjeđuju se iz budžeta Crne Gore.

Posebno je bitno istaći rješenja koja se odnose na **prethodno učešće javnosti,** tj. upoznavanje zainteresovane javnosti i organa za tehničke uslove sa ciljevima i svrhom izrade planskog dokumenta prije započinjanja izrade nacrta plana, već u fazi izrade **koncepta planskog dokumenta.**

Značajno je istaći i da se ovim zakonskim rješenjem ponovo uvodi obavezna revizija planskih dokumenata i to formiranjem Savjeta za reviziju, čije članove imenuje Vlada Crne Gore i u čiji sastav se imenuju i predstavnici jedinica lokalnih samouprava.

Planske dokumente izrađuje Ministarstvo, u saradnji sa predstavnicima lokalnih samouprava, koji su na različite načine uključeni u sve faze izrade planskog dokumenta.

Kao instrumenti sprovođenja planskih dokumenata definisani su: urbanistički projekat i elaborat parcelacije.

Urbanistički projekat izrađuje se za područja definisana Planom generalne regulacije, na kojima predstoji značajnija i složenija izgradnja, odnosno koja predstavljaju posebno karakteristične cjeline, kao i za slučajeve gdje je prostor devastiran bespravnom gradnjom.

Radi usklađivanja katastarskih parcela sa pravilima parcelacije definisanim planom generalne regulacije Crne Gore, izrađuje se elaborat parcelacije.

KONKURSI, DRŽAVNE SMJERNICE RAZVOJA ARHITEKTURE

U sklopu opredjeljenja da se dođe do najboljih idejnih arhitektonskih rješenja, a imajući u vidu ciljeve Zakona – **predviđen je institut javnog konkursa za objekte čiji je investitor država i objekte u opštoj upotrebi.**

U cilju unapređenja kvaliteta i kulture prostornog i arhitektonskog oblikovanja i stvaranja visokovrijednog izgrađenog prostora, kao i stvaranja uslova za unapređenje kvaliteta izgrađene sredine, očuvanja i zaštite prirodnog i urbanog pejzaža i podsticanja održivog razvoja – Vlada donosi **Državne smjernice razvoja arhitekture**, za period od deset godina. Državne smjernice razvoja arhitekture izrađuje Ministarstvo u saradnji sa strukovnim udruženjima, akademskim institucijama, nevladinim organizacijama i organom uprave nadležnim za zaštitu kulturnih dobara.

Propisano je da, u cilju sprovođenja državnih smjernica razvoja arhitekture, **Vlada Crne Gore imenuje glavnog državnog arhitektu, dok izvršni organi lokalne samouprave imenuju glavne gradske arhitekte.** Glavni arhitekta vrši sledeće poslove:

1) daje saglasnost na idejno rješenje zgrade, trga i ostalih javnih prostora u naseljima;
2) provjerava usaglašenost idejnog rješenja sa urbanističkim projektom;
3) propisuje smjernice za usklađivanje spoljnog izgleda nelegalnih objekata; daje saglasnost u pogledu spoljnog izgleda privremenog objekta.

UREĐIVANJE GRAĐEVINSKOG ZEMLJIŠTA

Uređivanje građevinskog zemljišta sadrži rješenja koja se bitno razlikuju u odnosu na važeći Zakon. Polazno opredjeljenje je bio da se zemljište uredi na način koji će u cjelosti omogućiti da se implementiraju rješenja iz planskog dokumenta, a ne da se to čini na parcijalan način, koji je dovodio u pitanje funkcionisanje sistema.

S druge strane, predložena rješenja u pogledu komunalnog opremanja građevinskog zemljišta predstavljaju način da se poveća vrijednost zemljišta svih njegovih vlasnika, koje je planskim dokumentom dobilo status građevinskog.

Tako je predviđeno da se **za neuređeno građevinsko zemljište plaća naknada za uređenje. Obveznik naknade za uređenje je vlasnik neuređenog građevinskog zemljišta, koje je planskim dokumentom predviđeno za građenje.**

Uređivanje građevinskog zemljišta obezbjeđuje jedinica lokalne samouprave i ono obuhvata pripremu građevinskog zemljišta za komunalno opremanje i komunalno opremanje.

Uvodi se i **obaveza plaćanja gradske rente**, koja se namjenjuje za finansiranje zajedničkog komunalnog opremanja uređenog građevinskog zemljišta i čiji su obveznici plaćanja vlasnici svih objekata na uređenom građevinskom zemljištu.

IZGRADNJA OBJEKATA

U dijelu izgradnje objekata, značajna novina je **ukidanje građevinske i upotrebne dozvole, kao upravnih akata na osnovu kojih se vrši izgradnja i upotreba objekta. Objekat može da se gradi na osnovu prijave** koja se, sa propisanom dokumentacijom, podnosi nadležnom inspekcijskom organu. Za korišćenje objekta, investitor mora Katastru da podnese zahtjev sa propisanom dokumentacijom.

Izuzetak predstavljaju složeni inženjerski objekti, za koje se i dalje izdaje građevinska i upotrebna dozvola, a za njih važe i drugačiji uslovi po pitanju vršenja stručnog nadzora.

Novim Zakonom su propisane sledeće **vrste tehničke dokumentacije**:

- idejno rješenje;
- idejni projekat;
- glavni projekat;
- projekat izvedenog objekta.

Stručni nadzor sadrži nova rješenja kojim se **objedinjavaju tenhički pregled i stručni nadzor.** Na ovaj način, sistem će se osloboditi od duplih i neefikasnih kontrola u toku gradnje, a istovremeno će se podizići kvalitet same kontrole.

LEGALIZACIJA BESPRAVNIH OBJEKATA

Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata tretirano je i pitanje bespravne gradnje, koje je bilo predmet sada derogiranog Zakona o regularizaciji neformalnih objekata ("Službeni list CG", br. 56/16, 13/17 i 47/17).

Ključna izmjena koja se odnosi na oblast bespravne gradnje odnosi se na osnovnu premisu legalizacije: naime, **novo rješenje „dozvoljava" legalizaciju jedino i samo ako je bespravni objekat predviđen planskim dokumentom**, ili važećim ili planom generalne regulacije Crne Gore, koji je državni planski dokument.

Naknada za legalizaciju propisana kao obaveza kroz uvećanje naknade za komunalno opremanje građevinskog zemljišta:

- Za bespravne objekte, koji ne spadaju u objekte osnovnog stanovanja, naknada u iznosu od 5% jednokratno ili 20% na rate;
- Naknada na investicije u opštinama Crnogorskog primorja plaća se u najviše 36 mjesečnih rata.

OBAVLJANJE DJELATNOSTI

Što se tiče uslova za obavljanje djelatnosti izrade tehničke dokumentacije i građenja u odnosu na broj zaposenih, **privredno društvo mora imati** najmanje jednog zaposlenog ovlašćenog inženjera po vrsti projekta koji izrađuje.

Privredno društvo koje obavlja reviziju tehničke dokumentacije i stručni nadzor mora imati **najmanje 4 revizora - po jednog za svaki od projekata definisanih zakonom (arhitektonski, građevinski, projekat elektroinstalacija i mašinski).**

Revizor tehničke dokumentacije, odnosno revizor građenja mora biti crnogorski državljanin sa najmanje sedam godina radnog iskustva na poslovima izrade tehničke dokumentacije, odnosno građenja objekta u svojstvu ovlašćenog inženjera, što podrazumjeva najmanje 10 godina radnog iskustva.

LICENCE

Ministarstvo utvrđuje ispunjenost uslova za izdavanje licence za obavljanje djelatnosti izrade tehničke dokumentacije, građenja objekta, revizije tehničke dokumentacije, vršenja stručnog nadzora kao i licenci za ovlašćene inženjere i revizore.
Na osnovu licence istog fizičkog lica samo jednom privrednom društvu može biti izdata licenca za obavljanje djelatnosti.
Ovim zakonom predviđene su dvije vrste licenci, odnosno objedinjene su sledeće licence:

- za izradu tehničke dokumentacije i građenje
- za reviziju tehničke dokumentacije i stručni nadzor.

Institut oduzimanja licence je bitan kontrolni instrument obavljanja djelatnosti koji utiče na cjelokupan proces uređenja prostora i izgradnje objekata. Sledstveno tome, propisani su jasni uslovi kada organ uprave može oduzeti licencu.

INŽENJERSKA KOMORA CRNE GORE

Komora je strukovno udruženje koje se stara o unapređenju stručnosti i zaštiti interesa svojih članova, zaštiti javnog interesa u oblasti izgradnje, unapređenju uslova za obavljanje djelatnosti u oblasti izgradnje i vrši javna ovlašćenja utvrđena ovim zakonom.

Član Komore može biti fizičko lice, domaće i strano. Organizacija Komore uređuje se statutom, kojim se uređuje i nadležnost i način izbora i ovlašćenja organa Komore, prava, obaveze i odgovornosti članova Komore, finansiranje, kao i druga pitanja od značaja za rad Komore.

Ovim Zakonom izmijenjena je nadležnost Komore u odnosu na postojeća zakonska rješenja, pri čemu je posebno značajna nadležnost u pogledu unapređenja i obezbjeđenja stručnog usavršavanja svojih članova, kao i predlaganje tehničkih osnova za izradu pojedinih propisa.

INSPEKCIJSKI NADZOR

Objedinjen je inspekcijski nadzor u oblasti planiranja i građenja.

Poslove dosadašnje tri inspekcije: Inspekcije zaštite prostora, Urbanističke i Građevinske inspekcije od donošenja novog Zakona obavlja urbanističko-građevinski inspektor, koji je pozicioniran u Ministarstvu održivog razvoja i turizma (do sada su ove tri inspekcije funkcionisale pod Upravom za inspekcijski nadzor).

Prema ovom predlogu zakona urbanističko-građevinski inspektor, po prijavi građenja u roku od 15 dana vrši kontrolu urbanističkih parametara:

- Indeks izgrađenosti;
- Indeks zauzetosti;
- Građevinska linija;
- Spratnost odnosno visina objekta.

Pored kontrole i nadzora nad građenjem objekata koji se grade po planskim dokumentima ovoj inspekciji je data i kontrola nad građenjem privremenih odnosno pomoćnih objekata, a što je do sada bilo u nadležnosti Komunalne inspekcije.

Ministarstvo je, na osnovu ovlašćenja iz Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata tokom 2017. godine donijelo sljedeće uredbe, pravilnike i uputstva:

Uredba

- Uredba o sadržaju i načinu vodjenja dokumentacione osnove i informacionog sistema i indikatorima za praćenje sprovodjenja planskih dokumenata ("Službeni list Crne Gore", broj 83/17).

Pravilnici

- Pravilnik o bližem sadržaju i načinu vođenja registra planskih dokumenata ("Službeni list Crne Gore", broj 76/17);
- Pravilnik o načinu potpisivanja, ovjeravanja, dostavljanja, arhiviranja i čuvanja planskog dokumenta ("Službeni list Crne Gore", broj 76/17);
- Pravilnik o obrascima zahtjeva za sprovodjenje Plana generalne regulacije Crne Gore ("Službeni list Crne Gore", broj 84/17)

Pravilnik o metodologiji izrade planskog dokumenta i bližem načinu organizacije prethodnog učešća javnosti ("Službeni list Crne Gore", broj 88/17).

Uputstva

- Stručno upustvo za primjenu člana 218 Zakona, u odnosu na konkurse.

3.3. Analiza donošenja i sprovođenja planskih dokumenata

3.3.1. Aktivnosti na donošenju Državne planske dokumentacije

Tabela 6: Prikaz postignutih bilansa u važećim državnim studijama lokacije

DSL	Zahvat (ha)	Struktura namjena		Broj smještajnih jedinica	Broj ležajeva
		Namjena	BRGP Planirano (m2)		
Izmjene i dopune DSL Arsenal- Tivat	**29.42**	Turizam **T1**	40311		900
		Mješovita namjena **MN**	175616		
		Stanovanje male gustine **SMG**	235		
		Stanovanje srednje gustine **SS**	76511		
		Centralne djelatnosti **CD**	13334		
		Vjerski objekat **VO**	50		
		Kultura **K**	667		
		Komunalna i ostala infrastruktura **IO**	650		
		Luka nautičkog turizma-marina	3000		
Sektor 29 - Krašići	**16.28**	Stanovanje	21622	187	458
		Hotelsko turistički sadržaji	23577		
Sektor 32- Rose Dobreč	**66,91**	Hotelsko turistički sadržaji	121396	695	1689
Sektor 51 - Čanj	**65,03**	Hotelsko turistički sadržaji	95820	488	976
Sektor 54- Ratac zeleni pojas	**17.5**	Hotelsko turistički sadržaji	13653	88	179
Sektor 63- Stari grad Ulcinj	**6.63**	Hotelsko turistički sadržaji	34750	160	350
		Stanovanje sa djelatnostima	1225		
Sektor 15-Sveti Matija-ušće Škurde	**10.17**	Hotelsko turistički sadržaji	13800		
		Centralne djelatnosti i poslovanje	12500		
Sektor 25- Kalardovo – Ostrvo cvijeća - Brdište	**146.24**	Stanovanje	20755	344	923
		Hotelsko turistički sadržaji	78141		
		Vjerski objekti	4303		
		Komunalno servisni sadržaji	83627		
Sektor 26 –Ostrvo Sv. Marko	**34.4**	Hotelsko turistički sadržaji	75825	458	836
		Vjerski objekti	612		
		Servisi	1740		
Dio sektora 27 i sektor 28	**53,74**	Individualno i turističko Stanovanje	50536	1130	3114
		Hotelsko turistički sadržaji	91987		
		Zaštita kulturne baštine	5580		
Sektor 53- Sutomore	**15,78**	Hotelsko turistički sadržaji	37909	306	613
Sektor 65 – Rt Đeran Port Milena	**118,74**	Stanovanje	50488	124	371
		Stanovanje sa djelatnostima	181068		

		Hotelsko turistički sadržaji	22256		
		Uslužne djelatnosti	14909		
Dio sektora 66 – turistički kompleks na Velikoj plaži	**82,49**	Stanovanje	11642	1918	3835
		Stanovanje sa djelatnostima	36738		
		Hotelsko turistički sadržaji	254006		
Dio sektora 22 i sektor 23	**66,39**	Stanovanje	28973	670	1407
		Stanovanje sa djelatnostima	2437		
		Mješovita namjena	19335		
		Hotelsko turistički sadržaji	140469		
		Poslovno komunalne djelatnosti	56033		
		Sport i rekreacija	9360		
Sektor 16 –Stari grad – Škaljari – Peluzica - Kotor	**7,42**	Stanovanje	5100		
		Poslovne i centralne djelatnosti	7184		
		Hotelsko turistički sadržaji	42745		
		Nautički turizam	2685		
Sektor 36 – Rt Kočište – Brajanovica	**20.54**	Centralne djelatnosti	18200		
		Privezište	24700		
Sektor 5	**35,63 ha**	Stanovanje	12613	500	1000
		Hotelsko turistički sadržaji	147236		
		Luka nautičkog turizma	5009		
Sektor 34 – Arza, Mirište, Žanjice	**51,4**	Hotelsko turistički kompleks sa ostrvom Mamula	86027	436	1259
DSL Sektor 38 – Bigovo i LSL Trašte	**95,6**	Stanovanje	13328	1138	3553
		Hotelsko turistički sadržaji	288.784		
		Marina	916		
Dio sektora 58- Turistički kompleks Ponta-Ruža vjetrova	**4.29**	Hotelsko turistički sadržaji	25080		357
Aerodrom Tivat- Sektor 24	**131,53**	Objekti za potrebe aerodroma u cilju podizanja kvaliteta i potrebe modernizacije	25077		
Dio sektora 56 – Marina Bar	**Kopn: 7.55 Akvatorija: 42.29**	Pumpa za gorivo	150	50	
		Uprava marine	1500		
		Ugost.trg.sadržaji	2850		
		Hotel-max 50 soba	4200		
		Jedriličarski klub	2100		
		Servisi i skladišta	2200		
		Pomorski putnički terminal	9900		
		Površine od interesa za odbranu	1500		
Kamenovo	**8**	Hotel/Condo hotel	17256	122	300
		Vile	4900		
Izmjene i dopune DSL Sektor 5 Za prostor bivše vojne kasarne "Orjenski	**29.35**	SMG	20090	650	1820
		Mješovita namjena	90092		

bataljon" Kumbor		Turističko naselje	43160		
		Luka nautičkog turizma - marina	1900		
Izmjene i dopune DSL Sektor 32	**35.5**	Hotelsko turistički sadržaji	58900	270	920
Izmjene i dopune DSL "Sektor 38 – Bigova" i Izmjene i dopune LSL "Trašte"	**DSL 71.6** **LSL 55.3**	Hotelsko turistički sadržaji	156480		1586
"Dio sektora 22" – Seljanovo, Tivat	**2,87**	SMG	6433		
		CD			

Iako se donošenjem ovih planskih dokumenta stvorio značajan investicioni potencijal, manji dio je realizovan (dio DSL "Arsenal", dio DSL "Sektor 36" – Luštica, dio DSL "Sektor 5"-Kumbor, Dio sektora 58-Turistički kompleks Ponta-Ruža vjetrova), dok su neki projekti u početnoj fazi realizacije.

Planirana investiciona ulaganja za predmetne lokalitete doprinijeće dugoročnom društvenom i ekonomskom razvoju Crne Gore.

Tabela 7: Donijeti državni planski dokumenti u periodu 2008 - 2017. godine sa procijenjenom investicionom vrijednošću

Donijeti planski dokumenti 2008. godine	Ugovorna vrijednost (€)	Procijenjena investiciona vrijednost (€)
DPP autoputa Bar – Boljare	300.000	1.876.239.000,00
DSL „Arsenal" – Tivat	46.200	
Donijeti planski dokumenti 2009. godine		
DSL "Sektor 32" - Herceg Novi	60.000	269.608.941,00
DSL "Stari grad Ulcinj" – Sektor 63 – Ulcinj	27.000	51.450.133,00
DSL "Čanj" - Sektor 51 – Bar	75.000	88.470.795,00
DSL "Ratac – Zeleni pojas" - Sektor 54 – Bar	50.000	14.172.896,00
DSL "Sektor 29" – Tivat	35.000	49.295.463,40
Donijeti planski dokumenti 2010. godine		
DSL "Žabljak Crnojevića"	Donacija GTZ	2.755.000,00 /samo kom. opremanje
DSL "Sektor 15" – Kotor	24.450	28.847.700,00
DSL "Dio sektora 22 i sektor 23" – Tivat	115.000	393.060.746,30
DSL "Kalardovo-Ostrvo cvijeća-Brdišta" – sektor 25 –Tivat	120.000	308.621.381,63

DSL "Ostrvo Sveti Marko" - sektor 26 – Tivat	85.000	7.584.090,00 /samo kom. opremanje/
DSL "Dio sektora 27 i sektor 28" – Tivat	100.000	242.093.080,25
DSL "Sutomore" - sektor 53 – Bar	40.000	38.309.054,49
DSL "Valdanos" - sektor 61 – Ulcinj – stavljen van snage u februaru 2017.godine	140.000	-
DSL "Rt Đeran – Port Milena" - sektor 65 – Ulcinj	120.000	196.775.384,00
DSL "Turistički kompleks na velikoj plaži – postojeća hotelska grupacija, naseljska struktura, komunalno servisna i sportsko rekreativna zona" – dio sektora 66 – Ulcinj	138.000	485.343.035,00
Donijeti planski dokumenti 2011. godine		
DSL "Vranjina sa Lesendrom"	Donacija GTZ	11.937.431,00
PPPN "Bjelasica i Komovi"	1.050.000	1.216.000.000,00
DPP za koridor dalekovoda 400 kV sa optičkim kablom od Crnogorskog primorja do Pljevalja i podmorski kabl 500 kV sa optičkim kablom Italija – Crna Gora	248.777	758.000.000,00
DSL "Sektor 16" - Kotor	17.450	89.566.900,00
DSL "Sektor 36" - Tivat	27.000	46.354.852,63
Donijeti planski dokumenti 2012. godine		
DSL "Sektor 5" – Herceg Novi	90.000	257.761.227,98
DSL "Sektor 34" - Herceg Novi	65.000	99.808.011,00
DSL "Sektor 38 - Bigova" i LSL "Trašte" – Kotor	140.000	184.219.384,00
Donijeti planski dokumenti 2013. godine		
DSL "Dio sektora 58 – turistički kompleks Ponta" - Ruža vjetrova - Bar	25.200	36.750.101,00
DSL "Aerodrom - Tivat" - Sektor 24	97.000	53.764.172,00
DSL "Dio Sektora 56" (Marina Bar) - Bar	50.950	11.129.538,00
Izmjene i dopune DSL "Arsenal" Tivat	3.159	462.438.547,15
Donijeti planski dokumenti 2014. godine		
PPPN NP "Lovćen"	275.000	
DSL "Mihailovići"	11.890	126.996.421,71
DSL "Dio sektora 46 - Kamenovo"	42.000	60.152.315,00
Izmjene i dopune DSL "Sektor 5" (za dio bivše kasarne "Orjenski bataljon")	Finansirao investitor	
Izmjene i dopune DSL "Sektor 32"	Finansirao investitor	5.255.890,00
Donijeti planski dokumenti 2015. godine		
Državna studija lokacije "Virpazar"	24.777	60.000.000,00
Izmjene i dopune DSL "Sektor 38 - Bigova" i Izmjene i dopune LSL "Trašte"	42.000	173.704.738,00
Donijeti planski dokumenti 2016. godine		
Detaljni prostorni plan za Termoelektranu Pljevlja	14.000	424.642.383,92

Prostorni plan posebne namjene za Durmitorsko područje	950.000	411.653.325,00
Donijeti planski dokumenti 2017. godine		
Prostorno - urbanistički plan Opštine Ulcinj	795.000	5.647.776.601,00
Državna studija lokacije "Dio sektora 22" – Seljanovo, Tivat	5.000	1.570.108,02
Izmjene i dopune Detaljnog prostornog plana za koridor dalekovoda 400 kv sa optičkim kablom od Crnogorskog primorja do Pljevalja i podmorski kabal 500 kv sa optičkim kablom Italija – Crna Gora u dijelu detaljne razrade lokacije za trafostanicu i konvertorsko postrojenje Blato u Lastvi Grbaljskoj	Izradu Plana finansirao CGES	

Podaci koji su prikazani preuzeti su iz državnih planskih dokumenata i predstavljaju procijenjene investicione vrijednosti koje se odnose na komunalno opremanje zemljišta i izgradnju planiranih objekata.

3.3.2. Status državnih planskih dokumenata u 2017.godini

Doneseni su: Prostorno urbanistički plan Opštine Ulcinj, Državna studija lokacije „Dio sektora 22", Seljanovo, Tivat i Detaljni prostorni za koridor dalekovoda 400 kv sa optičkim kablom od Crnogorskog primorja do Pljevalja i podmorski kabal 500 kv sa optičkim kablom Italija – Crna Gora u dijelu detaljne razrade lokacije za trafostanicu i konvertorsko postrojenje Blato u Lastvi Grbaljskoj.
Odlukom o donošenju Prostorno urbanističkog plana Opštine Ulcinj stavljena je van snage DSL "Valdanos" zbog izmijenjenog strateškog opredjeljenja za tu lokaciju.

U toku je bila izrada: PPPN za Obalno područje Crne Gore, PPPN za NP Prokletije, PPPN za NP Skadarsko jezero, DPP za prostor višenamjenskih akumulacija na rijeci Morači, DPP za prostor višenamjenske akumulacije na rijeci Komarnici, DPP za Jadransko – jonski autoput, DSL "Sektor 1" - Rt Kobila – Njivice - ušće Sutorine, DSL "Sektor 10", Izmjene i dopune DSL "Sektor 16", DSL „Sektor 20 i sektor 21", DSL "Dio sektora 43" – Luka Budva, DSL "Dio sektora 50", DSL "Sektor 2" – ušće Sutorine – Igalo, LSL "Dubovica I", DSL "Ivan do" – Žabljak, Izmjene i dopune DSL "Sektor 5", DSL "Dio sektora 66 – modul I" – Velika plaža, DSL "Dio sektora 66 – moduli IV i V" – Velika plaža.

3.3.3. Realizacija Programa uređenja prostora za 2017. godinu

3.3.3.1. Donijeti planski dokumenti

Tabela 8: Donijeti državni planski dokumenti u 2017.godini

Naziv plana	Obrađivač	Ugovorena vrijednost (€)	Zahvat	Odluka o donošenju
Prostorno urbanistički plan Opštine Ulcinj	Konzorcijum ARUP SAVILLS CAU	795.000	255 km2	"Službeni list CG", broj 16/17

Državna studija lokacije "Dio sektora 22" – Seljanovo, Tivat	CAU	5.000	2,87 ha	"Službeni list CG", broj 30/17
Izmjene i dopune Detaljnog prostornog plana za koridor dalekovoda 400 kv sa optičkim kablom od Crnogorskog primorja do Pljevalja i podmorski kabal 500 kv sa optičkim kablom Italija – Crna Gora u dijelu detaljne razrade lokacije za trafostanicu i konvertorsko postrojenje Blato u Lastvi Grbaljskoj	RZUP	Izradu Plana finansirao CGES	11,25 ha	"Službeni list CG", broj 67/17

- Prostorno urbanistički plan Opštine Ulcinj

PUP Ulcinj je dugoročni razvojni dokument kojim je obuhvaćen planski period do 2020.godine, sa planskim smjernicama za razvoj do 2030.godine.
Polazna strateška opredjeljenja razvoja Opštine zasnivaju se na postavkama i elementima iz Prostornog plana Crne Gore, i druge razvojno-planske, studijske i tehničke dokumentacije.
Površina zahvata PUP-a Ulcinj na kopnenom dijelu teritorije iznosi 255 km^2 .

Plan sadrži tekstualni i grafički dio, koji su razradjeni na dva nivoa:
1. Prostorno urbanistički plan
2. Generalno urbanističko rješenje centra Ulcinja.

Zbog nedostatka adekvatnih topografskih podloga, nije uradjeno generalno urbanističko rješnje za područje lokalnog centra Vladimir. Nakon donošenja PUP-a Ulcinj, Ministarstvo održivog razvoja i turizma je zaključilo aneks ugovora sa obrađivačem Prostorno - urbanističkog plana Opštine Ulcinj, kojim će obrađivač preuzeti obavezu da u skladu sa zakonskom procedurom pripremi Generalno urbanističko rješenje naselja Vladimir.

Prostorno-urbanističkim planom su za područje opštine Ulcinj, u okviru policentrične mreže naselja definisane površine za izgradnju objekata stambenih, društvenih, turističkih i drugih privrednih djelatnosti. Razvoj i izgradnja su planirani na prostorima u okviru granica postojećih naselja, na novim lokacijama određenim za turističku namjenu, na brownfield lokacijama i površinama pod koncesijama.

Izgradnja objekata nije dozvoljena na prostorima evidentiranim kao kvalitetno poljoprivredno ili hortikulturno zemljište, na prostorima sa kvalitetnim predionim i pejzažnim karakteristikama, prostorima nepogodnim za izgradnju sa stanovišta stabilnosti i seizmičkih karakteristika tla, kao i na prirodnim habitatima i zaštićenim područjima prirode.

Na prostorima za dalji razvoj je planirana socijalna, saobraćajna i tehnička infrastruktura koja neće proizvoditi negativan uticaj na životnu sredinu, a izgradnja objekata će se izvoditi uz uvažavanje arhitektonsko-urbanističkog i kulturnog konteksta okruženja. Dalji razvoj ovog područja treba da obezbijedi planirani obim privrednog rasta, uređenu i zdravu životnu sredinu.

Planom je, u skladu sa potrebama stanovništva, predviđena promocija manjih razvojnih projekata na seoskim prostorima, kojima će se omogućiti stvaranje uslova za privređivanje i kvalitetniji uslovi života.

Kao glavni dalji nosoci **privrednog razvoja opštine Ulcinj** prepoznati su turizam, poljoprivreda i trgovina.

U okviru daljeg razvoja turizma, usljed prirodnih bogatstava, prednosti obale mora i jezera, i položaja crnogorske obale, planiran je razvoj nautičkog turizma, za koji je evidentirana konstantno rastuća potražnja, a ekonomski efekti koji se postižu realizacijom ovakvog vida turizma su značajni.

U cilju daljeg jačanja **zaštite centara biodiverziteta** predložena su zaštićena područja prirode. Formiranjem zaštićenih područja prirode neće se ugroziti razvojne mogućnosti područja, ali će se ustanoviti odgovarajuća ograničenja u cilju postizanja održivog razvoja u tim zonama.

U odnosu na prostorne ambijentalne karakteristike prostora i predloženu mrežu naselja, područje opštine je podijeljeno na **9 planskih zona**, u okviru kojih su definisana uža, međusobno povezana, područja na kojima je planiran dalji razvoj. Uža područja za razvoj određena su u skladu sa specifičnim kvalitetima, potencijalima i ograničenjima prirodne sredine, kao i sa potrebama za izgradnjom određenih sadržaja u okviru programa razvoja. Obalni pojas obuhvata 5 planskih zona, dok 4 planske zone pripadaju ruralnom zaleđu.

Ruralni prostor obuhvata veći dio površine opštine Ulcinj. To je značajni ekonomski resurs koji je potrebno revitalizovati i stvarati uslove za život i povraćaj stanovništva. Uvezivanjem sektora turizma i poljoprivrede kroz vidove turizma kao što su agro turizam i sl., došlo bi do revitalizacije ruralnih područja. Samim tim, otvaranjem mogućnosti za veću zaradu, navelo bi stanovništvo da se vrati iz gradova u sela i da se počne baviti poljoprivrednom proizvodnjom, proizvodnjom organske hrane i eko turizmom.

Šansa za proizvodnju zdrave hrane nalazi se u eko – organskoj poljoprivredi. Organska poljoprivreda predstavlja sistem održive poljoprivrede, u velikoj mjeri zasnovan na lokalnim resursima koji održava ekološku ravnotežu i minimizira negativan uticaj poljoprivrede na životnu sredinu.

Poboljšanje strukture i kvaliteta smještaja će se sprovoditi kroz kontinuirano povećanje učešća hotela u ukupnom smještaju, i podizanje kvaliteta u kućama i apartmanima u privatnom smještaju, uz opadanje njegovog učešća u ukupnom smještajnom kapacitetu.

Razvojem tematskog turizma savremeni turizam i putovanja dobijaju nova svojstva. Specifične teme postaju osnova za planiranje, organizaciju i razvoj savremenog turizma na osnovama demografske, kulturne, geografske i ekonomske specifičnosti prostora. Raznovrsnost ponude zasniva se na svojstvima prirodno turiističkih resursa, kulturno istorijske baštine, klimatskih uslova, infrastrukture i turističkih sadržaja i usluga.

Glavni turistički lokaliteti planirani su na Velikoj Plaži, Adi Bojani, Mavrijanu i Briskoj gori.

Razvoj turizma u naseljskim strukturama planiran je u vidu hotelskih kapaciteta, vila, apartmanskog i privatnog smještaja, i drugih sadržaja, najvećim dijelom u gradu Ulcinju i naseljima Kruče, Štoj, Krute, Vladimir, Kravari i Šas.

Razvoj seoskog turizma planiran je u vidu turističkog smještaja i ponude hrane i pića, u zoni Bratice, Kolonze, Pistule, Zoganja, Šasa i Brajše, u okviru postojećih domaćinstava ili u novim objektima.

Smještaj u kampovima predviđen je na lokalitetima Velika plaža, kapaciteta 500 mjesta, i Šasko jezero, kapaciteta 100 mjesta. Kampovi će omogućiti savremene uslove boravka sa sanitarnim čvorovima, prodavnicama, kafeima i drugim pratećim sadržajima.

Osim turističke ponude u okviru smještajnih kapaciteta u postojećim i novim turističkim lokalitetima, Planom su predviđene i druge, tematske vrste turističke ponude, kao što je nautički turizam, kulturni, sportski, zdravstveni, naučno-edukativni turizam, ekoturizam. Za razvoj ovih aktivnosti važno je uspostavljanje novog i proaktivnog sistema upravljanja i marketinga u turizmu, koji će opsluživati nove smještajne kapacitete i tematske vrste turističke ponude.

Tabela 9: Kapaciteti turističkih objekata u PUP-u Ulcinj i projekcija zapošljavanja u sektoru turizma

P Z		**ukupno**	**hotel, turističko naselje**	**mali hotel, pansion**	**privatni smještaj**	**kamp**	**zaposlenost u turizmu**
1	Grad Ulcinj	**19990**	5590	3000	11400		**2888**
2	Istočno priobalje	**24960**	20960	3000	500	500	**5535**
3	Solana i donji tok rijeke Bojane	**530**	230		300		**116**
4	Zoganjsko polje sa brdskim zaleđem	**540**	**390**		150		**93**
5	Zapadno priobalje	**4240**	**1940**	500	1800		**990**
6	Briska gora i Šasko jezero	**970**	720		150	100	**205**
7	Vladimir	**500**	200	120	180		**92**
8	Sjeverno pobrdje	**90**					**9**
9	Planinsko područje						
		51820	30030	6620	14480	600	**9928**

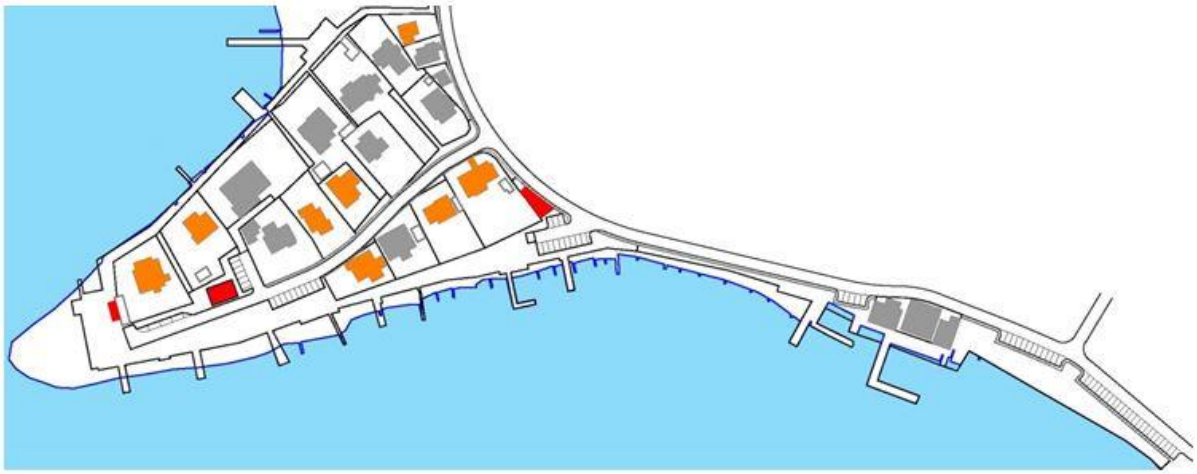
PUP-om je predložena optimizacija planiranih gradjevinskih područja u odnosu na rješenja iz prethodne planske dokumentacije.
Izgrađenost površine opštine je sa 23.7%, koliko je bilo planirano Prostornim planom Opštine iz 1995. godine, smanjena na 12.6%, tj sa 6.145 ha na 3.285,87 ha. U ukupnom procentu izgrađenosti opštine, urbana naselja, izdvojeni djelovi naselja i GP izvan naselja zauzimaju 8.6%, dok ruralna naselja zauzimaju 4% građevinskog područja.
U odnosu na postojeću izgrađenost teritorije opštine od 5%, građevinsko područje je povećano za 7.6%, uključujući zone nelegalne izgradnje koje čine 1,2% teritorije Opštine.

- Državna studija lokacije "Dio sektora 22" – Seljanovo, Tivat

Područje za koje je urađena DSL „Dio sektora 22“ je u opštini Tivat i nalazi se u okviru katastarske opštine Tivat. Površina zahvata plana je cca **2,87 ha** na kopnu i **7,81 ha** na moru (ukupna površina zahvata plana **10,68 ha**).

Područje plana je prostor između priobalnog puta Donja Lastva – Seljanovo (sjeverno), obale Seljanovo (južno) i potoka Seljanovo (zapadno), a graniči se sa novim naseljem Porto Montenegro (istočno).

Planirana namjena u **zoni postojeće naseljske strukture** je stanovanje malih gustina koje su planskim dokumentom pretežno namjenjene za stalno i povremeno stanovanje. Na parcelama ove namjene moguće je predvidjeti objekte koji ne ometaju osnovnu namjenu i koji služe svakodnevnim potrebama stanovnika područja, i to: objekti za trgovinu i ugostiteljstvo, objekti za smještaj turista, objekti za poslovanje, objekti društvenih djeltanosti, parkinzi i garaže.

Slika 6: Dogradnja postojećeg objekta_narandžasta; postojeći objekat_siva; novi objekat_crvena

Zona **javnih površina** obuhvata šetalište, uređena kupališta i sadržaja centralnih djelatnosti.

Planirane **centralne djelatnosti** predstavljaju postojeći objekat objekat namijenjen za sport i rekreaciju i prateće sadržaje - objekat Jedriličarskog kluba „Delfin“.

Tabela 10: Rezime - osnovni urbanistički parametri na nivou plana

planski pokazatelji za DSL Dio sektora 22	
površina zahvata plana na kopnu (ha)	2,87
površina zahvata plana na moru (ha)	7,81
površina zahvata (m2)	106 724
povšina urbanističkih parcela (m2)	19 369
broj urbansitičkih parcela	24
max. građevinska površina pod objektima (m2)	3 728
max. bruto građevinska površina (m2)	6 463
bruto građevinska površina (SMG) stanovanje malih gustina (m2)	5240
bruto građevinska površina (CD) centralne djelatnosti (m2)	1 193

bruto građevinska površina infrastrukturni punkt (m2)	30
broj stambenih jedinica	54
broj stanovnika	150
broj zaposlenih	26
ukupan broj korisnika	176
index zauzetosti	0.13
index izgrađenosti	0.23
gustina naseljenosti (stanovnika/ha)	52
gustina naseljenosti (korisnika/ha)	61

- Izmjene i dopune Detaljnog prostornog plana za koridor dalekovoda 400 kv sa optičkim kablom od Crnogorskog primorja do Pljevalja i podmorski kabal 500 kv sa optičkim kablom Italija – Crna Gora u dijelu detaljne razrade lokacije za trafostanicu i konvertorsko postrojenje Blato u Lastvi Grbaljskoj

Izmjene i dopune DPP-a su urađene za dio prostora obuhvaćenog detaljnom razradom lokacije za trafostanicu i konvertorsko postrojenje Blato u Lastvi Grbaljskoj u opštini Kotor, u skladu sa Odlukom koja je donijeta na Vlada Crne Gore na sjednici od 29. decembra 2016. godine.

Obuhvat Izmjena i dopuna DPP-a je 11,25 ha.

Pristup lokaciji ostvaren je preko rekonstruisane postojeće saobraćajnice sa vezom na magistralni put M2 (Jadranska magistrala). Unutar urbanističkih parcela mreža internih saobraćajnica će biti organizovana u zavisnosti od usvojenog tehnološkog rešenja i opreme tokom izgade Glavnog projekta trafostanice i konvertorskog postrojenja.

Kroz izradu Izmjena i dopuna DPP na urbanističkoj parceli UP 4, koja je postojećim planom predviđena za izgradnju 400/110/35 kV postrojenja trafostanice Lastva, kao spoljnog, vazduhom izolovanog postrojenja, planirana je trafostanica 400/110/35 kV, bez ograničenja po pitanju vrste postrojenja, ali u skladu sa uslovima zaštite životne sredine.

Ovim Izmjenama su integralno sagledani i analizirani svi elementi namjene i organizacije korišćenja prostora, sa ciljem zaštite i podsticanja daljeg ukupnog razvoja šireg područja.

Izmjenama i dopunama aktuelnog planskog dokumenta se zadržavaju kapaciteti objekata od opšteg interesa, a kroz izmjene se došlo do povoljnijeg i fleksibilnijeg prostornog i investicionog rješenja.

Dalje prednosti izmjena i dopuna DPP se ogledaju kako u smanjenom uticaju na životnu sredinu, tako i u značajno boljem vizuelenom efektu u prostoru.

3.3.3.2. Planski dokumenti čija je izrada u toku

a) Prostorni planovi posebne namjene (PPPN) i Detaljni prostorni planovi (DPP)

Zbog kompleksnosti i prostornog obuhvata PPPN za Obalno područje Crne Gore, PPPN za NP Prokletije, PPPN za NP Skadarsko jezero, DPP za prostor višenamjenskih akumulacija na rijeci Morači, DPP za prostor višenamjenskih akumulacija na rijeci Komarnici, DPP za Jadransko – jonski autoput, izrada ovih planskih dokumenata je još uvijek u toku.

Tabela11: PPPN i DPP čija je izrada u toku

Naziv plana	Obrađivač	Odluka o izradi	Ugovorena vrijednost (€)	Zahvat	Status realizacije
PPPN za Obalno područje Crne Gore	RZUP Montecep Horwath i Horwath Consultihg	"Službeni list CG" broj 23/11	1.395.777	Kopno 1591km^2 teritorijalno more 2540 km^2	Urađena je radna verzija Predloga plana
DPP za prostor višenamjenskih akumulacija na rijeci Morači	Urbi Montenegro Winsoft Geateh Geos	"Službeni. list CG" broj 63/08	330.000		Urađene su dvije verzije Nacrta DPP, i to Nacrt DPP sa četiri akumulacije i Nacrt DPP dvije varijante za Andrijevo (Visoko Andrijevo sa kotom 285 mnm i nisko Andrijevo sa kotom 245 mnm) u periodu 2010-2013 godine. Za potrebe izrade DPP urađena su dopunska istraživanja za DPP za prostor višenamjenskih akumulacija na rijeci Morači, tokom 2013. godine.
DPP za prostor višenamjenskih akumulacija na rijeci Komarnici	Winsoft Urbi Montenegro Geateh	"Službeni. list CG" broj 37/10	170.000		Ministarstvu je tokom 2014. godine dostavljen Predlog plana sa Strateškom procjenom uticaja na životnu sredinu. Shodno Zaključku Vlade broj 06-840/2 od 25. aprila 2012. godine usvajanje Predloga plana zavisi od izbora koncesionara i dok koncesionar ne predloži konačno rješenje potencijala na rijeci Komarnici.
Strateška procjena uticaja na životnu sredinu za DPP za prostor višenamjenskih akumulacija na rijeci Komarnici	Winsoft Geateh		49.200		Ministarstvu je tokom 2014. godine dostavljen Predlog plana sa Izvještajem o Strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu.

DPP za Jadransko - jonski autoput	Arup CAU Simm Inženjering	"Sužbeni list CG" broj 41/10	275.000		Predlog plana upućen Vladi CG 21.10.2014.godine.
PPPN za NP Prokletije	RZUP CAU MonteCEP	"Službeni list CG, broj 43/13	319.515	16.038 ha	Urađen je Nacrt plana
Strateška procjena uticaja na životnu sredinu za PPPN za NP Prokletije	Winsoft				Urađen je Nacrt izvještaja o SPU
PPPN za NP Skadarsko jezero	RZUP CAU MonteCEP	"Službeni list CG, broj 33/14	314.160	40.000 ha	Urađen je Nacrt plana
Strateška procjena uticaja na životnu sredinu za PPPN za NP Skadarsko jezero	Winsoft Geateh				Urađen je Nacrt izvještaja o SPU

Status navedenih planskih dokumenata je sljedeći:

PPPN za Obalno područje Crne Gore
Obrađivač plana: RZUP, Montecep i Horwath i Horwath Consulting

Prostorni plan posebne namjene za Obalno područje Crne Gore pokriva morski akvatorijum (oko 2.540 km²), kao i kopneni dio svih 6 primorskih opština, izuzev prostora koji je obuhvaćen granicom Nacionalnog parka "Skadarsko jezero" u opštini Bar i Nacionalnog parka "Lovćen" u opštini Budva.
Obalno područje je nezamjenljiv prostorni, ekonomski, ekološki i društveni resurs svake države, pa i Crne Gore. Ta prirodna privilegija, u cilju očuvanja i održivog napretka predstavlja, ujedno, i prioritetnu obavezu svih priobalnih država, posebno u Sredozemlju. Stoga je neophodno obezbijediti dosljednu i striktniju primjenu ciljeva, zadataka i indikatora održivosti definisanih Nacionalnom strategijom održivog razvoja istovremeno integrisanih u ciljeve definisane Prostornim planom Crne Gore. Ovo posebno, obzirom da se regionalni nivo planiranja i u prethodnom periodu pokazao kao nedostajući i otvorio prostor za parcijalna i nedovoljno usklađena tumačenja potencijala i potreba kroz planove svih šest primorskih lokalnih samouprava. Zato je neophodno preispitati njihove koncepte razvoja i planirane kapacitete za koje se primjenom indikatora i kriterijuma održivosti može utvrditi da nemaju adekvatan stepen održivosti i ne garantuju željene i strateški planirane razvojne perspektive i očuvanje identiteta Crnogorskog primorja.
Budući da su planski dokumenti osnovni instrumenti održivog upravljanja, potrebno je donijeti Prostorni plan posebne namjene za Obalno područje Crne Gore, koji će, ujedno, biti plan regionalnog karaktera.
Plan će dati sveobuhvatni predlog aktivnosti i korišćenja morskog akvatorijuma i obezbijediće cjelovit programski okvir i pregled raspoloživih razvojnih kapaciteta na Crnogorskom primorju. Na taj način obezbijedile bi se pouzdane i sprovodive smjernice za uređenje prostora čija će se realizacija obezbijediti kroz planove detaljne razrade na lokalnom nivou.

Tokom 2015. godine završena je izrada VII faze - Nacrta plana koji predstavlja sintezni dokument svih prethodnih istraživanja sa jasnom koncepcijom prostornog uređenja po svim utvrđenim zonama, uslovima za dalju razradu i mehanizmima implementacije plana. Nacrt plana je dostavljen na mišljenje nadležnim ministarstvima i ostalim relevantnim institucijama. Nakon pribavljenih mišljenja, Vlada Crne Gore je razmotrila i utvrdila Nacrt plana i stavila na Javnu raspravu.

Faza VIII - Javna rasprava o Nacrtu Prostornog plana posebne namjene za Obalno područje Crne Gore i Nacrtu Izvještaja o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu**,** održana je u periodu od 26.01.2016. godine do 12.03.2016. godine.
U toku trajanja Javne rasprave pristiglo je oko 800 primjedbi na Nacrt PPPNOP CG. Primjedbe su dostavili građani, opštine, mjesne zajednice kao i nevladine organizacije.
Primjedbe građana se uglavnom odnose na pojedinačne parcele u vlasništvu za koje se traži promjena namjene zemljišta - uglavnom u namjenu stanovanje i turizam. U velikoj mjeri se zahtjevi građana odnose na zadržavanje namjene iz važećih planskih dokumenata, obzirom da je Nacrt PPPN Obalno područje u određenoj mjeri redefinisao namjenu prostora.
Mjesne zajednice su dale primjedbe vezane za status usvojenih lokalnih planskih dokumenata kao i status pojedinih zona u Nacrtu plana.
Primjedbe opština se u najvećoj mjeri odnose na sugestije u vezi planskog tretmana određenih pitanja, odnosno viđenje nadležnih u vezi važnih lokacija za ekonomski i turistički razvoj opština.

Tokom 2017. godine urađena je radna verzija Predloga plana i dostavljena Ministarstvu kulture radi provjere usaglašenosti sa Studijom zaštite kulturnih dobara koja je urađena za potrebe izrade ovog planskog dokumenta.

DPP za prostor višenamjenskih akumulacija na rijeci Morači
Obrađivač plana: Konzorcijum „URBI MONTENEGRO“ - Podgorica, „WINSOFT“ - Podgorica, „GEATEH“ - Slovenija, GEOS – Austrija

Detaljni prostorni plan za prostor višenamjenskih akumulacija na rijeci Morači se radi za središnji tok rijeke Morače, na kojem je predviđena izgradnja četiri hidroelektrane (Andrijevo, Raslovići, Milunovići i Zlatica), višenamjenske akumulacije uključujući i prostor oko akumulacija, neophodan za realizaciju i druge infrastrukture (putne, elektro, vodovodne, kanalizacione). Akumulacije se pružaju na toku od Zlatice (oko 1,5 km uzvodno od mosta na Smokovcu) do mosta Grlo (oko 2,5 km uzvodno od manastira Morača).
Dužina toka Morače je 113,4 km, a površina sliva Morače do H.S. (hidrološka stanica) Podgorica je 2628 km^2.
Plan će utvrditi optimalan razmještaj aktivnosti, fizičkih struktura i stanovništva na području uticaja budućih višenamjenskih akumulacija, uz uvažavanje ekonomskih, tehničko – tehnoloških, prostorno - funkcionalnih kriterijuma i principa održivog razvoja.
Istovremeno sa izradom DPP - a, a saglasno Zakonu, izrađuje se Strateška procjena uticaja na životnu sredinu. Izradu ove Strateške procjene donira Vlada Norveške. U ime Ministarstva spoljnih poslova Norveške NVE – Norveški direktorat za vode potpisao je ugovor sa kompanijom COWI (iz Norveške) o izradi ovog dokumenta.

Urađen je Nacrt plana za drugu varijantu visine brane Andrijevo i Studija „Dopunska istraživanja za prostor višenamjenskih akumulacija na rijeci Morači’’.

DPP za prostor višenamjenske akumulacije na rijeci Komarnici
Obrađivač plana: Konzorcijum „URBI MONTENEGRO“ - Podgorica, „WINSOFT“ - Podgorica, „GEATEH“ - Slovenija

Detaljni prostorni plan se radi za središnji tok rijeke Komarnice sa rijekom Pridvoricom, na kojem je predviđena izgradnja hidroelektrane Komarnica, višenamjenske akumulacije, uključujući i prostor oko akumulacije neophodan za realizaciju i druge infrastrukture (putne, elektro i dr.). Akumulacija za HE Komarnica proteže se u kanjonskom dijelu srednje Komarnice, između postojeće akumulacije HE Piva i uzvodno do kanjona Nevidio i do grada Šavnika. Brana je locirana na približno 50 kilometru toka rijeke Pive (računajući od Šćepan Polja), na lokaciji zvanoj »Lonci« u blizini sela Dub. Buduća akumulacija će se pružati u pravcu istok - zapad i imati dužinu od 16,5 km.

Urađen je Predlog 08.04.2014.godine.
Shodno Zaključku Vlade broj 06-840/2 od 25. aprila 2012. godine usvajanje Predloga plana zavisi od izbora koncesionara i dok koncesionar (investitor) ne predloži konačno rješenje potencijala na rijeci Komarnici.

Strateška procjena uticaja na životnu sredinu za Detaljni prostorni plan za prostor višenamjenske akumulacije na rijeci Komarnici
Obrađivač SEA: Konzorcijum „WINSOFT“ d.o.o. Podgorica, „GEATEH“ d.o.o. Slovenija

Izradom SEA obezbjeđuje se usklađenost aktivnosti, definisanih DPP-om Komarnica, sa važećom zakonskom ragulativom u Crnoj Gori. SEA će procijeniti potencijalne negativne i pozitivne uticaje na životnu sredinu i pružiti predlog adekvatnih mjera koje će se preduzeti u cilju sprječavanja i smanjenja štetnih i podsticanja pozitivnih uticaja i aktivnosti čija realizacija je predviđena DPP-om Komarnica. Rezultati SEA doprinose odgovarajućem donošenju odluka u planskom procesu.

Urađena je korigovana verzija strateške procjene uticaja za varijantno rješenje kote uspora 810 mnv i ista proslijeđena na mišljenje nadležnim institucijama 14.08.2014.godine.

DPP za Jadransko – jonski autoput
Obrađivač plana: Konzorcijum »Ove Arup and Partners International Limited«, London, CAU - Podgorica, i Simm Inženjering - Podgorica

Ukupna površina zahvata obuhvaćenog Detaljnim prostornim planom za Jadransko – jonski autoput iznosi 15.338,44 ha.
Ciljevi izrade DPP-a su uspostavljanje racionalnog i efikasnog infrastrukturnog koridora integrisanog u potrebe regija kroz koje trasa prolazi, kao i uspostavljanje dugoročne strategije razvoja prostora kroz koji prolazi infrastrukturni koridor.
Ovaj putni pravac treba da učini dostupnim, više nego što je to do sada slučaj, turističke destinacije na primorju, kako za regionalne i evropske korisnike, tako i za domaće potrebe.
Razradom načela prostornog uređenja, utvrđivanjem ciljeva prostornog razvoja, organizacije, korišćenja i namjene prostora, kao i drugih elemenata značajnih za područje jadransko - jonskog infrastrukturnog koridora, utvrdiće se i njegov uticaj na procese urbanizacije, demografska kretanja, ekonomski razvoj u zoni koridora, kao i njihova međusobna sinhronizacija, kako u vremenskim odrednicama, tako i u prostornim okvirima.

Urađen je Predlog plana 12.12.2013.godine upućen Vladi Crne Gore na upoznavanje.

PPPN za NP Prokletije
Obrađivač plana: Konzorcijum RZUP - Podgorica, CAU – Podgorica i MonteCEP – Kotor

Granice PPPN NP "Prokletije" u svemu odgovaraju granicama Nacionalnog parka Prokletije utvrđenim Zakonom o nacionalnim parkovima („Službeni list CG", broj 28/14) i zahvata površinu od 16038 ha.
Osnovni razlog za izradu i donošenje PPPN NP "Prokletije" je to što je jedinstveni prostor Prokletija zakonom proglašen za Nacionalni park 2009. godine te se za ovaj prostor po prvi put radi prostorni plan što je zakonska obaveza.
Osnovni cilj izrade PPPN NP "Prokletije" je da se stvore formalne i planske pretpostavke za zaštitu, uređenje, osmišljen razvoj i organizaciju prostora Prokletija u skladu sa osnovnim razvojnim opredjeljenjima, na principima održivog razvoja.
Plan treba da definiše odnosno potvrdi osnovni koncept namjene prostora i infrastrukturne opremljenosti koji će omogućiti zaštitu i valorizaciju prirodnih potencijala u funkciji održivog razvoja. U tom smislu poseban značaj ima plansko povezivanje predmetnog prostora sa centrima neposrednog okruženja.
Sam status prostora Nacionalnog parka asocira na područje od posebnog značaja i potencijalno područje naglašenog interesovanja. Međutim, područje Nacionalnog parka Prokletije trenutno nije uključeno u ekonomski život okruženja tj. ovaj prostor je ostao po strani, iako svojom ponudom može da bude vrlo značajan. U tom smislu očekuje se njegovo veće animiranje kroz realizaciju planskih rješenja tj. planiranje adekvatnih sadržaja i infrastrukture.

Tokom 2017. urađen je Nacrt plana i dostavljen na mišljenje nadležnim institucijama.

Strateška procjena uticaja na životnu sredinu za PPPN NP Prokletije
Obrađivač SEA: „WINSOFT" d.o.o. Podgorica

Osnovni cilj izrade SEA je da pitanja životne sredine i zdravlja ljudi budu potpuno uzeta u obzir prilikom izrade PPPN NP "Prokletije", radi obezbjeđivanja održivog razvoja, učešća javnosti, kao i unaprjeđivanja nivoa zaštite zdravlja ljudi i životne sredine.
Strateška procjena uticaja na životnu sredinu omogućiće da se bolje locira privreda, djelatnosti u prostoru, potraže alternativna rješenja za efikasno postizanje ciljeva koja imaju manje uticaje na životnu sredinu i društvo, kao i da se spriječi uticaj na životnu sredinu ili se smanji na prihvatljiv nivo.
SEA će procijeniti potencijalne negativne i pozitivne uticaje na životnu sredinu i pružiti predlog adekvatnih mjera koje će se preduzeti u cilju sprječavanja i smanjenja štetnih i potsticanja pozitivnih uticaja i aktivnosti čija realizacija je predviđena PPPN NP "Prokletije".

Tokom 2017. urađen je Nacrt izvještaja o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu i na isti je pribavljeno mišljenje Agencije za zaštitu prirode i životne sredine.

PPPN za NP Skadarsko jezero
Obrađivač plana: Konzorcijum RZUP - Podgorica, CAU – Podgorica i MonteCEP – Kotor

Granice PPPN NP "Skadarsko jezero" u svemu odgovaraju granicama Nacionalnog parka "Skadarsko jezero" utvrđenim Zakonom o nacionalnim parkovima Područje Plana obuhvata Nacionalni park "Skadarsko jezero" površine od 40000 ha, odnosno 25400 ha vodenih površina (slobodnih voda i flotantne vegetacije) i 14600 ha obodnog kopna i močvara.

Nacionalni park "Skadarsko jezero" obuhvata djelove teritorija koji pripadaju Prijestonici Cetinje, Opštini Bar i Glavnom gradu Podgorica.
Osnovni cilj izrade ovog Plana je da se kroz reviziju aktuelnog PPPPN NP "Skadarsko jezero", u smislu njegovog usklađivanja sa aktuelnim propisima i standardima i opredjeljenjima PPCG stvore formalne i planske pretpostavke za osmišljen razvoj, organizaciju i uređenje prostora Skadarskog jezera, u skladu sa osnovnim razvojnim opredjeljenjima i principima održivog razvoja.
Ovo znači da Plan treba da definiše osnovni koncept namjene prostora, ranga centara i infrastrukturne opremljenosti koji će omogućiti zaštitu i valorizaciju prirodnih potencijala u funkciji održivog razvoja. U tom smislu poseban značaj ima plansko povezivanje predmetnog prostora sa centrima neposrednog okruženja.
Plan treba da sadrži detaljne razrade za pojedine zone i lokalitete, čime se obezbjeđuju preduslovi za realizaciju investicionih projekata i uređenje prostora na lokacijama koje zahtijevaju trajne promjene u prostoru.

Tokom 2017. urađen je Nacrt plana i dostavljen na mišljenje nadležnim institucijama.

Strateška procjena uticaja na životnu sredinu za PPPN NP Skadarsko jezero
Obrađivač SEA: Konzorcijum »WINSOFT« d.o.o. Podgorica, »GEATEH« d.o.o. Slovenija

Osnovni cilj izrade SEA je da pitanja životne sredine i zdravlja ljudi budu potpuno uzeta u obzir prilikom izrade PPPN NP "Skadarsko jezero", radi obezbjeđivanja održivog razvoja, učešća javnosti, kao i unaprjeđivanja nivoa zaštite zdravlja ljudi i životne sredine.

Strateška procjena uticaja na životnu sredinu omogućiće da se bolje locira privreda, djelatnosti u prostoru, potraže alternativna rješenja za efikasno postizanje ciljeva koja imaju manje uticaje na životnu sredinu i društvo, kao i da se spriječi uticaj na životnu sredinu ili se smanji na prihvatljiv nivo.
SEA će procijeniti potencijalne negativne i pozitivne uticaje na životnu sredinu i pružiti predlog adekvatnih mjera koje će se preduzeti u cilju sprječavanja i smanjenja štetnih i potsticanja pozitivnih uticaja i aktivnosti čija realizacija je predviđena PPPN NP "Skadarsko jezero".

Tokom 2017. urađen je Nacrt izvještaja o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu i na isti je pribavljeno mišljenje Agencije za zaštitu prirode i životne sredine.

b) Državne studije lokacija

Tabela 12: Državne studije lokacije čija je izrada u toku

Naziv plana	Obrađivač	Odluka o izradi	Ugovorena vrijednost (€)	Zahvat	Status realizacije
Državna studija lokacije "Sektor 1" -Rt Kobila - Njivice - ušće Sutorine	CAU	"Službeni list CG", broj 53/14	11.900	155,86 ha	Urađen je Predlog plana
Državna studija lokacije "Dio sektora 43 – Luka Budva"	CAU i BusinessArt	"Službeni list CG", broj 47/14	64.700	22 ha	U toku je izrada Nacrta plana

Državna studija lokacije " Sektor 20 i Sektor 21" - Lepetani	RZUP	"Službeni list CG", broj 33/13	3.570	7,3 ha	Urađen je Nacrt plana
Državna studija lokacije "Sektor 10" - Spila – Risan – Rt Banja	CAU	"Službeni list CG", broj 33/15	35.000	59,75 ha	Urađen je Nacrt plana
Izmjene i dopune Državne studije lokacije "Sektor 16"	MonteCEP	"Službeni list CG", broj 33/15	34.510	12,6 ha	Urađen je Nacrt plana
Državna studija lokacije "Dio sektora 50"	CAU	"Službeni list CG", broj 10/16	4.500	17,55 ha	Urađen je Nacrt plana
Državna studija lokacije "Sektor 2" - ušće Sutorine – Igalo	CAU	"Službeni list CG", broj 51/16	5.900		U toku je izrada Prednacrta plana
Izmjene i dopune Državne studije lokacije "Sektor 5"	CAU	"Službeni list CG", broj 48/17	Izradu finansira zainteresovani korisnik prostora	26 ha	U toku je izrada Prednacrta plana
Državna studija lokacije "Ivan do" - Žabljak	CAU	"Službeni list CG", broj 74/16	10.000	29,03 ha	Urađen je Nacrt plana

Status navedenih planskih dokumenata je sljedeći:

Državna studija lokacije "Sektor 1"- Rt Kobila - Njivice - ušće Sutorine
Obrađivač plana: CAU - Podgorica

DSL se radi za Sektor 1, odnosno priobalni prostor od Rta Kobile do ušća Sutorine, koji je u zahvatu Prostornog plana područja posebne namjene za morsko dobro ("Službeni list RC G", broj 30/07).

Površina zahvata plana je cca 83,67 ha na kopnu i 72,19 ha na moru (ukupna površina zahvata plana 155,86 ha).

Prostor predmetnog plana je podijeljen na tri (3) urbanističke zone.

Zona A - zona Rta Kobila
Planirana je izgradnja turističkog naselja visoke kategorije sa marinom od 150 vezova. Zone za gradnju su planirane na takav način, da se u što većoj mjeri očuva postojeće zelenilo. Polazna osnova je bio kapacitet definisan prethodnom planskom dokumentacijom (UP „Mimosas cape") koji je u najvećoj mjeri prihvaćen, ali se u morfološkom smislu odustalo od „tepih" sistema i planirane su tri grupacije objekata veće spratnosti u odnosu na prethodni plan. Planira se zadržavanje postojećih objekata kulturne baštine, koji će uz adekvatnu valorizaciju prihvatiti i nove namjenu u funkciji turističkog naselja.

Zona B - zona naselja Njivice
U zoni naselja Njivica planirane su tri podcjeline na kojima se planira:
- Hotel na lokalitetu Pećine - predviđa se izgradnja hotela visoke kategorije za čije potrebe je planirano privezište kapaciteta 50 + 15 vezova.

- Hotel Riviera - planirano je proširenje postojećeg hotela Riviera, kao hotela visoke kategorije, i formiranje nove zone turizma iznad postojećeg hotela. U odnosu na prethodno plansko rješenje izmijenjeno je saobraćajno rješenje i planiran adekvatniji saobraćajni pristup novoj zoni hotela.
- Naseljska sruktura Njivice - prihvaćena je zona za gradnju koju je planirao usvojeni DUP "Njvice" uz smanjenje planiranih stambenih kapaciteta.

Zona C - zona naselja Stara Banja
U ovoj zoni se planira regulacija korita rijeke Sutorine. Formira se javno šetalište kojim će biti omogućena dostupnost obale rijeke i mora. Postojeća naseljska struktura se zadržava, uz interpolaciju nekoliko novih objekata nestambene namjene koji su orjentisani ka ušću Sutorine u more.

Nakon što je na sjednici od 01.09.2016. godine Vlada Crne Gore utvrdila Nacrt plana, isti je upućen na Javnu raspravu koja je održana u periodu od 04.10. do 04.11.2016. godine.

Tokom 2017. godine urađen je Predlog plana i dostavljen Upravi za zaštitu kulturnih dobara radi provjere usaglašenosti sa Studijom zaštite kulturnih dobara.

Državna studija lokacije "Dio sektora 43 – Luka Budva"
Obrađivač plana: CAU – Podgorica, BusinessArt - Podgorica

DSL se radi za dio sektora 43 koji je u zahvatu Prostornog plana područja posebne namjene za morsko dobro. Predmetni dio obuhvata kopneni pojas od jugoistočnih zidina starog grada, vrha gradske luke, bazena i kupališta kod Lučke kapetanije pa Slovenskom ulicom dalje, sve do granica DSL za dijelove sektora 43 i 45.

Predmetni prostor posjeduje potencijal za rekonstrukciju, prilagođavanje i prenamjenu nekoliko postojećih objekata i zona u njihovom neposrednom okruženju, kako bi mogli zadovoljiti turističke potrebe i potencijale ovako prestižne lokacije kao što je Budvanska obala u neposrednom kontaktu sa Starim gradom. Ovdje se prije svega misli na mikrolokacije koje gravitiraju objektima Lučke kapetanije, Jugoslovenskog riječnog brodarstva, otvorenog bazena ili lokaciji nekadašnje autobuske stanice. Osim osavremenjavanja i aktiviranja potencijala lokacije prethodno pomenutih obuhvat ove DSL zahtijeva i posebno pažljiv i sadržajan tretman javnih prostora i komunikacija, kako onih neposredno uz more i tako i onih koja su djelimično u zaleđu.
Posebno značajan dio obuhvata jeste i akvatorijum gradske luke gdje se očekuju intervencije na osavremenjivanju i proširenju kapaciteta ovog prostora. Sve intervencije u ovoj zoni trebaju biti bazirane na prethodno urađenim Studijama i modelskim analizama Budvanskog akvatorijuma. To podrazumijeva dimenzionisanje budućih intervencija na vodi na način koji neće devalvirati, već naprotiv unaprijediti, kvalitet i potencijal sadržaja u zaleđu, održivost plaža Slovenske obale i karakter Starog grada kao spomenika kulture prve kategorije. Kod koncipiranja akvatorijuma i njihovih sadržaja potrebno je posebnu pažnju posvetiti obezbijeđenju adekvatnog kapaciteta za vezivanje barki i ribarica kao tzv. komunalnih vezova javno dostupnih. Potrebno je sagledati potencijale gradske luke u cilju njenog značajnijeg aktiviranja u pravcu savremenog nautičkog turizma sa najvećim standardima.
Planska opredjeljenja će se temeljiti i na studijama: modelskog ispitivanja akvatorijuma budvanskog zaliva, kulturne baštine i predjela koje predstavljaju značajnu saznajnu osnovu za izradu ovog planskog dokumenta.

U toku je izrada Nacrta plana, koja će biti finalizovana nakon izrade Studije vizuelnog uticaja planskog rješenja na kulturno dobro – Stari grad Budva.

Državna studija lokacije "Sektor 20 i sektor 21"- Lepetani
Obrađivač plana: RZUP - Podgorica

DSL se radi za sektor 20 i sektor 21, odnosno za kompleks koji obuhvata neizgrađenu – stjenovitu obalu, naseljsku strukturu, izgrađenu obalu „lungo mare“ u Lepetanima i trajektno pristanište, koji je u zahvatu Prostornog plana područja posebne namjene za morsko dobro.

Izrada DSL podrazumijeva planiranje površina za stambene, turističke, poslovne i javne sadržaje, rješavanje saobraćajnih problema i očuvanje autentičnog pejzaža stjenovite obale.
Izradom predmetne DSL omogućena je planska obrada prostora u dijelu:

"Sektor 20" – *Crkva Gospe od Andjela - Lepetane - Opatovo*
"Sektor 21" - *Opatovo - Donja Lastva - potok Seljanovo*

kroz stvaranje preduslova za pokretanje procesa urbanizacije, skladnog, humanog i održivog razvoja.
Osnovni zadatak u dijelu naseljske strukture je sanacija i pažljiva dopuna nedostajućih i potrebnih namjena, osiguranje kvalitetnije infrastrukture, unaprjeđenje i zaštita postojećeg volumena zelenila, stvaranje uslova za dodatne sadržaje, a naročito osiguranje javnog šetališta uz more – *lungo mare.*
Predmetnim DSL-om je osigurano povezivanje saobraćajnim vezama, kolsko pješačkim longitudinalnim vezama, pješačkim mostovima – pasarelama, tačkama stajališta za javni prevoz, javnim pristaništima u moru i plovnom linijom.

Tokom 2017. godine urađen je Nacrt plana i dostavljen na mišljenje nadležnim institucijama.

Državna studija lokacije "Sektor 10"– Spila – Risan – Rt Banja
Obrađivač plana: CAU - Podgorica
DSL se radi za Sektor 10, odnosno priobalni prostor Uvale Sopot, naselja Vitoglav, Risna, Rtca, kao i prostor Rta Banja, koji je u zahvatu Prostornog plana područja posebne namjene za morsko dobro.

Prostor predmetnog plana je podijeljen na tri (3) urbanističke zone:

Zona A - zona rta Rtac
Formirana je javno dostupna obala kroz definisanje obalnog šetališta (šetnica, ponte, mandraći, sunčališta i sl.), uređenih kupališta i zadržavanje postojećeg vrijednog zelenila. Postojeći objekti u funkciji stanovanja se zadržavaju uz precizne smjernice za dalje korišćenje. Nije planirano proširenje stambene namjene. Planira se zadržavanje postojećeg objekta kulturne baštine, zadužbine Ljubatović sa Crkvom Sv. Dimitrija, koja će uz adekvatnu valorizaciju prihvatiti novu turističku namjenu.

Zona B - zona hotela Teuta
Planirana je rekonstrukcija i dogradnja postojećeg hotela Teuta u cilju obezbjeđenja većeg standarda hotela, kategorije 5*. Formirana je javno dostupna obala kroz definisanje obalnog šetališta sa proširenjem, trgom, u zoni gradskog jezgra kao i marina kapacitirana na način da zadovolji potrebe naselja Risan, hotela Teuta i ostalih turističkih objekata. Nije planirano proširenje stambene namjene.

Zona C - zona naselja Vitoglav
Formira se javno šetalište kojim će biti omogućena kontinualna dostupnost morske obale. Obalnim šetalištem povezuje se naselje Vitoglav sa centrom Risna. Postojeći objekti u funkciji stanovanja se zadržavaju uz precizne smjernice za dalje korišćenje.
Nije planirano proširenje stambene namjene.

Tokom 2017. godine urađen je Nacrt plana koji nije upućen u dalju proceduru usvajanja zbog potrebe usvajanja HIA Studije i Studije zaštite kulturnih dobara za opštinu Kotor, koje su donešene krajem 2017.

Izmjene i dopune Državne studije lokacije "Sektor 16"
Obrađivač plana: MonteCEP – Kotor

Izmjene i dopune DSL-a se rade za prostor bivše poslovne zgrade "Jugooceanije" i hotela "Fjord", kao i za prostor planiran i za ostale hotelsko-turističke sadžaje i marinu.

Pri formiranju planskog rješenja razmotreni su svi potencijali i ograničenja predmetnog prostora kao i stečene uslovljenosti iz strateških i planskih dokumenata višeg reda kao i Studije zaštite kulturnih dobara za potrebe izmjena i dopuna ovog Plana.
U skladu sa tim definisan je koncept planskog rješenja, a kojim su predviđene slijedeće namjene, sadržaji i intervencije u prostoru:
Izgradnja turističkih kapaciteta predviđena je kroz izgradnju dva hotelska kompleksa:
a) Rekonstrukcija postojećeg poslovnog objekta "Jugooceanija" u hotelske sadržaje uz moguću gradnju prizemnog objekta za prateće i dodatne sadržaje.
b) Izgradnja novog hotela najviše kategorije predvidena je na lokaciji starog hotela "Fjord".
Izgradnja marine planirana je na neizgradenom zemljištu u središnjem i zapadnom dijelu Plana. Kompleks nove marine sa 150 vezova sastoji se od vodenog i kopnenog dijela. Provjerom je ustanovljeno, da položaj marine ne utice na sigurnost i bezbjednost luke Kotor, odnosno uplovljavanje kruzera.
Očuvanje postojeće stambene izgradnje - postojeći individualni stambeni objekti - vile uz Njegoševu ulicu koji su reprezent građanske arhitekture sa početka prošlog vijeka predviđeni su za očuvanje. Ukupna površina stanovanja malih gustina je oko 0,5 ha.
Uređenje obale – planom je predviđena izgradnja uređenog šetališta – lungo mare duž čitave obale u ukupnoj dužini od oko 700 m, čime se ona nadovezuje se na Kotorsku rivu i ostvaruje kontinuitet obalnog šetališta od Dobrote.

Regulisanje bujičnih potoka i sanacija terena za izgradnju Planom je predvideno regulisanje korita brojnih bujičnih potoka koji se na ovom prostoru ulivaju u more.

Tokom 2017. godine urađen je Nacrt plana koji nije upućen u dalju proceduru usvajanja zbog potrebe usvajanja HIA Studije i Studije zaštite kulturnih dobara za opštinu Kotor, koje su donešene krajem 2017.

Državna studija lokacije "Dio sektora 50"
Obrađivač plana: CAU - Podgorica

Područje za koje se izrađuje DSL „Dio sektora 50" pripada opštini Budva i nalazi se uz granicu opštine Budva sa opštinom Bar. Lokacija je u obuhvatu Prostornog plana područja posebne namjene za morsko dobro i zahvata prostor uvale Stolac i rta Stolac.

Površina zahvata plana je 7,75 ha na kopnu i 9,80 ha na moru (ukupna površina zahvata plana 17,55 ha).

Zahvat plana možemo podijeliti na zonu kupališta koja čine uređena hotelska kupališta i prirodna kupališta i na zonu neizgrađene obale autentičnog pejzaža, koji se kao takav zadržava i čuva ovim planskim dokumentom. Akcenat se stavlja na očuvanje prirodnog ambjenta, a dostupnost i nesmetan pristup ovom prostoru će obogatiti ponudu ekskluzivnog turizma planiranog u zaleđu.
Prostornim rješenjem osigurava se dostupnost obale svim građanima kroz planirane pješačke staze i vidikovce, dok kolski pristup, zbog izrazito nepristupačnog terena, nije omogućen.
Ovim Planom se dozvoljava postavljanje samo sezonskih objekata, a sve u cilju dopune sadržaja na prostoru obale i upotpunjavanja turističke ponude. Ovo podrazumijeva postavljanje sezonskih (montažnih) objekata i ljetnjih bašti uz njih, a koji su prvenstveno namijenjeni ugostiteljskim sadržajima.
Prilikom definisanja planiranih lokacija i uređenja plaža osnovni koncept je bio da se gore navedni sadržaji rasporede na što većoj udaljenosti od mora kako bi se sačuvala osnovna namjena prostora, a to je plaža kao prostor za boravak i odmor turista pored mora.

Tokom 2017. godine urađen je Nacrt plana i dostavljen na mišljenje nadležnim institucijama.

Državna studija lokacije "Sektor 2" - ušće Sutorine – Igalo
Obrađivač plana: CAU - Podgorica

DSL se radi za Sektor 2, odnosno priobalni prostor od ušća Sutorine i Igalo, koji je u zahvatu Prostornog plana područja posebne namjene za morsko dobro. Obuhvat na otvorenom moru je do linije priobalnog plovnog puta (100 metara od obale).

Cilj izrade Državne studije lokacije "Sektor 2" - ušće Sutorine – Igalo je stvaranje uslova za izgradnju kroz izradu relevantne planske dokumentacije, kojom će se integralno sagledati i analizirati svi elementi namjene i organizacije korišćenja prostora, a u cilju zaštite i podsticanja daljeg ukupnog razvoja šireg područja. Isto tako kroz plan će se utvrditi optimalan razmještaj aktivnosti i fizičkih struktura, uz uvažavanje ekonomskih, tehničko-tehnoloških, prostorno-funkcionalnih kriterijuma i principa održivog razvoja.
Unutar zahvata definisanog DSL planiraće se sledeće:
- Blatnu plažu (igalski peloid - osnova rada Instituta "Dr Simo Milošević") je potrebno zaštiti od negativnih uticaja kako sa kopna tako i sa mora. Mjere zaštite sa kopna treba da podrazumijevaju kompletnu zaštitu sliva rijeke Sutorine i stroge mjere zaštite u priobalnoj zoni, na način što će se pri planiranju definisati zaštitna zona, a u skladu sa članom 33 Zakona o vodama („Službeni list RCG“, broj 27/07 i „Službeni list CG“ br. 32/11 i 48/15).
- Za funkcionalno zaleđe plaže planiraće se površine za sportsko-rekreativne, uslužne i javne sadržaje, otvorene bazene i urbano zelenilo. Definisaće se plansko rješenje koje će obezbijediti novi kvalitet javnog prostora u neposrednom zaleđu kupališta i obalnom pojasu. Dominantna pažnja će se posvetiti uređenju javnih površina, pejzažnoj arhitekturi, vodenim površinama, trgovima, pjacetama, sportskim sadržajima, distribuciji ugostiteljske namjene sa preciznim definisanjem karaktera i obima tih intervencija. Posebnu pažnja će se posvetiti višenamjenskom korišćenju javnih površina u dnevnom i noćnom režimu, ali isto tako i ljetnjem i zimskom.
- Za izgrađenu obalu sa kupališnim platoima kroz Igalo predvidjeće se izgradnja kontinuirane šetališne staze (lungo mare) i pristanište.

U toku je izrada Prednacrta plana.

Državna studija lokacije "Ivan do" - Žabljak
Obrađivač plana: CAU - Podgorica

Državne studije lokacije "Ivan do" Žabljak koja se nalazi u zahvatu Prostornog plana posebne namjene za Durmitorsko područje ("Službeni list CG", broj 47/16). Orijentacioni obuhvat DSL je 29,03 ha.

Kroz izradu DSL, u smislu poboljšanja turističke ponude, poboljšanja standarda i kvaliteta smještajnih kapaciteta, predvidjeće se rekonstrukcija hotela „Durmitor“ u postojećim horizontalnim i vertikalnim gabaritima, izgradnja depandansa i vila (bungalova) i uređenje terena hotelskog kompleksa hotela Durmitor, sanacija i dogradnja vikendica i vila na predmetnom prostoru, kao i izgradnja komercijalnih sadržaja i sadržaja za šetnju i rekreaciju. U okviru zone turističkih vikendica i vila, planiraće se auto kamp sa pratećim sadržajima.
Definisaće se donja stanica dostavne žičare koja sa lokacije pored hotela Durmitor vodi prema Bosači i skijaškom selu Štuoc.
Svi sadržaji moraju biti u skladu sa specifičnim zahtjevima sredine Nacionalnog parka koji se nalazi u neposrednoj blizini predmetne lokacije i ukupnog okruženja sa poštovanjem principa održivog razvoja koji uključuju sve elemente zaštite.

Urađen je Nacrt plana i dostavljen na mišljenje nadležnim institucijama.

Izmjene i dopune Državne studije lokacije "Sektor 5"
Obrađivač plana: CAU - Podgorica

Izmjene i dopune DSL se rade za prostor obuhvaćen Izmjenama i dopunama Državne studije lokacije „Sektor 5“ (za dio bivše kasarne Orijenski bataljon) ("Službeni list CG", broj 28/14), kao i dio prostora obuhvaćenog Državnom studijom lokacije „Sektor 5“ – Kumbor ("Službeni list CG", br. 50/12 i 60/12) u Opštini Herceg Novi. Obuhvat Izmjena i dopuna DSL-a je cca 26 ha.

Investitori – „Azmont investments” d.o.o. Herceg Novi i “Carine” d.o.o. Herceg Novi su, u skladu sa članom 53a Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata ("Službeni list CG", br. 51/08, 34/11, 35/13 i 33/14) podniijeli inicijativu za izradu izmjena i dopuna važećeg planskog dokumenta po skraćenom postupku. Na osnovu ispunjenosti uslova regulisanih članom 53a Zakona, potpisan je Sporazum između Ministarstva održivog razvoja i turizma kao nosioca pripremnih poslova na izradi Izmjena i dopuna planskog dokumenta i investitora – „Azmont investments” d.o.o. Herceg Novi i “Carine” d.o.o. Herceg Novi, a na koji je Vlada Crne Gore dala saglasnost.

Izmjenama i dopunama aktuelnog planskog dokumenta će se preispitati postojeća planska rješenja naročito u dijelu parcelacije, kao i otkloniti neusaglašenosti koje su evidentirane između plana i stanja na terenu. Takođe, obezbijediće se planske pretpostavke za unaprjeđenje infrastrukturnih rješenja u dijelu definisanja koridora prateće infrastrukture, prilagođavanja plana unaprijeđenom tehničkom rješenju i sl. Tako bi se došlo do povoljnijeg i fleksibilnijeg prostornog i investicionog rješenja.

U toku je izrada Prednacrta plana.

c) Odluke o izradi planskih dokumenata

U toku 2017. godine donešene su sljedeće odluke o izradi planskih dokumenata:
- Odluka o izradi Državne studije lokacije "Dio sektora 66 – modul I" – Velika plaža ("Službeni list CG", broj 71/17),
- Odluka o izradi Državne studije lokacije "Dio sektora 66 – moduli IV i V" – Velika plaža ("Službeni list CG", broj 71/17).
- Odluka o izradi Izmjena i dopuna Državne studije lokacije "Sektor 36" ("Službeni list CG", broj 76/17).

d) Lokalni planski dokumenti koje donosi Vlada Crne Gore

Saglasno zakonu, a u sporazumu sa lokalnom samoupravom, pristupilo se izradi dva lokalna planska dokumenta, čija je izrada bila u toku i u 2017. godini.

Tabela13: Lokalni planski dokumenti koje donosi Vlada Crne Gore

Naziv plana	Obrađivač	Odluka o izradi	Ugovorena vrijednost	Zahvat	Status realizacije
Lokalna studija lokacije "Dubovica I" u Budvi	CAU	"Službeni list CG", broj 50/09	24.000	23,5 ha	Urađen je Predlog plana
DUP „Agroindustrijska zona" u Podgorici	CAU	"Službeni list CG", broj 57/17	5.000	43,39 ha	Planski dokument je usvojen.
DUP „Maljevik"	MA Consulting	"Službeni list CG", broj 66/17	5.000	43,39 ha na kopnu i 5,56 ha na moru	Nacrt plana je u fazi izrade

Lokalna studija lokacije "Dubovica I"
Obrađivač plana: CAU – Podgorica

Površina zahvata: 23,5 ha.
Unutar zahvata definisanog Odlukom o izradi plana i Programskim zadatkom, uzimajući u obzir izuzetnu lokaciju Dubovice u zaljeđu Kraljičine plaže u uvali Perčin, planirano je ekskluzivno turističko naselje, kao nova urbana cjelina.

Urađen je Predlog plana.

DUP "Agroindustrijska zona" u Podgorici
Obrađivač plana: CAU – Podgorica

Površina zahvata: 43,39 ha
Područje „Agroindustrijska zona" u Podogrici se nalazi u zahvatu Prostorno urbanističkog plana Glavnog grada – Podgorice. Kako se radi o prostoru u Glavnom gradu-Podgorici sa značajnim potencijalima za razvoj biznis zone i odličnom saobraćajnom povezanošću, a koji

je pritom većinski u državnom vlasništvu, Vlada Crne Gore i Glavni grad Podogrica sporazumjeli su se da Vlada donese lokalni planski dokument za područje Detaljnog urbanističkog plana „Agroindustrijska zona“, po posebnom postupku izrade planskog dokumenta u skladu sa članom 162c Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata (“Službeni list CG”, br. 51/08, 34/11, 35/13 i 33/14). Prema ukupnim planskim istraživanjima i opredjeljenjima grada, a prema PUP-u Podgorice, prostor Agroindustrijske zone je predviđen za razvoj industrije i proizvodnje. U tom smislu, rješenje prethodnog DUP-a u potpunosti je usklađeno po pitanju osnovne koncepcije sa PUP-om predloženim pravcem razvoja.

DUP “Maljevik” u Baru
Obrađivač plana: MA Consulting - Podgorica

Površina zahvata: 30,82 ha na kopnu i 5,56 ha na moru
Područje Detaljnog urbanističkog plana "Maljevik" se nalazi u zahvatu Izmjena i dopuna Generalnog urbanističkog plana opštine Bar do 2020. godine ("Službeni list CG - Opštinski propisi", broj 8/07) i Prostornog plana područja posebne namjene za morsko dobro ("Službeni list RCG", broj 30/07). Kako se radi o prostoru u opštini Bar za koji postoji interesovanje za značajnije ulaganje u turističke kapacitete najviše kategorije, koji odlikuje dobra saobraćajna povezanost i odlične prirodne predispozicije za planiranje turističke namjene, Vlada Crne Gore i Opština Bar sporazumjeli su se da Vlada donese lokalni planski dokument za područje Detaljnog urbanističkog plana "Maljevik", po posebnom postupku izrade planskog dokumenta u skladu sa članom 162c Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata (“Službeni list CG”, br. 51/08, 34/11, 35/13 i 33/14).

Programski koncept je neophodno preuzeti iz prethodnog DUP-a ("Službeni list RCG - Opštinski propisi", broj 49/06), koji je predvidio prostornu organizaciju turističkog naselja koncipiranu sa idejom da se lokalni-interni saobraćaj prostire radijalno u prstenovima, između kojih se nalaze grupacije turističkih objekata. U okviru zadatih namjena potrebno je planirati strukturu objekata i sadržaja koji će formirati cjelinu turističkih sadržaja, u vidu turističko-hotelskog kompleksa visoke kategorije, centralnih turističkih djelatnosti uz sadržaje sporta, rekreacije i zelenih površina. Sadržaje kapacitirati za 2500 korisnika.

3.3.4. Mišljenja i saglasnosti na lokalna planska dokumenta

Ministarstvo održivog razvoja i turizma je tokom 2017. godine dalo 37 mišljenja i 30 saglasnosti na lokalna planska dokumenta. Vraćeno je na doradu 21 predloga i 33 nacrta lokalnih planskih dokumenata.

Tabela14: Mišljenja na nacrt planskih dokumenata data tokom 2017. godine

Opština	Plan	Mišljenje
ANDRIJEVICA	DUP „Centralna zona“	104-465/13 03.03.2017. godine
BAR	-	-
	IID DUPa „Desna obala Lima“	104-470/9 23.02.2017. godine
	IID DUPa „Park“	104-1394/16

BERANE		10.07.2017. godine
	IID DUPa „Lijeva obala Lima“	104-1389/17 17.07.2017. godine
	LSL za izgradnju potisno protočne MHE na vodovodu Berane-Lubnice	104-1949/15 02.10.2017. godine
	DUP „Hareme“	104-1947/17 03.10.2017. godine
	DUP „Groblje“	104-908/18-2016 03.10.2017. godine
BIJELO POLJE	Korigovani Nacrt DUPa „Ciglana“	104-1927/21 01.02.2017. godine
	Nacrt LSL mHE „Lještanica“	104-594/17 20.04.2017. godine
	Korigovani Nacrt IID DUPa „Centralne zone“	104-2040/29-2016 04.09.2017. godine
BUDVA	-	-
GUSINJE	-	-
DANILOVGRAD	IID DUPa „Spuž“	104-1825/2 03.08.2017. godine
	IID PUP-a „Danilovgrad u dijelu GUR-a Danilovgrad i GUR-a „Spuž“	104-2091/17 06.11.2017. godine
ŽABLJAK	IID DUPa „Žabljak“ (pumpa)	104-449/2 10.02.2017. godine
	IID DUPa „Žabljak“	104-2479/13 01.02.2017. godine
	IID DUPa „Žabljak- Benzinska pumpa i tržni centar“	104-643/10 28.03.2017. godine
	Korigovani Nacrt LSL „Borje III“	104-625/18 28.03.2017. godine
KOLAŠIN	-	-
KOTOR	-	-
MOJKOVAC	LSL „Mišnića potok“	104-1382/21 02.08.2017. godine
	„Babića Polje 2“-dio-Biznis zona	104-883/29 13.11.2017. godine
	DUP „Stara Varoš- centar“	104-742/17 03.05.2017. godine
	DUP „Stara Varoš - vojni kompleks“	104-1800/17 30.08.2017. godine

NIKŠIĆ	LSL „Gvozd“	104-1542/17 18.09.2017. godine
	DUP „Stara Varoš - vojni kompleks“	104-1800/20 29.09.2017. godine
PETNJICA	-	-
PLAV	-	-
PLUŽINE	-	-
PLJEVLJA	Korigovani DUP „Komini“	104-2027/17-2016 16.03.2017. godine
PODGORICA	UP „Sportsko rekreativni kompleks Balabani „	104-2408/16 10.01.2017. godine
	UP „Novo groblje“	104-2416/16 09.01.2017. godine
	IID DUPa „Zelenika“	104-2429/16 11.01.2017. godine
	DUP „Dahna 1“	104-86/16 16.02.2017. godine
	DUP „Dahna 2“	104-87/16 16.02.2017. godine
	Korigovani IID DUPa „Zabjelo 8“	104-2325/22-2016 16.03.2017. godine
	Korigovani IID DUPa „Čepurci-dio“	104-2326/18-2016 16.03.2017. godine
	IID DUPa „Pobrezje zone D i E“	104-628/18 07.04.2017. godine
	IID DUPa „Zelenika“	104-2429/24 16.04.2017. godine
	IID DUPa „Masline“	104-810/16 27.04.2017. godine
	Korigovani Nacrt IID DUPa „Zabjelo 8“	104-1034/2 27.04.2017. godine
	Nacrt IID DUPa „Servisno skladišna zona uz željezničku prugu – Vatrogasni dom“	104-811/16 27.04.2017. godine
	Nacrt DUPa „Cijevna 2-dio A“	104-1053/14 02.06.2017. godine

	Nacrt DUPa “Murtovina 1“	104-1016/17 26.06.2017. godine
	Nacrt LSL „Doljani“	104-1378/16 06.07.2017. godine
	Nacrt DUPa „Zagorič 5“	104-1516/19 25.07.2017. godine
	Nacrt LSL „Medun – Orljevo“	104-1379/18 21.08.2017. godine
	Korigovani Nacrt DUPa „Murtovina 2“	104-1016/21 28.08.2017. godine
	Korigovani Nacrt DUPa „Dahna 2“	104-87/30 04.09.2017. godine
	IID DUPa „Gornja Gorica 2 – zona A“	
	IID DUPa „Murtovina“	
	DUP „Drač- Vatrogasni dom“	
	IID DUPa „Drač- putnicki terminal“	
	IID UP “Marko Radović”	
	IID UP “Kasarna Morača”	
	korigovani Nacrt IID DUPa “Servisno skladišna zona uz željezničku prugu – Vatrogasni dom”	
	IID DUPa „Tološi 1“	
	IID DUPa „Zabjelo 2“	
	IID DUPa „Gornja Gorica 2-dio zone B“	
	DUP „Vranićke njive“	104-2025/12 13.10.2017. godine
ROŽAJE	Korigovani Nacrt DUPa „Centar II“	04-2136/18-2015 03.03.2017. godine
	LSL „Jela“	104-439/12 03.03.2017. godine
	Korigovani Nacrt LSL „Pogled“	104-2051/27-2016 21.03.2017. godine
	LSL „Benzinska pumpa Skarepača“	104-655/9 29.03.2017. godine

	Korigovani DUP „Bandžovo brdo I faza“	104-791/19 25.04.2017. godine
	DUP „Bandžovo brdo II faza“	104-792/15 25.04.2017. godine
	Izmjene i dopune LSL „Rasadnik“	104-1456/15 18.07.2017. godine
	Izmjene i dopune DUPa „Industrijska zona Zeleni“	104-2047/18 01.11.2017. godine
TIVAT	Korigovani nacrt UP „Lepetane“	104-1921/20 10.02.2017. godine
	Korigovani Nacrt DUPa „Servisna zona Luštica“	104-1378/32 20.04.2017. godine
	Nacrt IID DUPa „Gradiošnica, lokacija proizvodno komunalnih površina“	104-1520/15 20.07.2017. godine
	Korigovani Nacrt UP “Lepetane“	104-1871/9 12.10.2017. godine
	IID DUPa “Tivat-centar za lokaciju hotela Mimoza”	05.12.2017. godine
ULCINJ	DUP za lokalitet „Liman 2“	104-1513/16 03.08.2017. godine
	DUP za lokalitet „Pinješ 3“	104-883/18 29.08.2017. godine
	DUP „Hoteli i vile visoke kategorije, Pinješ“	104-886/17 08.09.2017. godine
	IID DUPa „Ulcinjsko polje“ za UP 8,8a,9,10, 22,39 i saobr.Nova8	104-884/21 08.09.2017. godine
	Korigovani Nacrt IID DUPa „Ulcinjsko polje“ za UP 8,8a,9,10, 22,39 i saobr.Nova8	104-884/30 12.10.2017. godine
	DUP „Hoteli i vile visoke kategorije, Pinješ“	104-886/22 06.11.2017. godine
	Korigovani DUP za lokalitet „Pinješ 3“	104-883/29 13.11.2017. godine
	Korigovani DUP za lokalitet „Liman 2“	104-1513/22 16.11.2017. godine
HERCEG NOVI	Nacrt LSL „Podi-Vista“, na Podima	104-1835/2 04.08.2017. godine
	Nacrt UP za lokaciju kod petlje u Igalu	104-1865/2 22.08.2017. godine

CETINJE	-	-
ŠAVNIK	LSL za mhe Bukovica	104-2516/13 07.02.2017. godine
	Korigovani Nacrt LSL mhe Bukovica	104-2516/23-2016 07.03.2017. godine
	Korigovani nacrt LSL mhe Bukovica	104-666/2 24.03.2017. godine

Tabela 15: Saglasnosti na predlog planskih dokumenata date tokom 2017. godine

Opština	Plan	Saglasnost
ANDRIJEVICA	DUP „Centralna zona“	104-465/26 12.06.2017. godine
	DUP „Centralna zona“	104-465/32 02.08.2017. godine
BAR	-	-
BERANE	IID DUPa „Desna obala Lima“	104-470/26 27.03.2017. godine
	LSL za izgradnju potisno protočne MHE na vodovodu Berane-Lubnice	104-2542/2 28.11.2017. godine
BIJELO POLJE	DUP „Lješnica“	104-861/4 11.05.2017. godine
	DUP „Ciglana“	104-1075/4 10.07.2017. godine
	Korigovani Predlog DUPa „Lješnica“	104-861/8 20.10.2017. godine
	DUP „Ciglana“	104-1075/10 16.11.2017. godine
	Korigovani Predlog DUPa „Lješnica“	104-861/12 19.12.2017. godine
BUDVA	-	-
GUSINJE	-	-
DANILOVGRAD	-	-
ŽABLJAK	UP „Vrela –stambeno turisticki objekti“	104-1494/22 01.02.2017. godine
	IID DUPa “Žabljak-Benzinska stanica i tržni centar”	104-1392/6 20.06.2017. godine
	LSL „Borje III“	104-1433/2 04.10.2017. godine
KOLAŠIN	-	-

KOTOR	-	-
MOJKOVAC	DUP „Podbišće – prva faza realizacije Grotulja“	104-1838/23-2016 03.03.2017. godine
	LSL „Mišnića potok“	104-1382/25 12.09.2017. godine
NIKŠIĆ	DUP „Stara Varoš - vojni kompleks“	104-742/22 13.11.2017. godine
PETNJICA	-	-
PLAV	-	-
PLUŽINE	LSL za izgradnju mhe Vrbnica	104-1835/24-2016 07.02.2017. godine
PLJEVLJA	DUP “Komini“	104-2027/19-2016 27.09.2017. godine
	DUP „Balibegovo Brdo i Kupusište“	104-2192/11 25.12.2017. godine
PODGORICA	DUP „Balijače Mojanovici – dio A“	104-1082/31-2016 03.02.2017. godine
	DUP „Balijače Mojanovići – dio A“	104-1082/34-2016 16.02.2017. godine
	DUP „Mahala“	104-1309/27-2016 06.04.2017. godine
	IID DUPa „Stambena zajednica VI – Kruševac- dio“	104-693/4 25.04.2017. godine
	IID DUPa „Čepurci-dio“	104-693/1, 104-980/24-2016, 104-1055/1 od 05.05.2017. godine
	IID DUPa „Blok 35-36“	104-693/1, 104-980/24-2016, 104-1055/1 od 05.05.2017. godine
	IID DUPa „Stambena zajednica VI – Kruševac- dio“	104-693/1, 104-980/24-2016, 104-1055/1 od 05.05.2017. godine
	DUP „Cijevna 2-dio A“	104-1643/2 10.07.2017. godine
	DUP „Dahna 1“	104-86/22 11.07.2017. godine
	IID DUPa „Stambena zajednica VI Kruševac zone 2,3 i 4“	101-820/37-215 12.07.2017. godine

	UP „Sportsko rekreativni kompleks Balabani“	104-1359/6 26.07.2017. godine
	IID DUPa „Zelenika“	
	UP „Novo groblje“	104-2073/4 13.10.2017. godine
	DUP „Murtovina 2“	104-2599/2 06.12.2017. godine
	LSL „Doljani“	104-2448/6 08.12.2017. godine
ROŽAJE	DUP „Centar II“	104-840/2 18.04.2017. godine
	LSL „Benzinska pumpa-Skarepača“	104-655/23 13.06.2017. godine
	Predlog LSL „Pogled“	104-2051/35-2016 04.07.2017. godine
	Predlog LSL „Jela“	104-439/25 04.07.2017. godine
	Korigovani Predlog LSL „Benzinska pumpa-Skarepača“	104-655/27 27.07.2017. godine
	DUP „Bandžovo Brdo – faza II“	104-792/22 01.08.2017. godine
	Korigovani Predlog LSL „Pogled“	104-2051/40-2016 02.08.2017. godine
	Korigovani Predlog LSL „Pogled“	104-2051/42-2016 23.08.2017. godine
	DUP Bandžovo Brdo – faza I	104-791/28 26.09.2017. godine
	Korigoavni Predlog DUP Bandžovo Brdo – faza II	104-792/26 12.10.2017. godine
TIVAT	UP „Donja Lastva“	104-864/2 21.04.2017. godine
	IID DUPa „Gradiošnica, lokacija proizvodno komunalnih površina“	104-1520/19 11.09.2017. godine
ULCINJ	UP za lokalitet hotela Mediteran	104-844/2 20.04.2017. godine
	UP za lokalitet hotela Mediteran	104-2178/2 09.11.2017. godine

	LSL za turističko-stambeno naselje u Kruče	104-2177/2 09.11.2017. godine
	IID DUP“ Ulcinjsko polje“ za UP 8,8a,9,10, 22,39 i saobr.Nova8	104-884/36 18.12.2017. godine
HERCEG NOVI	IID DUP „Blaca - Jošica“ za kat. parcele br. 351, 352, 353/1 i 353/2 KO Jošica	104-1364/2 14.06.2017. godine
CETINJE	-	-
ŠAVNIK	LSL za mHE Bukovica	104-2516/21-2016 02.03.2017. godine
	LSL za mHE Bukovica	104-1369/11 19.06.2017. godine
	Korigovan Predlog LSL za mHE Bukovica	104-1369/17 11.07.2017. godine

U postupku davanja mišljenja i saglasnosti na lokalna planska dokumenta Ministarstvo održivog razvoja i turizma je, kod određenog broja planskih dokumenata, konstatovalo primjedbe koje se, pored ostalog, odnose na:

- neusklađenost sa planovima višeg reda;
- neusklađenost sa programskim zadatkom;
- nepoštovanje urbanističkih parametara o zauzetosti i izgrađenosti parcela;
- nejasno definisani indeks izgrađenosti i zauzetosti;
- uslove uređenja prostora;
- ambijentalnu izgradnju;
- elemente urbanističke regulacije;
- neusaglašenost sa Pravilnikom o bližem sadržaju i formi planskog dokumenta, kriterijumima namjene površina, elementima urbanističke regulacije i jedinstvenim grafičkim simbolima i Uputstvom za primjenu tog pravilnika;
- odstupanja u pogledu namjene površina;
- definisanje urbanističkih parcela, građevinskih i regulacionih linija;
- prenamjenu površina u odnosu na plan višeg reda;
- definisanje UTU;
- nesačinjavanje separata sa UTU-ima neophodnim za izradu tehničke dokumentacije.

Zakonom o uređenju prostora i izgradnji objekata iz 2008. godine, opštinama je propisana obaveza izrade Prostorno urbanističkih planova.
Od donošenja tog Zakona četiri opštine i dalje nemaju usvojenu prostorno plansku dokumentaciju za svoju teritoriju, i to su sve opštine južnog regiona, osim Tivta i Ulcinja. U nastavku je spisak usvojenih PUP-ova i status realizacije u 4 primorske opštine koje još nisu donijele PUP.

Teritorije opština Petnjica i Gusinje planski su tretirane u sklopu PUP-ova opština Plav i Berane donešenih 2014. godine, međutim za sve 4 opštine predstoji zakonska obaveza da izvrše usklađivanje prostorno planske dokumentacije sa novim okolnostima.

Tabela 16: Usvojeni prostorno-urbanistički planovi

OPŠTINA	**STATUS PLANA**	**OBJAVLJEN**	**NAPOMENA**
ANDRIJEVICA	usvojen	"Službeni list CG", opštinski propisi br. 40/11	
BERANE (uključujući teritoriju Opštine Petnjica)	usvojen	"Službeni list CG", opštinski propisi br. 35/14	Neophodno pristupiti izmjenama PUPa Berane zbog promjene granica Opštine i izradi PUPa Opštine Petnjica
BIJELO POLJE	usvojen	"Službeni list CG", opštinski propisi br. 07/14	
CETINJE	usvojen	"Službeni list CG", opštinski propisi br. 12/14	
DANILOVGRAD	usvojen	"Službeni list CG", opštinski propisi br. 12/14	
KOLAŠIN	usvojen	"Službeni list CG", opštinski propisi br. 12/14	
MOJKOVAC	usvojen	"Službeni list CG", opštinski propisi br. 19/11	
MOJKOVAC, izmjene i dopune	usvojen	"Službeni list CG", opštinski propisi br. 09/14	
NIKŠIĆ	usvojen	"Službeni list CG", opštinski propisi br. 16/15	
NIKŠIĆ, Izmjene i dopune	usvojen	"Službeni list CG", opštinski propisi br. 19/16	
PLAV (uključujući teritoriju Opštine Gusinje)	usvojen	"Službeni list CG", opštinski propisi br. 17/14	Neophodno pristupiti izmjenama PUPa Plav zbog promjene granica Opštine i izradi PUPa Opštine Gusinje
PLJEVLJA	usvojen	"Službeni list CG", opštinski propisi br. 11/11	
PLUŽINE	usvojen	"Službeni list CG", opštinski propisi br. 32/12	
PODGORICA	usvojen	"Službeni list CG", opštinski propisi br. 06/14	
ROŽAJE	usvojen	"Službeni list CG", opštinski propisi br. 31/12	
ROŽAJE, Izmjene I dopune	usvojen	"Službeni list CG", opštinski propisi br. 07/17	
ŠAVNIK	usvojen	"Službeni list CG", opštinski propisi br. 11/14	
TIVAT	usvojen	"Službeni list CG", opštinski propisi br. 24/10	
ŽABLJAK	usvojen	"Službeni list CG", opštinski propisi br. 22/11	
ULCINJ	usvojen	"Službeni list CG", br. 16/17	

Tabela 17: Prostorno-urbanistički planovi čija je izrada bila u toku u 2017. godine

OPŠTINA	STATUS PLANA
BAR	Ministarstvo je dalo mišljenje na Nacrt plana (primjedbe)
BUDVA	Nalazi se u fazi Prednacrta
HERCEG NOVI	Nacrt plana dostavljen Ministarstvu na mišljenje
KOTOR	Ministarstvo je dalo mišljenje na Nacrt plana (primjedbe)

3.3.5. Analiza prostorno planskih bilansa za opštine u kojima je usvojen PUP

Tabela 18: Bilansi površina iz usvojenih PUP-ova za nivo Generalne urbanističke razrade (GUR)

	Plužine	Pljevlja	Rožaje	Šavnik	Tivat	Podgorica	Cetinje	Andrijevica
Stanovanje (površine naselja) (ha)	Nema podataka	334	401	4	1286	4990	387	81
Turizam (ha)	Nema podataka	2	30	1	182	0	22	0
Školstvo, zdravstvo, kultura, vjerski objekti (ha)	Nema podataka	20	16	3	5	143	18	2
Sport i rekreacija (ha)	Nema podataka	9	8	3	77	350	4	11
Industrija (ha)	Nema podataka	138	29	2	0	624	84	0
Šumske i druge ozelenjene površine (ha)	369,8	558	253	26	2591	1463	159	40
Vodne površine (ha)	Nema podataka	25	19	9	11	182	34	6
Poljoprivreda (ha)	192,1	204	112	37	0	2502	141	0
Drumski saobraćaj (ha)	Nema podataka	43	33	9	144	811	64	15
Željeznički i avio saobraćaj (ha)	Nema podataka	101	0	0	131	0	0	0
Cjeline u nacionalnom parku (ha)	Nema podataka	0	0	0	0	0	0	0
Centralne aktivnosti, radna i servisna zona (ha)	Nema podataka	96	5	0	43	0	35	22
Rezervne i ostale prirodne površine (ha)	Nema podataka	0	0	7	26	33	80	0
Površine ze potrebe odbrane (ha)	Nema podataka	0	0	0	0	0	0	0
Površine za posebne namjene (ha)	Nema podataka	48	0	0	130	473	0	0
Ostale površine (ha)	292,1	27	11	4	5	136	12	2
UKUPNO	**854**	**1605**	**917**	**105**	**4631**	**11707**	**1040**	**179**

	Berane	Bijelo Polje	Danilovgrad	Žabljak	Kolašin	Mojkovac	Nikšić	Plav	Ulcinj
Stanovanje (površine naselja) (ha)	614	597	391	326	358	132	1938	443	357
Turizam (ha)	11	39	1	0	18	22	25	51	77
Školstvo, zdravstvo, kultura,	20	12	6	3	13	8,6	53	4	15

vjerski objekti (ha)									
Sport i rekreacija (ha)	11	6	2	0	26	23	23	37	2
Industrija (ha)	10	54	35	0	73	15	294	6	2
Šumske i druge ozelenjene površine (ha)	136	94	45	185	500	52	1627	242	86
Vodne površine (ha)	48	77	28	1	53	24	690	230	0
Poljoprivreda (ha)	0	150	186	0	49	121	2142	170	59
Drumski saobraćaj (ha)	48	37	60	40	61	62	147	1	43
Željeznički i avio saobraćaj (ha)	53	57	7	0	0	0	50	0	0
Cjeline u nacionalnom parku (ha)	0	0	0	62	0	0	0	0	0
Centralne aktivnosti, radna i servisna zona, mješovita namjena (ha)	29	0	6	53	34	41	70	0	167
Rezervne i ostale prirodne površine (ha)	0	0	0	0	0	0	98	0	0
Površine ze potrebe odbrane (ha)	0	0	70	0	0	0	129	0	0
Ostale površine (ha)	17	22	9	8	27	15	30	9	12
UKUPNO	**997**	**1145**	**846**	**678**	**1212**	**521**	**7316**	**1193**	**820**

U prethodnim tabelama prikazani su planski bilansi na nivou Generalnih urbanističkih razrada (GUR) rađenih u sklopu usvojenih PUP ova za 17 lokalnih samouprava koje su ispoštovale zakonsku obavezu donošenja ovog planskog dokumenta. Prilikom prikupljanja podataka iz različitih planskih dokumenata, i pored činjenice da su svi obrađivači imali obavezu izrade i prezentacije u skladu sa Pravilnikom o bližem sadržaju i formi planskog dokumenta, kriterijumima namjene površina, elementima urbanističke regulacije i jedinstvenim grafičkim simbolima, primjetna je različita metodologija prikaza bilansa, što otežava poređenje. Stoga su u prikazanim tabelama izvršena grupisanja određenih srodnih namjena iz planova. Takođe, vrlo rijetko se u planovima daju uporedni bilansi postojećeg i planiranog stanja, što je prilikom njihovog donošenja bilo neophodno radi ocjene održivosti planskog rješenja, a sada, nakon usvajanja, bilo bi od velike koristi za praćenje njihove implementacije. Ovo ukazuje da je u narednom periodu potrebno dodatno raditi na unifikaciji prikaza bilansa za sve nivoe planske dokumentacije, kako bi se, uz korišćenje GIS alata i indikatora izgrađenosti moglo ostvariti kvalitetno i ažurno praćenje stanja u prostoru.

3.4. Unapređivanje metodologije prostornog planiranja i kvaliteta prostorno – planske dokumentacije

Vlada Crne Gore je donijela novu Uredbu o sadržaju i načinu vođenja dokumentacione osnove i informacionog sistema o prostoru ("Službeni list Crne Gore", broj 83/17), kojom je definisan širi obuhvat vrste prostornih podataka koji će biti prikupljani i koji će služiti kao osnova za izradu novog Prostornog plana Crne Gore i Plana generalne regulacije.

Usvojen je i Pravilnik o metodologiji izrade planskog dokumenta i bližem načinu organizacije prethodnog ucesća javnosti ("Službeni list CG", broj 88/17), kojim su bliže definisane sve faze izrade planskog dokumenta: analiza postojećeg stanja organizacije, uređenja i korišćenja prostora, izrada koncepta planskog dokumenta, organizacija prethodnog učešća javnosti, izrada nacrta planskog dokumenta, sprovođenje javne rasprave i izrada predloga planskog dokumenta.

U toku je izrada novog Pravilnika o bližem sadržaju planskog dokumenta, koji će se primjenjivati prilikom izrade novog Prostornog plana Crne Gore i Plana generalne regulacije.

3.4.1. Savjet za reviziju planske dokumentacije

Na osnovu člana 30 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata (“Službeni list CG”, broj 64/17), Vlada Crne Gore, na sjednici od 30. novembra 2017. godine, donijela je Odluku o formiranju Savjeta za reviziju planskih dokumenata.

Savjet za reviziju planskih dokumenata iz čl. 217 i 218. ovog Zakona, provjera usklađenosti planskih dokumenata sa odlukom o izradi, međusobne usklađenosti u smislu člana 8 ovog zakona, usklađenosti planskog rješenja sa pravilima struke, usklađenosti sa propisanim standardima i normativima, te opravdanost planskog rješenja i usklađenost sa ovim zakonom.
Revizija planskog dokumenta može biti pozitivna ili negativna, a o izvršenoj reviziji planskog dokumenta Savjet sačinjava izvještaj.
U Savjet za reviziju planskih dokumenata imenovani su: dr Svetislav G. Popović, dipl. ing. arh.; mr Jadranka Popović, dipl. ing. arh. urb.; Dragana Aćimović, dipl. ing. arh.; mr Biljana Ivanović, dipl. ing. građ.; Simeun Matović, dipl. ing. građ.; Dragoljub Marković, dipl. prostorni planer; dr Milić Čurović, dipl. ing. šum.; dr Mirko Knežević, dipl. ing. polj.; Zorica Krsmanović, dipl. ing. geod.; Milutin Baturan, dipl. ing. geod.; Miloš Vujošević, dipl. ing. el.; Ranko Radulović, dipl.ing.el.; Nikola Spahić, dipl.ing.građ.; Milorad Janković, dipl. ing. građ.; Vesna Jovović, dipl. ing. pejz.arh.; Snežana Laban, dipl. ing. pejz. arh.; Suzana Crnovršanin, dipl. ing. arh., predstavnica opštine Bar; Sonja Vuković, dipl. ing. arh., predstavnica opštine Berane i opštine Mojkovac; Aleksandra Bošković, dipl. ing. građ., predstavnica opštine Bijelo Polje i opštine Gusinje; prof. Sanja Marinović, dipl. soc., predstavnica opštine Budva; Vasilije R. Otašević, dipl. ing. arh., predstavnik opštine Danilovgrad; Ranko Kovačević, dipl. ing. arh., predstavnik opštine Herceg Novi; Dragica Damjanović, dipl. ing. građ.,predstavnica opštine Herceg Novi; Ivana Grujić, dipl. ing. arh., predstavnica opštine Kolašin; Danijela Jablan, dipl. prostorni planer, predstavnica opštine Kotor; Nebojša Adžić, dipl. ing. arh., predstavnik opštine Nikšić; Oliver Marković, dipl. ing. građ., predstavnik Glavnog grada Podgorica i Prijestonice Cetinje; Zorica Rakčević, dipl. ing. arh., predstavnica Glavnog grada Podgorica; Harun Redžić, dipl. ing. građ., predstavnik opštine Plav; Mirjana Nikolić, dipl. prostorni planer, predstavnica opštine Plužine; Mira Čolović dipl. ing. građ., predstavnica opštine Pljevlja; Arbin Kalač, dipl. ing. arh., predstavnik

opštine Rožaje; Vesna Nikolić, dipl. ing. arh., predstavnica opštine Tivat; Mehmet Tafica, dipl. ing. građ., predstavnik opštine Ulcinj; Jagoš Tomić, dipl. ing. geod., predstavnik opštine Šavnik; Vesko Dedeić, dipl. ing. građ., predstavnik opštine Žabljak.

3.4.2. Registar planske i tehničke dokumentacije

Registar planske i tehničke dokumentacije (na web adresi: http://www.planovidozvole.mrt.gov.me/) predstavlja jedinstvenu bazu podataka o važećoj planskoj dokumentaciji na teritoriji Crne Gore i tehničkoj dokumentaciji na osnovu koje se izdaje građevinska dozvola. Ovo web rješenje, kroz slobodan pristup Portalu ili kroz dodjeljivanje određenih korisničkih uloga, omogućava zainteresovanoj javnosti uvid u objavljenu dokumentaciju. Implementacija rješenja omogućava jednostavnu pretragu po bilo kom kriterijumu (planskom dokumnetu/investitoru, katastarskoj parceli, urbanističkoj parceli i sl.) i istovremeno predstavlja „biblioteku“ planova i projekata.

Objavljeni planski dokumenti u Registru planske dokumentacije

U toku 2017. godine u Registar planskih dokumenata unijeto je 27 planskih dokumenata.

Tabela 19: Unešena planska dokumentacija tokom 2017. godine

Broj unešene planske dokumentacije po kvartalima	I kvartal	II kvartal	III kvartal	IV kvartal
	6 usvojenih planskih dokumenta	8 usvojenih planskih dokumenta	7 usvojenih planskih dokumenta	6 usvojenih planskih dokumenta

Objavljena tehnička dokumentacija u Registru tehničke dokumentacije

U toku 2017. godine, u Registar tehničke dokumentacije unijeto je 99 građevinskih dozvola sa pratećom tehničkom dokumentacijom i izvještajima o reviziji iste.

Tabela 20: Unešena tehnička dokumentacija tokom 2017. godine

Broj unešene tehničke dokumentacije i izvještaji o reviziji iste	I kvartal	II kvartal	III kvartal	IV kvartal
	30	29	26	23

3.4.3. Urbanističko - arhitektonski konkursi za posebno atraktivne prostore

Imajući u vidu član 60a derogiranog Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata („Službeni list CG“, br. 51/08, 34/11, 35/13 i 33/14), kojim je predviđeno da Vlada Crne Gore odnosno izvršni organ lokalne samouprave, za objekte od opšteg interesa, može odrediti lokaciju, u skladu sa smjernicama iz planova šire teritorijalne cjeline, te da je članom 7 navedenog Zakona određeno da u državne objekte od opšteg interesa, pored ostalog, spadaju i

objekti za obrazovanje, nauku i kulturu, predstavnici Crnogorske akademije nauka i umjetnosti su 24.03.2017. godine podnijeli zahtjev za raspisivanje konkursa, odnosno zahtjev za određivanje lokacije o dopšteg interesa za objekat Akademije.

Ministarstvo održivog razvoja i turizma je postupajući po zahtjevu zainteresovanog korisnika prostora, Crnogorske akademije nauka i umjetnosti, utvrdilo da su ispunjeni uslovi za predmetnu lokaciju jer je ista definisana Prostorno urbanističkim planom Glavnog grada – Podgorice, te stim u vezi pripremilo Predlog odluke i Programski zadatak za raspisivanje konkursa za idejno urbanističko-arhitektonsko rješenje objekta Crnogorske akademije nauka i umjetnosti.

Vlada Crne Gore je, saglasno ovlašćenju iz člana 60a Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata, na sjednici od 22. juna 2017. godine donijela Odluku o određivanju lokacije za objekat Crnogorske akademije nauka i umjetnosti, Glavni grad Podgorica („Službeni list Crne Gore“, broj 46/17).

Sledstveno tome, Ministarstvo održivog razvoja i turizma je 01. septembra 2017. godine raspisalo javni konkurs (broj: 104-759/15) za idejno urbanističko-arhitektonsko rješenje objekta Crnogorske akademije nauka i umjetnosti, Glavni grad Podgorica. Konkurs je trajao do 3. novembra 2017. godine, nakon čega je Žiri pristupio vrednovanju pristiglih radova. Odlukom Žirija, prva nagrada dodijeljena je autorskom timu koji su činili: arh Đorđe Gregović, arh Branislav Gregović, arh Veljko Radulović i arh. Marko Bešović. Na konkursu su dodijeljene po jenda druga i treća nagrada, kao i tri otkupa. U okviru Završnog izvještaja, Žiri je dao preporuke autoru prvonagrađenog rada u dijelu dalje razrade, te naložio korekciju određenih segmenata idejnog rješenja, a u saradnji sa predstavnicima Crnogorske akademije nauka i umjetnosti. U skladu sa tim, autori prvonagrađenog rada su uvažili preporuke koje je Žiri dao, te u saradnji sa predstavnicima Akademije izvršili korekciju idejnog rješenja.

Kako je članom 60a stav 4 derogiranog Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata predviđeno da Vlada, po sprovedenom javnom konkursu, donosi odluku kojom usvojeno urbanističko-arhitektonsko rješenje predstavlja sastavni dio planskog dokumenta – Ministarstvo je započelo proceduru te pripremilo Predlog Odluke koji je proslijeđen Sekretarijatu za zakonodavstvo na mišljenje, nakon čega će ista biti upućena Vladi Crne Gore na razmatranje i donošenje.

Urbanističko-arhitektonsko rješenje odnosi se na prostor koji obuhvata djelove katastarskih parcela br. 2390, 2391, 2350/1, 2393, 2594/1, 2395/2, kao i katastarsku parcelu broj 2389, KO Podgorica II, Glavni grad Podgorica.

3.4.4. Skupovi i manifestacije

Festival investicija i nekretnina FREI

Osmi Festival investicija i nekretnina - FREI 2017 održao se u periodu od 15. do 18. maja 2017. godine u Budvi.

FREI je tematska, multidisciplinarna manifestacija, problemski usmjerena na razvoj investicija u nekretnine, sa fokusom na turistički sektor. Ciljnu grupu čine investitori i komercijalne kompanije u sektoru nekretnina, reprezenti državne i javne uprave, predstavnici međunarodnih institucija, kao i stručna javnost. Skup se 2017. godine održao pod patronatom

potpredsjednika Vlade Crne Gore i uz programsko partnerstvo Ministarstva održivog razvoja i turizma. Učestvovalo je više od 300 učesnika iz čitavog regiona.

Centralne teme diskusionih sesija u programu FREI 2017 bile su „Novi zakonski okvir za planiranje prostora i izgradnju objekata", „Reforme u oblasti održivog razvoja i turizma kao podsticaj za intenziviranje investicija u turistički razvoj Crne Gore", „Lokalna samouprava i primjena instrumenata za stimulisanje investicija. Iskustva i ideje" i „Koncept razvoja obalnog područja".

3.5. Odluke na lokalnom nivou shodno zakonu o uređenju prostora i izgradnji objekata

Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata uređeno je plaćanje naknade za komunalno opremanje građevinskog zemljišta i pored ostalog, utvrđeno da vlasnik bespravnog objekta plaća ovu naknadu.

Uslove, način, rokove i postupak plaćanja naknade za komunalno opremanje građevinskog zemljišta za bespravne objekte propisuje nadležni organ lokalne samouprave, po prethodnoj saglasnosti Ministarstva održivog razvoja i turizma.

Članom 165 ovog zakona propisano je da za legalizaciju bespravnih objekata na teritoriji jedinica lokalne samouprave na Crnogorskom primorju obračunava se i naplaćuje posebna naknada, u skladu sa zakonom koji uređuje regionalno vodosnabdijevanje crnogorskog primorja.

Članom 239 Zakona predviđeno je da za komunalno opremanje građevinskog zemljišta, do donošenja plana generalne regulacije Crne Gore, investitor plaća naknadu odnosno oslobađa se plaćanja naknade u skladu sa Zakonom o uređenju prostora i izgradnji objekata ("Službeni list CG", br. 51/08, 34/11, 35/13 i 33/14). Takođe istim članom Zakona stav 4 jedinica lokalne samouprave dužna je da postojeću odluku o komunalnom opremanju građevinskog zamljišta, uz prethodnu saglasnost Vlade, uskladi sa novim Zakonom u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu istog.
Do kraja 2017.godine ni jedna jedinica lokalne samouprave nije dostavila novu odluku o komunalnom opremanju građevinskog zemljišta Vladi na saglasnost, niti odluku o komunalnom opremanju za bespravne objekte Ministarstvu na saglasnost, iako je u saradnji sa Zajednicom opština urađen Model obje odluke, koji je blagovremeno proslijeđen svim jedinicama lokalne samouprave.

3.6. Bespravna gradnja

Očuvanje prostornih potencijala, prostorni razvoj i zaštita prostora nije moguća bez rješavanja problema bespravne gradnje. Svako trajno narušavanje prostora, izaziva neotklonjive, štetne posljedice. Bespravna gradnja je gradnja bez građevinske dozvole odnosno suprotno građevinskoj dozvoli. Ovom se gradnjom trajno mijenja i uništava prostor i direktno smanjuju kako sadašnje, tako i buduće razvojne mogućnosti i uzrokuju posljedice krupnih razmjera: plansko - urbanističke disorganizacije prostora, nedovoljna infrastrukturna opremljenost tretiranog prostora, nizak nivo kvaliteta života, ugrožavanje ekoloških standarda i rizik po ljudsko zdravlje, seizmički rizici, problemi u naplati komunalija i poreza.

Uzroci bespravne gradnje su mnogostruki, počev od socijalnih, ekonomskih, sveukupnih društvenih, pojedinačnih, institucionalnih.
Inspekcijski nadzor djeluje preventivno na sve korisnike prostora, posebno na potencijalne počinioce nezakonitih postupanja – radi čega predstavlja značajnu fazu sistema uređenja prostora, jer se tim nadzorom obezbjeđuje zakonito donošenje i sprovođenje planskih dokumenata i izgradnja objekata.
Stoga se inspekcijski nadzor mora obavljati kontinuirano, efikasno i efektivno, u skladu sa zakonom i u punom kapacitetu nadležnih inspekcija.
Bespravna gradnja najviše je izražena u centralnoj i primorskoj regiji, dakle u ekonomsko najrazvijenijim djelovima države. Iz tabela u nastavku se vidi da su, po svim stavkama, povećani, u odnosu na prethodnu godinu, brojevi objekata bez građevinske dozvole.

Tabela 21: Sumarni pregled broja objekata bez ili sa prekoračenjem dozvole prema evidencijiama Uprave za nekretnine

	Tip evidentiranog tereta			
OPŠTINA	Nema dozvolu	Objekat nema upotrebnu dozvolu	Prekoračenje dozvole	Zabilježba objekta izgradjenog bez gradjevinske dozvole
ANDRIJEVICA	44	16		
BAR	5.524	7	48	48
BERANE	696	4	33	1
BIJELO POLJE	1.779	98	54	
BUDVA	1.163	307	176	
CETINJE	1.338	1	33	
DANILOVGRAD	200		10	
HERCEG NOVI	1.390	81	74	6
KOLAŠIN	338	69	10	
KOTOR	1.044	141	73	
MOJKOVAC	275	1	3	
NIKŠIĆ	370	15	2	1
PLAV	1.028	1	36	
PLJEVLJA	1.553	7	459	
PLUŽINE	10			
PODGORICA	15.347	6	1,105	
ROŽAJE	677		94	
TIVAT	2.226	175	176	
ULCINJ	4.895	2	60	
ŽABLJAK	426	1	11	
UKUPNO CRNA GORA	40.323	**932**	**2,457**	**56**

Legalizacija bespravnih objekata

U cilju realizacije opredjeljenja Crne Gore za uključivanje u evropske integracije, potrebno je stvoriti uslove za primjenu normativa i standarda Evropske unije, te se u tom smislu pristupilo

formulisanju i implementaciji politike legalizacije bespravnih objekata u kontekstu ukupne politike stanovanja.

Crna Gora se dugi niz godina suočava sa pitanjem izgradnje objekata različitog tipa, površine i namjene, suprotno propisima kojima je ova oblast uređena pozitivnim pravom Crne Gore, takozvana: „neformalna“ gradnja. To je gradnja bez građevinske dozvole odnosno bez propisane pravno tehničke dokumentacije, koja u dugoročnom smislu trajno mijenja i uništava prostor i direktno smanjuje kako sadašnje, tako i buduće razvojne mogućnosti. Broj objekata izgrađenih suprotno propisima mjeri se desetinama hiljada. Ovaj fenomen uzrokuje posljedice krupnih razmjera: plansko-urbanističku disorganizaciju prostora, nedovoljnu infrastrukturnu opremljenost tretiranog prostora, nizak nivo kvaliteta života, ugrožavanje ekoloških standarda i rizik po ljudsko zdravlje, seizmičke rizike i nemogućnost naplate komunalija i poreza.

Bečkom deklaracijom o neformalnim naseljima u Jugoistočnoj Evropi, koju je Crna Gora potpisala septembra 2004. godine, predviđeno je da zemlje potpisnice teže potpunom regionalnom rješavanju neformalnih naselja do 2015. godine i da se obavezuju da preduzmu regularizaciju neformalnih naselja i poboljšanje do maksimalne mjere (ali samo u slučajevima koji ne narušavaju odgovarajući urbani razvoj, npr. kršenje prava, zaštitu životne sredine, zaštitu kulturnog nasleđa).
Budući da se radi o dugoročnom i veoma kompleksnom procesu, koji zahtjeva uključenost i punu angažovanost velikog broja subjekata, potrebno je uložiti značajne napore od strane svih učesnika da bi isti dao pozitivne rezultate, koji se u ovom segmentu ogleda u postizanju socijalnog razvoja i socijalne kohezije, kao i razvijanje oblika društvene komunikacije i interakcije.
Skupština Crne Gore je u julu 2016. godine donijela Zakon o regularizaciji neformalnih objekata, ali je njegova primjena odložena.

Donošenjem Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata, koji je stupio je na snagu 14. oktobra 2017. godine, stavljen je van snage Zakon o regularizaciji neformalnih objekata i istim su značajnim dijelom preuzete odredbe koje definišu postupak legalizacije bespravnih objekata. Stupanjem na snagu zakona započet je proces legalizacije bespravnih objekata.

Budući da se ovim zakonom uspostavlja novi sistem planiranja prostora i izgradnje objekata (predviđena je izrada novog državnog planskog dokumenta za cijelu teritoriju Crne Gore, značajne izmjene uvedene su u dijelu uslova izgradnje objekata i dr.) – to se nametnula potreba da se uredi i pitanje legalizacije bespravnih objekata, koje je nužno sa aspekta obezbjeđenja cjelovitosti i kontinuiteta sistema, posebno imajući u vidu značajna nova rješenja koja su predviđena ovim propisom.

Shodno Zakonu legalizovati se mogu samo bespravni objekti predviđeni planskim dokumentom, ili važećim ili planom generalne regulacije Crne Gore, koji je državni planski dokument.

Rok za podnošenje zahtjeva za legalizaciju shodno zakonu je devet mjeseci od dana stupanja na snagu. Vodi se kontinuirana komunikacija sa jedinicama lokalne samouprave koje su nosioci ovog procesa sa ciljem sprovođenja zakona na efikasan način. Proces će rezultirati povećanjem prihoda budžeta opština, kroz naplatu naknada za komunalno opremanje građevinskog zemljišta, ali i kroz naplatu prihoda od poreza na nepokretnosti, kao i naknade za korišćenje prostora čije uvođenje je takođe u nadležnosti jedinica lokalne samouprave i ista će predstavljati njihov prihod. Ova sredstva će se koristiti za izgradnju nedostajuće

infrastrukture u tim područjima, te rezultirati povećanju kvaliteta života tih ali i drugih područja.

Obaveza izrade orto foto snimka teritorije Crne Gore je takođe predviđena Zakonom. Orto foto snimak obezbjeđuje Ministarstvo a Uprava za nekretnine je dužna da izvrši preklapanje orto-foto snimka teritorije Crne Gore sa važećim digitalnim podlogama i učini ga dostupnim preko internet stranice - Geoportala jedinicama lokalne samouprave, odnosno nadležnim organima lokalne uprave i Ministarstvu sa podacima sa kojima raspolaže.

Orto foto snimak odnosno podaci dobijenim snimanjem predstavljaju dokumentacionu osnovu za izradu plana generalne regulacije, zatim značajan alat u procesu legalizacije, ali i postupku izgradnje i kontrole izgradnje objekata. Samo objekti koji se mogu identifikovani na snimku uzeće se u obzir pri izradi plana generalne regulacije, a shodno njemu i legalizovati. Na osnovu baze podataka objekata , odnosno oro foto snimka kao svojevsnog presjeka stanja u prostoru u datom trenutku, izvršiće se identifikacija objekata koji nijesu ušli u proces legalizacije i na iste će biti primijenjene mjere propisane zakonom. Kosi orto foto snimka daje mogućnost mjerenja dužine i visine objekta i na osnovu njih i površine objekata, kao i mogućnost sagledavanja izgleda fasada i spratnosti objekata, što će omogućiti utvrđivanje realnih površina objekata, i što je naročito značajno za identifikaciju nadogradnje i/ili dogradnje objekata.

Proces legalizacije zahtijeva kvalitetnu koordinaciju opštinskih i državnih organa, zatim uspostavljanje evidencije neformalnih objekata uvezanu sa podacima Uprave za nekretnine i potpuno jasan sistem apliciranja i rješavanja zahtjeva. Podrška procesu legalizacije neformalnih objekata sa svih nivoa, a naročito političkog, neophodna je za implementaciju Projekta.

Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata, Glavom X propisana je procedura, tj. uslovi i način legalizacije bespravnih objekata, rješavanje imovinsko – pravnih odnosa , način otplate obaveza nelegalnih graditelja, i druga pitanja od značaja za legalizaciju. Takođe, treba imati u vidu činjenicu da su postojeći neformalni objekti nisu prošli kroz proces provjere primjene standarda, kako u toku projektovanja tako i u toku izvođenja radova, posebno sa aspekta seizmičkog rizika, tako da je Zakonom predviđena obavezna provjera statičke i seizmičke stabilnosti neformalnih objekata.

Zakonom je takođe, uvedeno plaćanje naknade za korišćenje prostora. Naime, vlasnik bespravnog objekta, koji je evidentiran na orto-foto snimku, a za koji nije podnijet zahtjev za legalizaciju u roku od 9 mjeseci od stupanja na snagu zakona i vlasnik bespravnog objekta za koji je donijeto rješenje o odbijanju zahtjeva za legalizaciju dužni su da, do uklanjanja objekta, plaćaju godišnju naknadu za korišćenje prostora jedinici lokalne samouprave. Godišnja naknada za korišćenje prostora po m2 bespravnog objekta može iznositi od 0,5% do 2,0% prosječne cijene građenja m2 novoizgrađenog stambenog objekta u Crnoj Gori koju objavljuje organ uprave nadležan za poslove statistike, za godinu koja prethodi godini za koju se naknada utvrđuje, i utvrđuje je jedinica loklane samouprave.

Takođe, planirano je shodno Zakonu o porezu na nepokretnosti sprovođenje mjera progresivnog oporezivanja za bespravne objekte, te će i na taj način izvršiti pritisak na bespravne graditelje da u što kraćem roku pristupe legalizaciji objekata. Mehanizam poreskog pritiska podrazumijeva poresko destimulisanje vlasnika neformalnih objekata da zadrže postojeći status i predstavlja preduslov za realizaciju Projekta legalizacije. Naime, poresko opterećenje za bespravne objekte gdje postoje planski preduslovi, ali ne i želja vlasnika za

legalizaciju statusa, trebalo da bude uvećano do maksimalnog zakonskog limita sve do momenta legalizacije. Time bi se učinilo neisplativim za vlasnike ovih objekata da zadržavaju status quo. Ovakav pristup učinio bi da vlasnici neformalnih objekata predaju zahtjev za legalizaciju i izvrše obaveze predviđene zakonom -uplate iznos naknade za komunalno opremanje. Sa druge strane, jasno je da bi efikasno i brzo sprovođenje propisa u ovom pravcu značilo i stvaranje efikasnih mehanizama naplate osnovnih prihoda lokalnih samouprava, a samim tim i stvaranja preduslova za prevazilaženje problema njihovog finansiranja.

Projekat regularizacije ne podrazumijeva samo sprovođenje zakonskih normi, već podrazumijeva organizovanje niza aktivnosti koje će olakšati i pospješiti proces i motivisati nelegalne graditelje da uđu u proces bez primjene mjera prinude. Neophodno je sprovesti medijsku kampanju, organizovati obuke službenika po jedinicama lokalne samouprave koji će biti zaduženi za sprovođenje postupka. Sprovođenje komunikacione strategije podrazumijeva angažovanje značajnih finansijskih sredstava. Planiranje dodatnih mjera i projekata koje će osigurati njegovu realizaciju takođe je važan dio procesa. Planom pretvaranja neformalnih naselja u formalna i regularizacije objekat sa posebnim aspektom na seizmičke rizike predviđena je realizacija Pilot projekta. Cilj sprovođenja Pilot projekt, je sprovođenje cjelokupnog postupka, definisanje pozitivnih i negativnih strana da bi se postupak na što kvalitetniji i efikasniji način sproveo na ostalim područjima zahvaćenim neformalnom gradnjom. Kao pilot projekat predložen je prostor naselja Pobrđe – Rutke u opštini Bar. Opština Bar je 2010 i 2011. godine je sprovela aktivnosti na izradi Studija ''Unapređivanje neformalnih naselja Pobrđe – Rutke i Čanj".

Nakon toga opština Bar je pokrenula proceduru izrade DUP –a za naselje Pobrđe –Rutke. Obuhvat DUP-a je oko 177 ha, od tunela Mišići do Željezničke stanice u Sutomoru. Glavna poteškoća pri izradi DUP-a bila je neažurnost katastarskih podloga. Katastarske granice ne odgovaraju stanju na terenu i u nekim se situacijama razlikuju i po 5-10 metara. Razlika se pojavljuje jer su karte rađene u razmjeru koji ne odgovara izradi plana. DUP je usvojen u martu 2015. godine.

U cilju uspješne realizacije ovog planskog dokumenta, Ministarstvo održivog razvoja i turizma je pokrenulo izradu evidencije objekata u obuhvatu ovog DUP-a, a sa ciljem izrade analize finansijskih efekata procesa regularizacije. Na osnovu prikupljenih i sistematizovanih podataka dobijenih od kompanije za geodetsku djelatnost koja je angažovana konstatovano je sledeće:

- Ukupna površina objekata upisana u katastru iznosi cca136 316 m2
- Ukupna površina osnova objekata izvedena na terenu iznosi cca169 834 m2
- Ukupna BGP izgrađenih objekata iznosi cca295 602 m2
- Ukupan broj obrađenih objekata je cca 2 440
- Prosječna BGP po objektu je cca121 m2

Na osnovu analize raspoloživh podataka zaključeno je:

1. Sredstva potrebna za realizaciju DUP-a Bjelila-Rutke-Gorelac, shodno DUPu, iznose 24 720 015 €.
2. Analiza procjene prihoda od naknada za komunalno opremanje građevinskog zemljišta je pokazala da je po ovom osnovu moguće obezbijediti sredstva u iznosu od oko 27 820 965 €, koja bi suma bila dovoljna za realizaciju ovog planskog dokumenta.

Takođe, kroz aktivnosti Direkcije za javne radova i Direkcije za saobraćaj, realizuje se nekoliko značajnih infrastrukturnih projekata neophodnih za regularizaciju ovog pilot projekta. Izgrađen je prvi dio glavne saobraćajnice u naselju, paralelno uz željeznicku prugu, a izgradnja drugog dijela će započeti po izdavanju građevinske dozvole od strane opštine Bar.

Takođe, Vlada CG je dala saglasnost za pripremne radove većeg obima za rekonstukciju magistrale u Sutomoru – na dijelu autobuske stanice i podvožnjaka ispod željezničke pruge. U toku su pripreme na izgradnji pasarele u Sutomoru. Sredstvima donacije, opstina Bar ce ubrzo izgraditi pasarelu preko magistrale u najopterecenijem dijelu Sutomora, čime ce se trajno rijesiti pješački saobraćaj preko magistrale. Takođe, opština Bar, priprema projekat saobraćaja u mirovanju u okviru pilot projekta, uz donaciju kineske kompanije CRBC, čime ce se po prvi put u naseljima Rutke, Gorelac i Pobrđe izgraditi parkirališta za putnička vozila i dodatno regularizovati standard života u ovim naseljima.

Sve navedene aktivnosti sprovode se sa ciljem implementacije Pilot projekta, koji će pokazati sve prednosti i mane planiranog procesa legalizacije.

3.7. Inspekcijski nadzor

Inspekcijski nadzor nad primjenom Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata ("Sl. listu Crne Gore", br. 51/08, 40/10, 34/11, 47/11, 35/13, 39/13, 33/14), do stupanja na snagu novog Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata vršen je kroz djelovanje tri inspekcije sistematizovane unutar Uprave za inspekcijske poslove, i to:

- Inspekcija zaštite prostora
- Urbanistička inspekcija
- Građevinska inspekcija

Od 27.11.2017.godine ove tri inspekcije se spajaju u jednu, urbanističko građevinsku inspekciju, i prema novoj sistematizaciji prelaze u Ministarstvo održivog razvoja i turizma. Postoje tri direkcije za inspekcijski nadzor i to južni, centralni i sjeverni region. Sistematizacijom je predviđeno ukupno 70 inspektora dok je trenutno zaposleno 27.

INSPEKCIJA ZAŠTITE PROSTORA

U inspekciji zaštite prostora bila su sistematizovana mjesta za 17 inspektora, uključujući i glavnog inspektora, i tokom izvještajnog perioda sva su bila popunjena. Svi inspektori su sa visokom školskom spremom (1 magistar ekonomije, 1 magistar ekologije, 3 dipl.pravnika, 3 dipl.ekonomista, 3 dipl.inž. poljoprivrede, 1 dipl. biolog, 3 građevinska inžinjera, 1 inžinjer metalurgije i 1 dipl. politikolog).

Nadležnosti

Ova inspekcija vršila je nadzor nad primjenom Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata (Objavljen u „Sl.listu Crne Gore“, br 51 od 22 avgusta 2008, 40/10, 34/11, 47/11, 35/13, 39/13, 33/14).

Inspekcijski nadzor

U izvještajnom periodu ova inspekcija je izvršila 3345 pregleda (redovnih 1,223, po inicijativi 1389 i kontrolnih 733).

Podaci iz nadzora:

- Broj inspekcijskih pregleda 3345Redovni 1.223
- po inicijativi 1.389
- kontrolni 73

- Broj utvrđenih nepravilnosti 372
- Broj ukazivanja 83
- Broj prekršajnih naloga 39
- Broj krivičnih prijava 75
- Broj rješenja 358
  - o rušenju 111
  - o uklanjanju 138
  - o pečaćenju 109

Iznos izrečenih novčanih kazni prekršajnim nalozoma 14.720,00 €

Utvrđene nepravilnosti

Najveći broj uvrđenih nepravilnosti odnosio se na građenje objekata bez građevinske dozvole, na bespravno postavljanje privremenih objekata na prostoru područja posebne namjene (u zoni morskog dobra i nacionalnim parkovima), a mimo propisanog Plana i programa privremenih objekata.

Preduzete mjere

Inspektori su mjerom ukazivanja (83) ili rješenjem (358), subjektima nadzora nalagali otklanjanje utvrđenih nepravilnosti u određenom roku. U vezi sa 1695 predmetom postupci su obustavljeni iz sledećeh razloga: u 184 slučaja subjekt nadzora je pribavio građevinsku dozvolu, u 881 slučaju je pribavio odobrenje za postavljanje privremenih objekata. Inspektori zaštite prostora donijeli su 399 zaključka o odbacivanju podneska zbog nenadležnosti i u 231 slučaju inicijative su proslijeđene drugom organu na dalju nadležnost. Takođe je izvršeno 114 Rješenja o uklanjanju-rušenju objekata.
Od ukupnog broja donesenih rješenja, 111 se odnosi na rušenje bespravno podignutih objekata, 138 na uklanjanje privremenih objekata iz područja posebne namjene, a 109 na pečaćenje objekta-gradilišta. U 114 slučaja izvršeno je rušenje bespravno podignutih objekata, odnosno uklanjanje privremenih objekata postavljenih bez potrebnog odobrenja.
Za počinjene prekršaje inspektori su izdali 39 prekršajnih naloga sa novčanim kaznama u ukupnom iznosu od 14.720,00 € .
U izvještajnom periodu izjavljeno je 58 žalbi protiv rješenja o rušenju, uklanjanju i pečaćenju objekata, po kojima je drugostepeni organ u 25 slučaja usvojio žalbu, u 14 slučaja žalba je odbijena, dok je u 19 slučaja postupak po žalbi u toku.
Podnijeto je 75 krivičnih prijava, koje su se odnosile na građenje objekta bez građevinske dozvole i povredu službenog pečata.
Imajući u vidu da bespravna gradnja trajno mijenja i uništava prostor i direktno smanjuje sadašnje i buduće razvojne mogućnosti, te činjenicu da je u Crnoj Gori evidentno građenje objekata bez građevinske dozvole (o čemu svjedoči i veliki broj inicijativa građana), a što umnogome prevazilazi postojeće kadrovske kapacitete ove inspekcije, neophodno je povećanje broja inspektora.
Izvršenje rješenja
Tokom 2017. godine, Inspekcija zaštite prostora porušila je, odnosno uklonila ukupno 114 objekata, i izvršila 109 rješenja o pečaćenju objekata.

Postupanje po inicijativama

Tokom 2017godine, Inspekcija zaštite prostora postupala je u 1189 slučajeva po inicijativama koje su se ticale izgradnje objekata bez građevinske dozvole, kao i postavljanje privremenih objekata bez odobrenja.

URBANISTIČKA INSPEKCIJA

U ovoj inspekciji bilo je sistematizovano sedam radnih mjesta za inspektore, uključujući i mjesto glavnog inspektora, od kojih je popunjeno pet. Svi inspektori su sa visokom školskom spremom (4 dipl. ing. arhitekture i 1 dipl.ing.građevinarstva).

Ova inspekcija je do stupanja na snagu novog Zakona vršila nadzor nad primjenom Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata ("Sl. list Crne Gore", br. 51/08, 40/10, 34/11, 47/11, 35/13, 39/13, 33/14) u dijelu koji se odnosi na kontrolu planskih dokumenta, usaglašenost projektne dokumentacije (na osnovu koje je izdata građevinska dozvola) sa planskom dokumentacijom i urbanističko-tehničkim uslovima i izdata odobrenja za postavljanje privremenih objekata na područjima posebne namjene (nacionalni parkovi, zona morskog dobra), kao i nad podzakonskim aktima za primjenu ovog zakona.

Izvršeni inspekcijski nadzor

U izvještajnoj godini izvršeno je 98 inspekcijska pregleda (redovni 49, po inicijativi 43 i kontrolni 6), u kojima je utvrđena u 23 predmeta nepravilnosti.

Tabela 22: Podaci iz nadzora

Broj inspekcijskih pregleda	**98**
- **redovni**	**49**
- **po inicijativi**	**43**
- **kontrolni**	**6**
Broj utvrđenih nepravilnosti (broj predmeta)	**23**
Upravne mjere	
- **broj ukazivanja**	**10**
- **broj predloga za ocjenu zakonitosti planskog dokumenta**	**1**
- **broj predloga za poništavanje rješenja o izdavanju građevinske dozvole**	**31**
- **broj predloga za oduzimanje licence**	**21**
- **broj upozorenja da plan nije donijet u skladu sa zakonom**	**1**

NAPOMENA: u jednom predmetu donešeno više upravnih mjera

Preduzete mjere

U cilju otklanjanja utvrđenih nepravilnosti u 23 predmeta, Inspekcija je izrekla 10 mjera ukazivanja, u 1 slučaju je podnijela predlog za ocjenu zakonitosti planskog dokumenta, dok je predlog za poništavanje rješenja o izdavanju građevinske dozvole podnijela u 31 slučaju (u okviru čega je u 21 slučaju predloženo i oduzimanje licenci projektantima i revidentima), dok je u 1 slučaju upozorila da plan nije donijet u skladu sa zakonom.

Postupanje po inicijativama

Primljeno je 69 inicijative, od kojih je inspekcijski pregled vršen po 43, dok su 26 inicijative proslijeđene drugim organima.

Ostale aktivnosti

Inspekcija za urbanizam je obuhvaćena *Metodologijom analize rizika* u vršenju inspekcijskog nadzora, shodno odredbama Zakona o inspekcijskom nadzoru, sa ciljem proaktivnog djelovanja u prevenciji i ranom otkrivanju koruptivnih radnji i drugih djela sa obilježjima korupcije, i to segmenti nadzora koji se odnose na: program uređenja prostora; bliži sadržaj planskog dokumenta; javna rasprava u vezi sa donošenjem planskog dokumenta; izdavanje urbanističko-tehničkih uslova na osnovu planskog dokumenta; objekti privremenog karaktera u prostornom planu posebne namjene.

Na osnovu ove metodologije Inspekcija za urbanizam nije utvrdila nepravilnosti u navedenoj dokumentaciji.

O preduzetim mjerama je dostavljen izvještaj Agenciji za sprječavanje korupcije.

GRAĐEVINSKA INSPEKCIJA

U toku 2017. godine, Odsjeku za građevinsku inspekciju su upućene 392 inicijative za vršenje inspekcijskog nadzora i 294 prijave početka izvođenja radova na osnovu izdate građevinske dozvole.

Inspektori Odsjeka inspekcije za građevinarstvo su u izvještajnom periodu izvršili 287 inspekcijskih pregleda, od čega je 89 sa ukazivanjem na utvrđene nepravilnosti. Sačinjeno je 287 zapisnika, donešeno 17 rješenja o zabrani građenja , 6 rješenja o rušenju dijelova objekata na kojima su utvrđena odstupanja i 8 rješenja o probnom radu.
U odnosu na donesena rješenja o rušenju, sprovedeno je jedno administrativno izvršenje rješenja , dok su investitori u 2 slučaja sami izvršili rušenje dijelova objekta i usaglašavanje izvedenih radova sa revidovanim glavnim projektom.

U skladu sa ZUP – om, donešeno je 8 zaključaka, od čega je 5 zaključaka o obustavi postupka, 1 zaključak o nenadležnosti i 1 o prekidu postupka do rješavanja predhodnog pitanja, kao i 1 zaključak o troškovima izvršenja.

Na 8 rješenja inspektora za građevinarstvo su izjavljene žalbe drugostepenom organu, tri žalbe na donesene na zaključke i jedna tužba . Ministarstvo je drugostepenim rješenjima odbilo žalbe i potvrdilo 4 prvostepena rješenja, dok su dva rješenja poništena i vraćena na ponovni postupak. Uložene su 3 žalbe na donešene zaključke od čega 1 jedna žalba na zaključak usvojena i jedna žalba odbijena. Upravnom sudu je

podnesena 1 tužba na rješenje drugostepenog organa kojim je potvrđeno prvostepeno rješenje. Odlučujući po tužbama, Upravni sud je dvije tužbe na rješenje Ministarstva kojim je potvrđeno prvostepeno rješenje odbio i potvrdio rješenje drugostepenog organa, dok je jedna tužba na rješenje usvojena i rješenje vraćeno na ponovni postupak. U izvještajnom periodu su podnešena 2 krivične prijave.

Finansijski efekat preduzetih mjera

U toku 2017. godine je od strane inspektora za građevinarstvo podnešeno **13** zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka i **2** prekršajna naloga u ukupnom iznosu od 1. 000 €. U izvještajnoj godini su donesene presude od strane organa za prekršaje, a na osnovu podnešenih zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka po različitim osnovama, u iznosu 16. 810,00 €, što zajedno sa naplaćenim prekršajnim nalozima čini ukupno **17.810,00 €.**

Prekršajni zahtjevi i prekršajni nalozi su podnešeni na osnovu različitih zakonskih ovlašćenja inspektora i to:Protiv investitora a na osnovu neprijavljivanja radova **3** zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka i **2** prekršajna naloga, **3** zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka zbog nepostavljanja table**,** **1** zahtjev za pokretanje prekršajnog zbog neposjedovanja licence, **2** zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka zbog korišćenja objekta bez upotrebne dozvole, **4** zahtjeva u sladu sa zakonskim odredbama Zakona o inspekcijskom nadzoru.

Inspekcija za građevinarstvo je saglasno zakonskim propisima, odgovorila na 248 podneska - inicijative, dok je 135 podnesaka koji nijesu u nadležnosti ove inspekcije proslijeđeno drugim organima.

Organizacija rada i broj inspektora

U inspekciji za građevinarstvo su u toku 2017. godine bili zaposleni glavni građevinski inspektor i 4 inspektora za građevinarstvo.

Problemi u radu ove inspekcije bili su nemogućnost 4 inspektora za građevinarstvo i glavnog građevinskog inspektora, obzirom na broj primljenih inicijativa, prijava građenja i izdatih građevinskih dozvola, kao i zakonskih ovlaštenja definisanih Zakonom o uređenju prostora i izgradnji objekata, a u vezi sa kompleksnošću inspekcijskih kontrola, da preduzmu sve Zakonom predviđene mjere na željen način. U svim opštinama sjeverne regije inspekcijski nadzor vršio je jedan građevinski inspektor, glavni građevinski inspektor u opštinama Bar, Ulcinj i dva inspektora za Podgoricu, Cetinje, Danilovgrad i Budvu, dok za Tivat, Kotor, Herceg Novi i Nikšić nema zaposlenih inspektora, tako da inspektori zbog velikog broja inicijativa, zahtjeva za kontrolu upućenih od strane policije i tužilaštva, kao i građana i nevladinih organizacija koji su upućeni iz svih krajeva Crne Gore, (među kojima se najveći broj njih odnosi na primorje i Podgoricu), ne mogu iste odraditi u zakonskom roku.

Broj službenih vozila u Odsjeku za građevinsku inspekciju bio je 3, odnosno jedan građevinski inspektor je bio bez službenog vozila.

U narednoj godini se očekuje početak primjene Zakona o građevinskom proizvodu, što dodatno usložnjava rad građevinskih inspektora, i iziskuje potrebu za povećanjem broja inspektora.

U vezi sa kontinuiranim osposobljavanjem inspektora za građevinarstvo, inspektori su učestvovali na seminarima vezano za novi Zakon o upravnom postupku, kao i seminarima: Slobodan pristup informacijama, inspekcijski nadzor, prekršajni postupak, vladavina prava , javne nabavke, disciplinski postupak. Glavni građevinski inspektor je učestvovao u Briselu na treningu HOT 18, organizovanog sa temom: "Upravljanje rizikom i Procjene rizika u tržišnom nadzoru, sa naglaskom na građevinske proizvode i električne proizvode. Glavni građevinski inspektor je i član je koordinaciionog tijela za tržišni nadzor .

U organizaciji rada inspekcije prioritet je postupanje po inicijativama građana, nevladinih organizacija, Uprave policije i organa sudstva i tužilaštva. Zbog svega toga nijesmo u mogućnosti da postupimo po značajnom broju uredno prijavljenih "prijava građenja" od strane investitora odnosno izvođača i izvršimo inspekcijski nadzor objekata u izgradnji.

Posljedica navedenog je, uslovno rečeno, nedovoljno poštovanje zakona od strane učesnika u izgradnji, što otvara prostor za nepoštovanje tehničke dokumentacije, rad nelicenciranih izvođača kao i nelicenciranih privrednih subjekata i inženjera koji vrše nadzor nad izgradnjom objekata, ugrađivanje neatestiranih građevinskih materijala i druge nepravilnosti u građenju objekata. Neblagovremeno postupanje po prijavama građenja i kasno utvrđivanje odstupanja od projektom predviđenih radova mogu usloviti donošenje rješenja o zabrani odnosno rušenju u odmakloj fazi građenja, kada je izvršenje tih rješenja složeno i iziskuje velika materijalna sredstva.

PRIJEDLOG MJERA: Zbog obimnosti posla neophodno je što hitnije zaposliti veći broj inspektora.

INSPEKCIJE U DRUGIM UPRAVNIM OBLASTIMA KOJE IMAJU OVLAŠĆENJA I OBAVEZE U POGLEDU UREĐENJA PROSTORA I IZGRADNJE OBJEKTA

Ekološka inspekcija

Na osnovu Zakona o inspekcijskom nadzoru ("Službeni list RCG", broj 39/03, Službeni list CG", br. 76/09, 57/11, 18/14, 11/15 i 52/16), Zakona o životnoj sredini („Službeni list CG", broj 52/16), Zakona o upravljanju otpadom („Službeni list CG", br. 64/11 i 39/16), Zakona o zaštiti vazduha („Službeni list CG", br. 25/10 i 43/15), Zakona o zaštiti prirode („Službeni list CG", broj 54/16), Zakona o procjeni uticaja na životnu sredinu („Službeni list RCG", broj 80/05, „Službeni list CG" br. 73/10, 27/13 i 52/16), Zakon o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu („Službeni list RCG", broj 80/05, „Službeni list CG", br. 73/10, 40/11, 59/11 i 52/16), Zakona o zaštiti od buke u životnoj sredini ("Službeni list CG", br. 28/11, 28/12 i 01/14), Zakon o zaštiti od jonizujućeg zračenja i radijacionoj sigurnosti ("Službeni list RCG", broj 56/09), Zakon o zastiti od nejonizujućih zračenja ("Službeni list RCG", broj 35/13) i drugih zakonskih propisa kojima je regulisana oblast životne sredine, Ekološka inspekcija je u izvještajnom periodu:

- Izvršila **2.159** inspekcijskih nadzora (redovni 1.316, kontrolni 668, po inicijativi 175)
- donijela **754** rješenja i to:
• Na osnovu Zakona o upravljanju otpadom – 181 rješenje;
• Na osnovu Zakona o životnoj sredini – 178 rješenja;

• Na osnovu Zakona o procjeni uticaja na životnu sredinu – 97 rješenja;
• Na osnovu Zakona o zaštiti vazduha - 81 rješenja;
• Na osnovu Zakona o jonizujućem zračenju i radijacionoj sigurnosti – 83 rješenja;
• Na osnovu Zakona o hemikalijama – 97 rješenje;
• Na osnovu Zakona o nejonizujućem zračenju – 18 rješenja;
• Na osnovu Zakona o zaštiti prirode – 8 rješenja;
• Na osnovu Zakona o nacionalnim parkovima – 1 rješenje;
• Na osnovu Zakona o odgovornosti za štetu u životnoj sredini- 6 rješenja;
• Na osnovu Zakona o zaštiti od buke u životnoj sredini- 4 rješenja.

Na osnovu podnijetih zahtjeva stranke za vršenje inspekcijskog nadzora doneseno je **85** rješenja:

- broj izvršenih rješenja po zahtjevu je **75;**
- zbog neizvršenja rješenja ekološka inspekcija je podnijela **2** zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka nakon čega je postupljeno po rješenju;
- zbog neizvršenja rješenja donijela **3** zaključka o izricanju novčane kazne;
- za **5** rješenja rok realizacije mjera iz rješenja nije istekao

U redovnoj inspekcijskoj kontroli ekološka inspekcija je donijela **669** rješenja:

- broj izvršenih rješenja je **464;**
- zbog neizvršenja rješenja u redovnoj kontroli, ekološka inspekcija je podnijela **12** zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka i izdala **4** prekršajna naloga;
- za **4** rješenja inspektor je obustavio postupak jer pravno ili fizičko lice je prestalo da obavlja djelatnosti;
- za **185** rješenja je prolongiran rok realizacije mjera iz rješenja ili još nije istekao rok za izvršenje naloženih mjera;

U 2017. godini protiv **10** rješenja i zaključaka ekološkog inspektora podnijeta je žalba Ministarstvu održivog razvoja i turizma (dvije žalbe su na rješenja iz 2016. godine). Za 4 postupka žalba je odbijena i potvrđeno je rješenje prvostepenog organa, a za 5 predmeta je poništeno rješenje prvostepenog organa i postupak vraćen na ponovno odlučivanje (inspektor postupio po rješenju drugostepenog organa). Za jedan predmet postupak je još u toku.

Ukupan broj pokrenutih prekršajnih postupaka u izvještajnom periodu je **49** i to 43 zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka i 6 prekršajnih naloga:

- zbog neizvršenja rješenja podnijeto je 14 zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka i izdata 4 prekršajna naloga
- zbog nepoštovanja materijalnih propisa iz oblasti životne sredine podnijeto je 29 zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka i izdata 2 prekršajna naloga.

Ekološka inspekcija je zbog neizvršenja rješenja pristupila administrativnom izvršenju rješenja, odnosno donijela 22 zaključka o izricanju novčane kazne. Inspekcija je zaključke sa klauzulom izvršnosti dostavljala Poreskoj upravi na naplatu.

U izvještajnom periodu ekološka inspekcija je podnijela **1 krivičnu prijavu** protiv fizičkog lica zbog postojanja sumnje da je ubio morsku kornjaču, koja pripada posebno zaštićenim životinjskim vrstama.

Ekološka inspekcija je Osnovnom državnom tužilaštvu dostavila potrebnu dokumentaciju – dokaze vezane za akcident koji se desio dana 02.06.2017. godine, u krugu Prerade-Kombinata aluminijuma kada je sagorio dio hemijskog otpada.

Takođe, inspekcija je Osnovnom državnom tužilaštvu dostavila potrebnu dokumentaciju - dokaze vezane za akcident crvenog mulja u vlasništvu "WEG kolektor" doo, koji se desio dana 03.07.2017. godine, kada je pod udarima vjetra sa suvih površina bazena došlo do zasipanja crvenom prašinom imovine mještana koji su pozicionirani u blizini bazena.

Ekološka inspekcija je Osnovnom državnom tužilaštvu u Herceg Novom dostavila dokumentaciju koja se odnosi na krivično djelo ubijanje i mučenje životinja i razaranje njihovog staništa na ostrvu Lastavica (Mamula).

Ekološka inspekcija je na zahtjev Osnovnog državnog tužilaštva Cetinje dostavila dokumentaciju koja se odnosi na izlivanje naftnog derivata na lokaciji „Ponor".

Ekološka inspekcija je na zahtjev Osnovnog državnog tužilaštva Cetinje dostavila dokumentaciju za nepropisno odlaganje guma na neuređenom odlagalištu Vrtijeljka i tunelu Njeguši.

Ekološka inspekcija je Agenciji za zaštitu prirode i životne sredine podnijela Zahtjev za pokretanje postupka utvrđivanja štete u životnoj sredini ili neposredne opasnosti od štete na osnovu Izvještaja o monitoringu stanja biodiverziteta na vodenim ekosistemima rijeke Tare.

Podnešen je Zahtjev za pokretanje postupka utvrđivanja štete u životnoj sredini ili neposredne opasnosti od štete za bazene crvenog mulja – WEG kolektor (koji je odbijen).

Ekološka inspekcija je Agenciji za zaštitu prirode i životne sredine dostavila izvještaj o nelegalnoj sječi šume u opštini Andrijevica, MZ Ulotina, koja je pokrenula zahtjev za pokretanje postupka utvrđivanja štete u životnoj sredini ili neposredne opasnosti od štete.

Na osnovu Zakona o zaštiti od jonizujućeg zračenja i radijacione sigurnosti i ratifikovanih međunarodnih ugovora i konvencija (Bečka konvencija, Bazelska konvencija, Montrealski protokol, CITES konvencije i druge) izvršeno je **30.034** kontrola nivoa radioaktivnosti robe pri uvozu, u saradnji sa JU Centar za ekotoksikološka ispitivanja i Institutom za crnu metalurgiju AD Nikšić.

Elektroenergetska inspekcija

Elektroenergetska inspekcija je, u periodu 1.01. – 10.12. 2017.godine donijela:

- **6** rješenja i naloga za međusobno usklađivanje objekata (obezbjeđivanje sigurnosnih visina i rastojanja),koji se grade ili su izgrađeni u zoni elektroenergetskih objekata i elektroenergetskih objekata u čijoj zoni se gradi sa propisima
- **10** Rješenja o zabrani građenja u zoni elektroenergetskih objekata
- **13** inicijativa stvarno nadležnim organima za preduzimanje mjera za sprečavanje gradnje u zoni elektroenergetskih objekata
- **20** zapisnika ili drugih akata gdje je utvrđeno činjenično stanje i dati su nalozi za otklanjanje nepravilnosti, odnosno usklađivanje građenja sa propisima
- **1** krivična prijava
- **2** prekršajna naloga.

Inspekcija za vode

Tabela 23: Aktivnosti i preduzete mjere Inspekcije za vode

Informacije o aktivnostima i preduzetim mjerama inspekcije za vode	Period: januar - novembar 2017. godine
Izvršeno inspekcijskih pregleda:	**444**
redovnih inspekcijskih pregleda	244
kontrolnih inspekcijskih pregleda	77
inspekcijskih pregleda po inicijativi	123
Ukupan broj utvrđenih nepravilnosti za navedeni period:	**99**
Ukupan broj ukazivanja za navedeni period:	**27**
Ukupan broj rješenja za navedeni period:	**56**
Ukupan broj izdatih prekršajnih naloga za naveden period:	**16**
Ukupan iznos novčanih kazni u €:	**19.740,00 €**
Broj zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka:	**2**
Broj krivičnih prijava:	**10**

Inspekcija za vode, tokom izvještajnog perioda, u svom sastavu imala je **3** inspektora - glavnog inspektora, inspektora za vode sa mjestom rada Podgorici i inspektora za vode sa mjestom rada u Beranama.
U toku izvještajnog perioda, izvršeno je **444** inspekcijska pregleda od čega je **244** redovnih, **77** kontrolnih i **123** po podnijetim inicijativama. Utvrđeno je **99** nepravilnosti.
Na osnovu utvrđenih nepravilnosti, aktivnosti i preduzete mjere inspekcije za vode su **27** ukazivanja, **56** donijeta rješenja, **16** izdatih prekršajnih naloga na licu mjesta u ukupnom iznosu od 4.590,00 €, podnijeta su **2** zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka i **10** krivičnih prijava.
Na osnovu podnijetih zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka izrečene su novčane kazne, od strane suda, u ukupnom iznosu od 8.650,00 €.
U postupcima administrativnog izvršenja rješenja donijeto je **9** zaključaka o novčanom kažnjavanju u ukupnom iznosu od **6**.500,00 €.
Ukupan iznos novčanih kazni je **19.740,00 €**.

Poljoprivredna inspekcija

Poljoprivredna inspekcija radi u sastavu Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja, u čijoj je nadležnosti i Zakon o slatkovodnom ribarstvu i Zakon o poljoprivrednom zamljištu. U izvještavanom periodu obavila je **253** kontrole iz oblasti Zakona o sladkovodnom ribarstvu i kontrolisala nelegalni izlov i promet slatkvodne ribe, uključujući i jezersku ribu.

Na Skadarskom jezeru u vijeme ribolovnog zabrana koji je trajao od 15.03. do 15.05.2017. godine i od 18.07.2017. godine kada je zbog niskog vodostaja u Nacionalnom parku Skadarsko jezero, a na osnovu preporuka naučne institucije i dopune pravila koje je Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja donijelo u Naredbi o ribolovnim zabranima, ograničenjama i mjerama za zaštitu ribljeg fonda kojim je zabranjen lov na sve vrste riba i ostale vodene faune, ukoliko je nivo vode manji od 6.46 mnm, ribolov na ovom jezeru je privremeno zabranjen. Inspekcija za ribarstvo je uz asistenciju policije obavila **3** kontrole u

noćnim satima, pri čemu je oduzet alat i oprema za nezakonit ribolov predjela korisnika ribljeg fonda Nacionalnog parka Skadarsko jezero.

Od početka godine kontorlisane su pijace, kao i okolina Skadarskog jezera, odnosno sva inspektorima poznata mjesta na kojima se vrši preprodaja ribe. Izvršeno je **112** kontrola pri čemu je oduzeto i poklonjeno 2013,5 kg jezerske ribe i 122 kg jegulje JU Dom učenika I studenata, Direkciji za imovinu ili fabrici Zeta fish na bezbjedno uništenje. Od početka godine u cilju zaštite ribljeg fonda iz Skadarskog jezera, izrečeno je 3.300 € novčanih kazni sa **17** prekršajnih naloga i podnešeno je **5** zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka.
U toku 2017. godine, shodno Odluci Vlade o zabrani eksploatacije šljunka iz korita rijeka, izvršene su kontrole upotrebe poljoprivrednog zemljišta koje se nalazi uz tokove rijeka Morača, Cijevna, Lim i u opštini Nikšić. Izvršeno je **25** kontrola upotrebe poljoprivrednog zemljišta izrečeno **19** novčanih kazni prekršajnim nalozima i **2** zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka kontrola i svima je donešeno rješenje o zabrani korišćenja zemljišta suprotno namjeni i naređeno je vlasnicima zemljišta da isto vrate u prvobitno stanje u razumnom vremenskom roku. Tom prilikom su podnešena **3** zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka.

4. POVJERENI POSLOVI

Uredbom o povjeravanju poslova iz nadležnosti Ministarstva održivog razvoja i turizma Javnom preduzeću za upravljanje morskim dobrom Crne Gore i Javnom preduzeću za nacionalne parkove Crne Gore tokom 2017. godine bili su povjereni poslovi državne uprave, koji se odnose na izdavanje odobrenja i urbanističko – tehničkih uslova za objekte određene planom objekata privremenog karaktera za područje Prostornog plana posebne namjene za morsko dobro i za područja prostornog plana posebne namjene za nacionalne parkove. Poslovi su bili povjereni do 31. decembra 2017. godine.

Uredbom o povjeravanju dijela poslova Ministarstva održivog razvoja i turizma Inženjerskoj komori Crne Gore bili su povjereni poslovi državne uprave iz nadležnosti Ministarstva održivog razvoja i turizma, koji se odnose na izdavanje i oduzimanje licenci, ovjeru licenci i poništavanje ovjere licenci, vođenja registra licenci i objavljivanja na sajtu iz čl. 35, 36, 37, 83, 84, 85, 106, 107, 108, 134 135, 136 i 138 Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata, a Uredba je prestala da važi stupanjem na snagu novog Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata.

5. AKTIVNOSTI JAVNIH PREDUZEĆA U OBLASTI UREĐENJA PROSTORA

5.1. Javno preduzeće za upravljenje morskim dobrom Crne Gore

Tokom izvještajnog perioda, Javno preduzece je na osnovu Uredbe o povjeravanju poslova iz nadležnosti Ministarstva održivog razvoja i turizma Javnom preduzeću za upravljanje morskim dobrom i Javnom preduzeću nacionalni parkovi Crne Gore (“Sl.list CG”, br.26/12, 24/14, 59/14, 16/15, 78/15 i 4/17) u skladu sa godišnjom dinamikom rada realizovalo aktivnosti koje su obezbijedile blagovremenu pripremu i stavljanje u funkciju kupališta, plaža i obale u turističkoj sezoni 2017. godine. Navedenim je obezbijeđena implementacija ranije usvojenog Plana objekata privremenog karaktera u zoni morskog dobra za period 2016-2018.god. broj: 01-22/488 od 11.12.2015. godine i naknadno donijetog Inoviranog Plan

objekata privremenog karaktera u zoni morskog dobra za period 2016-2018.god. broj: 101-14/207 od 06.06.2016. god.

Na osnovu člana 115. Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata i člana 1. stava 1. Uredbe, Javno preduzeće je na osnovu zaključenih ugovora, po zahtjevu korsnika izdavalo odobrenje za postavljanje privremenih objekata u skladu i na osnovu Plana objekata privremenog karaktera u zoni morskog dobra za period od 2016. do 2018. godine (br. pod kojim je zaveden u Ministarstvu održivog razvoja i turizma Crne Gore: 01-22/488 od 11.12.2015. god. i 101-14/207 od 06.06.2016. god.). Izmjene i dopune Plana objekata privremenog karaktera u zoni morskog dobra za period 2016-2018.god. broj: 101-14/581 od 19.12.2017. god. dostavljene su Javnom preduzeću dana 26.01.2018. god. i nijesu obuhvaćene izvještajnim periodom.

Tokom izvještajnog perioda izdato je ukupno **1658 rješenja** (odobrenja za postavljanje privremenih objekata, terasa ugostiteljskih objekata i ostalo u zoni morskog dobra uključujući i privremene objekte na obalama Bojane).

Uređenje obale /kupališta, staze – šetališta (tehnička infrastruktura)

U 2017. godini realizovane su aktivnosti na uređenju obale kao i manji sanacioni radovi na objektima u zoni morskog dobra. Osnov za postupanje u realizaciji navedenih poslova bio je Plan korišćenja sredstava, zahtjevi građana ili mjesnih zajednica, nadležnih inspekcija, kao i zaključci sa Koordinacionih tijela koji su održavani u pripremi turističke sezone.

Slijedi prikaz najznačajnijih predsezonskih investicionih aktivnosti po opštinama:

Herceg Novi

Sanacija betonske plaže ispred "Novsadskog" hotela u Igalu;
Predsezonsko nasipanje pijeska na plažama (1005 m^3);
Predsezonsko bagerisanje i uređenje korita potoka Sutorina u Igalu (14,0 h) i uređenje dijela plaže ispod "Titove" vile u Igalu, sa odvozom viška morske trave (30,0 h);
Hitne sanacije obale – sanacija objekta "Golden Bay" na Savini
Ukupno investirano: **61.387,93 €**

Kotor

Predsezonsko nasipanje pijeska na plažama u Dobroti, Orahovcu, Risnu i Stolivu (360m^3);
Hitne sanacije obale–sanacija kamenog parapeta u Dobroti kod crkve "Sv. Matija",
sanacija oštećenja u Kostanjici u obalnom zidu;
Nabavka i postavljanje mehaničke dizalica za osobe sa invaliditetom na Žutoj plaži;
Nabavka kabina za presvlačenje osoba sa invaliditetom na Žutoj plaži
Ukupno investirano: **17.606,05 €**

U opštini Kotor, karakter trajne promjene u prostoru ima izgradnja pješačke staze Risan-Perast. U 2016. godini su započeti radovi na konstrukciji, a kompletiranje objekta treba završiti u narednim fazama.

Tivat

Sanacija plaže ispred hotela „Kamelija";

Predsezonsko nasipanje pijeska na plažama (355m3);
Hitne sanacije obale – Donja Lastva-postavljanje 3 kom. inox stepenica;
Donja Lastva, sanacija mula Ivovića;
Krašići-sanacija obale ispod naselja Sokobanja;
Izgradnja silazne rampe u more sa pristupnim stazama za osobe sa invaliditetom na plaži Seljanovo
Ukupno investirano: **75.283,75 €**

Budva

Izvođenje radova na postavljanju rampi za ulaz u more za osobe sa invaliditetom, sa pristupnim stazama na Slovenskoj plaži
Hitne sanacije obale:
- Sanacija staza prema Mogrenu
- Popravka poklopnih ploče na stazi kod JRB
- Sanacija ograda kod Boćarskog kluba.
- Izrada nove ogrede uz Grđevicu
- Izrada metalnog stepeništa kod Boćarskog kluba
- Sanacija ograde uz stazi na Zavali

Popravka betonskih klupa
Izvođenje radova na komunalnom uređenje zone morskog dobra u Budvi po partijama:
partija I – nabavka elektro opreme
partija III - predsezonsko bagerisanje potoka na plažama
- potok kod "Vile Manojlović" na Slovenskoj plaži
- potok "Grdjevica" na Slovenskoj plaži
- potok kod hotela "Park" na Slovenskoj plazi
- potok kod crkve "Sv Toma" u Becicima
- potok Slatava u Buljarici

Izvođenje radova na adaptaciji i rekonstrukciji javnog toaleta na plaži Jaz
Predsezonsko bagerisanje i uređenje zapadnog kraja plaže u Buljarici, sa odvozom viška morske trave (53,0h)
Izrada kapije na stazi prema plaži Mogren I
Nabavka kabina za presvlačenje osoba sa invaliditetom na Slovenskoj plaži
Ukupno investirano: **148.184,37€**

Evidentan je nedostatak planske dokumentacije regulacionog nivoa (DSL) za ključne djelove zone morskog dobra na prostoru opštine Budva. To znači da nema formalnih i planskih preduslova za izradu i realizaciju značajnijih projekata na uređenju ovog prostora. Ovo se naročito odnosi na Sektore 43, 45, 47 i 48 iz PPMD-a. Za vanurbane zone obale u opštini Budva postoji više inicijativa za uređenje i izgradnju kupališta koje podrazumijevaju trajne fizičke promjene u prostoru a ne mogu biti procesuirane zbog nedostatka planova kojim bi bile definisane eventualne intervencije.
U predmetnoj godini pokrenuta je izrada projekta za uređenje / rekonstrukcijom, pješačke staze u Rafailovićima.

Bar

Predsezonsko bagerisanje i uređenje:
- korita potoka uz obod plaže na Čanju
- korita potoka kod restorana "Tri Duda" u Sutomoru
- korita rijeke "Željeznice" u Šušnju kod Bara

- korita potoka ispod restorana "BB" na plaži Žukotrlica

Nabavka i postavljanje dva montažna toaleta na plaži u Čanju
Izgradnja trotoara u Čanju
Izvođenje radova na izgradnji silazne rampe u more sa pristupnim stazama za osobe sa invaliditetom na plaži Topolica
nabavka kabine za presvlaćenje osoba sa invaliditetom
Ukupno investirano: **128.707,65€**

Nedostatak planova za vanurbane zone (Veliki Pijesak i južno - Sektor 59) uzrokuje zastoj aktivnosti na uređenju pojedinih zona. U tom sektoru -zoni postoji više inicijativa vlasnika kuća uz zonu morskog dobra ili u njoj, za uređenje kupališta / planom (PP MD) tu je planirana stjenovita obala.

Ulcinj

Izvođenje radova na tamponiranju prilaznog puta u zaleđu Velike plaže, u opštini Ulcinj;
Revitalizacija Borove šume I FAZA;
Produbljivanje (uklanjanje) pješčanog nanosa iz akvatorija lučice Kacema;
Hitne sanacije obale – farbanje stubova javne rasvjete na Pristanu;
Izvođenje radova na bagerisanju korita na ušću rijeke Bojane;
Ukupno investirano**: 62.258,54€**

Izgradnjom stambenog objekta kojim su rješena pitanja stanara/korisnika prinudnog smještaja na lokaciji bivšeg hotela „Jadran", što je finansiralo Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom, stvoreni su preduslovi za realizaciju investicije- izgradnje hotela na ovoj lokaciji.
Na osnovu Inicijative Opštine Ulcinj za uređenje navoza na postojećem mandraću na istočnoj strani Male plaže u toku je tenderski postupak za izbor projektanta.
Takođe, u toku je i tenderski postupak za izbor projektanta za nastavak izgradnje parapetnog zida u borovoj šumi sa rekonstrukcijom javne rasvjete ispod bivšeg hotela „Galeb" , kao i izradu projekta pješačke staze od hotela „Albatros" do Rta Đerane u dužini od cca 2.5km.
I u 2017. godini JPMD je izvelo nasipanje plaža u opštinama Kotor, Tivat i Herceg Novi. Pored pribavljenog odobrenja za te intervencije, JPMD je angažovlo Institut za biologiju mora da prati promjene koje se u prostoru „Svjetske baštine" (Kotorsko- Risanskog zaliva) događaju po osnovu ove intervencije.
U svim opštinama izvršena je nabavka i postavljanje parkovskog i urbanog mobilijara (40 klupa i 40 kanti – ***investirano:*** **20.848,80 €).**

Luke od lokalnog značaja i ostali objekti obalne infrastrukture

Saglasno Zaključcima Vlade Crne Gore, privremeno su ustupljene na korišćenje Luka Kalimanj, društvu "Komunalno" iz Tivta i Luka Budva, dosadašnjem korisniku "Dukley marina" d.o.o., do stvaranja neophodnih pretpostavki za davanje na koncesiju.

Vlada Crne Gore je, takođe, u svojim Zaključcima, dala saglasnost na Odluku o objavljivanju Javnog poziva za zakup akvatorijuma luke Zelenika i sidrišta uz luku i Odluku o objavljivanju poziva za prikupljanje ponuda za zakup izgrađenog komercijalnog privezišta u opštini Kotor, u naselju Prčanj na lokaciji Glavati po osnovu koje smo i realizovali javne pozive.

U julu mjesecu 2017. godine objavljen je Javni poziv za prikupljanje ponuda za zakup izgrađenog komercijalnog privezišta "Glavati" Prčanj – opština Kotor. Po osnovu raspisanog *Javnog poziva* sproveden je postupak otvaranja ponuda na osnovu kojeg smo dobili korisnika/zakupca na period od pet godina sa mogućnošću produženja za još pet godina.

Pozivu za prikupljanje ponuda za zakup *akvatorijuma Luke Zelenika i sidrišta uz luku nije bilo ponuda*, pa aukcijski postupak nije ni realizovan.

U cilju uspostavljanja reda na pristaništima i privezištima duž Crnogorskog primorja, Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom, saglasno Izmjenama i dopunama Plana objekata privremenog karaktera za 2016.-2018. godinu, objavilo Poziv za javno nadmetanje za zakup pristaništa i privezišta kojim je ponuđeno 38 lokacija u opštinama Herceg Novi, Kotor, Tivat, Budva i Bar.

Po osnovu sprovedenog aukcijskog postupka u 2017. godini sklopljen je Ugovor sa 9 zakupaca pristaništa i privezišta.

Upravni odbor Javnog preduzeća u cilju podsticanja razvoja morskog dobra i unaprijeđenja saradnje sa civilnim društvom/klubovima i udruženjima koje neprofitno koriste djelove morskog dobra, usvojilo je zahtjev Jedriličarskog kluba „Lahor" iz Kotora kao i Kluba za sportski ribolov „Lučica Zelenika" Herceg Novi i donio Odluku kojom se istom za sezonu 2017. godine odobrilo, bez plaćanja naknade korišćenje dijela morskog dobra saglasno Izmjenama i dopunama Plana objekata privremenog karaktera.

U periodu jul/avgust objavljena su dva Poziva za javno nadmetanje- (pristanište Sv.Nikola, pristanište i komercijalno privezište Solila, akvatorijum luke Škver, komercijalno privezište i suvi vez Zelenika) – po kojim *aukcijski postupak nije realizovan jer nije bilo prijava, tako da predmetne lokacije nijesu dobile korisnika.*

Izmjenama i dopunama Plana objekata privremenog karaktera u zoni morskog dobra 2016-2018. godine određeno je sedam lokacija (vodene površine – poligoni) za obuku na plovilima na vodeni i mlazni pogon (skuter, ski-jet i sl), za koje je data saglasnost Ministarstva saobraćaja i pomorstva – Lučka kapetanija u Baru.

Javno preduzeće je u toku sezone 2017. godine, opremlilo bovama sa svjetlosnom signalizacijom dva poligona, i to poligone u akvatorijumu na lokaciji ispod Žute grede (tunela) na i akvatorijumu na lokaciji sa južne strane ostrva Sv. Nikola.

Opremljeno je sedam pristaništa zaštitnim odbojnicima i to na lokacijama u opštini Herceg Novi (pristanište Baošići), u opštini Kotor (pristanište Kostanjica, pristanište Morinj, pristanište Prčanj i pristanište u Bigovi) i opštini Tivat (pristanište u Krašićima i pristanište Novo Mulo na obali Đuraševića i dio pristaništa na Pinama).

Takođe, objavljen je javni poziv za opremanje pristaništa bitvama, alkama i odbojnicima koji je planiran Planom korišćenja sredstava za 2017. godinu**.**

Kupališta

Od strane Ministarstva održivog razvoja i turizma donesene su Izmjene i dopune Plana objekata privremenog karaktera u zoni morskog dobra za period od 2016-2018. godine (broj:101-14/300 od 01.06. 2017. godine). Planom objekata su definisane lokacije na kojima su se u sezoni 2017. godine organizovala uređena i izgrađena kupališta. Od ukupno 407 kupališta definisanih ovim Planom, prema namjeni ih je 43 hotelskih, 352 javnih, 7 specijalnih (nudistička/ženska, kupališta namijenjena dječijim odmaralištima i kupališta namijenjena banjskim lječilištima) i 5 gradskih kupališta na kojima nema mogućnosti postavljanja plažnog mobilijara. Sva kupališta predviđena

planom organizuju se u skladu sa Pravilnikom o uslovima koje moraju ispunjavati uređena i izgrađena kupališta ("Službeni list RCG", br. 20/08, 20/09, 25/09, 4/10, 61/10 i 26/11). Takođe Planom su predviđena 782 ugostiteljska objekta, 349 manja trgovinska objekata, 59 lokacija za zabavne igre, sport i rekreaciju, 83 sezonska pristaništa i plutajuća pontona i 115 lokacija (parking, auto kamp, stovarište i skladište).
Javno preduzeće je shodno zaključenom Ugovoru o isporuci opreme opremilo 5 kupališta (tri u opštini Herceg Novi, jedno u opštini Kotor i jedno u opštini Budva), koja i pored objavljenih javnih i ponovljenih poziva za davanje na korišćenje slobodnih kupališta nijesu ustupljena zbog neuspješnosti sprovedenih postupaka. Kupališta su obezbijeđena bovama sa morske strane, neophodnim informativnim tablama i kantama za otpatke.
Tokom sezone 2017. godine u funkciji je bilo 334 uređenih i izgrađenih kupališta. Na osnovu pozitivnih komisijskih zapisnika, nadležni opštinski sekretarijati su izdali ukupno 292 ili 87,43% Odobrenja za obavljanje djelatnosti pružanja turističkih usluga na kupalištima.
Upoređujući postotak svih uređenih i izgrađenih kupališta koja su ispunila uslove, može se zaključiti da je ove godine oko 3% kupališta više ispunilo uslove i dobilo Odobrenje za obavljanje turističkih djelatnosti na kupalištima od strane opštinskih sekretarijata u odnosu na prošlu godinu.

Uređenje specijalnog rezervata prirode – Tivatska solila u 2017. godini

Javno preduzeće je i u 2017. godini nastavilo sa sanacijom i uređenjem infrastrukture na području Tivatskih Solila. Završeno je uređenje prostora ispred Informativnog punkta postavljanjem pergole sa klupicama, koja služi za prijem, kako organizovanih grupa tako individualanih posjetilaca. U sklopu uređenja ovog prostora izvršeno je i hortikulurno uređenje sa nabavkom sadnica autohtonih vrsta. Takođe je izvršeno predsezonsko košenje i uklanjanje korovske vegetacije na potezu 2 paralelna nasipa u dužini 2km. Ovim radovima saniran je i nasip u dužini 15m, izvršeno nasipanje staze nasipa tamponom i farbanje metalnih konstrukcija sa natpisima lokaliteta na kapijama rezervata.
Zbog bezbjednosti posjetilaca izvršena je sanacija drvenih mostova zamjenom postojećih dasaka i farbanje propisanom zaštitom, učvšćavanje stubova drvene ograde, kao i kula za osmatranje ptica. Ovim radovima je izvršena sanacija postojećih informativnih tabli i izrada 1 nove. Ukupna vrijednost investicije u ovoj fazi iznosi 18.663,25 eura.
Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom je u 2017. godini izvršilo i postavljanje 2 vodomjerne letve za praćenje niva vode u rezervatu. Visina vodostaja izražava se u centimetrima a uz pomoć letvi za mjerenje vodostaja po prvi put ćemo dobiti podatke o kolebanju nivoa vode a koji će biti značajni za dalje projektovanje i sanaciju postojeće infrastrukture u samom rezervatu.
Prva letva postavljena je u na samom ulazu u rezervat otoci potoka Kološun, a druga u koritu Velike rijeke. Vrijednost radova iznosila je 990 eura.

Sanitarni kvalitet morske vode na javnim kupalištima

Javno preduzeće već duži niz godina prati stanje sanitarnog kvaliteta morske vode na javnim kupalištima tokom ljetnje turističke sezone, shodno Zakonu o vodama ("Službeni list CG" broj 27/07) i Uredbi o klasifikaciji i kategorizaciji površinskih i podzemnih voda ("Službeni list CG" broj 27/07).

Stanje kvaliteta morske vode na javnim kupalištima u 2017. godini praćeno je na ukupno 100 lokacija duž crnogorskog primorja i to, opštini Ulcinj 16, Bar 12, Budva 27, Tivat 9, Kotor 15 i Herceg Novi 21 lokacija za što je, putem javnog tendera, angažovana akreditovana laboratorija Instituta za biologiju mora iz Kotora. Analize su se realizovale u petnaestodnevnim intervalima

tokom kupališne sezone, dok se na lokacijama gdje je u redovnom mjerenju kvalitet bio izvan propisanih granica, vršilo vanredno i dodatno uzorkovanje i analiza morske vode.

Shodno članu 13. Uredbe o klasifikaciji i kategorizaciji površinskih i podzemnih voda, morske vode koje se koriste za kupanje i rekreaciju, na osnovu obavezujućih mikrobioloških parametara (*Escherichia coli* i *Intenstinal enterococci*) razvrstavaju se u dvije klase i to: **klasa K1-odlične**, **klasa K2-zadovoljavajuće**, dok uzorci čije vrijednosti prelaze propisane granice za ove dvije klase se svrstavaju u grupu **Van klase - VK**.

U toku sezone 2017. godine kvalitet morske vode za kupanje na Crnogorskom primorju je uglavnom bio odličnog (K1) kvaliteta (94,0% uzoraka), dok je 5,9% uzoraka bilo zadovoljavajućeg (K2) kvaliteta, a 0,1% uzoraka je bilo van propisanog kvaliteta.

Tabela 24: Procentualni prikaz kvaliteta morske vode na kupalištima, u odnosu na ukupan broj uzetih uzoraka u sezoni 2017. Godine

Opština	K1	K2	VK
Ulcinj	91,8 %	7,6 %	0,6
Bar	95,9 %	4,1 %	-
Budva	96,6 %	3,4 %	-
Tivat	95,6 %	4,4 %	-
Kotor	94,7 %	5,3 %	-
Herceg Novi	90,0 %	10,0 %	-
Crnogorsko primorje	**94,0 %**	**5,9 %**	**0,1 %**

U slučajevima kada su rezultati tokom redovnog mjerenja prelazili propisane granice mikrobioloških parametara, rađena su dodatna uzorkovanja kako bi utvrdili da li se radi o prolaznoj pojavi ili zagađenju. Ponovljene analize na ovim lokacijama su pokazale dobar kvalitet vode tj. kategorije K1 ili K2, osim na kupalištu "Mala plaža"u Ulcinju, kada je početkom avgusta Republički inspektor za vode za ovo kupalište donio Rješenja o zabrani korišćenja vode za kupanje, koje je bilo na snazi sve dok nisu dobijeni rezultati koji potvrđuju ispravnost kvaliteta morske vode na ovoj lokaciji, nakon čega je obustavljena zabrana kupanja.

Ugovori o korišćenju morskog dobra

Broj Ugovora o korišćenju morskog dobra koji je na snazi tokom 2017. godine je 1219, od čega se odnosi:

- 325 ugovora na ustupanje plaža, kupališta, djelova obale, akva prostora i ostalog;
- 509 ugovora na ustupanje privremenih lokacija, (privremeni objekti van kupališta, terase ugostiteljskih objekata, sportsko-rekreativne aktivnosti, marikultura);
- 347 ugovora za ustupanje na korišćenje privremenih objekata na Adi Bojani;
- 10 ugovora za ustupanje ostalih djelova morskog dobra (elektroenenergetski objekti i slično);
- 28 ugovora za ustupanje na korišćenje pristaništa.

Od ugovora za ustupanje plaža, kupališta, djelova obale i akva prostora u opštini Budva na snazi je 101, u opštini Bar 46, u opštini Kotor 20, u opštini Herceg Novi 96, u opštini Ulcinj 43 i u opštini Tivat 19 ugovora.
Broj ugovora o korišćenju privremenih lokacija za objekte, terase, tokom 2017. godine je 509 (u ovaj broj nije inkorporiran i broj zaključenih ugovora za korišćenje privremenih objekata

na Adi Bojani), od kojih je 79 u Herceg Novom, 73 u Kotoru, 36 u Tivtu, 170 u Budvi, 83 u Baru i 68 u Ulcinju.
Shodno važećim ugovorima, izdato je ukupno 1338 rješenja (za postavljanje privremenih objekata, terasa ugostiteljskih objekata i ostalog u zoni morskog dobra).

U 2017. godini sprovedeno je 9 tenderskih postupaka za davanje u dugoriočni zakup djelova morskog dobra koji su rezultirali zaključenjem 7 dugoročnih ugovora sa napomenom da je u toku zaključenje još jednog dugoročnog ugovora (realizacije II faze uređenja kupališta "Raffaelo" u Herceg Novom.
Takođe ukazujemo da je jedan dugoročni ugovor zaključen u 2017.god. u međuvremenu raskinut zbog izvođenja radova bez odobrenja (lokacija novog kupališta u Kamenarima – sa Društvom "Sea trade" iz Kotora).
Od navedenog broja 2 (dva) ugovora odnose se na izgradnju novih hotelskih kupališta ("Talija compani" iz Kamenara i "Ruža vjetrova" u Baru) a 2 (dva) ugovora odnose se na izgradnji novih javnih kupališta na djelovima neuređene obale.
Jedan ugovor odnosi se na realizaciju projekta izgradnje trafo stanice u zahvatu kompleksa Porto Monetenegro.
U skladu sa ranije sprovedenim tenderskim postupkom početkom 2017. god. zaključen je dugoročni ugovor vezan za realizaciju projekta izgradnje hotelskih kapaciteta na ostrvu Mamula-ostrvu Lastavica.

Aktivnosti Službe za kontrolu

Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom je preko Službe za kontrolu, u izvještajnom periodu (01.01.-06.12.2017. godine) konstatovalo značajan broj nepravilnosti, od kojih je dio otklonjen nakon kontrole i ukazivanja korisnicima na uočene nepravilnosti. Za predmete u kojim korisnici nijesu otklonili nepravilnosti nadležnim inspekcijskim organima proslijedili smo inicijative za vršenje nadzora za ukupno 387 nepravilnosti, od čega 360 zahtjeva Upravi za inspekcijske poslove, 21 zahtjev Ministarstvu održivog razvoja i turizma – Direktoratu za inspekcijske poslove i licenciranje, 4 zahtjeva Komunalnim policijama, i 2 zahtjeva Lučkoj kapetaniji Kotor.
Upravi za inspekcijske poslove u izvještajnom periodu (01.01.-15.11.2017. godine) od strane Službe za kontrolu proslijeđeni su zahtjevi za uočenih ukupno 366 nepravilnosti, od čega se 115 nepravilnosti odnosi na nepravilnosti u radu kupališta, 150 na postavljanje privremenih objekata, 95 na gradnju bez odobrenja, dok se 4 zahtjeva odnose na komunalnu uređenost ili problem kanalizacionih akcidenata, a 2 zahtjeva Lučkoj kapetaniji za protivpravno privezivanje plovila na privezištima.
Ministarstvu održivog razvoja i turizma – Direktoratu za inspekcijske poslove i licenciranje, u izvještajnom periodu (15.11.-06.12.2017. godine) proslijedili smo zahtjeve za kontrolu za ukupno 21 nepravilnost, koje se odnose na gradnju u opštini Herceg Novi 2, Tivat 5, Kotor 1, Budva 5, Bar 5, Ulcinj 3.
NAPOMENA: Zahtjevi su proslijeđeni nakon prelaska nadležnosti inspekcijskih službi koje kontrolišu pojave gradnje bez odobrenja i sa građevinskom dozvolom sa Uprave za inspekcijske poslove na Ministarstvo.

Tabela 25: Struktura nepravilnosti - pregled zahtjeva za vršenje nadzora tokom 2017. godine

opština	rad bez odobr. kupališt.	zauzetost. kupališta	bove, spasioci, skuteri	privrem. objekti	gradnja bez odobr.	Ostalo	Ukupno
Herceg Novi	16	4	1	7	9	-	37

Tivat	3	-	-	16	21	3	43
Kotor	21	-	2	7	18	-	48
Budva	44	3	17	80	5	3	152
Bar	-	3	1	35	25	-	64
Ulcinj	-	-	-	5	38	-	43
Ukupno	**84**	**10**	**21**	**150**	**116**	**6**	**387**

5.2. Javno preduzeće za Nacionalne parkove Crne Gore

Planovi objekata privremenog karaktera i dozvole za zakup zemljišta

Planovima objekata privremenog karaktera na području nacionalnih parkova za period 2017-2019. godine, donesenih od strane Ministarstva održivog razvoja i turizma, predviđene su lokacije za privremene objekte koji su u vlasništvu nacionalnih parkova, lokacije za privremene objekte postavljene na zemljištu u državnom vlasništvu i lokacije za privremene objekte postavljene na zemljištu u privatnom vlasništvu:

- NP Biogradska gora 9 lokacija,
- NP Durmitor 31 lokacija,
- NP Skadarsko jezero 30 lokacija,
- NP Lovćen 25 lokacija.

S obzirom da NP Prokletije nema usvojen Plan privremenih objekata, nema predviđenih lokacija za privremene objekte na prostoru ovog Parka.
Na prostoru NP Biogradska gora izdato je 9 rješenja za postavljanje privremenih objekta na državnom zemljištu u vlasništvu nacionalnih parkova.
Na prostoru NP Durmitor, od strane Javnog preduzeća, izdato je 30 rješenja za postavljanje privremenih objekata i to: 7 za privremene objekte postavljene na državnom zemljištu u vlasništvu nacionalnih parkova, 11 za privremene objekte postavljene na zemljištu u privatnom vlasništvu i 12 za privremene objekte postavljene na zemljištu u državnom vlasništvu.
Na prostoru NP Skadarsko jezero izdato je 25 rješenja za postavljanje privremenih objekata, od toga 8 za privremene objekate postavljene na državnom zemljištu u vlasništvu nacionalnih parkova, 2 za privremene objekte postavljene na zemljištu u privatnom vlasništvu i 15 za privremene objekte postavljene na zemljištu u državnom vlasništvu.
Na prostoru NP Lovćen, izdato je 13 rješenja za postavljanje privremenih objekata: 8 za privremene objekate postavljene na državnom zemljištu u vlasništvu nacionalnih parkova, 1 za privremene objekte postavljene na zemljištu u privatnom vlasništvu i 4 za privremene objekte postavljene na zemljištu u državnom vlasništvu.

Tabela 26: Pregled izdatih rješenja i urbanističko–tehničkih uslova u nacionalnim parkovima

Izdata rješenja i urbanističko-tehnički uslovi	Privremeni objekti na državnom zemljištu		Privremeni objekti na privatnom zemljištu		Privremeni objekti na državnom zemljištu u vlasništvu nacionalnih parkova
	Fizička lica	Pravna lica	Fizička lica	Pravna lica	
NP Biogradska gora	-	-	-	-	13
NP Durmitor	11	1	2	9	7
NP Skadarsko jezero	10	5	2	-	8
NP Lovćen	3	1	1	-	8
UKUPNO:	**24**	**7**	**5**	**9**	**36**

Pored toga, izdata je dozvola za zakup zemljišta u državnom vlasništvu Radio difuznom centru koji se nalazi na Štirovniku, NP Lovćen.
U okviru NP Biogradska gora u 2017. godini izdata je dozvola za zakup zemljišta u državnom vlasništvu za potrebe i funkciju repetitora „Zekova glava".
U okviru NP Skadarsko jezero, na Plavnici je u 2017. godini izdata je dozvola za zakup zemljišta u državnom vlasništvu za potrebe i funkciju repetitora.

Uređenje prostora u nacionalnim parkovima

Javno preduzeće za Nacionalne parkove Crne Gore vršilo je redovne aktivnosti na uređenju prostora tokom 2017. godine, u NP Biogradska gora, NP Lovćen, NP Durmitor, NP Skadarsko jezero i NP Prokletije. Tokom čitave godine radilo se na uređenju prostora i održavanju staza koje su u službi posjetilaca. Pored toga vršene su redovne aktivnosti u vezi postavljanja i održavanja info i edukativnih tabli na pješačkim i edukativnim stazama, kao i postavljanja i održavanja sitnog mobilijara (klupe, stolovi, nadstrešnice, korpe za otpatke i dr.).
U NP Biogradska gora i NP Durmitor tokom 2017. godine izvođeni su građevinsko-zanatski radovi i radovi na enterijeru u cilju finalizacije izgradnje restorana na Crnom jezeru i Biogradskom jezeru.

Nelegalna gradnja i nedozvoljene promjene u prostoru u nacionalnim parkovima

Na prostoru 5 nacionalnih parkova je ukupno tokom 2017. godine registrovano je ukupno 47 slučajeva nelegalne gradnje i drugih nedozvoljenih promjena u prostoru. Za sve protivpravne aktivnosti sačinjeni su zapisnici o izvršenoj kontroli kao i foto dokumentacija koja je proslijeđena na dalju proceduru Službi za pravne poslove Javnog preduzeća. Evidentirani slučajevi procesuirani su Upravi za inspekcijski nadzor (UIP).

Na području NP Skadarsko jezero evidentirano je ukupno 30, a na području NP Durmitor 7 slučajeva nelegalne gradnje i drugih nedozvoljenih promjena u prostoru. U NP Lovćen evidentirano je 7, NP Prokletije 4 i u NP Biogradska gora 3 slučaja nelegalne gradnje i drugih nedozvoljenih promjena u prostoru.

Tabela 27: Pregled evidentirane nelegalne gradnje i drugih nedozvoljenih promjena u prostoru u NP Skadarsko jezero u 2016. godini

Redni broj	**Mjesto i vrijeme evidentiranja**	**Opis nelegalne gradnje/ nedozvoljene promjene u prostoru**	**Napomena**
1	Biški rep 07.02.2017	Probijanje puta	UIP
2	Vranjina 07.012017	Na prizemlje podignut sprat	UIP
3	Tanki rt 16.02.2017	Konstrukcija za montažni objekat	UIP
4	Tanki rt 16.02.2017	Podignut objekat	UIP
5	Lipovik 16.02.2017	Splav	UIP
6	Tanki rt 16.02.2017	Podignut objekat	UIP
7	Vranjina 25.04.2017	Podignut objekat	UIP
8	Virpazar 27.09.2017	Postavljanje štanda	UIP
9	Virpazar 27.09.2017	Postavljanje štanda	UIP
10	Virpazar 29.09.2017	Nelegalni štand	UIP
11	Virpazar 27.09.2017	Nelegalni štand	UIP
12	Virpazar 27.09.2017	Nelegalni stand	UIP
13	Vranjina 26.09.2017	Nelegalni objekat	UIP
15	Vranjina 27.09.2017	Nelegalni objekat	UIP
16	Varnjina 27.09.2017	Postavljanje nelegalnog objekta	UIP
17	Vranjina 27.09.2017	Nelegalni objekat	UIP
18	Vrnjina 27.09.2017	Nelegalni objekat	UIP
19	Vranjina 27.09.2017	Nelegalno postavljanje objekta	UIP
20	Virpazar 27.09.2017	Nelegalna gradnja	UIP
21	Rijeka Crnojevića 29.09.2017	Nelegalno postavljen objekat	UIP
22	Rijeka Crnojevića 29.09.2017	Nelegalno postavljen objekat	UIP
23	Rijeka Crnojevića 29.09.2017	Nelegalno postavljen objekat	UIP
24	Rijeka Crnojevića 29.09.2017	Nelegalno postavljen objekat	UIP
25	Reon Zeta 31.10.2017	Izgradnja objekta	UIP
26	Reon Zeta 31.10.2017	Izgradnja objekta	UIP
27	Reon Zeta 31.10.2017	Izgradnja objekta	UIP

28	Reon Zeta 31.10.2017	Izgradnja objekta	UIP
29	Reon Zeta 31.10.2017	Izgradnja objekta	UIP
30	Rijeka Crnojevića 29.09.2017	Postavljanje nelegalnog objekta	UIP

Tabela 28: Pregled evidentirane nelegalne gradnje i drugih nedozvoljenih promjena u prostoru u NP Lovćen u 2017. godini

Redni broj	**Mjesto i vrijeme evidentiranja**	**Opis nelegalne gradnje/ nedozvoljene promjene u prostoru**	**Napomena**
1	Ivanova korita 17.05. 2017	Devastacija terena (probijanje puta)	UIP
2	Ivanova korita 03.08.2017	Izgradnja potpornih zidova	UIP
3	Ivanova korita 23.08. 2017	Izgradnja objekta 3x3 m	UIP
4	Ivanova korita	Improvizovano kućište	UIP
5	Blatišta 26.06. 2017	Nelegalna ski staza sa metalnim stubovima	UIP
6	Jezero ispod J. Vrha	Bespravno crpljenje vode	UIP
7	Krstac 09.05. 2017	Iskop bunara 5x4 m i potporni zid	UIP

Tabela 29: Pregled evidentirane nelegalne gradnje i drugih nedozvoljenih promjena u prostoru u NP Durmitor u 2017. godini

Redni broj	**Mjesto i vrijeme evidentiranja**	**Opis nelegalne gradnje/ Nedozvoljene promjene u prostoru**	**Napomena**
1	Motički Gaj, Opština Žabljak 17.06. 2017.godine	Probijanje puta dužine 40 m i širine 4 m u privatnoj svojini, izvršeno je pomjeranje obilježja za spoljnju granicu nacionalnog parka	UIP
2	Đurđevića Tara, Opština Pljevlja 21.06. 2017.godine	Izgradnja objekta - kuće u privatnoj svojini	UIP
3	Šetalište prema Crnom jezeru, Opština Žabljak 29.07. 2017.godine	Postavljena rashladna vitrina za piće i frižider sa sladoledima - u suprotnosti sa Planom objekata privremenog karaktera na prostoru NP Durmitor	UIP
4.	Šetalište prema Crnom jezeru, Opština Žabljak 16.08. 2017.godine	Postavljena rashladna vitrina za piće i frižider sa sladoledima - u suprotnosti sa Planom objekata privremenog karaktera na prostoru NP Durmitor	UIP
5	Pošćenski kraj, Opština Žabljak 28.08. 2017.godine	Devastacija zemljišta-površina 150 m², i iskop 2 kanala dužine 20 m	UIP
6	Pošćenski kraj, opština Žabljak 28.10. 2017.godine	Izgradnja objekta upotrebom tvrdog materijala na temeljima srušenog objekta	UIP
7	Poljana, opština Žabljak 21.11. 2017.godine	Izgradnja temelja i nadzemne ploče-dimenzija 5m x 5m u privatnoj svojini	UIP

Tabela 30: Pregled evidentirane nelegalne gradnje i drugih nedozvoljenih promjena u prostoru u NP Biogradska gora u 2017. godini

Redni broj	**Mjesto i vrijeme evidentiranja**	**Opis nelegalne gradnje/ nedozvoljene promjene u prostoru**	**Napomena**
1	Dolovi Lalovića 31.05.2017	Izgradnja nastrešnice	UIP

2	Bare Raičevića 20.07.2017	Gradnja objekta od tvrdog materijala	UIP
3	Katun Šiška 06.09.2017	Izlivena ploča	UIP

Tabela 31: Pregled evidentirane nelegalne gradnje i drugih nedozvoljenih promjena u prostoru u NP Prokletije u 2017. godini

Redni broj	**Mjesto i vrijeme evidentiranja**	**Opis nelegalne gradnje/ nedozvoljene promjene u prostoru**	**Napomena**
1	Treskavac - Krcića Kofiljača 10.09.2017	Renoviranje starog objekta	UIP
2	Treskavica 10.10.2016	Izgradnja objekta 6x4 m	UIP
3	Grebaje	Izgradnja kamene ograde	UIP
4	Grebaje	Izgradnja objekta	UIP

6. USLOVI ZA OBAVLJANJE DJELATNOSTI

6.1. Licence za obavljanje djelatnosti izrade planske dokumentacije i izgradnje objekata

Licenca je upravni akt kojim se utvrđuje ispunjenost uslova za obavljanje djelatnosti izrade planske dokumentacije i djelatosti izgradnje objekata. Prema Zakonu o uređenju prostora i izgradnji objekata (član 134) licence je izdavao organ uprave – Ministarstvo.

Vlada Crne Gore je, donijela je Uredbu o povjeravanju dijela poslova Ministarstva održivog razvoja i turizma Inženjerskoj komori Crne Gore, kojom su poslovi državne uprave iz nadležnosti Ministarstva, a koji se odnose na izdavanje i oduzimanje licenci, ovjeru licenci i poništavanje ovjere licenci, vođenja registra licenci i objavljivanja na sajtu iz čl. 35, 36, 37, 83, 84, 85, 106, 107, 108, 134 135, 136 i 138 Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata – povjereni Inženjerskoj komori Crne Gore.
U skladu sa Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata (član 135), licence izdaje organ uprave - Ministarstvo. Licenca za fizičko lice izdaje se na neodređeno vrijeme, odnosno na pet godina za privredno društvo. Privredno društvo odnosno fizičko lice koje je, do stupanja na snagu ovog zakona, steklo licencu, ovlašćenje, odnosno ovjereno odobrenje u oblasti izgradnje objekata dužno je da, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona pribavi licencu u skladu sa ovim zakonom.

U izvještajnom periodu donešeno je 449 rješenja za izdavanje (303) i ovjeru (146) licenci i to:

Tabela 33: PLANSKA DOKUMENTACIJA

IZDATE LICENCE ukupno: 21		OVJERENE LICENCE ukupno: 2	
inž. arhitekture	2	inženjeri arhitekture	2
inž. građevinarstva	7	inž. građevinarstva	-
inž. elektrotehnike	3	inž. elektrotehnike	-

inž. mašinstva	3	inž. mašinstva	-
inž.ostalih struka i planeri	6	inž.ostalih struka i planeri	-

Tabela 34: TEHNIČKA DOKUMENTACIJA

IZDATE LICENCE ukupno: 142		OVJERENE LICENCE ukupno: 61	
inž.arhitekture	29	inž. arhitekture	6
inž.građevin.	64	inž. građevinarstva	27
inž. elektrotehnike	19	inž. elektrotehnike	14
inž. mašinstva	14	inž. mašinstva	9
inž.ostalih struka i planeri	16	inž. ostalih struka i planeri	5

Tabela 35: IZVOĐENJE RADOVA

IZDATE LICENCE ukupno: 140		OVJERENE LICENCE ukupno: 83	
inž.arhitekture	26	inž. arhitekture	6
inž.građevin.	56	inž. građevinarstva	42
inž. elektrotehnike	26	inž. elektrotehnike	21
inž. mašinstva	13	inž. mašinstva	8
inž.ostalih struka i planeri	19	inž. ostalih struka i planeri	6

U izvještajnom periodu donešeno je 155 rješenja **o poništenju licenci** fizičkim licima po različitim osnovama.

Tabela 36: ODUZETE LICENCE

ODUZETE LICENCE *Po osnovu gubitka statusa člana Komore* ukupno:151	
LICENCE ZA IZRADU TEH. DOK.	32
Inženjeri arhitekture	4
Inženjeri građevinarstva	4
Inženjeri elektrotehnike	17
Inženjeri mašinstva	7
Inženjeri ostali struka i planeri	-
OVJERENE LICENCE ZA IZRADU TEH. DOK.	46
Inženjeri arhitekture	7
Inženjeri građevinarstva	18
Inženjeri elektrotehnike	10
Inženjeri mašinstva	9
Inženjeri ostali struka i planeri	2
LICENCE ZA GRAĐ. OBJEKATA	31
Inženjeri arhitekture	1
Inženjeri građevinarstva	8
Inženjeri elektrotehnike	15

Inženjeri mašinstva	7
Inženjeri osrtalih struka	-
OVJERA LICENCE ZA GRAĐ. OBJEKATA	40
Inženjeri arhitekture	6
Inženjeri građevinarstva	13
Inženjeri elektrotehnike	11
Inženjeri mašinstva	6
Inženjeri ostali struka i planeri	4
LICENCA ZA IZRADU PLANSKE DOKUMENTACIJE	1
Inženjeri arhitekture	-
Inženjeri građevinarstva	-
Inženjeri elektrotehnike	-
Inženjeri ostalih struka i planeri	1
LICENCA ZA IZRADU PLANSKE DOKUMENTACIJE	1
Inženjeri arhitekture	1
Po prijedlogu urbanističke inspekcije	-
Prethodno rješenje stavljeno van snage Ukupno 4	
LICENCE ZA IZRADU TEH.DOKUMENTACIJE	2
Inženjeri arhitekture	-
Inženjeri građevinarstva	2
Inženjeri elektrotehnike	-
Inženjeri ostali struka	-
LICENCE ZA GRAĐENJE OBJEKATA	1
Inženjeri arhitekture	-
Inženjeri građevinarstva	-
Inženjeri elektrotehnike	1
Inženjeri ostalih struka	-
LICENCA ZA IZRADU PLANSKE DOKUMENTACIJE	1
Inženjeri arhitekture	1

U izvještajnom periodu donešeno je 585 rješenja za izdavanje (548) i ovjeru (37) licenci za **privredna društva.**

Tabela 37: IZDATE I OVJERENE LICENCE ZA PRIVREDNA DRUŠTVA

IZDATE LICENCE ukupno: 548		OVJERENE LICENCE ukupno: 37	
planska dok.	21	planska dok.	-
tehnička dok.	235	tehnička dok.	15
izvođenje radova	292	izvođenje radova	22

Tabela 38: ODUZETE LICENCE ZA PRIVREDNA DRUŠTVA

ODUZETE LICENCE ukupno:215	
- osnov oduzimanja: prestanak radnog odnosa odgovornog planera/projektanta/inženjera 143	
ZA IZRADU PLANSKOG DOKUMENTA	4
ZA IZRADU TEHNIČKE DOKUMENTACIJE	65
ZA GRAĐENJE OBJEKATA	73
OVJERA LICENCE ZA TEH.DOK.	-
OVJERA LICENCE ZA GRAĐENJE OBJEKATA	1
-prethodno rješenje stavljeno van snage	1
ZA IZRADU TEHNIČKE DOKUMENTACIJE	-
ZA GRAĐENJE OBJEKATA	-
ZA IZRADU PLANSKOG DOKUMENTA	1
-promjena naziva privrednog društva	6
ZA IZRADU TEHNIČKE DOKUMENTACIJE	3
ZA GRAĐENJE OBJEKATA	3
ZA IZRADU PLANSKOG DOKUMENTA	-
-promjena sjedišta privrednog društva	1
ZA IZRADU TEHNIČKE DOKUMENTACIJE	-
ZA GRAĐENJE OBJEKATA	1
ZA IZRADU PLANSKOG DOKUMENTA	-
-po prijedlogu urbanističke inspekcije	-
ZA IZRADU TEHNIČKE DOKUMENTACIJE	-
-brisanje iz CRPS-a	1
ZA IZRADU TEH.DOKUMENTACIJE	1
ZA GRAĐENJE OBJEKATA	-
ZA IZRADU PLANSKOG DOKUMENTA	-
-oduzimanje licence odgovornom projektantu/inženjeru/planeri 56	
ZA IZRADU TEHNIČKE DOKUMENTACIJE	21
ZA GRAĐENJE OBJEKATA	24
ZA IZRADU PLANSKOG DOKUMENTA	-
OVJERA LICENCE ZA TEH.DOK.	5
OVJERA LICENCE ZA GRAĐENJE OBJEKATA	6
-prestanak potrebe za angažovanjem licenci 6	
ZA IZRADU TEHNIČKE DOKUMENTACIJE	3
ZA GRAĐENJE OBJEKATA	3
ZA IZRADU PLANSKOG DOKUMENTA	1
OVJERA LICENCE ZA TEH.DOK.	-
OVJERA LICENCE ZA GRAĐENJE OBJEKATA	-

Po prijavama urbanističke inspekcije u izvještajnom periodu je:

Tabela 39: POSTUPCI PO PRIJAVAMA INSPEKCIJE

- POKRENUTO NOVIH POSTUPAKA	52
Obavljeno saslušanje stranaka	27
Podnijeto zamolnica Opštinama za dostavljanje dokumentacije	27
- OKONČANO POSTUPAKA	16

REGISTAR ČLANOVA IKCG

BROJ UČLANJENIH INŽENJERA

U izvještajnom periodu učlanjeno je ukupno **217** inženjera, 124 domaća inženjera i 93 stranca.

Tabela 40: UČLANJENI INŽENJERI

STRUKOVNE KOMORE	**DOMAĆI**	**STRANCI**
INŽENJERI ARHITEKTURE	23	10
INŽENJERI GRAĐEVINARSTVA	44	50
INŽENJERI ELEKTROTEHNIKE	26	20
INŽENJERI MAŠINSTVA	11	6
***INŽENJERI OSTALIH STRUKA I PLANERI	20	7
UKUPNO	**124**	**93**
UKUPNO	**217**	

Tabela 41: Učlanjeni inženjeri - Strukovna komora drugih inženjerskih struka i planera neinženjerskih struka

INŽENJERI GEOLOGIJE i GEOTEHNIKE	4	2
INŽENJERI GEODEZIJE	3	2
INŽENJERI RUDARSTVA	3	1
INŽENJERI TEHNOLOGIJE I METALURGIJE	1	-
INŽENJERI HEMIJE I ZŽS	2	1
INŽENJERI ZNR	1	1
INŽENJERI ZOP	1	-

INŽENJERI SAOBRAĆAJA	1	-
INŽ.ŠUMARSTVA I PEJZ .ARHITEKTURA	3	-
PLANERI	-	-
INŽ.OSTALIH STRUKA	1	-
UKUPNO	**20**	**7**

BROJ ČLANOVA IKCG PO STRUKAMA

Na dan **29.12.2017. godine** broj aktivnih članova IKCG iznosi **2485**, od čega je 2146 domaćih i 339 stranih inženjera.

Tabela 41: Broja članova strukovnih komora

STRUKOVNE KOMORE	DOMAĆI	STRANCI
INŽENJERI ARHITEKTURE	405	42
INŽENJERI GRAĐEVINARSTVA	744	176
INŽENJERI ELEKTROTEHNIKE	543	70
INŽENJERI MAŠINSTVA	184	25
*INŽENJERI OSTALIH STRUKA I PLANERI	270	26
UKUPNO	**2146**	**339**
UKUPNO	**2485**	

Tabela 42: Broj članova strukovne komore drugih inženjerskih struka i planera neinženjerskih struka

INŽENJERI GEOLOGIJE i GEOTEHNIKE	49	10
INŽENJERI GEODEZIJE	58	6
INŽENJERI RUDARSTVA	45	1
INŽENJERI TEHNOLOGIJE	11	-
INŽENJERI METALURGIJE	7	-
INŽENJERI HEMIJE	4	-
INŽENJERI ZŽS	4	1
INŽENJERI ZNR	10	1
INŽENJERI ZOP	17	-
INŽENJERI SAOBRAĆAJA	24	5
OSTALI (agronomi,poljopr.,)	7	-

PEJZAŽNA ARHITEKTURA I ŠUMARSTVO	22	2
PLANERI	12	-
UKUPNO	**270**	**26**

BROJ INŽENJERA BRISANIH IZ REGISTRA ČLANOVA

U izvještajnom periodu doneseno je ukupno **75** rješenja o brisanju iz registra članova, po osnovu neizvršenja obaveze plaćanja članarine.

Tabela 43: Broj inženjera brisanih iz strukovnih komora

STRUKOVNE KOMORE	**DOMAĆI**	**STRANCI**
INŽENJERI ARHITEKTURE	-	8
INŽENJERI GRAĐEVINARSTVA	3	29
INŽENJERI ELEKTROTEHNIKE	15	10
INŽENJERI MAŠINSTVA	2	6
*INŽENJERI OSTALIH STRUKA I PLANERI	-	1
UKUPNO	**21**	**54**
UKUPNO	**75**	

Tabela 44: Broj inženjera brisanih iz strukovne komore drugih inženjerskih struka i planera neinženjerskih struka

INŽENJERI GEOLOGIJE i GEOTEHNIKE	-	-
INŽENJERI GEODEZIJE	-	-
INŽENJERI RUDARSTVA	-	-
INŽENJERI TEHNOLOGIJE	-	-
INŽENJERI METALURGIJE	-	-
INŽENJERI HEMIJE	-	-
INŽENJERI ZŽS	-	
INŽENJERI ZNR	-	-
INŽENJERI ZOP	-	-
INŽENJERI SAOBRAĆAJA	-	-
OSTALI (agronomi,poljopr.,)	-	-
PEJZAŽNA ARHITEKTURA	-	1
PLANERI	-	-

UKUPNO	**-**	**1**

REGISTAR STRUČNIH ISPITA

BROJ INŽENJERA KOJI SU POLOŽILI STRUČNI ISPIT

U izvještajnom periodu stručni ispit je položilo **60** kandidata.

Tabela 45: Položen stručni ispit – članovi strukovnih komora

STRUKOVNE KOMORE	KANDIDATI
INŽENJERI ARHITEKTURE	18
INŽENJERI GRAĐEVINARSTVA	21
INŽENJERI ELEKTROTEHNIKE	9
INŽENJERI MAŠINSTVA	5
***INŽENJERI OSTALIH STRUKA I PLANERI	7
UKUPNO	**60**

Tabela 46: Položen stručni ispit - strukovna komora drugih inženjerskih struka i planera neinženjerskih struka

INŽENJERI GEODEZIJE	1
INŽENJERI METALURGIJE	1
INŽENJERI TEHNOLOGIJE	1
INŽENJERI ŠUMARSTVA I PEJZAŽNE ARHITEKTURE	3
INŽENJERI RUDARSTVA	1
UKUPNO	**7**

7. SEKTORSKE POLITIKE KOJE IMAJU UTICAJA NA UREĐENJE PROSTORA

Sektorske politike moraju biti usklađene, što pretpostavlja međusobnu usklađenost zakonodavstva i strateških dokumenata, te permanentnu koordinaciju i komunikaciju pri izradi i sprovođenju propisa. U ovom dijelu dat je prikaz sektorskih politika u mjeri u kojoj iste imaju uticaj na politiku uređenja prostora.

7.1. Građevinarstvo

7.1.1. Stanje u oblasti građevinarstva

Ukupna vrijednost izvršenih građevinskih radova u 2016. godini iznosila je 453,7 mil. EUR, što je za 25,2% više u odnosu na 2015. godinu. Prema vrstama objekata, 42,3% vrijednosti izvršenih građevinskih radova je ostvareno na zgradama (stambenim i nestambenim), a 57,7% na ostalim objektima. U 2016. godini završeno je 3 658 stanova sa korisnom površinom od 238 218 m².

Vrijednost izvršenih građevinskih radova u I kvartalu 2017. godine veća je za 37,5% u odnosu na isti kvartal prethodne godine, dok je za 16,3% manja u odnosu na IV kvartal 2016. godine.

Vrijednost izvršenih građevinskih radova u II kvartalu 2017. godine veća je za 51,5% u odnosu na isti kvartal prethodne godine, dok je za 37,7% veća u odnosu na I kvartal 2017. godine.

Vrijednost izvršenih građevinskih radova u III kvartalu 2017. godine veća je za 40,4% u odnosu na isti kvartal prethodne godine, dok je za 5,1% veća u odnosu na II kvartal 2017. godine.

Izvršeni efektivni časovi ostvareni na gradilištima u I kvartalu 2017. godine veći su za 24,8% u odnosu na isti kvartal prethodne godine, dok su za 8,6% manji u odnosu na IV kvartal 2016. godine.

Izvršeni efektivni časovi ostvareni na gradilištima u II kvartalu 2017. godine veći su za 20,8% u odnosu na isti kvartal prethodne godine, dok su za 22,8% veća u odnosu na I kvartal 2017. godine.

Izvršeni efektivni časovi ostvareni na gradilištima u III kvartalu 2017. godine veći su za 19,9% u odnosu na isti kvartal prethodne godine, dok su za 1,3% veća u odnosu na II kvartal 2017. godine.

Tabela 47: Indikatori u oblasti građevinarstva

INDIKATORI	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Ukupan doprinos građevinarstva u BDP-u (%)	**5.4**	**4.9**	**4,9**	**4.6**	**3,7**	**3,4**	**3,8**	**5,6**
Broj zaposlenih u građevinarstvu (%)	**5,7**	**4,9**	**4.9**	**5.0**	**4,9**	**5,2**	**5,3**	**5,7**
Vrijednost izvršenih građevinskih radova u hiljadama EUR	**362 430**	**255 617**	**336 484**	**257 888**	**262 183**	**351 834**	**362 447**	**453 652**

NAPOMENA: *Podaci za 2017. godinu još nijesu objavljeni.*

U oblasti građevinarstva se u kontinuitetu sprovode reforme, pa su tako nastavljene i usvajanjem Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata („Službeni list Crne Gore“, broj

64/17) kojim je dodatno unapređen proces planiranja i izgradnje objekta uvođenjem elektronskog poslovanja, ukidanjem građevinske i upotrebne dozvole i objedinjavanjem tehničkog pregleda i stručnog nadzora i dr.

Uvođenjem elektronskog poslovanja ukida se analogna forma izrade planskih dokumenata i tehničke dokumentacije čime se doprinosi smanjenju troškova, poboljšavaju efikasnost u radu, pojednostavljenju procedura i lakšoj komunikaciji svih subjekata uključenih u ove procese. Realizacijom navedenog povećava se transparentnost u procesu izrade planskih dokumenata i izgradnje objekata.

Novim zakonskim rješenjima ukinute su građevinska i upotrebna dozvola, kao upravni akti koji su bili osnov za građenje i upotreba objekta. Objekat može da se gradi na osnovu prijave građenja nadležnom inspekcijskom organu, a da se koristi nakon upisa u Katastar. Objedinjavanjem stručnog nadzora nad građenjem objekata sa tehničkim pregledom, sistem se oslobađa od duplih i neefikasnih kontrola u toku gradnje, a istovremeno se podiže kvalitet same kontrole.

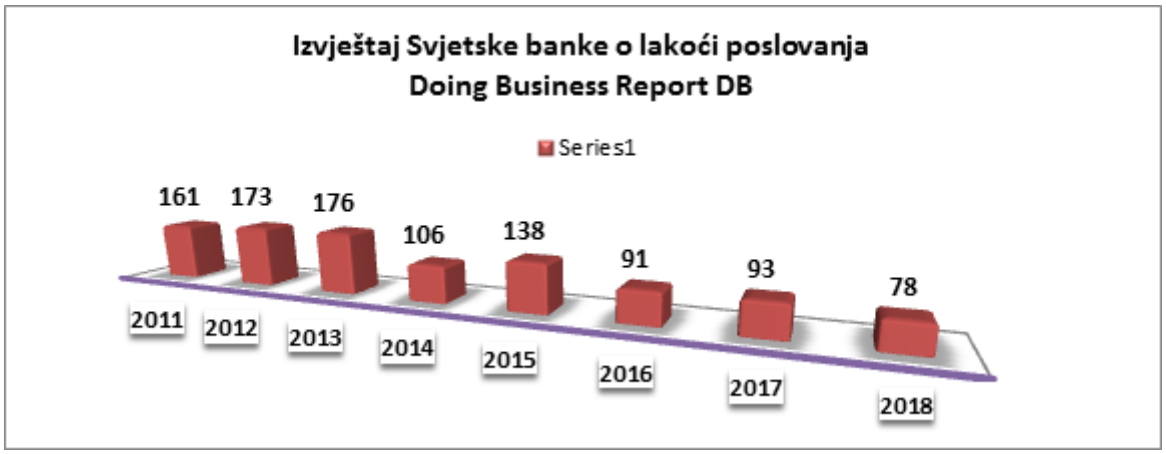
Navedeno se ne odnosi na složene inženjerske objekte za koje još uvijek postoji obaveza pribavljanja građevinske i upotrebne dozvole i tehničkog pregleda.

Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata propisano je da objekti moraju da se projektuju i izvode na način da se ne ugrozi bezbjednost lica, domaćih životinja ili imovine, niti izazove šteta u životnoj sredini. Osim navedenog, zahtjevi za objekte odnose se i na zdravlje, trajnost, ekonomičnost u upotrebi energije, zaštitu okoline, ekonomske aspekte i druge važne aspekte od javnog interesa. Ovi zahtjevi imaju direktan uticaj na zahtjeve za građevinske proizvode i sadržani su u nacionalnim standardima za prizvode, tehničkim saglasnostima i drugim tehničkim specifikacijama.

Standardizacija u oblasti građevinarstva je preduslov za uspješno poslovanje, osiguranje kvaliteta objekata i omogućavanje slobodnog protoka roba i usluga. Instutut za standardizaciju Crne Gore usvojio je veliki broj standarda iz oblasti građevinarstva koji su bili osnov za izradu novih propisa iz ove oblasti.

U toku je i proces usvajanja Eurokodova, standarda za projektovanje konstrukcija zgrade i inženjerskih objekte, koji predstavljaju unificirana pravila za projektovanje koja pružaju najviši tehnički kvalitet i sigurnost u projektovanju. Institut za standardizaciju Crne Gore do sada je usvojio 15 pripritetnih dijelova eurokodova sa nacionalnim aneksima na crnogorskom jeziku.

Navedene reforme, a posebno reforme procesa izdavanja građevinskike dozvole značajno su doprinijele unapređenju poslovnog ambijenta u Crnoj Gori. Sprovođenje mjere *aktivnost na unapređenju sprovođenja sistema "jednog šaltera"*, koji je uveden u proces izdavanja građevinske dozvole 2011. godine odnosno unapređenje samog procesa izdavanja građevinske dozvole (smanjenje procedura, troškova, rokova i bolja kontrola izgradnje objekata) prepoznati su od strane Svjetske banke, pa je u posljednjem izvještaju (Doing Business 2018) u indikatoru "izdavanje građevinske dozvole" pozicinionirana na 78. mjestu od ukupno 190 zemalja, što čini napredak od 15 mjesta u odnosu na izvještaj od prethodne godine.

7.1.2. Propisi u oblasti građevinarstva usvojeni/donešeni u 2017. godini

Zakoni:

- Zakon o planiranju prostora i izgradnji objekata ("Sl. list CG" br. 64/17) i
- Izmjene i dopune Zakona o građevinskim proizvodima (‘’Sl. list CG’’ br. 51/17).

Uredbe:

- Uredba o načinu priznavanja inostranih isprava i znakova usaglašenosti za građevinske proizvode ("Sl. list CG", br. 29/17);
- Uredba o minimalnoj sumi osiguranja od profesionalne odgovornosti u oblasti izgradnje objekata ("Sl. list CG", br. 68/17);
- Uredba o povjeravanju dijela poslova ministarstva održivog razvoja i turizma jedinicama lokalne samouprave ("Sl. list CG", br. 68/17);
- Uredba o visini naknada za izdavanje urbanističko-tehničkih I tehničkih uslova ("Sl. list CG", br. 68/17);

Pravilnici:

- Pravilnik o izgledu i sadržaju izjave o svojstvima građevinskog proizvoda (‘’Sl. list CG’’ br. 46/14, 38/17);
- Pravilnik o tehničkim svojstvima za dimnjake u objektima ("Sl. list CG", br. 19/17);
- Pravilnikza betonske konstrukcije ("Sl. list CG", br. 21/17);
- Pravilnik za aluminijumske konstrukcije ("Sl. list CG", br. 4 /17);
- Pravilnik za zidane konstrukcije ("Sl. list CG", br. 21/17);
- Pravilnik za čelične konstrukcije ("Sl. list CG", br. 20/17);
- Pravilnik za drvene konstrukcije ("Sl. list CG", br. 20/17);
- Pravilnik o tehničkim zahtjevima za spregnute konstrukcije od čelika i betona ("Službeni list CG", br. 34/17);
- Pravilnik o usaglašenim standardima za građevinske proizvode ("Sl. list CG", br. 52/17);
- Pravilnik o klasifikaciji građevinskih proizvoda u odnosu na njihove reakcije i otpornost na požar ("Sl. list CG", br. 73/17);
- Pravilnik o načinu i postupku izdavanja, mirovanja licence i načinu vođenja registra licenci ("Sl. list CG", br. 79/17);

- Pravilnik o obrascima zahtjeva za obavljanje djelatnosti u oblasti izgradnje objekata ("Sl. list CG", br. 79/17);
- Pravilnik o obliku i izgledu table za građenje objekata ("Sl. list CG", br. 70/17);
- Pravilnik o obrascima zahtjeva, prijava i izjava u postupku izgradnje objekata ("Sl. list CG" br. 70/17).

7.1.3. Ostale aktivnosti u oblasti građevinarstva

Ministarstvo održivog razvoja i turizma uputilo je Vladi Crne Gore informaciju o realizaciji Akcionog plana za usvajanje eurokodova koji je rezultat Projekta „Dostizanje najvišeg stepena bezbjedonosnog i tehničkog kvaliteta gradnje“ finansiranog iz IPA fondova.

7.1.3.1. Sprovođenje Akcionog plana za usvajanje Eurokodova

U cilju realizacije Akcionog plana za usvajanje eurokodova koji je usvojila Vlada Crne Gore na sjednici održanoj 23. januara 2014.godine Ministarstvo održivog razvoja i turizma zaključilo je Ugovor br.101-1546/10 i Aneksa I Ugovora br. 101-1546/13 sa Institutom za standardizaciju Crne Gore za usvajanje sljedećih dijelova eurokodova:

1) EN 1991-1-2, Dejstva na konstrukcije – Dio 1-2:Opšta dejstva – Dejstva na konstrukcije izložene požaru;
2) EN 1991-1-6, Dejstva na konstrukcije – Dio 1-6:Opšta dejstva – Dejstva tokom izvođenja;
3) EN 1991-1-7, Dejstva na konstrukcije – Dio 1-7:Opšta dejstva – Neočekivana dejstva;
4) EN 1992-1-2, Projektovanje betonskih konstrukcija – Dio 1-2:Opšta dejstva – Projektovanje konstrukcija na dejstvo požara.

I Institut za standardizaciju Crne Gore je usvojio navedene standarde.

7.1.3.2. Izdavanje urbanističko-tehničkih uslova, građevinskih i upotrebnih dozvola, slobodni pristup informacijama, drugostepeni postupci

U Ministarstvu su se tokom 2017. godine vršili poslovi izdavanja urbanističko-tehničkih uslova, shodno članu 62a derogiranog Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata, odnosno članu 74 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata, izdavanje građevinskih i upotrebnih dozvola. U izvještajnom periodu, primljena su 288 zahtjeva za izdavanje urbanističko – tehničkih uslova, od kojih je 14 zahtjeva za složene inženjerske objekte u skladu sa Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata. Od tog broja u zakonskom roku riješeno 148 zahtjeva, proslijeđeno na nadležnost opštinama 43 zahtjeva, odbijeno rješenjem 19 zahtjeva, donešen zaključak o odbacivanju zahtjeva 1 zahtjev, donijeto rješenje o obustavi postupka 5 zahtjeva, obavještenja (nepostojanje planskog osnova i dr.), 65 zahtjeva i odgovori i mišljenja 7 zahtjeva.

Takođe, u izvještajnom periodu izdato je 110 građevinskih dozvola, 26 zahtjeva za izdavanje građevinskih dozvola je odbijeno, u 20 predmeta postupak je obustavljen i 20 zahtjeva je odbačeno.

Izdato je i 55 upotrebnih dozvola, 3 zahtjeva za izdavanje upotrebne dozvole je odbijeno, dok je u 10 predmeta postupak obustavljen i 4 zahtjeva za izdavanje upotrebnih dozvola je odbačeno. Ukupno je izvršen 71 tehnički pregled.

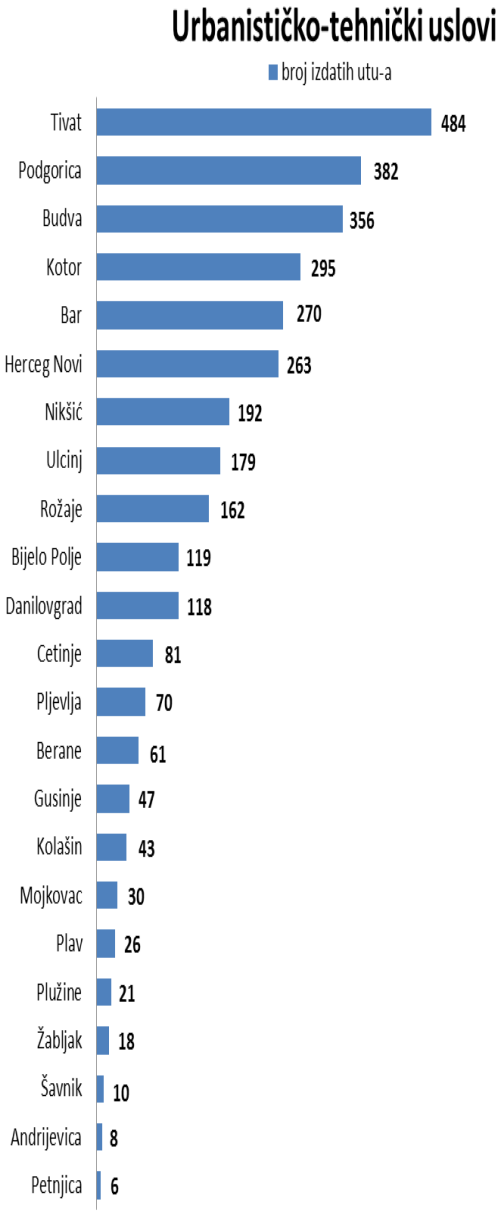
7.1.3.3. Monitoring nad radom lokalnih uprava u oblasti uređenja prostora i izgradnje objekata

U cilju unapređenja poslovnog ambijenta i uspostavljanja ambijenta koji bi u većoj mjeri bio pogodan za investicije, kao i u cilju otklanjanja negativne prakse, 2011.godine uveden je sistema "jedan šalter" za izdavanje urbanističko-tehničkih uslova i građevinskih dozvola. U zakonodavnom smislu napredak u ovoj oblasti je postignut, ali primjena u praksi navedenog sistema nije bila adekvatna, zbog čega se pristupilo monitoringu nad radom lokalnih uprava nadležnih za izdavanje urbanističko-tehničkih uslova i građevinskih dozvola.

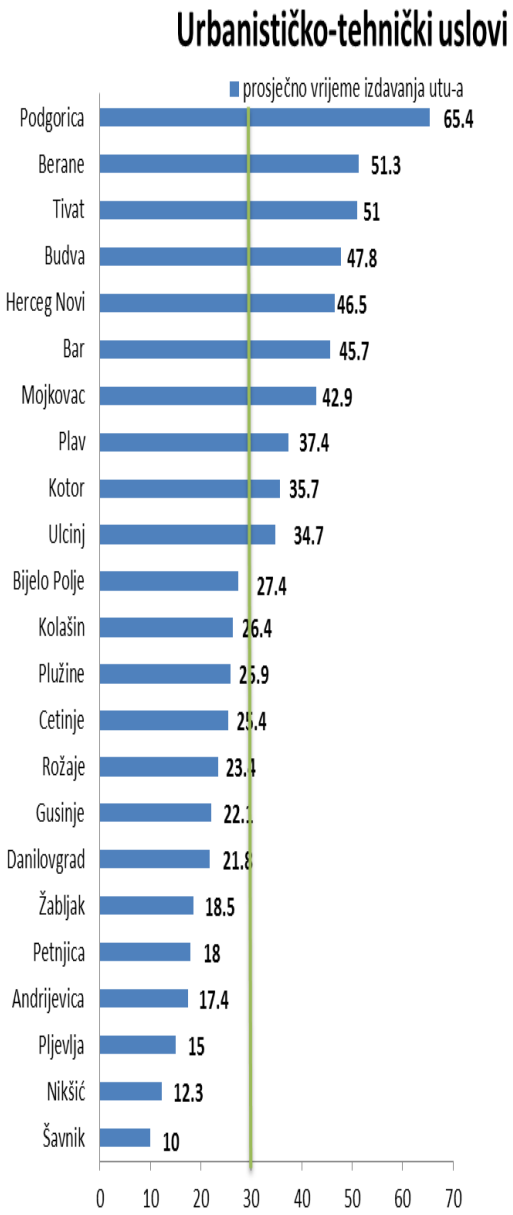
7.1.4. Urbanističko-tehnički uslovi

U izvještajnom periodu od 01.01.2017. godine do 31.12.2017. godine ukupno je izdato 3319 urbanističko-tehničkih uslova na nivou lokalnih uprava.

- Podaci o izdatim urbanističko-tehničkim uslovima za IV kvartal 2017. godine dobijeni su od 23 lokalne uprave;
- Opština Plav nije dostavila podatke za II kvartal 2017. godine.

Dijagram 1: Broj izdatih urbanističko-tehničkih uslova na nivou lokalnih uprava u 2017. godini

Dijagram 2: Prosječno vrijeme izdavanja urbanističko-tehničkih uslova na nivou lokalnih uprava u 2017. godini

U 2017. godini izdato je 9% manje urbanističko-tehničkih uslova, ali sa većim prosječnim vremenom izdavanja za 14% u odnosu na 2016. godinu.

Lokalne uprave koje su u 2017. godini izdale najviše UTU-a redom su: Tivat - 484, Podgorica – 382, Budva – 356, Kotor – 295, Bar – 270, Herceg Novi – 263, Ulcinj – 194, Nikšić – 192, Rožaje 162 i Bijelo Polje 119. Od njih samo su Rožaje i Bijelo Polje uspjeli da ispoštuju rok od 30 dana za izdavanje UTU-a, definisan Zakonom o uređenju prostora i izgradnji objekata.

Iz prethodne analize i dijagrama se može izvesti zaključak:

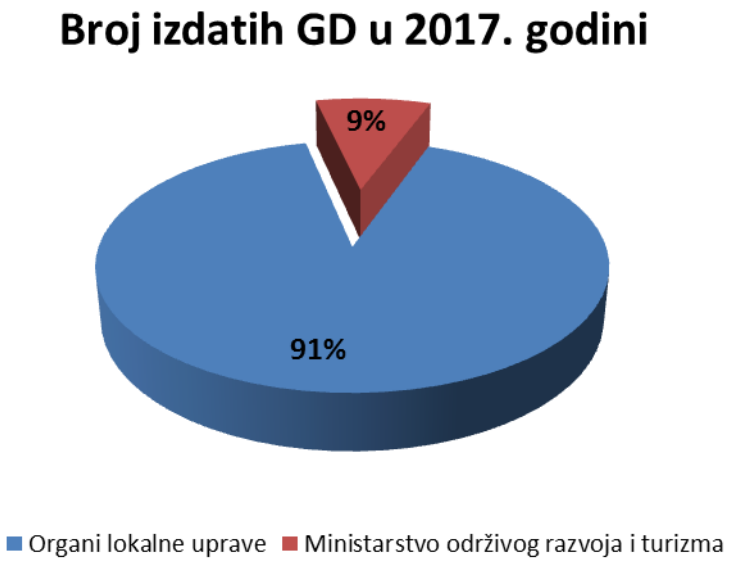
- 13 lokalnih uprava je ispoštovalo rok definisan zakonom;
- u 2017. godini nije bilo lokalnih uprava koje nisu izdale ni jedne urabističko-tehničke uslove;
- 3 lokalne uprave imaju odstupanje od 5 do 10 dana;
- 7 lokalnih uprava ima prekoračenje koje se kreće u granicama od 10 do 35 dana.

7.1.5. Građevinske dozvole

U izvještajnom periodu od 01.01.2017. godine do 31.12.2017. godine, po sistemu "jedan šalter" na nivou Crne Gore ukupno je izdato 1235 građevinskih dozvola, od čega je 110 iz nadležnosti Ministarstva održivog razvoja i turizma, a 1125 na nivou lokalnih uprava.

- Podaci o izdatim građevinskim dozvolama za IV kvartal 2017. godine dobijeni su od 23 lokalne uprave;
- Opština Plav nije dostavila podatke za II kvartal 2017. godine.

Iz navedenih podataka proizilazi da se u naznačenom periodu 91% građevinskih dozvola izdaje na nivou lokalnih uprava, a 9% na nivou Ministartva.

Na nivou lokalnih uprava u 2017. godini je izdato cca 10% više građevinskih dozvola u odnosu na 2016. godinu.

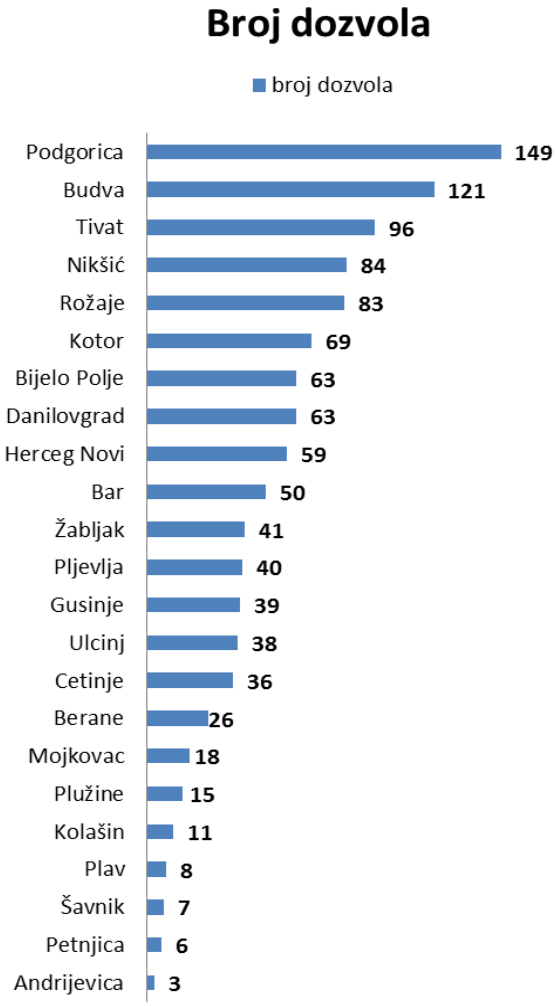
Kada je u pitanju vrijeme izdavanja građevinskih dozvola, lokalne uprave su u 2017. godini u prosjeku potrošile 36% više vremena prilikom izdavanja građevinskih dozvola u odnosu na

2016. godinu, za objekte za koje je zakonski rok izdavanja 30 dana. Vrijeme izdavanja građevinskih dozvola, za objekte za koji je zakonski rok 60 dana, takođe je povećano za 61% u odnosu na prošlu godinu.

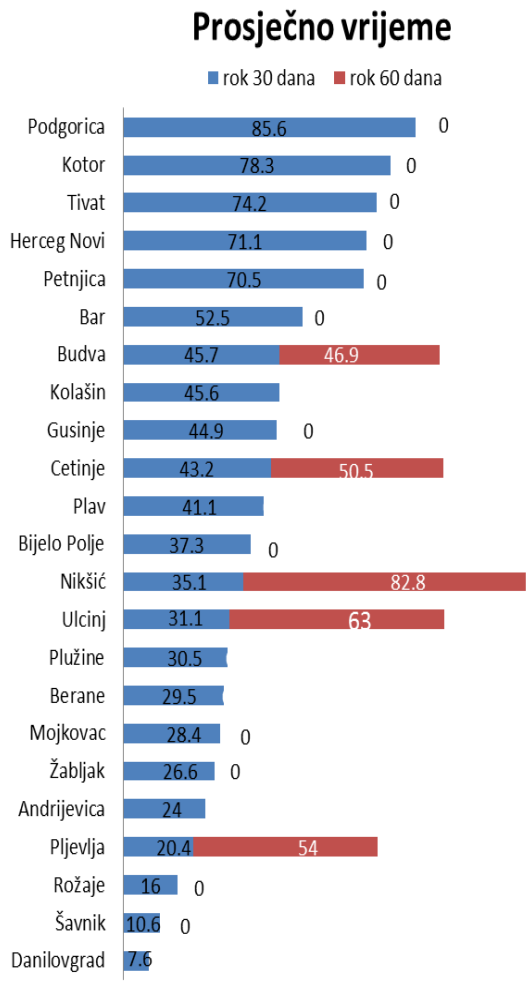
Od 23 lokalne uprave 9 opština je ispoštovalo rok od 30 dana za izdavanje građevinske dozvole, a to su: Rožaje, Danilovgrad, Žabljak, Pljevlja, Berane, Mojkovac, Plužine, Šavnik i Andrijevica. Tri lokalne uprave su imale neznatno prekoraćenje zakonskog roka (od pet do sedam dana), a to su Ulcinj, Nikšić i Bijelo Polje, ostale lokalne uprave su imale prekoračenje od 37 % do 185% .

Najviše izdatih građevinskih dozvola je bilo u Podgorici 149, Budvi 121, Tivtu 96, Nikšiću 84, Rožajama 83, Kotoru 69, Bijelom Polju i Danilovgradu po 63 dozvole.

Iz navedenog je evidentno da Glavni grad ima najviše izdatih građevinskih dozvola u 2017. godini (149), ali i sa navećim prekoračenjem od 185 %.

Dijagram 3: Ukupan broj izdatih građevinskih dozvola u 2017. godinu

Dijagram 4: Prosječno vrijeme izdavanja građevinske dozvole za 2017. godinu

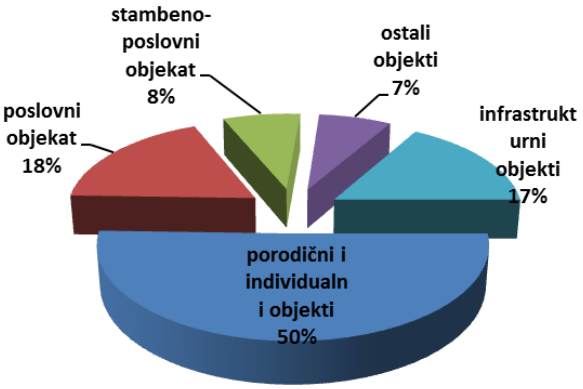
Lokalne uprave koje su u 2017. godini izdavale građevinske dozvole u zakonom predviđenim rokovima, sa velikim brojem izdatih dozvola su:

- Rožaje - 16 dana za 83 građevinske dozvole za objekte za koje nije potrebna izrada elaborata o procjeni uticaja na životnu sredinu;
- Danilovgrad – 7,6 dana za 63 građevinske dozvole za objekte za koje nije potrebna izrada elaborata o procjeni uticaja na životnu sredinu;
- Žabljak – 26,6 dana za 41 građevinsku dozvolu za objekte za koje nije potrebna izrada elaborata o procjeni uticaja na životnu sredinu;
- Pljevlja – 20,4 dana za 40 građevinskih dozvola za objekte za koje nije potrebna izrada elaborata o procjeni uticaja na životnu sredinu i 18,9 dana za 10 građevinskih dozvola za objekte za koje je potrebna izrada elaborata o procjeni uticaja na životnu sredinu;
- Berane – 29,5 dana za 26 građevinske dozvole za objekte za koje nije potrebna izrada elaborata o procjeni uticaja na životnu sredinu.

Lokalne uprave koje su prilikom izdavanja građevinske dozvole u 2017. godini prekoračile zakonom predviđene rokove su:

- Podgorica – 82,3 dana za 149 građevinskih dozvola za objekte za koje nije potrebna izrada elaborata o procjeni uticaja na životnu sredinu;
- Kotor – 78,3 dana za 69 građevinskih dozvola za objekte za koje nije potrebna izrada elaborata o procjeni uticaja na životnu sredinu;
- Tivat – 74,2 dana za 96 građevinskih dozvola za objekte za koje nije potrebna izrada elaborata o procjeni uticaja na životnu sredinu;
- Herceg Novi – 71,1 dan za 59 građevinskih dozvola za objekte za koje nije potrebna izrada elaborata o procjeni uticaja na životnu sredinu.

Od ukupnog broja izdatih građevinskih dozvola za 34 dozvole, odnosno za njih 3%, je bilo potrebno raditi procjenu uticaja na životnu sredinu. Lokalne uprava koje su izdale građevinske dozvole za objekte za koje je bilo potrebna izrada elaborat o procjeni uticaja na životnu sredinu su: Budva – 15 dozvola, Nikšić – 9 dozvola, Cetinje – 6 dozvola, Ulcinj – 2 dozvole, Danilovgrad – 1 dozvola i Pljevlja – 1 dozvola. U poređenju sa 2016. godinom kada je izdato 20 građevinskih dozvola koje su sadržale procjenu uticaja na životnu sredinu, u 2017. godini je došlo do povećanja broja objekata koji se grade, a koji utiču na žiotnu sredinu za 70%.

Slika: Izadate građevinske dozvole u 2017. godini na teritoriji Crne Gore, prema vrsti objektsa

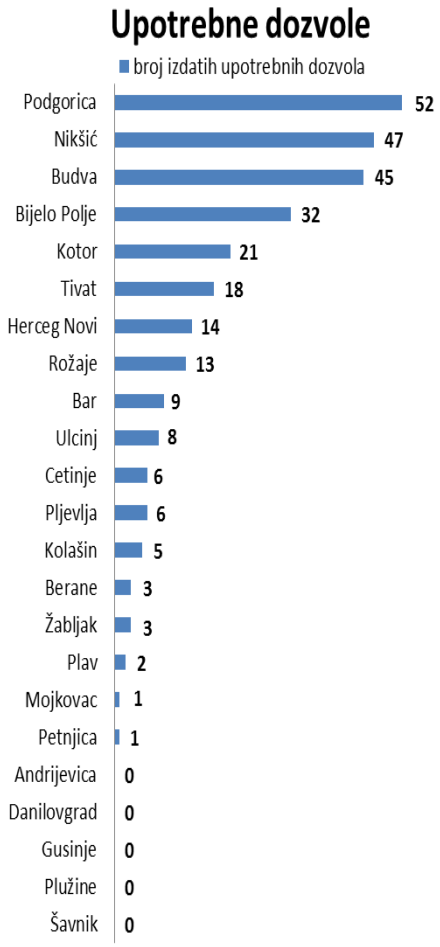
U odnosu na prethodnu godinu, u 2017. godini je izdato 10% manje dozvola za građenje porodičnih i individualnih objekata. Sa druge strane povećan je broj izdatih građevinskih dozvola za izgradnju infrastrukturnih objekata za 31%, stambeno-poslovnih objekata za 14%, dok je izgradnja poslovnih objekata ostala na istom nivou kao u 2016. godini.

7.1.6. Upotrebne dozvole

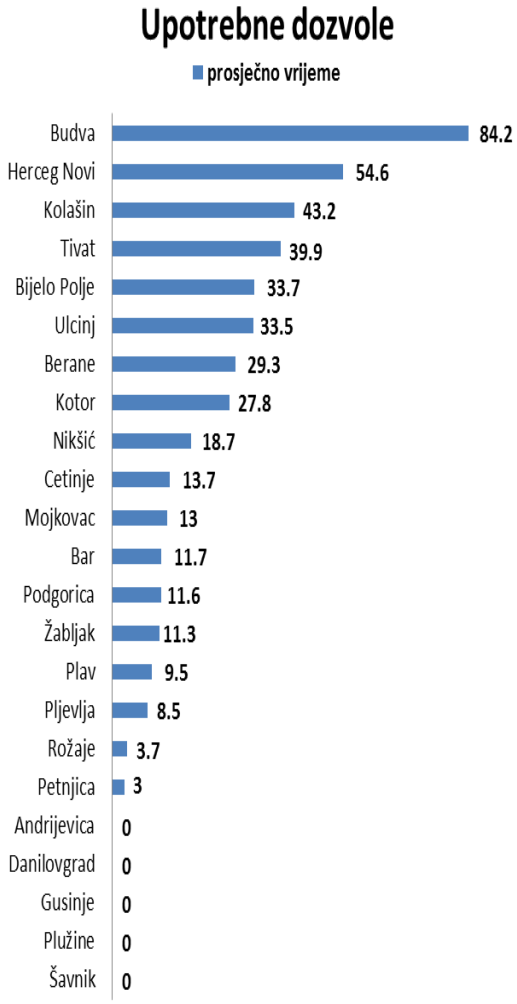
U izvještajnom periodi od 01.01.2017. godine do 31.12.2017. godine, ukupno je izdato 286 upotrebnih dozvola na nivou lokalnih uprava.

- Podaci o izdatim upotrebnim dozvolama za IV kvartal 2017. godine dobijeni su od 23 lokalne uprave;
- Opština Plav nije dostavila podatke za II kvartal 2017. godine.

Broj izdatih upotrebnih dozvola u 2017. godini je manji za cca 10% u odnosu na 2016. godinu. Prosječno vrijeme izdavanja upotrebnih dozvola na lokalnom nivou je za cca 117% manje u 2017. godini u odnosu na 2016. godinu.

Dijagram 5: Broj izdatih upotrebnih dozvola na nivou lokalnih uprava u 2017.godini

Dijagram 6: Prosječno vrijem izdavanja upotrebnih dozvola na nivou lokalnih uprava u 2017. godini

7.2. Pristupačnost za lica sa invaliditetom

Pojam "pristupačnost" je vrlo širok pojam i u kontekstu obezbjeđivanja pristupačnosti saobraćaju, informacijama, komunikacijama, ITC servisima i drugim javnim uslugama, kao i uslugama koje pružaju organi državne i lokalne samouprave svim građanima, pa i licima sa invaliditetom, ne odnosi se isključivo na uklanjanje arhitektonskih barijera, odnosno pristupačnost fizičkom okruženju je samo jedna od sedam prepoznatih oblasti kojima se uređuje integracija lica sa invaliditetom u sve društvene tokove. Naime, pristupačnost osim fizičkog pristupa objektu i kretanje kroz objekat, podrazumijeva i pristupačnost informacijama, saobraćaju, obrazovanju, zdravstvu, socijalnoj zaštiti, zapošljavanju i dr.

Iz tog razloga na nivou Crne Gore urađena je sveobuhvatna strategija – Strategija za integraciju lica sa invaliditetom u Crnoj Gori najprije za period 2008 – 2016. godine, a potom i za period 2016-2020. godine, obije pripremljene od strane Ministarstva rada i socijalnog staranja. Pristupačnost objektima je dio navedene strategije.

U skladu sa navedenim strategijama Ministarstvo održivog razvoja i turizma u kontinuitetu preduzima aktivnosti na poboljšanju položaja lica sa invaliditetom i uklanjanju arhitektonskih barijera na objektima.

Prije svega Ministarstvo održivog razvoja i turizma je postavilo jasan i razumljiv pravni okvir u oblasti pristupačnosti (**Zakon o uređenju prostora i izgradnju objekata**, **Pravilnik o bližim uslovima i načinu prilagođavanja objekata za pristup i kretanje lica smanjene pokretljivosti**, **Odluke o postavljanju, odnosno građenju pristupnih rampi i liftova i drugih objekata za pristup i kretanje lica sa invaliditetom**).

Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata ("Službeni list Crne Gore", broj 64/17), koji je usvojen 2017. godine, samo se unaprijedio zakonodavni okvir po pitanju obezbjeđivanja pristupačnosti odnosno dodatno je ojačan zakonski okvir za pristuipačnost objektima, kako na nivou planskog dokumenta, tako i u tehničkoj dokumentaciji:

- stvaranje uslova za pristup, kretanje i boravak lica smanjene pokretljivosti i lica sa invaliditetom je članom 2 definisano kao jedan od ciljeva Zakona;
- obezbjeđivanje pristupačnosti i upotrebe objekta od strane lica smanjene pokretljivosti i lica sa invaliditetom je jedan od osnovnih zahtjeva za objekat;
- vlasniku objekta u javnoj upotrebi je data obaveza Zakonom da obezbijedi pristup, kretanje i boravak lica smanjene pokretljivosti i lica sa invaliditetom;
- glavni projekat mora obavezno da sadrži i rješenja za nesmetan pristup, kretanje, boravak i rad lica smanjene pokretljivosti i lica sa invaliditetom;
- naglašeno je da revizija glavnog projekta mora obuhvatiti i provjeru ispunjenosti uslova prilagođenosti objekta licima smanjene pokretljivosti i licima sa invaliditetom;
- konačni izvještaj o reviziji glavnog projekta sadrži i konstatacije o usklađenosti u smislu pristupačnosti objekta licima smanjene pokretljivosti i licima sa invaliditetom;
- građenje se vrši u skladu sa revidovanim glavnim projektom, a ako se u toku građenja uoče nedostaci u smislu nemogućnosti pristupa objektu lica smanjene pokretljivosti i lica sa invaliditetom, projekat se može mijenjati po skraćenoj proceduri u skladu sa članom 97 Zakona;
- stručni nadzor je obavezan u toku građenja, kao i sačinjavanje izvještaja po fazama građenja objekta i kao konačnog izvještaja;

- konačni izvještaj o izvršenom stručnom nadzoru obavezno sadrži tačne konstatacije o izvedenim radovima na građenju objekta, kao i pisanu izjavu da je objekat građen u skladu sa revidovanim glavnim projektom odnosno izgrađen u skladu sa revidovanim projektom izvedenog stanja;
- pristupne rampe, liftovi i slični objekti za pristup i kretanje lica smanjene pokretljivosti i lica sa invaliditetom i ovim zakonom su svrstani u pomoćne objekte, a prelaznim odredbama je propisano da se odluke, donijete na nivou lokalnih samouprava za građenje i postavljanje ovih objekata, primjenjuju do donošenja plana generane regulacije Crne Gore kojim će se pristup postojećim objektima u javnoj upotrebi definisati;
- dato je decidno ovlašćenje urbanističko – građevinskom inspektoru da kontroliše da li je vlasnik objekta u javnoj upotrebi obezbijedio pristup, kretanje i boravak lica smanjene pokretljivosti i lica sa invaliditetom, kao i da naredi vlasniku objekta u javnoj upotrebi da obezbijedi pristup, kretanje i boravak lica smanjene pokretljivosti i lica sa invaliditetom;
- kazne za nepoštovanje odredbi zakona su ostale visoke i kreću se u rasponu od 5.000 eura do 40.000 eura.

U sam proces izrade navedenih dokumenata bio je uključen i aktivno je učestvovao i nevladin sektor koji se bavi pitanjima lica sa invaliditetom.

Takođe, pri realizaciji svih projekata preko Direkcije javnih radova vodi se računa o poštovanju odredbi Zakona i Pravilnika u dijelu obezbjeđivanja pristupačnosti objekta licima smanjene pokretljivosti i licima sa invaliditetom.

Osim aktivnosti na stvaranju jasnog i razumljivog pravnog okvira u ovoj oblasti radilo se i na uklanjanju arhitektonskih i ostalih barijera na javnim objektima. Ministarstvo održivog razvoja i turizma je, u saradnji sa predstavnicima NVO koja se bave pitanjima lica smanjene pokretljivosti i licima sa invaliditetom, uradilo Akcioni plan prilagođavanja objekata u javnoj upotrebi za pristup, kretanje i upotrebu licima smanjene pokretljivosti za 2014. godinu. Tom prilikom definisano je 13 prioritetnih objekata.

7.2.1. Realizacija Akcionog plana prilagođavanja objekata u javnoj upotrebi za pristup, kretanje i upotrebu licima smanjene pokretljivost

Realizacija Akcionog plana prilagođavanja objekata u javnoj upotrebi za pristup, kretanje i upotrebu licima smanjene pokretljivosti započeo je 2014. godine, tokom koje je urađena i revidovana tehnička dokumentacija za svih 13 objekata – vrijednost izrade svih projekataje iznosila 97.204,00 €.

Sama realizacija prilagođavanja objekata za pristup i kretanje lica sa invaliditetom započela je 2015. godine, tokom koje suzavršeni su sledeći objekti: Centar za socijalni rad u Podgorici, Poreska uprave u Podgorici, Skupština Crne Gore u Podgorici, Dom zdravlja u Beranama – služba izabranog doktora za žene I faza i Dom zdravlja u Pljevljima - služba laboratorije i rentgena Skupština Crne Gore u Podgorici. Ukupna vrijednost izvedenih radova u 2015. godini je iznosila 413.044,56 €. U 2016. godini završeni su sledeći objekti: Fond za zdravstveno osiguranje u Podgorici, Osnovni sud u Podgorici i Ekonomski fakultet u Podgorici. Ukupna vrijednost izvedenih radova u 2016. godini je iznosila 480.301,40 €.

Realizacija Akcionog plana nastavljena je i u 2017. godini, odnosno tokom 2017. godine završeni su sledeći objekti: JZU Dom zdravlja „Dr Niko Labović“ Berane II faza, JZU Opšta bolnica u Beranama, JZU Dom zdravlja u Nikšiću i JZU Bolnica za plućne bolesti - Brezovik u Nikšiću. Ukupna vrijednost izvedenih radova u 2017. godini je iznosila 1.149.058,27 €.

Takođe, 2017. godine su započeti i radovi na prilagođavanju zadnja dva objekta iz predmetnog akcionog plana, a to su JZU Opšta bolnica u Nikšiću i Ministarstvo finansija u Podgorici, sa ugovorenom vrijednošću radova od 290.413,35 €.

Iz navedenog se može zaključiti da se realizacija AP odvija u kontinuitetu iz godine u godinu shodno raspoloživim sredstvima Kapitalnog budžeta.

7.2.2. Okrugli stolovi

Kao jedna od mjera definisanih Akcionim planom **Strategije za integraciju lica sa invaliditetom** je i obaveza da se uspostavi saradnja između državnog, lokalnog i nevladinog sektora, radi obezbjeđivanja pristupa bez prepreka. S tim u vezi, Ministarstvo svake godine organizuje niz okruglih stolova i radionica na kojima prisustvuju predstavnici državnog, lokalnog i nevladinog sektora koja se bave pitanjima lica sa invaliditetom.

Kako u prethodnom periodu, tako i u 2017. godini, Ministarstvo je u toku novembra mjeseca 2017. godine, organizovalo okrugle stolove na temu „Uklanjanje arhitektonskih barijera na objektima u javnoj upotrebi“. U ovom ciklusu održana su četiri okrugla stola (dva za sjeverni i po jedan za centralni i južni region) i istim su bile obuhvaćene sve lokalne samouprave.

1) **14. novembar u Petnjici** (prisustvovali predstavnici 7 opština: Petnjice, Berana, Bijelog Polja, Plava, Andrijevice, Rožaja i Gusinja)
2) **16. novembar u Nikšiću** (prisustvovali predstavnici 5 opština: Nikšića, Plužina, Žabljaka, Šavnika i Pljevlja)
3) **23. novembar u Podgorici** (prisustvovali predstavnici 5 opština: Glavnog grada Podgorica, Danilovgrada, Prijestonice Cetinje, Kolašina i Mojkovca)
4) **28. novembar u Tivtu** (prisustvovali predstavnici 6 opština: Tivta, Herceg Novog, Kotora, Bara, Ulcinja i Budve)

Na taj način zatvoren je ciklus održavanja okruglih stolova, koji se prema ustaljenoj praksi u kontinuitetu održavaju krajem kalendarske godine.

Učesnici svih okruglih stolova bili su: starješine organa lokalne uprave nadležnog za poslove uređenja prostora i izgradnje objekata, rukovodioci javnih preduzeća i javnih ustanova čiji je osnivač opština, kao i predstavnici nevladinih organizacija koja se bave pitanjima lica sa invaliditetom.

Zaključci okruglih stolova iz 2017. godine:

- Shodno AP Strategije za integraciju lica sa invaliditetom, lokalne samouprave će dostaviti Izvještaj Ministarstvu održivog razvoja i turizma o preduzetim aktivnostima na prilagođavanju objekata u javnoj upotrebi licima sa invaliditetom u toku 2017. godine kao i o planiranim aktivnostima u 2018. godini;
- Lokalne uprave koje nisu uradile Analizu objekata u javnoj upotrebi sa aspekta pristupačnosti licima sa invaliditetom potrebno je da istu urade i dostave Minstarstvu;

- Donijeti Akcioni plan za prilagođavanje objekata u javnoj upotrebi na lokalnom nivou licima sa invaliditetom;
- Definisati kontakt osobu (focal point) na nivou lokalne uprave za lica sa invaliditetom;
- Ministarstvo održivog razvoja i turizma, kao centralna tačka (focal point) za kontinuirano obezbjeđivanje uklanjanja arhitektonskih barijera, a u saradnji sa civilnim sektorom za brigu o licima sa invaliditetom i Zajednicom opština Crne Gore, će obezbijediti monitoring sprovođenja AP lokalnih samouprava;
- Ministarstvo održivog razvoja i turizma će godišnji izvještaj o napretku u sprovođenju AP objaviti na internet stranicama Ministarstva i Zajednice, krajem poslednjeg kvartala u godini;
- Ministarstvo održivog razvoja i turizma u saradnji sa civilnim sektorom i Zajednicom opština Crne Gore, će nastaviti sa organizacijom radionica i okruglih stolova u cilju unapređenja stanja u ovoj oblasti.

7.3. Turizam

Strateški okvir za razvoj turizma u Crnoj Gori definisan je „Strategijom razvoja turizma u Crnoj Gori do 2020. godine“. Pomenutim dokumentom daje se osvrt na dostignuti stepen razvoja i definišu smjernice za budući razvoj ove privredne grane, kako bi se postigao cilj da Crna Gora postane cjelogodišnja, visokokvalitetna turistička destinacija, što će u krajnjem doprinijeti otvaranju novih radnih mjesta, smanjenju siromaštva, smanjenju neuravnoteženog regionalnog razvoja i povećanju životnog standarda svih građana.

Razvoj turizma nije sam sebi cilj. Vlada je prepoznala turizam kao jedan od prioriteta u privrednom razvoju koji može da mobiliše razvoj i ostalih privrednih grana kao što su saobraćaj, poljoprivreda, trgovina, finansijske usluge i sl. Prostor, kao prirodni resurs, pored drugih prirodnih potencijala, je veoma bitan za turistički razvoj. S obzirom da se radi o neobnovljivom resursu, pažljivo planiranje prostora mora da bude imperativ, posebno kada je riječ o području gdje je prisutna prekomjerna urbanizacija i izgradnja objekata za individualno stanovanje. Ministarstvo održivog razvoja i turizma realizuje aktivnosti na unapređenju regulative koja se odnosi na uređenje prostora i izgradnju objekata, prostorno planiranje i turizam, katastar nepokretnosti, poresku politiku, u cilju suzbijanja izgradnje objekata za stanovanje, na atraktivnim lokacijama u obalnom području.

Za pozicioniranje Crne Gore kao visokokvalitetne turističke destinacije potrebni su kapaciteti koji će zadovoljiti tražnju visokoplatežnih gostiju, bilo da oni borave u obalnom području, kontinetalnom dijelu države ili sjevernom regionu. Prilikom izgradnje smještajnih kapaciteta prioritet u planiranju i izgradnji se daje izgradnji objekata koji najviše doprinose ekonomiji kako sa aspekta ostvarenih prihoda, tako i zaposlenosti. Postojeći smještajni kapaciteti po kvalitetu i strukturi, nijesu dovoljni da bi se omogućila valorizacija potencijala na zadovoljavajućem nivou, a bez kvalitetnih kapaciteta nije moguće razvijati visokokvalitetni turizam. Smještajna struktura u budućim hotelima i resortima usklađuje se sa planiranim ekonomskim razvojem Crne Gore u oblasti turizma, sa ciljem da se turistička ponuda diverzifikuje i obezbijedi maksimalna valorizacija prednosti koje Crna Gora ima u odnosu na konkurentne destinacije.

Nacionalna strategija održivog razvoja posmatra razvoj turizma kao privredne grane čiji se napredak bazira na socio-ekonomskim principima usaglašenim sa potrebom da se u maksimalnoj mjeri zaštiti životna sredina, ambijentalni prostor i uvaži autentična crnogorska arhitektura, a u pravcu obezbjeđenja održivog, dugoročnog i ekonomskog poslovanja. Jedno od načela Zakona o turizmu je održivi razvoj zasnovan na usklađenosti interesa ekonomskog razvoja i potrebe zaštite životne sredine i njenih resursa.

Crna Gora od 2003. godine učestvuje u istraživanju Svjetskog savjeta za putovanja i turizam (WTTC) i Oxford (Forecasting Ltd) Instituta za predviđanja i prognoze, u cilju izrade godišnjih izvještaja o Satelitskom obračunu turističkih efekata turizma na privredu Crne Gore. Kroz pomenuti izvještaj daje se pozicioniranje jedne zemlje u odnosu na druge zemlje, u kojima je turizam jedan od prioriteta razvoja.
S obzirom da Svjetski savjet za putovanje i turizam priprema izvještaje na godišnjem nivou, slijede izvodi iz Izvještaja za 2017. godinu, u kojem se daju procjene za 2016. godinu i prognoze za 2017. godinu i narednih deset godina:

- BDP: Direktan doprinos turizma - Direktan doprinos turizma i putovanja BDP-u bio je 421,2 miliona € (11% ukupnog BDP-a) u 2016. godini. Prognozira se rast od 6,7% u 2017. godini, i u periodu 2017-2027. godine rast po prosječnoj, godišnjoj stopi od 6,1% (810,9 miliona € ili 15,3% ukupnog BDP-a u 2027. godine);
- BDP: Ukupan doprinos turizma - Ukupni (direktni i indirektni) doprinos turizma i putovanja BDP-u bio je 846,4 miliona € (22,1% BDP-a) u 2016. godini; prognozira se rast od 6,3% u 2017. godini, i rast od 6,3% prosječno, godišnje u narednom desetogodišnjem periodu (1.656,4 mil. €, tj. 31,2% BDP-a u 2027.);
- Zaposlenost – Direktni doprinos turizma: U 2016. godini turizam i putovanja direktno su generisali 12.000 radnih mjesta (6,5% ukupne zaposlenosti). U 2016. godini, očekuje se rast od 5,8%, a do 2027. godine, prognozira se rast, prosječno po stopi od 3,5% godišnje (18.000 radnih mjesta ili 9,1% ukupne zaposlenosti u 2027. godini),
- Zaposlenost: Ukupan doprinos turizma - Ukupni (direktni i indirektni) doprinos turizma i putovanja zaposlenosti bio je 14,6% (27.000 radnih mjesta) u 2016. godini; prognozira se rast od 5,1% u 2017. godini (28.000 radnih mjesta), i rast po prosječnoj, godišnjoj stopi od 3,6% u narednom desetogodišnjem periodu (40.000 radnih mjesta ili 20,4% ukupne zaposlenosti u 2027.),
- Investicije – Investicije u turizam i putovanja u 2016. godini bile su 263,6 mil. € ili 34,0% ukupnih investicija. Predviđa se rast od 7,6% u 2017. godini i rast od 6,9%, prosječno, godišnje tokom narednih deset godina (551,5 mil. € u 2027. godini ili 51,5% ukupnih investicija).

Svjetski savjet za putovanje i turizam rangira Crnu Goru, između 185 zemalja u kojima je turizam jedan od prioriteta u razvoju, na sljedećim pozicijama:

- 145. mjestu prema apsolutnoj veličini u 2016. godini,
- 31. mjestu prema visini doprinosa BDP-u u 2016. godini,
- 41. mjestu prema prognozi brzine rasta u 2017. godini, i
- 18. mjestu prema dugoročnoj prognozi rasta (period 2017-2027. godine).

Procedura davanja mišljenja na prostorno-plansku i projektnu dokumentaciju, kao i davanje mišljenja na tehničku dokumentaciju projekata iz oblasti ugostiteljstva koji se dostavljaju u postupku izdavanja građevinske dozvole

U skladu sa čl. 39 i 40 Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata ("Službeni list CG", br. 51/08, 40/10, 34/11, 47/11, 35/13, 39/13 i 33/14,), a u vezi člana 217 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata („Službeni list CG“, broj 64/17), Direktorat za turistički razvoj i standarde dostavlja mišljenje na nacrt lokalnog/državnog planskog dokumenta, Direktoratu za planiranje prostora Ministarstva održivog razvoja i turizma u roku od 15 dana od dana prijema nacrta planskog dokumenta. U postupku davanja mišljenja na nacrt državnog/lokalnog planskog dokumenta vrši se provjera usklađenosti sa odlukom o izradi, provjera opravdanosti planskog rješenja, provjera potrebe za sprovođenjem javnog konkursa, kao i ocjena usaglašenosti sa planskim dokumentom širih teritorijalnih cjelina i usklađenosti sa Zakonom o turizmu i ugostiteljstvu.

U 2017. godini Direktorat za turistički razvoj i standarde sačinio je **90 mišljenja** na nacrte planskih dokumenata, od čega 15 mišljenja na državna planska dokumenta i 75 mišljenja na lokalna planska dokumenta. Mišljenja su data u skladu sa relevantnim zakonskim propisima i Strategijom razvoja turizma u Crnoj Gori do 2020.godine, shodno čemu je dato 71 pozitivno mišljenje, a u okviru 19 mišljenja sugerisano da se nacrti planskih dokumenata moraju korigovati i uskladiti sa navedenim propisima.
Kako bi se pratila usaglašenost projektne dokumentacije sa standardima kategorije četiri (4****) i pet (5*****) zvjezdica koji su definisani Pravilnikom o vrstama, minimalno-tehničkim uslovima i kategorizaciji ugostiteljskih objekata ("Sl.list Crne Gore", br. 63/11, 47/12, 8/15) Ministarstvo održivog razvoja i turizma je oformilo Radnu grupu za davanje mišljenja na tehničku dokumentaciju projekata koji se dostavljaju u postupku izdavanja građevinske dozvole, a u skladu sa standardima o kategorizaciji ugostiteljskih objekata. Zadatak članova Radne grupe je da u postupku razmatranja zahtjeva za izdavanje građevinske dozvole sačini mišljenje o projektu hotelsko-turističkih kapaciteta u smislu ispunjenosti uslova za kategoriju četiri (4****) i pet (5*****) zvjezdica shodno Pravilniku o vrstama, minimalno-tehničkim uslovima i kategorizaciji ugostiteljskih objekata ("Sl. list Crne Gore", br. 63/11, 47/12,8/15). U 2017. godini Radna grupa je sačinila mišljenja na **42 projekata** hotela za koje je aplicirano za kategoriju 4**** i 5***** zvjezdica. Od ukupnog broja mišljenja 24 se odnosilo na hotele sa 5*, a 18 mišljenja je bilo za hotele sa 4*. Ukupna predračunska vrijednost radova za ove objekte iznosi 245.104.558 €. Od toga, na 40 projekata dato je pozitivno mišljenje, a u okviru 2 mišljenja predloženo je da se projektna dokumentacija koriguje na način da je neophodno dodatno unapređenje projekta kako bi hoteli ispunili standarde za 4 i 5 zvjezdica.

UPRAVNI POSTUPAK

Odjeljenje za upravni postupak po osnovu Zakona o turizmu („Službeni list CG“, br. 61/10 i 31/14), nadležno je za odlučivanje u prvostepenom upravnom postupku po zahtjevima stranaka za izdavanje odobrenja za rad ugostiteljskih objekata vrste hotel, motel, pansion, turističko naselje, etno selo, gostionica, nacionalni restoran, tri i više turističkih apartmana, kampovi...; kategorizaciju turističkih apartmana; odobrenja za rad i licence turističkih agencija vrste organizator putovanja i posrednik; po osnovu Zakona o skijalištima („Službeni list RCG“, broj 13/07 i „Službeni list CG“, broj 21/14), za izdavanje odobrenja za rad skijališta, a po osnovu Zakona o raftingu za izdavanje odobrenja za pružanje usluga raftinga.
Takođe, ovo Odjeljenje je po osnovu Zakona o turizmu, nadležno i za postupanje u drugostepenom upravnom postupku, tj. za postupanje po žalbama izjavljenim na rješenja Uprave za inspekcijske poslove – Odsjeka za inspekciju turizma.

U period u od 01.01. do 31.12.2017. godine ovom odjeljenju je dostavljeno ukupno **729 zahtjeva za odlučivanje u prvostepenom upravnom postupku.**

Donijeto je:

331 rješenja o odobrenjima za rad ugostiteljskih objekata
249 rješenja o odobrenjima za rad turističkih agencija + 249 licenci
29 rješenja o prestanku rada ugostiteljskih objekata i turističkih agencija
57 rješenja o kategorizaciji turističkih apartmana
22 rješenje o odobrenju za pružanje usluga raftinga
8 rješenja o odobranju za rad skijaških terena
15 rješenja kojima se zahtjevi stranaka odbijaju kao neosnovani

11 odluka o obustavljanju postupka
2 zaključka kojima se zahtjevi stranaka odbacuju kao neuredni
1 zahtjev stranke je ustupljen nadležnom organu na postupanje
Po osnovu 4 zahtjeva stranaka postupak odlučivanja je u toku

Rješanja u prvostepenom upravnom postupku su konačna i protiv istih nije dopuštena žalba, već se može pokrenuti upravni spor tužbom kod Upravnog suda Crne Gore. Po osnovu 1 rješenja pokrenut je tužbom upravni spor koji je još uvjek u toku pred Upravnim sudom Crne Gore.

U drugostepenom upravnom postupku u izvještajnom periodu odlučeno je po osnovu 1 izjavljene žalbe na rješenje Uprave za inspekcijske poslove – Odsjeka za inspekciju turizma.

Po osnovu izjavljene žalbe donijeto je rješenje kojim se poništava rješenje prvostepenog organa i predmet vraća na ponovni postupak. Protiv tog rješenja pokrenut je tužbom upravni spor koji je još uvjek u toku pred Upravnim sudom Crne Gore.

Ukupno u okviru Odjeljenja za upravni postupak u izvještajnom periodu odlučeno je po osnovu 725 prvostepenih zahtjeva stranaka i 1 drugostepeni upravni predmet.
Takođe, u okviru Direktorata po osnovu Zakona o slobodnom pristupu informacija i Zakona o turizmu odlučuje se po zahtjevima za slobodan pristup informacijama i zahtjevima za izdavanje odobrenja za obavljanje djelatnosti turističkih vodiča. S tim u vezi, rješavano je

- **Turistički vodiči** – 107 rješenja o odobrenju za obavljanje djelatnosti turističkih vodiča/vodičkinja

- **Slobodan pristup informacijama**

  Ukupno primljeno **15** zahtjeva za slobodan pristup informacijama
  Usvaja se zahtjev – **10**
  Odbijen pristup- **2**
  Djelimično odobren – **2**
  Proslijeđeno nadležnim organima na dalji postupak- **1**

  Pokrenuta 2 Upravna spora tužbom Upravnom sudu – u postupku

Osnovni zakonski akti, po kojima se realizuje postupak poboljšanja ukupne turističke ponude sadržani su u Zakonu o turizmu, odnosno Zakonu o turizmu i ugostiteljstvu („Službeni list CG“, broj 02/18) i Pravilniku o vrstama minimalno-tehničkim uslovima i kategorizaciji ugostiteljskih objekata („Službeni list CG“ br. 63/11, 47/12 i 8/15). Normativi u Pravilniku zasnovani su na internacionalnim standardima i standardima kojima su se rukovodile konkurentske zemlje u stvaranju i pozicioniranju svoje turističke ponude.
Komisija Ministarstva održivog razvoja i turizma kategoriše ugostiteljske objekte za koje ministarstvo nadležno za poslove turizma donosi rješenje o odobrenju za rad. To su objekti za pružanje usluge smještaja i usluge pripremanja i usluživanja hrane i pića i to: hotel & resort; wild beauty resort; grupa hoteli (hotel, mali hotel, boutique hotel, garni hotel, apart hotel, condo hotel, pansion, gostionica i motel); turističko naselje; vila.
Kroz postupak kategorizacije Komisija za kategorizaciju ugostiteljskih objekata, ostvaruje jedan od ciljeva Vlade Crne Gore, koji se odnosi na stvaranje uslova za podizanje nivoa

kvaliteta ugostiteljskih kapaciteta, čime ujedno i doprinosi povećanju turističkog prometa i zadovoljavanju zahtjeva visokoplatežnih gostiju.
Komisija za kategorizaciju ugostiteljskih objekata u postupku kategorizacije, provjerava ispunjenost standarda u pogledu izgleda objekta, nivoa opremljenosti, kvaliteta usluge koju pruža i dodatne ponude.

KATEGORISANI OBJEKTI

Ministarstvo nadležno za poslove turizma je u okviru svojih nadležnosti zaključno sa 29.12.2017. godine kategorisalo ukupno **392** ugostiteljska objekta za smještaj - hoteli i sličan smještaj (**39.459 ležaja**). *(tabela.1)*

KATEGORIJA	BROJ OBJEKATA	BROJ LEŽAJA
5***	12	1.814
4**	144	16.798
3*	147	9.486
2	74	8.502
1*	15	2.859
Ukupno	**392**	**39.459**

Tabela : Ukupno kategorisani ugostiteljski objekti iz nadležnosti Ministarstva

Komisija za kategorizaciju ugostiteljskih objekata je **od početka 2017**. godine zaključno sa 29.12.2017. godine, u okviru svojih nadležnosti izvršila kategorizaciju i rekategorizaciju **ukupno 149 ugostiteljskih objekata (hoteli i sličan smještaj), kao i 6 nacionalnih restorana i 9 kampova**. *(tabela.2)*

VRSTE UG. OBJEKATA		5*****	4****	3***	2**	1*
Hoteli i sličan smještaj	**149**	6	63	51	23	6
Nacionalni restoran	**6**	/	1	4	1	/
Kampovi	**9**	/	6	1	1	1

Tabela : Kategorisani i rekategorisani ugostiteljski objekti iz nadležnosti Ministarstva, u 2017. godine

Tokom 2017. godine otvorena su 33 nova hotelska objekta, od čega 2 nova objekta sa pet zvjezdica, 19 objekata sa četiri zvjezdice, 10 sa tri zvjezdice, i po jedan objekat sa 1 i 2 zvjezdice. (1.738 ležaja).

Takođe, ove godine Komisija za kategorizaciju, po prvi put je kategorisala 3 nacionalna restorana i 5 kampova. *(tabela.3)*

U strukturi novo-kategorisanih objekata, važno je istaći da je najveći broj novootvorenih objekata u primorskom regionu.

Tabela 48 : Novi - kategorisani ugostiteljski objekti iz nadležnosti Ministarstva, u 2017. godini

VRSTE UG. OBJEKATA	Ukupno objekata	5*****	4****	3***	2**	1*
Hoteli i sličan smještaj	**33**	2	19	10	1	1
Nacionalni restoran	**3**	/	/	2	1	/
Kampovi	**5**	/	4	/	1	/

I ove godine uočava se tendencija rasta novih ugostiteljskih objekata visoke kategorije.

Iz godine u godinu sve je veći broj malih hotela, kao posebne vrste hotelskih objekata, koji posluju pretežno u okviru porodičnog biznisa, čime se potvrđuje činjenica da i preduzetništvo u oblasti turizma i ugostiteljstva sve više dobija na značaju. Takođe, sve je više prisutna konkurencija između hotelijera u cilju praćena savremenih tokova i poboljšanja turističke ponude koja je u funkciji potrebe turista.
Ministarstvo održivog razvoja i turizma, novim Zakonom o turizmu i ugostiteljstvu, koji je stupio na snagu 18. januara 2018. godine, predviđa uvođenje sistema elektronske kategorizacije za objekte kategorija 1*, 2** i 3***, dok će Komisija Ministarstva kategorisati hotele visoke kategorije 4**** i 5*****.

Zakonska regulativa i podzakonski akti

Tokom 2017. godine, Ministarstvo održivog razvoja i turizma je donijelo sledeća pravna akta:
- Zakonu o turizmu i ugostiteljstvu;
- Zakon o izmjeni Zakona o turističkim organizacijama ("Službeni list CG", broj 42/17) ;
- Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o skijalištima („Službeni list CG", br. 44/17);
- Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o obrascu, sadržaju i načinu vođenja knjige popisa gostiju ("Službeni list CG", broj 17/17);
- Pravilnik o obrascu, sadržaju i načinu vođenja knjige gostiju u ugostiteljskim objektima za smještaj ("Službeni list CG", broj 17/17).

Zakon o turizmu i ugostiteljstvu

U cilju unapredjenja postojećeg stanja u turizmu, Skupština Crne Gore je u decembru 2017. godine, usvojila novi Zakon o turizmu i ugostiteljstvu sa ciljem stvaranja preduslova za prevazilaženje glavnih prepreka u bržem razvoju turizma Crne Gore, a koji se ogledaju u nedovoljnom broju hotela visoke kategorije, visokom stepenu sezonalnosti u poslovanju turističke privrede, neravnomjernoj regionalnoj turističkoj ponudi i još uvijek prisutnom visokom stepenu „sive" ekonomije.
U tom smislu, ključne novine u novim zakonskim odredbama, kojima će se unaprijediti i nivo kvaliteta normativnog uređenja oblasti turizma i ugostiteljstva, odnose se na:
- uvođenje nove vrste hotela i novih modela poslovanja u hotelima (integralni hotel, kondo i mješoviti model poslovanja);
- usklađivanje pružanja turističkih i ugostiteljskih usluga sa savremenim trendovima (pojednostavljenje procedura započinjanja i obavljanja poslovanja, elektronsko poslovanje);

- podsticanje razvoja turizma u nedovoljno razvijenim područjima (formiranje turističkih razvojnih zona);
- podršku investitorima u realizaciji projekata za visoko-kvalitetne objekte, sa ciljem značajnijeg podizanja nivoa kvaliteta smještajnih kapaciteta, prije svega hotela, kao i
- dalje implementiranje EU standarda zasnovanim na principima održive komponente razvoja turizma i usklađivanje regulative sa EU direktivama.

7.4. Životna sredina

HORIZONTALNO ZAKONODAVSTVO

Skupština je u junu 2017. godine donijela Zakon o infrastrukturi prostornih podataka. Na sjednici održanoj 19. oktobra 2017. godine, Vlada Crne Gore je usvojila Informaciju o stanju životne sredine u Crnoj Gori u 2016. godini, sa Predlogom mjera za smanjenje negativnog uticaja na životnu sredinu.

Kako bi se pratila dinamika realizacije usvojenih mjera, izrađuje se i podnosi na usvajanje Vladi Crne Gore Izvještaj o realizaciji mjera za smanjenje negativnog uticaja na životnu sredinu.

Tokom 2017. godine, usvojeni su: Izvještaj o realizaciji mjera iz Akcionog plana za smanjenje negativnog uticaja na životnu sredinu, koji je dao pregled realizacije mjera za period jun-decembar 2016. godine, (sjednica Vlade Crne Gore od 20. aprila 2017. godine) i Izvještaj o realizaciji mjera iz Akcionog plana za smanjenje negativnog uticaja na životnu sredinu, koji je dao pregled realizacije mjera za period januar- jun 2017. godine (sjednica Vlade Crne Gore od 05. oktobra 2017. godine).

Imajući u vidu obavezu primjene Zakona o životnoj sredini u dijelu obaveze osnivanja Eko fonda, a posebno uvažavajući potrebu da se obezbijede stabilni i stalni izvori finansiranja aktivnosti u oblasti životne sredine, Ministarstvo održivog razvoja i turizma je u saradnji sa UNDP-ijem pokrenulo aktivnosti po ovom pitanju. Nakon sprovedenog tenderskog postupka od strane UNDP-ija, izabran je Energetski Institut Hrvoje Požar koji je pripremio predlog modela funkcionisanja Eko fonda u Crnoj Gori i ostalu dokumentaciju potrebnu za uspostavljanje Eko fonda (Osnivački akt, Statut, Organizaciona strukture, Program rada Fonda i Finansijski plan (godišnji i višegodišnji), Pravilnik o uslovima koje moraju ispunjavati korisnici sredstava te o načinu dodjeljivanja sredstava Eko-fonda, Pravilnik o postupku objavljivanja konkursa i o odlučivanju o izboru korisnika sredstava Eko-fonda, Pravilnik o kriterijumima za vrednovanje zahtjeva za dodjelu sredstava Eko-fonda, Pravilnik o načinu praćenja namjenskog korišćenja sredstava Eko-fonda i ugovorenih prava i obaveza).

Ministarstvo održivog razvoja i turizma je formiralo i Operativni tim koji je zadužen za operativne zadatke u cilju davanja stručnih predloga za izradu optimalnog modela Eko fonda, i Upravni odbor čiji je zadatak praćenje implementacije aktivnosti u osnivanju Eko fonda, analiza i usvajanje dokumenata pripremljenih od strane Projektnog tima, kao i donošenje odluka o svim pitanjima bitnim za uspostavljanje modela funkcionisanja budućeg Eko fonda.

Tokom 2017. godine, intenzivno se radilo na pripremi Periodičnog izvještaja za basen rijeke Tare, rezervat biosfere u okviru UNESCO MAB Programa-Čovjek i biosfera. U cilju pripreme Izvještaja, Ministarstvo održivog razvoja i turizma je, u saradnji sa Crnogorskom

nacionalnom komisijom za UNESCO, u periodu 22-24. marta 2017. godine, bilo domaćin UNESCO ekspertske misije.

Tokom trajanja misije, u Ministarstvu održivog razvoja i turizma održane su dvodnevne konsultacije sa relevantnim subjektima u vezi popunjavanja Periodičnog izvještaja za basen rijeke Tare. Poziv za prisustvo upućen je relevantnim institucijam iz oblasti životne sredine, predsjednicima opština na čijoj teritoriji se nalazi MAB područje -basen rijeke Tare, kao i NVO sektoru.

Uzimajući u obzir kompleksnost Periodičnog izvještaja, uz finansijsku podršku UNESCO-a, angažovan je konsultant koji je na na bazi dostavljenih inputa pripremio finalni izvještaj. Izvještaj je posredstvom Crnogorske Nacionalne komisije za UNESCO dostavljen UNESCO Sekretarijatu u maju 2017. godine.

Osim toga, održan je i konsultativni sastanak u opštini Mojkovac sa relevantnim subjektima na kojem je konsultant predstavio MAB Program i važnost istog za državu, ključne elemente iz Periodičnog izvještaja i informacije o obavezama nadležnih organa u odnosu na Taru kao rezervat biosfere.

Budući da je u narednom periodu neophodno uspostaviti odgovarajuću upravljačku strukturu koja će upravljati ovim područjem, opština Mojkovac je obezbijedila prostorne kapacitete, čime su ispunjeni tehnički preduslovi za funkcionisanje buduće upravljačke strukture.

Takođe, u narednom periodu planira se finalizacija Akcionog plana za basen rijeke Tare, čiji nacrt je pripremljen od strane UNDP-ja.

Zasijedanje Međunarodnog savjeta za koordinaciju programa „Covjek i biosfera“, 12.-15.06.2017. godine.
Dostavljanje dodatnih informacija do kraja septembra tekuće godine.
Drugi sastanak rukovodilaca rezervata biosfere na Mediteranu, Barselona 05.-07. septembar 2017. godine.
Saglasnost na Deklaraciju o MAB područjima, usvojena u Barseloni.

INDUSTRIJSKO ZAGAĐIVANJE

Zakon o životnoj sredini dao je pravni osnov za prenošenje Regulative (EZ) 66/2010 o ekološkom označavanju i Odluke 2012/481/EU koje su prenijete kroz Pravilnik o bližim uslovima, kriterijumima i postupku za dobijanje prava na korišćenje ekološkog znaka („Službeni list CG“, broj 50/17).

Crna Gora je potvrdila PRTR Protokol u julu 2017. godine („Službeni list CG-Međunarodni ugovori“, broj 6/17). Registar zagađivača u skladu sa Regulativom (EZ) 166/2006 (E-PRTR) za koji je Zakonom o životnoj sredini („Službeni list CG”, broj 52/16) utvrđen pravni osnov, za sada nije uspostavljen. Pravilnikom o bližem sadržaju i načinu vođenja katastra zagađivača životne sredine („Službeni list CG”, broj 45/17) bliže su utvrđeni uslovi za primjenu ove odredbe Zakona o životnoj sredini.

Nastavljene su aktivnosti na realizaciji projekta “Upravljanje industrijskim otpadom i čišćenje“ koji Vlada Crne Gore, preko MORiT-a i Agencije za zaštitu prirode i životne sredine, realizuje u saradnji sa Svjetskom bankom. Cilj projekta je konačna sanacija i

remedijacija 4 identifikovane tzv. „crne ekološke tačke“, a to su Kombinat Aluminijuma Podgorica (dva bazena crvenog mulja i deponija čvrstog otpada), Jadransko brodogradilište Bijela (deponija grita i kontaminiranog zemljišta), Termo-elektrana Pljevlja (deponija pepela i šljake Maljevac) i Rudnik „Šuplja stijena“ Pljevlja (flotacijsko jalovište Gradac), kao i rješavanje pitanja tretmana opasnog otpada. Javni poziv za izbor izvođača radova na remedijaciji lokacije Bijela objavljen je 11. septembra 2017. godine, a ponude su otvorene 23. oktobra 2017. godine.

Kao drugi prioritet implementacionoj jedinici je postavljena sanacija flotacionog jalovišta Gradac u Pljevljima. Tim povodom, Vlada CG je na sjednici održanoj 06.04.2017. godine dala saglasnost da se sredstva iz kredita za projekat “Upravljanje industrijskim otpadom i čišćenje” koriste za remedijaciju pomenute lokacije. U vezi sa navedenim, pristupilo se izradi projektnog zadatka (ToR) i zahtjeva za izražavanje interesovanja (REoI) za izbor konsultantske firme za izradu Glavnog projekta remedijacije i sprovođenja nadzora nad izvođenjem radova. Zahtjev za izražavanje interesovanja (REoI) objavljen je 05.06.2017. godine uz prethodno odobrenje Svjetske banke. Kompanije/konzorcijumi/joint venture preduzeća dostavili su svoje izraze interesovanja, čije je otvaranje i vrednovanje otpočeto 23. avgusta 2017. godine. Uža lista od 6 najkvalifikovanijih ponuđača je pripremljena 26. septembra 2017. godine. Nakon odobrenja Zahtjeva za dostavljanje tehničko/finansijskih ponuda (RFP) od strane Svjetske banke isti je dostavljen firmama sa uže liste. Četiri ponude dostavljene su 27. decembra 2017. godine. U toku je evaluacija istih.

Vlada CG je na sjednici održanoj 06.04.2017. godine, zadužila Ministarstvo finansija i Elektroprivredu (EPCG) da potpišu poseban Ugovor o korišćenju sredstava iz budžeta projekta „Upravljanje industrijskim otpadom i čišćenje“ za remedijaciju deponije pepela i šljake „Maljevac“, što je uslov za otpočinjanje pripremnih aktivnosti na remedijaciji pomenuta lokacije shodno zaključcima Vlade CG od 04.09.2014. godine. Pomenutim zaključcima predviđeno je sklapanje Ugovora o korišćenju sredstava sa krajnjim korisnicima/vlasnicima za realizaciju projekta remedijacije, kojim bi se definisalo ko je obveznik vraćanja kreditnih sredstava, uslovi korišćenja sredstava, implementacija projekta, kao i obaveze održavanja lokacije kao preduslova za korišćenje sredstava iz kredita. Nacrt Ugovora koji je pripremljen od strane Ministarstva finansija, uz konsultaciju sa Ministarstvom održivog razvoja i turizma, Jedinicom za implemtaciju IWMCP Projekta, usaglašen je sa Elektoriprivredom Crne Gore. Nakon odobrenje od strane Svjetske banke biće razmatran na Bordu direktora EPCG.

HEMIKALIJE

Na osnovu Zakona o biocidnim proizvodima („Službeni list CG“, broj 54/16) tokom 2017. godine donešeni su Pravilnik o metodama za ispitivanje efikasnosti biocidnih proizvoda ("Službeni list CG", broj 05/17), Pravilnik o sadržaju tehničkog dosijea i osnovnim podacima o biocidu ("Službeni list CG", broj 5/17), Pravilnik o sadržaju zahtjeva za izdavanje dozvole za biocidne proizvode ("Službeni list CG", broj 17/17), Pravilnik o uslovima u pogledu kadra, prostora i opreme za pravna lica koja profesionalno koriste biocidne proizvode ("Službeni list CG", broj 26/17) čime je omogućena puna implementacija. Agencija za zaštitu prirode i životne sredine tokom 2017. godine izdala je 103 rješenja za Upis u Privremenu listu biocidnih proizvoda, a 2 zahtjeva su odbijena.

U saradnji sa Ministarstvom poljoprivrede i ruralnog razvoja pripremljene su Smjernice za razlikovanje sredstava za zaštitu bilja od biocidnih proizvoda koje su postavljane na zvaničnoj stranici Ministarstva.

Vlada Crne Gore usvojila je Izvještaj o sprovođenju Strategije upravljanja hemikalijama 2015 -2018. godine, za 2016. godinu, na sjednici od 6. aprila 2017. godine.

Skupština je 26. jula 2017. godine donijela novi Zakon o hemikalijama ("Službeni list CG", broj 51/17). Na osnovu navedenog zakona donešeni su: Pravilnik o bližem sadržaju prethodnog obavještavanja za izvoz hemikalija ("Službeni list CG", broj 61/17), Pravilnik o listi supstanci koje izazivaju visoku zabrinutost ("Službeni list CG", broj 65/17).

Skupština Crne Gore, u oktobru 2017. godine, donijela je Zakon o potvrđivanju Amandmana na Stokholmsku konvenciju o dugotrajnim organskim zagađujućim supstancama.

Projekat "Sveobuhvatno ekološki prihvatljivo upravljanje PCB otpadom u Crnoj Gori" koji ima za cilj da riješi problem PCB otpada u Crnoj Gori, u skladu sa rokovima datim u nacionalnoj legislativi i Stokholmskoj konvenciji tokom 2017. godine je počeo da se realizuje.

Kroz projekat „Priprema za ratifikovanje i implementaciju Minamata Konvencije o živi – inicijalna procjena za Crnu Goru" urađen je Predlog inicijalne procjene žive u Crnoj Gori.

Takođe, u toku je ažuriranje inventara za stare POPs-ove (dugotrajne organske zagađujuće supstance), izrada inventara novih POPsova, kao i procjena nacionalne infrastrukture i kapaciteta, izrada akcionih planova i izrada ažuriranog NIPa, kroz projekat: „Revizija Nacionalnog plana implementacije Stokholmske konvencije o dugotrajnim organskim supstancama".

Kao rezultat aktivnosti na primjeni propisa o hemikalijama, podaci o pravnim licima i hemikalijama koje su na tržištu prikupljaju se u Agenciji za zaštitu prirode i životne sredine u formi baze podataka. Registar hemikalija vodi Agencija, u elektronskoj formi i tokom 2017. godine je upisano 55 preduzeća. PIC postupak sprovodi se za uvoz, odnosno izvoz hemikalije koja se nalazi na Listi hemikalija za PIC postupak i za hemikalije sa Liste Roterdamske konvencije. Izdato je 24 PIC dozvola. Takođe, izdato je 27 dozvola za obavljanje slobodnog prometa opasnih hemikalija. Ukupno je izdato 576 dozvola za uvoz, 3 tranzitne, odbijeno 15 i obustavljeno 8 zahtjeva (podnosioci zahtjeva su odustali).

BUKA

Ministarstvo održivog razvoja i turizma donijelo je Pravilnik o metodama izračunavanja i mjerenja nivoa buke u životnoj sredini („Službeni list CG", broj 17/17).

Monitoring buke u životnoj sredini u Crnoj Gori vršen je u skladu sa Programom monitoringa buke u životnoj sredini za 2017. godinu. Mjerenja su vršena u Ulcinju, Petrovcu, Budvi, Kotoru, Podgorici, Nikšću, Žabljaku, Bijelom Polju, Beranama, Kolašinu i Mojkovcu. Mjerenje buke u životnoj sredini se vrši kontinuirano u trajanju od sedam dana, dva puta godišnje (prvi ciklus tokom ljetnjeg perioda, i drugi ciklus u zimskom periodu godine).

Glavni grad Podgorica je preduzeo određene aktivnosti na izradi Strateške karte buke, tačnije tokom 2017. godine objavljen je tender za postupak javne nabavke za izradu Strateške karte buke za teritoriju Glavnog grada Podgorice i opština u sastavu Glavnog grada, na koji je odabrana kompanija koja će izraditi stratešku kartu buke za Podgoricu, tokom 2018. godine.

ZAŠTITA PRIRODE

U skladu sa obavezama predviđenim Nacionalnom Strategijom za transpoziciju i implementaciju pravne tekovine EU u oblasti životne sredine i klimatskoh promjena, a na osnovu Zakona o zaštiti prirode („Službeni list“, broj 54/16) doneseni su sljedeći pravilnici:

- Pravilnik o bližem sadržaju Studije o ocjeni prihvatljivosti za područje ekološke mreže („Službeni list CG", broj 45/17).
- Pravilnik o kriterijumima za utvrđivanje područja ekološke mreže („Službeni list CG", broj 45/17).
- Pravilnik o bližim uslovima za promet zaštićenih divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva („Službeni list CG“ broj 61/17).

Donošenjem ovih podzakonskih akata značajno je unaprijeđenja transpozicija Direktiva i Regulativa koje se odnose na zaštitu vrsta, staništa i ptica, kao i na međunarodnu trgovinu zaštićenim vrstama.

U okviru projekta „Uspostavljanje Natura 2000 u Crnoj Gori“ čija implementacija je počela 26. aprila 2016. godine, otpočela su prva terenska istraživanja tokom januara 2017. godine. Takođe, održan je veliki broj radionica, dok je tokom februara i marta 2017. godine izrađena referentna lista ptičijih vrsta u Crnoj Gori i definisani nacionalni kriterijumi za odabir SPA područja u Crnoj Gori.

Za izradu VI Nacionalnog izvještaja o implementaciji strategije biodiverziteta obezbijeđena je podrška UNEP-a, uz finansijsku kontribuciju GEF-a. Sredstva su odobrena u avgustu 2017. godine i u narednom periodu očekuje se početak projekta. Rok za dostavljanje VI Nacionalnog izvještaja decembar 2018. godine.

U periodu 19-25. novembra 2017. godine, realizovana je ekspertska misija Sekretarijata Konvencije o biodiverzitetu (CBD) za Voluntary peer rewiev za Nacionalnu Strategiju biodiverziteta sa akcionim planom 2016-2020. godine, tokom koje su eksperti imali sastanke sa 35 predstavnika kako Ministarstva održivog razvoja i turizma, tako i drugih relevantnih institucija. Cilj ovog izvještaja su preporuke i smjernice u cilju bolje implementacije Nacionalne Strategije biodiverziteta.

Kada je u pitanju obalni dio Crne Gore, kao i istraživanja u moru, projekatom „Promovisanje upravljanja zaštićenim oblastima kroz Integrisanu zaštitu ekosistema mora i priobalja na Primorju Crne Gore“, koji će biti finaniran iz GEF-a unaprijediće se baza podataka o morskim staništima i vrstama odnosno doprinijeće se prikupljanju dodatnih podataka za definisanje predloga morskih područja koja će biti sastavni dio predloga Nature 2000. Projekat je odobren 21. jula 2017. godine i njegov početak se očekuje u narednom periodu.

Nakon sprovedene tenderske procedure u kojoj je Delegacija Evropske unije u Podgorici izabrala Agreco Consortium, MORT je 13. februara 2017. godine počeo realizaciju projekta

„Finalizacija Studije zaštite Ulcinjske solane“ koji se finansira iz Fonda za evropsku integraciju (€300.000). Projekat je rezultirao konkretnim predlozima za uspostavljanje modela upravljanja Ulcinjskom solanom kako bi se obezbijedila održiva zaštita ovog područja, imajući u vidu da je u pitanju vještački ekosistem, odnosno da je uslovljen aktivnošću čovjeka-proizvodnjom soli. Takođe, kroz projekat odnosno, Studiju zaštite definisana su potrebna finansijska sredstva za početna ulaganja u infrastrukturu, neophodna za proizvodnju soli, njeno održavanje i operativne troškove na godišnjem nivou, kao i potencijalni izvori finansiranja.

RADIOAKTIVNOST

U cilju zaštite zdravlja i života građana Crne Gore i imajući u vidu neophodnost sistematskog pristupa rješavanju problema štetnog uticaja prirodnog gasa radona na zdravlje ljudi, nadležne institucije Ministarstvo održivog razvoja i turizma (MORT) i Agencija za zaštitu prirode i životne sredine (AZŽS), kao i Crnogorska akademija nauka i umjetnosti (CANU), postigle su dogovor o zajedničkom preduzimanju mjera potrebnih za rješavanje problema povećane koncentracije gasa radona u boravišnim prostorijama. S tim u vezi pomenute institucije potpisale su Sporazum o saradnji na realizaciji nacionalnog projekta MNE9004 „Mapiranje radona u Crnoj Gori i unapređenje nacionalnog sistema zaštite od radona", koji finansiraju Vlada Crne Gore i Međunarodna agencija za atomsku energiju.

Ekspertski tim, koji u ime navedenih institucija sprovodi projekat, tokom 2017. godine realizovao je brojne aktivnosti. Završena je statistička obrada rezultata ispitivanja radona koja su bila sprovedena u toku 2002. i 2003. godine, kao i rezultata projekta MNE9004 „Mapiranje radona u Crnoj Gori i unapređenje nacionalnog sistema zaštite od radona". Shodno rezultatima projekta predložene su vrijednosti nacionalnog referentnog nivoa koncentracije aktivnosti radona u boravišnim i radnim prostorima postojećih i novih objekata. Takođe je predložen akcioni nivo za koncentraciju aktivnosti radona koji zahtijeva remedijaciju. Svako smanjenje koncentracije aktivnosti radona i vremena izlaganja ima povoljan uticaj na zdravlje, zbog čega su neophodne i opravdane aktivnosti i mjere, inicirane i sprovedene na državnom, lokalnom i individualnom nivou, usmjerene na smanjenje koncentracije aktivnosti radona u boravišnim i radnim prostorima. Stoga je tokom 2017. godine izrađena stručna osnova za izradu Strategije zaštite od radona s Akcionim planom za period 2019-2023. godine. Stručni osnov obuhvata strateške dugoročne ciljeve i pojedinačne ciljeve za njihovo ostvarenje. Tokom 2017. godine u okviru ovog projekta Zavodu za metrologiju obezbijeđena je radonska komora sa svim pratećim instrumentima neophodnim za formiranje radonske kalibracione laboratorije, prve i jedine te vrste u regionu ukupne vrjednosti 116.890 eura. Skupština Crne Gore je na sjednici, održanoj 30. septembra, donijela Zakon o planiranju prostora i izgradnji objekata ("Službeni list CG", broj 64/17), kojim je, između ostalog, normirano da se uzme u obzir zaštita od radona u fazi izgradnje objekata, kao preventivna mjera za zaštitu od radioaktivnog gasa radona. Na ovaj način izvršeno je usaglašavanje, kako sa nacionalnim potrebama i posebnostima, tako i sa dijelom odredbe vezano za zaštitu od radona iz Direktive Savjeta 2013/59/EURATOM od 5. decembra 2013. godine o osnovnim sigurnosnim standardima za zaštitu od opasnosti koje potiču od izloženosti jonizujućem zračenju, i o stavljanju van snage Direktiva 89/618/EURATOM, 90/641/EURATOM, 96/29/EURATOM, 97/43/EURATOM i 2003/122/EURATOM).

Polazeći od koristi projekta MNE9004 „Mapiranje radona u Crnoj Gori i unapređenje nacionalnog sistema zaštite od radona“ za građane, Vlada Crne Gore je prepoznala značaj ovog projekta i predvidjela njegov nastavak koji je u obliku novog nacionalnog projekta

odobrila Međunarodna agencija za atomsku energiju na sjednici Borda Guvernera, koja je održana 26. novembra 2015. godine u novom ciklusu tehničke pomoći 2016-2017. godine. Nacionalni projekat MNE9005 "Procjena i smanjenje radona u crnogorskim školama i vrtićima", čiji su nosioci Ministarstvo održivog razvoja i turizma, Ministarstvo prosvjete, Crnogorska akademija nauka i umjetnosti i Agencija za zaštitu prirode i životne sredine, ima za cilj da se izmjeri koncentracija radona u svim osnovnim i srednjim školama, resursnim centrima i vrtićima u Crnoj Gori, te da se opreme pojedini školski kabineti fizike, a nastavni kadar i djeca, kao i njihovi roditelji, upoznaju sa uticajem ovog gasa na zdravlje čovjeka. Projekat, koji je počeo sa realizacijom u januaru 2016. godine sprovodiće se tri godine, a finansiraju ga Međunarodna agencija za atomsku energiju i Vlada Crne Gore. Ukupna vrijednost projekta je 195.904 EUR od čega je IAEA obezbijedila 121.500 EUR, a obaveza Crne Gore je da obezbijedi 74.404 EUR i dodatnih 5% od ukupne vrijednosti projekta za kontribuciju u iznosu od 6.075 EUR. Dio sredstava, u iznosu od 121.500 EUR koje je obezbijedila IAEA odnose se na donaciju opreme Ministarstvu prosvjete, vaspitno-obrazovnim ustanovama, izvršenje mjera remedijacije odnosno uklanjanja radona iz nekoliko vaspitno-obrazovnih ustanova, zatim obuku kadrova iz nadležnih i partnerskih institucija, kao i obezbjeđivanje ekspertskih misija i naučnih posjeta u cilju kadrovskog i tehničkog osposobljavanja crnogorskih institucija za sprovođenje mjera zaštite od radona. Zbog kompleksnosti posla i iskustva dogovoreno je da i ovaj projekat sprovodi isti Ekspertski tim koji sprovodi MNE0004 projekat, uz proširenje tima za još jednog člana predstavnika Ministarstva prosvjete, čime Ekspertski tim čini 13 članova. U drugoj polovini 2017. godine prikupljeno je više od 4000 osnovnih i kontrolnih dozimetara iz vaspitno-obrazovnih ustanova sa teritorije Crne Gore. Dakle, u svim prizemnim prostorijama svih objekata vaspitno-obrazovnih institucija do fakultetskog nivoa (njih ukupno 243 u kojima boravi 115.469 djece i 12.155 nastavnog i vannastavnog kadra - što čini oko 20,5% ukupne crnogorske populacije) u Crnoj Gori mjerena je koncentracija radioaktivnog prirodnog gasa radona. Mjerenja su trajala cijelu školsku godinu (od septembra 2016. godine do juna 2017. godine). Detektori su poslati u Mađarsku na očitavanje, nakon čega se očekuje da će rezultati ovih dugoročnih, kontinuiranih mjerenja dati realniju sliku stanja opterećenosti školskih prostorija radonom, jer se detektori eksponiraju u realnim uslovima, odnosno proces ventilacije prostora je bio nerestriktivan i obuhvatio je sve sezonske i dnevne varijacije koncentracije radona, što sve značajno utiče na krajnji rezultat. Nakon analize rezultata ispitivanja biće moguće na adekvatniji način i objektivnije procijeniti koji su to vaspitno-obrazovni objekti u Crnoj Gori u kojima je potrebno sprovesti remedijacione mjere. Vaspitno-obrazovni objekti su uzeti kao prva kategorija objekata/radnih prostorija u kojima se sistematski dugoročno mjeri koncentracija radona, jer pored toga što u njima boravi veliki dio naše populacije (preko 20%), radi se o najosjetljivijem dijelu populacije kojem treba dati prioritet.

ZAŠTITA OD NEJONIZUJUĆIH ZRAČENJA

Na osnovu Zakona o zaštiti od nejonizujućih zračenja donijeto je 17 podzakonskih akata koji obezbjeđuju primjenu zakona. Do sada je izdato više dozvola pravnim licima za obavljanje stručnih poslova zaštite od nejonizujućih zračenja.

7.5. Saobraćaj

Autoput Bar - Boljare je uključen u SEETO sveobuhvatnu regionalnu transportnu mrežu, kao SEETO putni pravac 4, kroz Anex-e *(Annex III VOL 30/33 i 31/33)*, u oktobru mjesecu 2011. godine i predstavlja prioritet Vlade Crne Gore i jedan od elemenata strategije za integraciju

zemlje u Evropskoj Uniji, koja će omogućiti kvalitetniju i sigurniju mobilnost ljudi, roba i usluga. Strategijom razvoja saobraćaja Crne Gore predviđeno je da se saobraćajna integracija Crne Gore u Trans-Evropsku Transportnu Mrežu *(TEN-T)*, između ostalog ostvaruje i preko autoputa Bar-Boljare. Autoput Bar-Boljare presijeca transverzalno cijelu Crnu Goru i biće integraciona spona unutar države, i omogućiće brzu i uspješnu valorizaciju razvojnih resursa na sjeveru Crne Gore. Konačno, to će biti i najbrža veza sa Srbijom, i sa Centralnom Evropom. Saobraćajni koridor Bar–Boljare–Beograd je i sastavni je dio Glavne saobraćajne mreže regiona Zapadnog Balkana. On predstavlja produžetak koridora Bliski Istok – Istočni Mediteran u okviru Trans-evropske transportne mreže (TEN-T). Strategijom regionalnog razvoja Crne Gore za period 2014-2020. godine, kao jedan od instrumenata za smanjenje regionalnih razlika u Crnoj Gori i za postizanje ravnomjernijeg socio-ekonomskog razvoja regiona, zasnovanog na konkurentnosti, inovativnosti i zapošljavanju, predviđeno je realizovanje ključnih kapitalnih projekata od kojih je najvažniji autoput Bar-Boljare. Značaj autoputa Bar-Boljare za saobraćajno i privredno povezivanje i za intezivni ekonomski razvoj Crne Gore i regiona, prepoznat je i u Strategiji razvoja i održavanja državnih puteva Crne Gore. U pomenutoj Strategiji se kao bitan razlog koji govori u prilog neophodnosti gradnji autoputa Bar-Boljare, navodi potreba podizanja stepena sigurnosti i smanjenja broja saobraćajnih udesa, ako se ima u vidu da je put kroz Platije praktično nemoguće podići na nivo brze saobraćajnice, budući da bi iznos sredstava neophodnih za njenu izgradnju bio približno jednak cijeni koštanja novog autoputa, a evidentirani problemi bi i dalje ostali aktuelni. Autoput Bar-Boljare se nalazi i na *ažuriranoj* Jedinstvenoj *listi* prioritetnih infrastrukturnih *projekata koju je usvojila Vlada Crne Gore u julu 2017. godine.*

Nakon što su ispunjeni odgovarajući zakonski i ugovorni preduslovi kao datum početka radova na prioritetnoj dionici Smokovac-Uvač-Mateševo autoputa Bar-Boljare određen je 11. maj 2015. godine, od kada počinje da teče Ugovorom definisani rok od 48 mjeseci za realizaciju Projekta.

Na prioritetnoj dionici Smokovac-Uvač-Mateševo autoputa Bar-Boljare približne dužine 41 km, zbog konfiguracije terena postoji 20 mostova ukupne dužine oko 5,91 km, 16 dvocjevnih tunela ukupne dužine 17,95 km, a otvorena trasa je projektovana na dužini od oko 17 km, a radovi se trenutno odvijaju na 15 tunela, 11 mosta i na otvorenoj trasi.

Predmetna dionica je podijeljena na 4 dijela sa ukupno 19 pod-dionica. Do sada je izdato 17 građevinskih dozvola za izvođenje glavnih građevinskih radova i 9 građevinskih dozvola za izvođenje radova na odlagalištima viška materijala iz iskopa.

Izvođač radova izvodi radove na prioritetnoj dionici Smokovac-Mateševo autoputa Bar-Boljare u skladu sa svojim Programom radova, i:

U toku 2015. godine Izvođač radova je radio na izvođenju pripremnih radova, i tada su mu isplaćene 2 rate avansa, u ukupnom iznosu od 161,915,471.22 €.

U toku 2016. godine Izvođač radova je radio na: izvođenju pripremnih radova, projektovanju, i dijelu trajnih radova, i Izvođaču radova je plaćen ukupan iznos od 9.291.185,30 € za obim stvarno izvedenih radova.

U toku 2017. godine Izvođač radova je radio na: izvođenju pripremnih radova, projektovanju, i dijelu trajnih radova, i Izvođaču radova je plaćen ukupan iznos od 176.316.260,17 € za obim stvarno izvedenih radova.

Uporedo sa radovima na prioritetnoj dionici, inteziviraju se radovi i na stvaranju pretpostavki za početak realizacije sljedeće dvije dionice (Mateševo - Andrijevica i Smokovac - Tološi - Farmaci) za koje su u toku 2017. godine, od strane Investicionog okvira za Zapadni Balkan obezbijeđena sredstva u ukupnom iznosu od 5.490.000 eura za pripremu idejnih projekata i pratećih elaborata procjene uticaja na životnu sredinu, i realizacija ovih sredstava predstoji.

„Monteput“ d.o.o je tokom 2017. godine nastavio realizaciju svojih obaveza iz oblasti uređenja prostora:

Na osnovu člana 17 stav 5 Odluke o osnivanju društva sa ograničenom odgovornošću „Monteput“ d.o.o. Podgorica („Službeni list RCG“, broj 76/05 i „Službeni list CG“, br. 68/09 i 33/14), Vlada Crne Gore, 07. avgusta 2014. godine, donijela je Odluku o osnivanju Poslovne jedinice za upravljanje projektom izgradnje autoputa Bar – Boljare, u okviru društva sa ograničenom odgovornošću „Monteput“ Podgorica.
Na osnovu Odluke, Poslovna jedinica za upravljanje projektom izgradnje autoputa Bar – Boljare se bavi realizacijom sledećih aktivnosti:

- Upravljanje projektom izgradnje dionice autoputa Smokovac – Mateševo u skladu sa Ugovorom o projektovanju i izgradnji, zaključenim sa izvođačem radova CRBC iz NR Kine.
- Tehnička priprema za izradu tehničke dokumentacije dionice autoputa Mateševo – Andrijevica
    - izrada projekta geotehničkih istraživanja
    - izrada projektnog zadatka za Idejni projekat
    - izrada geodetskih podloga

Donošenje Porstornog plana posebne namjene za obalno područje, otvara mogućnost da se pokrene postupak izrade Glavnog projekta dionice (14,5 km) od tunela „Sozina“ do Bara (raskrsnica Stari Bar), kao i idejnog projekta za kompletnu brzu saobraćajnicu duž Crnogorskog primorja, čime bi se omogućilo realizovanje programskih obaveza „Monteput“-a.

Aerodromi Crne Gore

Zadatak „Aerodroma Crne Gore“ AD (u daljem tekstu Aerodromi Crne Gore) je da obezbijedi sigurne, bezbjedne, te visoko kvalitetne i troškovno efikasne usluge u avio saobraćaju, kao i modernu i efikasnu aerodromsku infrastrukturu, koji doprinose jačanju društvenog i ekonomskog prosperiteta države Crne Gore.

U toku 2017. godine uspostavljena je saradnja sa novim avio prevoznicima u čarter saobraćaju, koji do sada nijesu koristili naše usluge, što je uticalo na ostavreni rast saobraćaja.

Na crnogorskim aerodromima u toku 2017. godine, zaključno sa novembrom, opsluženo je 2.097.687 putnika i prihvaćeno i bezbjedno otpremljeno 13.108 aviona.

U odnosu na isti period prethodne godine, obim saobraćaja u 2017. godini, veći je za 16% u prometu aviona i 18% u prometu putnika.

Kontinuirani rast saobraćaja je, takođe, rezultat visoko profesionalnog rada kao i veoma konkurentnih cijena aerodromskih usluga, sa širokom lepezom podsticajnih mjera. Analiza cijenovne politike Aerodroma Crne Gore je predmet stalne pažnje, što dovodi do širenje stimulativne mreže.
Aerodromi Crne Gore su, u skladu sa Planom javnih nabavki, u toku 2017. godine nastavili sa praksom stvaranja pretpostavki za sigurno i bezbjedno opsluživanje putnika i vazduhoplova. U tom cilju izvršena je nabavka usluga, opreme i sredstava kao što su:

-nabavka bezbjednosne opreme;
-nabavka tegljača za kolica sa predatim prtljagom;
-nabavka elevatora za utovar prtljaga i
-tekuće održavanje opreme i sistema.

Može se reći da je poslovna 2017. godina u Aerodromima Crne Gore obilježena:
-usklađenošću sa međunarodnim standardima poslovanja u aerodromskoj branši;
-dolaskom novih avio kompanija;
-rastom obima saobraćaja i
-održavanjem postojećih infrastrukturnih objekata uz stalno podizanje nivoa tehnološke opremljenosti.

Željeznička infrastruktura Crne Gore

Sistem prostornog planiranja u Željezničkoj infrastrukturi Crne Gore AD – Podgorica je definisan u Prostornom planu Crne Gore do 2020. godine (usvojen na sjednici Skupštine Crne Gore u martu 2008. godine) kroz posebno poglavlje 3.7.1.2 željeznički saobraćaj.

Planiran nivo razvoja sistema željezničkog saobraćaja, čija je uloga da obezbijedi prostorni razvoj kroz bolje međunarodno, regionalno i lokalno povezivanje se bazira na strateškim ciljevima modernizacije i rekonstrukcije željezničke infrastrukture kroz smanjenje troškova eksploatacije pruge i povećanje nivoa sigurnosti i bezbjednosti odvijanja željezničkog saobraćaja.

Realizacijom projekata remonta popravlja se stanje željezničke mreže u Crnoj Gori. Sredstva utrošena za realizaciju su obezbijeđena iz više izvora finansiranja: kroz kreditne aranžmane Evropske investicione banke (EIB), Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD), bespovratnim sredstvima - donacijama EU (IPA fondovi), kao i mehanizam WBIF (investicioni okvir za zemlje zapadnog Balkana).

Tokom 2016. godine započete su aktivnosti koje su nastavljene i tokom 2017. godine, na sljedećim projektima:

- <u>Projekti finansirani iz IPA fondova</u>

1. *Demontaža postojećeg, nabavka i ugradnja novog elektrovučnog postrojenja Trebešica*

Tokom 2017. godine je završen i revidovan Glavni projekat, nakon čega su vršeni radovi na demontaži svih postojećih električnih aparata i građevinskih djelova kao i radovi na

instalaciji novih građevinskih djelova i 110 kV, 25 Kv elektro elemenata i opreme. Sva oprema je instalirana na gradilištu i slijede aktivnosti na ispitivanju i testiranju.
Izvođač radova je kompanija "SIEMENS", dok nadzor nad radovima vrši kompanija "Eminent" iz Podgorice.

2. Remont gornjeg stroja pruge na dionici Virpazar – Sutomore u tunelu Sozina

Tokom 2017. godine su izvedeni radovi na zamjeni kompletnog gornjeg stroja pruge u tunelu Sozina gdje se primijenilo i novo tehničko rješenje, odnosno drveni pragovi su zamijenjeni sa betonskim, a sve sa ciljem lakšeg održavanja, dužeg vijeka trajanja i uvođenje novih standarda i tehnike gradnje i održavanja pruge saglasno sa EU standardima. Svi radovi su završeni. U toku je administrativno zatvaranje ugovora i potpisivanje potvrde o preuzimanju radova, nakon čega slijedi garantni period.
Izvođač radova je kompanija "STRABAG" iz Austrije, dok nadzor nad radovima vrši "Institut za građevinarstvo" iz Podgorice.

- Projekti finansirani iz kreditnih sredstava EIB Banke:

3. Sanacija mosta Morača

Radovi su započeti tokom 2016. godine i nastavljeni tokom 2017. godine. Radovi su obuhvatili sanaciju betonske i čelične konstrukcije mosta sa antikorozivnom zaštitom čeličnog dijela, radove na osloncima mosta i stabilizaciji obalnih stubova i sve ostale radove predviđene Glavnim projektom. Svi radovi su završeni i u toku su aktivnosti po pitanju: sitnih popravki koje treba otkloniti tokom garantnog perioda i potpisivanja Potvrde o preuzimanju radova.
Izvođač radova je "IGP Fidija" iz Podgorica. Nadzor nad radovima vrši "Institut za građevinarstvo" iz Podgorice.

- Projekti finansirani iz kreditnih sredstava EBRD Banke:

4. Remont gornjeg stroja pruge na: dionici 1: "Kolašin-Kos", otvorena pruga i stanica Kos

Radovi su započeti u 2016. godini i nastavljeni tokom 2017. godine. Izvedeni su sljedeći radovi:
- *Radovi na gornjem stroju*: Uklanjanje starih i nabavka, transport i ugradnja novih drvenih pragova, šina, dilatacionih sprava i sprava protiv putovanja šina i bočnog pomjeranja kolosjeka, montaža i polaganje kolosjeka, itd.;
-*Radovi na donjem stroju:* Iskop zemljanog materijala; iskop zastora lošeg kvaliteta; čišćenje zastorne prizme; ugrađivanje zaštitnog sloja; ugrađivanje izravnajućeg sloja; izrada nasipa; nabijanje postojećih nasipa; nabavka i ugrađivanje geotekstila, itd.
-*Elektro radovi:* Montaža zemljovoda za uzemljenje stuba, portala ili drugih metalnih konstrukcija van tunela; montaža strujnih veza sa stezaljkama; ispisivanje oznaka na stubovima i konzolama u tunelu; polaganje STKA pružnog signalno-telekomunikacionog kabla; izrada ravnog i pupinovanog nastavka na STKA kablu; revitalizacija ili zamjena ormara PT, itd.

Radovi su završeni u novembru 2017. godine i izvršen je tehnički pregled izvedenih radova. Predstoji potpisivanje Potvrde o preuzimanju radova.

Izvođač radova je kineska kompanija CCECC (China Civil Engineering Construction Corporation). Interni Nadzor je formiran od strane ŽICG.

5. *Sanacija 3 tunela :tunel broj 187 (km 353+657,39 – km 353+895,93), tunel broj 190 (km 354+831,93 – km 356+271,93) i tunel broj 193 (km 357+235,96 – km 357+631,96).*

Radovi su započeti u 2016. godini i nastavljeni tokom 2017. godine. Izvedeni su sljedeći radovi:
-*Tunel br. 187*: Reprofilacija tunelske obloge 5-10 cm, kontaktno injektiranje, ugradnja perfo ankera / IBO ankera, ugradnja I sloja mlaznog betona (torkreta) debljine 3-4 cm, ugradnja hidroizolacijone folije debljine 20 mm, ugradnja armaturne mreže Q131 i ugradnja II sloja mlaznog betona (torkreta) debljine 3-4 cm, kao i sanaciju plombi na mjestima dubinskog oštećenja tunelske obloge. Na izlaznom dijelu u dužini od 21,40 m ugrađuje se prskana hidroizolaciona membran Master Seal R 345, preko koje se ugrađuje sloj mlaznog betona (torkreta).
-*Tuneli br.190 i 193*: Reprofilacija tunelske obloge 5-10 cm, ugradnja mikroarmiranog betona debljine 5 cm, kontaktno injektiranje, ugradnja hidroizolacijone folije debljine 8 mm, ugradnja armaturne mreže Q188 i ugradnja mlaznog betona (torkreta) debljine 5cm, kao i sanaciju plombi na mjestima dubinskog oštećenja tunelske obloge.
Svi radovi su završeni i potpisana je potvrda o preuzimanju radova. Garantni period teče od decembra 2017. godine.
Izvođač radova je kompanija "GP Planum" iz Srbije. Interni Nadzor je formiran od strane ŽICG.

Tokom 2017. godine započete su aktivnosti na sljedećim projektima:

- <u>Projekti finansirani iz kreditnih sredstava EIB Banke:</u>

1. *Zamjena signalno – sigurnosnog uređaja u stanici Podgorica*

Projekat se finansira iz sredstava dobijenih iz kreditnog aranžmana 20+20 (50% kredit EIB + 50% donacija WBIF).
U III kvartalu 2017. godine započeti su radovi na zamjeni postojećeg relejnog sigurnosnog sistema (Siemens SpDrS-64-JŽ) elektronskim sigurnosnim sistemom; kompletnoj zamjeni svih elemenata signalnog sistema (signala, skretnica, brojača osovina, železničko-putnih prelaza); kompletnoj zamjeni postojeće kablovske mreže. Planira se završetak radova za III kvartal 2018. godine.
Izvođač radova je AŽD Praha s.r.o iz Republike Češke. Nadzorni organ je kompanija ERGOSE S.A.-SYSTEMA iz Grčke.

2. *Sanacija 6 kosina na dionici pruge Lutovo-Bratonožići*

Projekat se finansira iz sredstava dobijenih iz kreditnog aranžmana 20+20 (50% kredit EIB + 50% donacija WBIF).
Ugovoreni radovi obuhvataju stabilizaciju i obezbjeđenje pruge od odrona, lavina i klizišta. Očekuju se sljedeći rezultati: stabilizacija terena, povećana bezbednost u saobraćaju i veće brzine vozova. U toku je izrada Glavnih projekata i revizija istih. Završetak radova se očekuje za III kvartal 2019. godine.

Izvođač radova je Euro-Asfalt d.o.o. Sarajevo, iz Bosne i Hercegovine. Nadzorni organ (uključujući i obavezu revizije Glavnog projekta definisanu ugovorom) je IRD Engineering s.r.l. iz Italije.

- Projekti finansirani iz kreditnih sredstava EBRD Banke:

3. Sanacija propusta i regulacija vodotoka duž pruge Vrbnica-Bar na 8 lokacija:

- Sanacija i regulacija vodotoka u zoni AB mosta preko Štitaričke rijeke na km 324 + 491.28 između stanice Mojkovac i ukrsnice Trebaljevo pruge Vrbnica – Bar
- Sanacija propusta na području ukrsnice Trebaljevo (km 331+026), L=2,0m;
- Sanacija propusta na lokalitetu Trebaljevo (km 333+593), L=22,10m;
- Sanacije propusta i regulacije vodotoka u zoni vijadukta na km 335 + 193.68 između ukrsnice Trebaljevo i stanice Kolašin pruge Vrbnica-Bar.
- Sanacije propusta na pruzi Vrbnica – Bar, dionica Kolašin – Kos na km 341 + 034 L = 4.0m,
- Sanacije i regulacije vodotoka rijeke Cijevne u zoni AB mosta na km 412 + 065.65 između stanica Podgorica i Golubovci pruge Vrbnica - Bar,
- Sanacije propusta na pruzi Vrbnica-Bar, dionica Sutomore-Bar na km 449 + 832 L = 34.0 m,
- Sanacije i regulacije vodotoka u zoni AB mosta na km 452 + 258.80 između stanica Sutomore i Bar pruge Vrbnica – Bar;

Cilj projekta je da se saniraju negativne posljedice erozije i poplava i uredi korito u zoni mosta, kao i da se saniraju oštećenja na propustima.

Tokom 2017. godine započeti su radovi: Ojačanje svoda armiranim betonom, injektiranje pukotina epoksidnom smolom, zapunjavanje pukotina i lokalnih oštećenja svoda reparaturnim malterom, produženje svoda itd. Predviđene sanacione mjere vodotoka(u zavisnosti od lokaliteta): uređivanje korita rijeke u zoni mosta; sanacija dijela nasipa kegle izradom potpornog zida; sanacija oštećenja korita rijeke kamenim nabačajem, špar betonom, gabionima; zaštita stubova od podlokavanja.

Radovi su završeni na prvih 6 lokacija. U toku je priprema prateće dokumentacije (projekat izvedenog stanja) kako bi se izvršila primo-predaja završenih radova za gore navedene lokacije. Očekuje se završetak projekta u III kvartalu 2018. godine.

Izvođač radova je IGP Fidija d.o.o. Podgorica. Nadzor vrši kompanija RAIng d.o.o. Podgorica.

4. Izrada Glavnog projekta, nabavka i ugradanja grijača skretnica u željezničkim stanicama Nikšić i Ostrog

Radovi su započeti tokom 2017. godine. Planirana je, za cjelokupnu stanicu/e, komanda i signalizacija rada sistema električnog grijanja skretnica objedinjena kroz komandni orman u staničnoj zgradi. Predviđeno je povezivanje energetskog dijela uređaja iz dvije trafostanice sa napajanjem iz kontaktne mreže, za stanicu Nikšić, i iz jedne trafostanice sa napajanjem kontaktne mreže, za stanicu Ostrog. Cilj projekta je da se ugradnjom skretničkog grijanja eliminiše zaleđivanje skretnice i zadržavanje sniježnog pokrivača između jezička i glavne šine, što je uzrok odmicanja jezička, odnosno nemogućnosti njihovog priljubljivanja.

Radovi se odvijaju planiranom dinamikom. Realizovano je oko 40 % radova od ukupne ugovorene vrijednosti. Očekuje se završetak radova za I kvartal 2018. godine.

Izvođač radova je AŽD Praha s.r.o iz Republike Češke. Interni Nadzor je formiran od strane ŽICG.

Po pitanju investicionog održavanja, u cilju unapređenja željezničkog infrastrukturnog sistema, tokom 2017. godine intezivirale su se sljedeće aktivnosti:

1. *Izrada Glavnog projekta za sanaciju 10 kosina na pruzi Nikšić-Podgorica*

Projekat će zahtijevati izradu mjera zaštite kosina i odrona sa uzbrdica, nestabilnih kosina na nekih 50 lokacija duž 56.8 km pruge između Nikšića i Podgorice. Ukupna dužina na kojoj je potrebna stabilizacija i mjere zaštite kosina je procijenjena na 12.3 km. Kosine su približno 20 m visoke.
U toku je izbor Projektanta i vršioca Nadzora. Početak realizacije projekta se očekuje u I kvartalu 2018. godine a planirani završetak realizacije u III kvartalu 2020. godine.

2. *Izrada Projektnog zadatka za Zamjenu signalno – sigurnosnog uređaja u 5 željezničkih stanica na pruzi od Podgorice do Bara (stanice: Golubovci, Zeta, Virpazar, Sutomore i Bar)*

Iz donacije (WBIF) je predviđena izrada Glavnog projekta za zamjenu signalno-sigurnosnih uređaja u 5 stanica. Tokom 2017. godine vršene su aktivnosti na usaglašavanju tehničkih podataka sa inženjerima ŽICG. Očekuje se da WBIF dostaviti konačnu verziju Projektnog zadatka za izradu Glavnih projekata.

3. *Izrada Projektnog zadatka za sanaciju klizišta „Ratac“ i modernizaciju signalno-sigurnosnih uređaja u stanicama na sjevernom dijelu pruge od Podgorice do Bijelog Polja*

IFICO konzorcijum je angažovan na izradi Projektnog zadatka za izradu Glavnog projekta. Tokom 2017. godine započete su aktivnosti na izradi Projektnog zadatka (ToR) koje još uvijek traju.

4. *Specijalni pregled 106 tunela i izrada Glavnih projekata za njihovu rehabilitaciju*

U cilju pregleda važnih objekata na pruzi, nakon 40 godina eksploatacije, tokom 2016. godine intenzivirana je koordinacija donatorske pomoći kroz mehanizam WBIF i izvršen je detaljni pregled 106 tunela u dvije faze: 1. faza obuhvata lasersko snimanje tunela, dok 2. faza obuhvata snimanje tunela skenerom i na osnovu toga je urađen izvještaj koji definiše prioritetne tunele za sanaciju. Nakon realizacije prve faze i dostavljanja izvještaja o posebnom pregledu tunela, tokom 2017. godine započete su aktivnosti na izradi Projektnog zadatka (ToR) za izradu Glavnih projekata za rehabilitaciju pomenutih tunela. IFICO konzorcijum je angažovan na izradi Projektnog zadatka. U toku je kategorizacija prioritetnih tunela.

5. *Izrada Glavnih projekata za 90 betonskih mostova*

Iz donacije (WBIF) je predviđena izrada Glavnog projekta za 90 betonskih mostova.
Pregled betonskih mostova je izvršen tokom 2015. godine, a izvještaj o stanju svakog mosta je završen tokom 2016. godine, i na osnovu izvještaja kao ulaznim podatkom, betonski mostovi su podijeljeni po prioritetima za sanacija sa aspekta trajnosti i funkcionalnosti. Tokom 2017. godine započeta je izrada Glavnih projekata. Uporedo sa izradom Glavnih

projekata vrši se i revizija istih. ŽICG su dostavljeni revidovani Glavni projekti za I grupu od 5 betonskih mostova. Glavni projekti za ostale mostove očekuju se tokom 2018. Godine.
Izradu Glavnih projekata vrši CESTRA D.O.O. Beograd, a reviziju istih vrši RAIng d.o.o. Podgorica.

Tokom 2017. godine vršena je izrada tenderske dokumentacije za radove i nadzor za projekat remonta gornjeg stroja pruge na dionici Kos-Trebešica i sanaciju tunela 206. Početkom 2018. godine očekuje se raspisivanje tendera za pomenute projekte i početak izvođenja radova na istim.

Započete investicione aktivnosti tokom 2017. godine, služe kao polazna osnova za realizaciju remonta gornjeg stroja pruge na dionici Lutovo-Bratonožići-Bioče i radova na sanaciji 4 čelična mosta koja se očekuje u nrednom periodu.

Tokom 2018. godine izvjestno je i izvođenje radova na remontu gornjeg stroja pruge na dionici Kos-Trebešica, sanaciji tunela 206, sanaciji 5 prednapregnutih armirano- betonskih mostova.

Takođe, tokom 2018. godine se očekuje završetak izrade Glavnih projekata za rehabilitaciju tunela i betonskih mostova, zamjenu signalno – sigurnosnog uređaja u 5 željezničkih stanica na pruzi od Podgorice do Bara, sanaciju klizišta „Ratac“ i modernizaciju signalno-sigurnosnih uređaja u stanicama na sjevernom dijelu pruge od Podgorice do Bijelog Polja. Takođe se, tokom 2018. godine, očekuje izrada Glavnog projekta za adaptaciju pogranične stanice u Bijelom Polju.

Po pitanju ispunjavanja zahtjeva definisanih nacionalnim zakonodavstvom, ŽICG je u prethodnoj godini imala intenzivnu komunikaciju sa nadležnim institucijama u Crnoj Gori, i to:

1. Agencijom za zaštitu životne sredine, koja, shodo zakonu o zaštiti životne sredine izdaje rješenja o potrebi procjene uticaja na životnu sredinu;
2. Ministarstvom održivog razvoja i turizma, koje, shodno zakonu o uređenju prostora i izgradnji objekata, izdaje urbanističko tehničke uslove i rješenje o potrebi pribavljanja građevinske dozvole za objekte od opšteg interesa;
3. Upravom za inspekcijske poslove, shodo zakonu o zaštiti i zdravlju na radu.

7.6. Stambena oblast

7.6.1. SOCIJALNO STANOVANJE

Kada je riječ o ovom segmentu stambene politike – Crne Gora je prethodnih godina donijela **Zakon o socijalnom stanovanju** (“Službeni list CG”, broj 35/13) , koji je propis od izuzetnog značaja za rješavanje stambenih pitanja građana koji ove potrebe ne mogu riješiti iz prihoda koje sami ostvaruju. Zato, pri izradi planskih dokumenata treba percipirati ovu okolnost odnosno sagledati mogućnost određivanja odgovarajućih lokaliteta.

Termin „socijalno stanovanje“ inkorporiran je u tekst Zakona o socijalnom stanovanju i međunarodno je prihvaćen termin i predstavlja najšire poimanje državne podrške u stanovanju. U državama Evropske unije, pravo na stanovanje se posmatra u sklopu drugih socijalnih prava, a kao preduslov stvaranja socijalne kohezije u jednom društvu. U tim

zemljama stambena politika je dio socijalne politike, što je definisano i drugim značajnim međunarodnim dokumentima.

Koncept zakona zasniva se na tome da se zakonom definišu osnovni instituti socijalnog stanovanja, nadležnosti, preciziraju lica koja imaju pravo na rješavanje stambenog pitanja u skladu sa ovim zakonom, definišu izvori finansiranja, definiše najširi dijapazon mogućnosti za razvoj socijalnog stanovanja, odnosno da se da zakonski okvir pomoću koga se u sistem socijalnog stanovanja može uključiti veliki broj učesnika, radi omogućavanja rješavanja stambenih potreba svih lica, odnosno domaćinstva koja ne mogu riješiti stambenu potrebu.

Vlada Crne Gore usvojila je i implementirala Program socijalnog stanovanja 2014-2016 godina. U septembru 2017. godine usvojen je i Program socojalnog stanovanja za period 2017-2020 godine.

Preporuka ovog dokumenta jeste preciziranje broja objekata socijalnog stanovanja, koji će sa analizom potreba u ovoj oblasti pomoći efikasnijem planiranju. Postojeće aktivnosti u ovoj oblasti, odnosno implementacija prethodnog programskog dokumenta i programa svih opština je ukazala da značajan broj opština je pristupio realizaciji preporuka iz Programa socijalnog stanovanja za period 2014-2016, te je u periodu do usvajanja Programa za period 2017-2020. godine, uočljiv značajan pomak, kao prvo pri preciziranju broja raspoloživih stanova za socijalno stanovanje. Prema raspoloživim podacima jednice lokalne samouprave u Crnoj Gori raspolažu sa nešto manje od 2000 stanova za socijalno stanovanje. U ovoj oblasti je neophodno je uvesti princip održivosti stambenog fonda koji pretpostavlja uvođenje troškovnog pristupa pri određivanju visine zakupnine, u cilju obezbjeđenja materijalne osnova za rješavanje stambenih pitanja narednih generacija. Preporuka državnog programa socijalnog stanovanja je neophodno fokusirati na razvoj projekata na sjeveru Crne Gore, u cilju smanjivanja migracije iz sjevernih opština u južni i središnji region Crne Gore.

Shodno Zakonu lokalni program socijalnog stanovanja jedinica lokalne samouprave donosi na period od godinu dana i nakon dobijanja saglasnosti od Ministarstva, a u roku od tri mjeseca od dana donošenja Programa na nivou Vlade. Cilj donošenja lokalnih Programa jeste razrada politika kroz konkretne projekte inicirane i podržane od strane države i jedinica lokalne samouprave. Program identifikuje projekte koji će se implementirati u narednom periodu i za koje su djelimično ili u potpunosti obezbijeđena sredstva.

Da bi se pristupilo implementaciji utvrđenih zakonskih obaveza, neophodno je da jedinice lokalne samouprave, shodno Zakonu o socijalnom stanovanju, izvrše uknjižbu stanova za socijalno stanovanje kod nadležnih službi kako bi se identifikovali kao vlasnici stambenih jedinica. Tek nakon utvrđivanja vlasničke strukture i broja stambenih objekata kojima raspolaže svaka jedinica lokalne samouprave, može se pristupiti izradi procjene i analize stambenih potreba. Većina jedinica lokalne samouprave je shodno zakonu pristupila aktivnostima u cilju utvrđivanja pravnog osnova držalaca dodijeljenih stambenih jedinica, naročito imajući u vidu da je veliki broj stambenih jedinica dodijeljen u pojedinim slučajevima i prije 20 godina. Ta činjenica otežava dokazivanje u postupku uknjižbe, te je očekivano da će ove aktivnosti duže trajati.

Postizanje socijalne kohezije i društvene solidarnosti, pomoć države i jedinica lokalne samouprave u obezbjeđivanje stambenog prostora za lica koja nemaju stan i koja ne mogu da obezbijede stambeni objekat, poboljšanje kvaliteta života građana, posebno pripadnika ranjivih društvenih grupa koje na tržišu ne mogu da riješe stambenu potrebu, smanjenje siromaštva i isključenosti, predstavljaju osnovne ciljene politike stanovanja.

Stambeno pitanje nije samo pitanje izgradnje stambenih objekata, već takođe obuhvata društvenu infrastrukturu (kulturni centri, biblioteke, stadioni, itd.), što je važan element u socijalnom uključivanju i u rješavanju otuđenosti, koje je posebno rasprostranjeno

u velikim urbanim sredinama. S tim u vezi, neophodno je uključiti socijalno stanovanje u sistem prostornog planiranja.

Projekat rješavanja stambenih potreba građana po povoljnim uslovima – Projekat 1000+ III faza-

Projekat rješavanja stambenih potreba građana po povoljnim uslovima –Projekat 1000+ implementiran je u dvije faze: I faza u periodu 2010-2011. godine i II faza u periodu 2015-2016. godine. Projekat je sproveden u saradnji i kroz kreditni aranžman sa Bankom za razvoj Savjeta Evrope - CEB.

U prvoj fazi Projekta 1000+, kredit je odobren za 433 porodična domaćinstva, a stambeno pitanjeje tada je riješilo 1239 građana Crne Gore koji su navedeni kao članovi tih domaćinstava. Ukupan iznos realizovanih sredstava, za prvu fazu, iznosio je 18.193.011,69 eura i obuhvatao je iznos kredita odobrenog Vladi Crne Gore od strane CEB-a, ulog domaćih komercijalnih banaka i ulog građana.

U drugoj fazi Projekta koji je implementiran 2015-2016. godine kredit je odobren za 376 porodična domaćinstva, a stambeno pitanje je riješilo 910 građana Crne Gore koji su navedeni kao članovi tih domaćinstava. Ukupan iznos realizovanih sredstava, za drugu fazu, iznosio je 17.172.810,94 eura i obuhvatao je kao i u predhodnoj fazi iznos kredita CEB-a u od 50%, komercijalnih banaka od 45% i ulog građana od 5%.

50% kreditnog aranžmana – izvor CEB – 8.586.405,47€.

45% vrijednosti Projekta, - 7.275.449,19 €.

Učešće građana (utvrđeno je na nivou od najmanje 5% vrijednosti) -1.310.956,27 €.

Kroz II fazu projekta korisnicima je ponuđeno da kupe stambene jedinice čija najveća kupoprodajna cijena m2 neto korisne površine iznosi 1089 eura/m2. Definisan je izuzetak da se u projektu mogu ponuditi objekti čija je cijena do 1200eura/m2, te da razliku u cijeni između 1089 eura/m2 i 1200eura/m2 plaća korisnik iz sopstvenih sredstava.

Obje faze Projekta su uspješno realizovane, jer je uspostavljena efikasna organizaciona struktura, koja uključuje koordinaciju nadležnih institucija Ministarstva održivog razvoja i turizma i Ministarstva finasija, Projektni odbor, jedinicu za implementaciju Projekta, sprovođenje komunikacione strategije.

Realizacijom Projekta 1000+ ostvaren je pozitivan uticaj na podsticanje građevinskog i bankarskog sektora da povećaju ekonomsku aktivnost u oblasti poslova sa nepokretnostima, sa posebnim naglaskom na podsticanje građenja stambenih objekata u skladu sa kriterijumima zaštite životne sredine i ekološkim standardima gradnje.

Aktivnosti sprovedene na pripremi novog projekta

Zakonom o budžetu Crne Gore za 2017. godinu predviđeno je kreditno zaduženje kod Banke za razvoj Savjeta Evrope – CEB u iznosu od 10 miliona eura za implementaciju Projekta rješavanja stambenih potreba građana po povoljnim uslovima.

Zaključcima Vlade CG br: 07-2706 od 14. septembra 2017. godine, Vlada je usvojila Program socijalnog stanovanja i zadužila Ministarstvo održivog razvoja i turizma da u saradnji sa Ministarstvom finansija preduzme sve aktivnosti na pripremi i implementaciji Projekta rješavanja stambenih pitanja građana po povoljnim uslovima u saradnji sa CEB-om.

Povodom navedenog, Ministarstvo održivog razvoja i turizma je uspostavilo saradnju sa predstavnicima Banke za razvoj Savjeta Evrope i formiralo međuresornu radnu grupu sa zadatkom pripreme Aplikacije za zajam kao i ostalih pretpostavki za sprovođenje projekta, u čijem sastavu su pored predstavnika Ministarstva održivog razvoja i turizma i predstavnici

Ministarstva finansija, Ministarstva ekonomije i Nacionalne jedinica za implementaciju projekata iz oblasti komunalnih djelatnosti i zaštite životne sredine - PROCON.

Ministarstvo finansija je krajem oktobra 2017. godine, dostavilo kreditni zahtjev koji je izradila Radna grupa, shodno proceduri podnošenja aplikacije Generalnom Sekretarijatu Savjeta Evrope, odnosno Guverneru Banke za razvoj Savjeta Evrope, posredstvom stalne misije Crne Gore u Strazburu.

Na sjednici Administrativnog odbora CEB-a 23. novembra 2017. godine kreditni zahtjev je razmatran i odobren, te su se stekli uslovi za potpisivanje Ugovora o kreditu sa CEB-om. Uslov za potpisivanje Ugovora o kreditu sa CEB-om je priprema Priručniku za implementaciju projekta za rješavanje stambenih potreba građana po povoljnim uslovima.

Korisnici

Projekat je u osnovi koncipiran da izađe u susret različitim socijalnim grupama. Problemi sa obezbjeđenjem sredstava za rješavanje stambenog pitanja ne pogađaju samo osjetljive grupe, već i domaćinstva sa primanjima koja su na nivou prosječne zarade ili niže kao što su nastavnici, službenici, medicinsko osoblje, radnici i mlade porodice. Cilj Projekta je stvaranje „bankovne“ potraživačke grupe na stambenom tržištu. Korisnici mogu kupiti stanove koji odgovaraju broju članova porodičnog domaćinstva, dok mlade porodice mogu kupiti po jednu dodatnu sobu.

Cijena stambenih jedinica

Korisnicima je ponuđeno da kupe stambene jedinice čija najveća kupoprodajna cijena m2 neto korisne površine iznosi 1100 eura/m^2.

Ciljne grupe

Određene su ciljne grupe, odnosno, 40% ukupnog broja stambenih jedinica dodijeliti korisnicima iz javnog sektora, 30% bračnim supružnicima do 35 godina života, 30% ostalim korisnicima.

Ostavljena je mogućnost „prelivanja“ definisanih kvota, ukoliko se dogodi da ne bude dovoljan broj korisnika određene ciljne grupe, a u cilju potrošnje projektnih sredstava i uspješnosti Projekta.

Definisani su prioritetne ciljne grupe u okviru ciljnih grupa, shodno Zakonu o socijalnom stanovanju i tu spadaju: samohrani roditelji, odnosno staratelji, lica sa invaliditetom, porodična domaćinstva čiji je član lice sa invaliditetom, porodična domaćinstva sa djecom sa smetnjama u razvoju, mladi koji su bili djeca bez roditeljskog staranja i žrtve nasilja u porodici.

Prihod

Propisan je maksimalan kumulativan prihod domaćinstva koje želi da učestvuje u Projektu, kao jedan od uslova za učešće. Granica u primanjima upućuje na OECD “Oksford“ ekvivalentnu skalu za ograničenje prihoda u različitim stambenim programima. „Oksford“ skala podrazumijeva koeficijent 1 za jednog odraslog člana, koeficijent 0,7 za svakog dodatnog odraslog člana kao i koeficijent 0,5 za svako maloljetno dijete, odnosno korisnika, čiji kumulativni prihod iznosi do:

- 600 eura za podnosioca zahtjeva;

- 420 eura za svakog drugog punoljetnog člana porodičnog domaćinstva podnosioca zahtjeva;
- 300 eura za svakog maloljetnog člana porodičnog domaćinstva podnosioca zahtjeva.

Kamatna stopa i period otplate

Dugoročni krediti će se dodjeljivati uz fiksnu kamatnu stopu od 3,00% do 3,25% na godišnjem nivou, (visina kamatne stope odrediće se na osnovu pregovora sa bankama i odluke Vlade CG) na period do 20 godina i uz učešće korisnika u iznosu od najmanje 3-4% vrijednosti ugovora o kreditu.

Ukupna vrijednost projekta planirana je na iznos od 20 miliona eura. Projekat se finansira sredstvima kredita CEB-a u iznosu od 10 miliona eura - 50% ukupne vrijednosti Projekta, sredstvima komercijalnih banaka koje prijave učešće u Projektu - 45% ukupne vrijednosti Projekta i ulogom korisnika – domaćinstava u visini od najmanje 3-4% ukupnog iznosa.

Shodno prethodnom iskustvu, namjera je da se imenuje Jednica za implementaciju Projekta koje poslove je u prethodne dvije faze Projekta obavljao PROCON doo Nacionalna jedinica za implementaciju projekata iz oblasti komunalnih djelatnosti i zaštite životne sredine.

Planirano je da implementacija Projekta započne sa raspisivanjem Javnog poziva za komercijalne banke, Javnog poziva za investitore i fizička lica koja imaju u svojini stambene jedinice, kao i Javnog poziva za osiguravajuća društva, koja će pružati usluge u Projektu.

Nakon zaključenja ovih javnih poziva i utvrđivanja liste komercijalnih banaka, liste investitora i objekata, kao i liste osiguravajućih društava, raspisaće se Javni poziv za građane.

U cilju boljeg informisanja građana o projektu, planirano je uspostavljanje web sajta Projekta (produžen je hosting za web sajt prethodnog Projekta) koji će sadržati sve relevantne informacije i planira se otvaranje Call centra. Takođe, potrebno je kreirati i digitalnu bazu podataka.

Prije objavljivanja javnog poziva za građane, sa komercijalnim bankama, investitorima i osiguravajućim društvima je potrebno je potpisati Sporazume o poslovnoj saradnji, te u cilju informisanja učesnika Projekta o samom procesu apliciranja građana, održati treninge na kojima će koordinatori Projekta upoznati sve učesnike sa aplikacionim procesom građana i izvještavanju prema implementacionoj jedinici projekta i Ministarstvu.

7.6.2. ODRŽAVANJE STAMBENIH ZGRADA

U oblasti održavanja stambenih zgrada Skupština Crne Gore je 2016. godine, odnosno prije izvještajnog perioda, donijela **Zakon o održavanju stambenih zgrada**.

Otkupom stanova i promjenom, zakonske regulative, devedesetih godina, obaveza održavanja stambenog fonda prešla je u isključivu nadležnost etažnih vlasnika, koji su u ovom dugom vremenskom periodu bili prilično inertni po tom pitanju. Navike stečene iz prethodnog perioda godine i činjenica da su tadašnja zakonska rješenja definisala održavanje posebnih i zajedničkih djelova stambenih zgrada kao javni interes, kod vlasnika stambenih jedinica, nažalost, uticalo je na formiranje svijesti da o održavanju stambene zgrade treba da brine neko drugi, a ne oni sami, pa je to bio jedan od razloga, koji je uzrokovao da u značajnom dijelu stambenih zgrada u Crnoj Gori do sada nijesu formirani organi upravljanja.

Na inicijativu Uprave za inspekcijske poslove CG, preduzete se aktivnosti na izradi Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o održavanju stambenih zgrada. Aktivnosti na izradi Predloga zakona sprovešće se u 2018. godini.

Cilj donošenja ovog zakona je otklanjanje slabosti koje su prepoznate u implementaciji, a koje se odnose prvenstveno na nedostatke u dijelu sprovođenja inspekcijskog nadzora ali i druga pitanja čija je implementacija u praksi izazivala nedoumice pri tumačenju. Predlogom ovog zakona otkloniće se slabosti koje je moguće definisati a da nisu u suprotnosti sa Zakonom o svojinsko pravnim odnosima, kojim je propisan instutut etažne svojine.

7.7. Komunalni poslovi

Na osnovu Zakona o upravljanju komunalnim otpadnim vodama („Službeni list CG“, broj 2/17), u 2017. godini usvojena su sljedeća podzakonska akta:

- Pravilnik o geografskim granicama, broju i kapacitetu aglomeracija ("Službeni list C G", broj 78/17),
- Pravilnik o monitoringu i vrednovanju rezultata kvaliteta i količine ispuštenog efluenta komunalnih i biološki razgradivih industrijskih otpadnih voda ("Službeni list CG", broj 78/17),
- Pravilnik o sadržaju evidencije ispuštanja komunalnih otpadnih voda i biološki razgradivih industrijskih otpadnih voda ("Službeni list CG", broj 78/17),
- Pravilnik o sadržaju izvještaja o ispuštanju (dispoziciji) komunalnih otpadnih voda i biološki razgradivih industrijskih otpadnih voda ("Službeni list CG", broj 78/17).

U okviru upravljanja otpadnim vodama u 2017. godini započet je projekat revizije strateških master planova u oblasti otpadnih voda koji će obuhvatiti period 2018-2035 i Prvi Nacrt Plana za implementaciju Direktive 91/271/EEC. Ukupna vrijednost projekta je 299.000 - 85% IPA donacija, 15% iz Kapitalnog budžeta za 2017. godinu. Nacrt dokumenta završen je u decembru 2017. godine, a njegovo usvajanje planirano je u II kvartalu 2018. godine.

Na osnovu Zakona o komunalnim djelatnostima (“Službeni list”, broj 74/16) donijet je Pravilnik o bližim uslovima i načinu vođenja registra vršilaca komunalnih djelatnosti (“Službeni list CG”, broj 77/17). Takođe, urađeni su nacrti sljedećih pravilnika:

1. Pravilnik o sadržaju godišnjeg programa obavljanja komunalnih djelatnosti i godišnjeg izvještaja o realizaciji godišnjeg programa obavljanja komunalnih djelatnosti;
2. Pravilnik o minimumu kvaliteta i obima poslova za obavljanje komunalne djelatnosti;
3. Pravilnik o ispunjenosti uslova u pogledu kadra i tehničke opremljenosti vršioca komunalno djelatnosti za obavljanje komunalne djelatnosti;
4. Pravilnik o bližem sadržaju podataka, rokovima i načinu dostavljanja podataka i metodologiji obrade podataka koji su predmet monitoringa komunalnih djelatnosti;
5. Tehnički uslovi za komunalnu infrastrukturu, opremu i sredstva;
6. Uredba o bližim elementima i metodologiji za određivanje cijene komunalne usluge.

U cilju usklađivanja zakonodavstva Crne Gore sa zakonodavstvom Evropske unije u oblasti upravljanja otpadom donešena je Uredba o kriterijumima za prestanak statusa otpada od gvožđa, čelika, aluminijuma, bakra i stakla ("Službeni list CG", broj 26/17).

Na osnovu Zakona o regionalnom vodosnabdijevanju Crnogorskog primorja (“Službeni list CG”, broj 56/16) donijeta je Odluka o osnivanju Društva s ograničenom odgovornošću “Regionalni vodovod Crnogorsko primorje” (“Službeni list CG”, broj 79/17).

Unapređenje komunalne infrastrukture

U okviru svojin nadležnosti, Ministarstvo održivog razvoja i turizma prati niz projekata iz oblasti komunalne infrastrukture i pomaže u realizaciji istih. U 2017. godini realizovani su sljedeći projekti:

- ✓ Izgrađeno je postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda (PPOV) u opštini Herceg Novi, kapaciteta 65.300 ekvivalent stanovnika u iznosu od 8,888 miliona eura;
- ✓ Izgrađeno je 17,6 km kanalizacione i 14,5 km vodovodne mreže u opštini Tivat u iznosu od 9,5 miliona eura;
- ✓ Izgrađeno je PPOV u opštini Šavnik u iznosu od 250 000 eura.
- ✓ Nastavljena je realizacija velikog broja infrastrukturnih projekata koji imaju višegodišnji karaker (PPOV u Pljevljima i Beranama, kanalizacione mreže u Herceg Novom, Baru, Bijelom Polju i sl.).
- ✓ Potpisani su ugovori za projekte u oblasti otpadnih voda za Glavni grad Podgoricu (PPOV, kolektorski sistem, sistem za tretman kanalizacionog mulja) u iznosu od 50,35 miliona eura i realizuju se uz podršku KfW banke, i to kroz:
  - grant sredstva u iznosu od 10,15 miliona eura (dodijeljena sredstva od 1,15 miliona eura za konsultantske usluge, i dodijeljena WBIF grant sredstva u iznosu od 9 miliona eura);
  - ugovor o zajmu sa KfW bankom u iznosu od 35 miliona eura;
  - preostale finansijske potrebe u iznosu oko 5,2 miliona eura će obezbjediti Glavni grad Podgorica iz sopstvenih izvora sredstva.

- ✓ Raspisan je tender za projektovanje i izgradnju PPOV i kolektorskog sistema u Danilovgradu u iznosu od 3,95 miliona eura. Sredstva su obezbjeđana iz kredita EBRD-a.

- ✓ Projekat "Jačanje kapaciteta za implementaciju Okvirne direktive o vodama u Crnoj Gori" otpočeo je sa realizacijom 27. 2. 2017. godine i trajaće tri godine. Projekat ima za cilj da doprinese implementaciji Okvirne direktive o vodama (ODV), a obuhvatiće teritoriju Crne Gore, uključujući oba sliva sa većim rijekama: Dunavski sliv (Piva, Tara, Ćehotina, Lim i Ibar) i Jadranski sliv (Zeta, Morača, Bojana, Cijevna i Sutorina).

- ✓ Ministarstvo održivog razvoja i turizma je 19. 9. 2017. godine realizovalo projekat sanacije neuređenog odlagališta u opštini Žabljak. Sredstva u iznosu od 485.000 eura obezbijeđena su kroz Program međunarodne saradnje Republike Slovenije i Crne Gore.

- ✓ Početkom avgusta 2017. godine završena je izgradnja postrojenja za tretman ocjednih voda na deponiji „Livade“ u Glavnom gradu Podgorici. Sredstva u iznosu od 1.9 miliona eura obezbijeđena su kreditom Evropske investicione banke.

Regionalni vodovod Crnogorsko primorje

U 2017. godini Javno preduzeće je sprovelo sledeće aktivnosti:

- izrada projektne dokumentacije za povećanje kapaciteta sjevernog kraka Regionalnog vodovodnog sistema, kojim se vrši vodosnabdijevanje Tivta, Kotora i Herceg Novog.

- potpisan je Ugovor za izradu Glavnog projekta dijela cjevovoda na dionici Lastva Grbaljska – kružni tok Tivat Kotor. Izgradnjom predmetnog cjevovoda će se postojeći kapacitet ovog dijela sistema podići sa postojećih 330 l/s na planiranih 600 l/s, pri čemu će se sagledati mogućnost povećanja kapaciteta na cijelih 750 l/s, čime će se zadovoljiti dugoročne potrebe za vodom opština Tivat, Kotor i Herceg Novi.

- raspisaće se tender za izgradnju 3,2 km dugog cjevovoda, kojim će se izvršiti priključenje opštine Herceg Novi na regionalni vodovodi sistem, i to 130 l/s za područje hercegnovske rivijere od Svete Nedjelje do Kumbora i 70 l/s za područje hercegnovskog dijela pluostrva Luštica.

PROCON

U 2017. godini PROCON je sprovodio aktivnosti na sljedećim projektima:

- Izgradnja transfer stanice u opštini Mojkovac
- Izgradnja transfer stanice u opštini Andrijevica
- Izgradnja transfer stanice u opštini Plužine
- Izgradnja transfer stanice u opštini Šavnik
- Izgradnja sistema za tretman ocjednih voda na deponiji “Livade” u Glavnom gradu Podgorici
- Sanacija nesanitarnog odlagališta „Ćafe” u opštini Bar
- Sanacija nesanitarnog odlagališta „Vrtijeljka“ u Prijestonici Cetinje
- Rekonstrukcija sistema za snabdijevanje vodom u opštini Andrijevica
- Izgradnja sistema za snabdijevanje vodom u Glavnom gradu Podgorica
- Izgradnja sistema za snabdijevanje vodom u opštini Rožaje
- Izgradnja postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda i kanalizacione mreže, i unapređenje sistema vodosnabdijevanja u opštini Berane
- Izgradnja postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda i kanalizacione mreže u opštini Bijelo Polje
- Izgradnja postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda i kanalizacione mreže u Prijestonici Cetinje
- Unapređenje sistema vodosnabdijevanja u Prijestonici Cetinje
- Izgradnja infrastrukture u opštini Danilovgrad
- Izgradnja postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda i kanalizacione mreže u opštini Kolašin
- Izgradnja postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda i kanalizacione mreže u opštini Nikšić
- Izgradnja postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda i kanalizacione mreže u opštini Plav
- Izgradnja postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda i kanalizacione mreže u opštini Pljevlja

- Izgradnja postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda i kanalizacione mreže u opštini Plužine
- Izgradnja postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda i kanalizacione mreže u opštini Rožaje
- Izgradnja kanalizacione mreže u nasljima Kodre, Totoši, Bijela Gora i Donja Bratica u opštini Ulcinj
-

7.8. Zavod za hidrometeorologiju i seizmologiju

Zavod za hidrometeorologiju i seizmologiju je tokom izvještajnog perioda obavljao redovne aktivnosti monitoringa i analiziranja podataka o klimatološkim i seizmološkim događanjima u Crnoj Gori i regionu.

Do dana pripremanja ovog izvještaja nije bilo značajnijih seizmoloških događanja koji bi uticali na stanje uređenja prostora.

Po zahtjevima za davanje klimatoloških i seizmoloških podataka bitnih za uređenje prostora Zavod za hidrometeorologiju i seizmologiju je pripremio i dostavio podatke i odgovore na zahtijevana tumačenja za potrebe planskih dokumenata i projekata sledećih subjekata:

Opština Herceg Novi
Sekretarijat za prostorno planiranje i izgradnju
Podaci i odgovori na zahtijevana tumačenja za izradu planskog dokumenta „Izmjene DUP-a Bijela centar za Pijavicu“.

Opština Berane
Sekretarijat za planiranje i uređenje prostora
Podaci i odgovori na zahtijevana tumačenja za izradu PUP-a Berane.

Opština Tivat
Sekretarijat za uredjenje prostora i izgradnju objekata
Podaci i odgovori na zahtijevana tumačenja za izradu Izmjena i dopuna Detaljnog urbanističkog plana „Donji Radovići centar“, Luštica Development AD Tivat.

Opština Budva
Agencija za planiranje prostora
Podaci i odgovori na zahtijevana tumačenja za Budvu u svrhu izrade planskog dokumenta Izmjene i dopune DUP-a „Babin do“.

Glavni grad – PODGORICA
Služba menadžera
Podaci i odgovori na zahtijevana tumačenja u cilju izrade Strateškog plana razvoja za naredni petogodišnji period.

7.9. Uprava za nekretnine

U toku 2017. godine, Uprava za nekretnine je u cilju obezbjeđivanja prostornih podataka, a u okviru svojih redovnih nadležnosti radila na: nastavku realizacije projekata osnivanja katastra nepokretnosti na nepremjerenom dijelu teritorije Crne Gore, održavanju katastarske baze i kartografske baze podataka kao i ostale poslove iz nadležnosti Uprave za nekretnine, koji se odnose na realizaciju kapitalnih projekata značajnih za Crnu Goru.

Projekti osnivanja katastra nepokretnosti (KN) na nepremjerenom dijelu teritorije Crne Gore

Radovi po izrađenim i usvojenim Glavnim projektima izvode se saglasno prioritetima utvrđenim na osnovu zahtjeva proisteklih iz Strategije razvoja saobraćaja Crne Gore u dijelu koji se odnosi na izgradnju Autoputa Bar - Boljari, Jadransko - Jonskog autoputa, prioriteta i drugih zaključaka Vlade Crne Gore, a obuhvata opštine Podgorica, Cetinje, Andrijevica, Berane, Bijelo Polje, Mojkovac, Nikšić, Plav, Pljevlja, Rožaje, Šavnik i Žabljak.

Osnivanjem katastra nepokretnosti se obezbjeđuju podaci o nepokretnostima i pravima na njima. Istovremeno se izrađuje digitalni katastarski planovi sa visinskom predstavom terena i digitalni ortofoto planovi neophodni kao osnovna geometrijska podloga za izradu tehničke dokumentacije kod planiranja prostora.

Realizacijom Glavnog projekta se obezbjeđuje i neophodna tehnička dokumentacija za izradu Idejnih projekata, Glavnih projekata, Elaborata eksproprijacije i ostale dokumentacije vezano za projektovanje u prostoru iz nadležnosti Uprave za nekretnine.

Realizacija projekata osnivanja katastra nepokretnosti ima veoma veliki značaj za sva strateška planiranja koja se odnose na potrebu za podacima o vlasničkoj strukturi i georeferenciranim prostornim podacima.

Projekti osnivanja katastra nepokretnosti se realizuju u dužem vremenskom periodu i obuhvataju više faza posla koje se odnose na terenski i kancelarijski rad i obuhvataju poslove izrade projekata geodetske osnove, aerofotogrametrijsko snimanje, izradu fotomaterijala i izradu digitalnog zapisa snimaka, terensku dešifraciju i prikupljanje podataka o nepokretnostima i imaocima prava, katastarsko klasiranje, obradu prikupljenih podataka i izradu digitalnog katastarskog plana i baze podataka, poslove pripreme dokumentacije za potrebe komisije i stranaka, izlaganje podataka na javni uvid i potvrđivanje baze katastra nepokretnosti.

Svaka faza posla je izuzetno bitna, ali neophodno je istaći proces Izlaganja podataka na javni uvid elaborata premjera (u daljem tekstu izlaganje podataka), koje predstavlja utvrđivanje prava na nepokretnostima u okviru kojeg se vodi upravni postupak Sve faze posla zahtijevaju velika ulaganja, rad i odgovornost, kao i vrijeme za realizaciju istih.

Ukupna površina na kojoj su realizovani i još uvijek je u toku realizacija projekata je 555.000 ha (oko 40% teritorije Crne Gore), što je u odnosu na planiranih 250.000 iz Srednjoročnog programa radova, napredak značajan za sve korisnike usluga i prostornih podataka.

Aktivnosti vezane za ove projekte su u toku, a odnose se na:

- Izlaganje podataka, koje sprovodi Komisija, formirana saglasno zakonskoj regulativi.
- Rješavanje prigovora na terenu od strane Uprave.
- Prikupljanje podataka na terenu

Podaci su dati za sljedeće projekte:

- Nastavak, u prethodnom periodu, već započetih aktivnosti Izrada katastra nepokretnosti na dijelu područja opština Podgorica (14 katastarskih opština površine

20.372ha), Bijelo Polje (17 katastarskih opština površine 26.397ha), Andrijevica (3 katastarske opštine površine 2.195ha) i Berane (3 katastarske opštine površine 3.177ha), odnosno u ukupnoj površini od 52.141ha.

- Nastavak, u prethodnom periodu, već započetih aktivnosti Izrada katastra nepokretnosti na dijelu područja opština Nikšić (10 katastarskih opština površine 28.213 ha), Cetinje (15 katastarskih opština površine 54.670 ha), Podgorica (1 katastarska opština površine 1.911 ha), odnosno u ukupnoj površini od 84.794 ha.

- Nastavak, u prethodnom periodu, već započetih aktivnosti Izrada katastra nepokretnosti na dijelu područja Opštine Podgorica za 23 katastarske opštine na površini od 60.502 ha.

- Nastavak, u prethodnom periodu, već započetih aktivnosti Izrada katastra nepokretnosti na dijelu područja Opštine Berane, u 2 katastarske opštine, u ukupnoj površini od 4692 ha.

- Nastavak, u prethodnom periodu, već započetih aktivnosti Izrada katastra nepokretnosti za 7 katastarskih opština na dijelu područja opštine Berane i 19 katastarskih opština na dijelu područja opštine Rožaje, u ukupnoj površini od 66.726 ha.

- Nastavak, u prethodnom periodu, već započetih aktivnosti na Izradi Katastra nepokretnosti za 15 Katastarskih opština područja Andrijevica, 17 Katastarskih opština područja Berane i 7 Katastarskih opština područja Mojkovac (MNE-LAMP-7647ME-ICB-TS-09-01) ukupnoj površini od 79.417 ha.

- Projekat Izrada Katastra nepokretnosti za 10 Katastarskih opština područja Žabljak (MNE-LAMP-7647ME-ICB-TS-09-02) ukupnoj površini od 36.649 ha.

- Projekat Izrada Katastra nepokretnosti za 24 katastarske opštine, opštine Pljevlja u ukupnoj površini od 78.605 ha (MNE-LAMP-7647ME-ICB-TS-12-04).

- Projekat Izrade Katastra nepokretnosti za 16 katastarskih opština, opštine Šavnik u ukupnoj površini od 43.863 ha (MNE-LAMP-7647ME-ICB-TS-12-05).

- Projekat Izrade Katastra nepokretnosti za 18 katastarskih opština opštine Plav u ukupnoj površini od 45.106 ha, od strane strane zaposlenih Uprave za nekretnine, obavljani poslovi koji obuhvataju dešifraciju nepokretnosti, katastarsko klasiranje, izradu privremene baze katastra nepokretnosti.

Tabela 49: Prikaz realizacije po Opštinama

Naziv PO	Stupile u evidenciju KN do 1.01.2017. godine	Stupile u evidenciju KN u toku 2017. godine	Završeno izlaganje podataka i čeka se na potvrđivanje	Započeto izlaganje podataka	Ukupno
Podgorica (38)	30	1	3		34
Cetinje (15)	14		1		15
Andrijevica (18)	10	1	2	2	15

Berane (22)	7	3	3	6	19
Bijelo Polje (17)	12		5		17
Mojkovac (7)	5		2		7
Nikšić (10)	5		3	1	9
Plav (18)			2	1	3
Pljevlja (24)	14	5	5		24
Rožaje (19)	4	1	1	2	8
Žabljak (10)	8	1	1		10
Šavnik (16)		3	4	5	12

Nakon završetka ovih projekata na teritoriji Crne Gore - Opština Nikšić, oko 10 % ukupne površine ostaje evidencija popisnog katastra. Projekat za premjer ove teritorije je pripremljen i neophodno je obezbjeđivanje finansijskih sredstava.

Osnovni geodetski radovi

U cilju datumskog usaglašavanja i međusobne integracije realizovanih komponenti prostorne referentne osnove: EUREF GPS mjerne kampanje, Državna referentna GPS mreža, Permanentna mreža MONTEPOS, vrši se kontinuirano održavanje geodetske osnove.

Završen je projekat jedinstveni transformacioni parametri za prelazak u državni koordinatni sistem i integrisano u MontePos, a i istovremeno rađeno na poboljšanju kvaliteta i funkcionalnosti sistema.

U okviru projekta donacije Vlade Norveške, izvršeno je apsolutno gravimetrijsko mjerenje, a u toku je priprema tehničke dokumentacije za izradu Geoida i gravimetrijskog mjerenja.

Realizacija projekata od kapitalnog značaja za Crnu Goru

Uprava u kontinuitetu realizuje aktivnosti vezane za projekte veoma značajne za Crnu Goru:

- Projekat Izrada geodetskih podloga za projektovanje - situacionih planova R 1:1.000 dionica puta Farmaci - Smokovac;
- Projekat Izrada geodetskih podloga za projektovanje - situacionih planova R 1:5.000 Autoput Dionica Berane - Boljare;
- Projekat Izrada geodetskih podloga za projektovanje - situacionih planova R 1:5.000 Autoput Dionica Smokovac - Mateševo;
- Učešće u Projektu izrade Ortofoto CrneGore, u saradnji sa Ministarstvom poljoprivrede i ruralnog razvoja - Projekat LPIS:
  - Terenski radovi - Osnovni geodetski radovi - mjerenje orijentacionih tačaka potrebnih za blokaerotriangulaciju,
  - Digitalni model terena - za potrebe ortorektifikacije,
  - Učešće u kontroli kvaliteta.
- Učešće u Projektu izrade 3D Ortofoto CrneGore- u saradnji sa Ministarstvom održivog razvoja
  - Terenski radovi - Osnovni geodetski radovi - mjerenje orijentacionih tačaka potrebnih za blokaerotriangulaciju,
  - Digitalni model terena - za potrebe ortorektifikacije,
  - Učešće u kontroli kvaliteta.
- Obilježavanje poljoprivrednog kompleksa Šas, za potrebe Ministarstva poljoprivrede;
- Određivanje koordinata visina za potrebe aerodroma Kličevo - Nikšić.

- Za potrebe državnih organa i organa lokalne samouprave, Uprava je vršila procjenu vrijednosti nepokretnosti po podnesenim pojedinačnim zahtjevima.

U proteklom periodu veoma važne aktivnosti Uprava je imala u realizaciji eksproprijacija za potrebe implementacije kapitalnih projekata značajnih za Crnu Goru, kako u dijelu terenskih radova, tako i u dijelu vođenja upravnih postupaka:

- Autoput Bar - Boljari;
- Jadransko - jonski put;
- 400 kw dalekovod Tivat - Čevo - Pljevlja, podzemni kabal Italija - Crna Gora (Tivat);

Uspostavljanje i održavanje Kartografske baza podataka

U cilju izgradnju kapaciteta u Upravi za nekretnine i aktivnog učešća u rješenjima koja se odnose na zakonsku obavezu uspostavljanja i održavanja topografsko-kartografske baze podataka i izrade propisanih kartografskih proizvoda, Uprava je, u okviru projekta međunarodne saradnje sa Kraljevinom Norveškom, učestvovala u realizaciji projekta izrade novog kartografskog modela padataka za Crnu Goru.

Prva verzija modela je kreirana u saradnji sa ekspertima iz Norverške državne kartografske Agencije, a izvršeno je i testiranje modela kroz migraciju nekoliko skupova podataka iz postojeće topografske karte, kreirane od strane Uprave za nekretnine.

Nakon završetka radova na kompletiranju podataka za TK25000, započeti su radovi na unaprjeđenju postojećeg modela podataka i specifikacija TK 25000, kao i izradi jedinstvene baze podataka za sve listove karte. Ove aktivnosti su obuhvatili:

- analizu postojeće strukture podataka definisane specifikacijom digitalne TK25000 i unaprjeđenje struktuiranja podataka,
- struktuiranje u jedinstvenu topografsku bazu po tematskim cjelinama.

U toku su aktivnosti na ažuriranju postojećih topografskih karata 1:25.000, po pojedinačnim temama-skupovima podataka, koristeći raspoložive podatke koji su kvalitetniji i aktuelniji od podataka koji su korišteni u periodu izrade karte (2007.-2014.). To se, prije svega, odnosi na: administrativne granice, transport (Putna i željeznička mreža sa željeyničkim stanicama, trajektne linije i stanice, aerodromi i sl., Visine (izohipse i karakteristične tačke reljefa), i tematsku cjelinu Zgrade i drugi izgrađeni objekti.

U oblasti topografskog premjera i kartografije u toku su i aktivnosti na izradi EuroGeographics proizvoda.

U okviru regionalnog projekta IMPULS završena je harmonizacija podataka u skladu sa INSPIRE specifikacijama za administrativne jedinice, ortofoto, visinsku predstave terena i geografskih imena.

Premjer, označavanje, obilježavanje graničnih oznaka

Uprava za nekretnine je aktivno učestvovala:

- Izrada projektnog zadatka o uspostavljanju granične linije između Crne Gore i Albanije;
- Snimanja graničnih prelaza Kula - Dobrakovo - Dračevac;
- Utvrđivanje državne granice između Crne Gore i Kosova;
- Utvrđivanje i snimanje državne granice između Crne Gore i Albanije;
- Realizacija izmjene granice između Opština Kolašin i Mojkovac;
- Realizacija izmjene granice između Opština Berane i Petnjice;
- Realizacija izmjene granice između Opština Plav i Gusinje.

Registar kućnih brojeva, ulica i trgova

Uprava za nekretnine u svojoj nadležnosti ima i vođenje Registra ulica, kućnih brojeva i trgova (Adresni registar) na nivou Crne Gore. Imajući u vidu činjenicu da ovaj Registar nije uspostavljen, a zbog veoma velike važnosti i korišćenja od strane javnog i privatnog sektora, u toku su pripremne aktivnosti analize postojećeg stanja, kako zakonske regulative, tako i postojećih podataka, tehničke i kadrovske opremljenosti za potrebe realizacije ovog projekta.

U saradnji sa Zavodom za statistiku, Ministarstvom javne uprave i Lokalnim samoupravama u toku je izrada dokumenta koja će predstavljati osnovu za dalje aktivnosti.

Evidencija prostornih jedinica

U prethodnom periodu sa ciljem formiranja jedinstvene evidencije prostornih jedinica u saradnji sa Zavodom za satistiku rađeno je na kartiranju prikupljenih podataka o prostornim jedinicama i obezbjeđivanju on-line korišćenja baze podataka jedinstvene evidencije prostornih jedinica.

U okviru projekta IMPULS završena je harmonizacija raspoloživih podataka administrativnih jedinica u skladu sa INSPIRE direktivom, a obuhvatio je:

- analizu i usvajanje znanja vezano za specifikacije i INSPIRE modele podataka,
- upoznavanje sa radom programa HALE u kojem se radi harmonizacija, kao i usvajanje znanja vezano za rad u samom program,
- samostalni rad na programu, vezano za harmonizaciju podataka administrativnih jedinica (granica drzave, političke opšine, naselja).

Evidencija katastra vodova

Uprava za nekretnine u svojoj nadležnosti ima i uspostavljanje i održavanje evidencije Katastra vodova, a zbog veoma velike važnosti i korišćenja od strane javnog i privatnog sektora, započete su pripremne aktivnosti za realizaciju ovog projekta, a koje se odnose na pripremu pravilničke dokumentacije i analize postojećeg stanja.

Informacioni sistem

U proteklom periodu rađeno je na projektu nadogradnji softverskog rješenja za potrebe vođenja katastarskih evidencija, sa ciljem poboljšanja ne samo produkcionog dijela, već stvaranje preduslova preduslovi za razvoj e-servisa.

Shodno tome obezbijeđeni su sljedeći web servisi:

Katastarski podaci - omogućeno je da javni i privatni sektor, saglasno zakonskoj regulativi, na brz i efikasan način koristi e-servise, odnosno uvid u on-line podatke u realnom vremenu, koji se odnose na uvid u:

- vlasničku strukturu, sagalsno zakonskoj regulativi po id, br LN/PL ili broju katastarske parcele;
- aktivne zahtjeve sa ciljem onemogućavanja zloupotrebe transakcije iste nepokretnosti više puta;
- praćenje statusa rješavanja zahtjeva, na osnovu dobijenog koda prilikom predaje zahtjeva.

Uvid u podatke katastarskih evidencija ostvaren je preko web aplikacije u skladu sa zakonskom regulativom čime je omogućena dostupnost različitog sadržaja podataka, za različite vrste korisnika, što je pružilo mogućnost zajedničkog djelovanja u dijelu kako

poboljšanja kvaliteta podataka, brzine rješavanja zahtjeva, tako i većeg zadovoljstva svih korisnika.

Svi podaci su za informativne svrhe, besplatni su i omogućeno je štampanje podataka.

Podaci katastarskih evidencija saglasno zakonskoj regulativi od strane pojedinih institucija koriste se i putem servisa, kao zvanični podaci.

U toku je testiranje servisa preuzimanja e-potpisanog lista nepokretnosti, posjedovnog lista, odnosno uvjerenja. Takođe u toku je obezbjeđivanje preduslova koji se odnose na implementaciju servisa e-predaje zahtjeva.

Uprava je u toku 2010. godine implementirala Geoportal Uprave za nekretnine, koji je rađen saglasno standardima evropske unije i planiran kao budući Nacionalni Geoportal prostornih podataka Crne Gore.

U cilju poboljšanja funkcionalnosti i publikovanja novih prostornih podataka rađeno je na unaprjeđenju Geoportala Uprave, na kojem su u ranijem periodu implementirani podaci koji se odnose na: ortofoto snimke za cijelu teritoriju Crne Gore (iz 2007. godine; iz perioda snimanja 2010.-2011. godine), ortofoto iz različitog perioda snimanja za različite lokacije; karta razmjere 1:25.000; izvod iz digitalnog plana za katastarske opštine evidencije katastra nepokretnosti.

Geoportal Uprave za nekretnine omogućava pristup servisima pretraživanja i pregledanja za određeni broj metapodataka, setova prostornih podataka i servisa putem Interneta za profesionalne korisnike, kao i za široku javnost.

U cilju efikasnijeg korišćenja podataka Uprave za nekretnine, na osnovu podnijetih zahtjeva omogućen je pristup državnim institucijama, jedinicama lokalne smouprave, kao i određenom broju privatnih firmi - angažovanih kao obrađivači planske dokumentacije da putem linka pristupaju raspoloživim podacima.

Poboljšanje procesa registracije nepokretnosti

U cilju poboljšanja procesa registracije nepokretnosti u kontinuitetu se radi na:

- Aktivnostima na smanjenju potrebnog vremena za donošenje rješenja i sprovođenja promjena saglasno rješenju.
- Pripremi pravila i procedura kod registracije nepokretnosti

Shodno uočenim nedostacima, realizcija ove aktivnosti radi se u kontinuitetu, propisivanjem peciznih uputstava za nadležnosti u obavljanju posla.

Poboljšanje procesa registracije nepokretnosti, kao jedan od osnovnih ciljeva Uprave, odvijao se kroz niz aktivnosti, a među ostalim i inicijativom za Izmjene i dopune Zakona o državnom premjeru i katastru nepokretnosti u toku 2011. godine i 2015. godine. Promjenom zakonske regulative, razmjenom iskustava i primjenom dobre prakse iz zemalja regiona, kao i boljom organizacijom rada, procenat nezavršenih predmeta je u posljednje tri godine smanjen na 4% i ubrzan proces uknižbe nepokretnosti, s napomenom da je broj predmeta u odnosu na prethodni period znatno povećan.

Zakonska regulativa

U prethodnom periodu realizovane su značajne aktivnosti u oblasti stvaranja uslova za brže odvijanje pravnog prometa i uslova za brzo i sigurno ostvarivanje i zaštitu prava i interesa građana i pravnih lica, povećanje stepena pravne sigurnosti sa akcentom na jačanju zakonodavnog i institucionalnog okvira za izvršenje ugovora, kao i skraćenju trajanja postupka izvršenja ugovora, a u cilju povećanja konkurentnosti ekonomije.

U toku je analiza postojeće regulative i priprema predloga za izmjene iste sa ciljem dnevne ažurnosti kod donošenja rješenja, odnosno provođenju promjena, kao i primjene e-Uprave.

Uprava je pripremila i dostavila predlog Uredbe o visini naknada za korišćenje podataka I usluga Uprave za nekretnine.

Osim Zakona o državnom premjeru i katastru nepokretnosti, u toku je i analiza postojeće zakonske regulative iz oblasti nadležnosti UZN, a koja se odnosi na:

- Za potrebe uspostavljanja Registra ulica, kućnih brojeva i trgova u toku je analiza postojeće zakonske regulative i predlog za pravilničku regulativu;
- Priprema regulatornih i tehničkih uslova za korišćenje e-servisa saglasno postojećoj regulativi iz oblasti e-poslovanja, u cilju efikasnog i unificiranog postupanja u pružanju usluga i prezentaciji raspoloživih podataka saglasno novim potrebama i zahtjevima korisnika usluga i podataka UZN;
- U oblasti topografskog premjera i kartografije u toku su i aktivnosti na izradi i pravilničkih propisa;
- Za potrebe uspostavljanja i održavanja evidencije Katastra vodova, u toku je priprema pravilničke regulative.

Implementacija Zakona o infrastrukturi prostornih podataka

Kao jedan od priporiteta za postizanje ciljeva poboljšanje poslovnog ambijenta, jeste implementacija projekata iz oblasti geoprostornih podataka, koji su u nadležnosti više subjekta javnog sektora.

Publikovanje informacija o infrastrukturi prostornih podataka, koji se među ostalim odnose i na podatke koje su u nadležnosti Uprave za nekretnine, saglasno propisanim standardima je preduslov za lakoću poslovanja.

Realizcija ove aktivnosti radi se u kontinuitetu, shodno mogućnostima i raspoloživim resursima i predstavlja dio prethodno navedenih aktivnosti, za koje je potrebno kako obezbjeđivanje finansijskih sredstava, tako i obezbjeđivanje kadrovskih resursa.

Uprava za nekretnine je u prethodnom periodu implementirala GeoPortal-a UZN koji je saglasan standardima EU i omogućava pristup servisima pretraživanja, pregledanja i preuzimanja za određeni broj metapodataka, setova prostornih podataka i servisa putem interneta za profesionalne korisnike, kao i za široku javnost.

Takođe, Uprava je aktivno učestvovala u donošenju ovog Zakona, ali dostavljene sugestije za koje smo insistirali da su od suštinskog značaja, nijesu prihvaćene.

Zbog ne prihvatanja sugestija i kasnog početka primjena Zakona (01.01.2019. godine), može doći do rizika transpozicije INSPIRE direktive shodno planiranim aktivnostima.

6.10. Ekonomija

Direktorat za energetiku

Ministarstvu ekonomije, kao nadležnom organu za praćenje realizacije projekata iz oblasti obnovljivih izvora energije, dostavljeni su sljedeća planska dokumenta radi davanja mišljenja:

- Nacrt Lokalne studija lokacije za izgradnju potisno protočne MHE na vodovodu Berane-Lubnice, za koju je Ministarstvo ekonomije izdalo Rješenje o izdavanju energetske dozvole privrednom društvu "Benegro" d.o.o. Berane;
- Nacrt Lokalne studije lokacije "Velje brdo-solarna elektrana" u Podgorici, kojim je predviđena izgradnja solarne elektrane "Velje brdo", instalisane snage 50 MW.

Direktorat za rudarstvo i geološka istraživanja

U 2017. godini zaključeni su ugovori o koncesiji za detaljna geološka istraživanja i eksploataciju tehničko-građevinskog kamena na ležištima „Vilići", opština Pljevlja, „Štitarica - Okluglički krš", opština Mojkovac, „Štitarica - Taskavac" opština Mojkovac, „Kuside" opština Nikšić, i arhitektonsko-građevinskog (ukrasnog) kamena na ležištu „Visošica", opština Danolovgrad. Sva prethodno navedena ležišta mineralnih sirovina su definisana u prostornim planovima navedenih opština.

Ležišta mineralnih sirovina nijesu ravnomjerno raspoređena na teritoriji Crne Gore. Neravnomjernost raspodjele je u najvećoj mjeri posljedica geološke građe Crne Gore, ali u znatnoj mjeri je u zavisnosti od planske dokumentacije kako lokalne tako i državne, tj. od odnosa prema rudarskoj djelatnosti i eksploataciji mineralnih sirovina. Ukupna površina svih ležišta koja su, za sada, data za geološka istraživanja i eksploataciju, zauzima vrlo mali procenat od ukupne površine Crne Gore, ne računajući pri tome površinu budućih eksploatacionih polja ugljovodonika u epikontinentalnom pojasu Jadranskog mora.

U sadašnjem trenutku izraziti problemi razvoja rudarske djelatnosti vezani su uz prostorno planiranje, jer Prostorni plan Crne Gore do 2020. godine nije dao mogućnost razvoja rudarske djelatnosti, kao i neblagovremeno donošenje lokalnih planskih dukumenata. U Prostornom planu Crne Gore do 2020. godine definisana su samo ležišta određenih mineralnih sirovina koja su utvrđena prije 40 i 50 i više godina, a čija eksploatacija se za određena već završila.

Razvoj geologije kroz finansiranje geoloških istraživanja iz Budžeta od značaja za Crnu Goru znatno je proširio mineralni resurs, koji je sada i raznovrsniji. Međutim, taj resurs nije planski definisan, tako da je došlo do problema u njegovoj valorizaciji, odnosno, došlo je do konflikta planske dokumentacije i plana eksploatacije. Treba istaći da tokom izrade Prostornog plana Crne Gore nije tražena, a time ni korišćena, geološka podloga za posebne namjene koju radi, u skladu sa Zakonom o geološkim istraživanjima, JU Zavod za geološka istraživanja – Podgorica. Izradom novih prostorno planskih dokumenata očekuje se da će se ovaj problem riješiti. Svakako, treba istaći da će novi donešeni Prostorno-urbanistički planovi opština sjevernog i centralnog regiona Crne Gore omogućiti ubrzani razvoj rudarske djelatnosti, dok je i dalji veliki problem na područjima primorskih opština koje još uvijek nijesu donijele ovaj planski dokument. Izuzetak je Opština Ulcinj koja skoro donijela Prostorno-urbanistički plan.

Treba napomenuti da se nove koncesije na području opština Bar, Kotor i Herceg Novi ne mogu realizovati. Naime, koncesionari su izvršili detaljna geološka istraživanja i ovjereni su im elaborati o klasifikaciji, kategorizaciji i proračunu rezervi mineralne sirovine. Međutim, ne mogu ući u realizaciji II faze koncesije, odnosno, u eksploataciju, jer nadležno ministarstvo za prostorno planiranje i urbanizam ne može izdati urbanističko-tehničkih

uslove, s obzirom da planovi nijesu donijeti. Urbanističko-tehničkih uslovi su jedan od uslova za dobijanje odobrenja za izvođenje rudarskih radova na eksploataciji mineralne sirovine. Napominjemo da od strane koncesionara nije bilo intervencija u prostoru, odnosno nijesu izvođeni rudarski radovi. Problem je nelegalna eksploatacija koja dovodi do ugrožavanja prostora.

Da bi se unaprijedilo stanje uređenja prostora i sa aspekta rudarske djelatnosti, potrebna je, prije svega, saradnja nadležnih ministarstava za planiranje i urbanizam i za rudarstvo i geološka istraživanja, kao i Uprave za inspekcijske poslove, a svakako i preduzimanje mjera od strane nadležnog ministarstva za planiranje i urbanizam da se postojeća i buduća ležišta mineralnih sirovina definišu u planskim dokumentima, kako bi se prostori, na kojima su utvrđena ležišta mineralnih sirovina, zaštitili od korišćenja u druge svrhe i kako ne bi došlo do ometanja započinjanja eksploatacije ili kontradiktornosti u predviđenoj upotrebi.
Rudarska djelatnost treba da se razvija kroz racionalno upravljanje mineralnim resursima u kontekstu održivog razvoja i daljeg ekonomskog prosperiteta.

6.11. Direktorat za vanredne situacije – Ministarstvo unutrašnjih poslova

Preduzete aktivnosti i mjere u oblasti prirodnih i tehničko-tehnoloških nesreća tokom 2017. godine, kada su u pitanju aktivnosti Direktorata za vanredne situacije Ministarstva unutrašnjih poslova izdvajaju se:

Spisak podzakonskih akata koji su donešeni shodno Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti i spašavanju, čija primjena je počela 1. jula 2017. godine

- Pravilnik o bližem sadržaju i metodologiji izrade, načinu usaglašavanja, ažuriranja i čuvanja planova zaštite i spašavanja („Službeni list CG“, broj 34/17);
- Pravilnik o sadržaju i metodologiji izrade, načinu usaglašavanja, ažuriranja i čuvanja elaborata o procjeni rizika na osnovu kojih se izrađuju planovi zaštite i spašavanja („Službeni list CG“, broj 31/17);
- Pravilnik o jedinstvenim znakovima za uzbunjivanje i načinu obavještavanja i uzbunjivanja („Službeni list CG“, broj 34/17);
- Pravilnik o načinu organizovanja i angažovanja jedinica civilne zaštite („Službeni list CG“, broj 38/17);
- Pravilnik o knjižici civilne zaštite (“Službeni list CG”, broj 13/17);
- Pravilnik o visini i načinu utvrđivanja naknada za korišćenje sredstava datih u izvršavanju materijalne obaveze, naknada troškova u vezi izvršavanja materijalne obaveze i naknada za oštećena, uništena ili nestala sredstva datih u izvršavanju materijalne obaveze privrednih društava, drugih pravnih lica i preduzetnika („Službeni list CG“, broj 39/17);
- Pravilnik o sadržaju i obrascu evidencije o izdatim licencama za izradu planova zaštite i spašavanja privrednih društava, drugih pravnih lica i preduzetnika (Službeni list CG“, broj 48/17);
- Rješenje o imenovanju Operativnog štaba za zaštitu i spašavanje (“Službeni list CG”, broj 52/17);
- Urađen je Pravilnik o programu i načinu polaganja ispita za izradu planova zaštite i spašavanja privrednih društava, drugih pravnih lica i preduzetnika, kao i o obrazcu

licence i visini naknade troškova polaganja ispita i izrade obrasca licence. - Predlog pravilnika dostavljen Sekretarijatu za zakonodavstvo radi objavljivanja u Službenom listu Crne Gore.

- Urađen je Pravilnik o obrascu uvjerenja i sadržaju i načinu vođenja evidencija o izdatim uvjerenjima o osposobljavanju i uvjerenjima o usavršavanju pripadnika jedinica civilne zaštite, specijalistickih jedinica i dobrovoljnih jedinica. Akt realizovan i dobijeno uslovno i pozitivno mišljenje Sekretarijata za zakonodavstvo.

- Urađen je Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o prevozu opasnih materija - urađen Nacrt zakona i pripremljen za stavljanje na Javnu raspravu.
- Donešen je Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o eksplozivnim materijama - („Službeni list CG“, broj 31/17);
- Donešen je Pravilnik o proizvodnim i skladišnim objektima za eksplozivne materije (Službeni list CG“, broj 04/17);
- Donešen je Pravilnik o bližem sadržaju i obrascu zahtjeva za izdavanje dozvole za skladištenje i promet zapaljivih tečnosti i gasova („Službeni list CG“, broj 23/17)

U Sekretarijatu za zakonodavstvo radi dobijanja mišljenja nalaze se sljedeći podzakonski akti:

- Predlog pravilnika o utvrđivanju zdravstvene sposobnosti građana za raspoređivanje u jedinicu civilne zaštite.
- Predlog pravilnika o program i načinu polaganja ispita za izradu planova zaštite i spašavanja privrednih društava, drugih pravnih lica i preduzetnika, obrascu licence, kao i visini naknade troškova polaganja ispita i izrade obrasca licence.
- Predlog pravilnika o sadržaju i obrascu evidencije o izdatim licencama za izradu planova zaštite i spašavanja privrednih društava, drugih pravnih lica i preduzetnika.

Započelo se sa implementacijom Višekorisničkog IPA programa koji se odnosi na procjenu rizika od katastrofa i mapiranje (IPA Disaster Risk Assessment and Mapping – IPA DRAM). Opšti cilj programa je da omogući unapređenje nacionalnih sistema za prikupljanje podataka o gubicima u slučaju katastrofa i pruži podršku pri izradi procjene rizika od katastrofa i mapiranju radi dostizanja neophodnih standarda i integracije u Mehanizam za civilnu zaštitu Unije. Program je zvanično počeo sa realizacijom 1. decembra 2016. godine i trajaće do 30. novembra 2019. godine (36 mjeseci), a države korisnice programa su: Albanija, Bosna i Hercegovina, Makedonija, Kosovo, Crna Gora, Srbija i Turska. Konzorcijum koji implementira program čine: Švedska agencija za vanredne situacije (MSB), Odsjek za civilnu zaštitu Republike Italije (DPC), Uprava Republike Slovenije za civilnu zaštitu i humanitarnu pomoć (URSZR), Državna uprava za zaštitu i spašavanje Republike Hrvatske (DUZS) i italijanska istraživačka fondacija za praćenje stanja životne sredine (CIMA Research Foundation).

Direktorat za vanredne situacije MUP-a započeo je sa realizacijom projekta „ADRIATIC 2018“ koji se odnosi na organizovanje terenske vježbe civilne zaštite. Konzorcijum koji implementira projekat sačinjavaju Državna uprava za zaštitu i spašavanje Republike Hrvatske (koordinator), Direktorat za vanredne situacije MUP-a, Uprava za civilnu zaštitu i humanitarnu pomoć Republike Slovenije i Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture

Republike Hrvatske. Glavni cilj projekta je jačanje regionalne i prekogranične saradnje u oblasti civilne zaštite, upoznavanje sa procedurama i funkcionisanjem Mehanizma Unije za civilnu zaštitu, testiranje i uvježbavanje standardnih operativnih procedura, razmjena informacija, znanja i najbolje prakse između spasilačkih timova, poboljšanje odgovora na incidente na moru koji zahtijevaju zajednički odgovor na zagađenje mora i obale uz pomoć Mehanizma Unije za civilnu zaštitu. Projekat je pripremljen u okviru finansijskog instrumenta Mehanizma Unije za civilnu zaštitu, Poziv za podnošenje predloga projekata – vježbe Mehanizma Unije za civilnu zaštitu, a sprovodiće se u periodu od 1. januara 2017. godine do 30. juna 2018. godine (18 mjeseci). ADRIATIC 2018 će služiti kao platforma koja ima za cilj uključiti sve raspoložive resurse na lokalnom, nacionalnom, regionalnom i međunarodnom nivou, identikovati moguće nedostatke, područja interesa, kao i najefikasnija rješenja za poboljšanje spremnosti i odgovora u slučaju pomorske nesreće. Projektom je planirano objavljivanje priručnika *Oiled Shoreline Clean-up Manual*, koji sadrži uputstva za čišćenje obale zagađene naftom, a moći će ga koristiti svi uključeni u navedenu problematiku i po završetku projekta.

Takođe započele su aktivnosti na implementaciji projekta „SVAROG 2017“, koji implementira Konzorcijum koji sačinjavaju Državna uprava za zaštitu i spašavanje Republike Hrvatske (koordinator), Direktorat za vanredne situacije MUP-a, francuska škola za civilnu zaštitu – ENTENTE i Regionalni centar za praćenje požara Republike Makedonije. U projektu će učešće uzeti i predstavnici Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Austrije (Odsjek za operacije i koordinaciju u slučaju kriza i katastrofa), koji će učestvovati na vježbi. Glavni cilj projekta je jačanje regionalne i prekogranične saradnje u oblasti zaštite od požara, upoznavanje sa procedurama i funkcionisanjem Mehanizma za civilnu zaštitu Unije, testiranje i uvježbavanje standardnih operativnih procedura u slučaju požara, razmjena informacija, znanja i najbolje prakse između timova za zaštitu i spašavanje od požara itd. Projekat će se sprovoditi u periodu od 1. februara 2017. godine do 31. januara 2018. godine (12 mjeseci).

6.12. Kultura

U oblasti kulturne baštine, strateški i finansijski podržavani su brojni projekti u kojim je iskazana saradnja između nacionalih i opštinskih ustanova, upućujući ih na zakonom utvrđenu matičnu djelatnost u oblasti konzervatorske, muzejske i bibliotečke djelatnosti, kao i na propisanu nadležnost određenih samostalnih ili državnih organa u sastavu. Za projekte iz oblasti istraživanja, izrade i sprovođenja, konzervatorkih mjera na kulturnim dobrima, bila je uključena Uprava za zaštitu kulturnih dobara, u dijelu svoje nadležnosti kod davanja konzervatorskih uslova, saglasnosti na istraživanju ili konzervatorske projekte kao i sve druge aktivnosti u skladu sa Zakonom.

Ministarstvo je tokom godine pratilo realizaciju odobrenih aktisnosti iz Programa zaštite i očuvanja kulturnih dobara za 2017. godinu, koje su se odnosile na planirana 102 projekta, između kojih su projekti koji su uticali na uređenje prostora, iz domena kulturne baštine i to : Arheološko istraživanje Manastira Ratac I konzervacija objekata D, E, G, H unutar kompleksa; Arhološka istraživanja lokaliteta Villa Rustika - Bistrica; Arhološka istraživanja lokalitetaTorine, Opština Petinjica; Arheološka istraživanja lokaliteta Samograd – II faza; Arheološko -konzervatorska istraživanja ranohršćanske trobrodne bazilike(V-VI vijek) ;Sprovođenje arheoloških istraživanja i konzervatorskih radova na otkrivenim partijama zidova Utvrđenja Izlit – III faza; Arheološka istraživanja i izrada konzervatorskog projekta

praistorijskog lokaliteta Lipci – I faza: Arheološka istraživanja lokaliteta Duklja; Arheološka istraživanja lokaliteta Municipium S, Pljevlja; Arheološka istraživanja lokaliteta Brskovo, Mojkovac, Arheološka istraživanja u Matagužima, Podgorica; Arheološka i konzervatorska istraživanja i izrada konzervatoskog projekta za Ćaf Kiš, Tuzi, Podgorica; Geofizička istraživanja arheoloških lokaliteta na teritoriji opština Berane, Bijelo Polje, Danilovgrad, Pljevlja i Glavnog grada Podgorica; Podvodna arheološka istraživanja i valorozacija podvodnih lokaliteta 2017-2019. (I faza); Podvodna arheološka istraživanja Risanskog zaliva; Sistemska arheološka istraživanja lokaliteta Carine i Gradina u Risnu; Sprovodjenje konzervatorskih mjera na kulturnom dobru Medun; Završetak radova na konzervaciji i restauraciji Arhiepiskopske palate u urbanoj cjelini Stari grad Bar; Konzervacija i restauracija Trvđave Onogošt u Nikšiću – II faza ; Druga faza Uredjenja platoa i ogradjivanja kompleksa Zavičajnog muzeja "Ganića kula", Rožaje; Izrada konzeravatorskog projekta na kulturnom dobru Kučanska džamija; Konzervatorska istraživanja i izrada konzervatorskog projekta kulturnog dobra Bedemi sa bastionima - Stari grad Budva, I faza; Konzervatorska istraživanja i izrada konzervatorskog projekta za sanaciju eksterijera i enterijera Crkve Sv. Krsta, Petrovac (I faza); Konezrvatoska istraživanja i izrada konzervatorskog Projekta Crkve Sv. Petra i Pavla, Nikšić; Konzervatorska istraživanja izrada konzervatorskog projekta na eksterijeru i enterijeru Crkve Sv. Blagovještenja, Jeksa, Cetinje; Sprovođenje konzervatorskih mjera na dijelu arhološkog lokaliteta Carine, Risan (sonde VIII i VIII 2 i dvije prostorije sonde VII); Izrada konzervatoskog projekta i sprovođenje konzervatorskih mjera na dijelu bedema Starog grada Kotora, Kotor, Sprovođenje konzervatoskih mjera na ostacima crkve Sv. Jovana, srednjovjekovni grad Svač, Opšina Ulcinj.

Projekta Crkve Sv. Petra i Pavla, Nikšić; Konzervatorska istraživanja izrada konzervatorskog projekta na eksterijeru i enterijeru Crkve Sv. Blagovještenja, Jeksa, Cetinje; Sprovođenje konzervatorskih mjera na dijelu arhološkog lokaliteta Carine, Risan (sonde VIII i VIII 2 I dvije prostorije sonde VII); Izrada konzervatoskog projekta I sprovođenje konzervatorskih mjera na dijelu bedema Starog grada Kotora, Kotor, Sprovođenje konzervatoskih mjera na ostacima crkve S. Jovana, srednjovjekovni grad Svač, Opšina Ulcinj.

Pored toga, restauracija utvrđenja Besac realizovana je kroz dvije faze u sadanji sa Delegacijom Evropske unije u Crnoj Gori. Prva faza realizovana je u okviru višekorisničkog IPA projekta koji je implementiran 2013. godine, kada su u okviru opredjeljenih sredstava izvedeni radovi I faze na restauraciji utvrđenja u svemu pema urađenoj projektnoj dokumentaciji. Druga faza realizovana je u okviru IPA projekta "Hera" u 2016. godine i 2017. godine kada su izvedeni radovi restauraciji utvrđenja. Postpak teničke kontrole izvedenih radova je u završnoj fazi i stavljanje objekta u funkciju očekuje se do kraja tekuće godine. Projektom restauracije utvrđena Besac obezbijeđen je adekvatan tretman kulturnog dobra i negovo privođene namjeni u trustičke svrhe, čime je obezbijeđena adekvatna valorizacija kompleksa i njegova uptreba na održivoj osnovi. Osim navedenog projekta, ukazujemo i na Projekat restauracije nepokretnog kulturnog dobra – Mlin Ivana Crnojevića, koji Ministarstvo kulture odnosno, Direktorat za kulturnu baštinu realuzuje od 2016. godine, kada su izvršena arheološka istraživanja i izrađen konzervatorski projekat za sprovođenje konzervatorskih mjera na predmetnom kulturnom dobru. Početkom 2017.godine, Ujedinjene nacije za razvoj sprovele su tendersku proceduru za izbor izvođača radova. Pored restauracije objekta, radovi su obuhvatili i vanjsko uređenje prostora tj. izradu pristupne staze. Radovi na objektu su u potpunosti izvedeni, dok su radovi na izradi pristupne staze u završnoj fazi. Imajući u vidu vremenske nepogode, dinamika realizacije projekta je djelimično usporena, međutim stavljanje objekta u funkciju očekuje se najkasnije početkom 2018. godine.

Realizacijom projekta obezbijeđena je sanacija objekta koji je bio u ruševnom stanju i njegova prezentacija i valorizacija privođenjem namjeni, prvenstveno u turističke svrhe. U cilju zaštite kulturnih dobara kroz plansku dokumentaciju, na osnovu podataka Uprave za zaštitu kulturnih dobara, organa u sastavu Ministarstva kulture, utvrđeno je donošenje osam studija zaštite kulturnih dobara u 2017. godini.

Pored navedenog, Ministarstvo kulture sprovelo je aktivnosti na unaprijeđenju pravnog okvira iz domena kulturne baštine, a koje se odnose na pripremu teksta Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti prirodnog i kulturno istorijskog područja Kotora, dok je od strane Vlade, usvojen Dokument "Procjena uticaja na baštinu za cjelokupno područje Kotora", pa su u cilju sistemskog uređenja monitoringa intervencija u prostoru, predložene procedure sprovođenja procesa procjene uticaja na baštinu, koje su predmet izmjena i dopuna pomenutog zakona. Naime, Procjena uticaja na baštinu (HIA) je mehanizam koji do sada nije bio definisan nacionalnim zakonskim okvirom, a postoji međunarodna obaveza njenog donošenja. Kroz prodložene izmjene i dopune Zakona, ova procedura je uvedena i na nacioalno zakonodavstvo.

Sledstveno izloženom, može se zaključiti da je Ministarstvo kulture sa aspekta svojih ovlašćenja i nadležnosti, djelovalo na polju uređenja prostora, u smislu sprovođenja aktivnosti usmjerenih za zaštitu i očuvanje kulturne baštine.

7. ZAKLJUČNI STAVOVI SA PREDLOGOM AKTIVNOSTI

Stanje u prostoru

Crnogorski prostor odlikuje se izuzetnim kvalitetom prirodnog pejzaža, regionalnom raznolikošću i velikim stepenom očuvanosti prirode. Samim tim, crnogorski prostor sadrži sve potrebne vrijednosti i objektivne mogućnosti za kvalitetan i održiv razvoj.

Veći stepen održivosti podrazumijeva, između ostalog, i aktiviranje prostornih rezervi unutar postojećih naselja, njihov organski rast i kontrolu disperzne i nepovezane izgradnje duž saobraćajnica, u predgrađima naselja, kao i duž obalnog ruba. Upravo su ovo neki od ključnih problema prostornog razvoja u Crnoj Gori, nažalost, još uvijek nedovoljno identifikovanih u planskoj dokumentaciji, pa samim tim, veoma primjetnih u prostoru.

Jedan od nezaobilaznih segmenata državne politike mora biti odgovarajući tretman prostornih potencijala koji su osnovni faktor konkurentnosti Crne Gore. Ovo saznanje iznova poziva na oprez i potrebu promišljenog i dugoročnog tretmana prostornih resursa. Teme razlike između rasta i razvoja, potrebe uspostavljanja savremenog i sveobuhvatnog upravljanja urbanim rastom u Crnoj Gori moraju biti valjano i pravovremeno tretirane. Crna Gora mora konačno spoznati granice svog urbanog rasta, osobito na obali, ali i ne manje bitno, mora naučiti kako da obezbijedi novu vrijednost za zajednicu od urbanog rasta.

Razvojni procesi ukazuju na izražene regionalne razlike, što nameće potrebu za redefinisanjem dosadašnjih modela u prostornom planiranju, a podstiču nove modele integralnog upravljanja prostorom u skladu sa državnim interesima.

Evropske integracije nameću nove obaveze savremenog prostornog razvoja, posebno u oblasti poštovanja evropskih regionalnih politika, kako bi se smanjile razlike u interesima i potencijalima.

Politika uređenja prostora

Novim Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata uspostavljen je jasan, transparentan, efikasan sistem planiranja i izgradnje, primjeren s jedne strane tržišnom načinu privređivanja, a sa druge težnjom održivom razvoju. Fokus politike u ovoj oblasti mora biti usmjeren na jednovremeno obezbjeđenje kvalitetne planske dokumentacije za teritoriju cijele Države, odnosno na izradu novog Prostornog plana Crne Gore i Plana generalne regulacije.

Kvalitet planske dokumentacije

Prostorno planiranje nedovoljno odslikava kreativan proces kojim se valorizuju i afirmišu ambijentalne i prostorne vrijednosti, a sve češće se svodi isključivo na definisanje novih građevinskih područja, bruto i neto površina, bez dovoljno pažnje usmjerene ka opštem interesu. Kvalitetno uređenje prostora ne može se postići samo pukim ispunjavanjem propisa i formalno-pravnih odrednica, već je od presudne važnosti upravo kvalitet planske dokumentacije.

S toga, na kvalitet planske dokumentacije mora biti usmjeren poseban fokus politike planiranja, a što podrazumijeva: jednovremeno obezbjeđivanje regulacionog planskog dokumenta za teritoriju cijele Države – Plana generalne regulacije, propisivanje smjernica za unaprijedjenje kvaliteta izgrađenog prostora i jasnih pravila građenja, jačanje uloge inspekcije u proceduri sprovođenja planske dokumentacije, veći stepen usklađenosti planskih dokumenata sa sektorskim politikama i sa parametrima održivosti; afirmisanje prostornog identiteta države; davanje adekvatnih i stručnih odgovora na prostorne izazove; afirmaciju regionalnog planiranja; kompletiranje digitalnog katastra nepokretnosti, uspostavljanje katastra podzemnih instalacija.

Kvalitet izgrađenog prostora

Nakon usvajanja Zakona o uređenju prostora i izgradnji (2008. godine), kroz donošenje nove generacije prostorno planskih dokumenata, posebna pažnja prilikom izrade planske dokumentacije bila je posvećena **zaštiti kulturnog i prirodnog pejzaža, autentičnih ambijenata i propisivanju mjera zaštite životne sredine.**

Međutim, uprkos dugoj tradiciji kvalitetnog i stručnog planiranja u Crnoj Gori, i kvalitetnim i temeljnim reformama sistema planiranja, proces izrade i donošenja planova zahtjeva stalno unaprijeđivanje.

Evidentno je da nekontrolisano širenje urbanih cjelina i nedosljedno primjenjivanje standarda održive i ambijentalno usklađene gradnje, negativno utiču na prostor i kvalitet životne sredine, koji su naš najvažniji resurs.

U urbanim sredinama Crne Gore živi preko 60% ukupnog stanovništva na čiji kvalitet života negativno utiču problemi koji se direktno tiču planiranja (nizak kvalitet javnih prostora i saobraćajne infrastrukture, nedostatak ozelenjenih prostora u gradovima, ad-hoc arhitektonska rješenja u potpunom neskladu sa okruženjem i kontekstom). Takođe, najveći

broj turista koji dolazi u Crnu Goru posjeti upravo urbane sredine, tako da je slika koju ponese iz Crne Gore zapravo odraz našeg odnosa prema prostoru.

Jedan od bitnih uzroka lošeg tretmana javnih površina je i neadekvatan sistem finansiranja izgradnje komunalne infrastrukture i nepostojanje sistema finansiranja za održavanje javnih površina (parkova, trgova, javne rasvjete itd). Postojeći sistem bazirao se na obračunu i dinamici naplate koja nije odslikavala realne potrebe za ulaganjem u komunalno opremanje i održavanje komunalne infrastrukture i javnih površina na konkretnoj lokaciji (nepostojanje principa položajne rente).

Prioritetni zadaci u narednom periodu biće usmjereni ka **očuvanju identiteta crnogorskog prostora**, saniranju područja ne samo bespravne, već i planske a vizuelno neusklađene gradnje, kao i uspostavljanju odgovornog odnosa građana prema urbanoj sredini, koji je i dalje na niskom nivou.

Planiranje i izgradnja objekata koji kvalitetom izgradnje poštuju tradiciju, a prihvataju nove, savremene tehnologije gradnje (energetska efikasnost, zelena gradnja, bioklimatska arhitektura), podižu kvalitet života i stvaraju uslove za dodatno investiranje.

Cilj je očuvanje identiteta crnogorskog prostora planerskom zaštitom cjelokupne teritorije i uključivanjem kulturnog i prirodnog predjela u sistem prostornog uređenja. Na taj način usmjeriće se afirmacija obilježja i vrijednosti karakterističnog crnogorskog ambijenta, očuvanje i održivi razvoj kulturnog nasljeđa i zaštićenih područja, ali i unapređivanje kvaliteta oblikovanja u prostoru.

Kvalitet izgrađenog prostora ocijenjuje se na osnovu:

- kvaliteta arhitekture;
- kvaliteta izvođenja radova;
- primjenjenih principa održivosti.

U tom smislu bi, u narednom periodu, kroz izradu Državnih smjernica razvoja arhitekture trebalo definisati konkretne inicijative, aktere i aktivnosti koje će uticati na ova 3 indikatora.

Bespravna gradnja

Bespravnom i u osnovi nekvalitetnom gradnjom, neodgovarajućim oblikovanjem građevina, zauzimanjem i usitnjavanjem poljoprivrednih površina, nelegalnim priključivanjem na komunalnu infrastrukturu i drugim nizom nepravilnosti koje prate takav vid gradnje, poništava se temeljna racionalnost korištenja prostora.

Usvojeni Zakon o planiranju prostora i izgradnji objekata predstavlja značajan korak u rješavanju pitanja bespravne gradnje. Na tom planu, dva su osnovna zadatka: a) zaustaviti bespravnu gradnju, poštujući principe Bečke deklaracije; i b) dosljedno sprovesti postavljene sistemske uslove za legalizaciju, a posebno unapređivanje kvaliteta nelegalnih objekata i naselja.

Jasno je da bi efikasno i brzo sprovođenje propisa u ovom pravcu značilo i stvaranje efikasnih mehanizama naplate osnovnih prihoda lokalnih samouprava, a samim tim i stvaranja preduslova za prevazilaženje problema njihovog finansiranja.

Praćenjem prostorno – planske dokumentacije jedinica lokalne samouprave, uočena je tendencija prenamjene poljoprivrednog zemljišta u građevinsko. Koncentracijom i prostornim širenjem stambenih, privrednih i infrastrukturnih sadržaja povećava se potencijalna i stvarna ugraženost i gubitak zemljišta. Radi očuvanja i zaštite poljoprivrednog zemljišta od prenamjene, ovakve trendove treba svesti na najmanju moguću mjeru i težiti da se što veće površine poljoprivrednog zemljišta privedu osnovnoj namjeni odnosno poljoprivrednoj proizvodnji.

PREDLOG AKTIVNOSTI U NAREDNOM PERIODU

Na osnovu analize stanja uređenja prostora u prethodnom periodu i pregleda aktivnosti sprovedenih tokom 2017. godine, u nastavku se predlažu prioritetne aktivnosti za dalje unaprijedjenje sistema planiranja prostora:

Metodologija prostornog planiranja

Formalno-pravni pristup izradi planova neophodno je zamjeniti konceptualno-kreativnim.

Stoga se predlaže sljedeće:

- Započeti stvarnu primjenu **GIS alata** u izradi prostorno planske dokumentacije na svim nivoima;
- Uspostaviti informacioni sistem za praćenje i ažuriranje podataka o stanju u prostoru na nacionalnom nivou (prioritetna akcija - **indikatori izgrađenosti**);
- **Građevinska područja** planirati tako da su ona rezultat prostornih i urbanističkih rješenja, a ne zahtjeva korisnika prostora;
- Uključivanje građana u procese donošenja odluka, koristeći prednosti novih vidova komunikacione i informacione tehnologije (**prethodno učešće javnosti**).

Izrada Državnih smjernica razvoja arhitekture

Državne smjernice razvoja arhitekture predstavljaju dio državne politike usmjerene opštim interesima planiranja, izgradnje, kulture i obrazovanja. U cilju stvaranja uslova za kvalitet izgrađene sredine, očuvanja i zaštite životne sredine, podsticanja održivog razvoja, kao i podizanja društvene svijesti o značaju arhitekture, neophodno je formirati smjernice kako bi se definisali ciljevi i uspostavili kriterijumi za sistemsko određenje arhitektonske struke.

Izrada Državnih smjernica razvoja arhitekture mora početi ustanovljavanjem platforme oko koje bi se okupili reprezentativna strukovna udruženja, koja bi u pravom smislu riječi bila garant održavanja kvaliteta arhitektonskog projektovanja i efikasnosti struke, te nadležne državne i akademske institucije (ministarstva, fakulteti, instituti), što bi rezultiralo daljom izradom dokumenta arhitektonske politike.

U Državne smjernice razvoja arhitekure integrisati principe **Evropske povelje o prostornom planiranju i Nove urbane agende.**

Unapredjenje kvaliteta prostorno-planske dokumentacije

S obzirom na evidentan problem neusklađenosti prostorno planske dokumentacije i «preplaniranosti», urbanistički i arhitektonski neprihvatljive izgradnje, ali i nedostatak stručnih kriterijuma za oblikovanje prostora, predlaže se:

- Uspostavljanje urbanističkih pravila za cijelu Crnu Goru (pravila uređenja prostora) kojima će se unaprijediti vizuelni identitet prostora i koja će biti implementirana kroz Plan generalne regulacije;
- Kompletiranje digitalnog katastra nepokretnosti i uspostavljanje katastra podzemnih instalacija (nadležnost Uprave za nekretnine).

Unaprijedjenje kvaliteta urbanog okruženja

- **Afirmisanje urbane obnove** - prostorne transformacije gradske strukture, kroz plansku dokumentaciju i kroz konkretne aktivnosti opština i države (urbana rekonstrukcija i sanacija, uređenje javnih površina, ozelenjavanje, uređenje fasada u gradskim jezgrima);
- **Promovisanje umjerenog policentričnog razvoja** koji razvija gradska jezgra, ali unaprijedjuje i prigradske centre i rubne gradske zone;
- Usmjeravanje razvojnih aktivnosti na **brown field lokacije** - napuštena ili zapuštena gradska područja, infrastrukturno povezana, ali neiskorištena;
- **Unapređivanje vitalnosti i privlačnosti ruralnog prostora;**
- Plansko **očuvanje identiteta crnogorskog prostora** koje zahtijeva temeljnu valorizaciju prostora, prirodnih fenomena i kulturnog pejzaža koje je neophodno zaštititi kao prirodne i stvorene elemente i nosioce urbanog identiteta. Planska zaštita i očuvanje tih područja uključuje prepoznavanje mogućih načina korišćenja kako bi se primjereno iskoristili njihovi potencijali;
- **Javni prostor i arhitektura kroz arhitektonske konkurse** - Kako bi došli do što kvalitenijeg javnog prostora i arhitekture sa posebnim akcentom na vizuelnu usklađenost urbanog okruženja neophodno je sprovesti javne arhitektonske konkurse za sve projekte javnih prostora i objekata u javnoj upotrebi.

Ovaj izvještaj objaviće se u „Službenom listu Crne Gore“.

Broj:07-1161
Podgorica, 22.marta 2018. godine

VLADA CRNE GORE

Predsjednik,

Duško Marković

ANEX 1
IZVJEŠTAJ O STANJU UREĐENJA PROSTORA U 2017.GODINI
ZA OPŠTINU ANDRIJEVICA

1. UVOD

U skladu sa Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekta ("Sl.list CG", broj 64/17), obaveza je Ministarstva da podnese Vladi izvještaj o stanju uređenja prostora na usvajanje, a lokalne uprave Ministarstvu podatke i informacije shodno članu 14 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata.

S tim u vazi predviđeno je da se u izvještaju obrade sledeća pitanja: analiza sprovođenja planskih dokumenata, ocjene sprovedenih mjera i nihov uticaj na upravljanje prostorom, uticaj sektorskih politika na oblast planiranja, aktivnosti u vršenju prenijetih i povjerenih poslova; aktivnosti drugih pravnih lica na poslovima vezanim za planiranje; praćenje stana građevinskog zemljišta podatke o prijavama za gradnju odnosno podnošenju objekta; podacima o izdatim građevinskim dozvolama za složene inženjerske objekte; izrađeni ili postavljeni objekti; pokazatelji zgrada; kao i druge elemente od važnih za prostor za koje se izvještaj izrađuje.

2. ANALIZA SPROVOĐENJA PLANSKIH DOKUMENATA

U cilju što efikasnijeg i potpunijeg uređenja prostora na cijeloj teritoriji u toku je izrada Strategijskog plana razvoja opštine Andrijevica za period od 2017. do 2022.godine (urađen Nacrt plana i zakazana javna rasprava).

Usvojen je prostorno - urbanistički plan opštine Andrijevica (Sl. list CG - opštinski propisi, br.40/11).
Usvojen je detaljni urbanistički plan ,,Centralna zona,, opštine Andrijevica (Sl. List CG - opštinski propisi", br.36/17).
Radi potpunijeg uvida u strukturu površina u daljem tekstu dajemo bilanse površina prostorno planskog rješenja u okviru PUP-a.

NAMJENA	POSTOJEĆE км^2	PLANIRANO км^2
Šumsko zemljište	174,2	174,2
Poljoprivredno zemljište	132,4	131,4
Vodno zemljište	7,5	7,5
Putevi	1,0	1,6
Građevinska područja i naselja	6,1	13,2
Ostalo zemljište	18,8	12,1
Ukupno	340,0	340,0

U prošloj godini planirana je realizacija jednog broja projekata i programa koji su u funkciji unapređenja komunalne infrastrukture na području opštine Andrijevica. U okviru Kapitalnog dijela budžeta je planirano nešto više sredstava za ove namjene.

Imajući u vidu sve to u prošloj godini planirana su sredstva za sledeće namjene:

1. Nastavak Projekta sanacije fasada stambenih zgrada ..... 30.000,00 €

2. Sanacija putne mreže po programu .....40.000,00 €
3. Tekuće održavanje puteva u ljetnjem periodu po programu ..... 84.000,00 €
4. Tekuće održavanje puteva u zimskom periodu po programu ..... 15.000,00 €
5. Održavanje čistoće i zelenih površina po programu ..... 60.000,00 €
6. Učešće u projektima EU ..... 14.000,00 €
7. Izrada projektne dokumentacije ..... 18.000,00 €
8. Rekonstrukcija gradskog vodovoda ..... 200.00,00 €
9. Vodosnabdijevanje- seoski vodovod ..... 40.000,00 €
10. Uređenje grada ..... 20.000,00 €
11. Rekonstrukcija kasarne „Jošanica“ ..... 96.272,60 €
12. Izgradnja MHE „Krkori“ ..... 420.000,00 €
13. Izgradnja tribina na stadionu FK „Komovi“..... 27.000,00 €
14. Uređenje obaloutvrde na rijeci Lim ..... 25.000,00 €

Ukupno: ..... 1.089.272,60 €

U ovom periodu zaključno sa 07.decembrom utrošena su sredstva u iznosu od 575.590,01€ i to:

1. Nastavak Projekta sanacije fasada stambenih zgrada ..... 10.756.01 €
2. Sanacija putne mreže po programu ..... 40.000,00 €
3. Tekuće održavanje puteva u ljetnjem periodu po programu..... .54.260,00 €
4. Tekuće održavanje puteva u zimskom periodu po programu ..... 5.340,11 €
5. Održavanje čistoće i zelenih površina po programu ..... 60.000,00 €
6. Učešće u projektima EU ...../ €
7. Izrada projektne dokumentacije ..... 7.000,00 €
8. Rekonstrukcija gradskog vodovoda ..... 159.492,36 €
9. Vodosnabdijevanje- seoski vodovod ..... 18.061,60 €
10. Uređenje grada ..... 20.511,64 €
11. Rekonstrukcija barabane „Jošanica“ ..... 95.892,48 €
12. Izgradnja MHE „Krkori“ ..... 66.000,00 €
13. Izgradnja tribina na stadionu FK „Komovi“ ..... 27.000,00 €
14. Uređenje obaloutvrde na licima Lim ..... 11.337,50 €

Ukupno: ..... 575.590,01 €

3. SPROVEDENE MJERE I NJIHOV UTICAJ NA UPRAVLJANJE PROSTOROM I NJEGOVU ZAŠTITU

Sekretarijat za poslove lokalne uprave posebnu pažnju posvetio je izradi pravne regulative u skladu sa novim Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekta kako bi donosi potrebne Odluke čime su stvoreni uslovi za sprovođenje zakonskih rješenja na lokalnom nivou.

4. PODACI O IZGRAĐENIM OBJEKTIMA UKLJUČUJUĆI I OBJEKTE IZGRAĐENE SUPROTNO ZAKONU

Izdato je 14 (četrnaest) rješenja urbanističko-tehničkih uslova i to svih 14 (četrnaest) za novi gradnju.
Izdato je 8 (deset) građevinskih dozvola i to za objekte koje treba da se grade.

Podatke o restituciji ne posjedujemo pošto su zahtjevi o povraćaju obeštećenja proslijeđeni prije par godina par godina Regionalnoj Komisiji (Bijelo Polje) na dalju obradu.

Podaci o porezima na nepokretnosti za 2017:

- Ukupan broj poreskih obveznika (pravna i fiz.lica) za 2017 god. za zemljište i objekte je 10.784
- Ukupno poreskih obveznika za objekte pravna lica 28, fizička lica 33652, ukupno 3389
- Zaduženje na godišnjem nivou za objekte (pravna i fizička lica) 61.291,11 €. Naplaćeno je ukupno 49.729,82 € procenat naplate 81,13%.
- Ukupno poreskih obveznika za zemlju (pravna lica) 28, fizička lica 7363, ukupno 7375.

Zaduženje za zemljište (pravna i fizička lica) je 141.640,30 €, prikupljeno je 29.540,57 €, procenat naplate je 20,85%.

- Zaduženje za 2017.godinu (zemlja i objekti) je 202.931,41 €

Ukupno naplaćeno 79.270,39 € ili 39,06%.

Podatke i informacije shodno članu 14 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekta kao što su (aktivnosti u vršenju prenijetih i povjerenih poslova, podatke o prijavama za građenje, odnosno postavljanje objekata, podatke o građevinskim dozvolama za složene građevinske objekte, izgrađenim odnosno postavljenim objektima i dr.) nemamo, nije bilo aktivnosti i prijava u vezi pomenutog.

ANEX 2
IZVJEŠTAJ O STANJU UREĐENJA PROSTORA U 2017. GODINI
ZA OPŠTINU BAR

1. UVOD

Osnov za izradu Izvještaja o stanju uređenja prostora sadržan je u odredbama člana 14 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata („Sl.list CG“, br 64/17), kojim je propisana obaveza ministarstva da Vladi podnese godišnji izvještaj o stanju uređenja prostora. Podaci iz ovog izvještaja se koriste za dio izvještaja ministarstva koji se odnosi na Opštinu Bar.

Izvještaj je izrađen u skladu sa Uputstvom o bližoj sadržini Izvještaja o stanju uređenja prostora, br. 01-1523/1 od 25.05.2010. godine, donijetim od strane Ministarstva održivog razvoja i turizma.

1.1. Realizacija obaveza i aktivnosti po osnovu izvještaja za prethodnu godinu

Izvještaj o stanju uređenja prostora za 2016.godinu i Program uređenja prostora za 2017.godinu, kao prioritetni zadatak prepoznali su rad na donošenju započete planske dokumentacije. Shodno tome, u 2017.godini su nastavljene aktivnosti na izradi započete planske dokumentacije.

S obzirom da je Prostorno urbanistički plan u izradi, osnovni planski dokument Opštine Bar za period do 2020. godine je Generalni urbanistički plan Bara (GUP), kojim su date smjernice i mjere za realizaciju plana: smjernice etapnog razvoja, smjernice za prostornu organizaciju i izradu detaljnih urbanističkih planova (DUP), urbanističkih projekata (UP) i lokalnih studija lokacije (LSL). Pored toga, GUP-om su određene prostorne zone, date su smjernice za ravnomjerniji teritorijalni razvoj, racionalnu organizaciju, rezervaciju i zaštitu prostora, unaprjeđenje kvaliteta življenja, povećanje dostupnosti disperzne mreže naselja, razvoj prostornih zona i sekundarnih centara, ravnomjerniji socioekonomski razvoj, odgovorno upravljanje raspoloživim prirodnim i stvorenim resursima, životnom sredinom i kulturnim dobrima, i drugo. Poseban značaj za razvoj Opštine Bar ima Prostorni plan područja posebne namjene za morsko dobro Crne Gore, Prostorni plan područja posebne namjene za nacionalni park Skadarsko jezero i Detaljni prostorni plan autoputa Bar – Boljare.

U okviru poslova na praćenju izrade i donošenja prostorno planske dokumentacije, u toku 2017. godine donijeta je odluka o izradi detaljnog urbanističkog plana Industrijska zona Goran i odluka o izradi izmjena i dopuna planskog dokumenta DUP Petovića Zabio, za koje je izvršen odabir obrađivača. Tokom izvještajnog perioda je Ministarstvo održivog razvoja i turizma od Opštine Bar preuzelo izradu izmjena i dopuna DUP-a “Maljevik” po posebnom postupku.

Osim navedenih, u ovom periodu se već duže vrijeme zbog objektivnih razloga (nedostatak ažurnih i ovjerenih katastarskih podloga za izradu plana, nedostatak Studije zaštite kulturnih dobara), u izradi nalazi 10 planskih dokumenata, od čega 7 novih planova i 3 izmjene i dopune važećih planskih dokumenata. U skladu sa Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata, rok za završetak ovih planskhi dokumenata je 9 mjeseci od dana stupanja na snagu zakona.

U 2017.godini aktivno je rađeno na komunalnom opremanju građevinskog zemljišta, kao jednom od uslova za blagovremenu i adekvatnu realizaciju planova, u cilju usmjeravanja gradnje na područja za koja je planovima predviđena. Nastavljeni su radovi na realizaciji projekta vodosnabdjevanja i odvođenja otpadnih voda - Faza III na području opštine. Osim toga, prioritet je dat investitorima koji su izmirili naknadu za komunalno opremanje građevinskog zemljišta i prema kojima Opština ima obaveze u skladu sa zaključenim ugovorima.

2.ANALIZA SPROVOĐENJA PLANSKIH DOKUMENATA

2.1.Organizacija, korišćenje i namjena prostora po planskim dokumentima - pokrivenost teritorije planskim dokumentima

Pod planiranjem prostora podrazumijeva se utvrđivanje namjene i korišćenja prostora donošenjem prostornih i urbanističkih planova, kao i praćenje njihove realizacije.

U okviru Generalnog urbanističkog plana, cca 3690 ha (59% površine zahvata GUP-a) predviđeno je sa namjenama koje podrazumijevaju obavezu izrade planskih dokumenata sa detaljnom urbanističkom razradom, a 2535 ha predstavljaju ostale površine.

Ukupna površina prostora obuhvaćena donijetim lokalnim planskim dokumentima iznosi cca 2005 ha.

Vlada Crne Gore donijela je 6 državnih studija lokacije na teritoriji opštine Bar, koje obuhvataju prostor od cca 250 ha kopnenog dijela Opštine Bar. Trenutno je u izradi 12 lokalnih planskih dokumenata za još 849 ha zahvata GUP-a koji do sada nije bio pokriven važećom planskom dokumentacijom sa detaljnom razradom i cca 323 ha koji su obuhvaćeni izmjenama i dopunama postojećih planova.

Uzevši u obzir sve navedeno, dolazi se do podatka da je cca 61**%** teritorije GUP-a za koju je potrebna izrada planske dokumentacije pokriveno lokalnim i državnim planskim dokumentima, a da su u izradi lokalni planski dokumenti koji pokrivaju još 35% prostora.

2.1.1. *Državni planski dokumenti*

Opšti pravci razvoja opštine Bar po Prostornom planu Crne Gore su: Luka Bar, industrija (uključujući formiranje slobodne industrijske zone), pomorska privreda, turizam i poljoprivreda.

Praktično istovremeno donošenje Prostornog plana Crne Gore, Prostornog plana područja posebne namjene za morsko dobro, Generalnog urbanističkog plana Bara i Detaljnog prostornog plana »Autoput Bar — Boljare« dovelo je do velikog stepena usklađenosti ovih planskih dokumenata. Ako se uzme u obzir da je vremenski obuhvat sva četri dugoročna, strateška, planska dokumenta do 2020. godine, može se zaključiti da je stvoren čvrst planski i urbanistički okvir na kojem će se bazirati razvoj opštine Bar u ovoj deceniji.

Redni broj	Naziv planskog dokumenta	Površina (ha)
1	Prostorni plan Crne Gore	
2	Prostorni plan područja posebne namjene za morsko dobro Crne Gore	
3	Prostorni plan područja posebne namjene za nacionalni park Skadarsko jezero	
4	Detaljni prostorniplan Autoput Bar-Boljare	
5	Državna studija lokacije Sektor 51- Čanj	65
6	Državna studija lokacije Sektor 53-Sutomore	72
7	Državna studija lokacije Sektor 54- Ratac – Zeleni pojas	54,89
8	Državna studija lokacije – Dio sektora 56 –Marina Bar	49,84
9	Državna studija lokacije – Dio sektora 58 –Turistički kompleks Ponta-Ruža vjetrova	4,30
10	Državna studija lokacije Virpazar	140,10

2.1.2. Lokalni planski dokumenti

Generalni urbanistički plan ("Službeni list Crne Gore , broj 07/08)

Grad Bar je dobio prvi Generalni urbanistički plan 1906. godine. Generalni urbanistički plan Bara zahvata površinu od 6.225 ha priobalnog područja Jadranskog mora do granica susjednih opština Budva i Ulcinj(12.32 % površine opštine Bar).
Generalni urbanistički plan Bara (GUP) SO Bar je usvojila odlukom br. 01-5130 od 24.11.1970. godine, potom je usvojena Revizija GUP-a odlukom 01-255 od 21.11.1985. godine, a u decembru 2007. godine usvojene su Izmjene i dopune Generalnog urbanističkog plana Bara do 2020. godine.
Sprovođenje: Za namjene koje podrazumijevaju izgradnju i uređenje prostora, GUP-om je određeno cca 3.690 ha, znatno više u odnosu na GUP iz 1985. godine (2.130 ha), što je 59% od ukupne površine GUP-a. GUP iz 2007. godine je u ovom smislu stvorio znatno povoljnije pretpostavke planske izgradnje.
U skladu sa važećim generalnim urbanističkim planom, do kraja 2017. godine važećim lokalnim planskim dokumentima sa detaljnom urbanističkom razradom obuhvaćeno je cca 2005ha (20.050.000m^2), a u zahvatu državnih studija lokacije detaljnom razradom je obuhvaćeno 250,23ha (2.502.300m^2) kopnenog dijela i 136 ha (1.360.000 m^2) akvatorije Jadranskog mora.
Dinamika realizacije GUP-a u proteklih 30 godina, u dijelu uređivanja građevinskog zemljišta, nije odgovarala planiranoj. Realizaciju GUP-a nije pratilo odgovarajuće uređivanje građevinskog zemljišta. Pored toga, može se postaviti pitanje obuhvata područja GUP-a (6.225 ha), s obzirom na nisku gustinu naseljenosti. Ovako niska gustina na velikom prostornom obuhvatu poskupljuje uređivanje zemljišta, ali i druge troškove funkcionisanja infrastrukture na prostoru opštine Bar. Generalni urbanistički plan Bara do 2020.godine, kroz planska dokumenta sa detaljnom razradom, definisao je faze realizacije infrastrukture: saobraćajnice, elektroenergetska infrastruktura, hidrotehnička infrastruktura, komunalni objekti. Činjenica da je došlo do značajne promjene namjene površina u zahvatu GUP-a

Bara nameće kao potrebu i planiranje, odnosno, izgradnju novih, znatno većih, kapaciteta komunalne infrastrukture.

VAŽEĆI DETALJNI URBANISTIČKI PLANOVI

Čanj II(Službeni list CG — opštinski propisi, broj 39/13)
Površina zahvata.....91 ha

Sutomore - centar(„Službeni list CG — opštinski propisi", broj 40/12)
Površina zahvata:.....196 ha

Zelen(„Službeni list CG — opštinski propisi", broj 40/12)
Površina zahvata:..... 10.5 ha

Bjelila-Rutke-Gorelac („Službeni list CG" — opštinski propisi, broj 7/15)
Površina zahvata :.....177,74 ha

Brca („Službeni list CG" — opštinski propisi, broj 16/11)
Površina zahvata:..... 71 ha

Zeleni pojas(„Službeni list CG" — opštinski propisi, broj 25/11)
Površina zahvata :.....19 ha

Šušanj - zona rezerve(„Službeni list CG" — opštinski propisi, broj 16/11)
Površina zahvata:..... 17 ha

Žukotrlica(„Službeni list CG" — opštinski propisi, broj 27/12)
Površina zahvata:.....20,5 ha

Ilino(„Službeni list CG" — opštinski propisi, broj 32/09)
Površina zahvata:..... 66 ha

Topolica III(„Službeni list CG" — opštinski propisi, broj 32/09, izmjena i dopuna plana („Službeni list CG" — opštinski propisi, broj 32/16)
Površina zahvata:..... 27,5 ha

Topolica - Bjeliši(„Službeni list CG" — opštinski propisi, broj 32/09, izmjena i dopuna plana („Službeni list CG" — opštinski propisi, broj 32/16)
Površina zahvata:..... 46,6 ha

Topolica II(Odluka o usvajanju broj 01-71 od 23. marta 1983. godine; Izmjene i dopune zone C i I: „Službeni list RCG" — opštinski propisi, broj 7/02)
Površina zahvata:..... 10 ha

Topolica I(„Službeni list CG" — opštinski propisi, broj 32/09)
Površina zahvata:..... 51,3 ha

Topolica IV(„Službeni list CG" — opštinski propisi, broj 39/13)
Površina zahvata:.....53 ha

Servisna zona - Polje(„Službeni list CG" — opštinski propisi, broj 32/09)
Površina zahvata:..... 14,7 ha

Polje - Zaljevo(„Službeni list CG" — opštinski propisi, broj 27/12)
Površina zahvata:..... 340 ha

Gornja Čeluga(„Službeni list CG" — opštinski propisi, broj 39/14)
Površina zahvata:..... 51,5ha

Stari Bar (Odluka o usvajanju broj 01-227 od 4. decembra 1987. godine)
Površina zahvata:.....25 ha

Marelica(„Službeni list CG" — opštinski propisi, broj 32/09)
Površina zahvata:.....75 ha

Veliki Pijesak(„Službeni list CG" — opštinski propisi, broj 16/11, izmjena i dopuna plana za blok 7 u zoni A3, površine cca 2, 1 ha „Službeni list CG" — opštinski propisi, broj 32/16)
Površina zahvata:..... 52 ha

Pečurice centar(„Službeni list CG" — opštinski propisi, broj 25/11)
Površina zahvata:.....156 ha

Bušat(„Službeni list CG" — opštinski propisi, broj 25/11)
Površina zahvata:.....128 ha

Petovića zabio („Službeni list CG" — opštinski propisi, broj 39/14)
Površina zahvata:..... 51,41ha

Pečurice – turistički kompleks („Službeni list CG" — opštinski propisi, broj 32/16)
Površina zahvata:.....137,97 ha

VAŽEĆI URBANISTIČKI PROJEKTI

Međuopštinska sanitarna deponija Možura(„Službeni list CG" — opštinski propisi, broj 06/10)
Površina zahvata:.....22,5 ha

Ćeskota(„Službeni list CG" — opštinski propisi, broj 07/09)
Površina zahvata:..... 1,8 ha

Stari grad Bar(Odluka o usvajanju broj 01-227 od 4. decembra 1987. godine)
Površina zahvata .....4 ha

Stara maslina(„Službeni list RCG" — opštinski propisi, broj 22/06)
Površina zahvata .....0,66 ha

PLANSKA DOKUMENTACIJA ČIJE JE VAŽENJE ISTEKLO ILI JE U ZAHVATU VAŽEĆE PLANSKE DOKUMENTACIJE

PUMN Rutke(Službeni list SRCG — opštinski propisi, broj 5/80)
Površina zahvata:.....20 ha
Predmetni prostor je obuhvaćen detaljnim urbanističkim planom »Bjelila — Rutke — Gorelac«

PUMN Virpazar (Odluka o usvajanju broj 01-123 od 29. maja 1986. godine)
Površina zahvata:..... 205 ha
Predmetni plan je obuhvaćen DSL „Virpazar".

PUMN Ostros (Odluka o usvajanju broj 01-226 od 4. decembra 1987. godine)
Površina zahvata:.....45 ha

DUP Čanj I(Službeni list SRCG — opštinski propisi, broj 15/72, 26/73, 17/76 i 27/77 i Odluka o usvajanju izmjena i dopuna broj 01-83 od 15. aprila 1987. godine)
Površina zahvata:..... 23,3 ha
Plan se nalazi u zoni morskog dobra i DSL »Sektor 51 - Čanj«.

DUP Maljevik(„Službeni list SRCG" — opštinski propisi, broj 18/81, Izmjene i dopune: „Službeni list RCG" — opštinski propisi, 49/06)
Površina zahvata:.....30,8 ha

DUP Ratac(„Službeni list SRCG" — opštinski propisi, broj 24/85)
Površina zahvata:.....19.2 ha

DUP Šušanj - rijeka Željeznica(„Službeni list SRCG" — opštinski propisi, broj 7/87)
Površina zahvata:..... 120 ha

DUP Priobalni pojas od rijeke Željeznice do Ratca(Odluka o usvajanju broj 01-175 od 21. 10. 1987. godine).
Površina zahvata:.....33,88 ha
Plan je u zahvatu DSL »Ratac — Zeleni pojas«.

DUP Prva faza privredne zone Bara(„Službeni list RCG" — opštinski propisi, broj 7/03)
Površina zahvata:.....341.9 ha

DUP Gretva - Baukovo - Belveder(Službeni list SRCG — opštinski propisi, broj 24/79)
Površina zahvata:. ukupno 16,62 ha od čega Gretva 7,35 ha, Baukovo 4,24 ha i Belveder 3,03 ha
* PUMN –Plan uređenja manjeg naselja - Vrsta planskog dokumenta definisana ranijim Zakonima o planiranju prostora

Poslovni objekti OOUR »Elektrodistribucija« Bar(„Službeni list SRCG" — opštinski propisi, broj 4/78)
Plan je relizovan u najvećoj mjeri i nalazi se u zahvatu DUP-a Prva faza privredne zone Bara.

Autobaza - Rumijatrans(„Službeni list SRCG" — opštinski propisi, broj 15/79)
Plan je relizovan i nalazi se u zahvatu DUP-a Prva faza privredne zone Bara.

Skladišni prostor »Jelovica« iz Škofje Loke(„Službeni list SRCG" — opštinski propisi, broj 39/81)
Površina zahvata.....0,25 ha
Plan je relizovan i nalazi se u zahvatu DUP-a Servisna zona - Polje.

Stovarište »Industrijaimport« u Baru(„Službeni list SRCG" — opštinski propisi, broj 19/79)
Površina zahvata .....1 ha
Plan je relizovan i nalazi se u zahvatu DUP-a Prva faza privredne zone Bara.

Centralno groblje(Službeni list SRCG — opštinski propisi, broj 11/80)
Površina zahvat..... 16ha
Namjena po GUP-u: groblje.Plan nije realizovan osim izgrađene kapele sa pratećim sadržajima.

OŠ „Meksiko"(Odluka o usvajanju 01-70 od 26.03.1985.godine)
Površina zahvat.....1,5ha
Plan je realizovan i nalazi se u zahvatu DUP-a „Polje – Zaljevo“.

Motel »Vrsuta« na Sutormanu(Službeni list SRCG — opštinski propisi, broj 31/82)
Površina zahvata .....0,4 ha
Plan nije relizovan.

Predajni centar obalne radio stanice Bar(Službeni list SRCG — opštinski propisi, broj 22/80)
Urbanistički projekat je bio neophodan uslov za određivanje lokacije za izgradnju objekta predajne stanice. Plan je realizovan. Plan je sastavni dio DUP-a »Pečurice — turistički kompleks« .

Bjeliši I („Službeni list CG" — opštinski propisi, broj 32/09)
Površina .....1,3 ha
Namjena po GUP-u: stanovanje velikih gustina.
Plan nije realizovan.

DONIJETE LOKALNE STUDIJE LOKACIJE

Brežani(„Službeni list RCG" — opštinski propisi, broj 18/07)

Površina..... 2,23 ha

Namjena po GUP—u: stanovanje malih gustina.Plan je djelimično realizovan.

Poslovni kompleks Olio prom(„Službeni list CG" — opštinski propisi, broj 16/08)

Površina.....1,09 ha

Namjena po GUP-u: Industrijska zona — prerada maslina.Plan je djelimično realizovan.

Poslovni centar Kaća(„Službeni list CG" — opštinski propisi, broj 16/08)

Površina.....0,062 ha

Namjena po GUP-u: mješovita namjena stanovanje i rad. Plan je realizovan.

Pavlićević („Službeni list CG" — opštinski propisi, broj 16/08)

Površina..... 0,4 ha

Namjena po GUP-u: stanovanje srednjih gustina. Plan nije realizovan. Važenje plana je isteklo.

Škerović („Službeni list CG" — opštinski propisi, broj 16/08)

Površina .....0,0795 ha

Namjena po GUP-u: centralne funkcije. Plan je djelimično realizovan.

Tomanis(„Službeni list CG" — opštinski propisi, broj 16/08)

Površina.....0,089 ha

Namjena po GUP-u: centralne funkcije. Plan je djelimično realizovan i nalazi se u zahvatu DUP-a »Polje - Zaljevo«.

Hamero resort(„Službeni list CG" — opštinski propisi, broj 35/08)

Površina..... 3,4 ha

Namjena po GUP-u: turističko stanovanje. Plan nije realizovan.

Pečurice 1750(„Službeni list CG" — opštinski propisi, broj 35/08)

Površina.....0,8 ha

Namjena po GUP-u: turističko stanovanje. Plan nije realizovan.

Pješčine(„Službeni list CG" — opštinski propisi, broj 07/09)

Površina ..... 8,0 ha

Namjena po GUP-u: turistički kompleks. Plan nije realizovan.

Mala Volujica(„Službeni list CG" — opštinski propisi, broj 27/12)

Površina..... 36,5 ha

Namjena po GUP-u: stanovanje malih gustina. Plan je djelimično realizovan.

Kaća 2(„Službeni list CG" — opštinski propisi, broj 07/09)

Površina 0,12ha

Namjena po GUP-u: centralne funkcije. Plan je realizovan.

Deli petrol(„Službeni list CG" — opštinski propisi, broj 07/09)

Površina.....0,2ha

Namjena po GUP-u: centralne funkcije. Plan nije realizovan. LSL se nalazi u zahvatu DUP-a Bjelila-Rutke -Gorelac.

Mirovica I(„Službeni list CG" — opštinski propisi, broj 32/09)

Površina.....0,67 ha

Namjena po GUP-u: stanovanje malih gustina. Plan nije realizovan.

Alhambra - Maljević(„Službeni list CG" — opštinski propisi, broj 16/11)

Površina 0,27ha

Namjena površina: poslovanje. Plan je djelimično realizovan.

Mišići I(„Službeni list CG" — opštinski propisi, broj 16/11)

Površina 1,3ha

Namjena površina: stanovanje malih gustina. Plan nije realizovan.

Kurtina I(„Službeni list CG" — opštinski propisi, broj 40/12)

Površina..... 1,7ha

Namjena površina: turističko stanovanje sa posebnim naglaskom na uređenju zelenih površina. Plan nije realizovan.

Popovići I („Službeni list CG" — opštinski propisi, broj 15/12)

Površina..... 1,58 ha

Namjena površina: stanovanje srednjih gustina. Plan nije realizovan.

2.2. Realizacija programa uređenja prostora

2.2.1. Planska dokumentacija

U sklopu realizacije politike uređenja prostora, u prethodnom periodu pristupljeno je izmjenama i dopunama određenog broja važećih planskih dokumenata i izradi novih planskih dokumenata. U toku 2017.godine nastavljen je postupak i intenzivirane su aktivnosti na završavanju planova čija je izrada otpočela prije početka ove kalendarske godine.
Ukupna površina obuhvaćena planskom dokumentacijom u izradi iz prethodnog perioda iznosi 1062 ha.
U izvještajnom periodu, donijeta je odluka o izradi detaljnog urbanističkog plana Industrijska zona Goran i odluka o izradi izmjena i dopuna planskog dokumenta DUP Petovića Zabio, za koje je izvršen odabir obrađivača. Osim navedenih, u ovom periodu se već duže vrijeme zbog objektivnih razloga (nedostatak ažurnih i ovjerenih katastarskih podloga za izradu plana, nedostatak Studije zaštite kulturnih dobara), u izradi nalazi PUP Bara i još 10 planskih dokumenata, od čega 7 novih planova i 3 izmjene i dopune važećih planskih dokumenata.

R.br.	Planski dokument	Obrađivač plana	Površina (ha)
1	PUP Bara	AD "JUGINUS" Beograd -"JUGINUS Mont" Bijelo Polje	50 516
2	DUP "Mišići"	Doo "Winsoft" Podgorica	123
3	DUP "Ratac- Zeleni pojas"	Doo "Korak plus"/Doo"Planing"Nikšić	75
4	DUP "Ilino"	Doo "Montplan"Podgorica	20
5	DUP "Šušanj"	AD "RZUP" Podgorica	208
6	DUP "Rena-Bjeliši"	AD "RZUP" Podgorica	211
7	DUP "Zaljevo"	AD "RZUP" Podgorica	191
8	DUP "Marelica"	Doo " CAU" Podgorica	10

9	DUP "Pečurice – centar" iid	Doo "Montenegroprojekt" Podgorica	9
10	UP "Dubovica"	Doo " CAU" Podgorica	19
11	DUP "Sutomore –centar"	Doo " CAU" Podgorica	196
12	DUP"Industrijska zona Goran"	Doo " CAU" Podgorica	51,41
13	DUP"Petovića Zabio"	Doo " CAU" Podgorica	22

U izvještajnom periodu je Ministarstvo održivog razvoja i turizma od Opštine Bar preuzelo izradu izmjena i dopuna DUP-a "Maljevik" po posebnom, s obzirom da se ovaj zahvat nalazi većim dijelom u zoni morskog dobra, a važeći plan je istekao.

2.2.2. *Učešće javnosti pri izradi planskih dokumenata*

Zakonom je utvrđeno načelo da svako ima pravo da bude obavješten o poslovima uređenja prostora i izgradnje objekata, da daje inicijative, mišljenja, ili na drugi način učestvuje u poslovima vezanim za uređenje prostora ili izgradnju objekata. Ovo načelo se sprovodi kroz Program uređenja prostora, način i postupak izrade i donošenja planskih dokumenatai podzakonskih akata iz ove oblasti. U skladu s tim, odluke o izradi planskih dokumenata objavljuju se na sajtu Opštine Bar, u „Službenom listu Crne Gore" i štampanim medijima. U cilju informisanja javnosti, pored navedenih aktivnosti, shodno zakonu, redovno se ažurira objavljivanje planova na sajtu Opštine Bar www.bar.me, kako bi se omogućila dostupnost javnosti i na ovaj način.

Sekretarijat za uređenje prostora, komunalno stambene poslove i zaštitu životne sredine u okviru sajta Opštine Bar ima stranicu na kojoj se može izvršiti uvid u plansku dokumentaciju, podnijete zahtjeve i izdate urbanističko tehničke uslove, građevinske i upotrebne dozvole i ostalu dokumentaciju iz nadležnosti Sekretarijata.

Kroz inicijative građana za izradu planskih dokumenata i ankete koje se sprovode na terenu, obrađivačima planskih dokumenata dostavlja se veliki broj zahtjeva i prijedloga građana za definisanje planskih rješenja u skladu sa njihovim potrebama i interesima. Inicijative građana i drugih zanteresovanih korisnika prostora, koje imaju podršku u planovima višeg reda i pravilima urbanističke struke, načelno se podržavaju i prihvataju, naročito kada se radi o promjenama u cilju ispunjavanja prethodnih smjernica. Na žalost, generalno interesovanje korisnika prostora uglavnom se odnosi na parcijalni – lični interes, koji se ogleda u planskoj valorizaciji svoje imovine, dok istovremeno ne postoji interesovanje i ima vrlo malo inicijativa u cilju obezbjeđenja javnih sadržaja i za izgradnju objekata od opšeg interesa. O nacrtima planskih dokumenata, kao i Programu uređenja građevinskog zemljišta, Planu postavljanja privremenih objekata i podzakonskim aktima sprovodi se javna rasprava u skladu sa zakonom.

2.2.3. Finansiranje izrade planskih dokumenata

U skladu sa zakonom, finansiranje izrade planskih dokumenata u toku 2017. godine je vršeno iz sredstava budžeta Opštine Bar.

2.2.4. Komunalno opremanje

Razvoj komunalne infrastrukture je u direktnoj zavisnosti od sredstava prikupljenih od nakande za komunalno opremanje građevinskog zemljišta. Razvoj komunalne infrastrukture: elektrosnabdjevanje, vodosnabdjevanje, prečišcavanje otpadnih voda, regulisanje čvrstog

otpada, telekomunikacije, interni saobraćaj - razvojno treba koncipirati na način koji će biti katalizator razvoja, a ne njegovo ograničenje. Ovom pitanju treba u narednom periodu posvetiti punu pažnju, posebno imajući u vidu nastojanja da se na nacionalnom nivou izvrši reforma sistema uređivanja građevinskog zemljišta, sa efikasnim mehanizmima upravljanja u oblasti zemljišne politike. Značajnu novinu u sistemu uređenja prostora Crne Gore predstavlja zakonska norma po kojoj se sredstva prikupljena od naknade za komunalno opremanje mogu koristiti samo za pripremu i komunalno opremanje građevinskog zemljišta na prostoru na kojem se objekat gradi. Samo izuzetno, ukoliko je prostor na kojem se objekat gradi u potpunosti komunalno opremljen, sredstva od naknade mogu se koristiti za pripremu i komunalno opremanje građevinskog zemljišta drugih prostora.
U nastavku je dat tabelarni pregled radova na komunalnom opremanju građevinskog zemljišta u toku 2017. godine:

NAZIV PROJEKTA	VRIJEDNOST RADOVA €	STATUS
SAOBRAĆAJNICE		
1.Izgradnja saobraćajnice u naselju Ilino sa pratećom infrastrukturom	275.786,00	U toku
HIDROTEHNIČKA INFRASTRUKTURA Izgradnja kanalizacione i vodovodne mreže na teritoriji opštine Bar -III faza		
1.Podmorski ispust Sutomore sa havarijskim ispustom	963.448,40	Realizovano
2. Pumpna stanica Botun sa potisnim cjevovodom	840.235,37	Realizovano
3. Sekundarni kanalizacioni kolektor na sjeveroistoku Sutomora	307.551,96	U toku
4. Sekundarni kanalizacioni kolektor u centralnom dijelu Sutomora	519.833,74	U toku
5. Obalni kolektor na šetalištu Ivo Novaković	999.644,25	Realizovano
6.Izgradnja kanalizacionih kolektora u Bjelišima	380.000,00	Realizovano
7. Sanacija kanalizacionog kolektora u Čanju	78.655,00	Realizovano
8.Izgradnja kanalizacionog kolektora od Centrojadrana do željezničke pruge	174.003,09	Realizovano
9. Rezervoar Šušanj 2 sa veznim cjevovodima	633439,60	U toku
10.Izgradnja kanalizacionih kolektora i vodovoda na Žukotrlici (ulice Nikole Lekića,Omladinska ulica i magistrala duž Zelenog pojasa)	335317,20	U toku
11.Izgradnja kanalizacionih kolektora u centru Bara	1.040.453,32	U toku
12.Izgradnja kanalizacionog kolektora u Polju	724.466,87	U toku
13.Izgradnja vodovodne mreže u naselju Donje Zaljevo	44.679,21	Realizovano
14.Izgradnja vodovodne mreže u naselju Tomba	27.945,43	Realizovano
ELEKTROENERGETSKA INFRASTRUKTURA		

1.Rekonstrukcija TS Topolica Bjeliši	29.540	Realizovano

2.2.5. Nezavršene obaveze na uređivanju građevinskog zemljišta

Osnovni problemi pri realizaciji aktivnosti na uređivanju građevinskog zemljišta su problemi u izradi planske i tehničke dokumentacije, kao i zakonski okviri postupka javnih nabavki, koji nameću saradnju sa firmama po osnovu najniže postignute cijene, i koji stoga dovode do određenih problema u izradi planske i tehničke dokumentacije ukoliko firme nisu dovoljno tehnički i kadrovski osposobljene, što kasnije predstavlja problem u realizaciji. Kvalitet i izrada planske i projektne dokumentacije uslovljeni su ažurnošću katastarskih podloga i katastara instalacija, što često prouzrokuje nepredviđene i naknadne radove pri izvođenju radova, kao i problem pri sprovođenju planskih dokumenata. Česti imovinski sporovi i restitucija kao dugotrajni procesi prouzrokuju prolongiranje roka završetka započetih radova i odlaganje početka radova. Takođe, postojeća zakonska rješenja u oblasti uređenja prostora ne pružaju dovoljno efikasne mehanizme zaštite javnog interesa, posebno imajući u vidu razvoj tržišno orijentisane ekonomije u kojoj je privatni interes investitora postao dominantan faktor.

Jedan dio planiranih radova nije bilo moguće realizovati zbog neriješenih imovinsko-pravnih odnosa, a u pojedinim slučajevima neophodno je bilo izvršiti korekciju projektne dokumentacije uslijed izmjene planova. U dijelu komunalnog opremanja građevinskog zemljišta, pitanje rješavanja imovinskopravnih odnosa, koja su veoma složena i finansijski izuzetno značajna, su glavni razlog za kašnjenje sa početkom planiranih radova. Nijesu zanemarljivi ni rokovi, odnosno potrebno vrijeme za sprovođenje tenderskog postupka za izbor npr.obrađivača planskog dokumenta, projektanta ili revidenta, vrijeme izrade projekta, revizije, saglasnosti na projekat i dobijanje građevinske dozvole. I za najjednostavnije projekte prođe više od šest mjeseci po usvojenom projektu, dok se stvore zakonski uslovi za sprovođenje tenderskog postupka za izvođenje radova. Ovaj postupak traje najmanje dva mjeseca, što ukazuje da su programom predviđena izrada projekta i njegova realizacija u jednoj godini, teško ostvarljivi.

2.2.6. Finansiranje uređivanja građevinskog zemljišta

Za komunalno opremanje građevinskog zemljišta, investitor plaća naknadu prema odredbama Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata i Odluci o naknadi za komunalno opremanje građevinskog zemljišta, kojom se propisuju uslovi, način, rokovi i postupak plaćanja naknade. Sredstva od naknade, saglasno čl. 66 Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata, koriste se za pripremu za komunalno opremanje i komunalno opremanje građevinskog zemljšta. Naknada se utvrđuje u zavisnosti od stepena opremljenosti građevinskog zemljišta i prosječnih troškova komunalnog opremanja. Sredstva prikupljena od naknade za komunalno opremanje mogu koristiti samo za pripremu i komunalno opremanje građevinskog zemljišta na prostoru na kojem se objekat gradi. Samo izuzetno, ukoliko je prostor na kojem se objekat gradi u potpunosti komunalno opremljen, sredstva od naknade mogu se koristiti za pripremu i komunalno opremanje građevinskog zemljišta drugih prostora.

U strukturi troškova pripreme za komunalno opremanje građevinskog zemljišta, troškovi eksproprijacija zemljišta predstavljaju značajno opterećenje sa aspekta finansiranja uređivanja građevinskog zemljišta. Prema Odluci, iznos naknade po m^2 neto površine objekta, odnosno otvorenog prostora na parceli projektovanog za obavljanje djelatnosti se

obračunava kao proizvod prosječnih troškova komunalnog opremanja i koeficijenta opremljenosti po zonama, i iznosi:

Zona	I	II	III	IV	V	VI	VII
Iznos(€/m^2)	126	112	98	84	70	56	42

Naknada se plaća u ukupnom iznosu jednokratno ili u mjesečnim ratama. Jednokratno plaćanje podrazumijeva plaćanje naknade u cjelokupnom iznosu u roku od 3 dana od dana zaključivanja ugovora o uređenju odnosa u pogledu naknade, u kom slučaju investitor ima pravo na umanjenje za 20% od obračunate vrijednosti naknade. Investitor može naknadu platiti u jednakim mjesečnim ratama, i to :

- za objekte do 500 m2 ukupne neto površine na period do 5 godina;
- za objekte preko 500 m^2 neto površine do 3 godine, a prije izdavanja upotrebne dozvole.

U toku 2017.godine, po osnovu naknade za komunalno opremanje građevinskog zemljišta naplaćeno je 2.659.777,23 €.

2.2.7. *Dokumentaciona osnova, sa posebnim osvrtom na aktivnosti izrade baznih studija i istraživanja*

U prethodnom periodu za potrebe izrade Prostorno urbanističkog plana urađen je niz baznih studija.
Takođe, za potrebe izrade PUP-a, od Uprave za zaštitu kulturnih dobara je zatražena izrada Studije zaštite kulturnih dobara Opštine Bar, imajući u vidu zakonske odredbe koje propisuju da se ovaj dokument finansira iz sredstava Budžeta Crne Gore. Izrada ove studije je u toku, a obrađivač je Uprava za zaštitu kulturnih dobara.

2.3. Sintezna karta

U prilogu Izvještaja nalazi se grafički prikaz zahvata planova u prostornim zonama Mišići, Sutomore, Novi Bar, Stari Bar i Pečurice sa odgovarajućim oznakama faza izrade planova.

2.4.Poljoprivredne površine, šumske površine, vodne površine, ostale prirodne površine, površine infrastrukture, površine za specijalne namjene, i dr.

2.4.1. Poljoprivredne površine

U kategoriji terena do 20% nagiba na dubljim pedloškim slojevima i antropogenim terasama, u zoni najgušće naseljenosti i mreže infrastrukturnih objekata, mahom do 600-700 m nadmorske visine nalaze se poljoprivredna zemljišta opštine Bar, a na ostalim terenima šume, šumsko i neplodno zemljište.

Tabela: Poljoprivredna, šumska i neplodna zemljišta opštine Bar

Kategorija površina	Površina u ha (%)
oranice i bašte	1138 ha
voćnjaci	2435 ha

vinogradi	289 ha
livade	1480 ha
OBRADIVO ZEMLjIŠTE	5342 ha
pašnjaci	13130 ha
trstici i bare	9 ha
POLjOPRIVREDNE POVRŠINE	18481 ha (31%)
ŠUME I ŠUMSKO ZEMLjIŠTE	29786 ha (40%)
NEPLODNO ZEMLjIŠTE	17527 ha (29%)
Ukupno:	65794 ha (100%)

Terena sa nagibom do 20% na teritoriji opštine ima svega 13.890 ha, te se deo površina zapoljoprivredu koristi i na nepodesnim nagibima (oko 1.283 ha ne računajući livade, pašnjake i trstike) i naslabom pedološkom pokrivaču. Prostrane površine pašnjaka i livada (14.610 ha) i neplodnih zemljišta(17.527ha) ukazuju na poodmakli proces remećenja ekološke ravnoteže, s obzirom da je potencijalni biljnipokrivač ove teritorije šuma. Jedan od preduslova za ponovno uspostavljanje ekološke ravnoteže jekorišćenje površina u skladu sa njihovim prirodnim kapacitetom.
Za poljoprivrednu proizvodnju treba rezervisati plodna aluvijalna zemljišta Crmnice (čije sepovršine moraju povećati isušivanjem zabarenih i zamočvarenih terena), antropogena zemljišta u zoniKrajine i postojeća antropogena zemljišta na flišu sa jadranske strane. Ono što je problematično je činjenica da se građenjem objekata vrši trajna promjena namjene poljoprivrednog u građevinsko zemljište i time vrši trajno umanjenje ovog značajnog resursa.

2.4.2. Šumske površine

Ukupna površina šuma i šumskog zemljišta u opštini Bar iznosi 29.786,4 ha (49,8 % kopnene teritorije opštine), od čega je obraslo 21.963,0 ha (73,7 %, odnosno 36,7% kopnene teritorije opštine) i neobraslo 7.823,2 ha (26,3%). Šume i šumsko zemljište u državnom vlasništvu obuhvataju 20.939, 4 ha (70,3 %), a u privatnom vlasništvu 8.847,0 ha (29,7%).

Prema Opštoj šumsko-privrednoj osnovi za šume opštine Bar u periodu 1997-2006., šume su po namjeni podeljene na: privredne šume na 20.683,0 ha ili 69,4 % šumskog zemljišta (visoke i izdanačke šume,šumske kulture, šikare i makija za ogrevno i sitno tehničko drvo u lokalnoj upotrebi); šume ostalih namjena na 1.281 ha ili 4,3 % (šumske kulture, izdanačke kulture, šikare i makija, prevashodno turističko rekreativne namene u urbanim prostorima), dok se od 7.823,2 ha neobraslog zemljišta 442,8 ha nalazi u urbanim prostorima i 7.380,4 ha van urbanih prostora (goleti pogodne za pošumljavanje, kamenjari i zemljište pod drugim namjenama).

Razvoj šumarstva, s obzirom na stanje šumskog fonda i složene prirodne uslove za obnavljanješuma mora se zasnivati na pošumljavanju i proširivanju površina pod šumama, uz primenu odgovarajućihmera nege (gde je eksploatacioni aspekt isključen), na pošumljavanju plitkih, erodiranih, stenovitih,neplodnih i sličnih zemljišta. Izbor biljnih vrsta za pošumljavanje treba da se kreće u okviru flornog sastavapotencijalnih fitocenoza, što u velikoj meri predstavlja garanciju za uspešnost pošumljavanja, podsticanjeprogradacionih procesa u zemljištu, i za očuvanje karakteristika prirodnog predjela.

2.4.3. Vodne površine

2.4.3.1.Morsko dobro

Dominantna aktivnost u okviru morskog dobra je turizam, koja se ogleda u korišćenju plaža i priobalnog pojasa za kupanje i druge vidove rekreacije na vodi. Od 20 plaža ukupne dužine 9 km, većina je pristupačna sa kopna, dok je manji deo dostupan samo sa mora.

Posebnu pažnju treba posvetiti uređenju i zaštiti morskog dobra, pre svega od zagađenja prouzrokovanog antropogenim uticajima, koje površinskim tokovima dospeva na obalu. Stoga je potrebno zaštititi sve vodotoke koji teku ka obali od mogućeg zagađenja komunalnim otpadom, otpadnim vodama i pesticidima. Takođe, neophodno je podizanje zaštitne vegetacije, čime se smanjuje negativno dejstvo talasa i uticaj vjetra, a kao i primjena biotehničkih mjera pošumljavanja i izgradnje pregrada na vodotocima koje će doprinijeti smanjenju nepovoljnog dejstva bujučnih tokova.

2.4.3.2. ***Skadarsko jezero***

Skadarsko jezero (sa obalom u barskoj opštini dugom 65km) i njegovo priobalje zajedno sa djelom Crmničkog polja uključeno je u Nacionalni park "Skadarsko jezero" i njegovo korišćenje je zakonom kontrolisano. Postojeća naselja i plaže u priobalju nisu uređeni na zadovoljavajući način, te je njihovo uključivanje u turističku ponudu Bara do sada bilo nedovoljno, bez obzira na izuzetne potencijale jezerske zone.

2.4.3.3.Resursi pijaćih voda i drugi hidro potencijali

Prema podacima iz Sektorske studije za potrebe izrade PP Crne Gore SS-AE 4.1 PRIRODNE KARAKTERISTIKE, GTZ, Vlada RCG, RZUP, Univerzitet Crne Gore, Podgorica, april 2005, na, inačesiromašnom području barske opštine u pogledu značajnijih ležišta izdanskih voda, ističu se:

Ležište Možure i Brivske gore Antiklinalne strukture Možure (k. 622 m) i Brivske gore (k. 178 m)izgrađene su od sedimenata gornjokredne starosti. U okviru ovih struktura najvećim dijelom je oblastrasprostranjenja sabirne površine izdani Gač, koja se prazni preko istoimenog vrela.Isticanje izvora Gačuslovljeno je nepropusnim sedimentima fliša eocenske starosti. Na mjestu isticanjaizveden je bunar dubine oko 29 m. Minimalna izdašnost bunara iznosi Q= 30 l/s i koristi se zasnabdijevanje Ulcinja. Dijelom karstni prostor Možure drenira se preko niza izvora male izdašnosti koji sepojavljuju sa južne strane ove antiklinalne strukture, a na kontaktu sa sedimentima eocenskog fliša.
Izuzetak je izvor Salč, čija izdašnost u hidrološkom minimumu iznosi oko Q= 10 l/s. Od ovih izvora formirase niz kraćih površinskih tokova, među kojima su najznačajniji: Bratička rijeka, Kuče i Mulina.
Ležište Šaskog brda i Volujice Zahvata antiklinalnu strukturu Šaskog brda, Čoka Pelinkovića iVukića, izgrađenu od krečnjaka gornjokredne starosti. Karstni tip izdani formiran u okviru njih prazni sepreko izvora Skili-Fata u Donjoj Klezni, kao i preko niza izvora male izdašnosti po sjeverozapadnomobodu Šaskog jezera. Na mjestu isticanja pomenutih izvora na koti oko 6 m izvedena su dva bušenabunara, ukupne izdašnosti u hidrološkom minimumu oko 15 l/s, koji se povremeno u ljetnjem period uključuju u ulcinjski vodovod. Slivno područje ovih izvora obuhvata ne samo antiklinalnu strukturu Šaskogbrda, već i predio Kruta i izvorišni dio Međurečke rijeke u ukupnoj površini 10-12 km2 što je utvrđenorezultatima do sada izvođenih bojenja ponora u koritu Međurečke rijeke.

Krajnji zapadni dio antiklinalnestrukture Šasko brdo - Volujica prazni se preko niza vrulja na području Dobre vode.

Ležište Gluhog dola Jugozapadni obod Crmničkog polja izgrađuju krečnjaci jurske i gornjokrednestarosti, koji predstavljaju značajnu vodonosnu sredinu karstno-pukotinske poroznosti.Pražnjenje izdanivrši se preko stalnih izvora Velje oko, Malo oko i Okruglica, čije slivno područje iznosi oko l5 km2.

Utvrđeno je da izdašnost ovih izvora u hidrološkom minimumu iznosi oko 15-16 l/s. Opitom bojenja ponorau Bijelom Polju utvrđena je veza sa izvorima Malo i Velje oko i izvorom Okruglica. Na obodu Veljeg okaizvedena je grupa bušenih bunara iz kojih se zahvataju izdanske vode u količinama Qmin = 40-60 l/s. Ovoizvorište uključeno je u vodovodni sistem Bara.

Ležište Paštrovske planine Zahvata područje Paštrovske planine izgradjeno od karstifikovanihkrečnjaka mezozojske starosti. Drenira se preko izvora na kontaktu fliša i krečnjaka, medju kojima sunajizdašniji izvori Reževića rijeke, čija se minimalna izdašnost kreće u granicama Qmin= 50-60 l/s, dopreko 10 m3/s u hidrološkom maksimumu, odnosno Smokovijenca (Qmin= 5 l/s).

Ležište Sozine Zahvata područje masiva Sozine, izgrađeno pretežno od krečnjaka srednjojurske igornjojurske starosti. To su veoma karstifikovane stijenske mase, debljine preko 500 m u okviru kojih jeprisutna karstna izdan koja se prazni preko izvora Brca (Qmin= 40 l/s), što je utvrđeno bojenjem ponirućih
voda u tunelu Sozina. Slivno područje ovog izvora je oko 10 km2. Pojava isticanja izvora Brca, na koti oko40 m, uslovljena je podzemnom barijerom, koju čine vulkanske stijene-andeziti.

Ležište Kuntoljeta i Majelike U okviru ove karstne vodonosne sredine, izgrađene pretežno odskaršćenih karbonatnih stijena gornjotrijaske starosti je slivno područje izvorišta Kajnak kod Starog Bara(Qmin= 40 l/s). Slivno područje ovih izvora zahvata površinu od oko 15 km2. Bojenjem ponirućih voda ukarstu Vruće rijeke, utvrđena je veza sa oba izvora, što znači da se radi o razbijenom karstnom izvorištu.

Ležišta Lisinja i Podi Zahvata područje Lisinja i Podi, a izgrađeno je pretežno od krečnjakagornjotrijaske starosti. Karstni tip izdani, prisutan u okviru skaršćenih karbonatnih stijena prihranjuje sepadavinama i dijelom iz vodotoka Vruće rijeke, a prazni na nižim kotama, preko kontaktnih izvora Škurta(Qmin= 13 l/s), Dobra voda (Qmin= 10 l/s) i Zaljevo (Qmin= 20 l/s).

Ležište Rumije Područje Rumije izgrađeno je pretežno od veoma skaršćenih krečnjaka I dolomitičnih krečnjaka trijaske i jurske starosti i predstavlja značajnu vodonosnu sredinu karstnopukotinskeporoznosti. Karstni tip izdani koji je prisutan u okviru njih, najčešće na znatnim dubinama,prazni se prema istoku preko niza vrulja po obodu Skadarskog jezera, odnosno prema zapadu,jugozapadu i jugu preko niza kontaktnih izvora na potezu od Virpazara do granice prema Albaniji. Ovakrečnjačka struktura svojim padom slojeva, kao i položajem u odnosu na nepropusnu podlogu uslovila jeda se najveći dio izdanskih voda drenira ka Skadarskom jezeru. Od vrulja najznačajnija je i najvećeizdašnosti Raduško oko (Qmin= 60 l/s), koja je ranije planirana za Regionalni vodovod Crnogorskogprimorja. (Od ostalih vrulja treba pomenuti Šestansko, Mrčiluka, Bljaca, Bobovišta, Smokvice, Ćurjan I Ckla). Od kontaktnih izvora (kontakt fliša i krečnjaka) prema zapadu i jugozapadu najznačajniji su izvori napodručju Tuđemila, Malih i Velikih Mikulića, Slakovića vrelo u Međurječju (Qmin= 10 l/s) i izvor Mide(Qmin= 10 l/s) koji su uključeni u Ulcinjski vodovod, izvori u Bojkama, Rastišu i Kosiću. Dio voda koji seprazni preko vrulja u Skadarskom jezeru nedovoljno se koristi, zbog izraženog problema, miješanjajezerske i izvorske vode.

Ležište izdanskih voda Orahovskog polja Zbijeni tip izdani formiran je u okviru aluvijalnihsedimenata Orahovskog polja. Debljina vodonosne sredine kreće se u granicama od 15-40 m. U povlatiglavnog vodonosnog sloja, zastupljene su najčešće gline i pjeskovite gline, debljine oko 3 m, a u podiniflišni sedimenti srednjotrijaske starosti i krečnjačko-dolomitske stijene gornjotrijaske starosti. S obzirom nanivo podzemnih voda i hidrogeološke funkcije glinovitih sedimenata u povlati, radi se o izdani podpritiskom subarterskog karaktera.U periodu visokih voda najniži dijelovi Orahovskog polja su periodičnoplavljeni, usled visokog vodostaja Skadarskog jezera, koje dijelom učestvuje u prihranjivanju izdani. Uokviru ove vodonosne sredine izvedeno je za potrebe barskog vodovoda 7 bunara, čija ukupna izdašnostu hidrološkom minimumu iznosi Qmin= 170 l/s.

Napominje se da su neka ležišta, iako se ne dreniraju u potpunosti preko izvora na područjuopštine Bar, pomenuta iz razloga hidrogeološke povezanosti i eventualne mogućnosti zagađenja ovihizdani, na šta treba obratiti pažnju prilikom planiranja prostora u opštini Bar, a posebno pri utvrđivanjuzona i režima sanitarne zaštite pojedinih izvorišta.Najznačajnija izvorišta na teritoriji opštine Bar su:

- **Izvor"Brca",** nalazi se na 13 m nadmorske visine kod Sutomora. Izvor je kaptiran zavodosnabdevanje Maljevika, Čanja, Bara i Sutomora.Ima izdašnost 35-120 lit/sec, a po nekim izvorima ido 700l/s.
- **Izvori "Bunar" i "Kajnak"** nalaze se u koritu reke Rikavac.Sliv izdani Kajnak ima površinu oko 15km2. Tu izdan drenira više izvora koji se nalaze na nadmorskoj visini 75 m n.v. Udaljeni su 400 m odStarog Bara i oko 4.400 m od Novog Bara. Kajnak je sifonski izvor i ima izdašnost od 60-100 l/sec. Vodomsa ovog izvora snabdevaju se Stari i Novi Bar i Uvare .
- **Izvor "Sustaš"** je jedan od manjih izvora (2,5-5,0 l/sec) i uključen je u vodovod za potrebe Bara.Nalazi se sjeverno od Bara, ispod brda Mukovala, i drenira izdan oko Turčina i Velembusa.
- **Izvor "Zaljevo"**, nalazi se 4 km jugoistočno od Bara, u podnožju Lisinja, na visini 104 mnv., aizdašnost mu je 25-40 lit/sec. Kaptiran je za potrebe Bara. Izvor drenira izdan obrazovanu u eocenskomflišu i krečnjaku, površine oko 5 km2 (oko naselja Gornji i Donji Podi).
- **Izvor "Čanj"** se nalazi u okolini Sutomora, oko 10 lit/sec i kaptiran je.
- **Izvor "Dobra voda"** nalazi se na padinama Lisinje, 6,5 km jugoistočno od Novog Bara, na 350 mn.v. Izvor se koristi za lokaine potrebe i ima izdašnost 15-20 lit/sec.
- **Izvor "Škurta**", nalazi se 7,5 km jugoistočno od Bara i 1 km od Dobre Vode, na visini 450 m n.v.Izvor je na reversnom rasedu Lisinja, na kontaktu trijaskih krečnjaka preko paleogenog fliša i imaizdašnost od oko 13 lit/sec. Nije kaptiran, osim za lokalne potrebe.
- **Izvor na Črvnju** nalazi se jugoistočno od rta Ratac u mestu Črvanj s lijeve strane magistralnogputa Sutomore – Bar. Male je izdašnosti (1 l/s) i kaptiran je. U vreme zemljotresa mjenjao je svojuizdašnost u kratkim vremenskim intervalima u periodu od 10 – 15 dana, a posle se izdašnost ustalila.
- **Izvor "Bijela skala"** nalazi se kod naselja Tuđemili na visini od 800 m n.v. sa izdašnošću od oko10-15 lit/sec.
- **Izvor u Turčinima** je izdašnosti 1-5 lit/sec (na oko 300 mnv). Iz ovog izvora se vodomsnabdjevaju Stari Bar i bolnica.
- **Izvor "Brod"** je na 530 m nadmorske visine i ima izdašnost od oko 5- 10 lit/sec.
- **Izvori "Velje Oko" i "Malo Oko"** nalaze se na obodu Crmničkog polja na oko 17 m n.v., saizdašnošću od 80 lit/sec., odnosno 1- 5 lit/sec. Izvori nisu kaptirani.
- **Izvor "Podgora"** na oko 170 m visine ima izdašnost 250- 300 lit/ sec, od čega je za potrebevodosnabdJevanja Cetinja kaptirano 50 lit/ sec.

- **Izvor "Zupci"** nalazi se na visini od oko 500 m, a donji izvor na 400 m. Izdašnost izvora je oko 30lit/ sec.

U Barskom polju postoji veliki broj bušenih i kopanih bunara iz kojih se voda koristi za piće i navodnjavanje obradivih površina. Dubina do nivoa podzemnih voda u njima u različitim delovima polja jerazličita. Najmanje dubine do nivoa podzemnih voda u hidrološkom maksimumu (od 0,3 - 1 m)registrovane su u jugozapadnom delu polja (Donje Polje), a najveće (preko 10 m) na delu terena južno od Ronkule.
Posmatrano po pojedinim prostornim cjelinama, najveći vodni kapaciteti su u zoni Virpazara (360- 410 l/sec); Bara (128—190 l/sec), Sutomora (45-130 l/sec) i Pečurica (23-40 l/sec). Izdanska voda u Barskom polju je u šljunkovitim nanosima pored Željeznice i Rikavca. Ova voda je uglavnom atmosferskog porekla i gravitira prema centru polja i prema moru. Zbog relativno plitke izdani, što za posledicu može imati slab kvalitet vode, kaptiranje je otežano, ali se voda može koristiti za navodnjavanje polja i bašti.

2.4.4. Objekti i mreže infrastrukture

Pogodnost terena za izgradnju gradskih i vangradskih saobraćajnica kreće se u okviru kategorije terena pogodnih za naseljavanje: tereni sa nagibom do 15%, ocedni, stabilni, dobronosivi i sl. (Barsko i druga polja itd.).Trase infrastrukturnih objekata su planirane uglavnom trasama saobraćajnica ili trotoara.
U 2017.godini je nastavljena realizacija projekta vodosnabdjevanja i odvođenja otpadnih voda – faza III, kojom će se u znatnoj mjeri poboljšati stanje hidrotehničke infrastrukture u Sutomoru, Šušnju i centru Bara.

2.5. Demografska kretanja

Po podacima MONSTAT-a, prema popisu 2011.godine, na području Opštine Bar živi 42.048 lica. Izražena je neravnomjernost - brzi rast gradskog stanovništva (Bar i Sutomore), nasuprot smanjenju stanovništva Crmnice i Krajine (Virpazar, Donji Murići i Ostros).

Prosječna starost je 37,9 godina. Mlado stanovništvo (0-19g.) čini oko 25%, staro stanovništvo (preko 60g.) oko 17,5%, a ostalo stanovništvo uglavnom pripada grupi radno sposobnog stanovništva. U ruralnim područjima ove karakteristike su nepovoljnije (veća prosječna starost i udio starog stanovništva).

Da bi se ostvario definisani opšti cilj za održavanje populacione vitalnosti i ublažavanje negativnih tendencija (posebno u zonama Skadarskog jezera i ruralnim brdsko-planinskim delovima) neophodno je: stvoriti uslove za podsticanje onih grana i programa koji mogu tome doprineti (turizam i turističke i komplementarne usluge, poljoprivreda i prerada poljoprivrednih proizvoda, ekoproizvodi, ribarstvo i sl.).

Ocenjuje se da naselja Ostros, Stari Bar, Dobra Voda – Pečurice, Mišići – Čanj i Donji Murići imaju demografski potencijal i resurse da se razviju u centre sa specijalizovanim funkcijama.

2.6. SPROVOĐENJE PODZAKONSKIH AKATA (OBAVEZE IZ ZAKONA, EFEKTI)

U 2017.godini donijeta je Izmjena i dopuna Plana postavljanja privremenih objekata za period 2015-2017. godina.Takođe, primjena Odluke o naknadi za komunalno opremanje građevinskog zemljišta iz 2015.godine je rezultirala većim interesovanjem investitora.

2.7. Izdati utu, građevinske dozvole, upotrebne dozvole

U periodu do 1.12.2017.godine izdato je ukupno :

-269 urbanističko tehničkih uslova,
-39 građevinskih dozvola
-13 upotrebnih dozvola.

Najveći broj zahtjeva za urbanističko tehničke uslove se odnosio na DUP "Sutomore – centar", "Pečurice-turistički kompleks", "Veliki pijesak", "Polje –Zaljevo" i "Ilino", što je praćeno i najvećim brojem izdatih građevinskih dozvolaza lokacije u zahvatu navedenih planova.

2.8.Privremeni objekti iz nadležnosti lokalne samouprave (član 117 zakona)

Odredbom člana 5 Odluke o montažnim objektima privremenog karaktera na teritoriji Opštine Bar propisane su sljedeće vrste montažnih objekata: montažni objekat tipa kiosk, montažni objekat tipa kućica, zatvorena bašta- terasa, ljetnja bašta- terasa, štand, prodajni pult, prodajno-izložbeni pano, rashladni uređaj za sladoled i osvježavajuće napitke, pokretni objekat (aparat za kokice, kukuruz, kesten, krofne, palačinke, šećernu pjenu), privremeni objekti komunalne infrastrukture i urbani mobilijar (reciklažna dvorišta, zelena ostrva, dječija igrališta, informativni punktovi, telefonske govornice, internet terminali, skulpture, česme, klupe, fontane i sl.) , zabavni park, manji sportski objekat, privremeno parkiralište, privremeni kamp, karting staza, autoperionica, tenda i pijaca.

U toku 2017. godine izdato je ukupno 369 rješenja za postavljanje privremenih objekata, od čega **:**

- 108 rješenja za postavljanje terasa ispred ugostiteljskih objekata
- 261 rješenje za postavljanje privremenog objekta.

2.9. Analiza investicionih potencijala bazirana na važećim planskim dokumentima

Pored stvaranja mogućnosti za kvalitetno infrastrukturno opremanje i uređenje građevinskog zemljišta, planskom dokumentacijom su stvoreni preduslovi za izgradnju stambenih, poslovnih , turističkih i objekata centralnih funkcija. U sledećoj tabeli je prikazan pregled investicionih potencijala po planskim dokumentima:

PLANSKI DOKUMENT	POTENCIJALI ZA IZGRADNJU OBJEKATA
DSL Čanj	Turizam
DSL Sutomore	Turizam
DSL Ratac –Zeleni pojas	Turizam
DSL Marina Bar	Turizam, marina

DSL TK Ponta- Ruža vjetrova	Turistički kompleks
DSL Virpazar	Turizam, stanovanje, kulturna dobra
DUP Čanj II	Turizam
DUP Sutomore-centar	Turizam, stanovanje, centarlne funkcije
DUP Zelen	Turizam, stanovanje
DUP Bjelila –Rutke -Gorelac	Stanovanje, turizam, centralne funkcije
DUP Brca	Stanovanje, turizam
DUP Šušanj – zona rezerve	Stanovanje
DUP Žukotrlica	Turizam, stanovanje
DUP Ilino	Turizam, stanovanje, centralne funkcije
DUP Topolica I	Centralne funkcije, stanovanje
DUP Topolica III	Turizam, sport, trgovina, stanovanje
DUP Topolica IV	Centralne funkcije, stanovanje, etažna garaža
DUP Topolica Bjeliši	Centralne funkcije, stanovanje
DUP Servisna zona Polje	Privreda
DUP Polje – Zaljevo	Stanovanje, centralne funkcije, privreda
DUP Gornja Čeluga	Stanovanje
DUP Stari Bar	Stanovanje, kulturna dobra
DUP Marelica	Stanovanje
DUP Veliki pijesak	Turizam
DUP Pečurice centar	Stanovanje, turizam, centralne funkcije
DUP Bušat	Stanovanje, turizam, centralne funkcije
DUP Petovića zabio	Stanovanje, turizam, centralne funkcije
DUP Pečurice - turistički kompleks	Turistički kompleks
UP Ćeskota	Turistički kompleks
UP Sanitarna deponija Možura	Reciklažni centar
LSL Mala Volujica	Stanovanje, turizam, centralne funkcije

3. SPROVEDENE MJERE I NJIHOV UTICAJ NA UPRAVLJANJE PROSTOROM I NJEGOVU ZAŠTITU

3.1. Mjere sprovedene u cilju podsticanja kvaliteta građenja i oblikovanja prostora

3.1.1. Upravljanje prostorom

Osnovni cilj efikasnog upravljanja prostorom podrazumijeva ustanovljavanje dugoročnog i kontinuiranog planiranja organizacije, uređenja i korišćenja prostora u skladu sajavnim interesom i interesom korisnika prostora, kako bi se obezbijedili tržišno orjentisan ekonomski razvoj, socijalna jednakost, zdravlje i bezbjednost, kulturni identitet i unaprjeđenje i zaštita životne sredine.Upravljanje prostorom podrazumijeva uključivanje odgovarajuće pravne regulative iz svih sektora zaštite životne sredine, saobraćaja, poljoprivrede, energetike, šumarstva i dr. U tom smislu u sklopu ukupnog razvoja Opštine Bar postavljen je cilj aktivnog djelovanja na unaprjeđenju sistema planiranja i uređenja prostora, kako bi se zaustavilo neracionalno i neplansko korišćenje prostora, zaštita poljoprivrednog, turističkog i prirodno vrijednog prostora, kao i zaštićenih kulturnih i prirodnih dobara. Posebna pažnja usmjerena je na izgradnju infrastrukturnih sistema i komunalno opremanje građevinskog zemljišta.

1.1.2. Zaštita prostora

Prostor predstavlja jedinstvenu nedjeljivu cjelinu prirodnih i stvorenih resursa. Politika uređenja prostora podrazumjeva njegovu dobru organizaciju, u smislu rješenja konflikta zaštite životne sredine i zadovoljenja ekonomskih zahtjeva i socijalnih potreba stanovnika.
U toku 2017.godine su započeti radovi na sanaciji i rekultivaciji nesanitarne deponije „Ćafe“. Ovo je jedan od najvrednijih projekata (5300000 €) koji se trenutno realizuje u opštini Bar, uz saradnju sa Direkcijom javnih radova i Ministarstvom održivog razvoja i turizma. Projekat se finansira iz sredstava IPA fondova i predstavlja najznačajniji doprinos zaštiti životne sredine i očuvanju prostora, samim tim što bivšu neuređenu deponiju na obali mora pretvara u kultivisanu zelenu površinu.

1.2. Sprovedene mjere i njihov uticaj na poljoprivredne površine, šumske površine, vodne površine, ostale prirodne površine, površine infrastrukture, površine za specijalne namjene i dr.

Zakon o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu, čija primjena je započela 01.01.2008. godine, predviđa izradu Izvještaja o strateškoj procjeni uticaja planskih rešenja na životnu sredinu. Aktivnosti su zasnovane na ovim postavkama i sa namjerom da se osnovni postulati održivog razvoja, racionalno korišćenje resursa ugrađuju u planska dokumenta, sa ciljem zaštite poljoprivrednih, šumskih i vodnih površina. Naročitu pažnju treba usmjeriti ka područjima koja se odlikuju nedovoljnom iskorišćenošću potencijala, usljed čega je stepen njihovog razvoja, sa različitih aspekata, ispod onog koji je realno ostvarljiv.
U izvještajnom periodu Sekratarijat za uređenje prostora, komunalno stambene poslove i zaštituživotne sredine je preduzeo aktivnosti na izradi predloga o proglašenju zaštićenog prirodnog dobra Sutomorska plaža i Ratac sa Žukotrlicom.

1.3. Upravljanje otpadom – prostorni aspekt, prečišćavanje otpadnih voda

Odgovoran odnos prema prostoru, kao neobnovljivom resursu, podrazumijeva između ostalog i adekvatno upravljanje otpadom, odnosno stvaranje uslova za odgovarajući tretman istog, od mjesta nastanka do mjesta konačnog odlaganja. Navedeno se odnosi na donošenje i implementaciju različitih strategija i planova, kao i obezbjeđivanje neophodnih tehničkih uslova i mehanizacije, kako ne bi došlo do narušavanja i nepovratne devastacije prostornih kapaciteta. U 2017. Godini SO Bar je donijela Plan upravljanja komunalnim ineopasnim građevinskim otpadom u Opštini Bar za period 2016-2020. godine.

Cilj izrade Plana je da se uspostavi uspješan proces reciklaže kroz sakupljanje, razvrstavanje, obradu i ponovnu upotrebu reciklabilnih materijala, kao i da se smanji količina biorazgradivog komunalnog otpada koji se odlaže na deponiji. Na taj način će se produžiti vrijeme korišćenja deponije. Sekretarijat za uređenje prostora, komunalno-stambene poslove i zaštitu životne sredine Opštine Bar je, vođen činjenicom da izgradnjom sanitarne deponije nije zaokružen postupak upravljanja komunalnim otpadom i trenutnu tendenciju odlaganja otpada na sanitarnoj deponiji, u junu 2014. godine pripremio projektni zadatak za izradu idejnog projekta centra za obradu otpada u okviru kompleksa sanitarne deponije “Možura“, na osnovu koga je izrađen Idejni projekat centra za obradu otpada. Projektom je planirana izgradnja: postrojenja za sortiranje miješanog komunalnog otpada (reciklažni centar), postrojenja za kompostiranje biorazgradivog (zelenog) otpada i postrojenje za obradu građevinskog (inertnog) otpada.

Cilj izgradnje reciklažnog centra je da najmanje 50% od ukupne težine prikupljenih reciklirajućih komponenti otpada, kao što su papir, metal, plastika i staklo, pripremi za ponovnu upotrebu i recikliranje. Tehnološka linija za selekciju je projektovana tako da ima automatizovan sistem rada sa mogućnošću prebacivanja u ručni sistem (zbog remonta, čišćenja i sl.).

Kako realizacija ovog projekta prevazilazi finansijske kapacitete Opštine Bar, ovaj Sekretarijat je pripremio projektni indentifikacioni formular za realizaciju projekta u cilju uvrštenja u razvojne infrastrukturne projekte u oblasti zaštite životne sredine. Formular je proslijeđen Ministarstvu održivog razvoja i turizma u cilju pronalaženja sistema finansiranja jednog ovakvog projekta, koji ima veliki značaj za državu i sveobuhvatni regionalni, sociološki i ekološki značaj uopšte.

Pitanje finansiranja izgradnje reciklažnog centra je još uvek otvoreno i može se riješiti finansiranjem iz IPA fondova, putem privatno – javnog partnerstva ili na drugi odgovarajući način. Očekuje se da će se u narednom periodu naći adekvatan izvor finansiranja za izgradnju i početak rada.

U 2017.godini su nastavljene aktivnosti vezano za projekte za izgradnju postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda, uz promjenu prioriteta , u pravcu nalaženja nedostajućih sredstava za finansiranje projekta PPOV u Sutomoru i na Volujici.

1.4. Saradnja sa međunarodnim institucijama

U 2017.godini, održan je kontinuitet realizacije aktivnosti koje Sekratarijat za uređenje prostora, komunalno stambene poslove i zaštitu životne sredine sprovodi u okviru međunarodnih projekata iz oblasti zaštite životne sredine:

- Učešće na info danima za međuregionalni MED transnacionalni program 2014-2020 u prostorijama EU info centra u Podgorici
- Učešćena zajedničkom seminaru (Team building) Operativne strukture, Delegacije Evropske Unije, predstavnika Nacionalnog sluzbenika za ovjeravanje, Nacionalog fonda kao i krajnih korisnika, na Cetinju;
- Učešće na završnoj konferenciji projekta "Mapiranje, monitoring i upravljanje prekograničnom Natura 2000 mrežom na moru - 4M" u Podgorici;

1.5. Saradnja sa nadležnim organima u postupku izrade i donošenja planskih dokumenata

Saradnja sa nadležnim organima u postupku izrade i donošenja plana podrazumijeva između ostalog i obezbjeđivanje ažurne geodetske podloge, verifikovane od strane Uprave za nekretnine, katastra instalacija infrastrukture (elektro, TK, hidro i dr.). U izvještajnom periodu ova saradnja nije bila na odgovarajućem nivou, jer od strane Uprave za nekretnine nisu dostavljane ažurne i ovjerene katastarsko geodetske podloge za izradu planske dokumentacije. Podloge su dostavljane uz napomenu da nisu ažurirane i da se preporučuje lokalnoj upravi da izvrši naknadnu provjeru i dodatno snimanje, što je uticalo na dinamiku izrade i donošenja planske dokumentacije.

Takođe je prisutan i problem izrade i finansiranja Studija zaštite kulturnih dobara, koje su neophodne u postupku izrade planskih dokumenata, koje donosi Uprava za zaštitu kulturnih

dobara, a koje se, u skladu sa Zakonom o zaštiti kulturnih dobara, finansiraju iz budžeta Crne Gore. Većina nadležnih organa i institucija aktivno učestvuju u pripremnim poslovima na donošenju planske dokumentacije na način što dostavljaju raspoložive podatke, mišljenja i sugestije tokom ovog postupka.

1.6. Broj organizovanih urbanističko - arhitektonskih konkursa u skladu sa članom 30 zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata

Sekratarijat za uređenje prostora, komunalno stambene poslove i zaštitu životne sredine, u svojstvu nosioca pripremnih poslova odnosno organa lokalne uprave koji sprovodi javni konkurs u skladu sa članom 30 Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata, tokom 2017. godine nije organizovao sprovođenje javnih konkursa.

2. PODACI O IZGRAĐENIM OBJEKTIMA UKLJUČUJUĆI I OBJEKTE IZGRAĐENE SUPROTNO ZAKONU

4.1. Objekti izgrađeni sa građevinskom dozvolom i upotrebnom dozvolom

U 2017.godini Sekretarijat za uređenje prostora, komunalno stambene poslove i zaštitu životne sredine izdao je 39 građevinskih dozvola , od čega:

- 6 za izgradnju porodičnih stambenih zgrada
- 3 za izgradnju stambeno poslovnih objekata
- 7 za izgradnju ili rekonstrukciju poslovnih objekata
- 15 za izgradnju objekata infrastrukture
- 8 za izgradnju turističkih objekata i hotela.

Najveći broj građevinskih dozvola za zgrade izdat je u zahvatu DUP-a “Sutomore- centar” i “Polje - Zaljevo”.
U 2017.godini izdato je 13 upotrebnih dozvola.

4.2. Objekti koji su uklopljeni u planski dokument i objekti koji nijesu uklopljeni u planski dokument

Prilikom izrade planske dokumentacije nastoji se da se objektima koji nisu na koridorima infrastrukture i objekata od opšteg interesa omogući uklapanje u planska rješenja u skladu sa smjernicama GUP-a. Međutim, tek će se primjenom Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata stvoriti zakonski uslovi za legalizaciju ove kategorije objekata.

Prema podacima dobijenim od Uprave za nekretnine, na teritoriji Opštine Bar je evidentirano 5544 objekata bez građevinske dozvole, sa ukupnom površinom prizemlja od 495.041m^2.

S obzirom da je izrađen pilot projekat ’’Unapređenje neformalnih naselja Pobrđe – Rutke’’,snimanjem i analizom stanja na terenu na području ovog plana evidentirano je 2400 objekata bez građevinske dozvole.

3. ZAHTJEVI KORISNIKA PROSTORA

Prilikom izrade i donošenja planske dokumentacije, evidentan je porast učešća korisnika prostora u odnosu na prethodni period. Prije svega, to se ogleda u velikom broju zahtjeva i

interesovanja građana u postupcima kod Sekratarijata za uređenje prostora, komunalno stambene poslove i zaštitu životne sredine, kao I konstantnom interesovanju građana za vršenje uvida i informisanje o planskim dokumentima. Navedeni zahtjevi se, između ostalog, odnose i na izmjenu i dopunu planskih dokumenata. I dalje je karakteristično da se skoro svi zahtjevi odnose na pojedinačne-lične interese za plansku valorizaciju individualnih parcela, dok je za značajne projekte na nivou grada interesovanje građana minimalno. Sve veće potrebe korisnika prostora doprinijele su shvatanju značaja urbanizma i planiranja prostora.

U cilju učešća javnosti u izradi i donošenju plaske dokumentacije, građanima i pravnim licima je omogućeno da na tipskom obrascu "Inicijativa za donošenje/izmjenu planskog dokumenta" daju svoje sugestije i zahtjeve, koje se sistematizujui dostavljaju obrađivačima planskih dokumenata. Analizirajući zahtjeve, može se reći da je najveće interesovanje za promjenu planske dokumentacije, u cilju promjena namjene prostora, promjene izgrađenosti i dr. Značajan je i broj zahtjeva za uklapanje bespravno sagrađenih objekata.

U toku 2017.godine Sekretarijat za uređenje prostora, komunalno stambene poslove i zaštitu životne sredine primio je 75 Inicijativa za izradu/izmjenu plana, od čega se najveći broj odnosi na plansku dokumentaciju koja je u izradi.

U skladu sa Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata, u periodu 14.10.2017.-01.12.2017. godine, podnijeto je 40 zahtjeva za legalizaciju objekata.

6. PREDLOG MJERA ZA UNAPREĐENJE POLITIKE UREĐENJA PROSTORA

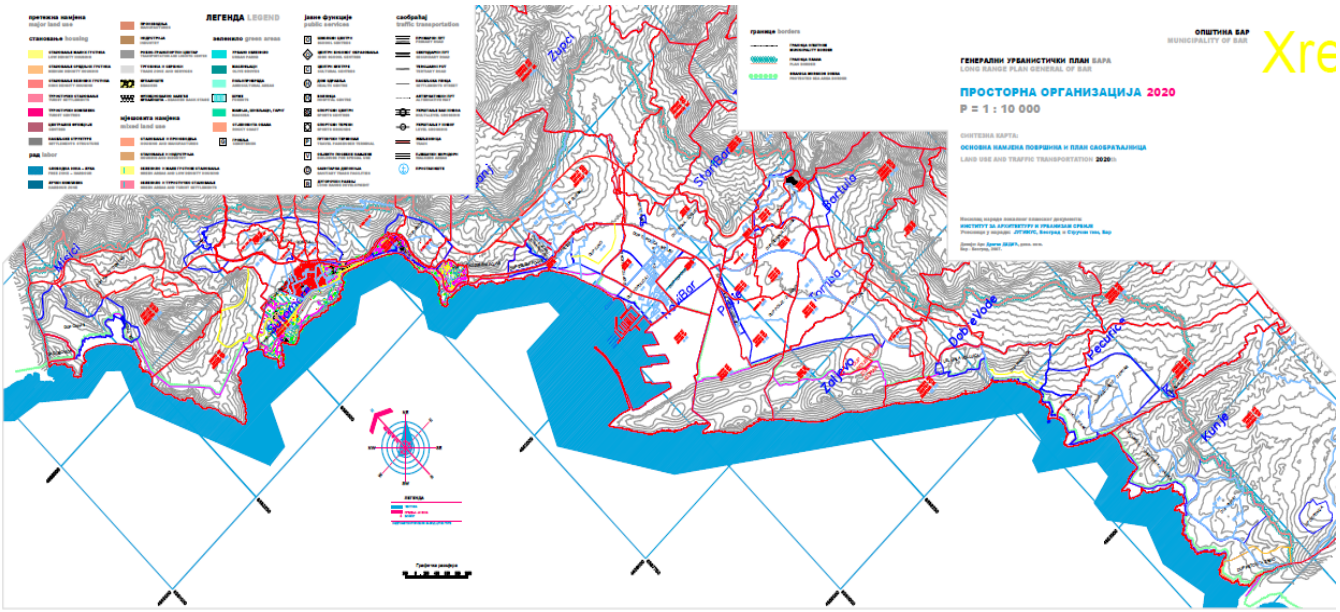
Mjere, obaveze i aktivnosti koje je potrebno sprovesti, radi unapređenja stanja u prostoru su:

- Intenziviranje poslova na donošenju Prostorno urbanističkog plana Bara(PUP), kao lokalnog plana najvišeg reda i aktivnosti na donošenju ostalih planskih dokumenata, prioritetno za prostore za koje se planovi detaljne razrade izrađuju prvi put i izmjene planskih dokumenata starije generacije;
- Implementiranje nacionalne strategije održivog razvoja kroz sve planove i projekte sa ciljem racionalnog korišćenja resursa i održivog upravljanja prostorom;
- Primjenazakonske regulative
- Permanentno ažuriranje podataka na web-sajtu opštine, u cilju obezbjeđenja javnosti i transparentnosti u oblasti uređenja prostora i izgradnje objekata.

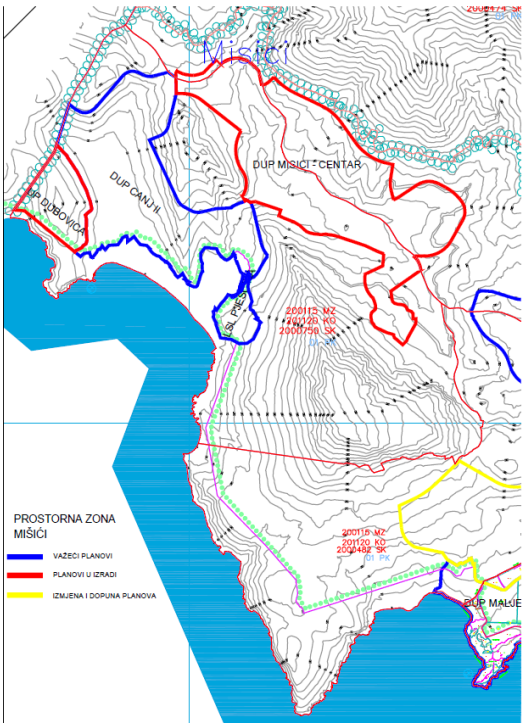
PRILOG:

Grafički prikaz zahvata planova u prostornim zonama Mišići, Sutomore, Novi Bar, Stari Bar i Pečurice sa odgovarajućim oznakama faza izrade planova.

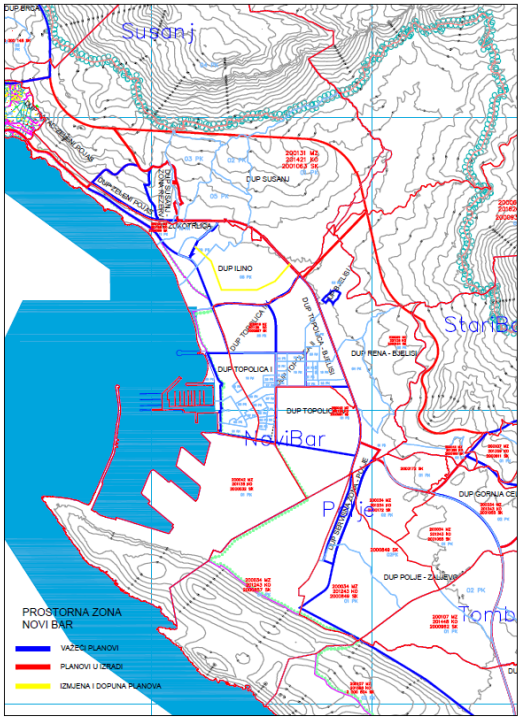
1. Granice planova u prostornoj zoni opštine Bar

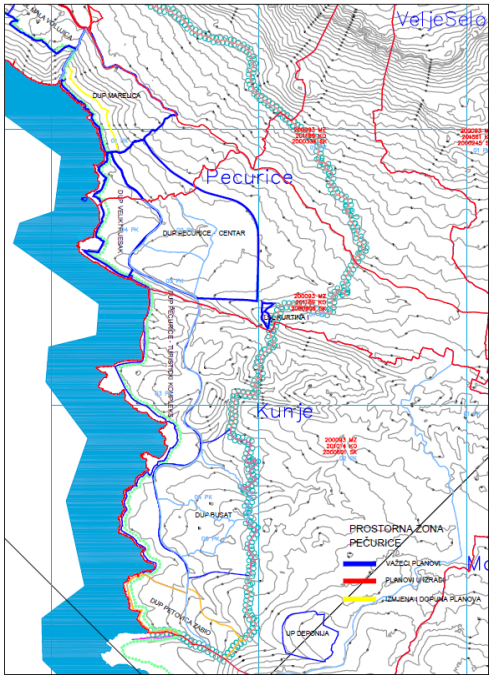
2. Granice planova u prostornoj zoni Mišić

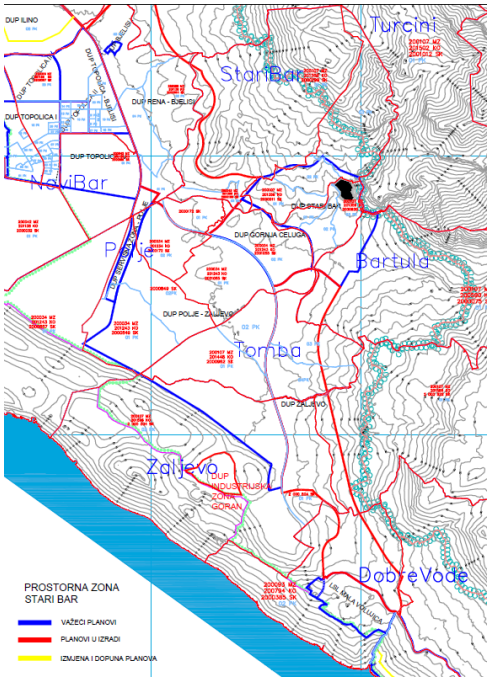
3. Granice planova u prostornoj zoni Novi Bar

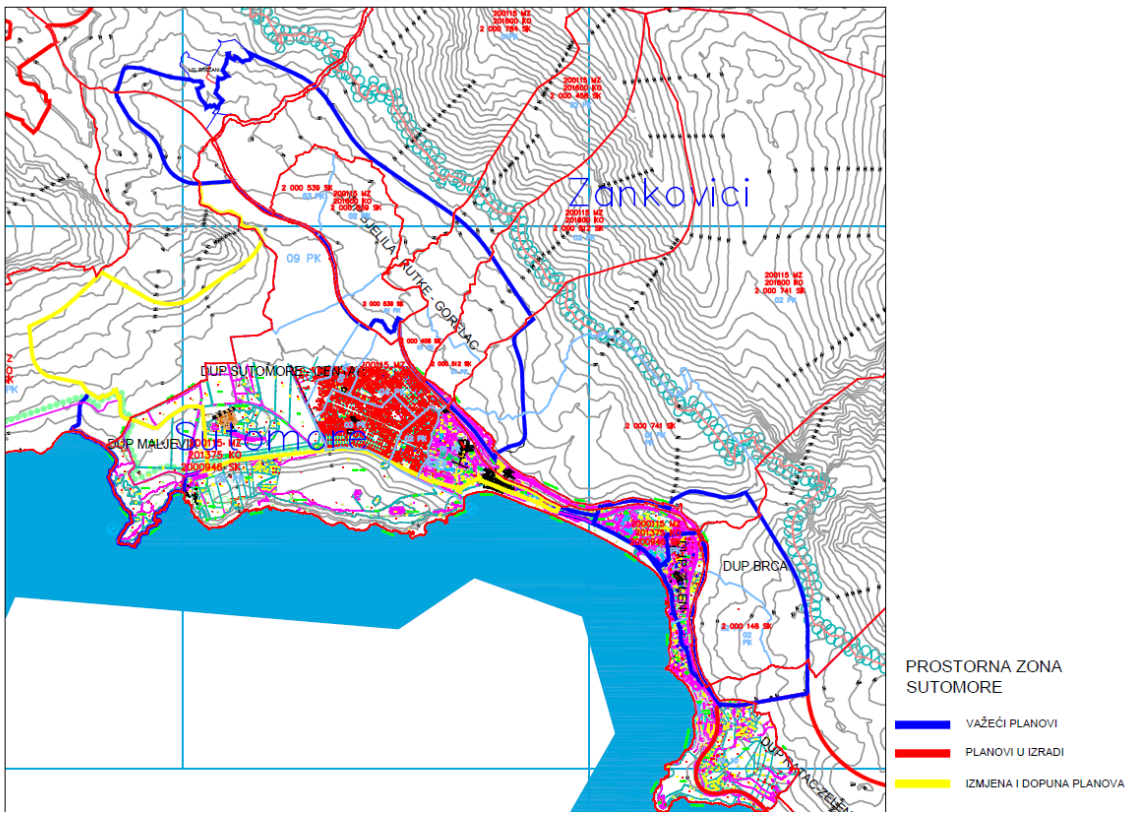
4. Granice planova u prostornoj zoni Pečurice

5. Granice planova u prostornoj zoni Stari Bar

6.Granice planova u prostornoj zoni Sutomore

ANEX 3
IZVJEŠTAJ O STANJU UREĐENJA PROSTORA U 2017. GODINI
ZA OPŠTINU BERANE

1. UVOD

1.1. Realizacija obaveza i aktivnosti po osnovu izvještaja za prethodnu godinu

U prethodnom izveštaju je predviđeno usvajanje izmjena i dopuna četiri planska dokumenta i pristupanje izradi tri planska dokumenta i dve lokalne studije lokacije kao i izmjena i Dopuna PUP-a u dijelu granica.

Planirane izmjene i dopune planskih dokumenata za 2017.g. u izveštajnom periodu:

	PLANIRANE IZMJENE I DOPUNE	P/h	
1	DUP Stadion i škola Vuk Karadžić-izmj. i dop.	2,90	-u fazi Nacrta
2	DUP Šk. centar V. Vukadinović -izmj. i dop.	4,76	- u fazi Nacrta
3	DUP Park-izmj. i dop.	4,92	-u fazi Predloga
4	DUP Lijeva obala Lima-izmj. i dop.	,26	- u fazi Predloga

Planirani zavrsetak novih planskih dokumenata za 2017.g.

	PLANIRANI NOVI PLANOVI	P/h	
1	DUP Hareme.	39,60	u fazi Nacrta(obavljena javna rasprava)
2	DUP Groblje	7,25	u fazi izrade Nacrta
3	DUP Luge-II faza	2,40	u fazi ažuriranja podloga
4	LSL za MHE na vodovodu Berane Lubnice		u fazi usvajanja(dobijena saglasnost)
5	LSL za vodovod Ržanica Kaludra i MHE na vodovodu		-u fazi izrade
6	DUP"Sušica "-prva faza realizacije	0,62	-u fazi izrade

Sva planska dokumenta koja su planirana u prethodnom izveštaju su započeta ali nisu usvojena.Za planiranu Izmjena i dopuna PUP-a su urađenji pripremni poslovi tokom godine ali zbog ažuriranja katastarskih podataka u dijelu granica (snimanje katastarskih opština u popisnom katastru) i dobijanje katastarske granice u digitalnom obliku o razgraničenju između Opština Petnjice i Berana, nadležni Sekretarijat nije mogao na vrijeme ući u postupak izmjene i dopune Plana. Raspisivan je dva puta javni poziv (na prvi se nije niko javio a na drugom ponuđači nisu ispunili tražene uslove). Zbog usvajanja novog Zakona nadležna služba smatra da nema dovoljno vremena da sprovede postupak u roku od 9 mjeseci.

2. ANALIZA SPROVOĐENJA PLANSKIH DOKUMENATA

2.1.Organizacija, korišćenje i namjena prostora po planskim dokumentima

Beranska opština na sjeveru Crne Gore, zahvata Gornje Polimlje i leži između vrhova Bjelasice na zapadu, Cmiljevice na istoku, Tivranske klisure na sjeveru i Sutjeske i Previje na jugu. Površina Opštine iznosi 501,97km^2 i po veličini teritorije u Crnoj Gori spada među opštine srednje veličine. Šire gradsko područje Berana, koje obuhvata grad i naselja u dolini Lima, po popisu iz 2011.god. ima 24 229 stanovnika što čini 71.3% od ukupnog broja stanovnika opštine.

Prema funkcionalnoj podjeli sva naselja u mreži treba da se svrstaju u okviru šest tipova centara i naselja:

- centar regionalnog značaja - grad Berane
- značajni lokalni centar - Orah
- naselje sa specijalizovanim funkcijama - Lubnice

- centar zajednice naselja(opslužе naselja koja saobraćajno i prostorno određuju centar) - Goražde, Bubanje, Donje Zaostro, Donja Ržanica.
- pomoćni centri(gravitiraju Beranama) - Beran Selo, Budimlje, Dapsići, Petnjik, Donje Luge, Pešca, Buče, Lužac, Dolac
- naselja seoskog karaktera - ostala naselja

Planirana namjena, uređenje i korišćenje prostora u planskom periodu uslovljena je potrebama stanovništva opštine Berane i širih prostora za:

- poljoprivrednom proizvodnjom,
- razvojem energetike, a u vezi sa tim i rudarstva,
- razvojem industrijskih i drugih proizvodnih kapaciteta,
- naseljavanjem, širenjem i opremanjem naselja,
- saobraćajnim internim i eksternim povezivanjem,
- infrastrukturnim opremanjem prostora,
- razvojem turizma,
- kvalitetnom životnom sredinom,
- zaštitom prirodnih i kulturno-istorijskih vrijednosti itd

Osnovni koncept namjene prostora podrazumijeva racionalno korišćenje zemljišta u skladu sa njegovim prirodnim pogodnostima, odnosno, prvenstveno, međusobni usklađeni raspored površina pogodnih za razvoj stočarstva, voćarstva i ratarstva, šumarstva, izgradnje naselja i turističkih kapaciteta i turističke infratsrukture, rudarstva, proizvodnih objekata (uključujući i energetske), infrastrukturnih i komunalnih sistema i objekata.
U zahvatu prostornog plana je evidentisano 40.89% poljoprivrednog zemljišta, 46.26% šumskog područja.Novija evidencija o površinama predmetnih namjena nije evidntisana.

2.2. Realizacija Programa uređenja prostora

2.2.1 Planska dokumentacija(doneti planski dokumenti)

Prostornim urbanističkim planom je predviđena generalna urbanistička razrada, koja je određena za razvoj u građevinsko zemljište u površini od 997,79 ha a ostala površina je prostorna razrada u kojoj je samo dio u naseljima namjenjen za gradnju.

Planska dokumenta su donošena u različitim periodima u skladu sa programima uređenja prostora i fazno su se prilagođavala Izmjenama i dopunama Zakona i Pravilnika. Po novom pravilniku u skladu sa GIS-om je donešeno devet planova u ranijem periodu (do 2017.g.) i jedna izmjena i dopuna tokom 2017.g.Ostali planovi su iz prethodnog perioda koji će se prilagođavati u Izmjenama i dopunama do donošenja Plana generalne regulacije CG.

Donešena planska dokumenta u ranijem periodu:

Br	PLANSKA DOKUMENTA	POV. ZAHV/h	OBRAĐIVAČ	IZMENE I DOP.
1	Prostorno urbanistički plan plan	501,97km^2	„URBAN-MONT“ Podgor.	-usvojen 2014
2	DUP "Gornji Talum"	12,30	„RZUP“doo Podgorica	-usvojen 2012
3	DUP "Medicinski centar"	12,97	„URBAN-MONT“ Podgor.	- usvojen 2010
4	DUP"Agropolimlje"	3,89	„URBAN-MONT“ Podgor.	- usvojen 2011
5	DUP "Šaćina Bara"	6,22	„URBAN-MONT“ Podgor.	- usvojen 2010
6	DUP "Komunalno"	8,76	„URBAN-MONT“ Podgor.	- usvojen 2010
7	DUP -"Izgradnja"	12,80	„URBAN-MONT“ Podgor.	- usvojen 2010

8	DUP "Školski centar VukadinVukadinović"	14,36	„URBAN-MONT“ Podgor.	- usvojen 2009
9	DUP "Obalsko Naselje"	21,43	„URBAN-MONT“ Podgor.	- usvojen 2011
10	DUP "Novo Naselje"	15,73	„TEI“doo Podgorica	- usvojen 2014
11	DUP "Park"	13,99	„URBAN-MONT“ Podgoric.	- usvojen 2009
12	DUP "Centar"	7,45	„URBAN-MONT“ Podgoric.	- usvojen 2010
13	DUP "Gimnazija i autobuska stanica	4,91	„URBAN-MONT“ Podgoric.	- usvojen 2010
14	DUP "Stadion i Škola Vuk Karadžić"	22,45	„URBAN-MONT“ Podgoric.	- usvojen 2009
15	DUP "Lijeva obala Lima"	7,26	„URBAN-MONT“ Podgoric.	- usvojen 2009
16	DUP "Stari grad"	8,02	„URBAN-MONT“ Podgoric.	- usvojen 2011
17	DUP „Rasadnik“	5,57	„URBAN-MONT“ Podgoric.	- usvojen 2010
18	DUP Jasikovac 2	2,74	„TEI“doo Podgorica	- usvojen 2012
19	DUP Desna obala Lima	33,36	„RZUP“doo Podgorica	- usvojen 2015
20	DUP Ostrovi	66,45	„RZUP“doo Podgorica	- usvojen 2015
21	DUP Bistrica	30,22	„RZUP“doo Podgorica	- usvojen 2015
22	Urbanistički projekat Jasikovac	2,36	„URBAN-MONT“ Podgoric.	- usvojen 2011
23	Urbanistički projekat Reg.deponije	9,28	„URBAN-MONT“ Podgoric.	- usvojen 2010
24	LSL za kat parcelu 149	0,50	„URBAN-MONT“ Podgoric.	- usvojen 2010
25	LSL za prečišćivač otp.vod	10,47	„URBAN-MONT“ Podgoric.	- usvojen 2012
26	LSL za aerodrom	113,81	„URBAN-MONT“ Podgoric.	-izrada u toku
27	LSL za biznis zonu	16,60	„RZUP“doo Podgorica	- usvojen 2013
28	LSL zaobilaznica	5,11	„URBAN-MONT“ Podgoric.	- usvojen 2008
29	DUP Rudeš III-prva faza realizacije	0,19	„MONTENEGROPROJ.“Podgorica	-usvojen 2016
30	DUP Lugovi i donji Talum-prva faza realizacije	0,21	„MONTENEGROPROJ.“Podgorica	-usvojen 2016
31	LSL za kat.parcelu br.1779/5 KO Buče I	0,18	„MONTENEGROPROJ.“Podgorica	-usvojen 2016
32	DUP Jasikovac polje-prva faza realizacije	0,39	„Arhiplan CG.“Podgorica	-usvojen 2016
33	LSL za izgradnju MHE Kaludra 2	7,50	„Arhiplan CG.“Podgorica	-usvojen 2016
34	DUP Luge -prva faza realizacije	1,20	„ARHIENT“ doo Podgorica	-izrada u toku
35	DUP Sušica- prva faza realizacije	0,56	„URBAN-MONT“ Podgoric.	-izrada u toku
36	DUP Stadion i šk. Vuk Karadžić-izmj. i dop.	22,90	„Arhiplan CG.“Podgorica	-izrada u toku
37	DUP Šk. centar V. Vukadinović -izmj. i dop.	14,76	„Arhiplan CG.“Podgorica	-izrada u toku
38	DUP Park-izmj. i dop.	14,92	„Arhiplan CG.“Podgorica	-izrada u toku
39	DUP Lijeva obala Lima-izmj. i dop.	7,26	„Arhiplan CG.“Podgorica	-izrada u toku
40	DUP Hareme	39,60	„URBIPRO“doo Podgorica	-izrada u toku
41	DUP"Sušica "-prva faza realizacije	0,62	"URBANPROJEKT" Čačak	-izrada u toku

U ranijem periodu je sa planskim dokumentima obrađeno 518,84 ha ne računajući izmjene i dopune koje se odnose na uračunatu površinu. Tokom 2017.g nije započeta izrada novih planskih dokumenata nego se radilo na započetim planovima. Kako je PUP-om predviđeno da se planovima nižeg reda obradi površina od 997,79 ha a do sada je urađeno i započeto 671,32 ha potrebno je u narednom periodu uraditi još 326,47 ha planova na prigradskim područjima.

Planska dokumenta koja su radjena/usvojena 2017.godine

Br	**PLANSKA DOKUMENTA**	**POV. ZAHV/h**	**OBRAĐIVAČ**	**IZMENE I DOP.**
1	DUP "Groblje"	17,25	„URBAN-MONT“ Podgor.	- izrada u toku
2	DUP "Luge "-druga faza	52,40	„URBIPRO.“Podgorica.	- izrada u

				toku
3	DUP"Desna obala Lima"-izmjene i dopune	33,36	„RZUP“doo Podgorica	- usvojen 2017
4	LSL za dd hemijsku industriju POLIEX ,KO Polica	46,75	"studio4b"doo Podgorica	- izrada u toku
6	LSL "Kaludra 2" radi izgradnje trase vodovoda i potisno protočne MHE na vodovodu u Kaludri	34,7ha	„URBIPRO.“Podgorica.	
7	LSL za izgradnju potisno protočne MHE na vodovodu Berane-Lubnice	1ha	„URBIPRO.“Podgorica.	-dobijena saglasnost
8	DUP"Sušica "-prva faza realizacije	0,62	"URBANPROJEKT" Čačak	-izrada u toku

2.2.2. Učešće javnosti pri izradi planskih dokumenata

Tokom izrade planskih dokumenata je sprovođen postupak podnošenja inicijativa građana na način što su pripremani anketni listići koji su bili dostupni zainteresovanim korisnicima prostora da na taj način iznesu svoja viđenja uređenja prostora i lične planove za buduću izgradnju na privatnim i javnim površinama.

Nakon dostavljanja Nacrta planova sprovođene su javne rasprave,sa Programom javne rasprave koje su rezultirale Izveštajima sa javnih rasprava za svaki planski dokument posebno.

Tokom tekuće godine je sprovođena javna rasprava za sledeća planska dokumenta koji su započeti 2015.g.:

- DUP"Desna obala Lima"-izmjene i dopune
- DUP"Park"-izmjene i dopune
- DUP"Leva obala Lima"-izmjene i dopune
- DUP"Hareme"-novi plan

Na dinamiku izrade predmetnih planskih dokumenta je presudnu ulogu imala saglasnost od CEDIS-a jer su isti po tri puta vraćani do dobijanja saglasnosti na Nacrt. Dva su planaska dokumenta (DUP-ovi Stadion i škola Vuk Karadžić i Školski centar Vukadin Vukadinović dostavljena nadležnom Ministarstvu na mišljenje, jedan planski dokument je pripremljen za ponovnu javnu raspravu jer je nakon javnog uvida došlo do značajnih promjena a dva su u fazi pripreme predloga.

2.2.3. Finansiranje izrade (izvori,problem u finasiranju)

Finansiranje izrade planskog dokumenata koji je usvojen tekućoj godini je bilo iz budžeta (DUP"Desna obala Lima) kao i planovi čija je izrada u toku osim jedne LSL-e i jednog DUP-a.

Planski dokument koji je finansiran od strane korisnika prostora za 2017.godinu

R.BR	PLANSKI DOKUMENT	VRIJEDNOST
1	LSL za dd hemijsku industriju POLIEX ,KO Polica	11.300,00 €
2	DUP"Sušica "-prva faza realizacije	5.000,00 €
	U K U P N O	16.300,00 €

Planska dokumenta koja su finansirana iz budžeta za 2017.godinu

R.BR	PLANSKI DOKUMENT	VRIJEDNOST
1	DUP "Groblje"	7.735,00 €
2	DUP "Luge "-druga faza	12.435,50 €
3	DUP"Desna obala Lima"-izmjene i dopune	4.000,00 €
	LSL "Kaludra 2" radi izgradnje trase vodovoda i potisno protočne MHE na vodovodu u Kaludri	3.808,00
	LSL za izgradnju potisno protočne MHE na vodovodu Berane-Lubnice	3.808,00
	U K U P N O	31.786,50 €

Ažuriranja geodetskih podloga za planove koja su finansirana iz budžeta za 2017.godinu

R.BR	PLANSKI DOKUMENT	VRIJEDNOST
1	Ažuriranje geodetskih podloga	10.000,00

2.2.4. Uređivanje građevinskog zemljišta

Opremanje građevinskog zemljišta u cilju implementacije planskih dokumenata Opština vrši preko Agencije za izgradnju i razvoj u vidu komunalnog opremanja a u skladu sa Programom uređenja prostora.

Takođe treba istaći da postoji mogućnost komunalnog opremanja i od strane investitora. Ovo pitanje bi trebalo riješiti na način da infrastruktura,koju investitor bude radio, bude izgrađena u skladu sa normativima u građevinarstvu, stručno nadzirana i predata na upravljanje javnim preduzećima u skladu sa Zakonom.Takvih primera tokom izveštajnog perioda nije bilo.

Agencija za izgradnju i razvoj je u izvještajnom periodu odradila sledeće radove:

Radovi urađeni iz opštinskog budžeta

R.BR	**OPIS AKTIVNOSTI**	**VRIJEDNOST/€**
1	Presvlačenje dotrajalog završnog sloja od asfalta una lokalnim putevima(3.645m)	15.000
2	Asfaltiranje puteva (328m)	201.000
3	Postavljanje rasvete uz seoske puteve(zamjena 98kom svetiljki i postavljanje 15kom stubova)	-nije dostavljeno

Direkcija javnih radova je u izvještajnom periodu odradila(radi) sledeće radove:

Radovi urađeni iz kapitalnog budžeta i donacija

Br.	**RADOVI U TOKU (objekti)**	**KAPITALNI BUDŽET**	**DONACIJE**
1	Nastavak izgradnje sportske hale	Direkcija javnih radova	
2	Rekonstrukcija Ulice Vlada Martinovića	Direkcija javnih radova	
3	Nastavljena izgradnja kanalizacije za PPOV		IPA sredstva

Navedene obaveze su rađene na osnovu projektne dokumentacije iz ranijeg perioda a u toku 2017.g.su urađeni sledeći projekti:

Izrada projektne dokumentacije

Br.	**PROJEKTNA DOKUMENTACIJA**	**BUDŽET/€**	**DONACIJE**
1	Glavni projekat izmještanja dijela nadzemnog dalekovoda kod zgrada na Rudešu sa revizijom	1.094,00	
2	Glavni projekat izmještanja dijela podzemnog vodovoda dalekovoda kod zgrada na Rudešu sa revizijom	1.190,00	

2.2.5.Nezavršene obaveze (specifikacija, razlozi)

U odnosu na planirane obaveze po Programu uređenja prostora obaveze po osnovi izrade planske i tehničke dokumentacije koje nisu urađene su:

Neispunjene obaveze iz prethodnog perioda(2017.g.)

PLANSKA DOKUMENTA		
1	PUP-izmjena i dopuna	-tokom godine je dva puta objavljivan javni poziv (jednom se niko nije prijavio a drugi put ponuđači nisu ispunili uslove po pozivu)
2	DUP“Luge“ -53,7ha	-krajem tekuće godine je izabran ponuđač i započeto ažuriranje podloga(razlog takođe ponavljanje postupka javne nabavke za ove usluge
TEHNIČKA DOKUMENTACIJA		
1	Projekat kanalizacije i vodovoda do zgrada na Rudešu	-uslov za izradu ovog projekta je završen projekat stambenih zgrada za raseljena lica.Objekti su tokom godine ozidani.Nastavak projekta naredne godine
2	Projekat elektroinsatalacija do zgrada na Rudešu-dovodno kablo	-uslov za izradu ovog projekta je završen projekat stambenih zgrada za raseljena lica koji je još u fazi izrade
3	Izrada projekta MHE Miolj polje i Kaludra	-uslov za izradu projekata je usvajanje planskih dokumenata od kojih su jedan spreman za usvajanje a za drugi je postupak izrade u toku
4	Izrada projekta za trotoar od regionalnog puta kod bivsi agrokombinata do gradskog groblja	-ovaj projekat je vezan za izradu LSL-e“Aerodrom“koji se prenosi za narednu godineu.
5	Eksproprijacija ulice od crpne stanice do stadiona	-nedostatak sredstava

2.2.6.Lokalni planski dokumenti donijeti od strane Vlade Crne Gore

U izvještajnom periodu nisu rađeni lokalni planski dokumenti od strane Vlade CG.

2.2.7.Dokumentaciona osnova, sa posebnim osvrtom na aktivnosti izrade baznih studija

U cilju praćenja stanja u prostoru, Berane posjeduje dokumentacionu osnovu za teritoriju grada koju priprema i vodi Sekretarijat za planiranje i uređenje prostora. Berane je u posjedu ranije dokumentacije o prostoru koja je rađena za potrebe izrade Generalnog urbanističkog plana i prostornog plana Opštine Berane kao i dokumentacije koja je urađena nakon njihovog donošenja. Imajući u vidu činjenicu da da je usvojen PUP, ova dokumentacija će se analizirati i u skladu sa novim smjernicama i vremenskom distancom ažurirati. Samo donošenje planskih dokumenata nije dovoljno da se obezbijedi uređenje prostora već je od presudnog značaja, prije svega, odgovarajuća zemljišna politika.

Takođe se uočava da je neophodno što pre donositi nova planaska dokumenta na osnovu Prostornog urbanističkog plana jer, sudeći po zahtevima i potrebama korisnika prostora-građana došlo do širenja prigradskih naselja,koja zahtijevaju značajnija ulaganja u smislu komunalnog opremanja jer su neplanski rađena.

Analizom izrade planova uočava se da planovi koji su rađeni sa željom da se što više nelegalnih objekata legalizuje, su donekle postigli cilj jer se za legalizaciju interesuju isključivo investitori koji prave poslovne prostore.Neformalni objekti rađeni u prethodnom periodu nisu popisani nego se planira fazna legalizacija tokom izrade planova a na osnovu novog Zakona o planiranju i izgradnji objekata. Do sada je podnešeno samo četiri zahtjeva za legalizaciju ali isti nisu u skladu sa postojećom planskom dokumentacijom i moraju čekati donošenje Plana generalne regularizacije.

U cilju uređenja prostora usvojen je Plan upravljanja čvrstim komunalnim i neopasnim građevinskim otpadom i sprovedeno 20 (dvadeset) postupka procjene uticaja na životnu sredinu.

2.3. Osnov korišćenja zemljišta (svojina, korišćenje, zakup)

Osnov za korišćenje zemljišta je:

- vlasništvo-sve građevinske dozvole za stalne objekte su izdate na privatnim parcelama osim infrastrukturnih objekata
- Zakonom je predviđeno vršenje kompletiranja urbanističkih parcela na račun opštinske svojine i u izveštajnom periodu nije bilo prodaje zemljišta za kompletiranja UP
- zaključeno je 150 ugovora o zakupu zemljišta i po tom osnovu ostvaren prihod od 197 000€

  Na području Berana je u periodu od 2004.g. do 2006.g. podneto 289 zahtjeva za restituciju.

  U izveštajnom periodu je riješen 1 predmet.
- Okončan je jedan predmet za eksproprijaciju a kod Ministarstva finansija je deponovano 34.000€ ya dva poatupka koja su u toku kod Uprave za nekretnine.

2.4. Poljoprivredne površine, šumske površine, vodne površine, ostale prirodne površine, površine infrastrukture, površine za specijalne namjene, i dr. - pregled

U zahvatu prostornog plana je evidentisano 40.89% poljoprivrednog zemljišta, 46.26% šumskog područja.Noviji podaci o površinama predmetnih namjena nije evidntisana.

Zemljište je jedan od najvažnijih prirodnih resursa, pa je njegovo čuvanje, uz održavanje i povećavanje njegove plodnosti preduslov za proizvodnju hrane. Iako je obnovljiv resurs, zemljište se vrlo sporo stvara, a jako brzo može biti uništeno, kako dejstvom prirodnih faktora - erozijom, klizištima, poplavama i sl., tako i čovjekovim uticajem – uništavanjem biljnog pokrivača, izgradnjom objekata, zagađenjem i sl.. Pod uticajem ovih činilaca u opštini Berane ugroženo je dosta zemljišta, pa se smanjivalo plodno zemljište. Ovaj proces se, nažalost, nastavlja i dalje. O stepenu zagađenja zemljišta nema pouzdanih podataka, ali se zemljišta načešće zagađuju u blizini naselja, objekata za preradu drveta, u blizini saobraćajnica i vodotokova gdje se najčešće odlaže otpad.

2.4.1 Poljoprivredne površine

Bogatstvo pašnjaka, livada i tradicija svakako su faktori koji opravdavaju razvoj sve traženijih proizvoda zdrave hrane, što agrokompleks na Beranskoj teritoriji može obezbijediti. Podsticanje osnivanja i razvoja etnoturističkih farmi je najuspješniji put da se ekonomski valorizuje i profitno obezbijedi razvoj seoskih domaćinstava opštine Berane, u kombinaciji sa aktiviranjem potencijala za eko – etno turizam.

Moguće je razvijati: stočarstvo, ratarstvo, voćarstvo, sakupljanje i otkup ljekovitog bilja i šumskih plodova i dr.

Poljoprivredno zemljište prema kategorijama korišćenja (ha) - nakon odvajanja Opštine Petnjica

Godina	Ukupno polj. zemljište	Obradiva površina				Pašnjaci	Neplodno
		svega	oranice i bašte	voćnjaci	livade		
2010.	26 070	12 394	3 435	910	8.049	10.088	2.171

Tokom 2017.g. nije bilo promjene namjene površina iz poljoprivrednog u građevinsko.

2.4.2. Šumske površine

Ukupna površina šuma i šumskih zemljišta na području šumske uprave Berana iznosi 20.935,00 ha.
Visoke šume učestvuju u ukupnoj površini šuma sa 62,2%. Potencijalna površina šuma za proizvodnju, uključujući 1.162,10 ha goleti za pošumljavanje, iznosi 22.329,42 ha.
Tekući godišnji zapreminski prirast privrednih šuma (bez šikara) iznosi prosječno 3,75 m3/ha, a intenzitet prirašćivanja je 1,82 m3/ha.
U ukupnom zapreminskom prirastu četinari učestvuju sa 67%, a lišćari sa 33% .

2.4.3 Vodne površine

Vodne površine obuhvataju površine voda i površine vodnog dobra sa vodnim objektima.
S obzirom na hidroenergetske potencijale vodotoka Bistrice, Kaludarske i Šekularske rijeke, Dapsićke rijeke, Jelovice, Konjske rijeke, Brzave i dr. a u skladu sa istraživanjima ovih potencijala i Državnim programom izgradnje malih hidroelektrana, biće omogućena izgradnja ovih objekata i u tu svrhu angažovanje zemljišta na način koji ne utiče štetno na životnu sredinu i kulturno - istorijske vrijednosti, a što će biti provereno kroz izradu odgovarajuće tehničke dokumentacije i studije procjene uticaja. U skladu sa izvršenim ispitivanjima PUP-om su precizirane lokacije za izgradnju minihidroelektrana s tim što je za neispitane lokacije moguće u daljem sprovođenju kroz tehničku dokumentaciju precizirati lokacije a što će pratiti i procjena uticaja na životnu sredinu. Mini hidroelaektrane moguće je locirati i na postojećem vodovodu u skladu sa tehničkim mogućnostima.

Na planu korišćenja hidroenergetskog potencijala planirana je:realizaciju koncesija na istraživanje i korišćenje hidropotencijala tj. izgradnju malih hidroakumulacija i hidroeleketrana na rijeci Bistrici. Predviđene su sljedeće mini hidroelektrana: MHE Krivulja,

MHE Konjska 1, MHE Konjska 2, MHE Jelovica 1, MHE Jelovica 2, MHE Bistrica 1, MHE Bistrica 2 i MHE Jezerština ukupne snage oko 10MW.

- Na Šekularskoj rijeci predviđene su mini hidroelektrane i to: MHE Spalevići, MHE Rmuši, MHE Orah i MHE Šekular ukupne snage približno 4MW za koje je obezbijeđena koncesija od strane države. Na ovoj rijeci predviđa se izgradnja još jedne mini hidroelektrane snage 1MW i to Šekular 2.
- Smjernicama za sprovođenje PUP-a je predviđeno"U skladu sa izvršenim ispitivanjima PUP-om su precizirane lokacije za izgradnju minihidroelektrana s tim što je za neispitane lokacije moguće u daljem sprovođenju kroz tehničku dokumentaciju precizirati lokacije a što će pratiti i procjena uticaja na životnu sredinu. Mini hidroelaektrane moguće je locirati i na postojećem vodovodu u skladu sa tehničkim mogućnostima"

Na planu korišćenja energije na bazi vjetra planirano je:

- omogućavanje istraživanja i davanje koncesija na korišćenje energije vjetra.
- da se omogući da se, po obavljanju detaljnih istraživanja za ove potrebe, proizvodnja električne energije na bazi vjetra uvede kao nova djelatnost na ovim prostorima; za potrebe izrade istražne dokumentacije o stvarnim potencijalima ovog resursa proučiće se orografski sistemi koji imaju najpovoljnije klimatske uslove za korišćenje energije vjetra: PUP-om se dozvoljavaju i istraživanja i realizacija ovog vida djelatnosti i na svim prostorima u skladu sa utvrđenim potencijalima (za ove potrebe moguće je da opština Berane izradi i posebnu studiju o uslovima za korišćenje energije vjetra).

2.4.4 Mineralni resursi

Koncept korišćenja mineralnih resursa na području opštine Berane zasnovan je na realnim potencijalima, ograničenjima za korišćenje (pogotovo ekološkim), na opredjeljenjima Države (studijski i planski materijali PP CG do 2020.god.), i kao takav, podrazumijeva da:

- Rudni rejoni **olova i cinka** u području planine Sjekirice prostornim planom se namjenski opredijeljuju za rudarsko-geološku aktivnost, sa odgovarajućim rudarskim objektima i infrastrukturom.
- Prostornim planom se namjenski ističu dokazani i potencijalni prostori za eksploataciju arhitektonsko-gradjevinskog ili ukrasnog kamena i granita i to u kanjonu rijeke Bistrice.
- U najvećoj mogućoj mjeri, treba zaštititi od dalje izgradnje i urbanizacije sva ležišta mineralnih sirovina
- Pri planiranju i eksploataciji mineralnih sirovina ispoštovati princip realnog sagledavanja ekološkog aspekta korišćenja mineralnih sirovina u odnosu na pozitivne efekte njihovog korišćenja, te u planiranju i eksploataciji mineralnih sirovina sprovesti najveći mogući stepen zaštite kroz propisivanje mjera zaštite prostora, sa ciljem dostizanja održivog razvoja, kako ekološki aspekti ne bi postali kočnica razvoja ionako siromašnih planinskih krajeva. U skladu sa tim, kao osnovni zahtijev održivog razvoja podrazumijeva se korišćenje prirodnih resursa uz primjenu svih tehnoloških i tehničkih mjera radi što manjeg nepovoljnog uticaja na životnu sredinu.

2.4.5 Površine specijalne namene

Ove površine obuhvataju ležišta mineralnih sirovina i površine eksploatacionih polja, koncesiona područja, eksteritorijalne površine i zaštićena područja. Na području opštine postoje bogata nalazišta uglja, kao i ležišta olova i cinka, opekarske gline, građevinskog kamena, šljunka i pijeska. Za sada se ne vrši značajnija eksploatacija ruda i mineralnih sirovina osim eksploatacije šljunka i pijeska u koritu rijeke Lim koja je često i nekontrolisana pa degradira okolinu. U daljoj eksploataciji mineralnih sirovina moraju se primjenjivati sve potrebne mjere za sprečavanje degradacije prostora.

2.6. Demografska kretanja

Sjeverno područje Crne Gore ima manju gustinu naseljenosti, proisteklo iz procesa urbanizacije i mehaničkog kretanja stanovništva iz Sjevernog prema Središnjem i Primorskom regionu. Opština Berane je jedna od opština u Sjevernom regionu gdje je prisutno kontinuirano opadanje stanovnika.

Kretanje ukupnog broja stanovništva

GODINA POPISA	**1948.**	**1953.**	**1961.**	**1971.**	**1981.**	**1991.**	**2003.**	**2011.**	procjena 2020.
Crna Gora	377 189	419 873	471 894	529 604	584 310	615 035	620 145	620 029	***687 366***
Berane	27 655	30 376	34 280	40 085	42 285	38 953	35 068	33 970	***40 053***
procenat (%)	7.33%	7.23%	7.26%	7.57%	7.24%	6.33%	5.65%	5.48%	***5.83%***

Iz prethodne tabele se vidi da je broj stanovnika bio u porastu sve do 1981.god.(42 285 stanovnika), kada dolazi do naglog pada, tako da je 2003.god. Berane imalo svega 35 068 stanovnika, što je svega 5.65% u odnosu na Crnu Goru i po najnovijem popisu iz 2011. godine primjećuje se pad stanovništva 33 970, odnosno 5.48% u odnosu na ukupan broj stanovništva Crne Gore. Taj procenat je bio 7.57% u 1971-oj godini, 7.24% u 1981-oj godini.

Razlog za to treba tražiti u pogoršanju ekonomske situacije, stagnacije u razvoju preduzeća, naročito većih, kao što je bila fabrika celuloze i papira, i padu životnog standarda u opštini, što je uslovilo iseljavanje stanovništva u veće centre, pre svih u Podgoricu i primorske gradove, kao i odlazak u inostranstvo.

Berane je prihvatilo značajan broj izbjeglih i raseljenih lica sa drugih područja, kao posledicu ratnih dešavanja u regionu.

2.7. Sprovođenje podzakonskih akata (obaveze iz zakona, efekti)

U izveštajnom periodu je usvojen novi Zakon o planiranju i izgradnji na osnovu koga bi trebalo donositi nove Odluke a rokovi za to su naredne godine.

2.8. Izdati utu, građevinske dozvole, upotrebne dozvole

U izveštajnom periodu kao redovni poslovi su se izdavali urbanističko tehnički uslovi jer Opština Berane još nije aktivirala sajt i nisu urađeni separati sa uslovima iako su planovi započeti po starom zakonu završeni po novom zakonu.Analizom redovnih poslova izdata su sledeća akta:

Izdati akti za sprovođenje plana

BR.	AKTA	KOM	BRGRP/m²	VREDNOST PROJEKTA
1	UTU	58		
2	GRAĐ.DOZVOLE	29	4.235,70	2.614 723,80
3	UPOTRBNE DOZVOLE	3		

U prvom kvartalu je izdato 5,u drugom 8,u trećem 8 a u četvrtom kvartalu 8 građevinske dozvole sa planiranih 26 stanova.Po namjeni je izdato građevinskih dozvola za 3 poslovno stambenih objekta,6 stambenih objekata, 1 poljoprivredna objekta,1 poslovna , 16 infrastrukturnih objekata i 2 pomoćna objekta.

2.9. Privremeni objekti iz nadležnosti lokalne samouprave (član 117 zakona)

Izmjena i dopuna plana privremenih objekata je usvojena u prethodnom periodu . Cilj izrade predemtnog plana je sagledavanje opšteg stanja u gradu po pitanju privremenih objekata,naročito kioska od kojih je dosta u lošem stanju a neki i ne funkcionišu.

Odluka o privremenim objektima koja je usklađena sa Zakonom o uređenju prostora i izgradnji objekata je predvidjela izradu Elaborata o privremenim objektima i odnosi se na montažne objekte.
U izveštajnom periodu su izdate šest lokacije za privremene objekte na osnovu smjernica Elaborata.
Aktivnosti obavljene po pitanju uklanjanja dotrajalih objekata na javnim površinama nije bilo.

2.10. Detaljna analiza investicionih potencijala bazirana na važećim planskim dokumentima

Važeća planska dokumentacija daje planske i razvojene pretpostavke za infrastrukturne objekte neophodne za adekvatno odvijanje javnih funkcija grada i to u dijelu:

- infrastrukturne objekte, turističke komplekse, stambene komplekse, trgovačke sadržaje
- poslovne komplekse, kvalitetnog vodosnabdijevanja, odvođenja otpadnih voda, tretman otpadnih voda, deponovanje otpada, recikliranje otpada, gradska groblja, pijace i sl.

Osnovni koncept namjene prostora podrazumijeva racionalno korišćenje zemljišta u skladu sa njegovim prirodnim pogodnostima, odnosno, prvenstveno, međusobni usklađeni raspored površina pogodnih za razvoj stočarstva, voćarstva i ratarstva, šumarstva, izgradnje naselja i turističkih kapaciteta i turističke infratsrukture, rudarstva, proizvodnih objekata (uključujući i energetske), infrastrukturnih i komunalnih sistema i objekata. U narednom periodu neophodno je kontrolisati i usmjeravati korišćenje prostora opštine i sprečavanja negativnih pojava, odnosno ostvarivanje pozitivnih efekata prostornog razvoja.

S obzirom da djelovi beranske opštine pripadaju Nacionalnom parku "Biogradska Gora", i da značajni dio opštine zahvata Bjelasica, kontrolisana upotreba prostora je od izuzetnog značaja, kako ne bi došlo do ugrožavanja prirodnih vrijednosti prostora, istovremeno i turističkih motiva ovog kraja.

Prostor opštine Berane treba razvijati u skladu sa principima održivog razvoja što podrazumijeva organizovanu plansku upotrebu – korišćenje, uređenje i zaštitu u skladu sa prirodnim i stvorenim potencijalima i ograničenjima beranskog kraja.

Na području koje obuhvata administrativna opština Berane, zadržaće se dominantno plodno tle, koje je uglavnom poljoprivredno ili šumsko, a neplodne površine su najvećim dijelom namijenjene stanovanju i putevima, ali i specifičnim radnim zonama – industriji, kopovima, deponijama i dr. Stanovnici većine sela baviće se poljoprivredom (stočarstvom, voćarstvom, ratarstvom i povrtarstvom) i turizmom. Brdsko planinski šumoviti predjeli uglavnom ostaju manje naseljeni, uz veoma kontrolisanu gradnju objekata u funkciji šumarstva, infrastrukture i turizma.
Šumske površine, koje su poslednjih godina takođe imale tendenciju smanjenja, ubuduće treba uvećati pošumljavanjem degradiranih šumskih zemljišta i ogoljelih terena.

3. SPROVEDENE MJERE I NJIHOV UTICAJ NA UPRAVLJANJE PROSTOROM I NJEGOVU ZAŠTITU

3.1. Mjere sprovedene u cilju podsticanja kvaliteta građenja i oblikovanja prostora

3.1.1. Upravljanje prostorom

Izradom izmjena i dopuna detaljnih planova su započete mere u cilju podsticanja kvaliteta građenja.Izdavanjem građevinskih dozvola se naplaćuje naknada za komunalno opremanje i od tih sredstava se vrši unapređenje infrastrukture.

Aktivno praćenje stanja energetske efikasnosti u ovom području se prilikom izdavanja urbanističko tehničkih uslova i kontrole projektne dokumentacije obavezuju građani da se prilikom izgradnje objekata pridržavaju pravila srovođenja energetske efikasnosti za objekte.

Takođe se redovnim aktivnostima –izdavanjem UTU uslovljavaju investitori da objekte grade u skladu sa pravilnikom o prilagođavanja objekata licima sa invaliditetom.

Umjerena i sistematizovana dinamika izrade planske dokumentacije,sa sveobuhvatnom analizom potreba grada i privatnih inicijativa je osnov za postepeni oporavak i dalji razvoj grada.

3.1.2. Zaštita prostora

Kroz sistem razrade urbanističkih planova posebnu pažnju treba posvetiti očuvanju prirodnih prostora od moguće stihijske urbanizacije i neplanskog širenja prostora. S tim u vezi, treba zadržati nivo učešća izgrađenog prostora na postojećem nivou, posebno ograničavajući zone naselja van vrijednih prirodnih područja i područja sa vrijednim poljoprivrednim zemljištem.

Radi zaštite vodnih resursa koji su značajni za vodosnabdijevanje treba obezbijediti adekvatno - bezbjedno prostorno lociranje onih objekata koji su rizični za zagađivanje životne sredine. Takođe, objekti koji su rizični za životnu sredinu, a svrstani su u kategoriju zahvata za koje je obavezno sprovođenje procjene uticaja na životnu sredinu, treba da budu prostorno locirani van područja koja su zaštićena ili se planiraju da budu zaštićena područja prirode.

Tokom sprovođenja planskih dokumenata se vodilo računa da se zaštiti javno dobro na način što se prilikom izdavanja UTU navodila obaveza investitora da objekat projektuje i gradi u skladu sa važećim propisima iz oblasti zaštite životne sredine(zaštite od zagađenja,zaštite od buke,zaštite od pretjeranog zauzimanja javnih površina za parkiranje I dr.). U tom cilju je osnovano doo Parking servis I usvoena Odluka o javnim parkiralištima I garažama a na osnovu toga i planskih dokumenata uređeno je cca 700 parking mjesta za naplatu .

Za sve objekte koji podliježu uticaju na životnu sredinu su rađeni Elaborati o procjeni uticaja a za planska dokumenta rađene su Strateške procjene uticaja.
Od strane nadležnih službi su redovno sprovedeni postupci o potrebi izrade elaborate za **1** objekata za koje su sprovedeni kopletni postupci I naložena izrada Elaborata o procjeni uticaja.

3.1.3. Borba protiv bespravne gradnje

Inspekcijski nadzor je u nadležnosti Uprave za inspekcijske poslove.
Iz nadležnosti lokalne uprave koja vrši monitoring za inspektora zaštite prostora i građevinskog inspektora u izveštajnom period je evidentisano 4 nova bespravna objekta na privatnim parcelama, 7 rekonstrukcija i nadgradnji postojećih objekata i 2 dogradnje poslovnih objekata.

3.2.Uticaj mjera na poljoprivredne površine, šumske površine, vodne površine, ostale prirodne površine, površine infrastrukture, površine za specijalne namjene i dr.

PUP-om su prepoznati osnovni resursi i potencijali za razvoj opštine:
Resursi i potencijali: Ležišta i rezerve mrkog uglja; šljunak i pesak; kvalitetno poljoprivredno zemljšte i kompleksi šuma; izgrađeni industrijski kapaciteti; formirane društvene funkcije; servisi i opremljenost zone; atraktivni planinski prostori Bjelasice i Smiljevice; izgrađeni turistički smještajni kapaciteti i oprema; kvalitetna voda za uzgoj ribe i hidroenergetski potencijal rijeke Lim za izgradnju mini-hidroelektrana.
Prioriteti razvoja: Industrija, s orijentacijom na finalizaciju; poljoprivreda, usmjerena na proizvodnju voća i uzgoj stoke; uzgoj ribe; rudarstvo; funkcije uslužnog centra šireg značaja; tranzitni i planinski turizam; aerodrom, male hidroelektrane i termoelektrane.
Ograničenja: Povećanje kapaciteta i realizacija drugih razvojnih programa uslovljeni su primjenom tehnologija koje neće zagađivati životnu sredinu; ograničenje urbanizacije, razvoja industrijskih funkcija i tehničke infrastrukture u područjima potencijalnih hidroakumulacija i prepoznatih ležišta mrkog uglja.
Konflikti: Konflikt između urbanizacije i poljoprivrednog zemljišta. Postoji i konflikt između potrebe valorizacije potencijala i raspoloživog radno sposobnog dijela stanovništva, usled evidentnog dispariteta u sadašnjem nivou društveno-ekonomskog razvoja između ove podzone i prosjeka Crne Gore. Povremeno je prisutan konflikt neregulisanog toka rijeke Lima i djelatnosti u njegovoj dolini (poljoprivreda, ribarstvo, lokalni saobraćaj i dr.).

Svi evidentisani konflikti se mogu usaglasiti tako što će se prilikom sprovođenja predmetnih planskih dokumenata voditi računa o primjeni zakona o zaštiti životne sredine.

Naročito bi trebalo obratiti pažnju na uticaj mjera na koncesije kao pravo:

- korišćenja prirodnog bogatstva, dobra u opštoj upotrebi i drugog dobra od opšteg interesa koje je u državnoj svojini, ili obavljanja delatnosti od javnog interesa, uz

plaćanje koncesione naknade od strane koncesionara ili pružanje finansijske naknade ili druge podrške koncesionaru za ostvarivanje odgovarajućeg javnog interesa,

- finansiranja, istraživanja, projektovanja, izgradnje ili rekonstrukcije, korišćenja, održavanja, revitalizacije i predaje objekta, uređaja ili postrojenja, u ugovorenom roku, u svojinu koncedenta, uključujući i druge slične oblike.

3.3. Građevinsko zemljište

U zahvatu opštne Berane je Predlogom PUP-a predviđena zona za razradu urbanističkih planova i to je ujedno zona građevinskog zemljišta u površini od 997,79 ha. Uža građevinska zona na području već donešenih planova čija je površina 491,86 h ima urađenu infrastrukturnu mrežu a ostali dio su seoska područja razuđena i nisu usaglašene potrebe zainteresovanih korisnika prostora i opštinskih investicija.

Bilans površina u zoni građevinskog zemljišta je sledeći:
Bilans površina planiranog stanja – generalno - urbanistički dio (građevinsko zemljište)

NAMJENA	**POVRŠINA NAMJENE m^2**
POVRŠINE ZA STANOVANJE	
Površine za stanovanje male gustine	3 954 573
Površine za stanovanje srednje gustine	1 087 097
Površine za stanovanje veće gustine	38 138
Površine za centralne delatnosti	292 860
Površine za turizam	11 108
Površine za školstvo i socijalnu zaštitu	121 063
Površine za zdravstvenu zaštitu	39 395
Površine za kulturu	1 278
Površine za sport i rekreaciju	113 194
Površine za mešovitu namenu	1 158 243
Površine za industriju i proizvodnju	99 450
POVRŠINE ZA PEJZAŽNO UREĐENJE	
Površine javne namene	537 480
Površine za specijalne namene	450 869
ŠUMSKE POVRŠINE	
Zaštitne šume	368 066
Površinske vode	486 643
POVRŠINE KOMUNALNE INFRASTRUKTURE	
Objekti elektroenergetske infrastrukture	21 926
Objekti hidrotehničke infrastrukture	29 932
Objekti komunalne infrastrukture	33 898
Površine za groblja	93 495
Površine za verske objekte	28 876
POVRŠINE SAOBRAĆAJNE INFRASTRUKTURE	
Železnički saobraćaj	45 264
Vazdušni saobraćaj	485 016
Drumski saobraćaj	477 708
UKUPNA POVRŠINA ZAHVATA PLANA GUR-a	**9 977 661**

3.4. Iznos naknada za komunalno opremanje građevinskog zemljišta (ostvarenih u postupku izdavanja građevinske dozvole i u postupku izdavanja upotrebne dozvole) i ugovorenih naknada

Prihodi po osnovu izdavanja građevinske dozvole koje su realizovani u izveštajnom periodu za 2017.g. je 56.869,55 € i odnose se na objekte koji su podlijegali naknadi za komunalno opremanje u punom iynosu i na prizemne stambene objekte sa jednom stambenom jedinicom i max 100m² BRGP koji su imali povlastice (umanjenje naknade) a takvih je bilo 5 objekata.

3.5. Obalno područje

Obalno područje uz Lim je djelimično u zahvatu detaljnih planova zaštićivano potpornim zidovima od gabiona u ranijem periodu a u izveštajnom periodu nisu nastavljeni ti radovi.
Podaci o ustupanju koncesija na Limu u zahvatu opštine nije poznato.

3.6. Izvorišta voda i jezera

Izvori i vrela

Planina Bjelasica i njena podgorina imaju najbogatiju hidrografsku mrežu u Crnoj Gori. Preovlađuju normalne izdani, koje se hrane od procijeđenih atmosferskih padavina. Vode ima tokom cijele godine na Bjelasici, Cmiljevici i Mokroj planini jer se kroz zemljište dugo procjeđuju snjegovi, naročito oni u zavetrinskim, osojnim stranama. Po tome one se poklapaju sa ravnomjernim godišnjim pluviometrijskim režimom. Izuzetno niske temperature vode imaju izvori: Kofilj voda (Zekova glava), Skakan, Ledni izvori (Lokva), Dobra voda (Mokri Do, Cmiljevica). Izdašnost im je mala ali postojana i kreće se od 1 do 10 l/s. Ovi izvori su od značaja za katunske naseobine, suvatskog pojasa Bjelasice.
Vrela se javljaju i na desnoj i na lijevoj dolinskoj strani Lima ispod krečnjačkih površi i brda, u njegovom koritu i na površi Police. Najpoznatija su: Manastirsko, Goraško, Zagradsko, Petnjičko, Zagorsko, Navotinsko i Merića vrelo Zagradsko vrelo nastaje u nižoj, vlažnoj zoni jedne manje suve kraške doline na Polici. Petnjičko vrelo (ćato) smješteno u velikom krečnjačkom amfiteatru ispod Krčeva. Slična petnjičkom su Zagorsko (ispod Krčeva) i Navotinsko vrelo (ispod Peštera). Nešto različitija od njih su vrelo Aluga (30 l/s) ispod Đevojačkog krša u dolini Kaludarske rijeke, i Topljik (10 l/s) ispod Balja, u dolini Šekularske rijeke. Dva najjača vrela u Beranskom kraju je Manastirsko vrelo (300l/sec) i Vrelo Podbara (120 l/s) koje se javlja ispod sela Buča. Značajnija kraška vrela u dolinama su Vinicko vrelo(10l/s) iznad Ljuta i Merića vrelo(300 l/s) iznad korita Bistrice kod Lubnica.

Jezera

Posebna hidrografska karakteristika Beranskog kraja su jezera. Predstavljena su visokoplaninskim jezerima i lokvama ledničkog porjekla.
U oblasti intenzivne ledničke erozije, nastala su u cirknim i valovskim udubljenjima Pešića jezero, Šiško, Veliko i Malo Ursulovačko i više Lokvi. Čista voda u jezerima potiče od različitih izvora koji ih hrane i snijega koji se dugo održava na osojnim padinama. Zapažena je pojava sporog, ali stalnog spuštanja nivoa vode u jezerima i svođenje vodene površine samo na najdublje djelove. Lokve su predstavljene malim, plitkim udubljenjima, periodskim ispunjenim vodom i obraslim vegetacijom.
Jezera zbog svojih prirodnih odlika, specifične geneze, estetike predjela predstavljaju značajnu turističku vrijednost čiji potencijali nijesu iskorišćeni. Prema tome ona su faktor za razvoj pojedinih oblika planinskog turizma.

3.7. Energetski potencijali

Energetika koja objedinjava cio proces proizvodnje električne energije (od eksploatacije uglja, korišćenja hidroenergetskog i drugog potencijala do proizvodnje električne i toplotne energije), predstavlja dominantni kompleks privrednih aktivnosti u Beranskom kraju, od Državnog značaja.

Na planu termoenergetike planirano je:

Razvijanje kompleksa Termoelektrane Berane se u pravcu izgradnje II bloka, uz primjene svih tehničkih standarda i zahtjeva zaštite životne sredine (plansko rješenje Prostornog plana Crne Gore i Strategije razvoja energetike u Crnoj Gori do 2025 god.). Napominje se da je ovaj termoenergetski objekat moguće izgraditi i u zoni budućeg kopa u Maoču, ukoliko se na osnovu odgovarajuće dokumentacije (studije izvodljivosti, tehničke dokumentacije) ova lokacija pokaže opravdanom. Ekološki kriterijumi treba da budu od primarnog značaja pri određivanju mikrolokacije termoelektrane.

Na planu korišćenja hidroenergetskog potencijala planirana je:

- realizaciju koncesija na istraživanje i korišćenje hidropotencijala tj. izgradnju malih hidroakumulacija i hidroeleketrana na rijeci Bistrici. Predviđene su sljedeće mini hidroelektrana: MHE Krivulja, MHE Konjska 1, MHE Konjska 2, MHE Jelovica 1, MHE Jelovica 2, MHE Bistrica 1, MHE Bistrica 2 i MHE Jezerštica ukupne snage oko 10MW.
- Na Šekularskoj rijeci predviđene su mini hidroelektrane i to: MHE Spalevići, MHE Rmuši, MHE Orah i MHE Šekular ukupne snage približno 4MW za koje je obezbijeđena koncesija od strane države. Na ovoj rijeci predviđa se izgradnja još jedne mini hidroelektrane snage 1MW i to Šekular 2.

vodotok	naziv MHE	Q(m^3/s)	Hb(m)	g-Kd	P(MW)	E(GWh)
reka Bistrica	Bistrica-1	2,5	95	(875-780)	2,3	8,5
reka Bistrica	Bistrica-2	2,4	50	(950-900)	1,2	4,3
pritoka r.Bistrice	Jelovica-1	1,4	190	(1210-1020)	3,0	11,8
pritoka r.Bistrice	Jelovica-2	1,1	60	(1270-1210)	0,8	2,5
pritoka r.Bistrice	Jezerštica	0,25	365	(1575-1210)	1,15	4,1
pritoka r.Bistrice	Konjska -1	0,22	250	(1010-760)	0,6	1,9
pritoka r.Bistrice	Konjska-2	0,18	365	(1380-1015)	0,9	3,0
pritoka r.Bistrice	Krivuljska	0,15	165	(1325-1160)	0,29	1,0

Na planu korišćenja energije na bazi vjetra planirano je:

- omogućavanje istraživanja i davanje koncesija na korišćenje energije vjetra.
- da se omogući da se, po obavljanju detaljnih istraživanja za ove potrebe, proizvodnja električne energije na bazi vjetra uvede kao nova djelatnost na ovim prostorima; za potrebe izrade istražne dokumentacije o stvarnim potencijalima ovog resursa proučiće se orografski sistemi koji imaju najpovoljnije klimatske uslove za korišćenje energije vjetra: PUP-om se dozvoljavaju i istraživanja i realizacija ovog vida djelatnosti i na svim prostorima u skladu sa utvrđenim potencijalima (za ove potrebe moguće je da opština Berane izradi i posebnu studiju o uslovima za korišćenje energije vjetra).

3.8. Pogranična područja, manje razvijena područja

Manje razvijena područja su planinski predjeli koji su u svim ranijim i sadašnjim planskim dokumentima predviđeni za razvoj turizma.Ti planovi se dugi niz godina nisu realizovali tako da je došlo do raseljavanja stanovništva.Iako je razvoj poljoprivrede jedan od osnovnih strateških razvojnih pravaca na ovim područjima egzistiraju staračka domaćinstva koja ne mogu da iznesu teret razvoja.

3.9. Upravljanje otpadom – prostorni aspekt, prečišćavanje otpadnih voda

3.9.1 Upravljanje otpadom

U skladu sa Prostornim planom Crne Gore do 2020. godine („Službeni list CG“, broj 24/08) za opštine Berane, Rožaje, Andrijevicu i Plav predviđena je izgradnja regionalne sanitarne deponije na odgovarajućoj lokaciji.

S obzirom da lokacija Vasove vode koja je definisana je kao lokacija za izgradnju deponije, odnosno regionalnog centra za obradu otpada ne funkcioniše i predviđena je sanacija iste do dugoročnog rješenja pitanja upravljanja otpadom, Opština Berane će upravljati komunalnim otpadom u skladu sa članom 78 Zakona o upravljanju otpadom („Službeni list CG“, broj 64/11), koji propisuje mogućnost privremenog skladištenja istog. U skladu sa ovim članom, donijeta je Odluka o određivanju lokacije za privremeno skladištenje komunalnog otpada, za lokaciju Rujiške laze. Shodno navedenom Zakonu, lokalna samouprava je donijela Odluku o načinu privremenog skladištenja komunalnog otpada i uslovima zaštite životne sredine i zdravlja ljudi, koja definiše privremeno skladištenje komunalnog otpada.

Kako je Vlada Crne Gore, Kapitalnim budžetom za 2015. godinu opredijelila 900.000 eura za sanaciju tog nesanitarnog odlagališta, tokom 2016. godine je započeta realizacija projekta sanacije istog izradom glavnog projekta sanacije a projekat je u fazi revizije . Završena je i procedura ocjene potrebe izrade Elaborata procjene uticaja na životnu sredinu sanacije navedenog odlagališta i odlučeno je da je potrebno ići u dalju proceduru.
Krajem 2017.g. je započeta prva faza realizacije projekta.

3.9.2 Prečišćavanje otpadnih voda

Projekat upravljanja otpadnim vodama i kanalizacionom mrežom u opštini Berane, izrađena je u decembru 2010. godine i predviđa izgradnju PPOV kapaciteta 20.000 ES na lokaciji Donji Talum, 20,7 km kanalizacione mreže i 1,4 km atmosferske kanalizacije.
Ukupna vrijednost projekta iznosi 12,27 miliona € - cca 6,55 miliona € za izgradnju PPOV sa pristupnim putem i 5,72 miliona € za izgradnju kanlizacione mreže. Ovim iznosom je obuhvaćena je i izrada dokumentacije, troškovi nadzora i PDV. Pretpostavljeni izvori finansiranja: IPA 2012-2013 u iznosu od 7,45 miliona €, budžet 1,3 miliona €, cca 3 miliona € kredit EIB i 430.000 € iz IPF TA, WBIF i PPF, kao i 90.000 € iz kapitalnog budžeta. Za izradu projektne dokumentacije iz kapitalnog budžeta i budžeta Opštine obezbijeđeno je 120.000 €, a iz IPF TA 330.000 €.

U pripremi projekta za realizaciju urađena je sljedeća dokumetntacija: Studija izvodljivosti za izgradnju PPOV i kanalizacione mreže, Idejni projekat za PPOV i kanalizaiconu mrežu, EIA

za PPOV na koji je dobijena saglasnost, ali je zbog nedostataka u projektnoj dokumentaciji izrađen Aneks II EIA, Glavni projekat za izgradnju kanalizacione mreže koji je revidovan, Idejni projekat za pripremu (izdizanje terena za izgradnju PPOV u cilju zaštite od plavljenja i izgradnju pristupnog puta do lokacije PPOV). Završen je Idejni projekat pristupnog puta i tenderske dokumentacje za projektovanje i izgradnju PPOV i kanalizacione mreže.
Direkcija javnih radova je odabrala najpovoljnijeg izvođača za:

1. Izvođenje radova na kanalizacionoj mreži
2. projektovanje i izvođenje radova na lokaciji postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda
3. izvođenje projekta rekonstrukcije crpne stanice,bazena na Jasikovcu , prelivne komore na Salači sa nabavkom opreme i hlorinatorske stanice u dapsićima u cilju poboljšanja vodosnabdijevanja

Radovi na kanalizaciji započeti u oktobru 2016.g. a tokom 2017.g., urađen je glavni projekat PPOV, glavni projekat prilaznog puta i glavni projekat regulacije Makve južno od postrojenja računajući i reviziju.
Radovi na sprovođenju projekta poboljšanja vodosnabdijevanja su započeti 2017.g. i nastaviće se 2018.g po projektu koji je urađen u ranijem periodu.
Dinamika posla na projektu kanalizacije:

- cjevovod 12.907 m / 19.207 m …… 67%
- kućni priključci ……..... 68%
- šahte ……..... 63%
- asfalt ……..... 43%

Dinamika posla na projektu lokacije postrojenja:

- cjevovod 12.907 m / 19.207 m …… 67%
- kućni priključci ……..... 68%
- šahte ……..... 63%
- asfalt ……..... 43%

Dinamika posla na projektu vodosnabdijevanja:

- cjevovod 12.907 m / 19.207 m …… 67%
- kućni priključci ……..... 68%
- šahte ……..... 63%
- asfalt ……..... 43%

3.10. Saradnja sa međunarodnim institucijama

U izveštajnom periodu se gradi četiri stambene zgrade sa 96 stambenih jedinica za raseljena lica kao rezultat saradnje sa međunarodnim organizacijama - Razvojna banka saveta Evrope.

Tokom tekuće godine se izvodi projekat „PPOV“ i rekonstrukcija postojeće i izgradnja nove kanalizacije do PPV.Dinamikom posla je planiran završetak ovog projekta tokom 2018.g.

Navedeni projekti su u potpunosti rađeni po evropskim pravilima,kao donacija iz IPA sredstava i nadzorom međunarodnih institucija.

3.11. Saradnja sa nadležnim organima u postupku izrade i donošenja planskih dokumenata

Tokom izrade planske dokumentacije se u redovnim poslovima relativno uspješno ostvaruje saradnja sa nadležnim organima .
Nedostatak ove sardanje se uočava već duži period u sledećem:

- Uprava za nekretnine ne ispoštuje rokove za dostavu geodetskih podloga kojima raspolaže i to značajno usporava postupak pripremnih poslova za izradu planskih dokumenata
- CEDIS ne posjeduje podatke o postojećim instalacijama u digitalnom obliku tako da su podaci koji se prenose iz planova neprecizni a to ispoljava prilikom sprovođenja plana.

3.12. Povjereni poslovi od strane državne uprave

Nije bilo u izveštajnom periodu povjerenih poslova od strane državne uprave.

3.13. Broj organizovanih urbanističko – arhitektonskih konkursa u skladu sa članom 30 Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata

Nije bilo organizovanih konkursa za urbanističko rješenje u izvještajnom periodu.

4. PODACI O IZGRAĐENIM OBJEKTIMA UKLJUČUJUĆI I OBJEKTE IZGRAĐENE SUPROTNO ZAKONU

4.1. Objekti izgrađeni sa građevinskom dozvolom i upotrebnom dozvolom

Na osnovu evidencije lokane službe koja je nadležna za izdavanje građevinske I upotrebne dozvole u izveštajnom period je izgrađeno(rekonstruisano) 3 objekata sa upotrebnom dozvolom.

4.2. Objekti izgrađeni sa građevinskom dozvolom, a bez upotrebne dozvole

Na osnovu evidencije lokane službe koja je nadležna za izdavanje građevinske dozvole u izveštajnom period je izgrađeno (rekonstruisano) 29 objekata sa građevinskom dozvolom ali nisu završili upotrebnu.

4.3. Objekti izgrađeni bez građevinske dozvole (područje, broj, odstupanje od građevinske dozvole), sa posebnim osvrtom na uklopljene objekte

Detaljne informacije za bespravno podignute objekte lokalna uprava nema.

4.4. Objekti koji su uklopljeni u planski dokument i objekti koji nisu uklopljen i u planski dokument.

Jedan od zadataka izrade Izmjena i dopuna DUP-ova je i uklapanje neformalnih objekata kako bi se legalizovali. Usvojenim detaljnim urbanističkim planovima su uklopljeni svi objekti na privatnim parcelama osim u slučajevima kada ugrožavaju planiranu regulativu. Tačna evidencija o takvim objektima nije rađena.

5. ZAHTJEVI KORISNIKA PROSTORA

5.1. Zahtjevi za izmjenu planskog dokumenta – statistički, opisno, tendencije,ocjena;

Zahtjevi građana se uglavnom odnose na mogućnost izgradnje stambenih objekata u zahvatu urbanističke razrade,odnosno u zoni u kojoj e planirano donošenje planova. U izveštajnom period u odnosu na prethodne godine je smanjen broj zahteva koji se odnosi na izgradnju objekata za individualno stanovanje.Svi ti zahtjevi su razmatrani tokom izrade DUP-ova koji su započeti i predviđene su smjernice za sprovođenej plana koje su uglavnom u saglasnošću sa potrebama građana. Veće intervencije se očekuju u prvom kvartalu 2018.g. kada se predviđa javna rasprava za 6 planskih dokumenata(četiri izmjene i dopune postojećih planova i izrada dva nova plana).
Pojedinačnih zahtjeva za izradu planova od strane investitora u izveštajnom period nije bilo.

5.2. Zahtjevi za uklapanje bespravno sagrađenih objekata u planski dokument (statistički i opisno)

Interesovanje građana koji su u prethodnom period izgradili bespravni objekat je uvijek neusaglašeno sa mogućnostima Opštine i dinamikom koja prati izradu Planova. Građani su podnosili inicijative-zahtjeve a dok nadležne službe sprovedu zakonsku procedure, bespravni graditelji se priključe na infrastrukturu i time se postupak legalizacije završava,odnosno prestaje potreba investitora da pribavi upotrebnu dozvolu.

Novim Zakonom o planiranju i izgradnji objekata je otvorena mogućnost da se barem djelimično dođe do evidencije bespravnih objekata izgrađenih u ranijem periodu jer je omogućena legalizacija objekata koji su u skladu sa planskim dokumentima.Oni su i do sada mogli da se legalizuju u skladu sa smjernicama plana ali nije bilo interesovanja a lokalna uprava nije sprovodila rušenje ni u ranijem periodu kad je bila nadležna a niti republička inspekcija to nije radila u periodu svoje nadležnosti.
Od usvajanja novog Zakona je podnešeno samo 3 zahtjeva za legalizaciju.

6. PREDLOG MJERA ZA UNAPREĐENJE POLITIKE UREĐENJA PROSTORA

Dugi niz godina uprkos činjenici da Berane ima specifične uslove za prostorni razvoj kako industrije tako i poljoprivrede, primjenjivan je koncept razvoja koji se zasnivao na dominaciji industrije nad ostalim granama, posebno poljoprivredom, i dominaciji društvenog nad privatnim sektorom. Ova strategija i koncepcija razvoja nije pretpostavljala intezivan razvoj privatnog sektora.

Nakon tog perioda nastali period tranzicije i tržišnog načina privređivanja, uticao je na izjednačavanje privatnog i javnog sektora, što se neminovno odražava na socio – ekonomske i ostale činioce

U takvim okolnostima nastojali smo da izmjenama i dopunama planske dokumentacije stvorimo osnovne pretpostavke za otklanjanje biznis barijera i funkcionisanje sistema u kome plansko rješenje i zakonski mehanizmi usmjeravaju i kontrolišu i to:

1. ekonomski razvoj koji treba da obezbijedi materijalno povoljniji položaj stanovništva;
2. socijalni razvoj koji dovodi do društvenog i kulturnog prosperiteta;
3. ekološki razvoj koji štiti i unapređuje životnu sredinu i stvara uslove za zdraviji život.

Za sve donešene Odluke o izradi planova sproveden je postupak o ne preduzimanju izrade strateške procjene uticaja plana na životnu sredinu iz razloga što je za PUP već donešena strateška procjena uticaja na životnu sredinu.

Prirodna baština je i dalje očuvana u značajnoj mjeri mada je evidentan pritisak na njene vrijednosti dominantno kroz uzurpacije, bespravnu gradnju i zagađenje (otpadne vode). U izvještajnom periodu evidentisan je pomak u uređenju i ozelenjavanju parkovskih površina i pejzažnom uređenju ulica i blokova.

Opredjeljenja nacionalne strategije održivog razvoja implementirati kroz sve planove i projekte sa ciljem da se racionalno koriste resursi i da se optimalno upravlja sa prostorom.

Nastaviti sa uređivanjem građevinskog zemljišta kako u dijelu priprema za komunalno opremanje tako i u dijelu izgradnje objekata i uređaja komunalne infrastrukture.

Nastaviti sa formiranjem podloga koje služe kao dokumentaciona osnova o prostoru.

Raditi na prikupljanju, evidentiranju i formiranju informatičkog uvezivanja podataka koje posjeduju organi lokalne uprave i organi državne uprave.

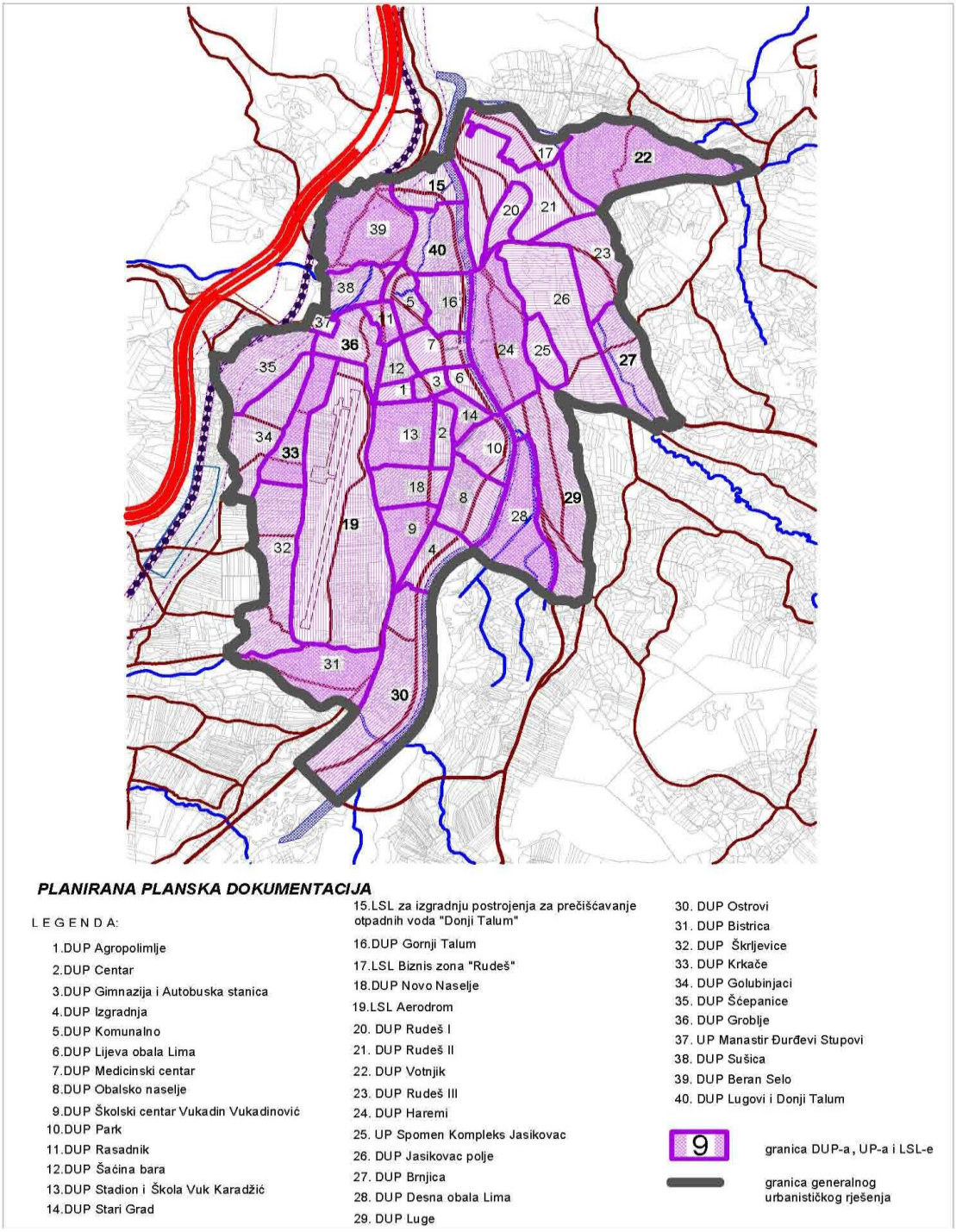
Intenzivirati aktivnosti na popisu društvene imovine kojom raspolaže opština.

Ovaj izvještaj bi trebalo da bude smjernica za izradu Programa planiranja i uređenja prostora za 2018.g. koji će morati da odvoji prioritete zato što sve probleme u gradu nastale dugim nizom godina nije moguće rješiti za jednu godinu ali je dovoljno što se nastavilo sa planskim razvojem grada i sveobuhvatnim sagledavanjem mogućih poteškoća koji će nastajati prilikom realizacije planiranog.

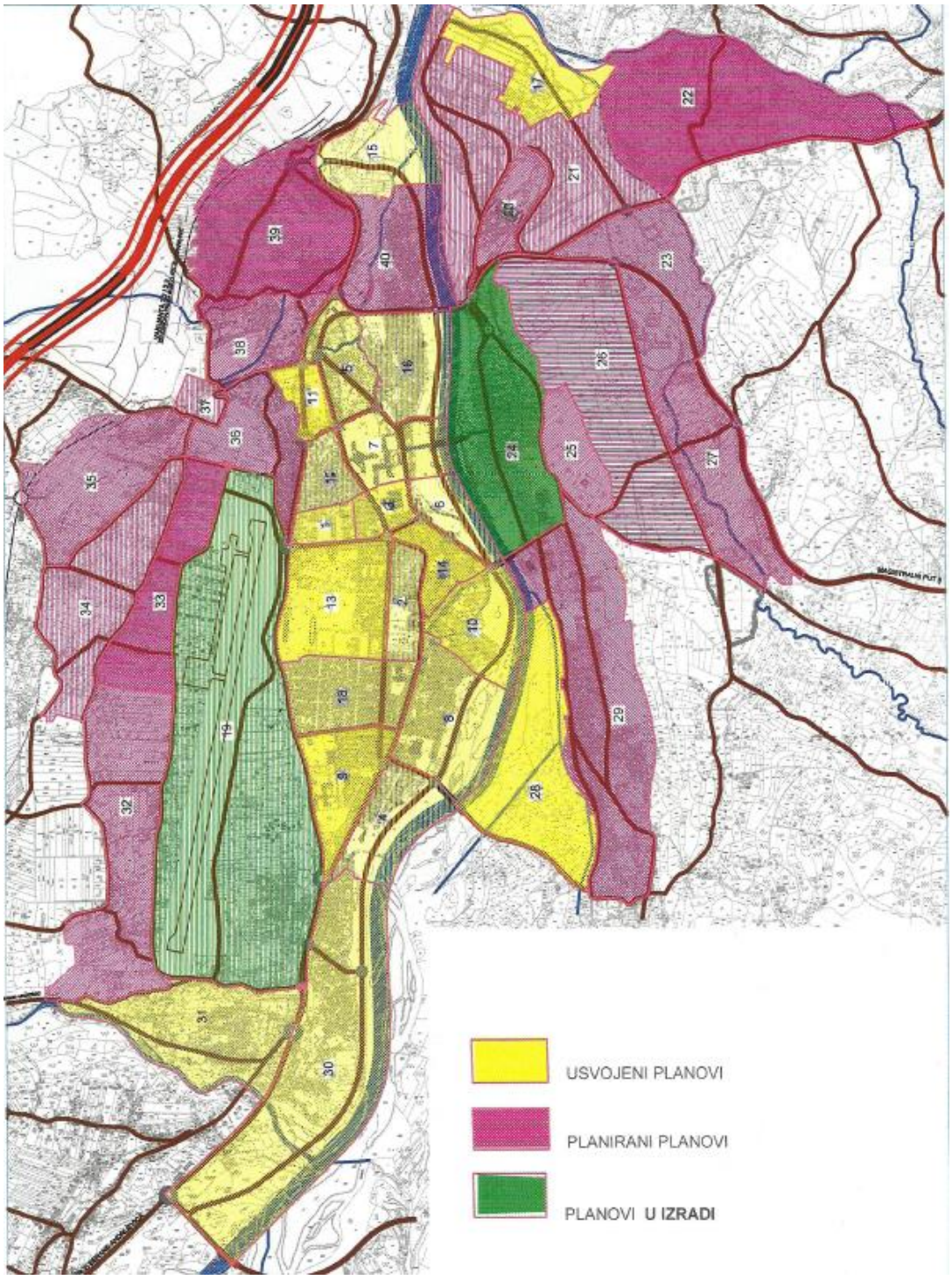
Veliki je uspjeh ako se preduzetim aktivnostima u protekloj godini ostvari saradnja između lokalne uprave i potencijalnih investitora, izgradi svijest da i planiranje mora da bude brže i efikasnije kako bi se preduhitrilo ugrožavanje javnog interesa i interesa onih koji u ovom momentu nisu investitori a svi zajedno su građani ovog grada.Takođe se moraju preduzeti aktivnosti na edukaciji građana da uređenje prostora nije samo obaveza Opštine nego i obaveza građana da shvate da je planiranje prostora sveobuhvatna aktivnost u cilju valorizacije potencijala u granicama održivog razvoja i zaštite prostora za buduće generacije a ne rješavanje samo privatnih interesa.

* *Napomena: Podaci uzeti iz PUP-a-analiza postojećeg stanja a statistički podaci su odvojena za Opštinu Petnjica samo u dijelu poljoprivrednog i šumskog zemljišta.*

SINTEZNA KARTA 1- grafički prikaz granica planskih dokumenata

SINTEZNA KARTA 2- grafički prikaz granica donetih planskih dokumenata i planova u izradi

ANEX 4
IZVJEŠTAJ O STANJU UREĐENJA PROSTORA U 2017.GODINI
ZA OPŠTINU BIJELO POLJE

1. UVOD

Uređenjem prostora smatra se praćenje stanja u prostoru (monitoring), utvrđivanje namjene, uslova i načina korišćenja prostora kroz izradu i donošenje planskih dokumenata, sprovođenje planskih dokumenata i uređivanje građevinskog zemljišta.

Izvještaj o stanju uređenja prostora, saglasno zakonskim obavezama, sadrži: analizu sprovođenja planskih dokumenata, ocjenu sprovedenih mjera i njihov uticaj na upravljanje prostorom, ocjenu zaštite prostora, podatke o izgrađenim objektima uključujući i objekte koji su izgrađeni suprotno zakonu, ocjenu o iskazanim potrebama korisnika prostora, kao i druge elemente od važnosti za prostor, za koji se izvještaj izrađuje.

2. ANALIZA SPROVOĐENJA PLANSKIH DOKUMENATA

2.1.Organizacija, korišćenje i namjena prostora

Prostornim planom opštine Bijelo Polje je obuhvaćena cjelokupna teritorija Opštine Bijelo Polje, u administrativnim granicama, površine od 94.046,16ha (940,46 km^2). Generalnom urbanističkom razradom PUP-a pokriven je najveći dio katastarske opštine Bijelo Polje i sekundarni opštinski centri Bistrica, Kanje, Zaton, Lozna, Tomaševo i Pavino Polje. Površina Generalne urbanističke razrade za gradsko jezgro i sekundarne opštinske centre iznosi ukupno 1 429,5 ha, što je 1,52 % površine zahvata PUP-a Bijelo Polje. U okviru GUR – a Bijelo Polje urađeno 12 detaljnih urbanističkih planova.
U zahvatu PUP-a urađen je jedan (1) Urbanistički projekat i devet (9) Lokalnih studija lokacija.
Donesenim Detaljnim urbanističkim planovima pokriveno je 880,77 ha.

3. REALIZACIJA PROGRAMA UREĐENJA PROSTORA

Usvojeni planski dokumenti

U toku 2017.godine utvrđeni su Nacrti i sprovedene javne rasprave za DUP Lješnica, DUP Ciglane i izmjene i dopune DUP-a centralne zone Bijelo Polje.

Učešće javnosti u izradi planskih dokumenata

Učešće javnosti u izradi planskih dokumenata ostvarivano je kroz javne rasprave za DUP-ove čija je izrada u toku. Neophodno je naglasiti da je javnost vrlo malo zainteresovana za učešće u izradi planskih dokumenata i pripremi programa uređenja prostora.

Finansiranje izrade planskih dokumenata

Izrada planskih dokumenata finansira se iz budžeta Opštine Bijelo Polje i sredstava zainteresovanih korisnika prostora.

Uređivanje građevinskog zemljišta

Pod uređivanjem građevinskog zemljišta podrazumijeva se opremanje zemljišta na način koji omogućava implementaciju planskog dokumenta, pri čemu uređivanje građevinskog zemljišta obuhvata pripremu građevinskog zemljišta za komunalno opremanje i komunalno opremanje.

3.1. Priprema građevinskog zemljišta za komunalno opremanje

Pod pripremom građevinskog zemljišta za komunalno opremanje podrazumijeva se: izrada planske, tehničke i druge dokumentacije i rješavanje imovinsko – pravnih odnosa; preduzimanje mjera zaštite spomenika kulture i zaštite spomenika prirode koji bi mogli biti ugroženi radovima na pripremi zemljišta; rušenje postojećih objekata i uređaja i uklanjanje materijala, kao i premještanje postojećih nadzemnih i podzemnih instalacija.

Priprema građevinskog zemljišta za komunalno opremanje u toku 2017.godine odvijala se kroz izradu planske i projektne dokumentacije

U toku 2017.godine usvojen je Detaljni urbanistički planovi Ciglana i Lješnica. Urađeni je nacrt Izmjena i dopuna Detaljnog urbanističkog plana Centralne zone Bijelo Polje i sprovedena javna rasprava. Urađen je Nacrt Lokalne studije lokacije mHE ‘’Lještanica’’ i započeta izrada Lokalne studije lokacije mHE ‘’Stubljanska’’.

Područje Generalne urbanističke razrade PUP-a opštine Bijelo Polje pokriveno je sljedećim:

Detaljnim urbanističkim planovima:

- Izmjene i dopune DUP za naselje Loznice, donesene 2008.godine,
- Detaljni urbanistički plan Nikoljac, donesen 2016.godine,
- Izmjene i dopune DUP-a Centralne zone, donesene 2009.godine,
- Lokalna studija lokacije regionalne deponije čvrstog otpada ‘’Čelinska kosa’’, donesena 2009.godine,
- DUP Resnik, donesen 2012.godine,
- DUP Gornje Loznice, donesen 2012.godine,
- Lokalne studije lokacije: ‘’Vraneška dolina’’, ‘’Durmitor’’, ‘’Benzinska pumpa Ravna Rijeka’’ i Izletište ‘’Ušće’’ donesene 2014 godine,
- Izmjene i dopune DUP-a Rakonje, donesene 2016 godine,
- Izmjene i dopune DUP Industrijske zone i područja terminala,donesene 2016.godine,
- DUP Medanovići, donesen 2015 godine,
- DUP Nikoljac, donesen 2015 godine,
- DUP Ciglana, donesen 2017.godine,
- DUP Lješnica, donesen 2017.godine.

3.2. Komunalno opremanje građevinskog zemljišta

Komunalno opremanje građevinskog zemljišta obuhvata izgradnju objekata i uređaja komunalne infrastrukture, a naročito: komunalnih objekata i instalacija, puteva i ulica u naselju, nadvožnjaka, podvožnjaka i mostova, pješačkih prolaza, pločnika, trgova, skverova i javnih parkirališta u naselju, zelenih površina u naselju, blokovskog zelenila, terena za rekreaciju, dječjih igrališta, parkova, pješačkih staza i travnjaka, javnih gradskih komunalnih

objekata i groblja, deponija i objekata za preradu i uništavanje otpadnih materijala, priključaka komunalnih instalacija čija funkcija može biti od značaja u uslovima nastanka vanredne situacije, elementarnih nepogoda ili radi zaštite države.

3.3. Lokalni planski dokumenti donijeti od strane Vlade Crne Gore

Vlada CG nije donosila lokalne planske dokumente za opštinu Bijelo Polje.

3.4. Dokumentaciona osnova o prostoru

U okviru izrade PUP-a opštine Bijelo Polje urađena je Analitičko dokumentaciona osnova o prostoru kojom su obrađene:

- geografsko-saobraćajno-administrativni položaj
- izvodi iz planova višeg hijerarskijskog nivoa i strateških dokumenata
- stanje prirodne osnove
- interpretacija rezultata analize postojeće planske dokumentacije za plansko područje
- interpretacija rezultata urađenih ekspertiza za različite oblasti
- pregled postojeće energetske, hidrotehničke i telekomunikacione infrastrukture
- raspoloživost i uslovi održivog korišćenja prostora

Paralelno sa izradom PUP- a urađene su i sljedeće studije:

- Studija zaštite kulturnih dobara
- Održivi razvoj turizma
- Zemljišna politika Bijelog polja
- Studije tehničke infrastrukture – Elektroenergetika, Hidrotehnika, Saobraćaj, Telekomunikacije
- Socio – ekonomska
- Politika
- Studija prirodnih uslova i predjela

4. Sintezne karte

Izrada sinteznih karata sa grafičkim prikazom donesenih planskih dokumenata i dokumenata čija je izrada u toku, kao i onih čije je donošenje planirano urađena je u sklopu Prostorno-urbanističkog plana opštine.

5. Osnov korišćenja zemljišta

Od 940.461.413, 45m2 zemljišta na prostoru opštine Bijelo Polje u vlasništvu opštine je 13. 111. 422,94 m2 ili 1,4%.

6. Poljoprivredne površine, šumske površine, vodne površine, ostale prirodne površine, površine infrastrukture, površine za specijalne namjene, koncesiona područja, eksploataciona polja i dr.

Bilans površina postojećeg stanja namjene zemljišta (GIS podaci) je:

	Naselja	Šume	Poljoprivredno zemljište	Ostale površine	UKUPNO
			obradivo zemljište i voćnjaci	livade, parkovi, šiblje, žbunje, močvare, trska, goleti...	
Ha	759,46	44.279,47	11.018,03	37.989,18	94.046,14

Bilans površina PUP-om planirane namjene zemljišta je:

	Naselja	Šume	Poljoprivredno zemljište	Ostale površine		UKUPNO
			obradivo zemljište i voćnjaci19.010 livade, pašnjaci 17.084	parkovi, šiblje, žbunje, močvare, trska, goleti...	vodne površine	
ha	2.887	41.050	36.094	10.252	6.650	94.046

Bilans površina na prostoru Generalne urbanističke razrade Bijelog Polja dat je u sljedećoj tabeli:

NAMJENA	m2	ha
Stanovanje male gustine	1933782	193
Stanovanje srednje gustine	1191704	119
Stanovanje velike gustine	192758	19
Mješovite namjene	2789466	279
Turizam	390720	39
Školstvo i socijalno staranje	76383	8
Zdravstvo	44413	4
Kultura	2689	0
Sport i rekreacija	55667	6
Poljoprivreda	1502976	150
Industrija i privreda	535447	54
Pejzažne površine javne namjene	155660	16
Pejzažne površine specijalne namjene	780016	78
Ostale površine	24406	2
Površine vjerskih objekata	4625	0
Površine površinskih voda	772576	77
Groblja	158922	16
Površine komunalne infrastrukture	3524	0
Površine za obradu, sanaciju i skladištenje otpada	8647	1
Površine saobraćajne infrastrukture	7698	1
Površine željezničkog saobraćaja	566006	57
Drumski saobraćaj	371245	37
Površine hidrotehničke infrastrukture	24653	2
UKUPNO	11593983	1159

Potencijalna koncesiona područja za istraživanje i eksploataciju mineralnih sirovina su:

- „Lješnica - Bioče“ (tehničko-građevinski kamen)

- „Žuber“ (arhitektonsko-građevinski-ukrasni kamen)
- „Gornja Lijeska“, bigar
- Ležišta mineralnih voda: Izvor Čeoče i lzvor Nedakusi (Kisjele vode)
- Opekarske gline: Ležište Kukavički vrh, rezerve 1.240.000 t.

7. Demografska kretanja

Trend pada stanovništva praćen je demografskim pražnjenjem ruralnih područja, posebno brdsko-planinskih, i rastom stanovnika na urbanim područjima.

U periodu od 1971. do 2011. stanovništvo sa urbanog područja je povećano za jedan i po put, dok je na ruralnim područjima gotovo prepolovljeno. Ovi trendovi su prouzrokovani negativnim prirodnim i mehaničkim kretanjima stanovništva ruralih područja.

8. Sprovođenje podzakonskih akata

Skupština opštine Bijelo Polje je nakon usvajanja Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata usvojila Odluku o privremenim objektima, Odluku o pomoćnim objektima, Odluku o izgradnji lokalnih objekata od opsteg interesa, Odluku o postavljanju, odnosno građenju i uklanjanju pristupnih rampi, liftova i sličnih objekata za pristup i kretanje lica smanjene pokretljivosti i lica sa invaliditetom na teritoriji opštine Bijelo Polje i Odluku o utvrđivanju naknade za komunalno opremanje građevinskog zemljišta.

9. Izdati utu, građevinske dozvole, upotrebne dozvole

U toku 2017.godine izdato je:

142 UTU, za izgradnju i rekonstrukciju objekata, od čega:
stambenih objekata ---------- 66
stambeno-poslovnih objekata---------- 16
poslovnih objekata---------- 26
infrastrukturni objekti (ulice, trafostanice, releji, rasvjeta, i dr.)----------25
ostalih ---------- 8

U 2017 godine izdate su građevinske dozvole za 73 objekata od čega za:

- izgradnju objekata 63
- stambenih ---------- 29
- poslovnih ----------9
- stambeno-poslovnih ----------6
- infrastrukturnih, vjersjkih, javnih i sl. ----------19
- rekonstrukciju objekata 10
- poslovnih ----------4
- stambeno-poslovnih ---------- 2
- infrastrukturnih, vjersjkih, javnih i sl. ---------- 4

izdate upotrebne dozvole za 31 objekat od čega za:

- stambene ----------8
- stambeno-poslovne ----------4
- poslovne ----------7

- infrastrukturne ----------12

Izvršeno tehničkih pregleda objekata ----------33

U toku 2017.godine za komunalno opremanje građevinskog zemljišta (ostvarenih u postupku izdavanja građevinskih i upotrebnih dozvola) naplaćeno je 82 026,33 €.

OCJENA ZAŠTITE PROSTORA

Vršenje inspekcijskog nadzora u oblasti zaštite prostora i izgradnje objekata saglasno Zakonu o uređenju prostora i izgradnji objekata je u isključivoj nadležnosti državnog organa (Uprava za inspekcijske poslove Podgorica). Poslove inspekcijskog nadzora u oblasti uređenja prostora Ministarstvo vrši preko inspektora zaštite prostora i inspektora za urbanizam, a inspekcijski nadzor u oblasti izgradnje objekata preko inspektora za građevinarstvo.

PODACI O IZGRAĐENIM OBJEKTIMA

Prema ranije urađenom popisu bespravno sagrađenih objekata (koji nije završen) na prostoru zahvata GUP-a evidentirano su 3394 bespravno sagrađena ili rekonstruisana stambena objekta i 175 stambeno-poslovnih objekata.

Uprava za nekretnine Bijelo Polje nije dostavila podatke o broju objekata na području opštine Bijelo Polje koji su upisani bez građevinske i upotrebne dozvole. Na osnovu dostavljenih podataka za izvještaj za 2015. godinu bilo je upisano je ukupno 2031 objekata bez građevinske dozvole i 122 objekta sa prekoračenjem građevinske dozvole. Broj bespravno sagrađenih objekata na teritoriji opštine biće precizno utvrđen nakon izrade ortofoto snimka urađenog od strane uprave nadležne za upis prava u katastar nepokretnosti, a u cilju primjene Zakona o regularizaciji neformalnih objekata.

Prema dosadašnjim podacima problem bespravne gradnje je posebno izražen u naseljima:

- Resnik ---------- 27% od ukupnog broja evidentiranih bespravno sagrađenih objekata;
- Centralna zona--------- 20% od ukupnog broja evidentiranih bespravno sagrađenih objekata;
- Nedakusi----------11,5% od ukupnog broja evidentiranih bespravno sagrađenih objekata;
- Rakonje ----------11% od ukupnog broja evidentiranih bespravno sagrađenih objekata
- Loznice ---------- 8,3% od ukupnog broja evidentiranih bespravno sagrađenih objekata;
- Nikoljac ----------5% od ukupnog broja evidentiranih bespravno sagrađenih objekata.
- 16,7% od ukupnog broja evidentiranih bespravno sagrađenih objekata odnosi se na ostala naselja u području zahvata GUR-a Bijelo Polje.

Do sada je preko 95% bespravno sagrađenih objekata, uklopljeno u urbanističke planove, što znači da se isti mogu legalizovati na osnovu važeće planske dokumentacije tj. stvoren je planski osnov za primjenu Zakona o regularizaciji neformalnih objekata.

OCJENA O ISKAZANIM POTREBAMA KORISNIKA PROSTORA

Učešće javnosti i zainteresovanih korisnika prostora u izradi i donošenju planskih dokumenata ostvaruje se anketiranjem istih prije izrade nacrta planskog dokumenta, kao i učešćem na javnim izlaganjima Nacrta planskih dokumenata koja traju od 15 do 30 dana. U toku svih faza izrade planskih dokumenata ostvaruje se učešće javnosti kroz razne vidove radionica, obilaskom terena, sastancima u mjesnim zajednicama i sl.
Izrada planskih dokumenata radi se na osnovu Programa uređenja prostora koji se donosi za svaku godinu.
U fazi izrade planskih dokumenata Opština vrši doažuriranje katastarskih podloga i na taj način uklapanje bespravno podignutih objekata u planske dokumente. Što se tiče samih korisnika prostora oni ne iskazuju interesovanje za uklapanje istih u planske dokumente.

PREDLOG MJERA ZA UNAPREĐENJE POLITIKE UREĐENJA PROSTORA

Početkom 2014. godine usvojen PUP opštine Bijelo Polje, za čiju realizaciju je neophodno sprovesti sljedeće aktivnosti:

- Izrada i usaglašavanje propisane planske dokumentacije detaljne razrade;
- Izrada Studija i projekata potrebnih za sprovodenje Plana: izrada Studije izbora lokacije i kasnije Studije izvodljivosti (eventualno) za sanitarnu deponiju čvrstog otpada, životinjskog otpada, građevinskog otpada, posebnih vrsta otpada (otpadna ambalaža, otpadne gume, otpadne baterije i akumulatori, otpadna vozila i otpad od električnih i elektronskih proizvoda) i mulja;
- Izrada Studije zaštite kulturnih dobara u skladu sa Zakonom o zaštiti kulturnih dobara;
- Izrada Detaljnih studija predjela (prioritet za Đalovića klisuru);
- Istraživanja nalazišta mineralnih sirovina i voda i utvrđivanje rezervi;
- Istraživanja OIE, voda, vjetar, sunce, geotermalna energija, biomasa i dr;
- Rekonstrukcija pruge - dionica Beograd – Bar - Studija izvodljivosti, projekat;
- Auto-put Bar – Boljare - generalni projekat, izbor trase, zaštita i kontrola unutar koridora od dva km (granica i zahvat Plana);
- Željeznička pruga Pljevlja – Bijelo Polje – Berane - Studija izvodljivosti, DPP koridora pruge, Studija opravdanosti, Idejni projekat);
- Istraživanje Đalovića pećine i njena promocija u turističke svrhe, izrada Studije zaštite, Detaljne studije predjela, PPPN (mogućnost konkursa za definisani lokalitet);
- Istraživanje Novakovića pećine i njena promocija u turističke svrhe (izrada Studije zaštite za Novakovića klisuru, izrada Detaljne studije predjela kroz koju se definiše područje za razradu DUP-om ili LSL);
- Izrada katastra pećina, zagađivača;
- Valorizacija turističkih potencijala;
- Katastar zemljišta za cijelu opštinu;
- Katastar podzemnih instalacija;
- Plan seizmičke mikroreonizacije;
- Određivanje zaštitnih zona vodoizvorišta u skladu sa Zakonom o vodama i Pravilnikom (ili važećim propisima);
- Određivanje granica poplavnih područja u skladu sa Zakonom o vodama i Pravilnikom (ili važećim propisima).

OSTALO

Komisiji za povraćaj i obeštećenje Bijelo Polje do sada je podneseno 650 zahtjeva za restituciju sa teritorije opštine Bijelo Polje. Broj riješenih zahtjeva kod opštinske Komisije u Bijelom Polju iznosi 64, a kod regionalne komisije 237 dok je neriješenih zahtjeva 349.Po osnovu poreza na nepokretnosti za 2017.godinu primarnih stambenih objekata je 14.229, iznos zaduženja je 403 310,37 €, a sekundarnih stambenih objekata je 1 889, iznos zaduženja je 108.993,62 €.

ANEX 5
IZVJEŠTAJ O STANJU UREĐENJA PROSTORA U 2017.GODINI
ZA OPŠTINU BUDVA

1. UVOD

Izrada Izvještaja o stanju uređenja prostora u nadležnosti Sekretarijata za investicije, Sekretarijata za urbanizam i održivi razvoj i Agencije za planiranje prostora, ali obzirom da je upravljenje i korišćenje prostora kompleksno pitanje svoje podatke za izvještaj su dostavili i svi drugi organi lokalne uprave, kao i državne uprave.
Izvještaj sadrži: analizu sprovođenja planskih dokumenata, ocjenu sprovedenih mjera i njihov uticaj na upravljanje prostorom, ocjenu zaštite prostora, podatke o izgrađenim objektima uključujući i objekte koji su izgrađeni suprotno zakonu, ocjenu o iskazanim potrebama korisnika prostora, kao i druge elemente od vaţnosti za prostor.
Uređenje prostora, u smislu Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata ("Službeni list Crne Gore", br. 51/08,40/10,34/11,40/11,47/11,35/13,39/13 i 33/14), definiše se kao praćenje stanja u prostoru (monitoring), utvrđivanje namjene, uslova i načina korišćenja prostora kroz izradu i donošenje planskih dokumenata, sprovođenje planskih dokumenata i uređivanje građevinskog zemljišta.
Praćenjem stanja u prostoru smatra se priprema i vođenje dokumentacione osnove o prostoru, izrada izvještaja o uređenju prostora, izrada i donošenje programa uređenja prostora i formiranje i vođenje informacionog sistema o prostoru. Kvalitetan monitoring je pretpostavka za donošenje planskih dokumenata kojima se planiranom organizacijom, korišćenjem i namjenom prostora obezbjeđuje održivi razvoj opštine Budva.
Zakonom o uređenju prostora i izgradnji objekata, propisano je da je izrada Izvještaja o stanju uređenja prostora obaveza koja prethodi izradi i donošenju Programa uređenja prostora. Članom 15 navedenog Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata, propisano je da je organ lokalne uprave dužan da jednom godišnje podnosi Skupštini opštine Izvještaj o stanju uređenja prostora, što je i pravna osnov za podnošenje ovog izvještaja.
Usvajanjem Zakona o planiranju i izgradnji objekata ("Sl list CG" br 64/17), članom 14 propisano je da će Izvještaj u budućem periodu raditi Ministarsvo održivog razvoja i turizma.

2. ANALIZA SPROVOĐENJA PLANSKIH DOKUMENATA

Imajući u vidu zakonsku proceduru za donošenje planskih dokumenata može se zaključiti da se radi o veoma kompleksnom postupku čije je trajanje teško tačno predvidjeti, naročito zbog činjenice da su u postupku izrade i donošenja planskih dokumenata, pored nosioca pripremnih poslova i privrednog društva koje izrađuje planski document, uključeni i brojni drugi subjekti - brojni organi, privredna društva, javne ustanove i druga pravna lica čiji su podaci kao i mišljenja neophodni za izradu planskog dokumenta, kao i zainteresovani korisnici prostora koji često imaju zahtjeve u suprotnosti sa propisanim normativima i standardima ili ne odgovaraju prostornim mogućnostima lokacija.

Analizom sprovođenja usvojenih planova, odnosno Generalnog urbanističkog plana i planskih dokumenata detaljne razrade, uočava se da su isti donijeti u cilju realizacije brojnih investicija u oblasti infrastrukture i izgradnji novih objekata uz evidentiranje postojećih, pa i bespravno izgrađenih objekata s tendencijom da se isti uklope u plansku dokumentaciju.
U cilju sprovođenja navedenih planskih dokumenata preduzimane su aktivnosti na uređivanju i komunalnom opremanju građevinskog zemljišta shodno zakonu.

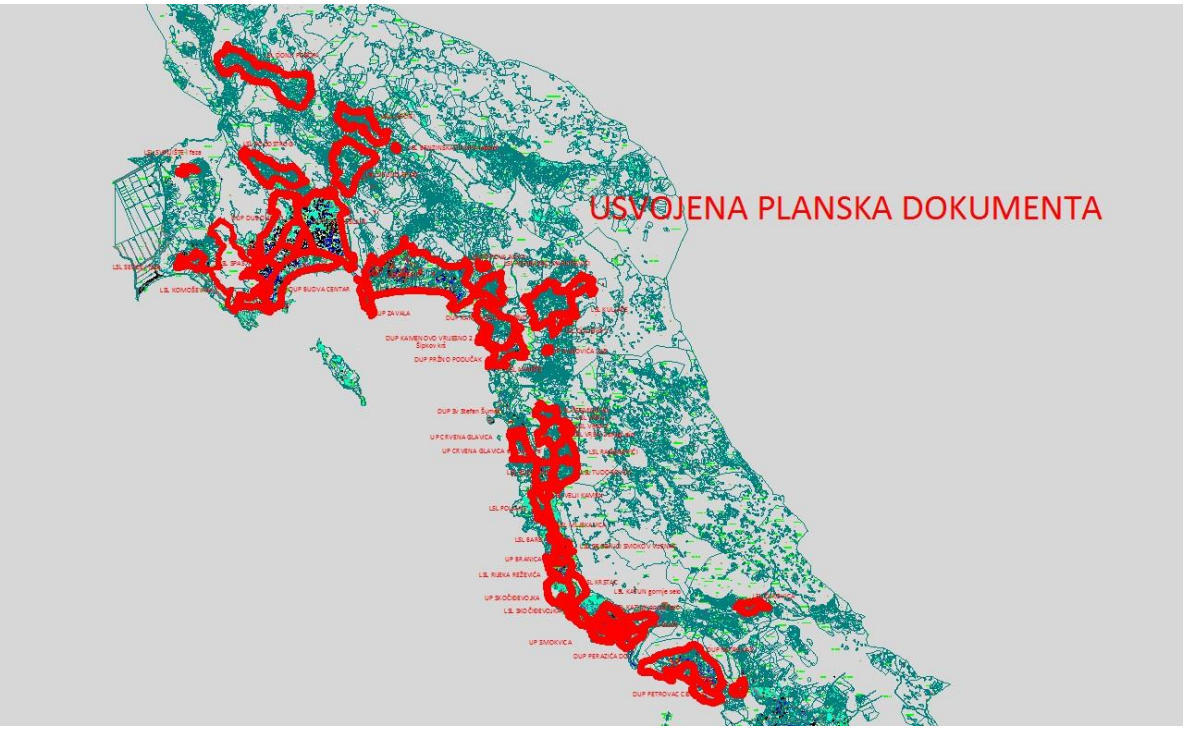
2.1. Organizacija, korišćenje i namjena prostora po planskim dokumentima lokalne samouprave- pokrivenost teritorije lokalne samouprave planskim dokumentima

Budva je primorski grad na Jadranskom moru u Crnoj Gori, a nalazi se na 42° 17'7" N i 18°50' 37" E. Teritorija opštine Budva se proteže od uvale Jaz (na sjeverozapadu) do Buljaričkog polja (na jugoistoku), ima obalu dugu 36 km i zauzima površinu od 122 km^2 .
Prema podacima sa poslednjeg popisa stanovništva na teritoriji opštine Budva živi 19.218 stanovnika.
Gledano za nivo cijele opštine Budva, postojeće mreža naselja i centara je izrazito jednopolna (monocentrična) sa centrom u gradu Budvi, budući da u gradu Budvi shodno Popisu 2011 živi oko 70% ukupnog stanovništva opštine. Pored Budve, drugi značajan centar u opštini je Petrovac na Moru. Oba naselja su jedina u opštini sa preko 1000 stanovnika i sa zavisnim naseljima u okruženju, od čega su neka u pravom smislu njihova predgrađa.
U okviru definisanih zona na nacionalnom nivou, koje predstavljaju područja međusobno povezanih gradova i naselja u kojima su razvojne aktivnosti locirane po principu komplementarnosti, opština Budva je ključni element oblasti Budvansko-petrovačkog primorja.
Prostorni plan Crne Gore Budvu definiše kao centar šireg regionalnog značaja, koji opslužuje gravitaciono područje sa preko 40.000 stanovnika i za koji je predviđen niz aktivnosti vezanih za ekološki-prostorno prihvatljivu proizvodnju, obrazovanje višeg ranga, aktivnosti kulturnih centara, odgovarajuće zdravstvene usluge, usluge socijalnog staranja, posebne sportske i turističke programe, kao i razvijeniju trgovinu i druge komercijalne aktivnosti.
Osnovni dugoročni cilj razvoja i uređenja opštine Budva, shodno PPOB , kada je riječ o „stanovništvu i mreži naselja“ je jačanje policentričnog sistema centara, sastavljenog od mreže naselja različitih hijerarhijskih rangova, i usklađeni razvoj širih gradskih područja, u kojima je koncentrisan najveći dio stanovništva opštine. Prioritet ima i međusobno dopunjavanje funkcija urbanih i seoskih naselja , uz veće korišćenje razvojnih potencijala seoskog područja i poboljšanje kvaliteta i privlačnosti gradova i drugih naselja.
Prostor opštine Budva planiran je državnim i lokalnim planskim dokumentima.
Kao dodatni okvir i regulator planskih rješenja , uz važeća lokalna planska dokumenta i planska dokumenta višeg reda- Prostorni plan Crne Gore, Prostorni plan područja posebne namjene za Morsko Dobro, uzimaju se i Strategija razvoja turizma u Crnoj Gori do 2020 (2008), Nacionalna strategija održivog razvoja Crne Gore (2008/2013) i deklarisana razvojna opredjeljenja sa državnog i lokalnog nivoa.
Dosadašnji planovi koji usmjeravaju razvoj opštine Budva formulisali su određena pravila, strategije i rješenja koja bi trebalo da predstavljaju polazni okvir intervencija u prostoru.
Naime, s obzirom na ulogu i značaj područja primorskog regiona za razvoj svih priobalnih opština (Herceg Novi, Tivat, Kotor, Budva, Bar i Ulcinj), odnosno Crne Gore u cjelini, ciljevi prostornog razvoja ovog područja temelje se na ciljevima koji su definisani dosad urađenim i usvojenim prostorno-planskim i strateškim dokumentima, na svim pomenutim nivoima.
Opšti pravci razvoja opštine Budva su definisani PPCG i u istom duhu su formulisani i u PPOB, pri tom se oslanjajući prvenstveno na prirodne potencijale ovog prostora. Samo uređenje obalnog područja se direktno vezuje za Prostorni plan posebne namjene Morskog dobra, opštinske planove detaljne razrade kao i za međunarodne aktivnosti i konvencije za Mediteran, a apostrofira se neophodnost integralnog pristupa upravljanju. Pri tome, osnovne smjernice takođe prate trendove zaštite, sanacije i revitalizacije prirodnih, kulturnih i tradicionalnih vrijednosti okruženja.
Proces stvaranja planske dokumentacije, a kroz preispitivanje svih detektovanih vrijednosti i potencijala, i sinhronizovanje osnovnih pravaca i svih nivoa razvoja, definiše dugoročne i

prioritetne ciljeve uređenja prostora opštine Budva, kojima treba sinhronizovati potrebe svih zastupljenih interesnih grupa.
Polazeći od regulatornog okvira i u skladu sa preferiranim pravcem promjena koji je usmjeren na razvoj elitnog turizma (kao generator budućeg razvoja i konkuretnosti) **planskim dokumentima višeg reda**, određeni su ciljevi prostornog uređenja kroz značaj i posebnosti prostora, mogućnosti i ograničenja razvoja, te utvrđena koncepcija budućeg prostornog uređenja.
Prostorni plan opštine obuhvata ukupnu teritoriju opštine Budva (12.400 ha). GUP-ovima je pokriveno 32,5 % ukupne teritorije opštine Budva ili 4011 ha.

2.2. Realizacija Programa uređenja prostora

Donijeta planska dokumenta pokrivaju površinu od 1.290 ha, što čini 32% realizacije GUP-ovima predviđenog prostora ili stepen urbanizacije od 10% ukupne teritorije Opštine.

2.3. Donijeti planski dokumenti

2.3.1. Državni planski dokumenti

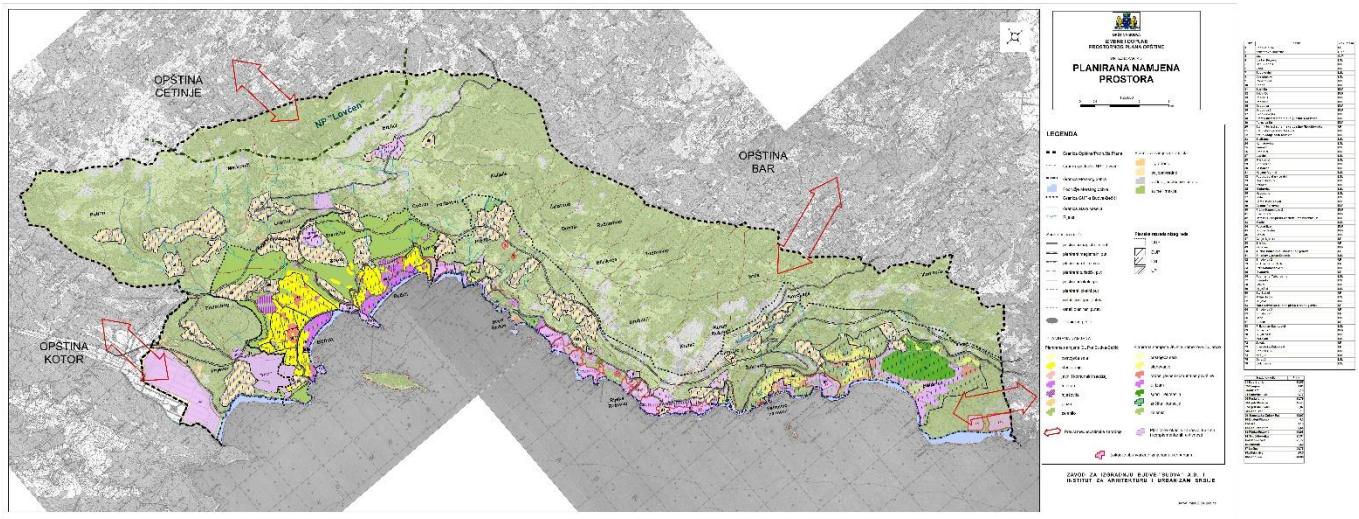
Red.br.	NAZIV PLANSKOG DOKUMENTA	OBRAĐIVAČ	OBJAVLJENO	POVRŠINA ZAHVATA (ha)
1.	PPPN “nacionalni park – Lovćen”	MonteCEP dsd & RZUP ad & CEP doo	"Službeni list Crne Gore, broj 34/2014"	570 (teritorija Opštine Budva)
2.	DPP za koridor dalekovoda od Crnogorskog primorja do Pljevalja I podmorski kabal Italija - Crna Gora	Rzup- Dalekovod -Igh	"Službeni list Crne Gore, broj 47/2011"	Koridor u širini od 1 km
3.	DSL “Dio sektora 46 – Kamenovo”	RZUP	"Službeni list Crne Gore, broj 40/2014"	8

Vlada Crne Gore je 2014. godine donijela Odluku o utvrđivanju lokacije za hotelski rizort – Miločer i tokom 2015. godine sprovela konkurs shodno članu 60a Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata.

2.3.2. Lokalni planski dokumenti

Prostorni plan opštine Budva

Prostorni plan opštine Budva je donijet 2007. godine ("Sl. list RCG- opštinski propisi" br: 30/07) kao i Izmjene i dopune PPOB u martu 2009. godine ("Sl. list Crne Gore- opštinski propisi" br: 11/09). Ovaj planski dokument je dao okvir za opšti prostorni razvoj Opštine do 2020. godine.

Prostornim planom Opštine su date ocjene stanja prostornog razvoja, strategija razvoja i koncepti organizacije, uređenja i korišćenja prostora, kao i smjernice i mjere za realizaciju istog.

Razvojni koncept ponuđen u PPOB se oslikava u sljedećim programskim principima:

- preispitati rješenja iz ranijih planskih dokumenata tj. izvršiti temeljnu "revizija" starih rješenja;
- da se u planskom pristupu, metodologiji i pristupu donošenja novih planskih rješenja primjene metode fleksibilnog planiranja;
- kao i da se za određene elemente razvoja (funkcije) kao i za određene lokacije izradi nekoliko planskih varijanti.

Prostorni plan opštine Budva će se realizovati izradom planskih dokumenata nižeg reda. Iako je rađen sa projekcijom razvoja do 2020. godine, u skladu sa novim zakonom, PPO će se primjenjivati samo do donošenja Prostorno- urbanističkog plana opštine Budva (PUP-a).

Članom 162a Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata ("Službeni list Crne Gore", br. 51/08, 40/10, 34/11, 40/11, 47/11, 35/13, 39/13 i 33/14) navedeno je da: "Planski dokumenti kojima su uređeni ciljevi i mjere prostornog i urbanističkog razvoja lokalne samouprave primjenjivaće se do donošenja prostorno-urbanističkog plana lokalne samouprave, a najduže do 31. decembra 2015.godine."

Iz prethodno navedenog sledi da se Prostorni plan Opštine Budva ne sprovodi.

Generalni urbanistički planovi opštine Budva

Opština Budva je 2005. godine usvojila Generalni urbanistički plan priobalnog pojasa Opštine za sektor Kamenovo-Buljarica, čiji rok važenja je istekao, te se ne primenjuje, a potom 2007. godine i za sektor Budva-Bečići. Površina pokrivena GUP-ovima je 4 011 ha.

Zakonom iz 2005. godine predviđeno da sve opštine izrade Prostorno- urbanistički plan čijim usvajanjem bi se stvorile pretpostavke za dalje planiranje prostora u roku do donošenja Plana generalne regulacije Crne Gore, a shodno Zakonu o planiranju i izgradnji objekata ("Sl list CG" br 64/17).

Detaljni urbanistički planovi opštine Budva

Tokom prethodnih godina opština Budva je pristupila izradi velikog broja planskih dokumenata. Usvojeno je 14 (četrnaest) detaljnih urbanističkih planova kao i tri izmjene i dopune DUP-a, 35 (tridesetpet) lokalne studije lokacija i 8 (osam) urbanističkih projekata.

Usvojeni planski dokumenti

Red. br	NAZIV PLANSKOG DOKUMENTA	OBRAĐIVAČ	OBJAVLJENO	POVRŠINA ZAHVATA (ha)
1	PPO Budva	IAUS Beograd, "Info-plan" Budva	Sl.list RCG – opš. prop. br. 30/07	
2	Izmjene i dopune PPO Budva	IAUS Beograd, "Info-plan" Budva	Sl.list CG – opš. prop. br. 11/09	
3	GUP PPOB „Budva - Bečići "	Arhitektonski fakultet-univerzitet u Beogradu, Info-plan Budva	Sl.list RCG – opš. prop. br. 03/07	1200
4	GUP PPOB "Kamenovo-Buljarica"	IAUS, "Info-plan" Budva	Sl.list RCG – opš. Prop. br. 35/05	2811
5	DUP „Potkošljun"	„Zavod za izgradnju" AD Budva	Sl.list CG – opš. prop. br. 26/08	108,84
6	DUP "Budva Centar"	Arhitektonski fakultet-univerzitet u Beogradu	Sl.list CG – opš. prop. br. 32/08	88
7	Izmjene i dopune DUP"Budva Centar"	-II-	Sl.list CG – opš. prop. br. 25/11	88
8	DUP "Bečići"	-II-	Sl.list CG – opš. prop. br. 01/09	134
9	DUP "Dubovica I"	„Zavod za izgradnju" AD Budva	Sl.list CG – opš. prop. br. 25/09	60,92
10	Izmjene i dopune DUP"Dubovica I"	" SAU" d.o.o. Budva	Sl.list CG – opš. prop. br. 01/14	/
11	DUP Pržno - Kamenovo za dio "Pržno-Podličak"	"Del Projekt"d.o.o Budva	Sl.list CG – opš. prop. br. 11/09	25,08
12	DUP "Pržno-Kamenovo" za dio "Kamenovo-Vrijesno"	„Zavod za izgradnju" AD Budva	Sl.list CG – opš. prop. br. 19/10	47,5
13	DUP "Pržno-Kamenovo II" za dio "Kamenovo-Vrijesno II dio" "Šipkov krš"	„CAU" d.o.o. Podgorica	Sl.list CG – opš. prop. br. 01/14	6,2
14	DUP "Petrovac"-šira zona	AG „Infoplan"	Sl.list CG – opš. prop. br. 24/08	83,10

Red. br	NAZIV PLANSKOG DOKUMENTA	OBRAĐIVAČ	OBJAVLJENO	POVRŠINA ZAHVATA (ha)
15	DUP "Petovac-centar"	Arhitektonski fakultet univerziteta u Beogradu	Sl.list CG – opš. prop. br. 11/09	2,05
16	DUP "Rozino I"	„Zavod za izgradnju" AD Budva	Sl.list CG – opš. prop.br. 01/09	18,93
17	DUP "Rozino II"	„Zavod za izgradnju" AD Budva	Sl.list CG – opš. prop. br. 11/09	12,07
18	Izmjene i dopune DUP-a"Rozino II"	„RANKO" d.o.o. Herceg Novi	Sl.list CG – opš. prop. br. 18/11	
19	DUP "Babin Do"	„Zavod za izgradnju" AD Budva	Sl.list CG – opš. prop. br. 11/12	21
20	DUP „Perazića Do"	"Del Projekt" d.o.o. Budva	Sl.list CG – opš. prop. br. 1/11	11,89
21	LSL "Mljekavica"	„Inkoplan" d.o.o. Podgorica	Sl.list CG – opš. prop. br. 32/08	5,42
22	LSL " Gaće"	„Inkoplan" d.o.o. Podgorica	Sl.list CG – opš. prop. br. 01/09	11,96
23	LSL "Vrba"	"Del Projekt"d.o.o Budva	Sl.list CG – opš. prop. br. 11/09	17,75
24	LSL "Vrba II"	"Del Projekt"d.o.o Budva	Sl.list CG – opš. prop. br. 39/10	2,51
25	LSL „Tudorovići"	"Del Projekt"d.o.o Budva	Sl.list CG – opš. prop. br. 11/09	20,22
26	LSL " Rađenovići"	"Del Projekt"d.o.o Budva	Sl.list CG - opš. prop. br. 11/09	14,13
27	LSL "Česminovo"	"Del Projekt"d.o.o Budva	Sl.list CG - opš. prop. br. 11/09	10,99
28	LSL "Svinjišta II" (I faza)	„Lipa" d.o.o. Cetinje	Sl.list CG - opš. prop. br. 11/09	2,15
29	LSL "Drobnići-Smokov vijenac"	„Zavod za izgradnju" AD Budva	Sl.list CG - opš. prop. br. 11/09	6,90
30	LSL " Velji kamen"	„Inkoplan" d.o.o. Podgorica	Sl.list CG - opš. prop. br. 11/09	3,89
31	LSL "Stambeno-turistička zona Rijeka Reževići"	„Adria Invest" d.o.o. Budva	Sl.list CG - opš. prop. br. 34/09	13,98
32	LSL "Stambeno-turistička zona „Skočiđevojka"	"Del Projekt"d.o.o Budva	Sl.list CG – opš. prop. br. 39/10	3,50
33	LSL "Katun-Gornje selo"	"Del Projekt"d.o.o Budva	Sl.list CG - opš. prop. br. 34/09	13,06
34	LSL "Katun-Donje selo"	"Del Projekt"d.o.o Budva	Sl.list CG – opš. prop. br. 34/09	12,77
35	LSL "Kuljače-Vojnići"	"Del Projekt"d.o.o Budva	Sl.list CG – opš. prop. br. 09/09	69,01
36	LSL "Spas"	CAU d.o.o. Podgorica	Sl.list CG – opš. prop. br.	96,88

Red. br	NAZIV PLANSKOG DOKUMENTA	OBRAĐIVAČ	OBJAVLJENO	POVRŠINA ZAHVATA (ha)
			02/10	
37	LSL Komoševina I	„Lipa" d.o.o. Cetinje	Sl.list CG – opš. prop. br. 18/11	13,77
38	LSL Komoševina II	„Lipa" d.o.o. Cetinje	Sl.list CG – opš. prop. br. 01/11	4,83
39	LSL "Benzinska pumpa Lapčići"	"Del Projekt"d.o.o Budva	Sl.list CG – opš. prop. br. 39/10	0,48
40	Lokalna Studija lokacije "Podbabac – Markićevići"	"Del Projekt"d.o.o Budva	Sl.list CG – opš. prop. br. 25/11	23,11
41	Lokalna studija lokacije „Poljane"	"Del Projekt" d.o.o Budva	Sl.list CG – opš. prop. br. 25/11	12,85
42	Lokalna studija lokacije "Mirište"	„Urban Studio" Podgorica	Sl.list CG – opš. prop. br. 28/11	0,172
43	LSL„Krstac"-Reževići	„Del Projekt" d.o.o. Budva	Sl.list CG – opš. prop. br. 11/12	14,98
44	LSL "Podostrog"	RZUP ad Podgorica	Sl.list CG-opš prop 11/12	45,11
45	LSL "Žukovica"	"Adria Invest" d.o.o Budva,	Sl.list CG-opš prop 11/12	10,16
46	LSL"Lapčići"	Adria Invest doo	Sl.list CG-opš prop 11/12	34,87
47	LSL "Bare"	"Del Projekt"d.o.o Budva	Sl.list CG-opš prop 11/12	1,18
48	LSL "Duljevo I"	Del Projekt Budva	Sl.list CG-opš prop 29/12	9,64
49	LSL "Seoce" I faza	"Zavod za izgradnju" Budva – DEA HOME	Sl.list CG – opš. prop. br. 29/12	10,15
50	LSL Milino brdo	„Bar Projekt" doo Bar	Sl.list CG – opš. prop. br. 29/12	59,23
51	LSL „Laze"	„Bar Project" d.o.o Bar	Sl.list CG – opš. prop. br. 29/12	2,29
52	LSL "VRBA II"- drugi dio	"Del Projekt" d.o.o. Budva	Sl.list CG – opš. prop. br. 29/12	1,16
53	LSL "Popova njiva"	SAU d.o.o. Budva	Sl.list CG – opš. prop. br. 33/13	0,7
54	LSL „Donji Pobori"	"Del Projekt " d.o.o. Budva	Sl.list CG – opš. prop. br. 10/13	96,07
55	LSL "Blizikuće"	"Del Projekt"d.o.o Budva	Sl.list CG – opš. prop. br. 21/14	15,49
56	UP Turistički kompleks "Zavala"	„Montenegroprojekt" d.o.o. Podgorica	Sl.list CG – opš. prop. br. 24/08	0,89
57	UP "Turističko naselje Smokvica"	„Adria Invest" d.o.o. Budva	Sl.list CG – opš. prop. br. 20/09	22,77
58	UP "Turističko naselje Crvena Glavica"	"Del Projekt"d.o.o Budva	Sl.list CG – opš. prop. br. 26/08	3,64
59	UP "Ekskluzivni turistički kompleks Crvena glavica"	"Del Projekt"d.o.o Budva	Sl.list CG – opš. prop. br. 02/10	15,79
60	UP "TN Skočiđevojka"	„Montenegroprojekt" d.o.o. Podgorica	Sl.list CG – opš. prop. br. 07/09	20,51

Red. br	NAZIV PLANSKOG DOKUMENTA	OBRAĐIVAČ	OBJAVLJENO	POVRŠINA ZAHVATA (ha)
61	UP "Turistički kompleks Branica za rijekom"	„Inkoplan" do.o. Podgorica	Sl.list CG – opš. prop. br. 34/09	1,79
62	UP "Univerzitet u Budvi"	"Montenegro inženjering"Podgorica	Sl.list CG – opš. prop. br. 02/07	0,45
63	UP "Radovića Laz"	"Del Projekt"d.o.o Budva	Sl.list CG-opš . prop. br. 11/12	0,80
64	DUP "Buljarica I "	"Del Projekt"d.o.o Budva	Sl. list CG-opš. prop. br.34/16	116,92
65	Izmjene i dopune UP-a „Smokvica"	ADRIA INVEST d.o.o. Budva	Sl. list CG-opš. prop. br. 13/17	22,77

Detaljni urbanistički planovi koji su usvojeni prije 2000. godine:

DUP "Sveti Stefan-Šumet" ("Službeni list SRJ" br. 2/95);	12,5 ha
DUP "Buljarica" ("Službeni list SFRJ br. 4/85);	76,0 ha
DUP "Dubovica" ("Službeni list SFRJ" br. 5/87)	22,0 ha
DUP "Stambeno-servisna zona Jaz" ("Službeni list SFRJ" br. 27/79)	50,7 ha

Urbanistički projekti usvojeni prije 2000. godine:

UP "Stari grad" ("Službeni list SFRJ" br. 28/82);	3,30 ha
UP "Bijeli do" (iz 1979.god)	0,75 ha
UP "Ekskluzivna zona Sveti Stefan" ("Službeni list SRJ" br. 1/96).	3,60 ha

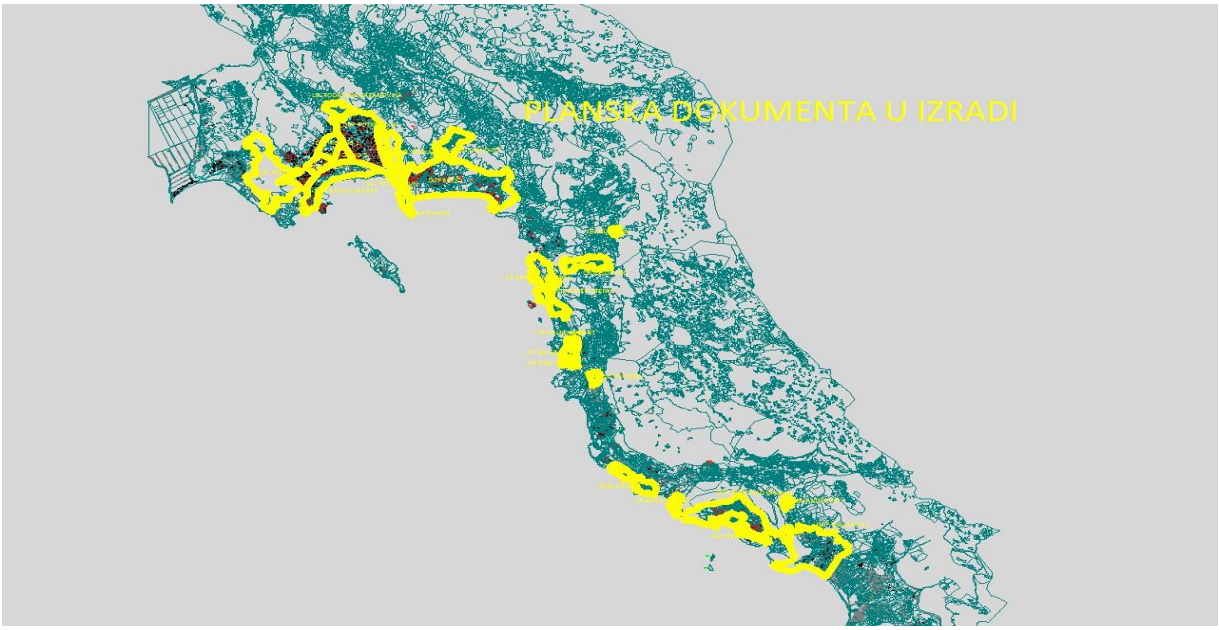
2.4. Planska dokumenta čija je izrada u toku

Brojnost i složenost državnih planskih dokumenata, zatim određeno, neblagovremeno izvršavanje obaveza nadležnih subjekata, podloge, obrađivači, usaglašavanja,administrativni kapaciteti, finansijska sredstva i dr. - uslovili su evidentna kašnjenja u donošenju državnih planskih dokumenata.
Za potrebe izrade planskih dokumenata detaljne nosilac pripremnih aktivnosti se obraća Upravi za nekretnine za dostavu ažurnih katastarskih planova za područja za koja se izrađuje planski dokument.
Uprava za nekretnine dostavlja podloge sa kojima raspolaže, a koje su uglavnom neažurne i iste nisu dovoljne za izradu planskog dokumenta, obzirom da sadrže granice katastarskih parcela, objekte i brojeve u dvodimenzionalnom sistemu. Iste ne sadrže visinsku predstavu u razmjeri 1:1000. Ove situacije utiču na ažurnost izrade planskih dokumenata.
Može se, dakle, konstatovati da rok izrade državnih planskih dokumenata, zbog iznijetih razloga, traje duže od ugovorenog.
U Sekretarijatu za investicije i prostorno planiranje Opštine Budva je u toku izrada 32 planskog dokumenta koji se nalaze u različitim fazama procesa koji prethodi donošenju plana.

2.4.1. Državni planski dokumenti u izradi

Red.br.	NAZIV PLANSKOG DOKUMENTA	OBRAĐIVAČ	AKTIVNOSTI U OKVIRU IZRADE PLANSKOG DOKUMENTA	OBJAVLJENO
1.	PPPN za Obalno područje CG	RZUP & Horwath HTL & MonteCEP	Završena javna rasprava	Službeni list Crne Gore, broj 23/2011
2.	DSL "Dio sektora 43 – 45"	BAR PROJECT	Prednacrt planskog dokumenta	Službeni list Crne Gore, broj 28/2009
3.	DSL " Dio sektora 47-48"	BAR PROJECT	nacrt planskog dokumenta	Službeni list Crne Gore, broj 28/2009
4.	DSL "Dio Sektora 43 – luka Budva"	CAU & BusinessArt	Prednacrt planskog dokumenta	Službeni list Crne Gore, broj 47/2014
5.	LSL "Dubovica I"	CAU	nacrt planskog dokumenta	Službeni list Crne Gore, broj 50/2009

2.4.2. Lokalni planski dokumenti u izradi

Prostorno-urbanistički plan opštine Budva

Opština Budva je 2007. godine usvojila Prostorni plan Opštine, a potom 2009. godine i Izmjene i dopune istog. U međuvremenu je usvojen Zakon o uređenju prostora i izgradnji objekata ("SL CG", broj 51/08), koji zahtjeva izradu nove forme planskog dokumenta lokalne samouprave i to Prostorno-urbanističkog plana.

Opština Budva je donijela Odluku o pristupanju izradi PUP-a opštine Budva br. 001-357/1, od 11.02.2009. godine. Obrađivači PUP-a su: IAUS-u iz Beograda I "JUGINUS-MONT" Bijelo Polje.

U nastavku slijedi pregled planova u izradi sa podacima:

R br	Naziv planskog dokumenta	Obrađivač	Aktivnosti u okviru izrade planskog dokumenta	Obuhvat ha	Izvor finansiranja	Iznos €
1	Prostorno urbanistički Plan opštine Budva (PUP) SPU PUP-a	"Juginus-Mont" Bijelo polje I IAUS Beograd	Odluka o izradi iz 2009.god. dostavljen Prednacrt Odluka o izradi Strateške procjene uicaja na živ. sredinu iz 2009.god		Budžet opštine Budva	54 000,00
2	Izmjene i dopune DUP-a "Petrovac" SPU izmjene Dup-a	Del Projekt doo Budva	Javna rasprava od 26.07 do 09.08. 2013. god. Mišljenje Ministarstva na Predlog dostavljeno Obrađivaču na korekciju. Predlog SPU dobio Saglasnost Organa	83,10	Budžet opštine Budva	1 500,00 1 500,00
3	DUP "Sv. Stefan"	AG Info plan	Negativno mišljenje Ministarstva – na PREDLOG – Predlog na doradi.	23,91	Budžet opštine Budva	34 000,00
4	LSL „Hotelski kompleks Adriatic Star-Perazića do	Del Project d.o.o.Budva	Odluka o izradi iz 2006.god, Utvrđen PREDLOG, negativno mišljenje Ministarstva -proslijeđeno Obrađivaču na doradu.		Zainteresovani korisnici prostora	11 980,00
5	LSL " Čelobrdo"	Republički Zavod za urbanizam i projektovanje AD Podgorica	Odluka o izradi iz 2006.god; Negativno mišljenje Ministarstva na PREDLOG – Predlog na doradi	22,93	Budžet opštine Budva	15 000,00
6	LSL „Androvići	„Urbanprojekt" a.d Čačak	Odluka o izradi iz 2008.god; Radna verzija Nacrta Izvještaji Rec. komisije na Nacrt negativan.	3,23	Zainteresovani korisnici prostora	11 000,00
7	LSL „Liješevići"	„Del Projekt" d.o.o Budva	Odluka o izradi iz 2008.god; Negativno mišljenje Ministarstva na PREDLOG. Predlog na doradi	1,96	Zainteresovani korisnici prostora	15 000,00
8	UP"Galije-Bijeli Rt"	"Zavod za izgradnju" AD Budva	Odluka o izradi iz 2006.god; Negativno mišljenje Ministarstva na PREDLOG	11,36	Budžet opštine Budva	38 500,00

			Predlog na doradi			
9	LSL "Dubrava" SPU LSL Dubrava	„Del Projekt" d.o.o Budva „Eco Projekt" doo PG	Odluka o izradi iz 2009.god; Primjedbe Ministarstva na Nacrt Nacrt na doradi Nacrt SPU	2,84	Budžet opštine Budva	1 900,00 1 900,00
10	UP "Smokvica I"- prva faza SPU UP-a	"Inkoplan" doo Podgorica "Inkoplan" doo Podgorica	Odluka o izradi iz 2009. god; Urađena radna verzija Nacrta plana, negativ.mišljenja Ministarstva. Nacrt na doradi Nacrt SPU		Budžet opštine Budva	3 200,00 1 100,00
11	UP "Bijeli Rt-Buvači" SPU UP-a	"Montenegroprojekt" doo Podgorica	Odluka o izradi iz 2009. god; NACRT Ministarstvo sugeriše korekciju odnosno doradu predmetnog UP-a. Nacrt na doradi Nacrt SPU	7,24	Budžet opštine Budva	4 800,00
12	Izmjene i dopune PPO Budva SPU PPOB	"Dea Home" doo Podgorica Urbanprojekt Mont	Odluka o izradi iz 2012. godine Negativno mišljenje Ministarstva na NACRT Nacrt na doradi Odluka o izradi		Budžet opštine Budva	4 500,00 2 000,00
13	Izmene i dopune DUP -a „Bečići" SPU DUP-a	DEA HOME Podgorica "Urbanprojekt mont"	Odluka o izradi iz 2012. god; Odluka o izradi iz 2012. god;	134	Budžet opštine Budva	4 000,00 1 000,00
14	Izmjene i dopne DUP-a „Podkošljun" SPU DUP-a	URBAN PROJEKT Čačak UrbanStudio doo PG	Odluka o izradi iz 2012. god; Izrada Predloga plana Nacrt SPU u proceduri pribavljanja mišljenja institucija	108,54	Budžet opštine Budva	3 510,00 2 000,00
15	Izmjene i dopune UP-Turistički kompleks "Zavala" SPU UP-a	DEA HOME Podgorica Nije izabran obrađivač	Odluka o izradi iz 2012. god; Negativno mišlj. Minist. na Nacrt Nacrt na doradi Odluka o izradi SPU iz 2012.g	0,89	Budžet opštine Budva	5 967,00 2 000,00
16	Izmjene i dopune DUP-a „Rozino I"	URBAN PROJEKT Čačak	Odluka o izradi iz 2012. god; Negativno mišlj. Minist. na Nacrt Dostavljen korigovan Nacrt	18,93	Budžet opštine Budva	2 000,00

	SPU Dup-a	"Verde project" doo Podgorica	Nacrt na mišljenjima javnih preduzeća Nacrt SPU u izradi			1 000,00
17	Izmjene i dopune DUP-a „Rozino II" SPU DUP-a	URBAN PROJEKT Čačak Verde Projekt PG	Odluka o izradi iz 2012. god. Negativno mišlj. Minist. na Nacrt. Dostavljen korigovan Nacrt Nacrt SPU u izradi	12,07	Budžet opštine Budva	2 000,00 1 000,00
18	Izmjene i dopune DUP-a Centar Petrovac SPU DUP-a	„MA" consulting d.o.o. Podgorica Nije izabran obrađivač SPU	Odluka o izradi iz 2013. god Dostavljen prednacrt Odluka o izradi SPU iz 2013.g	2,05	Budžet opštine Budva	5 000,00
19	LSL „Košljun" SPU LSL-a	URBAN PROJEKT Čačak Nije izabran obrađivač SPU	Odluka o izradi iz 2011. god; Odluka o izradi SPU iz 2011.g	19,86	Budžet opštine Budva	3 510,00
20	LSL „Prosjedi" SPU LSL-a	IN DESIGNE doo Podgorica VerdeProjekt PG	Odluka o izradi iz 2010. god; Odluka o izmjeni iz 2014. god. Odluka o izradi SPU iz 2010.g	4,76	Zainteresovani korisnici prostora Zainteresovani korisnici prostora	4 000,00 2 000,00
21	LSL "Podmaine-Tabanovina" SPU LSL-a	„MA" consulting d.o.o. Podgorica VerdeProjekt PG	Odluka o izradi iz 2014. god; Odluka o izmjeni iz 2014. god. Odluka o izradi SPU iz 2014.g	13,46	Zainteresovani korisnici prostora Zainteresovani korisnici prostora	4 000,00 2 000,00
22	Izmjene i dopune LSL „SPAS" SPU LSL-a	CAU do.o.Podgorica Studio Sinthesis PG	Odluka o izradi iz 2014. god; Negativna mišljenja na Nacrt Nacrt na doradi Nacrt SPU prosleđen na mišljenja institucija	96,88	Zainteresovani korisnici prostora Zainteresovani korisnici prostora	4 000,00 2 000,00
23	LSL "Benzinska pumpa Stanišići" SPU LSL-a	Nije ustupljena izrada planskog dokumenta I SPU	Odluka o izradi iz 2010. god; Odluka o izradi iz 2010. god;	1,28	Budžet opštine Budva	5 000,00 1 500,00

24	UP "Galije II" SPU UP-a	Nije ustupljena izrada planskog dokumenta I SPU	Odluka o izradi iz 2009. god; Odluka o izradi iz 2009. god;	4,74	Zainteresovani korisnici prostora	6 000,00 3 000,00
25	LSL „Podkošljun" SPU LSL-a	Planing doo Nikšić Institut za razvoj i istraživanje u oblasti zaštite na radu PG	Odluka o izradi iz 2009. Dostavljen prednacrt Odluka o izradi iz 2009.god;	7,23	Budžet opštine Budva	4 000,00 1 000,00
26	DUP „Dubovica II" SPU DUP-a	ING-INVEST doo Danilovgrad Institut za razvoj i istraživanje u oblasti zaštite na radu Podgorica	Odluka o izradi iz 2012. god; Odluka o izradi iz 2012. god	15,20	Budžet opštine Budva	10 000,00 2 000,00
27	LSL „Ivanovići" SPU LSL-a	Nije ustupljena izrada planskog dokumenta i SPU	Odluka o izradi iz 2012. god; Odluka o izradi iz 2012. god	27,87	Budžet opštine Budva	4 000,00 1 000,00
28	DUP „Budva-Centar" SPU DUP-a	ING-INVEST doo Danilovgrad Institut za razvoj i istraživanje u oblasti zaštite na radu Podgorica	Odluka o izradi iz 2013. god; Odluka o izradi iz 2013. god;	88	Budžet opštine Budva	10 000,00 3 000,00
29	Izmjene DUP-a „Babin Do" SPU DUP-a	ING-INVEST doo Danilovgrad Institut za razvoj Iistraživanje u oblasti zaštite na radu Podgorica	Odluka o izradi iz 2015.god	21	Budžet opštine Budva	4 500,00 3 000,00
30	DUP „Bijeli Do" SPU DUP-a	Nije ustupljena izrada planskog dokumenta Institut za razvoj i istraživanje u oblasti zaštite na radu Podgorica	Odluka o izradi iz 2015.god	10,91	Budžet opštine Budva	7000,00 2500,00

2.5. Učešće javnosti pri izradi planskih dokumenata – zahtjevi korisnika prostora

Objavljivanje Programa uređenja prostora za narednu godinu praktično predstavlja poziv zainteresovanim korisnicima prostora za aktivno učešće u postupku radi donošenja odluka o izradi i donošenju planskih dokumenata. Nadležni organ lokalne uprave prikuplja inicijative zainteresovanih korisnika prostora sa teritorije opštine Budva koje su, pored ostalog, opredeljujuće za pristupanje izradi lokalnog planskog dokumenta i predstavljaju svojevrsnu anketu građana koja koristi planeru odnosno obrađivaču prilikom izrade planskog dokumenta. Pored toga, čine se napori za animiranje javnosti da izmu učešće u toku javne rasprave, kada mogu izvršiti uvid u nacrt planskog dokumenta u prostorijama nosioca pripremnih poslova, u kancelarijama mjesne zajednice čije područje tretira planski dokument, ali i na sajtu Opštine Budva. Zainteresovanim korisnicima prostora su, najmanje u dva termina u toku javne rasprave, na raspolaganju za prezentaciju i obrazloženje obrađivači planskog diokumenta. Svi zainterersovani se pozivaju da svoje primjedbe, zahtjeve, sugestije

i sl. na utvrđeni Nact planskog dokumenta , nosiocu pripremnih poslova dostave poštom, elektronskim putem(-e-mail) ili direktno na javnoj prezentaciji plana. Izvještaj sa javne rasprave se objavljuje na sajtu Opštine Budva.
U 2017. godini Skupština Opštine Budva je usvojila **jedan (1)** planski dokument Izmjene i dopune Urbanističkog projekta "Smokvica" koji je objavljen u Službenom listu Crne Gore – opštinski propisi br: 13/17. Takođe je, u ovoj godini, za planski dokument Izmjene i dopune DUP-a "Babin do" izabran obrađivač.
U toku 2017. godine pristiglo je 40 zahtjeva za izmjenu i dopunu i izradu novih planskih dokumenata. 35 zahtjeva se odnose na reviziju planskih dokumenata, dok su 5 zahtjeva zapravo inicijative za pokretanje postupka izmjena ili izrada planskih dokumenata.
Agencija za planiranje prostora obradila je 11 zahtjeva za slobodan pristup informacijama iz domena poslova Agencije.
Korisnici prostora opštine Budva najviše iskazuju potrebu za gradnjom individualnih stambenih objekata i objekata namijenjenih pružanju turističkih usluga. Zahtjevi se odnose i na dogradnju i nadogradnju postojećih objekata. U navećem broju zahtjevi se odnose na izmjene i dopune usvojenih planskih dokumenata, a posebno detaljnih urbanističkih planova.
Jedan od ključnih razloga pristupanja izmjenama planskih dokumenata je investiciona aktivnost lokalne uprave na tom prostoru. Planirana izgradnja saobraćajnica i objekata infrastrukture je uslovila promjenu u usvojenim planskim rješenjima.
Tokom 2017. godine nisu održavane javne rasprave na nacrte lokalnih planskih dokumenata.
Cilj organa lokalne uprave koji rade na poslovima uređenja prostora i izgradnje objekata je da putem transparentne procedure izrade planova, shodno zakonskim odredbama, omogući svakom subjektu da bude pravovremeno obavješten i da zahtjeve podnosi u skladu sa dinamikom izrade planova.

2.6. Finansiranje izrade (izvori, problem u finansiranju)

Izradu planske dokumentacije finansira Opština Budva iz budžetskih sredstava. Partneri u finansiranju izrade određenih planskih dokumenta su i zainteresovani korisnici.
U narednom periodu je potrebno preduzeti mjere za korišćenje donatorskih sredstava za finansiranje baznih studija i istraživačke oblasti u lokalnoj upravi.

2.7. Uređivanje građevinskog zemljišta (način, finansiranje, rokovi)

U periodu od 01. januara do 30. novembra 2017. godine, Sekretarijat za urbanizam i održivi razvoj je rješavajući po zahtjevima Sekretarijata za investicije izdao ukupno 25 urbanističko - tehničkih uslova, od čega: 19 urbanističko - tehničkih uslova za izgradnju ili rekonstrukciju saobraćajnica, 1 urbanističko - tehničke uslove za izgradnju pješačke staze, 4 urbanističko - tehničkih uslova za izgradnju trafostanica i 1 urbanističko - tehničke uslove za izgradnju vodovodnog kraka.

2.8. Dokumentaciona osnova, sa posebnim osvrtom na aktivnosti izrade baznih studija i istraživanja

Bez istraživačke i programske podrške, baznih studija i sl. nije izgledno da bi se moglo kvalitetno planirati. U tom cilju opština Budva preuzeće brojne studije rađene za potrebe izrade državnih planskih dokumenata, a planira se i izrada baznih studija za potrebe pojedinih segmenata na lokalnom nivou.

3. DEMOGRAFSKA KRETANJA

Prema zvaničnim statističkim podacima, opština Budva ima pozitivni demografski trend.

Tabela: Osnovni demografski podaci Popisa iz 2003. i 2011.god.

Budva	2003	2011
Broj stanovnika	15909	19218
Gustina naseljenosti	130	157,5
Broj domaćinstava	5218	6982
Prirodni priraštaj	104	112

Izvor: Monstat

Demografska kretanja u budvanskoj opštini su vrlo specifična, zbog migracionih kretanja stanovništva iz drugih dijelova Crne Gore (u prvom redu iz Sjevernog regiona), ali i iz drugih područja.

Porast broja stanovnika u opštini Budva, ostvaren u periodu između popisa 2003-2011.godine ukazuje na povećanje broja stanovnika za 20,8 % i broja domaćinstava za 33,8%, na području opštine Budva.

Svakako, opština Budva sa svojim prirodnim i stvorenim vrijednostima, predstavlja prirodno prosperitetno područje i kao takva bila je među najprivlačnijima za doseljavanje.

Teritorijalni raspored stanovništva ukazuje na značajnu koncentraciju u gradskom području, gdje živi 83,2% stanovništva Opštine.

Tabela: Stanovništvo prema tipu naselja- broj i struktura, Popis 2011.

	Stanovništvo			*Struktura stanovništva prema tipu naselja (%)*	
Stanovništvo	ukupno	gradsko	ostalo	gradsko	ostalo
Crna Gora	620.029	392.020	228.009	63.23	36.77
Budva	19.218	15.995	3.223	83.23	16.77

Izvor: Monstat

Gustina naseljenosti na teritoriji opštine Budva iznosi 157,5 stanovnika po 1 km^2, što ukazuje na prosječnu relativno visoku „antropopresiju“ na prostor.

Gustina mreže naselja: Teritorija opštine Budva obuhvata naselja koja su neposredno povezana zajedničkim potrebama i interesima lokalnog stanovništva, sa sjedištem u Budvi, i to: Budva, Bečići, Sveti Stefan i Petrovac, područja, naselja i sela: Androvići, Blizikuće, Boreti, Brajići, Brda, Buljarica, Viti Do, Vojnici, Vrba, Vrijesno, Golubovići, Gornji Pobori, Grabovica, Gruda, Dabkovići, Divanovici, Donji Pobori, Drobnići, Duletići, Đenaši, Đurovići, Žukovica, Ivanovići, Ilino Brdo, Jaz, Kaluderac, Katun, Kamenovo, Košljun, Krapina, Kuljače, Krstac, Lazi, Lapčići, Mažici, Markovići, Medigovići, Novoselje, Perazića Do, Podbabac, Podlastva (Poljica), Podličak, Podostrog, Pržno, Prijevor, Prijevorac, Rafailovici, Rijeka Reževici, Rustovo, Seoce, Svinjišta, Stanišici, Sveti Stefan, Tudorovići, Čami Do, Čelobrdo, Česminovo i Čučuci.

Od prethodno navedenih naselja u Opštini, 4 naselja bilježe najveći porast stanovništva: Budva (13.278 stanovnika), Bečići (891 stanovnik), Petrovac (1.400 stanovnika), Sveti Stefan (364 stanovnika). Među njima prednjači opštinski centar Budva sa 13.278 stanovnika.
Kada je riječ o broju privremeno prisutnih stanovnika u opštini Budva, on je, u toku godine izuzetno promjenljiv. Ovdje spadaju, kao najbrojniji: turisti, sezonska radna snaga u turističkoj i pratećim djelatnostima i sezonsko stanovništvo u svim vidovima smještaja.
Osjetan je broj ljudi u prolazu ili sa kraćim zadržavanjem, kao što su putnici u prolazu kroz budvansku opštinu, posjetioci znamenitosti i prirodnih atraktivnosti, kao i izletnici iz najbližih gradskih naselja. Dnevne migracije su, kao poseban oblik svakodnevne prostorne pokretljivosti stanovništva, najsnajžnije obilježje veza i međuodnosa zaleđa i obalnog područja sa Budvom kao glavnim središtem.

4. SPROVOĐENJE PODZAKONSKIH AKATA (OBAVEZE IZ ZAKONA, EFEKTI)

Pravilnikom o bližem sadržaju i formi planskog dokumenta (“Sl. List” CG br 24/10), preciziran je sadržaj i forma planske dokumentacije, kao i upotreba simbola i termina u planiranju. Tokom godine je došlo do sinhronizacije sprovođenja ovog podzakonskog akta tj. njegove primjene od starne obrađivača planskih dokumenata. Sredinom tekuće godine Opština je započela sa postupkom pripreme za primjenu GIS tehnologije, koja još nije u opštoj upotrebi. Instalirana je oprema i izvršen dio obuke, a do kraja godine se očekuje početak unosa podataka u GIS sistem te postepeno formiranje prostorne baze podataka.
Donošenjem novog Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata planirano je usvajanje seta podzakonskih akata, od kojih su neki već usvojeni i stupili na snagu.

5. IZDATI UTU, GRAĐEVINSKE DOZVOLE I UPOTREBNE DOZVOLE

U periodu od 01. januara do 30. novembra 2017. godine Sekretarijatu za urbanizam i održivi razvoj podnešeno je 480 zahtjeva za izdavanje urbanističko – tehničkih uslova za izgradnju novih objekta, i rekonstrukciju radi dogradnje ili nadogradnje.
Od ukupnog broja zahtjeva izdato je 272 urbanističko – tehničkih uslova, na 49 zahtjeva je odgovoreno mišljenjem, tekstualnim tumačenjem ili uvjerenjem, dok se 159 zahtjeva nalaze u postupku rješavanja.
Po zahtjevima iz 2016. godine izdato je 52 urbanističko – tehničkih uslova.
U navedenom periodu evidenciono je ovjeren 141 projekat za izgradnju i rekonstrukciju objekata i 16 elaborata za uklanjanje objekta.
U Izvještajnom periodu podnijeto je 269 zahtjeva za izdavanje građevinske dozvole. Izdato je 76 građevinskih dozvola po zahtjevima iz ove godine i donijeta su 41 zaključka o prekidu postupka, 55 zaključaka o obustavi postupka, 4 zaključka o odbacivanju zahtjeva, 11 rješenja o obustavi postupka i 4 rješenja o odbijanju zahtjeva.
Po zahtjevima iz 2016. godine izdato je - 35 građevinskih dozvola, a donijeto je 2 zaključka o prekidu postupka, 39 zaključaka o obustavi postupka i 1 rješenje o obustavi postupka.
Po zahtjevima iz 2015. godine donijeto je 4 zaključka o obustavi postupka i 1 rješenje o odbijanju zahtjeva.
Po zahtjevu iz 2014. godine donešen je 1 zaključak o obustavi postupka.

Podnijeto je 15 zahtjeva za uklanjanje/ rušenje objekata po zahtjevu vlasnika. Izdato je 12 rješenja o uklanjanju/ rušenju postojećih objekata na parcelama na kojima se planira gradnja novih objekata, 1 postupak je obustavljen, 1 zahtjev je odbijen i 1 zahtjev je odbačen.
Izdato je 1 rješenje o uklanjanju/ rušenju postojećeg objekta po zahtjevu iz 2016. godine.
Stranke su podnijele 6 zahtjeva za prenamjenu stambenog u poslovni prostor. Izdata su 3 rješenja kojima se odobrava prenamjena, obustavljena su 2 postupka i 1 zahtjev je odbijen.
Podnijeto je 13 zahtjeva za izgradnju pomoćnih objektata. Izdato je 7 rješenja, donešen je 1 zaključak o obustavi postupka, 2 zahtjeva su odbačena zaključkom, a u toku je rješavanje po 3 zahtjeva.
Izdata su 2 rješenja za izgradnju pomoćnih objekata, po zahtjevuima iz 2016. godine.
U periodu od 01. januara do 30. novembra 2017. godine, podnijeto je 56 zahtjeva za izdavanje upotrebne dozvole, izdate su 23 upotrebne dozvole, kao i 2 upotrebne dozvole po zahtijevima podnijetim tokom 2014. godine i 7 upotrebnih dozvola po zahtjevima podnijetim tokom 2016. godine.
U postupku rješavanja po ovim zahtjevima donijeta su 2 rješenja o odbijanju zahtjeva, 2 rješenja o obustavi postupka, 1 zaključak o prekidu postupka, 5 zaključaka o obustavi postupka i 2 zaključka o odbacivanju zahtjeva. Donešen je i 1 zaključak o odbijanju po zahtjevu iz 2016. godine.
Nakon donošenja novog Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata podnijeto je 14 zahtjeva za legalizaciju bespravno sagrađenog objekta.
Podnijeto je ukupno 97 zahtjeva za slobodan pristup informacijama, i svi su riješeni u skladu sa Zakonom o slobodnom pristupu informacijama.

U izvještajnom periodu izdato je 349 izvoda iz plana sa tekstualnim tumačenjem i 91 uvjerenje da se predmetne parcele nalaze/ ne nalaze u zahvatu planskih dokumenata.
Podaci o zahtjevima za saglasnosti na elaborate procjene uticaja projekata na životnu sredinu
Sekretarijatu za urbanizam i održivi razvoj, organu nadležnom za poslove izdavanja saglasnosti na Elaborate procjene uticaja projekata na životnu sredinu, stranke su se obratile sa 16 zahtjeva za odlučivanje o potrebi procjene. Donijeto je 12 rješenja da je potrebno pristupiti izradi elaborata o procjeni uticaja projekata na životnu sredinu, 3 rješenja da nije potrebna procjena, a 1 postupak je u toku.
Podnijeto je 8 zahtjeva za davanje saglasnosti na elaborat i izdato 6 rješenja o davanju saglasnosti na predmetni Elaborat, a 2 postupaka su u toku.

6. ZAHTJEVI KORISNIKA ZA IZDAVANJE UTU I RJEŠENJA O LOKACIJI ZA POSTAVLJANJE PRIVREMENIH OBJEKATA

U periodu od 01. januara do 30. novembra 2017. godine podnijeto je 627 zahtjeva za odobravanje privremene lokacije, za dopunu Plana privremenih objekata ili zahtjev za neku drugu vrstu korekcije ili sugestije, a vezano za privremene objekte.
Od ukupnog broja podnijetih zahtjeva 471 se odnosi na izdavanje rješenja o lokaciji za postavljanje privremenog objekta. Rješenjem o lokaciji za postavljanje privremenog objekta riješeno je 389 zahtjeva i donijeto je 42 zaključaka o odbacivanju zahtjeva, 4 zaključka o obustavi postupka i 14 rješenja o odbijanju zahtjeva, na 10 je odgovoreno obavještenjem a za 12 zahtjeva postupak rješavanja je u toku.

Podnijet je 151 dopis, kojim su građani tražili dostavu različitih informacija ili izmjene i dopune važećeg Plana postavljanja privremenih objekata.
Donijeto je i 5 rješenja o slobodnom pristupu informacijama, zainteresovanim strankama koje su se obratile zahtjevima za slobodan pristup informacijama vezanim za privremene objekte.

7. PODACI O POREZIMA NA NEPOKRETNOSTIMA

Pregled poreza na nepokretnostima za 2016 i 2017. godinu po vrstama nepokretnostima

FIZIČKA LICA

RJEŠENJA ZA 2016.GODINU		
Vrsta imovine	**Broj rješenja**	**Iznos rješenja**
Garaze	1471	65.720,63
Garaze (fizicka lica)	90	2.860,55
Garažna mjesta	662	22.477,43
Objekat za stanovanje koji poreskom obvezniku služi kao glavno mjesto stanovanja	7076	1.088.098,05
Podrumi	122	7.756,20
Pomocni objekti	623	31.146,08
Poslovni objekti i poslovne prostorije	1648	384.828,88
Proizvodni objekti (hale i drugi prostori za obavljanje proizvodne djelatnosti)	2	1.132,97
Sekundarni stambeni objekat odnosno stan koji nije prebivalište - glavno mjesto stanovanja vlasnika nepokretnosti	15496	5.540.467,06
RJEŠENJA ZA 2017.GODINU		
Vrsta imovine	**Broj rješenja**	**Iznos rješenja**
Garaze (fizicka lica)	1681	53.805,85
Garažna mjesta	821	19.520,57
Objekat za stanovanje koji poreskom obvezniku služi kao glavno mjesto stanovanja	7199	818.109,07
Podrumi	167	7.382,26
Pomocni objekti	646	25.458,53
Poslovni objekti i poslovne prostorije	1668	385.328,31
Proizvodni objekti (hale i drugi prostori za obavljanje proizvodne djelatnosti)	2	1.095,90
Sekundarni stambeni objekat odnosno stan koji nije prebivalište - glavno mjesto stanovanja vlasnika nepokretnosti	16319	4.326.411,48

PRAVNA LICA

RJEŠENJA ZA 2016.GODINU		
Vrsta imovine	**Broj rješenja**	**Iznos rješenja**
Garaže	66	16.803,91
Garažna mjesta	53	9.208,16
Gradjevinsko zemljište koje nije privedeno namjeni u skladu sa planskom dokumentacijom, a na kome se nalazi ruinirani objekat	2	3.419,34
Građevinski objekti i zemljište	1	1.350,70

Građevinsko zemljište	36	165.719,88
Građevinsko zemljište 1%	36	458.920,32
Nekategorisani ugostiteljski objekat	1	23.478,75
Nezavršeni građevinski objekti i posebni djelovi stambenih zgrada (investicije u toku, nedovršena proizvodnja ili objekat u izgradnji)	5	50.133,06
Podrumi	16	2.771,33
Poljoprivredno zemljište (njiva, vrt, voćnjak, vinograd, livada, pašnjak, šumsko i neplodno zemljište)	112	421.909,86
Pomoćni objekti	1	246,24
Poslovni objekti i poslovne prostorije	213	2.222.640,41
Sekundarni stambeni objekat odnosno stan koji nije prebivalište vlasnika nepokretnosti	338	767.658,17
Ugostiteljski objekat kategorije 2*	3	424.086,15
Ugostiteljski objekat kategorije preko 4*	1	18.733,46
stovarišta, skladišta i magacini	11	20.790,80
zemljište koje nije privedeno namjeni	46	2.125.785,34

RJEŠENJA ZA 2017.GODINU		
Vrsta imovine	**Broj rješenja**	**Iznos rješenja**
Garaže	36	7.231,31
Garažna mjesta	48	5.688,75
Gradjevinsko zemljište koje nije privedeno namjeni u skladu sa planskom dokumentacijom, a na kome se nalazi ruinirani objekat	2	25.840,49
Građevinsko zemljište 1%	37	676.753,78
Nezavršeni građevinski objekti i posebni djelovi stambenih zgrada (investicije u toku, nedovršena proizvodnja ili objekat u izgradnji)	5	56.352,74
Podrumi	1	20,63
Poljoprivredno zemljište (njiva, vrt, voćnjak, vinograd, livada, pašnjak, šumsko i neplodno zemljište)	48	213.550,41
Poslovni objekti i poslovne prostorije	169	1.935.548,38
Sekundarni stambeni objekat odnosno stan koji nije prebivalište vlasnika nepokretnosti	231	447.303,74
Ugostiteljski objekat kategorije 2*	3	423.443,51
Ugostiteljski objekat kategorije preko 4*	1	18.363,38
stovarišta, skladišta i magacini	6	6.003,31
zemljište koje nije privedeno namjeni	16	600.916,19

8. SPROVEDENE MJERE I NJIHOV UTICAJ NA UPRAVLJANJE PROSTOROM I NJEGOVU ZAŠTITU

Analiza stanja uređenja prostora u Crnoj Gori nesumnjivo ukazuje na određene probleme, koji predstavljaju ograničavajući faktor projektovanih reformi i na lokalnom nivou. Sistem uređenja prostora još nije izgrađen do te mjere da može obezbijediti cjelovito i svestrano usklađene prostorne intervencije odnosno zahvate.Ovo se, prije svega , odnosi na:

- dugotrajnu izradu planskih dokumenata;
- strukturu planskih dokumenata (vrsta i sadržaj);
- nekvalitetne ekonomsko –tržišne projekcije;
- neuspostavljeni informacioni sistem i dokumenacionu osnovu o prostoru;

- nedostatak ažurnih podloga za izradu planske dokumentacije;
- izostanak odgovornosti učesnika procesa za učinjene greške;
- procedure izdavanja građevinskih dozvola;
- nezadovoljavajuću realizaciju planskih dokumenata;
- instrumente implementacije planskih dokumenata.

Koncentracijom i prostornim širenjem stambenih, privrednih i infrastrukturnih sadržaja povećava se potencijalna i stvarna ugroženost i gubitak tla. Radi očuvanja i zaštite poljoprivrednog zemljišta od prenamjene,ovakve trendove treba svesti na najmanju moguću mjeru i težiti da se što veće površine poljoprivrednog zemljišta privedu osnovnoj namjeni odnosno poljoprivrednoj proizvodnji.
Osnovni preduslov za unaprijeđenje politike uređenja prostora su adekvatni podaci - dokumentaciona osnova o prostoru. Za izradu kvalitetnog planskog dokumenta potrebno je obezbijediti jednostavan pristup ažurnim podacima o prostoru. Za početak - kvalitet digitalnih katastarskih planova i njihovu ažurnost treba značajno unaprijediti. Treba raditi na sistematizaciji podataka i prostornom definisanju podataka u posjedu relevantnih institucija koje imaju podatke o prostoru. Informacioni sistem sa prikupljenim podacima o prostoru treba da bude dostupan svim lokalnim samoupravama, ali i da sadrži podatke o sprovođenju planskih dokumenata, zahtjevima korisnika prostora i drugo.
Za pravovremeno obavljanje pripremnih poslova za izradu planske dokumentacije i formiranje dokumentacione osnove, potrebno je: pribavljanje ažurnih - reambuliranih podloga (geodetsko - katastarskih, topografskih, morfoloških, seizmičkih, klimatskih, katastarskih podataka o podzemnim i nadzemnim instalacijama infrastrukture i dr.); pribavljanje podataka o vlasništvu katastarskih podataka za zahvate planova; ocjena stanja prostornog uređenja i ocjena stanja životne sredine; analiza sprovođenja dokumenata uređenja prostora, evidencija podataka o objektima koji su urađeni suprotno planskom dokumentu i dr.). Kao ograničavajući faktor dinamike izrade planskih dokumenata su finansijska sredstva i procedura sprovođenja postupka javnih nabavki pri ugovaranju izrade planske dokumentacije.

Obalno područje

Ministarstvo održivog razvoja i turizma je pokrenulo izradu Prostornog plana posebne namjene za obalno područje, čiji obrađivač je Republički zavod za urbanizam i projektovanje Podgorica. Završena je javna rasprava za Planski dokument i Plan je u fazi Predloga planskog dokumenta, uskoro se očekuje usvajanje istog.
Prostornim planom posebne namjene za obalno područje je obuhvaćena teritorija cijele opštine Budva kao i pripadajući akvatorij. Ovim planskim dokumentom definisaće se državni razvojni ciljevi u primorskom regionu.
Tokom prethodnih faza izrade planskog dokumenta Opština je aktivno učestvovala u pribavljanju ulaznih podataka kao i trasiranju svojih razvojnih ciljeva, a takođe su, u toku održavanja javne rasprave, dostavljene primjedbe i sugestije na Nacrt Prostornog plana posebne namjene za Obalno područje Crne Gore.

Izvorišta vode

Vodovodni sistem Budve obuhvata Budvu, Bečiće, Miločer, Sveti Stefan, Rijeku Reževića, Perazića Do, Petrovac, Buljaricu i ostala manja priobalna mesta na teritoriji budvanske opštine.

Jedna od osnovnih karakteristika budvanskog sistema je izražena sezonska varijacija potrošnje vode sa ljetnjim maksimumima koji i po nekoliko puta prevazilaze zimsku potrošnju.
Istovremeno, tokom ljetnje sezone bilježi se minimalna izdašnost izvorišta (posebno karstnih izvorišta).
U vodovodnom sistemu bilježi se niz problema hidrauličke prirode: nemogućnost plasmana vode u pojedine regione zbog nedovoljne propusnosti cjevovoda; nedovoljna zapremina, neusklađenost rada i neadekvatan raspored rezervoara u sistemu; pojava brzotoka na pojedinim dionicama magistralnih cjevovoda (sa pratećim sanitarnim problemima), nedovoljno praćenje proizvodnje vode i bilansa proizvodnje i potrošnje vode, nepotrebni gubici vode usled kvarova na cjevovodima, prelivanja u rezervoarima, razvoj visinskih zona, izgradnja hidroforskih postrojenje nedovoljnog kapaciteta, itd.

Energetski potencijal

U cilju poboljšanja snabdijevanja električnom energijom teritorije opštine Budva u 2015. godini, na zahtjev Sekretarijata za investicije i drugih investitora, Sekretarijat za urbanizam i održivi razvoj izdao je 5 građevinskih dozvola za izgradnju trafostanice. Takođe su izdate i 2 upotrebne dozvole za ovu vrstu objekata i 1 upotrebna dozvola za rekonstruisanu trafostanicu (povećanje snage) .
Zbog klimatskih pogodnosti i geografskog položaja opštine Budva, u lokalnoj upravi je energija sunca, prepoznata kao značajan energetski potencijal i alternativni izvor obnovljive energije.Odredbama Odluke o naknadi za komunalno opremanje građevinskog zemljišta ("Službeni list CG- opštinski propisi" br. 01/15), propisano je da se investitorima koji postave panele za korišćenje solarne energije odobrava umanjenje naknade za komunalno opremanje u iznosu od 200 eura/m^2 površine solarnih kolektora.

Pogranična područja

Opština Budva se teritorijalno graniči sa opštinama Bar, Cetinje i Kotor , tako da nema uticaja na pogranična područja.

Upravljanje otpadom - prostorni aspekt, prečišćavanje otpadnih voda

Planom postavljanja privremenih objekata za teritoriju opštine Budva za period 2016. - 2018. godine određena je 1 lokacija za privremeno odlaganje/ deponovanje šuta, zemlje od iskopa tokom izvođenja pripremnih radova za gradnju, otpada sa zelenih javnih i privatnih površina. Komunalni otpad se tokom izvještajnog perioda odvozio na sanitarnu deponiju "Možura".
Iz aspekta upravljanja otpadom, važno je napomenuti da se na teritoriji opštine Budva, od 2012. godine selektivno sakuplja karton, a od 2013. godine i plastika. Pomenute vrste otpada se baliraju i deponuju do konačne dispozicije/ prodaje u reciklažnom dvorištu u naselju Vještica u Bečićima.
Izgradnja postrojenja za zbrinjavanje otpadnih voda U Bečićima i rekonstrukcija i izgradnja prateće infrastrukturne mreže, je projekat čija se realizacija sprovodila od 2012. do 2016.godine.
Centralno postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda smješteno je u naselju Vještica, u Bečićima. Izgradnja ovog postrojenja je završena i njegovo korišćenje je započelo sa radom u oktobru 2014. god.

U toku 2015. godine izdata je i građevinska dozvola za izgradnju postrojenja za tretman otpadnih voda u Buljarici za područje Petrovca i Buljarice od strane resornog ministarstva, ali isto nije izgrađeno.

Saradnja sa međunarodnim institucijama

Međunarodna saradnja ima poseban značaj za razvoj lokalnih samouprava u pogledu razmjene iskustava i znanja, kao i primjeni međunarodnih principa i standarda.

Oština Budva je tokom 2013. i 2014.godine realizovala, u okviru programa SeeNet "Translokalna mreža za saradnju između Italije i Jugoistočne Evrope", projekat "Podrška strateškom planiranju". Uz opštinu Budva partner u projektu je i opština Kotor. Ovim projektom opština Budva je obezbijedila cjelokupnu opremu za GIS (geografski informacioni sistem), koji će poslužiti za izradu prostorne baze podataka za potrebe turizma i urbanizma. Takođe je obezbjeđena obuka za zaposlene koji će raditi na implementaciji GIS-a.

Saradnja sa nadležnim organima u postupku izrade i donošenja planskih dokumenata

Prilikom izrade planskih dokumenata, nadležni organi opštine sarađuju sa mnogobrojnim organima, institucijama i dr. pravnim subjektima na lokalnom i državnom nivou.
Nekadašnje otežano pribavljanje ažurnih geodetskih podloga i topografskih prikaza obuhvata planova, koje organ lokalne uprave pribavlja od Uprave za nekretnine , više ne stvara problem prilikom izrade planskih dokumenata, jer Uprava za nekretnine redovno dostavlja geodetske podloge za izradu planskih dokumenata.

9.PREDLOG MJERA ZA UNAPREĐENJE POLITIKE UREĐENJA PROSTORA

U proteklom periodu usvojen je veliki broj planskih dokumenata od značaja za realizaciju investicione gradnju u okviru predmetnih zahvata. Planiranje i izgradnja stanova za tržište, u proteklom periodu, nerijetko je imao za posledicu da zbog „preforsiranja" komunalne i saobraćajne infrastrukture, trpi grad, Opština, građani. Polazeći od navedenog neophodna je odgovarajuća zemljišna politika, kako bi se omogućilo profesionalno planiranje i kasnije sprovođenje planova.
Potpuno komunalno opremanje grada i uređenja javnih površina i sadržaja takođe mora biti obezbjeđeno odgovarajućom zemljišnom politikom i odgovarajućim upravljanjem Grada, a u skladu sa važećim planskim dokumentom.
Usvajanjem Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata („Sl. list CG", br. 64/2017) uspostavljaju se novi koraci u sistemu planiranja prostora i izgradnji objekata. To ujedno zahtjeva izmjenu dosadašnjeg postupka odnosno procedure izrade i donošenja planskih dokumenata.

U narednom period akcenat treba da bude dat na izradu :

a) planskih dokumenata čija je izrada i donošenje započela do dana stupanja na snagu ovog zakona ;
b) planska dokumenta koja je moguće izrađivati, odnosno mijenjati do donošenja plana generalne regulacije Crne Gore;
c) izrada Urbanističkih projekata nakon donošenja plana generalne regulacije Crne Gore.

Članom 217 ovog Zakona definisano je da planski dokumenti čija je izrada i donošenje započeto do dana stupanja na snagu ovog zakona donijeće se u roku od 9 mjeseci u skladu sa zakonom po kojem je postupak započet. Planski dokumenti za koje nije utvrđen Nacrt do

dana stupanja na snagu ovog Zakona podliježu reviziji planskog dokumenta koju vrši Savjet za reviziju imenovan od strane Vlade. U Savjetu za reviziju imenuje se predstavnik jedinice lokalne samouprave za čiju teritoriju se vrši revizija planskog dokumenta.
Primarni cilj budućih aktivnosti treba usmjeriti na završetak Prostorno urbanističkog plana Opštine Budva do Zakonom propisanog roka jula 2018. godine. Usvajanjem PUP-a dobio bi se planski okvir za funkcionisanje sistema planiranja Opštine do usvajanja Plana generalne regulacije.
Polazeći od prethodno navedenog, predlog mjera treba usmjeriti na mogućnost valorizacije opštinske imovine odnosno javnog interesa (uslovi za izgradnju vrtića, dogradnja i izgradnja nove škole, kulturnog centra, obezbijeđenje tehničke infrastrukture i pratećih sadržaja), kulturno-istorijskih odnosno spomeničkih vrijednosti, izgradnje turističkih kapaciteta visoke kategorije, uz zaštitu životne sredine.
Opština Budva, u narednom periodu, ima zadatak da istu izgradnju kanališe i planira, uz akcenat na planiranje smještajnih kapaciteta visoke kategorije i preporuči se kao partner nosiocima investicionih aktivnosti u realizaciji kako potrebnih objekata komunalne i saobraćajne infrastrukture tako i svih objekata društvenih centara (npr. vrtić, teatar, biblioteka, škola).
Predlog mjera, donošenjem značajnih odluka i konkretnim aktivnostima, uz učešće svih zainteresovanih subjekata treba da doprinese bržem, planski regulisanom, prostornom razvoju (namjensko rezervisanje prostora novih potencijala turističke ponude odgovarajućom planskom regulativom).

ANEX 6
IZVJEŠTAJ O STANJU UREĐENJA PROSTORA U 2017.GODINI
ZA PRIJESTONICU CETINJE

1.UVOD

Pravni osnov za izradu Izvještaja o stanju uređenja prostora u 2017. godini, sadržan je u članu 15 Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata („Službeni list CG“, br. 51/08, 40/10, 34/11, 40/11, 47/11, 35/13, 39/13 i 33/14), kojim je propisana obaveza organa lokalne uprave da Skupštini lokalne samouprave jednom godišnje podnese izvještaj o stanju uređenja prostora. Sekretarijat za održivi razvoj i infrastrukturu, kao nadležni organ, saglasno navedenom članu, podnosi Izvještaj o stanju uređenja prostora za 2017. godinu.
Izvještaj o stanju uređenja prostora, shodno članu 15 stav 2 Zakona sadrži:analizu sprovođenja planskih dokumenata; ocjenu sprovedenih mjera i njihov uticaj na upravljanje prostorom; ocjenu zaštite prostora; podatke o izgrađenim objektima uključujući i objekte koji su izgrađeni suprotno zakonu; ocjenu o iskazanim potrebama korisnika prostora, kao i druge elemente od važnosti za prostor za koji se izvještaj izrađuje.
Zakonom o uređenju prostora i izgradnji objekata se definiše praćenje stanja u prostoru (monitoring), utvrđivanje namjene, uslova i načina korišćenja prostora kroz izradu i donošenje planskih dokumenata, sprovođenje planskih dokumenata, kojima se određuje organizacija, korišćenje i namjena prostora.
Shodno Zakonu o uređenju prostora i izgradnji objekata, izrada Izvještaja o stanju uređenja prostora je samo faza koja prethodi izradi i donošenju Programa uređenja prostora, odnosno donošenju i realizaciji planskih dokumenata.

2.ANALIZA SPROVOĐENJA PLANSKIH DOKUMENATA

Lokalni planski dokumenti

Prostorno urbanistički plan Prijestonice Cetinje
Prostorno urbanistički plan Prijestonice Cetinje (PUP), je plan najvećeg reda Lokalne samouprave, kojim se utvrđuje dugoročna strategija razvoja grada, dugoročna politika urbanizacije gradskog i prigradskog područja, kao i koncepcija i planska rješenja za organizaciju, izgradnju, uređivanje i korišćenje prostora. PUP Cetinja obuhvata cjelokupnu teritoriju Prijestonice Cetinje, ukupne površine 910 km^2. Prostorno urbanistički plan Prijestonice Cetinja je objedinio zahvat Prostornog plana Opštine Cetinja (PPO) i Generalnog urbanističkog plana Cetinja (GUP). Ono što nije posjedovao GUP Cetinja i Prostorni plan Cetinja, a to su bile smjernice, odnosno opšti i posebni uslovi za gradnju objekata koji nijesu bili obuhvaćeni detaljnim planovima, već se za iste davala mogućnost obnove starih kućišta u postojećim gabaritima, sadrži Prostorno urbanistički plan Prijestonice Cetinje. PUP-om Cetinja kroz generalnu urbanističku razradu su obrađeni Cetinje, Njeguši i Rijeka Crnojevića. Za ostali prostor Opštine Cetinje, ostavljena je mogućnost direktne primjene ovog Plana kroz rekonstrukciju postojećih ili izgradnju novih objekta u okviru građevinskih reona, kao i za slučaj gradnje manjih turističkih objekata i proizvodnih pogona. Planska predpostavka je i to da će u narednom periodu postojati potreba za izgradnjom turističkih kapaciteta i proizvodnih objekata. Planom je data mogućnost i izrade lokalnih studija lokacije, za turističke kapacitete i proizvodne pogone po opštim uslovima uređenja i građenja. Plan važi do 2020 godine, sa smjernicama za postplanski period do 2025. godine.

- ***Generalna urbanistička razrada Cetinja*** -

Zahvat Generalne urbanističke razrade Cetinja obuhvata najveći dio područja koje je tretirano GUP-om Cetinja, koji je prestao da važi. Površina GUP-a Cetinja iznosila je oko 1.578 ha (što čini 1,7 % teritorije Opštine Cetinje), dok je zahvat GUR-a Cetinja sveden na

površinu od oko 660ha (prostor predviđen za Detaljnu razradu). GUR-om je definisana namjena površina gradskog područja Cetinja. Za svaku od namjena Plan daje opšta pravila, uslove uređenja površina, kao i pravila i parametre izgradnje objekata u zonama predviđenim za tu namjenu. Prilikom izrade novih detaljnih urbanističkih planova i urbanističkih projekata, odnosno pri izradi Izmjena i dopuna planova koji su na snazi, moraju se poštovati namjena površina i svi drugi uslovi i kapaciteti izgradnje koji su dati u generalnom urbanističkom rješenju Cetinja.

U obuhvatu GUR-a Cetinja planirana je obavezna izrada novih DUP-ova, kao i zona u kojima će se graditi bez prethodne izrade planova nižeg reda, a to su: biznis zona 1-prostor kompleksa „MACCOC“ i kompleks rezidencijalnog stanovanja „Zeleni dvor“ u Bajicama.

- ***Generalna urbanistička razrada Njeguša*** -

Generalna urbanistička razrada za ruralno naselje Njeguši u svom obuhvatu sadrži dio područja koji je bio tretiran Planom uređenja naselja Njeguši. Obuhvat GUR-a Njeguša iznosi 318ha, što čini 2,83% teritorije opštine Cetinje. Na ovom prostoru organizovano je šest ruralnih cjelina i to Vrba, Njeguši, Kopito, Erakovići, Raičevići (u čijem sastavu je Velji do) i Dugi do. Opšti ciljevi razvoja područja u obuhvatu GUR-a Njeguša su razvoj naselja kao kulturno-turističkog centra zaštitne zone NP Lovćen, stvaranje ekonomske baze razvoja naselja, unaprijeđenje kvaliteta života stanovnika i unaprijeđenje uslova životne sredine i uvođenje principa održivog razvoja u sve aspekte funkcionisanja naselja. Kroz tekstualni dio plana GUR-a Njeguši definisana su opšta pravila i uslovi za stambenu izgradnju, industriju i proizvodnju, turizam, društvene djelatnosti, rekreaciju i sport i dr. Ovim planom se zadržavaju svi postojeći, tj. zatečeni objekti, bez obzira na njihov legalitet i kapacitet koji se nalaze u zonama planiranim za izgradnju, i u skladu sa planiranom namjenom – stanovanje. S obzirom da na predmetnom prostoru nema objekata koji se nalaze na koridorima saobraćajnica, to ovim Planom rušenje nije planirano.

- ***Generalna urbanistička razrada Rijeka Crnojevića*** -

Generalna urbanistička razrada za urbano naselje Rijeke Crnojevića u svom obuhvatu sadrži dio područja koje je bilo tretirano I fazom - Sintezni plan uređenja područja Rijeke Crnojevića (decembar 1993.) i II fazom - Urbanistički projekat Rijeke Crnojevića (decembar 1993.). Obuhvat GUR-a Rijeke Crnojevića iznosi 89ha, što čini 0,96% teritorije opštine i dio je teritorije mjesne zajednice Rijeka Crnojevića. Po GUR-u Rijeke Crnojevića scenario razvoja predviđa povećanje kapaciteta u turističkom smještaju, povećanje kvaliteta turističke ponude, privredni razvoj, ali sa kontrolisanom i usmjeravanom izgradnjom manjeg obima. Kao opšti ciljevi razvoja područja koje se nalazi u obuhvatu GUR-a Rijeke Crnojevića predviđeni su razvoj naselja kao kulturno-turističkog centra NP Skadarsko jezero i Riječke nahije, stvaranje ekonomske baze razvoja naselja, unaprijeđenje kvaliteta života stanovnika i unaprijeđenje uslova životne sredine i uvođenje principa održivog razvoja u sve aspekte funkcionisanja naselja.

<u>Izmjene i dopune DUP-UP-a „Istorijsko jezgro“ Cetinje</u>

Izmjenama i dopunama Plana obuhvaćen je prostor površine 54,31 ha, koji je definisan Prostorno urbanističkim planom Prijestonice Cetinje - Generalnom urbanističkom razradom Cetinja, kao Zona A (dio podzone A1 i podzona A3). Područje zahvata predmetnog Plana nosi vitalne funkcije centra grada Cetinja, parkovske komplekse i zone stanovanja, specifičnu fizioniomiju i urbani sklop.

Odabrani model prostorne organizacije Izmjena i dopuna DUP - UP-a „Istorijsko jezgro” Cetinja, zasnovan je na podršci u smislu očuvanja osnovnih koncepcijskih postavki i prostorne organizacije date predhodnim Urbanističkim projektom. U skladu sa planskim rjesenjem prostor zahvata je podijeljen na 29 urbanističkih blokova u kojima su planirani objekti i drugi sadrzaji na 376 urbanističkih parcela. Plansko rješenje Istorjskog jezgra je

urađeno uz uvažavanje preporuka smjernica GUR-a Cetinja, kao i posebnih uslova zaštite urbane matrice Istorijskog jezgra i njegove okoline. Sačuvana je autentična arhitektura, prepoznatljiva mreža trgova, pješačkih i parkovskih površina, a kroz predloženu namjenu površina i objekata stvoreni su uslovi za organizovanje niza kulturnih, administrativnih i drugih sadržaja, koji će obezbijediti očuvanje jedinstvenih duhovnih i umjetničkih vrijednosti grada.

Programski okvir predviđa sanaciju stambenih kapaciteta sa povećanjem komunalne opremljenosti u svim kategorijama stanovanja, ukupni turistički smještajni kapacitet od 500 ležaja, razvoj društvenih i kulturnih aktivnosti, trgovine, zanatskih usluga, servisa, stvaranje većeg tržnog prostora kroz program robne kuće, natkrivanje tržnice i izgradnju parking prostora. Takođe Izmjenama i dopunama DUP-UP-a „Istorijskog jezgra“ definisani su konzervatorski uslovi kao i urbanističko-tehnički uslovi za svako zaštićeno i potencijalno nepokretno kulturno dobro.

U okviru ukupnih kapaciteta pedviđena je izgradnja 3 nova objekta na prepoznatljivim lokacijama - hotel Lokanda, objekat iza Vladin doma, objekat na uglu Njegoseve ul. i Dvorskog trga, dogradnja aneksa uz 4 javna objekta - Državni arhiv, Etnografski muzej, Englesko poslanstvo, Bolnica Danilo I, izgradnja 15 novih stambenih i stambeno poslovnih objekata u okviru urbanistickih blokova (4 objekta na mjestu postojećih).

Prostor obuhvaćen Izmjenama i dopunama Plana je predviđen za sledeće namjene površina: stanovanje (malih i srednjih gustina), centralne djelatnosti, turizam (hotel (T1), hostel, pansion (T3) ugostiteljstvo), školstvo i socijalnu zaštitu, zdravstvenu zaštitu, kulturu, sport i rekreaciju, mješovitu namjenu, površine za pejzažno uređenje-površine urbanog zelenila, saobraćajnu i ostalu (hidrotehnička, elektroenergetska, telekomunikaciona) infrastrukturu i vjerske objekte.

Izmjene i dopune DUP-UP Istorijsko jezgro Cetinje – dio zone A1 zona gradskog jezgra

Prostorni koncept urbanističkog rješenja zahvata proizilazi prvenstveno iz funkcionalnih potreba šire lokacije i njenih kontaktnih zona kako bi se na što efikasniji i jednostavniji način obezbijedilo funkcionisanje gradskog i vangradskog saobraćaja. Time se ujedno doprinosi i zahtjevu formiranja prikladnog objekta autobuskog terminala koji će se naći kao mirujuća tačka u frekventnom prostoru. U tom smislu, pored saobraćajne infrastrukture koja igra ključnu ulogu u formiranju koncepta rješenja, objekat autobuske stanice isto tako predstavlja bitno središte u gradskoj matrici koje svojim arhitektonskim konceptom i oblikovanjem u prostoru predstavlja dio gradske tradicionalne umjetnosti graditeljstva po čemu je grad Cetinje šire poznat.

UP „Stari Obod“

Ukupna površina zahvata Urbanističkog projekta, sa proširenjem, iznosi 36.168 m^2. Na zahtjev naručioca plana Prijestonice Cetinje, prostorna organizacija i oblikovanje objekata kompleksa fakulteta umjetnosti urađeni su na osnovu Idejnog urbanističko – arhitektonskog rješenja, prvonagrađenog na međunarodnom konkursu održanom krajem 2008. godine. U skladu sa postavljenim ciljevima i programskim opredjeljenjem, u zoni zahvata je planirana rekonstrukcija postojećih i izgradnja novih objekata, namjene obrazovanja i kulture. Veći dio zone zahvata čine kapaciteti kompleksa fakulteta umjetnosti. Planom su predviđeni zasebni objekti za tri fakulteta umjetnosti: fakultet likovne umjetnosti, fakultet muzičke umjetnosti i fakultet dramske umjetnosti, organizovani oko zajedničke pješačke površine.

DUP „Više Palaca“ sa SPU – Rijeka Crnojevića

Planom se predviđa izgradnja nove zone turističkog stanovanja, vikendica, vila i apartmana. Grupacija objekata formirana je dijelom u vidu sklopova objekata u nizu, a dijelom u vidu slobodnostojećih objekata. Svi objekti planirani su sa baštama i orjentisani su upravo na izohipse terena. Objekti u nizu, kao i slobodnostojeći objekti organizovani su oko zajedničkog pješačkog platoa, sa koga je, kotom terena 61 m.n.v. planirana pješačka staza prema gradskom jezgru Rijeke Crnojevića. Planom je predviđena rekonstrukcija i adaptacija objekta osnovne škole, sa novom namjenom komercijalnih sadržaja, kao i rekonstrukcija starog vidikovca, sa kojeg se pružaju jedinstvene vizure prema gradskom jezgru, Obodskom gradu i toku Rijeke Crnojevića.
Planom se predviđa izgradnja kapaciteta do 7.048 m^2 bruto građevinske površine. Objekti će se graditi na za to definisanim površinama za izgradnju. U maximalnu bruto građevinsku površinu planiranih objekata uračunata je površina svih etaža u kojima je planiran prostor. Ukupan broj planiranih turističkih ležaja u zoni zahvata iznosi 168. Na pojedinim lokacijama određeni su kapaciteti za organizovanje komercijalnih sadržaja, sadržaja ugostiteljstva, zanata, ličnih usluga i ostalih sadržaja komplementarnih osnovnoj namjeni turističkog stanovanja. Realizacija plana će se odvijati fazno. U prvoj fazi realizacije izgradiće se saobraćajne površine i infrastrukturno opremanje. U drugoj fazi realizacije radiće se smještajni i komercijalni kapaciteti.

Izmjene i dopune DUP „Aerodrom“ – zona B

Izmjenama i dopunama Plana predviđa se izgradnja kapaciteta do 435.757m^2 bruto građevinske površine. Planom su definisane površine za izgradnju planiranih kapaciteta.
U skladu sa postavljenim ciljevima i programskim opredeljenjem, u zoni zahvata plana ispoštovan je dio postojećih objekata.

Planom se predviđa dogradnja i nadogradnja postojećih individualnih stambenih objekata, rekonstrukcija i nadogradnja više porodičnih i kolektivnih stambenih objekata, sanacija nobjekata obrazovanja i kulture.

Uklanjanje objekata predviđa se za dio pomoćnih i montažnih objekata, kao i za dio objekata na kojima se vrši prenamjena površina, tj. izgradnja objekata većeg kapaciteta. Objekti predviđeni za uklanjanje biće uklonjeni tek kada budu stvoreni uslovi za privođenje prostora planiranoj namjeni.

Ukupna površina zahvata Izmjena i dopuna plana iznosi 48 ha.
Veći dio zone zahvata Izmjena i dopuna plana čini zona stambene izgradnje.
Saglasno smjernicama plana višeg reda, Izmjenama i dopunama DUP-a, predvidja se izgradnja zona niske, srednje i velike gustine stanovanja, sa individualnim, višeporodičnim i kolektivnim stambenim i stambeno-poslovnim objektima, lociranim na postojećim, novim, urbanističkim parcelama.
Pregled ostvarenih kapaciteta prikazan je na nivou blokova, formiranih na osnovu mreže saobraćajnica, u okviru podzona B1 i B2. U okviru podzone B1 formirano je 11 blokova, dok je u okviru podzone B2 formirano 9 blokova.

DUP „Donji kraj (zona E)“

DUP ,,Donji Kraj (zona E),, zahvata površinu od 59.5 ha. Za predmetni prostor rađena je Izmjena i dopuna GUP-a i ovim Izmjenama i dopunama predmetni prostor je opredijeljen za “stanovanje niskih gustina”, “stanovanje srednjih gustina”, “centralne delatnosti” i “šumske komplekse”. Kroz predmetni prostor planiran je dio regionalnog puta kao i ulice iz gradske ulične mreže. Predmetni prostor se oslanja na ulicu Kružni put koja je i jugozapadna granica ovog plana, razvija se paralelno uz nju i sa sjeveroistične strane zadire u više kote zaleđa.

Konfiguracijski ovaj prostor odlikuje blago nagnut teren u pojasu prosječne širine od 150m, uz ulicu Kružni put, koji se zatim strmo diže formirajući brdovito zaleđe.

DUP „Gruda-Donje polje (zona D)“

DUP-om „Gruda – Donje polje (zona D)" se obrađuje zahvat u površini od 112,58 ha. Za predmetni prostor rađena je Izmjena i dopuna GUP-a i ovim Izmjenama i dopunama predmetni prostor je opredeljen za: "stanovanje niskih gustina", "stanovanje srednjih gustina", "centralne aktivnosti", "mješovite namene", "obrazovanje", "sportsko – rekreativne površine", "šumske komplekse", "komunalne servise" i "saobraćajne i ulične koridore".

Predmetni prostor se oslanja na Istorijsko jezgro sa kojim se graniči sa sjeverne strane, istočna granica ovog plana je magistralni put Cetinje – Budva sa svojim putnim pojasom i parcelama koje se na njega naslanjaju, dok zaleđe zahvata predstavlja strmi kamenjar obrastao vegetacijom uglavnom u regresiji sa manjim pošumljenim površinama.

Konfiguracijski ovaj prostor odlikuje prilično ravan teren oko koga se sa tri strane, osim prema Istorijskom jezgru, teren strmo diže.

Izmjene i dopune DUP-a „Bogdanov kraj“ (zona C)

Izmjene i dopune Detaljnog urbanističkog plana „Bogdanov kraj (zona C)", obuhvata prostor površine 52,50ha. Generalnim urbanističkim planom Cetinja ovaj plan je definisan kao zona C. Predmetni prostor predstavlja stambenu zonu u neposrednom kontaktu sa gradskim jezgrom. Stanovanje kao primarnu namjenu prate centralni sadržaji koji su prije svega gradskog karaktera dok su naseljski sadržaji, uglavnom u vidu trgovine i usluga, zastupljeni u kombinaciji sa stanovanjem. Plansko rješenje se zasniva na očuvanju prirodog ambijenta, zaštiti prepoznatih kvalitetnih prostornih cjelina i stvaranju osnova za egzistiranje postojećih struktura uz novu gradnju kao popunu u okviru započetih cjelina, a na površinama koje ne predstavljaju ograničenja. Saobraćajna mreža je formirana u skladu sa planovima višeg reda uz uspostavljanje saobraćajnog kontinuiteta u okviru predmetnog prostora. Formiranje saobraćajne mreže zasniva se na poštovanju postojećih saobraćajnih tokova, zatečenih struktura i konfiguracije terena.

DUP „Zona sporta“ - zahvat u okviru Isporijskog jezgra (zona-A2)

Detaljni urbanistički plan ''Zona sporta'', obuhvata zahvat u okviru Isporijskog jezgra (zona-A2), površine 8,2630ha. Prostor DUP-a „Zona sporta" predstavlja kontaktnu zonu najužeg gradskog jezgra, koji je dominantno namijenjen sportu i rekreaciji, na otvorenom (gradski stadion i sportski tereni na Obilića poljani) i u okviru Sportskog centra (bivši Vojni stan.) Ovaj objekat (zaštićeni spomenik civilne arhitekture) pored sporta i rekreacije obuhvata i brojne centralne djelatnosti (poslovanje, turizam (hotel), ugostiteljstvo). Za područje obuhvaćeno granicom DUP-a „Zona sporta" nema postojeće usvojene planske dokumentacije nižeg reda. 2000-te godine je rađen Urbanistički projekat Zona sporta, koji nije stupio na snagu. Prostor obuhvaćen granicom DUP-a „Zona sporta" je u skladu sa funkcionalnim i kriterijumima detaljne namjene površina, podijeljen u četiri urbanističke zone. U skladu sa prostornom distribucijom javnih površina podijeljen je u tri urbanistička bloka. Prostor obuhvaćen granicom plana se koristi i za namjene stanovanja (zelena zgrada), obrazovanje (predškolska ustanova) i groblje (staro gradsko groblje), a obuhvata i tri bivša vojna smještajna i magacinska objekta.

DUP „Industrijska zona (Zona I,podzona I2)“

Detaljnim urbanističkim planom "Industrijska zona (Zona I,Podzona I2)" razrađuje se prostor u ukupnoj površini od 10,37ha. Predmetni prostor karakterišu ostaci nekadašnje

industrije koja je u prethodnom periodu pretrpjela izvjesne transformacije u smislu obavljanja djelatnosti pa su trenutno na ovom prostoru organizovani uglavnom sadržaji različitih proizvodno poslovnih djelatnosti. Predmetni prostor je planski tretiran kao cjelina i ovim planskim dokumentom su definisani svi neophodni uslovi za njegovo dalje sprovođenje, tako da nije potrebna dalja planska razrada u okviru predmetnog prostora. Saobraćaj u okviru predmetnog prostora daljom planskom razradom treba povezati na obodne saobraćajnice i uvezati u cjelokupnu naseljsku i gradsku mrežu U okviru površina opredijeljenih za stanovanje kroz dalju plansku razradu u skladu sa veličinama parcela i položajem u odnosu na okruženje, definisaće se i uslovi gradnje koja će podržati predmetni prostor.

DUP „Bajice (zona G, podzona G1 i dio podzone G2)“

Detaljni urbanistički Plan zahvata površinu od 85,3ha. Plan obuhvata područje naselja Bajice, lociranog u sjeverozapadnom dijelu Prijestonice Cetinje, na ulazu u grad iz pravca Njeguša uz regionalni put Cetinje-Njeguši-Kotor. U središtu obuhvata plana je Bajičko polje i strmi obronci koji se ka njemu pružaju naročito u sjevernom i južnom dijelu područja.

Za predmetni prostor u prethodnom periodu nije rađen Detaljni urbanistički plan. Područje obuhvata Generalnog plana Cetinja iz 1990.god. bilo je podijeljeno na 11 prostornih cjelina za koje su potom rađeni planovi nižeg reda: DUP-ovi i UP-ovi, a Generalnim urbanističkim rješenjem kao sastavnim dijelom Prostorno-urbanističkog plana Prijestonice Cetinje iz 2014.godine, zadržana je ista podijela na prostorne cjeline. Od značaja za izradu ovog Plana je cjelina G - Bajice. U skladu sa uslovima iz GUR-a Cetinje, naselje Bajice je planirano kao dominantno stambeno naselje, malih gustina stanovanja, sa pratećim sadržajima centralnih djelatnosti i mješovite namjene. Samo naselje odlikuje se malom izgrađenošću prostora, i pored prisutne stihijske izgradnje stambenih kuća u prethodnom periodu, i izuzetnim prirodnim ljepotama livada i njiva koje se smjenjuju sa izgrađenim dijelovima Bajičkog polja okruženog strmim obroncima. Cilj i osnovno planersko opredeljenje pri formiranju urbanističkog koncepta bilo je da se zatečena stihijska stambena izgradnja uobliči a razvoj naselja usmjeri ka tome da se postepeno podigne nivo urbaniteta, a naselje Bajice iz pretežno ruralnog ambijenta transformiše u urbano stambeno predgrađe Cetinja. Pri tome se nastojalo da se, u što većoj mjeri, očuvaju prirodne vrijednosti predmetnog područja kroz planiranje stambene izgradnje izuzetno malih gustina, koja bi omogućila formiranje većih gazdinstava u okviru kojih se može nastaviti sa danas prisutnim trendom lokalne poljoprivredne proizvodnje, odno sno obrade zemljišta za sopstvene potrebe. Od ostalih namjena zastupljene su mješovita namjena, centralne djelatnosti, površine za školstvo i socijalnu zaštitu, površine za pejzažno uređenje naselja, površine za saobraćajnu i elektroenergetsku infrastrukturu i, u obodnim dijelovima plana, šumske i ostale prirodne površine.

DUP „Humci”

Površina Detaljnog urbanističkog plana „Humci” iznosi ≈35,7ha. Plan obuhvata područje naselja Humci, lociranog u sjeverozapadnom dijelu Prijestonice Cetinje, koje se iz pravca Njeguša nadovezuje na naselje Bajice i pruža južno od Bulevara crnogorskih heroja prema gradu.

Područje obuhvata Generalnog plana Cetinja iz 1990.god. bilo je podijeljeno na 11 prostornih cjelina za koje su potom rađeni planovi nižeg reda: DUP-ovi i UP-ovi, a Generalnim urbanističkim rješenjem kao sastavnim dijelom Prostorno-urbanističkog plana Prijestonice Cetinje iz 2014.godine zadržana je ista podijela na prostorne cjeline.

Sagledavanjem postojećeg stanja na terenu jasno se uočava da je u prethodnom periodu prostorni razvoj tekao stihijski kroz neplansku izgradnju individualnih stambenih objekata. Ovaj način je kao rezultat dao strukturno neujednačen i neuobličen prostor bez jasnog urbanog identiteta. Cilj i osnovno planersko opredeljenje pri formiranju urbanističkog koncepta bio je da se zatečena stihijska stambena izgradnja uobliči i razvoj naselja usmjeri ka tome da se postepeno podigne nivo urbaniteta, a Himci iz pretežno ruralnog ambijenta transformiše u urbano stambeno predgrađe Cetinja. U skladu sa ovim opredjeljenjem Planom je trasirana ulična mreža (u dijelovima gdje je to bilo moguće, obzirom na zatečenu izgradnju) koja je imala za zadatak da definiše novu blokovsku matricu, pa time i buduću formu naselja. U skladu sa uslovima iz GUR-a Cetinje, naselje Humci je planirano kao dominantno stambena zona niske gustine stanovanja za individualno stanovanje sa pratećim sadržajima centralnih djelatnosti, industrije i proizvodnje. Planom je predviđeno umjereni razvoj naselja izgradnjom novih stambenih objekata.

Lokalna studija lokacije „Žanjev Do“ sa SPU

U skladu sa Programskim zadatkom, prostornim modelom, osnovnim postavkama urbanističkog plana višeg reda, osnovnim relevantnim postavkama plana kontaktnih ili zona u blizini, a na bazi utvrđenih ciljeva Lokalne studije lokacije ''Žanjev Do'', formirani su osnovni sadržaji, te namjena površina i osnovni urbanistički pokazatelji. Predviđaju se dvije osnovne urbanističke parcele UP 1 i UP 2. Urbanističku parcelu 1 čini kat. parcela 5168/3 K.O. Njeguši. Urbanističku parcelu 2 čine kat. parcele 5120/2 i 5127/2 K.O. Njeguši. Iz prethodno navedenih razloga predviđa se povezivanje dvije urbanističke parcele pješačkom nadzemnom pasarelom. Na urbanističkoj parceli 1 predviđa se razvoj uslužnih delatnosti u funkciji tranzitnog turizma. Na urbanističkoj parceli 2 predviđaju se kombinovani sadržaji, pre svega turističko naselje u formi apartmanskih vila, a zatim i uslužne djelatnosti u funkciji apartmanskog naselja (ugostiteljstvo, trgovina, prateći sadržaji turističkih kapaciteta, rekreacija, i dr.).

Lokalna studija lokacije „Jankovića krš“

Na predmetnoj lokaciji planirani su objekti individualnog stanovanja. Kolski pristup lokaciji predviđen je uvođenjem interne saobraćajnice koja područje povezuje sa seoskom saobraćajnicom sa istočne strane zahvata. Parkiranje vozila predviđeno je na dvije pozicije u vidu proširenja saobraćajnice. Ukupan broj parking mjesta iznosi 5. Uslijed nagnutosti terena, pješačka komunikacija kroz ovu zonu će se odvijati preko staza i prolaza u nagibu. Planom se predviđa izgradnja kapaciteta do max 500 m^2.

Realizacija planiranih kapaciteta odvijaće se fazno. U prvoj fazi realizacije izgradiće se saobraćajne površine i infrastrukturno opremanje i jedan stambeni objekat. Druga faza realizacije obuhvata izgradnju ostala dva objekta.

Lokalna studija lokacije „Benzinska stanica sa pratećim sadržajima i poslovno turističkim kompleksom u Dobrskoj Župi“

Kompleks obuhvata benzinsku stanicu sa pratećim potrebnim sadržajima kao i turističko ugostiteljski i poslovni sadržaj.

Realizacijom kompleksa se podstiče nerazvijeno područje u ovom dijelu Prijestonice stvaranjem turističkog punkta za turiste u tranzitu.

Lokalna studija lokacije „Rvaši“

Zona zahvata LSL „Rvaši“ obuhvata prostor od 17,12 ha. Ovom studijom lokacije treba planirati potpuno novo naselje koje će zadovoljiti sve date parametre kako bi se obezbijedilo bolje funkcionisanje okolnih naselja, pospješio razvoj turizma i u ruralnim krajevima, kao i

formirala uredna dokumentacija za njeno sprovođenje. Osnovni urbanistički stav bio je da se stvori jedna koherentna, polifunkcionalna i harmonična cjelina koja će biti u mogućnosti da zadovolji svoju primarnu funkciju - stanovanje, a da isto tako uvođenjem novih objekata omogući kvalitetniji život stanovništva i boravak turista. Planirani prostorno-funkcionalni koncept naselja bez obzira na ograničene prostorne mogućnosti ne dozvoljava drastično povećanje izgrađenosti. Planira se izgradnja novih 52 objekata od kojih je nekoliko u okviru zelenih površina i zahtjeva poseban tretman. Daje se mogućnost individualnog stanovanja kombinovano sa turističkim aktivnostima uz dodatak odgovarajućeg smeštajnog kapaciteta (apartmana, soba).

Lokalna studija lokacije „Poda" sa SPU

Zahvat LSL „Poda" obuhvata dio šireg područja naselja Poda, lociranog na samoj granici opština Cetinje i Kotor. Zahvat plana nalazi se u široj, zaštitnoj zoni Nacionalnog parka Lovćen. Očitavanjem površine zahvata u zadatim granicama sa topografsko katastarske podloge, utvrdjeno je da stvarna površina zahvata Plana iznosi 15.84 ha. Povod za izradu LSL „Poda" jeste stvaranje planskih uslova za valorizaciju predmetnog prostora, i izgradnju stambenog kompleksa sa pratećim sadržajima turizma i komercijalnih sadržaja. Planom se predvidja izgradnja mreže tehničke infrastrukture i urbano opremanje prostora. Na prostoru LSL „Poda" planirano je 11 urbanističkih parcela.

Lokalna studija lokacije „Ravil" sa SPU

Lokalnom studijom lokacije „Ravil" obrađen je zahvat u površini od 3.24ha. Predmetni prostor svojim položajem, konfiguracijom, postojećim načinom korišćenja, sobraćajnom povezanošću sa okruženjem i ambijentalnim karakterom, pruža mogućnost za formiranje jedinstvenog turističkog kompleksa a koji će biti u saglasju sa osnovnim postavkama PUP-a i strategijom razvoja turizma Crne Gore. Prostor Lokalne studije lokacije "Ravil" planski karakteriše stvaranje mogućnosti za formiranje jedinstvenog hotelskog kompleksa sa akcentom na korišćenju potencijala predmetnog prostora i okruženja. U okviru predmetnog prostora u izgradnji su objekat hotela kao i objekat vinarije (sa poratećim ekonomskim objektom) u okviru koga će se na višim etažama organizovati i smeštaj. Oba objekta su povezana vinskim tunelom. Intervencije u prostoru obuhvataju formiranje potpuno novog prostora u okviru koga će se naći sadržaji u funkciji turizma. U okviru predmetne lokacije predviđa se zasad vinograda na što većoj slobodnoj površini koji će biti u funkciji pogona za proizvodnju i preradu vina.

DRŽAVNI PLANSKI DOKUMENTI

Prostorni plan područja posebne namjene Nacionalnog parka „Skadarsko jezero"

Prostorni plan područja posebne namjene Nacionalnog parka „Skadarsko jezero" je osnovni dokument kojim se usmjerava prostorni razvoj područja Parka i njegove kontaktne zone, ostvaruju zajednički interesi i ciljevi subjekata planiranja, te usmjerava i osigurava zaštita i unapređenje sredine na obuhvaćenoj teritoriji. Trenutno je u toku izrada novog Prostornog plana područja posebne namjene Nacionalnog parka „Skadarsko jezero", koja je u fazi izrade Nacrta Plana.

Prostorni plan područja posebne namjene Nacionalnog parka „Lovćen"

Površina PPPPN NP „Lovćen" sa zaštitnom zonom i koridorom žičre Kotor-Lovćen-Cetinje obuhvata površinu od 14.830ha. U okviru PPPPN NP „Lovćen" nalazi se Nacionalni park „Lovćen", koji obuhvata centralni i najviši dio lovćenskog masiva, površine 6.220 ha (5.650

ha je u okviru Prijestonice Cetinje, dok 570 ha pripada teritoriji opštine Budva). Smješten je u jugozapadnom dijelu Crne Gore između Skadarskog basena, Bokokotorskog zaliva i Budvanske rivijere. Zakonom o nacionalnim parkovima ("Sl.list RCG" br. 47/91) utvrđene su tačne granice Nacionalnog parka "Lovćen". Kompleks Nacionalnog parka sa proširenom kontaktnom zonom vijenca starih seoskih naselja stvara uslove cjelovitog sagledavanja zaštite, unapređenja, funkcionisanja i korišćenja prostora Lovćena.

Važećim PPPPN NP „Lovćen" u zahvatu granica NP „Lovćen" definisane su tri zone zaštite:

a) prva zona zaštite u kojoj se sprovode mjere koje odgovaraju režimu zaštite prvog stepena-stroga zaštita
b) druga zona zaštite u kojoj se sprovode mjere koje odgovaraju režimu zaštite drugog stepena-aktivna zaštita
c) treća zona zaštite u kojoj se sprovode mjere koje odgovaraju režimu zaštite trećeg stepena-održivo korišćenje

PPPPN NP „Lovćen" urađena je detaljna razrada Ivanovih korita, Majstora i planirane žičare Cetinje-Ivanova korita – Kuk-Dub, dok je za prostor Dolov predviđena državna studija lokacije. sistema realizuje se kroz primarni centar, sekundarni centar Majstori i teritorijalne centre: Njeguši, Krstac, Pobori i Bjeloši.

Državna studija lokacije za područje Žabljak Crnojevića

Osnovno programsko opredjeljenje Plana predstavlja turistička valorizacija Žabljaka Crnojevića, u skladu sa njegovom prepoznatljivošću kao spomenika kulture od posebnog istorijskog značaja. Planom su predviđena dva nivoa mjera i intervencija koje mogu biti posmatrane i kao razvojne faze.

- Prvi nivo predstavljaju mjere vezane za priključivanje naselja na infrastrukturne sisteme i realizaciju lokalnog putnog povezivanja – izgradnja puta do Dodoša i rekonstrukcija puta do Ponara.
- Drugi nivo odnosi se na razvoj turizma u Žabljaku Crnojevića, kao osnovni motiv izrade Studije, koji se profiliše u pravcu valorizacije spomeničkog nasljeđa u prvom redu.

Analiza zona za koje nijesu donešeni DUP-ovi, a raspisana Odluka o izradi:

DUP „Crna Greda-Zona F, podzona F1" - Stambena zona Crna Greda (26,34 ha)

Karakteriše je neplanska gradnja objekata u funkciji individualnog stanovanja. Za navedeni plan, pokrenut je postupak izrade, koji je u fazi izrade Nacrta.

„DUP Zagrablje-Zona H" - Industrijsko servisna zona

Na području Zagrablja, uz magistralni put Cetinje-Budva, u okviru *biznis zone 2*, kao pretežna namjena predviđena je proizvodna djelatnost. Ova zona je predviđena za veće industrijske i proizvodne pogone, a uslovi i parametri organizacije, uređenja i izgradnje dati su u Generalnoj urbanističkoj razradi Cetinja. Planom se predviđa širenje postojeće zone i stvaranje uslova za razvoj različitih tipova industrijskih i proizvodnih djelatnosti koje bi predstavljale okosnicu formiranja nove "biznis zone 2", unaprijeđenje saobraćajne pristupačnosti zone uvođenjem servisne saobraćajnice čime bi se značajno poboljšali i bezbjednosni uslovi odvijanja saobraćaja na ovom važnom i izuzetno prometnom saobraćajnom pravcu, infrastrukturno opremanje područja i modernizacija i revitalizacija postojećih proizvodnih postrojenja. Zona Zagrablja (Zona H) podijeljena je na tri podzone

(H1, H2 i H3) za koje je GUR-om Cetinja predviđena izrada detaljnih urbanističkih planova.

3.REALIZACIJA UREĐENJA PROSTORA

Važeća planska dokumentacija

Državni planski dokumenti

Prostorni plan Crne Gore		(„Sl.list CG“, br. 24/08)

Državni planski dokumenti povjereni na sprovođenje

Prostorni plan područja posebne namjene Nacionalni park „Skadarsko jezero“ (13,2 % teritorije)	Teritorija Cetinja 56.000 ha	(„Sl.list RCG“, br. 46/01)	RZUP Podgorica
Prostorni plan područja posebne namjene Nacionalnog parka „Lovćen“	Teritorija Cetinja 5.650 ha	(„Sl.list CG“, br. 34/14)	MonteCEP d.s.d. Kotor
Državna Studija lokacije za područje „Žabljak Crnojevića“	72 ha	(„Sl.list CG“, br.77/10)	Urban studio d.o.o. - Podgorica

Lokalni planski dokumenti

	Površina	Godina donošenja	Obrađivač Plana
Prostorno urbanistički plan Prijestonice Cetinje sa Strateškom procjenom uticaja na životnu sredinu: - Generalna urbanistička razrada Cetinja - Generalna urbanistička razrada Njeguša - Generalna urbanistička razrada Rijeke Crnojevića	910 km^2 660 ha 318 ha 89 ha	(„Sl.list CG-o.p.“, br. 12/14)	MonteCEP d.s.d. Kotor
Izmjene i dopune DUP-UP-a „Istorijsko jezgro“ Cetinje	54,31 ha	(„Sl.list CG-o.p.“, br. 28/15)	CAU - Centar za arhitekturu i urbanizam - Podgorica
Izmjene i dopune DUP-a „Aerodrom (zona B)“ Cetinje	48 ha	(„Sl.list CG-o.p.“, br.18/12)	ARHIEND d.o.o. Podgorica
DUP „Donji Kraj (Zona E)“	59,5 ha	(„Sl.list CG-o.p.“, br.18/12)	Urbanprojekt Čačak
DUP „Gruda - Donje Polje (Zona D)“	112,58 ha	(„Sl.list CG-o.p.“, br.18/12)	Urbanprojekt Čačak
Izmjene i dopune DUP-a „Bogdanov kraj (Zona C)“	52,5ha	(„Sl.list CG-o.p.“, br. 26/13)	Urbanprojekt Čačak

DUP „Industrijska zona (Zona I, Podzona I2)“	10 ha	(„Sl.list CG-o.p.“, br. 26/13)	Urban projekt Čačak
DUP „Zona sporta“, zahvat u okviru Istorijskog jezgra (Zona A-2)	8,3 ha	(„Sl.list CG-o.p.“, br. 29/13)	Studio A.C Cetinje
DUP „Bajice“	85,3ha	(„Sl.list CG-o.p.“, br. 28/15)	MonteCEP d.s.d. Kotor
DUP „Humci“	35,7ha	(„Sl.list CG-o.p.“, br. 28/15)	MonteCEP d.s.d. Kotor
UP „Stari Obod“ Cetinje	3,61 ha	(„Sl.list CG-o.p.“, br.10/11)	Struktura d.o.o. Podgorica
Izmjene i dopune DUP-UP „Istorijsko jezgro“ Cetinje, dio zone A1-zona gradskog jezgra	2,36 ha	(„Sl.list CG-o.p.“, br.29/12)	INKOPLAN d.o.o. -Podgorica
DUP „Više Palaca” Rijeka Crnojevića sa Strateškom procjenom uticaja na životnu sredinu	3,24 ha	(“Sl.list CG-o.p.“, br. 24/10)	STRUKTURA d.o.o. - Podgorica
LSL „Rvaši“	17,12 ha	(„Sl.list CG-o.p“, br. 26/13)	Adria invest d.o.o Budva
LSL “Jankovića Krš”	1,44 ha	(„Sl.list CG-o.p.“, br.18/12)	BusinessArt Podgorica
LSL „Benzinska stanica sa pratećim sadržajima i poslovno turističkim kompleksom u Dobrskoj Župi“	1,24 ha	(„Sl.list CG-o.p.“, br.16/08)	„Montplan“ Podgorica
LSL “Žanjev Do” sa Strateškom procjenom uticaja na životnu sredinu	0,97 ha	(„Sl.list CG-o.p.“, br.33/11)	ARHIS Group d.o.o. - Budva
LSL „Ravil“ sa Strateškom procjenom uticaja na životnu sredinu	3,24ha	(„Sl.list CG-o.p“, br, 12/16)	Urban Projekt Čačak
LSL „Poda“ sa Strateškom procjenom uticaja na životnu sredinu	15 ha	(„Sl.list CG-o.p“, br. 19/13)	Struktura d.o.o Podgorica
Elaborat o postavljanju i izgradnji montažnih objekata privremenog karaktera na teritoriji Prijestonice Cetinje		(„Sl. list CG“, br. 47/17)	Sekret.za održivi razvoj i infrastrukturu i Studio FAADU d.o.o.Podgorica

Prostorno planska i urbanistička dokumentacija Prijestonice Cetinje, čija je izrada započeta prije usvajanja PUP-a, a čijim smjernicama je predviđena njihova dalja izrada, su:

- DUP-a „Zagrablje (zona H, podzona H2)“ sa Strateškom procjenom uticaja na životnu sredinu
- DUP-a „Crna Greda (Zona F)“ sa Strateškom procjenom uticaja na životnu sredinu (SPU)
- LSL „Konak 1“ sa SPU
- LSL „Konak 2“ sa SPU
- LSL „Konak 3“ sa SPU
- LSL „Konak 4A“ sa SPU
- LSL „Konak 4B“ sa SPU
- Izrada LSL „Čisto Polje“ sa SPU
- Izrada LSL „Drušići 1“ sa SPU

UČEŠĆE JAVNOSTI I FINANSIRANJE IZRADE PLANSKIH DOKUMENATA

Saglasno zakonskim odredbama da svako ima pravo da bude obaviješten o poslovima uređenja prostora i izgradnje objekata i da daje sugestije i mišljenja, građani se informišu kroz štampane i elektronske medije. Prilikom izrade planskih dokumenata obezbijeđeno je učešće javnosti putem javnih rasprava, gdje građani kroz primjedbe i sugestije imaju priliku da iskažu svoje potrebe.
Uključivanje javnosti u proces planiranja se nastoji učiniti efikasnijim na način što se u početnoj fazi planiranja - fazi pripremnih poslova, kroz anketiranje građana, vrši prikupljanje podataka o potrebama korisnika prostora.
Izrada lokalnih planskih dokumenata finansira se iz budžeta Prijestonice ili iz donacija ili od strane zainteresovanih korisnika prostora.

UREĐENJE GRAĐEVINSKOG ZEMLJIŠTA

Prijestonica Cetinje je u toku 2017. godine, realizovala više aktivnosti na uređenju prostora koje se odnose na privođenje namjeni građevinskog zemljišta, na izgradnju infrastrukture, kao i na rekonstrukciji i sanaciji postojećih gradskih saobraćajnica i lokalnih puteva i ostalih javnih površina i to:

- Završena je rekonstrukcija zgrade bivšeg Ruskog poslanstva, u kojoj je planirano sjedište Ministarstva vanjskih poslova Crne Gore.
- Realizovana je rekonstrukcija nekadašnje Upravne zgrade „Košuta“ za potrebe biznis inkubatora u kojem su obezbijeđeni poslovni prostori za preduzeća u razvoju.
- U fazi izgradnje je i kompleks Univerzitetskog centra, na prostoru donjeg Oboda.
- U fazi izgradnje je rekunstrukcija trga i pijace na Njegušima, sa novom podzemnom infrastrukturom, izgradnjom parking prostora, zelenih površina javne rasvjete i urbanog mobilijara.
- Otpočeti su radovi na izgradnji novog fudbalskog stadiona na Oblića poljani.
- U toku je sanacija postojećeg ponora na lokaciji Donjeg Polja.

SAOBRAĆAJ

- Završena je rekonstrukcija dijela Bajove ulice (od raskrsnice sa ulicom Nikca od Rovina do raskrsnice sa Puškinovom ulicom, u dužini od 670m) sa potrebnom infrastrukturom (kanalizaciona-fekalna i atmosferska, vodovodna, jaka i slaba struja).
- Završena je rekonstrukcija dijela Hercegovačke ulice (od raskrsnice sa Bajovom ulicom do raskrsnice sa ulicom Vojvode Boža u dužini od 100m), sa potrebnom

infrastrukturom (kanalizaciona-fekalna i atmosferska, vodovodna, jaka i slaba struja).

- U fazi izgradnje je rekonstrukcija Belvederske ulice u dužini od 1200m, kao priključne saobraćajnice na magistralni put Podgorica-Cetinje-Budva.
- Modernizacija i sanacija loklane putne infrastrukture na području Riječke i Katunske nahije: (Bokovo, Meterizi, Dobrsko selo, Prevlaka, Smokovci, Ugnji i Njeguši), u ukupno asfaltiranoj površini od 6.610,55m^2.
- Probijanje, probijanje i nasipanje puta i nasipanje puteva u Riječkoj i Katunskoj nahiji (Ugovor o poslovno-tehničkoj saradnji Ministarstva odbrane i Prijestonice Cetinje).

  Završeno je širenje puta Rvaši- Karuč - Dodoši u dužini od 1600m.

  Završeno je probijanje i nasipanje puta Savine kruške-Toička greda u dužini od 1350m.

  Završeno je probijanje, širenje i nasipanje puta u selu Rokoče u dužini od 1650m.

  Završeno je probijanje i nasipanje puta Krotinje-Kovačev do. U dužini od 1300m

  Završeno je probijanje i nasipanje puta u Lipi u dužini od 480m.

  U toku je probijanje puta u mjestu Ržani Do, u dužini od 100m.
- Na gradskom i seoskom području završena je rekonstrukcija postojeće i izgradnja nove javne rasvjete. (Bajice, Humci, Gruda-Donje Polje, Bobija, Velestovo, Trešenjevo, Čevo, Dobrska Župa, Štitari i Rvaši).

RAD KOMUNALNE POLICIJE

Komunalna policija je nadležna u vršenju komunalnog nadzora i obezbjeđivanja komunalnog reda u oblastima snadbijevanja vodom, odvođenja otpadnih i atmosferskih voda, javne čistoće, prevoza i deponovanja komunalnog i drugog otpada, održavanja komunalnih objekata, održavanje pijaca, održavanje groblja i sahranjivanja, održavanje parkova, zelenih i drugih javnih površina, održavanja javne rasvjete, održavanje lokalnih puteva i ulica, saobraćajnih oznaka i signalizacije, parkiranja (nepropisno parkiranje i "PAUK" služba), prevoza putnika u gradskom i prigradskom saobraćaju, auto-taxi prevoza, postavljanja privremenih poslovnih objekata, održavanje stambenih i drugih objekata, zaštite od buke u životnoj sredini i kontrole radnog vremena subjekata nadzora.

Komunalni inspektori su tokom 2017. godine vršili inspekcijski nadzor prvenstveno po službenoj dužnosti, a zatim i po inicijativama, odnosno zahtjevima građana. Kroz vršenje redovnog inspekcijskog nadzora po službenoj dužnosti i po zahtjevu stranaka, u slučajevima kada su utvrdili da je povrijeđen zakon ili drugi propis, komunalni inspektori su sačinili zapisnike o utvrđenom činjeničnom stanju, u kojima je subjektima nadzora ukazano na obavezu otklanjanja utvrđenih nepravilnosti u primjerenom roku (načelo preventivnosti). Takođe, u cilju provjere da li je postupljeno po navedenim ukazima, obavljeni su i kontrolni inspekcijski pregledi i tom prilikom sačinjavani su zapisnici o kontrolnom inspekcijskom pregledu.
Upravni postupci su pokrenuti blagovremeno, zakonito i u skladu sa etičkim kodeksom državnih službenika, a akcenat u radu Komunalnih inspektora stavljen je na poštovanje i minimiziranje rokova u izvršavanju planiranih ili vanrednih zadataka i obaveza, posebno u predmetima po zahtjevima stranaka, shodno zakonskim obavezama i objektivnim okolnostima, koje zavise i od saradnje sa drugim organima i službama.
U 2017. godini službenici Komunalne policije Prijestonice Cetinje nijesu sprovodili prinudno – administrativno izvršenje svojih rješenja, jer su svi subjekti nadzora postupili po naređenim mjerama iz rješenja.Pored izdavanja prekršajnih naloga za nepropisno parkiranje**,** Komunalni policajci su, i radi obezbjeđenja ostvarivanja i zaštite javnog interesa, te

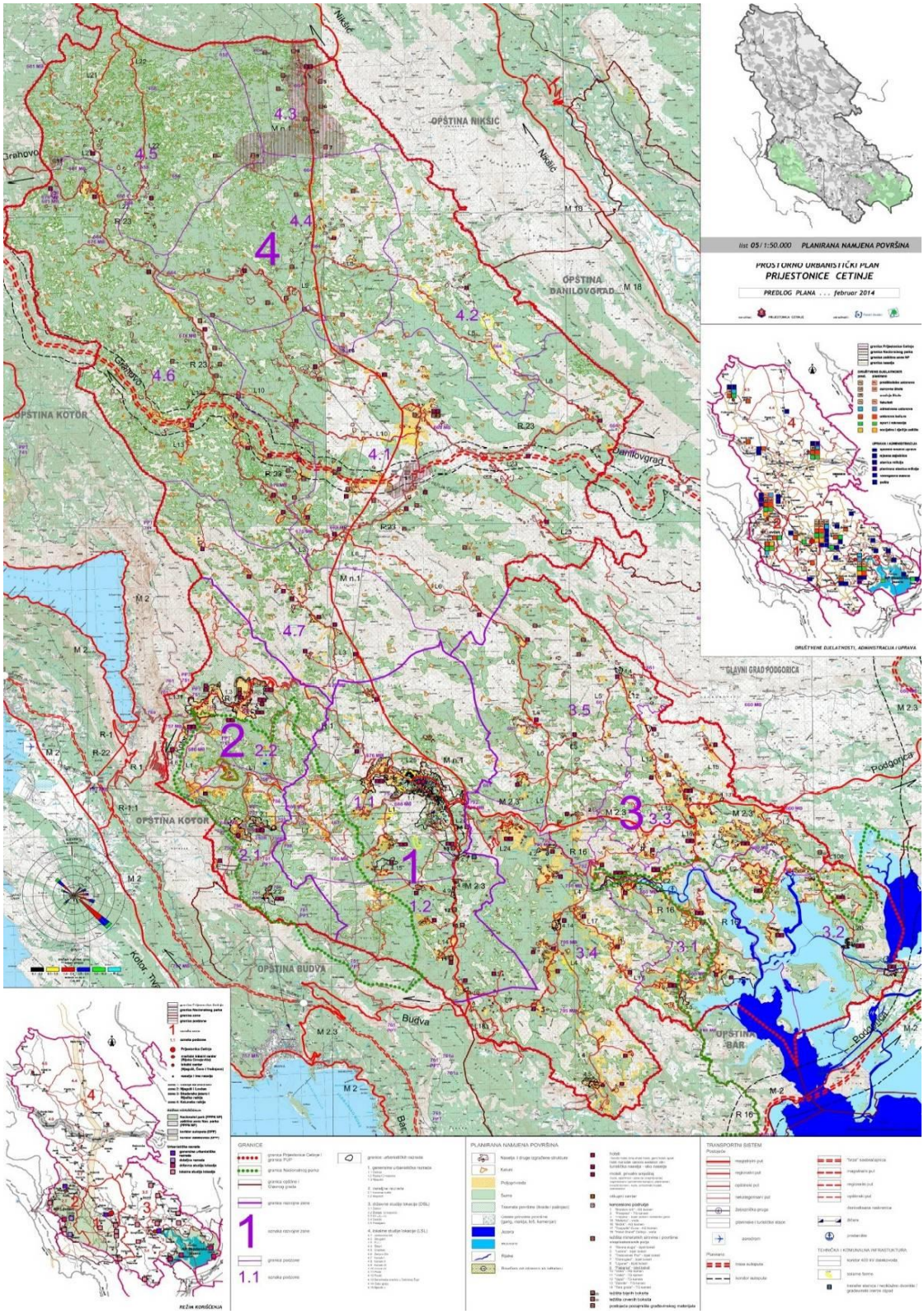
stvaranja uslova za ostvarivanje interesa građana, vršili i nadzor nad primjenom propisa kojim je uređena oblast održavanja lokalnih i nekategorisanih puteva, ulica u naseljima i saobraćajne signalizacije, te sačinili službene zabilješke koje su proslijeđene nadležnom organu na dalje postupanje.

Pored navedenog Komunalna policija je asistirala prilikom organizovanja svih manifestacija u Prijestonici Cetinje i pružala asistenciju građevinskim firmama prilikom izgradnje saobraćajnice na teritoriji Prijestonice Cetinje. Komunalna policija Prijestonice je posebno kvalitetnu saradnja ostvarila sa Upravom policije - P.J. Cetinje u smislu pružanja asistencije tokom inspekcijskog i komunalnog nadzora. Saradnja sa Upravom policije - PJ Cetinje najčešće je bila u postupku uklanjanja parkiranih vozila povodom organizovanja obilježavanja državnih praznika i organizacije raznih svečanosti i diplomatskih posjeta Cetinju, kao i kontrole radnog vremena u trećoj smjeni.

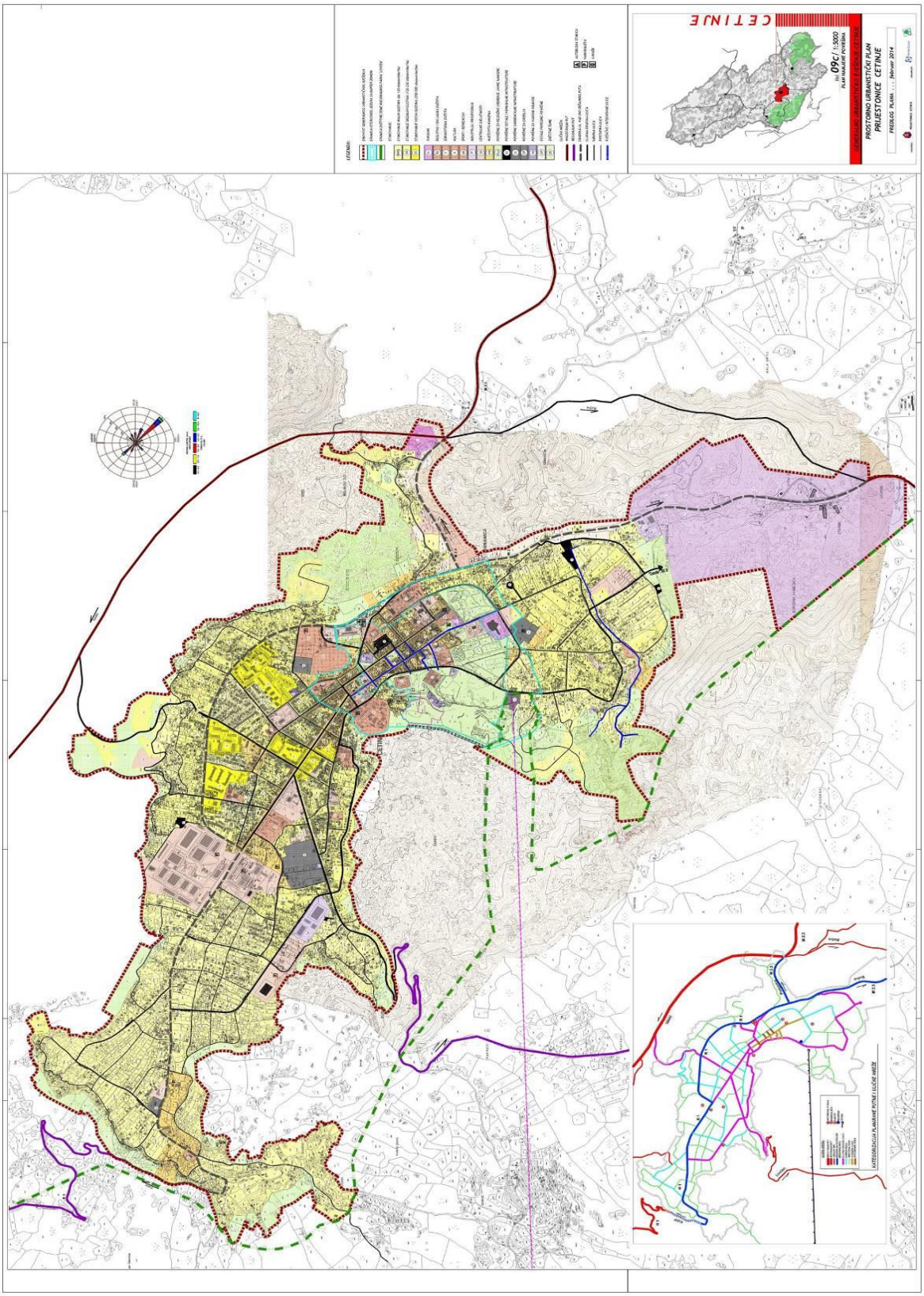
Izrada izvještaja o radu Komunalne policije za 2017. godinu je u toku.

Sintezne karte

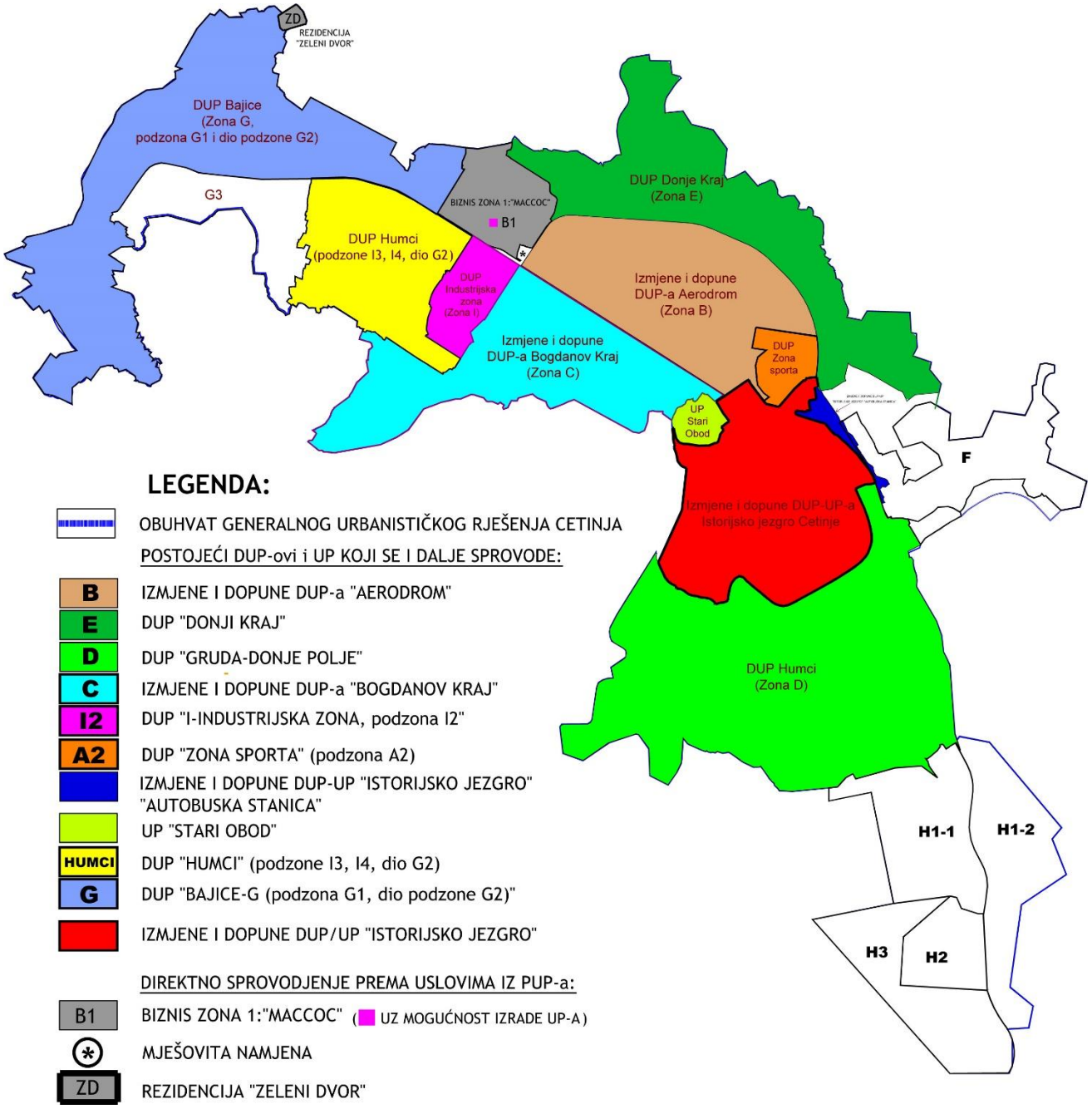
Prostorno urbanistički plan Prijestonice Cetinje

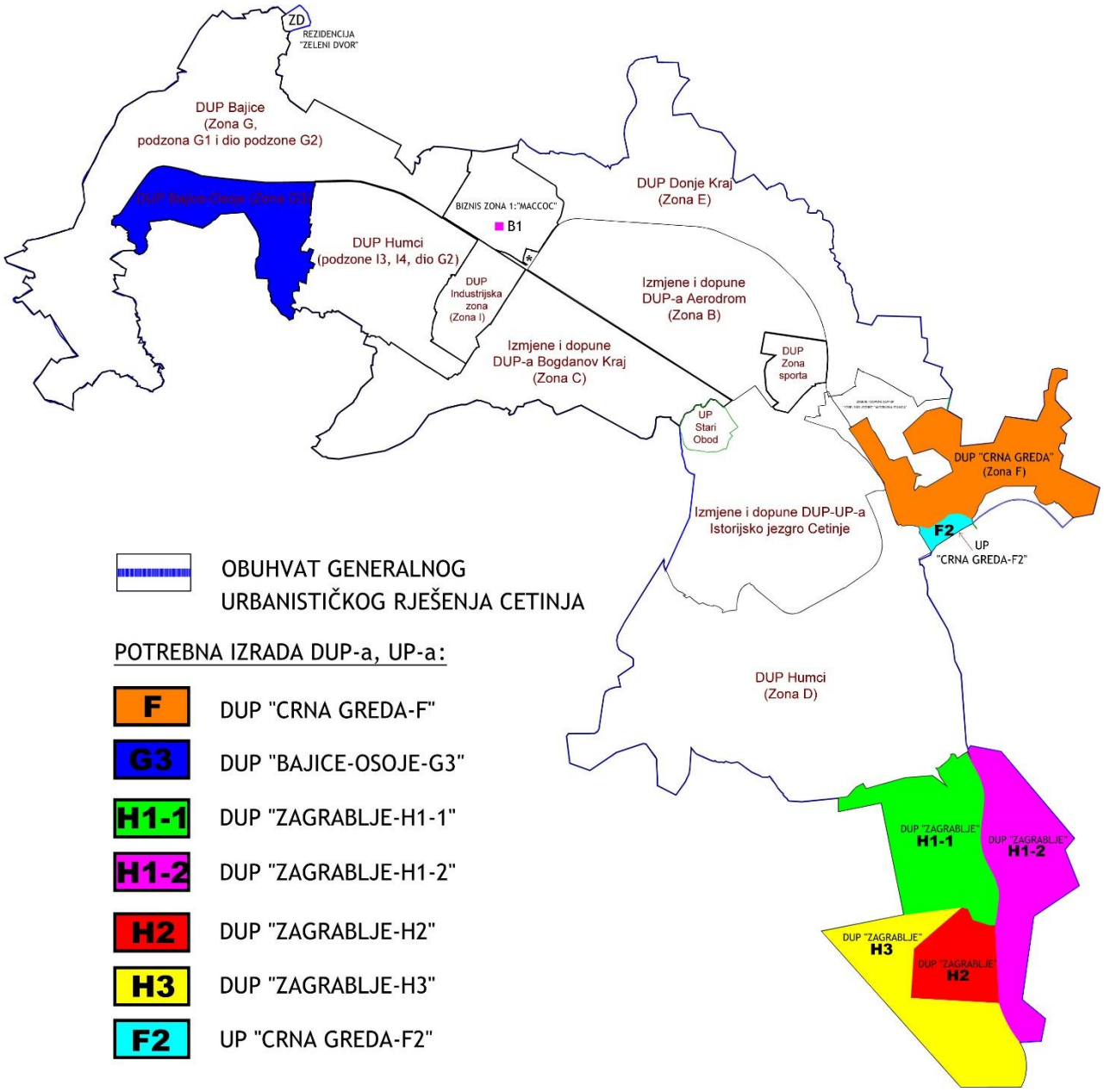
Generalna urbanistička razrada Cetinja:

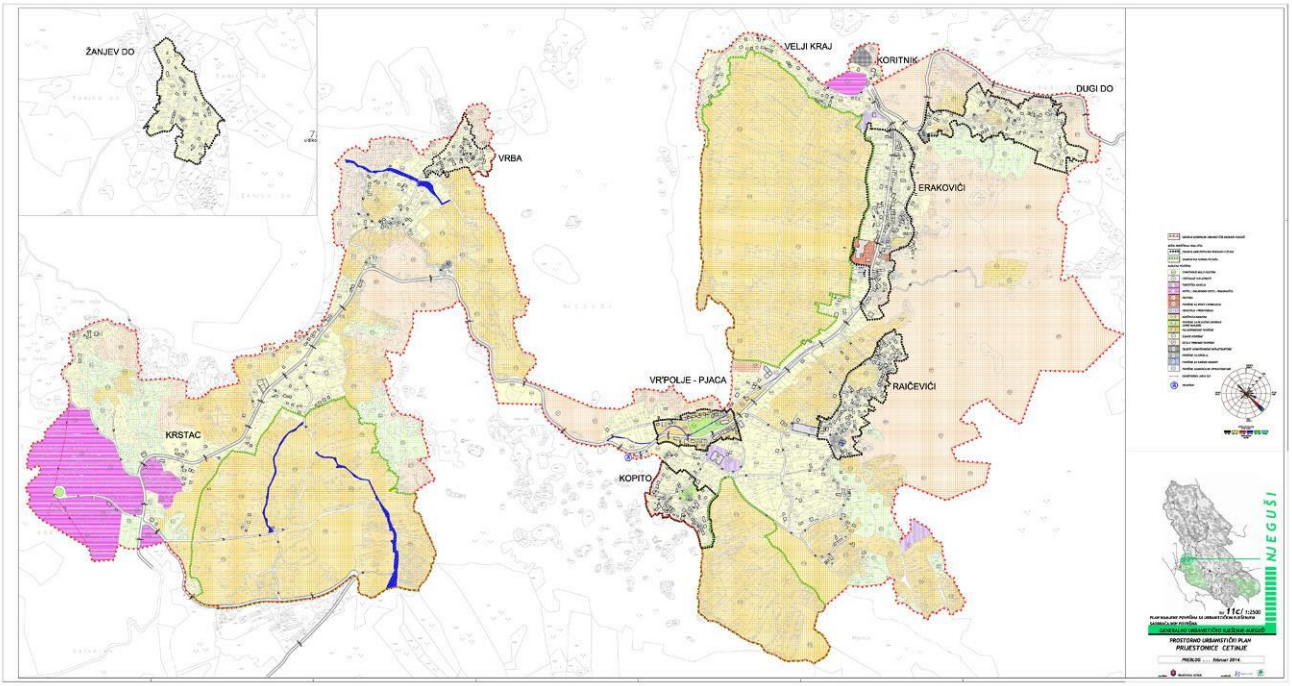
Usvojena planska dokumenta u zahvatu GUR-a Cetinja:

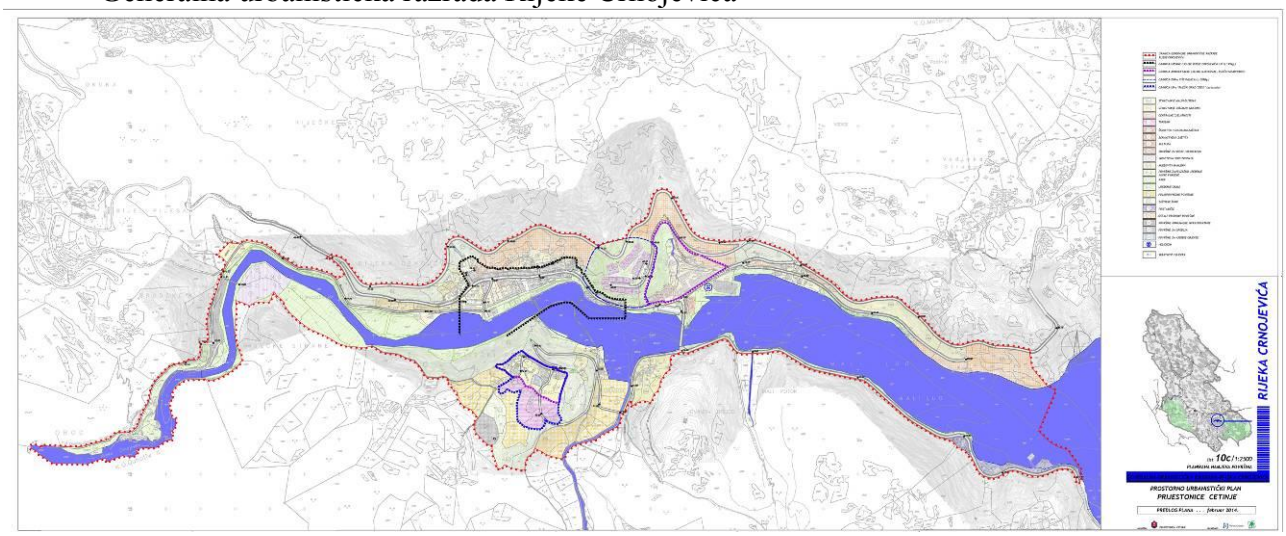
Ostala planska dokumentacija u zahvatu GUR-a Cetinja-planovi koji nijesu donešeni:

Generalna urbanistička razrada Njeguša

Generalna urbanistička razrada Rijeke Crnojevića

4.OSNOV KORIŠĆENJA ZEMLJIŠTA (SVOJINA, KORIŠĆENJE, ZAKUP)

Poljoprivredne površine, šumske površine, vodne površine, ostale prirodne površine

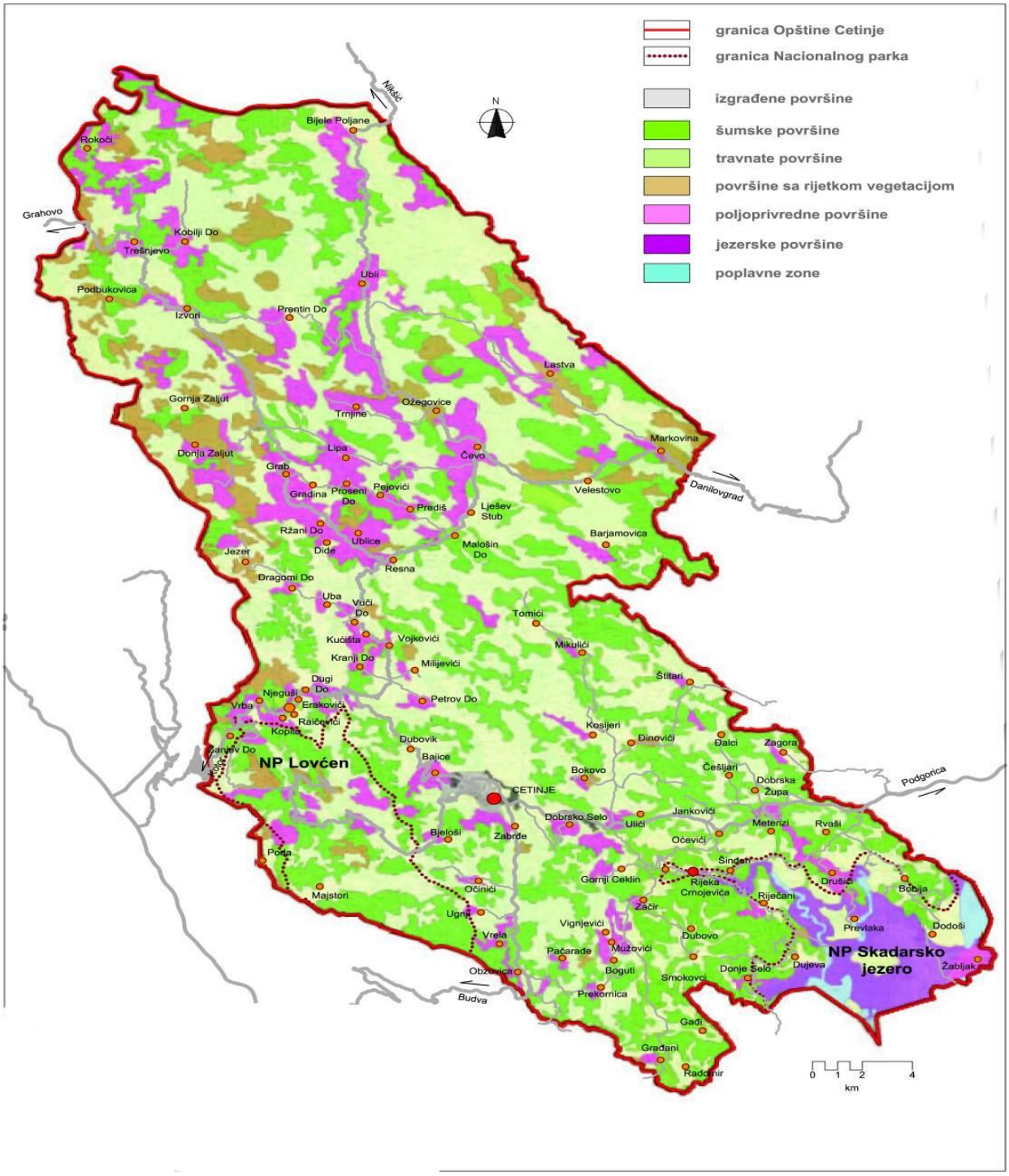
Prema podacima iz PUP-a Prijestonice Cetinje na nivou svih katastarskih opština Cetinja, prepoznaju se sljedeće kulture zemljišta:

- Njive - zemljišta na kojima se stalno ili naizmjenično gaje: žitarice, krmno bilje ili industrijsko bilje, bez obzira da li se na tim zemljištima usjevi gaje svake godine ili ta zemljišta povremeno ostaju neobrađena (1-8 klase);

- Vrtovi - zemljišta na kojima se gaji povrće, a postoje prirodni uslovi ili vještački uređaji za navodnjavanje (1-8 klase);
- Voćnjaci - zemljišta na kojima su zasađena voćna stabla bez obzira na način gajenja (1-8 klase);
- Vinogradi - zemljišta na kojima je zasađena vinova loza, bez obzira na način gajenja (1-8 klase);
- Livade - zemljišta na kojima rastu prirodne trave koje se redovno kose (1-8 klase);
- Pašnjaci - zemljišta na kojima rastu prirodne trave koje isključivo služe za ispašu (1-8 klase);
- Šume - zemljišta na kojima raste šumsko drveće sa namjenom korišćenja drvne mase (1-8 klase);
- Zemljišta koja se zbog svojih prirodnih osobina ne mogu koristiti za poljoprivredu i šumarstvo, kao što su: golet, jaruga, sprud, bara, potok, površinski kop rudnika, klizište i sl. uvršćuju se u neplodne površine;

(Napomena: zbog specifičnosti opštine Cetinje, u analizi su posebno izdvojene površine pod kamenjarom (krš) i vodene površine jezera. Površine pod objektima su označene kao izgrađene površine.

Slijedi grafički i tabelarni prikaz pojedinih kategorija korišćenja zemljišta.

granica Opštine Cetinje
granica Nacionalnog parka
izgrađene površine
šumske površine
travnate površine
površine sa rijetkom vegetacijom
poljoprivredne površine
jezerske površine
poplavne zone
N
Nikšić
Grahovo
Rokoći
Bijele Poljane
Kobilji Do
Trešnjevo
Podbukovica
Izvori
Ubli
Prentin Do
Lastva
Gornja Zaljut
Donja Zaljut
Trnjine
Ožegovice
Markovina
Lipa
Čevo
Grab
Gradina
Proseni Do
Pejovići
Prediš
Lješev Stub
Velestovo
Danilovgrad
Ržani Do
Ublice
Dide
Jezer
Malošin Do
Barjamovica
Resna
Dragomi Do
Uba
Vučji Do
Tomići
Kućišta
Vojkovići
Mikulići
Kranji Do
Milijevići
Štitari
Dugi Do
Njeguši
Vrba
Erakovići
Petrov Do
Raičevići
Kopita
Kosijeri
Dinovići
Dalci
Zagora
Zanjev Do
Dubovik
Bajice
NP Lovćen
Bokovo
Češljari
Dobrska Župa
Podgorica
CETINJE
Dobrsko Selo
Jankovići
Ulići
Meterizi
Rvaši
Bjeloši
Zabrđe
Očevići
Pora
Šinđen
Gornji Ceklin
Rijeka Crnojevića
Drušići
Bobija
Majstori
Očinići
Žačir
Riječani
Ugnji
Vrela
Vignjevići
Previaka
Dodoši
Dubovo
Pačarađe
Mužovići
NP Skadarsko jezero
Donje Selo
Dujeva
Žabljak
Obzovica
Boguti
Smokovci
Budva
Prekornica
Gađi
Građani
Radomir
0 1 2 4
km

Katastarska opština	njive I vrtovi	vinogradi	voćnjaci	livade	pašnjaci	šume	bare, močvare, trstici	vodene površine - jezera	vodeni tokovi - rijeke, potoci	nepolodno	krš - kamenjar	naselja - izgrađene površine	putevi	UKUPNO (u ha)
BAJICE	6.6	0.3	0.2	171.7	374.9	1670.9				41.4	80.8	6.1	20.4	**2373.4**
BATA	47.6			10.6	943.2	1254.8			1.2	1860.0	5.5	2.4	5.3	**4130.5**
BOBIJA	27.2	6.4	0.6	22.6	21.9	385.6	17.6	190.9	2.6	3.3	193.9	2.5	12.7	**887.8**
ĆEKLIĆI	84.9		0.2	13.4	1350.2	1927.8			0.1	2420.9	0.7	5.7	9.9	**5813.6**
CEKLIN	5.1	7.0	0.2	86.8	135.3	1512.7				8.0	3.4	7.8	20.6	**1787.0**
CETINJE I	42.1	0.1	26.4	86.0	27.1	41.1			0.3	8.6	33.5	140.1	48.5	**453.9**
CETINJE II	4.8			18.7	26.8	1143.4				2.9	583.9	5.0	13.9	**1799.3**
ČEVO	48.8		0.4	19.9	248.3	1897.4			0.5	1173.2	0.3	3.7	16.2	**3408.7**
ČUKOVIĆI	38.9	2.4	0.2	29.7	43.5	433.3	5.4	213.0	4.0	0.2	229.0	2.4	8.8	**1010.8**
ĐINOVIĆI	75.2	5.2	0.9	6.8	677.8	1288.5			0.1	1335.7	2.0	7.1		**3399.3**
DOBRSKO SELO	7.4	13.0		97.5	75.6	1541.5				29.8	13.9	8.8	22.3	**1809.8**
DODOŠI	28.4	5.1	1.4	153.6	110.7	166.7	42.0	1254.6			359.1	3.6	4.5	**2129.7**
DRUŠIĆI	46.6	10.7	0.1	33.5	52.4	342.2	94.0	26.4	29.7		247.0	4.3	12.4	**899.3**
GRAB	54.6			5.0	400.3	689.3			0.2	1316.3	0.3	4.7	6.0	**2476.6**
GRAĐANI	64.4	5.4	0.1	39.9	128.9	638.8			4.4	4.9	366.8	4.4	13.8	**1271.6**
KOBILJI DO	43.5			47.3	2089.1	1894.3			1.6	2323.4	0.1	3.5	4.2	**6407.0**
KONAK	22.2			186.8	329.9	2645.3			0.7	57.6	0.9	13.8	37.2	**3294.5**
LASTVA	20.7			2.7	1470.2	1379.1				1139.6	0.1	0.9	4.4	**4017.6**
LJUBOTINJ1	11.5	4.0	0.7	128.8	115.1	2533.9			0.1	104.9		16.7	20.6	**2936.3**
LJUBOTINJ2	3.9	1.3	0.4	55.8	36.0	1593.0			1.1	26.9		5.8	7.6	**1731.8**
MARKOVINA	21.9	0.4		4.2	526.8	650.7	3.6			476.8	1.0	1.8	2.8	**1690.1**
METERIZI	7.0	30.9	1.3	143.1	275.2	2185.1	0.1		0.1	129.8	3.7	12.9	50.6	**2839.8**
MIHAILOVIĆI	13.1	0.4	0.1	11.4	7.2	152.9		78.1	14.1		102.9	0.7	1.7	**382.8**
NJEGUŠI	30.0	0.1	0.8	390.5	1882.8	3109.8		1.6	0.9	651.9	0.1	29.0	54.0	**6151.4**
PREDIŠ	47.5		0.1	9.8	274.5	1875.7			0.1	1659.1	0.3	4.8	4.4	**3876.2**
PRENTIN DO	40.6		0.1	15.3	1265.4	1155.6			0.5	1600.3	0.2	2.6	0.1	**4080.7**
PREVLAKA	8.7	1.5		3.3	23.9	59.7	2.1	333.1		2.5	68.6	1.1	1.9	**506.4**
RESNA	29.5			6.2	77.8	762.4			0.1	603.9	0.2	2.2	17.4	**1499.6**
RIJEČANI	10.3	1.2		28.2	26.0	369.9	1.0	162.4	28.5	1.2	226.2	1.2	4.4	**860.4**
RIJEKA CRNOJEVIĆA	21.3	2.0	0.8	42.5	52.0	548.9	14.0	42.3	31.7	1.6	347.2	7.2	17.8	**1129.2**
RVAŠI	67.5	15.4		32.2	80.1	430.8		1.4		1.4	308.5	5.0	23.7	**966.1**
ŠTITARI	41.4	8.9	1.3	5.9	204.9	356.7				760.6		4.5		**1384.2**
TREŠNJEVO	45.0		0.8	13.1	679.2	703.2			0.1	1836.9	0.4	2.6	11.9	**3293.2**
UBLI	27.9		0.1	3.2	975.9	3181.6	4.0			1750.3	0.2	2.4	17.6	**5963.3**
VELESTOVO	23.4		0.2	7.7	747.9	1611.7			0.1	822.6	0.7	5.4	5.8	**3225.4**
ŽABLJAK	33.0	1.5	1.4	141.5	3.0	4.1	6.4		13.8	1.0	0.2	1.7	4.9	**212.6**
UKUPNO	**1152.5**	**123.3**	**38.8**	**2075.4**	**15759.8**	**42138.5**	**190.5**	**2304.0**	**136.4**	**22157.2**	**3181.5**	**334.2**	**508.1**	**90100.0**
Katastarska opština	njive I vrtovi	vinogradi	voćnjaci	livade	pašnjaci	šume	bare, močvare, trstici	vodene površine - jezera	vodeni tokovi - rijeke, potoci	nepolodno	krš - kamenjar	naselja - izgrađene površine	putevi	UKUPNO (u ha)

Poljoprivredno zemljište

Na teritoriji opštine Cetinje koja zahvata površinu od 91.000ha primarna poljoprivreda je relativno skromna i dominantno ekstenzivnog karaktera. Skromnom obimu poljoprivrede u najvećoj mjeri doprinosi konfiguracija terena te obim i struktura raspoloživog poljoprivrednog zemljišta. Na ovom relativno malom prostoru smjenjuju se raznovrsni reljefni oblici sa strmim i stjenovitim planinskim padinama, krševitim površinama, kraškim poljima, plodnim uvalama, brojnim škrapama, jamama i dubokim vrtačama, što sve zajedno daje vrlo specifičan izgled krajolika. Raspoložive poljoprivredne površine na teritoriji opštine Cetinje, prema statističkim podacima, zauzimaju 19.267ha, odnosno 21,2% teritorije. U strukturi poljoprivrednih površina dominiraju pašnjaci i livade (96%), dok oranice, bašte, voćnjaci i vinogradi čine svega 3,3% ukupnih poljoprivrednih površina, pri čemu ravni tereni čine svega 1,4%. Glavne ravne poljoprivredne površine smještene su u kraškim poljima, kao što je Cetinjsko i Njeguško i dio teritorije oko Skadarskog jezera, gdje su locirana i šire se naselja. Manje i usitnjene obradive površine smještene su u uvalama,

vrtačama i dolovima, izdvojena na podzidama. Prostori pašnjaka izdvojeni su na visokim katunima i plavnom Ceklinskom polju.

Tabela 1. Poljoprivredno zemljište prema kategorijama korišćenja, ha

Ukupno	Obradiva površina					Pašnjaci	Bare, ribnjaci I trstici
	Svega	Oranice i bašte	Voćnjaci	Vinogradi	Livade		
19.019	2.755	450	43	137	2.125	16.131	133

Izvor: Statistički godišnjak 2011, Monstat

Sa aspekta korišćenja raspoloživih površina koje se potencijalno mogu ili se koriste za potrebe poljoprivrede, prevashodno stočarstva, značajno je pomenuti i učešće šikara i sitnih izdaničkih šuma koje dominiraju na ovom prostoru i čine 52% ukupne teritorije opštine Cetinje. Ove površine se zajedno sa površinama kategorisanim kao pašnjaci takođe koriste za potrebe ispaše i brsta, odnosno za ekstenzivno stočarstvo koje je ovdje i najzastupljenije.

Šumske površine

Ukupna površina Prijestonice iznosi 91.00 ha od čega poljoprivredna površina zauzima 19.370 ha ili 21.3%, a šumska oko 30% ili 28.000ha, dok ostatak čini neplodno zemljište. Na području Prijestonice Cetinje, zbog izraženog reljefa i različitog geološkog supstrata, zemljišta su veoma heterogena. Ukupna površina šuma i šumskog zemljišta, bez nacionalnih parkova, iznosi 54.424 ha, dok ukupna površina šuma iznosi 54.253ha. Površina državnih šuma i šumskog zemljišta iznosi 2.165ha ili 4% dok privatnih šuma iznosi 52.259ha ili 96,3 % od ukupne površine šuma.

Vodne površine

Vodni resursi obuhvataju resurse površinskih i podzemnih voda. Resursi podzemnih voda naročito su bitni, jer preko 80% pitke vode potiče od podzemnih voda.

S obzirom da na području Cetinja nema prirodnih vodotoka, kao ni značajnijih izvora vode, još krajem XIX vijeka preduzeti su prvi koraci kako bi se obezbijedilo redovno snadbijevanje pitkom vodom. Još tada je konstatovano da najznačajnije hidrografske potencijale i kapacitete posjeduju tri izvorišta koja se nalaze u neposrednoj blizini Cetinja: Uganjska vrela, Obzovica i Podgor u Crmnici. Postoje takođe određeni tokovi poput Ljubinog potoka na Ivanovim Koritima koji se javljaju u periodima velikih padavina.

U NP „Lovćen" postoje sledeće zaštitne zone voda:

- Ivanova Korita – sliv Ljubinog potoka (63ha – do 100ha),
- Trstenik 20ha,
- Mali Bostur – pećina (20ha),
- Jezero – ispod Jezerskog vrha (31ha),
- Zvjeronjak

Površine infrastrukture, površine za specijalne namjene, koncesiona područja, eksploataciona polja i dr. – pregled

Ležište nemetalične mineralne sirovine bijelih boksita "Poljane" pripada boksitonosnom području Bijelih poljana (Katunska nahija) čiji centar predstavlja staro i napušteno rudarsko naselje Bijele Poljane. Nalazi se jugozapadno od Nikšića na oko 12 km vazdušne linije i sjeverno od Cetinja na oko 23 km, takođe, vazdušne linije.

Istražno-eksploatacioni prostor pojave nemetalične mineralne sirovine tehničko-građevinskog kamena "Presjeka" - Gornji Ulići nalazi se neposredno uz magistralni put Podgorica-Cetinje-Budva na oko 20 km od Podgorice u pravcu jugozapada i na oko 8 km udaljenosti od Cetinja na području sela Gornji Ulići.
Istražno-eksploatacioni prostor pojave nemetalične mineralne sirovine arhitektonsko-građevinskog (ukrasnog) kamena "Brankov krš" nalazi se na udaljenosti od oko 25 km od Prijestonice Cetinje u pravcu sjeverozapada. Predmetna pojava zahvata površinu od oko 6,21 ha (62.125 m²).

Ležište nemetalične mineralne sirovine bijelih boksita ,,Lazine" nalazi se u području Bijelih Poljana. Od Nikšića je udaljeno oko 12 km, a od Cetinja oko 32 km.
Ležište nemetalične mineralne sirovine bijelih boksita "Ravna aluga" obuhvata lokalitete Studenac i Paprati, a nalazi se blizu rudarskog naselja Bijele Poljane u smjeru jug-jugoistok. Od Cetinja ležište je udaljeno oko 30 km, a od Nikšića oko 13 km.
Ležište nemetalične mineralne sirovine bijelih boksita ,,Trebovinski pod" je na podrucju Bijelih Poljana. Nalazi se izmedu lokaliteta Dionice i Dobri pod, na sjeveru, i Studenca, Paprati i Dobrogleda, na jugu. Geološke karakteristike šireg područja ležišta "Trebovinski pod", odnosno, područja Bijelih Poljana, opisane su prilikom prikaza ležišta "Ravna aluga.
Pojava arhitektonsko-građevinskog (ukrasnog) kamena "Vrela" nalazi se na sjeveroistoku sela Vrela prema Ugnjima, izmedu Cetinja i Budve.

5.DEMOGRAFSKA KRETANJA

Kretanje broja stanovnika Prijestonice Cetinje rezultat je vrlo složenih i dugotrajnih procesa sa velikim brojem faktora uticaja. Kao posljedica vrlo složene privredne krize izmedu tri popisa stanovništva, tranzicionih promjena, došlo je do znacajnih promjena u kretanju i strukturama stanovništva. Sadašnja situacija je u demografskom pogledu alarmantna, a ako se ovom problemu ne posveti dužna pažnja, dalji razvoj Prijestonice Cetinje će biti ugrožen.
Po podacima Prostorno-urbanističkog plana Prijestonice Cetinje očekivanja su da će se negativni demografski trendovi nastaviti još izvjesno vrijeme, a do stabilizovanja demografskih kretanja trebalo bi da dodje do kraja planskog perioda do 2020. godine, a do izvjesnog poboljšanja tek u postplanskom periodu, do 2025. godine. Naročiti uticaj na dalji demografski razvoj imaće, prije svega, značaj i razvoj samog grada, kao državnog i vjerskog centra od posebnog značaja, sa koncentracijom većeg broja urbanih funkcija i sadržaja javne namjene, a posebno u sferi uprave, obrazovanja, kulture, turizma, zdravstva, sporta, rekreacije i dr. Procjene kretanja stanovnika na duži rok su vrlo teške i neizvjesne, jer zavise od niza faktora. U uslovima političkih, ekonomskih i društvenih promjena u proteklih nekoliko decenija, koje su za posljedicu imale ratove, osiromašenje stanovništva, migracije, propadanje privrede, nepovoljna demografska kretanja, u situaciji snažnog uticanja, teško predvidljivih i još teže kontrolosanih eksternih činilaca, nije moguće koristiti i metodološki opravdati nijedan od uobičajenih statisticko-matematickih, odnosno demografskih modela za proračun demografske projekcije.

6. SPROVOĐENJE PODZAKONSKIH AKATA

U 2017.godini Skupština Prijestonice Cetinje donijela je:

- Odluku o postavljanju, građenju i uklanjanju montažnih objekata privremenog karaktera na teritoriji Prijestonice Cetinje („Sl. list CG“, o.p.br. 12/14, 41/17 i 42/17).
- Odluku o regulisanju saobraćaja na teritoriji Prijestonice - Cetinje („Sl. list CG“, o.p.br. 040/12 od 31.12.2012, 053/16 od 30.12.2016, 028/17 od 30.06.2017).

- Odluku o usvajanju Akcionog plana prilagođavanja objekata i javnih površina za pristup i kretanje lica smanjene pokretljivosti („Sl. list CG“, o.p.br. 35/17).

Svi ostali podzakonski akti donijeti u prethodnom periodu su u primjeni.

Izdati UTU, građevinske i upotrebne dozvole za period 01.01.- 01.12.2017.godine

Godina	Urbanističko-tehnički uslovi	Građevinske dozvole	Upotrebne dozvole
2017.	Izdato je 115 UTU-a od čega: -72 za stalne objekte -5 za privremene objekte -7 za pomoćne objekte -29 za objekte od opšteg interesa -2 za rampe za lica smanjene pokretljivosti i lica sa invaliditetom.	Izdato je 33 građevinskih dozvola od čega: -29 za stalne objekte i objekte od opšteg interesa. -1 za pomoćne objekte -2 za privremene objekte -1 odobrenje za postavljanje rampe za lica smanjene pokretljivosti i lica sa invaliditetom	Izdato je 10 upotrebnih dozvola od čega: - 5 upotrebnih za stalne objekte - 4 upotrebne za objekte od opšteg intersa - 1 upotrebna za pomoćni objekat

Privremeni objekti iz nadležnosti lokalne samouprave

Novi Elaborat o postavljanju i izgradnji montažnih objekata privremenog karaktera na teritoriji Prijestonice Cetinje , donio je određeni broj novina koji se tiču definisanja novih tipova privremenih objekata, ali je i detaljnije pristupio obradi prethodno definisanih montažno - demontažnih objekata privremenog karaktera. Tako su date približnije smjernice za projektovanje svih vrsta objekata, sa pravilima postavljanja, kao i mogućnošću njihovog postavljanja u različitim zonama teritorije Prijestonice.
S obzirom na osjetljivost projektovanja u Istorijskom jezgru Cetinja, koje se nalazi na provizornoj listi UNESCO-a, posebna pažnja posvećena je postavljanju ovih objekata u samom centru grada, te je Elaboratom u grafičkim prilozima dat njihov prostorni razmještaj.
Elaborat je definisao tipove objekata za koje je potrebno raspisati konkurs za izradu idejnog arhitektonskog rješenja, i to: montažni objekti tipa kiosk, štandovi za prodaju suvenira i proizvoda domaće radinosti,. prodajni pultovi za prodaju knjiga, časopisa, CD-ova i drugih publikacija, ukrasnih predmeta, cvijeća i slika, aparati za prodaju kestena, kukuruza, kokica, krofni, šećerne pjene i sl., informativni punkt, montažni – ekološki toaleti, i objekti za pružanje ugostiteljskih usluga. Nakon usvajanja konkursnog rješenja, nagrađeno rješenje postaje sastavni dio Elaborata.
Odlukom o postavljanju, građenju i uklanjanju montažnih objekata privremenog karaktera na teritoriji Prijestonice Cetinje („Sl. list CG“, br. 12/14, 41/17 i 42/17) propisane su vrste montažnih objekata privremenog karaktera, uslovi i postupak za njihovo postavljanje, građenje i uklanjanje na zemljištu u državnoj i privatnoj svojini, obuhvaćenim detaljnim urbanističkim planovima, dok se ne pristupi izgradnji i uređenju prostora shodno planskim dokumentima, kao i na ostalom prostoru Prijestonice Cetinje, izuzev u zoni Nacionalnih parkova „Lovćen“ i „Skadarsko jezero“. Postavljaju se u skladu sa urbanističko – tehničkim uslovima utvrđenim urbanističom razradom, koju usvaja Sekretarijat za održivi razvoj i infrastrukturu.
Pod montažnim objektima privremenog karaktera, u smislu ove Odluke, smatraju se: montažni objekti tipa kiosk, zidani objekti, zatvorene bašte, manji sportski objekti, dječija igrališta i zabavni parkovi, montažno - demontažni objekti tipa hangar, stovarište, autoperionice i sl., karting staze, kampovi, zidni bankomati, otvoreni šank sa terasom,

privremena parkirališta, pijace (kamionske, auto i dr), reklamni i oglasni panoi, tende, kontejneri – posude za odlaganje komunalnog otpada, zelena ostrva, privremeni objekti za potrebe privremenog skladištenja komunalnog, neopasnog i građevinskog otpada, reciklažno dvorište i sl., informativni punkt, objekti za oružanje ugostiteljskih usluga, sklonište za napuštene i izgubljene kućne ljubimce, montažni-ekološki tolaeti, privremeni objekti koji se mogu izmještati sa jednog mjesta na drugo, i to: otvorene (ljetnje) bašte, rashladni uređaji za sladoled i osvježavajuće napitke, izložbene police, štandovi za prodaju suvenira i proizvoda domaće radinosti, prodajni pult za prodaju knjiga, čaopisa, CD-ova i drugih publikacija, ukrasnih predmeta, cvijeća i slika, posebna vozila koja imaju proizvođački atest za obavljanje djelatnosti, aparati za prodaju kestena, kukuruza, kokica, krofni, palačinki, šećerne pjene i sl., prodajno izložbeni pano, štafelaj za slikanje i drugi slični uređaji i objekti koji prema odredbama ove Odluke imaju karakter privremenog objekta - (nadležnost Sekretarijata za održivi razvoj i infrastrukturu).
Propisano je da se ovi objekti postavljaju na lokacijama predviđenim Elaboratom o postavljanju i izgradnji montažnih objekata privremenog karaktera na teritoriji Prijestonice Cetinje, koji se donosi za teritoriju Prijestonice Cetinje, osim za područje u zoni Nacionalnih parkova „Lovćen“ i „Skadarsko jezero“. Lokacije koje nisu određene Elaboratom definisaće se u skladu sa uslovima Elaborata po zahtjevima fizičkih i pravnih lica, uz poštovanje urbanističkih parametara, zaštite životne sredine, smjernica iz planskih dokumenata, kao i standarda i propisa za određenu vrstu djelatnosti.

Analiza investicionih potencijala bazirana na važećim planskim dokumentima

Realizacija planova Izmjena i dopuna DUP–UP-a “Istorijsko jezgro” Cetinje, Izmjena i dopuna DUP-a “Bogdanov kraj (Zona C)” i Izmjena i dopuna DUP-a “Aerodrom (Zona B)”, koji predstavljaju uže gradsko jezgro i u kojim su smješteni svi vitalni objekti, društvenih i centralnih djelatnosti, se procjenjuje na 80-90%. Izradom i donošenjem PUP-a Prijestonice Cetinje, stvorili su se uslovi za realizaciju novih investicionih potencijala kroz direktnu primjenu smjernica PUP-a, koje se odnose na izgradnju objekata za stanovanje, turističkih objekata ograničenog kapaciteta, objekata za proizvodnju, objekata tehničke infrastrukture i dr, kao i donošenjem DUP-ova, kojima su opredijeljene nove površine (još uvijek neizgrađene) za: stanovanje male, srednje i visoke gustine, površine za centralne djelatnosti, za mješovitu namjenu, za školstvo i socijalnu zaštitu, za sport i rekreaciju, za vjerske objekte, kao i površine za komunalnu (elektroenergetsku i hidrotehničku) i saobraćajnu infrastrukturu.

Izvještaj o radu Turističke organizacije Prijestonice Cetinje

Turistička organizacija Prijestonice Cetinje sarađuje sa organima lokalne uprave u cilju kreiranja turističke politike grada u vidu promocije turističkih vrijednosti, organizovanjem različitih događaja, apliciranja na zejedničkim projektima koji imaju za cilj valorizaciju izvornih vrijednosti Prijestonice, kao i brojnim drugim aktivnostima kojima će se doprinijeti povećanju broja turista u pred i post sezoni. Aktivnosti Turističke organizacije Prijestonice Cetinje definisane su Statutom, sa akcentom na informativno-promotivnu djelatnost. Cilj je zadržavanje prepoznatljivih tržišta kao i animiranje novih tržišta.
Pod okvirom Turističke organizacije Prijestonice Cetinje posluju 3 info punkta, dva na atraktivnim lokacijama u centru grada, jedan u Njegoševom parku. U turističkoj organizaciji Cetinje pored servisnih informacija turisti se mogu bolje upoznati sa ponudom grada, informisati se o raspoloživim smještajnim kapacitetima, besplatno dobiti promotivni materijal o gradu, kupiti suvenir, kao i prijaviti svoj boravak. Promocija turističke ponude

Prijestonice je primarni zadatak Turističke organizacije Prijestonice Cetinje. Turistička organizacija Prijestonice Cetinje promoviše jednako sve potencijale kulturno-istorijskog, turističkog i dr. karaktera sa kojima naš grad raspolaže. Turistička organizacija Prijestonice Cetinje iz godine u godinu aktivno pruža podršku Prijestonici u organizaciji kulturno-zabavnih manifestacija, koje imaju za cilj da upotpune ponudu Prijestonice tokom ljetnjeg perioda i doprinesu njenoj boljoj promociji.
Izrada izvještaja o radu Turističke organizacije za 2017. godinu je u toku, i biće završen početkom 2018. godine.

7.SPROVEDENE MJERE I NJIHOV UTICAJ NA UPRAVLJANJE PROSTOROM I NJEGOVU ZAŠTITU

Mjere sprovedene u cilju podsticanja kvaliteta građenja i oblikovanja prostora

Planska rješenja se zasnivaju na očuvanju prirodnih ambijenata, zaštiti prepoznatih kvalitetnih prostornih cjelina i stvaranju osnova za egzistiranje postojećih struktura uz mogućnost nove izgradnje u okviru započetih cjelina. Zaštita pejzaža obuhvata čitav niz planskih mjera kojim se djeluje u pravcu očuvanja, unapređivanja i sprečavanja devastacije prirodnih odlika pejzaža. U tom smislu, kao prioritetna i osnovna mjera ističe se utvrđivanje zona sa odgovarajućim režimima zaštite, gdje će se štititi njihove osnovne prirodne vrijednosti, a time i pejzaž. Kalitet građenja se obezbjeđuje obavezom projektovanja aseizmičkih konstrukcija u skladu sa standardima i tehničkim propisima. Mjere koje obezbjeđuju kvalitet građenja i oblikovanja prostora sadržane su u smjernicama realizacije PUP-a Prijestonice Cetinje, DUP-ova, odnosno UP-ova, na način preporuka korišćenja elemenata tradicionalne arhitekture tog podneblja, ukomponovane na savremen način, koristeći prirodne materijale. Likovno i oblikovno rješenje građevinskih struktura mora da slijedi klimatske i ambijentalne karakteristike grada. Kvalitet građenja se obezbjeđuje i smjernicama za povećanje energetske efikasnosti sa korišćenjem obnovljivih izvora energije. Oblikovanje prostora u zahvatu i zaštićenoj okolini Istorijskog jezgra, kao kulturnog dobra, uslovljen je konzervatorskim uslovima koje izdaje Uprava za zaštitu kulturnih dobara Crne Gore.
Održiva gradnja je jedan od značajnijih segmenata razvoja koja u sebi uključuje:

-Upotrebu građevinskih materijala koji nijesu štetni po životnu sredinu,
-Energetsku efikasnost zgrada i
-Upravljanje otpadom nastalim prilikom izgradnje ili rušenja objekata.

Navedene mjere, koje imaju za cilj podsticanje kvaliteta građenja i oblikovanja prostora, su sadržane u urbanističko tehničkim uslovima, na osnovu kojih se radi projektna dokumentacija, a njihovo sprovođenje se ostvaruje izgradnjom objekata i uređenjem prostora.

Uticaj mjera uređenja prostora na: poljoprivredne površine, šumske površine, vodne površine, ostale prirodne površine, površine infrastrukture, površine za specijalne namjene, koncesiona područja, eksploataciona polja i dr.

- Životna sredina-

Prijestonica Cetinje kroz politiku uređenja prostora podrazumijeva njegovu dobru organizaciju, u smislu rješenja konflikta zaštite životne sredine i zadovoljenja ekonomskih zahtjeva i socijalnih potreba stanovnika. Shodno odredbama Zakona o procjeni uticaja na zivotnu sredinu, sprovode se procedure procjene uticaja na zivotnu sredinu vrši se u organu lokalne uprave – Sekretarijatu za održivi razvoj i infrastrukturu koji je odgovoran i za

poslove zaštite zivotne sredine i sprovodenje postupka procjene uticaja.Procjena uticaja na životnu sredinu definisana je kao proces kojim se identifikuju i vrjednuju moguci značajni uticaji projekta i određuje način sprječavanja, otklanjanja, ublažavanja ili sanacije štetnih uticaja na zivotnu sredinu i zdravlje ljudi. Postupak procjene uticaja podrazumijeva davanje uslova i smjernica, sprovođenje postupka odlučivanja o potrebi procjene uticaja za projekte (razmatranje zahtjeva, obavjestavanje javnosti, donošenje rješenja), određivanje obima i sadržaja Elaborata procjene uticaja i odlučivanje o davanju saglasnosti na Elaborat procjene uticaja (razmatranje Elaborata, obavjestavanje javnosti, formiranje i koordinisanje radom komisije, organizovanje javnog uvida i sprovođenje javne rasprave, donošenje rješenja). Nakon sprovedene procedure, službenik vodi Javnu knjigu i po potrebi, odnosno zahtjevu, organizuju i naknadni uvid u dokumentaciju. U periodu januar - decembar 2017. godine, primljena su ukupno 17 zahtjeva, od čega 10 zahtjeva za odlučivanje o potrebi procjene uticaja na zivotnu sredinu, kao i 6 zahjeva za odlučivanje o davanju saglasnosti na elaborat o procjeni uticaja. Jedan zahtjev je u toku Postupci po datim zahtjevima riješeni su prema zakonom definisanoj dinamici.

Primjenom principa planiranja i održivosti što radimo kod svih novih planskih dokumenata takvo korišćenje prostora predstavlja njegovo privođenje namjeni a shodno odredbama Zakona o strateškoj procjeni uticaja, donesena je jedna Odluka o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu.

Zakonom o životnoj sredini, definisana je nadležnost lokalne samouprave koja se odnosi na izradu i realizaciju Lokalnog plana zaštite životne sredine. Donesena je odluka o izradi Lokalnog plana zaštite životne sredine Prijestonice Cetinje 2017-2021.godina, urađen Nacrt Plana, donesena Odluka o utvrđivanju nacrta lokalnog planskog dokumenta, održana javna rasprava. Odluka o usvajanju Lokalnog plana zaštite životne sredine Prijestonice Cetinje 2017- 2021. godina, donesena je na sjednici Skupštini Prijestonice održanoj dana 31.03.2017.godine.

Sprovodeni su sistematski tretmani dezinsekcije- uništavanja komaraca, kako larvi tako i odraslih formi komaraca kao jedna od opštih mjera prevencije u cilju suzbijanja i sprečavanja zaraznih bolesti. Ova mjera se sprovodi zbog upozoravajuće epidemiološke situacije u Evropi proteklih godina po pitanju obolijevanja iz grupe zaraznih bolesti koje prenose vektori.

Lokalni katastar zagađivača koji sadrži podatke o izvorima, vrsti, količini, načinu i mjestu ispuštanja, prenosa i odlaganja zagađujućih materija i otpada u životnu sredinu koji se vodi na lokalnom nivou, dostavlja se jednom godišnje Agenciji za zaštitu životne sredine za popunjavanje Integralnog katastra zagađivača.

- **Zaštićena prirodna dobra-**

Na teritoriji Prijestonice u centralni registar zaštićenih područja i područja pod preventivnom zaštitom upisani su:

- Botaničko-hortikulturni objekat ,,Park 13.jul“ kao Spomenik prirode;
- Botaničko-hortikulturni objekat ,,Njegošev Park“ kao Spomenik prirode;
- Botaničko-hortikulturni objekat ,,Park u dvorištu dječje bolnice**“**ka**o** Spomenik prirode**.**

Na teritoriji Prijestonice zaštićena prirodna dobra, osim gore navedenih, su :

- Zaštićeno prirodno dobro ,,Lipska pećina“, Lipska pećina nalazi se u zaseoku Lipa iznad Dobrskog sela. Ukupna dužina pećine iznosi 3.410 m. Bogata je pećinskim nakitom (stalagmitima i stalaktitima) i draperijama. Utvrđeno je da sa Manastirskom, Strugarskom i Obodskom pećinom pripada jedinstvenom sistemu cetinjskih pećina. Zaštićena je Rješenjem o zaštiti objekata prirode br. 01-959 ("Sl. list SRCG" 30/68). U cilju valorizacije Lipske pećine u turističke svrhe određen je za upravljača Sekretarijat za planiranje i uređenje prostora i zaštitu

životne sredine. Urađen je petogodišnji Plan upravljanja Lipskom pećinom. („Sl.list CG –o.p.“, br. 19/13). Zaštićeno prirodno dobro „Lipska pećina“ se dalo na upravljanje i korišćenje putem privatnog javnog partnerstva Turističkom preduzeću „Lipska pećina“.

- Jama Duboki do na Njegušima je najdublja jama u Crnoj Gori (3.410 m). U njoj je utvrđeno periodsko jezero na 120 m i sifonsko jezero na dnu kao i pećinski nakit na više mjesta. Značajna je kao geomorfološki i hidrološki objekat jer je bojenjem utvrđena veza sa izvorima kod Kotora. Zaštićena je Rješenjem o zaštiti objekata prirode br. 01-959 ("Sl. list SRCG" 30/68)".

U Izvještajnom periodu sprovodile su se aktivnosti održavanja zelenih javnih površina na teritoriji Prijestonice.

Građevinsko zemljište

Naselja i druge izgrađene strukture obuhvataju građevinsko zemljište (izgrađene i neizgrađene površine namijenjene za stanovanje, rad i odmor, javne objekte, infrastrukturu, kao i pripadajuće obradive i zelene površine).
Uređenje građevinskog zemljišta se odnosilo na izgradnju novih ili rekonstrukciju postojećih objekata, kao i na izgradnju novih ili rekonstrukciju postojećih saobraćajnica i drugih javnih površina, sa ugradnjom potrebne infrastrukturne instalacije.

Iznos naknada za komunalno opremanje građevinskog zemljišta (ostvarenih u postupku izdavanja građevinske dozvole i u postupku izdavanja upotrebne dozvole) i ugovorenih naknada

Odlukom o naknadi za komunalno opremanje građevinskog zemljišta („Sl.list CG-opštinski propisi“, br. 12/14) propisuju se uslovi, način, rokovi i postupak plaćanja naknade za komunalno opremanje građevinskog zemljišta.
Visina naknade za uređivanje građevinskog zemljišta utvrđuje se u zavisnosti od prosječnih troškova komunalnog opremanja koji se određuju Programom uređenja prostora i urbanističke zone i stepena komunalne opremljenosti građevinskog zemljišta.
Iznos naknada za komunalno opremanje građevinskog zemljišta za period od 01.01.2017.god. do 01.12.2017.godine je 81.872,30 € i naplaćen je cjelokupan iznos.

Energetski potencijal

Elektroenergetski potencijal elektroenergetskog sistema Prijestonice Cetinje je mreža dalekovoda 110kV, 35kV i 10kV sa pripadajućim trafostanicama 110/35kV; 35/10kV i 10/04kV. Trenutno su u funkciji samo dvije male lokalne HE „Podgor“ instalisane snage 400kVA koja se koristi za pomoćno (sigurnosno) napajanje pumpi na vodozahvatu Podgor i HE „Rijeka Crnojevića“ u samoj Rijeci Crnojevića, instalisane snage 600kVA koja koristi vode istoimene rijeke.

Upravljanje otpadom-prostorni aspekt

Donešen je Lokalni plan upravljanja komunalnim i neopasnim građevinskim otpadom Prijestonice Cetinje za period 2016.-2020. godine.

Miješani komunalni otpad sakupljen sa teritorije Prijestonice, odvozi se na sanitarnu deponiju Livade u Podgorici (shodno Dravnom planu upravljanja otpadom za period 2015-2020).

Sakupljanje, transport i obrada komunalnog otpada sa teritorije Prijestonice

Sakupljanje komunalnog otpada u urbanom dijelu Prijestonice se vrši svakodnevno, dva puta u toku dana. Sve vrste otpada (iz domaćinstva i komercijalnog sektora) odlažu se u zajedničkim kontejnerima, i u prethodnom periodu su se transportovale do nesanitarnog odlagališta „Vrtijeljka“, sve do donošenja odluke Skupštine Prijestonice o njegovom zatvaranju a sa ciljem početka radova sanacije istog. Komunalni otpad sakuplja se u kontejnerima, na posebno utvrđenim lokacijama u gradu i na seoskom području. Na teritoriji Prijestonice postavljena su 322 kontejnera zapremine 1m^3 i 22 kontejnera zapremine 5-7m^3.
Teritorija Prijestonice obuhvata djelove nacionalnih parkova: Skadarsko jezero i Lovćen, čija naselja su pokrivena kontejnerima. Upravljanje komunalnim otpadom u zaštićenim područjima organizovano je shodno zakonskoj regulativi. Na ovim površinama postavljen je potreban broj posuda za sakupljanje komunalnog otpada.
Na teritoriji NP Skadarsko jezero, postavljeno je 38 kontejnera zapremine 1,1m^3. Na teritoriji NP Lovćen, postavljeno je 10 kontejnera zapremine 1,1m^3.
Na teritoriji Prijestonice su evidentirana 23 manja neuređena odlagališta otpada-tzv. “divlje deponije” sa količinama manjim od 100 m^3 koja će se sanirati na način što će se otpad izmjestiti ili će se prekriti inertnim materijalom. Za neuređeno odlagalište „Crna Greda“ na kome je procijenjena količina otpada od 350m^3 planirana je izrada plana sanacije.

Projekat sanacije nesanitarnog odlagališta otpada “Vrtijeljka”

U toku je završna faza rekonstrukcije i sanacije nesanitarnog odlagališta „Vrtijeljka“. Radovi su se odnosili na preoblikovanje prostora odlagališta-premiještanje otpada, njegovo zbijanje, ugradnja pokrivnog sloja, ugradnja cijevi za sakupljanje i odvod atmosferskih voda i ugradnja sistema za sakupljanje i preradu gasa.
Obaveza sanacije nesanitarnog odlagališta otpada "Vrtijeljka", proističe iz odredbi Strateškog master plana za upravljanje čvrstim otpadom, usvojenog 2005. godine, i Državnog plana za upravljanje otpadom za period 2015-2020. godine, kojima se između ostalog predviđa sanacija postojećih neuređenih odlagališta, i Lokalnog plana upravljanja komunalnim i neopasnim građevinskim otpadom Prijestonice Cetinje za period 2016.-2020. godine.
Upravljanje komunalnim otpadom u periodu važenja Lokalnog plana upravljanja komunalnim i neopasnim građevinskim otpadom Prijestonice Cetinje za period 2016.-2020. godine.
U toku je realizacija projekta selektivnog sakupljanja komunalnog otpada na mjestu njegovog nastanka, u dvije posude po modelu :
– suva - zajedničko odvajanje primarno selektovanih materijala kao što su papir, karton, plastika, staklo, guma, metal, tekstil i slično,
– mokra - odvajanje ostalog otpada koji je po svom sastavu uglavnom mokar zbog prisustva ostataka od hrane, materijala organskog porijekla, baštenskog otpada, proizvoda za higijenu i sl.
Sakupljanje opasnih vrsta otpada koje nastaju u domaćinstvima predviđeno je u okviru reciklažnog dvorišta koje će biti opremljeno specijalnim posudama zaštićenim od neželjenih efekata kao što su curenje sadržaja, širenje neprijatnih mirisa, isparavanje, pristup neovlašćenih lica i sl.

Planira se izvršiti integracija seoskih područja u sistem sakupljanja komunalnog otpada, što bi podrazumijevalo povećanje broja kontejnera veće zapremine u cilju smanjenja broja odvoza kako zbog cijene transporta, tako i zbog sporijeg generisanja otpada u tim područjima.
Na teritoriji Prijestonice neophodno je uspostaviti adekvatan sistem upravljanja otpadom, kojim bi se ostvarili predviđeni ciljevi u predviđenom roku. U prethodnom periodu uspostavljeni sistem upravljanja otpadom nije bio zadovoljavajući i uslovi za ispunjenje predviđenih ciljeva nijesu bili ispunjeni. Na teritoriji Prijestonice u periodu važenja Loklanog plana upravljanja otpadom predviđenja je izgradnja odgovarajuće infrastrukture (reciklažno dvorište), koja bi doprinijela stvaranju navika stanovništva po pitanju njegovog odnosa prema otpadu kao resursu.

Reciklažno dvorište

U skladu sa Dravnim planom upravljanja otpadom za period 2015-2020 i Lokalnim planom upravljanja komunalnim neopasnim građevinskim otpadom na teritoriji Prijestonice urađen je Projektni zadatak sa ciljem izgradnje manjeg reciklažnog dvorišta.
U reciklažnim dvorištima razvrstavaju se i privremeno skladište i posebne vrste otpada koje se mogu ponovno upotrijebiti u proizvodnim procesima. Kao sakupljački centar, organizovano je kao jednostavna jedinica, i opremljeno je odgovarajućim i jasno označenim kontejnerima, prema zakonom definisanoj klasifikaciji.

Saradnja sa međunaradnim institucijama

Saradnja se obavlja UNDP-om, IPA 2008, kao i preko Ministarstva održivog razvoja i turizma sa PROCON-om i Delegacijom evropske unije u Crnoj Gori, kako bi se realizovali projekti na teritoriji Prijestonice.

Saradnja sa nadležnim organima u postupku izrade planskih dokumenata

Nadležni organi koji učestvuju u postupku donošenja planskih dokumenata, na način davanja podataka, uslova i saglasnosti iz svoje nadležnosti su: Ministarstvo održivog razvoja i turizma, Uprava za zaštitu kulturnih dobara Crne Gore, D.O.O. Vodovod i kanalazacija Cetinje, Elektrodistribucija Cetinje, Crnogorski Telekom i Uprava za nekretnine-Područna jedinica Cetinje.

Povjereni poslovi od strane državne uprave

Državni projekti koje sprovodi Agencija za zaštitu životne sredine bili su na uvid u prostorijama Sekretarijata za održivi razvoj i infrastrukturu radi davanja mišljenja i sugestija kako od strane zainteresovanih subjekata tako i od strane Sekretarijata i to:

- Dokumentacija za odlučivanje o potrebi procjene uticaja na životnu sredinu za izgradnju kotlarnice Univerzitetskog kompleksa na urbanističkoj parceli br.1. u zahvatu UP„Stari Obod”;
- Dokumentaciju za odlučivanje o potrebi procjene uticaja na životnu sredinu za Postrojenje tečnog naftnog gasa (TNG-a);

Broj organizovanih urbanističko-arhitektonskih konkursa u skladu sa članom 30 Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata

U 2017.godini nije bilo organizovanih urbanističko - arhitektonskih konkursa.

8.PODACI O IZGRAĐENIM OBJEKTIMA UKLJUČUJUĆI OBJEKTE IZGRAĐENE SUPROTNO ZAKONU

U 2017.godini 01.01.2017 do 01.12.2017. godine, izdate su 33 građevinske dozvole od čega:

- 29 za stalne objekte i objekte od opšteg interesa, 1 za pomoćne objekte, 2 za privremene objekte i 1 odobrenje za postavljanje rampe za lica smanjene pokretljivosti i lica sa invaliditetom, dok je u istom periodu izdato 10 upotrebnih dozvola od čega: 5 upotrebnih za stalne objekte, 4 upotrebne za objekte od opšteg intersa i 1 upotrebna za pomoćni objekat.

Prijestonica Cetinje ne posjeduje podatke o objektima koji su izgrađeni bez građevinske dozvole, a podaci dobijeni od Uprave za nekretnine-područna jedinica Cetinje ne odgovaraju stvarnom stanju.

9. ZAHTJEVI KORISNIKA PROSTORA

Korisnici prostora Prijestonice Cetinje najviše iskazuju potrebu za gradnjom poslovnih, stambeno – poslovnih kao i porodičnih stambenih objekata. Najčešći su zahtjevi za gradnju, dogradnju i rekonstrukciju, kao i za legalizaciju već izgrađenih objekata u skladu sa važećim planovima. Dio podnešenih zahtjeva pokazuje da je prisutno interesovanje za gradnju poslovnih objekata, namijenjenih različitim djelatnostima, najčešće na lokacijama pored magistralnog puta Podgorica – Cetinje - Budva, kao i na seoskom području. Takođe je prisutno interesovanje zainteresovanih korisnika prostora oko pokretanja i finansiranja izrade prostorno planske dokumentacije (DUP-ovi i LSL).
Shodno novousvojenom zakonu o Planiranju prostora i izgradnji objekata zainteresovani korisnici prostora interesuju se o procesu legalizacije nelegalnih objekata, i istima se daju informacije o potrebnoj dokumentaciji uz obrazac zahtjev za legalizaciju bespravnog objekta.

10.PREDLOG MJERA ZA UNAPREĐENJE POLITIKE UREĐENJA PROSTORA

U cilju unapređenja stanja prostora, a u skladu sa Prostorno urbanističkim planom Prijestonice Cetinje, kao plana najvišeg reda, potrebno je:

- sprovoditi smjerenice za uređenje prostora koje se prvenstveno odnose na ažuriranje postojeće i izradu nedostajuće planske dokumentacije nižeg reda (DUP-ova, UP-ova i LSL-a),
- vršiti revitalizaciju postojećeg graditeljskog fonda, a naročito objekata tradicionalne arhitekture i stambenog fonda u Istorijskom jezgru Cetinja, zbog njihove ambijentalne, graditeljske i turističke vrijednosti, očuvanja kulturnog identiteta,
- unaprijediti mrežu komunalne infrastrukture (vodosnadbijevanje, odvođenje i tretman otpadnih voda, elektro snadbijevanje, TT mreža),
- vršiti izgradnju nedostajuće i rekonstrukciju i održavanje postojeće putne mreže,

- uraditi prenamjenu i aktiviranje postojećih privrednih zona (kompleksi OBOD-a),
- za potrebe primjene GIS tehnologije i stvaranja informacione baze podataka o prostoru potrebno je nastaviti saradnju sa nadležnim državnim organima.

Takođe, potrebno je sprovoditi nove zakonske odredbe, a naročito odredbe koje se odnose na uređivanje građevinskog zemljišta, kako u dijelu pripreme za komunalno opremanje, tako i u dijelu komunalnog opremanja građevinskog zemljišta.

ANEX 7
IZVJEŠTAJ O STANJU UREĐENJA PROSTORA U 2017.GODINI
ZA OPŠTINU DANILOVGRAD

1. UVOD

Osnov za donošenje ovog Izvještaja sadržan je u odredbama člana 14 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata („Sl.list CG“, broj 64/17) i isti je rezultat podataka koje posjeduju organi lokalne uprave kao i podataka pribavljenih od strane javnih preduzeća i ustanova koje učestvuju u realizaciji određenih segmenata uređenja prostora, te predstavlja sveobuhvatni prikaz stanja prostora opštine Danilovgrad.

1.1. Sadržina izvještaja

U skladu sa Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata i Uputstvom o bližem sadržaju izvještaja o stanju uređenja prostora lokalne samouprave, izvještaj sadrži sledeća poglavlja:

- Uvod
- Analiza sprovođenja planskih dokumenata
- Sprovedene mjere i njihov uticaj na upravljanje prostorom i njegovu zaštitu
- Podaci o izgrađenim objektima uključujući i objekte izgrađene suprotno zakonu
- Zahtjevi korisnika prostora
- Predlog mjera za unapređenje politike uređenja prostora

1.2. Realizacija obaveza i aktivnosti po osnovu izvještaja za prethodnu godinu

Prema Izvještaju o stanju uređenja prostora za 2016. godinu donesen je Program Uređenja prostora za 2017. godinu te su u skladu sa istim tekle aktivnosti u ovom izvještajnom periodu. Izvještaj o stanju uređenja prostora za 2017.godinu, shodno predlogu mjera iz izvještaja od prethodne godine, kao i shodno Programu uređenja prostora za ovu godinu, kao prioritetni zadatakje prepoznao aktivnosti na izradi planske dokumentacije, prema smjernicama iz PUP-a.
PUP-om opštine Danilovgrad je istaknut značaj izrade planske dokumentacije za područja koja, u ranijem periodu, nijesu planski razrađivana ili se radi o planovima starijeg datuma, te se shodno tome, u 2017. godini nastavilo sa aktivnosti na izradi planske dokumentacije, posebno planske dokumentacije za prostore koji nijesu razrađivani planovima detaljnije razrade.
Prostorno urbanistički plan je osnovni razvojni dokument opštine Danilovgrad kojim su date smjernice i mjere za realizaciju plana:

- smjernice etapnog razvoja, smjernice za prostornu organizaciju i izradu detaljnih urbanističkih planova (DUP), urbanističkih projekata (UP) i lokalnih studija lokacije (LSL), smjernice za izgradnju na područjima za koja se ne predviđa donošenje detaljnog urbanističkog plana, urbanističkog projekta ili lokalne studije lokacije i definisane smjernice za gradnju na područjima za koja se ne predviđa izrada planova detaljne razrade.

Pri tome Prostorno urbanistički plan daje usmjerenja za ravnomjerniji teritorijalni razvoj, racionalnu organizaciju, rezervaciju i zaštitu prostora, unaprjeđenje kvaliteta življenja, povećanje dostupnosti disperzne mreže naselja, ravnomjernijisocioekonomski razvoj, a posebno razvoj ruralnog područja i obezbjeđenje uslova za uređenje i izgradnju prostora i naselja, promociju, aktiviranje i odgovorno upravljanje raspoloživim prirodnim i stvorenim resursima, životnom sredinom i kulturnim dobrima, zaštitu naselja i zemljišta od poplava,

zaštitu podzemnih voda u regionu radi vodosnabdijevanja stanovništva, zaštitu od zemljotresa, zaštitu javnog interesa, područja i objekata od javnog interesa, identifikaciju i zaštitu javnih dobara i drugo.
U okviru poslova na praćenju izrade i donošenja prostorno planske dokumentacije u toku 2017. godine donesen je Konkurs za urbanističko-arhitektonsko idejno rješenje poslovnog objekta u zahvatu Detaljnog urbanističkog plana „Danilovgrad - Centar“, na katastarskim parcelama broj 510/2, 510/4, 510/8, 510/9 i 510/10, KO Danilovgrad u Danilovgradu.

Vezano za navedeni Konkurs Sekretarijat za urbanizam, komunalne, stambene poslove, saobraćaj i zaštitu životne sredine Opštine Danilovgrad, kao nosioc pripremnih poslova, je sproveo sve potrebne procedure za donošenje istog, a u skladu sa Pravilnikom o načinu i postupku sprovođenja javnog konkursa ("Službeni list Crne Gore, broj 55/13, 38/14, 36/16 i 45/16"). Pri tome se kao Osnovni cilj Konkursa ogledao u izboru najboljeg i najcjelishodnijeg idejnog urbanističko-arhitekonskog rješenja koje je svojim konceptom ponudilo skladnu urbanističko-arhitektonsku cjelinu sa kvalitetno definisanim funkcijama.Takođe, novonastalo rješenje je u skladu sa najsavremenijim standardima i tretira potrebe energetske efikasnosti uz primjenu alternativnih izvora energije.

Takođe, u okviru poslova na izradi i donošenju prostorno planske dokumentacije u toku 2017. godine započete su aktivnosti na donošenju Izmjena i dopuna Detaljnog urbanističkog plana „Spuž“, kao i izmjena i dopuna Prostorno urbanističkog plana Opštine Danilovgrad u dijelu GUR-a Danilovgrada i GUR-a Spuža u Danilovgradu. U tom smislu donijeta je Odluka o izradi izmjena i dopuna DUP-a “Spuž”(“Sl.list CG-Opštinski propisi”, br.21/17), kao i Izmjene i dopune Prostorno urbanističkog plana Opštine Danilovgrad u dijelu GUR-a Danilovgrada i GUR-a Spuža u Danilovgradu (“Sl.list CG-Opštinski propisi”, br.12/17), kao i Odluka o izmjeni Odluke o izradi izmjena i dopuna Prostorno urbanističkog plana Opštine Danilovgrad u dijelu GUR-a Danilovgrada i GUR-a Spuža u Danilovgradu (“Sl.list CG-Opštinski propisi”, br.43/17).

Vezano za ove izmjene PUP-a, donijet je Nacrt ovog planskog dokumenta koji je urađen od obrađivača „MonteCEP” dsd, iz Kotora i isti je u fazi davanja mišljenja od strane Ministarstva održivog razvoja i turizma.
U 2017. godini aktivno je rađeno na komunalnom opremanju građevinskog zemljišta, kako u dijelu pripreme za komunalno opremanje tako i u dijelu izgradnje objekata i uređaja komunalne infrastrukture, kao jednom od uslova za blagovremenu i adekvatnu realizaciju planova, u cilju usmjeravanja gradnje na područja za koja je planovima predviđena.
Uređivenje građevinskog zemljišta se uglavnom svodi na primarnu infrastrukturu (vodovod, kanalizacija, elektro instalacije i saobraćajnice).

Cilj je da se kroz racionalno korištenje prostora i zaštitu životne sredine razvije putna mreža i postigne bolja integracija prostora što je višegodišnji problem u opštini Danilovgrad. Realizacija donesenih planskih dokumenata je najzahtjevnija u saobraćajnoj infrastrukturi, jer postupci eksproprijacije dugo traju, a investicije su skupe.

Napominjemo da su se na sajtu nosioca pripremnih poslova na izradi i donošenju planskih dokumenata, odnosno sajtu Opštine Danilovgrad, a shodno Zakonu uređenju prostora i izgradnji objekata, redovno ažurirale odluke o donošenju planova, objavljivali podaci u vezi uređenja prostora opštine Danilovgrad, a takođe i podaci o izdatim urbanističko-tehničkim uslovima, građevinskim i upotrebnim dozvolama, kako bi isti bili dostupni svim građanima.

2. ANALIZA SPROVOĐENJA PLANSKIH DOKUMENATA

2.1. Organizacija, korišćenje i namjena prostora po planskim dokumentima lokalne samouprave

Pod planiranjem prostora podrazumijeva se utvrđivanje namjene i korišćenja prostora donošenjem prostornih i urbanističkih planova kao i praćenje njihovog ostvarivanja.
Prostor opštine Danilovgrad, planiran je PUP-om opštine Danilovgrad, po hijerarhiji najvažniji lokalni planski dokument.
Svi ostali lokalni planski dokumenti su planovi nižeg reda (DUP, UP i LSL), izrađuju se u skladu sa smjernicama iz PUP-a i detaljno razrađuju uslove gradnje i uređenja pojedinih zahvata u prostoru naročito u odnosu na njihovu namjenu, položaj, veličinu, opšte smjernice, oblikovanja i način priključivanja na javnu, komunalnu i drugu infrastrukturu te određuju mjere za zaštitu prirodnih i drugih vrijednosti propisanih Zakonom.
Tokom izrade svih planskih dokumenata posebna pažnja posvećuje se planiranju građevinskih područja naselja, racionalnom korišćenju poljoprivrednog zemljišta, odnosno onemogućavanju korišćenja kvalitetnog zemljišta u ne poljoprivredne svrhe, zaštiti vodoizvorišta, šuma, prirodnih i kulturnih dobara, te realizaciji mjera zaštite prostora i problematici odlaganja otpada.
Iz navedenog proizilazi da organizacija, korišćenje i namjena prostora opštine Danilovgrad je usklađena kroz do sada usvojena planska dokumenta, te se na istima, a u skladu sa postojećim potencijalima i prioritetima razvoja, bazira razvoj opštine i unapređuje kvalitet života građana.
Prostorni plan opštine Danilovgrad („Sl. list RCG - opštinski propisi“, br. 24/07) donesen je 2007. godine, u površini od 501 km² i istim su uvažene geografske, ambijentalne i funkcionalne cjeline opštine, te definisane zone od prioritetnog značaja za razvoj ove opštine.
Opština Danilovgrad je 2008. godine donijela Generalni urbanistički plan Danilovgrada („Sl. list CG - opštinski propisi“, br.31/08) u površini od 841,5 ha. Urađen je na nivou detaljnog urbanističkog plana i na osnovu njega je moguće izdavanje zakonom propisane dokumentacije za građenje objekata.
Organizacija prostora u okviru Generalnog urbanističkog plana Danilovgrad je zasnovana na formiranju jedinstvenog naselja i uspostavljanju urbanističkog reda u okviru jasno definisanih zona. U planu su definisane pretežne namjene, kao i mogući sadržaji i funkcije koji se u okviru pretežne namjene mogu javiti, pri čemu se postiže maksimalna fleksibilnost u prostoru.
Lokalna studija lokacije, za područje za koje nije predviđena izrada detaljnog urbanističkog plana i urbanističkog projekta, donesena je u skladu sa članom 28 Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata i odnosi se na Lokalnu studiju lokacije za kat. parcele br. 1147 i 1148 KO Jastreb „Far Mont“ („Sl. list CG - opštinski propisi“, br. 31/09), koja obuhvata prostor površine 12.060 m², čija je namjena proizvodnja, konfekcionisanje ljekova, otkup i prerada ljekovitog i aromatičnog bilja, šumskih plodova, kao i savremeni distributivni centar.
Prostorno urbanističkim planom Opštine Danilovgrad („Sl. list CG-opštinski propisi“ br. 12/14), kao lokalnim planskim dokumentom najvećeg reda su određeni ciljevi i mjere prostornog i urbanističkog razvoja opštine.
Detaljni urbanistički plan “Danilovgrad - Centar”, („Službeni list Crne Gore-opštinski propisi“, broj 29/15) obuhvata prostor površine 57 ha.
Detaljni urbanistički plan „Ostrog-Glava Zete”, („Službeni list Crne Gore-opštinski propisi“, broj 39/15) obuhvata prostor površine 145 ha.
Detaljni urbanistički plan „Spuž”, („Službeni list Crne Gore-opštinski propisi“, broj 39/15) obuhvata prostor površine 49 ha.

Lokalna studija lokacije na kat.parceli br. 1950 KO Glavica u Danilovgradu, za vjerski objekat Hram „Sveta Petka“, (“Sl.listu Crne Gore - opštinski propisi”, br. 39/15) obuhvata prostor površine 3.640m2.
Konkurs za urbanističko-arhitektonsko idejno rješenje poslovnog objekta u zahvatu Detaljnog urbanističkog plana „Danilovgrad - Centar“, na katastarskim parcelama broj 510/2, 510/4, 510/8, 510/9 i 510/10, KO Danilovgrad u Danilovgradu.

2.2. Realizacija Programa uređenja prostora

U skladu sa Programom uređenja prostora opštine Danilovgrad za 2017. godinu u izvještajnom periodu iz oblasti razvoja infrastrukture realizovane su sledeće aktivnosti:
Iz oblasti razvoja putne infrastrukture realizovane su aktivnosti:

- Izvršeno asfaltiranje 5.200 m^2 dionice puta Luke – Gostilje. Vrijednost radova 80.000,00 eura,
- Izvršena rekonstrukcija Magistrala - Banova gomila - Klikovače. Vrijednost radova 60.000,00 eura,
- Izvršeno asfaltiranje 5 km lokalnih i nekategorisanih puteva. Vrijednost radova 230.000,00 eura,
- Izvršena sanacija dijela puteva sa asfaltnom kolovoznom površinom u svim mjesnima zajednicama na području opštine Danilovgrad. Vrijednost radova 113.000,00 eura,
- Izvršeno nasipanje dijela puteva sa makadamskim kolovozom. Utrošeno 3.200 m^2 pjeskovito-šljunkovitog materijala. Vrijednost radova 44.000,00 eura;
- Izvršen proboj dijela puteva u Slatini, gornjem Zagaraču, Ržištima i Plani. Vrijednost radova 16.500,00 eura,
- U završnoj fazi radovi na izgradnji saobraćajnice Ljutotuk-Bjelova-Kruščica-Stankovići. Vrijednost radova 350.000,00 eura,
- U završnoj fazi izrada i revizija projekta rekonstrukcije mosta „Radovan Pavićević“ na rijeci Zeti u Danilovgradu. Vrijednost projektantskih usluga i revizije 55.000,00 eura,
- Raspisan tender i odabran najpovoljniji izvođač za asfaltiranje 4.400 m^2 puta Luke-Gostilje. Vrijednost radova 77.000,00 eura,
- Raspisan tender i odabran najpovoljniji izvođač za asfaltiranje 1,1 km lokalnih puteva. Vrijednost radova 50.000,00 eura.

Iz oblasti vodosnabdijevanja realizovane aktivnosti su:

- Pristupilo se izgradnji distributivne vodovodne mreže za naselje Donji Zagarač. Projekat obuhvata izgradnju oko 10,5km distributivne vodovodne mreže sa izgradnjom šahtova i ugradnjom oko 180 vodomjera. Do sada je položeno oko 6,5km cjevovoda različitih profila (PEVG DN 160mm, PEVG DN 110mm, PEVG DN 63mm), dok je vrijednost ugovorenih radova 200.201,59 eura;
- Pristupilo se izgradnji vodovoda za sela Đeđezi i Mokanje. Projektom je predviđena izgradnja oko 6,5km cjevovoda, sa dva rezervoara zapremina po 50m^3 i 18m^3. Položena je cjelokupna trasa cjevovoda u dužini od oko 6,5km (1.500m cjevovoda PEVG DN 90mm od postojećeg rezervoara Milati do novog rezevoara Mokanje;

150m distributivnog cjevovoda PEVG DN 75mm i 2.650m distributivnog cjevovoda PEVG DN 63mm od novog rezervoara Mokanje prema naselju; 1.500m cjevovoda PEVG DN 75mm od novog rezervoara Mokanje do novog rezervoara Đeđezi; 740m distributivnog cjevovoda PEVG DN 63mm od novog rezervoara Đeđezi), dok su radovi na izgradnji rezervoara u završnoj fazi. Vrijednost ugovorenih radova 107.211,27 eura;

- Iskopano i položeno 655,71m glavnog PEVG cjevovoda DN 110mm naselja Velje Brdo, dok je završena i montaža kraka PEVG DN 110mm u dužini od 215,10m, kraka PEVG DN 90mm u dužini od 116,13m i kraka PEVG DN 75mm u dužini od 237,89m. Vrijednost do sada izvršenih radova oko 50.000,00 eura, dok je ukupna vrijednost I faze radova 100.000,00 eura. Učesnici u finansiranju su Opština Danilovgrad, Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja, "Vodovod i kanalizacija" doo Podgorica i " Vodovod i kanalizacija " doo Danilovgrad, kao i mještani;
- Izvršena revitalizacija kaptažne građevine na izvorištu Smokovnik u Vražegrmcima, vrijednost radova 19.753,65 eura;
- Urađen Glavni projekat zona sanitarno-tehničke zaštite na izvorištu "Oraška jama" vrijednosti 4.284,00 eura;
- Izvršeno ispitivanje toka voda iz ponora u Veljem Polju, a u sklopu izrade Glavnog projekta za izradu zona sanitarno-tehničke zaštite za izvorište "Oraška jama". Obilježavanje podzemnih voda izvršeno specijalnim traserom, koji se standardno koristi za ovu vrstu opita. Ovim opitom nedvosmisleno je pokazana povezanost između ponora u Veljem polju i povremenog izvora "Begova jama". Na osnovu navedenog ispitivanja se može precizno povući granica između sliva ponora u Veljem polju i sliva rijeke Sušice, koja gravitira prema "Oraškoj jami";
- Pristupilo se rekonstrukciji cjevovoda u naselju Međice, položeno oko 1600m cjevovoda PEVG DN 63mm i oko 1500m priključnom cjevovodu PEVG ø3/4", izgrađene su i tri šahte za smještaj vodomjera. Vrijednost radova oko 8.500,00 eura;
- Izvršena rekonstrukcija cjevovoda u naselju Đoka Kovačevića, u dužini od oko 100m, dok je položen i cjevovod PEVG DN 110mm, kao i u naselju Glavica, gdje je ugrađeno oko 300m cjevovoda PEVG DN 75mm sa izgradnjom dvije šahte za smještaj vodovodnih armatura. Vrijednost radova oko 6.300,00 eura;
- Izgrađen cjevovod u naselju Grlić dužine 350m novog cjevovoda PEVG DN 63mm, kao i u Novom Selu, gdje je izgrađeno oko 200m novog cjevovoda PEVG DN 63mm. Vrijednost navedenih investicija iznosi oko 3.500,00 eura;
- Izgrađen priključak za crkvu u naselju Gornji Martinići. Radovi su izvedeni prema Idejnom rješenju razvodnih distributivnih cjevovoda urađenom od strane „Vodovod i kanalizacija" doo Danilovgrad. Iskopano oko 600m kanalskog rova i položeno 200m cjevovoda PEVG DN 6/4", 200m cjevovoda PEVG ø5/4" i 200m cjevovoda PEVG ø1". Urađena je i ukrasna česma pored ograde crkve sa klupom. Navedeni radovi su donacija vrijednosti 5.000,00 eura;
- Izvršen iskop drenažnog kanala u Spužu, nabavka i ugradnja krupnog tampona, nabavka i ugradnja PVC cijevi, zatrpavanje drenažnih kanala, čišćenje ostalih odvodnih kanala itd., vrijednosti 2.621,00 eura.

Iz nadležnosti „Crnogorskog elektrodistributivnog sistema“d.o.o. realizovane su sledeće aktivnosti:

- U visoko naponsku i nisko naponsku elektro mrežu ugrađeno 6.050 metara kabla i postavljena 122 stuba;
- Pristupilo se izvođenju radova na izgradnje trafostanice STS „Frutak 3“, snage 160 kVA, sa dužinom trase kabla 885 m. Vrijednost investicije iznosi 40.000,00 eura;

Iz oblasti komunalne infrastrukture realizovane su sledeće aktivnosti:

- Završeni radovi na rekonstrukciji Gimnazije “Petar I Petrović Njegoš” u Danilovgradu kroz projekat energetske efikasnosti u javnim zgradama, koji zajednički realizuju Ministarstvo ekonomije i Njemačka banka za razvoj. Vrijednost investicije 753.000,00 €;
- Završeni radovi na rekonstrukciji JPU “Irena Radović” u Danilovgradu, kroz projekat energetske efikasnosti u javnim zgradama koji zajednički realizuju Ministarstvo ekonomije i Njemačka banka za razvoj. Vrijednost investicije 375.000,00 €;
- Projekat uređenja desne obale Zete ispod gradskog mosta realizuje se predviđenom dinamikom u ovom izvještajnom periodu.

Navedeni prostor uz obalu Zete površine 6.836 m^2 dobija obrise ambijenta koji pruža mogućnost građanima da iskoriste sve njegove potencijale kroz razne kulturne raznovrsnosti i stvara uslove za rekreaciju izlete i ostale društvene aktivnosti. Ukupna vrijednost investicije 359.000 €;

- Završeni radovi na rekonstrukciji sprata Centra za kulturu površine cca 600 m² sa pripadajućim sadržajima. Osim pomoćno-tehničkih prostorija, obezbijeđen je prostor za gradsku biblioteku sa čitaonicom i internet centrom, multimedijalnu salu, kancelarije i ostale sadržaje. Ukupna vrijednost investicije 220.000 €;
- Završeni radovi na rekonstrukciji objekta Centra za dnevni boravak djece sa smetnjama u razvoju i odraslih lica sa invaliditetom. Objekat je površine 310 m^2, dok je vrijednost investicije oko 190.000,00 €;
- Završeni radovi na Gradskom vešeraju, odnosno adaptirane prostorije za potrebe gradskog vešeraja, nabavljena neophodna oprema i obučena lica sa invaliditetom za rad u gradskom vešeraju. Vrijednost investicije oko 65.000,00 eura;
- Završeni radovi na rekonstrukciji i opremanju kuhinje Vrtića “Irena Radović” u Danilovgradu. Sredstva su obezbijeđena kroz donaciju Vlade Japana u iznosu od 59.000,00 €;
- Izvršena sanacija Spomenika na Lazinama i prilazne staze, u okviru sprovođenja konzervatorskih mjera na spomenicima, koje realizuje Ministarstvo kulture, odnosno Uprava za zaštitu kulturnih dobara, kroz Program zaštite i očuvanja kulturnih dobara. Vrijednost investicije 30.000,00 eura.
- Završeni radovi na parkingu kod JU Centar za kulturu, izvršeno mašinsko skidanje postojeće podloge, nabavka i ugradnja betonskih ivičnjaka, nabavka i valjanje tampona, postavljanje armaturnih mreža i betonske ploče. Vrijednost radova 4.948,00 eura;
- Završeni radovi na trotoaru kod JU Centar za kulturu i Doma zdravlja „Dimitrije Dika Marenić“, izvršeno rušenje, uklanjanje i izrada betonskih javnih površina, armiranje armaturnom mrežom, betoniranje, izrada postolja za skulpture i postavljanje istih,

nabavka i nasipanje zemljanog sloja na površinama u užem gradskom jezgru. Vrijednost radova 4.798,00 eura;
- Izvršno uređenje sportske hale, odnosno farbanje unutrašnjih zidova i plafona, struganje i adaptacija oštećenih zidova i plafona, sanacija vibrirajućeg parketa sa hoblovanjem i lakiranjem, zamjena oštećenih horizontalnih i vertikalnih i pocinčanih oluka itd. Vrijednost radova 4.984,00 eura;
- Izvršeni radovi na mostu u Bandićima, odnosno uklanjanje oštećenog kamenog zida, vađenje temelja, šalovanje, armiranje, betoniranje temeljne stope potpornog zida i zidanje kamenog zida u špar betonu. Vrijednost investicije 3.749,00 eura;

Iz oblasti privrede i održivog razvoja realizovane su, između ostalog, i sledeće aktivnosti:
- Održana je u Danilovgradu 32. sjednica Nacionalnog savjeta za održivi razvoj, klimatske promjene i integralno upravljanje obalnim područjem kojom je predsjedavao Filip Vujanović, predsjednik Crne Gore i predsjednik Nacionalnog savjeta. Ovom prilikom je predstavljeno iskustvo Opštine Danilovgrad, kao pilot opštine održivog razvoja na lokalnom nivou;
- Održana velika građanska akcija sadnje kod stadiona „Braće Velašević“ i kod Osnovne škole „Vuko Jovović“. Projekat je realizovala NVO Forum MNE, uz partnerski odnos sa Opštinom Danilovgrad. Zasađeno je 80 sadnica viskoh od 2,5 – 3 metra. Akciju su podržali zaposleni u lokalnoj upravi, predstavnici mjesih zajednica, veliki broj đaka, volontera, donatora i građana Danilovgrada;
- Opština Danilovgrad, gašenjem javne rasvjete na Bulevaru, pridružila se globalnoj akciji – Sat za planetu, u kojoj učestvuju gradovi širom svijeta gašenjem svijetla na 60 minuta, čime se ukazuje na značaj aktivnosti usmjerenih na očuvanje životne sredine;
- U Opštini Danilovgrad, u okviru II Green Montenegro International Film Fest-a, održano je predavanje na temu zaštite životne sredine i ekologije, te ukazano na značaj Festivala. Prisutnima se obratila Ivana Vojinović, generalna direktorica Direktorata za životnu sredinu u Ministarstvu održivog razvoja i turizma i šefica Radne grupe za pregovaračko poglavlje 27 i u okviru sadržajnog izlaganja prisutnima približila ovo poglavlje, koje čini značajan dio pravne tekovine EU i podpoglavlja istog;
- Održan sastanak privrednika iz regije Pulja, Italija i privrednika iz opštine Danilovgrad, što je bila prilika da privrednici razmijene informacije o poslovanju i stvore uslove za dalju saradnju;
- Održan sastanak predstavnika Investiciono razvojnog fonda Crne Gore, sa privrednicima koji posluju na teritoriji opštine Danilovgrad, kao i mladim ljudima zainteresovanim za pokretanje sopstvenog poslovanja. Prezentovane su investicione aktivnosti i uslovi finansijske podrške IRF-a. Prezentacija je imala za cilj da se kreditne linije kojima raspolaže IRF, odnosno uslovi i pogodnosti koje isti pruža, približe privrednom sektoru, kao i mladim ljudima, za koje su utvrđene dodatne pogodnosti, a sve u cilju lakšeg započinjanja sopstvenog biznisa;
- Održan IV Sajam poljoprivrednih proizvoda na Sinjajevini u okviru realizacije IPA projekta „Revitalizacija Sinjajevine” koji zajednički sprovode opštine Danilovgrad, Mojkovac, Kolašin, Žabljak i Šavnik;
- Nastavljeno sa pružanjem podrške poljoprivrednim proizvođačima, kroz aktivnosti Opštine i Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja u segmentu premija za otkup mlijeka, zatim u stočarskoj i ratarskoj proizvodnji, voćarstvu, usluga besplatne žetve,

ugradnje solarnih sistema na katunima, itd.
- Potpisano 5 Ugovora u okviru IPARD Like II programa, ukupne vrijednosti 794.730,68 eura;
- Nastavljene aktivnosti u oblasti energetske efikasnosti. U toku je izrada Plana energetske efikasnosti za 2018. godinu. Učestovalo se na seminarima iz oblasti energetske efikasnosti i obnovljivih izvora energije. Završena obuku za Informacioni sistem energetske efikasnosti, kao i kurs iz oblasti zelene gradnje, na osnovu kojeg je stečen i sertifikat.

Iz oblasti rada komunalne policije realizovane su sledeće aktivnosti:
- Završeno 60 predmeta;
- U toku 17 predmeta;
- Drugostepeni organ trenutno odlučuje u 4 predmeta.
- Prinudnim putem izvršeno 11 rješenja. Istim uklonjen jedan privremeni objekat, odnosno 10 pomoćnih objekata.

Radom službenika ove službe intervenisalo se na oko 9.000 m^2 državnog zemljišta, koje je bilo zauzeto, odnosno uzurpirano od strane NN lica. U pitanju su lokaliteti zagaračkih i novoselskih komunica i naselje Grbe. Sa lokaliteta Gostiljske Lokve, Podvraće i Bare Šumanovića uspješno je spriječen nelegalan odvoz šljunka. Rad na sprječavanju razvoja tzv. sive ekonomije, riječ je o zabrani prodaje na javnim površinama (trotoarima, vozilima i sl.). U 5 slučajeva preventivnog djelovanja spriječeno je stvaranje divljih deponija u mjestima Komunice, Donje Zagarače i Veleta. Sve zatečene deponije su uklonjene u saradnji sa preduzećem „Komunalno“ doo Danilovgrad. U cilju sprovođenja Zakona o buci (nadležnost isključivo komunalnog policajca) službenici ove službe su u više navrata vršili kontrole radnog vremena i pokušavali na taj način da spriječe buku iz ugostiteljskih objekata usled emitovanja muzike jače od dozvoljenog ali ovo nije dalo rezultate sa kojima bi bili u potpunosti zadovoljni.
U dijelu sprovođenja Zakona o održavanju stambenih zgrada komunalni inspektor je odgovorio na sve zahtjeve stanara, tako da su svi ti zahtjevi prihvaćeni i postepeno rješavani. Radilo se o usmenim zahtjevima i zahtjevima putem telefona jer se na taj način skraćivala procedura, kako bi se ispunil interesi svih stanara u postupcima. U dijelu sprovođenja ovog zakona, problem koji je otežavao naš rad jeste taj što još uvijek nije u dovoljnoj mjeri razvijena svijest stanara da u okviru svojih stambenih zgrada moraju organizovati Savjet stanara. Službenici komunalne policije su nekoliko puta intervenisali i zbog emitovanja prekomjerne buke koja nastaje usled rada određenih mašina, kao i emitovanja prašine koja zagađuje okolinu. Postupajući po zahtjevu stranaka, komunalni inspektori su izlazili na lice mjesta, konstatovali činjenično stanje te o tome obavještavali ekološkog inspektora, sa kojim smo u proteklom periodu zasnovali i više nego dobru saradnju.
Kada su u pitanju javne površine izvršeno je 37 inspekcijskih kontrola, u okviru 33 privredna subjekta, koje obuhvataju sačinjene zapisnike, donešena Rješenja, zapisnike postupanja po rješenjima, obavještenja i izdavanje prekršajnih naloga.
Takođe, službenici komunalne policije/odjeljenja za inspekcijski nadzor, pored prethodno navedenog vrše inspekcijske kontrole u cilju sprječavanja vanpijačne prodaje, u okviru kojih je na osnovu sastavljenih zapisnika i na osnovu istih donešenih Rješenja, procesuiralo i uklonilo 14 vanpijačnih prodavaca.
Kada su u pitanju objekti privremenog karaktera izvršene su 34 inspekcijske kontrole, prilikom kojih je sastavljeni zapisnici, a na osnovi kojih su donešena Rješenja. Subjektima kontrole uručena su 33 obavještenja kojima su najavljene inspekcijske kontrole po pitanju

produženja Rješenja za lokaciju. Zakazane kontrole se odnose na postupanja po već postojećim Rješenjima.
Izdati prekršajni nalozi:

- Nepropisno odlaganje komunalnog otpada: 1 (30,00€);
- Uništavanje komunalne infrastrukture: 1 (500,00€);
- Eksploatacija šljunka bez odobrenja: 1 (1.500,00€);
- Nepostupanje po Rješenju - javna površina: 4 (640,00€ ukupno);
- Vanpijačna prodaja: 3 (110,00€ ukupno);

U prethodnom periodu izvršeno je oko 80 kontrola na lokalnim i nekategorisanim putevima, kao i 2 prinudna izvršenja.
U ovoj oblasti:
- Pokrenuto 6 postupaka, od kojih su 2 po službenoj dužnosti;
- U toku rješavanja su 4 predmeta;
- Urađeno je 8 zapisnika;
- Izdato je 1 Rješenje kojim je odbijen zahtjev stranke;
- Donešen 1 Zaključak o nenadležnosti;
- U 3 slučaja angažovana je agencija za utvrđivanje mogućeg zauzimanja putnog zemljišta.

Podaci o porezima na nepokretnosti (primarni i sekundarni porezi):

Donešeno rješenja poreza na nepokretnosti

FIZIČKA LICA - objekti	*8.498*
FIZIČKA LICA - zemlja	*10.935*
PRAVNA LICA	*263*

Uručeno rješenja

FIZIČKA LICA - objekti	*5.098*
FIZIČKA LICA - zemlja	*6.670*
PRAVNA LICA	*256*

Ukupna tekuća zaduženja poreza na nepokretnosti

FIZIČKA LICA - objekti	*220.066,00*
FIZIČKA LICA - zemlja	*161.098,00*
PRAVNA LICA	*202.000,00*

Naplaćeno poreza na nepokretnosti

FIZIČKA LICA - objekti	*133.283,00*
FIZIČKA LICA - zemlja	*163.616,00*
PRAVNA LICA	*202.664,00*

Prirez porezu na dohodak fizičkih lica

UKUPNO ZADUŽENJE	*336.056,00*
UKUPNO NAPLAĆENO	*327.697,00*

Članski doprinos

BROJ RJEŠENJA	*56*

UKUPNO NAPLAĆENO	*26.105,70*

Boravišna taksa

NAPLAĆENO	*18.700,00*

Naknada za puteve

BROJ RJEŠENJA	*65*
UKUPNO NAPLAĆENO	*43.973,00*

Prihodi opštinskih organa, organizacija i službi

NAPLAĆENO	*56.648,00*

Prihodi od izdavanja zemljišta i zakup

NAPLAĆENO	*19.028,00*

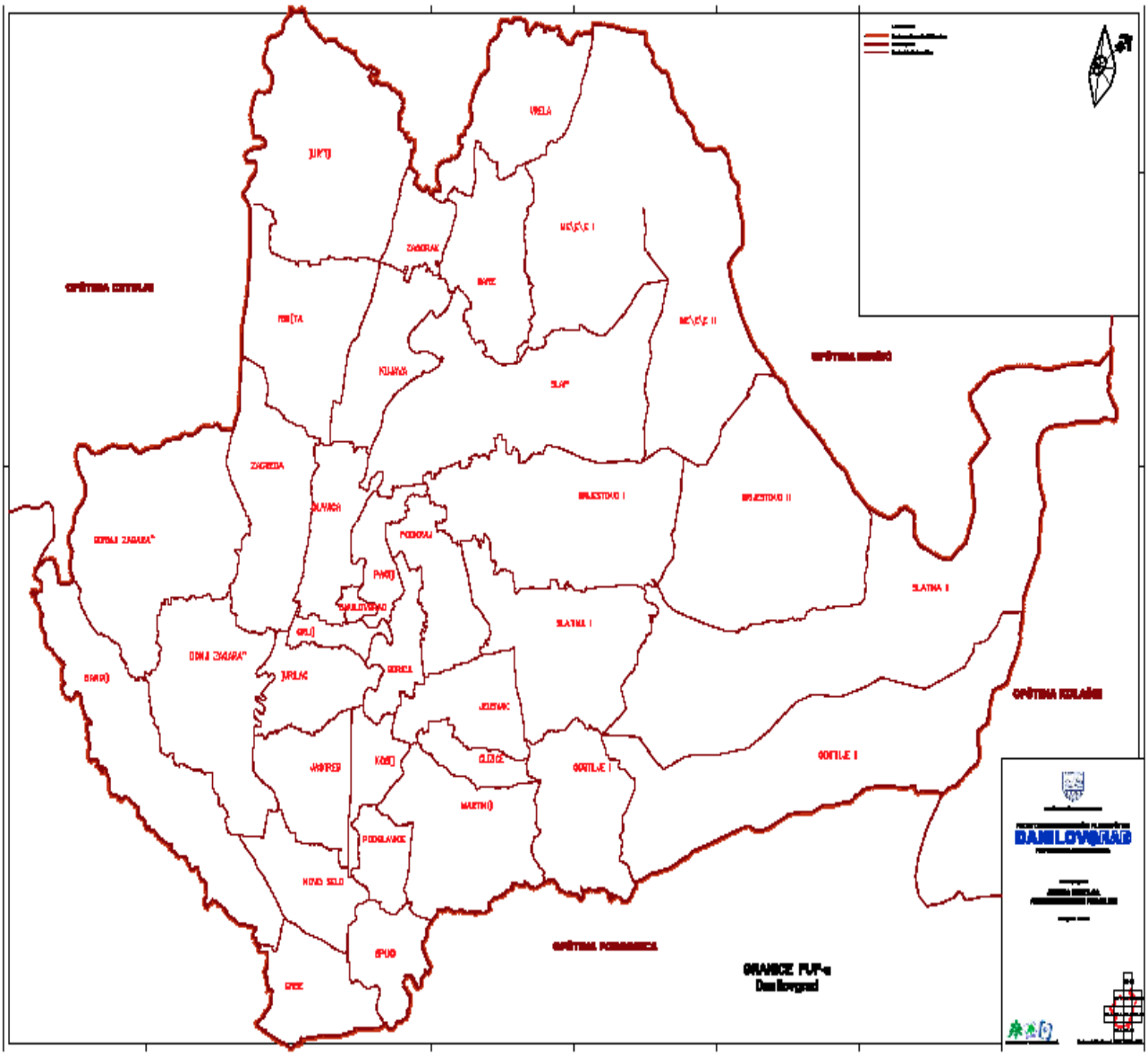
Postupak prinudne naplate poreza obuhvata sledeće radnje

Donešeno zaključaka o prinudnoj naplati	*Broj Zaključaka*	*Iznos*
Fizička lica	*11.881*	*1.487.958,00*
Pravna lica	*64*	*64.962,00*

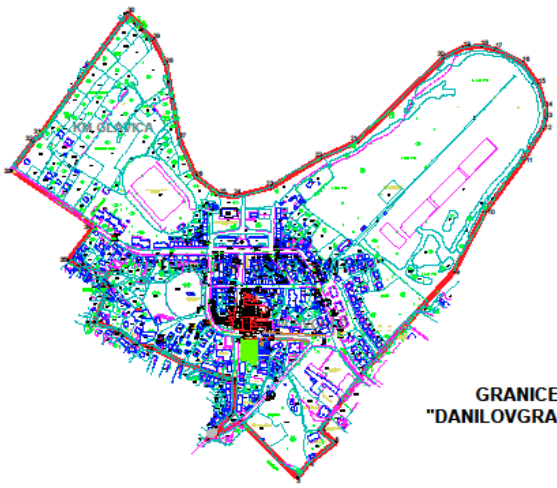
3. SINTEZNA KARTA

Sintezni prikaz granica važećih planskih dokumenata opštine Danilovgrad, odnosno sintezna karta, nalazi se u prilogu:

- granice Prostorno urbanističkog plana opštine Danilovgrad,
- granice Detaljnog urbanističkog plana „Danilovgrad Centar“,
- granice Detaljnog urbanističkog plana „Ostrog–Glava Zete”,
- granice Detaljnog urbanističkog plana „Spuž“,
- granice Lokalne studije lokacije na kat. parceli br. 1950 KO Glavica u Danilovgradu, za vjerski objekat Hram „Sveta Petka“ ,
- granice Lokalne studije lokacije za kat. parcele 1147 i 1148 KO Jastreb „Far Mont“,
- granice Izmjena i dopuna Detaljnog urbanističkog plana „Spuž“,
- granice Javnog Konkursa za urbanističko-arhitektonsko idejno rješenje poslovnog objekta u zahvatu Detaljnog urbanističkog plana „Danilovgrad - Centar“, na katastarskim parcelama broj 510/2, 510/4, 510/8, 510/9 i 510/10, KO Danilovgrad.

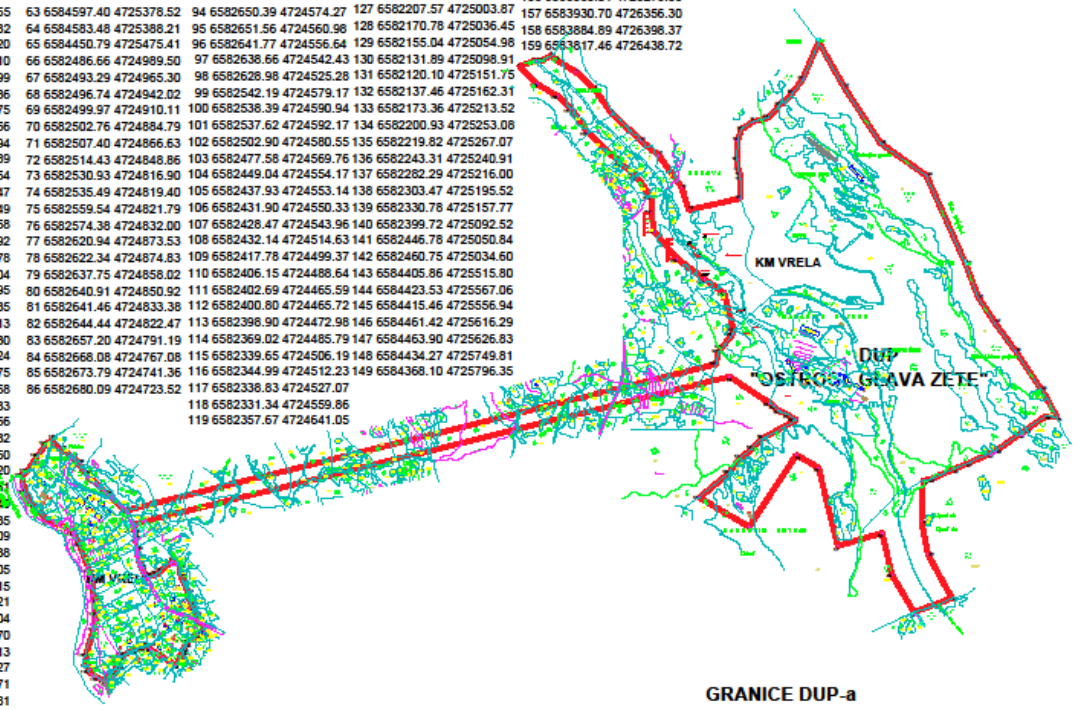

OPŠTINA CETINJE
OPŠTINA KOLAŠIN
OPŠTINA PODGORICA
GRANICE PUP-a
Danilovgrad
DANILOVGRAD

1 6591096.68 4712243.62
2 6591171.96 4712286.84
3 6591302.57 4712157.75
4 6591329.93 4712192.24
5 6591389.39 4712237.06
6 6591353.81 4712265.68
7 6591442.58 4712383.26
8 6591448.27 4712392.60
9 6591660.84 4712628.76
10 6591731.67 4712763.62
11 6591820.49 4712884.44
12 6591864.78 4712956.81
13 6591869.86 4712976.99
14 6591869.86 4713002.56
15 6591853.79 4713054.23
16 6591817.54 4713104.38
17 6591755.64 4713135.65
18 6591722.83 4713142.67
19 6591682.32 4713138.94
20 6591635.31 4713115.27
21 6591439.19 4712924.61
22 6591354.62 4712886.72
23 6591241.37 4712820.03
24 6591157.18 4712798.59
25 6591123.95 4712804.01
26 6591069.54 4712845.05
27 6591032.49 4712930.31
28 6591001.59 4713102.40
29 6590971.82 4713158.47
30 6590913.66 4713216.63
31 6590713.55 4712939.10
32 6590698.04 4712925.53
33 6590648.78 4712860.00
34 6590837.36 4712731.32
35 6590778.36 4712654.17
36 6590799.86 4712641.16
37 6590874.53 4712624.15
38 6590855.08 4712608.91
39 6590863.76 4712600.22
40 6590870.58 4712597.59
41 6590865.72 4712582.34
42 6590838.66 4712511.77
43 6590894.65 4712493.16
44 6590937.58 4712463.11
45 6590968.26 4712455.30
46 6591040.99 4712418.97
47 6591140.42 4712385.29
48 6591160.24 4712381.47
49 6591157.15 4712307.01
50 6591096.68 4712243.62
51 6591096.68 4712243.62

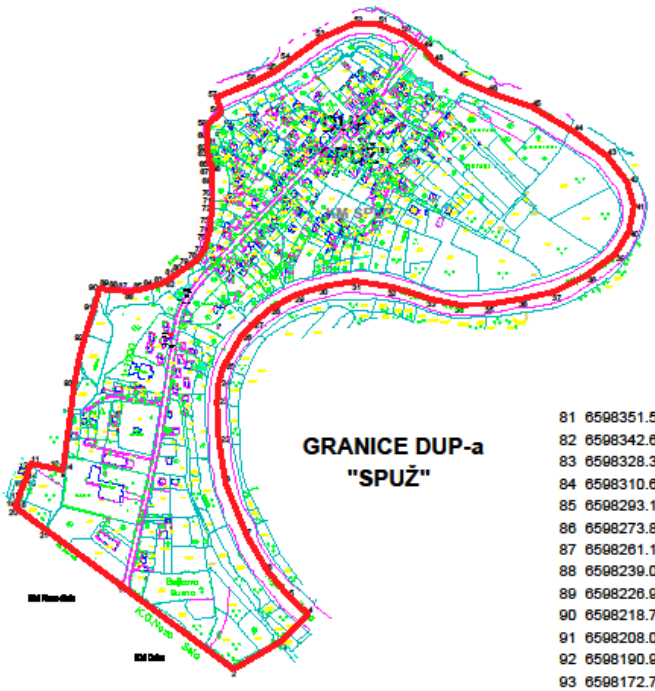
GRANICE DUP-a
"DANILOVGRAD CENTER"

1 6583759.69 4726497.84
2 6583809.51 4726515.01
3 6583817.51 4726515.81
4 6583828.64 4726513.52
5 6583865.01 4726533.14
6 6583879.93 4726517.87
7 6583945.00 4726478.94
8 6584006.41 4726422.55
9 6584061.07 4726344.32
10 6584158.93 4726252.20
11 6584218.48 4726203.10
12 6584293.43 4726097.99
13 6584317.55 4726023.86
14 6584487.94 4726062.75
15 6584487.02 4726125.56
16 6584485.52 4726143.94
17 6584480.09 4726156.89
18 6584476.17 4726191.54
19 6584477.35 4726253.47
20 6584491.49 4726290.49
21 6584530.07 4726314.58
22 6584576.09 4726326.92
23 6584615.59 4726367.78
24 6584657.82 4726408.04
25 6584692.30 4726454.95
26 6584744.12 4726577.35
27 6584827.22 4726430.13
28 6584948.22 4726243.30
29 6585098.67 4726137.24
30 6585228.63 4725846.75
31 6585269.48 4725736.58
32 6585324.85 4725652.33
33 6585392.58 4725559.56
34 6585476.40 4725434.32
35 6585528.70 4725342.50
36 6585493.51 4725346.20
37 6585429.13 4725301.51
38 6585405.81 4725285.42
39 6585330.16 4725233.35
40 6585307.89 4725223.09
41 6585235.20 4725189.38
42 6585193.51 4725173.05
43 6585113.65 4725138.15
44 6585088.70 4725133.21
45 6585082.30 4724999.04
46 6585104.39 4724889.70
47 6585183.26 4724746.13
48 6585057.82 4724701.27
49 6584985.74 4724822.71
50 6584952.51 4724960.81
51 6584807.52 4724918.11
52 6584744.10 4725175.69
53 6584671.21 4725218.22
54 6584515.45 4724981.05
55 6584351.69 4725077.49
56 6584446.73 4725156.14
57 6584483.24 4725204.61
58 6584525.22 4725237.04
59 6584555.05 4725269.69
60 6584669.10 4725332.40
61 6584641.56 4725350.74
62 6584612.20 4725364.19
63 6584597.40 4725378.52
64 6584583.48 4725388.21
65 6584450.79 4725475.41
66 6582486.66 4724989.50
67 6582493.29 4724965.30
68 6582496.74 4724942.02
69 6582499.97 4724910.11
70 6582502.76 4724884.79
71 6582507.40 4724866.63
72 6582514.43 4724848.86
73 6582530.93 4724816.90
74 6582535.49 4724819.40
75 6582559.54 4724821.79
76 6582574.38 4724832.00
77 6582620.94 4724873.53
78 6582622.34 4724874.83
79 6582637.75 4724858.02
80 6582640.91 4724850.92
81 6582641.46 4724833.38
82 6582644.44 4724822.47
83 6582657.20 4724791.19
84 6582668.08 4724767.08
85 6582673.79 4724741.36
86 6582680.09 4724723.52
87 6582696.80 4724692.25
88 6582702.71 4724669.56
89 6582730.08 4724656.85
90 6582722.46 4724645.42
91 6582691.49 4724620.27
92 6582662.66 4724600.83
93 6582659.98 4724588.97
94 6582650.39 4724574.27
95 6582651.56 4724560.98
96 6582641.77 4724556.64
97 6582638.66 4724542.43
98 6582628.98 4724525.28
99 6582542.19 4724579.17
100 6582538.39 4724590.94
101 6582537.62 4724592.17
102 6582502.90 4724580.55
103 6582477.58 4724569.76
104 6582449.04 4724554.17
105 6582437.93 4724553.14
106 6582431.90 4724550.33
107 6582428.47 4724543.96
108 6582432.14 4724514.63
109 6582417.78 4724499.37
110 6582406.15 4724488.64
111 6582402.69 4724465.59
112 6582400.80 4724465.72
113 6582398.90 4724472.98
114 6582369.02 4724485.79
115 6582339.65 4724506.19
116 6582344.99 4724512.23
117 6582338.83 4724527.07
118 6582331.34 4724559.86
119 6582357.67 4724641.05
120 6582366.29 4724695.05
121 6582364.29 4724735.93
122 6582354.46 4724777.51
123 6582356.32 4724799.67
124 6582342.41 4724840.81
125 6582309.21 4724926.84
126 6582296.07 4724964.66
127 6582207.57 4725003.87
128 6582170.78 4725036.45
129 6582155.04 4725054.98
130 6582131.89 4725098.91
131 6582120.10 4725151.75
132 6582137.46 4725162.31
133 6582173.36 4725213.52
134 6582200.93 4725253.08
135 6582219.82 4725267.07
136 6582243.31 4725240.91
137 6582282.29 4725216.00
138 6582303.47 4725195.52
139 6582330.78 4725157.77
140 6582399.72 4725092.52
141 6582446.78 4725050.84
142 6582460.75 4725034.60
143 6584405.86 4725515.80
144 6584423.53 4725567.06
145 6584415.46 4725556.94
146 6584461.42 4725616.29
147 6584463.90 4725626.83
148 6584434.27 4725749.81
149 6584368.10 4725796.35
150 6584278.95 4725863.17
151 6584202.62 4725953.39
152 6584193.42 4726015.47
153 6584193.48 4726066.37
154 6584144.79 4726134.25
155 6584092.78 4726177.13
156 6583985.01 4726278.58
157 6583930.70 4726356.30
158 6583884.89 4726398.37
159 6583817.46 4726438.72

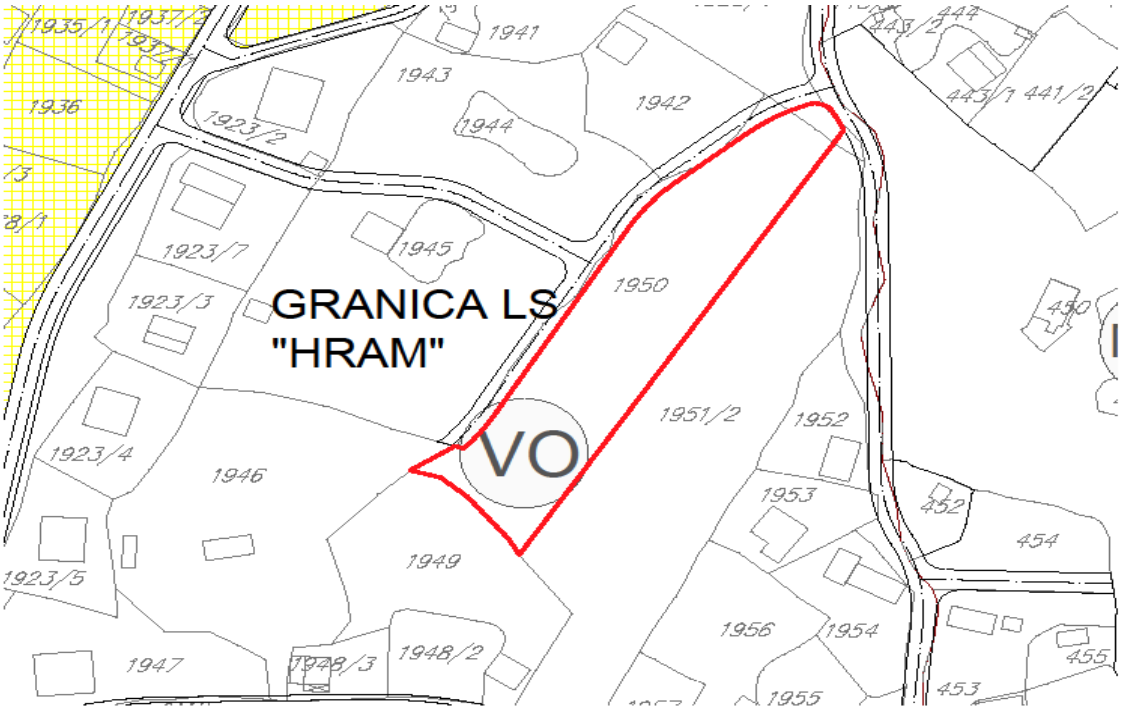

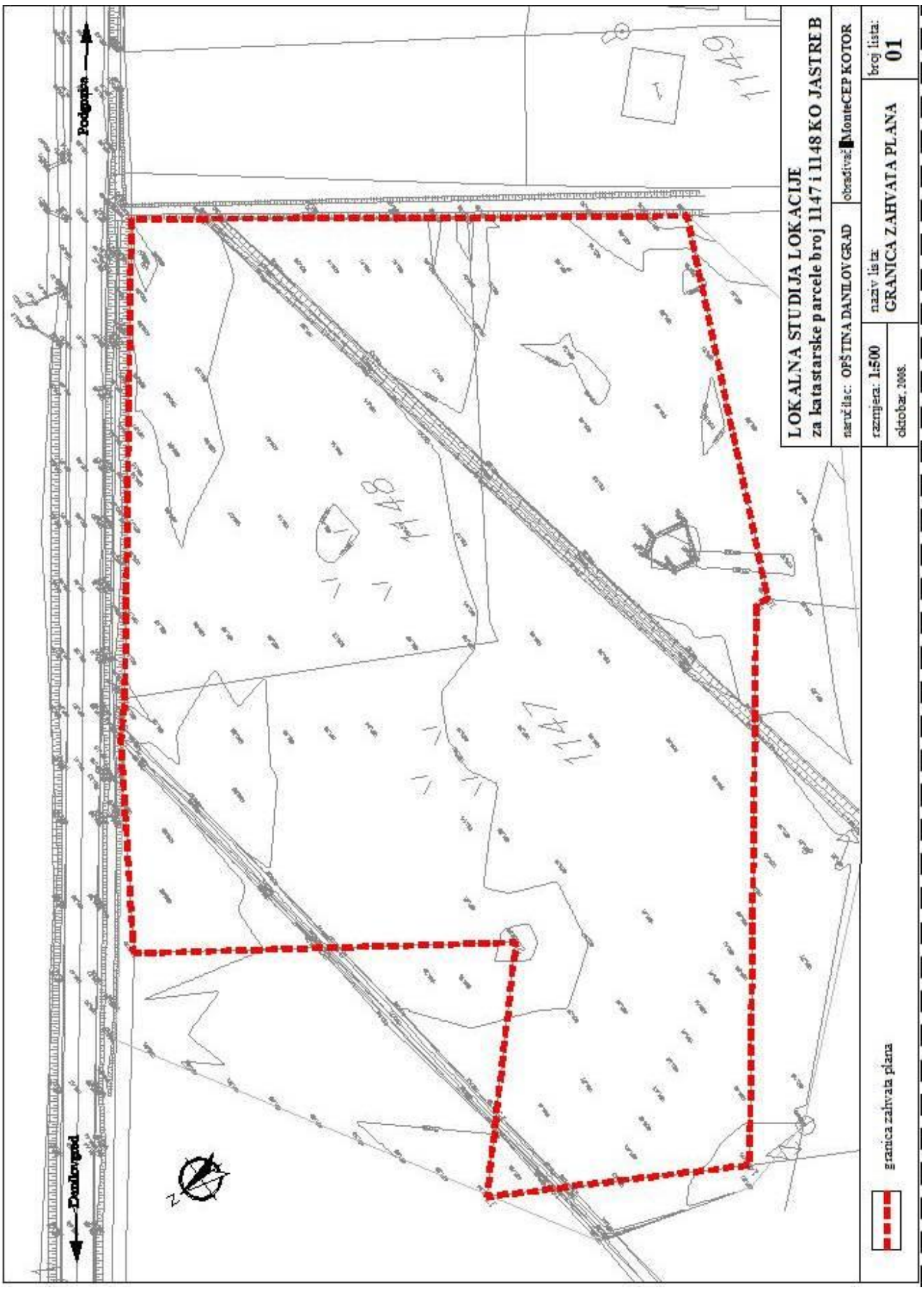
GRANICE DUP-a
"OSTROG - GLAVA ZETE"

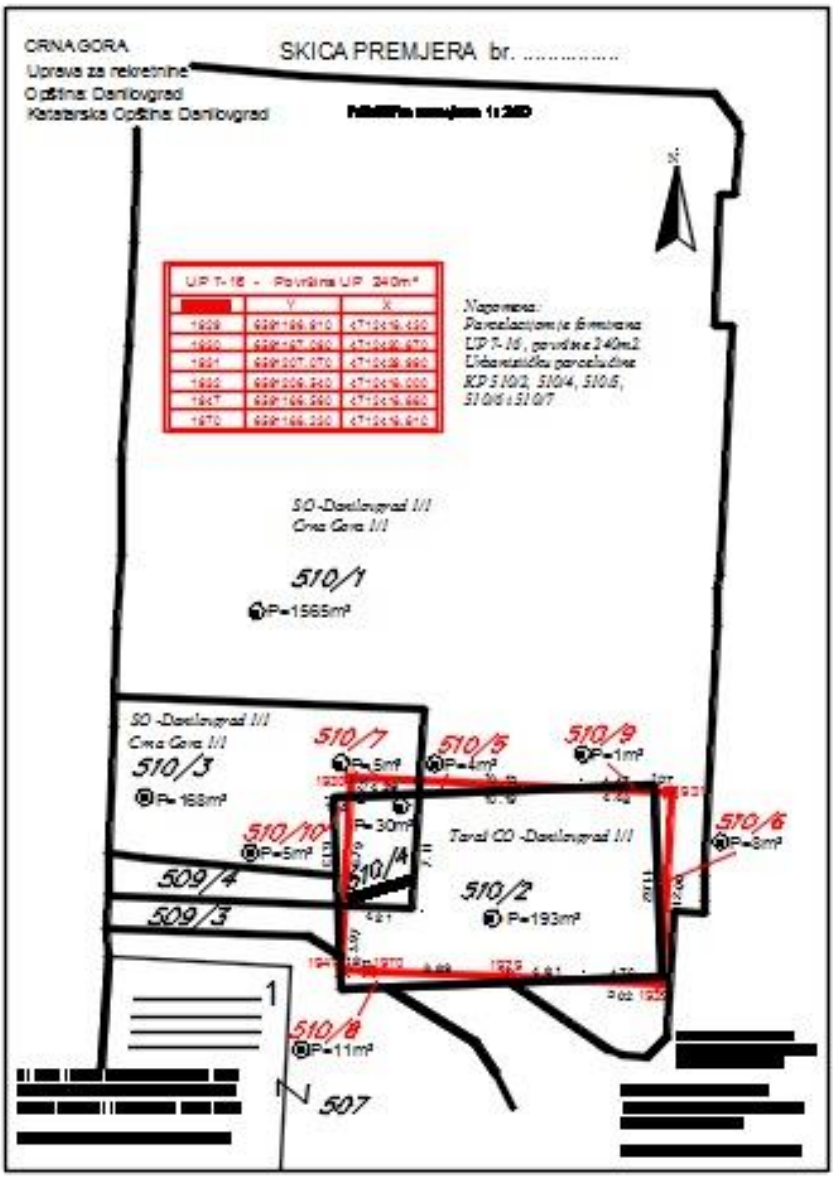
1	6598260.46	4707209.75	41	6599190.98	4707901.94
2	6598462.52	4707059.37	42	6599178.02	4707945.97
3	6598547	4707108.85	43	6599142.78	4707991.56
4	6598598.49	4707159.2	44	6599082.42	4708035.9
5	6598564.33	4707189.99	45	6599006.22	4708081.1
6	6598524.15	4707238.18	46	6598926.69	4708108.55
7	6598486.93	4707301.05	47	6598872.9	4708132.62
8	6598447.71	4707397.06	48	6598827.82	4708162.83
9	6598151.83	4707422.16	49	6598808.57	4708187.91
10	6598142.61	4707423.38	50	6598768.82	4708214.99
11	6598093.62	4707432.48	51	6598726.82	4708231.25
12	6598090.72	4707427.11	52	6598681.66	4708233.05
13	6598088.24	4707418.43	53	6598621.59	4708206.87
14	6598085.97	4707410.58	54	6598560.81	4708162.87
15	6598083.69	4707403.97	55	6598536.7	4708145.34
16	6598081.42	4707399.64	56	6598497.88	4708126.25
17	6598067.32	4707360.2	57	6598431.93	4708099.73
18	6598067.32	4707360.2	58	6598439.29	4708071.34
19	6598066.63	4707358.58	59	6598414.61	4708047.96
20	6598065.01	4707353.56	60	6598415.41	4708028.06
21	6598121.86	4707311.74	61	6598415.22	4708012.28
22	6598435.46	4707476.39	62	6598415.27	4708009.87
23	6598432.1	4707543.93	63	6598416.32	4707995.69
24	6598434.64	4707576.96	64	6598416.51	4707987.34
25	6598443.12	4707607.88	65	6598416.88	4707979.43
26	6598475.06	4707662.68	66	6598423.09	4707978.24
27	6598494.94	4707685.21	67	6598423.06	4707976.57
28	6598528.7	4707713.82	68	6598423.06	4707962.54
29	6598571.69	4707738.18	69	6598424.03	4707953.03
30	6598623.42	4707754.95	70	6598424.16	4707927.26
31	6598684.35	4707764.61	71	6598424.39	4707910.83
32	6598751.59	4707754.2	72	6598424.06	4707898.39
33	6598824.48	4707731.28	73	6598420.39	4707875.17
34	6598870.92	4707721.88	74	6598419.21	4707857.05
35	6598926.77	4707722.47	75	6598413.67	4707837.66
36	6598985.55	4707732.46	76	6598409.86	4707823.37
37	6599043.74	4707744.8	77	6598408.8	4707821.7
38	6599107.54	4707776.59	78	6598394.55	4707801.62
39	6599156.78	4707813.88	79	6598378.56	4707791.66
40	6599181.65	4707854.81	80	6598358.47	4707777.83

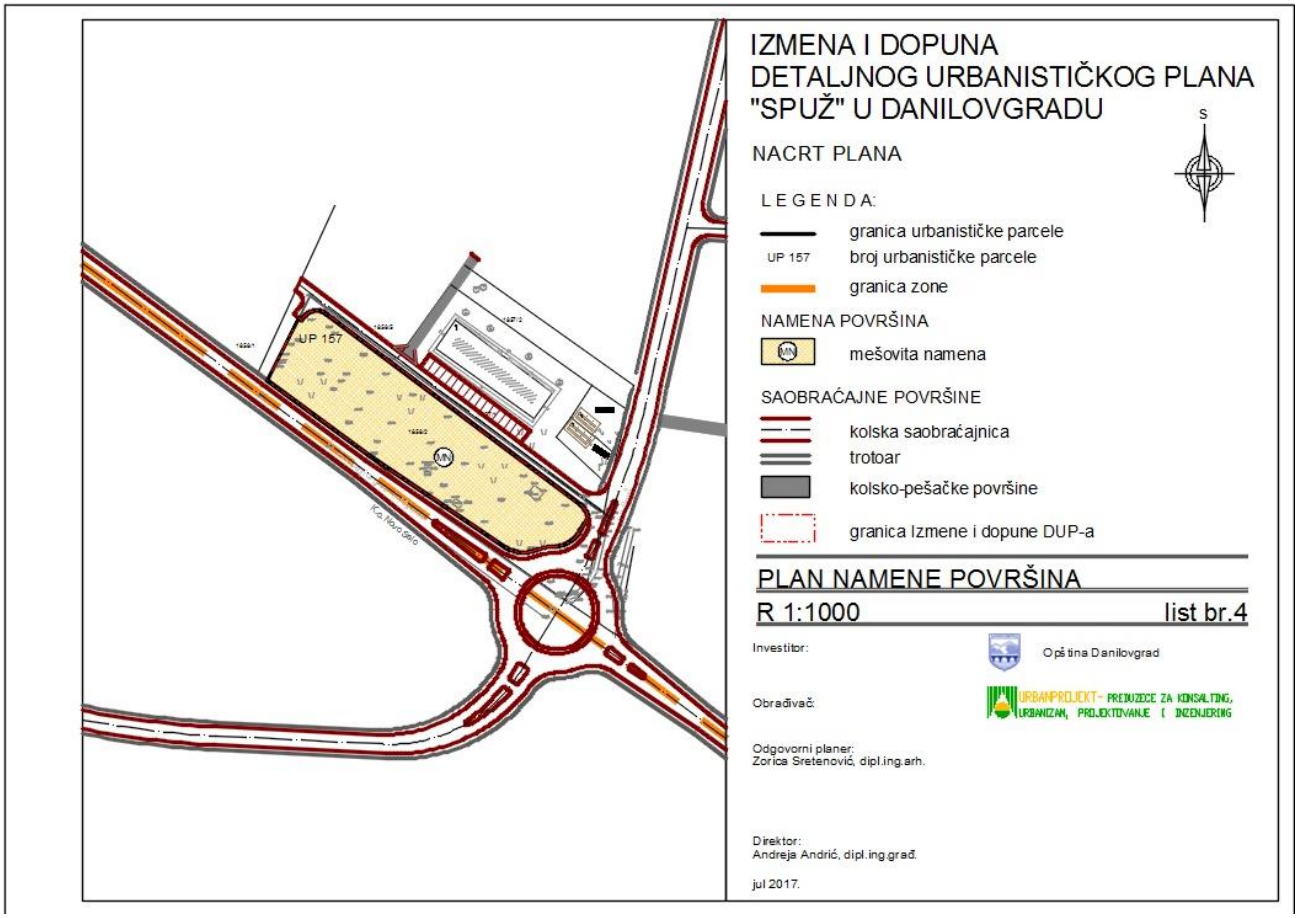
81	6598351.58	4707772.68
82	6598342.63	4707767.13
83	6598328.36	4707759.29
84	6598310.65	4707753.83
85	6598293.13	4707749.56
86	6598273.8	4707746.31
87	6598261.14	4707747.11
88	6598239.02	4707748.34
89	6598226.9	4707750.03
90	6598218.7	4707752.41
91	6598208.01	4707715.57
92	6598190.99	4707660.85
93	6598172.78	4707578.22
94	6598152.23	4707423.62

Podgorica
Danilovgrad
LOKALNA STUDIJA LOKACIJE
za katastarske parcele broj 1147 i 1148 KO JASTREB
naručilac: OPŠTINA DANILOVGRAD
obrađivač: MonteCEP KOTOR
razmjera: 1:500
oktobar, 2008.
naziv lista:
GRANICA ZAHVATA PLANA
broj lista:
01
granica zahvata plana

Javni Konkurs za urbanističko-arhitektonsko idejno rješenje poslovnog objekta u zahvatu Detaljnog urbanističkog plana „Danilovgrad - Centar“, na katastarskim parcelama broj 510/2, 510/4, 510/8, 510/9 i 510/10, KO Danilovgrad.

4. OSNOV KORIŠĆENJA ZEMLJIŠTA

Kao što je to istaknuto u izvještajima iz ranijih godina, Zakonom o državnoj imovini („SL.list CG“ br.21/09 i 40/11) je uređeno korišćenje, upravljanje i raspolaganje stvarima i drugim dobrima koja pripadaju Crnoj Gori ili lokalnoj samoupravi.
Zemljište koje pripada opštini, a koje se nalazi van zahvata Generalnog urbanističkog plana Danilovgrada (sadašnjeg GUR-a), detaljnog urbanističkog plana, urbanističkih projekata i lokalnih studija lokacija, je prešlo u vlasništvo države Crne Gore, osim u izuzetnim slučajevima propisanim navedenim zakonom.
Zemljište koje se nalazi u okviru granica Generalnog urbanističkog plana Danilovgrada (sadašnjeg GUR-a), se većim dijelom nalazi u privatnom vlasništvu, dok je vlasništvo opštine jedan manji dio.

5. POLJOPRIVREDNE POVRŠINE, ŠUMSKE POVRŠINE, VODNE POVRŠINE, OSTALE PRIRODNE POVRŠINE, POVRŠINE INFRASTRUKTURE, POVRŠINE ZA SPECIJALNE NAMJENE, KONCESIONA PODRUČJA, EKSPLOATACIONA POLJA I DR. – PREGLED

Poljoprivreda
Poljoprivreda će na području opštine Danilovgrad i u narednom periodu predstavljati jednu od najznačajnijih privrednih djelatnosti. Na to upućuju raspoloživi poljoprivredni potencijali. Poljoprivredno zemljište čini oko 17.802 ha, od toga su 38 % obradive površine, a ostalo pašnjaci i dr.
Za poljoprivredu opštine Danilovgrad je veoma povoljna Bjelopavlićka ravnica, koja čini

pretežni dio poljoprivrednog zemljišta opštine sa dosta dobrim karakteristikama, kroz koju čitavom dužinom protiče rijeka Zeta, a duž koje su podzemne vode pogodne za navodnjavanje i to su poljoprivredni resursi koji se za postojeće uslove mogu smatrati povoljnim, odnosno karakteristikama zemljišta visoke plodnosti.
Navedeno zemljište visoke plodnosti, zajedno sa zemljištem srednje plodnosti, čini glavni dio poljoprivrednih površina sa relativno intenzivnom proizvodnjom: njive, vrtovi, voćnjaci i vinogradi.
Obodna brdska područja i dosta atraktivna katuništa u planinskim područjima Sinjavine, Lukavice i Latičnog su značajna dopuna pomenutim resursima opštine. Planinska područja se koriste za uzgoj povrća i žitarica na ograničenim područjima.
Zemljište vrlo niske plodnosti, odnosno neplodne površine predstavljaju najveći dio površine grada, odnosno teren-kamenjar, vodene površine, puteve i druge kategorije neplodnog ili trajno oštećenog zemljišta pod naseljima, industrijskim objektima i sl.
I u ovom izvještaju moramo ponoviti podatke iz prethodnog, odnosno da je, na osnovu objavljenih rezultata Monstata, odnosno Zavoda za statistiku, o popisu poljoprivrede 2010. godine, struktura porodičnih poljoprivrednih gazdinstava sledeća: ukupno raspoloživo zemljište iznosi 11.462,9 ha, ukupno poljoprivredno korišćeno zemljište iznosi 388,1 ha, korišćene okućnice i/ili bašte 120,8 ha, korišćene oranice 163,9 ha, vinogradi 45,5 ha, voćnjaci 57,9 ha, rasadnici 5,2 ha i na kraju višegodišnje livade i pašnjaci 9.054,3 ha.

Šumarstvo

Šumski ekosistem je najsloženiji ekosistem na zemlji. On nema samo ekološku, već i ekonomsku funkciju i predstavlja opšte dobro od posebnog nacionalnog interesa.
Šumama i šumskim zemljištem na prostoru Danilovgrada gazduje Uprava šuma Crne Gore, odnosno njihova područna jedinica Danilovgrad. Osnovna gazdinska i prostorna podjela su gazdinske jedinice na kojima se planira i sprovodi integralno gazdovanje šumama i šumskim zemljištem.
Kako za veliki dio prostora nikada nijesu bile urađene posebne osnove, do donošenja planova razvoja šuma i programa gazdovanja šumama, istim se gazduje na osnovu opštih i posebnihosnova koje su donijete do stupanja na snagu važećeg zakona.
U strukturi dosadašnjih opštih i posebnih osnova data je ocjena stanja i projekcija razvoja, koja ima u vidu: plan zaštite šuma i šumskog zemljišta, od biotičkih i nebiotičkih faktora, plan infrastrukturne razrađenosti, plan podizanja novih šuma na neobraslom šumskom zemljištu, plan sanacije požarišta, plan korišćenja drvnih i nedrvnih proizvoda, posebni plan za melioraciju krša, posebni plan za podizanje energetskih šuma.
Na osnovu prethodno navedenih, iz Strategije održivog razvoja opštine Danilovgrad, od ukupne teritorije opštine Danilovgrad šumsko zemljište čini 33%, od čega je 60% pokriveno visokim šumama koje su pretežno nalaze u sjevernom dijelu opštine (Prekornica, Štitovo). Ukupna zaliha drvne mase je 1.811,473 m^3, dok je godišnji etat, odnosno bruto sječiva drvna masa 21.380 m^3.
Sa aspekta šumarstva kao privredne grane od posebnog su interesa kompleksi visokih ekonomskih šuma na području Prekornice, koji se najvećim dijelom nalaze u državnom vlasništvu.

Vode

Shodno podacima Zavoda za statistiku Monstat i Strategije održivog razvoja opštine Danilovgrad područje danilovgradske opštine spada u najbogatija područja vodom u Crnoj Gori. Glavni dio vodnog bogatstva čini rijeka Zeta i kraške podzemne vode sa lijeve i desne strane njenog dolinskog dijela. Donja Zeta nastaje od voklijskih izvora Oboštice i Glave Zete, teče Bjelopavlićkom ravnicom dužinom od 51 km do ušća u Moraču. Prosječna širina toka

iznosi 45-50 m, dok je najveća na području Slapa 90 m.
Površina sliva Donje Zete iznosi 1.216 km² (sa Gornjom Zetom 1.670 km²). Na profilu Danilovgrad prosječan proticaj je 75,5 m³/s, a maksimalan 463 m³/s. Amplituda izmedju najvećeg i najmanjeg vodostaja rijeke Zete iznosi 12,26 m. Najveći vodostaj je u novembru kada Zeta plavi 165 ha obradivih površina.

Desne pritoke rijeke Zete su Svinjača, Milojevićka vrela i povremeni vodotoci Smrdana, Gračanice i Sušice. Lijeve pritoke rijeke Zete su vode Belanovića vira, Dobropoljskih izvora, Viških vrela, Tamnika, Bogićevićkih vrela, Morave, Bobulje, Rimanića i Brestice.

Kraški teren sjeveroistočne dolinske strane rijeke Zete drenira se preko izvora-jama: Podkrajske jame, Jame Lakića, Jame Vujića, Brajovića jame, Bobulje i Vukovića jame.One označavaju vodni potencijal podzemnih akumulacija Bjelopavlićke ravnice.

Podzemne vode su uglavnom predstavljene kraškim akumulacijama, koje se nalaze sa lijeve i desne strane rijeke Zete, a koje se dreniraju preko navedenih izvora i jama. Preko nekoliko ovih jama koristi se za vodosnabdijevanje Danilovgrada oko 200 l/s vode.

Kaptirana vodoizvorišta su: Mareza, Oraška jama, Tunjevo, Žarića jama, Brajovića jama,Slatina, Viško vrelo i Vučji Studenac. Primarna i sekundarna vodovodna mreža sa ostalim hidrograđevinskim objektima je duga preko 550 km.
Rijeka Zeta je hidroenergetski resurs. Na njoj su izgradjene Hidroelektrana Glava Zete (instalisana snaga 5,24 MW) i Hidroelektrana Slap Zete (instalisana snaga 1,47 MW). Ove hidroelektrane, svojom proizvodnjom obezbjedjuju oko 30 % potrošnje električne energije opštine Danilovgrad.

Mineralni resursi
Prema podacima Zavoda za statistiku Monstat kao i Strategije održivog razvoja opštine Danilovgrad opština Danilovgrad raspolaže značajnim mineralnim sirovinama od kojih su najznačajnije rezerve: arhitektonsko-gradjevinskog kamena, tehničko-gradjevinskog kamena, opekarske gline, cementnog laporca i neekonomske rezerve crvenih boksita. Ležišta crvenih boksita se nalaze na Štitovu, Crvenoj rupi, Crvenom katuništu, Đevič Boru i Zamrštenu. Rezerve se procijenjuju na 5.000.000-10.000.000 t i nijesu isplative za eksploataciju.
Arhitetonsko-gradjevinski kamen (ukrasni kamen) je najznačajnija mineralna sirovina danilovgradske opštine u ležištima Maljat, Klikovače, Visočica, Suk i Kriva ploča Tehničko gradjevinski kamen je značajan resurs danilovgradske opštine. Procijenjene eksploatacione reserve samo na lokalitetu Visočica kod Spuža su 7.000.000 t. Opekarska glina se nalazi na lokalitetima Moromiš i Stanjevića rupa kod Spuža. Cementni laporac nalazimo u mjestu Gradina kod Spuža sa dokazanim rezervama.

Površine infrastrukture
Prema podacima iz postojeće evidencije, a koji se odnose na primarnu putnu mrežu, istu čine magistralni put M-18 (Podgorica-Danilovgrad-Nikšić), koji kroz teritoriju opštine Danilovgrad prolazi u dužini od 22,8 km i regionalni put R-23 (Danilovgrad-Čevo) u dužini od 12 km, obezbjeđuju dobru povezanost Danilovgrada sa opštinskim centrima koji je okružuju. Na mjestu ukrštanja navedenih puteva, u skladu sa planskom dokumentacijom, urađena je raskrsnica kružnog toka „Bulevar“ dužine 1600 m, te je na taj način riješen problem raskršća na ulazu u Danilovgrad.
Ukupna dužina lokalnih puteva na teritoriji opštine Danilovgrad iznosi 98 km, a nekategorisanih 287,50 km.
Prostornim planom Crne Gore, kao i Prostorno urbanističkim planom Opštine Danilovgrad, kao planom nižeg reda, definisan je koridor Jadransko-jonskog autoputa koji prolazi jugozapadnim dijelom opštine Danilovgrad u dužini oko 10 km.

Takođe kroz teritoriju ove opštine prolazi jednokolosječna pruga Podgorica-Nikšić, u dužini od oko 40 km, izgrađena 1948 godine, a koja je u međuvremenu rekonstruisana i puštena u rad.

Distributivna mreža na teritoriji opštine Danilovgrad obuhvata sledeće elemente elektroenergetskog sistema Crne Gore:

raspoloživa snaga hidroelektrana

- *mala hidroelektrana Slap Zete snage 1,2MW*
- *mala hidroelektrana Glava Zete snage 4,8MW*

dužina distributivne mreže

- *nadzemni vodovi 35 kv dužine 31 km*
- *nadzemni vodovi 10 kv dužine 176 km*
- *kablovski vodovi 10 kv dužine 30 km*
- *nadzemni vodovi o,4 kv dužine 750 km*
- *kablovski vodovi 0,4 kv dužine 1,2 km*

broj distributivnih stanica

- *trafostanice 35/10 kv 3*
- *trafostanice 35/04 kv 2*
- *trafostanice 10/04 kv tipa TS 24*
- *trafostanice 10/04 kv tipa BTS 22*
- *trafostanice 10/04 kv tipa MBTS 35*
- *trafostanice 10/04 kv tipa STS 171*

snaga transformatora

- *transformatori 110/35 kv 20 MVA*
- *transformatori 35/10 kv 30,6 MVA*
- *transformatori 35/0,4 kv 0,35 MVA*
- *transformatori 10/0,4kv 69 MVA*

Hidroelektrane Slap Zete i Glava Zete su protočne hidroelektrane derivacionog tipa, pri čemu je prosječne godišnje proizvodnja prve oko 3,5 GWh, a hidroelektrane Glava Zete oko 9 GWh.

Planirana je izgradnja Hidroelektrane Rošca, snage 5 MW, koja bi koristila vode HE Perućica. One bi bile zahvaćene jednom manjom branom na rijeci Zeti.

Telekomunikacionu mrežu opštine Danilovgrad čine:

- TK centar IPS Danilovgrad – optički kabal, povezan sa centrima u Podgorici i optičkim pravcem Podgorica-Danilovgrad-Nikšić,
- 6 mjesnih TK cenatara,
- ruralna veza koja se obezbeđuje preko repetitora Kurilo,
- podzemni kablovi čiju osnovu čini kabal pored starog puta Danilovgrad-Spuž.

Vodovodni sistem opštine Danilovgrad napaja se sa sedam izvorišta čiji je kapacitet vodozahvata u hidrološkom minimumu ljetnjeg perioda sledeći: Slatina 20 l/s, Mareza 55 l/s, Oraška jama 160 l/s, Milojevićka vrela-Tunjevo 30 l/s, Jama Žarića 45 l/s, Jama Brajovića 45 l/s i Viško vrelo 15 l/s.

Ukupna dužina tranzitnih i distributivnih cjevovoda vodovodnog sistema iznosi oko 500 km. Zapremina svih rezervoara u vodovodnom sistemu iznosi 1.650 m^3. U vodovodnom sistemu postoji pet predpumpnih stanica, preko kojih se obezbjeđuje voda za naselja na visokim kotama: Orju Luku, Pažiće, Zagredu i dio Martinića. Iz vododvoda se pitkom vodom snabdijeva oko 11.800 stanovnika, što predstavlja oko 80 % od ukupnog broja stanovnika opštine Danilovgrad.

Otpadne vode sa gradskog područja opštine Danilovgrad su do sada odvođene kanalizacionom mrežom i septičkim jamama. Međutim ekološki sanitarni zahtjevi za zaštitu

rijeke Zete i podzemnih voda, kao i nedovoljna funkcionalnost istih, su razlog da se za gradsko područje izgradi savremeni sistem kanalizacije i postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda, te je u tom cilju urađen „Infrastrukturni projekat Danilovgrad:rehabilitacija i proširenje vodovodne mreže, rehabilitacija kanalizacione mreže i izgradnja postrojenja za prečišćavanjae otpadnih voda“.
Prema podacima iz Strategije održivog razvoja opštine Danilovgrad pregled postojeće kanalizacione mreže je sledeći:

- broj stanovnika 5.188 ,
- priključeno st. 2.073 ,
- % priključenja 40% ,
- opremljenost 0,6 m'/st.,
- ukupna dužina L=3.171 m',
- Ø150 mm – 250 mm 80%,
- Ø300 mm – 400 mm 20%,

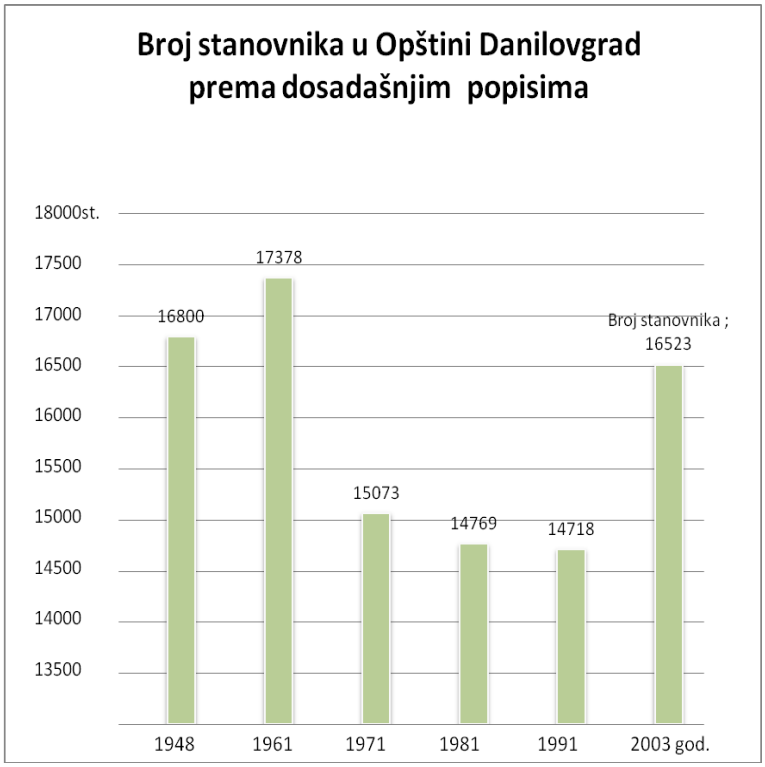
Površine specijalne namjene
Površine određene za specijalne namjene, na teritoriji opštine Danilovgrad su sledeće:

- Regionalna škola za državnu upravu ReSPA na Bralenovici,
- na prostoru izmedju magistralnog puta M18 i regionalnog puta R23 u podnožju Garča, se nalazi kasarna Vojske Crne Gore „Milovan Šaranović” gdje su isti vlasnici zemljišta u površini od 658.158 m^2 i korisnici zemljišta u površini od 235.002 m². Takodje sastavu kasarne pripada i prostor Taraša površine 99.827 m²,
- Odjeljenje bezbjednosti Danilovgrad, Policijska akademija, Poligon za obuku i Centar za kriminalističko vještačenje čine jedinstven prostorni kompleks lociran na Božovoj glavici u površini od 24.663 m²,
- Zatvor za izvršenje krivičnih sankcija i Istražni zatvor predstavljaju jedinstvenu cjelinu. Prostor obuhvata ukupnu površinu od 370.639 m² i nalazi se u Spužu,
- sportska dvorana i streljana u krugu Policijske akademije čija je površine preko 3.500 m^2,
- Prihvatni centar za azilante u Spužu na parceli površine 3.275 m^2. Prihvatni centar je paviljonskog tipa, površine 1.105 m^2, kapaciteta 65 mjesta,
- Prihvatilište za strance, koje se nalazi u neposrednoj blizini Prihvatnog centra za azilante u Spužu, na parceli površine 1.918 m^2. Bruto površina ovog objekta je oko 700 m^2, a kapacitet istog je 46 osoba.

6. DEMOGRAFSKA KRETANJA

Prema podacima Zavoda za statistiku - Monstat, rezultati popisa iz 2011. godine pokazali su da broj stanovnika na području Danilovgrada iznosi, 18.472 stanovnika što predstavlja rast od 1.949.stanovnika u odnosu na popis iz 2003. godine kada kada je u opštini Danilovgrad živjelo 16.523 stanovnika.
Što se tiče demografskih kretanja u opštini Danilovgrad, može se konstatovati da se konstantno nastavlja trend kretanja stanovnika i unutrašnjih migracionih tokova u smislu porasta broja stanovnika. Naime na osnovu pomenutih konačnih rezultata popisa stanovništva za 2011. godinu, na teritoriji opštine Danilovgrad imamo doseljeno 204 lica, a odseljeno 144, te imamo pozitivan migracioni saldo od 60 stanovnika.
Takođe se može konstatovati da u gradskom urbanom dijelu živi 6.852, a u ostalim naseljima 11.620 stanovnika, iz čega proizilazi da oko 37,09 % ukupnog stanovništva ove opštine živi u gradskom dijelu.

Prosječna starost ukupnog stanovništva u opštini Danilovgrad iznosi 38,1 godina, muškog 36,9 god., a ženskog 39,5 god., pri čemu je prosječna starost stanovništva u gradskim naseljima 36,6 god., a u ostalim naseljima 39,1 god.
Napominjemo da noviji podaci Zavoda za statistiku - Monstat nijesu objavljivani.

5. SPROVOĐENJE PODZAKONSKIH AKATA

S obzirom da je novi Zakon o planiranju prostora i izgradnji objekata („Sl.list CG“, broj 64/17) stupio na snagu mjeseca oktobra 2017. godine, to je ova opština sprovodila sve propisane obaveze shodno Zakonu o uređenju prostora i izgradnji objekata, koji je izmjenjen i dopunjen 2014.godine ("Sl. list Crne Gore", br. 51/08, 40/10, 34/11, 40/11, 47/11, 35/13, 39/13, i 33/14).
U skladu sa Pravilnikom o bližem sadržaju i formi planskog dokumenta, kriterijumima namjene površina, elementima urbanističke regulacije i jedinstvenim grafičkim simbolima („Sl. list CG“ broj 24/10 i 33/14), izrađuju se lokalni planski dokumenti.
Shodno odredbama Pravilnika o bližim uslovima i načinu prilagođavanja objekata za pristup i kretanje lica smanjene pokretljivosti i lica sa invaliditetom („Sl.list Crne Gore“, broj 48/13, 44/15), Projektanti se pridržavaju istog, te su u tom pravcu većina objekata u javnoj upotrebi u potpunosti prilagođeni licima smanjene pokretljivosti i licima sa invaliditetom.
Pravilnik o bližem sadržaju i načinu vođenja Registra tehničke dokumentacije i izvještaja o reviziji („Sl.list Crne Gore“, broj 56/14), takođe se primjenjuje.
Shodno Zakonu, lokalna uprava uređuje bliže uslove za postavljanje, građenje i uklanjanje pomoćnih objekata i montažnih objekata privremenog karaktera, te su u primjeni sledeće odluke:

Odluka o postavljanju odnosno građenju i uklanjanju pomoćnih objekata na teritoriji Opštine Danilovgrad ("Službeni list Crne Gore - opštinski propisi", br. 13/16).
Odluka o postavljanju, građenju i uklanjanju privremenih objekata montažnog karaktera na teritoriji Opštine Danilovgrad ("Službeni list Crne Gore – opštinski propisi", br. 13/16).
Odluka o postavljanju, odnosno građenju i uklanjanju pristupnih rampi, liftova i sličnih objekata za pristup i kretanje lica smanjene pokretljivosti i lica sa invaliditetom na teritoriji Opštine Danilovgrad("Službeni list Crne Gore - opštinski propisi", br. 19/16).
Donesen je Program uređenja prostora za 2017. godinu, ("Službeni list Crne Gore - opštinski propisi", br.19/17).
Uslovi, način, rokovi i postupak plaćanja naknade za komunalno opremanje građevinskog zemljišta su određeni Odlukom o naknadi za komunalno opremanje građevinskog zemljišta („Sl. list CG - opštinski propisi“, br. 12/14).
Napominjemo da su u toku postupci za donošenje odluka shodno Zakonu o planiranju prostora i izgradnji objekata („Sl.list CG“, broj 64/17).

8. IZDATI URBANISTIČKO TEHNIČKI USLOVI, GRAĐEVINSKE DOZVOLE, UPOTREBNE DOZVOLE

Od strane Sekretarijata za urbanizam, komunalne, stambene poslove, saobraćaj i zaštitu životne sredine izdato je:

- 98 urbanističko tehničkih uslova za izgradnju objekata,
- 62 građevinskih dozvola,
- nema upotrebnih dozvola.

9. PRIVREMENI OBJEKTI IZ NADLEŽNOSTI LOKALNE SAMOUPRAVE

Odlukom o postavljanju, građenju i uklanjanju privremenih objekata montažnog karaktera na teritoriji Opštine Danilovgrad ("Službeni list Crne Gore – opštinski propisi", br. 13/16) je propisan način, postupak i uslovi pod kojima se mogu postavljati i graditi privremeni objekti na području opštine Danilovgrad.
Privremeni objekti u smislu ove odluke svrstavaju se u sledeće kategorije: 1. Privremeni objekti koji se mogu izmiještati sa jednog mjesta na drugo 2. Reklamno-oglasni panoi, 3. Tende, 4. Štandovi, 5. Montažni objekti tipa kiosk, 6. Montažne betonske kućice, 7. Otvoreni šank sa terasom, 8. Zatvorene i otvorene bašte, 9. Parkiralište, kamp, kamionska ili auto pijaca, manji sportski objekat dječje igralište i zabavni park, karting staza, 10.Privremeni objekti koji se postavljaju i izgrađuju za potrebe tt, elektro i RTV sistema (telefonske govornice, ormarići, trafostanice, bazne stanice, repetitori i sl), 11. Montažno-demontažni objekti tipa: hangar, skladište, stovarište i slični objekti, plastenici, staklenici, nadstrešnice i slični objekti, 12. Izgrađeni privremeni poslovni objekti, sagrađeni prije donošenja ove odluke.
U skladu sa navedenom odlukom, nadležni sekretarijat je izdao sledeća rješenja:

- Donešeno jedno rješenje o određivanju znaka pristupačnosti za invalidna lica;
- Donešeno jedno rješenje za određivanje posebnog linijskog prevoza;
- Donešena dva rješenja za pomoćne objekte-ostave;
- Donešeno 65 rješenja za korišćenje javnih površina za postavljanje ljetnjih bašti ispred ugostiteljskih objekata, za korišćenje javnih površina ispred trgovinskih objekata i postavljanje ostalih pokretnih objekata na javnim površinama (pultovi, štandovi, konzervatori za sladolede, zabavni parkovi);

- Donešeno 35 rješenja o produženju korišćenja lokacija za privremene objekte na području Danilovgrada i Spuža;
- Donešeno 22 rješenja o privremenom korišćenju lokacija na platou Zelene pijace;
- Donešeno 8 rješenja za produženje privremenih lokacija na platou kod Donjeg Manastira Ostrog;
- Donešeno 25 rješenja za produženje roka korišćenja svjetlećih reklama na fasadama poslovnih objekata i 2 rješenja za produženje roka korišćenja lokacija za bilborde;
- Donešeno 10 rješenja o produženju roka korišćenja postojećih tendi;
- Donešeno 6 rješenja za prekopavanje javnih površina;
- Donešeno- Donešeno 4 rješenja za postavljanje ograda;
- Donešeno 18 rješenja o odbijanju zahtjeva;
- Donešena 2 zaključka o odbacivanju zahtjeva zbog nenadležnosti;
- Donešena 2 zaključka o obustavljanju postupka;
- Donešena 2 zaključka o prekidu postupka;
- Donešena 3 rješenja o pretvaranju stambenog u poslovni prostor;
- Donešena 4 rješenja za izvođenje molersko-fasaderskih radova na stambeno-poslovnim objektima;
- Utvrđen Predlog Odluke o rješavanju stambenih potreba opštinskih službenika i namještenika;
- Utvrđen Predlog Odluke o rješavanju stambenih potreba funkcionera i starješina organa lokalne uprave;
- Urađeni novi registri etažnih vlasnika zgrada i upravnika sa svim izmjenama, prema podacima iz lista nepokretnosti.

10. DETALJNA ANALIZA INVESTICIONIH POTENCIJALA BAZIRANA NA VAŽEĆIM PLANSKIM DOKUMENTIMA

Detaljna analiza investicionih potencijala ove opštine izvršena je kroz Višegodišnji investicioni plan opštine Danilovgrad, koji se bazira na Strateškom planu opštine, i kroz koji su određeni pravci razvoja opštine. Višegodišnji investicioni plan opštine Danilovgrad za period 2014-2019. godine je baziran na važećim planskim dokumentima, a važeća planska dokumentacija daje planske i razvojne pretpostavke za infrastrukturne objekte neophodne za adekvatno odvijanje javnih funkcija grada i to u dijelu: izgradnja objekata infrastrukture, izgradnja stambenih objekata, turističkih kapaciteta, zaštita životne sredine, unapređenje kvaliteta usluga i drugo, a što se odvija kroz uslove date važećom planskom dokumentacijom.
Napominjemo da se uvid u detaljnu analizu investicionih potencijala ove opštine može izvršiti kroz Višegodišnji investicioni plan opštine Danilovgrad za period 2014-2019. godine, a koji je objavljen na zvaničnom sajtu Opštine Danilovgrad.

11. SPROVEDENE MJERE I NJIHOV UTICAJ NA UPRAVLJANJE PROSTOROM I NJEGOVU ZAŠTITU

11.1. Mjere sprovedene u cilju podsticanja kvaliteta građenja i oblikovanja prostora

Kako prostor predstavlja jedinstvenu i nedjeljivu cjelinu fizičkih uslova, prirodnih i stvorenih resursa i vrijednosti to efikasno upravljanje istim podrazumijeva ustanovljavanje dugoročnog i kontinuiranog planiranja organizacije uređenja i korišćenja prostora u skladu sa lokalnim

interesima, kako bi se obezbijedili tržišno orjentisan ekonomski razvoj, socijalna jednakost, zdravlje i bezbjednost, kulturni identitet i unaprjeđenje i zaštita životne sredine.
Treba naglasiti da su mjere koje trebaju obezbijediti kvalitet građenja i oblikovanja prostora sadržane u smjernicama za izradu detaljnih planova koje su obrađene i kroz PUP opštine Danilovgrad, kao i kroz sadržaj svakog DUP-a i drugog plana, pojedinačno.
Kvalitetno građenje i oblikovanje prostora prvenstveno podrazumijeva primjenu propisa u ovoj oblasti, odnosno uključivanje odgovarajuće pravne regulative iz svih sektora zaštite životne sredine, saobraćaja, poljoprivrede, energetike, šumarstva i dr.
Vezano za ukupan razvoj Opštine Danilovgrad postavljen je cilj aktivnog djelovanja na unaprjeđenju sistema planiranja i uređenja prostora, kako bi se zaustavilo neracionalno i neplansko korišćenje prostora, zaštita poljoprivrednog, turističkog i prirodno vrijednog prostora.
Posebna pažnja usmjerena je na izgradnju infrastrukturnih sistema i komunalno opremanje građevinskog zemljišta, a takođe i zaštitu životne sredine.
Shodno odredbama Zakona o procjeni uticaja na zivotnu sredinu, provodenje procedure procjene uticaja na zivotnu sredinu vrši organ lokalne uprave nadležan za poslove zaštite zivotne sredine je odgovoran za sprovodenje postupka procjene uticaja, i to za one projekte za koje saglasnosti, odobrenja i dozvole izdaju drugi organi lokalne uprave.
Procjena uticaja na životnu sredinu definisana je kao proces kojim se identifikuju i vrjednuju moguci značajni uticaji projekta i određuje način sprječavanja, otklanjanja, ublažavanja iii sanacije štetnih uticaja na zivotnu sredinu i zdravlje ljudi. Postupak procjene uticaja podrazumijeva davanje uslova i smjernica, sprovođenje postupka odlučivanja o potrebi procjene uticaja za projekte (razmatranje zahtjeva, obavjestavanje javnosti, donošenje rješenja), određivanje obima i sadržaja Elaborata procjene uticaja i odlučivanje o davanju saglasnosti na Elaborat procjene uticaja (razmatranje Elaborata, obavjestavanje javnosti, formiranje i koordinisanje radom komisije, organizovanje javnog uvida i sprovođenje javne rasprave, donošenje rješenja). Nakon sprovedene procedure, službenici vode Javnu knjigu i po potrebi, odnosno zahtjevu, organizuju i naknadni uvid u dokumentaciju.
U izvještajnom periodu, shodno Zakonu o procjeni uticaja na životnu sredinu („Sl. list RCG“, broj 80/05 i „Sl. list CG“, br. 40/10, 73/10, 40/11, 27/13 i 52/16) i Uredbi o projektima za koje se vrši procjena uticaja na životnu sredinu („Sl. list RCG“, broj 20/07) donesena su sledeća rješenja i zaključci:

- Dana 17.01.2017. godine, donijeto Rješenje broj 03-032-5-376/3 da nije potrebna procjena uticaja na životnu sredinu projekta “Hibridna optičko – koaksijalna mreža u opštini Danilovgrad”, čija se realizacija planira od KO Kujava do KO Velje Brdo“.
- Dana 08.02.2017. godine donijeto Rješenje broj 03-032-5-638/5, da nije potrebna procjena uticaja na životnu sredinu projekta izgradnja poslovnih objekata, namjene drvna industrija, čija se realizacija planira na kat. parcelama br. 1363/1 i 1363/8, KO Novo Selo, opština Danilovgrad, nosioca projekta „TARATRANS“ doo Podgorica.
- Dana 13.06.2017. godine, donijeto Rješenje broj 06-up-163/1, kojim se daje saglasnost na Elaborat procjene uticaja na životnu sredinu projekta „Rekonstrukcija, dogradnja, nadgradnja i prenamjena pomoćnog objekta u pogonu za obradu mesa“, čija se realizacija planira na kat. parceli br. 1994/2, KO Glavica, opština Danilovgrad, nosioca projekta „SIMEX REV“ doo Danilovgrad.
- Dana 27.04.2017. godine, donijeto Rješenje broj 06-up-82/3 kojim se daje saglasnost na Elaborat procjene uticaja na životnu sredinu objekta za preradu mesa, čija se realizacija planira na kat. parceli br. 2454/4, KO Glavica, opština Danilovgrad, nosioca projekta „Monte Delicius“ doo Podgorica.
- Dana 02.03.2017. godine donijeto Rješenje broj 06-UP- 39/1 kojim se utvrđuje se da je za projekat izgradnje stambeno-poslovnog objekta sa poslovnom namjenom -

prerada mlijeka, čija se realizacija planira na katastarskoj parceli br. 1020/1 KO Ćurilac 1, opština Danilovgrad, potrebna procjena uticaja na životnu sredinu.

- Dana 04.09.2017. godine donijeto Rješenje broj 06- up-230/2, kojim se daje saglasnost na Elaborat procjene uticaja Bazne stanice mobilne telefonije „PG96-Hotel Zeta“ na životnu sredinu, koja se nalazi na kat. parceli br. 428, KO Danilovgrad, opština Danilovgrad, nosioca projekta Društvo za telekomunikacije „MTEL“ doo Podgorica, koji je urađen u skladu sa odredbama Zakona o procjeni uticaja na životnu sredinu („Sl. list RCG“, br. 80/05 i „Sl. list CG“, br. 40/10, 73/10, 40/11,27/13 i 52/16).
- Dana 29.03.2017. godine donijeto Rješenje broj 06-up-62/3 kojim se utvrđuje da nije potrebna procjena uticaja na životnu sredinu projekta prerada sirovog mlijeka u kapacitetu 1500 l/dan i proizvodnja sireva i surutke, koji se nalazi na kat. parceli 983/2 , KO Ćurilac, opština Danilovgrad, nosioca projekta Zemljoradnička zadruge „Dona“, Sladojevo Kopito b.b., Danilovgrad ukupne površine 330 m².
- Dana 15.06.2017. godine donijeto Rješenje broj 06-up-162/1 kojim se utvrđuje da nije potrebna procjena uticaja na životnu sredinu projekta bazna stanica mobilne telefonije “Maljat”, čija se realizacija planira na dijelu kat. parcele 174 KO Podglavice, opština Danilovgrad.
- Dana 16.06.2017. godine donijeto Rješenje broj 06-up- 179/1 da nije potrebna procjena uticaja na životnu sredinu projekta bazna stanica mobilne telefonije “Sokoline”, čija se realizacija planira na dijelu kat. parcele 2036/5 KO Vrela, opština Danilovgrad, nosioca projekta “Crnogorski Telekom” AD Podgorica.
- Dana 29.06.2017. godine donijeto Rješenje broj 06-up -195/1 kojim se utvrđuje da je za projekat „Funkcionisanje proizvodnog pogona klanice sa obradom i preradom mesa“ u opštini Danilovgrad, katastarska parcela broj 358/1, KO Grbe, opština Danilovgrad, nosioca projekta „Primato P“ doo Herceg Novi potrebna procjena uticaja na životnu sredinu.
- Dana 05.07.2017. godine donijeto Rješenje broj 06-up-203/1 kojim se utvrđuje da nije potrebna procjena uticaja na životnu sredinu projekta “izgradnja poslovno - skladišnog objekta”, koji se planira na kat.parceli 1226/2, KO Kosić, Danilovgrad, nosioca projekta Borisa Bogdana.
- Dana 28.07.2017. godine donijeto Rješenje broj 06-up-238/1 da nije potrebna procjena uticaja na životnu sredinu projekta “poslovni objekat- vinski podrum”, koji se planira na kat.parceli broj 3480, KO Donji Zagarač, opština Danilovgrad, nosioca projekta Gorana Velimirovića iz Donjeg Zagarača - Danilovgrad.
- Dana 03.08.2017. godine donijeto Rješenje broj 06-up-247/1 da nije potrebna procjena uticaja na životnu sredinu projekta “Funkcionisanje pogona za sklapanje namještaja od iverice”, nosioca projekta „GREEN LESS“ doo Podgorica, čija se realizacija planira na kat. parceli br. 476 KO Grbe, opština Danilovgrad.
- Dana 05.09.2017. godine donijeto je rješenje 06-up-315/2 da je za projekat Novo gradsko groblje “Danilovgrad”, u opštini Danilovgrad, mjesto Bralenovica, na katastarskim parcelama,
- broj 1723/5, 1723/6, 1723/11, KO Glavica, opština Danilovgrad, potrebna procjena uticaja na životnu sredinu.

- Dana 05.09.2017. godine donijeto je rješenje broj 06-up-307/1, kojim se utvrđuje da je potrebna procjena uticaja na životnu sredinu za projekat "Izgradnja i rekonstrukcija poslovnog objekta", namjene uzgoj rakova, čija se realizacija planira na kat. parcelama br. 241/2, 242 i 335/2 KO Spuž, opština Danilovgrad.
- Dana 26.10.2017. godine donijeti je Rješenje broj 06-up -195/4 kojim se odbija se zahtjev "PRIMATO P" D.OO. Herceg Novi, broj 06-up-195/3 od 04.09.2017. godine, kao nepotpun.
- Dana 01.11.2017. godine donijeto je rješenje broj 06-up -387/1, kojim se utvrdjuje se da je za projekat bazne stanice mobilne telefonije „Kosić", Danilovgrad, čija se realizacija planira na dijelu katastarske parcele broj 1576, KO Jastreb, opština Danilovgrad, potrebna procjena uticaja na životnu sredinu.
- II Shodno članu 28 stav 3 i 4 Zakona o upravljanju otpadom („Sl. list RCG", br. 80/05 i „Sl. list CG", br. 73/08 i 64/11), dato je mišljenje na četiri Plana upravljanja otpadom, (doo „TEKNOXGROUP CRNA GORA", doo „KOV-CAR", Nikšićki put bb, Danilovgrad i doo „PRIMATO P", Spuž b.b., Danilovgrad i A.D. „MERMER",), a koji su dostavljeni od strane Agencija za zaštitu životne sredine.
- Na osnovu člana 38 stav 5 Zakona o upravljanju otpadom ("Sl. list CG", br. 64/11 i 39/16) i člana 18 Zakona o upravnom postupku („Sl. list CG", br. 56/14, 20/15,40/16 i 37/17) izdata saglasnost "Heming" doo iz Danilovgrada, da na teritoriji opštine Danilovgrad može vršiti sakupljanje, odnosno transport otpada.
- U skladu sa članom 44 Zakona o upravljanju otpadom, 03.03.2017. godine dostavljena je evidencija o količinama i vrsti otpada za 2016. godinu Agenciji za zaštitu životne sredine.
- Shodno članu 25 Zakona o upravljanju otpadom („Sl. List CG", br. 64/11), 14.03.2017. godine, dostavljen Izvještaj o sprovođenju Plana upravljanja otpadom u opštini Danilovgrad za 2016. godinu Ministarstvu održivog razvoja i turizma.
- III Zakon o životnoj sredini („Sl. list CG", br. 52/16) obavezuje lokalnu samoupravu na vođenje lokalnog katastra zagađivača životne sredine. Sekretarijat za urbanizam, komunalne, stambene poslove, saobraćaj i zaštitu životne sredine, shodno članu 65 Zakona o životnoj sredini, obavijestio je 5 (pet) privrednih subjekata o obavezi dostavljanja podataka za potrebe vođenja navedenog katastra, a to su: „ Oro – Met " doo, Pažići bb, Danilovgrad, „ Agromont" doo, Nikšić – Farma koka nosilja Martinići, „Visso" doo, Danilovgrad, „Šišković" doo, Pažići, Danilovgrad i AD "Mermer", Pažići, Danilovgrad. Dana 31.03.2017. godine, podaci iz lokalnog katastra zagađivača dostavljeni su Agenciji za zaštitu životne sredine.
- IV U skladu sa informacijom o stanju životne sredine za 2014. godinu dostavili smo Ministarstvu održivog razvoja i turizma podatke u vezi sprovedenih aktivnosti za period jun 2016. – jun 2017. godine iz sledećih oblasti: Vazduh, Vode, Upravljanje otpadom, Biodiverzitet i Buka.
- V Odgovoreno na 14 (jedanaest) dopisa poslatih od strane Ministarstva održivog razvoja i turizma i Agencije za zaštitu životne sredine, a koji se tiču primjene: Zakona o upravljanju otpadom i Zakona o procjeni uticaja na životnu sredinu, Zakona o tsrateškoj procjeni uticaja na životnoj sredini, Zakona o zaštiti od buke u životnoj sredini i Zakona o vodama.
- VI Dana 19.05.2017. godine završen je Nacrt Odluke o načinu odvojenog sakupljanja i sakupljanja komunalnog otpada radi obrade na teritoriji opštine Danilovgrad. Odluka je nakon sproveden javne rasprave upućena na skupštinsku proceduru.
- VII Tokom 2017. godine uzeli smo učešće na 7 radionica, treninga, seminara i okruglih stolova iz oblasti zaštite životne sredine i upravljanja otpadom.

11.2. Uticaj mjera uređenja prostora na poljoprivredne površine, šumske površine, vodne površine, ostale prirodne površine, površine infrastrukture, površine za specijalne namjene, koncesiona područja, eksploataciona polja i dr.

Već je navedeno da se mjere uređenja prostora propisuju kroz prostorno planske dokumente kojima su definisane njegove namjene i režimi uređenja. U PUP-u opštine Danilovgrad se javljaju tri osnovne namjene prostora: izgrađeno zemljište, neizgrađeno zemljište i saobraćajna infrastruktura.
Kroz neizgrađeno područje obrađene su poljoprivredne površine, zelene površine, šume, vode i sl.
Poljoprivredne površine su najznačajnije površine i prema odredbama iz PUP-a treba ih posebno štititi. Sve grane poljoprivrede trebaju se razvijati a posebno na manjim područjima. Takođe je potrebno stimulisati male poljoprivredne proizvođače i potencirati organski uzgoj.
Najznačajnije šumske površine se nalaze na šumskim kompleksima Studeno, Ponikvica, Prekornica, Štitovo i Garač.
Najznačajnije vodne površine su: rijeka Zeta sa pritokama Sušica, Morava, Gračanica, Kulendrija, Matica i Rimanići potok a kaptirana vodoizvorišta su: Mareza, Oraška jama, Tunjevo, Žarića jama, Brajovića jama, Slatina, Viško vrelo, Vučiji studenac i Košćelovac.
Može se konstatovati da se donesenim planskim dokumentima, prvenstveno PUP-om, kao i planovima nižeg reda u odnosu na PUP, odnosno DUP-ovima, uređuje prostor ali na način na koji se čuvaju poljoprivredne površine, šumske površine, vodne površine, ostale prirodne površine, kao i površine infrastrukture i sl.
Treba naglasiti da je u postupku izrade Prostorno-urbanističkog plana opštine Danilovgrad u potpunosti integrisana Strateška procjena uticaja ovog plana na životnu sredinu, shodno Zakonu o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu(„Sl. list RCG“ br..80/05) u cilju obezbjeđivanja zaštite životne sredine i zdravlja ljudi, a samim tim i očuvanja i unapređenja prirodnih i stvorenih resursa.

11.3. Građevinsko zemljište

Pod pojmom građevinskog zemljišta podrazumijeva se zemljište koje je planskim dokumentom određeno za građenje objekata, a ovo se uređuje kroz pripremu istog za komunalno opremanje i samo komunalno opremanje koje podrazumijeva izgradnju objekata i uređaja komunalne infrastrukture.
Uređivenje građevinskog zemljišta se uglavnom svodi na primarnu infrastrukturu (vodovod, kanalizacija, elektro instalacije i saobraćajnice), a cilj je da se kroz racionalno korišćenje prostora i zaštitu životne sredine razvije, prije svega, putna mreža i postigne bolja integracija prostora.
Zakonska norma koja je izuzetno značajna u sistemu uređenja prostora predstavlja odredba po kojoj se sredstva prikupljena od naknade za komunalno opremanje mogu koristiti samo za pripremu i komunalno opremanje građevinskog zemljišta na prostoru na kojem se objekat gradi.
Samo izuzetno, ukoliko je prostor na kojem se objekat gradi u potpunosti komunalno opremljen, sredstva od naknade mogu se koristiti za pripremu i komunalno opremanje građevinskog zemljišta drugih prostora.
Naglašavamo da lokalna samouprava obezbjeđuje uređivanje građevinskog zemljišta u skladu sa Programom uređenja prostora, a sredstva za realizaciju istog se definišu kroz budžet Opštine Danilovgrad.

11.4. Iznos naknada za komunalno opremanje građevinskog zemljišta i ugovorenih naknada

Uslovi, način, rokovi i postupak plaćanja naknade za komunalno opremanje su određeni Odlukom o naknadi za komunalno opremanje građevinskog zemljišta („Sl. list CG - opštinski propisi“, br. 12/14).
Sredstva ostvarena od ove naknade, u ovom izvještajnom periodu prihodovana su u iznosu od 60.165,00 €.

11.5. Obalno područje

Jedan od najvažnijih resursa na teritoriji opštine Danilovgrad je rijeka Zeta, koja je postojećom planskom dokumentacijom, prvenstveno Prostorno urbanističkim planom opštine Danilovgrad, prepoznata kao značajan resurs te je istim predviđeno da se izvrši uređenje obale rijeke Zete. Shodno tome urađen je Glavni projekat uređenja terena „Obala Zete Danilovgrad“.

11.6. Izvorišta vode

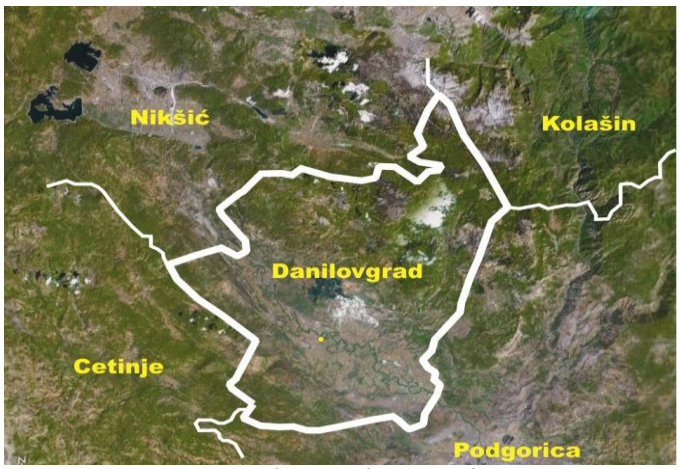
Vodovodni sistem opštine Danilovgrad napaja se sa sedam izvorišta čiji je kapacitet vodozahvata u hidrološkom minimumu ljetnjeg perioda sledeći: Slatina 20 l/s, Mareza 55 l/s, Oraška jama 160 l/s, Milojevićka vrela-Tunjevo 30 l/s, Jama Žarića 45 l/s, Jama Brajovića 45 l/s i Viško vrelo 15 l/s.
Može se konstatovati da se vrši redovna kontrola hemijsko-biološke ispravnosti, kao i dezinfekcija vode za piće od strane Javnog preduzeća „Vodovod i kanalizacija“ Danilovgrad.

11.7. Energetski potencijal

Elektroenergetska distributivna mreža opštine Danilovgrad zahvata sledeće elemente elektroenergetskog sistema Crne Gore: izvore električne energije (dvije hidroelektrane), 35 kv postrojenje trafostanice 110/35 kv, trafostanice 35/10 kv i 35/0.4 kv, srednjenaponske vodove 10 kv, trafostanice 10/0.4 kv i vodove niskog napona.
Energetski potencijal u opštini Danilovgrad predstavljaju prvenstveno hidroelektrane Slap Zete i Glava Zete koje su protočne hidroelektrane derivacionog tipa, pri čemu je prosječne godišnje proizvodnja prve oko 3,5 GWh, a hidroelektrane Glava Zete oko 9 GWh.
Planirana je izgradnja Hidroelektrane Rošca, snage 5 MW, koja bi koristila vode HE Perućica. One bi bile zahvaćene jednom manjom branom na rijeci Zeti.
Treba naglasiti da je potencijal sunčeve energije takođe evidentan, obzirom da sunčanih sati u prosjeku ima 2.372,5h/godini.

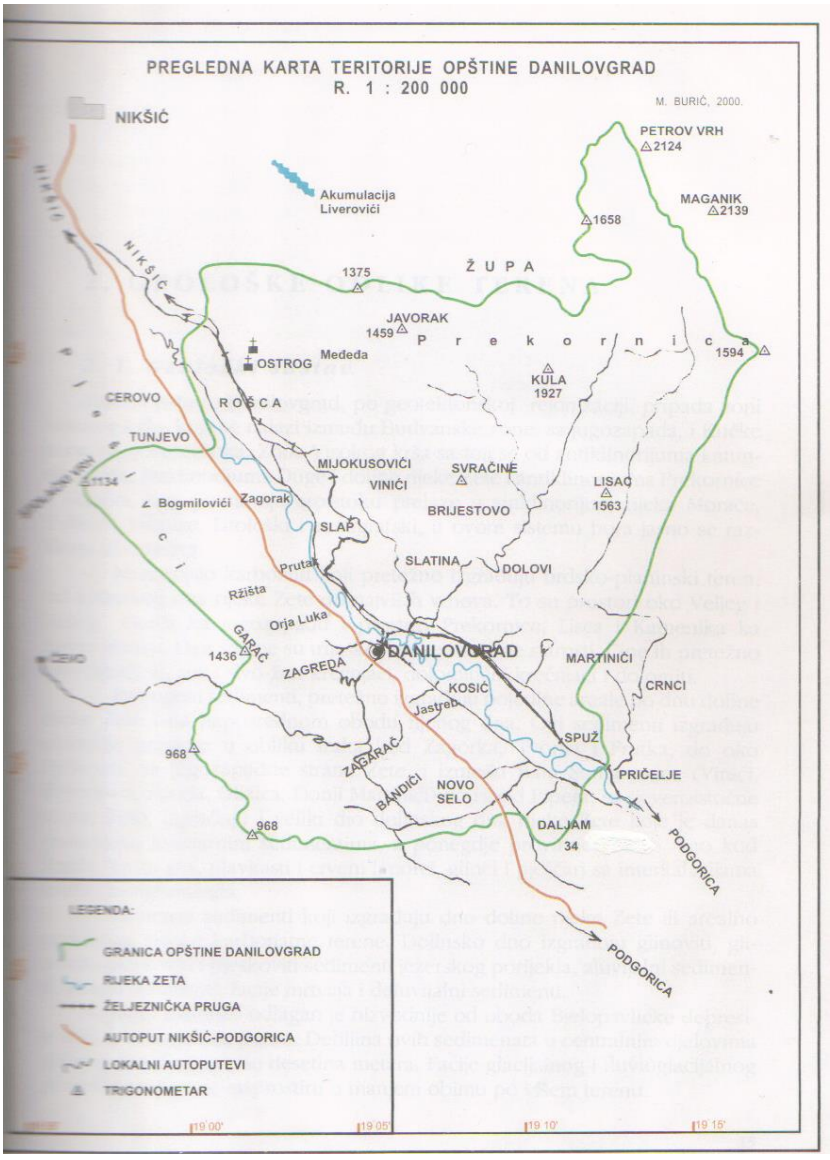
11.8. Pogranična područja, manje razvijena područja

Opština Danilovgrad pripada središnjem regionu Crne Gore čiji je geografski položaj odredjen koordinatama 18°56′ i 19°45′ istočne geografske dužine i 42°27′ i 42°45′ sjeverne geografske širine. Površina opštine iznosi 501 km², što predstavlja 3,6 % teritorije Crne Gore, i spada medju opštine srednje veličine. Širina teritorije danilovgradske opštine u pravcu istok-zapad iznosi 15-26 km, a po pravcu sjever-jug od 25-32 km. Ukupna dužina granica iznosi 154,5 km, a graniči se sa opštinama Podgorica (60,6 km), Nikšić (63,7 km), Cetinje (15,7 km) i Kolašin (14,5 km).

Opština Danilovgrad i susjedne opštine

Opština Danilovgrad saobraćajno je dobro povezana sa susjednim opštinama, preko aerodroma (35 km), željezničke pruge Nikšić-Podgorica i magistralnog puta (M-18).

Međuopštinskom saradnjom opštine mogu kroz kvalitetne projekte i programe privući investicije iz javnih, privatnih ili donatorskih izvora. Prednosti su, prije svega, poboljšanje kvaliteta javnih usluga, smanjenje razlika i privlačenje investicionih fondova.
Akcioni plan sprovođenja strategije održivog razvoja opštine Danilovgrad za period 2012-2018. godina ("Sl. list Crne Gore - opštinski propisi", br. 28/12) fokusiran je na odgovarajuća strateška opredjeljenja (prioritete), a između ostalog i na međuopštinsku saradnju, koja bi obuhvatala prije svega izgradnju infrastrukture, unapređenje katuna planina Sinjavine i Lukavice, organizaciju zajedničkih službi, zaštitu rijeke Zete, odlaganje otpada, zaštitu životne sredine i građana, realizaciju zajedničkih programa i projekata i sl.

11.9. Upravljanje otpadom-prostorni aspekt, prečišćavanje otpadnih voda

Odgovoran odnos prema prostoru, kao višestruko značajnom i istovremeno osjetljivom i ograničenom dobru, podrazumijeva između ostalog i adekvatno upravljanje otpadom, odnosno stvaranje uslova za odgovarajuću manipulaciju istim, od mjesta nastanka do mjesta konačnog odlaganja. Navedeno se odnosi na donošenje i implementaciju različitih strategija i planova, kao i obezbjeđivanje neophodnih tehničkih uslova i mehanizacije, kako ne bi došlo do narušavanja i nepovratne devastacije prostornih kapaciteta.

Odlaganja otpada, u skladu sa postojećom regulativom, se sprovodi vođenjem lokalnog katastra zagađivača, shodno članu 40 Zakona o životnoj sredini („Sl. list CG“, br. 48/08, 40/10 i 40/11), vođenjem postupka Procjene uticaja na životnu sredinu („Sl. list RCG“, br. 80/05 i „Sl. list CG“, br. 40/10, 73/10, 40/11 i 27/13), izdavanjem mišljenja na Plan upravljanja otpadom proizvođača otpada shodno članu 28 Zakona o upravljanju otpadom („Sl. List CG“, br. 64/11) i sprovođenejm Plana upravljanja otpadom za opštinu Danilovgrad.

Napominjemo da je usvojena Strategija upravljanja otpadom u Crnoj Gori i Državni plan upravljanja otpadom za period od 2015. do 2020. godine. Time su stvoreni uslovi za izradu Lokalnog plana upravljanja otpadom za period do 2020. godine, te je na sjednici Skupštine opštine Danilovgrad održanoj dana 27.12.2016. godine usvojen Plan upravljanja komunalnim i neopasnim građevinskim otpadom i Lokalni plan zaštite životne sredine.

Takođe napominjemo da površina sa koje se vrši sakupljanje komunalnog otpada na teritoriji opštine Danilovgrad iznosi oko 60 km². Pokrivenost teritorije sakupljanja komunalnog otpada sa gradskog područja iznosi 13km², dok je pokrivenost sakupljanja komunalnog otpada sa seoskog područja oko 43 km².

Mora se konstatovati da su nelegalna smetlišta i dalje prisutna bez obzira što većinu njih doo “Komunalno” Danilovgrad uredno uklanja. Stoga je neophodno dodatno urediti komunalnu infrastrukturu za upravljanje otpadom i sprovesti kampanju ordživog upravljna otpadom.

Što se tiče prečišćavanja otpadnih voda, shodno „Infrastrukturnom projektu Danilovgrad: rehabilitacija i proširenje vodovodne mreže, rehabilitacija kanalizacione mreže i izgradnja postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda“ i dalje teku radovi koji se odnose na rehabilitaciju i proširenju vodovodne mreže opštine Danilovgrad.

11.10. Saradnja sa međunarodnim institucijama

- U zvaničnoj posjeti Opštini Danilovgrad boravila predsjednica Ustavnog suda Crne Gore Desanka Lopičić i predsjednica Ustavnog suda Republike Slovačke Iveta

Macejkova, sa saradnicima. Ovom prilikom istaknut je značaj saradnje i razmjene iskustava, te da iskustvo Republike Slovačke, koja je članica EU, treba podijeliti;

- U radnoj posjeti Opštini Danilovgrad boravili ministar ekonomije Vladimir Kavarić i ministar prosvjete Predrag Bošković. Ovom prilikom je obiđena Gimnazija „Petar I Petrović Njegoš“ i predškolska ustanova „Irena Radović“, kao učesnici projekta energetske efikanosti u javnim zgradama, nakon čega je upriličen sastanak ministra ekonomije sa privrednicima koji svoje poslovanje realizuju na teritoriji opštine Danilovgrad;
- U radnoj posjeti boravio ministar zdravlja prof. dr Budimir Šegrt, te posjetio i Dom zdravlja „Dimitrije Dika Marenić“, gdje je o radu Doma zdravlja i uslugama koje isti pruža informisao dr Dejan Mandić, direktor ove ustanove. Takođe, u okviru navedene radne posjete, upriličeno je i otvaranje Mjesnog centra i Ambulante u Mjesnoj zajednici Zagarač;
- U radnoj posjeti Opštini Danilovgrad boravila predsjednica Crnogorske panevropske unije prof. dr Gordana Đurović, kojom prilikom je potpisan Memorandum o saradnji. Memorandum predviđa saradnju koja će se ogledati kroz apliciranje na zajedničkim projektima i njihovoj realizaciji u okviru prije svega fondova Evropske Unije, kao i drugim raspoloživim fondovima. Takođe, memorandum predviđa i organizovanje zajedničkih konferencija, radionica, tribina i seminara;
- U radnoj posjeti Opštini Danilovgrad boravio Kemal Purišić, ministar rada i socijalnog staranja. Konstatovana je uspješna saradnja ministarstva i lokalne uprave, koja će se nastaviti i kroz zajedničke projekte unaprjeđivati u narednom periodu. Tokom radne posjete ministra Purišića, izvršen je obilazak Centra za socijalni rad za opštinu Danilovgrad, Dnevnih boravaka za stare u Danilovgradu i Spužu, Gradskog vešeraja, kao i Centra za tražioce azila;
- U prvoj zvaničnoj posjeti boravio Nj.E. Constantinos Eliades, ambasador Kipra. Takođe, ovom prilikom ambasador Eliades i Igor Karadarević, predstavnik manifestacije „Crne Gora u ritmu Evrope“, susreli su se i sa učenicama iz Danilovgrada, učesnicima navedene manifestacije;
- U prvoj zvaničnoj posjeti Opštini Danilovgrad boravio ambasador Republike Hrvatske u Crnoj Gori Nj.E. Veselko Grubišić. Ukazano je na značaj razmjene najboljih praksi, vještina i znanja, odnosno daljeg unapređenja saradnje i pripremu novih projektnih ideja opštine Danilovgrad sa partnerskim gradovima iz Hrvatske;
- U prvoj zvaničnoj posjeti boravio ministar evropskih poslova Aleksandar Andrija Pejović, u okviru projekta „Evropski dan u tvom gradu“. U Opštini Danilovgrad je održana javna debata o evropskoj integraciji Crne Gore i predstavljanju mogućnosti finansiranja iz IPA fondova i obiđena upravna zgrada „Komunalno“ doo Danilovgrad i Centar za kulturu, koji su bili korisnici projekata finansiranih iz evropskih fondova;
- U prvoj radnoj posjeti Opštini Danilovgrad boravio mr Milutin Simović, potpredsjednik Vlade Crne Gore i ministar poljoprivrede i ruralnog razvoja. Ukazano je na uspješnu saradnju lokalne uprave i ministarstva i to putem različitih projekata ruralnog razvoja. Tokom radne posjete obiđena je i Kuća meda, kojom prilikom je upriličen i susret sa 102 mlada pčelara iz Crne Gore, koji su potpisali Ugovore o dodjeli podrške i time stekli mogućnost da započnu posao u oblasti pčelarstva;
- Povodom održavanja Polumaratona Danilovgrad-Podgorica u opštini Danilovgrad su boravili Dobromir Karamarinov, potpredsjednik Evropske atletske federacije i

predsjednik Balkanske atletske federacije, Krsto Serafimovski, predsjednik Atletskog saveza Makedonije, kao i Kristina Rakočević, osvajačica zlatne medalje u bacanju diska na Svjetskom prvenstvu za juniore;
- Predsjednik opštine Danilovgrad, sa saradnicima, organizovao prijem za predstavnike folklornih ansambala zemalja učesnica V Internacionalnog festivala folklora, koji se u periodu od 12-15.07.2017. godine održao u opštini Danilovgrad. Ove godine, festival je okupio ansamble iz Makedonije, Mađarske, Bugarske i Crne Gore.

U dijelu kontakata međunarodne saradnje, pored ostalih aktivnosti, realizovano je:
- Delegacija Opštine Danilovgrad boravila je u Grodzisk Mazowieckom, Poljska, kojom prilikom se Plesni klub „Matrix“ predstavio na festivalu koji se tradicionalno održava u ovom gradu u Poljskoj, dok su i na sajmu u Grodzisk Mazowieckom bili predstavljeni tradicionalni crnogorski proizvodi;
- Predsjednik Opštine Danilovgrad Branislav Đuranović, kao predstavnik Zajednice opština Crne Gore, učestvovao u svojstvu delegata na 8. plenarnoj sjednici Euro-mediteranske skupštine regionalnih i lokalnih vlasti (ARLEM) na Malti;
- Delegacija Opštine Danilovgrad boravila je u radnoj posjeti Opštini Grosuplje, Slovenija. Konstatovano da su Grosuplje i Danilovgrad dvije komplementarne opštine, sličnih geografskih i demografskih karakteristika, te da je potrebno uspostaviti konstruktivnu i pragmatičnu razmjenu znanja i iskustva, uz realizaciju zajedničkih projekata, u cilju privrednog i društvenog razvoja obje opštine;
- Učešće na osmoj sjednici Zajedničkog savjetodavnog odbora Komiteta regiona EU i Crne Gore, kao i Dan proširenja, u Briselu, koji je okupio lokalne i regionalne predstavnike zemalja kandidata i potencijalnih kandidata, Evropske komisije i Komiteta regiona. U okviru teme posvećene održivom prostornom planiranju govorio je predsjednik Opštine Danilovgrad Branislav Đuranović. Ovom prilikom je zaključeno da se deveta sjednica Zajedničkog savjetodavnog odbora Komiteta regiona EU i Crne Gore održi u opštini Danilovgrad;
- U okviru projekta “Putevima EU” koji Opština Danilovgrad realizuje sa partnerima iz Srbije, Hrvatske, Bosne i Hercegovine i Slovenije, a koji je vijednosti 107.000,00 eura, u izvještajnom periodu su održane i radionice u Erdutu, Sremskim Karlovcima, Doboju, Novom Mestu i Danilovgradu;
- Nastavljena saradnja sa međunarodnim organizacijama: Delegacijom Evropske Unije u Crnoj Gori, Evropskom bankom za obnovu i razvoj i Svjetskom bankom, OEBS, UNDP, UNICEF, GIZ, kao i mnogim ambasadama itd.

Odbornici Skupštine opštine Danilovgrad, građani i javnost su na transparentan način upoznati sa navedenim aktivnostima.

11.11. Saradnja sa nadležnim organima u postupku izrade i donošenja planskih dokumenata

Saradnja sa svim nadležnim organima koji su uključeni u postupak izrade i donošenja planskih dokumenata ocjenjena je kao veoma dobra. U ovoj godini, intenzivirana je saradnja sa institucijama koje posjeduju neophodne podatke o katastru instalacija infrastrukture, kao i sa drugim institucijama od kojih se pribavljaju podaci neophodni za izradu različitih planskih dokumenata.

Saradnja se prvenstveno odvija sa Ministarstvom održivog razvoja i turizma, a zatim i sa svim drugim institucijama kao što su: Uprava za nekretnine, Direkcija za saobraćaj Vlade Crne Gore, CEDIS, javne ustanove i preduzeća i drugi, a čiji su raspoloživi podaci, predlozi i mišljenja, kao što smo rekli, neophodni za izradu planske dokumentacije.

11.12. Povjereni poslovi od strane državne uprave

Zakonom o državnoj upravi propisano je da se pojedini poslovi državne uprave, u cilju njihovog efikasnijeg i ekonomičnijeg vršenja, mogu prenijeti zakonom na lokalnu samoupravu, odnosno propisom Vlade povjeriti istoj.
Stupanjem na snagu Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata („Sl.list CG“, broj 64/17) povjereni su pojedini poslovi iz oblasti planiranja prostora i izgradnje objekata nadležnom organu lokalne uprave, odnosno Sekretarijatu za urbanizam, komunalne, stambene poslove, saobraćaj i zaštitu životne sredine Opštine Danilovgrad. To je slučaj sa Uredbom o povjeravanju dijela poslova Ministarstva održivog razvoja i turizma jedinicama lokalne samouprave („Sl.list.CG“ br.68/17).

11.13. Broj organizovanih urbanističko-arhitektonskih konkursa

S obzirom da je u ovom izvještajnom periodu bio na snazi stari Zakon o uređenju prostora i izgradnji objekata kojim je članom 30 propisano da nadležni organ lokalne uprave planskim dokumentom može predvidjeti raspisivanje javnog konkursa za urbanističko-arhitektonsko idejno rješenje, za izuzetno složene i atraktivne djelove urbanih cjelina i drugih prostora i lokaliteta, a sprovođenje istog je bilo u nadležnosti Sekretarijata za urbanizam, komunalne, stambene poslove, saobraćaj i zaštitu životne sredine Opštine Danilovgrad.
Međutim novim zakonom isto je u nadležnosti Ministarstva održivog razvoja.
U ovom izvještajnom periodu, odnosno u 2017. godini, donesen je Javnog konkurs za idejno arhitektonsko rješenje poslovnog objekta u zahvatu Detaljnog urbanističkog plana „Danilovgrad - Centar“, na katastarskim parcelama broj 510/2, 510/4, 510/8, 510/9 i 510/10, KO Danilovgrad u Danilovgradu.

12. PODACI O IZGRAĐENIM OBJEKTIMA UKLJUČUJUĆI I OBJEKTE IZGRAĐENE SUPROTNO ZAKONU

Već je u prethodnom dijelu navedeno da je od strane Sekretarijata za urbanizam, komunalne, stambene poslove, saobraćaj i zaštitu životne sredine izdato:
- 98 urbanističko tehničkih uslova za izgradnju objekata,
- 62 građevinskih dozvola,
- nema upotrebnih dozvola.

Novim Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata („Sl.list CG“, broj 64/17) regulisano je pitanje objekata izgrađenih suprotno Zakonu, a ovo poglavljem X- legalizacija bespravnih objekata.

13. ZAHTJEVI KORISNIKA PROSTORA

Prilikom izrade i donošenja planske dokumentacije, permanentno raste učešće korisnika prostora u odnosu na prethodni period. Prije svega, to se ogleda u velikom broju zahtjeva i interesovanja građana u postupcima kod nadležnog organa za poslove uređenja prostora i izgradnju objekata, kao i u učešću građana na javnim raspravama koje su održane povodom donošenja planskih dokumenata.

U toku 2017. godine nastavljen je trend da se koncentracija zahtjeva odnosi na pojedinačne interese, dok je za značajne projekte na nivou grada interesovanje građana mnogo manje.
U cilju pravovremenog informisanja javnosti, pored navedenih aktivnosti, shodno Zakonu o uređenju prostora i izgradnji („Sl.list CG“, br 51/08, 40/0, 34/11, 47/11, 35/13, 29/13, 33/14), redovno se ažurira objavljivanje svih aktivnosti na izradi planova, pa su, između ostalog, svi planski dokumenti čija izrada je tekla po ovom zakonu, a koje smo naprijed naveli, objavljeni na sajtu Opštine Danilovgrad.

14. PREDLOG MJERA ZA UNAPREĐENJE POLITIKE UREĐENJA PROSTORA

Mjere koje je potrebno sprovesti radi unapređenja stanja u prostoru:

- Prioritetno je sprovođenje smjernica i preporuka za uređenje prostora Opštine Danilovgrad iz usvojenog Prostorno urbanističkog plana (PUP), kao plana najvećeg reda, a zatim kao planova nižeg reda gore navedenih DUP-ova i Lokalne studije, kao i Javnog konkursa, date navedenim planovima, za uređenje prostora ove opštine.
- Intezivirati aktivnosti na donošenju planske dokumentacije nižeg reda, odnosno prioritetno za prostore za koje se planovi detaljne razrade izrađuju prvi put i izmjene planskih dokumenata starijeg datuma.
- Primjenjivati nove zakonske odredbe, a naročito odredbe koje se odnose na uređivanje građevinskog zemljišta, kroz opremanje istog na način koji omogućava implementaciju planskog dokumenta.
- Potrebno je uvesti neke nove mjere i olakšice koje će stimulisati vlasnike zemljišta da investiraju u izgradnju objekata.
- U kontinuitetu i redovno ažurirati podatke na sajtu Opštine Danilovgrad u cilju obezbjeđenja javnosti i transparentnosti u oblasti uređenja prostora i izgradnje objekata.
- Intenzivirati aktivnosti na postavljanju svih planskih dokumenata koji su urađeni u digitalnoj formi na sajtu Opštine Danilovgrad.

ANEX 9
IZVJEŠTAJ O STANJU UREĐENJA PROSTORA U 2017.GODINI
U OPŠTINI HERCEG NOVI

1. UVOD

Pravni osnov za izradu Izvještaja o stanju uređenja prostora je član 15. Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata(«Sl. list CG » br. 51/08, 40/10, 34/11, 47/11, 35/13, 39/13 i 33/14) u skladu sa članom 244 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata («Sl. list CG » br. 64/17) kojim je propisano da će se određene odredbe primjenjivati do donošenja plana generalne regulacije Crne Gore, nakon čega će Ministarstvo održivog razvoja i turizma, Vladi Crne Gore podnositi godišnji izvještaj o stanju uređenja prostora, na usvajanje.
Izvještaj je izrađen u skladu sa Uputstvom o bližoj sadržini Izvještaja o stanju uređenja prostora, br. 01 -1523/1 od 25.05.2010. godine, donijetim od strane Ministarstva održivog razvoja i turizma.

1.1. Sadržina Izvještaja

Izvještaj o stanju uređenja prostora treba da sadrži: analizu sprovođenja planskih dokumenata; ocjenu sprovedenih mjera i njihov uticaj na upravljanje prostorom; ocjenu zaštite prostora; podatke o izgrađenim objektima uključujući i objekte koji su izgrađeni suprotno zakonu; ocjenu o iskazanim potrebama korisnika prostora, kao i druge elemente od važnosti za prostor za koji se izvještaj izrađuje. Na taj način Izvještaja o stanju uređenja prostora za Herceg Novi za 2017.g. predstavlja integralni prikaz stanja uređenja prostora na lokalnom nivou odnosno za jedinicu lokale samouprave.

Planiranjem prostora i izgradnjom smatra se praćenje stanja u prostoru (monitoring), utvrđivanje namjene, uslova i načina korišćenja prostora kroz izradu i donošenje planskih dokumenata, sprovođenje planskih dokumenata i uređivanje građevinskog zemljišta. Načela na kojima se zasniva uređenje prostora definisana su članom 3 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata («Sl. list CG » br. 64/17).

Monitoring tj. praćenje stanja u prostoru podrazumjeva formiranje i vođenje jedinstvene dokumentacione osnove i informacionog sistema o prostoru i izradi i usvajanju izvještaja o stanju uređenja prostora. Dokumentacionu osnovu čini skup podataka i dokumenata o prostoru u tekstualnom, grafičkom, numeričkom i tabelarnom prikazu, dok informacioni sistem o prostoru predstavlja integrisani skup komponenti sakupljanja, snimanja, čuvanja, obrade i prenošenja informacija o prostoru (član 12 i 13 Zakona).

S tim u vezi vođenje i redovno ažuriranje **dokumentacione osnove i informacionog sistema o prostoru** predstavlja osnov za cjelokupno sagledavanje stanja prostora i polazište za sve ostale faze koje podrazumjeva monitoring. U skladu sa članom 13 Zakona o planiranju i izgradnji objekata («Sl. list CG » br. 64/17) organi državne uprave, organi lokalne uprave i drugi organi su dužni da Ministarstvu u roku od pet dana izdavanja, dostave svaki akt koji čini dokumentacionu osnovu o prostoru. Sadržaj i način vođenja dokumentacione osnove i informacionog sistema i indikatore za praćenje sprovođenja planskih dokumenata propisuje Vlada Crne Gore.

Predmetni izvještaj predstavlja jedanu vrstu dokumenta koji sadrži podatke informacije i ocjene, date i pribavljene od strane Sekretarijata za prostorno planiranje i izgradnju, ostalih nadležnih organa lokalne samouprave, državnih organa, javnih preduzeća i ostalih institucijama, koje učestvuju u realizaciji određenih segmenata uređenja prostora.

*Kako još uvijek nije otpočeto sa vođenjem dokumentacione osnove o prostoru, i informacionog sistema o prostoru, ovaj izvještaj ima karakter radnog materijala***.**

Predmetni Izvještaj o stanju uređenja prostora je izrađen za period od **01.01.2017.-31.12.2017.godine,** za potrebe dostavljanja istog Ministarstvu održivog razvoja i turizma, odnosno Vladi Crne Gore.

1.2.Realizacija obaveza i aktivnosti po osnovu Izvještaja za predhodnu godinu

Osnovno opredjeljenje prostornog razvoja Opštine Herceg Novi, sadržano u konceptu održivog razvoja i uspostavljanju balansa između ekonomskih, ekoloških i socijalnih zahtjeva i uslova, je okosnica svih odluka koje su donošene u prethodnom planskom periodu.
Prostor kao prirodni ambijent sa svim resursima i potencijalima i njegovo racionalno korišćenje stoji u osnovi svakog promišljanja o prostornom razvoju i odluka o planiranju i gradnji. Komplementarno važni su kako urbanističko-arhitektonski tako i segmenti ekonomskog i socijalnog okruženja, naročito u onim dijelovima koji bitno utiču na odluke, kao što su obim i uslovi ulaganja pod kojima se planovi sprovode. Sve značajniji aspekt planiranja uređenja prostora je ekonomska održivost projekta planiranje gradnje.
U skladu sa odredbama Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata («Sl. list CG » br. 51/08, 40/10, 34/11, 47/11, 35/13, 39/13 i 33/14) za predhodni period započete su procedure izrade Izvještaja o stanju uređenja prostora za 2016.godinu i Programa uređenja prostora za 2017.godini, koje nisu završene, tako da za navedeni period ne postoji navedena dokumentacija, pa se realizacija planiranih obaveza i aktivnosti odvijala otežano.
Takođe, okolnosti u kojima se odvija razvoj su, međutim, još uvijek u sijenci globalne i regionalne ekonomske i socijalne krize. Zainteresovanost stranih investitora, tj. onih koji bi investirali u kapitalne projekte koji bi pokrenuli razvoj Herceg Novog, postoji i dalje ali manje izražena nego ranijih godina. Ovo se direktno odražava na aktivnosti u prostoru, kako u obimu izrade započetih planskih dokumenata, tako i na planu konkretnih realizacija.
Efekti ograničenog priliva investicija i usporavanja u svim segmentima ekonomskog života se najviše osjećaju na planu finansijskih mogućnosti lokalne samouprave, odnosno obimu ulaganja u izgradnju i uređenje prostora.
Značajna promjena koja je uticala na ukupan rad tokom prethodnog perioda su novine na planu zakonske regulative, naručito donošenje Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata. Ovim Zakonom su definisane sveobuhvatno oblasti planiranja prostora i način i uslovi izgradnje i legalizacije bespravnih objekata. Valja napomenuti i neka rješenja koja predstavljaju novinu, a to je, uvođenje elektronskog poslovanja u oblastima koje se uređuju ovim zakonom, sa ciljem da se ubrzaju procedure ostvarivanja prava građana i privrednih subjekata.
U pogledu planiranja prostora dat je nov koncept, kojim se vrši centralizacija i koncentracija planskih dokumenata. Jedinice lokalne samouprave preko takvog koncepta mogu: sagledavati svoje razvojne potrebe i razvojne potrebe lokalne zajednice, inicirati izmjene i dopune planskog dokumenta, aktivno učestvovati u toku i nakon donošenja odluke o izradi planskog dokumenta, davati mišljenje na nacrt planskog dokumenta, učestvovati u reviziji nacrta planskog dokumenta, kao i da učestvuju u izradi urbanističkih projekata. Dalje, u pogledu finansiranja uređenja građevinskog zemljišta, postoji novina kojom se pored naknade za uređenje građevinskog zemljišta, utvrđuje gradska renta, koja ima za cilj da se omogući kvalitetniji razvoj infrastrukture u dijelu objekata zajedničke komunalne potrošnje.
Želimo da ukažemo i na momenat koji se odnosi na izvjesna usporavanja donošenja planskih akata, ne u smislu traženja opravdanja, već kao na realne razloge manje realizacije u odnosu na planiranu, bez obzira na svu dobrobit koju takvi potezi donose. Na putu ka integrisanju takvih standarda, na nivou opštine se nekada suočavamo i sa poteškoćama jer smo u situaciji da ih mirimo sa tradicionalnim odnosom neposrednih korisnika prema prostoru i otporu prema novom koji to nužno prati. Prostorni razvoj opštine treba da bude u službi njenog

održivog razvoja koji podrazumjeva iznalaženje načina zadovoljenja društveno-ekonomskih potreba i interesa građana, uz istovremeno minimiziranje svih pratećih negativnih uticaja na životnu sredinu i prirodne resurse.
Konačno, ukupna slika ograničenja sa kojima se suočavamo ne bi bila kompletna ako ne bismo pomenuli i kontinuiranu nelegalnu gradnju na teritoriji opštine koja, uz postojeću nedovoljno efikasnu organizaciju, predstavlja rastući problem za stanje u prostoru i privođenje namjeni pojedinih prostornih cjelina ili lokacija na teritoriji opštine. U tom smislu, donošenjem Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata, stvoreni su uslovi za rješavanje ovog problema, datih preko smjernica i konkretnih rješenjaje u vezi sa postupkom legalizacije, odnosno od podnošenje zahtjeva, do donošenja rješenja o legalizaciji. Za potrebe ovog postupka potrebno je donijeti određene podzakonske akte.
U predhodnom periodu nastavljene su aktivnosti koje se tiču nastavka izrade započetih planskih dokumenata, gdje je akcenat dat na izradi Prostorno urbanističkog plan Opštine Herceg Novi (PUPOHN). Procedure izrade planskih dokumenta sprovodile su se u skladu sa odredbama Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata („Sl.list CG“ br. 51/08, 40/10, 34/11, 47/11, 35/13, 39/13, 33/14), do trenutka kada je nadležno Ministarstvo zauzelo stav da ne mogu dati mišljenje na Nacrt plana, shodno članu 162a pomenutog Zakona, po kome se Prostorni plan Opštine Herceg Novi, kao plan višeg reda primjenjivao od 31.12.2015.g.
S tim u vezi u planskom periodu za 2016.godinu donijet je **1** lokalni planski dokument,i to: **1** LSL, a u planskom periodu za 2017.godinu donijeta su **2** lokalna planska dokumenta, i to **1** DUP i izmjene i dopune **1** DUP-a.

Kada je u pitanju komunalno opremanje građevinskog zemljišta za predhodni period, podatke i informacije koje od privrednih društava čiji je osnivač Opština: D.O.O. „Vodovod i kanalizacija”, D.O.O. **„**Društvo za izgradnju vodovodne i kanalizacione infrastrukture” i D.O.O. „Komunalno stambeno” svi iz Herceg Novog, kao važni segmenti koji uređuju prostor, nisu dostavljeni.

2.ANALIZA SPROVOĐENJA PLANSKIH DOKUMENATA

Uređenje prostora, treba da predstavlja osnov za održivi razvoj, koji podrazumijeva balans ekonomskih, socijalnih i ekoloških principa, kako bi se poboljšao kvalitet života i bezbjednosti u urbanim i drugim sredinama.
Imajući u vidu da se sa zakašnjenjem pristupilo izradi Prostorno – urbanističkog plana Opštine Herceg Novi, kao važnog lokalnog planskog dokumenta najvišeg reda, u cilju prevazilaženja planskog problema, donijeta je Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o produženju primjene planske dokumentacije („Sl. list CG opštinski propisi“, br. 30/16 od 01.07.2016.godine). Tako raznolika važeća planska dokumentacija prilikom primjene stvarala je određene poteškoće, jer ista nije bila usaglašena sa propisima, standardima i normativima u oblasti uređenja i izgradnje prostora. I pored navedenog, sprovodljivost planova je bila relativno velika u oblasti stanovanja, niska u oblasti privrede i društvenih djelatnosti, a veoma mala u oblasti tehničke infrastrukture - prije svega saobraćaja. Nakon stupanja na snagu novog Zakona nadležno Ministarstvo je preko ažuriranog Centralnog registra planske dokumentacije ukunuo približno 50% do tada važeće planske dokumentacije Opštine Herceg Novi.

2.1.Organizacija, korišćenje i namjena prostora po planskim dokumentima lokalne samouprave – pokrivenost teritorije lokalne samouprave planskim dokumentima

Važeći državni planski dokumenti koji tretiraju teritoriju Opštine Herceg Novi su: Prostorni plan Crne Gore izmjene i dopune - PPCG («Sl. list CG » br. 24/08, 44/12, 08/16), Prostorni

plan područja posebne namjene za morsko dobro - PPPPNMD («Sl. list RCG » br. 30/07), Državna studija lokacije"Sektor 32" Rose-Dobreč («Sl. list CG » br. 71/09), izmjene i dopune Državna studije lokacije "Sektor 32" Rose-Dobreč («Sl. list CG » br. 58/14), Državna studija lokacije "Sektor 34" Žanjice-Mirište-Arza («Sl. list CG » br. 08/12), Državna studije lokacije "Sektor 5" Kumbor-Denoviće-Baošiće («Sl. list CG » br. 50/12, 60/12) i izmjene i dopune Državna studije lokacije "Sektor 5" Kumbor («Sl. list CG » br. 28/14).
U toku je izrada Nacrta Državne studije lokacije "Sektor 2" Ušće Sutorine-Igalo sa SPU (*Odluka o pristupanju izradi "Sl. list CG", br. 51/16*), kao i izrade Predloga: Prostornog plana posebne namjene za Obalno područje Crne Gore sa SPU *(Odluka o pristupanju izradi "Sl. list CG", br. 23/11)* i Državne studija lokacije "Sektor 1" Rt Kobila-Njivice-Ušće Sutorine sa SPU («Sl. list CG » br. 53/14, 71/09).
Shodno članu 3 Uredbe o proceduri izrade i donošenja planskog dokumenta po skraćenom postupku ("Službeni list CG", broj 40/13) započete su izmjene i dopune Državne studije lokacije "Sektor 5" Kumbor *(Odluka o pristupanju izradi "Sl. list CG", br.48/17).*

Važeća državna planska dokumentacija na teritoriji Opštine Herceg Novi:

PPCG ("Sl. list CG" br. 24/08, 44/12, 08/16) je najvažniji državni planski dokument koji daje ulazne podatke za sve druge planske i razvojne dokumente kako na državnom, tako i na lokalnom nivou. Prema PPCG prioriteti razvoja Opštine Herceg Novi su: funkcija turizma sa zdravstvenom komponentom i intenzivna poljoprivreda (Njivice, Igalo, Sutorinsko polje); funkcije kulturnog i uslužnog centra i cjelogodišnji turizam, zdravstveno rehabilitacioni turizam i funkcije bolničko-medicinskog centra (Herceg Novi); proizvodne funkcije u vezi sa brodogradilištem, proizvodnim zanatstvom i stanovanjem, nautičkim turizmom i turističkim kapacitetima u naseljenim mjestima duž rivijere (Zelenika-Bijela), turizam visoke kategorije i specijalizovana poljoprivreda (priobalje na otvorenom moru, poluostrvo Luštica i planinsko zaleđe).

PPPPNMD ("Sl. list RCG" br. 30/07) obuhvata dijelove šest primorskih opština, a među njima i dijelove prostora Opštine Herceg Novi (2,10% od ukupne teritorije naše opštine i 8,49% od ukupnog zahvata područja posebne namjene za Morsko dobro). Izmjenom zakona iz jula 2011.godine izdavanje urbanističko-tehničkih uslova i odobrenja za građenje objekata na području obuhvaćenom ovim planom prenijeto je velikim dijelom na lokalne samouprave izuzev za posebne objekte koji se navode u članu 91 Zakona, dok je planiranje prostora u zoni PPPPNMD i dalje je u ingerenciji Ministarstva održivog razvoja i turizma. Prostor koji je obuhvaćen ovim planskim dokumentom podijeljen je na 68 sektora-reona, od kojih se 13 nalazi u Opštini Herceg Novi, i to sektori: 1,2,3,4,5,6,7 i 30,31,32,33,34,35. Vlada Crne Gore do sada je usvojila samo tri državne studije lokacije na prostoru Opštine Herceg Novi, i to za Sektor 32, Sektor 34 i Sektor 5.

DSL "Sektor 32" Rose-Dobreč sa SPU ("Sl. list CG" br. 71/09) usvojena je u oktobru 2009.godine. Planom je obuhvaćen prostor od cca 67,00 ha. Osnovna namjena na ovom prostoru je turizam. Ovim planskim dokumentom data je detaljna razrada za šest prostorno-urbanističkih turističkih zona, i to za: Male Rose, Priobalje Rosa, Turističko naselje Kabala for, Turističko naselje Luštica, Turistički centar Oskoruša for i hotel Lazine for.

Izmjene i dopune DSL „Sektora 32" Rose-Dobreč ("Sl. list CG" br. 58/14) usvojene krajem decembra 2014.godine. Orijentacioni obuhvat Izmjena i dopuna DSL na kopnu je oko 35,50 ha, dok je obuhvat na otvorenom moru do središnje linije plovnog puta. Navedeni

obuhvat definisan je u skladu sa Master planom „Monterose“ dostavljen Ministarstvu održivog razvoja i turizma uz Inicijativu za izmjene DSL Sektor 32.
DSL "Sektor 34" Žanjice-Mirište-Arza ("Sl. list CG" br. 8/12) usvojena je u februaru 2012.godine. Planom je obuhvaćen prostor od cca 51 ha. Osnovna namjena na ovom prostoru je turizam. Ovim planskim dokumentom planiraja se sledeći sadržaji: turističko naselje bungalovskog tipa u zaleđu plaže Žanjic, hotelski kompleksi sa "rent a pull" vilama na potezu Rt Ograda-Straište i Rtu Arza, Manastirski kompleks Gospa od Žanjica na Ostrvu Žanjic, kao i drugi turistički objekti, naučno-kulturni sadržaji i pejzažno-rekreativne površine.

DSL "Sektor 5" Kumbor ("Sl. list CG" br. 50/12 i 60/12) usvojena je u oktobar -novembar 2012.godine. Planom je obuhvaćen prostor od cca 35.63 ha na kopnu i 62.92ha na moru. Osnovna namjena na ovom prostoru je turizam. Ovim planskim dokumentom planiraja se sledeći sadržaji: kompleks kombinovanih sadržaja sa marinom do 250 vezova, koji podrazumjeva turističke, centralne i komplementarne djelatnosti (marina sa jahting servisom, hoteli, komercijalni, javni i prateći sadržaji) sa zonama luksuznog stanovanja i urbanog zelenila, izgradnja obala – lungo mare sa pristaništima, otvoreni bazeni i jedriličerski klubovi.

Izmjene i dopune DSL „Sektora 5“ za dio bivše kasarne Orjenskog bataljona u Kumboru **("Sl. list CG" br. 28/14)** usvojene u julu 2014.godine. Orijentacioni obuhvat Izmjena i dopuna DSL na kopnu je oko 24,17 ha, dok je obuhvat na otvorenom moru do linije priobalnog plovnog puta. Navedeni obuhvat definisan je u skladu sa Master planom koji je Azmont dostavio Ministarstvu održivog razvoja i turizma uz Inicijativu za izmjene DSL Sektor5.
Shodno članu 115. Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata ("Sl. list CG", br.51/08, 40/10, 34/11, 47/11, 35/13, 39/13, 33/14) Ministarstvo održivog razvoja i turizma je donijelo, Izmjene i dopune Plana objekata privremenog karaktera u zoni morskog dobra za period 2016.god.- 2018.god.

Važeći lokalni planski dokumenti na teritoriji Opštine Herceg Novi su:

Što se tiče lokalne planske dokumentacije, kao što je već rečeno nakon stupanja na snagu novog Zakona sredinom oktobra 2017.godine, nadležno Ministarstvo je preko ažuriranog Centralnog registra planske dokumentacije ukunulo približno 50% do tada važeće planske dokumentacije Opštine Herceg Novi. Tako je ukinuto ukupno 48 lokalnih planskih dokumenata. Pregled ukuinutih planova dat je u tabeli br.1.

Tabela br.1: Pregled lokalnih planskih dokumenata čiji je rok važenja istekao;

Br.	**PLANSKI DOKUMENT**	Broj Službenog lista RCG – opštinski propisi	Površina u ha
B.	**Lokalni planski dokumenti**		
I	**Nivo PPO-a i GUP-a**		
1.	Prostorni plan Opštine Herceg-Novi do 2020god	(„Sl.list CG op.pr.“, br.07/09)	23. 549,35
	Turistički kompleks hotela „Delfin“ u Bijeloj, OHN – urb.arh.konkursno rješenje sastavni dio PPOHN	(„Sl.list CG“, br.12/15)	1,17
	Hotelski resort Lazaret u Meljinama, OHN – urb.arh. konkursno rješenje sastavni dio PPOHN	(„Sl.list CG“, br.37/15, 72/16)	7,4 (kopno + more)
	Urbanističko-arhitektonsko rješenje za hotel „Casa del Mare" u Kamenarima, Opštine H.Novi	("Sl.list CG", br.58/16,77/16)	0,6
2.	GUP Opštine Herceg Novi	("Sl.list RCG op.pr.",br.01/89)	
3.	Izmjene i dopune GUP-a za područje naselja Kuti	(„Sl.list RCG op.pr.“,br.31/06)	11,46
4.	Izmjene i dopune GUP-a u zoni Topla prema Trebesinu	(„Sl.list RCG op.pr.“, br.31/06)	5,64
5.	Izmjene i dopune GUP-a zona između Cvjetnog centra	(„Sl.list RCG op.pr.“ br.31/06)	3

	i Servisne zone (Sutorina)		
II	**Nivo DUP**		
1.	DUP zone individualnog stanovanja "Bajer"	(„Sl.list RCG op.pr.", br. 12/92 i 17/)	13,8
2.	DUP Srbina-zapadni dio	(„Sl.list RCG op.pr.", br.21/92 i 17/97)	15,52
3.	DUP Savina – izmjene i dopune	(„Sl.list CG op.pr.",br. 06/05)	32,97
4.	DUP Čela	(„Sl.list RCG op.pr.",br. 27/92 i 17/97)	1
5.	DUP Podtrebesin	(„Sl.list RCG op.pr.",br. 32/92 i 17/97)	15,90
6.	DUP Topla	(„Sl.list RCG op.pr.",br. 27/03)	59,7
7.	Izmjene i dopune DUP-a Podtrebesin	(„Sl.list CG op.pr.",br. 12/08)	0,12
8.	DUP Mojdeški put	(„Sl.list RCG op.pr.",br.27/92 i 17/97)	10,2
9.	DUP Igalo-Gomila	(„Sl.list RCG op.pr." br. 6/92,17/97)	2
10.	DUP Solila – izmjene i dopune	(„Sl.list RCG op.pr.",br. 31/06)	21,15
11.	DUP Osmanova glavica	(„Sl.list RCG op.pr.", br.12/92 i 17/97)	1
12.	DUP Bajkovina	(„Sl.list RCG op.pr." br.6/92 i 17/97)	-
13.	DUP Njivice	(„Sl.list RCG op.pr.", br.32/92 i 17/9	1
14.	DUP Žvinje	(„Sl.list RCG op.pr.",br.32/92 i 17/97)	1
15.	DUP Sutorina-istok	(„Sl.list RCG op.pr.", br.20/94 i 17/9	-
16.	DUP Sutorina-zapad	(„Sl.list RCG op.pr.", br.20/94 i 17/97)	-
17.	DUP Ratiševina	(„Sl.list RCG op.pr.", br.20/94 i 17/97)	1
18.	Izmjene i dopune DUP-a Igalo- centralna zona	(„Sl.list RCG op.pr." br.17/93)	-
19.	Izmjene i dopune DUP-a sa el. UP Igala za dio centra i gomile oko petlje	(„Sl.list RCG op.pr.", br.17/99)	17,5
20.	DUP Podi Centar i Rebra – Kvekići	(„Sl.list RCG op.pr.", br.27/97 i 17/97)	3
21.	DUP Zelenika-Dragomir	(„Sl.list RCG op.pr.", br.20/97 i 17/97)	15,8
22.	Izmjene i dopune DUP-a Meljine za lokalitet„Jabučnjak"	(„Sl.list RCG op.pr.", br.9/01)	-
23.	Izmjene i dopune DUP-a Meljine za Nemilu	(„Sl.list RCG op.pr.",br. 16/94)	
24.	DUP Kumbor-Denovići	(„Sl.list RCG op.pr.", br.27/97)	-
25.	DUP Baošići	(„Sl.list RCG op.pr.", br.23/88)	76,53
26.	DUP Bijela-centralna zona	(„Sl.list RCG op.pr.", br.12/92 i 17/97)	5
27.	DUP Bijela –Želalići	(„Sl.list RCG op.pr.", br.20/94)	-
28.	DUP Bijela-Prema Vali	(„Sl.list RCG op.pr." br.20/94)	3
29.	DUP Kamenari Centar i Jošica	(„Sl.list RCG op.pr.",br. 27/92 i 17/97)	7
30.	DUP Kamenari-Đurići	(„Sl.list RCG op.pr." br.27/92 i 17/97)	5
31.	DUP Rose	(„Sl.list RCG op.pr.", br.1/99)	9
32.	DUP Zabrđe	(„Sl.list RCG op.pr.",br.27/92 i 17/97)	24,36
33.	DUP Velji kam na Luštici	(„Sl.list RCG op.pr.", br.10/06)	3,7
34.	DUP Rovanac	(„Sl.list RCG op.pr.", br.16/01)	23,7
III	**Nivo UP-a**		
1.	UP Stari grad -Izmjene i dopune	(„Sl.list RCG op.pr.", br.17/84,	1

		11/87, 16/91)	
2.	Izmjene i dopune UP Šetalište V Danica	(„Sl.list RCG op.pr.“, br.25/97)	-
3.	UP „Lombardić“	(„Sl.list RCG op.pr.“, br. 27/03)	2,73
4.	Izmjene i dopune UP zaštićenog Zapadnog podgrađa	(„Sl.list RCG op.pr.“,br. 15/85, 13/88, 16/91, 01/93, 16/09)	11,5
5.	Izmjene i dopune UP apart. naselja na klizištu na Savin H.Novom	(„Sl.list RCG op.pr.“,br. 06/06)	1
6.	UP Hotelsko-turistički kompleks na Rtu Kobila	(„Sl.list RCG op.pr.“,br. 21/92)	
7.	UP „Lustreca 2“ za lokaciju Barev potok-Luštica	(„Sl.list RCG op.pr.“, br.20/07)	7
8.	UP „Monteruso“ na Luštici	(„Sl.list RCG op.pr.“, br.27/06)	3,1
IV	**Nivo LSL**		
1.	LSL „Rokšped-Sutorina“	(„Sl.list CG op.pr.“. br.02/09)	-

Područje Opštine Herceg Novi trenutno je obrađeno sa **58 važećih** planskih dokumenata uključujući i njihove izmjene i dopune. (Ukupno: 5 DSL, 6 GUP, 22 DUP, 13 UP i 10 LSL). U tabeli br.2 dat je pregled važećih državnih i lokalnih planskih dokumenata.

Tabela br.2: Pregled važećih (usvojenih) državnih i lokalnih planskih dokumenata;

Br.	**PLANSKI DOKUMENT**	Broj Službenog lista CG odnosno Službenog lista CG – op. propisi	Površina u ha
A.	**Državni planski dokumenti**		
1.	Prostorni plan Republike - izmjene i dopune	(„Sl.list CG“, br. 24/08, 44/12, 08/16)	-
2.	Prostorni plan područja posebne namjene za morsko dobro	(„Sl.list RCG“, br.30/07)	**491,7**
3.	Državna studija lokacije “Sektor 32” Rose-Dobreč - sa Izvještajem o SPU	(„Sl.list CG“, br.71/09)	67
4.	Izmjene i dopune Državne studije lokacije “Sektor 32” Rose-Dobreč	(„Sl.list CG“, br.58/14)	35,50
5.	Državna studija lokacije “Sektor 34” - Žanjic-Mirište-Arza	(„Sl.list CG“, br.8/12)	51
6.	Državna studija lokacije “Sektor 5” - Kumbor - sa Izvještajem o SPU	(„Sl.list CG“, br.50/12 i 60/12)	35,63(kopno) 62,92(more)
7.	Izmjene i dopune Državna studija lokacije “Sektor 5” (za dio bivše kasarne OB)	(„Sl.list CG“, br.28/14)	24,17(kopno)
B.	**Lokalni planski dokumenti**		
I	**Nivo GUP-a**		
1.	Izmjene i dopune GUP-a OPHN za dio naselja Trebesin	(„Sl.list CG op.pr.“ br.05/07)	4
2.	Izmjene i dopune GUP-a OPHN –zona preko puta autobuske stanice	(„Sl.list CG op.pr.“, br.14/07)	1,2
3.	Izmjene i dopune GUP-a OPHN za dio naselja Đenovići	(„Sl.list CG op.pr.“ br.07/09)	17,8
4.	Izmjene i dopune GUP-a OPHN u zoni Bijele	(„Sl.list CG op.pr.“, br.07/09)	56
5.	Izmjene i dopune GUP-a OPHN u dijelu Igala za područje Šištet Bare	(„Sl.list CG op.pr.“ br.07/07)	26
6.	Izmjene i dopune GUP-a OPHN u zoni Igalo iznad petlje	(„Sl.list CG op.pr.“, br.23/09)	10,74
II	**Nivo DUP-a**		
1.	DUP Podi – sa Izvještajem o SPU	(„Sl.list CG op.pr.“, br.11/13)	48
2.	DUP Bajer	(„Sl.list CG op.pr.“,br. 8/11)	13
3.	Izmjene i dopune DUP Njivice	(„Sl.list CG op.pr.“,br.26/12)	31
4.	DUP Topla III	(„Sl.list CG op.pr.“,br. 31/11)	14,8
5.	DUP Topla od Šetališta do Njegoševe	(„Sl.list CG op.pr.“,br. 8/11)	7,6
6.	DUP Đenovići	(„Sl.list CG op.pr.“, br.11/13)	72

7.	DUP Blaca-Jošica	(„Sl.list CG op.pr.“ br.31/11)	16,6
8.	DUP Srbina	(„Sl.list CG op.pr.“,br. 01/10)	17,4
9.	DUP Igalo-Bare– sa Izvještajem o SPU	(„Sl.list CG op.pr.“,br. 31/11)	11
10.	DUP Stara Banja-Igalo – sa Izvještajem o SPU	(„Sl.list CG op.pr.“,br. 07/12)	21
11.	DUP Kumbor – sa Izvještajem o SPU	(„Sl.list CG op.pr.“, br.36/13)	110
12.	DUP Zelenika-centar	(„Sl. list CG o.p. br. 31/11)	36,6
13.	DUP “Meljine”	(„Sl.list CG op.pr.“, br.26/12)	41
14.	Izmjene i dopune DUP-a Igala - kat. parcelu 469	(„Sl.list CG op.pr.“, br.30/09)	0,71
15.	Izmjene i dopune DUP-a Igala - kat. parcelu 708/5	(„Sl.list CG op.pr.“, br.23/09)	0.12
16.	DUP za lokaciju „Sindikat“ Meljine	(„Sl.list CG op.pr.“, br. 22/11)	1
17.	DUP Bijela-centar	(„Sl.list CG op.pr.“, br. 35/09)	6
18.	Izmjene i dopune DUP Blace Jošica za lokalitet hotela Park	(„Sl.list CG op.pr.“ br.08/16)	0,97
19.	Izmjene i dopune DUP-a Topla	(„Sl.list CG op.pr.“,br. 07/09)	0,85
20.	Izmjene I dopune “Stara Banja – Igalo” za UP 122 I UP 168 – sa Izvještajem o SPU	(„Sl.list CG op.pr.“,br. 21/16)	0,719
21.	DUP Nemila – poslovna zona - sa Izvještajem o SPU	(„Sl.list CG op.pr.“,br. 35/17)	26.54
22.	Izmjene i dopune DUP-a „Blace Jošca” za kat.parc.351, 352, 353/1 i 353/2 K.O. Jošica	(„Sl.list CG op.pr.“,br. 35/17)	0.98
III	**Nivo UP-a**		
1.	UP “Hotel Plaža”	(„Sl.list CG op.pr.“, br.16/10)	1,571
2.	UP “Hotel Tamaris“	(„Sl.list CG op.pr.“, br.35/09)	0,67
3.	UP za hotelski kompleks “Žager” u Bijeloj – sa Izvještajem o SPU	(„Sl.list CG op.pr.“, br.36/12)	0,72
4.	UP „Zdravstveni i turistički kompleks Meljine“ – sa Izvješzajem o SPU	(„Sl.list CG op.pr.“,br. 05/10)	1
5.	UP “Brežine-Ubojno”	(„Sl.list CG op.pr.“, br.31/11)	12
6.	UP apartmansko-poslovni kompleks „BELKO“ u Baošićima	(„Sl.list CG op.pr.“, br.07/12)	0,33
7.	UP za stambeno poslovni kompleks “Zlatnik”	(„Sl.list CG op.pr.“, br.11/13)	0,61
8.	UP za kompleks Dnevnog centra za djecu sa smetnjama i teškoćar u razvoju sa objektom Stare škole u Sutorinu	(„Sl.list CG op.pr.“, br.08/15)	0,36
9.	UP “Hotel Metalurg“	(„Sl.list CG op.pr.“, br.08/15)	0,17
10.	Izmjene i dopune UP “Stari grad”	(„Sl.list CG op.pr.“, br.02/13)	0,48
11.	UP Amatist Đenovići	(„Sl.list CG op.pr.“ br.11/09)	1,78
12.	UP kompleks mješovite namjene”Vildor”u Igalu	(„Sl.list CG op.pr.“, br.32/15)	1,83
13.	UP”Mimosa Estate” u Igalu - sa Izvještajem o SPU	(„Sl.list CG op.pr.“, br.32/16)	1,1
IV	**Nivo LSL-a**		
1.	LSL “Sasovići” – sa Izvještajem o SPU	(„Sl.list CG op.pr.“, br. 48/15)	2,6
2.	LSL “Sitnica za k.p. 1407/11, 1407/12, 1407/13 sve KO Kruševic – sa Izvještajem o SPU	(„Sl.list CG op.pr.“, br. 45/15)	1,4
3.	Izmjene i dopune LSL„Stari Vinogradi“-Kuti	(„Sl.list CG op.pr.“, br.02/14)	0,6
4.	LSL „Monkaro“ na Luštici– sa Izvještajem o SPU	(„Sl. list CG o.p. br. 36/12)	17,2
5.	LSL “ Dobar sat”Vrbanj – sa Izvještajem o SPU	(„Sl.list CG op.pr.“, br.26/10)	1,524
6.	LSL „Kočišta-Brguli“ na Luštic i– sa Izvještajem o SPU	(„Sl. list CG o.p. br. 31/11)	1,74
7.	LSL turističko rekreativni kompleks “Marat-Vrbanj” – sa Izvještajem o SPU	(„Sl.list CG op.pr.“, br.11/13)	3,44
8.	LSL za groblje u Ratiševini – sa Izvještajem o SPU	(„Sl. list CG o.p. br. 31/11)	1
9.	LSL za sanitarnu deponiju “Duboki do” – sa Izvještajem o SPU	(„Sl.list CG op.pr.“, br.16/11)	14,36
10.	LSL “Mrkovi Njivice” na Luštici– sa Izvještajem o SPU	(„Sl.list CG op.pr.“, br.32/15)	7,7

Aktivnosti Sekretarijata za prostorno planiranje i izgradnju, kao nosioca pripremnih poslova na izradi i donošenju lokalnih planskih dokumenata (planski period od 01.01.2017. do 31.12. 2017.godine), date su u tabeli br.3.

Tabela br.3: Pregled lokalnih planskih dokumenata u izradi;

Redbr.	**Naziv plana**	**Podaci o obrađivaču**	**Postupak SPU**	**Aktivnosti na izradi plana u 2016. i 2017.godini**
1.	**PUP Opštine Herceg Novi** ("Sl. list CG o.p.", br. 38/16 cca 235km^2 (23.549,32 ha)	"Agencija za izgradnju i razvoj HN" odabir obrađivača SPU u toku	Odluka o izradi SPU sa PZ ("Sl. list CG o.p.", br. 42/16)	▪ *Donijeta Odluka o izradi plana* ▪ *Donijeta Odluka o izradi Izvještaja o SPU* ▪ *Faza izrada NP* ▪ *Sprovedeno anketiranje građana* ▪ *Održane radionice* ▪ *Dostavljen NP* ▪ *Prikupljenja mišljenja na NP od javnih preduzeća* ▪ *NP dostavljen MORT-u na mišljenje*
2.	Izmjene i dopune DUP-a **"Topla-od Šetališta do Njegoševe"**za kat.parc.1243 i 1241/1 sve K.O.Topla ("Sl. list CG o. p.", br. 6/12) cca 0.09ha	"Agencija za izgradnju i razvoj HN"	Odluka o nepreduzimanju izrade SPU ("Sl. list CG o.p.", br. 08/12)	▪ *Skupština nije usvojila Plan*
3.	DUP **Igalo od Šetališta do Njegoševe i Save Ilića**("Sl. list CG o. p.", br. 16/09,37/12) cca 8,4 ha	"Agencija za izgradnju i razvoj HN"	Odluka o nepreduzimanju izrade SPU ("Sl. list CG o.p.", br. 22/09)	▪ *Dostavljen NP* ▪ *Vraćen NP Obrađivaču radi korigovanja*
4.	DUP**„Savina-od Šetališta do Ul. Save Kovačevića i Braće Grakalića"** ("Sl. list CG o. p.", br. 20/12) cca 14,8 ha	„Institut IGH" dio stranog društva Herceg Novi	Odluka o nepreduzimanju izrade SPU ("Sl. list CG o.p.", br. 17/12)	▪ *Dostavljen korigovani NP* ▪ *Korigovani NP dostavljen MORT-u na mišljenje* ▪ *MORT ne može dati mišljenje ma korigovani NP* (104-2426/2 od 13.12.2016.g.)
5.	DUP **Igalo-Poslovna zona** ("Sl. list CG o. p.", br. 27/08) cca 68 ha	"Agencija za izgradnju i razvoj HN" „Lotus projekt"DOO PG	Odluka o izradi SPU ("Sl. list CG o.p.", br. 15/12)	▪ *Dostavljen NP* ▪ *Vraćen NP Obrađivaču radi korigovanja*
6.	DUP **Sutorina-poslovna zona** ("Sl. list CG o. p.", br. 36/11) cca 24,8 ha	-Obrađivač „R & S" arhitekti doo, HN „Lotus projekt"DOO PG	Odluka o izradi SPU ("Sl. list CG o.p.", br. 4/12)	▪ *Faza izrade NP*
7.	Izmjena i dopuna DUP-a **za dio naselja Rose** ("Sl. list CG o. p.", br.15/09, 34/11,7/13) cca 0,77 ha	-Ranko d.o.o. Herceg Novi-ARK	Odluka o nepreduzimanju izrade SPU("Sl. list CG o.p.", br. 23/10)	▪ *Dostava PP* ▪ *MORT daje primjedbe na PP* ▪ *Faza izrade korigovanog PP* ▪ *Dostavljen korig.PP* ▪ *Korig.PP dostavljen MORT-u na saglasnost* ▪ *MORT ne može dati saglasnost (104-632/3 od 04.10.2016.g.)*
8.	Izmjena i dopuna DUP-a **Topla za lokaciju ispod semafora** ("Sl. list CG o. p.", br. 18/09) cca 0,71 ha	-Obrađivač „R & S" arhitekti doo, Herceg Novi Stručni tim Sekretarijata	Odluka o izradi SPU ("Sl. list CG o.p.", br. 38/09)	▪ *Nema aktivnosti*

9.	Urbanistički projekat- **Savinska Dubrava** ("Sl. list CG o. p.", br. 35/08) cca 36 ha	"Agencija za izgradnju i razvoj HN"	/	▪ *Planirano donošenje nove odluke o izradi u skladu sa Studijom*
10.	Urbanistički projekat **Hotel Boka** ("Sl. list CG o. p.", br. 36/08) cca 0,78 ha	- Obrađivač CAU -Centar za Arhitekturu i urbanizam iz PG	Odluka o izradi SPU ("Sl. list CG o.p.", br. 36/08)	▪ *Nema aktivnosti*
11.	Urbanistički projekat **Hotel Igalo** ("Sl. list CG o. p.", br. 34/08) cca 2 ha	CAU –Centar za Arhitekturu i urbanizam iz PG	Odluka o izradi SPU "Sl. list CG o. p.", br. 34/08	▪ *Nema aktivnosti*
12.	UP hotelsko-turistički kompleks **„Carine" u Baošićima** ("Sl. list CG o. p.", br. 30/11) cca 2,85 ha	"Agencija za izgradnju i razvoj HN" DOO"Medix"PG	Odluka o izradi SPU ("Sl. list CG o.p.", br. 4/12)	▪ *Faza korigovanja NP*
13.	LSL **„Donji Klinci" Luštica** ("Sl. list CG o.p.", br. 10/11) cca 1,7 ha	RZUP Podgorica	/	▪ *Nema aktivnosti*
14.	LSL **Spilica-potok, Luštica** ("Sl. list CG o. p.", br. 27/09, 8/10) cca 10 ha- južna granica granica PPPPNMD	Obrađivač "MediterraneanCo" Budva "Biro za urbanizam i proj."DOO HN	Odluka o izradi SPU ("Sl. list CG o.p.", br. 1/12)	▪ *MORT ne može dati saglasnost na PP (104-287/2 od 20.05.2016.g.);* ▪ *Izvještaja o SPU nije dobio saglasnos*t;
15.	DUP **Nemila** –stambena zona ("Sl.list CG o.p.", br. 32/12) cca 38 ha	-Obrađivač "DEA HOME" d.o.o. Podgorica	Odluka o nepreduzimanju izrade SPU ("Sl. list CG o.p.", br. 37/12)	▪ *MORT dalo mišljenje da je potrebno NP korigovati* ▪ *Dostava korigovanog NP* ▪ *Obavještenje Kabinetu predsj. u vezi sa izradom plana*
16.	LSL **Kotobilj** ("Sl.list CG o. p.", br. 07/13) cca 18.40 ha	Obrađivač "Montenegroprojekt" Podgorica "Ekoboka project"DOO HN	Odluka o izradi SPU ("Sl.list CG o.p.", br. 09/13)	▪ *Faza izrade PP*
17.	LSL **Uvala Veslo** ("Sl. list CG o.p.", br. 04/14) cca 53,21 ha	"MA Consulting"iz Podgorice "Verde project"DOO PG	Odluka o preduzimanju izrade SPU ("Sl. list CG o.p.", br. 08/14)	▪ *Dostavljen NP i izvještaj o SPU* ▪ *NP dostavljen na mišljenja JP, nakon toga MORT-u* ▪ *Nacrt izvještaja o SPU dostavljen na mišljenje nadležnim organima* ▪ *MORT ne može dati mišljenje na NP (104-1808/2 od 13.09.2016.g.)*
18.	LSL **Kapa-Dobra Luka** ("Sl. list CG o.p.", br. 04/14) cca 20,35 ha	"MA Consulting"iz Podgorice "Urbanprojekt" Čačak	Odluka o preduzimanju izrade SPU ("Sl. list CG o.p.", br. 08/14)	▪ *Faza izrade NP*
19.	LSL **Duglas-Brguli** ("Sl. list CG o.p.", br. 05/14) cca 10,25 ha	RZUP iz Podgorice "Institut sigurnost" DOO PG	Odluka o pred. izrade SPU ("Sl. list CG o.p.", br. 08/14)	▪ *Dostavljen PP* ▪ *PP dostavljen MORT-u na saglasnost* ▪ *MORT daje primjedbe na PP;*
20.	UP **Stara maslina**("Sl.list CG o.p.", br.08/14) cca 0,24 ha	"Studio Faadu" iz Podgorice	Odluka o nepreduzimanju izrade SPU ("Sl. list CG o.p.", br. 16/14)	▪ *Faza izrade/korigovanja NP* ▪ *MORT je mišljenja da nakon korigovanja može da ide na Javnu raspravu*

21.	**LSL Mrkovi – Bijela Stijena**(“Sl.list CG o.p.”, br.21/14) cca 35,15 ha	“Geo&Arh Projekt” DOO Podgorica “Montenegroprojekt ”DOO PG	Odluka o preduzimanju izrade SPU (“Sl. list CG o.p.”, br. 24/14)	▪ *NP dostavljen na mišljenja JP, nakon toga MORT-u* ▪ *Nacrt izvještaja o SPU dostavljen na mišljenje nadležnim organima* ▪ *MORT ne može dati mišljenje na NP (104-482/14-2016 od 07.04.2017.g.)*
22.	**UP hotelski kompleks Orjen na Vrbanju**(“Sl.list CG o.p.”, br.21/14) cca 1,35 ha	"Agencija za izgradnju i razvoj HN" “Ekoboka project”DOO HN	Odluka o izradi SPU (“Sl. list CG o.p.”, br. 05/15)	▪ *Faza izrade NP*
23.	**Izmjena i dopuna UP-a Lustreca 2 za zapadni dio na Luštici**(“Sl.list CG o.p.”, br.22/14) cca 0,91 ha	“Urban Studio”DOO Podgorica “Ekoboka project”DOO HN	Odluka o preduzimanju izrade SPU (“Sl. list CG o.p.”, br. 26/14)	▪ *Dostavljen Nacrt izvještaja o SPU* ▪ *Nacrt izvještaja o SPU dostavljen na mišljenje nadležnim organima* ▪ *NP ponovo dostavljen na mišljenje MORT-u* ▪ *MORT ne može dati mišljenje na NP (04-1050/33-2015 od 24.03.2016.g.)*
24.	**LSL Petrovići Zabrđe** (“Sl.list CG o.p.”, br.28/14) cca 9,45 ha	“Biro za urbanizam i proj.”DOO HN “Ekoboka project”DOO HN	Odluka o izradi SPU (“Sl. list CG o.p.”, br. 15/15)	▪ *Dostavljen korigovani NP i Nacrt izvještaja o SPU* ▪ *Korig.NP dostavljen na mišljenja JP, nakon toga MORT-u* ▪ *Korig.Nacrt izvještaja o SPU dostavljen na mišljenje nadležnim organima* ▪ *MORT ne može dati mišljenje na korigovani NP (04-1994/21-2015 od 16.09.2016.g.)*
25.	**LSL Brankovina Zabrđe** (“Sl.list CG o.p.”, br.30/15) cca 2.3 ha	Nije imenovan obrađivač	Odluka o nepred.u izrade SPU (“Sl. list CG o.p.”, br. 39/15)	
26.	UP **Savina za k.p. 2093/1 KO Topla** (“Sl.list CG o.p.”, br.30/15) cca 0,2 ha	Nije imenovan obrađivač	Odluka o nepred.u izrade SPU (“Sl. list CG o.p.”, br. 33/15)	
27.	**LSL Cerovac Zabrđe** (“Sl.list CG o.p.”, br.19/15) cca 2.0 ha	DOO „ENFORMA” Kotor “Verde Projekt” DOO iz Podgorice	Odluka o izradi SPU (“Sl. list CG o.p.”, br. 25/15)	▪ *NP dostavljen na mišljenja JP, nakon toga MORT-u* ▪ *Nacrt izvještaja o SPU dostavljen na mišljenje nadležnim organima* ▪ *MORT ne može dati mišljenje na NP (104-551/4 od 16.09.2016.g.)*
28.	**UP Staro imanje Pavlovića u Baošićima** (“Sl.list CG o.p.”, br.17/15, 30/15) cca 1,0 ha	ARK DOO HN	Odluka o nepreduzimanju izrade SPU (“Sl. list CG o.p.”, br. ??,33/15	▪ *Dostavljen NP* ▪ *Sekretarijat zatražio korigovanje* ▪ *Dostavljen korig.NP* ▪ *NP i Nacrt izvještaja o SPU dostavljen na mišljenje nadležnim organima* ▪ *MORT ne može dati mišljenje na NP (104-798/2 od 07.04.2017.g.)*
29.	**UP za lokaciju kod petlje u Igalu** (“Sl.list CG o.p.”, br.30/15)	**„Rašović studio arhitekture“ doo iz Herceg Novog**	Odluka o nepreduzimanju izrade SPU (“Sl. list CG	▪ *Dostavljen NP* ▪ *Sekretarijat zatražio korigovanje* ▪ *Dostavljeni korig. NP i Nacrt izvještaja o SPU dostavljen na*

	cca 0,26 ha		o.p.", br. 33/15)	*mišljenje nadležnim organima* ▪ *MORT ne može dati mišljenje na NP (104-1865/2 od 22.08.2017.g.)*
30.	**UP za k.p. 604/1 KO Baošići u Baošićima** ("Sl.list CG o.p.", br.36/15) cca 1,0 ha	Nije imenovan obrađivač	Odluka o nepr. u izrade SPU("Sl. list CG o.p.", br. 40/15)	
31.	**LSL Porto Bono na Lušitci** ("Sl.list CG o.p.", br.37/15) cca 118,8 ha	"Agencija za izgradnju i razvoj HN" „Biro za urbanizam i projektovanje HN"	Odluka o izradi SPU ("Sl. list CG o.p.", br. 44/15)	▪ *NP ponovo dostavljen MORT-u na mišljenje* ▪ *MORT ne može dati mišljenje na NP (104-382/2 od 24.03.2016.g.)*
32.	**LSL Zirine** ("Sl.list CG o.p.", br.37/15) cca 17,1 ha	"Agencija za izgradnju i razvoj HN" "Ekoboka projekt"DOO iz HN	Odluka o izradi SPU ("Sl. list CG o.p.", br. 44/15)	▪ *Dostavljen NP* ▪ *NP dostavljen na mišljenja JP, nakon toga MORT-u* ▪ *MORT ne može dati mišljenje na NP (104-275/6 od 31.10.2016.g.)*
33.	**LSL za kompleks Maslina-Verige u Kamenarima** ("Sl.list CG o.p.", br.37/15) cca 0,93 ha	Nisu imenovani obrađivači	Odluka o izradi SPU ("Sl. list CG o.p.", br. 44/15)	
34.	**LSL Podi-Vistas** ("Sl.list CG o.p.", br.37/15) cca 7,32 ha	"Agencija za izgradnju i razvoj HN" "Ekoboka projekt"DOO iz Herceg Novog	Odluka o izradi SPU ("Sl. list CG o.p.", br. 44/15)	▪ *Dostavljen NP* ▪ *Sekretarijat zatražio korigovanje NP* ▪ *Dostavljen korig.NP* ▪ *Npi Nacrt izvještaja o SPU dostavljen na mišljenje nadležnim organima* ▪ *MORT ne može dati mišljenje na NP (104-1835/2 od 04.08.2017.g.)*
35.	**UP zone mješovite namjene "JB" na Toploj** ("Sl.list CG o.p.", br.41/15) cca 0,265 ha			▪ *MORT nije saglasan sa Odlukom o izradi*
36.	**DUP Solila u Igalu** ("Sl.list CG o.p.", br.10/16) cca 20,87 ha	Nisu imenovani obrađivači	Odluka o izradi SPU ("Sl. list CG o.p.", br. 14/16)	▪ *Nema aktivnosti*
37.	**DUP Mojdeški put** ("Sl.list CG o.p.", br.07/16) cca 21,11 ha	Nisu imenovani obrađivači	Odluka o izradi SPU ("Sl. list CG o.p.", br. 40/16)	▪ *Nema aktivnosti*
38.	**DUP Baošići** ("Sl.list CG o.p.", br.08/16) cca 98,22 ha	Nisu imenovani obrađivači		▪ *Nema aktivnosti*
39.	**LSL Zirine II** ("Sl.list CG o.p.", br.39/16) cca 2,3 ha	"Agencija za izgradnju i razvoj HN" "Ekoboka projekt"DOO iz HN	Odluka o izradi SPU plana ("Sl.list CG o.p.", br.44/16)	▪ *Faza izrade NP*

2.2.Realizacija Programa uređenja prostora

2.2.1. Donijeti lokalni planski dokumenti

Detaljni urbanistički plan Nemila – poslovna zona sa Izvještajem o SPU;

Usvojen u 2017.godini („Sl.list CG o.p.” br.35/17 od 11.08.2017. godine)

- Površina zahvata je 26.54 ha;
- Obrađivač plana: "Urba projekt" iz Čačka;
- Obrađivač izvještaja: "Urban studio" iz Podgorice;

Izmjene i dopune Detalnog urbanističkog plana “Blace Jošica” za kat.parc. 351, 352, 353/1 i 353/2 K.O. Jošica;

Usvojen u 2017.godini („Sl.list CG o.p.” br.35/17 od 11.08.2017. godine)

- Površina zahvata je 0.98 ha;
- Obrađivač: "Agencija za izgradnju i razvoj Herceg Novog" d.o.o. iz Herceg Novog;

2.2.2. Učešće javnosti pri izradi planskih dokumenata

Javnost učestvuje u donošenju odluka o izradi i donošenju lokalnih planskih dokumenata. Nadležni Sekretarijat prikuplja inicijative zainteresovanih korisnika prostora sa teritorije Opštine Herceg Novi. Ove inicijative, pored ostalog, opredjeljujuće su za pristupanje izradi lokalnog planskog dokumenta, kao i sprovođenje ankete građana koja koristi planeru prilikom izrade plana. Pored toga, u toku javne rasprave, sva zainteresovana lica mogu izvršiti uvid u planski dokument u prostorijama nosioca pripremnih poslova (tokom cijelog trajanja javnih uvida pomoć u tumačenju plana građinima dostupne su im stručne osobe Sekretarijata), kancelarijama mjesne zajednice u okviru koje se nalazi zahvat planskog dokumenta i na sajtu Opštine Herceg Novi. Svi zainteresovani mogu svoje primjedbe na nacrt planskog dokumenta nosiocu pripremnih poslova dostaviti poštom, elektronskim putem (e-mail) ili direktno na javnoj prezentaciji plana. Izvještaj sa javne rasprave i kompletna planska dokumentacija se objavljuje na sajtu Opštine Herceg Novi www.hercegnovi.me u dijelu vijesti nadležnog Sekretarijata.

Tokom perioda od 01.01.2017.godine do 31.12.2017.godine Sekretarijat za prostorno planiranje i izgradnju, nije sprovodio javne rasprave. Sprovodeno je akentiranje građana i javni uvidi za potrebe izrade državnih planskih dokumenata.

Novim Zakonom poslove na izradi i donošenju planskog dokumenta vršiće nadležno Ministarstvo, umjesto dosadašnje nadležnosti nadležnog organa lokalne samouprave. Uvedene su određene novine, među kojima i predhodno učešće javnosti, koje ne može da traje kraće od 30 dana. Ministarstvo je u obavezi da obavještenje o predhodnom učešću javnosti objavi na internet stranici i u jednom dnevnom štampanom, da obavjesti jedinicu lokalne samouprave i organ za tehničke uslove, i na kraju sačini izvještaj sa prikupljenim mišljenjima i predlozima svih učesnika, koje je dužno da objavi na internet stranici, u roku od sedam dana od dana završetka predhodnog učešće javnosti.

2.2.3. Finansiranje izrade planskih dokumenata

Finansijska sredstva za izradu planskih dokumenta, studija elaborate i sl. čija je izrada u toku obezbijeđena su jednim dijelom iz budžeta Opštine, a drugim dijelom iz sredstava zainteresovanih korisnika prostora.

Odlukom o budžetu Opštine Herceg Novi za 2017.godinu planirani su izdaci za izradu planske dokumentacije u iznosu od 50.000,00€ i izdaci za izradu PUP-a i SPU u iznosu 200.000,00€.
Prema članu 44 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata, finanasijska sredstva za izradu planskog dokumenta obrzbjeđuju se iz budžeta Crne Gore.

2.2.4. Uređivanje građevinskog zemljišta

Uređivanje građevinskog zemljišta direktno zavisi od sredstava prikupljenih od naknade za komunalno opremanje građevinskog zemljišta. Sredstva za realizaciju definišu se kroz kapitalni budžet Opštine Herceg Novi. Rokovi za realizaciju zavise od realizacije budžeta.
Na nacionalnom nivou izvršena je reforma sistema uređivanja građevinskog zemljišta, koja je imala za cilj, stvaranje efikasnog mehanizma upravljanja u oblasti zemljišne politike.
U proteklom periodu najveći problem upravljanja prostorom predstavlja činjenica, da u oblasti infrastrukture, investicije nisu bile srazmjerne potrebama izgradnje novih objekata, tako da je evidentan nedostatak kako saobraćajne tako i ostale komunalne infrastrukture na značajnom dijelu teritorije opštine. Svjetska ekonomska kriza i problemi prouzrokovani finansijskim poteškoćama usporili su relizaciju planiranih projekata, kao i trenutna politička kriza u lokalnoj samoupravi.

2.2.5. Komunalno opremanje i održavanje objekata i objekata infrastrukture i ostale aktivnosti koje utiču indirektno na uređenje prostora

U 2017.godini zabilježene su izvjesne aktivnosti u manjem obimu, od planiranog izvedeno je sljedeće:

Završeni radovi i radovi koji su u toku na teritoriji opštine putem javnih nabavki:
- Radovi na adaptaciji objekta doma kulture na Luštici**,** Opština Herceg Novi. Vrijednost radova 9.929,95 € sa PDV-om;
- Sanacija fekalne kanalizacije DN 300 mm u Nemiloj, Opštini Herceg Novi. Vrijednost radova 53.833,16€ sa PDV-om;
- Sanacija trotoara na dijelu ulice Save Ilića u Igalu, Opštini Herceg Novi. Vrijednost radova 94.454,50€ sa PDV-om;

Podaci Sekretarijata za komunalnu djelatnost, ekologiju i energetsku efikasnost, iz oblasti ekologije za 2017.godinu nalaze se u poglavlju koje se odnosi na Životnu sredinu.

Što se tiče podataka o aktivnostima iz domena komunalne i saobraćajne infrastrukture Sekretarijata za komunalnu djelatnost, ekologiju i energetsku efikasnost, oni su sljedeći:

Sredstva za uređivanje građevinskog zemljišta su se obezbjedila kroz Kapitalni budžet Opštine Herceg Novi. Rokovi za realizaciju su zavisili od realizacije Budžeta. Ipak tokom 2017.godine zabilježene su izvjesne aktivnosti i realizovani projekti na uređenju građevinskog zemljišta za koje je odabir izvođača sproveden putem javnog konkursa, a u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama su:

- Sanacija lokalnog puta Igalo – Mojdež, dionica Sušćepan-Ratiševina-Mojdež. Ukupna vrijednost radova 550.000,00 € sa PDV-om;
- Sanacija dijela puta Kruševice – Vrbanj, kod MZ Kruševice,. Ukupna vrijednost radova 20.000,00 € sa PDV-om;

- Asfaltiranje dijela puta u Ratiševini kod Crkve, dionica u dužini L=400m. Ukupna vrijednost radova 200.000,00 € sa PDV-om;
- Izvršeno je uređenje terena u okviru humanitarnog naselja za smještaj roma u Drenoviku, donacija »Helpa«. Ukupna vrijednost radova 10.000,00 € sa PDV-om;
- Napomena: Ostali utvrđeni radovi su navedeni kroz podatke javnih nabavki.

»Čistoće«D.O.O. Herceg Novi u periodu 2017.godine, nije imala realizaciju izgradnje objekata za svoje potrebe. U nadležnosti opštine, kao najvažniji projekat, izgradnja sanitarne deponije komunalnog otpada, rješenje o izdavanju građevinske dozvole je prekinuto aktom Ministarstva održivog razvoja i turizma. Opština Herceg Novi je podnijela tužbu Upravnom sudu povodom rješenja Ministarstva na prekid postupka izdavanja građevinske dozvole. Opština Herceg Novi je donijela Lokalni plan upravljanja komunalnim i neopasnim građevinskim otpadom za period od 2016.-2020.godine, kojim je definisano adekvatno upravljanje otpadom, odnosno stvaranje uslova za odgovarajući tretman istog.

Javno preduzeće za upravljanjem Morskim dobrom Crne Gore je za 2017.godinu dostavilo izvještaj o stanju uređenja prostora u zoni morskog dobra za Opštinu Herceg Novi.
U smislu konstatovanja stanja uređenja prostora i potreba u toj oblasti, tokom 2017.godini u zahvatu morskog dobra za Opštinu Herceg Novi, dogodile su se sljedeće aktivnosti i promjene fizičke strukture koje su od značaja za predmetni izvještaj:

- **Uređenje obale/kupališta, staze – šetališta (tehnička infrastruktura)**

U 2017.godini realizovane su aktivnosti na uređenju obale kao i manji sanacioni radovi na objektima u zoni morskog dobra. Osnov za postupanje u realizaciji navedenih radova bio je Plan korišćenja sredsatva, zahtjeva građana ili mjesnih zajednica, nadležnih inspekcija, kao i zaključci sa Koordinacionih tijela koji su održavani za potrebe pripreme turističke sezone. U tabeli br.4 dat je prikaz najznačajnijih predsezonskih aktivnostima na teritoriji opštine Herceg Novi.

Tabela br.4. Prikaz najznačajnijih predsezonskih aktivnosti;

OPŠTINA HERCEG NOVI		
Red.br.	Aktivnosti	
1.	Sanacija betonske plaže ispred „Novosadskog“ hotela u Igalu	
2.	Predszonsko nasipanje pijeska na plazama	u količini od 1005 m^3
3.	Predsezonsko bagerisanje i uređenje korita rijeke Sutorina u Igalu	u trajanju radova od 14 časova
4.	Uređenje dijela plaže ispod „Titove“vile u Igalu, sa odvozom morske trave	u trajanju radova od 30 časova
5.	Hitna sanacija obale – sanacija objekta „Golden Bay“ na Savini	
IZNOS UKUPNE INVESTICIJE:		61.387,93 €

U predhodnom periodu JP Morsko dobro je pored nasipanja plaža u opštinama Kotor Tivat i Herceg Novi, za šta je pribavljeno odobrenje, angažovalo i Institut za biologiju mora radi praćenja promjena koje se u prostoru „Svjetske baštine“ (Kotorsko-Risanski zaliv) događaju po osnovu ove intervencije. U svim opštinama izvršena je nabavka i postavljanje parkovskog i urbanog mobilijara (40 klupa i 40 kanti – ukupno investirano u iznosu od 20.848,80€).

- **Luke od lokalnog značaja i ostali objekti obalne infrastrukture**

Saglasno Zaključcima Vlade Crne Gore, data je saglasnost na Odluku o obavljivanju Javnog poziva za zakup akvatorija luke Zelenika. Na Javni poziv za prikupljanje ponuda za zakup

akvatorijuma Luke Zelenika i sidrišta uz luku, nije bilo dostavljenih ponuda, pa se aukcijski postupak nije ni realizovao.
U cilju uspostavljanja reda na pristaništima i privezištima duž Crnogorskog primorja, Javno preduzeće za uptavljanjem morskim dobrom, saglasno Izmjenama i dopunama Plana objekata privremenog karaktera za 2016. – 2018.godinu, objavilo je Poziv za javno nadmetanje za zakup pristaništa i privezišta kojim je ponuđeno 38 lokacija u opštinama Herceg Novi, Kotor, Tivat, Budva i Bar. Po osnovu sprovedenog aukcijskog postupka u 2017.godini bilo je 9 zakupaca pristaništa i privezišta.
Upravni odbor Javnog preduzeća u cilju podsticanja razvoja morskog dobra i unapređenja saradnje sa civilnim društvom/klubovima i udruženjima koje neprofitno koriste dijelove morskog dobra, usvojilo je zahtjev Kluba za sportski ribolov „Lučica Zelenika“ Herceg Novi i donio Odluku, kojom se istom za sezonu 2017.godine odobrilo, bez plaćanja naknade korišćenja dijela morskog dobra saglasno Izmjenama i dopunama Plana objekata privremenog karaktera.
U periodu jul/avgust objavljena su dva Poziva za javno nadmetanje za akvatorijum luke Škver, kao i komercijalno privezište i suvi vez Zelenika, po kojima aukcijski postupak nije realizovan, jer nije bilo prijava, tako da predmetne lokacije nisu dobile korisnika.
U cilju opremanja pristaništa bitvama, alkama i odbojnicima, sproveden je Javni poziv u skladu sa Planom korišćenja sredstava za 2017.godinu. Na osnovu navedenog izvršeno je opremanje pristaništa u Baošiću zaštitnim odbojnicima.

- **Kupališta**

Od strane Ministarstva održivog razvoja i turizma donesene su izmjene i dopune Plana objekata privremenog karaktera u zoni morskog dobra za period od 2016. – 2018.godine (broj: 101-14/300 od 01.06.2017.godine). Planom su definisane lokacije na kojima su se u sezoni 2017.godine organizovala uređena i izgrađena kupališta. Na teritoriji opštine Herceg Novi ukupno ima 114 kupališta definisana ovim Planom, prema namjeni ih je 8 hotelskih, 102 javnih i 4 specijalna (1 nudističko, 2 kupališta namijenjena dječjem odmarališitima i 1 kupalište namijenjeno banjskom lječilištu). Sva kupališta predviđena planom organizuju se u skladu sa Pravilnikom o uslovima koje moraju ispunjavati uređena i izgrađena kupališta („sl.list CG“, br. 20/08, 20/09, 25/09, 04/10, 61/10, 26/11). Takođe planom su predviđena 147 ugostiteljska objekta, 82 manja trgovačkih objekata, 11 lokacija za zabavne igre, sport i rekreaciju, 31 sezonska pristaništa i plutajuća pontona i 24 lokacije (za parking, auto kamp, stovarišta i skladišta).
Javno preduzeće je shodno zaključenom Ugovorom o isporuci opreme opremilo 3 kupališta na teritoriji opštine Herceg Novi. Ostala slobodna kupališta pored objavljenih javnih i ponovljenih poziva za davanje na korišćenje nisu ustupljena zbog neuspješnosti sprovedenih postupaka. Kupališta su obezbjeđena bovama sa morske strane, neophodnim informativnim tablama i kantama za otpatke.

- **Sanitarni kvalitet morske vode na javnim kupalištima**

Javno preduzeće već duži niz godina prati stanje sanitarnog kvalite za morske vode na javnim kupalištima tokom ljetnje turističke sezone, shodno Zakonu o vodama („Sl.list CG“, br.27/07) i Uredbi o klasifikaciji i kategorizaciji površinskih i podzemnih voda („Sl.list CG“, br. 27/07).
Stanje kvaliteta morske vode na javnim kupalištimau 2017.godini na 21 lokaciji u Herceg Novom, za što je putem javnog tendera, aganžovana akreditovana laboratorija Instituta za biologiju mora iz Kotora. Analize su se realizovale u petnaestodnevnim intervalima tokom kupališne sezone, dok se na lokacijama gdje je u redovnom mjerenju kvalitet bio izvan propisanih granica, vršilo vanredno i dodatno uzorkovanjem i analizom morske vode.

Shodno članu 13. Uredbi o klasifikaciji i kategorizaciji površinskih i podzemnih voda, morska voda koja se koristi za kupanje i rekreaciju, na osnovu obavezujućih mikrobioloških parametara (Esherichia coli i Intenstinal entercocci) razvrstavaju se u dvije klase i to: klasa K1-odlične, klasa K2-zadovoljavajuća, dok uzorci čije vrijednosti prelaze propisane granice za ove dvije klase se svrstavaju u grupu Van klase-VK.
U toku sezone 2017.godine kvalitet morske vode za kupanje na Hercegnovskoj rivjeri je uglavnom bio odličanog (K1) kvaliteta (90%), dok je 10% uzoraka bilo zadovoljavajućeg (K2) kvaliteta, i nije bilo uzoraka van propisanog kvaliteta.

- **Ustupanje**

Na teritoriji opštine Herceg Novi broj Ugovora o korišćenju morskog dobra za 2017.godinu za:

- ustupanje plaža, kupališta, djelova obale i akva prostora iznosi 96;
- korišćenje privremenih lokacija za objekte, terase iznosi 79;

Što se tiče tenderskih postupaka za davanje u dugoročni zakup djelova morskog dobra u toku je zaključenje dugoročnog ugovora za realizaciju II faze uređenja kupališta „Raffaelo“. U međuvremenu, zbog izvođenja radove bez odobrenja raskinut je ugovor u vezi sa lokacijom novog kupališta u Kamenarima sa Društvom „Sea trade“ iz Kotora. Na lokaciji Kamenara – zakup „Talija compani“ iz Kamenara dat je dugoročan zakup u vezi sa izgradnjom novog hotelskog kuplaišta. Takođe, u skladu sa ranije sprovedenim tenderskim postupkom početkom 2017.godine zaključen je dugoročni ugovor vezan za realizaciju hotelskih kapaciteta na ostrvu Mamula-ostrvo Lastavica.

- **Kontrola**

Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom je preko Službe za kontrolu, u izvještajnom periodu (01.01. – 06.12.2017.godine) na teritoriji opštine Herceg Novi konstatovalo određen broj nepravilnosti, od kojih je dio otklonjen nakon kontrole i ukazivanja korisnicima na uočene nepravilnosti. Za predmete u kojima korisnici nisu otklonili nepravilnosti, nadležnim inspekcijskim organima prosljeđene su inicijative za vršenje nadzora za ukupno 37 nepravilnosti, i to Upravi za inspekcijske poslove, Ministarstvu održivog razvoja i turizma-Direktoratu za inspekcijske poslove i licenciranje, Komunalnoj policiji i Lućkoj kapetaniji. U izvještajnom periodu (15.11.-06.12.2017.godine) prema Ministarstvu održivog razvoja i turizma-Direktoratu za inspekcijske poslove i licenciranje proslijeđena su 2 zahtjeva za kontrolu nepravilnosti koja se odnosi na gradnju.

Ovom izvještaju se želi obuhvatiti i ostale aktivnosti na lokalnom nivou koje indirektno utiču na uređenje prostora za 2017.godinu. U tom smislu te aktivnosti su sljedeće:

Sekretarijat za turizam, ekonomski razvoj i preduzetništvo je dostavilo sljedeće podatke:

- Iz oblasti turizma za 2017.godinu ukupno izdato rješenja:
  - za davanje usluga smještaja turistima (fizička lica) - 689 sa 5.083 ležaja;
  - za organizovanje kampa na svom zemljištu - 7 za oko 200 ležaja;
  - za pružanje ugostiteljskih usluga u seoskom domaćinstvu – 1;

Ovome treba dodati i važeća rješenja iz predhodnog perioda (sa rokom važenja rješenja do 3 godine), tako da ukupan broj važećih rješenja iz predhodnih godina iznosi:

- za pružanje usluga smještaja iz nadležnosti Lokalne uprave oko 1 200, a ista se odnose na 10 500 ležaja;

- za organizovanje kampa na svom zemljištu - 9 za oko 250 ležaja;
- za pružanje ugostiteljskih usluga u seoskom domaćinstvu - 4;
- za pružanje turističkih usluga (obilazak i razgledanje) u seoskom domaćinstvu - 1;

▪ Iz oblasti privrede za 2017.godinu ukupno obrađenih 903 predmeta, i to:

- Prijava obavljanja trgovine;
- prijava obavljanja zanatstva;
- prijava rada štandova;
- izdavanje uvjerenja za razne svrhe;
- rješenja za obavljanje ugostiteljskih djelatnosti;
- rješenja za prevoz plovnim objektima;
- rješenja za pružanje turističkih usluga na kupalištima;
- rješenja za iznajmljivanje vozila;

Određeni broj rješenja je privremenog karaktera, a razlog tome je što na postojećim objektima čija lokacija ili druga svojstva ne odgovaraju uslovima planskog dokumenta. Vremensi period važenja je do privođenja lokacije namjeni prema odgovarajućem planskom dokumentu.

2.2.6. Nezavršene obaveze

Prilikom uređenju građevinskog zemljišta naišlo se na mnogo problema. Osnovni problemi su u nepostojanju Programa uređenja prostora, u izradi planske i tehničke dokumentacije, zatim zakonski okvir postupka javnih nabavki, koji nameće saradnju sa firmama po osnovu najniže postignute cijene, neažurirane katastarske podloge, nepostojanje katastra instalacija, nerješeni imovinsko - pravni odnosi i slično.
Efekti ograničenog priliva investicija i usporavanja u svim segmentima ekonomskog života se najviše osjećaju na planu finansijskih mogućnosti lokalne samouprave, odnosno obimu ulaganja u izradu planskih dokumenata, kao i obimu ulaganja u izgradnju i uređenje prostora. Važan momenat koji je uticao na efikasnost donošenja planskih dokumenata su i institucionalne promjene na državnom nivou i kvalitativne promjene u pogledu ocjena planskih rješenja. Pojačano nastojanje da se prostor štiti i usklađuje sa Evropskom regulativom donijeli su novine koje rukovode rad nadležnih državnih organa, a koje su u nekim slučajevima usporili izradu, odnosno donošenje pojedinih dokumenata. Težnju ka višim standardima, kvalitativnom pomaku kao i sva nastojanja harmonizacije naših propisa sa EU pozdravljamo i podržavamo u svim akcijama prostornog razvoja na lokalnom nivou. Ovde ukazujemo na taj momenat, ne u smislu traženja opravdanja za izvjesna usporavanja donošenja planskih akata, već kao na realne razloge nešto manje realizacije u odnosu na planiranu, bez obzira na svu dobrobit koju takvi potezi donose. Na putu ka integrisanju takvih standarda, na nivou opštine se nekada suočavamo i sa poteškoćama jer smo u situaciji da ih mirimo sa tradicionalnim odnosnom neposrednih korisnika prema prostoru i otporu prema novom koji to nužno prati. Prostorni razvoj opštine treba da bude u službi njenog održivog razvoja koji podrazumjeva iznalaženje načina zadovoljenja društveno-ekonomskih potreba i interesa građana, uz istovremeno minimiziranje svih pratećih negativnih uticaja na životnu sredinu i prirodne resurse.
Kada su u pitanju nezavršene obaveze iz oblasti upravljanja komunalnim i neopasnim građevinskim otpadom za period od 2016.-2020.godine na teritoriji Opštine Herceg Novi, one su prikazane kroz Plan upravljanja komunalnim i neopasnim otpadom 2016.-2020. tabela

br.5. U tabeli br. 6. dat je prikaz Akcionog plana za sprovođenje Lokalnog plana upravljanja otpadom OHN za period 2016.-2020.godine, koji sadrži i jedan dio završenih obavez.

Tabela br.5. Pregled potrebne opreme i objekata sa dinamikom nabavke i izgradnjom komunalne infrastrukture;

r.br.	VRSTA OBJEKTA	VRSTA OPREME	PROCIJENJENI IZNOS SREDSTAVA	PERIOD REALIZACIJE
1.	Izgradnja sanitarne deponije za zbrinjavanje komunalnog otpada	Po projektu i građevinskoj dozvoli Ministarstva održivog razvoja i turizma Potrebno usklađivanje projekta po DPUO	6.360.598,oo eura	2016.-2020.g.
2.	Izgradnja dva reciklažna dvorišta sa objektima za zbrinjavanje zelenog otpada Igalo, Rivijera, dogradnja centralne lokacije za obradu zelenog otpada uz objekte postrojenja u Meljinama.	Oprema dvorišta po projektu	320.000,oo eura	2016.-2020.g.
3.	Izgradnja sistema podzemnih prostora za kontejnere, čitav 150 pozicija x 2 podzemna kontejnera zapremine 5m^3 DPUO Varijanta suva/mokra frakcija otpada		900.000,oo eura	2016.-2020.g.
4.		Nabavka 3 specijalna vozila za komunalni otpad za pražnjenje podzemnih kontejnera sa kranom kapacitet od 15-17m^3	540.000,oo eura	2016.-2020.g.
5.		Nabavka mašina za preradu otpadnog zelenila - 1 x mobilna - 1 x stacionarna	120.000,oo eura	2016.-2020.g.
6.		Nabavka vozila sa utovar - istovar , pres i rolo kontejnera za transport zelenog otpada	140.000,oo eura	2016.-2020.g.
7.		Nabavka Pres i rolo kontejneri 15-30 m^3 5 kom. Rolo 5 kom. Pres		2016.-2020.g.
8.		Vozilo za pranje ulica	120.000,oo eura	2016.-2020.g.
9.		Vozilo za pranje kontejnera 1,1 m3 i podzemnih sistema	89.000,oo eura	2016-2020.g.
10.	Deponija građevinskog otpada Izrada studije lokacije, projektne dokumentacije, nabavka opreme za kompletno postrojenje		340.000,oo eura	2016.-2020.g.
11.	Postrojenje za obradu otpadnih autoguma u sklopu deponije. Izrada projektne dokumentacije i sklapanje ugovora o javno-privatnom partnerstvu		170.000,oo eura	2016.2020.g.
12.	Postrojenje za obradu čvrstog-kabastog komunalnog otpada na sanitarnoj deponiji		140.000,oo eura	2016.-2020.g.
	UKUPNO :		**9.239.598,oo eura**	**2016.-2020.g.**

Tabela br.6. Prikaz Akcionog plana za sprovođenje Lokalnog plana upravljanja otpadom OHN za period 2016.-2020.godine;

AKTIVNOST	CILJEVI	Nosioc aktivnosti	2016	2017	2018	2019	2020
ZAKONODAVNO POLITIČKE AKTIVNOSTI							
Izrada i usvajanje Odluke o komunalnoj naknadi	Definisati način naplate i visinu naknade za komunalnu naknadu u skladu sa Zakonom o komunalnim djelatnostima ("Sl.list CG" br. 55/16)	Sekretarijat za finansije,turizam i ekonomski razvoj					
Izraditi i usvojiti novu Odluku o komunalnom redu opštine Herceg Novi	Usklađivanje odluke u skladu sa novim Zakonom o upravljanju otpadom i novim Zakonom o komunalnim djelatnostima	Sekretarijat za komunalne djelatnosti i ekologiju					
Izrada nove Odluke o održavanju čistoće u opštini Herceg Novi .	Usklađivanje odluke u skladu sa novim Zakonom o upravljanju otpadom i novim Zakonom o komunalnim djelatnostima	Sekretarijat za komunalne djelatnosti i ekologiju. DOO Čistoća Herceg Novi					
Izrada ugovora o povjeravanjju organizovanih komunalnih djelatnosti u opštini Herceg Novi	Zakon o komunalnim djelatnostima tačka	Predsjednik Opštine Sekretarijat za komunalne djelatnosti i ekologiju. Privredna društva koja vrše komunalne djelatnosti					
Donošenje Odluke o usvajanju Plana upravljanja otpadom za period 2016.-2020. godina	Izraditi i dostaviti Nacrt plana na saglasnost resornom ministarstvu Vlade Crne Gore, održati javnu raspravu i donijeti odluku SO o usvajanju plana.	Komisija za izradu LPUO Sekretarijat za komunalne djelatnosti i ekologiju Ministarstvo održivog razvoja i turizma					
Donošenje Odluke o upisu nepokretnosti opštine nad komunalnim objektima i komunalnom infrastrukturom u opštini Herceg Novi	Definisati svu komunalnu infratrukturu i objekte u vlasništvu opštine i komunalnih privrednih društava, izvršiti identifikaciju i prenos vlasništva na opštinu	Sekretarijat za imovinu Komunalna privredna društva Katastar					
Donošenje potrebnih planova, analiza i uputstava za primjenu zakona o komunalnim djelatnostima na lokalnom nivou	Definisati sve potrebne elemente iz zakona u cilju usmjeravanja komunalnih privrednih društava za vršenje komunalnih djelatnosti	Sekretarijat za komunalne djelatnosti i ekologiju					
Izrada novih cjenovnika usluga usklađenih sa stvarnim troškovima upravjanja otpadom po metodologiji i podacima Ministarstva i nadležnih organa lokalne samouprave	Uskladiti postojeće cijene usluga na principu tržišnog poslovanja, uz poštovanje značaja priuštivosti usluge građanima i privredi.	Sekretarijat za komunalne djelatnosti i ekologiju Komunalna privredna društva					

AKTIVNOST	CILJEVI	Nosioc aktivnosti	2016	2017	2018	2019	2020
ADMINISTRATIVNE I INSPEKCIJSKE AKTIVNOSTI							
Definisati Prostorno urbanističkim planom Opštine lokacije objekata komunalne infratrukture koju je potrebno izgraditi kao i postojeće infrastrukture	Uskladiti prostorno plansku dokumentaciju sa postojećim stanjem objekata komunalne infrastrukture kao i planirati izgradnju novih objekata po LPUO	Sekretarijat za prostorno planiranje I izgradnju Sekretarijat za komunalne djelatnosti i ekologiju. Privredna društva koja vrše komunalne djelatnosti					
Definisati svu potrebnu dokumentaciju , planove i analize potrebne za kvalitetno sprovođenje obaveza u skladu sa zakonskim propisima	Pravovremeno planirati realizaciju svih obaveza iz Zakona o komunalnim djelatnostima i izraditi potrebne analize, studije i procjene za primjenu zakona.	Sekretarijat za finansije,turizam i ekonomski razvoj Sekretarijat za komunalne djelatnosti i ekologiju. Privredna društva koja vrše komunalne djelatnosti					
Edukacija zaposlenih u organima komunalne policije za primjenu LPUO i obavljanje nadležnosti iz Zakona o komunalnim djelatnostima	Sprovođenjem različitih vrsta obuke kroz aktivnosti komunalne policije i drugih stručnih organa i organizacija, u potpunosti osposobiti organe inspekcije i komunalne policije za potpunu i cjelovitu primjenu zakonskih propisa uz periodične provjere znanja iz ove oblasti	Komunalna policija Opštine Herceg Novi Uprava za inspekcijske poslove Agencija za zaštitu životne sredine NVO					
Institucionalno osnaženje jedinica lokalne samouprave za sistemsko upravljanje otpadom uz razvoj informacionih sisterma za praćenje indikatora komunalnih djelatnosti upravljanja otpadom	Jačanje kadrovskih potencijala jedinica lokalne samouprave za sprovođenje državnog i lokalnog plana upravljanja otpadom te uspostavljanja održivog sistema upravljanja otpadom	Opština Herceg Novi Nadležni sekretarijati opštine Komunalna policija					
Inspekcijski nadzor proizvođača otpada	Uskladiti zakonska ovlašćenja komunalne inspekcije i vršiti planski nadzor proizvođača otpada na čitavom prostoru opštine.Aktivnosti uskladiti sa Upravom za inspekcijske poslove.	Komunalna policija Uprava za inspekcijske poslove					
Pribavljanje licenci za obavljanje komunalnih djelatnosti	Izvršenje zakonskih obaveza komunalnih privrednih društava u obezbjeđivanju potrebnih dozvola i licenci za obavljanje kounalnih djelatnosti	Komunalna privredna društva Agencija ZŽS Regulatorna agencija					
Izrada periodičnih i godišnjih izvještaja o realizaciji LPUO	Sagledavanje i analiza stepena realizacije plana, utvrđivanje nedostataka i planiranje mogućih izmjena	Sekretarijat za komunalne djelatnosti i ekologiju Komunalna privredna društva Ministarstvo Agencija za ZŽS Regulatorna agencija					
Izrada procjene uticaja na životnu sredinu za objekate i infrastrukturu	Realizacija zakonskih obaveza kod gradnje svih objekata i objekata komunalne infrastrukture. Sprovođenje postupaka procjene	Nosioci projekata Sekretarijat za komunalne djelatnosti i ekologiju Komunalna privredna društva Ministarstvo Agencija za ZŽS Regulatorna agencija					

AKTIVNOST	CILJEVI	Nosioc aktivnosti	2016	2017	2018	2019	2020
TEHNIČKO - TEHNOLOŠKE AKTIVNOSTI							
Izgradnja sanitarne deponije "Duboki do"	Obezbjeđenje trajnog rješenja za deponovanje komunalnog otpada izgradnja i stavljanje u funkciju objekta	Opština Herceg Novi					
Izgradnja 2 reciklažna dvorišta sa zelenim ostrvima	Obezbjeđenje uslova za primarnu selekciju komunalnog otpada i zbrinjavanje zelenog otpada , izrada projekta i objekata	Opština Herceg Novi DOO Čistoća Herceg Novi DOO Komunalno-stambeno HN					
Izgradnja postrojenja za obradu čvrstog-kabastog otpada	Obezbjeđenje uslova za zbrinjavanje čvrstog-kabastog otpada, selekciju i obradu istog.	Opština Herceg Novi DOO "Čistoća"					
Izgradnja deponije građevinskog otpada i postrojenja za obradu	Obezbjeđenje trajnog rješenja za zbrinjavanje građevinskog otpada i obrada	Opština Herceg Novi DOO "Komunalno-stambeno"					
Nabavka opreme i vozila za potrebe zbrinjavanja zelenog otpada	Nabavka potrebne opreme za sakupljanje, obradu i transport zelenog otpada do postrojenja u Kotoru	Opština Herceg Novi DOO Komunalno-stambeno					
Nabavka podzemnih sistema i vozila za odlaganje komunalnog otpada	Trajno rješenje zbrinjavanja komunalnog otpada uz primjenu selektivnog modela odlaganja (mokra-suva frakcija) nabavka vozila za prikupljanje otpada	Opština Herceg Novi DOO Čistoća					
Sanacija nelegalnih deponija otpada	Potpuna sanacija definisanih lokacija dugogodišnjih nelegalnih deponija različitih vrsta otpada	Opština Herceg Novi DOO Čistoća Herceg Novi DOO Komunalno-stambeno HN					

AKTIVNOST	CILJEVI	Nosioc aktivnosti	2016	2017	2018	2019	2020
PROMOTIVNE I AKTIVNOSTI NA JAČANJU SVIJESTI							
Aktivnosti edukativne kampanje za primjenu sistema podzemnog odlaganja otpada, implementacija projekta	Informisati građane o načinima separatnog odlaganja otpada (varijanta mokra i suva frakcija); osposobiti organe lokalne uprave za edukaciju privrednih subjekata te poštovanja zakonskih obaveza u odlaganju otpada	Sekretarijat za komunalne djelatnosti i ekologiju Stručne agencije NVO Komunalna privredna društva					
Aktivnosti na edukaciji građana, školske i predškolske omladine za primjenu primarne selekcije otpada i smanjenja otpada na izvoru nastanka	Nastaviti i pojačati aktivnosti u svim osnovnim i srednjim školama, kao i predškolskim ustanovama kroz edukativne radionice i obilježavanje značajnih ekoloških datuma kako bi se podigao nivo svijesti o značaju pravilnog upravljanja otpadom, selekciji otpada i smanjenju otpada koji odlažu građani	Sekretarijat za komunalne djelatnosti i ekologiju Stručne agencije NVO Komunalna privredna društva					
Edukacija privrednih subjekata o načinima upravljanja otpadom	Evidentiranje svih privrednih subjekata koji generišu značajne količine otpada i spovesti aktivnosti edukacije u istima o značaju primjene mjera i aktivnosti definisanih zakonskim propisima i LPUO HN	Sekretarijat za komunalne djelatnosti i ekologiju					

Izrada programa informisanja javnosti o stanju na području uprpavljanja svim vrstama otpada u opštini	Izraditi program informisanja javnosti o LPUO HN kao i godišnjim programima, planovima i aktivnostima komunalnih privrednih društava, izgradnji komunalne infrastrukture, problemima koji nastaju u realizaciji komunalnih djelatnosti i o istom pravovremeno obavještavati javnost, a podatke objavljivati na web sajtovima Opštine Herceg Novi i komunalnih privrednih društava	PR služba Opštine Herceg Novi Sekretarijat za komunalne djelatnosti i ekologiju Komunalna privredna društva Mediji					
Izrada programa uključivanja javnosti u lokalne akcije uspostavljanja održivog sistema upravljanja otpadom	Godišnjim programima rada komunalnih privrednih društava, organa lokalne uprave i mjesnih zajednica, kao i programima lokalnih NVO i NVO na državnom nivou, planirati na jednogodišnjem nivou sve programske aktivnosti od ekološkog značaja, kao i uključivanje građana i javnosti u isti	Komunalna privredna društva NVO sektor Organi lokalne uprave					
Izrada programa i uključivanje nevladinih organizacija u edukaciji građana o otpadu	Kroz sprovođenje LPUO HN poboljšati komunikaciju NVO i lokalne uprave izradom posebnog programa sa jasno definisanim elementima za sporovođenje akcija koje NVO sektor planira u cilju edukacije građana o otpadu	NVO sektor Organi lokalne uprave					
Omogućiti dostupnost informacija o sistemu upravljanja otpadom i svim aktivnostima svim građanima putem sredstava javnog informisanja, sajtova i dr.	Učiniti dostupnim sve informacije koje su od značaja za informisanje građana u realizaciji LPUO HN, kao i svih drugih oblika aktivnosti usmjerenih na zaštitu životne sredine i primjenu mjera upravljanja otpadom u opštini Herceg Novi. Navedene informacije objavljivati sadržajno na portalima lokalnih medija i službenim portalima lokalne uprave i komunalnih privrednih društava	Nosioci po Zakonu o slobodnom pristupu informacijama					
Uključivanje građana iz ruralnih područja u sve mjere i aktivnosti koje se sprovode kako bi se unaprijedila infrastruktura i poboljšali uslovi života u ruralnim područjima	Sprovođenjem aktivnosti u seoskim sredinama i mjesnim zajednicama koje su obuhvaćene sistemom zbrinjavanja otpada, poboljšati nivo i kvalitet pružanja komunalne usluge i jačanja svijesti građana u tim sredinama o potrebi pridržavanja svih mjera definisanih LPUO	Organ lokalne uprave Komunalna policija Komunalna privredna društva					
Izrada marketing progama za realizaciju LPUO sa svim stavkama o održavanju čistoće, dispozicioniranju svih vrsta otpada, tretmanu, reciklaži i sl.	Izradom programa u saradnji sa stručnim agencijama u najkraćem roku izraditi sveobuhvatan marketing program za predstavljanje i primjenu LPUO	Organ lokalne urpave Stručne marketinške agencije					

2.2.7. Donijeti planski dokumenti na prostoru Opštine Herceg Novi od strane Vlade Crne Gore

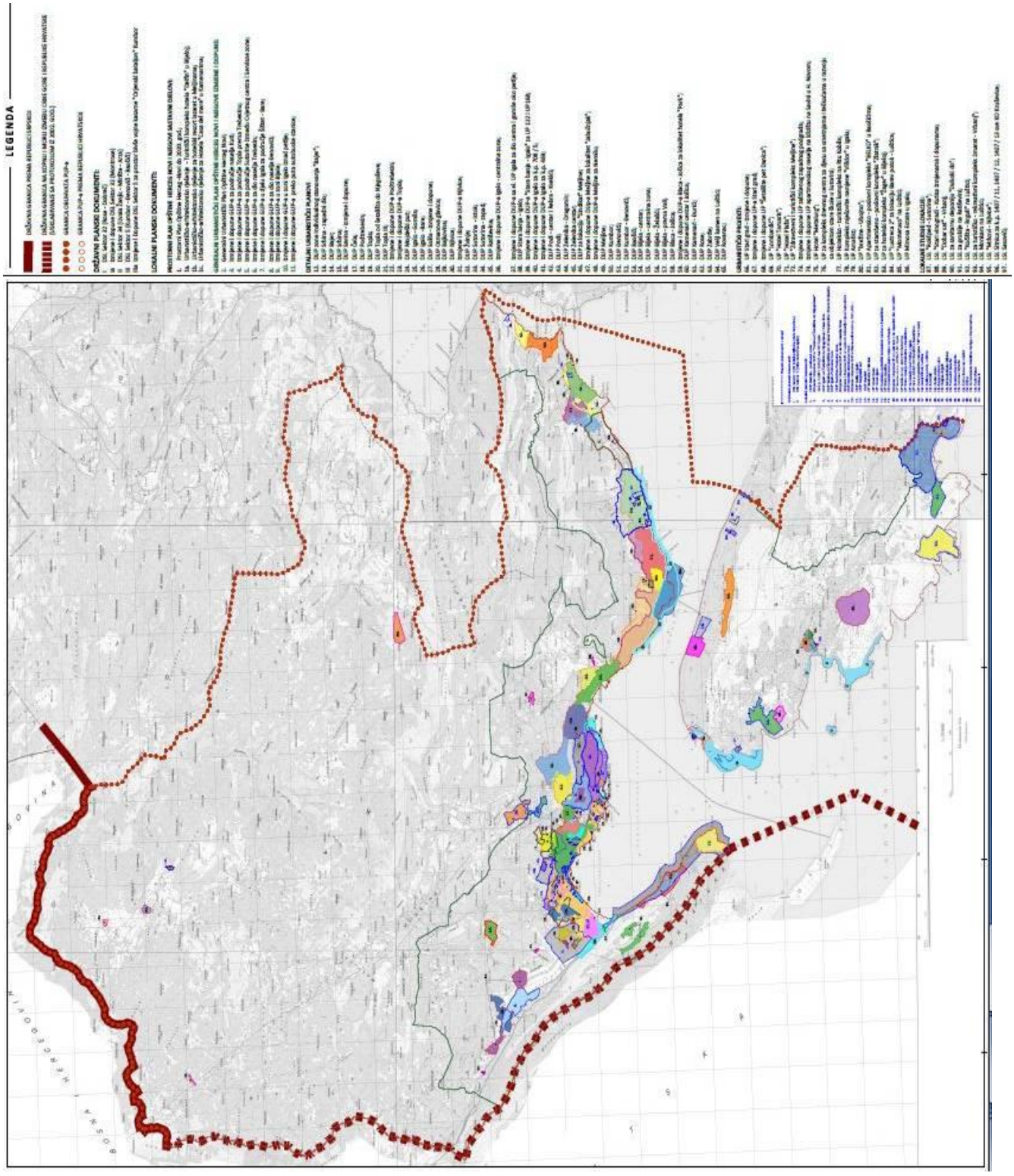
Vlada Crne Gore na teritoriji Opštine Herceg Novi u periodu od 01.01.2017.godine do 31.12.2017.godine nije donijela nijedan planski dokument.

2.2.8. Dokumentaciona osnova, sa posebnim osvrtom na aktivnosti izrade baznih studija i istraživanja

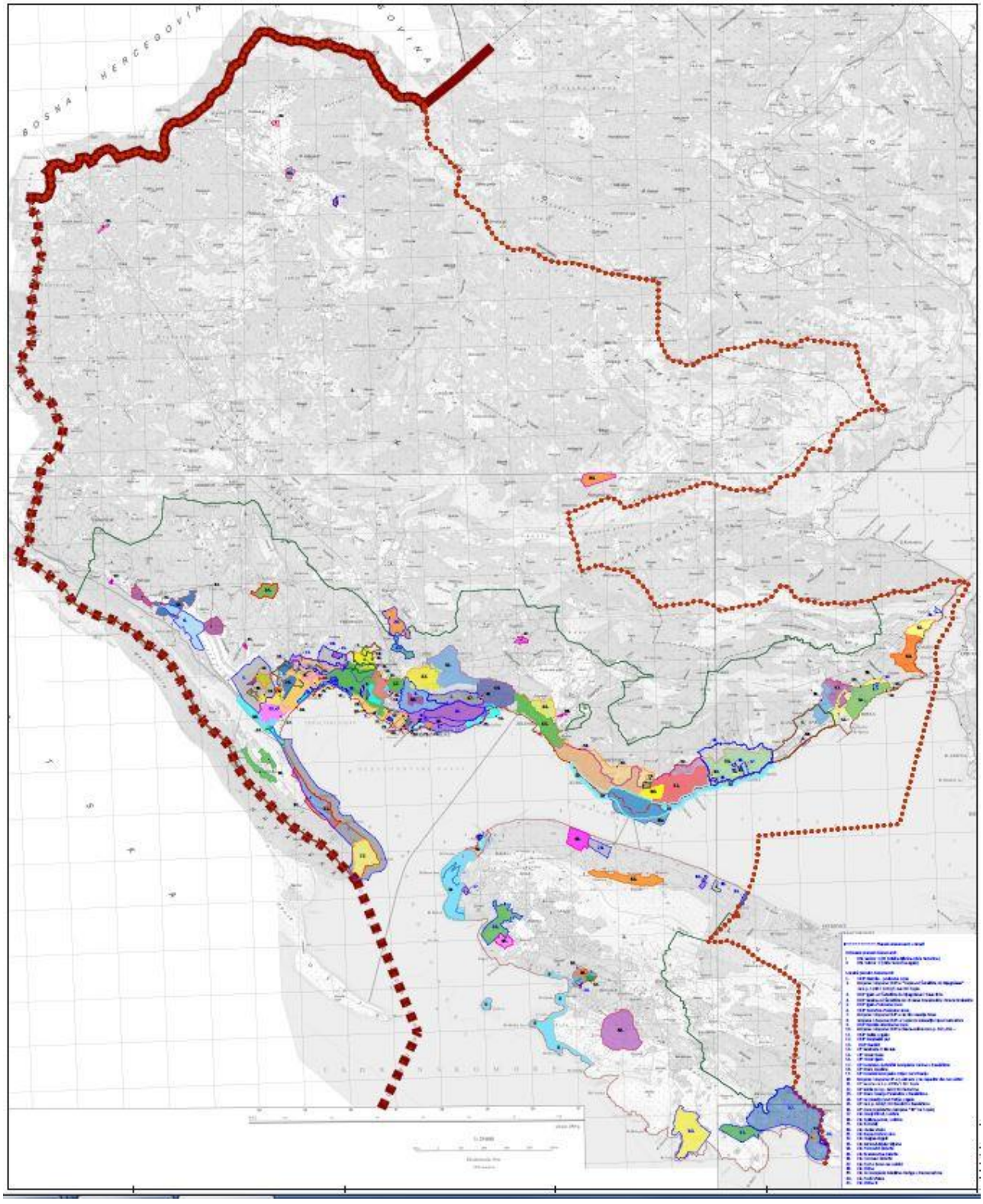
U predhodnom periodu akcenat je stavljen na izradi Prostorno urbanističkog plana za čije potrebe je započeta izrada Studije zaštite kulturnih dobara Opštine Herceg Novi.

3.SINTEZNA KARTA

3.1. Grafički prikaz granica važećih planskih dokumenata (preuzeto iz Nacrta PUP-a OHN)

LEGENDA

3.2. Grafički prikaz granica planskih dokumenata koji su u fazi izrade(preuzeto iz Nacrta PUP-a OHN)

4. OSNOV KORIŠĆENJA ZEMLJIŠTA (SVOJINA, KORIŠĆENJE, ZAKUP)

Razvojni procesi kako su strateški sagledani i predviđeni ostavljaće bitnije tragove u prostoru po pitanju načina korišćenja i načina organizovanja prostora, ali i po budućim više ili manje planiranim akcijama uređivanja i prilagođevanjima budućim potrebama stanovništva.
Prethodna strateška rješenja odnose se istovremeno na problematiku korišćenja i organizovanja zemljišta, odnosno prostora u budućnosti. Organizacioni načini integrisanja hercegnovskog prostora su formirani kroz mrežu naselja i infrastrukturne sisteme, pre svega saobraćajnu mrežu za koju je konstatovano da je nerazvijena i neadekvatna strateškim razvojnim težnjama. Organizaciono strateški najbitnije je uskladiti rast i razvoj gradskog kompaktnog područja Igala, Tople i Herceg Novog sa opštinskim centrima i subcentrima, prije svega onim koji su u prigradskom području i na poluostrvu Luštici, ali i sa uslovno rečeno centralnim naseljima u zaleđu. Ta organizacija bi morala da istovremeno rastereti kompaktni urbani segment od nekih problema, npr., prenapregnutost stambenih zona Igala i Tople stanovanjem bez bržeg, bezbednijeg i sigurnijeg sistema komuniciranja i odvijanja uličnog režima života. Bolja organizacija prostora podrazumeva i da se izgrade i integrišu poslovna jezgra sa polivalentnim funkcijama i tako izvrši redizajniranje urbane aglomeracije što je jedno od ključnih pitanja Prostorno urbanističkog plana ali i detaljnih urbanističkih planova, prevedenih u zone posebnog značaja i vrednosti šetališta duž obale u odnosu na Stari Grad kao visokovrijdni ambijent koji je turistički kritičan, zbog nepovoljnih, neprivlačnih ili dislociranih sadržaja. Takva konstatacija odnosi se na širi kompleks pristaništa, bivše železničke stanica pa uslovno i Škvera. Takav problem moguće je otkloniti kroz preduzimanje odgovarajućih akcija, pre svega u turističkoj ponudi koja se u Herceg Novom inače mora kvalitativno radikalnije menjati ako se teži mondenskom tipu turizma.
Upis u katastru nepokretnosti nije usklađen sa odredbama Zakona o državnoj imovini. Naime, pomenuti zakon definiše državnu imovinu kojom raspolaže država i imovinu kojom raspolaže opština pri čemu je jedan od uslova raspolaganja u korist države ili opštine to da li je zemljište obuhvaćeno izmjenama i dopunama GUP-a, DUP-om, UP ili LSL koji su donijeti prije stupanja na snagu Zakona. Da bi se sve promjene izvršile neophodno je angažovanje geodetskog stručnjaka.
Takođe je važno napomenuti da još uvijek nije izvršen popis opštinske imovine, a za kvalitetan popis neophodno je izvršiti gore pomenuto razgraničenje sa imovinom kojom raspolaže Država. Upisi u listovima nepokretnosti u nizu slučajeva nisu u skladu sa zemljišnoknjižnim stanjem (vlasništvom opštine po osnvou upisa u zemljišne knjige po starom premjeru) tako da se dešava da je opština upisana kao nosilac prava bez tereta i ograničenja, a u konkretnom slučaju ne radi se uopšte ili ne u cjelosti o imovini opštine. Isto tako vjerovatnoća je da je dio opštinske imovine „ostao“ u tzv.listama nepoznatih vlasnika, odnosno da je ista upisana na korist opštine, ali sa teretom zabrane otuđenja i opterećenja.
Kada je u pitanju restitucija ona je u nadležnosti Ministarstva finansija Crne Gore-Komisije za povraćaj i obeštećenje sa sjedištem u Baru, koja raspolaže sa preciznijim podacima. Prema dostavljenim podacima navedene Komisije, ukupno je zapremljeno 287 predmeta sa teritorije opštine Herceg Novi, od toga je rješeno 219 predmeta, dok je procedura 68 predmeta u toku.

U 2017.godini Komisija je riješila ukupno 16 predmeta sa teritorije opštine Herceg Novi od toga:

- 3 rješenja o povraćaju;
- 4 rješenja o obeštećenju;
- 3 rješenja o povraćaju i obeštećenju;
- 6 rješenja o odbijanju zahtjeva.

Direkcija za imovinu i zastupanje Opštine Herceg Novi, kao stranka u postupcima koji se vode pred nadležnom Komisijom za povraćaj i obeštećenje u Baru u 30 postupaka, od kojih je jedan završen u novembru 2017.godine.

5. POLJOPRIVREDNE, ŠUMSKE, VODNE I OSTALE PRIRODNE POVRŠINE

Aktivnosti na implementaciji planske dokumentacije, okvirno se odvijaju otežano. Razlog tome, je nedovoljno razvijena tehnička infrastruktura, nedovoljna finansijska, instituciona i tehnička podrška razvoju, ubrzana i nekontrolisana urbanizacija ruralnih područja i slično.
Na području opštine Herceg Novi korišćenje poljoprivrednih površina, je svedeno na najmanju moguću mjeru, u vidu dopunske ili usputne djelatnosti. Od ukupne površine teritorije opštine Herceg Novi, poljoprivredno zemljište zauzima oko 8.600ha, odnosno 37%, od čega oko 2.200 ha obradivo zemljište (oranice, vinogradi voćnjaci), dok su ostalih 6.400ha pašnjaci i livade. U odnosu na broj stanovnika ono iznosi oko 0.37ha po stanovniku, i jedan je od važnih resursa za razvoj poljoprivrede.
Šume i šumske površine zauzimaju oko 13.806 ha odnosno 59% teritorije opštine Herceg Novi, gdje je zastupljena eumediteranska zimzelena vegetacija, sa kontaktnom zonom koju čine termofilne submediteranske listopadne šume. Dominira klimatogena zajednica zimzelenog hrasta crnike, koja je slabo očuvana. U okviru pomenute zajednice prisutne su i njeni degradacioni oblici: makije, garizi i kamenjari. U predhodnom periodu zapažen je porast ovih površina u odnosu na poljoprivredne površine, a razlog tome je napuštanje poljoprivrdnog zemljišta.
Vodne površine čini riječna mreža, koja je prilagođena reljefu i konfiguraciji terena, kao i režimu padavina. Njeni tokovi su kratki i bujični, sa obilnim vodama tokom zime, a sa deficitom vode tokom ljetnog perioda. Teritorija opštine Herceg Novi se može podijeliti u sedam većih bujičnih slivova i niz manjih slivnih područja sa različitim hidrauličkim i hidrološkim karakteristikama: rijeke Sutorina, Sopot i Zelenika i potoci Igalo, Ljuti, Nemila, Baošić i Pijavica.
Ciljevi i postavke planske i druge dokumentacije u većoj mjeri nisu realizovane, a odnosile su se na zaštitu, revitalizaciju svih postojećih površina, izgradnju neophodne infrastrukture i slično.
U tabeli br. 7. dat je bilans promjena u odnosu na ukupnu površinu opštine poljoprivrednih i šumskih površina preuzeto iz PPOHN.
Izloženost poljoprivrednog zemljišta, pa i seoskih naselja, skoro dvije decenije, nekontrolisanoj urbanizaciji i stihijskoj izgradnji, a posebno neprekidnoj degradaciji zbog zapuštenosti i prepuštenosti prirodnim silama i procesima, zahtijeva da se ono na adekvatan način zaštiti. U tom pravcu potrebno je izvršiti njihovu revitalizaciju, kontrolisati procese urbanizacije i izgradnje, posebno individualnih stambenih objekata, kod kojih je gustina izgrađenosti prevazišla mjere i normative. Neophodno je kontrolisano odobravati usitnjavanje poljoprivrednih površina, jer se kroz neadekvatnu parcijalizaciju mjenja njihov oblik i površina, što može dovesti do gubitka tih površina. Uprkos ograničenosti ovog resursa, potrebno je pokrenuti akcije revitalizacije zaleđa i aktiviranje područja koja imaju razvojne potencijale sa relevatnim privrednim sektorima, a nalaze se u neposrednom kontaktu sa izgrađenom urbanom aglomeracijom.

Tabela br.7. Prikaz bilansa promjena u odnosu na ukupnu površinu opštine poljoprivrednih i šumskih površina preuzeto iz PPOHN;

Namjena područja	Karakter površina	Kontinentalni dio	Luštica	Ukupno
POLJOPRIVREDNE POVRŠINE (ha)	Postojeće stanje	ORANICE I VRTOVI VOĆNJACI VINOGRADI		8.600
	% u odnosu na ukupnu površinu opštine			37,0

	Planirano do 2020. godine	LIVADE PAŠNJACI	100
	% u odnosu na ukupnu površinu opštine		37,0
	Ukupno 2020		8.700
	% porast površine za datu namjenu		1,2
ŠUMSKE POVRŠINE (ha)	Postojeće stanje	PRIVREDNE (čempres, alepski bor, crni bor, hrast medunac, crni grab, hrast kitnjak, bukva) NEPRIVREDNE (makije, čempres, alepski bor, pinjil, munika, hrast kitnjak, hrast medunac, bukva)	11.000
	% u odnosu na ukupnu površinu opštine		47,0
	Planirano do 2020. godine		500
	% u odnosu na ukupnu površinu opštine		49,0
	Ukupno 2020		11.500
	% porast površine za datu namjenu		4,5

6. POVRŠINE INFRASTRUKTURE, POVRŠINE ZA SPECIJALNE NAMJENE, KONCESIONA PODRUČJA, EKSPLOATACIONA POLJA I DR.

Pregled površina infrastrukture, površina za specijalne namjene, koncesiona područja, eksploataciona polja i dr. dat je u tabeli br.8. (preuzeto iz Nacrta PUPOHN).

Tabela br.8. Prikaz najznačajnijih predsezonskih aktivnosti;

A/ POVRŠINE TEHNIČKE INFRASTRUKTURE
Obuhvataju površine i koridore saobraćajne i ostale infrastrukture, površine za obradu, sanaciju i skladištenje otpada.

RB	Namjena površina	Podjela	Popis	Površina (ha)		Procentualno učešće (%)	
				postojeće	planirano	postojeće	planirano
1.	POVRŠINE I KORIDORI SAOBRAĆAJNE INFRASTRUKTURE	DRUMSKI SAOBRAĆAJ	Koridori autoputeva, Jadranska magistrala za brzi motorni saobraćaj, magistralni, regionalni i opštinski putevi, mostovi, tuneli, parkinzi, postojeće panoramske staze i izletničke tj. rekreativne, biciklističke, pješkačke i planinske staze	21.04	21.25	12,39	12.52
		VODNI SAOBRAĆAJ	Luke od nacionalnog i lokalnog značaja, marine, komercijalni vezovi, brodogradilišta, sidrišta, pristaništa, mandraći, ribarska posta, plovni putevi - lučko-operativna obala, privez i smještaj tehničkih plovnih objekata;				
		VAZDUŠNI SAOBRAĆAJ	heliodromi				
2.	POVRŠINE OSTALE INFRASTRUKTURE	HIDROTEHNIČKA INFRASTRUKTURA	Vodovodna, atmorsferska i fekalna kanalizaciona infrastruktura	3.08	0.01	/	/
		ELEKTROENERGETSKA INFRASTRUKTURA	Elektroenergetska mreža, objekti i dr.,, koridori gasovoda				
		TELEKOMUNIKACIONA	Telekomunikaciona mreža, objekti i dr.				

		INFRASTRUKTURA					
B/ POVRŠINE ZA POSEBNE NAMJENE I SPECIJALNE REŽIME KORIŠĆENJE							
RB	Namjena površina	Podjela	Popis	Površina (ha)		Procentualno učešće (%)	
1.	POVRŠINE ZA OBRADU I SANACIJU I SKLADIŠTENJE OTPADA (upravljanje otpadom)	Privremeno skladištenje komunalnog otpada	Privremena lokacija „Tisova greda“	postojeće	planirano	postojeće	planirano
				/	/	/	/
		Sanitarna deponija	Planirana „Duboki Do“	/	14.36	/	0.06
		Pogon za reciklažu čvrstog kom.otpada	Lokacija „Nemila“	/	0.38	/	0.002
		Pogon za prečišć.otpadnih voda	Lokacija „Nemila“	/	1.63	/	0.007
2.	KONCESIONA PODRUČJA	Ležišta mineralnih sirovina i površine eksploatacijskih polja	- ležište tehničko-građevinskog kamena „Podi“(završena koncesija, predviđena rekultivacija); - ležište tehničko-građevinskog kamena „Kotobilj“(lokacija za eksploataciju); - ležište tehničko-građevinskog kamena „Bjelotina“(izdata koncesija); - ležište tehničko-građevinskog kamena „Kruševice I“(izdata koncesija); - ležište tehničko-građevinskog kamena „Kruševice II“(izdata koncesija); - ležište šljunka i pjeska „Batnjica“(izdata koncesija) - Ležište tehničko-građevinskog kamena“Sitnica“(predlog za eksploataciju); - Ležište arhitektonsko-građevinskog (ukrasnog)kamena“Bokita“ na lokacijama Kamenari-B.Kruševice i Repaji(izdata koncesija);	45.98	0.20	/	/
3.	POVRŠINE ZA POTREBE ODBRANE (mogu se planirati objekti u funkciji odbrane, u skladu sa posebnim propisima)	Bivše vojne lokacije predložene za turističku namjenu	- Lalovina-Meljine; - Lalovina iznad magistrale; - Donja Arza-Luštica; - Gornja Arza-Luštica; - Mirište-Luštica;; - Špiljice-Luštica;; - Valac-zaleđe H.Novog; - Rakite-zaleđe H.Novog; - Ostrvo Mamula;	/	/	/	/

			- Kumbor; - Gornji Klinci-Luštica; - Ravnine-zaleđe H.Novog; - Ravni-Luštica; - Rovine-zaleđe H.Novog;				
		Lokacije za potrebe vojske Crne Gore – Ministarstvo odbrane	- Obosnik; - Pristan; - Sasovići;	25.59	0.12	/	/

7. DEMOGRAFSKA KRETANJA

Prostorni plan opštine, usvojen je 1988. godine sa projekcijama do 2000. godine predviđao je da 2001. godine Opština Herceg Novi ima 32.000 stanovnika. Procjena da krajem 1999. godine u opštini živi oko 31.000 stanovnika. Rezultat je popisa iz 2003.godine je evidentirao 33.034 stanovnika ukazuju da je projekcija starog PPO bila dobro postavljena. Ono što se nije moglo predvidjeti je priliv izbjeglica koji je devedesetih godina prošlog vijeka prelazio cifru od 8.000. U tabeli br. 9. je data projekcija starosnih struktura stanovnoštva.

Tabela br.9. Prikaz starosnih struktura stanovništva;

Projekcija starosnih struktura stanovništva					
	Djeca predškolskog uzrasta	**Djeca školskog uzrasta**	**Radon sposobno stanovništvo**	**Starije stanovništvo**	**UKUPNO**
	0 - 6 god.	7 - 14 god.	15 - 65 god.	65< god.	
Planirana projekcija	3.103	3.800	21.760	5.420	34.083
Postojeća projekcija (2003. god.)					33.034
STRUKTURA STANOVNIŠTVA					
Nepismeni (%)					2
Osnovno obrazovanje(%)					38
Srednje obrazovanje(%)					45
Visoko i više obrazovanje(%)					15

Za potrebe izrade Nacrta Prostorno urbanističkog plana Opštine Herceg Novi izvršena je analiza svih karakteristika stanovništva i domaćinstava na osnovu upoređivanja statističkih podataka (izvor podataka MONSTAT). Naredna tabela br. 10. je preuzeta iz Nacrta PUP-a OHN, u kojoj su dati podaci o stanovništvu.

Tabela br.10. Podaci o stanovništvu;

Popisna godina	Broj stanovnika	Količnik rasta	Broj domaćinstava	Količnik rasta	Veličina domaćinstva	Količnik rasta
1948.	12.482	/	3.485	/	3.58	/
1953.	13.759	1.0197	3.908	1.0232	3.52	0.9966
1961.	15.157	1.0122	4.414	1.0153	3.43	0.9968
1971.	18.368	1.0194	5.373	1.0199	3.42	0.9997
1981.	23.258	1.0239	7.187	1.0295	3.24	0.9946
1991.	27.593	1.0172	8.673	1.0190	3.18	0.9981
2003.	33.034	1.0151	11.076	1.0206	2.98	0.9946
2011.	30.864	0.9915	11.090	1.0002	2.78	0,9914

8. SPROVOĐENJE PODZAKONSKIH AKATA

U 2017.godini donijeta je Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o postavljanju, građenju i uklanjanju privremenih objekata („Službeni list CG op.prop.“, broj 35/17), u cilju stvaranja uslova za jasnije i jednostavnije rješavanje postavljanja privremenih objekata na javnim površinama koje su u državnoj svojini, kao i na površinama u privatnoj svojini. Usvajanjem novog Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata definisan je drugačiji pristup u planiranju prostora i izgradnji objekata, među kojima je i novo poglavlje koje se odnosi na legalizaciju bespravnih objekata. U cilju sprovođenja novog Zakona proizilaze obaveze, kako na državnom tako i na lokalnom nivou, donošenja novih, kao i usaglašavnje postojećih podzakonskih akata. Prema Sekretarijatu za komunalne djelatnosti, ekologiju i energetsku efikasnost za potrebe sprovođenja podzakonskih akata, neophodno je izvršiti usaglašavanje propisa u oblasti životne sredine sa drugim pravnim regulativama iz raznih oblasti (saobraćaja, poljoprivrede, energetike, šumarstva i sl.), jer je to jedini način njihove efikasne primjene i učinka koji treba da se postigne.
Obaveza Opštine Herceg Novi, tj. Sekretarijata za komunalne djelatnosti, ekologiju i energetsku efikasnost je da uskladi određen broj opštinskih odluka koje regulišu oblast zaštite životne sredine sa novim Zakonom o komunalnim djelatnostima.
Zakonske regulative koja reguliše način i obaveze Zaštite i gazdovanja šumama: Shodno Zakonu o šumama („Sl.list CG“, br. 74/10, 40/11, 47/15), šume kao dobro od opšteg interesa obnavljaju se, održavaju i koriste pod uslovom i na način koji obezbjeđuje trajno očuvanje i uvećavanje njihovih prirodnih vrijednosti i ekoloških funkcija, trajno i funkcionalno korišćenje, zaštitu od štetnih posledica i uzgoj koji obezbeđuje stalno uvećanje prinosa. Nadzor nad izvršenjem odredaba Zakona o šumama, podzakonskih akata, šumskih osnova, programa i izvođačkih projekata vrši resorno Ministarstvo preko inspekcijske službe.

9. IZDATI UTU, GRAĐEVINSKE DOZVOLE, UPOTREBNE DOZVOLE

Tabela br. 11. Pregled usvojenih akata Sekretarijata za prostorno planiranje i izgradnju

Vrsta traženih radova za period od 01.01.2017. – 28.12.2017.godine	**izgradnja**	**rekonstrukcija**	**privremeni objekti (nesezonskog karaktera)**	**pomoćni objekti**	**Ukupno**
Urbanističko tehnički uslovi za izradu tehničke dokumentacije u 2017.godini	**255**	**53**	**50**	**40**	**398**
Rješenja o izdavanju građevinskih dozvola u 2017.godini	**64**	**17**	**10**	**11**	**102**
Rješenja o izdavanju upotrebnih dozvola u 2017. godini					**14**

Tabela br.12. Sekretarijat za prostorno planiranje i izgradnju - Dinamika izdavanja usvojenih zahtjeva za UTU tokom perioda 01.01.-28.12.2017.godine;

Mjeseci u godini	Ukupno izdatih UTU	
	2016.g.	2017.g.
januar	22	39
februar	34	36
mart	23	41
april	24	29
maj	24	28

jun	25	16
jul	20	29
avgust	22	40
septembar	29	45
oktobar	36	50
novembar	46	18
decembar	36	24
ukupno	305	398
Prosječno mjesečni broj izdatih (usvojenih) UTU	27.72	33.17

Prema elektronskoj evidenciji ovog Sekretarijata u periodu od 01.01. – 28.12.2015.godine dati su sljedeći podaci:

- Ukupan broj podnesenih zahtjeva za izdavanje utu - 913;
  - Ukupno riješenih – 740;
  - Ukupan broj izdatih utu – 379;
  - Ukupno odbijenih utu -188;
  - Ukupan broj žalbi – 24;
  - Ukupno nerješenih utu -173;
- Ukupan broj podnesenih zahtjeva za izdavanje građevinskih dozvola - 299;
  - Ukupno izdatih rješenja – 101;
  - Ukupan broj nerješenjih – 198;
  - Ukupan broj žalbi – 54;
- Ukupan broj podnesenih zahtjeva za izdavanje upotrenbe dozvole - 39;
  - Ukupno izdatih – 28;
  - Ukupno nerješenih - 11;
  - Ukupan broj po žalbi – 3;

10. PRIVREMENI OBJEKTI IZ NADLEŽNOSTI LOKALNE SAMOUPRAVE

Na osnovu člana 117. Zakon o uređenju prostora i izgradnji objekata ("Sl. list CG", br. 51/08, 40/10, 34/11, 47/11, 35/13, 39/13, 33/14) i Programa postavljanja privremenih objekata na teritoriji Opštine Herceg Novi („Sl. list CG o.p." br. 16/11)za period od 01.01. do 11.12.2017.godine izdata su rješenja za privremene objekte sezonskog i nesezonskog karaktera koja su data tabelarno.

Tabela br.13. Pregled izdatih rješenja za privremene objekte sezonskog i nesezonskog karaktera;

Privremeni objekti	Broj akata
Sezonskog karaktera	235
Nesezonskog karaktera	10

11. ANALIZA INVESTICIONIH POTENCIJALA BAZIRANIH NA VAŽEĆIM PLANSKIM DOKUMENTIMA

11.1. Infrastrukturni objekti

Prema važećim planskim planskim dokumentima u predhodnom periodu nije bilo značajnih ulaganja u izgradnju i rekonstrukciju infrastrukturnih objekata. Ulaganja su se uglavnom odnosila na uređenje obale, šetališta i plaža, izgradnja i rekonstrukcija saobraćajnica, trafostanica, vodovodne i kanalizacione infrastrukture - Luštica, Podi, Sutorina, Igalo, Topla, Kumbor, Đenović, Baošić.

11.2. Stambeni kompleksi

Gradnja stanova individualnog a posebno kolektivnog tipa stanovanja u prostornom smislu odvijala se longitudinalno prateći liniju obale sjevernog djela Opštine. Prostori zahvaćeni stanogradnjom neposredno uz liniju obale, odnosno duž šetališta na potezu Igalo - Meljine imaju promjenljivu širinu sa manjim brojem dubljih prodora u unutrašnjost većinom u prostorima Igala sa stambenom zonom izdignutom na lokalitetu Gomila, i na području Tople. Najveća koncentracija stambenih blokova i objekata nalazi se između magistralnog puta i šetališta duž obale od Igala, preko Tople i Herceg Novog do Meljina sa tendencijom opadanja stepena izgrađenosti.

11.3. Trgovački sadržaji – poslovni kompleksi

Razvojem turističke privrede gradnjom kompleksnih hotelskih zdanja i objekata na lokalitetima Igala, Tople, Njivica i Herceg Novog, uticalo je na izgradnju proizvodnih objekata, proširivana je i mreža trgovačkih, ugostiteljskih, uslužnih i drugih objekata na području Opštine. Formirana je i izgrađena posebna servisna zona u Sutorininsko polje.

12. IZVJEŠTAJ O RADU TURISTIČKE ORGANIZACIJE OPŠTINE

Turistička organizacija Opštine Herceg Novi je tabelarno dostavila svoje aktivnosti za period 2017.godine, koje se odnose na planirano i realizovano.

Tabela br. 14. Tabelarni prikaz aktivnosti Turističke organizacije OHN za 2017.godinu;

PLANIRANE I REALIZOVANE AKTIVNOSTI TURISTIČKE ORGANIZACIJE		
RB	PLANIRANE AKTIVNOSTI	REALIZOVANE AKTIVNOSTI
1.	Vršiti promociju destinacije,u saradnji sa Nacionalnom turističkom organizacijom i privrednim subjektima, na turističkim sajmovima, berzama i prezentacijama, kroz saradnju sa tur operatorima, novinskim i marketinškim agencijama i kroz organizovan boravak studijskih grupa;	Realizovani su sajmovi u Beogradu, Pragu, Budimpešti, Novom Sadu, Riminiju, Varšavi, Londonu, Banja Luci i Kragujevcu Imali smo posjete 4 studijske grupe, jedna novinarska grupa i 3 posjete stranih blogera. Takođe realizovana je i jedna posjeta delegacije evropske komisije. Zabilježena je odlična saradnja sa NTO;
2.	Promociju će podržati i marketinške aktivnosti: izrada propagandnog i drugog informativnog materijala, štampani i elektronski mediji, internet, brošure, publikacije,vodič grada, reklamna galanterija, web aplikacije, održavanje i unapređivanje sajta, razvoj internet platformi (obogaćivanje panoramskim fotografijama, video snimcima urađenih dronom, povezivanje sa google street aplikacijom, bilbordi, led prezentacije, društvene mreže i postavljanje promo materijala na svim frekventnim saobraćajnicama i punktovima.	Kreiran je web sajt i preveden na engleski jezik- u toku je proces prevođenja na još 5 stranih jezika. Redovno se vršilo štampanje materijala, kreirane su i nove brošure. U avgustu se krenulo sa projektom 360 panoramskim fotografijama za potrebe rezervacionog sajta. Vršena je intezivna promocija preko društvenih mreža Facebook, instagram i twitter. U ovoj godini nisu mjenjani bilbordi. Kreiran je novi trominutni promotivni video.
3.	Planirana je dopuna turističke signalizacije na području opštine i definisanje signifikacije /označavanja/ putem znakova natpisa i zastava na fasadama: kulturno istorijskih dobara i stambeno- poslovnih objekata sa akcentom na Stari grad i Podgrađe.	U procesu je izrada turističke signalizacije, čiji projekat će biti kompletiran do 1. februara 2018.g.
4.	Turističko informativni biroi realizovaće dodatne aktivnosti shodno Zakonu (prodaja suvenira, prodaja internet i sim kartica mobilnih operatera i dr.).	Planira se aktiviranje ponude suvenira po TIB-ovima. U toku si finalne pripreme novih suvenira. Ove godine nije postojala ponuda

		sim kartica mobilnih operatera.
5.	Radiće se na Intenzivnijoj promociji ponude grada i kroz veće angažovanje kulturno umjetničkih društava..	KUD Igalo i KUD Đenovići angažovani tokom cijelje sezone u sklopu projekta Ljeto 2017
6.	Nastaviće se sa realizacijom projekta Orjen i zaleđe – kroz aktivnu promociju na domaćem, regionalnom i inostranom tržištu.	Dinirana su krila za paraglajding od strane TOHN, takođe je održan Orjenski Djir, kao i brojni napori za aktiviranje zaleđa preko manjih manifestacija i promotivnih materijala
7.	Kampanja – Prijavljujem svoje goste i plaćam boravišnu taksu, uz animirani spot i flajere. Kampanja podrazumijeva i pokretanje projekta mobilne aplikacije za prijavu boravka	U toku je inicijativa ugradnje unaprijeđenog softvera za prijavu gostiju koja se donira od strane TOHN svim hotelima i apartmanima.
8.	Učešće u organizaciji i realizaciji manifestacija od značaja za Grad prema kalendaru godišnjih manifestacija: Praznik mimoze, HAPS, Dječiji karneval, festival „Sunčane skale“, Filmski festival Herceg.Novi-Montenegro film festival, muzičku manifestaciju „Dani muzike 2017“, Međunarodni sajam „Trg od knjige“ i druge kulturne programe hercegnovskog kulturnog ljeta kao i sportska događanja.	Manifestacije su uspješno održane prema planu rada.
9.	U okviru Projekta “Volim Herceg Novi” čiji je cilj podizanje nivoa kvaliteta boravka gostiju i kreiranja atraktivnog turističkog okruženja, planira se: kupovina solarnih klupa, ozelenjavanje – kupovina sadnica i akcije sadnje, kupovina i omogućavanje internetskog pristupa web kamerama, mogućnost 24h praćenja panorama i dijelova grada putem web sajta TOHN, kupovina advent kućica – valorizacija i korišćenje u svrhu manifestacija i dr., kupovina i postavljanje ekrana - displaya u TIB-ovima za reklamne spotove, informacije i sl. i podizanje tehničke opremljenosti (tableti i programi) u cilju kvalitetnijeg sprovođenja ankete turista u biroima i na području Opštine	TOHN je bila u takozvanoj blokadi i samim tim je bila sprječena da finasijski djeluje u većem periodu godine. Od septembra mjeseca pokrenuti se projekti izrade promotivnih štandova koji će se staviti u pogon za novogodišnji bazar. Takođe u toku su finalni dogovori oko projekta postavljanja internetskih ruteri širom grada - u cilju wifi pokrivenosti.
10.	U saradnji sa Agencijom „Orjen” i komunalnim preduzećima planirano je uređivanje i razvoj turističke infrastrukture u gradskim i ruralnim zonama i opremanje vidikovca u zaledju (klupe, kante za smeće, ograde, info table), kao i čišćenje i opremanje novih pješačkih staza (montbike u zaleđu) i valorizacija izletničkih lokaliteta.	Urađena je biciklistaička staza preko finansija UNDP-a, napravljen je vidikovac na kameno-kotobilj. Napravljeno je zaletište na Dizdaricu (adria fly).
11.	Nastaviti saradnju sa turističkim organizacijama susjednih opština i NTO, kako prilikom turističko-propagandnih manifestacija i akcija, tako i u izdavačko-propagandnoj djelatnosti.Unapređivati saradnju i sa svim turističkim organizacijama regiona, inicirati nove vidove regionalne saradnje.	Uspostavljena je bliska saradnja sa lokalnim turističkim organizacija u cilju razmjene iskustava vezanih za rješavanje zajedničkih problema: eleminisanje nelegalnih smještaja, efikasnija prijava gostiju, turističke takse.
12.	U toku sezone uraditi Anketu turista 2017.godine na području opštine Herceg-Novi	Anketa urađena na nivou 10 primorskih mjesta. Ukupno je anketirano 1253 turista. Stepen zadovoljstva turista je ocjenjen prosječnom ocjenom 4.05/5.

<u>Uprava za inspekcijske poslove Crne Gore – Odsjek za inspekciju turizma</u> je dostavila informaciju o svom radu na području opštine Herceg Novi za ljetnju turističku sezonu 2017.godinu, i to:

Turistička inspekcija je tokom ljetnje turističke sezone 2017. godine svoje aktivnosti, na području opštine Herceg Novi, usmjerila na suzbijanje “sive ekonomije” u oblasti turizma i ugostiteljstva, kao i na probleme koji prate turističku sezonu. U ovoj opštini, pored domicilnog inspektora, nadzor su obavljala i dva angažovana inspektora iz drugih opština.

U periodu 01.05.-01.09.2017. godine, rezultati ove inspekcije su sljedeći:

R.br.		
1.	Broj izvršenih inspekcijskih pregleda	899
2.	Broj utvrđenih nepravilnosti	445
3.	Broj ukazivanja	243
4.	Broj rješenja o otklanjanju nepravilnosti	19
5.	Broj rješenja o zabrani obavljanja djelatnosti	15
6.	Broj zapečaćenih objekata	4
7.	Broj zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka	1
8.	Broj izdatih prekršajnih naloga	109
9.	Ukupan iznos novčanih kazni	81.850,00€

Na osnovu tabelarnog prikaza, Inspekcija za turizam je u izvještajnom periodu izvršila ukupno 899 inspekcijskih pregleda, u kojima je utvrdjeno 445 nepravilnosti, po osnovu kojih su inspektori preduzimali zakonom propisane mjere i radnje.

Utvrdjene nepravilnosti su se odnosile na:
- neposjedovanje odobrenja za obavljanje ugostiteljske djelatnosti;
- neposjedovanje odobrenja za pružanje turističkih usluga;
- usluživanje proizvoda bez deklaracije;
- neposjedovanje cjenovnika za usluge koje se pružaju u objektu;
- neoslobodjenost plažnog prostora od plažnog mobilijara;
- neorganizovanje spasilačke službe na kupalištima;
- proširenje djelatnosti;
- neispunjavanje minimalno-tehničkih uslova u objektima u kojima se pružaju ugostiteljske usluge.

Inspektori su djelovali i preventivno, pa su za 243 nepravilnosti ukazali subjektima nadzora da iste otklone u toku kontrole. Izdato je 19 rješenja o zabrani rada, od kojih se 4 odnose na pečaćenje objekata. Represivna mjera pečaćenja je primijenjena kod subjekata koji su svoju djelatnost otpočeli bez odobrenja za rad od nadležnog organa. Podnijeli smo jedan zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka i izdali 104 prekršajna naloga u ukupnom iznosu od 81.850,00€.
Turistička inspekcija je utvrdila da se u jednom ugostiteljskom objektu toči alkohol maloljetnim licima, pa je donijela rješenje o zabrani obavljanja djelatnosti, i izrekla novčanu kaznu propisanu zakonom.
Nadzor je radjen i u saradnji sa drugim inspekcijama Uprave za inspekcijske poslove kao što su: Inspekcija rada, Sanitarna inspekcija, Inspekcija zaštite prostora i Inspekcija za igre na sreću. Takođe, sarađivali smo i sa drugim organima: Komunalnom policijom, Upravom policije, Javnim preduzećem za upravljanje morskim dobrom i Lučkom kapetanijom.
Aktivnosti koje će Turistička inspekcija preduzeti u 2018. godini, kao i ranijih godina, biće usmjerene prevashodno na suzbijanje "sive ekonomije" u oblasti turizma i ugostiteljstva. Posebna pažnja biće posvećena inicijativama potrošača.
U cilju pripreme ljetnje turističke sezone 2018.godine, u skladu sa izmjenama sistematizacije radnih mjesta Uprave za inspekcijske poslove, Odsijek za inspekciju turizma, planirano je povećanje broja inspektora za opštinu Herceg Novi, odnosno od sledeće godine u ovoj opštini radiće dva domicilna inspektora.

13. SPROVEDENE MJERE I NJIHOV UTICAJ NA UPRAVLJANJE PROSTOROM I NJEGOVU ZAŠTITU

13.1. Mjere sprovedene u cilju podsticaja kvaliteta građenja i oblikovanja prostora

Mjere koje se sprovode u cilju podsticaja kvaliteta građenja i oblikovanja prostora sadržane su u smjernicama za izradu detaljnih planova koje su obrađene kroz PPOHN, kao i kroz sadržaj svakog DUP-a, odnosno UP-a, LSL pojedinačno.
Kvalitet građenja se obezbjeđuje kroz utvrđenu obavezu projektovanja aseizmičkih konstrukcija u skladu sa standardima i tehničkim propisima za IX seizmičku zonu; projektovanjem energetski efikasnih objekata; urbanističko tehničkim uslovima koji propisuju arhitektonski izgled prikladan lokaciji i podneblju; primjenom kvalitetnih građevinskih materijala primjerenim ovome podneblju;Prostorno planskim dokumentima su date smjernice za pejzažno oblikovanje prostora i uređenje zelenih površina; Kroz plansku dokumentaciju su posebno tretirane ruralne cjeline ambijentalnih vrednosti za koje je utvrđena obaveza izrade urbanističkih projekata.

Novim Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata uvodi se novina. U cilju sprovođenja Državnih smjernica razvoja arhitekture u odnosu na zaštitu autentičnosti prostora i identiteta naselja, obezbjeđenja kvaliteta arhitektonskih rješenja, unapređenja vizuelnog kvaliteta objekata i naselja, kao i obezbjeđenja i promocije najbolje prakse u oblasti urbanizma i arhitekture, u Ministarstvu se imenuje glavni državni arhitekta. Određeni poslovi glavnog državnog arhitekte se prenose na jedinicu lokalne samouprave, koja imenuje glavnog gradskog arhitektu.

13.2. Uticaj mjere uređenja prostora na: poljoprivredne, šumske, vodne i ostale prirodne površine, površine infrastructure, površine za specijalne namjene, koncesiona područja, eksploataciona polja i dr.

Mjere uređenja prostora propisuju se kroz prostorno planske dokumente kojima su definisane njegove namjene i režimi uređenja.

Poljoprivreda – urbanizacija – Najveće cjeline poljoprivrednog zemljišta - Sutorinsko i Kutsko polje se ne koriste za poljoprivredu, ali nisu ni izgrađeni. Pozitivni demografski rast ukazuje na trend daljeg pretvaranja poljoprivrednog u građevinsko zemljište, ali se uglavnom radi o pojedinačnim parcelama, najčešće pašnjacima i livadama koji se više ne koriste u poljoprivredne svrhe. Ne može se reći da urbanizacija uzrokuje nestajanje poljoprivrednog zemljišta – osnovni uzrok je nestajanje motiva za bavljenje poljoprivredom.
Šumsko područje Herceg Novog je podiljeno u III zone zaštite i pristupa održivom razvoju: primorski, brdski i planinski dio. Do sada su po antropogenim i često antropopresurnim uticajem ove zone specifično tretirane i stvorena je realnost koja nameće uz razvoj i max. zaštitu. Na šumskom području Opštine Herceg Novi, na 26 katastarskih opština, sa površinom od 13 459,8 ha u državnom vlasništvu, izdvojeno je 11 604,8 ha za gazdovanje šumama. Ovaj prostor je podijeljen u 11 gazdinskih jedinica (i dalje na odeljenja i odsjeke) i 2 reona, primorski i brdsko-planinski.Pod šumom svih uzgojnih oblika je 7 354 ha, pašnjacima 1 197 ha, neplodnim zemljištem 3 048 ha i poljoprivredno 6,2 ha. Na visoke – privredne šume otpada 253,6 ha, odnosno učešće od 4,62 ukupno šuma. Neprivredne šume pokrivaju 9 196,7 ha obraslog i 1 871,3 ha neobraslog zemljišta, svega 11 068 ha.Po vrstama drveća privredne šume sadrže: čempres, alepski bor, crni bor, hrast medunac, crni grab, hrast

kitnjak,bukva, -ukupno 39.477m3, a neprivredne šume: makije, čempres, alepski bor, pinjol, munika, hrast kitnjak, hrast medunac, bukva, - ukupno 424 409 m^3.
Pitanje kvalitetnog upravljanja šumama je veoma kompleksna stvar. Ono zahtijeva multidisciplinaran pristup u svim fazama rada u šumarstvu, dakle od kvalitetnog planiranja, razvoja sjemenske i rasadničke proizvodnje, provođenja šumsko-uzgojnih mjera sa pratećim mjerama zaštite, izgradnje i održavanja šumskih saobraćajnica, pa sve do aktivnosti sječe i izvlačenja drvnih sortimenata iz šume.
Održivo i višenamjensko gazdovanje šumama ostvaruje se donošenjem i sprovođenjem planskih dokumenata u skladu sa zakonom. Planski dokumenti u šumarstvu usklađuju se sa planskim dokumentima višeg reda kao i sa planskim dokumentima drugih sektora vezanih za šume i šumska zemljišta.
Po Zakonu o šumama planiranje se vrši na četiri teritorijalna nivoa: državnom nivou, nivou područne jedinice-opština, nivou jedinice gazdovanja i izvođački planovi u zavisnosti od vlasničkog statusa.
Prema osnovnoj namjeni šume su razvrstane na privredne šume, zaštitne šume i šume posebne namjene. Privredne šume sa odabranim sistemima gazdovanja treba usmjeriti ka stvaranju sastojina po formi prirodi bliskih, uz stalno očuvanje sklopa i obraslosti, a da istovremeno zadovoljavaju i ostale opštekorisne funkcije. U ovim šumama prioritetni cilj je ostvarivanje maksimalne i trajne proizvodnje drveta, odgovarajućeg kvaliteta i ostalih šumskih proizvoda uz očuvanje proizvodne snage staništa.
Privredne šume, osim prioritetne proizvodne funkcije imaju i druge važne funkcije čije ostvarenje nije u konfliktu sa osnovnom funkcijom. Za ostvarivanje svih funkcija, potrebno je odabrati prirodi bliske sisteme gazdovanja šumama, a lista prioritetnih zadataka bila bi u sljedećem:

- ✓ Priprema planova upravljanja za šume u Primorju
- ✓ Intenziviranje mjera uzgoja i korišćenja šuma
- ✓ Uspostavljanje protivpožarnih pojaseva u obliku površina koje treba da se očiste od šumske vegetacije
- ✓ Davanje državnih šuma u Primorju na korišćenje u kontekstu zajedničkog gazdovanja sa privatnim šumama.

Zaštitne šume imaju isključivo zaštitnu funkciju trajnog karaktera. U ovim šumama se sprovode sječe manjeg intenziteta koje prvenstveno imaju uzgojni karakter. Prilikom izrade novih osnova gazdovanja šumama u zaštitne šume potrebno je izdvojiti:

- ✓ šume na terenima nagiba iznad 30°;
- ✓ šume na kršu na kojima stijene prekrivaju više od 50% površine;
- ✓ šume na gornjoj granici šumske vegetacije gdje se zbog ekstremnih uslova najbrže ostvaruju erozioni procesi i najteže obnavlja vegetacija;
- ✓ šume u zoni aktivnih usovišta i sipara;
- ✓ šume u zoni izvorišta vodosnadbijevanja i pored vodenih tokova koji se izlivaju;
- ✓ šume na zemljištima sa nestabilnom podlogom, klisurama, kamenjarima i terenima sa prisustvom erozionih brazdi;
- ✓ šume u zoni izletišta;
- ✓ pojas šuma pored puteva i pruga.

Šumama posebne namjene obuhvaćene su šumske zajednice koje uživaju poseban oblik zaštite i predstavljaju rezervate prirode, zajednice rijetkih i ugroženih vrsta, značajnih za

očuvanje biodiverziteta i genofonda. Ovim šumama treba gazdovati u skladu sa smjernicama za ovako izdvojene šumske komplekse.
Neobraslo šumsko zemljište, razvrstano je na kategorije:

- ✓ zemljište pogodno za pošumljavanje,
- ✓ neplodno zemljište (kamenjari, goleti nagiba preko 35%, goleti prekrivene stijenama preko 50% površine, vodotoci i dr.);
- ✓ zemljište za ostale namjene (pašnjaci, prosjeke za dalekovode, putevi i stovarišta, čistine za ishranu divljači, izletišta, goleti iznad gornje granice šumske vegetacije).

Same kategorije šumskog zamljišta upućuju na moguće korišćenje ovog prostora.
Gazdovanje šuma u južnom području treba usmjeriti u pravcu jačanja zaštitno regulatornih i sociokulturnih funkcija. Ovo područje karakterišu niskoproduktivne izdanačke šume, šikare, šibljaci i ostali degradacioni stadijumi koji zauzimaju značajan dio ovog područja. Ove šume imaju pretežno zaštitnu ulogu. Prostiru se na planinskim masivima i u primorskom pojasu.
Treba dobro održavati ekološki koridor duž linije primorskih planina, a padine, okrenute ka moru, pošumljavati. Šume uključujući i specifičnu mediteransku vegetaciju (makija), treba da imaju status zaštićenih šuma, posebno u brojnim bujičnim područjima.

Za unapređenje stanja šuma neophodno je planirati:

- ✓ njegu i zaštitu postojećih šuma;
- ✓ konverziju izdanačkih šuma u visoke šume;
- ✓ rekonstrukciju degradiranih šuma;
- ✓ popunjavanje prirodno neuspjelog podmlađivanja u visokim šumama;
- ✓ sanitarne sječe u oboljelim šumama.

Monitoring i procjena rizika su ključni. Da bi se šumskim ekosistemima optimalno upravljalo mora se osigurati monitoring svih komponenata životne sredine.
Zahvaljujući ovim aktivnostima dobili bi se relevantni podaci o vitalnosti i produktivnosti naših šumskih ekosistema, što bi omogućilo procjenu rizika (ugroženosti dominantnih šumskih sastojina). Takođe dobijeni podaci imali bi značaj i za druge discipline kao što su: prirast, uređivanje šuma, vegetacijska istraživanja, biodiverzitet.
Integralni dio budućih planova gazdovanja šumama treba da budu konkretne mjere za zaštitu, očuvanje i unapređenje biodiverziteta u šumskim ekosistemima.
Unapređenje stanja šuma na kršu - progresivna sukcesija vegetacije je jasno uočljiva i odvija se prirodnim putem. Proces treba ubrzati mjerama njege, tamo gdje postoje povoljni ekološki uslovi za razvoj klimatogenih zajednica.
Prostor mediterana i submediterana predstavlja značajan potencijal za razvoj i korišćenje opštekorisnih funkcija šume iskazanih u ekološkim i socijalnim funkcijama šuma, te bi budući razvoj šuma na ovom području trebao biti usmjeren u tom pravcu.
Obzirom na ekološke uslove obalnog područja kreiranje funkcionalnog sistema integralne zaštite šumskih ekosistema od negativnog uticaja svih biotičkih i abiotičkih faktora uključujući i čovjeka je od suštinskog značaja. Mjere preventivne zaštite šuma i biološke metode borbe treba da imaju primarni karakter.
U budućnosti treba intenzivirati aktivnosti na zaštiti i uzgoju ovih šuma, kako bi postiglo sljedeće:

- ✓ Povoljnija sastojinska struktura i njihova produktivnost;
- ✓ Proizvodnja drveta za ogrijev/biomase za potrebe južnog dijela Crne Gore;

- ✓ Oblikovanje pejzaža kroz uspostavljanje mozaične strukture šuma i otvorenih površina,
- ✓ očuvanje staništa rijetkih biljnih i životinjskih vrsta i zaštita od požara.
- ✓ Mlade šume na dobrim bonitetima preko proreda prevoditi i u visoke šume, a kod izdanačkih šuma, postepeno razvijati izdanački sistem gazdovanja koji bi bio namijenjen proizvodnji biomase. Za intenzivnije gazdovanje, prije svega za uzgoj i zaštitu šuma od požara prioritetno ulagati u izgradnju šumskih puteva, pogotovo na području u blizini naselja. U procesu pripreme planova upravljanja identifikovati površine koje treba da se očiste od šumske vegetacije i vrate u poljoprivrednu funkciju.

Masline i maslinjaci su zaštićeni i regulisani Zakonom o maslinarstvu i maslinovom ulju (”Sl.list CG”, br.45/14, 39/16), a njihova zaštita i uzgoj kompatibilna je sa upravljanjem šumama. Upravljanje šumama treba omogućavati sanaciju napuštenih maslinjaka i uzgoj maslina na, za to određenim područjima.
Pri tome treba imati u vidu da mnogobrojni nepovoljni uslovi podloge (nerazvijen pedološki pokrivač, plitka i skeletna zemljišta, često ogoljeni kamenjar krasa), obilne padavine u vrijeme mirovanja vegetacije kada je spiranje pedološkog sloja najintenzivnije u lisnatim šumama, izrazit nedostatak padavina u ljetnjem periodu, veoma strmi nagibi, slabo razvijena hidrografska mreža, uz nepovoljne antropogene uticaje, utiču na teško održavanje šumske vegetacije i podizanje njenog kvaliteta. (preuzeto iz PPN za obalno područje CG – projekcija razvoja šumarstva)
Sekretarijat za komunalne djelatnosti, ekologiju i energetsku efikasnos – ekologija, dostavlja podatke u vezi sa požarima. U periodu od 01.06. do 01.09.2017.godine, na teritoriji Opštine Herceg Novi, registrovano je 350 požara na otvorenom prostoru, pri čemu je izgorelo preko cca 21.123,104 m^2 (cca 2112,3 ha) ukupne površine teritorije opštine. Ovi požari zahvatili su poluostrvo Lušticu, planinu Orjen i Zaleđe Prijevora, Malte i Sutorine.
Poluostrvo Luštica je prostor koji je nakon požara, koja su ovdje trajala puna 2 mjeseca, pretrpio najviše štete i ostavio na hektare zgarišta.
Od ukupne površine teritorije Luštice cca 35,4 km^2 izgorelo preko cca 11 km^2 tj. 35-40% njene teritorije.

- Dobra luka – Vesla 7. 126. 219 m^2
- Obosnik – Zabrđe 5. 905. 148 m^2
- Rose 285. 137 m^2

UKUPNO: cca 13. 316. 504 m^2 (1331,6 ha)

Poluostrvo Luštica se odlikuje raznovrsnom autohtonom vegetacijom i čini jedinstvenu i specifičnu sliku predjela. Tu se izdvaja makija, zelenika, veliki vrijes, mastika, mirta, rogač, lovor i dr. Od četinara zastupljena je kleka, *od* borove šume zastupljene su*:* Alepski i Primorski bor.

Florno-vegetacijski značaj i ekonomsku vrijednost svakako imaju i velike površine pod maslinjacima (stari i više stotina godina). Oni imaju veliki značaj prije svega kao poljoprivredne površine, jer se sve veći broj domaćinstava na Luštici bavi gajenjem maslina i proizvodnjom maslinovog ulja.
Na stotine hektara makije koje je izgorelo, mogu dovesti do erozije i gubitka plodnog zemljišta istvoriti puste pejzaže na kojima se vegetacija teško obnavlja. Osim ovih šteta

javljaju se i materijalne štete koje se odražavaju preko poslovanja privrede i uopšte ekonomije (umanjeni prihodi poljoprivrede-maslinarstvo, i na turizam).
Pored ovih **direktnih** šteta, javljaju se i **indirektne**, a to je degradacija životne sredine, smanjena otpornost šuma i njihovog biodiverziteta, uništavanje autentičnog pejzaža Luštice, kao i strukture zemljišta.
Bez obzira, što ove šume nemaju ekonomsku vrijednost (drvni potencijal) imaju veoma bitnu ekološku i socijalnu funkciju (zaštita prostora i okoline, pejzažnu, edukativnu, rekreativnu, turističku i estetsku vrijednost) .
Posledice ovogodišnjeg požara sa **ekološkog aspekta** ne mogu se odmah utvrditi, potrebno je da prođe vrijeme, da bi se sagledala stvarna šteta, jer na to utiče više faktora: vrsta požara, vrsta šuma, vrijeme nastanka i trajanja požara, veličiine opožarene teritorije i stanja šumskog ekosistema.
Na području poluostrva Luštice u požaru su, ne računajući površine pod makijom, uništene sledeće vrste biljaka (800 stabala):

- Alepski bor (*Pinus halepensis*) i primorski bor (*Pinus pinaster*) – 400 kom.;
- Maslina (Olea europaea) – 400 kom.

Šumski požar na **planini Orjen** je trajao mjesec dana, i zahvatio je grebene Golišavca, Borove glave, Bukovog ždrijela, Pećavorja i Jelovice.

UKUPNO: cca 5. 560. 000 m^2 (556 ha)

Na ovom prostoru, koji zauzima nadmorske visine od cca 1200 mnv do cca 1600 mnv Jelovica i Borova glava, nalaze se različite biljne zajednice.
Niže djelove ovih grebena naseljavaju zajednice crnog graba i medveđe ljeske koja je zaštićena biljna vrsta. U ovom pojasu se u suzajednici sa medveđom ljeskom može u manjoj mjeri sresti i tisa, takođe zaštićena biljna vrsta, mješavine bukovo - grabovih sastojina, kao specifikum izdvaja se i zajednica subalpske bukove šume, i na najvišim vrhovima od 1450 mnv do preko 1850 mnv šume. Sastojine bukovih šuma u suzajednici sa ostalim lišćarskim vrstama su pretrpjele procentualno najveću štetu (60 %), u odnosu na ostale biljne zajednice.
Na području Orijenskog masiva zbog teško pristupačnog terena za izradu procjene se koristila razmjera u procentima, pa je opožareno područje obuhvatilo sljedeće vegetacijske zajednice:

- Bukova šuma 60%
- Nisko rastinje 20%
- Zajednice Graba i medveđe ljeske 10%
- Munika (endemska vrsta crnog bora) 5%
- Ostalih biljnih vrsta 3%.

Opožareno područje **zaleđa Prijevora, Malte i Sutorine**, odnosno prostor oko Vidovog vrha (750 mnv) i područje Bjelotine (od 750 – 1000 mnv), kao i dio teritorije na granici sa Hrvatskom, pripada u vegetacijskom pogledu zoni eumediteranskih šuma (0 - 400 mnv) i submediteranskih šuma (0 - 1000 mnv).

- Prijevor-Vidov vrh-Ravni brijeg 1.332.000 m^2
- Osojino brdo (Sutorina) 671.600 m^2
- Ravni brijeg-Bokića kamenolom-Sitnica 245.000 m^2

UKUPNO: cca 2. 246. 600 m^2 (224,6 ha)

Za submediteransku zonu listopadnog područja značajna je šumska zajednica hrasta medunca i bijelog graba. Za eumediteransku vegetacijsku zonu su karakteristične uvjek zelene šume hrasta crnike i šume alepskog i crnog bora. U priobalnom pojasu u kojem se mogu javljati

kratkotrajni mrazevi ili je pod jakim utjecajem bure razvijaju se šume hrasta medunca. Takođe, niže zone ovog pojasa zauzimaju i šume običnog čempresa karakterističnih za ovo područje, i koje se prostiru između granica Crne Gore i Hrvatske.
Na području Prijevora, Malte, Vidovog vrha i Bjelotine, u požara su uništene sledeće biljne vrste (341 stablo):

- Alepski bor (*Pinus halepensis*) i Crni bor (Pinus nigra) – 270 kom.;
- Hrast crnika (Quercus ilex) i Hrast medunac (Quercus pubescens) – 34 kom.;
- Crni grab (Ostrya carpinifolia) i Bijeli grab (Carpinus orientalis) – 30 kom.;
- Obični čempres (Cupressus sempervirens) – 7 kom.

Vodne i ostale površine su rijeka Sutorina, Babin potok, Ljuti potok, Potok Nemila, rijeka Sopot i rijeka Zelenika, potok Baošić i potok Pijavica u Bijeloj. Zaštita vodozahvata i izvorišta - druge namjene zemljišta – Uspostavljanja širih zona zaštite vodozahvata i izvorišta je od prioritetnog značaja.
Nalazišta ruda i mineralnih sirovina – urbanizacija - Konflikti ambijenta i eksploatacije mineralnih sirovina (građevinski i ukrasni kamen) su evidentni na područjima: Podi, Njivice, Đurići i Luštica. Nekoordinisano planiranje infrastrukturnih sistema – nekoordinisani planovi i projekti infrastrukturnih sistema stvaraju konflikte i konačno vode do neuspjeha u poboljšanju potrebne infrastrukture.

13.3. Životna sredina

Zaštita i očuvanje životne sredine je jedna od prioritetnih obaveza očuvanja prirodnih ekosistema, prije svega biljnog i životinjskog svijeta na kopnu i u vodi, pa je preduzimanje adekvatnih mjera u cilju njihove zaštite, uređenja i unapređenja osnovni koncept održivog razvoja.
Kako bi se prirodni ekosistemi zaštitili i očuvali od raznih uticaja i promjena, i obnovili neophodno je korišćenje prostora uskladiti sa zaštitom prirode i održivim razvojem.
Opština Herceg Novi upravo kroz svoju politiku uređenja prostora, nastoji da na najbolji mogući način poveže prirodu i prostorno planiranje, da stvori koncept razvoja grada koji štiti životnu sredinu, ali koji daje mogućnost daljeg razvoja i napretka grada uz zadovoljenje ekonomskih i socijalnih potreba stanovnika.

Sekretarijat za komunalnu djelatnost, ekologiju i energetsku efikasnost Opštine Herceg Novi, je u skladu sa gore navedenim, a u okviru svojih nadležnosti, radi kvalitetne zaštite prostora i unapređenja zaštite životne sredine u 2017. godini, radio sljedeće :

U skladu sa Zakonom o vodama („Sl.list RCG“,br. 27/07, 32/11, 47/11, 48/15, 52/16 i 55/16) Sekretarijat izdaje vodne akte (vodne uslove, vodnu saglasnost i vodnu dozvolu) za objekte koji planiraju da se grade, a mogu imati negativan uticaj na vodni režim (površinske i podzemne vode). Uglavnom su traženi vodni akti za odvođenje otpadne vode i vodosnabdijevanje za objekte koji planiraju da se grade na području gdje nema izgrađene gradske vodovodne i kanalizacione mreže (ruralno područje). U tom slučaju Sekretarijat izdaje vodne uslove za izgradnju sopstvenog rezervoara, vodonepropusne septičke jame ili sopstvenog uređaja za prečišćavanje otpadne vode, a nakon izrade projektne dokumentacije i vodnu saglasnost na istu. Nakon izgradnje rezervoara, septičke jame ili uređaja za prečišćavanje otpadne Sekretarijat po pribavljenom pozitivnom izvještaju o tehničkom pregledu objekta izdaje vodnu dozvolu, u skladu sa odredbama člana 120. Zakona o vodama i čl. 7 Pravilnika o sadržaju zahtjeva i dokumentacije za izdavanje vodnih akata,

načinu i uslovima za obavezno oglašavanje u postupku utvrđivanja vodnih uslova i sadržaju vodnih akata („Sl.list CG“,br.7/08). Svrha cijele procedure je zaštite životne sredine, posebno površinskih i podzemnih voda.

✓ U toku 2017 god., Sekretarijat, izdao je 106 rješenja i to:

- 64 Rješenje o utvrđivanju vodnih uslova;
- 44 Rješenja o izdavanju vodne saglasnosti;

Smatramo da je ovo izuzetno veliki broj, uzevši u obzir činjenicu da svakim rješenjem o izdavanju vodne saglasnosti Sekretarijat investitora – imaoca septičke jame ili uređaja za prečišćavanje otpadnih voda promoviše u potencijalnog zagađivača životne sredine, a ni jedan investitor nije podnio zahtjev za izdavanje vodne dozvole, kojom se preciziraju prava i obaveze imaoca septičke jame i uređaja za prečišćavanje otpadne vode, a i utvrđuje da su isti izgrađeni u skladu sa projektnom dokumentacijom.

Kako bi se zaštitio prostor i unapredio kvalitet životne sredine predlažemo da prilikom donošenja odluke o izradi novih planskih dokumenata zabrani gradnja na određenom prostoru ukoliko na njemu ne postoji gradska infrastruktura (posebno gradska kanalizacija).

Shodno Zakonu o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu („Sl.list RCG“,br.80/05 i „Sl.list CG“, br.73/10, 40/11, 59/11, 52/16), uporedo sa odlukama o izradi planova donošene su i odluke o izradi Strateške procjene uticaja planskih dokumenata na životnu sredinu, čime se stvaraju pretpostavke za bolji kvalitet životne sredine.

U 2017.god. Sekretarijat, je na osnovu Zakona o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu primio 6 zahtjeva. Od ukupnog broja zahtjeva, dato je:

- 2 mišljenja na Nacrte planova sa aspekta zaštite životne sredine (LSL”Podi – Vistas”, UP ”Staro imanje Pavlović” u Baošiću);
- 4 mišljenja na Izvještaj o SPU na životnu sredinu (LSL”Podi -Vistas”, LSL “Zirine”, Master plan gastrifikacije, DSL“Sektor 1”Rt Kobila-Njivice-ušće Sutorine).

U skladu sa Zakonom o procjeni uticaja na životnu sredinu („Sl.list RCG“, br.80/05, „Službeni list CG", br. 40/10, 73/10, 40/11, 27/13, 52/16), Sekretarijat sprovodi proceduru procjene uticaja na životnu sredinu za projekte koji mogu imati uticaj na životnu sredinu, a za koje odobrenje za izgradnju izdaje organ lokalne uprave. Svrha procedure je da se Elaboratom procjene uticaja projekta na životnu sredinu predvide svi mogući negativni uticaji tog projekta na sve segmente životne sredine (voda, vazduh, zemljište), a takođe i mjere za smanjenje tih negativnih uticaja na najmanju moguću mjeru.

U toku 2017.god, Sekretarijatu je podnešeno 11 zahtjeva za sprovođenje procedure procjene uticaja projekta na životnu sredinu, i to:

- 4 zahtjeva - doneseno je rješenje da nije potrebna Procjena uticaja na životnu sredinu (završeni su u I fazi) ;
- 2 zahtjeva - doneseno je rješenje da je potrebna Procjena uticaja na životnu sredinu, tj. potrebno je da podnesu zahtjev za davanje Saglasnosti na Elaborat procjene uticaja na životnu sredinu (II faza procedure);
- 3 zahtjeva - doneseno je rješenje o davanju saglasnosti na Elaborat procjene uticaja na životnu sredinu ;
- 1 zahtjev - odbačen kao nepotpun;
- 1 zahtjev - odustajanje stranke .

Za objekte za koje građevinsku dozvolu izdaje Ministarstvo održivog razvoja turizma - Direktorat za građevinarstvo, proceduru procjene uticaja na životnu sredinu sprovodi Agencija za zaštitu prirode i životne sredine.

- ✓ U toku 2017.god, Agencija je uputila 3 obavještenja o projektima koji se planiraju izvoditi na području Opštine Herceg Novi, a za koje je ista sprovela proceduru u skladu sa Zakonom o procjeni uticaja na životnu sredinu. Sva obavještenja objavljena su na zvaničnom sajtu opštine Herceg Novi.

U skladu sa Zakonom o životnoj sredini („Sl.list CG“, br.52/16) Agencija za zaštitu prirode i životne sredine, obezbjeđuje kontinuirano praćenje stanja životne sredine na osnovu Programa monitoringa životne sredine, koga donosi Vlada CG. Istim zakonom predviđeno je, da i jedinica lokalne samouprave može u skladu sa zakonom organizovati monitoring životne sredine na teritoriji Opštine, što zbog nedostataka sredstava do sada nije bilo moguće realizovati, a isto onemogućava kvalitetnu ocjenu stanja životne sredine na konkretnim lokacijama. Tako se kod ocjene stanja životne sredine za konkretnu lokaciju koriste podaci za šire područje.

- ✓ Agencija za zaštitu prirode i životne sredine vodi katastar zagađivača shodno članu 65 stav 2 Zakona o životnoj sredini. U skladu sa članom 59 Zakona, stoji da:

  “Pravno lice i preduzetnik koje je korisnik postrojenja koje zagađuje ili može uzrokovati zagađenje životne sredine,dužno je da, u skladu sa zakonom, sprovodi monitoring u skladu sa posebnim propisima.

  Podatke utvrđene monitoringom iz stava 1 ovog člana zagađivač je dužan da dostavi nadležnom organu jedinice lokalne samouprave na čijoj je teritoriji lociran i Agenciji.

  Sredstva za obavljanje monitoringa iz stava 1 ovog člana obezbjeđuje zagađivač.“
- ✓ U toku 2017.god.(a za 2016. godinu), Sekretarijatu nisu dostavljeni podaci za katastar zagađivača, a razlog je možda i zakonska obaveza zagađivača da te podatke direktno dostavljaju Agenciji za zaštitu prirode i životne sredine.

Očigledno je da postoje mnogi problemi u primjeni propisa iz oblasti zaštite životne sredine, oni se prije svega ogladaju u nedostatku monitoringa i izvještavanja o životnoj sredini, ne postojanju registra zagađivača, nepostojanju katastra zelenih površina (zelenila), loša kordinacija između nadležnih organa i problem izdavanja građevinsku dozvola bez elaborata procjene uticaja (koji podliježu izradi elaborata procjene uticaja), rasute nadležnosti inspekcija i neefikasna praksa (obzirom da ekološka inspekcija ne postoji na lokalnom nivou).

U skladu sa Zakonom o upravljanju otpadom ("Službeni list CG",br. 64/11, 39/16) Sekretarijat je:

- ✓ U skladu sa članom 23 Zakona o upravljanju otpadom, na Skupštini opštine Herceg Novi, dana 03.08.2017.godine usvojen je Plan upravljanja komunalnim i neopasnim građevinskim otpadom za period od 2016-2020 godine na teritoriji opštine Herceg Novi ("Službeni list CG - op.prop.", br. 35/17).
- ✓ Na osnovu člana 28 stav 3 Zakona o upravljanju otpadom („Sl.list CG“, broj 64/11, 39/16) , Sekretarijat daje Mišljenje na plan upravljanja opasnim otpadom za količine koje su na godišnjem nivou veće od 200 kg i na plan upravljanja neopasnim otpadom za količine koje su na godišnjem nivou veće od 200 tona na teritoriji opštine Herceg Novi, a koje dostavlja Agencija za zaštitu prirode i životne sredine.
- ✓ U toku 2017. godine, stiglo je 5 zahtjeva :
  - D.O.O. „Bly line“;
  - D.O.O. „Vodovod i kanalizacija“HN;
  - D.O.O. „IMPERIO HOLDINGS LTD“ HN;
  - D.O.O.“BEKOMERC“ HN;
  - D.O.O.“MONTE PARTS“ Nikšić.

- ✓ Na osnovu člana 44 stav 7 i člana 45 Zakona o upravljanju otpadom ("Sl.list CG", br. 64/11, 39/16), proizvođači otpada su dužni da pripreme godišnje izvještaje o otpadu i dostave Agenciji do 1. marta tekuće za prethodnu godinu.

Sekretarijat je proslijedio Agenciji za zaštitu prirode i životne sredine, Godišnje izvještaje proizvođača otpada za 2016. godinu, i to za 4 proizvođača otpada: doo "Marine servis",kao i stomatološke ordinacije OSA "Dr Vlaović", "Ordinacija Bojanić", "Belavista".

U skladu sa Zakonom o zaštiti prirode („Sl.list CG",br.54/16), Sekretarijat je radio sljedeće:

- ✓ Nakon završene procedure, Savinska Dubrava je stavljena pod zaštitu Odlukom Skupštine opštine Herceg Novi o proglašenju zaštićenog prirodnog dobra: predio izuzetnih odlika "Savinska Dubrava", br. 01-3/87-15 od 04.12.2015. i dana 22.03.2017.godine upisana u Centralni registar zaštićenih područja i područja pod preventivnom zaštitom, pod rednim brojem 214 (Riješenje izdala Agencija za zaštitu životne sredine br. UPI-532/1 od 23.03.2017.god.)
- ✓ Procedura stavljanja pod zaštitu Parka prirode "Orjen" je u toku. Agencija za zaštitu prirode i životne sredine je završila Studiju zaštite i do kraja godine treba da dostavi Nacrt , koji bi se početkom sledeće godine stavio na javnu raspravu i nakon toga verifikikovao skupštinskim usvajanjem.

Izvedeni radovi i sprovedene aktivnosti u oblasti uređenja zelenila i održavanja, sakupljanja i odvođenja površinskih voda na teritoji Opštine Herceg Novi predstavljaju vrlo važnu komponentu zaštite prostora. DOO "Komunalno-stambeno" intenzivno održava 226 580 m2 javnih površina i zelenih površina oko stambenih zgrada u centralnoj gradskoj zoni u Igalu i Herceg Novom i pet stambenih naselja iznad magistrale u Herceg Novom i oko spomenika sakralnih i zaštićenih objekata. Isto preduzeće održava 41 vodotok, koji su uglavnom u zahvatu detaljnih planova Opštine.

13.4. Zaštićena prirodna dobra

Zaštićena područja su područja koja odlikuje izražena biološka, geološka, ekosistemska i predeona raznovrsnost, zbog čega se aktom o zaštiti proglašavaju zaštićena područja od opšteg interesa *(član 20 Zakona o zaštiti prirode ("Službeni list Crne Gore", br. 54/16)).* Zaštićena područja se mogu prekogranično povezivati sa zaštićenim područjima drugih država.

Područje ekološke mreže proglašava se u cilju zaštite i očuvanja određenih stanišnih tipova i vrsta od interesa za Crnu Goru i Evropsku uniju u skladu sa zakonom i potvrđenim međunarodnim ugovorima *(član 41 Zakona o zaštiti prirode ("Službeni list Crne Gore", br. 54/16)).*

Postupak proglašavanja zaštićenih područja pokreće se zahtjevom za izradu stručne studije koji izrađuje organ uprave *(član 41 Zakona o zaštiti prirode ("Službeni list Crne Gore", br. 54/16)).*

Studija zaštite sadrži: opis prirodnih, stvorenih i predionih odlika prirodnog dobra, karakteristike, odnosno vrijednosti lokaliteta, postojeće stanje resursa sa procjenom njihove valorizacije, prostorni raspored sa kartografskim prikazom rasprostranjenja najznačajnih staništa i vrsta (ciljeva zaštite), ocjenu stanja područja, centralnu koordinatu zaštićenog područja, mišljenje u pogledu stavljanja prirodnog dobra pod zaštitu, predlog razvrstavanja prirodnog dobra prema značaju, predlog kategorije i zona zaštite (režima zaštite), predlog

prostorne granice zaštićenog područja sa granicama zona i režimima zaštite, kartografski prikaz sa ucrtanim granicama zaštićenog područja, odnosno sa oznakom lokacije na osnovu podataka iz katastra nepokretnosti, koncept zaštite, unaprjeđenja, održivog razvoja, način upravljanja tim područjem, predlog mjera i uslova zaštite, predlog radnji, aktivnosti i djelatnosti koje se mogu obavljati u pojedinim zonama i režimima zaštite, radnje, aktivnosti i djelatnosti koje se ne mogu obavljati u pojedinim zonama i režimima zaštite, posljedice koje će donošenjem akta o proglašenju proisteći, a posebno u odnosu na vlasnička prava i zatečene privredne djelatnosti, kao i orijentaciona finansijska sredstava za sprovođenje akta o proglašavanju zaštićenog prirodnog dobra i druge elemente od značaja za stavljanje pod zaštitu prirodnog dobra.
Za zaštićena područja koja su upisana u registar zaštite, a za koja nije urađena studija zaštite, na osnovu člana 35 stav 5 Zakona o zaštiti prirode ("Službeni list Crne Gore", br. 54/16), u obavezi je da organ nadležan za donošenje akta o proglašavanju, pokrene postupak revizije za to zaštićeno područje.
Na teritoriji opštine Herceg Novi, Sekretarijat je u obavezi da pokrenuti postupak revizija za sledeća zaštićena područja:

1. Park i zgrada Zavičajnog muzeja u Herceg Novom;
2. Park hotela „Boka“;
3. Kompleks zelenih površina koje se nalaze između tvrđava Forte Mare i tvrđave Citadele;
4. Hrast česvina (Quercus ilex) na Ilinici kod Herceg Novog;
5. Hrast česvina (Quercus ilex)na Savini.

„Park i zgrada Zavičajnog muzeja u Herceg Novom“ stavljena je pod zaštitu Rješenjem Zavoda za zaštitu prirode, br. 01-301 od 28.04.1965. god., kao botaničko-hortikulturni objekat, i upisan u Registar zaštićenih područja pod brojem 9.
„Park hotela Boka“ zaštićen je Rješenjem Zavoda za zaštitu prirode, br. 01-299 od 28.04.1965. god., kao botaničko-hortikulturni objekat, i upisan u Registar zaštićenih područja pod brojem 5.
„Kompleks zelenih površina koje se nalaze između tvrđava Forte Mare i tvrđave Citadele“ stavljen je pod zaštitu Rješenjem zavoda za zaštitu prirode, br. 01-500/1 od 28.08.1965. god., kao botaničko hortikulturni objekat, i upisan u Registar zaštićenih područja, pod brojem 1063.
Hrast česvina (Quercus ilex), na Ilinici kod Herceg Novog i Hrast česvina (Quercus ilex), na Savini, stavljeni su pod zaštitu Rješenjem Republičkog zavoda za zaštitu prirode, br. 01-959 od 12.12.1968. god., kao hortikulturni objekti, objavljeno u Sl.listu SRCG 30768, i upisan u Registar zaštićenih područja pod brojem 37.

14. GRAĐEVINSKO ZEMLJIŠTE

Opštinskom Odlukom o naknadi za komunalno opremanje građevinskog zemljišta („Sl.list CG opštinski propisi“,br. 16/09 i 40/09) utvrđena je obaveza plaćanja naknade prije izdavanja građevinske dozvole, kao i kriterijumi, rokovi i načini obračuna naknade za komunalno opremanje na području Opštine Herceg Novi. Uređivanje građevinskog zemljišta za područje Opštine Herceg Novi koje pored komunalnog opremanja obuhvata i pripremu za komunalno opremanje, vrši se u skladu sa jednogodišnjim programom uređenja prostora, koji donosi Skupština Opštine.

Naknada je utvrđena po zonama (sedam zona) i namjeni objekta, i zavisi od planiranog stepena komunalne opremljenosti građevinskog zemljišta.
Shodno članu 239 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata propisano je da jedinice lokalne samouprave su dužne da postojeće odluke o komunalnom opremanju građevinskog zemljišta, uz predhodnu saglasnost Vlade Crne Gore, do donošenja plana generalne regulacije, usklade na način što će izvršiti usklađivanje naknada u skladu sa Zakonom o uređenju prostora i izgradnji objekata, utvrđene rješenjem na koje se može izjaviti žalba nadležnom Ministarstvu.

14.1. Iznos naknada za komunalno opremanje građevinskog zemljišta i ugovorenih naknada

Prema evidenciji **Uprave lokalnih javnih prihoda** u budžet Opštine Herceg Novi tokom 2017. godine u tabeli br. 15. da je izvještaj vezan za naplatu komunalnog opremanja građevinskog zemljišta (fizička i pravna lica), kao i broj zaključenih ugovora zaključno sa 15.12.2017.godinom.

Tabela br. 15. Izvještaj vezan za naplatu komunalnog opremanja građevinskog zemljišta ii broj zaključenih ugovora;

NAPLATA KOMUNALNOG OPREMANJA	
ZA FIZIČKA LICA	589.639,78€
ZA PRAVNA LICA	1.737.970.89€
RATE (rješavanje stambenog pitanja za radnike opštine)	14.873,50€
RATE (rješavanje stambenog pitanja za fizička lica))	2.625,00€
UKUPNO:	2.345.109,17€
BROJ ZAKLJUĆENIH UGOVORA	
FIZIČKA LICA	52
PRAVNA LICA	22
UKUPNO:	74

Uprava lokalnih javnuh prihoda po osnovu poreza na nepokretnosti za 2017.godinu, posjeduje sljedeće podatke:
- broj primarnih stambenih objekata iznosu 11.920;
- broj sekundarnih stambenih objekata iznosi 12.464;
- broj pomoćnih objekata iznosi 1.582;
- broj garaža iznosi 2.001;
- broj poslovnih objekata iznosi 1.903.

14.2. Izvorišta vode

Snabdijevanje potrošača Herceg Novog obezbjeđuje se iz dva glavna pravca izvorišta: Akumulacije na Trebišnjici-PPV Mojdež i iz podzemne akumulacije Opačica. Izvorišta "Lovac", "Crnica" "Vrela" i "Pijavica" su manja izvorišta lokalnog karaktera.

Akumulacije na Trebišnjici
Zbog čestih problema u vodosnabdijevanju Herceg Novog, a pogotovo u ljetnim mjesecima, Opština Herceg Novi se opredijelila da trajno obezbijedi dovoljne količine pitke vode

zahvatanjem, dovodom i prečišćavanjem vode iz akumulacije na rijeci Trebišnjici. Ovaj projekat je završen u avgustu 1980. godine. Iz kompenzacionog bazena "Gorica" voda se gravitacionim putem transportuje tunelom prečnika R=6.00 m i dužine L=16.6 km do vodostana "Plat" hidroelektrane "Dubrovnik". Priključak cjevovoda za Herceg Novi izveden je nizvodno od vodostana na glavnom dovodu za hidroelektranu, a prečnik na priključku je 400mm. Odmah nakon priključka cjevovod se uvodi u PK"Plat" (KD/KP=256/260 mnm).
Od prekidne komore "Plat" voda se gravitacionim putem transportuje ka prekidnoj komori "Debeli brijeg" čeličnim cjevovodom prečnika 660,4/7 mm. Od PK "Debeli brijeg" do postrojenja za prečišćavanje vode koje se nalazi na koti AK160 mnm(kota uliva) izveden je gravitacioni čelični cjevovod prečnika cijevi 660,4/7 mm. Opisani sistem je projektovan za max. kapacitet Qmax=600 l/s.
U cilju dovonenja parametara sirove vode koja se transportuje ovim cjevovodom u okvire propisane odgovarajućim pravilnicima o higijenskoj ispravnosti vode za piće u naselju Mojdež je izgraneno postrojenje za prečišćavanje. Do sada je izgranena samo prva faza kapaciteta Q=420 l/s. Na postrojenju se obavljaju sljedeći procesi: predhlorisanje, koagulacija, flokulacija, filtracija i finalna dezinfekcija hlorisanjem.
Parametri koji su od značaja za hidraulički proračun su karakteristične kote na ulazu, odnosno na izlazu prečišćene vode:

- kota nivoa vode u komori za koagulaciju AK 160,0 mnm
- kota dna rezervoara prečišćene vode AK 148,0 mnm
- kota preliva rezervoara prečišćene vode AK 153,2 mnm
- zapremina rezervoara prečišćene vode V = 2x 380 m³

Podzemna akumulacija ''Opačica''
Pumpna stanica "Opačica" je locirana u sjeveroistočnom dijelu Kutskog polja u podnožju brda Glavica, a u blizini naselja Zelenika, a predstavlja prvo veće izvorište koje je kaptirano početkom pedesetih godina prošlog vijeka. Ova podzemna akumulacija je najdragocjenije izvorište pitke vode na Crnogorskom primorju.
Samo izvorište predstavlja izvorsku pećinu sa razgranatom mrežom podzemnih kanala, koji se od mjesta isticanja pružaju ka istoku, odnosno ka brdu Glavica.U pećinskim kanalima prisutan je stalni podzemni tok, a sami kanali su formirani u kerčnjacima gornjokredne starosti. Tankoslojeviti krečnjaci donje krede i eocenskog fliša koji se protežu paralelno sa morskom obalom spriječavaju prodor morske vode i kontaminaciju same izdani "Opačica".
Korišćenje ove izdani datira još iz davna 1964. godine, kada je za korišćenje vode izgranena pumpna stanica kapaciteta 50-55 l/s. 1972.godine kapacitet pumpne stanice je povećan na 100-110 l/s izgradnom novih eksploatacionih bunara. Danas se voda zahvata putem 5 eksploatacionih bunara čija se dubina kreće i do 30 m. Kota terena na mjestu pumpne stanice "Opačica" iznosi oko 10mnm.
Minimalna izdašnost ovog izvorišta u sušnom periodu iznosi oko 40 l/s. Obzirom da se neposredno uz pumpnu stanicu i eksploatacione bunare proteže kolska saobraćajnica moguća su zaganenja istih. Pri povoljnim hidrološkim uslovima i radu većeg broja pumpnih agragata procjenjuje se da je moguće ostvariti kapacitet do oko 250 l/s.

Izvorište ''Lovac''- Mojdež
Još davne 1956 god. kaptiran je izvor "Lovac" iz kojeg se gravitacionim putem transportovala voda ka rezervoarima koji su vodom snabdijevali naselja Njivice, Igalo i Toplu. Danas, nakon rekonstrukcije ove kaptaže i izgradnje novog PVC cjevovoda prečnika 300mm, voda se transpotovala ka PPV "Mojdež" i nakon tretiranja plasira u distributivni sistem Herceg Novog.Nakon izvonenja radova na sanaciji tunela ''Potkop Mojdež'' voda iz ove kaptaže se povukla, tako da već par godina ovo izvorište nije u funkciji.

''Vrela''- Sasovići i ''Crnica''- Podi
Vrelo u Sasovićima je kaptirano 1948 god. što je u tadašnjem vodosistemu znatno poboljšalo vodosnabdijevanje. Minimalna izdašnost ovog izvota iznosi oko 3 l/s, dok se maksimalna kreće i do 40 l/s. Kaptirani izvor "Crnica" se nalazi ispod kamenoloma u naselju Podi.U minimumu kapacitet ovog izvorišta je 1 l/s, a u maksimumu iznosi 30 l/s.

Izvorište ''Pijavica''- Bijela
Kaptirani izvor "Pijavica" se nalazi izmenu Baošića i Bijele u naselju Podkoritnik. Minimalna izdašnost ovog izvorišta se procjenjuje na 2 l/s.

14.3. Energetski potencijal

Elektroenergetski sistem treba da se razvija na takav način da predstavlja osnovu za ukupan privredni razvoj Opštine, kao i da snabdijevanje električnom energijom bude bezbjedno i dovoljno u svim oblastima i naseljima u Opštini. Takođe treba da ispuni i menunarodne preporuke i standarde u pogledu sigurnosti snabdijevanja električnom energijom.
Obezbijediti povećanje energetske efikasnosti u svim segmentima korišćenja energije (saobraćaj, domaćinstva, industrija i privreda). Povećati udio obnovljivih izvora energije u ukupnoj proizvodnji energije; pored hidroenergije, naročito solarne energije, vjetrova i biomase. Promovisanje obnovljivih izvora energije treba da se uključi u energetske planove lokalnih zajednica. Korišćenje građevinskog materijala, odgovarajućih izolacionih karakteristika i njihova primjena u izgradnji objekata (kuće sa niskim nivoom energije). Razvijati proizvodnju električne energije korišćenjem snage vjetra uz rezervaciju pogodnih lokacija i čuvanja od drugih namjena koje su suprotne ili ometaju predviđenu namjenu.
Zbog povoljnog položaja Opštine Herceg Novi i velikog broja sunačnih dana tokom godine, područje je veoma pogodno za korišćenje energije Sunca što bi značajno doprinijelo uštedi energije za potrebe zagrijavanja sanitarne vode i grijanja. Većom upotrebom fotonaponskih modula moguće je proizvesti respektabilne količine el.energije i uticati na rasterećenje elektroenergetske mreže naročito za vrijeme ljetnjih mjeseci kada se mogu očekivati najveća vrša opterećenja.
Solarna energija se preporučuje kao alternativni vid energije posebno u velikim turističkim kompleksima.

14.4. Pogranična područja, manje razvijena područja

Herceg Novi geografski predstavlja pogranični grad i kao takav stiče nove pozicije i prednosti – blizina drugih važnih urbanih centara u susjednim zemljama. S druge strane Opština Herceg Novi se graniči sa Opštinom Tivat, Opštinom Kotor i Opštinom Nikšić. Herceg novi zajedno sa Kotorom i Tivtom predstavlja najveći regionalni resurs. Snaga navedenog regionalnog resursa ogleda se u obezbjeđenju funkcionalne raznovrsnosti i međusobne komplementarnosti. Slabosti ovog regiona prema PPO ogledaju se u nedovoljnoj funkcionalnosti integrisanosti tri urbana centra, neadekvatna saobraćajna infrastruktura i nerješena ostala infrastrukturna pitanja.
Kroz PUP Opštine Tivat, a u smislu međuzavisnosti opština Tivat, Herceg Novi i Kotor izražen je potencijal kroz mogućnost izgradnje međuopštinskog postrojenja, fabrike za tretman i preradu otpada za Opštine Kotor, Tivat i Herceg Novi, koje postrojenje bi podrazumjevalo mehaničko, biološki i termički tretman cjelokupnog otpada, osim šuta i

zelenog otpada. Nasuprot visokih investicionih troškova, kod ovog postrojenja je omogućena proizvodnja biogasa, eurodizela i električne energije čijim plasmanom bi se ovo postrojenje otplaćivalo i pokrivali operativni troškovi.
Manje razvijena područja na teritoriji Opštine Herceg Novi su naselja u zaleđu i ruralni predjeli. Razvoj ruralnih područja podrazumjeva koncipiranje rješenja i definisanja mjera (u skladu sa ingerencijama prostornog planiranja) kojima će se obezbjediti uslovi za integrisanje ruralnog zaleđa u razvoj opštine, obnova i revitalizacija sela i zaustavljanje pražnjenja i odumiranja ruralnog zaleđa.

14.5. Upravljanje otpadom – prostorni aspect, prečišćavanje otpadnih voda

Opština Herceg Novi je uradila „Lokalni plana upravljanja otpadom za Opštinu Herceg Novi 2016-2020.god“, koji je usvojen na SO Herceg Novi 03.08.2017.god („Sl.list. CG - op. prop.“ br.35/17). Plan je u potpunosti usaglašen sa Državnim planom upravljanja otpadom i rješenja predviđena Planom upravljanja otpadom moraju biti uzeta u obzir prilikom planiranja i uređenja prostora.
U skladu sa Zakonom, Opština Herceg Novi je ranije samostalno definisala potrebe, organizovala i finansirala projekte, koji su već u funkciji:

- selektivno odlaganja otpada za građane Herceg Novog i Igala, od 2006.godine i nastavlja sa ovim projektom,
- program izgradnje reciklažnog dvorišta u Meljinama, koje je u funkciji od 2009. godine
- transfer stanica za čvrsti komunalni otpad na istoj lokaciji, za potrebe transporta otpada na deponiju, koja je u funkciji od 2012. godine
- liniju za separaciju otpada u Meljinama izgradnjom objekta i nabavkom opreme kroz donatorska i kreditna sredstva Vlade Republike Slovenije od 2012.godine.

U Meljinama je dakle već u funkciji reciklažni centar (reciklažno dvorište + transfer Stanica), postoji potreba za još dva takva dvorišta u Opštini. Predlogom Plana upravljanja otpadom predviđeno je šroširenje postijećeg i izgradnja još dva reciklažna dvorišta.
Nakon odvajanja frakcija za recikiranje u Reciklažnom centru Meljine, sav preostali komunalni otpad se na pretovarnoj stanici Meljine utovara u kamione društva, vaga na izlasku iz Reciklažnog centra i transportuje do privremenog skladišta Tisove grede.
Privremeno skladište skladište je uređeno na zakonom propisan način, a radi u skladu sa Odlukom o odredjivanju lokacije za privremeno skladištenje komunalnog otpada u opštini Herceg Novi, ("Sl. list CG - opštinski propisi", br. 8/15 od 10.03.2015) i Odlukom o načinu privremenog skladištenja komunalnog otpada i uslovima zaštite životne sredine i zdravlja ljudi ("Sl. list CG - opštinski propisi”, broj 14/2013 od 30.4.2013. god.) Ovom odlukom propisuje se način organizovanja prostora, čuvarske službe, prijema vozila i vodjenje evidencije o količinama komunalnog otpada i definišu se potrebni infrastrukturni sadržaji mjere zaštite životne sredine i zdravlja ljudi za privremeno skladištenje komunalnog otpadana lokaciji “Tisove grede“.
Samo privremeno skladište „Tisove grede“ je organizovano u dvije zone. Zona 1 je prijemnootpremna zona koju čine portirska kućica, rampa sa parkingom, betonski plato za istovar otpada. Zona 2 je zona za privremeno skladištenje komunalnog otpada sa dijelom na kome se nalazi inertni materijal koji služi za prekrivanje otpada. Privremeno skladište ima organizovanu čuvarsku službu, službu za prijem komunalnog otpada i službu za održavanje privremenogskladišta. Privremeno skladište je ograđeno ogradom sa svake strane sa koje ne postoji prirodna prepreka za prilaz privremenom skladištu, kako bi se spriječilo prisustvo neovlašćenih lica i životinja i nekontrolisano odlaganje komunalnog otpada.

U okviru Lokalnog plana upravljanja otpadom (u daljem tekstu LPUO), a cijeneći ukupno stanje sistema upravljanja otpadom u opštini Herceg Novi, definisane su tri moguće opcije organizovanja sistema upravljanja otpadom i to:
Opcija 1 : Izgradnja Centra za upravljanje otpadom opštine Herceg Novi sastava:

- 3 reciklažna dvorišta (jedno već u funkciji),
- 3 zelena ostrva za obradu zelenog otpada,
- postrojenje za obradu komunalnog otpada (u funkciji),
- postrojenje za odlaganje otpada – sanitarna deponija,
- transfer stanica za komunalni otpad (već u funkciji),
- postrojenje za obradu čvrstog-kabastog komunalnog otpada,
- postrojenje za obradu otpadnih autoguma,
- deponiju građevinskog otpada.

Opcija 2: deponovanje otpada na sanitarnu deponiju "Možura" Bar (rješenje iz DPUO);
Opcija 3: deponovanje otpada u objektima za termičku obradu otpada (opciono Nikšić rješenje iz DPUO);

OPCIJA I
Opština Herceg Novi je u proteklom periodu već otpočela aktivnosti i ima iskustvo u realizaciji projekata koji definiše novi zakon, a koji su neposredno vezani za projekte selekcije otpada, obrade otpada, trasporta i deponovanja na privremenom skladištu komunalnog otpada „Tisove grede".
U skladu sa svojim prostorno planskim dokumentima, Opština je izabrala i definisala lokaciju sanitarne deponije komunalnog otpada, izradila potrebnu projektnu dokumentaciju sa pratećim dokumentima, te u skladu sa Zakonom o uređenju prostora i izgradnji objekata podnijela zahtijev i dobila građevinsku dozvolu od resornog Ministarstva održivog razvoja i turizma u 2015.god.
Oko rješenja o građevinskoj dozvoli se vodio spor pred Upravnim sudom Crne Gore na osnovu čije presude je građevinska dozvola poništena i naložene mjere prema Ministarstvu da otkloni formalne nedostatke i izda novu građevinsku dozvolu. Postupak je u toku.
Uvažavajući sve istaknute opcije, sagledavajući realno stanje u upravljanju otpadom u susjednim opštinama, kao i tok realizacije, pa i vjerovatnoću državnog rješenja za III opciju zajedničkog postrojenja za termičku obradu otpada iz svih opština Crne Gore, ovim planom se Opština Herceg Novi opredjelila za I varijantu odnosno izgradnju centra za upravljanje otpadom koji bi obuhvatio sve objekte navedene u opciji I LPUO.
Na osnovu odrednica DPUO, ističemo osnovne karakteristike Opcije I PRIMORJE 2 (naziv iz DPUO), ali za Opštinu Herceg Novi, te se ovim planom definišu sledeći stavovi:

- Predviđa se da Herceg Novi riješi samostalno pitanje formiranja centra za upravljanje otpadom.
- Opština već ima MRF postrojenje za obradu čvrstog komunalnog otpada u Meljinama, koje je potrebno prilagoditi u dijelu ulazne faze koja predstavlja usko grlo.
- Opština Herceg Novi nema potrebu za dogradnjom postojeće transfer stanice, osim uslučaju realizacije opcije III DPUO obzirom da postojeća stanica ne bi mogla zadovoljiti potrebe dnevne obrade svih količina prikupljenog otpada, a poseban problem bi predstavljao (čvrsti-kabasti otpad i ambalažni otpad).
- U okviru projekta postrojenja za kompostiranje u Kotoru, riješen je problem za zelenio tpad koji nastaje u opštini Herceg Novi, u smislu krajnjeg odlaganja. Međutim radi potrebe upravljanja otpadom u opštini je potrebno izgraditi tri "zelena" ostrva, za

sakupljanje i usitnjavanje zelenog otpada kao i potrebnu opremu za komunalno privredno društvo koje se bavi sakupljanjem zelenog otpada.

- Prijedlog opcija jeste izgradnja mješovitih lokacija ("reciklažno dvorište + "zelena ostrva") na lokacijama Meljine, Igalo i duž Rivijere (od Kumbora do Kamenara). Na navedenim lokacijama bio bi priman otpad iz domaćinstava i privrednih društava koji nije u kategoriji otpada koji se odlaže na deponiju, a na istim lokacijama bio bi priman i obrađivan zeleni otpad koji se transportuje za Kotor.
- Domaćinstvima je radi smanjenja ukupnih količina zelenog otpada potrebno ponuditi i poznata riješenja manjih kompostera za domaćinstva koji je komercijalni proizvod.
- U okviru LPUO razmatrana je lokacija Rupe kao trajno riješenje za zbrinjavanje građevinskog otpada, kao i varijante mogućeg uključivanja privatnog sektora sa koncesijom za zbrinjavanje ove vrste otpada, ako analiza i studije pokažu ekonomsku opravdanost da istim upravlja komunalno privredno društvo koje je osnovala opština.
- U okviru rješenja za regionalno upravljanje otpadom postoji i mogućnost instalacije pogona za obradu građevinskog otpada na lokaciji sadašnjeg privremenog skladišta komunalnog otpada, a u cilju deponovanja materijala za prekrivni sloj za deponiju ili za zatvaranje lokacije na koju je vršeno odlaganje duže od 40 godina.
- LPUO ne predviđa radi kapaciteta projektovane deponije uključivanje drugih opština kako je to dato u DPUO, obzirom da o istome u trenutku donošenja LPUO nemamo jasne podatke i stavove drugih lokalnih samouprava navedenih u opciji I DPUO. Ekonomski kriterijumi i cijena deponovanja otpada, vjerovatno će opredijeliti sve korisnike deponije na lokalnom nivou pa samim tim i druge lokalne samouprave, a prije izgradnje sanitarne deponije "Duboki do", koja bi u slučaju regionalizacije morala biti projektovana za veće količine otpada na period minimum 20 godina.

Razmatrajući sve navedene opcije upravljanja otpadom, a cijeneći planski period na koji je donešen LPUO, stanovišta smo da je za Opštinu Herceg Novi najcjelishodnije, ekonomski i ekološki najprihvatljivija Opcija I, koja je ovdje i opisana.

14.6. **Saradnja sa međunarodnim institucijama**

Međunarodna saradnja je predviđena zakonskim aktima koji regulišu nadležnosti lokalnih zajednica.

Takođe, razlozi za uspostavljanje saradnje proističu i iz procesa uravnoteženog regionalnog razvoja koji preferira partnerski pristup, proces ruralnog razvoja i primjene liderskog pristupa, kao i pristupa evropskim integracijama i korišćenju IPA fondova. Opština Herceg Novi njeguje i unapređuje međuopštinsku i međunarodnu saradnju koja u vremenu u kojem živimo ima sve veći značaj i sve je korisnija u međusobnim komunikacijama.

Opština Herceg Novi je i dalje aktivna po pitanje regionalne i prekogranične saradnje.

Odjeljenje za ekologiju učestvuje u aktivnostima međunarodne saradnje kroz iniciranje i izradu projekata za obezbijeđenje međunarodne pomoći (IPA i dr. fondovi). Tako da je u toku 2017.godine, nastavilo saradnju sa UNDP i Ministarstvo održivog razvoja i turizma, kroz projekat " Smanjenje efekta staklene bašte u turizmu", projekat traje do kraja 2018.godine.

- ✓ U okviru ovog projekta Opština Herceg Novi je sa Opštinom Tivat potpisala Memorandum o saradnji između Opština, vezano za održavanje planinskih staze na teritoriji poluostrva Luštica.
- ✓ U okviru projekta "Razvoj nisko karbonskog turizma u CG", za projekat "Uređenje planinskih staza na Luštici", opštine su dobile bespovratna novčana sredstav u iznosu od

2.500,00 € (svaki korisnik po 1.250,00 €), to jeste kofinansiranje od 25% nakon realizacije projekta. Rok za realizaciju projekta je 31.decembar.

Projekti koji su ostvareni podsredstvom Kancelarije za međunarodnu saradnju Opštine Herceg Novi za 2017.godinu, su sljedeći:

- Ambasada Japana donirala je specijalizovano vatrogasno vozilo i opemu Službi zaštite i spašavanja kroz program Pomoći projektima od značaja za građane na lokalnom nivou u vrijednosti od 63.815,00 eura.
- Kroz program Evropske unije pod nazivom: Evropa za građane, Kancelarija za međunarodnu saradnju obezbijedila je učešće Opštine Herceg Novi na sljedećim projektima: ''Dobrodošli u Evropu: integracija, inkluzija i internacionalizacija – 3i'' ukupne vrijednosti 150.00,00 eura; zatim ''Alati za inkluzivniju, participativniju i održiviju Evropsku uniju - TIPS4EU' ukupne vrijednosti 147.00,00 eura; „Evolucija solidarnog udomljavanja posmatrana kroz evropske regije - SHELTER" ukupne vrijednosti 25.000,00 eura; ''Put građana u ogledalu istorije'' ukupne vrijedosti 120.00,00 eura.
- Kroz program Evropske unije pod nazivom Kreativna Evropa, Kancelarija za međunarodnu saradnju obezbijedila je učešće Opštine Herceg Novi na projektu ''Mladi u Operi'' ukupne vrijednosti 345.000,00 eura, od čega je 88.380,00 eura budžet Opštine Herceg Novi.
- Kroz program Jadransko jonski program saradnje Evropske unije, Opština Herceg Novi je partner na projektu ''Jačanje očuvanja životne sredine kroz povećanje mjera kontrole BEGIN'' ukupne vrijednosti 1.246.440,00 eura od čega je budžet za Opštinu Herceg Novi: 65.940,00 eura.
- Kroz programa trilateralne saradnje Hrvatske, Bosne i Hercegovine i Crne Gore, Opština Herceg Novi je opartner na projektu ''Primjena inovativnih pristupa i digitalnih sadržaja u valorizaciji kulturno-istorijskih fortifikacija - FORTRESS ReINVENTED'' ukupne vrijednosti 1.402.868,70 EUR od čega je 213.372,00 eura budžet za Opštinu Herceg Novi.
- Opština Herceg Novi je kao partner na projektu Savjeta za ekološku gradnju Crne Gore pod nazivom ''Edukacija stručnjaka zelene gradnje'' a koji finansira Ambasada Savezne republike Njemačke u Podgorici obezbijedila da tri službenika Opštine besplatno pohađaju kurs kojim se specijalizuju za zelenu gradnju. Polaznici kurs su po završetku projekta dobiti međunarodno priznate sertifikate za Stručnjake zelene gradnje – GBPro, koji su prepoznati od strane 102 Savjeta za ekološku gradnju.

14.7. Saradnja sa nadležnim organima u postupku izrade i donošenje planskih dokumenata

Saradnja sa nadležnim organima u postupku izrade i donošenja planskih dokumenata je zadovoljavajuća. U tom pravcu se ističu i mnogobrojni seminari i radionice organizovani od strane Ministarstva.

Prema članu 33 Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata, Sekretarijat za prostorno planiranje i izgradnju je nosilac pripremnih poslova na izradi i donošenju planskih dokumenata iz nadležnosti lokalne samouprave, koji je u saradnji sa organima državne uprave, privrednim društvima, ustanovama i drugim pravnim i zainteresovanim organima.

14.8. Povjereni poslovi od strane državne uprave

Stupanjem na snagu Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata («Sl. list CG » br. 64/17) donijeta je Uredba o povjeravanju dijelu poslova Ministarstva odeživog razvoja i turizma jedinicama lokalne samouprave («Sl. list CG » br. 68/17).

14.9. Broj organizovanih urbanističko – arhitektonskih konkursa u skladu sa članom 30 Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata

Za prethodni planski period sproveden je jedan javni konkurs za idejno arhitektonsko-urbanističko rješenje, koji je poništen.

15. PODACI O IZGRAĐENIM OBJEKTIMA UKLJUČUJUĆI IOBJEKTE IZGRAĐENE SUPROTNO ZAKONU

- Objekti izgrađeni sa građevinskom dozvolom i upotrebnom dozvolom
- Objekti izgrađeni sa građevinskom dozvolom, bez upotrebne dozvole
- Objekti izgrađeni bez građevinske dozvole, sa osvrtom na uklonjene objekte

Podaci vezani za izvještaj o stanju u prostoru Opštine Herceg Novi, koji su u nadležnosti Uprava za inspekcijske poslove Crne Gore na zahtjev ovog Sekretarijata nisu do danas dostaviljeni, tako da isti ne sadrži: podatke za vršenje inspekcijskih kontrola - legalne i nelegalne gradnje, prijava početka gradnje u skladu sa Zakonom, podnesenih krivičnih prijava, i sl.
Kako Opština Herceg Novi još uvijek nije otpočeta u potpunosti sa vođenjem dokumentacione osnove o prostoru, i informacionog sistema o prostoru, ovaj Sekretarijat je uputio zahtjev Upravi za nekretnine PJ Herceg Novi. Predmetnim zahtjevom se zatražilo dostavljanje podataka koji se odnose na broj objekata izgrađenih sa građevinskom i upotrebnom dozvolom, kao i broj objekata izgrađenih sa građevinskom dozvolom, bez upotrebne dozvole. Uprava za nekretnine PJ Herceg Novi do danas nije dostavila tražene podatke.

15.1. Objekti koji su uklopljeni u planski dokument i objekti koji nisu uklopljeni u planski dokument

Uslovi za doslovnu primjenu Uredbe o sadržaju i načinu vođenja dokumentacione osnove i informacionog sistema o prostoru («Sl. list CG » br. 44/10) još nisu stekli, i pitanje je kako formirati dokumentacionu osnovu u digitalnom obliku, kako prikupljati i ažurirati podatke i na koji način ih pohranjivati. Obzirom da je upravljenje i korišćenje prostora kompleksno pitanje, poslovi iz citiranih članova Zakona su u nadležnosti Sekretarijata za prostorno planiranje i izgradnju, ali i svih drugih organa lokalne uprave, kao i državne uprave.
Na osnovu napred navedenim činjenicama, ne postoje tačani podaci koji se odnose na broj objekata koji su uklopljeni u planski document i broj objekta koji nisu uklopljeni u planski

dokument, već se taj problem rješava kroz izradu planskog dokumenta, kroz koji se daju uslovi za postojeće evidentirane objekte.

16. ZAHTJEVI KORISNIKA PROSTORA

16.1. Zahtjevi za izradu i izmjenu planskog dokumenta

Period 2017.godine karakteriše veoma mali broj podnijetih zahtjeva za izradu i izmjenu planskih dokumenata i iznosi 13. Većina zahtjeva bila je usmjerena na izradu PUPOHN, gdje su zainteresovani korisnici prostora mogli da podnose predloge, sugestije, inicijative i slično.

16.2. Zahtjevi za uklapanje bespravno sagrađenih objekata u planski dokument

Novina definisana Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata je i legalizacija bespravnih objekata. Legalizaciju bespravnih objekata sprovodi nadležni organ lokalne uprave. Uz zahtjev građani treba da podnesu elaborat premjera izvedenog stanja objekta, koji je uradila licencirana geodetska organizacija, a ovjerava ga katastar, kao i dokaz o zabilježbi postojanja objekta, odnosno izvoda iz katastra nepokretnosti ili druge odgovarajuće evidencije. Da bi se objekat legalizovao mora biti izgrađen u skladu sa važećim planskim dokumentom, ili sa planom generalne regulacije, koji će se donijeti tri godine od stupanja na snagu ovog zakona, ili planskim dokumentom donesenim u međuvremenu. U prvoj fazi postupak se vodi samo za objekte koji su izgrađeni u skladu sa važećim planskim dokumentima, a za ostale će biti nastavljen nakon donošenja plana generalne regulacije. Za potrebe legalizacije neophodna je izrada podzakonskih akata kao i orto foto snimka radi indentifikacije bespravnog objekta.
Određen broj planova novijeg datuma sadrže smjernice za uklapanje bespravno podignutih objekata odnosno, smjernicama plana date su mogućnosti uklapanja postojećih objekata, u nekoliko kategorija.
Stupanjem na snagu Zakona o planiranju i izgradnji objekata broja podnijetih zahtjeva za legalizaciju bespravnih objekata za period od 14.10.-26.12.2017.godine izvosi 63, od toga 45 zahtjeva za legalizaciju objekata, a 18 zahtjeva za legalizaciju dijela objekta.

17. PREDLOG MJERA ZA UNAPREĐENJE POLITIKE UREĐENJA PROSTORA

- U skladu sa definisanim strateškim prioritetima razvoja Herceg Novog i zakonskim obavezama intezivirati aktivnosti na izradi značajnih razvojnih dokumenata Opštine (strategije, akcioni planovi i sl.);
- Pojačati stručni nadzor u svim fazama izrade planova;
- Shodno zakonskoj regulativi neophodno je donijeti potrebne podzakonske akte. Takođe, važno je navesti da je neophodno, u što kraćem roku, donijeti podzakonske akte koji su definisani Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata.

Predlog mjera Sekretarijata za komunalne djelatnosti, ekologiju i energetsku efikasnost – ekologija:

- **Izrada Lokalnog akcionog plana za biodiverzitet**
  U skladu sa članom 10 i 13 Zakona o zaštiti prirode (Sl.list CG br.54/16), Opština Herceg Novi ima obavezu da donese Lokalni akcioni plan za biodiverzitet, koji predstavlja osnovni dokument za zaštitu prirode na osnovu koga se utvrđuju dugoročni ciljevi i brojne mjere za zaštitu biodiverziteta.

- **Izrada novog Lokalnog ekološkog akcionog plana (LEAP OHN)**
  Opština Herceg Novi je prva opština u Crnoj Gori koja je uradila Lokalni ekološki akcioni plan (LEAP). Urađen je kao petogodišnji dokument i usvojen od strane Skupština opštine Herceg Novi na sjednici održanoj 29.08.2006.god. Ovaj dokument prvi put na jednom mjestu, identifikuje ekološke probleme i nedostatke, predlaže mjere za njihovo otklanjanje i ukazuje na nove mogućnosti vođenja politike, zaštite i unapređenja životne sredine u našoj zajednici.
  Kako je istekao stari LEAP-a, u međuvremenu se već mnogo toga promjenilo, neophodno je izraditi novi.
  Lokalnim planom zaštite životne sredine razrađuju se mjere zaštite životne sredine za područje lokalne samouprave u skladu sa lokalnim specifičnostima i obilježjima područja za koje se Plan donosi. Planom se uspostavljaju ciljevi i zadaci od značaja za zaštitu životne sredine i održivi razvoj na lokalnom nivou(član 37 Zakona o životnoj sredini ("Službeni list CG", br. 052/16)).
  Plan sadrži naročito: uslove i mjere zaštite životne sredine, kao i mjere prilagođavanja na negativne uticaje klimatskih promjena, subjekte za sprovođenje mjera utvrđenih Planom pregled stanja pojedinih segmenata životne sredine za teritoriju lokalne samouprave, kratkoročne i dugoročne ciljeve zaštite životne sredine sa vizijom budućeg razvoja, rokove za preduzimanje mjera, finansijska sredstva potrebna za sprovođenje utvrđenih mjera i način obezbjeđivanja sredstava.
  Plan donosi skupština jedinice lokalne samouprave, na period od četiri godine. Organ lokalne uprave nadležan za poslove životne sredine dužan je da Agenciji dostavi Plan u roku od mjesec dana od dana donošenja Plana.
- Sprovođenje mjera zaštite iz Studije zaštite – Predio izuzetnih odlika „SAVINSKA DUBRAVA“
  Nastaviti aktivnosti na realizaciji mjera zaštite Savinske Dubrave, po proceduri novog Zakona o zaštiti prirode („Sl.list CG“, br.54/16).
  Na Skupštini opštine Herceg Novi dana 05.12.2015.god. usvojena je Studija zaštite - Predio izuzetnih odlika „SAVINSKA DUBRAVA“ , sada je potrebno sprovesti ostale aktivnosti u skladu sa studijom, a koje podrazumjevaju izradu petogodišnjeg Plana upravljanja na osnovu koga će upravljač da sprovodi mjere predviđene studijom.
  Sekratarijat za prostorno planiranje i izgradnju ima obavezu da za ovaj zahvat uradi Urbanistički projekat Savinske Dubrave koji će predstavljati osnovni dokument za izgradnju u ovom zaštićenom prostoru.

- **Sprovođenje procedure zaštite planine Orjen**
  U skladu sa Zakonom o zaštiti prirode (Sl.list CG br.54/16) u toku je procedura zaštite planine Orjen. Odlukom o proglašenju regionalnog parka Orjen („Sl.list CG-OP.“,br.16/09), regionalni park je proglašen sa veoma širokim granicama koje obuhvataju ne samo Orjen, već i podgorinske dijelove, sela, zaseoke, vikend-naselje, kamenolome, prekogranični frekventni put itd, što bi u praksi onemogućavalo efikasno upravljanje i predstavljalo ogromno finansijsko opterećenje.
  U dosadašnjim aktivnostima angažovana je Agencija za zaštitu prirode i životne sredine koja je uradila baznu studiju zaštite koja predstavlja stručnu podlogu, i neophodna je za

organizovanje svih budućih aktivnosti koje se moraju sprovesti za zaštitu i unaprijeđenje Orjena. Nacrt studije zaštite Agencija bi trebalo da dostavi do kraja godine, nakon čega će se organizovati javna rasprava i kao zadnji korak verifikovati na Skupštini opštine Herceg Novi.

- **Uspostavljanje Lokalne mreže planinskih staza na području opštine Herceg Novi**
  Zakonom o planinskim stazama („Sl.list CG“,br.51/08, 53/11) uređeni su uslovi i način utvrđivanja mreže planinskih staza, njihovo uređenje i održavanje, kao i druga pitanja vezano za njihovo korišćenje. Na osnovu ovog Zakona obaveza lokalne uprave je da utvrdi lokalnu mrežu planinskih staza (člana 7), kao i da finansira uređenje i održavanje (član 21).
  Održavanje planinskih staza obavlja domaćin, koga bira nadležni organ lokalne uprave (član 10). Način, uslovi i postupak izbora domaćina regulisani su Pravilnikom. Domaćin može biti registrovani planinarski ili biciklistički klub ili drugo pravno ili fizičko lice registrovano za obavljanje poslova uređenja, obilježavanja, održavanja i čuvanja planinskih staza.
  Naša obaveza je, da formalizujemo status planinskih staza na području opštine Herceg Novi i napravimo mrežu lokalnih planinskih staza.

- **Usklađivanje odluka koje su donešene na osnovu Zakona o komunalnim djelatnostima**
  Kako je usvojen Zakon o komunalnim djelatnostima(„Sl.list CG“,br.55/16 i 74/16), nameće se potreba za usklađivanje određenog broja opštinskih odluka koje regulišu oblast zaštite životne sredine sa istim. Stoga je potrebno da kroz izmjene i dopune, sve odluke uskade, a posebno Odluka o komunalnom redu i Odluka o održavanju čistoće.

- **Realizacija mjera i aktivnosti iz LPUO za period 2016-2020 god.**

- Radionice i promotivni materijal predviđen Lokalnim planom upravljanja otpadom za 2017. god.
- Obaveze Sekretarijata za komunalne djelatnosti, ekologiju i energetsku efikasnostu sprovođenu LPUO se odnose na marketinške kampanje i edukaciju javnosti vezano za njihove obaveze predviđene planom, a u skladu sa održivim načinom upravljanja otpadom. U tu svrhu potrebno je pripremiti brošure, reklame, promotivni materijal i organizovati razne radionice.

ANEX 10
IZVJEŠTAJ O STANJU UREĐENJA PROSTORA U 2017.GODINI
ZA OPŠTINU KOLAŠIN

1. UVOD

Shodno članu 14 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata ("Službeni list CG" br.64/17), a u vezi sa čl.15 Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata Sekretarijat za uređenje prostora, životnu sredinu i stambeno-komunalne poslove podnesi Izvještaj o stanju uređenja prostora.

1.1. Sadržina Izvještaja

Izvještaj je urađen prema Uputstvu o bližem sadržaju Izvještaja o stanju uređenja prostora lokalne samouprave koje je sačinilo Ministarstvo za primjenu derogiranog Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata , budući da je Zakon o planiranju prostora i izgradnji objekata ("Službeni list CG" br.64/17) stupio na snagu 14.oktobra 2017.godine.
Sadržina Izvještaja se odnosi prvenstveno na analizu sprovođenja planskih dokumenata, ocjenu sprovedenih mjera i njihov uticaj na upravljanje prostorom , uticaj sektorskih politika na oblast planiranja,aktivnosti u vršenju prenijetih i povjerenih poslova, aktivnosti drugih pravnih lica na poslovima vezanim za planiranje, praćenje stanja građevinskog područja,podatke o uređenosti građevinskog zemljišta, podatke o prijavama za građenja odnosno postavljanje objekta,podatke o izdatim građevinskim dozvolama za složene inženjerske objekta,izgrađenim odnosno postavljenim objektima, indikatore izgrađenosti, kao i druge elemente od važnosti za prostor za koji se Izvještaj izrađuje.

1.2. Realizacija obaveza i aktivnosti po osnovu izvještaja za prethodnu godinu

U ovoj godini donesene su sledece odluke:

- Odluka o pristupanju izradi DUP-a Centar – izmjene
- Odluka o pristupanju izradi DUP-a Smailagića polje –izmjene
- Odluka o pristupanju izradi DUP-a Selišta – Zekova glava
- Odluka o pristupanju izradi DUP-a Dulovine
- Odluka o pristupanju izradi DUP-a Bašanje brdo
- Odluka o pristupanju izradi DUP-a Babljak-Drijenak

Detaljni urbanistički plan „Sportska zona" i Lokalna studija lokacije „Bakovići" su u fazi dobijanja saglasnosti na Predlog plana od strane Ministarstva održivog razvoja i turizma.
Zakon o planiranju prostora i izgradnji objekata (Sl.list CG br.64/17) propisuje članom 217 da planski dokumenti čija je izrada i donošenje započeta do dana stupanja na snagu ovog zakona donijeće se u roku od devet mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, u skladu sa zakonom po kojem je postupak započet.

2.ANALIZA I SPROVOĐENJE PLANSKIH DOKUMENATA

2.1. Organizacija,korišćenje i namjena prostora po planskim dokumentima lokalne samouprave – pokrivenost teritorije lokalne samouprave planskim dokumentima

Teritorija opštine Kolašin ukupne površine 897km² , obuhvaćena je sljedećim planskim dokumentima:

2.1.1. Važeći državni planski dokumenti i strateška dokumentacija:

R.b.	VRSTA PLANA	Godina donošenja	Obrađivač
1.	Prostorni plan Crne Gore	2008	Montenegroinžinjering do 2020 godine
2.	Prostorni Plan Područja Posebne namjene Bjelasica i Komovi sa detaljnom razradom lokaliteta Kolašin 1450 i lokaliteta Kolašin 1600	2010	konzorcijum RZUP EcoSIGN
3.	Detaljni prostorni plan Autoput Bar – Boljare	2008	Montenegroinžinjering
4.	Master plan for the sustenable tourism development in the municipality of Kolasin pod pokroviteljstvom Ministarstva turizma Crne Gore, Opštine Kolašin i Ministry for enviroment Lend and Sea Republic Italy	2009	Genova ‚D'apolonia

2.1.2. Važeći lokalni planski dokumenti

VRSTA PLANA	Godina donošenja	Površina zahvata	Obrađivač
Prostorno-urbanistički plan Kolašina	(Sl.listCG-o.p.br.12/14)	897km²	IBI –CAU
DUP „Centar"- Izmjene i dopune	(Sl.list CG –o.p.br.11/09)	107,02ha	Montplan, Podgorica
DUP„Smailagića polje"	(Sl.list CG –o.p.br.11/09)	79,49 ha	Winsoft, Podgorica
DUP „Breza"	(Sl.list CG–o.p.br. 27/11)	62,89 ha	Urbanprojekt Mont,Podgorica
DUP „Radigojno"	(‚Sl.list CG–o.p.br.15/15)	57,18ha	MonteCEP,Kotor -Beograd
DUP „Industrijska zona"	(Sl.list CG–o.p.br.19/13)	47,01ha	Urbanprojekt, Čačak
LSL „Trunića do"	(Sl.list CG -o.p.br. 39/08)	20ha	RZUP, Podgorica
LSL „Barutana II"	(Sl.list CG -o.p.br.39/09)	0,6ha	RZUP, Podgorica
LSL „Žirci"	(Sl.list CG -o.p.br. 39/09)	17ha	RZUP, Podgorica
LSL „Barutana "	(Sl.list CG -o.p.br. 1/09)	0,5ha	Urbanprojekt, Čačak
LSL „Strelički krš"	(Sl.list CG -o.p.br. 19/09)	0,23ha	KORAK PLUS,Podgorica
LSL „Crkvine 2"	(Sl.list CG -o.p.br. 41/10)	14 ha	KORAK PLUS,Podgorica
LSL „ Smrčje"	(Sl.list CG -o.p.br.13/11)	133ha	Studio Synthesis srhitecture &design,Podgorica
LSL „Paljevine"	(Sl.list CG-o.p.br. 30/11)	16.187m²	RZUP, Podgorica
LSL „Lipovo I "	(Sl.list CG -o.p.br. 12/12)	125.610m²	Studio Synthesis srhitecture &design,Podgorica
LSL „Biočinovići"	(Sl.list CG -o.p.br. 4/13)	14.198m²	Dea home d.o.o. Podgorica
LSL „Bašanje Brdo jug"	(Sl.list CG -o.p.br. 4/13)	84.833m2	Dea home d.o.o. Podgorica
LSL „Jasen"	(Sl.list CG-o.p.br. 19/13)	6.444m²	Planing d.o.o.Podgorica

LSL ,, Rijeka“	(Sl.list CG-o.p.br. 33/13)	9.433,00m²	Planing d.o.o.Podgorica
Lsl ,,Slatina”	(Sl.list CG-o.p.br. 50/16)	5.400,00m²	RZUP, Podgorica

Na zvaničnom sajtu opštine Kolašin moguće je napraviti uvid u važeća lokalna planska dokumenta.

Realizacija usvojene planske dokumentacije :

PLAN	Površina zahvata(ha)	Postojeca ukupna bruto građevinska površina (m2)	Planirana ukupna bruto građevinska površina(m2)	Ostvarenost planiranog (%)
DUP ,,Centar”	107.02	115 000	867 320	5%(podatak preuzet iz PUP-a)
DUP ,,Smailagića Polje”	79.49	31 542	702 059	3%(podatak preuzet iz PUP-a)
DUP ,,Breza”	62.89	19 240	544 362	0,5%(podatak preuzet iz PUP-a)
DUP,,Industrijska zona ”	47.01	17 737.92	230 802.20	7,42%
DUP,,Radigojno”	57,18	9 148	131 727	0%
LSL “Trunića do”	20	neizgradjen prostor	47 000	0%
LSL “Barutana II”	0.6	neizgradjen prostor	4 783	0%
LSL “Žirci”	17	neizgradjen prostor	62 040	0%
LSL“Barutana”	0.5	neizgradjen prostor	5 205	0%
LSL“Strelički krš”	0.23	neizgradjen prostor	15 790	0%
LSL “Crkvine 2”	14	neizgradjen prostor	20 596	0%
LSL “Smrčje”	133	neizgradjen prostor	214 866	0%
LSL “Paljevine”	1,6ha	neizgradjen prostor	14 392	0%
LSL “Lipovo I”	12,5ha	neizgradjen prostor	10 451.72	0%
LSL“Biočinovići”	1,4ha	neizgradjen prostor	12 663.41	0%
LSL“BašanjeBrdo .jug”	8,5ha	neizgradjen prostor	65 301.06	0%
LSL “Jasen”	0,6ha	neizgradjen prostor	5 820	0%
LSL “Rijeka”	0,9ha	neizgradjen prostor	2 766	0%

Analizirajući podatke iz tabele možemo zaključiti da, bez obzira na dobru plansku pokrivenost teritorije opštine, imamo mali procenat realizacije planova. Razlog ovome pronalazimo u činjenici da su postupci izrade većeg dijela važeće planske dokumentacije (ovo se posebno odnosi na lokalne studije lokacije) započeti u periodu kada je postojalo veliko interesovanje potencijalnih investitora (2007/2008) za investiciona ulaganja, prvenstveno u sferi turističkih kapaciteta.

Nastala ekonomska kriza kao i nedovoljna postojeća infrastrukturna opremljenost zemljišta učinila je da većina planiranih kapaciteta nije realizovana,taj trend se nastavlja i u 2017.godini.

2.1.3. Državni planski dokumenti u fazi izrade

Detaljni prostorni plan Nacrt akumulacija na rijeci Morači (2009) Urbi Montenegro Podgorica, WINsoft Podgorica, Geateh Slovenija, Geos Austrija.

2.1.4. Lokalni planski dokumenti u izradi

VRSTA PLANA	Pristupanje izradi	Površina	Faza izrade
DUP „Sportska zona“	(Sl.list CG–o.p.br.33/11)	49,57ha	Predlog plana je u fazi dobijanja saglasnosti
LSL „Bakovići“	(Sl.list CG–o.p. br. 16/11)	185.900m²	Predlog plana je u fazi dobijanja saglasnosti

2.2. Realizacija Programa uređenja prostora

2.2.1. Donijeti planski dokumenti

U ovoj godini nije bilo usvajanja planske dokumentacije.

2.2.2. Učešće javnosti pri izradi planskih dokumenata

U toku ove godine u postupku sprovođenja Zakona o procjeni uticaja na životnu sredinu ovaj organ je omogućavao uvid u dokumentaciju dostavljenu od strane Agencije za zaštitu prirode i životne sredine, u značajno većoj mjeri nego prethodnih godina , iz razloga realizacije kapitalnih projekata na teritoriji opštine Kolašin , kao što su dionica autoputa Smokovac-Mateševo ,put Kolašin –Lubnice , projekti koji se realizuju u sklopu Detaljnih razradu lokaliteta „Kolašin 1450”i„Kolašin 1600”, u okviru PPPN Bjelasica i Komovi (Sl.list CG br.4/11), kao i aktivnosti koje se tiču malih hidroelektrana.

2.2.3. Finansiranje izrade (izvori i problemi u finansiranju)

Složena finansijska situacija naše opštine uticala je i na dinamiku izrade novih planova detaljne razrade budući da je PUP-om Kolašina predviđena izrada 14 DUP-ova (11 u zahvatu generalne razrade i 3 za lokalne mjesne centre: Mateševo,Dragovića Polje i Manastir Morača).
Prethodno je navedeno da su donesene dvije Odluke o izmjeni postojećih planova i četiri o izradi novih detaljnih planova u skladu sa generalnom razradom PUP-a Kolašin.

2.2.4. Lokalni planski dokumenti donijeti od strane Vlade Crne Gore

Za izvještajni period nije bilo lokalnih planskih dokumenta donijetih od strane Vlade Crne Gore.

2.2.5. Dokumentaciona osnova, sa posebnim osvrtom na aktivnosti izrade baznih studija i istraživanja

Sekretarijat za uređenje prostora, životnu sredinu i stambeno-komunalne poslove posjeduje dokumentacionu osnovu o stanju prostora teritorije opštine Kolašin, a koja je analizirana i ažurirana za potrebe izrade PUP-a kroz sljedeće bazne studije/elaborate:

Red.broj	BAZNA STUDIJA / ELABORAT
1.	Prirodne karakteristike prostora opštine Kolašin
2.	Zaštita prirodne sredine opštine Kolašin
3.	Kulturno nasljeđe opštine Kolašin
4.	Analiza i ocjena planske dokumentacije,strateških dokumenata i građevinskog fonda
5.	Neformalni objekti na teritoriji opštine
6.	Demografsko ekonomski razvoj opštine Kolašin
7.	Zemljišna politika
8.	Društvene djelatnosti u opštini Kolašin
9.	Infrastrukturni sistemi opštine Kolašin - saobraćaj
10.	Prirodne i pejzažne karakteristike prostora i zaštita prirode
11.	Infrastrukturni sistemi opštine Kolašin – elektroenergetika
12.	Infrastrukturni sistemi opštine Kolašin – oblast vodoprivrede i hidrotehničke infrastrukture
13.	Infrastrukturni sistemi opštine Kolašin - telekomunikacije
14.	Infrastrukturni sistemi opštine Kolašin – oblast upravljanja otpadom

2.3. Osnov korišćenja zemljišta (svojina,korišćenje,zakup) - grafički prikaz na karti 1: 1000

Ovaj organ ne raspolaže kompletnim i sinteznim podacima, a uz to grafički prikazanim na karti (1:1000) o osnovu korišćenja zemljišta (svojina,korišćenje,zakup), kao ni podacima koji se odnose na postupak restitucije .

Izvještaj o porezu na nepokretnosti do 01.12.2017.god.

broj	N A Z I V	Obračunati porez	uplate u 2017.
1.	FIZIČKO LICE	186.859,91	66.406,44
2.	PRAVNO LICE	391.409,47	344.441,96
	U K U P N O	578.269,38	410.848,10

2.4. Poljoprivredne površine,šumske površine,vodne površine,ostale prirodne površine,površine infrastrukture,površine za specijalne namjene,koncesiona područja,eksploataciona polja i dr.-pregled

Pregled površina prema kategoriji korišćenja prostora opštine (Podaci preuzeti iz PUP-a Kolašina)

Opšte kategorije namjene površina	namjena	m2	m2 /ukupno/	ha	%
poljoprivredne površine	Obradive površine vinograd voćnjak livada	11173530 53466 2167920 243337668	256732584	25673	28.15
šumske površine	vodeno polje pošumljena površina listopadna šuma četinarska šuma miješana šuma	19435 740 379717618 19792 168895104	548652688	54865	60.69
ostale prirodne površine	makija/ gusto žbunje bodljikava šuma, teško prohodna grmlje pijesak tresetište močvara stijene, visokog nagiba	45988693 7153454 21295577 1115272 37261 42322 21775789	97408368	9741	10.78
vodene površine	Jezera vodena površina rijeke	392126 1845430	2237556	224	0.25
površine naselja	urbana područja	1244583	1244583	124	0.14
Ukupno:		906275779	906275779	90627	100.00

2.5. Demografska kretanja

POPIS (godina)	1961	1971	1981	1991	2003	2011
BR.STANOVNIKA	14.882	13.799	12.656	11.120	9.949	8.380

Broj stanovnika u Kolašinu prema zvaničnim podacima sa dosadašnjih popisa stanovništva je u opadanju.

2.6. Sprovođenje podzakonskih akata (obaveze iz Zakona,efekti...)

Sekretarijat je u tekućoj godini izvršio popis objekata u javnoj upotrebi , analizu pristupačnosti istih licima sa invaliditetom i uradio Nacrt Akcionog plana, kao i izvršio upoznavanje javnih ustanova sa zakonskim obavezama putem pisanih obavještenja, što nije naišlo na očekivani odgovor i ozbiljnostn u shvatanju , ove veoma važne teme.
Takođe je ovaj organ postupajući u skladu sa Zakonom o održavanju stambenih zgrada i Zakonom o svojinsko-pravnim odnosima uradio Registar stambenih zgrada, Registar etažnih vlasnika stambenih jedinica i posebnih djelova stambenih zgrada . Upoznavanje građana, vlasnika posebnih dijelova zgrade kolektivnog stanovanja sa obavezama održavanja i ponašanja,vršeno je putem pisanih obavještenja .

2.7. Izdati UTU, građevinske dozvole, upotrebne dozvole:

Sekretarijat za uređenje prostora, životnu sredinu i stambeno-komunalne poslove je u 2017.godini zaključno sa 01.12.2017. izdao 48 urbanističko - tehničkih uslova.Svi izdati urbanističko-tehnički uslovi objavljeni su na sajtu opštine.

Za isti period izdato je 13 građevinskih dozvola i odobrenja i to:

R.br.	Broj predmeta	Investitor	namjena
1.	05-45/UP	Manojlović Slobodan-Podgorica	Individualno stanovanje
2.	05-1/UP 05-2/UP 05-3/UP	Ibraim DŽezair, Diana Bulatović Darko Bulatović -Kolašin	Individualno stanovanje
3.	05-95/UP-2	D.O.O.„Explorer”	privremeni
4.	05-74/UP-10	Medenica Jelena-Podgorica-ind.stamb.	Individualno stanovanje
5.	05-93/UP-5	D.O.O.„Kolos Mont” - Budva	Individualno stanovanje
6.	05-275/UP	Bogdanović Radoje-L.Bistrica-	ribnjak
7.	05-339/UP-3	Bogojević Aleksandar-Podgorica-	Individualno stanovanje
8.	05-309/UP-3	D.O.O.„Lancer”- Kolašin	Rekonstrukcija poslovnog objekta
9.	05-396/UP-3	Drljević Branislavka-Kolašin	Individualno stanovanje
10.	05-382/UP-9	Raičević Marko-Tivat	Individualno stanovanje
11.	05-419/UP-2	Šćepanović Sonja-Kolašin	stanovanje-rekonstrukcija
12.	05-365/UP-10	Lađić Radmila-Podgorica.	Individualno stanovanje
13.	05-365/UP-6	Pavlović Šarlota-Podgorica	Individualno stanovanje

Sve građevinske dozvole objavljene su na sajtu opštine.

U 2017.godini izdate su dvije upotrebne dozvole i to:

Redni broj	Broj predmeta	Investitor	Namjena
1.	05-8/UP-3	D.O.O.„Lancer” – Kolašin	Rekonstrukcija poslovnog objekta
2.	05-299/UP	Nicović Đorđije-Kolašin	Poslovno-stambeni objekat

Sve upotrebne dozvole objavljene su na zvaničnom sajtu opštine Kolašin.

2.8. Privremeni objekti iz nadležnosti lokalne samouprave

U 2017.godini, Sekretarijat za uređenje prostora, životnu sredinu i stambeno-komunalne poslove je izdao:

- 21 odobrenja za zauzimanje javne površine postavljanjem ljetnih bašti koje su u funkciji ugostiteljskih objekata (ovim brojem obuhvaćeni su i zahtjevi za produženjem);
- 4 odobrenja za postavljanje konzervatora za sladoled;
- 2 odobrenja za postavljanje pokretnih štandova;
- 4 odobrenja za zauzimanje javne površine za izlaganje robe (izložbene police)
- 3 odobrenje za postavljanje aparata za kukuruz;
- 2 odobrenje za postavljanje agregata za struju;
- 77 odobrenja za postavljanje reklamnih panoa;
- 9 odobrenja za isticanje svjetlosnog natpisa firmi;
- 10 odobrenje za zauzimanje javne površine u svrhe organizovanja prigodnih manifestacija;
- 1 odobrenja za prekopavanje javnih površina;
- 18 rešenja za slobodan pristup informacijama
- 56 uvjerenje
- 101 službena zabilješka za potrebe popisa etažnih vlasnika zgrada koje nijesu upisane u katastru nepokretnosti
- 78 rešenja donesenih od strane komunalnog inspektora

Zaprimljeno je 380 predmeta , van upravnog postupka koji su evidentirani u internoj knjizi, od kojih je riješeno 160 zahtjeva , a ostatak se odnosi na primljena obavještenja , dostavu akata i sl. od strane ministarstava, javnih preduzeća , uprava i drugo.
Kako su u domenu rada ovog Sekretarijata i poslovi iz oblasti saobraćaja, to je za izvještajni period izdato:

- 3 odobrenja za privremena parkiranja ispred ugostiteljskih, trgovinskih, zanatskih i dr. radnji za istovar robe;

Ovaj organ je pripremio izmjene i dopune, u dijelu kaznenih odredbi, sledećih odluka: Odluka o izgradnji objekata od opšteg interesa na teritoriji opštine Kolašin, Odluke o postavljanju, izgradnji i uklanjanju montažnih objekata privremenog karaktera, Odluke o postavljanju, odnosno građenju i uklanjanju pristupnih rampi, liftova i sl.objekata za pristup i kretanje lica smanjene pokretljivosti i lica sa invaliditetom , Odluke o postavljanju,odnosno građenju i uklanjanju pomoćnih objekata i Odluke o komunalnom uređenju grada

2.9. Detaljna analiza investicionih potencijala bazirana na važećim planskim dokumentima, sa posebnim osvrtom na: infrastrukturne objekte, turističke komplekse, stambene komplekse i trgovačke sadržaje

Kroz usvojeni PUP za prostor generalne razrade (predviđena detaljna razrada) dati su sljedeći investicioni kapaciteti:

NAMJENA	POVRŠINA	UKUPNO	%
pretežno stambena zona stanovanje (većim dijelom malih gustina)	346ha	346ha	29%
pretežno poslovna zona		116ha	10%

centralne djelatnosti društvene djelatnosti (školstvo, zdravstvo socijalna zastita, kultura) površine za sport i rekreaciju vjerski objekti turizam turizam i rekreacija /turizam manje izgrađenosti/	26ha 5ha 26ha 3ha 12ha 44ha		
pretežno privredna zona poljoprivredne površine površine za industriju i proizvodnju	 44ha 68ha	112ha	9%
posebne površine površine za groblja, memorijalna područja, sanacija , neuređenih odlagališta otpada,odbrana...	 23ha	23ha	2%
slobodne površine pješačke površine, javne površine saobraćajne površine zelenilo (urbano zelenilo, park šuma, šuma) vodene površine	 10ha 80ha 474ha 47ha	611ha	51%
UKUPNO		1 207 ha	100%

Iz navedenog se može zaključiti da dobru pokrivenost teritorije opštine Kolašin planskom dokumentacijom, nije pratila i odgovarajuća realizacija planiranih kapaciteta.

3. SPROVEDENE MJERE I NJIHOV UTICAJ NA UPRAVLJANJE PROSTOROM I NJEGOVU ZAŠTITU

2.3. Mjere sprovedene u cilju podsticanja kvaliteta građenja i oblikovanja prostora

Mjere koje trebaju obezbijediti kvalitet građenja i oblikovanja prostora sadržane su u smjernicama za izradu detaljnih planova koje su obrađene kroz PUP, kao i kroz sadržaj DUP-ova**.**

Kvalitet građenja se obezbjeđuje obavezom projektovanja aseizmičkih konstrukcija u skladu sa standardima i tehničkim propisima za VII seizmičku zonu; projektovanjem energetski efikasnih objekata; urbanističko tehničkim uslovima koji propisuju arhitektonski izgled prikladan lokaciji i podneblju; primjenom kvalitetnih građevinskih materijala primjerenim ovome podneblju;

Prostorno planskim dokumentima su date smjernice za pejzažno oblikovanje prostora i uređenje zelenih površina;

U 2017.godini nije izdata nijedna saglasnost na Elaborat procjene uticaja na životnu sredinu.

2.4. Građevinsko zemljište

Opštinskom Odlukom o naknadi za komunalno opremanje građevinskog zemljišta („Sl.list CG“-opštinski propisi broj 12/14) utvrđena je obaveza plaćanja naknade prije izdavanja građevinske dozvole,kao i kriterijumi, rokovi i načini obračuna naknade za komunalno opremanje na području Opštine Kolašin. Uređivanje građevinskog zemljišta za područje Opštine Kolašin koje pored komunalnog opremanja obuhvata i pripremu za komunalno

opremanje, vrši se u skladu sa Jednogodišnjim programom uređenja prostora, koji donosi Skupština Opštine.
Naknada se utvrđuje u zavisnosti od pripadnosti određenoj zoni, stepenu opremljenosti građevinskog zemljišta objekta i učešću investitora u komunalnom opremanju.
Ovom Odlukom je naknada za komunalno opremanje za poslovne i stambene objekte izjednačena, u cilju unaprijeđenja poslovnog ambijenta.

2.5. Iznos naknada za komunalno opremanje građevinskog zemljišta

U 2017.godini donesena su 4 rešenja, od čega 1 za rekonstrukciju i 3 za objekte namijenjene stanovanju.
Nije bilo investitora na koje se mogla primijeniti mogućnost umanjenja naknade po osnovu rešavanja stambenog pitanja.
U 2017.godini u postupku izdavanja građevinske dozvole ovaj Sekretarijat je u ukupno 5 predmeta, od čega 3 se odnose na izgradnju i 2 na rekonstrukciju utvrdio da se nepokretnosti na koje se odnose zahtjevi nalaze u V zoni za koju nije predviđena naknada za komunalno opremanje građevinskog zemljišta.
Po osnovu naknade za komunalno opremanje građevinskog zemljišta u 2017.godini, zaključno sa 10.12.2017.god. naplaćeno je 6.778,17€.
U toku 2017.godine potpisan je jedan ugovor između Opštine Kolašin i Investitora za plaćanje naknade za komunalno opremanje građevinskog zemljišta , dok su međusobni odnosi za komunalno opremanje građevinskog zemljišta između investitora ,, SKI RESORT-a –Kolašin 1450" AD iz Kolašina i Opštine Kolašin regulisani Ugovorom kojim se Investitor obavezuje da samostalno izvrši komunalno opremanje po rešenju kojim je obračunata naknada u iznosu od: 22.276,94 €.

2.6. Izvorišta vode

Sekretarijat za uređenje prostora, životnu sredinu i stambeno-komunalne poslove opštine Kolašin, kao osnovni problem u oblasti vodoprivrede ističe nepostojanje vodnih katastara u skladu sa čl.130. i 131. Zakona o vodama, kao i inspekcije za vode na teritoriji opštine Kolašin.
U 2017.godini izdati su:jedno rešenje za izdavanje vodnih uslova i dva rešenja za izdavanje vodne saglasnosti

Vodovod
Kolašin se snabdijeva vodom iz vrela Mušovića rijeke, koja se nalaze oko 3,5 km istočno od Kolašina.Iz pet kaptažnih građevina voda se uvodi cjevovodom u sabirnu komoru, a zatim u zgradu za hlorisanje. Na osnovu izvršenih mjerenja može se zaključiti da se proticaji na vrelu umanjuju u sljedećim mjesecima: avgust, septembar i oktobar.
Iz sabirne komore gravitaciono voda dotiče u rezervoar Dulovine. Na putu do rezervoara protiče kroz prekidnu komoru Biočinovići. Iz rezervoara Dulovine otiče ka potrošačima. Distribuira se 170 l/sec. Topografski uslovi grada Kolašina su nametnuli dvije visinske zone snabdjevanja. Nižoj visinskoj zoni pripadaju potrošači locirani između 920 i 970 mnm, a to su grad Kolašin (mjesne zajednice Centar, Breza, Smailagića polje) i dijelovi indistrijske zone. Višoj zoni, između 970 i 1.020 mnm, pripadaju naselja Dulovine, Bakovići, Selište, Biočinovići i Radigojno i dijelovi industrijske zone. Kako niža zona ima dvadeset puta veću potrošnju, za snabdjevanje niže zone je projektovan i izgrađen rezervoar Dulovine, zapremine 800 m^3 na koti 990 mnm. U neposrednoj blizini ovog rezervoara izgrađene su dvije komore (1.500m^3) rezervoara niže zone (zapremina ovih rezervoara treba da vrši izravnavanje

časovnih neravnomernosti potrošnje). Za obezbjeđenje rezerve vode i odgovarajućeg pritiska za višu zonu vodosnabdijevanja, projektovan je rezervoar od 350 m³ sa kotom dna 1.036 mnm. Ovaj rezervoar nije do sada izgrađen,pa korisnici ove zone imaju problema sa vodosnabdjevanjem u ljetnjim mjesecima.Cjevovodi kolašinskog vodovoda su ugrađivani u tri faze , cjevovodi od kaptaža do sabirne komore su liveno gvozdeni. Veliki broj cjevovoda u nižoj zoni, pretežno je od azbestcementa,sa čestim kvarovima.

Kanalizacija

Postojeća kanalizaciona mreža, sačinjena je od dva ogranka koji prate glavne ulice grada,sastavljaju se prije ušća Svinjače prema sjeveru.Kanalizacija koja opslužuje svega 12% stambene površine, je dužine 3.215 m, prečnika od 200-600mm.Najveći broj stanovnika nije priključen na kanalizacionu mrežu već koriste nehigijenske septičke jame, koje se u rijetkim slučajevima prazne jednom godišnje.Otpadne vode se kanalizacionom mrežom dovode u dva bazena za sedimentaciju i prečišćavanje - lagune, nakon čega se otpadna voda izliva u rijeku Taru.

U toku je revizija projektne dokumentacije za izgradnju gradskog postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda na kat. parceli br.379/1 i 384 KO Drijenak i glavnog kolektora od Breze do PPOV i industrijskog kolektora od Industrijske zone do PPOV.

2.7. Energetski potencijal

Opštinu Kolašin karakterišu prirodne pogodnosti za izgradnju malih hidroelektrana (snaga do 10MW) na slivnim prostorima vodotoka Tare i Morače. Ovome u prilog ide i značajno interesovanje potencijalnih investitora za izgradnju malih hidroelektrana instalisanih snaga 1-5MW derivacionog tipa sa većim padovima i zahvatima voda bez hidroakumulacija.

Primjedbe pojedinih zainteresovanih lica za izgradnju mini elektrana su sadržane u dijelu koji se odnosi na komplikovanu i dugotrajnu proceduru u procesu dobijanja energetske dozvole,tendersku proceduru u slučajevima kada ima više zainteresovanih lica na jednom vodotoku ističući značajna finansijska sredstva koja su uložena u preliminarna istraživanja,izradu studija i idejnih rješenja hidroenergetskog korišćenja.

Za korišćenje alternativnih izvora energije kao što su solarna energija,energija vjetra i biomase ne postoji veliko interesovanje i bilo bi neophodno pokrenuti edukativne kampanje kako bi se ukazalo na prednosti i korist koje pruža korišćenje ovih izvora.

2.8. Pogranična područja,manje razvijena područja

Usvajanjem Prostorno urbanističkog plana opštine Kolašin stvoreni su planski preduslovi za razvoj manje razvijenih područja i pograničnih područja sa drugim opštinama. To se odnosi, prije svega, na razvojne centre: Mateševo, Lipovo, Dragovića Polje, Manastir Morača i Međuriječje. U ovim centrima prioriteti razvoja su poljoprivreda, energetika i turizam.

2.9. Upravljanje otpadom-prostorni aspekt, prečišćavanje otpadnih voda

Upravljanje otpadom u opštini Kolašin se odvija u skladu sa Zakonom o upravljanju otpadom u Crnoj Gori, Državnim planom upravljanja otpadom 2016-2020, kao i Odlukom o komunalnom uređenju grada, Jednogodišnjim programom rada D.o.o."Komunalno" Kolašin.

Otpad se odlaže na privremenom odlagalištu otpada „Bakovići" udaljenom 3km od centra grada. Usvojena je Odluka o privremenom skladištenju otpada, Odluka o uslovima i načinu

skladištenja komunalnom otpada, i sada se radi na njihovoj realizaciji, odnosno na ograđivanju lokacije i postavljanju mjerne vage, organizovanju stražarske službe.
Urađen je Popis nelegalnih (divljih) deponija na području opštine i sačinjen plan njihove sanacije. Ovaj popis je dio Lokalnog plana upravljanja otpadom,
U toku 2017.god. usvojen je Lokalni plan upravljanja komunalnim i neopasnim građevinskim otpadom, usvojena je Odluka o utvrđivanju lokacije za odlaganje neopasnog građevinskim otpadom.
Takođe, upućen je zahtjev Ministarstvu za izdavanje urbanističko-tehničkih uslova za sanaciju privremenog skladista komunalnog otpada.

2.10. Saradnja sa međunarodnim institucijama

U ovoj godini je nastavljena saradnja sa UNDP (Program Ujedinjenih nacija za razvoj) ,u kontekstu zoniranja parka prirode „Komovi“ i usvajanja Odluke o proglašenju parka prirode„Komovi“.OpštinaKolašin inicirala je održavanje sastanka sa ciljem usaglašavanja stavova , koje bi u konačnom dovelo do usvajanja plana.
Projekti iz oblasti zaštite životne sredine:

1. Lokalni plana upravljanja komunalnim i neopasnim građevinskim otpadom
2. Uspostavljanje parka prirode „Komovi“
3. Studija za proglašenje regionalnog parka prirode „Sinjajevina“
4. Sprovode se zakonske obaveze u skladu sa Zakonom o procjeni uticaja na životnu sredinu i Zakonom o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu.

Izrada lokalnog energetskog plana je u fazi radne verzije, koja je urađena u saradnji sa Ministarstvom ekonomije i ekspertima angažovanim od strane Ministarstva.

2.11. Saradnja sa nadležnim organima u postupku izrade i donošenja planskih dokumenata

Može se reći da se saradnja sa nadležnim službama unaprijeđuje i dalje je problematično nepostojanje katastra podzemnih instalacija.

2.12. Povjereni poslovi od strane državne uprave

Po Uredbi o povjeravanju dijela poslova Ministarstva održivog razvoja i turizma jedinicama lokalne samouprave (Sl.list CG br.64/17), Opštini Kolašin povjereni su poslovi izdavanja urbanističko-tehničkih uslova.

2.13. Broj organizovanih urbanističko-arhitektonskih konkursa u skladu sa čl.30 Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata

U izvještajnom periodu nije bilo organizovanih urbanističko-arhitektonskih konkursa.

4. PODACI O IZGRAĐENIM OBJEKTIMA UKLJUČUJUĆI I OBJEKTE IZGRAĐENE SUPROTNO ZAKONU

4.1. Objekti izgrađeni sa građevinskom dozvolom i upotrebnom dozvolom

Sekretarijat za uređenje prostora, životnu sredinu i stambeno-komunalne poslove je ove godine, kako je već navedeno,izdao 13 građevinskih dozvola i 2 upotrebne dozvole.

4.2. Objekti izgrađeni sa građevinskom dozvolom, a bez upotrebne dozvole

Sekretarijat za uređenje prostora, životnu sredinu i stambeno-komunalne poslove ne raspolaže preciznim podacima o objektima izgrađenim sa građevinskom dozvolom,a koja nemaju upotrebnu dozvolu.

4.3. Objekti izgrađeni bez građevinske dozvole(područje,broj,odstupanje od građevinske dozvole),sa posebnim osvrtom na uklopljene objekte

Sekretarijat za uređenje prostora, životnu sredinu i stambeno-komunalne poslove ne raspolaže preciznim podacima o objektima izgrađenim bez građevinske dozvole.

4.4. Objekti koji su uklopljeni u planski dokument i objekti koji nijesu uklopljeni u planski dokument

Podatke za objekte iz tač.1,2,3 i 4. potrebno je dati u odnosu na strukturu tih objekata i to: kolektivno stanovanje , mali porodični objekti , turistički sadržaji i poslovni objekti.
Sekretarijat za uređenje prostora, životnu sredinu i stambeno-komunalne poslove ne raspolaže preciznim podacima o objektima koji su uklopljeni u planski dokument.

5. ZAHTJEVI KORISNIKA PROSTORA

5.1. Zahtjevi za izmjenu planskog dokumenta-statistički,opisno,tendencija, ocjena

U primjeni važećih planskih dokumenata, bilo je pojedinačnih zahtjeva korisnika prostora za izmjenom važećih planskih dokumenta.Ovo se posebno odnosi na DUP "Centar"-izmjene i dopunu i DUP "Smailagića polje".

5.2. Zahtjevi za uklapanje bespravno sagrađenih objekata u planski dokument (statistički i opisno)

Važećim planskim dokumentima , onima koji su u fazi izrade , kao i Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata (Sl.list CG br.64/17) stvoriće se uslovi za definisanje statusa nelegalno sagrađenih objekata na prostoru opštine Kolašin, pa se shodno tome očekuje i povećan broj zahtjeva za legalizaciju bespravno podignutih objekata. Zaključno sa 01.12.2017.godine nije bilo podnijetih zahtjeva za legalizaciju, iako su korisnici prostora pokazali interesovanje, po mišljenju ovog organa nedovoljno.

6. RAD KOMUNALNE POLICIJE

Komunalna policija je u sklopu svojih redovnih aktivnosti vršila komunalni nadzor u svim oblastima propisanim Zakonima i opštinskim odlukama koje se odnose na oblast komunalnog reda , privemenih objekata i ostalih odluka koje predstavljaju osnov za postupanje ovog organa lokalne uprave.
Komunalna policija,u prošloj godini primjenjivala je zakonom propisana ovlašćenja koja se mogu podijeliti u tri grupe: preventivna , korektivna i represivna.
Preventivno postupanje Komunalne policije ogledalo se u svakodnevnom obilasku grada i praćenju komunalnog reda kroz održavanje grada, održavanje čistoće, održavanje javnih

površina, komunalnih objekata i javnih zelenih površina i puteva, kao i saobraćaja Korektivna postupanja odnose se na ukazivanje kao zakonsku formu nalaganja subjektu nadzora u slučaju gde se očekuje i postoji mogućnost da se nepravilnost ukloni brzo i efikasno. Represivno postupanje uslijedilo je u svim situacijama gdje subjekat nadzora nije otklonio nepravilnost, pa je bilo neophodno da se preduzmu radnje, da se uklanjanje nepravilnosti sprovede preko trećeg lica ili tamo gdje priroda posla to ne dozvoljava, da se izvrši administrativno izvršenje rješenja putem izricanja novčane kazne.
Veliki broj kontrola i intervencija komunalne policije, u izvještajnom periodu odnosio na oblast održavanja čistoće u gradu, čistoća grada je rezultat i angažovanja Javnog komunalnog preduzeća.

7. IZVJEŠTAJ O RADU TURISTIČKE ORGANIZACIJE KOLAŠIN

Turistička organizacija Kolašina osnovana je Odlukom o osnivanju Turističke organizacije Kolašina 2004.god.Osnovni rad se zasniva na ostvarivanju javnog interesa u oblasti turizma. Prihode ostvaruje kroz boravišnu taksu,članski doprinos, donacija, kredita i sl.
Aktivnosti TO Kolašin vezane su za intenzivnu promociju turističkih potencijala kao i prirodnih resursa naše Opštine.U 2017.god. TO Kolašin je bila suorganizator u projektima vezanim za unaprijeđenje turističke ponude Kolašina ostvarivši saradnju sa nevladinim organizacijama, sportskim udruženjima i svima kojima je bila potrebna pomoć putem promocije, tehničke podrške, putem preporuka itd.
Manifestacije u kojima je LTO Kolašin dala podršku su:

- 18. 02. 2017. – Avanturistička trka pod nazivom „III Winter Adventure Race-Bjelasičkimaraton 2017".
- 19.03.2017. – Turistička organizacija izKolašina, uz podršku Opštine Kolašin, NVO „Natura", Crvenog krsta, Doma zdravlja i Planinarskih klubova „Bjelasica" i „Gorštak" organizovala je već tradicionalni, šesti po redu, „Sinjajevinski maraton".
- od 02 do 04.06.- Prvi Planinski festival u Kolašinu u organizaciji Planinarskog saveza Crne Gore.
- 21.06.-Godišnji koncert KUD „Mijat Mašković" (KUD i Centar za kulturu)
- 21.06.-Međunarodni dan joge (podrška TO i NVO Natura)
- 26.06.-Premium košarkaški kamp, 3 smjene po 7 dana (Vlado Šćepanović, Nikola Peković, Savo Đikanović)
- 21.07-21.08- Međunarodni festival alternativnog teatra Korifej#4 (Kolašinsko amatersko pozorište, Društvo prijatelja Kolašina i Centar za kulturu)
- 25.07.-14.08.-Summer Tango Camp Kolasin 2017 (Tango Natural Montenegro)
- 29.-31.07- Dani elektronske muzike u Kolašinu (TO Kolašin i caffe bar Balkan)
- 12.08.- Pazarni dan i svirka u večernjim časovima "Bjelopoljski biseri" (Društvo prijatelja Kolašina i TO Kolašin)
- 12.08.- Memorijalni turnir u malom fudbalu (Sportski savez Kolašina)
- 15.08.- North Fest Kolašin

Turistička ponuda grada je upotpunjena otvaranjem hotela Four Point by Sheraton sa 144 ležaja, nakon čega su uslijedile i promotivne aktivnosti od strane TO Kolašin na sajmu u Tirani i Beogradu.
Animirani su neki od subjekata koji se bave pružanjem usluga smještaja i isti su uvršteni u turističku ponudu grada.
TO Kolašin je učestvovala na seminarima u Crnoj Gori koji su vezani za turizam i održivi razvoj.

TO Kolašin vrši pružanje servisnih usluga i informacija svima zainteresovanim vezano za smještaj, cijene, manifestacije, turistička mjesta, kulturno istorijske spomenike, lokalne atrakcije, hotele, privatni smještaj, restorane i dr.
TO Kolašin obavlja svoju osnovnu informativno propagandnu djelatnost, promociju svih dešavanja i atraktivnosti u kolašinskoj opštini putem sajta www.tokolasin.com i preko zvanicne facebook stranice tokom cijele godine.Da bi se na pravi način odgovorilo na sve zahtjeve TO je pristupila prikupljanju podataka o turističkoj ponudi, raznih statističkih podataka i njihovoj obradi.
Predviđene su aktivnosti na dekoraciji gradskih ulica novogodišnjim nakitom, što će doprinijeti stvaranju prijatnijeg ambijenta.

8. PREDLOG MJERA ZA UNAPRIJEĐENJE POLITIKE UREĐENJA PROSTORA

Polazeći od stanja uređenja prostora konstatovanog u izvještaju lokalne samouprave treba predložiti mjere,obaveze i aktivnosti koje je potrebno sprovesti,radi unaprijeđenja stanja u prostoru,kao i rokove za njihovo izvršenje.

Pored neralizovanih mjera iz prethodnih godina, u narednoj godini treba nastaviti sa aktivnostima na donošenju započete planske dokumentacije nišeg reda .
Shodno Programu uređenja prostora za 2017.godinu sprovesti uređivanje građevinskog zemljišta, kroz opremanje istog na način koji omogućava implementaciju planskih dokumenata.

Nastaviti sa ažuriranjem i unapređivanjem zvaničnog sajta opštine Kolašin, u dijelu koji se odnosi na poslove ovog Sekretarijata, na kojem će svim zainteresovanim licima biti dostupni podaci u vezi sa uređenjem prostora.

ANEX 11
IZVJEŠTAJ O STANJU UREĐENJE PROTORA U 2017.GODINI
ZA OPŠTINU KOTOR

1. UVOD

Uređenje prostora Zakon definiše kao praćenje stanja u prostoru (monitoring), utvrđivanje namjene, uslova i načina korišćenja prostora kroz izradu i donošenje planskih dokumenata, sprovođenje planskih dokumenata i uređivanje građevinskog zemljišta.
Praćenjem stanja u prostoru (monitoring) smatra se vođenje dokumentacione osnove o prostoru, izrada izvještaja o uređenju prostora, izrada i donošenje programa uređenja prostora i formiranje i vođenje informacionog sistema.
Formiranje i redovno ažuriranje dokumentacione osnove o prostoru je neophodna pretpostavka za sveobuhvatno sagledavanje stanja prostora. Sadržaj i način vođenja dokumentacione osnove o prostoru propisala je Vlada Crne Gore (Sl.list CG 44/10).
Poslovi iz citiranih članova Zakona u nadležnosti su Sekretarijata za urbanizam, građevinarstvo i prostorno planiranje, ali i svih drugih organa lokalne uprave, kao i državne uprave, obzirom da je upravljenje i korišćenje prostora kompleksno pitanje. S tim u vezi napominjemo da je za potrebe izrade predmetnog izvještaja potrebno obezbjediti učešće svih organa.

1.1. Sadržina izvještaja

Sadržaj Izvještaja o stanju uređenja prostora podrazumjeva:

1. Analizu sprovođenja planskih dokumenata
2. Realizaciju Programa uređenja prostora
3. Sprovedene mjere i njihov uticaj na upravljanje prostorom i njegovu zaštitu
4. Zahtjevi korisnika prostora
5. Predlog mjera za unapređenje politike uređenja prostora

1.2. Realizacija obaveza i aktivnosti po osnovu Izvještaja za prethodnu godinu

U izradi urbanističke planske dokumentacije, prioriteti su dati započetim postupcima, odnosno planovima čija je izrada u toku. Poseban prioritet daje se Prostorno-urbanističkom planu opštine Kotor.
Dinamika donošenja planske dokumentacije u Jednogodišnjem Programu je data kvartalno, sa napomenom da u izradi planske dokumentacije učestvuje više subjekata na čije ažuriranje ne može uticati lokalna uprava, tako da se ista mora smatrati orjentacionom.
Dinamika izrade PUP-a Kotor uskladiće se sa dinamikom izrade Prostornog plana posebne namjene za obalno područje Crne Gore, kao i izradom Studije zaštite kulturnih dobara, koju će kao obavezu dostaviti Uprava za zaštitu kulturnih dobara kao obrađivač. Zakonska procedura izrade planske dokumentacije podrazumjeva Mišljenja javnih preduzeća i nadležnih Ministarstava, koja u velikoj mjeri usporavaju postupak izrade planova, a samim tim prolongiraju predviđene rokove za izradu planske dokumentacije.
Planski Dokumenti nižeg reda (DUP, UP i LSL) su se izrađivali u skladu sa PPO-om i detaljno razrađuju uslove gradnje i uređenja pojedinih zahvata u prostoru naročito u odnosu na njihovu namjenu, položaj, veličinu, opšte smjernice, oblikovanja i način priključivanja na javnu, komunalnu i drugu infrastrukturu te određuje mjere za zaštitu prirodnih i drugih vrijednosti propisanih Zakonom.
U skladu sa Programom uređenja prostora i obuhvatima planskih zona iz PPO-a tokom 2017.godine nastavila se izrada započetih planskih dokumenata, ali nije otpočeo proces

izrade novih. Preostali planski dokumenata su još uvijek u postupku izrade, a neki od njih mogli bi se usvojiti do kraja godine.

Planski dokumenti čija izrada je započela prije nekoliko godina i još traje su slijedeći:

1. izrada PUP-a Kotor
   U toku je izrada Nacrta Plana.
   Obuhvat plana - 33500 ha.
   Obrađivač : AG Infoplan Nikšić

Izrada Nacrta planskog dokumenta kasni iz razloga što je Uprava za zaštitu kulturnih dobara propisala izradu Studiju zaštite kulturnih dobara, a Uprava, kao nosilac izrade Studije istu još nije dostavila nosiocu izrade pripremnih poslova.

2. izmjena i dopuna GUP-a Kotor za područje Mula

Plan je više puta korigovan i dostavljan na saglasnosti Upravi za zaštitu kulturnih dobara i Ministarstvu kulture, sporta i medija. Utvrđeni Predlog Plana je dostavljen Ministarstvu održivog razvoja i turizma na saglasnost, ali saglasnost nije dobijena. U obrazloženju takve odluke nadležnog Ministarstva stoji:« Imajući u vidu da je u toku izrada PUP-a Opštine Kotor i PPPN za Morsko dobro, sa planerskog aspekta je neprihvatljivo da se kroz parcijalna rješenja mijenja koncept postojećeg plana (GUP-a za područje Mula), ne vodeći računa o posledicama na ukupnu urbanu strukturu i pravcima širenja zona za gradnju kako će biti definisano pomenutim planovima«.

   Obuhvat plana - cca 34 ha.
   Obrađivač: AG Infoplan Nikšić.

3. izmjena i dopuna PPO Kotor za područje Kostanjica-Verige

Završena javna rasprava, Plan je na saglasnosti u regionalnom Zavodu za zaštitu spomenika kulture, Ministarstvu kulture, sporta i medija, kao i Ministarstvu turizma i zaštite životne sredine. Predlog Ministarstva kulture da Odluku o pristupanju izradi stavimo van snage.

   Obuhvat plana - cca 10 ha.
   Obrađivač: Montenegroprojekt Podgorica.

4. izrada LSL za područje Kostanjica-Verige

Završena javna rasprava, Plan je na saglasnosti u regionalnom Zavodu za zaštitu spomenika kulture, Ministarstvu kulture, sporta i medija, kao i Ministarstvu turizma i zaštite životne sredine. Predlog Ministarstva kulture da Odluku o pristupanju izradi stavimo van snage.

   Obuhvat plana - cca 10 ha.
   Obrađivač: Montenegroprojekt Podgorica.

5. izrada UP poslovno-stambene zone Škaljari

Na Predlog Plana je dobijena saglasnost Ministarstva održivog razvoja i turizma, te Plan treba da se usvoji na Skupštini Opštine Kotor.

   Obuhvat plana - cca 8 ha.
   Obrađivač: MonteCEP Kotor.

6. izrada DUP-a Nerin

Na Predlog Plana je dobijena saglasnost Ministarstva održivog razvoja i turizma, te Plan treba da se usvoji na Skupštini Opštine Kotor.Obuhvat plana - cca 90 ha

   Obrađivač: CAU Podgorica.

7. izrada izmjena i dopuna DUP-a Morinj
U toku je izrada Predloga Plana.
Obuhvat plana - 20517 m2
Obrađivač: Montenegroprojekt Podgorica.

Shodno utvrđenoj dinamici iz Programa uređenja prostora nijesu donijete Odluke o pristupanju izradi planskih dokumenata jer nije donijet Prostorno-urbanistički Plan Opštine Kotor. Na ovom mjestu istaknuli bi probleme koje imamo u postupku izrade lokalnih planskih dokumenata, a koji su uglavnom i razlozi za kašnjenje, odnosno nepoštovanje ugovorenih rokova.
Kako stari Zakon nije planirao potrebu imenovanja revizione komisije koja bi pratila rad obrađivača plana i kontrolisala osnovne postavke planskog dokumenta, njegovu usklađenost sa planovima višeg reda i planovima u okruženju, te njihovu usklađenosti sa svim zakonskim normama kao i sa pravilima struke, a te poslove nije jasno stavio ni u nadležnost organa lokalne uprave, dovedeni smo u nezavidnu situaciju da se naše mišljenje ne uvažava, a ipak smo najpozvaniji za davanje primjedbi, sugestija kao i uputstava šta želimo kao naručioci na određenom prostoru, jer uz dužno poštovanje planera iz drugih gradova i država, mi smatramo da ga najbolje poznajemo.

2. ANALIZA SPROVOĐENJA PLANSKIH DOKUMENATA

Danas politika prostornog razvoja na prostor gleda kao na temeljnu vrijednost grada odnosno jedne države.
Osnovni ciljevi razvoja grada trebali bi biti jačanje prostornog razvoja, racionalno korištenje zemljišta, poštovanje principa održivosti i posebno uvažavanje osobenosti prostora. Naravno jako je bitan razvoj infrastrukturnih sistema i obezbjeđenje efikasnosti sistema planiranja i povezivanje grada sa okruženjem i dalje.
Realizacija ciljeva u prostoru treba da obezbjedi i unaprijedi vrijednosti tog prostora i životne sredine, a kao krajnji rezultat unaprijedi kvalitet života stanovništva. Održivo planiranje i izgradnja objekata sa kvalitetom koji poštuje tradiciju, a prihvata nove ekološke i energetske tehnologije, podiže kvalitet življenja.
Polazeći od koncepta održivog razvoja, koji podrazumijeva balans ekonomskih, socijalnih i ekoloških principa – jasno je da ustanovljeni principi, trebaju biti sastavni dio politike uređenja prostora.
U cilju prevazilaženja problema urbanog razvoja potrebno je zaustaviti bespravnu gradnju i legalizovati objekte uz poboljšanje kvaliteta života i bezbjednosti u urbanim sredinama.

2.1. Organizacija, korišćenje i namjena prostora po planskim dokumentima

Detaljna analiza urbanističkih planova ukazuje na činjenicu da je najveće interesovanje korisnika prostora usmjereno ka stambenoj izgradnji, koja je uglavnom i ostvarena. Postoje izvjesna odstupanja u pogledu sekundarnih saobraćajnica, kao i sekundarne i tercijarne mreže kanalizacionog sistema, međutim cjeloukupna infrastruktura se realizuje u skladu sa planovima.
Ukoliko obratimo pažnju na svaki plan pojedinačno, može se primjetiti da je DUP Dobrote dobrim djelom realizovan. Zbog povećanog interesovanja za individualnom, kolektivnom i turističkom izgradnjom, kao i neki drugi sadržaji koji nisu realizovani na području DUP-a Dobrote, prije tri godine je usvojena izmjena i dopuna DUP-a Dobrote, tako da je počela realizacija ovog planskog dokumenta.

Po usvajanju DUP-a Škaljari, u maju 2008.godine, značajan dio usvojenog Plana je realizovan. S obzirom na veliko interesovanje koje vlada za individualnom i kolektivnom izgradnjom, ali i za nekim drugim sadržajima na području DUP-a Škaljari, usvojene su Izmjene i dopune GUP-a Kotor za područje Škaljara. Jako je važno naglasiti da je donijeta Odluka o pristupanju izradi UP poslovno-stambene zone Škaljari, a sve u cilju zadovoljenja potreba građana za poslovnim sadržajima.
Prema starom DUP-u Lastve Grbaljske, Radanovića i Bigove, koji su usvojeni u periodu 1980/83 godine uglavnom su predviđeni i realizovani individualni stambeni objekti sa oko 80% .
U julu mjesecu 2005.godine usvojeni su DUP Risna i Lastve Grbaljske, čija je realizacija započeta. Realizacija prema DUP Risna započeta je u sferi stambene izgradnje, kao i turistički kompleks »Banja«, a zbog povećanog interesovanja za stambenom izgradnjom, kao i za turističkim kompleksima, usvojena je izmjena i dopuna DUP-a Risan, tako da je počela realizacija i ovog planskog dokumenta. Prema DUP Lastve uglavnom se realizuju poslovni objekti – skladišta uz magistralni put Kotor-Budva i započeta realizacija stambenih objekata .
DUP-a Bigove je usvojen 2011.godine i počela je njegova realizacija.
Za postojeće Detaljne urbanističke planove Prčanja, Donji Orahovac i Dražin Vrt, iako su novijeg datuma mogu se iznijeti slične konstatacije kao i za prethodno nabrojane planove, to jest veći procenat realizacije individualne stambene izgradnje i turističih sadržaja, a zanemarljiva realizacija ostalih sadržaja.
Što se tiče realizacije DUP-a Radanovića, kako po pitanju izgradnje centralnih sadržaja, tako i po pitanju kolektivne stambene izgradnje, gdje je DUP-om predviđen administrativni centar, Dom zdravlja, sportski tereni, omladinsko naselje, kolektivno stanovanje, kao i veliki broj stambenih objekata, može se konstatovati da centralni sadržaji nisu realizovani, niti postoji interesovanje za iste, kao ni kolektivna stambena izgradnja, a predviđena stambena izgradnja realizovana je za cca 60% od predviđenih stambenih objekata. Treba napomenuti da je na navedenom području interesovanje za gradnju poslovnih objekata (skladišta, servisa, salona namještaja i automobila i sl.), kao i proizvodnih pogona uz magistralni put Kotor-Budva.
DUP Industrijska zona ostvaren je u procentu od cca 75%. S obzirom da je u proteklim godinama postojalo veliko interesovanje za izgradnju poslovno-proizvodnih objekata, na taj način stiču se uslovi da se DUP Industrijske zone privede namjeni. Važećim DUP-om Industrijske zone predviđeno je područje kao rezervna industrijska zona, te je za sledeći planski period predviđena izrada izmjena i dopuna DUP-a Industrijske zone u proširenom obuhvatu, međutim nije donijeta Odluka o pristupanju izradi plana za ovo područje.
Što se tiče područja Kavča, Kostanjice, Morinja, Stoliva i Vrmca, kao i planskih dokumenta za ova područja, njihova realizacija je je u toku, jer su usvojeni krajem 2008., tj u 2009.godini i 2010.godini.

U prvoj polovini 2010.god. usvojene su na Skupštini Odluka o donošenju DUP Stoliva, Odluka o donošenju izmjenu i dopunu PPO-a za područje Grblja, kao i Odluka o donošenju LSL Grbalj 1 i Odluka o donošenju LSL Grbalj 2.

2011.godine su usvojeni na Skupštini slijedeći planovi: Izmjena GUP-a Škaljari , DUP Bigova, Izmjena i dopuna DUP-a Risan.

2012.godine su usvojeni: UP Perast, DUP Radanovići, i izmjena i dopuna DUP Orahovac i Dražin vrt.

2013.godine je usvojena izmjena i dopuna DUP-a Dobrote.

2014.godine je usvojen DUP Platamuni-Trsteno.

2015.godine su usvojeni DUP Prčanj i LSL Glavati-Prčanj.

Realizacija Programa uređenja prostora

- donijeti planski dokumenti:

1. PROSTORNI PLAN OPŠTINE KOTOR
("Sl.list SRCG" -OPŠTINSKI PROPISI 19/87);
Površina zahvata: 33.500 ha ;
Obrađivač: Institut za urbanizam Republike Hrvatske – Zagreb

2. IZMJENA PROSTORNOG PLANA OPŠTINE KOTOR
("Sl.list RCG" - OPŠTINSKI PROPISI br.26/95);
Obrađivač izmjena: CEP Beograd

3. IZMJENA PROSTORNOG PLANA OPŠTINE KOTOR
("Sl.list RCG" - OPŠTINSKI PROPISI br. 36 /06) **/Platamuni-Trsteno/**
Obrađivač izmjena: CEP Beograd

4. IZMJENA PROSTORNOG PLANA OPŠTINE KOTOR
("Sl.list CG" - OPŠTINSKI PROPISI br. 06 /08) **/Vrmac/**
Površina zahvata:cca 50 ha
Obrađivač izmjena: Urbanprojekt Čačak

5. IZMJENA PROSTORNOG PLANA OPŠTINE KOTOR
("Sl.list CG" - OPŠTINSKI PROPISI br. 4/09 i 37/13) **/Vranovići-Pobrđe/**
Površina zahvata:13.4 ha
Obrađivač izmjena: MonteCEP Kotor

6. IZMJENA PROSTORNOG PLANA OPŠTINE KOTOR ZA PODRUČJE GRBLJA
("Sl.list CG" - OPŠTINSKI PROPISI br.14/10)
Površina zahvata:1244 ha
Obrađivač AG Infoplan Nikšić

7. GENERALNI URBANISTIČKI PLAN KOTORA
("Sl.list SRCG" -OPŠTINSKI PROPISI 19/87)
Površina zahvata: gradsko područje 405 ha širi zahvat 1800 ha
Obrađivač: Institut za urbanizam Republike Hrvatske – Zagreb

8. IZMJENA GENERALNOG URBANISTIČKOG PLANA
("Sl.list RCG" - OPŠTINSKI PROPISI br.25/98)
Obrađivač izmjena: CEP Beograd

9. IZMJENA I DOPUNA GUP-A KOTOR ZA PODRUČJE DOBROTE
("Sl.list CG"- OPŠTINSKI PROPISI br.24/11)
Površina zahvata: cca 200 ha.
Obrađivač: AG Infoplan Nikšić

10. IZMJENA I DOPUNA GUP-A KOTOR ZA PODRUČJE ŠKALJARA
("Sl.list CG"- OPŠTINSKI PROPISI br.37/10 i 41/15)
Površina zahvata: - cca 120 ha.
Obrađivač: AG Infoplan Nikšić

11. DETALJNI URBANISTIČKI PLAN DOBROTE
("Sl.list SRCG" - OPŠTINSKI PROPISI 13/89 izmjena 1999.g.)
Površina zahvata: 171,25 ha
izmjena i dopuna DUP-a Dobrote ("Sl list RCG"- OPŠTINSKI PROPISI br.01/08)
Obrađivač izmjena: CEP Beograd
izmjena i dopuna DUP-a Dobrote ("Sl list CG"- OPŠTINSKI PROPISI br.23/13)
Površina zahvata: cca 200 ha
Obrađivač izmjena: AG Infoplan Nikšić

12. DETALJNI URBANISTIČKI PLAN ŠKALJARA
("Sl.list SRCG" - OPŠTINSKI PROPISI 19/89 i izmjena 27/2000)
Površina zahvata: 53,24 ha
izmjena i dopuna DUP-a Škaljari ("Sl.list CG"- OPŠTINSKI PROPISI br.17/08)
Obrađivač izmjena: CEP Beograd

13. URBANISTIČKI PROJEKAT STARI GRAD KOTOR
("Sl.list SRCG" - OPŠTINSKI PROPISI 19/84 i izmjena 23/02)
Površina zahvata: 6,75 ha
Obrađivač:R.O. Obnova(R.J. za studije i projektovanje)

14. DETALJNI URBANISTIČKI PLAN MUO
("Sl.list SRCG" - OPŠTINSKI PROPISI 3/92)
Površina zahvata: 31,0 ha
Obrađivač:Arhitektonski projektni zavod inženjering-atelier A-tri doo

15. DETALJNI URBANISTIČKI PLAN STOLIV
("Sl.list CG" - OPŠTINSKI PROPISI br.26/10 i 37/13)
Površina zahvata: 130 ha
Obrađivač Montenegroprojekt Podgorica

16. URBANISTIČKI PLAN NASELJA DONJI ORAHOVAC I DRAŽIN VRT (DUP)
("Sl.list SRCG" - OPŠTINSKI PROPISI 25/98)
Površina zahvata: 60 ha
Obrađivač: Zavod za projektovanje i urbanizam Herceg Novi

IZMJENA I DOPUNA DUP ORAHOVAC I DRAŽIN VRT
(„Sl.list CG – opštinski propisi“, br.27/12)
Površina zahvata: - cca 120 ha.
Obrađivač: AG Infoplan Nikšić

17. DETALJNI URBANISTIČKI PLAN RISNA
("Sl.list RCG" - OPŠTINSKI PROPISI br.27/05)
Površina zahvata: 180 ha
Obrađivač: Zavod za projektovanje i urbanizam Herceg Novi
IZMJENA I DOPUNA DUP-A RISAN
(„Sl.list RCG – opštinski propisi“, br.38/11)
Površina zahvata: - cca 120 ha.
Obrađivač: Montenegroprojekt Podgorica

18. PLAN UREĐENJA NASELJA STRP-LIPCI (DUP)
("Sl.list SRCG"-OPŠTINSKI PROPISI br.22/91)
Površina zahvata Strp: 4,78 ha
Površina zahvata Lipci : 12,88 ha
Obrađivač: Zavod za projektovanje i urbanizam Herceg Novi

19. DETALJNI URBANISTIČKI PLAN MORINJA
("Sl.list CG"- OPŠTINSKI PROPISI 4/09 i 37/13),
Površina zahvata: cca 60 ha
Obrađivač AG Infoplan Nikšić

20. DUP KOSTANJICA
("Sl.list CG" - OPŠTINSKI PROPISI br.29/09 i 37/13)
Površina zahvata: cca 34 ha
Obrađivač Montenegroprojekt Podgorica

21. DETALJNI URBANISTIČKI PLAN INDUSTRIJSKE ZONE
("Sl.list RCG"- OPŠTINSKI PROPISI br.6/1980)
Površina zahvata: 117 ha
Obrađivač:CEP (dist. centar KO BOKA)

22. DETALJNI URBANISTIČKI PLAN RADANOVIĆA
(„Sl.list CG – opštinski propisi“, br.17/12)
Površina zahvata: - cca 120 ha.
Obrađivač: Montenegroprojekt Podgorica

23. DETALJNI URBANISTIČKI PLAN BIGOVE
(„Sl.list CG – opštinski propisi“, br.35/11)
Površina zahvata: - cca 120 ha.
Obrađivač: AG Infoplan Nikšić

24. DETALJNI URBANISTIČKI PLAN LASTVE GRBALJSKE
("Sl.list RCG"- OPŠTINSKI PROPISI br.27/05)
Površina zahvata : 100 ha
Obrađivač: Zavod za projektovanje i urbanizam Herceg Novi

25. DETALJNI URBANISTIČKI PLAN KAVČA
("Sl.list CG"- OPŠTINSKI PROPISI br.4/09 i 37/13)
Površina zahvata: 170 ha
Obrađivač Montenegroprojekt Podgorica

26. LOKALNA STUDIJA LOKACIJE ZA PODRUČJE U OBUHVATU BAŠTE KAFANE »DOJMI«
("Sl.list CG"- OPŠTINSKI PROPISI br.6/09 i 37/13)
Površina zahvata: cca 0.3 ha
Obrađivač MonteCEP Kotor

27. LOKALNA STUDIJA LOKACIJE VRANOVIĆI-POBRĐE
("Sl.list CG"- OPŠTINSKI PROPISI br.4/09 i 37/13)
Površina zahvata: 13.4 ha

Obrađivač MonteCEP Kotor

28. LOKALNA STUDIJA LOKACIJE VRMAC
("Sl.list CG"- OPŠTINSKI PROPISI br.15/09 i 37/13)
Površina zahvata:cca 57 ha
Obrađivač Montenegroprojekt Podgorica

29. LOKALNA STUDIJA LOKACIJE GRBALJ 1
("Sl.list CG"- OPŠTINSKI PROPISI br.14/10 i 37/13)
Površina zahvata: 562 ha
Obrađivač AG Infoplan Nikšić

30. LOKALNA STUDIJA LOKACIJE GRBALJ 2
("Sl.list CG"- OPŠTINSKI PROPISI br.14/10 i 37/13)
Površina zahvata: 362 ha
Obrađivač AG Infoplan Nikšić
31. UP PERAST
(„Sl.list CG – opštinski propisi“, br.3/12)
Površina zahvata: - cca 17 ha.
Obrađivač: MonteCEP Kotor

32. DETALJNI URBANISTIČKI PLAN PLATAMUNI-TRSTENO
("Sl.list RCG"-OPŠTINSKI PROPISI br.24/14)
Plan je istekao
Površina zahvata: 107 ha
Obrađivač : MonteCEP Kotor

33. DETALJNI URBANISTIČKI PLAN PRČANJ
("Sl.list CG"- OPŠTINSKI PROPISI br. 30/15)
Površina zahvata: 95 ha
Obrađivač AG Infoplan Nikšić

34. LOKALNA STUDIJA LOKACIJE GLAVATI-PRČANJ
("Sl.list CG"- OPŠTINSKI PROPISI br.30/15)
Površina zahvata: 24 ha
Obrađivač AG Infoplan Nikšić

- Učešće javnosti pri izradi planskih dokumenata

Za proceduru izrade planskih dokumenata, vezan je i Program održavanja javnih rasprava. Kako je po Zakonu bio predviđen rok od 15 dana za održavanje javne rasprave, on se u potpunosti poštovao, s tim što je bilo uobičajeno da se produži javna rasprava.
U Kotoru je javnost veoma zainteresovana za izradu planskih dokumenata, te je veliki broj prisutnih na javnim raspravama, kao i broj primjedbi koje daju. Uglavnom se primjedbe odnose na pojedinačne zahtjeve za urbanizaciju, a mnogo manje ima suštinskih primjedbi.

- Finansiranje izrade

Finansijska sredstva za izradu planskih dokumenata i pripremnih poslova na izradi i donošenju istih, obezbjedjuju se iz budžeta Opštine Kotor. Finansiranja iz sredstava

zainteresovanih korisnika prostora je obezbjeđeno za dva planska dokumenta i to za DUP Nerin i izmjenu i dopunu DUP-a Morinj.

- Uređivanje građevinskog zemljišta

Za uređenje građevinskog zemljišta, zadužena je Direkcija za uređenje i izgradnju Kotora Opštine Kotor.

1.Realizacija Programa uređjenja prostora za 2017. godinu
Još nam nisu dostavljeni podaci.

- Nezavršene obaveze

U postupku izrade planskih dokumenata, pojavio se problem sa kojim se do sada nismo susretali, a odnosi se na problematiku oko nadležnosti i kontrole same izrade planskih dokumenata, odnosno njihove usklađenosti sa Zakonom, Pravilnikom, Programskim zadatkom i PPO-om, jer različiti obrađivači različito tumače i primjenjuju propise, a to onda dovodi do toga da se planski dokumenti više puta vraćaju na doradu i ispravku.

Dokumentacija čija je izrada započeta u prethodnom periodu

1. izrada PUP-a Kotor
U toku je izrada Nacrta Plana.
Obuhvat plana - 33500 ha.
Obrađivač : AG Infoplan Nikšić
Izrada Nacrta planskog dokumenta kasni iz razloga što je Uprava za zaštitu kulturnih dobara propisala izradu Studiju zaštite kulturnih dobara, a Uprava, kao nosilac izrade Studije istu još nije dostavila nosiocu izrade pripremnih poslova.

2. izmjena i dopuna GUP-a Kotor za područje Mula
Plan je više puta korigovan i dostavljan na saglasnosti Upravi za zaštitu kulturnih dobara i Ministarstvu kulture, sporta i medija. Utvrđeni Predlog Plana je dostavljen Ministarstvu održivog razvoja i turizma na saglasnost, ali saglasnost nije dobijena. U obrazloženju takve odluke nadležnog Ministarstva stoji:« Imajući u vidu da je u toku izrada PUP-a Opštine Kotor i PPPN za Morsko dobro, sa planerskog aspekta je neprihvatljivo da se kroz parcijalna rješenja mijenja koncept postojećeg plana (GUP-a za područje Mula), ne vodeći računa o posledicama na ukupnu urbanu strukturu i pravcima širenja zona za gradnju kako će biti definisano pomenutim planovima«.
Obuhvat plana - cca 34 ha.
Obrađivač: AG Infoplan Nikšić

3. izmjena i dopuna PPO Kotor za područje Kostanjica-Verige
Završena javna rasprava, Plan je na saglasnosti u regionalnom Zavodu za zaštitu spomenika kulture, Ministarstvu kulture, sporta i medija, kao i Ministarstvu turizma i zaštite životne sredine. Predlog Ministarstva kulture da Odluku o pristupanju izradi stavimo van snage.
Obuhvat plana - cca 10 ha.
Obrađivač: Montenegroprojekt Podgorica.

4. izrada LSL za područje Kostanjica-Verige
Završena javna rasprava, Plan je na saglasnosti u regionalnom Zavodu za zaštitu spomenika kulture, Ministarstvu kulture, sporta i medija, kao i Ministarstvu turizma i zaštite životne sredine. Predlog Ministarstva kulture da Odluku o pristupanju izradi stavimo van snage.
Obuhvat plana - cca 10 ha.
Obrađivač: Montenegroprojekt Podgorica.

5. izrada UP poslovno-stambene zone Škaljari
Na Predlog Plana je dobijena saglasnost Ministarstva održivog razvoja i turizma, te Plan treba da se usvoji na Skupštini Opštine Kotor. Obuhvat plana - cca 8 ha.
Obrađivač: MonteCEP Kotor.

6. izrada DUP-a Nerin
Na Predlog Plana je dobijena saglasnost Ministarstva održivog razvoja i turizma, te Plan treba da se usvoji na Skupštini Opštine Kotor.Obuhvat plana - cca 90 ha
Obrađivač: CAU Podgorica.

8. izrada izmjena i dopuna DUP-a Morinj
U toku je izrada Predloga Plana.
Obuhvat plana - 20517 m2
Obrađivač: Montenegroprojekt Podgorica.

U izradi urbanističke planske dokumentacije, prioriteti su dati započetim postupcima, odnosno planovima čija je izrada u toku.Poseban prioritet daje se Prostorno-urbanističkom planu (PUP-u) opštine Kotor.
Dinamika donošenja planske dokumentacije u Programu je data kvartalno, sa napomenom da u izradi planske dokumentacije učestvuje više subjekata na čije ažuriranje ne može uticati lokalna uprava, tako da se ista mora smatrati orjentacionom.
Dinamika izrade PUP-a Kotor uskladiće se sa dinamikom izrade Prostornog plana posebne namjene za obalno područje Crne Gore, kao i izradom Studije zaštite kulturnih dobara, koju će kao obavezu dostaviti Uprava za zaštitu kulturnih dobara kao obrađivač. Zakonska procedura izrade planske dokumentacije podrazumjeva Mišljenja javnih preduzeća i nadležnih Ministarstava, koja u velikoj mjeri usporavaju postupak izrade planova, a samim tim prolongiraju predviđene rokove za izradu planske dokumentacije.

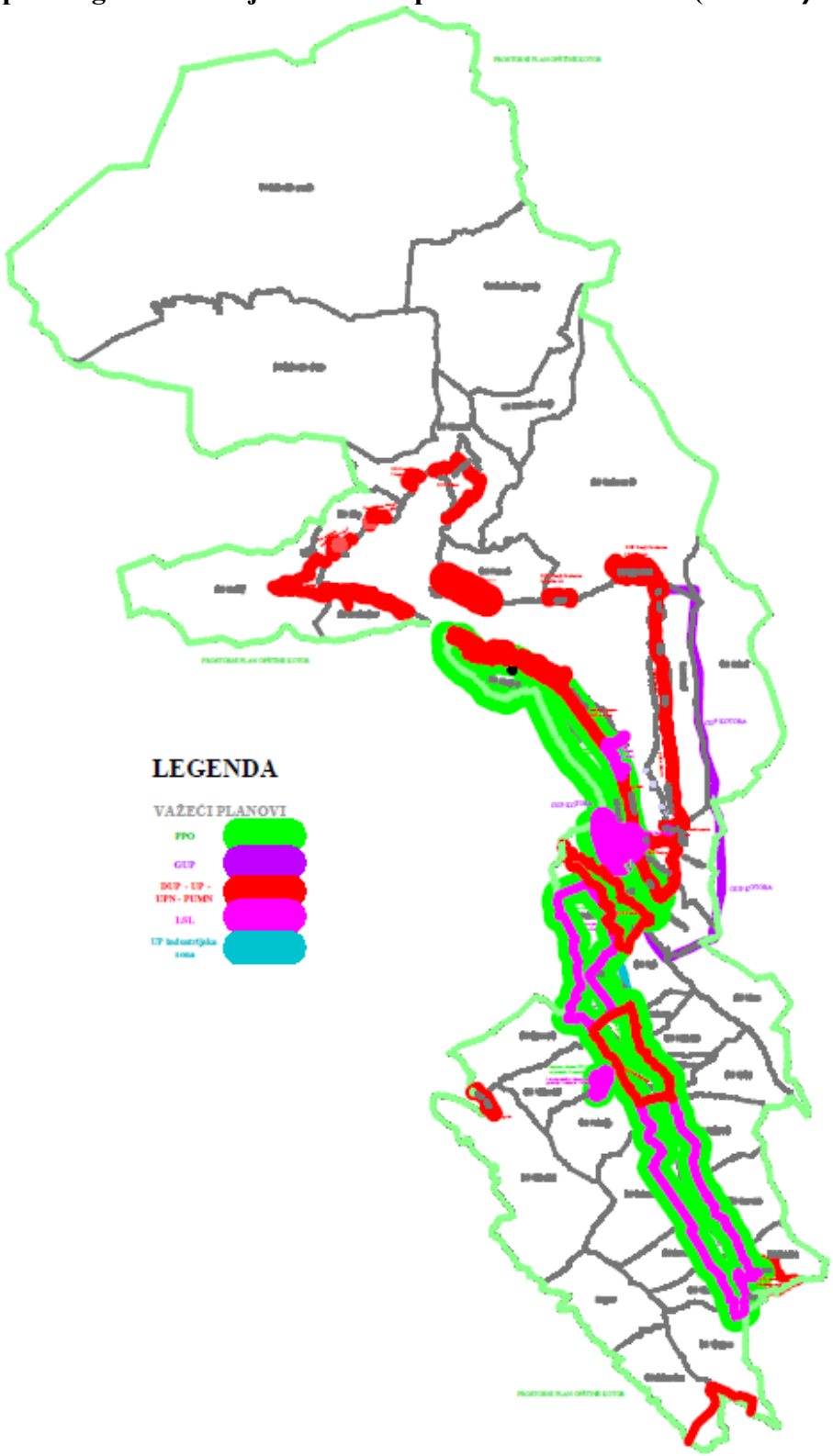
- Lokalni planski dokumenti donijeti od strane Vlade

- Državna studija lokacije za sektor 16
- Državna studija lokacije za sektor 15
- Lokalna studija lokacije Rt Trašte
- Državna studija lokacije za sektor 38 Bigova
- Izmjene i dopune Državne studije lokacije Sektor 38 - Bigova i Izmjene i dopune Lokalne studije lokacije Trašte
- Prostorni plan posebne namjene za Nacionalni park Lovćen
- U toku je izrada izmjena i dopuna Državne studije lokacije Sektor 16, kao i izrada Državne Studije lokacije Sektor 10 – Spila – Risan – Rt Banja.

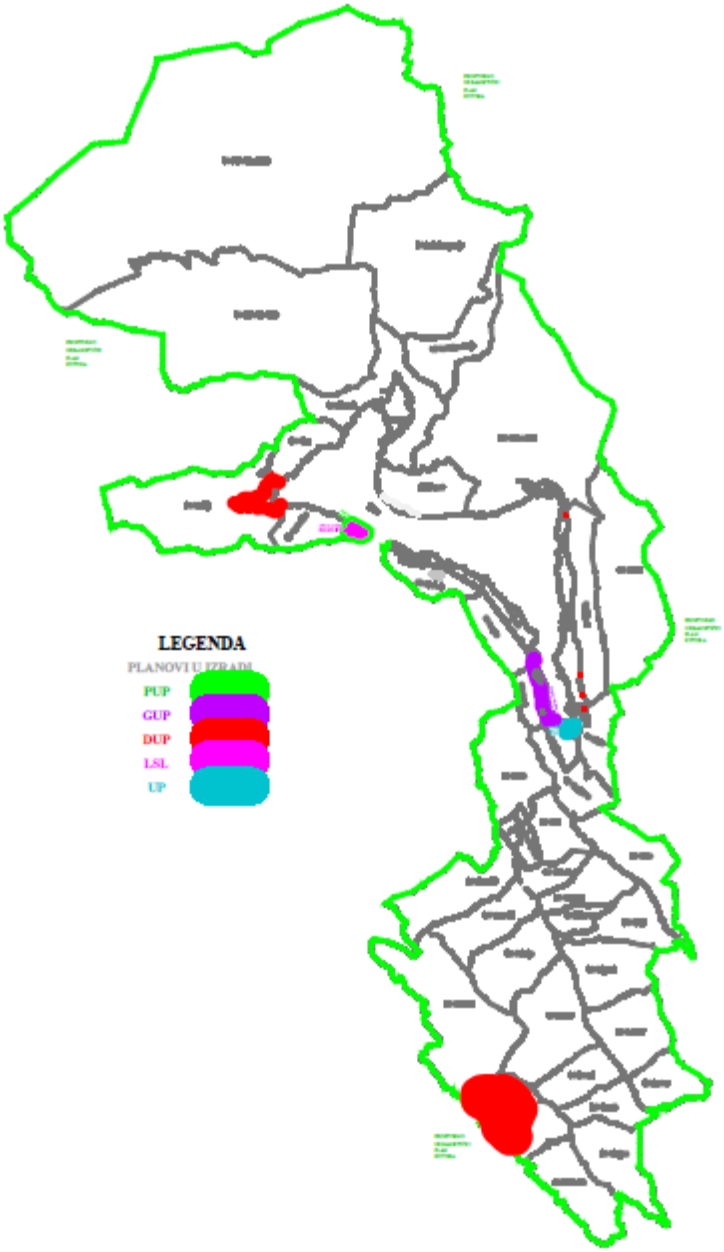
- Dokumentaciona osnova, sa posebnim osvrtom na aktivnosti izrade baznih studija i istraživanja

Za potrebe izrade PUP-a Kotora, uglavnom su urađene bazne studije. Još uvijek od Uprave za zaštitu kulturnih dobara kao obrađivača nismo dobili Studiju zaštite kulturnih dobara, koja je uslov za izradu Nacrta PUP-a.

a) grafički prikaz granica donijetih/važećih planskih dokumenata (1:10000)

b)grafički prikaz granica planskih dokumenata koji su u fazi izrade(1:10000)

2.2. Osnov korišćenja zemljišta (svojina, korišćenje, zakup)

Ovaj organ ne raspolaže sa kompletnim informacijama po navedenom.
Upis u katastru nepokretnosti nije usklađen sa odredbama Zakona o državnoj imovini. Naime, pomenuti Zakon definiše državnu imovinu kojom raspolaže država i imovinu kojom raspolaže opština pri čemu je jedan od uslova raspolaganja u korist države ili opštine to da li

je zemljište obuhvaćeno GUP-om, DUP-om, UP ili LSL koji su donijeti prije stupanja na snagu Zakona.
Takođe je važno napomenuti da još uvijek nije izvršen popis opštinske imovine (popisani su sada samo objekti), a za kvalitetan popis neophodno je izvršiti gore pomenuto razgraničenje sa imovinom kojom raspolaže Država. Upisi u listovima nepokretnosti u nizu slučajeva nisu u skladu sa zemljišnoknjižnim stanjem (vlasništvom opštine po osnovu upisa u zemljišne knjige po starom premjeru) tako da se dešava da je opština upisana kao nosilac prava bez tereta i ograničenja, a u konkretnom slučaju ne radi se uopšte ili ne u cjelosti o imovini opštine. Isto tako vjerovatnoća je da je dio opštinske imovine „ostao“ u tzv.listama nepoznatih vlasnika, odnosno da je ista upisana na korist opštine, ali sa teretom zabrane otuđenja i opterećenja.

2.3. Poljoprivredne površine, šumske površine, vodne površine, ostale prirodne površine, površine infrastrkture, površine za specijalne namjene, koncesiona područja, eksploataciona polja i dr. – pregled

Na osnovu podataka Zavoda za statistiku Crne Gore, u Kotoru je na kraju 2008 godine registrovano 1479 jedinica koje se bave određenom djelatnošću, što je detaljnije prikazano u narednoj tabeli:

Jedinice razvrstavanja prema sektoru djelatnosti i sjedištu (stanje 31.12.2008.) u opštini Kotor

Poljoprivreda, šumarstvo i vodoprivreda	9
Ribarstvo	9
Vađenje ruda i kamena	4
Prerađivačka industrija	59
Proizvodnja el. energije, gasa i vode	2
Građevinarstvo	110
Trgovina na veliko i malo, opravka motornih vozila	388
Hoteli i restorani	95
Saobraćaj, skladištenje i veze	91
Finansijsko posredovanje	4
Aktivnosti u vezi sa nekretninama, iznajmljivanje	360
Državna zuprava i socijalno osiguranje	16
Obrazovanje	14
Zdravstveni i socijalni rad	32
Ostale komunalne, društvene i lične usluge	284
Eksteritorijalne organizacije i tela	2
UKUPNO	1479

- Trgovina
Trgovina oslikava sve karakteristike socioekonomskog okruženja. Porodični biznis i mala preduzeća sa sezonskim naglaskom na rad su prepoznatljiva karakteristika najvećeg broja preduzeća. Prema registru Sekretarijata za privredu i finansije Opštine Kotor registrovano je: 148 STR (Samostalnih trgovinskih i ugostiteljskih radnji), 88 Zanata i 63 Trgovine na malo za period 2005. godine. Od velikih kompanija u trgovinskoj djelatnosti nametnuo se AD „Napredak“ Kotor sa 120 zaposlenih, kao i DOO „EXPO“ Kotor sa 105 zaposlenih.
Osnovna aktuelna obilježja trgovine su:

- usitnjenost preduzeća i objekata;
- visoki troškovi poslovanja i neadekvatan menadžment;
- visoka nelikvidnost i nedostatak obrtnih sredstava;
- neregularni tržišni uslovi, posebno prisutnost sivog tržišta;

- opšta privredna nelikvidnost i nizak nivo standarda, koji se direktno odražavaju na trgovinu.

Analiza trgovinskog sektora u Crnoj Gori ukazuje da slobodna trgovina predstavlja jedan od osnovnih preduslova za dalji razvoj ekonomije. Sve protekcionističke mjere (carine, kontigenti, zabrane uvoza) direktno utiču na ekonomski razvoj. Visoke carinske stope dovode do povećanja cijene izvoznih proizvoda, odnosno nekonkurentnosti crnogorskih proizvoda, pa je budućnost crnogorske trgovine prepoznat u aktiviranju slobodnih - bescarinskih zona. sastoji se iz dva dijela. Slobodna zona Kotor je prepoznata kao Privredna zona, koja zahvata oko 20.000 m2, locirana je na slobodnom prostoru u Grbaljskom polju sa izvanrednim saobraćajnim mogućnostima, prostorom za širenje (proizvodnja, obrada, dorada, sortiranje robe) i komplementarnim već izgrađenim industrijskim kapacitetima.

- Šumarstvo

Na teritoriji Opštine Kotor, od 335km2, 191.6km2 je pod šumama što čini 57.2 % ukupne teritorije, od toga cca 43km2 (12.8 %) čine ekonomske šume, dok ostatak od 191.6km2 predstavljaju zaštitne šume (44.5%). Od kvalitetnih šuma, zastupljene su četinarske šume munike na višim kotama Orjena (3.6km2, odnosno cca 2% ukupne šumske površine), zatim u pojasu nadmorske visine 1000 . 1500m zastupljene su gorske listopadne šume bukve (36.17km2, odnosno 16.5% od ukupne povš.ine pod šumama), koje ujedno predstavljaju ekonomske šume, dok je na nešto nižim kotama 500 - 1000mnm zastupljen pojas brdskih šuma medunca i crnog graba (11.64km2, tj. 6% od ukupne površine pod šumama). U nižem priobalnom pojasu sreću se submediteranske šume hrasta medunca i bijelog graba sa lovorom i to u zaleđini naselja zaliva (pojas Ljute, djelimično iznad Risna i Morinja), a prisutan je i hrast Sladun na visinama 250 . 500 mnm i to: na padinama Vrmca, u pojasu Gornjeg Morinja, podnožju Lovćena (Gornji Grbalj) i iznad Dragalja.

Specifičnost zaliva svakako predstavljaju šume kestena sa lovorom koje se javljaju na lokacijama iznad Kostanjice i Strpa i kod Gornjeg Stoliva kao i zajednice divljeg oleandera u Risanskom zalivu, dok je specifičnost na rtovima Žukovica, Trašte i uvale Trsteno zajednica crnike. Ostale površine pod šumama čine degradacioni stadijumi šuma, odnosno garige (u Grbaljskom polju i Donjem Grblju) i listopadne šikare u podnožju Vrmca (ka zalivu), u podnožju Lovćena (Gornji Grbalj) na višim kotama Donjeg Grblja i planinskom pojasu zaliva.

Od ekonomski eksploatisanih vrsta, na području Opštine Kotor su zastupljene samo listopadne bukove šume, koje ne predstavljaju značajan sirovinski potencijal opštine, što je vidljivo iz strukture posječene drvne mase koja se koristi isključivo za ogrijev. Dakle, relativno je siromašan šumski fond koji se koristi u komercijalne svrhe, iako u pojasu Gornjeg Orahovca i Krivošija postoje pedološki pogodna tla na kojima bi se pošumljavanjem mogle podići šume sa godišnjim prirastom iznad 5m3/ha. Najnepogodnija tla za pošumljavanje su plitke crnice na vapnencu, a pogodne su dublje crnice, rendzine i smješa tla na vapnencu.

- Poljoprivreda

U ranijim baznim dokumentima o razvoju poljoprivrede i drugim strateškim dokumentima, poljoprivreda, zajedno sa turizmom, stavljana je u prioritetne pravce razvoja. Ipak, poljoprivreda je zadržala glavne osobine tradicionalnog niskoproduktivnog sektora. Imajući u vidu da je zemljište jedan od najvažnijih i najosetljivijih prirodnih resursa i da je visokokvalitetno poljoprivredno tlo jako deficitarno na teritoriji opštine, neophodno je njegovo očuvanje za primarnu namjenu.

Iako je poljoprivreda tradicionalna djelatnost ruralnog stanovništva Kotora, sadašnja struktura je znatno izmijenjena. Od ukupnog broja stanovnika, samo se 0,6% bavi poljoprivrednom proizvodnjom kao primarnom djelatnošću, dok za većinu domaćinstava seoskih područja poljoprivreda predstavlja samo dopunski izvor prihoda. Većina gazdinstava ima manje od 3 ha zemlje (prosjek za cjelo područje Kotorske opštine je 0,6ha po poljoprivrednom gazdinstvu), a znatno je manja zastupljenost većih gazdinstava (od 1,0 – 20,0 ha), pa sadašnja struktura ne omogućava rentabilnu proizvodnju koja podrazumijeva veće zemljišne posjede i samim tim primjenu savremenih agrotehničkih i drugih mjera. S obzirom da rentabilnost proizvodnje raste sa povećanjem površine gazdinstva, onda se može zaključiti da je sadašnja struktura ograničavajući faktor u korišćenju poljoprivrednog zemljišta. Čak i među onima koji imaju nešto više zemljišta, malo je vitalnih i tržišno usmjerenih gazdinstava koja bi se u sadašnjim okolnostima mogla ravnopravno nositi sa uvoznom konkurencijom.

Tokom poslednje decenije stanje u ovoj oblasti se još više pogoršalo o čemu govori: sukcesivno smanjivanje obradivog zemljišta, uglavnom uslijed širenja divlje gradnje, preovlađivanje negativnih trendova u poljoprivrednoj proizvodnji, primjetna zapuštenost znatnog dijela njiva, voćnjaka, vinograda i seoskih dvorišta i gotovo patološko okretanje mlađih članova poljoprivrednih domaćinstava od obrađivanja zemlje i obavljanja drugih poslova na gazdinstvu. Stočarstvo je u konstantnom padu, tj, uzgoj stoke u zaseocima se zasniva isključivo na zadovoljenju sopstvenih potreba.

Sadašnja struktura poljoprivrednog zemljišta na planom obuhvaćenom području je jako nepovoljna. I pored ograničenosti ovog resursa, izraženo je njegovo stalno smanjenje, a procesi koji imaju stalnu tendenciju rasta (izgradnja naselja, saobraćajnica i ostale infrastrukture) izazivaju trajni gubitak najkvalitetnijeg i najproduktivnijeg dijela poljoprivrednog zemljišta. Najočigledniji primjer navedenog je Grbaljsko polje, gdje je prolaskom magistrale kroz najkvalitetnije poljoprivredno zemljište stvoren uslov za spontanu izgradnju naselja koja se i dalje šire izazivajući trajni gubitak ovog neobnovljivog resursa.

U poljoprivrednoj proizvodnji, preovladava proizvodnja agruma, ranog povrća, maslina, ljekovitog bilja i sadnog materijala suptropskih kultura, kao i plastenička proizvodnja, a u poslednje vrijeme se stimuliše proizvodnja i prerada mediteranskih kultura. Ipak, negativan trend smanjenja površina oranica i bašta je i dalje u toku. Uočljivo je povećanje učešća zapuštenog i neobrađenog zemljišta. Konstantno je pretvaranje oranica u livade, a livada u pašnjake, kao i prenamjena poljoprivrednog zemljišta u zemljište namijenjeno, npr. stambenoj izgradnji, naročino nakon povratka zemljišta bivšim vlasnicima. Kroz prenamjenu se dovodi do trajnog gubitka poljoprivrednog zemljišta, što ima negativan uticaj kako na biodiverzitet, i usluge ekosistema (erozija, spiranje tla, zagađenje), tako i na samu poljoprivredu.

Od obradivih površina na teritoriji opštine Kotor, na oranice i bašte otpada oko 23%, voćnjake i vinograde 25%, livade 51%. Ako se tome doda činjenica dapašnjaci čine 52% ukupnog poljoprivrednog zemljišta, sasvim je uočljiva zanemarljiva uloga poljoprivrede u sadašnjoj orijentaciji stanovnika Kotorske opštine. Od 669 ha oraničnih površina, zadnjih godina je zasijano samo 158ha, što čini 23.6%. Evidentno je zaostajanje i kada je u pitanju proizvodnja grožđa, maslina i agruma, kako po pitanju smanjenja broja rodnih stabala, tako i u pogledu prinosa. Osim toga, jedan od osnovnih nedostataka je činjenica da je zapostavljeno zadružno djelovanje, a neoganizovanost zadružnog djelovanja ogleda se u nedostatku otkupnih stanica, čime je otežan plasman proizvoda, pa poljoprivrednu proizvodnju čini nepouzdanom. Skladištenje i čuvanje, kao ni prerada poljoprivrednih proizvoda nije razvijena, tačnije radi se uglavnom o manjim pojedinačnim kapacitetima, a broj i kapaciteti hladnjača su veoma ograničeni.

- Industrija, ekspoatacija i promet nafte i gasa, eksploatacija mineralnih sirovina

Glavna karakteristika privrede Crne Gore je visoka uvozno-izvozna zavisnost i nizak nivo pokrivenosti uvoza izvozom, što je sve posjledica niske konkurentnosti domaće proizvodnje i realnog rasta uvoza, što je podstaknuto povećanjem kupovne moći stanovniištva i povećanom investicionom potrošnjom. Postojeća industrija uglavnom se zasniva na postojećim resursima i najveće učešće ima rudarsko-energetskometalurški reprolanac čija preduzeća i proizvodi ne predstavljaju ciljnu grupu prema kojoj će biti usmjerene osnovne aktivnosti. Činjenica je da postojeći resursi daju osnovu za mnogo razvijeniju prerađivačku industriju od postojeće.

Intezivniji razvoj industrije započeo je u basenu Boke Kotorske posle 1950. Godine, kada počinju da se razvijaju delatnosti vezane za more kao i druge industrijske zone (tekstil, metalna, hemijska…). Razvoj turizma i pomorske privrede učinio je da industrija izgubi vodeću ulogu ali ne i svoje značajno mesto u privrednom životu. Industrijski kapaciteti opštine Kotor zauzimali su uzani priobalni pojas užeg reona grada Kotora što u vreme dok je industija imala karakter manufakturne proizvodnje nije predstavljalo problem. Međutim, postepenim prerastanjem u savremenu industriju koja je zahtjevala angažovanje značajnog prostora, dobru saobraćajnu povezanost, upotrebu velikih količina tehnoloških i procesnih voda, i sl., postojeća lokacija industrije je postala kočnica sopstvenog razvoja. Sagledavajući problem, kao i budući razvoj turizma na području opštine nadležni organi su odlučili da se izvrši preseljenje industrijskih kapaciteta sa tadašnjih lokacija u posebnu industrijsku zonu.

Generalnim urbanističkim planom Boke Kotorske, rađenim u okviru Prostornog plana Južnog Jadrana, određeno je da se industrijska zona locira na području između Kotora i Tivta – u Grbaljskom polju, i to iz sledećih razloga: izuzetan regionalni položaj u trouglu između Kotora (cca 8km), Tivta (cca 6km) i Budve (cca 16km); povoljne ruže vetrova u odnosu na turističke zone; razvijena putna mreža i blizina aerodrome. Ipak, potencijal industrijske zone je nedovoljno iskorišćen. U neposrednoj blizini industrijske zone i duž jadranske magistrale posljednjih godina je izražen trend neplanskog širenja zona namijenjenih proizvodnji i poslovanju. Uglavnom se radi o manjim kapacitetima, ali je njihov položaj (direktan kontakt sa stambenim zonama, nepostojanje zelene "tampon" zone), kao i funkcionalna povezanost, neadekvatni. Osim toga, struktura kotorske industrije je nepovoljna i sa aspekta uticaja na životnu sredinu (zagađenje tla i nedovoljan tretman industrijskih otpadnih voda), zastarjela tehnologija i oprema, niska efikasnost, dominacija energetski intenzivnih potrošača i dr. stepen konkurentske sposobnosti industrije je izuzetno nizak, a nedostaje i investiranje u modernizaciju proizvodnje. Potrebno je zoniranje prizvodnih kapaciteta, formiranje cjelina koje su komplementarne i uskađene tako da se dobije zatvoreni krug: proizvodnja – otkup - prerada - pakovanje - prodaja. Veliki potencijal prepoznat je i u formiranju slobodnih carinskih – trgovinskih zona, čime bi se eliminisale prepreke svih vrsta vezane za nesmetanu razmjenu roba, uključujući prije svega niske carine (i njihovo potpuno eliminisanje).

Trenutno na području Opštine Kotor funkcioniše samo "Industrija ležaja Kotor"- Daido metal - proizvodnja kliznih ležajeva, upornih prstenova i čaura za motorna vozila.

- Eksploatacija i promet nafte i gasa

Od 1973. godine «Jugopetrol« je bio nosilac koncesionog prava za istraživanje i promet nafte i gasa na kopnu i podmorju Crne Gore. Istraživanja koja su sprovedena ukazuju na naftno-gasnu potencijalnost područja. Međutim, do sad nijesu otkrivene komercijalne količine naftnih derivata zbog nedovoljnog obima izvedenih seizmičkih radova i istražnih bušotina. Ukoliko bi se na području Crne Gore pronašle značajnije količine ovog resursa, to bi značajno promjenilo razvojnu orijentaciju privrednog razvoja primorja, obzirom da se radi o visoko akumulativnoj grani. Za sad se naftni derivati za potrebe Crne Gore uvoze iz inostranstva. Način dopremanja robe do petrolejskih instalacija u Baru je pomorskim putem,

a razvoz naftnih derivate od instalacija do maloprodajnih objekata vrši se drumskim putem, pomoću autocistjerni.

-Mineralni resursi

Dugogodišnjim geološkim istraživanjima kopna i podmorja crnogorskog primorja otkrivene su brojne pojave i ležišta mineralnih sirovina. Na području opštine eksploatiše se samo tehnički građevinski kamen, iako su procijenjeni potencijali daleko veći. Značajna su nalazišta nafte i gasa u podmorju, međutim do sada nisu otkrivene komercijalne količine nafte, nasuprot dugogodišnjoj eksploataciji nafte u susjednoj Albaniji. Konstantovane su pojave bitumije na istražnoj bušotini na području Luštice, pa je procijenjeno da na području Boke Kotorski postoji naftnogeološki potencijal. Ipak, zbog izuzetno nepovoljnog odnosa broja izvedenih seizmičkih radova i broja izvedenih bušotina, trenutno nema većih aktivnosti na ovom polju. Ukoliko bi se utvrdilo komercijalno nalazište nafte i gasa na ovom području, došlo bi do potpune preorijentacije ukupne crnogorske privrede. Pojave boksita su konstatovane na potezu Luštica i Grblja, međutim ovoj mineralnoj sirovini nikad nije data naročita važnost, prvenstveno zbog slabog kvaliteta i malih količina. U pojasu Vrmca i dalje u pravcu sjeverozapada pronađene su značajne reserve rožnačkih stijena, a najveće ležište je na Vrmcu ("Vrdola"-opština Tivat) i djelimičnosevršieksploatacija.

-Arhitektonsko-građevinski kamen

Duž priobalnog pojasa Crne Gore zastupljen je karbonatni kompleks. Na ovom području je utvrđeno nekoliko ležišta i konstantovano više pojava različitih formacionih tipova ukrasnog građevinskog kamena. U Boki Kotorskoj za ukrasni kamen poseban značaj imaju tankoslojeviti i pločasti rumenkasti krečnjaci, koji su poznati pod komercijalnim nazivom «bokit«. Rezerve nalazišta «bokit« na lokaciji Gornja Lastva (kod Tivta) procjenjuje se na 570.000m3, a perspektivne rezerve u Kamenarima (kod Herceg Novog) i Đurićima procjenjene su na preko 6 miliona m3. Ovaj kamen je eksploatisan povremeno iz ležišta Kamenari, ali i nekontrolisano na širem prostoru. Zbog izuzetne dekorativnosti i drugih fizičko-mehaničkih svojstava smatra se da ukrasni kamen «bokit« treba zaštititi kao resurs od posebnog nacionalnog značaja, te zakonski propisati uslove njegove eksploatacije, korišćenja i upotrebe. Međutim, činjenica je da je svako ležište nedovoljno istraženo a najčešće nije ni okontureno, stvara prostor za dokazivanje novih rezervi, kao i to da faza prikupljanja podataka o ležištima ukrasnog kamena u Crnoj Gori još uvijek traje, tako da se procjenjuje da su realni resursi daleko veći.

- Tehnički građevinski kamen

Ova mineralna sirovina u Crnoj Gori praktično ima neograničeni potencijal. Skoro dvije trećine površine Crne Gore čine krečnjaci, dolomiti i magmatske stijene koje se koriste za ovu proizvodnju. Eksploatacija se vrši površinskim načinom, na kopovima brdskog tipa, uglavnom uz primjenu bušačkominerskih radova. Najveći broj kamenoloma nalazi se na primorju. Tehničko-građevinski kamen na istraženim ležištima je dobrog kvaliteta, ali rijetko i vrhunskog, koji bi odgovarao najstrožijim zahtjevima za habajuće slojeve puteva sa velikim opterećenjem ili za brze pruge.

Trenutno se na području Opštine Kotor vrše detaljna geološka ispitivanja i eksploatacija tehničkoggrađevinskog kamena na sledećim lokalitetima:

- "Platac" – Grbalj, na istočnim i jugoistočnim padinama brda Platac (302.2m.n.m.) u neposrednoj blizini seoskog naselja Krimovice, površina 14,2882 ha;
- "Rudine 2" – Nalježići, na prostoru sela Nalježići, na jugozapadim padinama Lovćena (295 – 330 m.n.m.), površina 1,3442 ha;

- "Lješevići-Gajevi" – Grbalj u korist „YU BRIV"-a na katastarskim parcelama 680, 681, 684, 686, 687, 688, 690, 691, 1360, 1362, 1363 i 1361 KO Lješevići.
- „Kameno more" – Ledenice, nalazi se sjeverno od Risna na oko 2 km (vazdušne linije) i zahvata površinu od oko 7,2 ha.

Nakon prestanka eksploatcije potrebno je sanirati lokaciju bivšeg kamenoloma u Lješevićima.

2.4. Demografska kretanja

Demografska kretanja stanovnika i realizacija plana (PPO 1987. god. i GUP)

PPO Kotor iz 1987. godine predvidio je da će 2000. godine ukupan broj stanovnika na teritoriji opštine Kotor biti 25.000. Na osnovu te pretpostavke i činjenice da u tom periodu 2.500 stanovnika nije imalo stan, planirani su kapaciteti za izgradnju 1200 stanova (550 u starom gradu) a ostalo prvenstveno oko novih radnih zona u Grblju (cca 650 stanova). Osim navedenog, planirana je izgradnja stanova za tržište i to u manjem obimu u području unutrašnjeg zaliva (Stoliv, Markov Rt, Risan) i nešto većeg obima u pojasu Žukovica (cca 40 – 50ha).
Međutim, broj stanovnika u 2003. godini još nije stigao planske ocjene za 2000. godinu. Treba istaći da se tadašnja procjena porasta broja stanovnika bazirala na tada izraženom trendu kretanja broja stanovnika, a ne na proučavanju pojedinih demografskih indikatora (fertilitet, mortalitet, migracije). Ipak, tadašnja pretpostavka je prilično blizu sadašnjoj projekciji broja stanovnika do 2020. godine.
Broj stanovnika je neravnomjerno rastao, odnosno opadao, u zavisnosti od područja u kome se naselje nalazi.
Demografsko kretanje stanovnika – analiza na osnovu popisa iz 2003. godine i 2011. godine
Stanovništvo Kotorskog područja do 60-tih godina prošlog vijeka se sporo povećavalo. Tradicionalno zbog ograničenih mogućnosti egzistencije i privređivanja iseljavalo se u prosperitetnija i ekonomski razvijenija područja bivše Jugoslavije. Među nerazvijnim privrednim aktivnostima dominirala je poljoprivreda a turizam je bio u povoju, što se odnosi i na sekundarne i tercijalne djelatnosti. Nakon 60-tih godina promjenom strukture privređivanja i pokretanja ekonomskog nepoljorivrednog razvoja, priraštaj stanovništva se povećava kako uticajem prirodne tako i mehaničke komponente. Priliv stanovništva u područje Kotora postaje konstanta što pozitivno i podsticajno djeluje na njegov razvoj i prosperitet. Ubrzanje porasta stanovništva započeto nakon 60-tih godina, intenzivirano je u periodu od 1971. do 1981. godine.
Fizičko širenje urbanog pojasa započeto nakon 60-te godine ispoljilo se kroz prostorne promjene i reperkusije.

Tabela. – Broj stanovnika u Crnoj Gori i opštini Kotor na osnovu tri posljednja popisa:

	Broj stanovnika i njegov porast u periodu 1991-2003 -2011				
	1991.	2003.	2011.	2003/1991.	2011/2003.
Crna Gora	591.269[1]	620.145	625.266	4,88%	0.83%
Opština Kotor	22.137[15]	22.947	22.799	3,66%	99.35%

Kretanje broja stanovnika u opštini Kotor i Republici je dosta sličan. Opština Kotor pripada grupi crnogorskih opština u kojoj je zabilježen blagi rast stanovništva između 1991. i 2003.

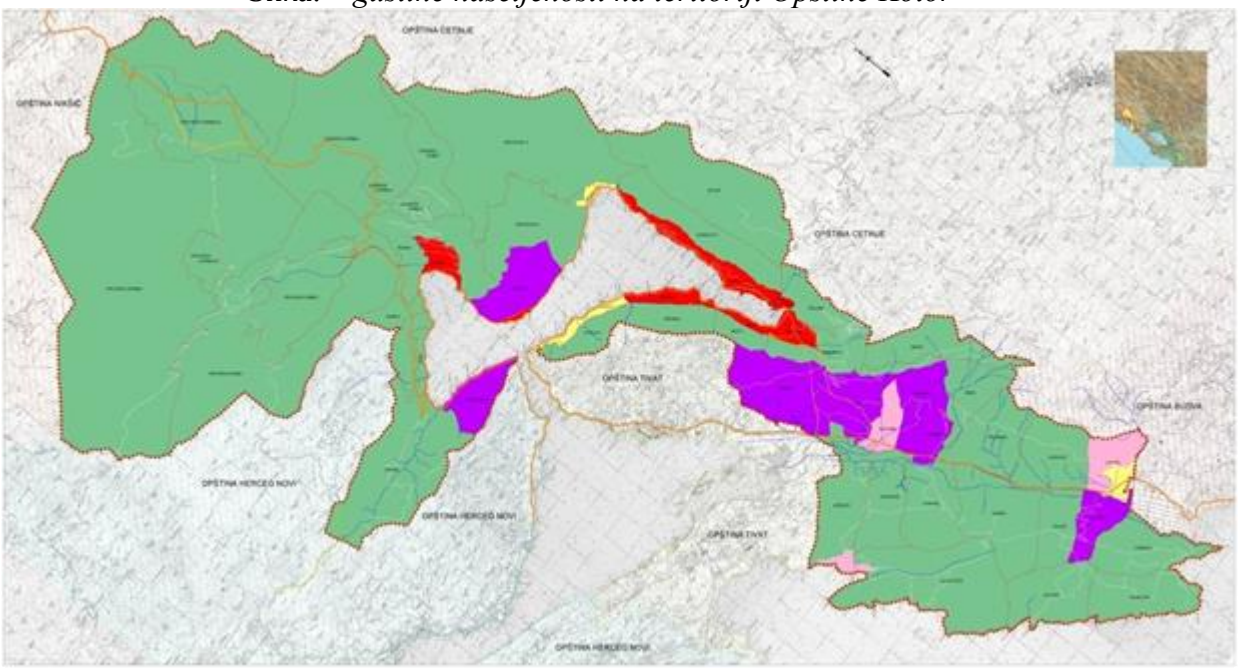
godine. Međutim, analizom prvih podataka popisa iz 2011.godine evidentan je blagi porast stanovnika na republičkom nivou, dok sama Opština Kotor demografski slabi.
Prosječan porast broja stanovnika na teritoriji opštine Kotor je do zadnjeg popisa iznosio 1,2% godišnje. Republički prosjek je nešto veći (1.425% godišnje). Na osnovu prvih rezultata popisa iz 2011.godine evidentan je blagi pad broja stanovnika u poređenju sa 2003. godinom, dok je na nivou Republike ostao gotovo isti.
Pad broja stanovnika u odnosu na 2003.godinu sa 22.947 na 22.799 stanovnika znači smanjenje za prosječno 14 stanovnika godišnje. Razlog tome prvenstveno je činjenica da je u periodu poslije 2000. godine opština Kotor ušla u fazu niskog prirodnog priraštaja, odnosno broj umrlih lica nadmašivao je broj živorođene djece. Ovaj se trend nastavio do 2007. godine i od tad opština ponovo bilježi pozitivan prirodni priraštaj.
Osim navedenog, izmještanje industrije iz Zaliva i zatvaranje većih privrednih kapaciteta koji su bili nosioci razvoja Opštine i zapošljavali dobar dio stanovnika uslovio je postepeno migriranje stanovništva u susjedne primorske opštine i glavni grad Republike.
Indeks kretanja broja stanovnika prema popisima:

Prirodno kretanje stanovništva u Opštini Kotor u periodu 2003 – 2010.godina

Godina	Procjena broja stanovnika sredinom godine	Prirodni priraštaj	Živorođeni na 1000 stanovnika	Umrli na 1000 stanovnika	Umrla odojčad na 1000 živorođenih	Sklopljeni brakovi		Razvedeni brakovi	
						ukupno	na 1000 stanovnika	ukupno	na 1000 sklopljenih
2003	22999	-3	11	11.1	7.9	117	5.1	25	213.7
2004	22996	34	10.9	9.4	/	100	4.3	29	290
2005	22953	-49	9.1	11.2	9.6	103	4.5	18	174.8
2006	22871	-14	10.4	11	8.4	129	5.6	21	162.8
2007	22800	1	11.9	11.8	18.5	124	5.4	17	137.1
2008	22744	31	11.9	10.6	7.4	105	4.6	12	114.3
2009	22726	21	12.6	11.7	10.5	104	4.6	11	96.2
2010	22594	44	11.7	9.7	/	155	6.9	11	71.0

Uz to, prosječna starost stanovništva raste, kao posljedica smanjenja udjela mladog stanovništva u ukupnom i povećanju udjela sredovječnog stanovništva i posebno starog stanovništva (preko 60 godina). Prema najnovijim podacima prosječna starost stanovništva opštine iznosi 39.5 godina, i kao takva Opština Kotor spada u grupu demografski starih opština (izvor: Analiza prvih rezultata popisa stanovništva Crne Gore – MONSTAT).
Gustina mreže naselja regionalno je neujednačena: najgušća u primorskom dijelu Crne Gore prosječno 15 naselja/100km2(najveća u opštini Budva, 27, i opštini Tivat, 26).
Gustina naseljenosti u opštini Kotor, po popisu iz 2003. Godine, je 68, 5 stanovnika/km², odnosno 69 stanovnika/ km² po popisu iz 2011.godine. Najveća naselja po broju stanovnika na osnovu prvih podataka popisa iz 2011.god. su: Dobrota 8. 291, Škaljari 3.841, Risan 2. 048, Kotor 974, Prčanj 1. 128. Ostala naselja broje do hiljadu i manje stanovnika. Broj naselja na području opštine je 56 od čega je gradskih 5 u kojima živi 12.715 stanovnika što čini 55.67%, a ostatak od 44.33% čini ostalo (ruralno) stanovništvo.

Slika. – gustine naseljenosti na teritoriji Opštine Kotor

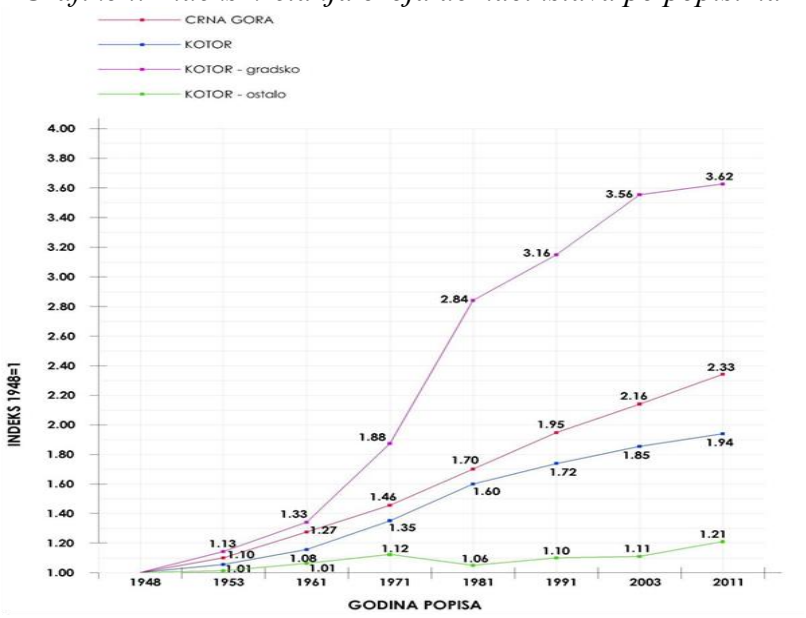

Najveća gustina naseljenosti je u urbanim sredinama: Kotoru, Dobroti, Škaljarima, Prčnju, Perastu i Risnu, niža u periurbanim sredinama: Lastvi Grbaljskoj, Stolivu i Orahovcu i Bigovi, zatim slijede Kostanjica, Kavač i sela Grbaljskog polja, a najmanja gustina naseljenosni je u planinskom zaljeđu.

Domaćinstva i stanovi

Rast broja domaćinstava i stanova na području opštine Kotor je dosta sličan rastu broja stanovnika. Na grafikonima je uočljiva migracija stanovnika na relaciji selo-grad, odnosno znatan porast broja stanova i domaćinstava u gradskoj sredini, dok je evidentno zaostajanje u porastu broja domaćinstava i stanova u seoskim, odnosno vangradskim područjima. Rast broja domaćinstava prouzrokovan je, između ostalog, smanjenjem broja članova domaćinstva (od 3,72 1953.godine na 3.21 po popisu iz 2003. Godine, odnosno 2.98 po prvim rezultatatima popisa iz 2011.god.).

Grafikon: Indeks kretanja broja domaćinstava po popisima

U poređenju sa 1948. godinom, broj domaćinstava u ruralnom području povećao se za 21%, dok je broj domaćinstava u gradskom (urbanom) području uvećan 3.62 puta. Sumarno, za cijelu teritoriju Opštine, broj domaćinstava je u odnosu na popis iz 19548. god. uvećan za 94%, što je u poređenju sa Republičkim prosjekom od 133% ispod očekivane vrijednosti.
Do 1991. godine broj domaćinstava je nadmašivao broj stanova. Od tog perioda, do danas, situacija je znatno izmijenjena, ali je razlog tome izgradnja stanova za odmor, odnosno sve veća turistička djelatnost stanovništva. Na osnovu popisa iz 2003. godine, broj stanova premašuje potrebu u odnosu na broj domaćinstava, pa praktično imamo višak stanova. Na grafikonu je najuočljiviji brzi porast stanova u periodu od 1991 do danas.
Kada je riječ o stanovima za stalno stanovanje, Kotor je doživio najintenzivniju stambenu izgradnju u periodu od 1971 – 1990 godine.

Tabela: Stanovi za stalno stanovanje na teritoriji opštine Kotor:

Stanovi za stalno stanovanje po godini izgradnje, popis 2003.										
opština Kotor	Ukupno	do 1918	1919-1945	1946-1960	1961-1970	1971-1980	1981-1990	1991-2000	2001-2002	2003
broj	8206	1001	167	332	1077	2292	1949	736	145	66
Površina (m^2)	564019	70055	11413	21992	73312	159018	138650	48802	10081	3546

Tabela: stambena izgradnja na teritoriji Opštine Kotor u operiodu poslije popisa 2003.godine:

Stambena izgradnja u opštini Kotor									
godina	Završeni stanovi-ukupno		Stanovi prema broju soba					Nezavršeni stanovi	
	broj	m^2	garsonjere i jednosobni	sa 2 sobe	sa 3 sobe	sa 4 sobe	sa 5 i više soba	broj	m^2
2003	53	3686	13	18	6	11	5	9	901
2004	24	2026	/	4	14	4	2	3	228
2005	44	3680	4	4	34	/	2	26	2165
2006	50	3818	3	10	32	5	/	69	5017
2007	305	20686	75	121	75	29	5	141	11424
2008	266	17753	67	104	81	12	2	219	15769
2009	316	21776	85	108	80	39	4	245	19117

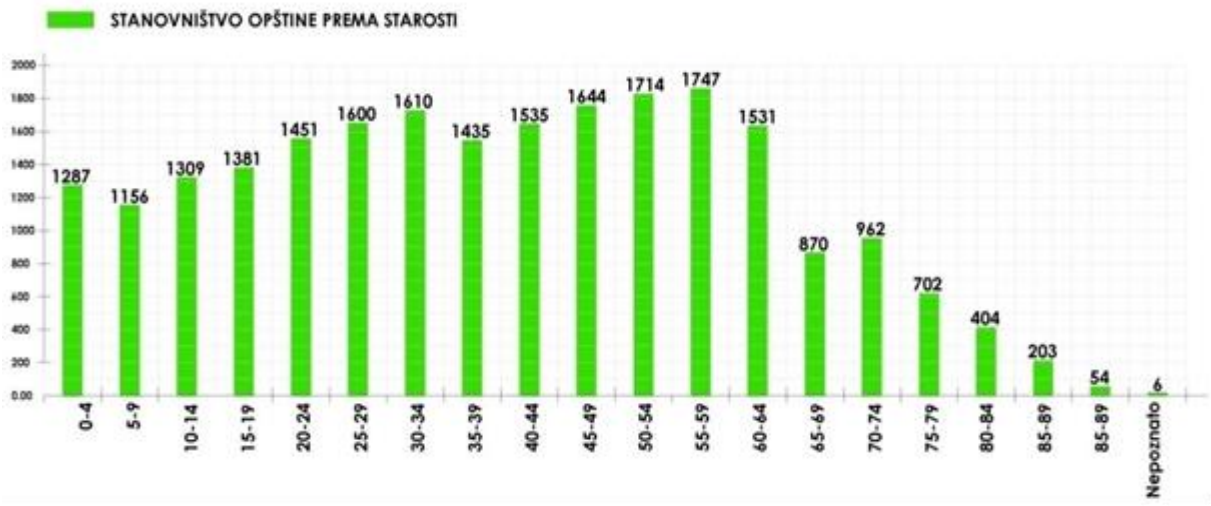
Posljednjih nekoliko godina sa velikim prilivom ino turista izrazito je i povećanje stambene izgradnje. Naročito je uočljiva stambena izgradnja u periodu poslije 2006. godine. U strukturi novoizgrađenih stanova dominiraju dvosobni i trosobni stanovi, koji se uglavnom koriste periodično – u toku ljetnjih mjeseci, odnosno radi se o stanovima za turiste.
Generalno posmatrano, u cjelokupnoj strukturi izgradnje stanova poslije 1981. godine broj stanova za odmor sve je veći, a to je naročito uočljivo u periodu od 1991 do danas..

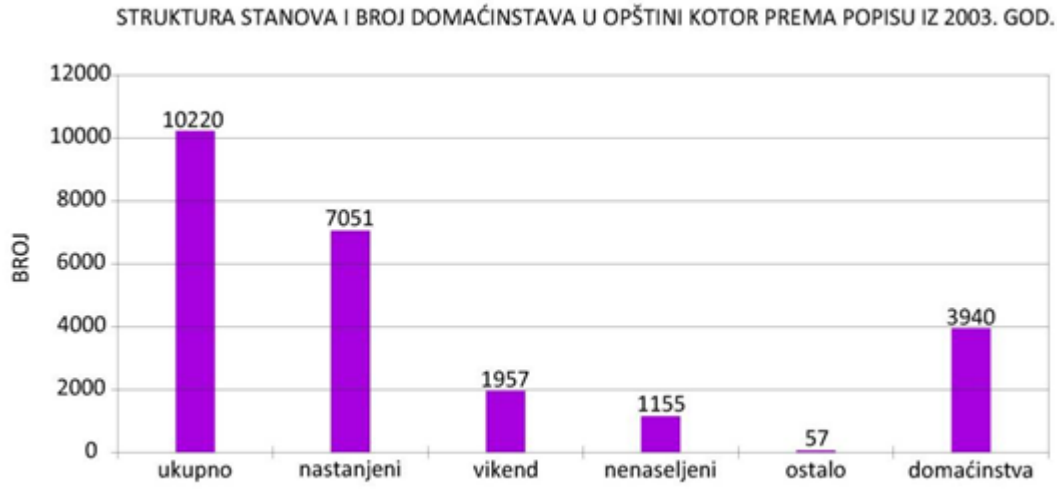
Tabela: stanovi za odmor i rekreaciju (vikend-kuće) na teritoriji opštine Kotor (popis 2003.god.):

Stanovi za odmor i rekreaciju na teritoriji opštine Kotor po površini i godini izgradnje						
Kotor	ukupno	Godina izgradnje				
		do 1970.	1971 - 1980	1981 - 1990	1991 - 2000	poslije 2000.
Ukupno	1957	440	156	363	467	62
Površina, m^2	128150	28996	10534	26882	25858	4355

Po pitanju nastanjenosti stanova, situacija se razlikuje u gradskoj i seoskoj sredini. Obzirom da još uvijek nisu dostupni podaci sa novog popisa iz 2011.god. vezani za nastanjenost stanova, izvršena je analiza podataka iz popisa 2003.godine. Od ukupno 5846 stanova u gradu, stalno je nastanjeno 4123 (70.53%), dok se za odmor i rekreaciju koristi 874 stana (14.95%). U ruralnom području, od ukupno 4374 stanova, stalno je nastanjeno (66.94%), dok se čak 1083 (24.75%) koristi za odmor i rekreaciju.
Novim popisom utvrđeno je da na teritoriji Opštine ukupno ima 13594 stana, od toga 7616 u urbanom području, dok u ruralnom ima 5978 stanova. To daje razliku od 1770 novoizgrađenih stanova u gradskoj, odnosno 1604 u ruralnoj sredini u periodu između zadnja 2 popisa. Imajući u vidu naglu promjenu tržišta u periodu od 2006.god. do danas, odnosno veliko interesovanje inostranih posjetilaca za kupovinu nekretnina u Crnoj Gori, najveći broj novoizgrađenih stanova bio je namijenjen tržištu. Dakle, za očekivatii je da je 90% vlasnika novih stambenih jedinica iz drugih država, odnosno da se radi o stanovima koji se koriste sezonski – u toku ljetnjih mjeseci.
Na teritoriji opštine preovlađuju dvosobni stanovi, što ne odgovara potrebama stanovništva jer preovladavaju četvoročlane porodice, a sa druge strane veliki broj mladih bračnih parova živi u iznajmljenim stanovima i u zajednicama sa roditeljima. Najveći broj stanova odgovara sanitarno higijenskim i savremenim uslovima života. Opremljenost instalacijama i pomoćnim prostorijama nešto je povoljnija u gradu nego u ostalim područjima (prigradskim, vikend i seoskom) gde oko 15% domaćinstava nema kupatilo i WC, a oko 8% vodovodne instalacije.
Starosna struktura stalnog stanovništva
Prosječna starost stanovnika opštine iznosi 39.5 godina. Za ženski dio populacije opštine prosječna starost je 41.2 godine, dok je starosni prosjek muške populacije opštine 37.6 godina.
Prosječan broj godina u gradskoj sredini iznosi 39.8, dok je u ruralnoj sredini starosni prosjek 39.1 godina.
U starosnom kontigentu stanovništva, najveći je procenat stanovnika od 50 do 59 godina i od 25 do 35 godina.

U Narednim grafikonima prikazano je brojčano i procentualno učešće svih starosnih grupa u ukupnom broju stanovnika opštine:

Aktivnost, profesionalna struktura i potencijali stanovništva

Sa ovog stanovišta stanovništvo se može posmatrati preko dva kriterijuma. Jednu grupu čine svi zaposleni s punim ili delimično punim radnim vremenom. Drugu grupu (aktivno stanovništvo) čine svi koji obavljaju neko zanimanje i oni koji nijesu u radnom odnosu (deo u poljoprivredi, zanatstvu, pomažući članovi porodice i sl.). U Kotoru je više aktivnog nego zaposlenog stanovništva. Radno aktivnog stanovništva je 42.8% od čega je zaposleno 25. 9% sa prosečnom neto zaradom od 344, 4 € 2003-će godine, odnosno 465 € 2010. godine. U ukupnom broju zaposleniih lica 52.7% čine žene.
Prema statističkom godišnjaku za 2010 godinu (Zavod za statistiku Crne Gore) prosječan broj zaposlenih lica na teritoriji opštine u 2009-toj godini iznosio je 6723 lica, dok je u 2010 godini godišnji prosjek 6330 zaposlenih, što ukazuje na povećanje stope zaposlenog stanovništva sa 60.5% (od ukupnog broja radno aktivnog stanovništva) u 2003-ćoj godini na 68.4% u 2009-toj godini, odnosno 64.4% u 2010 godini. Pored navedenog, uočljiv je i rast prosječne bruto zarade na nivou opštine, pa je 2007. godine prosječna bruto zarada iznosila 498€, 2008. godine 612€, 2009. godine 671€, a 2010.godine 694€ (Izvor – Zavod za Statistiku Crne Gore – mjesečni statistički pregled, br.12/2010).
Struktura stanovništva prema delatnostima dobar je pokazatelj stepena razvijenosti i odraz jačeg ili slabijeg usmjerenja određene sredine prema pojedinim aktivnostima.

Na osnovu popisa iz 2003.godine, najveći procjenat stanovnika opštine (od ukupnog broja zaposlenih lica) zaposlen je u sledećim djelatnostima: trgovina na veliko i malo (23.4%), zdravstveni i socijalni rad (13.90%), saobraćaj, skladištenje i veze (11.05%), državna uprava i socijalno osiguranje (8.55%), obrazovanje (7.88%), hoteli i restorani (6.86%), prerađivačka industrija (6.74%), ostale komunalne, društvene i lične usluge (6.2%), proizvodnja el.energije, nafte i gasa (3.36%), poslovi sa nekretninama (2.85%) i td.

STANOVNIŠTVO PREMA AKTIVNOSTI U OPŠTINI KOTOR (popis iz 2003.godine)							
Kotor		Ukupno	Aktivno stanovništvo		Lica sa ličnim prihodom	Izdržavano stanovništvo	Lica na radu/boravku u inostranstvu do 1 godine.
			Svega	Obavlja zanimanje			
	Ukupno	22947	9828	5950	4871	8103	145
	%	100	42.83	25.93	21.23	35.31	0.63

Sa promjenom tržišne orijentacije od 2005. godine (priliv ino turista, izgradnja – prodaja/kupovina nekretnina, iznajmljivanje i dr.), povećan je i broj zaposlenih lica, ali još uvijek nema podataka o kojim je djelatnostima riječ. Sa eksopanzijom gradnje pretpostavlja se da je najveći broj novozaposlenih lica u djelatnostima usko vezanim za izgradnju i prodaju ili rentiranje, pa slijedi zaključak da je trenutno znatno veći procenat lica (u odnosu na podatke iz 2003.god.) koja su zapošljena u djelatnostima: građevinarstvo, poslovi sa nekretninama i finansijsko posredovanje.
Radi dobijanja što realnije slike po pitanju zaposlenosti stanovništva na nivou opštine, izvršena je analiza podataka vezanih za korisnike osiguranja (Izvor: Statistički godišnjak za 2010.god.)

Tabela: ukupan broj osiguiranika u Opštini Kotor po kategorijama u 2009.godini:

Broj ukupnih osiguranika po kategorijama osiguranja, 2009. god.		
Ukupno osiguranika		22840
Zaposleni	nosioci osiguranja	7264
	članovi porodice	3829
Nezaposleni	Nosioci osiguranja	3728
	članovi porodice	1988
Penzioneri	Nosioci osiguranja	4693
	članovi	825
Poljoprivrednici	Nosioci osiguranja	38
	članovi	12
Izbjegla lica		220
Ostali	Nosioci osiguranja	223
	članovi	20

Evidentan je porast broja zaposlenih lica u poređenju sa podacima iz 2003. godine, ali je broj radno aktivnih stanovnika opštine još uvijek na nezadovoljavajućem nivou.
Među nezaposlenim licima najbrojnija su lica u životnoj dobi od 40 do 50 godina starosti. Najveći broj lica čeka na posao od 1 do 3 godine.
Formalno obrazovanje stanovništva
Na osnovu podataka popisa iz 2003.god. koji su dati na nivou opštine Kotor, na ovom području je živjelo 1,46% stanovnika starijih od 10 godina koji su nepismeni, pri čemu je najveći procenat nepismenih u starosnoj grupi 65 godina i više. Kada se sadašnja nepismenost posmatra kroz polnu strukturu stanovništva starijeg od 10 godina, u opštini Kotor je znatno veći procenat nepismenih osoba ženskog pola nego nepismenih osoba muškog pola.

Podaci iz 2003. godine na području ove opštine za radno stanovništvo starije od 15 godina prema polu, školskoj spremi i pismenosti prikazani su u narednoj tabeli:

Nepismeni	1-3 Razred OS	4-7 Razred OS	Osnovno Obrazovanje	Srednje Obrazovanje	Više i Visoko Obrazovanje
278	219	1212	3393	9706	3466

Stanovništvo opštine Kotor sa srednjim obrazovanjem je potencijal na kojem počiva budući ekonomski razvoj. Uz to, stanovništvo sa višim i visokim obrazovanjem koje živi na ovoj teritoriji je veoma važan resurs.
Nacionalna struktura stanovništva
Prema podacima Popisa 2003., na području PUP-a najveći procenat stanovništva su činili Crnogorci (46,81%, %), dok je nešto manje bilo Srba (30,91%). Hrvati su zastupljeni sa 7,68%, Muslimani su zastupljeni sa 0,46%, Albanci 0,33%, Bošnjaci 0,07% a sve ostale nacionalne manjine su imale učešće 13,74%.
Demografska prognoza do 2020. god.
Iako prvi rezultati popisa iz 2011. godine ukazuju na smanjenje broja stanovnika opštine, sa predviđenim ekonomskim razvojem očekuje se i povećanje broja stanovnika opštine, pa će se, dugoročno posmatrano, demografski razvoj odvijati prema predviđenim količnicima rasta.
Na osnovu raspoloživih statističkih podataka za period od drugog svjetskog rada pa do danas vezanih za kretanje broja stanovnika, broja domaćinstava i prosječne veličine domaćinstva u Opštini Kotor, izvedeni su količnici rasta za svaku od navedenih kategorija i pretpostavljene vrijednosti 2020.godine.

Promjene osnovnih demografskih činilaca:

Popisna godina	Broj stanovnika	Količnik rasta	Broj domaćinstava	Količnik rasta	Broj članova domaćinstva	Količnik rasta
1948	14.124		3.940		3,5848	
1953	15.436	1,0179	4.147	1,010	3,72	1,0076
1961	16.642	1,oo94	4.566	1,012	3,64	0,9974
1971	18.917	1,0129	5.317	1,015	3,56	0,9976
1981	20.455	1,0078	6.299	1,017	3,25	0,9909
1991	22.410	1,0092	6.783	1,007	3.30	1,0017
2003	22.947	1,0020	7.290	1,006	3,15	0,9528

2011	22799	0.99	7.649	1,050	2.98	0.9469
2020	23.270	1,0020	7.665	1,0060	max 3,0614 min 2,2439	0,9528

Iz analize navedenih podataka zapaža se pad rasta broja stanovnika i broja domaćinstava i pad broja članiova domaćinstva.Uzimajući u obzir izražen pad prirodnog priraštaja na nivou države, uglavnom završen proces dezagrarizacije i opšti pad nataliteta na evropskom nivou, realno je očekivati da će se uočeni trendovi nastaviti. Opština Kotor će 2020. godine imati 23.000 do 23.500 stanovnika u 7.500 do 8.000 domaćinstava, a prosječna veličina domaćinstva će se kretati od 2,2 do 3 člana.

Prognoza stambenih potreba

Stanovi za stalno stanovanje. - Prema popisu iz 2003. u Opštini Kotor bilo je stalno nastanjenih 7.051 stanova sa 497.749m2 površine – prosječne veličine 70m2. Upoređenjem sa brojem domaćinstava zapaža se manjak od 239 stanova. Površina po stanaru od 21,7m2 ukazuje na relativno visok standard.

Novim popisom je registrovano 7649 domaćinstava u Opštini. Iako je u međuvremenu izgrađeno još 1770 stanova u gradskom, odnosno 1604 u ruralnom području, realna procjena je da je 90% novoizgrađenih stanova bila namijenjena stranim turistima, dok je samo 10% u vlasništvu lokalnog stanovništva (337 stanova).

Računajući da će opština Kotor 2020-te godine imati cca 23.500 stanovnika i da će prosječni broj članova domaćinstva biti 2.65, za zadovoljenje stambenih popreba lokalnog stanovništva biće potrebno 8.680 stambenih jedinica. Računajući da je trenutno stalno nastanjeno cca 7400 stambenih jedinica, to dalje znači da će se povećati potreba za stanovima za još oko 1.200 stambenih jedinica.

Pretpostavljajući 70m2 po stanu to znači potrebu za 84.000m2 korisne površine stambenog prostora, ili oko 117.600m2 bruto razvijene građevinske površine. Za indeks izgrađenosti od 0,8 (nivo porodičnog stanovanja) to znači potrebnu površinu od 147.000m2 zemljišta neto ili oko 294.000m2 (29.4 hektara) zemljišta bruto.

Osim toga, na osnovu informacija dobijenih od Sekretarijata za imovinsko-pravne poslove Opštine Kotor, na teritoriji opštine je prisutan veći broj socijalnih slučajeva sa neriješenim stambenim pitanjem (94 porodica) i to uglavnom na područjima Grblja, (Sutvara, Nalježići, Lješevići, Dub) kao i na području Risna, Dobrote i Mua. Takođe, Sekretariajtu za imovinsko pravne poslove Opštine Kotor, za riješavanje stambenog pitanja obratilo se još 38 porodica izbjeglih sa teritorija bivše SFRJ koji trenutno žive na teritoriji Opštine Kotor. To dalje znači, potrebno je obezbijediti 132 stana za socijalno stanovanje u cilju rješavanja stambenog pitanja izbjeglih i socijalno ugroženih lica.

3.SPROVOĐENJE PODZAKONSKIH AKATA

Kako je novi Zakon stupio na snagu, tek je počela primjena svih podzakonskih akata.

U postupku donošenja i sprovođenja donešenih planskih dokumenata najviše se sprovodi Pravilnik o načinu uvida, ovjeravanja, potpisivanja, dostavljanja, arhiviranja, umnožavanja i čuvanja planskog dokumenta („Sl.list CG“ br.71/2008).

Pravilnik o bližem sadržaju i formi planskog dokumenta, kriterijumima namjene popvršina, elementima urbanističke regulacije i jedinstvenim grafičkim simbolima („Sl. list CG“ broj 24/10) donešen je nakon usvajanja većine planskih dokumenata, tako da isti nisu mogli biti usklađeni sa Pravilnikom, ali se svi novi detaljni urbanistički planovi i urbanistički projekti rade u skladu sa odredbama iz Pravilnika.

Može se reći da se pridržavanjem navedenih pravilnika, svih institucija koje posredno ili neposredno učestvuju u sprovođenju Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata, bilo

kroz izradu planova, projektne dokumentacije, vršenju njene revizije, vršenju nadzora ili donošenju rješenja svi nadležni organi doprinose kvalitetnijem i boljem radu kao i kvalitetnijem korištenju prostora.
Uveden je, odnosno instaliran licencirani program AutoCad Map3D2012, radi budućeg funkcioniranja GIS sistema.

4. IZDATI UTU, GRAĐEVINSKE DOZVOLE, UPOTREBNE DOZVOLE

Urbanističko tehnički uslovi izdati u periodu januar 2017-decembar 2017

Dosije	Datum podnošenja zahtjeva	Broj predmeta	INVESTITOR	Urbanističko - tehnički uslovi	kat. par.	KO	PLANSKI DOKUMENT
1	20.01.2017	0303-620/17	SEFEROVIĆ ZDRAVKO I MILAN, ČEČUR BOŠKO	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	1133/31	MORINJ	DUP MORINJ
2	20.01.2017	0303-604/17	SEFEROVIĆ ZDRAVKO I MILAN, ČEČUR BOŠKO	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	1133/311	MORINJ	DUP MORINJ
3	20.01.2017	0303-601/17	SEFEROVIĆ ZDRAVKO I MILAN, ČEČUR BOŠKO	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	1133/14	MORINJ	DUP MORINJ
4	20.01.2017	0303-602/17	SEFEROVIĆ ZDRAVKO I MILAN, ČEČUR BOŠKO	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	1133/13	MORINJ	DUP MORINJ
5	20.01.2017	0303-621/17	SEFEROVIĆ ZDRAVKO I MILAN, ČEČUR BOŠKO	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	1133/30	MORINJ	DUP MORINJ
6	20.01.2017	0303-619/17	SEFEROVIĆ ZDRAVKO I MILAN, ČEČUR BOŠKO	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	1133/32	MORINJ	DUP MORINJ
7	20.01.2017	0303-626/17	SEFEROVIĆ ZDRAVKO I MILAN, ČEČUR BOŠKO	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	1133/26	MORINJ	DUP MORINJ
8	20.01.2017	0303-613/17	SEFEROVIĆ ZDRAVKO I MILAN, ČEČUR BOŠKO	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	1133/20, 1133/3 I DIO 1133/6	MORINJ	DUP MORINJ
9	20.01.2017	0303-618/17	SEFEROVIĆ ZDRAVKO I MILAN, ČEČUR BOŠKO	IZGRADNJA STAMBEN	1133/33	MORINJ	DUP MORINJ

				OG OBJEKTA			
10	20.01.2017	0303-612/17	SEFEROVIĆ ZDRAVKO I MILAN, ČEČUR BOŠKO	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	1133/21, I DIO 1133/6	MORINJ	DUP MORINJ
11	20.01.2017	0303-620/17	SEFEROVIĆ ZDRAVKO I MILAN, ČEČUR BOŠKO	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	1133/31	MORINJ	DUP MORINJ
12	20.01.2017	0303-611/17	SEFEROVIĆ ZDRAVKO I MILAN, ČEČUR BOŠKO	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	1133/22	MORINJ	DUP MORINJ
13	20.01.2017	0303-608/17	SEFEROVIĆ ZDRAVKO I MILAN, ČEČUR BOŠKO	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	1133/7	MORINJ	DUP MORINJ
14	20.01.2017	0303-609/17	SEFEROVIĆ ZDRAVKO I MILAN, ČEČUR BOŠKO	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	1133/24	MORINJ	DUP MORINJ
15	20.01.2017	0303-614/17	SEFEROVIĆ ZDRAVKO I MILAN, ČEČUR BOŠKO	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	1133/19 I DIO 1133/6	MORINJ	DUP MORINJ
16	20.01.2017	0303-616/17	SEFEROVIĆ ZDRAVKO I MILAN, ČEČUR BOŠKO	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	1133/2	MORINJ	DUP MORINJ
17	20.01.2017	0303-599/17	SEFEROVIĆ ZDRAVKO I MILAN, ČEČUR BOŠKO	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	1133/16	MORINJ	DUP MORINJ
18	20.01.2017	0303-615/17	SEFEROVIĆ ZDRAVKO I MILAN, ČEČUR BOŠKO	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	1130/3	MORINJ	DUP MORINJ
19	20.01.2017	0303-610/17	SEFEROVIĆ ZDRAVKO I MILAN, ČEČUR BOŠKO	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	1133/23 I 1132	MORINJ	DUP MORINJ
20	20.01.2017	0303-781/17	SEFEROVIĆ ZDRAVKO I MILAN, ČEČUR BOŠKO	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	1133/18 I DIO 1133/25 1103/1	MORINJ	DUP MORINJ

21	20.01.2017	0303-617/17	SEFEROVIĆ ZDRAVKO I MILAN, ČEČUR BOŠKO	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	1133/34	MORINJ	DUP MORINJ
22	20.01.2017	0303-625/17	SEFEROVIĆ ZDRAVKO I MILAN, ČEČUR BOŠKO	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	1133/25	MORINJ	DUP MORINJ
23	20.01.2017	0303-624/17	SEFEROVIĆ ZDRAVKO I MILAN, ČEČUR BOŠKO	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	1133/27	MORINJ	DUP MORINJ
24	20.01.2017	0303-623/17	SEFEROVIĆ ZDRAVKO I MILAN, ČEČUR BOŠKO	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	1133/28	MORINJ	DUP MORINJ
25	20.01.2017	0303-622/17	SEFEROVIĆ ZDRAVKO I MILAN, ČEČUR BOŠKO	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	1133/29	MORINJ	DUP MORINJ
26	20.01.2017	0303-600/17	SEFEROVIĆ ZDRAVKO I MILAN, ČEČUR BOŠKO	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	1133/15	MORINJ	DUP MORINJ
27	20.01.2017	0303-607/17	SEFEROVIĆ ZDRAVKO I MILAN, ČEČUR BOŠKO	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	1133/8	MORINJ	DUP MORINJ
28	20.01.2017	0303-606/17	SEFEROVIĆ ZDRAVKO I MILAN, ČEČUR BOŠKO	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	1133/9	MORINJ	DUP MORINJ
29	20.01.2017	0303-605/17	SEFEROVIĆ ZDRAVKO I MILAN, ČEČUR BOŠKO	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	1133/10	MORINJ	DUP MORINJ
30	17.11.2016	0303-16211/16	PAJOVIĆ RADOVAN	REKONSTRUKCIJA STAMBENOG OBJEKTA	75	DOBROTA	IZMJENE I DOPUNE DUP-A DOBROTE
31	20.12.2016	0303-17812/16	PUPOVIĆ SKENDER	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	732/5	KAVAČ	DUP KAVAČ
32	14.12.2016	0303-17520/16	SEFEROVIĆ GOJKO	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	DIJELOVI 1103/1 I 1096	MORINJ	DUP MORINJ

33	14.12.2016	0303-17518/16	SEFEROVIĆ GOJKO	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	1104, 1105	MORINJ	DUP MORINJ
34	14.12.2016	0303-17519/16	SEFEROVIĆ GOJKO	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	DIJELOVI 1104/1 I 1105, 1096	MORINJ	DUP MORINJ
35	15.12.2016	0303-17548/16	SEKRETARIJAT ZA IMOVINSKO PRAVNE POSLOVE	IZGRADNJA OBJEKATA	DIJELOVI 320/3, 319/1,4	SUTVARA	DUP RADANOVIĆI
36	23.12.2016	0303-17973/16	SEKRETARIJAT ZA IMOVINSKO PRAVNE POSLOVE	IZGRADNJA OBJEKATA	DIJELOVI 320/1, 1006	SUTVARA	DUP RADANOVIĆI
37	20.01.2017	0303-597/17	RADULOVIĆ BRANKO I RADOVAN	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	DIO 1155/3, 1157	MORINJ	DUP MORINJ
38	20.01.2017	0303-598/17	RADULOVIĆ BRANKO I RADOVAN	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	DIO 1155/3	MORINJ	DUP MORINJ
39	25.11.2016	0303-16594/16	JANJUŠEVIĆ LARA	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	DIO 267/1	PRČANJ	DUP PRČANJ
40	24.10.2016	0303-14859/16	NOLAN MILE	REKONSTRUKCIJA STAMBENOG OBJEKTA ANAG.BR. 402A	237	KOTOR II	UP STARI GRAD
41	28.06.2016	0303-9426/16	JP "MORSKO DOBRO"	SANACIJA-UREĐENJE DIJELA OBALE	DIO 413	STOLIV	DUP STOLIV
42	22.11.2016.	0303-16365/16	RIZONIKO MATA	PRENAMJENA POSLOVNOG PROSTORA U STAMBENI PROSTOR U DIJELU OBJEKTA	480	DOBROTA	DUP PRČANJ
43	15.12.2016.	0303-17598/16	DRAŠKOVIĆ LJILJANA	IZGRADNJA OBJEKTA	1221	PRČANJ	LSL GLAVATI - PRČANJ
44	15.11.2016.	0303-16145/16	SHABALIN MIKHAIL	IZGRADNJA OBJEKTA	22	ORAHOVAC	DUP ORAHOVAC I DRAŽEN VRT
45	23.01.2017.	0303-16144/16	IVANOVIĆ MILORAD	IZGRADNJA	552	LASTVA	UPN-L GRBALJSKA

				OBJEKTA			
46	12.12.2016.	0303-17363/16	RADOMIR MRŠULJA	IZGRADNJA OBJEKTA	488	SUTVARA	DUP RADANOVIĆI
47	04.01.2017.	0303-13618/16	USANOVIĆ ŽELJKO	REKONSTRUKCIJA STAMBENOG OBJEKTA	720	PRČANJ	DUP PRČANJ
48	26.10.2016.	0303-15103/16	NIKČEVIĆ MILOVAN	IZGRADNJA OGRADE	631 I DIO KAT PAR 632	DOBROTA	DUP DOBROTA
49	18.01.2017.	0303-507/17	KOLAREVIĆ MEHMED	IZGRADNJA OBJEKTA	1074/1,DIO KAT PAR 1074/4 I DIO KAT PAR 1074/3	MORINJ	DUP MORINJ
50	17.01.2017.	0303-477/17	KOLAREVIĆ MEHMED	IZGRADNJA OBJEKTA	1074/1 I MANJI DIO KAT PAR 1074/4	MORINJ	DUP MORINJ
51	16.01.2017.	0303-10244/16	JANKOVIĆ MARIJA	REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG STAMBENOG OBJEKTA	406,KAT PAR 407 I DIO KAT PAR 393	MUO	DUP MUO
52	02.12.2016.	0303-13252/16	MILOŠEVIĆ EMILIJA	IZGRADNJA OBJEKTA	388	DOBROTA	IZMJENE I DOPUNE DUP-A DOBROTE
53	02.12.2016.	0303-2336/16	PEROVIĆ DAVOR	POSTAVLJANJE PRIVREMENOG OBJEKTA	244/9	SUTVARA	OPŠTI UPRAVNI POSTUPAK
54	02.02.2017.	0303-143/17	MARKOVIĆ ANTO	IZGRADNJA OBJEKTA	618	PRČANJ	DUP PRČANJ
55	02.02.2017.	0303-142/17	MARKOVIĆ ANTO	IZGRADNJA OBJEKTA	618	PRČANJ	DUP PRČANJ
56	02.02.2017.	0303-144/17	MARKOVIĆ ANTO	IZGRADNJA OBJEKTA	618	PRČANJ	DUP PRČANJ
57	21.12.2016.	0303-17861/16	PAGNACCO VIKTOR	IZGRADNJA OBJEKTA	212,KAT PAR 221,KAT PAR 213,KAT PAR 220 I TD.	STOLIV	DUP STOLIV
58	25.01.2017.	0303-17362/16	RADOMIR MRŠULJA	IZGRADNJA OBJEKTA	DIO KAT PAR 135	VRANOVIĆI	DUP RADANOVIĆI
59	02.02.2017.	0303-1193/17	RADONIČIĆ NENAD	IZGRADNJA OBJEKTA	DIO KAT PAR 1466	DOBROTA	DUP DOBROTA

60	09.12.2016.	0303-17331/16	KALAĐURĐEVIĆ BORIS	IZGRADNJA OBJEKTA	DIO KAT PAR 452	LASTVA	UPN LASTVA GRBALJSKA
61	01.12.2016.	0303-16851/16	PROKOVIĆ RADOJE	IZGRADNJA OBJEKTA	DIO KAT PAR 694/2,694/3,694/4,694/6 I TD.	DUB	LSL GRBALJ
62	22.12.2016.	0303-17948/16	VUJIČIĆ IVANA	IZGRADNJA OBJEKTA	DIO KAT PAR 926	LASTVA	UPN LASTVA GRBALJSKA
63	03.02.2017.	0303-1286/17	LATKOVIĆ MILAN	IZGRADNJA OBJEKTA	DIO KAT PAR 397	SUTVARA	DUP RADANOVIĆI
64	18.11.2016.	0303-2270/16	DIREKCIJA ZA UREĐENJE I IZGRADNJU KOTORA	ADAPTACIJA DIJELA PRIZEMLJA	307	KOTOR II	UP STARI GRAD
65	04.12.2014.	0303-17478/14	"DRVOIMPEX MOBLE" I ŽIVKOVIĆ ĐORĐIJA	REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG STAMBENOG OBJEKTA	DIO KAT PAR 2437	DOBROTA	DSL SEKTOR 15
66	12.01.2017.	0303-266/17	PUL ŽARKO	PRENAMJENA POSLOVNOG PROSTORA U STAMBENI PROSTOR U PRIZEMLJU OBJEKTA	2505	DOBROTA	IZMJENE I DOPUNE DUP-A DOBROTE
67	14.11.2016.	0303-16106/16	LEONTYEV YURY	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	DIO KAT PAR 417 I DIO KAT PAR 418/1	ORAHOVAC I	IZMJENA I DOPUNA DUP-A DONJI ORAHOVAC I DRAŽEN VRT
68	30.11.2016.	0303-16799/16	"MTEL" D.O.O.	POSTAVLJANJE LOKACIJE ZA PRIVREMENI OBJEKAT	308/1	ŠKALJARI	I ČL 196 ZUP-A
69	06.02.2017.	0303-1343/17	VUKOTIĆ MILICA	IZGRADNJA OBJEKTA	DIO KAT PAR 852	ŠKALJARI	IZMJENA I DOPUNA DUP-A ŠKALJARA
70	02.02.2017.	0303-1179/17	MRŠIĆ PREDRAG	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	DIO KAT PAR 1081	RISAN I	IZMJENA I DOPUNA DUP-A RISAN

71	28.11.2016.	0303-16639/16	PELEVIĆ DUŠANKA	ODRŽAVANJE OBJEKATA	KAT PAR 249	PERAST	UP-A GRADA PERAST
72	15.09.2016.	0303-13187/16	GIKIĆ DUŠANKA	REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG ZIDA	482 PREMA KAT PAR 486	MUO	DUP MUO
73	31.05.2016.	0303-7796/16	ZYUREV DMITRY	UREĐENJE TERENA	325	ORAHOVAC I	IZMJENA I DOPUNA DUP ORAHOVAC
74	19.09.2016.	0303-13289/16	RADONIĆIĆ ĐURO	UREĐENJE URBANISTIČKE PARCELE	DIO KAT PAR 254/1	PRČANJ I	DUP PRČANJ
75	08.02.2017.	0303-1476/17	"TRADEUNIQUE CG"	IZGRADNJA POSLOVNIH OBJEKATA	DIO KAT PAR 110,KAT PAR 109,KAT PAR 108,KAT PAR 118 I TD.	VRANOVIĆI	DUP RADANOVIĆI
76	08.02.2017.	0303-1477/17	"TRADEUNIQUE CG"	IZGRADNJA POSLOVNIH OBJEKATA	DIO KAT PAR 107,DIO KAT PAR 106,DIO KAT PAR 104 I KAT PAR 105	VRANOVIĆI	DUP RADANOVIĆI
77	27.01.2017.	0303-954/17	MILHJENOVIĆ VESELINA,VOJO I ĐUKAN	REKONSTRUKCIJA RADI DOGRADNJE STAMBENOG OBJEKTA	1459	DOBROTA	DUP DOBROTA
78	07.02.2017.	0303-1433/17	JOKSIMOVIĆ NOVAK	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	276/1 I 276/3	DOBROTA	DUP DOBROTA
79	23.03.2016.	0303-3854/17	SEFEROVIĆ NEBOJŠA	REKONSTRUKCIJA OBJEKTA 1	313/2	ŠKALJARI	IZMJENA I DOPUNA DUP ŠKALJARA
80	07.02.2017.	0303-1420/17	KRUTA RADOMIR	IZGRADNJA OBJEKTA	DIO KAT PAR 157/1 I DIO KAT PAR 163	GLAVATIČIĆI	DUP BIGOVA
81	07.02.2017.	0303-1421/17	KRUTA RADOMIR	IZGRADNJA OBJEKTA	143 I 144	GLAVATIČIĆI	DUP BIGOVA
82	19.08.2016.	0303-12001/16	KOCHKIN SERGEY	REKONSTRUKCIJA STAMBENOG OBJEKTA	DIO KAT PAR 651	STOLIV I	DUP STOLIV

83	15.12.2016.	0303-17572/16	VLADIMIR BEGOVIĆ	IZGRADNJA OBJEKATA	DIO KAT PAR 320/2,320/1,319/2 I 319/1	PELINOVO	DUP RADANOVIĆI
84	15.12.2016.	0303-17573/16	VLADIMIR BEGOVIĆ	IZGRADNJA OBJEKATA	DIO KAT PAR 320/2,321/3 I 317	PELINOVO	DUP RADANOVIĆI
85	15.12.2016.	0303-17574/16	VLADIMIR BEGOVIĆ	IZGRADNJA OBJEKATA	DIO KAT PAR 316,317 I 41	PELINOVO	DUP RADANOVIĆI
86	07.02.2017.	0303-1448/17	KRIVOKAPIĆ SLOBODAN	IZGRADNJA OBJEKTA I UREĐENJE TERENA	2005 I 2006	DOBROTA	IZMJENA I DOPUNA DUP DOBROTE
87	16.01.2017.	0303-387/17	TRUŠ NIKOLA	IZGRADNJA OBJEKTA	319/3	SUTVARA	DUP RADANOVIĆI
88	19.01.2017.	0303-546/17	KAPETANOVIĆ ŽELJKO	IZGRADNJA OBJEKTA I UREĐENJE TERENA	DIO KAT PAR 2084/3,2084/4 I 2084/5	DOBROTA	IZMJENA I DOPUNA DUP DOBROTE
89	31.01.2017.	0303-1034/17	IVETIĆ MILKA	IZGRADNJA OBJEKTA	DIO KAT PAR 551,552/1 I 552/2	PRIJERADI	LSL GRBALJ I
90	16.02.2017.	0303-1947/17	BUKILICA NENAD	IZGRADNJA OBJEKTA	DIO KAT PAR 961	SUTVARA	DUP RADANOVIĆI
91	16.01.2017.	0303-404/17	BUKILICA NENAD	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	DIO KAT PAR 6/8	DUB	DUP KAVAČ
92	16.01.2017.	0303-406/17	BUKILICA NENAD	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	DIO KAT PAR 6/8	DUB	DUP KAVAČ
93	16.01.2017.	0303-405/17	BUKILICA NENAD	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	DIO KAT PAR 6/8	DUB	DUP KAVAČ
94	06.02.2017.	0303-1306/17	ĆETKOVIĆ IVAN	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	DIO KAT PAR 396/4 I KAT PAR 396/6	LASTVA	UPN-L GRBALJSKA
95	16.01.2017.	0303-403/17	BUKILICA NENAD	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	DIO KAT PAR 6/8	DUB	DUP KAVAČ

96	27.01.2017.	0303-932/17	LEONTYEV YURY	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	DIO KAT PAR 417,DIO KAT PAR 418/1 I DIO KAT PAR 424	ORAHOVAC I	IZMJENA I DOPUNA DUP DONJI ORAHOVAC I DRAŽEN VRT
97	16.01.2017.	0303-402/17	BUKILICA NENAD	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	DIO KAT PAR 6/9	DUB	DUP KAVAČ
98	01.02.2017.	0303-1134/17	PETROVIĆ TONI I RADONJIĆ GORAN	REKONSTRUKCIJA POSLOVNOG OBJEKTA	163	KOTOR II	UP STARI GRAD
99	16.01.2017.	0303-407/17	BUKILICA NENAD	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	DIO KAT PAR 6/9	DUB	DUP KAVAČ
100	20.01.2017.	0303-373/17	"MTEL" D.O.O.	LOKACIJA ZA PRIVREMENI OBJEKAT	DIO KAT PAR 621	LASTVA	ČL. 196 ZUP-A
101	18.04.2016.	0303-5130/16	KOLAREVIĆ MEHMED	REKONSTRUKCIJA STAMBENOG OBJEKTA	1369	MORINJ	DUP MORINJ
102	22.02.2017.	0303-2319/17	ĐURIĆ LAZO	IZGRADNJA TURISTIČKOG OBJEKTA	DIO KAT PAR 62 I DIO KAT PAR 70	KOVAČI	LSL GRBALJ I
103	10.02.2017.	0303-1597/17	KORDIĆ MIRKO	IZGRADNJA OBJEKTA	DIO KAT PAR 623,DIO KAT PAR 622	ŠIŠIĆI	DUP RADANOVIĆI
104	15.02.2017.	0303-1855/17	MIŠEVIĆ ANDREA	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	442	DOBROTA I	IZMJENA I DOPUNA DUP-A DOBROTA
105	30.01.2017.	0303-991/17	BEGOVIĆ DAMJAN	ADAPTACIJA DIJELA PRIZEMLJA OBJEKTA	267	KOTOR II	IZMJENA I DOPUNA UP-A STARI GRAD
106	10.02.2017.	0303-1665/17	LAZOVIĆ VOJISLAV	REKONSTRUKCIJA RADI NADOGRADNJE STAMBENOG OBJEKTA	1613/1 I DIO KAT PAR 1613/5	DOBROTA I	IZMJENA I DOPUNA DUP-A DOBROTA

107	09.03.2017.	0303-3159/17	ĆETKOVIĆ IVO	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	DIO KAT PAR 396/4 I KAT PAR 396/6	LASTVA	UPN-L GRBALJSKA
108	21.02.2017.	0303-2215/17	ĐURANOVIĆ SLAVIO	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA SA STANOVIMA ZA TURISTE	795/3	KAVAČ	DUP KAVAČ
109	21.02.2017.	0303-2218/17	ĐURANOVIĆ SLAVIO	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA SA STANOVIMA ZA TURISTE	795/5	KAVAČ	DUP KAVAČ
110	21.02.2017.	0303-2214/17	ĐURANOVIĆ SLAVIO	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA SA STANOVIMA ZA TURISTE	795/1 I 786	KAVAČ	DUP KAVAČ
111	07.02.2017.	0303-1419/17	ŽIVALJEVIĆ ILIJA	REKONSTRUKCIJA STAMBENOG OBJEKTA	363	STOLIV I	DUP STOLIV
112	03.02.2017.	0303-1272/17	PAJOVIĆ ZORAN	IZGRADNJA OBJEKTA	DIO KAT PAR 1648,1649, 1650/1	DOBROTA I	IZMJENA I DOPUNA DUP DOBROTA
113	03.02.2017.	0303-1268/17	PAJOVIĆ ZORAN	IZGRADNJA OBJEKTA	DIO KAT PAR 1650/1	DOBROTA I	IZMJENA I DOPUNA DUP DOBROTA
114	03.02.2017.	0303-1269/17	PAJOVIĆ ZORAN	IZGRADNJA OBJEKTA	DIO KAT PAR 1650/1	DOBROTA I	IZMJENA I DOPUNA DUP DOBROTA
115	03.02.2017.	0303-1270/17	PAJOVIĆ ZORAN	IZGRADNJA OBJEKTA	DIO KAT PAR 1648,1649, 1650/1	DOBROTA I	IZMJENA I DOPUNA DUP DOBROTA
116	03.02.2017.	0303-1271/17	PAJOVIĆ ZORAN	IZGRADNJA OBJEKTA	DIO KAT PAR 1649 I 1650/1	DOBROTA I	IZMJENA I DOPUNA DUP DOBROTA
117	10.03.2017.	0303-3241/17	"DND INVEST" D.O.O.	REKONSTRUKCIJA RADI DOGRADNJE	DIO KAT PAR 212 I 218	VRANOVIĆI	DUP RADANOVIĆI

				POSLOVNOG OBJEKTA-SPRATNE PARKING GARAŽE			
118	22.08.2016.	0303-12010/16	JAVNO PREDUZEĆE ZA UPRAVLJANJE MORSKIM DOBROM CRNE GORE	UREĐENJE OBALE	DIO KAT PAR 48	KOSTANJICA	PPPPN MD-SEKTOR 8
119	09.01.2017.	0303-74/17	ROGAČ MILANKA	REKONSTRUKCIJA STAMBENOG OBJEKTA	DIO KAT PAR 39 I 40	DUB	DUP KAVAČ
120	26.01.2017.	0303-883/17	GUJIĆ MILA	IZGRADNJA OBJEKTA	DIO KAT PAR 660 I 661	KAVAČ	LSL GRBALJ II
121	26.01.2017.	0303-882/17	GUJIĆ MILA	IZGRADNJA OBJEKTA	DIO KAT PAR 660	KAVAČ	LSL GRBALJ II
122	15.02.2017.	0303-18275/16	DIREKCIJA ZA UREĐENJE I IZGRADNJU KOTORA	IZGRADNJA SAOBRAĆAJNICE	DIO KAT PAR 1211/1,1208/4,1207/4,1208/3,1207/1 I TD.	DOBROTA I	IZMJENA I DOPUNA DUP DOBROTA
123	25.01.2017.	0303-820/17	MAGUD ILIJA	IZGRADNJA OBJEKTA	DIO KAT PAR 1131	NALJEŽIĆI	DUP RADANOVIĆI
124	28.12.2016.	0303-18276/16	LATKOVIĆ MILAN	IZGRADNJA OBJEKTA	DIO KAT PAR 397	SUTVARA	DUP RADANOVIĆI
125	21.12.2016.	0303-17879/16	NIKALJEVIĆ DUŠKO	REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG STAMBENOG OBJEKTA I IZGRADNJA OBJEKATA	DIO KAT PAR 233,234,235,236 I 237	VRANOVIĆI	DUP RADANOVIĆI
126	03.02.2017.	0303-1265/17	PAJOVIĆ ZORAN	IZGRADNJA OBJEKTA	1650/2 I DIO KAT PAR 1649,1669/1,1670/1 I 1671/3	DOBROTA I	IZMJENA I DOPUNA DUP DOBROTA
127	03.02.2017.	0303-1295/17	"POP COMERCE"	IZGRADNJA OBJEKTA	DIO KAT PAR 1699,1700 I 1703/1	DOBROTA I	IZMJENA I DOPUNA DUP DOBROTA
128	03.03.2017.	0303-2869/17	CICVARIĆ MARICA	IZGRADNJA OBJEKTA	DIO KAT PAR 1079/2	NALJEŽIĆI	DUP RADANOVIĆI

129	23.02.2017.	0303-2410/17	BILAFER STANKA	IZGRADNJA OBJEKTA	DIO KAT PAR 259 I MANJEG DIJELA 256	STRP	PLAN UREĐENJA MANJEG NASELJA STRP-LIPCI
130	25.01.2017.	0303-856/17	ŠĆEPANOVIĆ SLAVICA	IZGRADNJA OBJEKTA	DIO KAT PAR 130/1,130/2 I 130/3	VRANOVIĆI	DUP RADANOVIĆI
131	25.01.2017.	0303-857/17	ŠĆEPANOVIĆ SLAVICA	IZGRADNJA OBJEKTA	DIO KAT PAR 130/3,129/1,129/2	VRANOVIĆI	DUP RADANOVIĆI
132	28.11.2016.	0303-16649/16	MARINOVIĆ MITAR,DUŠAN I RADOJKA	IZGRADNJA POSLOVNOG OBJEKTA	DIO KAT PAR 1093/1,1092 I 1105/1	KAVAČ	LSL GRBALJ II
133	02.12.2016.	0303-16923/16	MILOŠEVIĆ MILOŠ	REKONSTRUKCIJA DIJELA KROVA OBJEKTA OZNAČENOG KAO OBJEKAT BROJ 1	2010	DOBROTA I	IZMJENA I DOPUNA DUP DOBROTA
134	30.01.2017.	0303-981/17	STANKOVIĆ DRAGAN	IZGRADNJA OBJEKTA	DIO KAT PAR 170 I 169	RISAN I	IZMJENA I DOPUNA DUP RISAN
135	30.01.2017.	0303-983/17	STANKOVIĆ DRAGAN	IZGRADNJA OBJEKTA	DIO KAT PAR 424,425 I 426/1	RISAN I	IZMJENA I DOPUNA DUP RISAN
136	30.01.2017.	0303-984/17	STANKOVIĆ DRAGAN	IZGRADNJA OBJEKTA	DIO KAT PAR 424,425,426/1 I 426/2	RISAN I	IZMJENA I DOPUNA DUP RISAN
137	09.03.2017.	0303-3179/17	ŽARIĆ MAJA	IZGRADNJA OBJEKTA	DIO KAT PAR 424,425 I 423/1	ORAHOVAC I	IZMJENA I DOPUNA DUP ORAHOVAC
138	09.03.2017.	0303-3178/17	ŠUNJIĆ DALIBOR	IZGRADNJA OBJEKTA	DIO KAT PAR 431/1,431/3 I 432/2	ORAHOVAC I	IZMJENA I DOPUNA DUP ORAHOVAC
139	09.03.2017.	0303-3180/17	ŠUNJIĆ DALIBOR	IZGRADNJA OBJEKTA	DIO KAT PAR 432/2 I 431/3	ORAHOVAC I	IZMJENA I DOPUNA DUP ORAHOVAC
140	17.03.2017.	0303-3644/17	GJUROVIĆ TRUŠ JOZEF	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	DIO KAT PAR 440	MUO	DUP MUO
141	27.03.2017.	0303-4175/17	GJUROVIĆ TRUŠ JOZEF	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	DIO KAT PAR 440 I DIO KAT PAR 439	MUO	DUP MUO

142	27.03.2017.	0303-4174/17	GJUROVIĆ TRUŠ JOZEF	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	DIO KAT PAR 440	MUO	DUP MUO
143	27.02.2017.	0303-2549/17	CREPULJA TVRTKO	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA U POLJOPRIVREDI 2	DIO KAT PAR 884/11 I DIO KAT PAR 884/15 I DIO KAT PAR 883/4	KAVAČ	DUP KAVAČ
144	17.03.2017.	0303-3579/17	DAKOVIĆ STEVAN	UREĐENJE PARCELE	1974	DOBROTA I	IZMJENA I DOPUNA DUP DOBROTA
145	13.03.2017.	0303-3335/17	"T-STILE" D.O.O.	IZGRADNJA POMOĆNOG OBJEKTA	220/2	PRČANJ I	DUP PRČANJ
146	03.11.2016.	0303-15536/16	VUKASOVIĆ ŽELJKO	REKONSTRUKCIJA STAMBENOG OBJEKTA	DIO KAT PAR 811 I 812	DOBROTA I	IZMJENA I DOPUNA DUP DOBROTA
147	29.11.2016.	0303-16707/16	BUJANIĆ LJUBICA	REKONSTRUKCIJA STAMBENOG OBJEKTA	1752	DOBROTA I	IZMJENA I DOPUNA DUP DOBROTA
148	09.03.2017.	0303-448/17	"ZEVS COMPANY" D.O.O.	LOKACIJA ZA PRIVREMENI OBJEKAT	678/1	DUB	ČL. 196 ZAKON O OPŠTEM UPRAVNOM POSTUPKU
149	20.01.2017.	0303-592/17	MILIĆ VASO	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	DIO KAT PAR 2304,2303/1 I 2303/2	DOBROTA I	IZMJENA I DOPUNA DUP DOBROTA
150	16.01.2017.	0303-421/17	BRKANOVIĆ TONĆI I MIODRAG	REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG STAMBENOG OBJEKTA	703/1	ŠKALJARI	IZMJENA I DOPUNA DUP ŠKALJARA
151	20.02.2017.	0303-12660/16	ZAINTERESOVANO PRAVNO LICE JAVNOG PREDUZEĆA MORSKO DOBRO IZ BUDVE	UREĐENJE DIJELA OBALE U ORAHOVCU-IZGRADNJA KUPALIŠTA	DIO KAT PAR 452,453/1	ORAHOVAC	PPPPN ZA MORSKO DOBRO,-SEKTOR 13,DONJI ORAHOVAC-LJUTA

152	07.03.2017.	0303-3022/17	KONJEVIĆ NIKOLA	REKONSTRUKCIJA DIJELA TAVANA U STANOVANJE STAMBENOG OBJEKTA	1613/1 I DIO KAT PAR 1613/5	DOBROTA I	IZMJENA I DOPUNA DUP DOBROTA
153	17.03.2017.	0303-3625/17	HUMPREY MELLISA LATOYA I RANAURO MASSIMILIANO	ADAPTACIJA DIJELA PRIZEMLJA OBJEKTA OZNAČENOG KAO OBJEKAT 1	3	KOTOR II	IZMJENA I DOPUNA UP-A STARI GRAD
154		0303-551/17	MRŠULJA STANKA	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	DIO KAT PAR 869	KAVAČ	DUP KAVAČ
155	24.03.2017.	0303-4018/17	GUBERINIĆ DANICA	IZGRADNJA STAMBENIH OBJEKATA	DIO KAT PAR 879/22	KAVAČ	DUP KAVAČ
156	02.02.2017.	0303-1190/17	BAŠIĆ VESNA	REKONSTRUKCIJA STAMBENOG OBJEKTA	145	ORAHOVAC I	IZMJENA I DOPUNA DUPA DONJI ORAHOVAC I DRAŽEN VRT
157	24.02.2017.	0303-2457/17-1	MEHOVIĆ GORDANA	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	10/21 I 6/18	DUB	DUP KAVAČ
158	03.04.2017.	0303-4541/17	VUKASOVIĆ ŽELJKO	IZGRADNJA POSLOVNOG OBJEKTA	DIO KAT PAR 91/1	LJEŠEVIĆI	LSL GRBALJ II
159	03.04.2017.	0303-4539/17	VUKASOVIĆ ŽELJKO	IZGRADNJA POSLOVNOG OBJEKTA	DIO KAT PAR 91/1	LJEŠEVIĆI	LSL GRBALJ II
160	03.04.2017.	0303-4542/17	VUKASOVIĆ ŽELJKO	IZGRADNJA POSLOVNOG OBJEKTA	DIO KAT PAR 91/1	LJEŠEVIĆI	LSL GRBALJ II
161	03.04.2017.	0303-4540/17	VUKASOVIĆ ŽELJKO	IZGRADNJA POSLOVNOG OBJEKTA	DIO KAT PAR 91/1	LJEŠEVIĆI	LSL GRBALJ II

162	21.10.2015.	0303-15220/17	RADANOVIĆ BRANKO MILIVOJE	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	1378	DOBROTA I	IZMJENA I DOPUNA DUP DOBROTA
163	04.04.2017.	0303-4664/17	KRALJ BOŽO	IZGRADNJA STAMBENIH OBJEKATA	DIO KAT PAR 261/2,DIO KAT PAR 262/2,DIO KAT PAR 261/1 I DIO KAT PAR 262/1	STOLIV I	DUP STOLIV
164	04.04.2017.	0303-4663/17	KRALJ BOŽO	IZGRADNJA STAMBENIH OBJEKATA	DIO KAT PAR 262/2,DIO KAT PAR 263/1,DIO KAT PAR 262/1,KAT PAR 262/3	STOLIV I	DUP STOLIV
165	07.04.2017.	0303-4887/17	CRNOGORSKI TELEKOM AD	LOKACIJA ZA POSTAVLJANJE PRIVREMENOG OBJEKTA	DIO KAT PAR 622/1	STOLIV I	ZAKON O OPŠTEM UPRAVNOM POSTUPKU
166	13.03.2017.	0303-3326/17	EGOYAN KARINE	IZGRADNJA OBJEKTA	DIO KAT PAR 1145	LASTVA	UPN LASTVA GRBALJSKA
167	24.03.2017.	0303-3982/17	KRIVOKAPIĆ BEPICA	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	DIO KAT PAR 164/1 I 163/1	KOSTANJICA	IZMJENA I DOPUNA DUP KOSTANJICA
168	24.03.2017.	0303-3983/17	KRIVOKAPIĆ BEPICA	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	DIO KAT PAR 163/1,167/1 I 166/1	KOSTANJICA	IZMJENA I DOPUNA DUP KOSTANJICA
169	24.03.2017.	0303-3981/17	KRIVOKAPIĆ BEPICA	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	DIO KAT PAR 165,164/1 I 163/1	KOSTANJICA	IZMJENA I DOPUNA DUP KOSTANJICA
170	24.03.2017.	0303-3980/17	KRIVOKAPIĆ BEPICA	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	DIO KAT PAR 167/1 I 163/1	KOSTANJICA	IZMJENA I DOPUNA DUP KOSTANJICA
171	21.03.2017.	0303-3789/17	IVANOVIĆ DAMIR	IZGRADNJA OBJEKTA	DIO KAT PAR 252 I 253	VRANOVIĆI	DUP RADANOVIĆI
172	07.03.2017.	0303-3002/17	IVANOVIĆ SLOBODAN I IVANOVIĆ MILORAD	IZGRADNJA OBJEKTA	DIO KAT PAR 552	LASTVA	UPN LASTVA GRBALJSKA
173	23.03.2017	0303-	ERAKOVIĆ LUKA	IZGRADNJ	DIO KAT	LASTVA	UPN- L

	.	3901/17		A STAMBENOG OBJEKTA	PAR 534		GRBALJSKA
174	23.03.2017.	0303-3892/17	KUSTUDIĆ BRANKO	REKONSTRUKCIJA OBJEKTA	DIO KAT PAR 747 I KAT PAR 748	ŠKALJARI	IZMJENA I DOPUNA DUP ŠKALJARI
175	17.03.2017.	0303-3582/17	JANKOVIĆ DRAGAN	REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG STAMBENOG OBJEKTA	60	MUO	DUP MUO
176	14.02.2017.	0303-1789/17	ROGANOVIĆ ŽELJKO	IZGRADNJA OBJEKTA I PARKINGA	DIO KAT PAR 1247/1 I DIO KAT PAR 1247/3	ŠKALJARI	DUP ŠKALJARI
177	06.03.2017.	0303-2901/17	JAVNO PREDUZEĆE ZA UPRAVLJANJE MORSKIM DOBROM CRNE GORE	UREĐENJE PONTE	20	DOBROTA I	PPPPN MORSKO DOBRO
178	04.04.2017.	0303-4628/17	DONKOVIĆ ĐURO	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	31,KAT PAR 30/2, DIO KAT PAR 30/1 I DIO KAT PAR 32	PELINOVO	DUP RADANOVIĆI
179	28.02.2017.	0303-2648/17	PLAMENAC MIRJANA I ZEC SONJA	REKONSTRUKCIJA OBJEKTA RADI NADOGRADNJE	1134/1	ŠKALJARI I	IZMJENA I DOPUNA DUP ŠKALJARI
180	28.02.2017.	0303-2614/17	PLAMENAC MIRJANA	IZGRADNJA OBJEKTA	1134/2	ŠKALJARI I	IZMJENA I DOPUNA DUP ŠKALJARI
181	20.03.2017.	0303-3726/17	PETRANOVIĆ DEJAN	REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆIH MEĐA	831 I 838	PRČANJ I	DUP PRČANJ
182	16.12.2016.	0303-17676/16	BRGULJAN MATO	IZGRADNJA OBJEKTA	DIO KAT PAR 1043,1044, 1045,1046 I KAT PAR 1050 I 1051	ŠKALJARI I	IZMJENA I DOPUNA DUP ŠKALJARI
183	10.04.2017.	0303-5005/17	"VUKŠIĆ GROUP" D.O.O.	IZGRADNJA POSLOVNOG OBJEKTA	DIO KAT PAR 18/1,DIO KAT PAR 18/3,DIO KAT PAR 16/1	LJEŠEVIĆI	LSL GRBALJ II
184	25.04.2017.	0303-5809/17	KUŽELJ BRANKO	IZGRADNJA TURISTIČKOG	258	LJEŠEVIĆI	LSL GRBALJ II

				OBJEKTA			
185	19.04.2017.	0303-5417/17	SEFEROVIĆ ZDRAVKO	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	DIO KAT PAR 1117/2,KAT PAR 1118/1 I KAT PAR 1118/2	MORINJ	DUP MORINJ
186	04.05.2017.	0303-6320/17	KAPETANOVIĆ ŠAKO	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	DIO KAT PAR 1688	DOBROTA I	IZMJENA I DOPUNA DUP DOBROTA
187	04.05.2017.	0303-6322/17 I 6318/17	KAPETANOVIĆ ŠAKO	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	DIO KAT PAR 1688 I DIO KAT PAR 1690	DOBROTA I	IZMJENA I DOPUNA DUP DOBROTA
188	04.05.2017.	0303-6321/17	KAPETANOVIĆ ŠAKO	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	DIO KAT PAR 1688	DOBROTA I	IZMJENA I DOPUNA DUP DOBROTA
189	04.05.2017.	0303-6319/17	KAPETANOVIĆ ŠAKO	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	DIO KAT PAR 1688	DOBROTA I	IZMJENA I DOPUNA DUP DOBROTA
190	29.09.2016.	0303-13816/16	CHERTOLYAS ELENA	REKONSTRUKCIJA STAMBENOG OBJEKTA U POSTOJEĆIM GABARITIMA	31/2 I DIO KAT PAR 1245	ORAHOVAC I,ORAHOVAC II	IZMJENA I DOPUNA DUP DONJI ORAHOVAC I DRAŽEN VRT
191	22.02.2017.	0303-2283/17	RADONJIĆ MLADEN	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	845/4 I DIO KAT PAR 846/1,847/1 I 845/2	KAVAČ	DUP KAVAČ
192	19.01.2017.	0303-539/17	BANIĆEVIĆ DUŠKO	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA U ZONI B-PODZONA B4	907	RISAN I	IZMJENA I DOPUNA DUP RISAN
193	23.12.2016.	0303-596/17	PARTELI SLOBODAN	ADAPTACIJA DIJELA PRIZEMLJA STAMBENO POSLOVNOG	191	KOTOR II	UP STARI GRAD

				OBJEKTA			
194	17.08.2016.	0303-11619/15	VUJOVIĆ ZORAN	REKONSTRUKCIJA STAMBENOG OBJEKTA	197	DOBROTA I	IZMJENA I DOPUNA DUP DOBROTA
195	03.02.2017.	0303-1289/17	VUJOVIĆ JUGO	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	DIO KAT PAR 427	STOLIV I	DUP STOLIV
196	04.04.2017.	0303-4653/17	MILJENOVIĆ MIODRAG	REKONSTRUKCIJA STAMBENOG OBJEKTA	1182	DOBROTA I	IZMJENA I DOPUNA DUP DOBROTA
197	07.03.2017.	0303-2995/17	MILJENOVIĆ VLADO	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	1353/2	DOBROTA I	IZMJENA I DOPUNA DUP DOBROTA
198	03.04.2017.	0303-4537/17	"LEDO" D.O.O.	IZGRADNJA POSLOVNIH OBJEKATA	DIO KAT PAR 54	KOVAČI	LSL GRBALJ I
199	19.07.2016.	0303-16929/16	FLEGANTOV ALEKSANDAR	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	KAT PAR 1212/3,1212/4,1212/5, 1212/13 I DIO KAT PAR 1212/1,1212/2,1212/8 I TD.	DOBROTA I	IZMJENA I DOPUNA DUP DOBROTA
200	13.04.2017.	0303-5253/17	FASCHION BEACH D.O.O.	REKONSTRUKCIJA POMOĆNOG OBJEKTA-POTPORNOG ZIDA I OGRADE	890	RISAN I	IZMJENA I DOPUNA DUP RISAN
201	01.12.2016.	0303-16841/16	RADOVIĆ NOVICA	IZGRADNJA ILI REKONSTRUKCIJA STAMBENOG OBJEKTA	1525	DOBROTA I	IZMJENA I DOPUNA DUP DOBROTA
202	10.01.2017.	0303-233/17	DIREKCIJA ZA UREĐENJE I IZGRADNJU KOTORA	IZGRADNJA SAOBRAĆAJNICE	DIO KAT PAR 877/5,876,1027/1,875/2 I 873	KAVAČ	DUP KAVAČ
203	09.03.2017.	0303-3188/17	KRIVOKAPIĆ NIKOLA	IZGRADNJA OBJEKTA	709/4	DOBROTA I	IZMJENA I DOPUNA DUP DOBROTA

204	22.03.2017.	0303-3876/17	EFIMENKO GLEB	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	DIO KAT PAR 1223/1,1223/2 I 1223/3	DOBROTA I	IZMJENA I DOPUNA DUP DOBROTA
205	20.04.2017.	0303-5479/17	MARINOVIĆ RADOVAN	IZGRADNJA OBJEKATA	DIO KAT PAR 1073 I 1074	NALJEŽIĆI	DUP RADANOVIĆI
206	20.04.2017.	0303-5480/17	MARINOVIĆ RADOVAN	IZGRADNJA OBJEKATA	DIO KAT PAR 1074	NALJEŽIĆI	DUP RADANOVIĆI
207	20.04.2017.	0303-5478/17	MARINOVIĆ RADOVAN	IZGRADNJA OBJEKATA	DIO KAT PAR 1083/2	NALJEŽIĆI	DUP RADANOVIĆI
208	12.04.2017.	0303-5168/17	"MARINA LTD" D.O.O.	IZGRADNJA OBJEKTA	DIO KAT PAR 47/1	KOVAČI	LSL GRBALJ I
209	12.04.2017.	0303-5167/17	"MARINA LTD" D.O.O.	IZGRADNJA OBJEKTA	DIO KAT PAR 45,47/2 I 44	KOVAČI	LSL GRBALJ I
210	30.03.2017.	0303-614/17	CAREVIĆ MARKO	POSTAVLJANJE PRIVREMENOG OBJEKTA	DIO KAT PAR 1139/2	KRIMOVICE	ZAKON O OPŠTEM UPRAVNOM POSTUPKU
211	03.04.2017.	0303-4565/17	DRIZIĆ MILOŠ	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	DIO KAT PAR 1664/1	DOBROTA I	IZMJENA I DOPUNA DUP DOBROTA
212	03.04.2017.	0303-4568/17	DRIZIĆ MILOŠ	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	DIO KAT PAR 1668/1	DOBROTA I	IZMJENA I DOPUNA DUP DOBROTA
213	03.04.2017.	0303-4569/17	DRIZIĆ MILOŠ	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	DIO KAT PAR 1663 I 1664/1	DOBROTA I	IZMJENA I DOPUNA DUP DOBROTA
214	03.04.2017.	0303-4566/17	DRIZIĆ MILOŠ	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	1661 I DIO KAT PAR 1664/1	DOBROTA I	IZMJENA I DOPUNA DUP DOBROTA
215	03.04.2017.	0303-4567/17	DRIZIĆ MILOŠ	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	1666/1,1668/2 I DIO KAT PAR 1668/1	DOBROTA I	IZMJENA I DOPUNA DUP DOBROTA
216	21.04.2017.	0303-4570/17	DRIZIĆ MILOŠ	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	DIO KAT PAR 1663 I 1664/1	DOBROTA I	IZMJENA I DOPUNA DUP DOBROTA
217	03.04.2017.	0303-4571/17	DRIZIĆ MILOŠ	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	DIO KAT PAR 1663 I 1664/1	DOBROTA I	IZMJENA I DOPUNA DUP DOBROTA

218	03.04.2017.	0303-4572/17	DRIZIĆ MILOŠ	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	DIO KAT PAR 1663 I 1664/1	DOBROTA I	IZMJENA I DOPUNA DUP DOBROTA
219	11.04.2017.	0303-5048/17	SUBLINE DEVELOPMENTS D.O.O.	IZGRADNJA OBJEKATA	1134/5,1134/11,I DIO KAT PAR 1134/9	DOBROTA I	IZMJENA I DOPUNA DUP DOBROTA
220	05.04.2017.	0303-4745/17	CENERIĆ TOMO	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	DIO KAT PAR 1711/2	DOBROTA I	IZMJENA I DOPUNA DUP DOBROTA
221	05.04.2017.	0303-4747/17	CENERIĆ TOMO	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	DIO KAT PAR 1712	DOBROTA I	IZMJENA I DOPUNA DUP DOBROTA
222	05.04.2017.	0303-4748/17	CENERIĆ TOMO	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	DIO KAT PAR 1711/2 I 1712	DOBROTA I	IZMJENA I DOPUNA DUP DOBROTA
223	05.04.2017.	0303-4735/17	CENERIĆ TOMO	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	DIO KAT PAR 1711/2	DOBROTA I	IZMJENA I DOPUNA DUP DOBROTA
224	23.02.2017.	0303-2404/17	ĐAKONOVIĆ ALEKSANDRA	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	DIO KAT PAR 1149 I 1148/2	DOBROTA I	IZMJENA I DOPUNA DUP DOBROTA
225	15.05.2017.	0303-6870/17	DONKOVIĆ ŽELJKO I DONKOVIĆ GORAN	IZGRADNJA OBJEKTA	DIO KAT PAR 473	POBRĐE	DUP RADANOVIĆI
226	21.04.2017.	0303-5592/17	LATKOVIĆ MILIVOJ	IZGRADNJA OBJEKATA	DIO KAT PAR 1139/1,1139/2 I 1139/3	NALJEŽIĆI	DUP RADANOVIĆI
227	30.01.2017.	0303-982/17	STANKOVIĆ DRAGAN	IZGRADNJA OBJEKTA I REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG STAMBENOG OBJEKTA	423 I DIJELOVI KAT PAR 424,425 I 426/1	RISAN I	IZMJENA I DOPUNA DUP RISAN
228	27.03.2017.	0303-4129/17	LJUBATOVIĆ DRAŽEN	IZGRADNJA OBJEKTA	DIO KAT PAR 981/1	SUTVARA	DUP RADANOVIĆI
229	05.04.2017.	0303-4752/17	"KOTOR INVEST" D.O.O.	IZGRADNJA OBJEKTA	DIO KAT PAR 1078	PRČANJ I	LSL GLAVATI - PRČANJ

230	05.04.2017.	0303-4755/17	"KOTOR INVEST" D.O.O.	IZGRADNJA OBJEKTA	DIO KAT PAR 1078	PRČANJ I	LSL GLAVATI - PRČANJ
231	05.04.2017.	0303-4753/17	"KOTOR INVEST" D.O.O.	IZGRADNJA OBJEKTA	DIO KAT PAR 1078	PRČANJ I	LSL GLAVATI - PRČANJ
232	05.04.2017.	0303-4754/17	"KOTOR INVEST" D.O.O.	IZGRADNJA OBJEKTA	DIO KAT PAR 1078	PRČANJ I	LSL GLAVATI - PRČANJ
233	08.05.2017.	0303-6558/17	KAŠĆELAN BRANKA	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	DIO KAT PAR 669/1 I KAT PAR 669/2	STOLIV I	DUP STOLIV
234	10.05.2017.	0303-6659/17	SEFEROVIĆ SONJA	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	DIO KAT PAR 1291,DIO KAT PAR 1292 I DIO KAT PAR 1293	MORINJ	DUP MORINJ
235	10.05.2017.	0303-6658/17	SEFEROVIĆ SONJA	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	DIO KAT PAR 1291 I DIO KAT PAR 1292	MORINJ	DUP MORINJ
236	10.05.2017.	0303-6660/17	SEFEROVIĆ SONJA	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	DIO KAT PAR 1291 I DIO KAT PAR 1292	MORINJ	DUP MORINJ
237	31.03.2017.	0303-4471/17	GOBOVIĆ PETAR	REKONSTRUKCIJA OBJEKATA	201	KOTOR II	UP-a STARI GRAD
238	27.02.2017.	0303-2506/17	TOMIĆ PREDRAG	REKONSTRUKCIJA STAMBENOG OBJEKTA RADI NADOGRADNJE POTKROVLJA PREMA KONZERVATORSKIM USLOVIMA	2098	DOBROTA I	IZMJENA I DOPUNA DUP DOBROTA
239	27.04.2017.	0303-5979/17	KRUTA NEBOJŠA	IZGRADNJA POSLOVNIH OBJEKATA	DIO KAT PAR 721,722 I 727	GLAVATI	LSL GRBALJ I
240	13.04.2017.	0303-5232/17	ODŽA DRAGAN	IZGRADNJA OBJEKATA	394,395,406 I DIO KAT PAR 393 I 405	SUTVARA	DUP RADANOVIĆI

241	18.05.2017.	0303-7100/17	SJEKLOĆA MIHAILO	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	DIO KAT PAR 756/2	KAVAČ	DUP KAVAČ
242	04.05.2017.	0303-6294/17	MARKOVIĆ BOŽO	IZGRADNJA OBJEKTA	DIO KAT PAR 578	PRIJERADI	LSL GRBALJ I
243	27.04.2017.	0303-6017/17	JP MORSKO DOBRO	REKONSTRUKCIJA PONTE	1130/1	PRČANJ	PPPPN MORSKO DOBRO I DUP MUO
244	24.05.2017.	0303-7379/17	RADONJIĆ SONJA	IZGRADNJA OBJEKTA	DIO KAT PAR 1120/14 I 1120/10	NALJEŽIĆI	DUP RADANOVIĆI
245	03.08.2017.	0303-11971/17	ĆATOVIĆ RANKA,ILIĆ MARIJA,BRGULJAN NADEŽDA I BULAJIĆ RADMILA	IZGRADNJA OBJEKTA	139	RISAN I	IZMJENA I DOPUNA DUP RISAN
246	18.05.2017.	0303-7134/17	RAŠKOVIĆ BORKO	IZGRADNJA OBJEKTA	DIO KAT PAR 501	RISAN I	LSL GRBALJ I
247	18.05.2017.	0303-7133/17	RAŠKOVIĆ BORKO	IZGRADNJA OBJEKTA	DIO KAT PAR 499 I 502	RISAN I	LSL GRBALJ I
248	26.08.2016.	0303-12275/16	MIKULIČIĆ ŽELJKO	REKONSTRUKCIJA OBJEKTA	1250	RISAN I	ZAKON O UREĐENJU PROSTORA I IZGRADNJI OBJEKATA
249	02.11.2016.	0303-15485/16	MAGUD DRAGAN	IZGRADNJA OBJEKTA	DIO KAT PAR 196,197,191 I 192	RISAN I	DUP RADANOVIĆI
250	23.02.2017.	0303-2361/17	VUKŠIĆ RATKO I PETRANOVIĆ DEJAN	IZGRADNJA OBJEKATA	DIO KAT PAR 420	RISAN I	DUP RADANOVIĆI
251	28.04.2017.	0303-6106/17	VUKSANOVIĆ IGOR	IZGRADNJA POSLOVNO-KOMERCIJALNOG OBJEKTA	1575 I DIO KAT PAR 1576	RISAN I	LSL GRBALJ I
252	28.04.2017.	0303-6103/17	ŠOVRAN BLAŽO	IZGRADNJA OBJEKTA	DIO KAT PAR 686/1 I 686/2	RISAN I	LSL GRBALJ I
253	27.03.2017.	0303-4167/17	ILIĆ DRAGI	IZGRADNJA OBJEKTA	DIO KAT PAR 83	RISAN I	LSL GRBALJ I
254	31.05.2017.	0303-7837/17	"AQUAMONT" D.O.O.	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	DIO KAT PAR 214/3,214/4 I 214/5	RISAN I	DUP PRČANJ

255	22.06.2017.	0303-9109/17	SAMARDŽIĆ ZORAN	IZGRADNJA OBJEKTA	DIO KAT PAR 306 I 315, I KAT PAR 314/3	RISAN I	LSL GRBALJ II
256	22.06.2017.	0303-9110/17	SAMARDŽIĆ ZORAN	IZGRADNJA OBJEKTA	304 I 305 I DIO KAT PAR 306	RISAN I	LSL GRBALJ II
257	28.07.2017.	0303-11601/17	KRSTIČEVIĆ MOMIR	REKONSTRUKCIJA RADI DOGRADNJE/NADGRADNJE OBJEKTA	DIO KAT PAR 510/1 I 510/2	RISAN I	DUP RADANOVIĆI
258	31.05.2017.	0303-7829/17	"AQUAMONT" D.O.O.	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	DIO KAT PAR 214/1,214/2 I 214/3	RISAN I	DUP PRČANJ
259	06.07.2017.	0303-10114/17	"MONTENEGRO HARITAGE DEVELOPMENTS" D.O.O.	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	DIO KAT PAR 107/1 I 107/2	RISAN I	DUP PRČANJ
260	14.06.2017.	0303-8598/17	KATULEVSKII EVGENII	IZGRADNJA OBJEKATA	431/2 I DIO KAT PAR 425/1,425/2,428/1,429, 430/2 I 431/1	RISAN I	DUP RADANOVIĆI
261	15.06.2017.	0303-8659/17	IVETIĆ VELJKO	IZGRADNJA OBJEKTA	DIO KAT PAR 684 I 685/2	RISAN I	LSL GRBALJ I
262	15.06.2017.	0303-8658/17	IVETIĆ MILKA	IZGRADNJA OBJEKTA	DIO KAT PAR 682 I 683	RISAN I	LSL GRBALJ I
263	05.05.2017.	0303-6440/17	VUČETIĆ NEBOJŠA	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	239/2 I 239/3 I DIO KAT PAR 239/1 I 240/2	RISAN I	DUP KAVAČ
264	27.07.2017.	0303-11505/17	DURUTOVIĆ ALEKSANDRA	UREĐENJE TERENA I REKONSTRUKCIJA RADI NADGRADNJE/DOGRADNJE OBJEKTA	DIO KAT PAR 867	RISAN I	UPN LASTVA GRBALJSKA
265	25.05.2017.	0303-7409/17	VUKADINOVIĆ DEJAN	UREĐENJE TERENA I REKONSTRUKCIJA RADI NADGRADNJE POTKROVLJA NAD	1038 I DIO KAT PAR 1037	RISAN I	UPN LASTVA GRBALJSKA

				POSTOJEĆIM PRIZEMLJEM I SPRATOM OBJEKTA			
266	17.03.2017.	0303-3643/17	VUKSANOVIĆ ZDRAVKO	REKONSTRUKCIJA OBJEKTA	112	RISAN I	PLAN UREĐENJA MANJEG NASELJA STRP-LIPCI
267	03.07.2017.	0303-9845/17	JOVETIĆ MIROSLAV	IZGRADNJA OBJEKTA	DIO KAT PAR 310	RISAN I	DUP RADANOVIĆI
268	24.07.2017.	0303-11166,11168,11167/17	LATKOVIĆ DEJAN	IZGRADNJA OBJEKTA	DIO KAT PAR 675,DIO KAT PAR 673/1,DIO KAT PAR 673/2 I DIO KAT PAR 674	ŠIŠIĆI	DUP RADANOVIĆI
269	10.07.2017.	0303-10375/17	MARINKOVIĆ ZORAN	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	DIO KAT PAR 168/4	ORAHOVAC	IZMJENA I DOPUNA DUP DONJI ORAHOVAC I DRAŽEN VRT
270	25.07.2017.	0303-11314/17	BUKILICA TRIPO	IZGRADNJA POSLOVNOG OBJEKTA	DIO KAT PAR 34/2,DIO KAT PAR 34/3,DIO KAT PAR 34/1 I KAT PAR 25	LJEŠEVIĆI	LSL GRBALJ II
271	25.07.2017.	0303-11313/17	BUKILICA TRIPO	IZGRADNJA POSLOVNOG OBJEKTA	DIO KAT PAR 15 I KAT PAR 17/3	LJEŠEVIĆI	LSL GRBALJ II
272	31.07.2017.	0303-11754/17	TADIĆ ZORICA I DEJAN	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	360/1	STOLIV I	DUP STOLIV
273	31.07.2017.	0303-11755/17	TADIČ ZORICA I DEJAN	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	360/2	STOLIV I	DUP STOLIV
274	30.03.2017.	0303-4381/17	POPOVIĆ DRAGANA	REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA BROJ 1	2353 I 2354	DOBROTA	IZMJENA I DOPUNA DUP DOBROTA

275	16.06.2017.	0303-8735/17	INDIAN SUMMER MONTENEGRO	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	107,106/1,108 I DIO KAT PAR 106/4	RISAN I	IZMJENA I DOPUNA DUP RISAN
276	18.05.2017.	0303-7078/17	"REID" D.O.O.	IZGRADNJA STAMBENIH OBJEKATA	DIO KAT PAR 143/4,DIO KAT PAR 143/1	STOLIV I	DUP STOLIV
277	18.05.2017.	0303-7123/17	KAPETANOVIĆ VUKO	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	1353/2	DOBROTA I	IZMJENA I DOPUNA DUP DOBROTA
278	10.03.2017.	0303-3242/17	RADOVIĆ FILIP	REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA-RUŠEVINE	371,372,373,374	RISAN	IZMJENA I DOPUNA DUP RISAN
279	27.06.2017.	0303-9396/17	KUSTUDIĆ SAŠA	IZGRADNJA OBJEKTA	357,356,355,354 I DIO KAT PAR 373	PELINOVO	DUP RADANOVIĆI
280	06.07.2017.	0303-10117/17	"EFEL MOTORS" D.O.O.	IZGRADNJA POSLOVNOG OBJEKTA	DIO KAT PAR 463 I DIO KAT PAR 464	SUTVARA	DUP RADANOVIĆI
281	06.07.2017.	0303-10115/17	"EFEL MOTORS" D.O.O.	IZGRADNJA POSLOVNOG OBJEKTA	DIO KAT PAR 454	SUTVARA	DUP RADANOVIĆI
282	06.07.2017.	0303-10116/17	"EFEL MOTORS" D.O.O.	IZGRADNJA POSLOVNOG OBJEKTA	DIO KAT PAR 455	SUTVARA	DUP RADANOVIĆI
283	22.02.2017.	0303-2300/17	DABINOVIĆ STEFAN	REKONSTRUKCIJA STAMBENOG OBJEKTA	DIO KAT PAR 888/1	DOBROTA I	IZMJENA I DOPUNA DUP DOBROTA
284	30.09.2016.	0303-13850/16	KRUTEEVA JULIJA	IZGRADNJA OGRADE	DIO KAT PAR 346	STOLIV I	DUP STOLIV
285	24.04.2017.	0303-5644/17	MILAŠ PETAR	REKONSTRUKCIJA POMOĆNOG OBJEKTA-OGRADE,PO POSTOJEĆOJ TRASI	1014/1,DIO KAT PAR 1014/2,DIO KAT PAR 1327	ŠKALJARI I	IZMJENA I DOPUNA DUP ŠKALJARI
286	05.06.2017.	0303-8051/17	METAL FER STILL MILL D.O.O.	REKONSTRUKCIJA OBJEKATA	174/1,174/3 I 174/2	PERAST	UP GRADA PERAST

287	20.04.2017.	0303-5487/17	NAPREDAK D.O.O.	REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA BROJ 3	2458	DOBROTA	IZMJENA I DOPUNA DUP DOBROTA
288	23.06.2017.	0303-9175/17	ŠAPONJIĆ NEBOJŠA	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA DO MAKSIMALNIH KOEFICIJENATA DOZVOLJENIH PO PLANU	1535	LJEŠEVIĆI	DSL SEKTOR 38-BIGOVA
289	22.09.2016.	0303-13490/16	PUPOVIĆ MLADEN	IZGRADNJA OBJEKTA	DIO KAT PAR 1493/5	LJEŠEVIĆI	DUP BIGOVA
290	14.06.2017.	0303-8551/17	ĐAJIĆ TEODORA	UREĐENJE TERENA	79/1 I 79/2	ORAHOVAC I	IZMJENA I DOPUNA DUP ORAHOVAC
291	18.07.2017.	0303-10741/17	URBING D.O.O.	PRENAMJENA POSLOVNOG PROSTORA U STAMBENI PROSTOR U OBJEKTU	505	DOBROTA	IZMJENA I DOPUNA DUP DOBROTA
292	30.03.2017.	0303-4379/17	JP MORSKO DOBRO	UREĐENJE DIJELA OBALE U POSTOJEĆIM GABARITIMA	1173/1,1174,1175 I 1176	MORINJ	DUP MORINJ
293	15.06.2017.	0303-8657/17	"VUKŠIĆ GROUP" D.O.O.	IZGRADNJA POSLOVNOG OBJEKTA	17/1,DIO KAT PAR 16/1	LJEŠEVIĆI	LSL GRBALJ II
294	07.02.2017.	0303-1418/17	ERMINA PALJUŠIĆ	IZGRADNJA NA MJESTU POSTOJEĆEG STAMBENOG OBJEKTA PREMA KONZERVATORSKIM USLOVIMA	2310/2	DOBROTA I	IZMJENA I DOPUNA DUP DOBROTA

295	31.07.2017.	0303-10987/17	AZURA APARTMENTS LTD	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA SA STANOVIMA ZA TURISTE	DIO KAT PAR 377/5	KAVAČ	DUP KAVAČ
296	21.07.2017.	0303-10986/17	AZURA APARTMENTS LTD	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA SA STANOVIMA ZA TURISTE	DIO KAT PAR 377/5 I KAT PAR 374/2	KAVAČ	DUP KAVAČ
297	21.07.2017.	0303-10988/17	AZURA APARTMENTS LTD	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA SA STANOVIMA ZA TURISTE	DIO KAT PAR 377/5 I DIO KAT PAR 406	KAVAČ	DUP KAVAČ
298	08.03.2017.	0303-3105/17	DUBOVAC LJUPKA	REKONSTRUKCIJA STAMBENOG OBJEKTA	832/1,832/2 I 832/3	DOBROTA I	IZMJENA I DOPUNA DUP DOBROTA
299	10.08.2017.	0303-12315/17	DIREKCIJA ZA UREĐENJE I IZGRADNJU KOTORA	IZGRADNJA JAVNE RASVJETE	DIO KAT PAR 1978	DOBROTA I	IZMJENA I DOPUNA DUP DOBROTA
300	03.08.2017.	0303-11938/17	GIESLER SONJA	IZGRADNJA STAMBENIH OBJEKATA SA STANOVIMA ZA TURISTE	DIO KAT PAR 116/1	KAVAČ	DUP KAVAČ
301	23.03.2017.	0303-3927/17	VUKASOVIĆ DRAGAN	REKONSTRUKCIJA RADI DOGRADNJE STAMBENOG OBJEKTA	1810	DOBROTA I	IZMJENA I DOPUNA DUP DOBROTA
302	29.08.2017.	0303-13167/17	GOPČEVIĆ BRANKA	REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG OBJEKTA BROJ 1	2259	DOBROTA	IZMJENA I DOPUNA DUP DOBROTA

303	06.09.2017.	0303-13861/17	LAPENTER SLAVICA	IZGRADNJA OBJEKTA	DIO KAT PAR 942 I DIO KAT PAR 941	PRČANJ	DUP PRČANJ
304	27.07.2017.	0303-11504/17	DOBRIĆ DALIBOR	REKONSTRUKCIJA STAMBENOG OBJEKTA	1161	LASTVA	UPN-L GRBALJSKA
305	10.08.2017.	0303-12278/17	SEKRETARIJAT ZA ZAŠTITU PRIRODNE I KULTURNE BAŠTINE	REKONSTRUKCIJA KOMUNIKACIJE DO TVRĐAVE SV IVAN	374	KOTOR II	ZAKON O UREĐENJU PROSTORA I IZGRADNJI OBJEKATA
306	14.09.2017.	0303-14264/17	FEMIĆ NOVELJA	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA DO MAKSIMALNIH KOEFICIJENATA DOZVOLJENIH PO PLANU	2789/15	GLAVATIČIĆI	IZMJENA I DOPUNA DSL SEKTOR 38-BIGOVA
307	14.09.2017.	0303-14263/17	FEMIĆ NOVELJA	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA DO MAKSIMALNIH KOEFICIJENATA DOZVOLJENIH PO PLANU	2789/16	GLAVATIČIĆI	IZMJENA I DOPUNA DSL SEKTOR 38-BIGOVA
308	14.09.2017.	0303-14260/17	FEMIĆ NOVELJA	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA DO MAKSIMALNIH KOEFICIJENATA DOZVOLJENIH PO PLANU	2789/13	GLAVATIČIĆI	IZMJENA I DOPUNA DSL SEKTOR 38-BIGOVA
309	14.09.2017.	0303-14265/17	FEMIĆ NOVELJA	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	2789/14	GLAVATIČIĆI	IZMJENA I DOPUNA DSL SEKTOR 38-BIGOVA

				DO MAKSIMALNIH KOEFICIJENATA DOZVOLJENIH PO PLANU			
310	14.09.2017.	0303-14261/17	FEMIĆ NOVELJA	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA DO MAKSIMALNIH KOEFICIJENATA DOZVOLJENIH PO PLANU	2789/18	GLAVATIČIĆI	IZMJENA I DOPUNA DSL SEKTOR 38-BIGOVA
311	14.09.2017.	0303-14266/17	FEMIĆ NOVELJA	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA DO MAKSIMALNIH KOEFICIJENATA DOZVOLJENIH PO PLANU	2789/19	GLAVATIČIĆI	IZMJENA I DOPUNA DSL SEKTOR 38-BIGOVA
312	14.09.2017.	0303-14262/17	FEMIĆ NOVELJA	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA DO MAKSIMALNIH KOEFICIJENATA DOZVOLJENIH PO PLANU	2789/17	GLAVATIČIĆI	IZMJENA I DOPUNA DSL SEKTOR 38-BIGOVA
313	11.07.2017.	0303-10433/17	PROROČIĆ SONJA	REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆIH OBJEKATA - NADGRADNJA OBJEKATA	2385	DOBROTA	IZMJENA I DOPUNA DUP DOBROTA
314	20.07.2017.	0303-10913/17	MIHAILO MIJUŠKOVIĆ	IZGRADNJA OBJEKTA	493/2	STOLIV I	DUP STOLIV

315	09.02.2017.	0303-1564/17	DIREKCIJA ZA UREĐENJE I IZGRADNJU KOTORA	UREĐENJE URBANISTIČKE PARCELE	325	PERAST	URBANISTIČKI PROJEKAT GRADA PERASTA
316	18.07.2017.	0303-10755/17	DABOVIĆ BOŽIDAR	IZGRADNJA OBJEKTA	207/1	KOSTANJICA	DUP KOSTANJICA
317	03.08.2017.	0303-11973/17	VUKASOVIĆ NEĐELJKO	IZGRADNJA OBJEKTA	1233	ORAHOVAC II	PPPN ZA MORSKO DOBRO
318	29.08.2017.	0303-13184/17	MRVALJEVIĆ VLADIMIR	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA U ZONI B-PODZONA B2	440/2 I DIO KAT PAR 440/4	RISAN I	IZMJENA I DOPUNA DUP RISAN
319	03.08.2017.	0303-11939/17	GIESLER SONJA	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA SA STANOVIMA ZA TURISTE	DIO KAT PAR 768	KAVAČ	DUP KAVAČ
320	25.05.2017.	0303-7451/17	BOŽOVIĆ ZORAN	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	DIO KAT PAR 1358/1 I 1265/1	DOBROTA I	IZMJENA I DOPUNA DUP DOBROTA
321	24.07.2017.	0303-11201/17	RADONIČIĆ MILAN	IZGRADNJA OBJEKTA	DIO KAT PAR 627 I 626/1	DOBROTA	IZMJENA I DOPUNA DUP DOBROTA
322	15.08.2017.	0303-12537/17	DANILOVIĆ MILAN	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	361/3	KAVAČ	DUP KAVAČ
323	24.07.2017.	0303-11203/17	RADONIČIĆ JOSIP	IZGRADNJA OBJEKTA	DIO KAT PAR 1465/1	DOBROTA I	IZMJENA I DOPUNA DUP DOBROTA
324	29.08.2017.	0303-13166/17	VUKŠIĆ MARKO I VUKŠIĆ BOŠKO	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	DIO KAT PAR 474 I 475	SUTVARA	DUP RADANOVIĆI
325	30.08.2017.	0303-13235/17	RADONIČIĆ JOSIP	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	1465/1,DIO KAT PAR 1510,DIO KAT PAR 1509 I DIO KAT PAR 1466	DOBROTA I	IZMJENA I DOPUNA DUP DOBROTA
326	04.08.2017.	0303-12047/17	SLOVNIKAR SLAVKO	IZGRADNJA POSLOVNOG	DIO KAT PAR 196 I 194	LJEŠEVIĆI	LOKALNE STUDIJE LOKACIJA GRBALJ II

				OBJEKTA			
327	18.09.2017.	0303-14450/17	VOJVODIĆ GOJKO	IZGRADNJA OBJEKTA	DIO KAT PAR 127/3 I DIO KAT PAR 127/4	VRANOVIĆI	DUP RADANOVIĆI
328	25.09.2017.	0303-14815/17	ĆETKOVIĆ MILENA	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	DIO KAT PAR 950/2	LASTVA GRBALJSKA	DUP LASTVE GRBALJSKE
329	02.08.2017.	0303-11891/17	PILIĆ BABOVIĆ JELENA	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	DIO KAT PAR 273	DOBROTA I	IZMJENA I DOPUNA DUP DOBROTA
330	26.09.2017.	0303-14928/17	KORNIEVSKA KRISTINA	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	252/1 I 252/3	KAVAČ	DUP KAVAČ
331	08.08.2017.	0303-12180/17	PETOVIĆ PREDRAG	IZGRADNJA POSLOVNOG OBJEKTA	DIO KAT PAR 160 I 161	VRANOVIĆI	DUP RADANOVIĆI
332	07.09.2017.	0303-13899/17	BAJIĆ ZORAN	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	DIO KAT PAR 825	RISAN I	IZMJENA I DOPUNA DUP RISAN
333	06.10.2017.	0303-15577/17	BUBANJA NADA	IZGRADNJA OBJEKTA	DI0 KAT PAR 752	KAVAČ	DUP KAVAČ
334	08.09.2017.	0303-13994 I 13993/17	ĐURIŠIĆ PETAR I SAŠA	IZGRADNJA TURISTIČKOG NASELJA	230/7,230/6,230/8,230/9,230/4,230/5,230/10 I DIO KAT PAR 230/1	RISAN I	IZMJENE I DOPUNE DUP RISAN
335	13.03.2017.	0303-3352/17	KRALJ BOŽO I KRALJ GOJKO	UREĐENJE DIJELA OBALE U STOLIVU-REKONSTRUKCIJA OBALE,OBNOVA OBALNE LINIJE KOJA JE PRECIZIRANA U KATASTARSKOM PLANU	503/1	STOLIV I	PPPPN ZA MORSKO DOBRO-SEKTOR 18,PRČANJ-MARKOV RT
336	29.03.2017.	0303-4250/17	ŽMUKIĆ KRSTO	REKONSTRUKCIJA POMOĆNO	10	PERAST	UP GRADA PERAST

				G OBJEKTA			
337	23.08.2017.	0303-12902/17	KRIVOKAPIĆ MILOŠ	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	2338/2 I DIO KAT PAR 2338/1	DOBROTA	IZMJENA I DOPUNA DUP DOBROTA
338	03.03.2017.	0303-2862/17	SAMARDŽIČ MIODRAG	REKONSTRUKCIJA ILI IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA U ZONI C-PODZONA C1	810 I 811	RISAN I	IZMJENA I DOPUNA DUP RISAN
339	18.08.2017.	0303-12706/17	ROZGAJA BRANKO	IZGRADNJA OBJEKTA	DIO KAT PAR 376	LJEŠEVIĆI	LSL GRBALJ II
340	18.08.2017.	0303-12705/17	ROZGAJA NIKO	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	DIO KAT PAR 373,372 I 378	LJEŠEVIĆI	LSL GRBALJ II
341	21.09.2017.	0303-14672/17	PETROVIĆ TONĆI	REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG STAMBENOG OBJEKTA OZNAČENOG U KATASTRU KAO OBJEKAT 1	387,388 I 389	ŠKALJARI	IZMJENA I DOPUNA DUP ŠKALJARI
342	31.05.2017.	0303-1222/17-1	DIREKCIJA ZA UREĐENJE I IZGRADNJU KOTORA	ADAPTACIJA DIJELA PRIZEMLJA ANAG. BR. 320 U STAROM GRADU KOTORU,KOJU ČINI OBJEKAT 3	67	KOTOR II	IZMJENA I DOPUNA UP STARI GRAD I KOMISIJA ZA PRIMJENU I SPROVOĐENJE UP STARI GRAD

Građevinske dozvole izdate od januara 2017. do decembra 2017.

Dosije	Broj	Datum podnošenja zahtjeva	INVESTITOR	Građevinska dozvola	Kat.par.	KO	Spratnost	Bruto-neto površina m2
1	0303-2413/16	19.12.2016	MANDIĆ OBRAD I MANDIĆ DENIS	REKONSTRUKCIJA POSLOVNOG OBJEKTA TURISTIĆKE NAMJENE	59/3	KOTOR I	P+PK	323,24M2
2	0303-2224/16	10.11.2016	MIHAYLOVICH IGOR	REKONSTRUKCIJA STAMBENOG OBJEKTA	853/1,2,3,4	PRČANJ		171,93M2
3	0303-2431/16	22.12.2016	KRUTEEVA JULIJA	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	DIO 346	STOLIV	SU+P+1	289,48+234,54+59,35M2
4	0303-2329/16	1.12.2016	MICHAEL PEER	REKONSTRUKCIJA STAMBENOG OBJEKTA	1034/1	RISAN	P+1	187,34M2
5	0303-2343/16	5.12.2016	"W&R DINAMIC LIMITED" DOO	IZGRADNJA PRIKLJUČNOG 10KV KABLA "KRIVOŠIJE DONJE"	794	KRIVOŠIJE DONJE		
6	0303-2286/16	24.11.2016	"DUBRAVUŠKA" DOO	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	169 I DIO 170	ORAHOVAC	PO+P+1+PK	364,05+179,86 M2
7	0303-2342/16	5.12.2016	FISTRIČ TAMARA	REKONSTRUKCIJA STAMBENOG OBJEKTA	254	MUO	P+1+PK	111,37M2
8	0303-2396/16	13.12.2016.	BELOKONEVA IVETTA	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	175/1,175/3 I 175/4	ORAHOVAC	Po+P+1+Pk	211,89M2+P=106,64M2
9	0303-1082/16	03.06.2016.	ZENOVIĆ GORAN	REKONSTRUKCIJA STAMBENOG OBJEKTA	236/2	ŠKALJARI I	Su+P	P=133,81 M2
10	0303-2241/16	14.11.2016.	"GRADNJA INVEST" D.O.O.	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	DIO KAT PAR 1061/1	PRČANJ	G+P+1+PK	560,46M2+P=165,44M2
11	0303-2240/16	14.11.2016.	"GRADNJA INVEST" D.O.O.	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	DIO KAT PAR 1062 I 1061/2	PRČANJ	G+P+1+PK	560,46M2+P=165,44M2
12	0303-62/17	13.01.2017.	JAKOVLJEVIĆ VELIBOR I SUINVESTITORA JAKOVLJEVIĆ MILOVAN I DRUGI	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	950/1,950/3 I 949/3	DOBROTA	Po+P+2	1.116,48M2+P=253,49M2
13	0303-2268/16	18.11.2016.	MILOVIĆ BLAŽO,MILOVIĆ MAJA I MILOVIĆ STOJAN	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	545	DOBROTA	Po+P+1	157,75M2+P=320,43M2

14	0303-2105/16	31.10.2016.	PERANOVIĆ NIKOLA	REKONSTRUKCIJA-NADOGRADNJA SPRATA POSTOJEĆEG STAMBENOG OBJEKTA	2270	DOBROTA	Su+P+1	154,71M2
15	0303-2488/16	30.12.2016.	ĐALOVIĆ ŽELJKO	IZGRADNJA STAMBENO-POSLOVNOG OBJEKTA	308/1	SUTVARA	Po+P+1	396,89M2+P=555,58M2+P=394,14,63M2
16	0303-1542/15	15.07.2015.	GEFIN PAULINE	IZGRADNJA STAMBENO-POSLOVNOG OBJEKTA	646 I 647	GRBALJ	P+1	267,30M2+P=267,30M2
17	0303-1811/16	30.08.2016.	"WTC COMPANY" D.O.O.	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	72/9	DUB	P+2+Pk	516,84M2
18	0303-166/17	30.01.2017.	DIREKCIJA ZA UREĐENJE I IZGRADNJU KOTORA	IZVOĐENJE RADOVA NA REKONSTRUKCIJI ŠETNICE DUŽ DIJELA BEDEMA STAROG GRADA KOTORA	124,303, 304,330, 332,333, 354,359, 360	KOTOR II		
19	0303-229/17	08.02.2017.	JAVNO PREDUZEĆE ZA UPRAVLJANJE MORSKIM DOBROM CRNE GORE	IZGRADNJA PONTE	1188 DO KAT PAR 1189/2	DOBROTA I		83,21
20	0303-2287/16	24.11.2016.	SAMARDŽIĆ SMILJAN	IZGRADNJA KOLEKTIVNOG STAMBENOG OBJEKTA	1601/3 I 1601/5	DOBROTA I	Po+P	316,97 M2+P=337,87M2
21	0303-2033/16	11.10.2016.	KOVAČEVIĆ GOJKO	REKONSTRUKCIJA DIJELA STAMBENO-POSLOVNOG OBJEKTA-POTKROVLJA	274	KOTOR II		40,30M2+P=7,20M2
22	0303-209/17	06.02.2017.	PETROVIĆ ANTONIJA,BJELANOVIĆ PETAR,KALUĐEROVIĆ MILICA,PAVIĆEVIĆ SLAVOLJUB ,ŠĆEKIĆ VUK I ŠĆEKIĆ JAKŠA	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	1204/1,1204/5,1204/6 I 1204/7	DOBROTA I	Su+P+4	P=1.456,15M2+P=265,10M2
23	0303-2426/16	21.12.2016.	STEPHEN PAUL OGDEN	REKONSTRUKCIJA DVOJNOG STAMBENOG OBJEKTA	102/1,102/2 I 102/3	PRČANJ I	P+2+Pk	416,12M2

24	0303-61/17	13.01.2017.	ŠOVRAN MIROSLAV	IZGRADNJA TURISTIČKOG OBJEKTA	93/2	PRIJERADI	P	97,07M2
25	0303-313/17	21.02.2017.	BRKANOVIĆ MIODRAG I BRKANOVIĆ TONĆI	REKONSTRUKCIJA STAMBENOG OBJEKTA	703/1	ŠKALJARI I	P	96,80M2
26	0303-2018/16	11.10.2016.	EGOSHIN IGOR I EGOSHIN MARINA	REKONSTRUKCIJA STAMBENOG OBJEKTA	1281	PRČANJ I	Su+P+Pk	28,93M2
27	0303-390/17	03.03.2017.	LALOŠEVIĆ ILIJA	UREĐENJE DIJELA OBALE	282/4	ORAHOVAC I		
28	0303-223/17	07.02.2017.	"CEDIS" D.O.O.	IZGRADNJA DTS 10/0,4kV,630kVA"PRČANJ II-KARMEN" SA UKLAPANJEM U POSTOJEĆU 10 Kva i 0,4 Kv	831/2	PRČANJ I		
29	0303-295/17	17.02.2017.	"SKYMONT" D.O.O.	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	713/12	DOBROTA I	Po+P+2	647,30M2+P=135,10M2
30	0303-294/17	17.02.2017.	"FOUR PILLARS" D.O.O.	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	709/7,713/10 I 715/2	DOBROTA I	Po+P+2	921,0M2+P=472,50M2
31	0303-1812/16	30.08.2016.	KNEŽEVIĆ DANKO	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	1342/2,1340/2,1342/3,1340/1	DOBROTA I	Su+P	100,30M2+P=287,14M2+P=181,104M2
32	0303-2416/16	20.12.2016.	KLYACHKO ALEXANDER	REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG STAMBENOG OBJEKTA	219/1	PERAST	Po(-2)+Po(-1)+P+1+Pt	27,21M2+P=23,11M2+P=110,30M2+P=78,01M2+P=15,16M2
33	0303-516/17	17.03.2017.	IVANOVIĆ ARSENIJE I SUINVESTITORI MIHALJEVIĆ DRAGANA,BANIĆEVIĆ STEVO,BANIĆEVIĆ STEVAN I DRUGI	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	1467/2	DOBROTA I	Po+Su+P+2	734,38M2+P=258,35M2+P=438,34M2
34	0303-1798/16	26.08.2016.	NINIĆ GORAN	REKONSTRUKCIJA STAMBENOG OBJEKTA	315	ŠKALJARI I	P+1+Pk	397,26M2

35	0303-270/17	15.02.2017.	DRAGOMANOVIĆ SRĐAN	REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG STAMBENOG OBJEKTA-NADOGRADNJA SPRATA SA STANOVANJEM U TAVANU	2176/1	DOBROTA I	Su+P+1	296,95M2
36	0303-549/17	22.03.2017.	POPOVIĆ ŽELJKO I POPOVIĆ ĐORĐE	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	2283/2,2283/1 I 2284/1	DOBROTA I	Su+P+2	417,30M2+P=140,78M2
37	0303-198/17	06.02.2017.	LUČIĆ VASO	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	1325	MORINJ	Su+P+1+Pk	253,30M2+P=84,47M2
38	0303-529/17	20.03.2017.	DEMYANOVA MARIA	IZGRADNJA POMOĆNOG PROSTORA-BAZENA	376	DOBROTA I		17,28M2
39	0303-1117/16	08.06.2016.	MILIĆ SLAVEN	REKONSTRUKCIJA STAMBENOG OBJEKTA	441	ORAHOVAC I	P+1	13,56M2+P=23,63M2
40	0303-2372/16	08.12.2016.	"INPRUS MONT"	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA-KUĆA BR. 160 SA BAZENOM	160/3	KOSTANJICA	P+1+Pk	50,0M2
41	0303-1582/16	22.07.2016.	LABAN BOGDAN	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	1130/5 I 1133/38	MORINJ	P+1+Pk	329,02M2
42	0303-1580/16	22.07.2016.	LABAN BOGDAN	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	1130/7 I 1130/11	MORINJ	P+1+Pk	499,09M2
43	0303-391/17	03.03.2017.	"MST GmbH" ESCHBORN	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA-BUNGALOVA	1463/5	LJEŠEVIĆI	Po+Su+P	424,88M2
44	0303-1022/17	08.05.2017.	CAREVIĆ MARKO	IZGRADNJA PRIKLJUČNOG 10 Kv kabla i DTS 10/0,4kV,1X1000kVA	DIO KAT PAR 1139/2	KRIMOVIĆE		
45	0303-694/17	06.04.2017.	"SAVVA&SERAFIM" D.O.O.	IZGRADNJA PRIKLJUČNOG 10kV KABLA I DTS 10/0,4kV,630 kVA	494	RISAN I		
46	0303-550/17	22.03.2017.	NOVAKOVIĆ NIKOLA	IZGRADNJA STAMBENO-POSLOVNOG OBJEKTA	2265	DOBROTA I	P+2	103,45M2+P=231,769M2
47	0303-392/17	03.03.2017.	"MST GmbH" ESCHBORN	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA-BUNGALOVA	1463//3	LJEŠEVIĆI	Su+P+Pk	598,28M2
48	0303-599/17	28.03.2017.	KRIVOKAPIĆ SLOBODAN	IZGRADNJA STAMBENO-POSLOVNOG OBJEKTA	2005 I 2006	DOBROTA I	P+2	731,00M2

49	0303-727/17	10.04.2017.	RADONJIĆ GORAN	REKONSTRUKCIJA POSLOVNOG OBJEKTA-UGOSTITELJSTVO	163	KOTOR II	P+1	106,34M2
50	0303-583/17	27.03.2017.	BOROZAN DRAŠKO	IZGRADNJA STAMBENO-POSLOVNOG OBJEKTA	354	DOBROTA I	G+P+1+PK	149,45M2+P=83,22M2+P=76,69M2
51	0303-669/17	04.04.2017.	ČOTAR MILUTIN	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	951/1	DOBROTA I	G+P+2	451,26M2+P=211,77M2
52	0303-1329/17	31.05.2017.	ISO BUILDING D.O.O.	IZMJEŠTANJE DIJELA POSTOJEĆEG NADZEMNOG 10 kV KABLA "GRBALJ 2"	511,507, 504,499, 497	KUBASI		
53	0303-1819/16	01.09.2016.	STAMENKOVIĆ ZORAN	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	164 I 165	GLAVATIČIĆI	Su+P+1	280,84 M2
54	0303-360/17	27.02.2017.	“BLACK MOUNTAIN INVESTMENTS” D.O.O.	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA SA UREĐENJEM TERENA	184/2,184/5 I DIO KAT PAR 184/6	PRČANJ I	A: P+1;B: P+1+Pk;C: P+1+Pk	452,77M2
55	0303-590/17	28.03.2017.	KATHARINE HELEN ASHLEY	REKONSTRUKCIJA STAMBENOG OBJEKTA	495	PRČANJ I	P+2+Pk	427,60M2
56	0303-641/17	31.03.2017.	“POP COMMERCE” D.O.O.	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA(STANOVANJE SREDNJE GUSTINE)-I FAZA	1699/1,1770/1	DOBROTA I	Su(G)+P+4	2309,20M2+P=455,52M2
57	0303-588/17	28.03.2017.	“METALFER STEEL MILL” D.O.O.	REKONSTRUKCIJA STAMBENOG OBJEKTA KATASTARSKI OZNAČENOG KAO OBJEKAT 1	175,173/1 I 175	PERAST	P+1	217,55M2
58	0303-224/17	07.02.2017.	“CEDIS” D.O.O.	IZGRADNJA STS 10/0,4kV ,160 kVA “KUBASI” SA UKLAPANJEM U POSTOJEĆU 10kVA I 0,4kV	2091/2	KUBASI		
59	0303-338/17	23.02.2017.	“CEDIS” D.O.O.	IZGRADNJA DTS 10/0,4kV,1X630kVA “ŠKALJARI IV” SA UKLAPANJEM U 10kVA I 0,4kV MREŽU	501	ŠKALJARI I		

60	0303-698/17	06.04.2017.	NIKOLIĆ SINIŠA	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA A I STAMBENOG OBJEKTA B	1338	DOBROTA I	A:P+2; B:Su+P+2	A: P=337,68 M2; B: P=337,68M2+P=112,825M2
61	0303-715/17	07.04.2017.	ULJAREVIĆ PETAR,ULJAREVIĆ ŽELJKO I ULJAREVIĆ DALIBORKA	REKONSTRUKCIJA POSTOJEĆEG STAMBENOG OBJEKTA	1081	MORINJ	P+1;DOGRADNJA: P+1;	180,0 M2;POTKROVLJE:130,14 M2
62	0303-442/17	09.03.2017.	"ID PLUS" D.O.O.	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	1212/1,1212/2,1212/3,1212/4,1212/5,1212/13	DOBROTA I	Su(G)+P+4	3.288,33 M2+P=711,12 M2
63	0303-979/17	03.05.2017.	PUPOVIĆ SKENDER	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	732/5	KAVAČ	Su+P	101,20 M2+P=35,51M2
64	0303-1429/17	09.06.2017.	DIREKCIJA ZA UREĐENJE I IZGRADNJU KOTORA	IZGRADNJA JAVNE RASVJETE	DIO KAT PAR 781	LEDENICE		L=240M
65	0303-1427/17	09.06.2017.	DIREKCIJA ZA UREĐENJE I IZGRADNJU KOTORA	IZGRADNJA JAVNE RASVJETE	DIO KAT PAR 2462,1889,1451,1430,2467,1995 I 2286	KUBASI		L=1180M
66	0303-1428/17	09.06.2017.	DIREKCIJA ZA UREĐENJE I IZGRADNJU KOTORA	REKONSTRUKCIJA JAVNE RASVJETE U DIJELU NASELJA BUNOVIĆI	3437,2909 I 2896	MORINJ		L=465 M
67	0303-447/17	09.03.2017.	KRIVOKAPIĆ DUŠAN	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	879/7	KAVAČ	SU+P+1	205,65 M2+P=52,80M2
68	0303-779/17	13.04.2017.	KONJEVIĆ NIKOLA	REKONSTRUKCIJA DIJELA TAVANA STAMBENOG OBJEKTA U STANOVANJE-FAZA 2,OZNAČENOG U KATASTRU KAO OBJEKAT 2	1613/1	DOBROTA I	Po+P+3	77,34 M2

69	0303-778/17	13.04.2017.	LAZOVIĆ MILOŠ	REKONSTRUKCIJA DIJELA TAVANA STAMBENOG OBJEKTA U STANOVANJE-FAZA 1,OZNAČENOG U KATASTRU KAO OBJEKAT 2	1613/1	DOBROTA	Po+P+3	96,04 M2+P=13,30 M2
70	0303-635/17	31.03.2017.	ĆERANIĆ EDIN	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA	104	DOBROTA I	Su+P+2	263,46M2+P=87,82 M2
71	0303-1572/17	26.06.2017.	"JAZ EXPRESS" D.O.O.	IZGRADNJA POSLOVNO-KOMERCIJALNOG OBJEKTA	475/1,476/2,474,477,478,479,473/1,480/1,481/3	KUBASI	P+1	2.215,57 m2
72	0303-887/16	16.05.2016.	"RD 29. OKTOBAR" D.O.O.	IZGRADNJA STAMBENOG OBJEKTA-FAZA 2	1601/4	DOBROTA I	Po+P+4	1.481,10 M2+P=180,51 M2

Upotrebne dozvole izdate januar 2017. - decembar 2017.godine

Upotrebna dozvola za:	kat. par.	KO	površina neto - bruto m2	spratnost
Upotreba stambenog objekta	2186	Dobrota I	387,07m2+53,37m2+142,07m2+147,62m2	Su+P+1
Da se izvrši tehnički pregled izvedenih radova na izgradnji NTS 10/0.4kV,2x1000kVA "AUTOKAMP 3"	1211/3	Dobrota I	22,00m2	
Upotreba NDTS 10/0.4kV,1x1000kVA "PREMIA-ŠKALJARI"	561,563,564	Škaljari I	17,14m2	
Izvrši tehnički pregled izvedenih radova na izgradnji poslovnog objekta	684	Glavati	774,24m2	P+2
Upotreba privremenog montažnog objekta poslovne namjene-auto servis i perionica sa vulkanizerskom uslugom	23/6	Privredna Zona	133,92m2	P sa galerijom

Upotreba stambenog i pomoćnog objekta	1601/6	Dobrota I	stambeni objekat:144,54m2+P=132,53 m2+P=112,37m2+P=117,92m 2 I pomoćni objekat:86,88m2	stambeni objekat:Su+P+ 2,pomoćni objekat Su
Upotreba stambenog objekta-br.4	384/2	Kostanjica	415,12m2	P+2
Upotreba stambenog objekta-porodična kuća br.2	378/6	Kostanjica	521,30m2	P+2
Upotreba stambenog objekta-br.3	378/7	Kostanjica	256,92m2	P+2
Upotreba DTS 10/0,04 kVA,1x630kVA "MLINI III"	2004	MORINJ	7,30 M2	
Upotreba privremenog montažnog objekta-poslovne namjene	393/1	LASTVA	383,25M2+P=76,23M2	P
Upotreba I faze turističkog objekta-hotela	1165	DOBROTA I	133,38M2+P=101,34M2+P=1 17,92M2	P+1+Pk
Upotreba stambenog objekta	579	Stoliv I	77,29m2+P=360,73m2	Su+P+2
Upotreba stambenog objekta-I faza	1577/1	Dobrota I	234,54m2+P=330,21m2+P=3 31,09m2+P=331,06m2	Su+P+2
Upotreba prizemnog dijela objekta-poslovni prostor	2443	Dobrota I	164,79m2	
Upotreba I faze stambeno-poslovnog objekta-poslovni dio	459	Sutvara	167,91m2	I sprat
Upotreba stambenog objekta	1691	Dobrota I	400,29m2+P=210,90m2	P+2
Upotreba poslovnog objekta turističke namjene,objekat I	59/3	Kotor I	262,26m2	P+Pk
Upotreba radova na uređenju terena sa pergolom i terasom	209/4	Perast	64,79 m2	
Upotreba stambenog objekta	314	Kostanjica	237,29 m2	P+1+Pk
Upotreba poslovnog objekta	1541	Dobrota I	263,68m2	Po+P+1+Pk
Upotreba rekonstrukcije-dogradnje stambenog objekta	1184	Dobrota I	171,95 m2	P+1+Pk
Upotreba rekonstrukcije-nadogradnje postojećeg objekta	2238/2	Dobrota I	48,70m2	

Upotreba stambenog objekta	72/9	Dub	401,01m2	P+2+Pk
Upotreba I faze(prizemlje) i II faze(I sprat)poslovno-stambenog objekta	677/11	Škaljari I	767,0m2(prizemlje)+P=784,0 m2(I sprat)	
Upotreba stambenih objekata 1,2 i 3	1288	MORINJ	543,0 m2;538,0 m2;958,0 m2	P+1+Pk;P+1+ Pk;P+1+Pk
Upotreba turističkog objekta	1483/20	Lješivići	101,32 m2	Su+P+1
Upotreba stambenog objekta	1538	Lješivići	234,27 m2	P+1+Pk
Upotreba stambenog objekta	555/2	Dobrota I	102,57m2+P=302,54 m2	Su+P+1+Pk
Upotreba bazne stanice mobilne telefonije sa antenskim stubom KO16"TUNEL KRIVOŠIJE"	dio kat par 1172	Ledenice Gornje		
Upotreba stambenog objekta	2501	DOBROTA I	756,37m2+P=280,54m2	Po+P+2
Upotreba poslovnog objekta	2100	Dobrota I	42,23 m2+P=37,18 m2	P+1
Upotreba pomoćnog objekta-dvojne garaže	1435	Dobrota I	55,07 m2	P
Upotreba pomoćnog objekta-garaže	69	Orahovac I	53,79 m2	Su
Upotreba stambenog objekta	1435	Dobrota I	295,04 m2	Su+P+1
Upotreba poslovnog prostora(trgovina sa zanatstvom)	191	Kotor II	58,0 m2	prizemlje
Upotreba poslovnog objekta(II faza)-I sprat	80/1	Lješevići	957,33 m2	
Upotreba stambenog objekta(M14)	1141	Orahovac II	752,0 m2	Su+P+1+Pk
Upotreba stambenog I pomoćnog objekta	502	LASTVA	Stamb.186,0 m2;pom. 15,0 m2	stamb. P+1+Pk;pom. P

4.1.Privremeni objekti iz nadležnosti lokalne samouprave (član 117.Zakona)

Na području Opštine Kotor izdato je 6 rješenja o postavljanju privremenih objekata, te:

- Terase:131
- Bak kućice:10
- Kampovi:7
- Ostalo(tezge):95

5. SPROVEDENE MJERE I NJIHOV UTICAJ NA UPRAVLJANJE PROSTOROM I NJEGOVU ZAŠTITU

5.1. Mjere sprovedene u cilju podsticanja kvaliteta građenja i oblikovanja prostora

Planiranjem i uređenjem prostora obezbjeđuju se uslovi zaštite, unapređenja, korišćenja i upravljanja prostora, kao posebno vrijednog kulturnog i prirodnog bogatstva. Planskim dokumentom određuje se odgovarajuća organizacija, korišćenje i namjena prostora.
S obzirom da je područje Kotora od izuzetne kulturne i prirodne vrijednosti, kao i da je pod zaštitom UNESCO-a, kao dio područja Svjetske baštine, u svim fazama izrade Planova aktivno je uključena Uprava za zaštitu spomenika kulture, kao i Ministarstvo kulture. Takođe, Zakon je predviđao uključivanje Uprave prilikom izdavanja urbanističko-tehničkih uslova za rekonstrukciju i izgradnju objekata koji su u području pod zaštitom.
Naročito je značajno navesti i stupanje na snagu Zakona o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu (Sl.list RCG br.80/05), koji predviđa obavezu izrade Elaborata o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu za sve planove čija Odluka o izradi bude donijeta nakon 01. januara 2008.godine.
Mjere koje trebaju obezbijediti kvalitet građenja i oblikovanja prostora sadržane su u smjernicama za izradu detaljnih planova koje su obrađene kroz PUP, kao i kroz sadržaj svakog DUP-a, odnosno UP-a pojedinačno.
Kvalitet građenja se obezbjeđuje kroz utvrđenu obavezu projektovanja aseizmičkih konstrukcija u skladu sa standardima i tehničkim propisima za IX seizmičku zonu; projektovanjem energetski efikasnih objekata; urbanističko tehničkim uslovima koji propisuju arhitektonski izgled prikladan lokaciji i podneblju; primjenom kvalitetnih građevinskih materijala primjerenim ovome podneblju;
Kao što je poznato Prirodno i kulturno istorijsko područje Kotora (kotorsko-risanski zaliv), je zbog brojnosti kulturnih dobara, kvaliteta arhitekture, uspješne integracije njegovih naselja sa prirodom zaliva i jedinstvenog svjedočenja o izuzetno važnoj ulozi koju je imao u širenju mediteranske kulture na Balkanu, upisano na Listu svjetske baštine UNESCO-a.
Područje svjetske kulturne baštine Kotora je integralno dobro, naslijeđenih prirodnih i kulturnih vrijednosti. Karakteristika koja povezuje prostor zaštićenog područja je homogenost cjeline, isti graditeljski rječnik, zajednička kulturna istorija.
Na teritoriji opštine Kotor nalazi se oko 40% ukupnog fonda nepokretnih spomenika kulture Crne Gore i više od 70% eksponata pokretnog spomeničkog fonda.
Među spomenicima kulture od izuzetnog značaja su: Stari grad Kotor sa jedinstvenim bedemima i romaničkim crkvama (Katedrala Sv. Tripuna, Crkva Sv. Luke, Crkva Sv Ane, Crkva Sv. Marije Koleđate, Crkva Sv. Mihaila), Grad Perast sa ostrvom i crkvom Gospe od Škrpjela, ostaci antičke vile sa mozaicima u Risnu i Bogorodični hram u Prčanju.
U procesu utvrđivanja i ocjene stanja graditeljskog nasljeđa na teritoriji opštine Kotor mogu se prepoznati uticaji brojnih faktora, čijim su djelovanjem građevine ugrožene i/ili devastirane, i grupisani su kao:

- prirodni faktori (zub vremena, zemljotresi i druge prirodne elementarne nepogode: poplave, klizišta, udari gromova, vlaga i sl.);
- nebriga i neodržavanje (zapuštenost, tekuće i investiciono neodržavanje, neadekvatno korišćenje i drugi vidovi nemarnog odnosa imalaca spomenika);
- nestručni i nelegalni radovi (aktivnosti imalaca i/ili korisnika građevina na zaštiti - konzervaciji i/ili obnovi - restauraciji odstupajući od odobrene projektne dokumentacije ili bez prethodno odobrene projektne dokumentacije; nestručno

izvedeni radovi, ugradnja neadekvatnih materijala, odsustvo stručnog nadzora; izgradnja novih objekata u neposrednoj blizini spomenika kulture i dr.); i
– ostalo (raznošenje originalnog građevinskog materijala, nelegalna pretraživanja i iskopavanja, ispisivanje grafita i sl.).

Nepokretna i pokretna kulturna baština u opštini Kotor nalazi se u izuzetno lošem stanju i nepovoljnom položaju, jer su na njenom velikom dijelu, ugrožene osnovne spomeničke vrijednosti, sa tendencijom dalje promjene integriteta, gubitka spomeničkih vrijednosti i istorijske izvornosti.
Od ukupno 63 registrovanih spomenika kulture na području opštine Kotor devastirano ih je 43. Posebnu opasnost i nadolazeći problem za nepokretnu kulturnu baštinu, a naročito za zaštićeno područje Kotora, predstavlja sve veća i nekontrolisana urbanizacija koja može da ugrozi vrijednosti zbog kojih je Kotor uvršten na Listu svjetske kulturne baštine UNESCO-a. Aktivnosti i mjere koje u smislu predupređivanja negativnih trendova treba preduzeti definiše „Menadžment plan zaštićenog područja Kotora".
Kulturni pejzaž, kao posebni segment nepokretne kulturne baštine, iako je Zakonom prepoznat kao vrsta kulturnog dobra nije u dovoljnoj mjeri stručno valorizovan. Međutim, kako je narasla svijest o potrebi zaštite pejzaža to je ova vrsta prirodnog i kulturnog nasljeđa prepoznata i biće uključena u buduće dokumente kao dio prirodno-kulturnih vrijednosti kotorskog područja. Univerzalnu vrijednost (po Konvenciji o zaštiti svjetske kulturne I prirodne baštine) na teritoriji opštine Kotor čine prirodne I kulturne karakteristike Kotorsko-risanskog zaliva koje se kao Prirodno I kulturno podrušje Kotora nalazi na UNESCO-voj listi svjetske baštine.
Na osnovu toga u Strateškom planu razvoja opštine Kotor 2013-2017 dati su prioriteti zaštite i valorizacije kulturne i prirodne baštine i životne sredine:

- jačanje pravne i institucionalne infrastrukture u cilju ocuvanja i zaštite izuzetne univerzalne vrijednosti područja
- evidentiranje, dokumentovanje,valorizacija i prezentacija kulturne i prirodne baštine
- revitalizacija kotorske tvrđave
- integralna zaštita kulturne i prirodne baštine kroz konstantnu kontrolu lokalnog urbanog razvoja
- izrada Studije zaštite kulturnih dobara Podrucja Kotora
- izrada i revizija studija zaštite kulturnih dobara za sva naselja u zaštićenom području
- izrada Studije zaštite prirodnih vrijednosti Područja
- izrada procjene uticaja masovnog turizma na zašticeno podrucje u odnosu na kapacitet i organicenja
- korišcenje obnovljivih izvora energije i poboljšanje energetske efikasnosti
- izrada jednogodišnjeg plana i trogodišnjeg programa unapredenja energetske efikasnosti
- izrada Lokalnog energetskog plana 2013-2022
- pilot projekat postavljanja solarnih panela na izabranoj lokaciji
- edukacija gradana o značaju i mogućnostima korišćenja alternativnih izvora energije i načinima (mjerama) povećanja energetske efikasnosti
- očuvanje biodiverziteta, zaštićenih područja i zaštita životne sredine
- izrada i donošenje lokalnog akcionog plana za zaštitu životne sredine – LEAP
- izrada i donošenje lokalnog akcionog plana za biodiverzitet
- izrada plana, pošumljavanje i ozelenjavanja svih podrucja koja su stradala od požara i drugih elementarnih nepogoda

- izrada lokalnog plana upravljanja otpadom

Životna sredina:

Mjere i smjernice koje trebaju obezbijediti kvalitet građenja, pejzažno uređenje prostora kao i zaštitu životne sredine za izradu DUP-ova i UP-a bile susadržane su u PPO Kotor.
Sekretarijat za urbanizam, građevinarstvo i prostorno planiranje sprovodi postupak strateške procjene uticaja za sve planske dokumente.
Za planske dokumente SPU je sprovedena u skladu sa postavkama Zakona o strateškoj procjeni uticaja (Sl.list CG 80/05) uz učestvovanje nadležnih institucija i stručnih komisija u skladu sa čim su u konačnom date saglasnosti na predmetne Izvještaje.

5.2. Uticaj mjera uređenja prostora na: poljoprivredne površine, šumske površine, vodne površine, ostale prirodne površine, površine infrastrukture, površine za specijalne namjene, koncesiona područija, eksploataciona polja i dr.

Mjere uređenja prostora propisuju se kroz prostorno planske dokumente kojima su definisane njegove namjene i režimi uređenja. Javljaju tri osnovne namjene prostora: izgrađeno zemljište, neizgrađeno zemljište i saobraćajna infrastruktura.

Poljoprivredne površine: Sadašnja struktura poljoprivrednog zemljišta na planom obuhvaćenom području je jako nepovoljna. I pored ograničenosti ovog resursa, izraženo je njegovo stalno smanjenje, a procesi koji imaju stalnu tendenciju rasta (izgradnja naselja, saobraćajnica i ostale infrastrukture) izazivaju trajni gubitak najkvalitetnijeg i najproduktivnijeg dijela poljoprivrednog zemljišta. Najočigledniji primjer navedenog je Grbaljsko polje, gdje je prolaskom magistrale kroz najkvalitetnije poljoprivredno zemljište stvoren uslov za spontanu izgradnju naselja koja se i dalje šire izazivajući trajni gubitak ovog neobnovljivog resursa. U ranijim baznim dokumentima o razvoju poljoprivrede i drugim strateškim dokumentima, poljoprivreda, zajedno sa turizmom, stavljana je u prioritetne pravce razvoja. Ipak, poljoprivreda je zadržala glavne osobine tradicionalnog niskoproduktivnog sektora. Imajući u vidu da je zemljište jedan od najvažnijih i najosetljivijih prirodnih resursa i da je visokokvalitetno poljoprivredno tlo jako deficitarno na teritoriji opštine, neophodno je njegovo očuvanje za primarnu namjenu. Aktiviranje poljoprivredne proizvodnje je dugi niz godina jedno od najbitnijih strateških opredjeljenja ovog područja. Ipak, do sada se ovi planovi nijesu realizovali iz više razloga. Područje Kotora i Tivta raspolože znatnom površinom visokovrijednog poljoprivrednog zemljišta, pa ovaj resurs svakako treba iskoristiti za razvoj poljoprivredne proizvodnje kao djelatnost koja je kompatabilna turizmu. Razvojem poljoprivredne proizvodnje (maslinarstvo, vinogradarstvo, cvjećarstvo, rano povrće, voćarstvo) pozitivni efekti na cjelokupno područje bi bili višestruki: otvorila bi se mogućnost stvaranja autentičnog, zdravog proizvoda čija bi se promocija ostvarila kroz turizam; povećala bi se zapošljenost lokalnog stanovništva, kako u direktnoj poljoprivrednoj proizvodnji, tako i u djelatnosti obrade i prerade za čijom bi se realizacijom neminovno stvorila potreba; povećale bi se pejzažne vrijednosti i sprečilo ispiranje i erozija tla;

Šumske površine: Specifičnost zaliva svakako predstavljaju šume kestena sa lovorom koje se javljaju na lokacijama iznad Kostanjice i Strpa i kod Gornjeg Stoliva kao i zajednice divljeg oleandera u Risanskom zalivu, dok je specifičnost na rtovima Žukovica, Trašte i uvale Trsteno zajednica crnike. Ostale površine pod šumama čine degradacioni stadijumi šuma, odnosno garige (u Grbaljskom polju i Donjem Grblju) i listopadne šikare u podnožju Vrmca

(ka zalivu), u podnožju Lovćena (Gornji Grbalj) na višim kotama Donjeg Grblja i planinskom pojasu zaliva. Od ekonomski eksploatisanih vrsta, na području Opštine Kotor su zastupljene samo listopadne bukove šume, koje ne predstavljaju značajan sirovinski potencijal opštine, što je vidljivo iz strukture posječene drvne mase koja se koristi isključivo za ogrijev. Dakle, relativno je siromašan šumski fond koji se koristi u komercijalne svrhe, iako u pojasu Gornjeg Orahovca i Krivošija postoje pedološki pogodna tla na kojima bi se pošumljavanjem mogle podići šume sa godišnjim prirastom iznad 5m3/ha. Najnepogodnija tla za pošumljavanje su plitke crnice na vapnencu, a pogodne su dublje crnice, rendzine i smješa tla na vapnencu.

Vodne površine: Na teritoriji opštine su tri glavne vrste vodnih površina.
Opštinu Kotor u u hidrografskom smislu karakteriše veliki broj bočatih izvora (preko kojih se prazni najveći dio karstnog zaljeđa) i bujičnih tokova, uslovljenih velikim količinama padavina, konfiguracijom terena i geološkim sastavom stijena. Karakteristika Kotorskog i Risanskog zaliva su i česti podvodni izvori („vrulje”), od kojih je najznačajniji izvor Sopot kod Risna.
Površinske vode: riječna mreža je prilagođena reljefu i konfiguraciji terena, kao i režimu padavina. Riječni tokovi su kratki i po pravilu bujičavi, sa obilnijim vodama tokom zime a sa deficitom vode u ljetnjoj sezoni kada je najpotrebnija. Riječna korita sem par izuzetaka u toku ljeta presuše. Aktivnih vodotoka u priobalnom dijelu ima (Drenovštica, Lukavica koje formiraju Jašku rijeku, Koložunj) ali su svi vodotokovi špo pravilu kratki, povremeni, individualisani, sa veoma oskudnim drenažnim sistemom. Bokokotorski zaliv sa Vrmcem karakterišu strmi bujični tokovi velike erozione snage za vrijeme hidrološkog maksimuma. Najznačajniji riječni tok je Škurda kod Kotora i Spila kod Risna i kraški izvori kod Orahovca. Najveća količina voda otiče u more kroz krašku podlogu podzemnim putevima, koji su vrlo složeni i još nedovoljno istraženi, a veliki dio se uliva ispod površine mora (vrulje). Rezultat ovakvog oticanja voda je relativno siromaštvo Primorja površinskim - tekućim i stajaćim vodama. Nasuprot tome, javlja se relativno veliki broj bujičnih vodotoka čitavom dužinom primorja, što kao posljedicu ima ugroženost okoline od plavljenja i erozije. Neki od ovih tokova su regulisani, uglavnom u dijelu koji prolazi kroz urbano tkivo (donji tok). Cijelo područje može se podjeliti u trinaest većih bujičnih slivova i niz manjih slivnih područja sa različitim hidrauličkim i hidrološkim karakteristikama:

- Morinjska rijeka;
- Veliki Potok (tzv. Bujica ili Grahovska rijeka – kod izvora Spila - Risan) – regulisan donji tok;
- Zverinjak (sa dvije manje pritoke: Vranjina i Sovnjak - Škaljari) – kompletno regulisan;
- Koložunj (Grbalj) – nije regulisan;
- Velika i Mala Škurda-kompletno regulisani;
- Vranac (Muo) – kompletno regulisan;
- Markov Rt- kompletno regulisan;
- Kostanjica- kompletno regulisan;
- Odolješnica (Grbaljsko polje)- nije regulisan;
- Kučac i Drenovštica (Lukavci, Jaška rijeka – Mrčevo polje) - regulacija sprovedena u okviru melioracionih radova;
- Bigovski Potok (Bigovo)- regulisan donji tok;

U Grbaljskom polju nema stalnih vodotokova, a povremeni tokom ljetnjeg perioda presuše u kraćem ili dužem periodu, što zavisi od atmosferskih padavina.

Infrastruktura: U proteklom periodu, na teritoriji Opštine je preovladavala izgradnja objekta iznad zemlje (individualne i kolektivne stambene kuće, apatrmani, hoteli...) Saobraćajna i komunalna infrastruktura je bila zaopostavljena što je imalo negativni uticaj na stanje u prostoru. Tokom ove godine intezivirala se realizacija svih planiranih

infrastrukturnih sistema. Kroz sve planske dokumente se i dalje akcentira potreba komunalnog opremanja i saobraćajnog uređenja cijele teritorije opštine. Poseban je naglasak na izgradnji kanalizacionog sistema i građevine za prečišćavanje otpadnih voda. Ova građevina koja se radi za potrebe Kotora i Tivta, a na teritoriji opštine Kotor treba da obezbijedi da se ubuduće u more ispuštaju samo prečišćene otpadne vode.
Na teritoriji opštine Kotor postoji kamenolom Nalježići koji je koncesiono područije za ekspoloataciju tehničko građevinskog kamena.

Zaštićena prirodna dobra: Na teritoriji Opštine postoje površine koje zbog svojih izuzetnih prirodnih odlika, estetskih i/ili bioloških uživaju status zaštićenih prirodnih dobara na nivou Crne Gore i to sastojina lovore i oleandra iznad vrela Sopot kod Risan, te vrsta hrasta medunca u Donjem Orahovcu.
Prostornim planovima opština Kotor i Tivat iz 1988. godine, Vrmac je bio definisan kao regionalni park prirode.

5.3. Građevinsko zemljište

Za uređenje građevinskog zemljišta, zadužena je Direkcija za uređenje i izgradnju Kotora Opštine Kotor.
Još nam nisu dostavili podatke.

5.4. Iznos naknada za komunalno opremanje građevinskog zemljišta i ugovorene naknade

Opštinskom Odlukom o naknadi uređenje građevinskog zemljišta („Sl.list CG“-opštinski propisi broj 10/09) utvrđena je obaveza plaćanja naknade prije izdavanja građevinske dozvole, kao i kriterijumi, rokovi i načini obračuna naknade za komunalno opremanje na području Opštine Kotor. Uređivanje građevinskog zemljišta za područje Opštine Kotor koje pored komunalnog opremanja obuhvata i pripremu za komunalno opremanje, vrši se u skladu sa Jednogodišnjim programom uređenja prostora, koji donosi Skupština Opštine. Naknada je utvrđena po zonama (pet zona) i namjeni objekta, kao i u zavisnosti od planiranog stepena komunalne opremljenosti građevinskog zemljišta.

5.5. Obalno područje

Dužina obalne linije iznosi 105,7 km, od toga 37.6km pripada Kotorsko-Risanskom zalivu. Površina akvatorije Kotorsko-Risanskog zaliva je 22.158km2. Koeficijenat razuđenosti Bokokotorskog zaliva u cjelini je 3,62, a za pojedine djelove: Kotorskog zaliva 2,61, Risanskog 2,76, Tivatskog 3,55 i Hercegnovskog 3,63. Srednja dubina čitavog Zaliva iznosi 27,6m a srednje dubine po pojedinim zalivima kreću se od 27,0 m (maksimalna 52m) u Kotorskom, 25,7 m u Risanskom (maksimalna 36m).
Granica morskog dobra na području Opštine Kotor kreće se u Zalivu od Kostanjice, Morinja i Risna do Perasta gornjom ivicom magistrale. Dalje, kroz Dobrotu ide gornjom ivicom lokalnog puta do Kotora, gdje dalje ide gornjom ivicom lokalnog puta Kotor-Lepetani. Na otvorenom moru, granica ide od Rosa do Rta Platamuna ivicom hridi. Od rta Platamuni do plaže Jaz granica ide putem Platamuni – Jaz.
Površina morskog dobra na teritoriji Opštine Kotor je 294.62ha, odnosno 0.88% ukupne teritorije.
Ukupna dužina plaža na području opštine Kotor je 2,59km, a ukupna površina plaža je 2.55ha, od čega je 0.564ha pod prirodnim plažama, a ostatak od 1.97ha čine uređene i

izgrađene plaže. Većina kupališta je javno, osim plaže kod hotela Teuta u Risnu i plaže hotela Splendido u Prčnju, koje su hotelske.
Planskim rješenjem PPPPN MD u području Zaliva planirani su sledeći kapaciteti:

- Turizam: „Teuta"-Risan, Rtac, „Fjord" – Škaljari, Ušće Škurde i „Splendido" u Prčnju;
- Uređena kupališta: Morinj, Rtac, Raškov Brijeg, Dražin Vrt;
- Marine: Risan i kod hotela „Fjord";
- Lučki kompleks: Luka Kotor, luka Risan i kompleks u Lipcima (petrolejske instalacije);
- Pristaništa: Morinj, Risan, Perast, Prčanj, u luci Kotor;
- Privezišta: luka Kotor i Glavati;
- Marikultura: Turski Rt, potez Lipci – Strp, ispred uvale Sopot, Rt Banja, ispred Perasta;

Planskim rješenjem PPPPN MD u pojasu otvorenog mora planirani su sledeći kapaciteti:

- Turizam: Bigovo – Trašte, uvala Sipavica;
- Uređena kupališta: Trsteno, Platamuni, Uvala Žukovica, Uvala Sipavica, Uvala Svinji Potok;
- Marine: Bigovo;
- Pristaništa: Bigovo, uvala Sipavica, Uvala Žukovica, uvala Trsteno.

5.6. Izvorišta vode

Opštinu Kotor u u hidrografskom smislu karakteriše veliki broj bočatih izvora (preko kojih se prazni najveći dio karstnog zaljeđa) i bujičnih tokova, uslovljenih velikim količinama padavina, konfiguracijom terena i geološkim sastavom stijena. Karakteristika Kotorskog i Risanskog zaliva su i česti podvodni izvori („vrulje"), od kojih je najznačajniji izvor Sopot kod Risna.

Površinske vode
Riječna mreža je prilagođena reljefu i konfiguraciji terena, kao i režimu padavina. Riječni tokovi su kratki i po pravilu bujičavi, sa obilnijim vodama tokom zime a sa deficitom vode u ljetnjoj sezoni kada je najpotrebnija. Riječna korita sem par izuzetaka u toku ljeta presuše. Aktivnih vodotoka u priobalnom dijelu ima (Drenovštica, Lukavica koje formiraju Jašku rijeku, Koložunj) ali su svi vodotokovi špo pravilu kratki, povremeni, individualisani, sa veoma oskudnim drenažnim sistemom. Bokokotorski zaliv sa Vrmcem karakterišu strmi bujični tokovi velike erozione snage za vrijme hidrološkog maksimuma. Najznačajniji riječni tok je Škurda kod Kotora i Spila kod Risna i kraški izvori kod Orahovca. Najveća količina voda otiče u more kroz krašku podlogu podzemnim putevima, koji su vrlo složeni i još nedovoljno istraženi, a veliki dio se uliva ispod površine mora (vrulje). Rezultat ovakvog oticanja voda je relativno siromaštvo Primorja površinskim - tekućim i stajaćim vodama. Nasuprot tome, javlja se relativno veliki broj bujičnih vodotoka čitavom dužinom primorja, što kao posljedicu ima ugroženost okoline od plavljenja i erozije. Neki od ovih tokova su regulisani, uglavnom u dijelu koji prolazi kroz urbano tkivo (donji tok).
Cijelo područje može se podjeliti u trinaest većih bujičnih slivova i niz manjih slivnih područja sa različitim hidrauličkim i hidrološkim karakteristikama:

- Morinjska rijeka;

- Veliki Potok (tzv. Bujica ili Grahovska rijeka – kod izvora Spila - Risan) – regulisan donji tok;
- Zverinjak (sa dvije manje pritoke: Vranjina i Sovnjak - Škaljari) – kompletno regulisan;
- Kološunj (Grbalj) – nije regulisan;
- Velika i Mala Škurda-kompletno regulisani;
- Vranac (Muo) – kompletno regulisan;
- Markov Rt- kompletno regulisan;
- Kostanjica- kompletno regulisan;
- Odolješnica (Grbaljsko polje)- nije regulisan;
- Kučac i Drenovštica (Lukavci, Jaška rijeka – Mrčevo polje)-regulacija sprovedena u okviru melioracionih radova;
- Bigovski Potok (Bigovo)- regulisan donji tok;

U Grbaljskom polju nema stalnih vodotokova, a povremeni tokom ljetnjeg perioda presuše u kraćem ili dužem periodu, što zavisi od atmosferskih padavina.

Pregled važnijih ležišta izdanskih voda

Ležište Morinja

Zahvata karstni prostor, izgradjen od karbonatnih kompleksa, stijena Cukali zone izmedju Mojdeža i Morinjskog zaliva, kao i djelove Orjenskog masiva, ukupne površine od oko 110 km2. Ležište je okontureno prema jugu i sjeveru nepropusnim sedimentima fliša, dok je dijelom otvoreno u predjelu Mojdeža prema planinskom masivu Orjena. Karstni tip izdani formiran najvećim dijelom u okviru krečnjaka i dolomita geotektonske jedinice Cukali zone, prazni se preko Morinjskih izvora, čija izdašnost varira od 0,6 m3/s u hidrološkom minimumu do više desetina m3/s u hidrološkom maksimumu. Ovi izvori se zaslanjuju u zoni isticanja kroz aluvijalne sedimente, koji maskiraju kontakt erodovanih sedimenata fliša i krečnjaka. U kišovitom dobu godine za vrijeme povodnja, pojavljuju se i povremeni prelivni izvori na višim kotama u terenu (350-380 m) medju kojima su najpoznatiji Presjeka i Trtor, sa ukupnom izdašnošću sa preko 80 m3/s. Pravac kretanja izdanskih voda na ovom dijelu terena je generalno od zapada prema istoku, što je utvrdjeno opitima obilježavanja poniruć ih voda u uvali Ponikva.

Ležište Vrmca

Područje Vrmca izgradjuju karbonatne stijene jurske i kredne starosti u okviru kojih je razvijen karstni tip izdani, koji se prazni preko izvora Plavde (Qmin= 20 l/s), odnosno vrulja na potezu od Stoliva do Prčnja i dijelom preko izvora u tunelu ispod Trojice (Qmin= 20-30 l/s). Izdan je okonturena prema jugozapadu nepropusnim sedimentima fliša srednjotrijaske i eocenske starosti, koji uslovljavaju pojavu niza izvora male izdašnosti, na višim kotama u terenu. Slivno područje Vrmca, doseže do planinskih masiva Lovćena. Izdanski tokovi, koji su presječeni pomenutim tunelom, na koti oko 50 m, cirkulišu medjuslojno, duž pločastih i slojevitih krečnjaka jurske i kredne starosti. Na području Trojica geotektonska jedinica Cukali zone je u cjelini raskinuta, rasjedom horizontalnog tipa, dok su karbonatne stijenske mase tektonski veoma polomljene.

Ležište izdanskih voda Grbaljskog polja

Zbijena izdan Grbaljskog polja prisutna je u okviru kvartarnih aluvijalnih sedimenat.. Najvažniji površinski povremeni tok je Kološun koji ima značajan uticaj na prihranjivanje

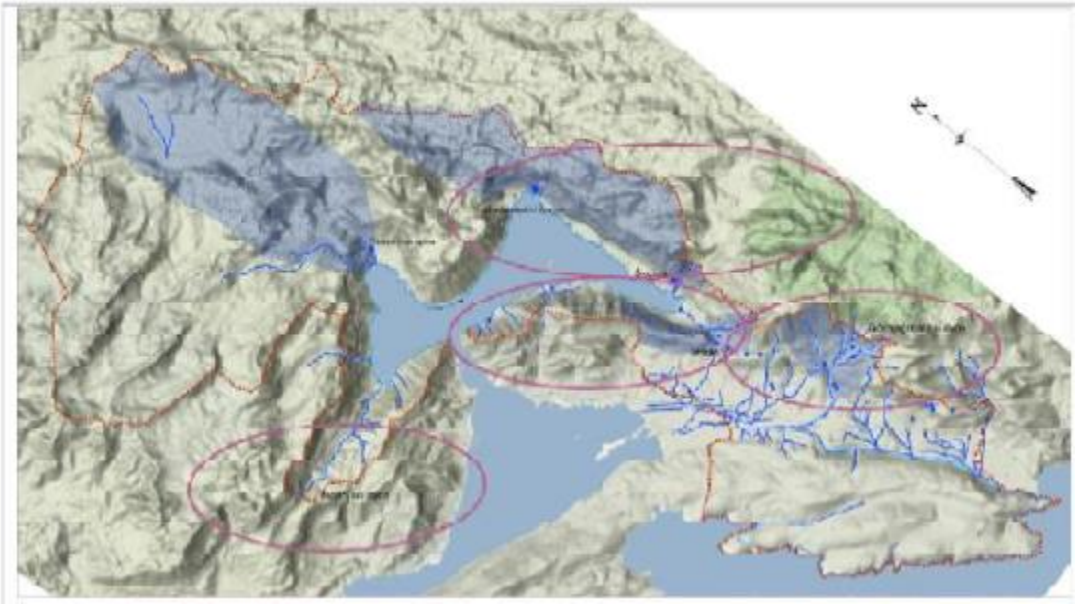
zbijene izdani, prisutne u okviru aluvijalnih sedimentnih polja. Slivno područje Grbaljskog polja obuhvata površinu od oko 30km2, dok je samo polje površine oko 3km2 od kvartarnih sedimenata nataloženih preko nepropusnih sedimenata fliša. Širina izdanskog toka iznosi 400-500 m a debljina vodonosne sredine, dobrih filtracionih karakteristika 5-6 m. Izdanske vode se eksploatišu grupom bušenih bunara prečnika 200 mm, dubine 10-12 m, ukupne minimalne izdašnosti Qmin = 40 l/s, Radi se o kvalitetnim izdanskim vodama, hidrokartonatne klase kalcijske grupe sa temperaturom vode 13-14oC.

Ležište izdanskih voda Sutorinskog polja

Zbijena izdan Sutorinskog polja formirana je u okviru aluvijalnih sedimenata paleotoka Sutorinske rijeke. Izdan je u povlatnom dijelu okonturena kvartarnim glinovitim sedimentima debljine 4-5 m a u osnovi nepropusnim flišnim sedimentima. Širina izdanskog toka u okviru šljunkovito-pjeskovitih sedimenata dobrih filtracionih karakteristika iznosi oko 100 m a debljina vodonosne sredine oko 5 m. Kvalitetne izdanske vode zahvataju se grupom bušenih bunara (3 bunara) ukupne minimalne izdašnosti Qmin = 20-30 l/s.

Ležište masiva Orjena, Lovćena, Ivanovih korita i Njeguša

Zahvata prostrano karstno područje sliva Bokokotorskog zaliva, izgradjenog od karstifikovanih stijena trijaske, jurske i kredne starosti. Zone isticanja skoncetrisane su preko niza bočatnih izvora i vrulja, medju kojima su najizdašniji: Škurda, Gurdić, izvori iz tunela Vrmac, Plavda, Šišićki izvori, Orahovačka ljuta, Orahovački izvori, Risanska spilja, vrulja Sopot i Morinjski izvori. Škurda je hidrogeološka pojava, koja funkcioniše, kao izvor-karstno vrelo slatke vode, kao izvor bočatne vode i kao ponor. Radi se o razbijenom karstnom izvorištu, uključenom u Kotorski vodovod, koje ističe na kontaktu fliša i krečnjaka, zone DobrotaŠkaljari. Sami kontakt je ispod nivoa mora, maskiran drobinom. Izdašnost ovog izvora varira od 0,1 m3/s u hidrološkom minimumu do preko 30 m3/s u hidrološkom maksimumu. U sušnom periodu godine, kada Gurdić funkcioniše kao ponor, dolazi do povremenog zaslanjivanja izvora Škurde. Takodje, povremeno u toku ljetnjeg perioda, u vrijeme intenzivnih crpljenja karstnih izdanskih voda, registrovana je i pojava poniranja voda izvora Škurde. Ovo ukazuje da se radi o hidraulički povezanom estavelskom sistemu. Gurdić je hidrogeološka pojava, koja tokom godine funkcioniše kao bočatno vrelo, vrulja i ponor. Ističe u nivou i ispod nivoa mora sa dubine preko 15 m. Vode ovog vrela, čiji je sliv u planinskom masivu Lovćena su stalno zaslanjene. U hidrološkom maksimumu, preko ovog bočatnog vrela ističe preko 10 m3/s. Bočatni izvor Ljute ističe na području Orahovca na kontaktu sedimenata fliša i krečnjaka, u nivou i ispod nivoa mora. Sami kontakt maskiran je drobinom i blokovima većih dimenzija. Izdašnost ovog izvora, čiji sliv zahvata dio planinskog masiva Lovćena i Njeguškog polja, varira u granicama od 0,1 do preko 170 m3/s.
Sl. Izvorišta:

Vodosnabdijevanje

Vodovodni sistem opštine Kotor predstavlja grupni vodovod kojim su obuhvaćena sva naseljena mjesta u Kotorskom, Risanskom i Morinjskom zalivu Boke Kotorske. Od ukupno 19 naselja koja se snabdijevaju preko ovog vodovoda, pet su gradskog karaktera: Kotor, Dobrota, Perast, Prčanj i Risan. Prostor koji nije obuhvaćen ovim vodovodnim sistemom su sela koja se nalaze iznad 300 mnm i sela Donjeg Grblja gdje nije izgrađena distributivna mreža. Vodovodni sistem je izrazito linijskog oblika koji se zatvara u prsten, dužine oko 38km. Sa izuzetkom naselja koja se nalaze južno od Kotora u Grblju, sva su ostala raspoređena uz morsku obalu.

Ukupna površina područja pokrivenog vodom iznosi 9,5km2.

U vodovodnom sistemu voda se obezbeđuje sa pet izvorišta: Grbaljskih izvora (Gornjogrbaljski i izvor Simiš), Škurde, Orahovačkih izvora, Risanske spile i iz podzemne izdani u tunelu Vrmac. Od svih izvorišta voda se do potrošača doprema pumpanjem osim od Grbaljskih izvora od koji voda otiče do potrošača gravitacijom. Sve su zahvaćene vode porijeklom iz karstne izdani, pa se njihova izdašnost mijenja u širokom rasponu, što je naročito izraženo kod Škurde i risanske Spile. Niski visinski položaj Spile i poseban hidrografski odnos Škurde, Orahovačkih izvora i Risanske spile uzrokuju varijacije kvaliteta vode u smislu zaslanjenosti vode. Povećan sadržaj hlorida naročito je izražen u periodima malog prihranjivanja izvorišta i povećane eksploatacije.

Specifične hidrološke i kvalitativne okolnosti uslovile su i poseban režim korišćenja pojedinih izvorišta koji je, koliko je to moguće, prilagođen potrebama u vodi raspoloživim količinama vode, kvalitetu vode, kapacitetima pojedinih delova sisitema i troškovima eksploatacije. U tom smislu prednost se daje korišćenju Grbaljskih izvora, zbog položaja i dobrog kvaliteta vode. Izvorište, međutim može pokriti samo dio potreba, jer kod malih voda, izdašnost kaptiranih izvora pada na oko 20 l/s, dok kapacitet dovodnih cjevovoda od oko 70 l/s limitira maksimalne količine vode koje bi se mogle koristiti. Škurda predstavlja, prema raspoloživim količinama, izvorište koje obezbeđuje najveće bazne količine vode. Eksploatacione količine variraju od 100 do 230 l/s.

Sa stanovišta kvaliteta vode, a djelimično i visinskog položaja (jer je visina pumpanja manja nego kod ostalih izvora), povoljne su karakteristike relativno novog zahvata karstne izdani u tunelu Vrmac, zbog čega i ono dobija značaj baznog izvorišta iako sa ograničenim količinama (min izdašnost oko 20 l/s). Od Gornjogrbaljskih izvora gravitacionim cjevovodom o200 mm, odnosno o250 mm, voda se preko PK Trojica k.d. 216 mnm dovodi

do rezervoara Škaljari (k.d. 74,0 mnm), isto kao i do rezervoara industrijske zone u Grblju (k.d. 91,0 mnm), s tim što se sa izvora prethodno podmire potrebe lokalnih potrošača u neposrednoj zoni izvorišta (naselja Šišići, Nalježići, Sutvara i Dub). Od izvora Simiš gravitaciono se voda dovodi do naselja Radanovići i Prijeradi. Voda izvorišta Škurde se preko PS Tabačina potiskuje u dva pravca: cjevovodom o300 mm do rezervoara Škaljari i kratkim vodom o350 mm do rezervoara Mečerov brijeg (Dobrota I) (k.d. 64,0 mnm). Pumpna stanica Škaljari omogućava da se voda sa izvorišta Škurda preko PK Trojica prebaci u rezervoar industrijske zone kada nema dovoljno vode na Grbaljskim izvorima. U periodu kada se ne crpi voda na Škurdi i kada ne radi PS Tabačina voda od Orahovačkih izvorišta podiže se u rezervoar Škaljari pomoću buster pumpne stanice Škaljari, koja se nalazi na potisnom vodu o300 mm od PS Tabačina ka R. Škaljari. Iz rezervoara Dobrota I, voda se transportuje dalje gravitaciono do rezervoara Sv. Vrača (Dobrota 2, k.d. 60,0 mnm), a iz njega pumpanjem u rezervoar više zone Dobrote 3 (k.d. 115,0 mnm), koji služe za snabdijevanje naselja Sv. Vrača. Voda koja se zahvata u tunelu Vrmac, potiskuje se cjevovodom o400 mm koji je položen u tunelu do R. Škaljari ili se kod manje izdašnosti ubacuje u mrežu tog rezervoara u naselju Škaljari. Iz rezervoara Dobrota 2 voda dolazi gravitaciono sve do iza Perasta. Voda koja se pumpa na Orahovačkom izvorištu istim cjevovodima se doprema do Starog grada i do Risna (kad izvor Spila zaslani).

Zapadna strana Kotorskog zaliva snabdijeva se vodom na taj način da se voda iz rezervoara Škaljari preko cjevovoda o300 mm dovodi do pet rezervoara postavljenih na istoj visini (65mnm), iz kojih se voda distribuira do pojedinih naselja (Muo, Prčanj, Stoliv). U produžetku se preko Veriga cjevovodom o200 i o250 mm voda iz R.Škaljari dovodi sve do Sopota.

Južno od grada Kotora kroz područje opštine Kotor kao dio reigonalnog vodovoda Crnogorskog Primorja prolazi cjevovod o550mm koji povezuje PK Prijevor sa PK Radanovići, a tu prekidnu komoru sa PK Tivat. Tim se cjevovodom obezbeđuju dodatne količine vode (kapaciteta 100l/s) iz regionalnog vodovoda.

Na području zaliva i Gornjeg Grblja postoji izgrađen javni vodovodni sistem, dok na području Donjeg Grblja, zbog nepostojanja značajnih izvorišta, ne postoji vodovodni sistem. Na podrčju opštine nalaze se i dva seoska vodovoda: Lastva Grbaljska i Mirac. Preostali dio opštine je rijetko naseljen i vodosnabdijevanje objekata na tom području se vrši upotrebom bunara ili bistjerni.

U fazi II Projekta "poboljšanja vodosnabdevanja i odvođenja otpadnih voda na Jadranskoj obali", u realizaciji Vodacoma Tivat, urađena je rehabilitacija vodovodnog sistema: izgradnja tranzitnog vodovoda u dužini od 6624m i izrada 5079m distributivnih cevovoda u naseljima Orahovac, Perast i Risan. Zbog malih dimenzija ranije izgrađenog cjevovoda Orahovac – Perast – Risan (DN150, PN6 bar), izvršena je ugradnja novog cjevovoda (DN250, PN10 bar), kojim će se preko ranije izgrađenog rezervoara Risan I (V=1000m3, Kd=50mnm), u ljetnjem periodu snabdijevati donja zona Risna, dok će se pumpnom stanicom u tom rezervoaru voda prepumpavati za gornju zonu Risna. Zatim, izvršeno je postavljanje 350 novih kućnih priključaka u Risnu, nabavka pumpe za pumpnu stanicu u Tabačini i pumpnu stanicu Orahovac i rehabilitacija pumpne stanice Spila, odnosno nabavka pumpi i opreme.

U fazi III pomenutog projekta, mere poboljšanja vodosnabdevanja odnose se na zamjenu i rekonstrukciju sekundarne mreže na području naselja Dobrota i gradnju nastavka glavnog distributivnog cevovoda u Dobroti.

U četvrtoj fazi Projekta predviđena je oprema za detekciju gubitaka na vodovodnoj mreži, a planirana je izgradnja zajedničkog postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda za Kotor i Tivat. Izgradnja sistema regionalnog vodovoda započeta je osamdesetih godina prošlog

vijeka, kada je izgrađen cjevovod Herceg Novi – Tivat – Budva, koji se jednim dijelom nalazi na teritoriji opštine Kotor.
Avgusta 2010. godine Kotor je priključen na regionalni vodovod, čime su se stekli uslovi za uredno vodosnabdijevanje čitavog primorja, a time i područja Donjeg Grblja.
Zavisno od godišnjeg doba, postojećim vodovodnim sistemom vodosnabdijevanje Kotor se odvija u dva režima:

- Zimski režim vodosnabdijevanja (novembar – jun), odlikuje se velikim raspoloživim količinama vode u izvorištima, ali i manjom potrebom za vodom. Najvećim dijelom vodosnabdijevanje se vrši iz izvorišta Škurda.
- Ljetnji režim (jul – oktobar), odlikuje se nedovoljnim količinama vode u izvorištima (usled smanjene izdašnosti ili zaslanjenja vode u izvorištu) i velikim potrebama za vodom zbog turističke sezone. Najvećim dijelom vodosnabdijevanje se vrši iz orahovačkih izvora.

Izvorišta
Prema odluci o određivanju izvorišta namijenjenih za regionalno i javno snabdevanje (javnim vodovodom) i utvrđivanju njihovih granica ("Sl.list RCG", br. 36/08 od 10.jula 2008.god.) za regionalno vodosnabdijevanje Crnogorskog primorja određuje se izvorište Bolje sestre, a za javno vodosnabdijevanje (javnim vodovodom) na području opštine Kotor određuju se sledeća izvorišta: Vrmac, Orahovački izvori (Ercegovina i Cicanova kuća), Škurda, Risanska spilja iMorinjski izvori.
Kvalitet vode u svim kotorskim izvorištima je dobar tako da, osim hlorisanja, nije potreban nikakav drugi tretman vode. U ljetnjem periodu redovno dolazi do zaslanjenja izvorišta Škurda i Spila (preko 10 000 mg/l) tako da se ova izvorišta tada ne mogu koristiti za vodosnabdijevanje. Do zaslanjenja ovog izvorišta može doći i u zimskom periodu usled male količine padavina. U zimskom periodu usled jakih padavina dolazi do zamućenja izvorišta Škurda i Spila. Ponekad, tokom ljetnjih pljuskova, dolazi do izvjesnog zaslanjenja i orahovačkih izvorišta.
Zajednička karakteristika skoro svih kotorskih izvorišta jeste velika razlika u raspoloživim količinama vode zimi i ljeti. Izdašnost izvorišta u zimskom periodu prevazilazi trenutne potrebe za vodom, ali su tada ove potrebe najmanje. U ljetnjem periodu dolazi do znatnog povećanja potreba za vodom, u prvom redu zbog turističke sezone, dok se raspoložive količine vode u izvorištima u ovom periodu drastično smanjuju zbog zaslanjenja izvorišta Škurda u Tabačini i Spila u Risnu, odnosno smanjenja izdašnosti gornjogrbaljskih izvorišta i izvorišta u tunelu Vrmac. Izvorište Škurda je najveće izvorište i iz njega se vodom snabdijeva veći dio opštine Kotor. Zbirni instalisani kapacitet pumpne stanice je oko 250l/s. Eksploatacione količine variraju od 100 do 230 l/s. Analizom vode na ovom izvorištu utvrđeno je da se radi o malo mineralizovanim vodama hidrokarbonatne klase kalcijske grupe koje ispunjavaju uslove Pravilnika o higijenskoj ispravnosti vode (Sl. list SFRJ br. 33/87 i 13/91). Radi se o razbijenom karstnom izvorištu koje ističe na kontaktu fliša i krečnjaka zone Dobrota – Škaljari. Iz izvorišta Spila vodom se snabdijeva Risan (zahvata se oko 40 l/s), mada izvorište povremeno presuši i u zimskom periodu. I ovo izvorište je povezano sa morem tako da ljeti redovno dolazi do zaslanjenja vode. Izvorišta u Orahovcu (Ercegovina i Cicanova kuća) se takođe nalaze na nivou mora, ali zbog njihove specifične prirode, kao i zbog primijenjenih hidrotehničkih mjera prilikom izgradnje vodozahvata, rijetko dolazi do zaslanjenja vode u ovim izvorištima. U ljetnjem periodu, neposredno nakon zaslanjenja izvorišta Škurda, ova izvorišta imaju maksimalnu izdašnost od preko 200 l/s, koja zatim postepeno opada. U ljetnjem periodu ova izvorišta postaju najvažnija jer se iz njih tada vodom snabdijeva veći dio opštine.

Distributivni sistem čini mreža od DN 150 do DN 350, mahom je od PVC i AC, sa rezervoarima Risan, (Kd=50,00; Kp=54,00; V= 2 x 500m3); Dobrota1, (Kd=68,00, Kp 72,00, V=2 x 500m3); Dobrota2, (Kd=62,50; Kp=66,50; V=2 x 500m3); Škaljari, (Kd=74 mnm; Kp=78mnm, V=2 x 1000m3). Izvorište u tunelu Vrmac se nalazi na cca 57 mnm i ne dolazi do zaslanjenja vode. Njegova izdašnost od oko 100 l/s zimi, opada do cca 10 l/s u ljetnjem periodu. Gornjogrbaljska izvorišta i izvorište Simiš imaju takođe promjenjivu izdašnost. U ljetnjem periodu izdašnost gornjogrbaljskih izvora sa oko 40 l/s pada na približno 7 l/s. Izvorište Simiš zimi ima veću izdašnost, ali se zahvata cca 20 l/s, dok izdašnost ljeti pada na oko 3 l/s. Morinjski izvori se još uvijek ne koriste za vodosnabdevanje.

Rezervoari

Tabela: Pregled rezervoara u Kotorskom vodovodnom sistemu

R. br.	Opis	Kota dna (mnm)	Zapremina (m^3)	Br. komora	Napomena
1	Škaljari I	74	2 000	2	
2	Škaljari II	84	350	1	
3	Dobrota I (Mečerov brijeg)	68	1 000	2	
4	Dobrota II	62	1 000	2	
5	Dobrota III (Sv. Vrača, gornji)	114	600	2	
6	Muo	60	500	2	
7	Prčanj I (Bajov rezervoar)	60	500	2	
8	Prčanj II (Šarena gomila)	56	500	2	
9	Stoliv I	56	250	1	
10	Stoliv II	60	500	2	
11	Risan I	50	1 000	2	
12	Risan II	100	120	1	
13	Trojica	228	600	2	
14	Industrijska zona	96	1 000	2	
15	Tunel Vrmac	55	5 000	2	Nije u funkciji

Pumpne stanice

PS Tabačina zahvata vodu iz izvorišta Škurda i transportuje je u dva pravca: u rezervoar Škaljari i rezervoar Mečerov brijeg (Dobrota I). Tokom većeg dijela godine preko ove pumpne stanice vodom se snabdijeva područje Stari grad – Dobrota – Risan, kao i područje Škaljari – Verige – Risan, a početkom ljeta još i Trojica, Kavač i ind. zona. U okviru faze II projekta poboljšanja i odvođenja otpadnih voda za Kotor, u realizaciji Vodacoma, izvršena je zamena pumpe za ovu pumpnu stanicu.

PS Orahovac transportuje vodu u tri pravca: prema Dobroti, prema Prčnju i prema Risnu. U ljetnjem periodu se, osim dijela Škaljara koji se snabdijeva iz tunela Vrmac, preko ove pumpne stanice vodom snabdijeva čitavo područje zaliva. Građevinski objekat i elektro-mašinska oprema pumpne stanice su u dobrom stanju.

PS Spila transportuje vodu u rezervoare Risan I i Risan II za snabdijevanje donje i gornje visinske zone. Građevinski objekat i elektro mašinska oprema pumpne stanice su u dosta lošem stanju.

PS tunel Vrmac u zimskom periodu transportuje vodu u rezervoar Škaljari I, dok se u ljetnjem periodu, zbog male količine voda direktno potiskuje u mrežu dijela naselja Škaljari. U upotrebi je još uvijek privremeno rješenje pumpne stanice, kojim su za vrijeme izvođenja

radova u tunelu, pumpe smještene direktno u kaptažu. Pristup pumpama je sada skoro nemoguć i potrebno je izgraditi novu pumpnu stanicu izvan tunela.
PS rezervoar Škaljari služi za prepumpavanje vode iz Rezervoara Škaljari I u rezervoar Trojica, odakle se voda dalje transportuje za industrijsku zonu, kao i naselja Crveni brijeg, gornji dio Škaljara i Kavač.
PS Sv. Vrača služi za prepumpavanje vode iz rezervoara Dobrota II u rezervoar Dobrota III za snabdijevanje naselja Sv. Vrača (viša zona).
PS rezervoar Risan služi za prepumpavanje vode iz rezervoara Risan I u rezervoar Risan II, za snabdijevanje gornje visinske zone Risna.
PS Morinj zahvata vodu iz tranzitnog cjevovoda Verige – Risan i snabdijeva naselje Morinj.
Glavni cjevovodi
Glavni cjevovodi vodovodnog sistema Kotora su:

- potisni cjevovod Tabačina – Mečerev brijeg DN350, AC, L=650 m
- tranzitni cjevovod Mečerev brijeg – Orahovac:
    - Mečerov brijeg – Sv. Vrača O400, PVC, L=1,9 km
    - Sv. Vrača – Orahovac O300, PVC, L=5,2 km
- tranzitni cjevovod Orahovac – Mečerov brijeg:
    - Orahovac – Sv. Stasije O400, PVC, L=2,1 km
    - Sv. Stasije – Sv. Vrača DN400, PE, L=3,2 km
    - Sv. Vrača – Mečerov brijeg DN400, Č, L=1,8 km
- tranzitni cjevovod Dobrota – Stari grad – Škaljari DN200, Č, L=1,2 km
- podmorski cjevovod Prčanj – Sv. Stasije O225, PE, L=2 km
- tranzitni cjevovod Orahovac – Risan DN250, PE, L=10 km (u izgradnji)
- potisni cjevovod PS Spila – rezervoar Risan II O160 PVC, L=800 m
- potisni cjevovod Tabačina – Škaljari
    - Tabačina – Gurdić O400, PE, L=1,2 km
    - Gurdić – rezervoar Škaljari O300 PVC, L=1,8 km
- tranzitni cjevovod Škaljari – Verige
    - Škaljari – Stoliv DN300 AC, L=8 km
    - Stoliv – Verige O300 PVC, L=2 km
- distributivni cjevovod Verige – Risan O200, PVC (Č), L=9 km
- tranzitni cjevovod u pomoćnom tunelu Vrmac DN400, D, L=800 m
- tranzitni cjevovod tunel Vrmac – rezervoar Škaljari O400, PVC, L=1 km
- potisni cjevovod Škaljari – Trojica DN200, D, L=1,4 km
- tranzitni cjevovod Trojica – Škaljari DN200, AC, L=1,4 km
- tranzitni cjevovod Trojica – rezervoar ind. zona O200, PVC, L=2 km
- tranzitni cjevovod gornjegrbaljski izvori – Trojica DN250, AC, L=5 km
- distributivni cjevovod Izvorište Šišići – Radanovići – Jugodrvo O160, PVC, L= 4,5 km.
- tranzitni cjevovod regionalni vodovod – tunel Vrmac DN250, Č, L=2 km.

Područje Opštine Kotor		
Dužina cevovoda		
Gravitacioni cevovodi	km	19,5
Potisni cevovodi	km	7,6
Total	km	27,1
Dužina gravitacionih cevi po glavi stanovnika	m/st	1,1
Godina izgradnje		
Do 1950.	km	0
1951. – 1960.	km	0
1961. – 1970.	km	0
1971. – 1980.	km	22,2
1981. – 1990.	km	0
1991 i kasnije	km	0
Prečnici u mm		
Do 200	km	0,9
201-300	km	7,1
301-400	km	3,0
401-600	km	4,8
601-800	km	6,4
801-1000	km	0
preko 1000	km	0
Materijal		
Azbest cement	km	18,9
Beton	km	0
Prednapregnuti beton	km	0
Keramičke	km	0
Liveno gvozdene	km	0
PVC	km	0
HPE	km	3,3

Izvor: Master Plan odvođenja i prečišćavanja otpadnih voda Crnogorskog primorja i opštine Cetinje

5.7. Energetski potencijal

Zbog povoljnog položaja Opštine Kotor i velikog broja sunačnih dana tokom godine, područje je veoma pogodno za korišćenje energije Sunca što bi značajno doprinijelo uštedi energije za potrebe zagrijavanja sanitarne vode i grijanja. Većom upotrebom fotonaponskih modula moguće je proizvesti respektabilne količine el.energije i uticati na rasterećenje elektroenergetske mreže naročito za vrijeme ljetnjih mjeseci kada se mogu očekivati najveća vrša opterećenja.

Solarna energija se preporučuje kao alternativni vid energije posebno u velikim turističkim kompleksima.

5.8. Pogranična područja, manje razvijena područja.

Opština Kotor se graniči sa Opštinom Herceg Novi i Opštinom Tivat, Opštinom Budva, Opštinom Cetinje i Opštinom Nikšić.
Opština Herceg Novi je novembra 2008. Godine usvojila Prostorni Plan Opštine do 2020. godine, a opština Tivat je 2010. godine usvojila Prostorni Urbanistički Plan Opštine. Kotor, zajedno sa Herceg Novim i Tivtom predstavlja centar regionalnog značaja. Međuzavisnost sve tri opštine ogleda se, kako u funkcuionalnom dopunjavanju opštinskih centara u pogledu društvenih, zdravstvenih i socijalnih službi, tako i u pogledu strategije budućeg razvoja privrednih funkcija (prvenstveno turizma, a zatim i u razvoju slobodnih trgovinskih zona, razvoju poljoprivredne proizvodnje, prerade i plasmana), što predstavlja osnovu ekonomskog jačanja celog regiona. Aerodrom Tivat predstavlja ključnu podršku razvoju turizma u cjelom

regionu, kao što kulturno-istorijsko blago Kotora obezbeđuje polaznu osnovu za privlačenje inoturista i razvoja „drugačijih“ vidova turizma u celom regionu. Pored toga, izgradnja Porto-Montenegra u Tivtu svakako predstavlja dobru polaznu osnovu za privlačenje nautičara. Osim toga, neophodno je uspostavljanje regionalnog sistema planiranja kako bi se riješila zajednička pitanja kao što je pitanje tretmana čvrstog otpada i realizacija regionalne sanitarne deponije i reciklažne stanice, realizacija sistema regionalnog vodovoda, uređenje zajedničkog sistema odvođenja otpadnih voda i sistema za prečišćavanje u Zalivu Trašte, realizacija „brze saobraćajnice“ kroz primorje (varijantni prelaz preko Boko-Kotorskog zaliva) i realizacija mosta Verige. Suvišno je reći da je mnogo lakše na regionalnom nivou iskazati zajedničke interese lokalnih zajednica izražene kao interes cijelog regiona i uskladiti sa državnim interesima, naročito kada se radi o zaštiti životne sredine, razvoju privrednih aktivnosti, definisanju infrastrukturnih prioriteta i upravljanjem infrastrukturnim sistemima. Ipak u dosadašnjoj praksi je regionalni nivo planiranja potpuno zapostavljen, iako je predviđen zakonskim rješenjima iz 1995. godine. Osim toga, zajednički prioriteti su rješavanje putne mreže i integrisanog transporta, rješavanje pitanja prelaska Bokokotorskog zaliva pomorskim saobraćajem i zajednička ulaganje opština u komplementiranje prostora za prihvat nautičkih plovila – povezivanje luka Risan, Kotor i Tivat, kao i pažljiva rekonstrukcija pristaništa i mandraća u Boki.

Međuzavisnost opštine Kotor i Tivat ogleda se, osim navedenog i u zaštiti visokokvalitetnog poljoprivrednog zemljišta u Grbaljskom i Mrčevom polju i izradi regionalnih master (akcionih) planova zaSprovedene mjere od značaja za upravljanje prostorom i njegovu zaštitu za manje razvijena područja su one iskazane u PUP-u Opštine. Naime Opštna Tivat ima 13 ambijentalnih cijelina sa posebnim režimom uređenja pretežno urbane revitalizacije koja podrazumijeva mjere zaštite, sanacije i rekonstrukcije. U urbanističom smislu zaštita se odnosi na mjere za očuvanje urbanističko – oblikovnog identiteta, prezentacju kulturnih spomenika u prostoru, očuvanje postojeće namjene prostora, zaštitu urbanog kapaciteta. Sanacija je glavna mjera urbane revitalizacije i usmjerena je u opšte funkcionalno organizacijsko i ambijentalno poboljšanje područja. upravljanje poljoprivrednim zemljištem, kao i navodnjavanjem iz bogatih izvorišta vode (izvorište Topliš), realizacija slobodnih zona u Grbaljskom polju i povezivanje sa Lukom Tivat, valorizacija padina Vrmca koji je PUP-om Tivat predložen kao Regionalni park i aktiviranje eko-ruralnog turizma na padinama Vrmca. U toku je realizacija dalekovoda 110kV Tivat – Škaljari, a ukoliko dodje do realizacije razvojnih planova AD Prenos-a i izgradnje nove elektro-energetske konekcije Crna Gora – Italija (podvodni kabal kapaciteta 1.000MW) poželjna je izgradnja 400kV prenosnog voda Tivat – Kotor. Međuzavisnost Kotora i Herceg Novog ogleda se, osim navedenog u jačanju saobraćajne i privredne međusobne povezanosti i povezanosti sa Dubrovnikom, zatim valorizaciji i jačanju veza u brdsko-planinskom području Orjena, kao i jačanje turističke ponude regionalnog (Nacionalnog) parka Orjen. Osim toga u planu su i dodatne mrežne infrastrukture, novi 400kV interkonekcioni vod između Crne Gore i Bosne i Hercegovine, pa bi povezivanje Opštine Kotor na ovaj interkonekcioni vod išlo preko Opštine Herceg Novi.

U prvoj hijerarhijskoj ravni je Kotor koji će se i dalje razvijati kao opštinski centar, a sa širim gradskim područjem (Dobrota , Škaljari i Muo) treba da obezbijede funkcije ranga regionalnog središta. To je zona najveće koncentracije funkcija i stanovništva, koja će se razvijati kao centar regionalnog značaja uz podelu funkcije regionalnog značaja sa Tivtom i Herceg Novim. Funkcije centra regionalnog značaja, locirane u opštinskom centru i njegovoj okolini, obuhvataju tipično: ekološki-prostorno prihvatljive proizvodne aktivnostii, obrazovanje višega ranga, aktivnosti kulturnih centara, odgovarajuće zdravstvene usluge, usluge socijalnog staranja, posebne sportske i turističke programe, razvijenu trgovinu i druge komercijalne aktivnosti.

U drugoj hijerarhijskoj ravni su Risan, Perast i Radanovići kao značajni lokalni centri, u kojima treba podsticati razvoj tercijarnih i kvartarnih aktivnosti i zapošljavanje u različitim djelatnostima, sa ciljem da se formira vlastita osnova privrednog rasta i razvoja. Na nivou navedenih centara treba ostvariti funkcionalan razvoj i razmještaj centralnih uslužnih funkcija koji će dovesti do podizanja obrazovnog i kulturnog nivoa, kao i kvaliteta zdravstvene zaštie i standarda stanovništva, povećanje socijalne zaštite stanovništva i kvaliteta mreže snabdijevanja, servisa i drugih usluga, kao i rekreacije i odmora.
U trećoj hijerarhijskoj ravni su Dragalj i Crkvice kao lokalni centri u opštini Kotor, koji imaju funkciju snabdijevanja stanovništva u djelu osnovnih potreba i u njima se održava tradicionalni sistem naseljenosti seoskih područja. Treba da se definiše specifična uloga za naselja Donji Morinj, Prčanj, Lastva Grbaljska i Bigova, čijom transformacijom u lokalne centare se stvaraju uslovi za dopunjavanje seoske i gradske ekonomije. Kao faktor revitalizacije može se odrediti turizam, ali uz očuvanje prirodnih vrijednosti i etno-nasleđa.
Potrebno je da se grupišu seoska naselja u okviru većih prostornih cjelina na: Grbaljsko polje, obala otvorenog mora (Donji Grbalj), planinski pojas na sjeveru i sjeverozapadu opštine i padine Lovćena i Vrmca.

5.9. Upravljanje otpadom – prostorni aspekt, prečišćavanje otpadnih voda

Tretman čvrstog otpada
JKP Kotor je lokalno preduzeće koje je zaduženo za održavanje čistoće i uređenje zelenih površina na teritoriji Opštine Kotor. Osim ovog preduzeća Komunalna policija je opštinska služba koja je zadužena za vršenje nadzora radi obezbjeđenja komunalnog reda u oblasti komunalnih djelatnosti i komunalne infrastrukture kao i drugih poslova ispekcijskog nadzora u skladu sa posebnim propisima.
Odlaganje i tretman čvrstog komunalnog otpada je veliki problem na čitavom Crnogorskom primorju, jer ne postoje sanitarne deponije, a direktno ili indirektno utiču na kvalitet života stanovništva.
Otpad se odlaže na prirodnom terenu u blizini naselja, pored saobraćajnica. Koncentrisana gradska smetlišta su nezaštićena, nekontrolisana, ne zadovoljavaju sanitarne i ekološke uslove i predstavljaju veliki ekološki i zdravstveni problem. Uz saobraćajnice se nižu manja improvizovana odlagališta, najčešće šuta, ali i drugog otpadnog materijala. Na osnovu podataka dostavljenih od strane Komunalne policije Kotora, na području Opštine Kotor evidentirano je 11 većih (preko 1.000m3) neuređenih odlagališta otpada.
Neophodna je hitna sanacija svih nelegalnih odlagališta otpada, koja podrazumijeva najprije prikupljanje deponovanog otpada i njegovo uklanjanje, a zatim nasipanje zemljom i obezbeđenje zaprašavanjem (postavljanje dvostrukih odbojnih greda, nasipanje zemlje ili nabacivanje krupnog kamena), kako bi se spriječilo ponovno nelegalno odlaganje. Na nekoliko lokacija u Grblju i Risnu radi se o izuzetno velikim odlagalištima, za čiju sanaciju će biti potreban jako dug period. Ipak, najveći problem predstavljaju odlagališta koja su nepristupačna, pa je osnovni poteškoća izvlačenje krupnog (kabastog) otpada, što sanacija odlagališta prvenstveno traži. U nekoliko slučajeva radi se o zatrpavanju vodotokova, pa je osnovna mjera koju treba preduzeti čišćenje vodotokova, ali ne i zatrpavanje zemljom. JKP Kotor kao komunalni otpad tretira: čvrst otpad koji se stvara u okviru opštinske infrastrukture, u domaćinstvima, upravi i obrazovnim ustanovama, trgovini i turističkim strukturama i obuhvata ulično smeće, otpad sa privatnih i javnih zelenih površina, groblja, iz poljoprivrede i klanica (mesara). Privredni i industrijski otpad se ne sakuplja odvojeno od ostalog komunalnog otpada i završava na objektima komunalne infrastrukture bez obzira što posebno otpad koji se stvara u zdravstvenim objektima ne bi smio da bude sastavni dio komunalnog otpada, a takođe ni otpad stvoren građevinskim radovima.

„Lovanja“ d.o.o. je preduzeće koje je upravljalo prvom regionalnom privremenom sanitarnom deponijom koja je bila locirana u području Kavča, ispred tunela Vrmac. Realizacijom projekta „ Organizovano sakupljanje i primarna selekcija sekundarnih sirovina sa reciklažnom stanicom na području opštine Kotor“ obezbeđena je primjena zakonske regulative (Zakon o upravljanju otpadom Sl. list RCG, br. 80/05), koja predviđa primarnu selekciju sekundarnih sirovina kao obavezu u svim Opštinama RCG od novembra 2008. godine. Projektom je obezbeđena nabavka 150 kontejnera za separatno odlaganje otpada na 50 lokacija i oprema za obradu sekundarnih sirovina koja se sastoji iz: transportno-separacione trake, drobilice za staklo, kidalice za tvrdu plastiku, metal i drvenu ambalažu i horizontalne prese za pet i aluminijumske limenke. Ova oprema predstavlja nezavisne funkcionalne jedinice. Tehnologija recikliranja je linijskog karaktera. Predviđeno je recikliranje papira, kartona, pet i metalne ambalaže. Otpad koji se želi reciklirati nalazi se u prihvatnom košu, iz kojeg se transportno-separacionim trakastim sistemom transportuje, uz ručnu seoparaciju do prese za baliranje ili drobilice za staklo. Tokom jula 2007. godine postavljeni su kontejneri na 20 lokacija za separatno odlaganje otpada na teritoriji Opštine Kotor. U septembru 2007. godine počela je sa radom reciklažna stanica. Ovaj Pilot projekat se realizovao, ali dosta sporo zbog nedovoljne ekološke svijesti građana i mijenjanja ukorenjenih navika.

Sada, nakon isteka roka prve privremene regionalne sanitarne deponije „Lovanja“, nadležno ministarstvo u saradnji sa lokalnim upravama Kotora, Tivta i Budve je u obavezi da definiše lokaciju gdje će biti izgrađena druga sanitarna regionalna deponija. Nužno je i nabavljanje nove i kvalitetnije opreme za komunalna preduzeća, rad na selekciji i reciklaži otpada kao i djelom za saniranje situacija divljih deponija i marketing kako bi se unaprijedila svijest građana o nužnosti očuvanja životne sredine. Potrebno je, između ostalog, u narednom planskom periodu realizovati sanaciju divljih deponija, što podrazumijeva najprije izadu mape svih divljih deponija, informativno-edukativnu kampanju sa akcionim planom čišćenja divljih deponija, način sprečavanja budućeg nastajanja takvih deponija i dr.

Master planom upravljanja otpadom RCG predviđeno je kao privremeni strateški cilj osnivanje mreže međuopštinskih deponija koje zadovoljavaju standarde EU, uz povećanu primjenu aktivnosti recikliranja i proširenje područja prikupljanja otpada do najvećeg nivoa izvodljivosti.

Napomena: trenutno stanje po pitanju čvrstog otpada je ozbiljan ekološki problem, iako je u toku iznalaženje lokacije za deponiju od strane Ministarstva za turizam i zaštitu životne sredine, kao i izrada akcionog plana za upravljanje čvrstim otpadom od strane lokalne uprave. Osnovni problem kod određivanja lokacije nove sanitarne deponije za opštine Kotor, Tivat, Budvu, a možda i Herceg Novi je strogo osporavanje lokacije »Trešanjski mlin«, jer je juna 2008. godine Skupština Opštine Kotor reagovala zaključkom u kojem je izraženo protivljenje namjeri da se izgradi regionalna sanitarna deponija na pomenutoj lokaciji. Ovaj problem bio je i predmet nekoliko peticija građana Grblja.

Ministarstvo uređenja prostora i zaštite životne sredine izjasnilo se da je spremno da prihvati novu lokaciju za izgradnju regionalnog centra za tretman otpada, za koju se Kotor, Budva i Tivat dogovore, a koja zadovoljava propisima utvrđene uslove, iako je utvrđeno da lokacija u blizini Trešanjskog mlina na najbolji način zadovoljava uslove za izgradnju regionalnog centra za tretman otpada za opštine Kotor, Budva i Tivat.

Tretman čvrstog otpada

Infrastrukturna opremljenost u oblasti upravljanja otpadom u opštini Kotor se može posmatrati kroz sledeće faze tretmana čvrstog otpada

- sakupljanje čvrstog otpada
- transport čvrstog otpada
- prerada i odlaganje čvrstog otpada.

U kotorskoj opštini imamo uglavnom dovoljan broj kontejnera koji su locirani na pozicijama koje su definisane od Sekretarijata za urbanizam uz saradnju sa JKP Kotor.Raspoloživi kontejneri se koriste za neselektivni način prikupljanja otpada.
Transport otpada se vrši specijalnim vozilima i možemo konstatovati da JKP raspolaže sa dovoljnim kapacitetima za ovu fazu posla.
U fazi prerade i odlaganja čvrstog otpada moramo istaći da postoji reciklažni centar i pretovarna stanica .Kapacitet reciklažnog centra je 40 t /dan.
Sanitarne deponije, poslije zatvaranja "Lovanje" nema, već se čvrsti otpad odvozi na deponije u susjedne opštine.

Odvođenje otpadnih voda
Gradsko područje opštine Kotor je raspoređeno u vidu zasebnih celina oko Bokokotorskog zaliva. Područje Kotor-Dobrota ima oko 14 000 stalnih stanovnika. Ostalih 9 000 živi u naseljima oko zaliva (Risnu, Perastu i Prčnju) i u zaleđu (Gornjem i Donjem Grblju).
Za razliku od vodovodnog sistema, kanalizacioni sistem Kotora postoji samo u pojedinim, većim naseljima. Za sada se otpadna voda ispušta u otvoreno more samo uz mehaničko prečišćavanje.
Priključenost na kanalizaciju je relativno mala, pokriveni su samo Stari grad, grad Kotor i Dobrota odvodeći otpadnu vodu od oko 8 200 stalnih stanovnika i 1 400 turista. Stanje oko 70% postojeće mreže je loše sa stalnim ispadima sistema. Tokom letnjih meseci primećen je porast koncentracije soli, što je slučaj i sa pijaćom vodom zbog infiltracije slane podzemne vode.
Kanalizacioni sistem Kotora građen je kao separatni sistem, tj. atmosferske i fekalne vode se odvode posebnim sistemima. Funkcionalno gledano, sistem se sastoji od kanalizacionog sistema Kotor – Trašte, koji je jednim dijelom zajednički sistem za Kotor i Tivat, glavnog gradskog sistema na obali i lokalnih kanalizacionih sistema pojedinih naselja. Lokalni sistemi su uglavnom stari sistemi, dok glavni gradski sistem i sistem Kotor – Trašte predstavljaju noviji dio sistema (pušten u rad 2001. godine). Stari kanalizacioni sistemi su građeni kada i stambene zgrade i većina njih se sada nalazi u veoma lošem stanju. Građeni su najčešće od keramičkih ili azbest cementnih cijevi. Zbog dotrajalosti i neadekvatnog održavanja, mnogi od ovih sistema su oštećeni i kroz oštećenja dolazi do isticanja otpadne vode u okolinu ili obrnuto, do prodora podzemnih i atmosferskih voda u kanalizacioni sistem za vrijeme kiša. S obzirom da su neki od starih sistema priključeni na novi sistem, ovo predstavlja veliki problem u funkcionisanju novog dijela kanalizacionog sistema.
Glavni dijelovi kanalizacionog sistema Kotora i njegovo funkcionisanje
Kanalizacioni sistem Kotor-Trašte služi za odvođenje otpadnih voda iz Kotora, industrijske zone Kotora i Tivta u otvoreno more. S obzirom da se prostire na teritoriji dvije opštine ima regionalni karakter. Kapacitet kotorskog dijela sistema je cca 160 l/s iz Kotora i cca 70 l/s iz ind. zone.
Glavni dijelovi sistema Kotor -Trašte su: PS Peluzica, potisni cjevovod do tunela Vrmac (DN300, L=1,2 km), gravitacioni kolektor u tunelu (70/120 cm, AB, L=1,7 km), sifonski cjevovod (O500, PVC, L=3,5 km), gravitacioni cjevovod DN600, PE, L=4,5 km sa dva hidrotehni.ka tunela du.ine 0,2 km i 1,2 km i podmorski ispust u zalivu Tra.te (DN600, PE, L=3,6 km).
Glavni gradski sistem služi za sakupljanje otpadne vode od pojedinih sekundarnih sistema do PS Peluzica. Predviđeno je da ima dva kraka: istočni (Dobrota) i južni krak (potez Muo-Stoliv). Do sada je izgrađen samo dio istočnog dijela od Peluzice do Kampa i na njega su priključeni sekundarni sistemi Novog naselja, Opšte bolnice, Rakita, Starog grada, dijela naselja Zlatne njive, Plagenti i naselje Sv. Vrača. S obzirom da je ovaj dio zaliva najgušće naseljen, na ovaj dio sistema se može priključiti skoro 50% stanovnika opštine. Međutim da

bi svi potrošači ovog područja bili priključeni potrebno je sanirati postojeće, odnosno izgraditi nove ulične vodove.
Zbog cijevnog materijala ovi sistemi su u lošem stanju i najvećim dijelom su uzrok prodoru »strane vode« u sistemu, povremenih začepljenja i pojave neprijatnog mirisa (npr. u Dobroti od Fakulteta do Plagenata). Kanalizacioni sistem Plagenata je kompletno zamijenjen i priključen na glavni gradski sistem, ali zbog velike količine smeća (higijenski materijali, vlažne maramice, tkanina i sl.) ranije izgrađena pumpna stanica Plagenti nije mogla dalje da transportuje taj materijal. Zahvaljujući angažovanju austrijskog konsultanta, postojeće pumpe su zamijenjene pumpama posebne konstrukcije koje su manje osetljive na navedene materijale u otpadnoj vodi.
Kanalizacioni sistem Starog grada je specifičan i predstavlja posebnu cjelinu. Izgrađen je u većem dijelu grada, a glavni kolektor je, zajedno sa ostalim instalacijama smješten u podzemni prolaz ispod ulica starog grada, popularno nazvan ».galerija«. S obzirom da se čitav sistem Starog grada nalazi veoma nisko, postoji pumpna stanica koja prepumpava otpadnu vodu u glavni sistem. U ovom sistemu je takođe postojao problem smeća koji je prevaziđen nabavkom nove pumpe. U gornjem dijelu starog grada i od Katedrale Sv. Tripuna do Gurdića ne postoji kanalizacioni sistem pa se otpadna voda iz ovih dijelova grada kišnim kanalima izliva u more.
Sekundarni sistemi odvode otpadnu vodu od objekata do glavnog sistema. To su obično stari sistemi pojedinih naselja, koji su odvodili vodu u zaliv, a nakon puštanja u rad glavnog sistema, oni su priključeni na njega.
Lokalni sistemi se nalaze u dijelu opštine gdje na obali nema glavnog gradskog sistema. Njima se otpadna voda i dalje ispušta u zaliv. To su stambene zgrade na Sv. Stasiju, naselja Stara slanica, Ćatovića livade, bolnica „Vaso Ćuković“ i dom za stare “Grabovac” u Risnu, kao i jedan cjevovod u naselju Muo. Kanalizacioni sistem ind. zone služi za odvođenje otpadnih voda iz zone do gravitacionog dijela sistema Kotor – Trašte. Sastoji se od sekundarne mreže, gravitacionog cjevovoda kojim se voda dovodi do pumpne stanice, PS Solila i potisni cjevovod kojim pumpe podiže vodu do gravitacionog dijela sistema Kotor – Trašte. Nakon njegove izgradnje početkom devedesetih ovaj sistem je kratko bio u funkciji, ali je nakon kvara na pumpnoj stanici, a s obzirom da većina fabrika nije radila, sistem do danas ostao van funkcije.
Procenat priključenosti na kanalizacione sisteme je veoma mali. Oko 35% stanovnika u gradskim područjima nije priključeno na kanalizaciju. Ovo je delom zbog neizgrađenosti primarnih ali najviše zbog neizgrađenosti sekundarnih sistema. U gradskim područjima Kotora na kanalizaciju je priključeno 45% stanovnika. Ukupna dužina cevi u kanalizacionim mrežama na posmatranom području je 27,1 km odnosno 1,1 m’ po gradskom stanovniku. Jedinična dužina je mala ali odgovara procentu priključenosti i tipična je za gradska područja sa stambenim zgradama.

Odvođenje atmosferskih voda

Generalno gledano, odvođenje atmosferske vode sa područja opštine Kotor vrši se kroz tri sliva:sjeverni, centralni i južni sliv.
Sjeverni sliv predstavlja područje koje gravitira Kotorskom i Risanskom zalivu. S obzirom da se radi o kraškom predjelu ne postoje veći vodotoci. Skoro sav vodeni talog ponire i voda se sliva podzemnim tokovima u zaliv. Neki se ulivaju u more ispod površine mora, a neki se od ovih podzemnih vodotoka završavaju izvorima. Zbog prirode terena ovi izvori imaju promjenjivu izdašnost. Prilikom jačih padavina, voda vrlo brzo ponire i u ovim izvorima se za kratko vrijeme javlja veoma velika količina vode koja formira bujice, ali se isto tako brzo voda povuče pa su ovi vodotoci obično suvi.

Centralni sliv predstavlja područje od Vrmca, odnosno Trojice na sjeveru do južne granice naselja Radanovići. Ovo područje gravitira Tivatskom zalivu.
Južni sliv predstavlja područje južno od Radanovića, a voda ovog sliva otiče u otvoreno more. Zbog sastava tla ovdje postoje vodotoci koji su aktivni tokom većeg dijela godine.
Sa šireg područja naselja voda se odvodi otvorenim – bujičnim kanalima, koji su često u donjem toku izvedeni kao zatvoreni kanali, dok se sa saobraćajnica i drugih uređenim površina u naseljima voda odvodi slivnicima i sistemom cjevovoda do mora ili najbližeg kanala.
S obzirom da je ovo područje ima velike količine padavina potrebno je posebnu pažnju obratiti prilikom dimenzionisanja elemenata sistema, kao i vršiti redovno održavanje sistema za odvođenje atmosferskih voda.

5.10. Saradnja sa međunarodnim institucijama

Naša opština uspostavila je i nastavlja saradnju sa svijetom, sa gradovima i opštinama sa raznih meridijana - grad Kotor je pobratim sa 12 gradova iz cijelog svijeta. Upravo svi ti gradovi u Evropi, Americi, Aziji sa ponosom ističu da su pobratimi grada Kotora.
Kotor jača svoju međunarodnu poziciju kroz prihvatanje strateških funkcija u međunarodnim tjelima i permanentno pokretanje inovativnih inicijativa u programskom i organizacionom unapređenju upravljanja razvojnom politikom, konsolidacijom regionalane saradnje i jačanja makroregionalnih integracija. Kotor je član međunarodnih asocijacija gradova koji su utemeljeni na UNESKO principima razvoja za sredine od univerzalnog značaja, multietničkim principima širenja kulture mira i integrativnim principima Evropske Unije. Opština Kotor se pokazala kao jedna od najuspešnijih opština u privlačenju EU sredstava i postala prepoznata kao pouzdan partner u regionu.
Opština Kotor je u toku 2017 godine uspješno privela kraju implementaciju 6 međunarodnih projekata finansiranih od strane međunarodnih organizacija, IPA komponente II-prekogranična saradnja kao i projekte koji su finansirani putem bilateralnih donacija dok su dva u realizaciji. Njihovom implementacijom je potpomognuta realizacija sledećih razvojnih prioriteta: Unapređenje energetske i komunalne infrastrukture, Jačanje upravljačkih i administrativnih kapaciteta Opštine, Upravljanje životnom sredinom i aktivno evropsko građanstvo.

5.11. Saradnja sa nadležnim organima u postupku izrade i donošenja planskih dokumenata

Pomenuta saradnja se ocjenjuje vrlo dobrom. U tom pravcu se ističu i mnogobrojni seminari i radionice organizovani od strane Ministarstva, koje događaje su nadležni u opštini Kotor redovno posjećivali.

5.12. Povjereni poslovi od strane državne uprave

Opština Kotor nema povjerenih poslova od strane državne uprave.

5.13. Urbanističko-arhitektonski konkursi

2016.godine je raspisan jedan konkurs i to:
Međunarodni, opšti, projektni, jednostepeni, anonimni konkurs za idejno arhitektonsko-urbanističko rješenje turističkog naselja 4 zvjezdice, na urbanističkim parcelama UP26 i UP 138, u zahvatu detaljnog urbanističkog plana „Prčanj", opština Kotor.

5.14. Podaci o porezu na nepokretnosti (primarni i sekundarni) i svojinski režim na zemljištu

Još nam nisu dostavljeni podaci
Promjenom Zakona o porezu na nepokretnosti u 2015.godini, sa primjenom od 01.01.2016.godine, promjenjen je i način oporezivanja nelegalnih objekata, odnosno oporezuju se samo nelegalno podignuti objekti koji se nalaze na području koje je u obuhvatu planske dokumentacije.
Što se tiče zemljišta koje se nalazi na području opštine Kotor osim podatka o broju donesenih rješenja za 2017.godinu, (jedno rješenje za zemljište obuhvata sve parcele koje posjeduje poreski obveznik) i podatka da se uglavnom radi o vlasničkom, odnosno suvlasničkom režimu za zemljište, nismo u mogućnosti da dostavimo podatke površinski i procentualno, s obzirom da su to podaci sa kojima raspolaže Uprava za nekretnine, područna jedinica Kotor.

5.15. Podaci o turizmu

Još nam nisu dostavljeni podaci

NAZIV OBJEKTA	VRSTA OBJEKTA	OPŠTINA	ADRESA	BR. SMJEŠT.	BR. SOBA	BR. APART.	BR.KREVETA	KATEGORIJA
ADMIRAL M	Mali hotel	Kotor	Perast bb	8	8		16	3***
ARUBA	Mali hotel	Kotor	lastva Grbaljska bb	20	11	9	34	3***
ASTORIA	Mali hotel	Kotor	Stari Grad br. 322	9	2	7	18	4****
CATTARO	Boutique hotel	Kotor	Stari Grad br. 432	20	17	3	43	
CASA DEL MARE - AMFORA	Mali hotel	Kotor	Orahovac bb	10		10	25	4****
PORTO IN	Mali hotel	Kotor	Njegoševa br. 211 Škaljari	17	17		34	
CONTE	Mali hotel	Kotor	Perast, obala Marka Martinovića bb	9	7	2	26	4****
FORZA MARE	Mali hotel	Kotor	Dobrota-Kriva Ulica bb	10	10		20	5*****
GALATHEA	Garni hotel	Kotor	Prčanj 134	7	6	1	12	3***

GALIA	Mali hotel	Kotor	Prčanj Glavati bb	12	12		20	4****
HIPPOCAMPUS	Boutique hotel	Kotor	Stari Grad 487	7	2	5	14	4****
MARIJA	Mali hotel	Kotor	Stari Grad br. 449	17	17		46	3***
MONTE CRISTO	Mali hotel	Kotor	Stari Grad 424/425	8	7	1	32	3***
MONTENEGRO HOSTEL 4U	Hostel	Kotor	Stari grad bb	7			53	
OLD TOWN HOSTEL KOTOR	Hostel	Kotor	Stari Grad 284	7	7		47	
PALAZZO RADOMIRI	Boutique hotel	Kotor	Dobrtota 220	10	7	2	24	4****
PANA	Mali hotel	Kotor	Kotor, Sv.Eustahije br. 253	11	9	1	29	3***
PER ASTRA	Mali hotel	Kotor	Perast bb	11		11	22	4****
SIND	Mali hotel	Kotor	Muo bb	16	12	4	32	3***
SPASIĆ MAŠERA	Hostel	Kotor	Dobrota bb					
SPLENDIDO	Hotel	Kotor	Prčanj, Glavati bb	43	40	3	86	4****
STONE BRIDGE	Garni hotel	Kotor	Gornji Morinj bb	9	5	4	28	
TEUTA	Hotel	Kotor	Risan	34	21	13	88	3***
VARDAR	Mali Hotel	Kotor	Stari Grad 362	24	18	6	48	4****
VILA DUOMO	Garni hotel	Kotor	Stari Grad 358	13	13		33	4****
VILA PANONIJA	Garni hotel	Kotor	Dobrota bb	7	4	3	20	4****
VILA PRČANJ	Mali hotel	Kotor	Prčanj bb	7	3	4	21	4****

VRMAC	Hotel	Kotor	Prčanj	217	214	3	217	1*
STOLIV	Kamp naselje	Kotor	Donji Stoliv bb	50			180	
LOVĆEN	Hostel	Kotor	Put Prvoborca br. 184	57	57		58	

6. PODACI O IZGRAĐENIM OBJEKTIMA

6.1. Objekti izgrađeni sa građevinskom dozvolom

- stambeni objekti_____31
- stambeno poslovni objekti_____5
- poslovni objekti_____1
- rek., dog., nadog._____19
- infrast.objekti_____12
- turist.objekti_____1
- pomoćni objekti_____1

6.2. Objekti izgrađeni sa građevinskom i upotrebnom dozvolom

- porodični stambeni objekti_____19
- poslovni objekti_____6
- pomoćni objekti_____2
- stambeno poslovni objekti_____2
- infrastrukturni objekti_____4
- turistički objekti_____3

6.3. Objekti izgrađeni bez građevinske dozvole sa posebnim osvrtom na uklopljene objekte

Nije završen popis objekata podignutih bez građevinske dozvole.

1.4. Objekti koji su uklopljeni u planski dokument i objekti koji nisu uklopljeni u planski dokument

Za tačke 3. i 4. nemamo podatke, jer još nije završen popis nelegalno sagrađenih objekata. Uprava za nekretnine iz Podgorice ne može dostaviti podatke o broju nelegalno sagrađenih objekata na teritoriji opštine Kotor.

7. ZAHTJEVI KORISNIKA PROSTORA

7.1. Zahtjevi za izmjenu planskog dokumenta

Potreba za izradom planskih rješenja iskazuje se kroz potrebe pojedinačnih vlasnika i korisnika prostora, te se planiranje mora usklađivati i u tom smislu.
Zahtjevi zainteresovanih korisnika prostora uglavnom se odnose na potrebu izgradnje turističkih kapaciteta i stambenih objekata.
Nadležnom Sekretarijatu podnijeti su zahtjevi za planove koji su dostavljeni obrađivačima planskih dokumenata.
Usvajanjem PUP-a zaokružiće se intezivna aktivnost na ovom najvišem opštinskom planskom dokumentu. To će usloviti i značajno smanjenje broja zahtjeva i inicijativa za izmjenama planskih dokumenata, jer će PUP-om biti definisana namjena prostora.
Tokom javnih rasprava po nacrtima planskih dokumenata iskazane su pojedinačne primjedbe zainteresirane javnosti, a koje su bile usmjerene na promjenu namjene iz zelene površine u površine za stanovanje.
Sve primjedbe se objavljuju na sajtu Opštine Kotor.

7.2. Zahtjevi za uklapanje bespravno sagrađenih objekata u planski dokument

Nakon usvajanja PUP-a nadamo se da će doći do znatnog broja zahtjeva za uklapanje bespravno podignutih objekata u manjim prigradskim naseljima. Naime, smjernicama plana biće date mogućnosti uklapanja postojećih objekata, u nekoliko kategorija.

8. PREDLOG MJERA ZA UNAPREĐENJE POLITIKE UREĐENJA PROSTORA

Sadržaj i način vođenja informacionog sistema je propisan Pravilnikom o bližem sadržaju i načinu vođenja dokumentacione osnove o prostoru (Sl.list RCG br.41/06). Za pravovremeno obavljanje pripremnih poslova za izradu planske dokumentacije i formiranje dokumentacione osnove, potrebno je ažuriranje svih relevantnih podataka:

1. pribavljanje ažurnih-reambuliranih podloga (geodetsko-katastarskih, topografskih, morfoloških, seizmičkih, klimatskih, katastarskih podataka o podzemnim i nadzemnim instalacijama infrastrukture i dr.)
2. pribavljanje podataka o vlasništvu katastarskih podataka za zahvate planova
3. ocjena stanja prostornog uređenja i ocjena stanja životne sredine
4. analiza sprovođenja dokumenata uređenja prostora, evidencija podataka o objektima koji su urađeni suprotno planskom dokumentu i dr.).

Glavni prioriteti urbanizacije bazirani su na zamjeni detaljnih planova, usvojenih prije 30-tak godina, novim planskim dokumentima, a takođe je prioritet dat i lokacijama, odnosno prostorima za koje je pokazano najveće interesovanje investitora.
Da bi se ovakav program mogao realizovati u željenoj dinamici, prvenstveno je trebalo raditi na preduslovima, kao što su obezbjeđivanje: finansijskih sredstava, odgovarajuće kadrovske strukture zaposlenih, ažurnih geodetskih podloga, ali i brojnih drugih podataka neophodnih u procesu urbanizacije, a kojima raspolažu druge institucije i preduzeća (nepostojanje katastara instalacija).
Takođe, treba istaći i nezbježnu proceduru sprovođenja postupka javnih nabavki pri ugovaranju izrade planske dokumentacije, koja je sama po sebi komplikovana i dugotrajna, a uključuje i postupak žalbe, što u velikoj mjeri utiče kao ograničavajuća okolnost na dinamiku izrade planskih dokumenata.

Još jedan bitan faktor, koji se javlja kao ograničavajuća okolnost koja utiče na dinamiku izrade, a u velikoj mjeri dovodi do usporavanja procesa izrade i donošenja planskih dokumenata, jeste i otežana saradnja sa drugim institucijama, javnim preduzećima, na koje smo po Zakonu upućeni. To se naročito odnosi na planska dokumenta koja se nalaze u zoni Zaliva, tj. na području koji je pod zaštitom UNESCO-a. Dešava se da uslove za izradu planskih dokumenata dobijemo nakon godinu dana; a na Mišljenja na Nacrt planskih dokumenata čekamo duži vremenski period (nekoliko mjeseci ili godinu), a navedena Mišljenja uglavnom budu negativna, te se ponovo upućuju obrađivaču na doradu.
Samo donošenje urbanističkih planova nije dovoljno da obezbjedi uređenje grada planiranog nivoa. Pogotovo danas kada je privučena pažnja graditelja i bogatih investitora. Neophodna je odgovarajuća zemljišna politika, kako bi se omogućilo profesionalno planiranje i kasnije sprovođenje planova. U uslovima poštovanja privatne svojine u zamjenu za nekadašnju društvenu, potrebno je obezbijediti realne izvore finansiranja ovakvih površina, odnosno obeštećenja vlasnika zemljišta. Potpuno komunalno opremanje grada i uređenja javnih površina i sadržaja takođe mora biti obezbjeđeno odgovarajućom zemljišnom politikom i odgovarajućim upravljanjem Grada, a u skladu sa važećim planskim dokumentom.
Zemljišna politika ima za osnovni cilj unapređenje, zaštitu i korišćenje zemljišta. Za aktivnu zemljišnu politiku odlučujuće je važno da država i lokalne zajednice obezbjede efikasan tretman građevinskog zemljišta, neophodnog za razvoj društvene infrastrukture. S togas je potrebno uraditi Baznu studiju zemljišne politike opštine Kotor.

ANEX 12
IZVJEŠTAJ O STANJU UREĐENJA PROSTORA U 2017.GODINI
ZA OPŠTINU MOJKOVAC

1. UVOD

1.1. Sadržina Izvještaja

Izvještaj se izrađuje po metodologiji sadržanoj u Uputstvu o bližem sadržaju izvještaja o stanju uređenja prostora lokalne samouprave, kojim je propisano da Izvještaj treba da sadrži: realizacija obaveza i aktivnosti po osnovu Izvještaja za prethodnu godinu, analiza sprovođenja planskih dokumenata, sprovedene mjere i njihov uticaj na upravljanje prostorom i njegovu zaštitu, podatke o izgrađenim objektima uključujući i objekte izgrađene suprotno zakonu, zahtjeve korisnika prostor i predlog mjera za unapređenje politike uređenja prostora.
Planiranjem prostora se smatra utvrđivanje namjena i načina korišćenja prostora, izrada i donošenja planskih dokumenata kao i praćenje njihovog ostvarivanja. Uređenjem prostora se smatra privođenje namjeni prostora koji je već utvrđen usvojenim planskim dokumentom. Cilj planiranja i uređenja prostora su aktivnosti na obezbeđivanju uslova zaštite, unapređenja, korišćenja i upravljanja prostorom na teritoriji opštine Mojkovac, kao posebno vrijednog prirodnog bogatstva, u skladu sa planskom dokumentacijom kojom se određuju mjere i smjernice za uređenje, zaštitu i unapređenje prostora, a prema posebnim propisima iz oblasti zaštite životne sredine, kulturno-istorijskog i turističkog, stvorenog i prirodnog nasljeđa: šuma, voda, infrastrukturnih objekata i dr.
Za potrebe izrade predmetnog Izvještaja, nadležnom Sekretarijatu podatke su dostavili: Ministarstva finansija- komisija za povraćaj i obeštećenje iz Bijelog Polja; DOO Komunalne usluge - Gradac Mojkovac; Uprava za nekretnine - Područna jedinica Mojkovac; Sekreatrijata za finansije, ekonomiju i lokalne javne prihode Opštine Mojkovac; Služba zaštite Opštine Mojkovac, Turistička organizacija Mojkovac, Monstat i CEDIS.
Predmetni Izvještaj o stanju uređenja prostora je izrađen za period od 01.01.2017. do 12.12.2017. godine.

1.2. Realizacija obaveza i aktivnosti po osnovu Izvještaja za 2016. godinu

Izvještaj o stanju uređenja prostora za 2016. godinu ("Sl.list CG- opštinski propisi", br. 19/17), je napravio presjek nezavršenih obaveza i obaveza u završnoj fazi realizacije, koje su bile predmet Programa uređenja prostora za 2016. godinu ("Sl.list CG- opštinski propisi", br. 37/16). U toku 2017. godine realizovane su sljedeće nezavršene obaveze i aktivnosti koje su bile predviđene Programom uređenja prostora za 2016. godinu:

Rješavanje imovinsko-pravnih odnosa		Iznos sredstava	Izvori finansiranja	Faza realizacije	
				2016.godina	2016.godina
1.	Proširenje gradskog groblja i izgradnja pristupne saobraćajnicu sa obostranim parkingom	122.000,00 €	Opština Mojkovac	procedura u toku	realizacija u toku
U K U P N O :		122.000,00 €			

Izrada planske dokumentacije		Iznos sredstava	Izvori finansiranja	Faza realizacije	
				2016.godina	2017.godina
1.	DUP "Podbišće 2" - I faza realizacije "Grotulja"	4.350,00 € (2.150,00€ budžet Opštine)	Privatno javno partnerstvo	realizacija u toku	realizovano
2.	Dio DUP-a "Babića Polje 2"- Biznis	5.658,80 €	Opština Mojkovac	realizacija u	realizacija u toku

	zona			toku	
3.	LSL "Štitarička rijeka"	9.000,00 €	Zainteresovani korisnik prostora	realizacija u toku	realizacija u toku
4.	LSL "Mišnića potok"	2.380,00 €	Zainteresovani korisnik prostora	realizacija u toku	realizovano
5.	Plan privremenih objekata na teritoriji opštine Mojkovac	5.000,00 €	Opština Mojkovac	nije realizovano	nije realizovano
U K U P N O :		26.388,80 €			

Izrada tehničke dokumentacije		Iznos sredstava	Izvori finansiranja	Faza realizacije	
				2016.godina	2017.godina
1.	Put Mojkovac - Vragodo	40.000,00 €	Kapitalni budžet Direkcija javnih radova	realizacija u toku	realizacija u toku
2.	Transfer stanica II faza	40.000,00 €	Kapitalni budžet Ministarstvo održivog razvoja i turizma	realizacija u toku	realizacija u toku
3.	Izgradnja stambene zgrade za lica sa socijalnim potrebama, lamela 2	7.000,00 €	Opština Mojkovac	realizacija u toku	realizovano
UKUPNO:		87.000,00 €			

Aktivnosti planirane Programom uređenja prostora za 2016.godinu obuhvatile su dio aktivnosti planiranih Odlukom o budžetu Opštine, odnosno Izmjenom i dopunom Odluke o budžetu za 2016. godinu. U vezi sa tim, za određene aktivnosti je došlo do korekcije iznosa sredstava opredijeljenih za realizaciju, što je u tabelama koje slijede prikazano na način da je zadržan iznos sredstava planiran Programom, odnosno Odlukom o budžetu i za istu aktivnost upisan iznos sredstava definisan Izmjenom i dopunom Odluke o budžetu, označen "*".

Izgradnja, rekonstrukcija, sanacija		Iznos sredstava	Izvori finansiranja	Faza realizacije	
				2016.godina	2017.godina
	• Lokalna infrastruktura	1.724.000,00 € 1.704.000,00 €*			
1.	Put Vragodo – Vrioca - Žarski katun, I faza	1.270.000,00 €	Kapitalni budžet Direkcija javnih radova	nije realizovano	realizacija u toku
2.	Izgradnja ul. Njegoševe, nastavak	10.000,00 € 0,00 €*	Opština Mojkovac	nije realizovano	nije realizovano
3.	Sanacija klizišta u Ambarinama, I faza	10.000,00 € 0,00 €*	Opština Mojkovac	nije realizovano	nije realizovano
4.	Izgradnja biciklističke i trim staze na Jalovištu	430.000,00 €	Kapitalni budžet Direkcija javnih radova	realizovana I faza u iznosu od 180.000,00 €	realizovano
5.	Regulacija i obaloutvrda rijeke Tare i njenih pritoka	4.000,00 €	Opština Mojkovac	nije realizovano	nije realizovano
	• Građevinski objekti	380.000,00 €			
6.	Izgradnja stambene zgrade za lica sa socijalnim potrebama, lamela 2	370.000,00 €	Kapitalni budžet Ministarstvo rada i socijalnog staranja	nije realizovano	realizacija u toku
7.	Sredstava za Mjesne zajednice-domovi, kapele i sportski poligoni	10.000,00 €	Opština Mojkovac	djelimično realiozovano	djelimično realiozovano
	• Ostalo	21.000,00 €			

		10.000,00 €*			
8.	Uređenje prostora za Biznis zonu	10.000,00 € 0,00 €*	Opština Mojkovac	nije realizovano	nije realizovano
9.	Učešće u sanaciji fasada na zgradama u užem gradskom jezgru	1.000,00 € 0,00 €*	Opština Mojkovac	nije realizovano	nije realizovano
10.	Učešće u sanaciji stambenih objekata i trošk.održavanja stambenih zgrada u kojima Opština ima vlasništvo	10.000,00 €	Opština Mojkovac	djelimično realiozovano	djelimično realiozovano
UKUPNO:		2.125.000,00 € 2.094.000,00 €*			

2. ANALIZA SPROVOĐENJA PLANSKIH DOKUMENATA

Organizacija, korišćenje i namjena prostora po planskim dokumentima lokalne samouprave – pokrivenost teritorije lokalne samouprave planskim dokumentima.

Prostorno – urbanistički plan opštine Mojkovac ("Sl.list CG- opštinski propisi", br. 19/11 i 9/14) obuhvata površina od 367 km², što predstavlja ukupnu administrativnu površinu opštine sa 8669 stanovnika, gustinom naseljenosti 23,6 st/km² i 15 naselja u 18 katastarskih opština. U okviru PUP-a razlikujemo prostorno – urbanističku i detaljno – urbanističku razradu prostora. U okviru prostorne razrade definisane su smjernice za direktnu primjenu Plana, ali i data mogućnost da se u skladu sa potrebama korisnika prostora mogu donijeti detaljni urbanistički planovi, urbanistički projekti i lokalne studije lokacije kako bi se dataljnije razradile lokacije od izuzetnog značaja za Opštinu. Detaljnom razradom, u granicama gradskog građevinskog zemljišta, je obuhvaćena teritorija gradskog naselja Mojkovac sa prigradskim naseljam površine 521,72 ha. Planirano je donošenje 10 detaljno – urbanističkih planova ukupne površine 319,91ha što se u praksi pokazalo kao razvojna barijera sobzirom na finansijsku nemoć Opštine da donese sve planirane planove. U cilju prevazilaženja te razvojne kočnice, 2013 godine, pristupilo se Izmjeni i dopuni PUP-a "Mojkovac". Programskim zadatkom su definisane manje izmjene namjene površina u zahvatu detaljno-urbanistčke razrade, grafički dio Plana,a koje se odnose na definisanje biznis zone, kao i izmjena i dopuna smjernicau tekstualnom dijelu plana.

Br	LOKALNI PLANSKI DOKUMENT	Površina zahvata	Obrađivač	FAZA
1.	Prostorno urbanistički plan	367 km²	JUGINUS DOO Beograd, predstavništvo JUGINUS-MONT AD Bijelo Polje	- usvojen 2011.godine, - izmjena i dopuna 2014.g ("Sl.list CG- opštinski propisi", br. 19/11 i 9/14)
2.	LSL „Ljevak"	7,31ha	CAU- Centar za arhitekturu i urbanizam, Podgorica	-usvojen 2016.godine ("Sl.list CG- opštinski propisi", br. 37/16)
3.	LSL „Mišnića potok"	7,20ha	CAU- Centar za arhitekturu i urbanizam, Podgorica	-usvojen 2017.godine ("Sl. list CG-Opštinski propisi", br. 47/17)
4.	LSL "Štitarička rijeka"	42,20ha	RZUP, Podgorica	-u izradi
5.	DUP „Ambarine 1"	12,80ha	-	-novi plan
	DUP „Ambarine 2"	30,10ha	-	-novi plan
6.	DUP „Babića Polje 1"	29,20ha	Konzorcijum: MonteCEP DSD iz Kotora i CEP DOO iz Beograda	- usvojen 2015 .godine ("Sl.list CG- opštinski propisi", br. 25/15)
7.	DUP „Babića Polje 2"	34,30ha	-	-novi plan

8.	Dio DUP-a "Babića Polje 2"- Biznis zona	10,58ha	Montenegroprojekt, Podgorica	-u izradi
9.	DUP „Podbišće 1“	57,03ha	Konzorcijum: MonteCEP DSD iz Kotora i CEP DOO iz Beograda	- usvojen 2015.godine (“Sl.list CG- opštinski propisi“, br. 25/15)
10.	DUP „Podbišće 2“	23,12ha	-	- novi plan - I faza realizovana
11.	DUP “Podbišće 2“ - I faza realizacije “Grotulja“	2,20 ha	Montenegroprojekt, Podgorica	- usvojen 2017 .godine (“Sl.list CG- opštinski propisi“, br. 19/17)
12.	Izmjena i dopuna DUP-a "Centar sa Gornjim Mojkovcem"	56,32ha	RZUP, Podgorica	-usvojen 2013 .godine (“Sl.list CG- opštinski propisi“, br. 19/13)
13.	DUP "Sportska zona"	45,00ha	RZUP, Podgorica	-usvojen 2013.godine (“Sl.list CG- opštinski propisi“, br. 19/13)
14.	DUP "Novi Mojkovac"	18,69ha	-	-novi plan
15.	DUP "Zakršnica"	14,10ha	-	-novi plan
	U K U P N O DUP orjentaciono	319,91 ha (ukupno usvojenih DUP-ova 187,55ha)		

Pored lokalnih planskih dokumenata, dio teritorije opštine koji se nalazi u zahvatu NP “Biogradska gora“ i NP “Durmitor“ kao i njima pripadajuće zaštitne zone, uređuju se prema državnim planskim dokumentima i njihovim detaljnim razradama, kao dokumentima višeg reda.

Br	DRŽAVNI PLANSKI DOKUMENT	Ukupna površina zahvata (km2)	Površina u okviru opštine Mojkovac	FAZA
1.	Prostorni plan područja posebne namjene Nacionalnog parka “ DURMITOR“	1 118,2 km²	47,79 km²	-usvojen 2016. godine (“Sl.list CG“, br.47/16)
2.	Prostorni plan područja posebne namjene “BJELASICA I KOMOVI“	851,74 km²	63,88 km²	-usvojen 2011.godine (“Sl.list CG“, br. 4/11)
3.	Revizija PPPN NP“ BIOGRADSKA GORA“ u okviru PPPN “ BJELASICA I KOMOVI“	25 120 ha	4 200 ha	-usvojen 2011.godine (“Sl.list CG“, br. 4/11)
4.	Detaljna razrada lokaliteta Žarski u okviru PPPN “ BJELASICA I KOMOVI“			-usvojen 2011.godine (“Sl.list CG“, br. 4/11)

Realizacija Programa uređenja prostora za 2017. godinu (“Sl. list CG- opštinski propisi“, br. 19/17):

Donijeti planski dokumenti (popis, obim zahvata, obrađivač)

Br	PLANSKI DOKUMENT	Površina zahvata	Obrađivač	Odluka o izradi	Odluka o donošenju	Finansije
1.	DUP “Podbišće 2“ - I faza realizacije “Grotulja“	2,20ha	Montenegro projekt, Podgorica	01-629 28.04.2015. (“Sl.list CG- opštinski propisi“, br.26/15) 01-1683 07.12.2015.	05-23 04.04.2017. (“Sl.list CG- opštinski propisi“, br. 19/17)	Privatno-javno partnerstvo

				("Sl.list CG-opštinski propisi", br.45/15)		
2.	LSL „Mišnića potok"	7,20ha	CAU-Centar za arhitekturu i urbanizam, Podgorica	01-1343 19.12.2016. ("Sl.list CG-opštinski propisi", br.50/16)	05-103 27.10.2017. ("Sl.list CG-opštinski propisi", br. 47/17)	Zainteresovani korisnik prostora

Učešće javnosti pri izradi planskih dokumenata

Učešće javnosti ostvarivano je kroz postupak Javne rasprave za Nacrt Planskog dokumenta, gdje se o održavanju iste javnost obavještava putem sredstava javnog informisanja, obavještenjima na istaknutim mjestima, pojedinačnim dopisima upućenim javnim institucijama i preduzecima i NVO organizacijama. O održanim javnim raspravama sačinjeni su Izvještaji, koji su javnosti dostupni na sajtu Opštine Mojkovac.

U prostorijama Sekretarijata održana je javne rasprava za:

LSL "Mišnića potok", u trajanju od 10.08. do 25.08.2017. godine (15 dana).
Centralna javna diskusija na kojoj je obrađivač, CAU - Centar za arhitekturu i urbanizam iz Podgorice prezentovao nacrt LSL zainteresovanoj javnosti održana je 23.08.2017. godine.
Svakodnevno, tokom trajanja javne rasprave, zainteresovani korisnici prostora su mogli izvršiti uvid u planski dokumenta u prisutstvu službenika, koji su davala potrebna objašnjenja.

Finansiranje izrade (izvori, problemi u finansiranju)
Finansijska sredstva za plansku dokumentaciju, u izvjestajnom periodu su obezijeđena od: zainteresovanih korisnika prostora, iz budžeta Opštine i po modelu privatnog - javnog partnerstva.

Uređivanje građevinskog zemljišta (način, finansiranje, rokovi)
Uređivanje građevinskog zemljišta podrazumijeva opremanje zemljišta u cilju implementacije planskih dokumenata, a u skladu sa usvojenim Programom uređenja prostora.
Uređivanje građevinskog zemljišta obuhvata pripremu građevinskog zemljišta za komunalno opremanje i komunalno opremanje.
Priprema građevinskog zemljišta za komunalno opremanje obuhvata: rješavanje imovinsko-pravnih odnosa, izradu planske, tehničke i druge dokumentacije; preduzimanje mjera zaštite spomenika kulture i zaštite spomenika prirode koji bi mogli biti ugroženi radovima na pripremi zemljišta; rušenje postojećih objekata i uređaja i uklanjanje materijala, kao i premještanje postojećih nadzemnih i podzemnih instalacija.
U izvještajnom periodu, nijesu realizovane planirane aktivnosti na rješavanju imovinsko-pravnih odnosa ni izradi planske dokumentacije.
U odnosu na planirano stanje, presjek izrade tenničke dokumentacije u 2016.godini, dat je u tabeli ispod.

Izrada tehničke dokumentacije		Iznos sredstava	Izvori finansiranja	Faza realizacije
1.	Rekonstrukcija gradskog parkinga	2.000,00 €	Opština Mojkovac	realizovano
2.	Izgradnja mosta na Tari, put Mojkovac -	60.000,00 €	Kapitalni budžet	realizacija u toku

	Vragodo		Direkcija javnih radova	
3.	Rekonstrukcija vodovoda Podbišće	3.000,00 €	Opština Mojkovac	realizovano
4.	Ostali projekti (Elaborati parcelacije, izvedenog stanja i sl.)	2.241,20 €	Opština Mojkovac	realizovano
UKUPNO:		67.241,20 €		

Komunalno opremanje građevinskog zemljišta obuhvata izgradnju objekata i uređaja komunalne infrastrukture, a naročito: komunalnih objekata i instalacija, puteva i ulica u naselju, nadvožnjaka, podvožnjaka i mostova, pješačkih prolaza, pločnika, trgova, skverova i javnih parkirališta u naselju, zelenih površina u naselju, blokovskog zelenila, terena za rekreaciju, dječjih igrališta, parkova, pješačkih staza i travnjaka, javnih gradskih komunalnih objekata i groblja, deponija i objekata za preradu i uništavanje otpadnih materijala, priključaka komunalnih instalacija čija funkcija može biti od značaja u uslovima nastanka vanredne situacije, elementarnih nepogoda ili radi zaštite države.

U toku 2017.godine od planiranih radova na komunalnom opremanju zemljišta urađeno je sljedeće:

Izgradnja, rekonstrukcija		Iznos sredstava	Izvori finansiranja	Faza realizacije
	• Lokalna infrastruktura	534.000,00 €		
1.	Rekonstrukcija puta Žari - Zekića rijeka	5.000,00	Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja	realizovano
2.	Rekonstrukcija puta Bjelojevići – Pržišta	10.000,00 €	Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja	realizovano
3.	Rekonstrukcija gradskog parkinga	120.000,00 €	Donacija Kineska ambasada	realizovano
4.	Izgradnja biciklističke i trim staze na Jalovištu, II faza	250.000,00 €	Kapitalni budžet Direkcija javnih radova	realizovano
5.	Asfaltiranje lokalnih puteva u dužini od 1,5 km	105.000,00 €	Kapitalni budžet Direkcija javnih radova	realizovano
6.	Rekonstrukcija vodovoda Podbišće	25.000,00€	Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja	realizovano
7.	Pomoć za seoske vodovode i planinske vodopoje	15.000,00 €	Opština Mojkovac	realizovano
8.	Regulacija i obaloutvrda rijeke Tare i njenih pritoka	4.000,00 €	Opština Mojkovac	realizovano
	• Građevinski objekti	3.500,00 €		
1.	Pomoć u izgradnji planinarskih domova	3.500,00 €	Opština Mojkovac	realizovano
	• Ostalo	23.500,00 €		
1.	Sprovođenje konzervatorskih mjera na spomen česmi Gojakovići	3.500,00 €	Ministarstvo kulture	realizovano
2.	Arheološka istraživanja na lokalitetu Brskovo	18.000,00 €	Ministarstvo kulture	realizovano
3.	Saobraćajna signalizacija i izrada tabli za obilježavanje gradskih ulica	2.000,00 €	Opština Mojkovac	realizovano
UKUPNO:		561.000,00 €		

U izveštajnom periodu realizovane su sljedeće aktivnosti i radovi na održavanju postojeće infrastukture:

Br.	POSTOJEĆA INFRASTRUKTURA I OBJEKTI	Iznos sredstava za realizaciju	Realizovana sredstva
1.	Sanacija i održavanje lokalnih puteva i ulica i izgradnja mostova i vodopropusta	70.000,00 €	60.554,61 €
2.	Održavanje čistoće i uređenje zelenih i slobodnih površina - komunalne usluge	110.000,00 €	85.150,55 €
3.	Tekuće održavanje ulične rasvjete	5.000,00 €	5.000,00 €
4.	Pomoći u održavanju stambenih objekata i trošk.održavanja stambenih zgrada u kojima Opština ima vlasništvo	10.000,00 €	1.225,60 €
	U K U P N O :	195.000,00 €	151.930,76 €

Elektroenergetska mreža

CEDIS je početkom 2017.godine započeo sa realizacijom planiranih investiconih projekata :

1. Rekonstrukcija DV 10kV „Pribor-Bistrica-Ravnjak“
2. Izgradnja STS 10/0.4 kV, 160 kVA "Dobrilovina"
3. Izgradnja KV 10 kV RP 10 kV "Crno Polje-KID"
4. Izgradnja KV 10 kV RP 10 kV "Mojkovac-izvod Slatina"
5. Izgradnja RP 10kV „KID-C. Polje“
6. Rekonstrukcija NNNV „ Kraljevo kolo“
7. Izrada Glavnog projekta uzemljenja 35kV neutralnih tačaka transformatora u TS 110/35kV „Mojkovac“ i distributivne 35kV mreže Mojkovac i Kolašin

Investicioni projekti nijesu završene u planiranom roku, do kraja 2017,godine, zbog prisutnih problema prilikom realizacije :

- jedan broj objekata nije obuhvaćen prostorno planskom dokumentacijom, a njihova izmjena zbog poznatih procedura dugo traje
- dugo rješavanje imovinsko pravnih odnosa, jer postupak rješavanja u skladu sa Zakonom traje i do 232 dana, dok iskustvo u praksi pokazuje da je taj period i znatno duži
- dugotrajne procedure nabavki, jer je CEDIS obveznik primjene Zakona o javnim nabavkama, naročito kada se pojave žalbeni postupci. Iz navedenog se može zaključiti da postupci odobravanja, rješavanja imovinsko pravnih odnosa i javnih nabavki značajno više traju, u nekim slučajevima i 5 do 6 puta duže, u odnosu na vrijeme potrebno za samu izgradnju ili rekonstrukciju.

Uprava za inspekcijske poslove – Odsjek urbanistička inspekcija i Odsjek inspekcije za građevinarstvo

Odsjek za građevinsku inspekciju i Odsjek za urbanističku inspekciju nijesu dostavili ovom organu podatke iz oblasti svojih nadležnosti, na teritoriji opštine Mojkovac u izvještajnom periodu.

Nezavršene obaveze (specifikacije, razlozi)

Izrada planske dokumentacije		Zahvat (cca)	Iznos sredstava	Izvori finansiranja	Faza realizacije
1.	DUP „Zakršnica“	14,10ha	8000,00 €	Opština Mojkovac	nije realizovano
2.	DUP, UP i LSL (planska dokumenta u skladu			Opština Mojkovac	nije realizovano

	sa PUP-om, po potrebi)			Zainteresovani korisnik prostora	
U K U P N O :			8000,00 €		

S obzirom na izmjenu zakonske regulative, planirana planska dokumenta se neće realizovati u sljedećoj godini kao prenesene, nedovršene obaveze.

Izrada tehničke dokumentacije		Iznos sredstava	Izvori finansiranja	Faza realizacije
1.	Pješačka staza u Poljima, 2km (Donja Polja)	2.000,00 €	Opština Mojkovac	nije realizovano
2.	Izgradnja mosta na Tari, put Mojkovac - Vragodo	60.000,00 €	Kapitalni budžet Direkcija javnih radova	realizacija u toku
3.	Pasarela na Jalovištu	14.000,00 €	Opština Mojkovac	nije realizovano
4.	Uređenje zelenih površina na Jalovištu (oko 3,3ha)	2.450,00 €	Opština Mojkovac	realizacija u toku
5.	Izgradnja ljetnje scene	2.000,00 €	Opština Mojkovac	nije realizovano
6.	Izgradnja fekalne kanalizacije (Podbišće, Ambarine i Juškovićpotok)	30.000,00 €	Kapitalni budžet Direkcija javnih radova	nije realizovano
UKUPNO:		110.450,00 €		

Izgradnja, rekonstrukcija		Iznos sredstava	Izvori finansiranja	Faza realizacije
	• Lokalna infrastruktura	2.709.000,00 €		
1.	Izgradanja puta Vragodo – Vrioca - Žarski katun, I faza	1.270.000,00 €	Kapitalni budžet Direkcija javnih radova	realizacija u toku
2.	Rekonstrukcija ulice Nemanjića	515.000,00 €	Kapitalni budžet Direkcija javnih radova	realizacija u toku
3.	Razdvajanje fekalne i atmosferske kanalizacije I faza	900.000,00 €	Donacija	nije realizovano
4.	Regulacija atmosferskih voda (kanal kod Čuljkovića)	6.000,00 €	Opština Mojkovac	nije realizovano
5.	Izgradnja ulične rasvjete (Polja, Gornji Mojkovac)	18.000,00 €	Opština Mojkovac	realizacija u toku
	• Građevinski objekti	140.000,00 €		
1.	Izgradnja stambene zgrade za lica sa socijalnim potrebama, lamela 2 - I faza	120.000,00 €	Opština Mojkovac	realizacija u toku
2.	Izgradnja ljetnje scene	10.000,00 €	Opština Mojkovac	nije realizovano
3.	Sredstava za Mjesne zajednice - domovi, kapele i sportski poligoni	10.000,00 €	Opština Mojkovac	djelimično realizovano
	• Ostalo	33.000,00 €		
1.	Održavanje vjerskih objekata i kul. istorijskih spomenika	5.000,00 €	Opština Mojkovac	djelimično realizovano
3.	Uređenje gradskog trga	2.000,00 €	Opština Mojkovac	nije realizovano
4.	Uređenje prostora za Biznis zonu	10.000,00 €	Opština Mojkovac	nije realizovano
5.	Učešće u sanaciji fasada na zgradama u užem gradskom jezgru	1.000,00 €	Opština Mojkovac	nije realizovano
6.	Priključenje kapitalnih objekata (struja voda, kanalizacija	7.000,00 €	Opština Mojkovac	djelimično realizovano
7.	Konsultantske usluge i tehnički prijemi	8.000,00 €	Opština Mojkovac	djelimično realizovano
UKUPNO:		2.882.000,00 €		

Lokalni planski dokumenti donijeti od strane Vlade Crne Gore

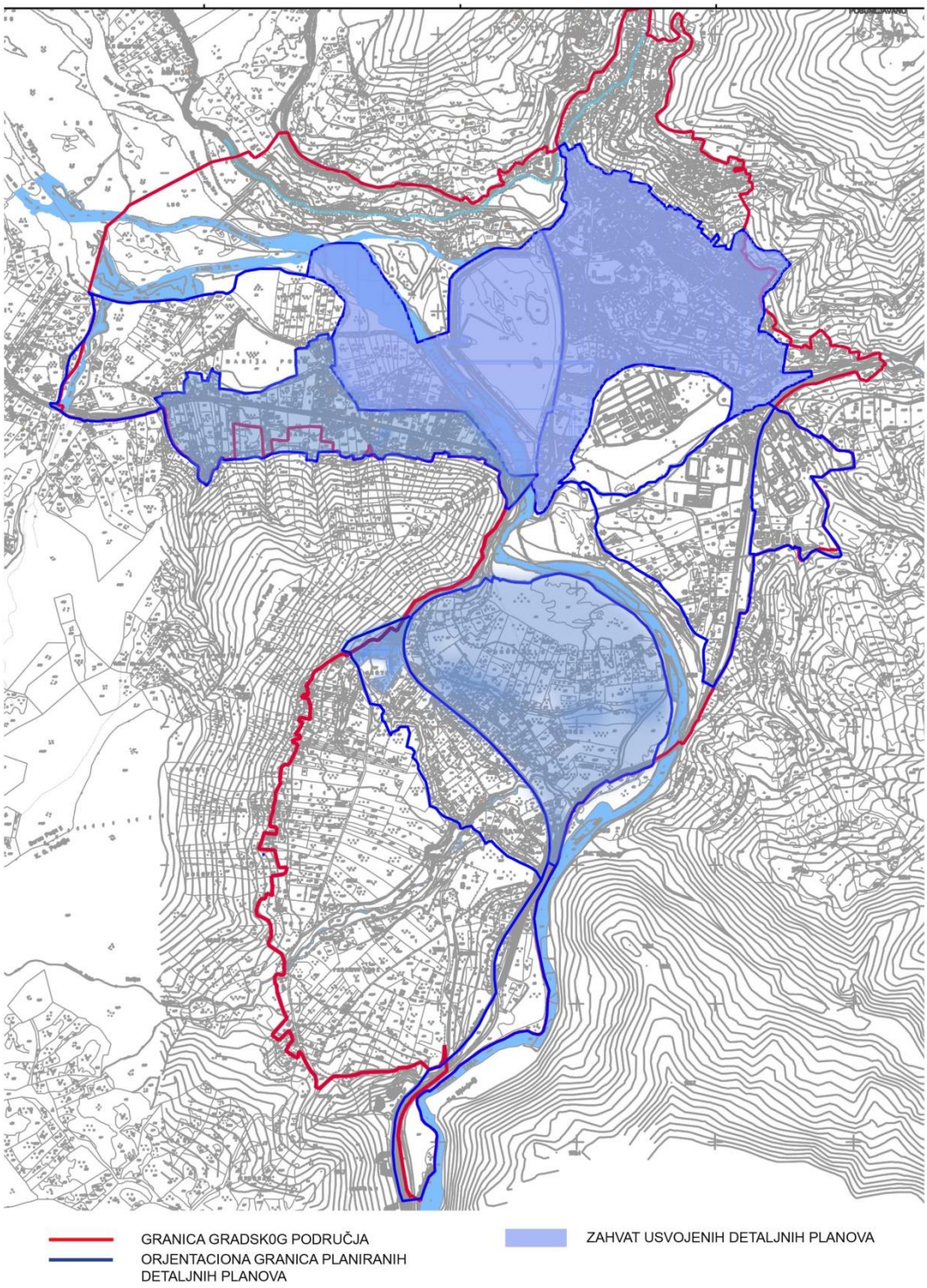
U izvještajnom periodu nije bilo lokalnih planskih dokumenata koja je donijela Vlada Crne Gore.

Dokumentaciona osnova, sa posebnim osvrtom na aktivnosti izrade baznih studija i istraživanja

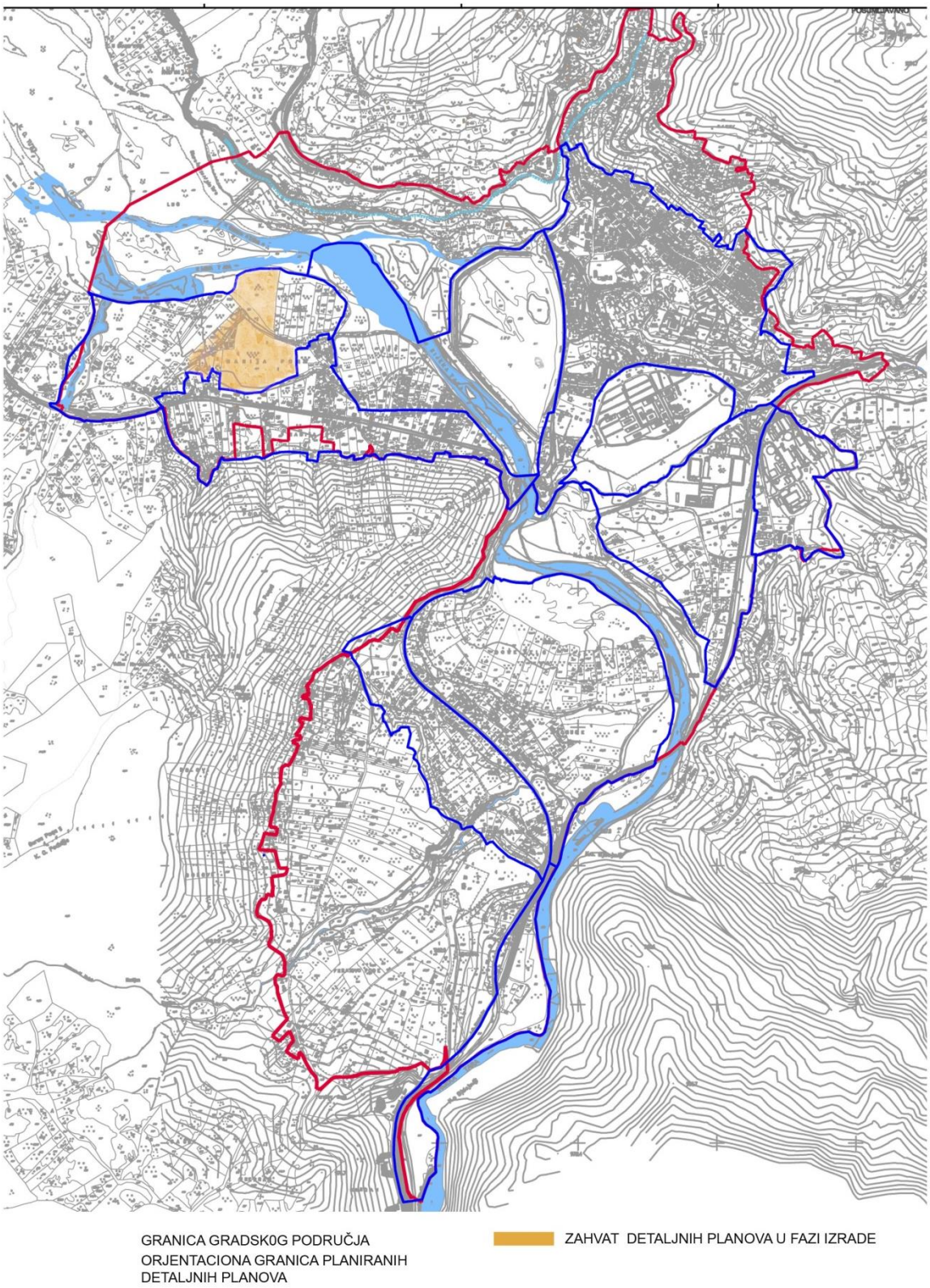
U izvještajnom period nije bilo izrade baznih studija i sprovođenja istraživanja, koja su značajna sa aspekta uređenja prostora.

3. SINTEZNA KARTA

a) grafički prikaz granica donijetih/važećih planskih dokumenata (zahvat detaljno-urbanističke razrade)

b) grafički prikaz granica planskih dokumenata koji su u fazi izrade (zahvat detaljno- urbanističke razrade)

Osnov korišćenja zemljišta (svojina, korišćenje, zakup)

	Katastarska opština	Površina zemljišta (m2)		
		KO	državno	privatno
Katastar nepokretnosti	Bjelojevići	39287823	29495433	9792390
	Gostilovina	12366994	4047084	8319910
	Jakovići	13063377	3581858	9481519
	Mojkovac	6379186	2272222	4106964
	Prošćenske planine	49449547	34199314	15250233
	Slatina	3094027	1019158	2074869
	Stevanovac	11665774	4312649	7353125
	Štitarica	34494274	27812348	6681926
	Bistrica	23685822	18967292	4718530
	Dobrilovina	57339554	51071553	6268001
	Gojakovići	12568039	7405992	5162047
	Donja Polja	8732780	4774206	3958574
	Gornja Polja	14073972	7868929	6205043
	Sinjajevina	24750434	14900618	9849816
Katastar zemljišta	Tutići	3708173	2156585	1551588
	Podbišće	6823297	3541474	3281823
	Lepenac (izlaganje u toku)	15982100	7722224	8259876
	Žari (izlaganje u toku)	23437610	17286020	6151590
UKUPNO: 360902783 (360,90 km2)			242434959 (242,43 km2)	118467824 (118,46 km2)

Osnov korišćenja zemljišta je u najvećem procentu svojina. Na nivou planiranih i postojećih DUP-ova, male površine su zakupljene u vidu privremenih objekata. Na nivou prostorne razrade PUP-a, Opština Mojkovac je dala pod zakup poljoprivredno zemljište površine 1,5 ha u Stevanovcu.

Prema podacima dostavljenim od Uprave za nekretnine, u vlasništvu Crne Gore nalaze se 2/3 površine Opštine, odnosno oko 242 km2, dok se u privatnom vlasništvu građana nalazi 1/3 površine u iznosu oko 118 km2.

Detaljan pregled odnosa državnog i privatnog zemljišta na nivou katastarskih opština, dat je u tabeli.

Dio teritorije opštine Mojkovac nalazi se pod restitucijom. Po zahtjevu Sekretarijata, za potrebe izrade Izvještaja o uređenju prostora za 2016. godinu, Komisija za povraćaj i obeštećenje iz Bijelog Polja dostavila je sljedeće podatke:

- Broj podnesenih zahtjeva na teritoriji opštine Mojkovac iznosi 132;
- Broj riješenih predmeta kod opštinske Komiije u Mojkovcu iznosi 1;
- Broj riješenih predmeta kod regionalne Komiije u Bijelom Polju iznosi 51;
- Broj neriješenih predmeta iznosi 80.

Komisija nije u mogućnosti da dostavi podatke o površini obuhvaćenoj restitucijom, jer ista ne raspolaže tim podatkom iz razloga što je po osnovanim predmetima potrebno izvršiti vještačenje, na osnovu kog će se utvrditi da li je zemljište za povraćaj ili obeštećenje.

Vezano za traženi podatak o porezima na nepokretnosti u opštini Mojkovac, u izvještajnom periodu su obračunati sljedeći iznosi za:

- primarne stambene objekte..... 34.864,30€,
- sekundarne stambene objekate..... 690,92€

- poslovne prostore i proizvodne hale..... 15.903,53€.

Ukupno: 51.458,75€

Poljoprivredne površine, šumske površine, vodne površine, ostale prirodne površine, površine infrastrukture, površine za specijalne namjene, koncesiona područja, eksploataciona polja i dr. – pregled

Promjena strukture korišćenja prostora

Osnovne namjene	orjentaciona površina (ha) 2005.godine	% od ukupne površine opštine 2005.god.	orjentaciona površina(ha) 2020.godine	% od ukupne površine opštine 2020.god.
Poljoprivreda	13.686	37,3	oko 11.700	31,9
Šume i šumsko zemljište	18.005	49,1	oko 19.000	51,8
Ostalo (građevinsko, vodno, neplodno zemljište, površine za eksplataciju miner.sirovina i sl.)	5.009	13,6	oko 6.000	16,3
U k u p n o	36.700	100,0	oko36.700	100,0

Poljoprivredno zemljište		Orijentaciona površina (ha)
	oranice i bašt	61
	voćnjac	13
	livad	3.94
obradivo		4.696
pašnjaci		8.990
u k u p n		13.686

Poljoprivredno zemljište- Opština Mojkovac sa 1,3 ha poljoprivrednog zemljišta i 0,5 ha obradivog zemljišta po stanovniku, ulazi u grupu opština Crne Gore koje su srazmjerno bogate poljoprivrednim zemljištem. Od 36.659 ha, koliko iznosi površina opštine Mojkovac, 13.686 ha zauzima poljoprivredna površina (37,3% od ukupne površine opštine), strukturno podeljena na način dat u tabeli.
Struktura poljoprivrednog zemljišta opredjelila je da je stočarstvo dominantna grana, a u okviru stočarstva govedarstvo, ovčarstvo i svinjarstvo.

Šumske površine- Teritorija opštine Mojkovac sa oko 49% površine opštine pod šumama, ima veći stepen šumovitosti nego Crna Gora. Ovoliki procenat šumovitosti ocjenjuje se kao povoljan sa aspekta zaštite i unapređenja životne sredine.U državnom vlasništvu je 14.970 ha ili 84% a u privatnom vlasništvu 3.169 ha ili 16% šuma. Struktura površine šuma prema uzgojnom obliku je sledeća: visoke šume 67%, izdanačke šume 30% i šibljaci 3%.

Prema osnovnoj namjeni šume su razvrstane na:

- privredne šume, površine 12.668 ha 71,0%

- zaštitne šume, površine 3.162 ha ili 17,7%
- šume posebne namjene, 2.003 ha ili 11,3%.

Površine infrastrukture- Dužina ukupne putne mreže na teritoriji Opštine Mojkovac iznosi 126 km, od čega je 20 km magistralni put, 32 km je regionalni put dok je lokalnih puteva 74 km. Svi magistralni i regionalni putevi su izvedeni sa savremenim kolovozom, dok je 57 % lokalnih puteva sa asfaltnim zastorom.Dužina nekategorisanih puteva na teritoriji opštine iznosi 290,3 km, 2,2 km je asfaltirano, 77,8 km je makadam dok je 210,3 km zemljanih puteva. Svi nekategorisani putevi su izuzetno skromnih građevinsko-tehničkih elemenata i u lošem stanju.
Gustina putne mreže na teritoriji opštine je 0,34 km/km2 ili 12,6 km/1000 stan.
Na području grada ima 123 PM, dve stanice za snabdjevanje gorivom, jedna asfaltna baza, jedna autobuska sanica i željznička stanica.
Podaci o infrastrukturi su dati u dužinama.

Veličina putne mreže

Kategorija puta	Dužina(km)	Kolovoz			% od dužine ukupno 1	% od dužine ukupno 2
		asfalt	makadam	zemlja		
Magistralni putevi	20	20			16	3,60
Regionalni putevi	32	32			25	5,80
Lokalni putevi	73	65	8		59	13,3
Ukupno 1:	125	117	8		100	
Nekategorisani i ostali putevi	426					77,30
Ukupno 2:	551					100

Ukupna dužina kategorisanih puteva- predlog PUP

	Magistralni putevi (km)	Regionalni putevi (km)	Lokalni putevi (km)	ukupno
Dužina	20	Oko 43,0	175,3	238,3

U oviru urbanističko- planskog rješenja su određene planske cjeline: a) zona građevinskog područja grada, b) zona vodnih površina i uticaja vodnih površina c) zona rubnih gradskih područja u obuhvatu urbane razrade I d) zona saobraćajnih objekata i površina. U planskoj cjelini - zoni građevinskog područja grada su integrisane jedinice - zone, prema pretežnoj namjeni: kompleksno urbano tkivo.

Bilans postojećih i planiranih namjena površina

NAMJENA POVRŠINA - POSTOJEĆE STANJE	POVRŠINA	NAMJENA POVRŠINA - PLANIRANO STANJE	POVRŠINA
STANOVANJE- 102,5 ha		STANOVANJE- 102,5 ha	
Stanovanje male gustine	79,20 ha	Stanovanje male gustine sa djelatnostima	94,90 ha
Stanovanje srednje gustine	15,80 ha	Stanovanje srednje gustine sa djelatnostima	35,00 ha
Stanovanje veće gustine	7,50 ha	MJEŠOVITE NAMJENE- 57,6 ha	
JAVNI DRUŠTVENI OBJEKTI- 8,6 ha		Stanovanje veće gustine sa mješovitim namjenama	12,30 ha
Administracija, zdravstvo, školstvo, kultura	6,60 ha		
Sport i rekreacija	2,00 ha	Turistički kapaciteti sa mješovitim namjenama	21,80 ha
RAD I PRIVREDA- 45,5 ha		Centralne djelatnosti	11,30 ha
Centralne djelatnosti	6,90 ha	Koncentracija djelatnosti	11,20 ha
Turistički kapaciteti	6,10 ha	RAD I PRIVREDA 43,1 ha	
Industrija	23,70 ha	Radna zona	24,30 ha

Zaštitno zelenilo uz industriju	8,80 ha	Poslovno komercijalni centri i objekti	18,70 ha
POLJOPRIVREDNE POVRŠINE- 159,3 ha		Magacini, mala privreda	8,70 ha
Poljoprivreda i ruralno stanovanje	159,30ha	JAVNI I DRUŠTVENI OBJEKTI- 41.8 ha	
SAOBRAĆAJNI OBJEKTI I POVRŠINA-58,8 ha		Administracija, zdravstvo, školstvo, kultura	8,60 ha
Ukupno	58,80 ha	Sport i rekreacija sa zelenilom	20,20 ha
KOMUNALNE POVRŠINE- 5,3 ha		Komunalne površine	5,10 ha
Ukupno	5,30 ha	POLJOPRIVREDNE POVRŠINE-121 ha	
ZELENE POVRŠINE- 56,3 ha		Poljoprivreda i ruralno stanovanje	121,30 ha
Slobodne i zelene površine uz vodotok	56,30 ha	ZELENE POVRŠINE- 52,3 ha	
VODENE POVRŠINE- 24,2 ha		Ukupno	52,30 ha
Ukupno	24,20 ha	VODENE POVRŠINE- 24,2 ha	
SLOBODNE NEIZGRAĐENE POVRŠINE- 61,2 ha		Ukupno	24,20 ha
Neuređeni prostori	41,90 ha	SAOBRAĆAJNI OBJEKTI I POVRŠINE-61,8 ha	
Rekultivacija Jalovišta rudnika	19,30 ha	Ukupno	61,8 ha
U K U P N O	521,70ha	U K U P N O	521,70 ha

Demografska kretanja

Popis	Površina u km²	Br. stanovnika	Br. naselja	Gradska naselja	Seoska naselja	Prosječan br. st. po naselju	Br. naselja na 100 km²	Br. stanovnika na 1 km²
2003	367	10066	15	1	14	671, 1	4,1	27,4
2011	367	8669	15	1	14	577,9	4,1	23,6

Koncept demografskog razvoja zasniva se na ostvarenju opšteg i posebnih ciljeva demografskog razvoja.
Prostorno- urbanistički plan opštine Mojkovac, dao je projekcije broj stanovnika Opštine, gradskih i ostalih naselja, kao i pojedinačnih naselja, za 2011. i 2021. na osnovu trenda iskazanog u periodu između dva popisa stanovništva (1991-2003), kao i projekciju prema Prostornom planu Crne Gore. Suprotno projekcijama, prema podacima prikupljeni iz popisa 2011.godine u Mojkovcu se nastavlja kontinuitet u padu broja stanovnika.

Projekcija br. stanovnika do 2021.god na osnovu dosadašnjeg trenda promjena					Projekcija br. stanovnika do 2021.god na osnovu Prostornog plana Crne Gore				POPIS
	1991	2003	2011	2021		1991	2003	2021	2011
Opština	10743	10066	9670	9230	Opština	10743	10066	10853	8669
Grad	4391	4120	3949	3745	Grad	4391	4120	4296	3631
Ostala naselja	6352	5946	5722	5485	Ostala naselja	6352	5946	6557	5038

Popis	Bistrica	Bjelojevići	Bojna Njiva	Brskovo	Gojakovići	Dobrilovina	Žari	Lepenac	Mojkovac	Podbišće	Polja	Prošćenje	Stevanovac	Urošević	Štitarica	UKUPNO (stanovnika, domaćinstava)
1991	172	247	386	294	123	46	521	511	4391	657	1489	859	296	490	261	10743
2003	152	232	362	276	137	55	385	452	4120	671	1506	755	230	460	273	10066
2011 domaćinstva	102 41	210 53	303 92	223 65	94 34	53 16	302 105	381 124	3631 1231	657 208	1283 392	576 162	190 66	431 145	233 81	8669 2815

Za potrebe izrade ovog izvještaja, kada su u pitanju demografska kretanja u opštini Mojkovac, od strane MONSTATA dostavljeni su preliminarni podaci dati u tabeli ispod.

Prirodno kretanje stanovništva po opštinama (I-IX 2017.g)										Migracije stanovništva unutar Crne Gore (I-X 2017.g)		
Živorođeni			Umrli			Vitalni indeks	Prirodni priraštaj	Brakovi				
ukupno	muški	ženski	ukupno	muški	ženski			sklopljeni	razvedeni	Doseljeni	Odseljeni	Saldo
55	32	23	79	44	35	0,70	-24	20	-	44	97	-53

Podaci su prikupljeni i objavljeni za period januar- septembar/oktobar 2017.godine. Preliminarni podaci su podložni promjenama do njihove konačne objave u aprilu 2018.godine.

Sprovođenje podzakonskih akata (obaveze iz zakona, efekti.)

Podzakonska akta koja su donešena u ranijem periodu se uspješno primenjuju u redovnim poslovima iz oblasti uređenja prostora. Tokom tekuće godine donosena su sljedeća podzakonska akta:

- Odluku o načinu odvojenog sakupljana i sakupljanja komunalnog otpada radi obrade na teritoriji opštine Mojkovac ("Sl.list CG- opštinski propisi", br. 32/17).

Izdati utu, građevinske dozvole, upotrebne dozvole

U izveštajnom periodu kao redovni poslovi su izdavani urbanističko tehnički uslovi i sljedeća rješenja:

01.01.2015.-01.12.2015.	PODNESENI ZAHTJEVI		ZAHTJEVI U PROCEDURI	POZITIVNO RIJEŠENI ZAHTJEVI U ZAHVATU PLANSKIH DOKUMENATA					ODBIJENO / ODBAČENO	NADLEŽNOST MIISTARSTVA	PREKINUT POSTUPAK
	2016	2017		PUP Mojkovac	DUP Centar sa Gornjim Mojkovcem	DUP Sportska zona	DUP Babića Polje 1	DUP Podbišće 1			
URBANISTIČKO – TEHNIČKI USLOVI	3	29	-	23	5	-	1	1	2	-	-
stambeni objekti	3	12	-	13	-	-	1	1	-	-	-
poslovni objekti	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-
poslovno- proizvodni objekti	-	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-
poljoprivredni objekat	-	2		2	-	-	-	-	-	-	-
komunalni objekat	-	1		1	-	-	-	-	-	-	-
infrastrukturni objekti	-	11		5	4	-	-	-	2	-	-
ukupno:	32			30					2	-	
GRAĐEVINSKE DOZVOLE	-	22	-	15	6	-	-	-	1	-	-
stambeni objekti	-	7	-	4	3	-	-	-	-	-	-
poslovno- proizvodni objekti	-	4		4	-	-	-	-	-	-	-
poljoprivredni objekat		1		1	-	-	-				
turističko-ugostiteljski objekti	-	2		1	-	-	-	-	1	-	-
komunalni objekat		1		1	-	-	-				
infrastrukturni objekti		7	-	4	3	-	-	-		-	-
ukupno:	22			21					1	-	-
UPOTREBNE DOZVOLE	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-
stambeni objekti	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-
ukupno:	1		0	1					-	-	-

Privremeni objekti iz nadležnosti lokalne samouprave (član 177 Zakona)

U skladu sa Odlukom o postavljanju i izgradnji montažnih objekata privremenog karaktera na teritoriji Opštine Mojkovac ("Sl.list CG - opštinski propisi", br.14/10 i 40/10) Sekretaraijat za uređenje prostorta i održivi razvoj izdaje odobrenja za postavljanje i izgradnju montažnih objekata privremenog karaktera, i za iste kao vrši produženje lokacije do privođenja prostora namjeni u skladu sa planskim dokumentima.

U tabeli ispod dat je presjek izdatih odobrenja po vrsti privremenoh objekata na teritoriji Mojkovca.

01.01.2017. -12.12.2017.	Kiosk	Tenda	Zatvorena bašta	Skladišta	Reklamno - oglasni pano	Objekti koji se mogu izmještati*
	12	0	0	2	1	15
Ukupno:	30					

Napomena*: Objekti koji se mogu izmještati shodno Odluci su: štand, info pult, izložbena polica, zabavni park, itd.

Duži niz godina za područje Mojkovca nije rađen Plan privremenih objekata. Krajem 2016. godine je pristupljeno izradi istog. Planom će se preispitati postojeće lokacije, definisati nove na nivou postojećih i planiranih DUP-ova i na nivou prostorne razrade PUP-a. Takođe, definisaće se detaljne smjernice za postavljanje svih objekata u skladu sa Odlukom o postavljanju i izgradnji montažnih objekata privremenog karaktera na teritoriji Opštine Mojkovac.

Detaljna analiza investicionih potencijala bazirana na važećim planskim dokumentima-PUP

Analiza turističkih potencijala

Dokumentom „Prostorni plan posebne namjene Bjelasice i Komova" – detaljna razrada lokaliteta, za bazno područje „Žarski" predviđena je izgradnja blizu 6800 ležaja na djelovima mojkovačke i opštine Bijelo Polje. Najveći dio, oko 3630 smeštajnih kapaciteta je planiran u okviru Centar naselja, oko 1390 u apartmanima, 720 u višeporodičnim i oko 1050 u jednoporodičnim smještajnim jedinicama. Pored navedenog lokaliteta, dio smeštajnih kapaciteta je planiran u naselju Dobrilovina u privatnim kućama i planinarskom domu. Takođe postoje uslovi za razvoj eko-sela. Imajući prethodno u vidu, posebno planirane vrste smještajnih kapaciteta za potrebe tržišno – ekonomske projekcije dati su orijentacioni jedinični parametri efekata na zapošljavanje i prihod.

Očekivani direktni efekti turizma na zapošljavanje su: na 1 ležaj u vanhotelskim kapacitetima min. 0,10 zaposlenih, a u hotelskim kapacitetima min. 0,40 zaposlenih. U oceni očekivanih direktnih efekata na prihod pošlo se od sledećih parametara: min. 15 € za noćenje (sa doručkom) po ležaju u vanhotelskim kapacitetima, a 60 € u hotelskim kapacitetima. Za vanhotelske kapacitete može se poći od prosječne zauzetosti od 50%, i sezonskog korišćenja u trajanju od 3 mjeseca. Za hotelske kapacitete realno je računati od prosječne zauzetosti smeštajnih kapaciteta od 80% i korišćenja tokom 6 mjeseci.

Turistički sadržaji i aktivnosti vezane za vodni potencijal, kao što su rafting, splavaranje, ribarenje i drugo pružaju dodatne mogućnosti za zapošljavanje i prihodovanje, kroz otvaranje servisa, pružanje različitih turističkih usluga, otvaranje specijalizovanih prodavnica i sl.

Analiza poljoprivrednih potencijala

Od poljoprivrednog potencijala se očekuje da se na osnovu poboljšanja organizacionih pretpostavki (zadruge, udruženja poljoprivrednika, otkupne stanice, hladnjače, sušare, poljoprivredni servisi i dr.) poveća, pre svega stočarska proizvodnja, s obzirom da 95% poljoprivrednog zemljišta čine livade i pašnjaci. Mogući proizvodni, skladišni i prerađivački kapaciteti su sledeći:

- mini farme, veličine od 50 do 200 ovaca, koje mogu da se realizuju u porodičnom domaćinstvu. Farme od 50 ovaca angažuju od 1 do 2 zaposlenih, s tim da njihovo funkcionisanje zahteva oko 8 ha zemljišta – za obezbeđenje livadskog sijena oko 3-4 ha, travne silaže 1-1,5 ha i za ostalu hranu (lucerke i dr.) oko 2-3 ha. Farme veličine 200 ovaca angažuju oko 2-3 radnika i značajne površine za obezbeđenje livadskog sijena 9-15 ha, travne silaže 4-8 ha i oko 100 ha pašnjaka,
- tov junadi i svinja, koje može da se realizuje u porodičnom domaćinstvu,
- hladnjača za pripremu dubokog zamrzavanja, čija je vrijednost oko 350.000€ ili hladnjača za duboko zamrzavanje, čija se vrijednost kreće oko 500.000€. Broj zaposlenih je između 10 do 15 radnika, ne uzimajući u obračun sezonsku radnu snagu;
- klanica, sa 30 do 50 zaposlenih, čija je prosječna cijena oko 1.800.000€ (uključujući i hladnjaču);
- mljekara, kapaciteta od oko 10.000 lit. mlijeka za dnevnu preradu i proizvodnju jogurta koja zapošljava oko 20 radnika. Potrebna sredstva za nabavku opreme iznose oko 1.200.000€.

Analiza vodnih potencijala

Vodni potencijal je vrlo značajan za razvoj ribarstva i proizvodnju hidro energije, a danas je nedovoljno iskorišćen. U tom smislu, realno je očekivati realizaciju kapaciteta proizvodnje ribe veličine od nekoliko stotina tona (max 500 t.). U ruralnom području postoje uslovi i za razvoj manjih energetskih kapaciteta, prije svega, mini hidroelektrana na Bjelojevićkoj rijeci i rijeci Štitarica. Na teritoriji Mojkovca prepoznati su i sljedeći vodotoka gdje je moguća proizvodnja hidroenergije: Lepešnica, Bistrica (Ravnjak), Stanojevića rijeke u slivu Bistrice i Lukovačko vrelo u slivu Sječine u Donjim Poljima. Pored navedenih, istraživanjima bi trebalo utvrditi mogućnosti i opravdanost korišćenja hidroenergije i drugih manjih vodotroka na teritoriji opštine: Ljevaka, Tvrdog potoka, Mišnića potoka, Pražića potoka, Jakovićke rijeke, Gojakovićkog potoka i dr..

Analiza šumskih potencijala

Šumski potencijal je značajan. Od planiranog obima sječe od 18.000m³ oko 6500 – 7000m3 su oblovine za preradu u pogonima primarne prerade. Treba imati u vidu da su postojeći kapaciteti veći od planiranog (održive) obima sječe. Imajući prethodno u vidu, mogući kapaciteti su sledeći:

- sušara, čija se vrednost kreće oko 250.000 €; i
- mali drvoprerađivački kapaciteti (proizvodnja peleta i ogrevnog materijala, djelova namještaja i drugih proizvoda), koji mogu da se realizuju kroz porodični biznis.

Analiza potencijala flore

Takođe, ovo područje raspolaže značajnim potencijalom – ljekovitim i aromatičnim biljem, što omogućuje preradu i to u više faza, a koji se koriste u farmaceutskoj, prehrambenoj, konditorskoj, alkoholnih i bezalkoholnih pića, kozmetičkoj i drugim industrijama. Pored sakupljanja i dorade samoniklog lekovitog bilja i šumskih plodova u odgovarajućem centru, treba ispitati mogućnosti za razvoj plantažne proizvodnje lekovitog bilja, proizvodnje rasada i sjemenog materijala, i na kraju uvođenje tehnologije destilacije (vodenom parom a potom i tehnologije ekstrakcije). Preporuke u tom smislu je preduzimanje akcija na organizaciji otkupa ljekovitog bilja, kao i gljiva, organizovanja prerade, pakovanja i obezbeđenje kapaciteta za sušenje.

Analiza potencijala mineralnih sirovina

Ležišta i pojave metaličnih mineralnih sirovina, u području Mojkovačke opštine, (osim dvije pojave mangana na Sinjajevini), prvenstveno se odnose na sulfide polimetala (olova, cinka, bakra i dr.) i prostorno su vezana za rudni rejon Bjelasice.

Od nemetaličnih sirovina najviše je zastupljen tehničko građevinski kamen (Štitarica) i šljunak i pijesak (Mojkovac,Gornja i Donja Polja,Gojakovići).

Izvještaj o radu turističke organizacije opštine – TO Mojkovac

Mojkovac svoju razvojnu šansu vidi u razvoju turizma. lz tih razioga pristupilo se izradi infrastrukture kojom bi se otvorila Bjelasica i valorizovao taj prostor i sam tim se stvorili uslovi za razvoj turizma.

Završeni su radovi privodenja namjeni prostora biveg jaIovita. Uradeni su gradevinski radovi bicikIističke,pješačke i trim staze,postavljen završni sloj na stazama i led rasvjete duž čitave staze.Otpočele su pripreme za izgradnju ski staza na Bjelasici, odnosno izgrdanja bazne stanice na Žarskom katunu. U toku je uzrada projektne dokumentacije regionalnog puta Mojkovac-Vragodo-Lubnice i realizacija plana za lokaciju na prostoru Zakršnice, kao nove turističke kapije grada. Takođe, nastavićemo sa aktivnostima na realizaciji PPPN za Bjelasicu i Komove. Zatim podrška izgradnji planinarskih domova.

Na padinama Sinjajevine u toku sniježnog perioda biće aktivan bebi ski lift.

Međutim, u dogovoru sa određenim subjektima, koji mogu doprinijeti unapređenju turističke ponude na prostoru naše opštine,imali smo dogovore sa:

Planinarskim klubovima sa kojima bi smo organizovali planinarske pohode.Takođe,u dogovoru smo da za vrijeme novogodišnjih praznika organizujemo takmičenje u fujanju i liguranju na prigodnim terenima Bjelasice.

Sa planinarskim klubom dogovaramo da organizujemo ,,Dani na snijegu" u januaru i februaru mjesecu iduće godine na kojem bi učestvovali,uglavnom,učenici predškolskog i školskog uzrasta, a planiramo da za ovaj uzrast organizujemo takmičenje u skijanju, sankanju, surfovanju na gumi i dasci na snijegu.

Kada je u pitanju Ijetnja turistička sezona skoro sve zaplanirane aktivnosti smo realizovali. Prvog maja otvorili smo ljetnju turističku sezonu manifestacijom ,,Rafting kajak spust", u junu mjesecu organizovali smo trku za kajake, početkom jula desetu jubilarnu manifestaciju skokovi u vodu ,,Kup Stari most", a krajem istog mjeseca bill smo domaćini,,Čorbijade". Učestvovali smo na velikom narodnom saboru Ilin-dan 2.avgusta na Sinjajevini i ,,Dani meda". Za Dan opštine organizovali smo Veliki koncert na Gradskom trgu,krajem avgusta odrali smo sportski trijatlon ,,lzazov sjevera" I početkom septembra revijalnu manifestaciju ,,Riverbug" Uz ove manifestacije učestvovali smo kao suorganizatori brojnih dogadaja u našm gradu. lmamo nove brošure, vodiše i karte, video zapise sa raznih dogadaja. Učestvovali smo na turističkim i studijskim posjetama. Dobitnici smo zlatne medaije za

Turističku organizaciju u Novom Sadu. Aplicirali smo na više projekata od kojih su neki zavreni a dio tek treba da se realizuje. Takođe, učvrstili smo saradnju sa više časopisa, institucija, NVO ,firmi blogera koji se bave turizmom, ispitivanjem turističke privrede, ponude i potražnje. Redovni poslovi su nam edukacija i informativana djelatnost.
Sve ove aktvnosti su i te kako doprinijele unapređenju i popularizaciji turističke ponude u Opštini Mojkovac.

3.SPROVEDENE MJERE I NJIHOV UTICAJ NA UPRAVLJANJE PROSTOROM I NJEGOVU ZAŠTITU

3.1.Mjere sprovedene u cilju podsticanja kvaliteta građenja i oblikovanja prostora

Izradom planskih dokumenata se usmjerava razvoj grada i podstiče kvalitet građenja. Svaki planski dokument planira faznost implementacije na planirani period.
Usvajanjem PUP-a Mojkovac definisane su smjernice razvoja grada i to je prvi značajni korak ka daljem razvoju. Pristupanjem izradi planova nižeg reda u skladu sa PUP-om, gdje su već usvojena četiri DUP-a i dva plana se nalze u izrade, postepeno se prevazilazi problem nemogućnosti implementiranja planskih dokumenata na terenu i usmjerava planski razvoja centralnog dijela Opštine. Razvoj seoskih područja će se naslanjati na smjernice iz PUP-a.

Uticaj mjera uređenja prostora na: poljoprivredne površine, šumske površine, vodene površine, ostale prirodne površine, površine infrastrukture, površine za specijalne namjene, koncesiona područja, eksplataciona polja i dr.

PUP-om Mojkovac je predviđeno da se poboljšaju uslovi razvoja u zonama svih namjena sa istaknutim prioritetima. Realizacijom aktivnosti iz Programa uređenja prostora za 2017. godinu, a koje su predmet ovog Izvještaja zanačajno su unaprijeđene površine infrastrukture kroz izgradnju infrastrukturnih objekata.
PUP-om su planirane površine za koncesiju i eksplataciju mineralnih sirovina. U toku 2017. godine krenuli s radovi na izgradnji mHE Ljevak na vodotoku Ljevak, koji je koncesiono područje.
DOO "Komunalne usluge- Gradac" vrši održavanje i uređenje zelenih površina. U toku izvještajnog perioda posadili su oko 10.000 komada sadnica parkovskog cvijeća i oko 50 odraslih sadnica zimzelenog i listopadnog drveća u okviru svojih aktivnosti.

3.2. Životna sredina

U izvještajnom period završen je postupak procjene uticaja na životnu sredinu iz 2016. godine za investitora "BEST PRODUKT" DOO – Mojkovac, gdje je data saglasnost na Elaborat procjene uticaja na životnu sredinu za proizvodno - poslovni objekat za minui klanicu živine. Takođe, razmatrana su 3 zahtjeva o pokretanju Postupku procjene uticaja na životnu sredinu i gdje je odlućeno da isti nije potrebno pokretati.
U izvještajnom peridu izdato je 12 Mišljenja da nije potrebno sprovoditi postupak procjene uticaja na životnu sredinu.
U 2017. godini, paralelno sa odlukom o pristupanju izradi planskih dokumenata, po osnovu posebnih propisa, donesene su:

- Odluka o izradi strateške procjene uticaja na životnu sredinu za LSL "mHE Bjelojevići" ("Sl.list CG- opštinski propisi", br. 44/16),
- Odluka o izradi strateške procjene uticaja na životnu sredinu za Lokalnu studiju lokacije "Štitarička rijeka" u Mojkovcu ("Sl.list CG- opštinski propisi", br. 22/17).

Paralelno sa postupkom izrade planskog dokumenata dio DUP-a "Babića Polje 2"- Biznis zona, izrađen je Nacrt Izvještaja o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu za isti. U toku je sprovođenje zakonske procedure koja prethodi organizovanju javne rasprave.

3.3. Građevinsko zemljište

Donošenjem PUP-a stvorila se mogućnost znatnog proširenja građevinskog zemljišta. U zahvatu urbanističko- planskog rješenja, definisana je površina gradskog građevinskog zemljišta u iznosu od 521,70ha dok su građevinska područja naselja u prostornoj razradi određena kao orijentacione prostorne cjeline, koje obuhvataju građevinsko zemljište i okućnice sa obradivim zemljištem. Nova gradnja u postojećim naseljima planira se u okviru granica građevinskog područja naselja. Putna mreža gradiće se uglavnom na trasama postojećih lokalnih, šumskih i nekategorisanih puteva. Građevinska područja turističkih zona i centara na novim lokacijama predstavljena su grafički kroz simbole, u pravilima građenja dati su osnovni urbanistički parametri za pojedine turističke namjene.
Od 36.700 ha prostora opštine Mojkovac plodno zemljište (poljoprivredno i šumsko) će činiti oko 30.700 ha ili oko 83,7%, a ostalo (uključujući i građevinsko u naseljima, planiranim turističkim zonama, infrastrukturu, kao i površine pod vodotocima, radne zone, neplodne površine i dr.) oko 6.000 ha ili 16,3 %.
Naknada za komunalno opremanje građevinskog zemljišta obračunava se u skladu sa Odlukom o naknadi za komunalno opremanje građevinskog zemljišta ("Sl.list CG- opštinski propisi", br. 25/15).

3.4. Iznos naknada za komunalno opremanje građevinskog zemljišta

Kako sastavni dio postupka izdavanja građevinske dozvole, u izvještajnom periodu fakturisano je 00,00 € (nula eura) za komunalno opremanje. U skladu sa namjenom objekata i zonom građevinskog zemljišta u kojoj je planirana izgradanja, stvoreni su uslovi za primjenjui pozitivnih odredbi Odluke o komunalnom opremanju građevinskog zemljišta u korist investitora, koje ih o oslobađaju plaćanja naknade.
Tokom izveštajnog perioda nije bilo primjera komunalnog opremanja zemljišta od strane investitora.

3.5. Obalno područje

Obalno područje rijeke Tare, koja je sa svojim kanjonom specifična pojava u regionu i kao takva turistički izuzetno značajna, djelimčno je uređivano u ranijem periodu. Pritoke Tare su takođe evidentirane kao prirodne ljepote, ali i kao hidroenergetski potencijali i potencijali za snabdjevanje pitkom vodom.

3.6. Izvorišta vode

Pijaće vode
Na prostoru Opštine Mojkovac registrovani su brojni izvori pijaće malomineralizovane vode. Zavisno od prostornog položaja, karakteristika vodonosne sredine i veličine slivnog područja njihova izdašnost je različita i varira u širokim granicama (0,1 – 1000 l/s). Sa izuzetkom

izvora Ravnjak, koji je projektovan za korišćenje putem flaširanja i Gojakovića izvora koji je uključen u vodovodni sistem Mojkovca, ostali izvori, nijesu detaljnije izučavani sa hidrogeološkog aspekta.
U izvještajnom periodu izdata je vodna saglasnost na projektnu dokumentaciju Opštine Mojkovac koja definiše način rekonstrukcije postojeće i izgradnju nove hidrotehničke infrastrukture-vodovodne mreže u naselju Podbišće i vodna saglasnost na projekat Opštine Mojkovac koji definiše izgradnju-rekonstukciju ul.Nemanjića i regulacije dijela korita rijeke Rudnice.
U oblasti vodosnadbijevanja u 2017.godini realizovano je sledeće:

- Započeta je izgradnja vodovodne mreže u naselju Podbišće (Gornje polje-Feratovo polje-Šuškovine). Izgrađen je bazen kapaciteta 40 m³,kao i pumpna stanica kod Grotulje (gradjevinski dio radova).
- Na vodovodu Slatina u toku je izrada projkta nove kaptaže čime bi se riješio problem vodosnadbijevanja ovog sela.

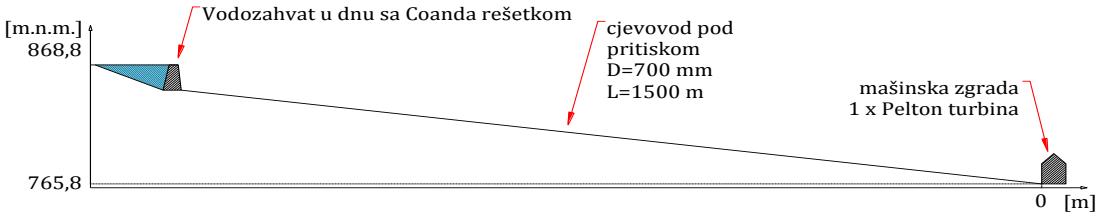
U cilju regulacije vodotokana teritoriji opštine preuzete su i relizovane sljedeće aktivnosti:

1. Uklanjanje viška materijala iz prostora rijeke Tare na lokaciji Lugovi u dužini od 400 m. Vršen je stručno-tehnički nadzor. Radovi realizovani u skladu sa Ugovorom br.01-914 od 12.07.2017.godine između Opštine Mojkovac i DOO „Dejo Komerc“,Gorna Polja bb., Mojkovac,
2. Uklanjanju viška materijala iz prostora rijeke Tare na lokaciji Ašanske livade u dužini od 200 m. Organizovan je stučno-tehnički nadzor. Radovi realizovani u skladu sa Ugovorom br. 01-1027 od 04.08.2017.godine, između Opštine Mojkovac i DOO „Vuković LN“ Gornja polja bb, Mojkovac.
3. Izvršeno je čišćenje betonskog kanala u naselju Ambarine.
4. Očišćeni su taložnici u naselju Ambarine.
5. Uklonjen je višak materijala iz korita rijeke Rudnice.
6. Kanal koji prelazi preko imanja Žurića produbljen je uklanjanjem viška nataloženog materijala i okolnog rastinja.

3.7. Energetski potencijal

Kada je u pitanju energetski potencijal vodotoka na teriteriji opštine Mojkovac, izgradnja malih hidroakumulacija i hidroeleketrana, u izvještajnom periodu akcenat je na Štitaričkoj rijeci i Mišnića potoku, gdje su nakon dodjeljivanja koncesija, koncesionari pristupili izradi planskoh dokumenata - lokalnih studija lokacije, na osnovu kojih ce se u nastavku pristupiti projektovanju i izvođenju mHE.
Na vodotoku Štitarička rijeka planira se izgradnju dvije mHE derivacionog tipa, instalisane snage 960kW i 1322kW, dok se na na vodotoku Mišnića potok planira izgradnja male hidroelektrana instalisane snage 222,2kW “Elektrana Mišnić“
U izvještajnom periodu na vodotoku Ljevak su se izvodili radovi na izgradnji mHE derivacionog tipa, usvojenog instalisanog protoka je Qi= 0,70 m3/s i instalisane snage agregata Pp= 550,83 kW, sa regulacijom po nivou kod paralelnog rada na mreži.

Šematski prikaz mHE „Ljevak“:

Energetski potencijal sunčeve energije na teritoriji Opštine, valorizuje se u malom obimu i to kroz kroz program podsticajnih mjera Opštine Mojkovac u okviru kog su obezbijeđena 3 solarana sistema za elektifikaciju katuna.

3.8. Pogranična područja, manje razvijena područja

Nisu evidentisana područja na teritoriji Opštine Mojkovac koja su u pograničnom dijelu, a da su manje razvijena od ostalih površina.

3.9. Upravljanje otpadom – prostorni aspekt, prečišćavanje otpadnih voda

DOO “Komunalne usluge - Gradac“ vrši sakupljanje komunalnog otpada na teritoriji grada i prigradskih naselja. Količina sakupljenog komunalnog otpada u 2017. godini još uvijek nije konačna, ali kretaće se od 1800 do 2000 tona. Nadležno preduzeće nema mogućnost razdvajanja otpada, ali u jednom dijelu vrši razdvajanje kartonske ambalaže i najlona čija se količina do kraja godine očekuje da iznosi cca 30 tona.
U izvještajnom periodu u saradnji sa Ministartvom, pristustupilo se izradi Projektnog zadatka za izradu tehničke dokumentacije sanacije privremenog odlagalista otpada u Podbišću.
Prečišćavanje otpadnih voda
Mojkovac ima delimično izgrađenu kanalizaciju odpadnih voda. Na nju je, prema evidenciji nadležnog preduzeća, priključeno oko 798 domaćinstava sa oko 3305 stanovnika i 158 pravnih lica. Oktobra 2008.godine izgrađen je sistem za prečišćavanje fekalnih otpadnih voda (PPOV) sa kapacitetom od 5000 ES. U toku 2016.godine izgrađeni su bazeni za tretman kanalizacionog mulja.
Kanalizacioni mulj se prerađuje u bazenima za tretman kanalizacionog mulja, postupkom fitoremedijacije. Godišnja količina nastalog mulja kreće se oko 57m3 odnosno 4,8m3 mjesečno. Prosječni protok iznosi 2m3/h.

3.10. Saradnja sa međunarodnim institucijama

U izvještajnom periodu, Opština Mojkovac nije realizovala saradnje sa međunarodnim institucija.

3.11. Saradnja sa nadležnim organima u postupku izrade i donošenja planskih dokumenata

Tokom izrade i donošenja planske dokumentacije je postojala redovna saradnja sa javnim i privatnim preduzećima, kao i sa organima uprave, nadležnim za dostavljanje podataka neophodnih za izradu planova.

3.12. Povjereni poslovi od strane državne uprave

U izveštajnom periodu nije bilo povjerenih poslova od strane državne uprave.

3.13. Broj organizovanih urbanističko – arhitektonskih konkursa

U proteklom periodu nije organizovan nijedan urbanističko – arhitektonskih konkursa.

4. PODACI O IZGRAĐENIM OBJEKTIMA UKLJUČUJUĆI I OBJEKTE IZGRAĐENE SUPROTNO ZAKONU

Sekretarijat za uređenje prostora i održivi razvoj u svojoj evidenciji ne posjeduje konkretne podatke o:

- objektima izgrađenim sa građevinskom dozvolom i upotrebnom dozvolom,
- objektima izgrađenim sa građevinskm dozvolom, a bez upotrebne dozvole,
- objektima izgrađenim bez građevinske dozvole sa posebnim osvrtom na uklopljene objekte, kao ni o objektima koji su uklopljeni u planski dokument i objektima koji to nijesu.

5. ZAHTJEVI KORISNIKA PROSTORA

Zahtjevi za izmjenu planskog dokumenta

U 2017. godini nije bilo zahtjeva za izmjenu planskih dokumenata.

Zahtjevi za uklapanje bespravno sagrađenih objekata u planski dokument

U izvještajnom periodu nije bilo zahtjeva za uklapanje objekata u toku izrade planskog dokumenta.

6. PREDLOG MJERA ZA UNAPREĐENJE POLITIKE UREĐENJA PROSTORA

Realno planiranje je takvo planiranje koje se zasniva na realnim mogućnostima lokalne uprave da u kraćim vremenskim periodima – etapno realizuje strateške zahvate, vezane za planiranje prostora i uređenje javnih površina. Realno planiranje nije striktno definisano zakonskim normativima, ali je za našu sredinu veoma bitno. Važno je shvatiti da i u planiranju i u sprovođenju planske dokumentacije mora postojati logičan slijed radnji kako bi se poslovi u ovoj lokalnoj oblasti pokušali trajno riješiti.

Upravljati prostorom pod odgovarajućim planskim pravilima podrazumijeva obavezu ne samo lokalne uprave da blagovremeno izlazi u susret građanima, imajući u vidu i zaštitu opštih interesa, nego i dužnost građana da ispune obaveze shodno važećim zakonima.

Prilikom planiranja je neophodno ne ugroziti postojeće resurse opštine, jer je to jedan od osnovnih faktora koji utiče na upravljanje prostorom.

Sastavni dio sveobuhvatnih reformi ekonomskog i društvenog ambijenta su i reforme u oblasti uređenja prostora i izgradnji objekata, sa namjerom da se stvori efikasniji sistem. U tom cilju bi trebalo preduzeti sljedeće mjere:

- Pristupiti izmjeni i dopuni planskih dokumenata čiji period važenja ističe, prije donošenja plana gereralne regulacije.nižeg reda.
- Napraviti kompletnu evidenciju bespravne gradnje i nastojati što više postojećih objekata uklopiti ukoliko ne ugrožavaju javni interes.
- Planirati izradu lokalnih akata –odluka. Lokalna samouprava saglasno zakonu uređuje ova pitanja.
- U saradnji sa gradjanima i ostalim lokalnim institucijama, napraviti dobru analizu potreba i mogućnosti građana kao konačnih korisnika prostora.

Sve mjere preduzete u 2017. godini kao i druge koje preduzimaju nadležni organi, ocjenjuju se kao zadovoljavajuće i treba ih shvatiti kao dio procesa na kojem treba permanentno raditi, unapređujući ga i mijenjajući ga u korist što boljeg stanja u ovoj oblasti.

ANEX 13

IZVJEŠTAJ O STANJU UREĐENJA PROSTORA U 2017.GODINI ZA OPŠTINU NIKŠIĆ

Na osnovu člana 15 Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata ("Službeni list Crne Gore", broj 51/08, 34/11 ,35/13 i 33/14), sa čim u vezi i član 12 i član 14 Zakona o planiraju prostora i izgradnji objekata („Sl.list CG“,br.64/17) Sekretarijat za uređenje prostora i zaštitu životne sredine opštine Nikšić, podnosi:

1.UVOD

Uređenjem prostora u smislu Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata ("Službeni list Crne Gore", broj 51/08, 34/11, 35/13 i 33/14), smatra se praćenje stanja u prostoru (monitoring), utvrđivanje namjene, uslova i načina korišćenja prostora kroz izradu i donošenje planskih dokumenata, sprovođenje planskih dokumenata i uređivanje građevinskog zemljišta.

Izvještaj sadrži naročito: analizu sprovođenja planskih dokumenata; ocjenu sprovedenih mjera i njihov uticaj na upravljanje prostorom; ocjenu zaštite prostora; podatke o izgrađenim objektima uključujući i objekte koji su izgrađeni suprotno zakonu; ocjenu o iskazanim potrebama korisnika prostora, kao i druge elemente od važnosti za prostor za koji se izvještaj radi.

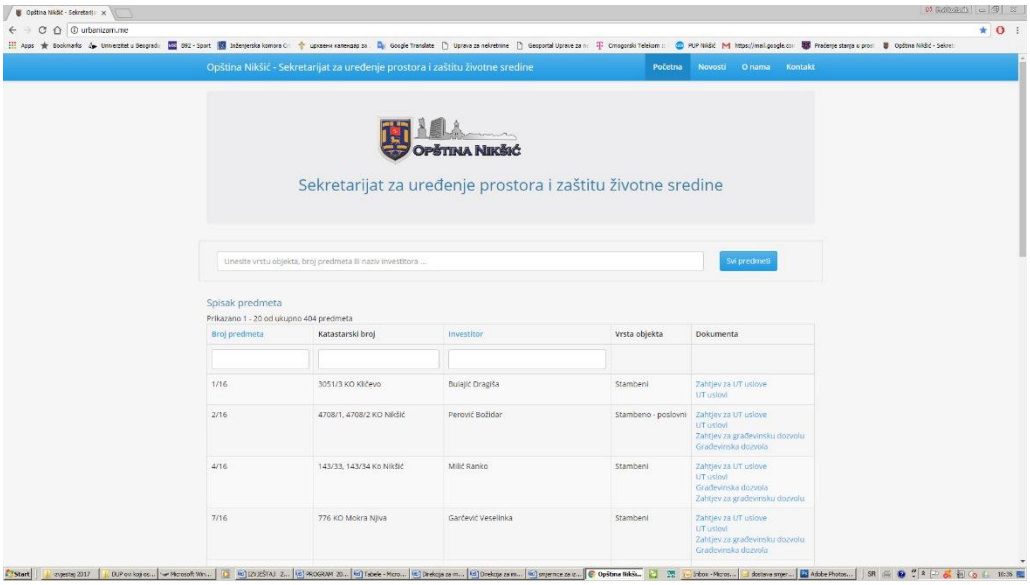
2. UREĐENJE PROSTORA

Uređenje prostora opštine Nikšić u 2017. godini odvijalo se kroz:

A) Praćenje stanja u prostoru
B) Utvrđivanje namjene, uslova i načina korišćenja prostora i sprovođenje važeće planske dokumentacije
C) Analiza sprovođenja planskih dokumenata
D) Uređivanje građevinskog zemljišta

A) PRAĆENJE STANJA U PROSTORU

U dijelu praćenja stanja u prostoru priprema se dokumentaciona osnova o prostoru u skladu sa Uredbom o sadržaju i načinu vođenja dokumentacione osnove i informacionog sistema o prostoru („Sl.list CG“, broj 44/10).
Urađen je Izvještaj o stanju uređenja prostora opštine Nikšić za 2016. godinu (Sl.list CG“-opštinski propisi, br.47/15) i Program uređenja prostora opštine Nikšić za 2017.godinu (Sl.list CG“-opštinski propisi, br.46/15 i 35/16).
Sekretarijat za uređenje prostora i zaštitu životne sredine, najznačajnije informacije iz oblasti uređenja prostora, izdate urbanističko tehničke uslove, građevinske dozvole, upotrebne dozvole, odobrenja za građenje i odobrenja za upotrebu objekata, objavljuje na sajtu jedinice lokalne samouprave www.urbanizam.me kao I sajtu opštine www.nikšić.me, pa i odluke, izvještaj i program, sve propisano zakonom.

slika1. Naslovna strana web sajta www.urbanizam.me

B) UTVRĐIVANJE NAMJENE, USLOVA I NAČINA KORIŠĆENJA PROSTORA

Utvrđivanje namjene, uslova i načina korišćenja prostora u 2017. godini sprovodilo se kroz:

1. Usvajanje planskih dokumenata:

U 2017. godini nije usvojen nijedan planski dokument.

2. Pristupanje izradi i izrada planskih dokumenata:

- Detaljni urbanistički plan »Centar 1«
- Detaljni urbanistički plan »Stara varoš-centar«
- Lokalna studija lokacije »Gvozd«
- Lokalna studija lokacije »Gračanica«
- Lokalna studija lokacije »Zeta-Krupac-Slano«
- Detaljni urbanistički plan »Straševina »
- Detaljni urbanistički plan »Mrkošnica-hidrometeorološki zavod »

Odluka o izradi Detaljnog urbanističkog plana dijela urbanističke jedinice "Rudo Polje" (Sl.list CG-opštinski propisi, br.05/16) sa Odlukom o nepreduzimanju izrade strateške procjene uticaja na životnu sredinu Detaljnog urbanističkog plana dijela urbanističke jedinice "Rudo Polje" (Sl.list CG-opštinski propisi, br.05/16),

C) ANALIZA SPROVOĐENJA PLANSKIH DOKUMENATA

U toku 2017.godine sprovodila se važeća planska dokumentacija data u sledećim tabelama:

TABELA 1. *Pregled izdatih gradjevinskih dozvola u 2017. godini po lokacijama*

	Vrsta objekta	Lokacija
1	rekonstrukcija sa nadgradradnjom potkrovlja	PUP Nikšić I zona
2	rekonstrukcija sa prenamjenom pomoćnog u poslovni	PUP Nikšić I zona
3	rekonstrukcija poslovnog prostora	PUP Nikšić I zona
4	rekonstrukcija sa prenamjenom poslovnog u stambeni	PUP Nikšić II zona
5	rekonstrukcija sa dogradnjom i nadgradnjom stambenog objekta	PUP Nikšić II zona
6	stambeni objekat	PUP Nikšić II zona
7	poslovni prostor-galerija	PUP Nikšić II zona
8	stambeni objekat	PUP Nikšić II zona
9	rekonstrukcija stambenog i prenamjena stambenog u poslovni	PUP Nikšić II zona
10	rekonstrukcija stambenog prostora sa prenamjenom	PUP Nikšić II zona
11	rekonstrukcija poslovno-stambenog objekta	PUP Nikšić II zona
12	stambeni objekat	PUP Nikšić III zona
13	stambeni objekat	PUP Nikšić III zona
14	izložbeno-skladišni objekat	PUP Nikšić III zona
15	rekonstrukcija stambenog sa prenamjenom u poslovni	PUP Nikšić III zona
16	nadgradnja sprata stambenog objekta	PUP Nikšić III zona
17	rekonstrukcija sa dogradnjom i nadgradnjom stambenog objekta	PUP Nikšić III zona
18	poslovni objekat sa pratećim pomoćnim objektom	PUP Nikšić III zona
19	stambeni objekat	PUP Nikšić III zona
20	stambeni objekat	PUP Nikšić III zona
21	nadgradnja sprata iznad poslovnog objekta	PUP Nikšić III zona
22	garaža i pomoćni objekat	PUP Nikšić III zona
23	stambeni objekat	PUP Nikšić III zona
24	rekonstrukcija sa dogradnjom i nadgradnjom poljopr. objekta	PUP Nikšić IV zona
25	poslovni objekat-skladište	PUP Nikšić IV zona
26	nadgradnja poslovnog objekta	PUP Nikšić IV zona
27	rekonstrukcija poslovnog objekta	PUP Nikšić IV zona
28	stambeni objekat	PUP Nikšić IV zona
29	stambeni objekat	PUP Nikšić IV zona
30	rekonstrukcija stambenog objekta	PUP Nikšić IV zona
31	stambeni objekat	PUP Nikšić IV zona
32	rekonstrukcija sa prenamjenom stambenog u poljopr. sa dograd.	PUP Nikšić IV zona
33	skladišni objekat	PUP Nikšić IV zona
34	agroindustrijski objekat	PUP Nikšić IV zona
35	skladišni objekat-logistički centar	PUP Nikšić IV zona
36	rekonstrukcija stambenog i prenamjena nestambenog u poslovni	PUP Nikšić IV zona
37	stambeni objekat	PUP Nikšić IV zona
38	rekonstrukcija pomoćnog objekta	PUP Nikšić IV zona

39	nadgradnja stambenog objekta	PUP Nikšić IV zona
40	poslovni objekat	PUP Nikšić IV zona
41	izgradnja poslovnog objekta	PUP Nikšić IV zona
42	stambeni objekat	PUP Nikšić IV zona
43	stambeni objekat	PUP Nikšić IV zona
44	stambeni objekat	PUP Nikšić IV zona
45	četiri stambena objekta	PUP Nikšić IV zona
46	stambeni objekat	PUP Nikšić IV zona
47	stambeni objekat	PUP Nikšić IV zona
48	dogradnja poslovnog objekta	PUP Nikšić IV zona
49	stambeni objekat	PUP Nikšić IV zona
50	dogradnja poslovnog objekta	PUP Nikšić IV zona
51	stambeni objekat	PUP Nikšić IV zona
52	stambeni objekat	PUP Nikšić IV zona
53	stambeni objekat	PUP Nikšić IV zona
54	ribnjak-bazen za uzgoj ribe	PUP Nikšić IV zona
55	stambeni objekat	PUP Nikšić IV zona
56	stambeni objekat	PUP Nikšić IV zona
57	stambeni objekat	PUP Nikšić IV zona
58	stambeni objekat	PUP Nikšić IV zona
59	stambeni objekat	PUP Nikšić IV zona
60	dogradnja poslovnog objekta	PUP Nikšić IV zona
61	poljoprivredni objekat	PUP Nikšić V zona
62	stambeni objekat i dva pomoćna objekta	PUP Nikšić V zona
63	stambeni objekat-vikendice	PUP Nikšić V zona
64	stambeni objekat	PUP Nikšić V zona
65	stambeni objekat	PUP Nikšić V zona
66	stambeni objekat	PUP Nikšić V zona
67	stambeni objekat	PUP Nikšić V zona
68	poslovni objekat-skladište	PUP Nikšić V zona
69	poslovni objekat-pilana	PUP Nikšić VI zona
70	vikendica	PUP Nikšić VI zona
71	stambeni objekat	PUP Nikšić VI zona
72	poslovni objekat	GUP Nikšić I zona
73	potkrovlje	GUR Nikšić I zona
74	poslovni objekat	GUP Nikšić I zona
75	javna rasvjeta	GUR Nikšić II zona
76	pomoćni objekat	GUR Nikšić III zona
77	stambena zgrada	DUP "Rudo Polje"III zona
78	stambena zgrada	DUP "Rudo Polje"III zona
79	stambeni objekat	DUP "Rastoci 1" II zona

80	stambeni objekat	DUP "Rastoci 1" II zona
81	stambeni objekat	DUP “Rastoci 1” III zona
82	dogradnja i nadgradnja stambenog objekta izgradnja ograde	DUP "Rastoci 1" III zona
83	rekonstrukcija - dogradnja terase i stepeništa	DUP "Rastoci 3" III zona
84	poslovno stambeni objekat	DUP "Podtrebjesa"
85	poslovni objekat-garni hotel	DUP "Staro Pazarište"
86	stambeni objekat	DUP "Bistrica" III zona

D) UREĐIVANJE GRAĐEVINSKOG ZEMLJIŠTA

Uređivanje građevinskog zemljišta u 2017.godini odvijalo se kroz pripremu građevinskog zemljišta za komunalno opremanje i komunalno opremanje kao i uređivanje građevinskog zemljišta istog od strane lokalne samouprave u skladu sa Programom uređenja prostora opštine Nikšić za 2017. godinu (prikaz u tabeli 2).

TABELA 2. *Pregled budžetski realizovanih investicija u 2017. godini*

	Naziv projekta	Vrijednost investicije
1	Vodovod Dučice	108.039,0 €
2	Vodovod Banjani Petrovići	132.955,87 €
3	Rekonstrukcija vodovoda i dr.	19.594,27 €
4	Izgradnja vještačkih akumulacija	2.950,0 €
5	Eksproprijacija i pribavljanje nepokretnosti za potrebe izgradnje	8.200,0 €
6	Izgradnja i rekonstrukcija saobraćajnica	16.737,0 €
7	Uređenje gradskih kvartova	123.606,0 €
8	Rekonstrukcija Trga Slobode	380.169,0 €
9	Izgradnja zgrade za penzionere	10.638,0 €
10	Učešće opštine u IPA projektima	3.705,0 €
11	Izdaci za investiciono održavanje	171.253,0 €
	UKUPNO	977.850,85 €

3. OCJENA ZAŠTITE PROSTORA

Podaci o izgrađenim objektima u 2016.godini :

TABELA 3. *Izdate građevinske dozvole po kvartalima*

		I kvartal	**II kvartal**	**III kvartal**	**IV kvartal**	**Ukupno**
1	Izgradnja stambenih objekata	6	15	17	5	43
2	Rekonstrukcija poslovnog objekta	1	1	1		3

3	Rekonstrukcija stambenog sa prenamjenom u poslovni	1	1	1	1	4
4	Rekonstrukcija poslovnog sa prenamjenom u stambeni	1	0	0	0	1
5	Rekonstrukcija sa dogradnjom i nadgradnja stambenog objekta	2	4	2	0	8
6	Izgradnja poslovno-stambenog objekta	0	1	0	0	1
7	Izgradnja poslovnog objekta	2	4	1	1	8
8	Izgradnja objekta kapela	0	0	0	0	0
9	Izgradnja privrednog objekta	0	0	0	0	0
10	Izgradnja objekta- skladište	1	2	1	0	4
11	Izgradanja poljoprivrednog objekta	2	1	1	0	4
12	Nadgradnja poslovno-stambenog objekta	1	0	0	0	1
13	Dogradnja poslovnog objekta	0	0	2	1	3
14	Izgradnja proizvodnog objekta	0	1	0	1	2
15	Rekonstrukcija stambenog objekta	1	0	0	0	1
16	Rekonstrukcija sa prenamjenom pomoćnog u poslovni	0	0	1	0	1
17	Izgradnja pomoćnog objekta	0	5	2	2	9

TABELA 4. *Izdata odobrenja za građenje po kvartalima, 2017. godina*

		I kvartal	**II kvartal**	**III kvartal**	**IV kvartal**	**Ukupno**
1	Objekat infrastrukture-saobraćajnice i trg	1	2	0	2	5
2	Objekat infrastrukture-vodovodna mreža	3	1	1	0	5
3	Objekat infrastrukture-bazna stanica	0	0	0	1	1
4	Objekat infrastrukture-trafostanica	0	1	0	2	3
5	Objekat infrastrukture-javna rasvjeta	0	0	0	0	0
6	Izgradnja turističkog objekta	0	0	0	0	0
7	Izgradnja pomoćnih objekata	0	4	7	1	12

TABELA 4. *Zbirni prikaz izdatih dozvola u 2017. godini*

	Građevinske dozvole za izgradnju odnosno rekonstrukciju objekata	Odobrenja za građenje objekata od opšteg interesa i pomoćnih objekata	Upotrebne dozvole za izgrađene odnosno rekonstruisane objekte	Odobrenja za upotrebu objekata od opšteg interesa
	86	**26**	**37**	**1**

Rješavanje imovinsko-pravnih odnosa sa sprovođenjem mjera i njihov uticaj na upravljanje prostorom:

U toku 2017.god., Direkcija za imovinu Opštine Nikšić je u vezi sa raspolaganjem imovinom opštine Nikšić pripremila ukupno 6 odluka koje je usvojila Skupština opštine Nikšić, a koje se odnose na prodaju građevinskog zemljišta radi kompletiranja urbanističkih parcela na

pravna i fizička lica, odnosno o prenosu prava svojine na građevinskom zemljištu na pravna lica i to:

1. Odluka o prodaji građevinskog zemljišta Drašković Jeftu radi dokompletiranja urbanističke parcele, površine 122,0 m^2 ;
2. Odluka o prodaji građevinskog zemljišta Milović Miloradu, Milović Bosiljki, Milović Vuku, Zorić Milosavi, Milović Radovanu i Milović Željku radi dokompletiranja urbanistike parcele, površine 307,0 m^2;
3. Odluka o prodaji građevinskog zemljišta „LD GROUP“ doo Nikšić radi dokompletiranja urbanistike parcele, površine 182,0 m^2;
4. Odluka o prodaji građevinskog zemljišta »Grading-u« doo Nikšić, Perović Bosiljki i Knežević Vladimiru radi dokompletiranja urbanistike parcele, površine 62,0 m^2;
5. Odluka o davanju saglasnosti na upis prava svojine na Đurković Stanislava, na urbanističkoj parceli broj 8 u obuhvatu Detaljnog urbanističkog plana Bistrica, površine 1.052,0 m^2;

Po osnovu realizacije gore navedenih odluka, odnosno ukupna površina zemljišta koja je prenešena na druga pravna i fizička lica iznosi 3.133,0 m^2 i po tom osnovu prihodovano je ukupno 72.307,30 €.
U toku 2017.god., Direkcija za imovinu Opštine Nikšić je u vezi sa raspolaganjem imovinom opštine Nikšić pripremila ukupno 4 odluke koje je usvojila Skupština opštine Nikšić, a koje se odnose na prenos prava svojine na građevinskom zemljištu na pravna lica i to :

1. Odluka o prenosu prava svojine na građevinskom zemljištu NVO “Udruženje penzionera Nikšić”, površine 1.408,0 m^2.
2. Odluka o davanju na korišćenje stambenog prostora Javnoj ustanovi »Centru za socijalni rad za Opštine, Nikšić, Plužine i Šavnik, površine 30,0 m^2;
3. Odluka o davanju saglasnosti na Odluku Upravnog odbora JP »Sportski centar Nikšić« o raspisivanju oglasa za davanje u zakup poslovnog prostora putem prikupljanja ponuda;
4. Oduka o davanju saglasnosti za kupovinu nepokretnosti za potrebe izgradnje ulica Borislava Pekića i Pavla Kovačevića, površine 78,0 m^2;
5. Odluka o davanju na korišćenje poslovnih prostora NVO „Preporod“ Nikšić, površina poslovnog prostora 29,0 m^2.

Od ukupne površine zemljišta koje je prenešeno na druga pravna i fizička lica, 1.408,0 m^2 je prenešeno na NVO »Udruženju penzionera Nikšić” bez naknade. Vrijednost ovog zemljišta procijenjeno je na iznos od 88.704,0 €, odnosno 63,00 €/m^2 i predstavlja učešće Opštine u realizaciju projekta rješavanje stambenih pitanja penzionera na teritoriji Opštine Nikšić.

Po osnovu Oduke o davanju saglasnosti za kupovinu nepokretnosti za potrebe izgradnje ulica Borislava Pekića i Pavla Kovačevića površina zemljišta koju je pribavila Opština Nikšić odnosno kupila iznosi 78,0 m^2, za koje je svrhe opština Nikšić izdvojila sredstva u iznosu od 4.252,5 €.

U postupcima utvrđivanja naknade za komunalno opremanje građevinskog zemljišta u ovom izvještajnom periodu Direkcija za imovinu je zaključila ukupno 323 ugovora, od čega:

- 239 ugovora o naknadi za komunalno opremanje građevinskog zemljišta za produženje lokacija za postavljanje odnosno podizanje privremenih poslovnih objekata, po kom osnovu je prihodovano je 94.925,13 €.

- 84 ugovora o naknadi za komunalno opremanje građevinskog zemljišta za izgradnju, rekonstrukciju i pretvaranje stambenih, poslovnih, pomoćnih i stambeno-poslovnih objekata, po kom osnovu je utvrđena obaveza Investitorima u ukupnom iznosu od 691.397,73 €.

Ukupno utvrđena naknada po svim zaključenim ugovorima iznosi 786.322,86 €.

U toku 2017. godine Direkciji za imovinu Opštine Nikšić od strane Komisije za povraćaj i obeštećenje Podgorica nije dostavljen nijedan predmet sa zahtjevom za povraćaj imovine od bivših vlasnika.
Iz predhodnih godina prenijeto je još 14 predmeta.
Od 14 predmeta od kojih je 12 vraćeno na ponovni postupak i odlučivanje, u dva predmeta se čeka odluka prvostepene Komisije.
Restitucijom i povraćajem u 14 aktivnih predmeta obuhvaćeno je zemljište u površini od oko 43.334,0 m^2, koje zemljište je utvrđeno po nalazima vještaka geodetske struke dato u ovim postupcima.
Navedeni iznos površina ne može biti konačan budući da su prvostepena rješena kojima je odobren povraćaj poništena i predmeti vraćeni na ponovni postupak i odlučivanje, što znači da su s obzirom na veličinu eksproprisane nepokretnosti, u novim rješenjima može doći do povećanja ili smanjenja površina koje će biti određene za povraćaj.
U 2017. godini nije donijeto nijedno pravosnažno i konačno rješenje koje se odnosi na povraćaj zemljišta bivšim vlasnicima.
U 2017.godine Uprava za nekretnine PJ Nikšić donijela je 53 rješenja, u popisnom katastru Opština je upisana na 4.575,93 m^2, u katastru zemljišta 5.773,162 m^2, u katastru nepokretnosti 16.575.488 m^2, sve ukupno 26.924.58 m^2.

4. OCJENA O ISKAZANIM POTREBAMA KORISNIKA PROSTORA IZRADA PLANSKIH DOKUMENATA

Korisnici prostora su nadležnom Sekretarijatu za uredjenje prostora i zaštitu životne sredine iskazali svoja interesovanja i zahtjeve za izradu i donošenje planskih dokumenata, a ta planska dokumenta će se naći u programskoj 2017.godini.

5. ZAKLJUČAK

Ovim presjekom stanja u prostoru sa akcentom na stanje planske dokumentacije, realizaciju planiranog kroz pojedinačne postupke i projekte, potrebu izrade novih planskih dokumenata sa višim nivoom kvaliteta, postavljeni su okviri za pripremu Programa uređenja prostora, sa realnim očekivanjima da u sledećoj godini većina programskih i planskih aktivnosti u izgradnji i unapređenju prostora budu realizovani uz poštovanje interesa neposrednih korisnika prostora.

ANEX 14
IZVJEŠTAJ O STANJU UREĐENJA PROSTORA U 2017.GODINI
ZA OPŠTINU PETNJICA

1.REALIZACIJA AKTIVNOSTI

Opština Petnjica je započela porceduru izrade prostorno-urbanističkog plana Opštine.
U junu 2016-te godine upućen je zahtjev br. 01-749 Ministarstvu odrzivog razvoja i turizma za obezbeđenje 75 000 e (75% od procijenjene vrijednosti) za izradu PUP-a na koji je Ministarstvo dalo saglasnost.
Krajem 2016-te godine na tenderu izabran je obrađivač PUP-a.
Protokol o realizaciji i finasiranju PUP-a Petnjica potpisan je sa Direkciom javnih radova 13.09.2017.godine .
Ugovor sa obrađivačem plana potpisan je 22.09.2017.godine.
U toku 2017.godine glavne aktivnosti na izgradnji i uredjenju prostora bile su :

1. Završni radovi na administrativnom objektu opštine Petnjica sa kancelarijskim opremanjem I uredjenjem terena . Cjelokupna vrijednost radova iznosila je 1 600 000, 00 e i u potpunosti finansirana od strane Direkcije za izgradnju Crne Gore.
2. Završena I faza magistralnog puta Petnjica-Berane u duzini od 3.6 km. Cjelokupan projekat finansiran od strane Vlade Crne Gore- Direkcija za saobraćaj. Vrijednost radova 3 500 000,00 e.
3. Završeni radovi na rekonstrukciji krovnog pokrivača na dzamiji u centru Petnjice. Nosilac projekta Ministarstvo kulture i opština Petnjica. Vrijednost projekta 20000,00e
4. Izgradnja vodovoda Murovsko Vrelo - Tucanje 2,2 km (Minisarstvo poljoprivrede doniralo 80000,00 e za nabavku cijevi ; Opština Petnjica ulozila 20000,00 e ; građani 25000,00e)
5. Izgradnja kaptaže I podeonog bazena u MZ Savin Bor . Vrijednost radova 17 500,00 e

U toku su radovi na regulaciji potoka u centru Petnjice za što je kapitalnim budzetom Crne Gore izdvojeno 150 000,00 e .
Takođe, krajem 2017 očekuje se početak rekonstrukcije gradskih ulica . Direkcija Javnih radova Crne Gore koja finansira rekonstrukciju , potpisala je ugovor sa izvođačem radova. Vrijednost projekta rekosntrukcije gradskih ulica iznosi 300 000,00 e.
U toku je raspisivanje tendera za pripremne radove na izgradnji sportskih terena. Za projekat izgradnje sportskih terena Opština Petnjica je kandidovala Ministarstvu sporta dva projekta i to za izgradnju sportskih terena u mjestu Godočelje I Radmance. Ministarstvo sporta Crne Gore u 2017 godini opredijelilo je 41 000,00 e za pripremne radove na izgradnji ovih terena a realizacija projekta se očekuje brzo.

2. ANALIZA SPROVOĐENJA PLANSKIH DOKUMENATA

2.1. Organizacija, korišćenje, realizacija i namjena prostora po planskim dokumentima lokalne samouprave - pokrivenost teritorije lokalne samouprave planskim dokumentima

<u>OBUHVAT PUP-a</u>
Prostorno urbanistički plan lokalne samouprave izrađuje se i donosi za teritoriju lokalne samouprave.
Teritorija Opštine Petnjica zahvata površinu od 173 km2, koja predstavlja prirodnu vezu sa susjednim opštinama sa kojima graniči: Berane, Rožaje i Bijelo Polje u Crnoj Gori i opštinom Tutin, Republika Srbija.

Teritorija opštine je podijeljena je na 7 mjesnih zajednica i 9 katastarskih opština koje čine 24 naseljenih mjesta (sela).
Prema popisu iz 2011. godine, opština Petnjica ima 6713 stanovnika, organizovanih u 2600 domaćinstva. Procjenjuje se da u inostranstvu živi još oko 12000-15000 stanovnika ove opštine. Od ukupnog broja prisutnog stanovništva u urbanom dijelu živi oko 700 stanovnika.

RAZLOZI I POVOD ZA IZRADU PUP-a

Pored zakonske obaveze, sadašnje stanje prostora opštine, koje je odraz ranijeg koncepta planiranja i uređenja prostora zahtijeva iznalaženje realnih rješenja u prostoru za nove razvojne programe i potrebe lokalne zajednice.
Opština Petnjica je koristila prostorno urbanistički plan opštine Berane koji je važio do razgraničenja izmedju ovih opština, te kako je Petnjica novoformirana opština, po prvi put pristupa izradi i donošenju prostorno - urbanističkog plana.

ZAHTJEVI I POTREBE KORISNIKA PROSTORA

Zahtjevi i potrebe za kvalitetnijim razvojem lokalne zajednice predstavljaju ključne principe prostornog razvoja, a posebno:

1. Teritorija lokalne samouprave mora biti organizovana na funkcionalan način, uz obezbjeđivanje optimalnog razmještaja neophodnih funkcija i sadržaja.
2. Nove intervencije treba da obogate postojeći prostor na svim nivoima - mjesto, centar, naselje, susjedstvo i ulica.
3. Potrebno je obezbjediti povezanost i dostupnost naselja. Potrebno je posvetiti pažnju kretanju pješaka, biciklista, sredstava javnog prevoza i automobila.
4. Potrebno je postići ravnotežu između prirodne i izgrađene sredine, naslijeđenog i novoizgrađenog, javnog i privatnog i iskoristiti pogodnosti svake lokacije (klimu, konfiguraciju terena, pejzaž, ekološke vrijednosti) kako bi se obezbijedila energetska efikasnost i udobnost.
5. Planirane intervencije u prostoru treba da zadovolje različite zahtjeve korisnika i društvenih grupa.
6. Planirana rješenja i projekti moraju biti ekonomski održivi. Za to je potrebno tržišno razumijevanje razvoja, dugoročna posvećenost lokalne zajednice i uprave i jasno utvrđeni mehanizmi za sprovođenje.

CILJEVI PUP-a

Polazeći od vizije održivog razvoja lokalne zajednice (vizija unapređenja ekonomskog razvoja, vizija unapređenja infrastrukture, vizija unapređenja društvenih djelatnosti, vizija zaštite i unapređenja životne sredine i etička vizija) i identifikacije problema u oblastima prostora, ekonomije i društva, definišu se i opšti i posebni ciljevi održivog razvoja lokalne zajednice.
Opšti ciljevi izrade PUP-a su:

- Ubrzati ekonomski rast i razvoj i smanjiti regionalnu nerazvijensot;
- Modernizovati postojeću i izgraditi novu infrastrukturu (putnu mrežu, gradske ulice, vodovode, kanalizacione sisteme, eleltroenergetiku, TK infrastrukturu…);
- Smanjiti siromaštvo, obezbijediti jednakost u pristupu uslugama i resursima;
- Osigurati efikasnu kontrolu i smanjenje zagađenosti (posebno voda) i održivo upravljanje prirodnim resursima (posebno šumom, poljoprivrednim i planinskim zemljištem);
- Poboljšati sistem upravljanja prostorom;
- Unaprijediti učešće javnosti u procesu planiranja.

Opšti ciljevi će se ostvariti:

- svestranom integracijom prostora lokalne zajednice u crnogorski prirodni, ekonomski i socijalni prostor i prostor pograničnih područja;
- horizontalnom integracijom prostora gravitacionih i razvojnih zona unutar teritorije lokalne zajednice;
- povećanjem vrijednosti i kvaliteta prostora lokalne zajednice;
- uključivanjem poslovnih i kulturnih aktivnosti lokalne zajednice u međuopštinke, nacionalne i regionalne razvojne sisteme (projekte);
- stvaranjem prostornih uslova za unutrašnju konsolidaciju i cjeloviti razvoj lokalne zajednice.

Posebni ciljevi izrade PUP-a se odnose na sektore, a posebno:

- očuvanje životne sredine i okoline kao osnovnog, globalnog i strateškog resursa, koji lokalnoj zajednici daje prednost u odnosu na okruženje;
- međunarodnu saradnju u izradi programa i projekata na načelima održivog razvoja;
- transparentnu primjenu i tumačenje razvojnih interesa države na lokalnom nivou;
- ubrzan ekonomski razvoj lokalne privrede;
- demobilizaciju i revitalizaciju izgrađenih privrednih kapaciteta;
- afirmaciju i razvoj ruralnog područja.

DOSADAŠNJI TOK IZRADE PLANA

Kompanija „Urbi.Pro“ doo počela je izradu Prostorno-urbanističkog plana Petnjice po potpisivanju Ugovora 22. septembra 2017. godine.
Nosilac pripremnih poslova je Opština Petnjica odnosno Sekretarijat za lokalnu upravu
Rad na planu, shodno Programskom zadatku i Ugovoru, odvija se kroz više faza:
Tokom prve faze rada u oktobru 2017. godine najviše pažnje bilo je posvećeno:

- analizi dostupne prostorno-planske, studijske, projektne i ostale dokumentacije, topografskih karata i drugih podloga, te zakonodavnog okvira;
- uspostavljanju komunikacije sa nadležnim resorima u ministarstvima;
- uspostavljanju kontakata s zainteresovanim subjektima
- organizovanju timova po tematskim oblastima;

11. oktobra 2017. godine u Petnjici je organizovan sastanak sa predstavnicima Opštine kada je predstavljen proces izrade plana sa obavezama svih učesnika u procesu i podjeljena anketa svim MZ.

Prvi izvještaj o toku izrade plana podnijet je 22. oktobra 2017. godine.

Tokom novembra 2017. godine:

- obavljen je pregled pristiglih uslova i smjernica od nadležnih institucija kao i popunjenih anketa nekoliko MZ
- počelo je formiranje i GIS-a na osnovu dobijenih podloga od resornog Ministarstva
- započela je izrada Studije zaštite kulturnih dobara na osnovu preporuka Uprave za zaštitu kulturnih dobara
- počela je izrada Koncepta plana

Drugi izvještaj o toku izrade plana podnijet je 22. oktobra 2017. godine.
Koncept plana je uradjen nakon dvomjesečnog rada na osnovu postavki PUP-a Berane (2014), planova višeg reda i smjernica dobijenih iz nadležnih državnih i lokalnih institucija, kao i dostupne prostorno-planske, studijske, projektne i ostale dokumentacije.

Ovaj dokument treba da posluži za „testiranje“ osnovnih postavki i predloženih rješenja prostorne organizacije, namjene i uređenja prostora Opštine. Povratne reakcije, sugestije i komentari iz lokalne samouprave usmjeriće rad na nacrtu Plana.

Koncept organizacije, namjene i uređenja prostora opštine

Mreža naselja

Prostorni plan Crne Gore definisao je razmještaj i značaj centara u kome Petnjica predstavlja značajni lokalni centar, dok je nekadašnji centar opštine Berane u rangu centra regionalnog značaja.
Zbog svog relativno izolovanog položaja područje Gornjeg Bihora je orjentisano u najvećoj mjeri na Berane kao dio crnogorskog razvojnog koridora Rožaje – Berane – Bijelo Polje – Pljevlja, ali i kao dio prekogranične razvojne zone prema Srbiji gdje je prioritet razvoja saobraćajna integracija izgradnjom autoputa Beograd - Južni Jadran i povezivanjem Berana na željezničku mrežu.
Koncepcija razvoja buduće mreže naselja i centara na teritoriji opštine Petnjica predstavlja rezultantu kompleksnih analiza cjelokupnog prostora opštine, pogotovo sa aspekta prirodnih i stvorenih prednosti, privredno-ekonomskih i demografskih karakteristika opštine, saobraćajne infrastukture, kao i na osnovu heterogenih gravitaciono-funkcionalnih veza između pojedinih naselja i njihovih projekcija daljeg sveukupnog razvoja.
Na području Opštine, u cilju prevazilaženja prisutnih problema u mreži naselja i razmještaja stanovnika, slabe dostupnosti centrima, pogotovo u perifernim djelovima opštine, male veličine naselja, nedovoljne razvijenosti centralnih i privrednih sadržaja u seoskim centrima, slabe komunalne opremljenosti seokih naselja itd. (kao i na osnovu koncepta urbanizacije i razvoja mreže naselja i centara na području Crne Gore prema važećem PP), predviđa se formiranje racionalnije i funkcionalnije struktuirane mreže naselja, kao i formiranje zajednice naselja sa pripadajućim centrima. Jedan od osnovnih ciljeva razvoja mreže naselja i opštine uopšte je međusobno uravnoteženiji razvoji centara svih nivoa u opštini.
Prema funkcionalnoj podjeli sva naselja u mreži treba da se svrstaju u okviru tri tipa centara i naselja:

- opštinski centar
- centar zajednice naselja
- naselja seoskog karaktera.

(ova podjela je preuzeta iz PUP-a Berane koji je obuhvatao i područje Gornjeg Bihora)

Tipologija centara

Petnjica kao novi opštinski centar i značajan lokalni centar na državnom nivou svoj razvoj baziraće na formiranju proizvodno-uslužnih kapaciteta, koji će omogućiti ne samo pružanje osnovnih usluga lokalnom stanovništvu, već i mogućnost njihovog zapošljavanja radi smanjenja migracionih tokova ka Beranama.
Kroz osavremenjavanje i proširenje postojećih objekata suprastrukture kao i izgradnju novih objekata Petnjica treba da pruži usluge predškolskog, osnovnog i srednjeg obrazovanja, zdravstvenih i socijalnih usluga, sportskih i kulturnih aktivnosti, poslovnih, trgovačkih, administrativnnih, uslužnih i drugih djelatnosti i da podstiče stanovništvo na poljoprivrednu proizvodnju.
Petnjici gravitiraju naselja sa području Gornjeg Bihora koja čine novoformiranu opštinu Petnjica gdje po popisu iz 2011. godine živi 6.686 stanovnika. Na ovom području se prema projekcijama Prostorno-urbanističkog plana Berana (2014) do 2020. godine očekuje 7.154 stanovnika.

Centri zajednice naselja planirani su da funkcionalno i sadržajno opsluže naselja koja saobraćajno i prostorno određuju centar. Njihov broj i položaj uslovljen je i brojem stanovnika koji mu gravitiraju, pa na području Gornjeg Bihora, gdje se i očekuje najveći broj stanovnika u narednom periodu, Tucanje, Trpezi i Savin Bor planirani su kao centri zajednice naselja.
Centri zajednice naselja treba da obezbijede osnovno snabdijevanje, osnovno obrazovanje, osnovnu zdravstvenu zaštitu, sadržaje u funkciji kulture, sporta i rekreacije i sadržaje u funkciji poljoprivredene proizvodnje i šumarastva.

Koncept namjene prostora

Osnovna koncepcija prostornog razvoja opštine Petnjica zasniva se na:
- prirodnim potencijalima prostora za potrebe razvoja pojedinih privrednih i neprivrednih aktivnosti,
- stvorenim potencijalima i ograničenjima za potrebe razvoja pojedinih privrednih i neprivrednih aktivnosti,
- prirodnim pogodnostima i ograničenjima za razvoj pojedinih djelatnosti,
- postojećem i mogućem razmještaju stanovništva u prostoru,
- značaju teritorije (i potencijala) opštine, za društveno-ekonomski i prostorni razvoj Sjevernog regiona i Crne Gore u cjelini.

Planirana namjena, uređenje i korišćenje prostora u planskom periodu uslovljena je potrebama stanovništva opštine i širih prostora za:
- poljoprivrednom proizvodnjom,
- razvojem energetike,
- razvojem proizvodnih kapaciteta,
- opremanjem naselja,
- saobraćajnim internim i eksternim povezivanjem,
- infrastrukturnim opremanjem prostora,
- razvojem turizma,
- kvalitetnom životnom sredinom,
- zaštitom prirodnih i kulturno-istorijskih vrijednosti itd.

Osnovni koncept namjene prostora podrazumijeva racionalno korišćenje zemljišta u skladu sa njegovim prirodnim pogodnostima, odnosno, prvenstveno, međusobni usklađeni raspored površina pogodnih za razvoj stočarstva, voćarstva i ratarstva, šumarstva, uredjenja naselja, formiranje turističkih kapaciteta, proizvodnih objekata (uključujući i energetske), infrastrukturnih i komunalnih sistema i objekata. U narednom periodu neophodno je kontrolisati i usmjeravati korišćenje prostora i sprečavanja negativnih pojava, odnosno ostvarivanje pozitivnih efekata prostornog razvoja.
S obzirom da djelovi opštine pripadaju budućem regionalnom parku Turjak sa Hajlom, kontrolisana upotreba prostora je od izuzetnog značaja, kako ne bi došlo do ugrožavanja prirodnih vrijednosti prostora, istovremeno i turističkih motiva ovog kraja.
Prostor opštine treba razvijati u skladu sa principima održivog razvoja što podrazumijeva organizovanu plansku upotrebu – korišćenje, uređenje i zaštitu u skladu sa prirodnim i stvorenim potencijalima i ograničenjima bihorskog kraja.
Na području koje obuhvata opština Petnjica, zadržaće se dominantno plodno tle, koje je uglavnom poljoprivredno ili šumsko, a neplodne površine su najvećim dijelom namijenjene stanovanju i putevima, ali i specifičnim radnim zonama. Stanovnici većine sela baviće se

poljoprivredom (stočarstvom, voćarstvom, ratarstvom i povrtarstvom) i turizmom. Brdsko planinski šumoviti predjeli uglavnom ostaju manje naseljeni, uz veoma kontrolisanu gradnju objekata u funkciji šumarstva, infrastrukture i turizma.
Šumske površine, koje su poslednjih godina takođe imale tendenciju smanjenja, ubuduće treba uvećati pošumljavanjem degradiranih šumskih zemljišta i ogoljelih terena.
Građevinska područja naselja određena su kao orijentacione prostorne cjeline, koje obuhvataju građevinsko zemljište i okućnice sa obradivim zemljištem. Nova gradnja u postojećim naseljima planira se u okviru granica građevinskog područja naselja. Putna mreža gradiće se uglavnom na trasama postojećih lokalnih, šumskih i nekategorisanih puteva.
Promjene u bilansu strukture korišćenja zemljišta su planskim rješenjima usmjerene ka optimizaciji namjene prostora i prirodnih uslova i resursa, uz nužno zauzimanje zemljišta za potrebe realizacije širenja privrednih i stambenih zona, izgradnju infratsrukture, turističke infrastrukture i zadovoljavanje dugoročnih ekonomskih potreba lokalne zajednice.
Polazeći od raspoloživih prirodnih, materijalnih i kadrovskih potencijala, prioritetni pravci privrednog razvoja opštine Petnjica u narednom periodu biće:

- poljoprivreda (komplementarno sa turizmom i šumarstvom),
- šumarstvo
- turizam (komplementarno sa poljoprivredom)
- energetika (korišćenje hidroenergetskog i drugog potencijala) i
- ostale djelatnosti.

Površine naselja
Površine naselja obuhvataju građevinsko zemljište (izgrađene i neizgrađene površine namijenjene za stanovanje, rad i odmor, javne objekte, infrastrukturu i površine posebne namjene, zelene površine) i neizgrađeno zemljište (površine koje nijesu opredijeljene za izgradnju).
Područje je, izuzev zone Petnjice, slabo naseljeno, sa niskim nivoom urbanizacije te je i izgrađenost mala.
U narednom periodu se ne očekuje značajnije prostorno širenje naselja, s obzirom na nekompaktnost građevinskih rejona i dosadašnje procese opadanja broja stanovnika u gotovo svim naseljima.
Izgradnja novih objekata uglavnom će se odvijati u okviru građevinskih rejona postojećih naselja, popunjavanjem slobodnih prostora. Ovo je naročito važno za naselja koja se nalaze na terenima sa boljim kvalitetom zemljišta koje treba maksimalno zaštititi od degradacije. Naselja treba komunalno opremiti (izgradnjom pristupnih puteva, vodovoda, struje, TK itd.). Pored komunalnog opremanja, značajno je opremanje naselja objektima društvenog standarda u skladu sa potrebama i mogućnostima.
S obzirom na projekcije broja stanovnika opštine do 2020. godine prema kojima će u opštini Petnjica živjeti preko 7.000 stanovnika, naseljske i infrastrukturne površine se neće bitnije mijenjati. Međutim, s obzirom na planirani razvoj privrede, i razmještaj proizvodnih kapaciteta kao i planiranu izgradnju nekih infrastrukturnih sistema, očekuje se (i planira) povećanje građevinskih površina, do 2020. godine i to: u zoni opštinskog centra - Petnjica kao i u centrima zajednica naselja za izgradnju pogona čiste proizvodnje i objekata društvenog standarda; u zonama budućih izvorišta vode, za potrebe izgradnje objekata lokalnih vodovoda i u zonama planiranih minielektrana.
Za potrebe stambene izgradnje, planira se intenzivnije korišćenje postojećih građevinskih reona naselja.

Poljoprivredne i šumske površine

Koncepcija razvoja površina za poljoprivredu i šumarstvo zasniva se na postojećim uslovima za ove načine korišćenja prostora, i to prirodno – ekološkim i socio – ekonomskim prilikama, kao i postojećem načinu korišćenja prostora, koji se u najvećoj mjeri zadržava (izuzev na prostorima neplodnih i erodiranih površina), ali se mijenja u intenzitetu i kvalitetu korišćenja.
Područje Bihora predstavlja rejon intenzivne poljoprivrede, prije svega razvoja stočarstva, i eko mini farmi, kao i rejon pogodan za razvoj šumarstva.
U cilju razvoja poljoprivrede, u skladu sa prirodnim pogodnostima terena, potrebno je sprovoditi i akcije poboljšavanja proizvodne sposobnosti zemljišta iz nižih u više bonitetne klase. Ovo se prije svega odnosi na područje najnižih djelova rječnih dolina.

Vodne površine

Vodne površine obuhvataju površine voda i površine vodnog dobra sa vodnim objektima.
Na području Gornjeg Bihora ima 10 rijeka i rječica: Vrševska rijeka, Tucanjska rijeka, Radmančica, Bijeli potok, Kruščička rijeka, Dašča rijeka, Popča, Trpeška rijeka i Vrbička rijeka,koje sve zajedno u donjem toku, kod mjesta Gusare i Greben, čine rijeku Lješnicu koja se kod mjesta Bioča uliva u Lim.
S obzirom na hidroenergetske potencijale vodotoka Popče, a u skladu sa istraživanjima ovih potencijala i Državnim programom izgradnje malih hidroelektrana, biće omogućena izgradnja ovih objekata i u tu svrhu angažovanje zemljišta na način koji ne utiče štetno na životnu sredinu i kulturno - istorijske vrijednosti, a što će biti provereno kroz izradu odgovarajuće tehničke dokumentacije i studije procjene uticaja.
U skladu sa izvršenim ispitivanjima PUP-om će biti precizirane lokacije za izgradnju mini hidroelektrana s tim što je za neispitane lokacije moguće u daljem sprovođenju kroz tehničku dokumentaciju precizirati lokacije a što će pratiti i procjena uticaja na životnu sredinu.

Površine tehničke infrastrukture

Površine tehničke infrastrukture obuhvataju površine i koridore saobraćajne i ostale infrastrukture, površine za obradu, sanaciju i skladištenje otpada.

Prostorni koncept razvoja funkcija i djelatnosti

Poslovno proizvodne djelatnosti

S obzirom na koncept privrednog i prostornog razvoja opštine, sa tendencijom razvoja eko-poljoprivrede i eko-turizma, industrijski razvoj i to u vidu poslovno proizvodnih pogona usmjeriće se na postojeće lokacije u okviru kojih je potrebno izvršiti restrukturiranje proizvodnih pogona, rekonstrukcijom, modernizacijom i uvođenjem novih tehnologija i proizvodnih procesa, razvijati industrijsku proizvodnju uz izgradnju novih objekata za potrebe prerade poljoprivrednih proizvoda. Pored toga novi privredni objekti, biće usmjereni prvenstveno na centre zajednice naselja, kao i na druge pogodne lokacije, uz poštovanje zahtijeva zaštite životne sredine (što podrazumijeva primenu onih vidova proizvodnje i proizvodnih procesa koji neće negativno uticati na kvalitet životne sredine).
U postupku izbora lokacije za objekte privrede u domenu malih i srednjih preduzeća, skladišta itd, podrazumijeva se izgradnja u skladu sa pravilima iz ovog plana.
Područje Bihora sa svojim prirodnim resursima, prije svega poljoprivrednim površinama, šumama i vodotocima, je od značaja za Sjeverni region i Crnu Goru u cjelini. I u narednom periodu osnovne djelatnosti i razvoj privrede baziraće se na ovim resursima.
U daljem razvoju vodeća grane industrije na ovom području trebalo bi da bude drvna industrija sa visokim nivoom prerade.

Predlaže se formiranje klastera radi zajedničkog nastupa na tržištu i smanjenja svih troškova poslovanja, marketinga, prevoza, uskladištenja, stepena obrade drveta i finalizacije proizvoda kao što su: proizvodnja pločastog namještaja, proizvodnja tapaciranog namještaja, brodskog patosa (lameliranog), fasadne i untrašnje građevinske stolarije (smrča,bukva), ležaljke za sunčanje, lameliranjih bukovih ploča za ino- tržište, vikend kuća za izgradnju Eko-sela ...
Naglašava se mogućnost korišćenja hidroenergetskog potencijala rijeke Popča, koji je osnova za izgradnju malih hidroelektrana, po principu davanja koncesije na istraživanje i korišćenje ovog resursa.
Osnovni principi usmjeravanja razvoja i razmještaja industrije i proizvodnje u okviru malih i srednjih preduzeća
Razvoj industrijske proizvodnje i proizvodnje u okviru malih i srednjih preduzeća na području opštine Petnjica temelji se na korišćenju prirodnih resursa i prerade poljoprivrednih proizvoda, drveta i drugih lokalnih sirovina, ali i preradi i proizvodnji na bazi uvoznih sirovina za koje ne postoji lokalna sirovinska baza (elektronska, metaloprerađivačka, tekstilna i dr.). Prednost treba dati i proizvodnji hrane, građevinskog materijala, tekstilnoj industriji i sl, odnosno treba razvijati prerađivačku industriju sa većim ili manjim stepenom finalizacije proizvoda, prije svega, na bazi soprstvenih lokalnih sirovina. Znači, neophodno je izbjegavati situaciju u kojoj bi prostor opštine bio izvor sirovina koje prerađuje neko drugi.
Pored drvne, industriju prerade mesa, mlijeka i proizvodnje mliječnih proizvoda i mesnih prerađevina treba dalje razvijati, tehnološki osavremenjavati i obezbijediti uslove za proširenje.
Industrijsku proizvodnju i proizvodnju u okviru malih i srednjih preduzeća (MSP - mala i srednja preduzeća) prvenstveno treba locirati u manje ili veće prostorno objedinjene zone zbog postizanja ekonomičnosti opremanja i uređivanja zemljišta, kao i funkcionisanja pogona; lociranje i funkcionisanje pogona MSP obavezno obavljati u skladu sa zahtijevima zaštite životne sredine; posebnu prednost ima korišćenje postojećeg građevinskog fonda i infrastrukture firmi koje sada ne rade.
Formiranje proizvodnih preduzeća, kako većih, a naročito malih i srednjih, moguće je prvenstveno u opštinskom i ostalim centrima na teritoriji Opštine, a planom se predlaže više lokacija u postojećim naseljima, bilo u okviru postojećih, ali i novoplaniranih radnih zona prvenstveno uz postojeće i planirane javne puteve, pri čemu razvoj (uređivanje i funkcionisanje) ovih zona treba da bude usklađen sa razvojem saobraćajne mreže i mreža tehničke infrastrukture. Lociranje manjih proizvodnih pogona u okviru MSP moguće je i van ovih zona, uz poštovanje zahtijeva zaštite životne sredine, odnosno pod uslovom da je aktivnost koja se sprovodi pri proizvodnji, skladištenju, odnosno transportu proizvoda i sirovina takva da ne ugrožava postojeći kvalitet životne sredine i funkcionisanje prostora.

Turizam i ugostiteljstvo
Pored poljoprivrede i šumarstva, turizam se javlja kao djelatnost za koju će u budućnosti biti angažovane znatne površine na području Gornjeg Bihora.
Katune na području opštine, ukoliko investitori pokažu interes, treba koristiti kao prostore sa mogućnostima za organizovanje specifičnih eko - poljoturističkih farmi.
Dugoročni plan razvoja opštine predviđa veće učešće tercijarnog sektora u ukupnoj privrednoj strukturi, što implicira pojačanu aktivnost ugostiteljskog i turističkog menadžmenta, njihovog angažmana na unapređenju uslova za iskorišćenjem postojećih resursa, ali i aktiviranjem novih.
Opština Petnjica treba da bude prepoznata na turističkom tržištu po svojoj sačuvanoj prirodi, zdravoj hrani, odnosno po turističkim proizvodima koji se mogu razvijati u skladu sa tim, i zadovoljavati specifične potrebe određenih segmenata tražnje (subtržišta: eko-turizam, izletnički turizam, kulturni, razne vrste sportskog turizma itd.)

Razvojni prioriteti

Analizirajući sadržinu predloženih ili usvojenih planskih dokumenata, a prije svega Prostornog plana Crne Gore do 2020.godine i Master plana razvoja turizma, Strateškog plana razvoja opštine Berane (čiji je sastavni dio Gornji Bihor), ali i sagledavanja turističkih potencijala i ograničenja lokacija u pogledu razvojnih potencijala i infrastrukturalne opremljenosti, utvrđeni su razvojni prioriteti i razvojne zone, kao i maksimalni smještajni kapaciteti u ovom djelu sjevera Crne Gore.

Ako se ima u vidu strategija održivog razvoja i standarda planirane smještajne ponude, izvjesno je da će najveći procenat smještajnih kapaciteta, kao i drugih resursa u funkciji turizma biti lociran u zonama adekvatno infrastrukturalno opremljenim da odgovore zahtijevima srednjeg i višeg standarda smještaja. Ovo stanovište je opravdano, kako sa aspekta isplativosti investicija, tako i opredijeljenosti da se konceptom održivog razvoja i zaštitom životne sredine sačuvaju sve prirodne vrijednosti okruženja.

Da bi se navedeni efekti postigli utvrđeni su razvojni prioriteti, i to:

- aktiviranje svih postojećih smještajnih kapaciteta, unapređenje standarda njihove ponude, kao i popunjavanje istih prije izgradnje novih
- rekonstrukcija i izgradnja infrastrukture sa ciljem ravnomjernog razvoja područja, naročito seoskih, ruralnih oblasti što bi podstaklo angažovanje lokalnog stanovništva, naročito mlađeg
- podsticanje aktiviranja seoskih domaćinstava (i katuna) i njihovog uključivanja u turističke programe sa sopstvenom ponudom usluge smještaja i hrane
- proizvodnja organske hrane sa svim specifičnostima područja, njena promocija i plasman na lokalnom turističkom tržištu, ali i drugim tržištima, kao i promocija lokalne kuhinje kroz restoransku ponudu
- formiranje regionalnog turističko-informacionog centra u Beranama koji bi artikulisao sve turističke aktivnosti Berana, Andrijevice i Petnjice, od edukacije, preko informisanja svih zainteresovanih strana do promocije turističke ponude u regionu i van njega.

Plan distribucije zona razvoja turizma na teritoriji opštine Berane (sa područjem Gornjeg Bihora), izvršen je prije svega u odnosu na analizu demografskih kretanja u prethodnom periodu i očekivanog priraštaja stanovništva, kao i projekcije starosne strukture stanovništva u pojedinim područjima u cilju podsticaja razvoja istih, ali i ohrabrivanju radno sposobnog stanovništva, naročito mlađeg, da uzme aktivno učešće u tom razvoju. Osim demografskih pokazatelja, kriterijumi zoniranja još su bili: položaj u odnosu na postojeću i planiranu mrežu puteva; relativno ravnomjeran prostorni raspored smještajnih kapaciteta i pratećih ugostiteljskih i rekreativnih sadržaja, kako postojećih tako i planiranih; postojanje raspoloživog viška stambenog prostora u stambenom fondu koji bi mogao biti iskorišćen za smještaj turista; postojanje različitih kulturno-istorijskih i prirodnih vrijednosti, ali i drugih turističkih atrakcija dostupnih turistima u prihvatljivim pješačkim distancama.

Tako je jedna od planiranih zona razvoja turističkih aktivnosti i zona Petnjice.

Planirani vidovi turističkih programa

Položaj opštine Petnjica, veličina, fizionomija terena, njegova prostorna rasčlanjenost, pristupačnost i prohodnost uslovljena klimatskim specifičnostima, ambijentalne i kulturne vrijednosti, infrastrukturalna opremljenost, gustina izgrađenosti prostora i stepen privrednog razvoja na području i šire, ekonomske tendencije, princip održivog razvoja turizma, njegovog intenziteta, kao i regionalni i svjetski trendovi u turizmu uticali su na predlog turističkih programa i aktivnosti.

Turističku ponudu opštine Petnjica treba posmatrati kroz integrisanu ponudu šire zone atrakcije prostora Bjelasice i Komova, koja se prostire i teritorijom susjednih opština, Berana, Andrijevice, Mojkovca i Kolašina, pa bi prožimanje što većeg broja turističkih programa, proizvoda, aktivnosti ili vidova turizma, bilo od koristi svim zainteresovanim stranama i stvorilo preduslove za razvoj širokog spektra turističkih djelatnosti. Na taj način bi se ostvarili uslovi za izgradnju čitavog prostora kao zone prepoznatljivog karaktera, odnosno zanimljive i poželjne turističke destinacije sa krajnjim ciljem dolaska što većeg broja posjetilaca, a time i stvaranja povoljne klime za opstanak lokalnih zajednica i njihovog prosperiteta, kao i prostora interesantnog potencijalnim ulagačima.
Ključne turističke aktivnosti će se bazirati na prirodnim vrijednostima prostora, odnosno boravku u prirodnom okruženju i doživljaja prostora sa svim njegovim specifičnostima kroz ponudu programa aktivnog odmora, rekreacije, provoda, relaksacije, rehabilitacije, edukacije i slično.
Na osnovu prethodno navedenih razvojnih potencijala opštine Petnjica i njene neposredne okoline planiran je razvoj palete različitih vidova turizma, koji bi ponudu učinili interesantnom različitim kategorijama turista tokom čitave godine.

Izletnički turizam
Izletnički turizam (jednodnevni ili višednevni) je oblik odmora i rekreacije gradskog stanovništva, odnosno onih koji žele da kratak period borave izvan urbanih centara, njihovih gužvi i uticaja zagađenosti. Primarna ciljna grupa predstavlja stanovništvo Berana i okolnih gradskih naselja, ali i oni koji dolaze iz susjednih turističkih centara na Bjelasici, Komovima, Turjaku i Hajli.
Kao lokaliteti za izletišta izdvajaju se: područje Radmanske klisure odnosno arheološka nalazišta Torine i Pećina grad, područje Bratimnog vira i prostor na izvorištu rijeke Popče; Koraćki krš; Lađevac, Musina jama, Lažansko brdo, Vlahovi, nekoliko lokacija pored rijeke Popče, Lješnice, Trpeške i Vrbičke rijeke.

Društvene djelatnosti
Osnovni cilj socijalnog razvoja na teritoriji opštine Petnjica je poboljšanje kvaliteta života građana, a posebno se odnosi na poboljšanje kvaliteta usluga i dostupnosti javnim službama.
Razvoj javnih službi odvijaće se u skladu sa postojećom mrežom objekata, u zavisnosti od budućih potreba zajednica naselja i u skladu sa novim ulaganjima, sa ciljem daljeg razvoja centara u mreži naselja Opštine.
Pored opštinskog centra, prioritet u tom smislu imaju centri zajednica naselja. Lociranje objekata javnih službi u lokalne centre odvijaće se sa ciljem obezbjeđenja kvalitetnih uslova za život i zadržavanja stanovništva u ruralnom području.
Predložena pravila za planiranje javnih službi u Opštini se odnose na sljedeće:

- dalji razvoj Petnjice, kao opštinskog centra i primarnog centra za razvoj zdravstva, obrazovanja, kulture, socijalnog staranja, i drugo,
- snažniji razvoj objekata javnih službi u centrima zajednica naselja Tucanje i Trpezi, Savin Bor.
- podizanje nivoa kvaliteta objekata javnih službi u svim ostalim naseljima, što će se postići sanacijom, adaptacijom i rekonstrukcijom postojećih objekata ili izgradnjom novih objekata,
- obezbjeđivanje efikasnije dostupnosti korisnika objektima javnih službi, što bi se realizovalo organizovanjem novih, prilagođenih formi usluga (formiranje mobilnih službi), odnosno poboljšanjem saobraćajnica i bolje organizovanog javnog prevoza građana, a posebno učenika srednje škole,

- stimulisanje (poreskim olakšicama) privatnog sektora na lokalnom nivou, kako bi ponudio nove programe u radu javnih službi,
- omogućavanje jedinstvenog funkcionisanja privatnog i javnog sektora naročito u ruralnom području, što bi trebalo da podrži i lokalna vlast,
- uspostavljanje ravnoteže u pružanju usluga stanovništvu opštinskog središta i ruralnih naselja, naročito kad su u pitanju obavezne ustanove javnih službi (osnovne škole i primarna zdravstvena zaštita),

U oblasti obrazovanja i zdravstva neophodno je sljedeće:

- održavanje i obnavljanje objekata osnovnog obrazovanja u seoskim sredinama
- obezbjeđivanje boljeg đačkog prevoza uz zadržavanje postojećih područnih odjeljenja sa uvođenjem novih programa – mobilne nastavne ekipe specijalizovane za pojedine programe, izgradnja stanova za nastavno osoblje,
- organizovanje specijalnog školovanja i osavremenjavanje dnevnog boravka za djecu ometenu u razvoju (sa grupama od po 6 do 10 korisnika),
- povećavanje gravitacionog područja srednjih škola (boljom opremom škola, organizovanijim smještajem učenika uključujući i privatni sektor, uvođenjem privatnih škola sa proširenjem profila, podsticanjem donatorstva i davanjem stipendija),
- obezbjeđivanje uslova za otvaranje privatne zdravstvene prakse (privatne ordinacije),
- obezbjeđivanje uslova za finansiranje privatne inicijative i različitih fondacija u razvoj srednjeg obrazovanja, sa ciljem zaustavljanja kontinuirane depopulacije.

Za ostale javne službe, posebno službu socijalnog staranja je potrebno:

- uključivanje privatnog sektora u otvaranje predškolskih ustanova, naročito u seoskim naseljima (u okviru stambenih prostorija), uz subvencioniranu cijenu, jasno definisanim programima u koje će biti uključena lokalna vlast,
- povezivanje razvoja fizičke kulture sa ostalim funkcijama, kako bi se dobili kompleksi kombinovanog sadržaja (rekreativno-sportski, turističko-sportski).

Korišćenje prirodnih resursa

Poljoprivreda

Bogatstvo pašnjaka, livada i tradicija svakako su faktori koji opravdavaju razvoj sve traženijih proizvoda zdrave hrane, što agrokompleks u Gornjem Bihoru može obezbijediti.
Podsticanje osnivanja i razvoja eko-poljoprivrednih i etno-turističkih farmi je najuspješniji put da se ekonomski valorizuje i profitno obezbijedi razvoj seoskih domaćinstava opštine Petnjica, u kombinaciji sa aktiviranjem potencijala za eko–etno turizam.

U strukturi poljoprivredno-razvojnih potencijala opštine Petnjica najznačajnije osnove su:

- Za stočarsku proizvodnju: niski pašnjaci i livade, 800 do 1200m; planinski pašnjaci i livade od 1200 do 1400 m n.v. i visoko-planinski pašnjaci i livade preko 1400 m n.v.
- Za kontinentalno voće i povrće reoni između 700 i 1200 m.
- Za ratarske kulture reoni od 700 do 1500m, gde veoma dobro uspijeva merkatilni, a posebno sjemenski krompir.

Analizirajući sadašnje stanje poljoprivrednih kapaciteta uočava se da je došlo do usmjeravanja na stočarsku proizvodnju i to govedarstvo i ovčarstvo, odnosno proizvodnju goveđeg i jagnjećeg mesa, sira i mlijeka.

Došlo je i do porasta površina pod krmnim biljem, vještačkim livadama, zadnjih godina i žitaricama, na račun žita i povrtarskih kultura. Ovaj trend mora se prihvatiti i u buduće, uz uvođenje visokoproduktivnih rasa stoke.
Razvoj stočarstva (govedarstva i ovčarstva) je apsolutni nosilac razvoja poljoprivrede, ali ratastvo, povrtarstvo i voćarstvo se javljaju kao grane poljoprivrede koje su svakako prisutne i važne, a predstavljaju dopunu i zaokruživanje razvoja poljoprivrede u cjelini, a komplemetarne su i sa razvojem turizma (ekoturizam).

Energetika
Energetika koja objedinjava cio proces proizvodnje električne energije (korišćenje hidroenergetskog i drugog potencijala), predstavlja značajan kompleks korišćenja prirodnih resursa u bihorskom kraju.
Značajan hidropotencijal ima 10 rijeka i rječica: Vrševska rijeka, Tucanjska rijeka, Radmančica, Bijeli potok, Kruščička rijeka, Dašča rijeka, Popča, Trpeška rijeka i Vrbička rijeka,koje sve zajedno u donjem toku, kod mjesta Gusare i Greben, čine rijeku Lješnicu koja se kod mjesta Bioča uliva u Lim.
Korišćenje hidroenergetskog potencijala planirano je na rijeci Popča gradnjom dvije mini hidroelektrane snage približno 2MW.
Na planu korišćenja energije na bazi vjetra planirano je:

- omogućavanje istraživanja i davanje koncesija na korišćenje energije vjetra.
- da se omogući da se, po obavljanju detaljnih istraživanja za ove potrebe, proizvodnja električne energije na bazi vjetra uvede kao nova djelatnost na ovim prostorima; za potrebe izrade istražne dokumentacije o stvarnim potencijalima ovog resursa proučiće se orografski sistemi koji imaju najpovoljnije klimatske uslove za korišćenje energije vjetra: PUP-om se dozvoljavaju i istraživanja i realizacija ovog vida djelatnosti i na svim prostorima u skladu sa utvrđenim potencijalima (za ove potrebe moguće je da opština Berane izradi i posebnu studiju o uslovima za korišćenje energije vjetra).

Saobraćaj

U skladu sa planiranim razvojem područja opštine Petnjica, privrednim razvojem, kao i razvojem infrastrukture i sl., planiran je i razvoj elemenata saobraćajno-transportnog sistema radi obezbjeđenja saobraćajnih uslova za funkcionisanje na osnovu ekonomskog, socijalnog i kulturnog razvoja. Razvojem saobraćajnog sistema biće zadovoljeni zahtjevi koji će se postaviti pred saobraćajni i transportni sistem područja. Saobraćajnu mrežu u obuhvatu Prostorno urbanističkog plana čine postojeće i planirane saobraćajnice koje su u funkciji planirane namjene površina kao i budućeg razvoja područja Gornjeg Bihora.
Jedini vid saobraćaja, na teritoriji opštine Petnjica, je drumski saobraćaj i kao takav će imati najveći značaj u otvaranju i unapređivanju područja.
Imajući sve ovo u vidu zaključuje se da je generalni cilj postavljen u Prostornom planu - organizacija putne mreže. Zadatak je, naime, da se formira takva mreža saobraćajnica koja će omogućiti privredno korišćenje svih potencijala teritorije (turizam, poljoprivreda, šumarstvo i dr.).
Osim drumskog saobraćaja, veliki potencijal predstavlja i aerodrom u Beranama koji nije u funkciji. Njegovo obnavljanje i revitalizacija i ponovno puštanje u eksploataciju je u skladu sa Prostornim planom Crne Gore, pri čemu bi imao izuzetan značaj za cjelokupan razvoj sjevera Crne Gore.

Ni željeznički saobraćaj nije bio zastupljen na prostoru Gornjeg Bihora, ali je Prostornim planom Crne Gore predvidjena i gradnja željezničke pruge preko Berana što će biti od značaja i za transport roba i putnika iz opštine Petnjica.

Drumski saobraćaj

Teritorija opštine Petnjica je sa okolnim opštinama i Republikom Srbijom, povezana isključivo drumskim saobraćajem. Funkcionisanje, kvalitet i razvijenost mreže puteva od ključnog je značaja za razvoj Opštine. Glavni putevi koji vode ka Petnjici su: regionalni put Berane-Rožaje (preko Turjaka), čime je opština Petnjica uključena u mrežu regionalnih puteva i putni pravac uz rijeku Lješnicu prema Bijelom Polju kao i put od Petnjice preko Savin Bora prema Opštini Tutin u Republici Srbiji

Koncept planirane primarne putne mreže je zasnovan na povećanju saobraćajne pristupačnosti svim centrima i naseljima, čime se omogućava prohodnost, otvaranje i unapređenje predmetnog područja.

Ciljevi saobraćajnog sistema Opštine mogu se svrstati u dvije grupe:

Ciljevi koji proističu iz Prostornog plana Crne Gore i odnose se prvenstveno na unapređenje putne mreže kroz izgradnju autoputa Bar - Boljare i dogradnju i rekonstrukciju postojećih magistralnih i regionalnih pravaca u okruženju Bihora.

Planiranom mrežom saobraćajnica ostvaruje se potpuno povezivanje u kretanju putnom mrežom unutar područja, kao i kontinuitet tranzitnog saobraćaja prema susjednim opštinama i šire.

Funkcionalnom kategorizacijom planirana putna mreža podijeljena je na: puteve I reda, puteve II reda i puteve III reda.

Putevi I reda prema administrativnoj kategorizaciji odgovaraju autoputevima i magistralnim putevima (Zakon o putevima, "Službeni list RCG" br. 42/04).

Putevi II reda prema administrativnoj kategorizaciji odgovaraju regionalnim putevima. Putevi III reda prema administrativnoj kategorizaciji odgovaraju opštinskim - lokalnim putevima. Putevi III reda se kategorišu odgovarajućom opštinskom odlukom.

Put I reda, M 2 Jadranska magistrala za brzi motorni saobraćaj: Debeli brijeg – Herceg Novi – Petrovac – Podgorica – Kolašin – Mojkovac – Bijelo Polje – Berane – Rožaje – Špiljani (M-2), koji ne prolazi teritorijom opštine Petnjica ali je od izuzetnog značaja za povezivanje bihorskog kraja, u planskom periodu se zadržava na postojećoj trasi.

Put II reda, R 20 Berane (Rudeš) - Kalače koji prolazi teritorijom opštine Petnjica i predstavlja glavni putni pravac, zadržava se na postojećoj trasi uz potrebno proširenje, rehabilitaciju i modernizaciju tehničko-eksploatacionih karakteristika.

Okosnicu razvoja područja opštine Petnjica čine postojeći i planirani putevi III reda (lokalni/opštinski putevi).

Redni broj	TRASA	Dužina (km)
1.	Gusare - Tucanje	5km
2.	Stenice - Petnjica	3km
3.	Petnjica – Savin Bor	15km
4.	Kraka – Osnovna škola – Guvnište – Sečine – Sestrince - Ćemani	6,2km
5.	Kutnje brdo – Murovac – Poroče – Javorova – Savin Bor	18km
6.	Kutnje brdo – osnovna škola – Ambulanta – Trpeško brdo	4,4km
7.	Petnjica - Azane	10,5km
8.	Vodeničišta – Bare – Orahovo – Spomenik Gnjilica	5km
9.	Most na vrbičkoj rijeci – Prisoja - Laze	2km

10	Savin Bor - Kruščica	4,5km
11.	Greben -Rosulje	1,7km
12.	Petnjica - Pecko	3,5km
13.	Lagatore – Kutnje brdo	1,5km
14.	Bor - Dobrodole	5km
15.	Petnjica – Brod – Ponor škola – Brezojevice - Bor	10km
16.	Petnjica - Laze	2,2km
17.	Jelaše – Padež – Crveni put	2,5km
18.	Rosulje – Škola Godočelje	0,8km
19.	Kuća Mika Koraća – Koraćki krš	1,5km
20.	Tiganjska krivina – Trpeško brdo	2,6km
21.	Podvade - Letine	4km
22.	Vrševo - Pecko	1,2km
23.	Savin Bor – Dašča rijeka	4km
24.	Plandište – Kutnje brdo	2,7km

Odlukom iz 2015 godine definisana je mreža lokalnih puteva u opštini Petnjica, a odlukom iz 2016 godine mreža nekategorisanih puteva.
Na osnovu ovih podataka ukupna dužina lokalnih puteva je 127km, a nekategorisanih 233.7km
Na svim postojećim putevima III reda neophodno je izvršiti revitalizaciju i modernizaciju tehničko - eksploatacionih karakteristika i to:

- Rekonstrukcija i modernizacija sa dvije trake puta Stenice – Petnjica. Dužina 3km
- Rekonstrukcija puta na pojedinim mjestima Petnjica – Savin Bor. Dužina 15km
- Asfaltiranje putnog pravca Savin Bor – Kruščica. Dužina 4,5km
- Rekonstrukcija putnog pravca Petnjica – Pecko. Dužina 3,5km
- Asfaltiranje putnog pravca Bor – Dobrodole. Dužina 5km
- Rekonstrukcija postojećeg puta Petnjica – Brod – Ponor škola – Brezojevice – Bor, i nastavak asfaltiranja u dužini od 7,5km. Ovaj lokalni pravac je u najgorem stanju.
- Nastavak asfaliranja putnog pravca Jelaše – Padež- Crveni put od oko 2km
- Asfaliraanje puta Vrševo – Pecko. Dužina 1,2km
- Asfaltiranje puta Savin Bor – Dašča rijeka. Dužina 4km
- Nastavak asfaltiranja putnog pravca Plandište – Kutnje brdo u dužini od oko 2,5km.
- Potrebna je potpuna rekonstrukcija lokalnog puta cijelom dužinom Kutnje brdo – Osnovna škola – Ambulanta – Trpeško brdo. Dužina puta 4,4km
- Potrebna je potpuna rekonstrukcija lokalnog puta Lagatore – Kutnje brdo, i nastavak asfalta u dužini od 500m.
- Rekonstrucija postojećeg puta Vodeničišta – Bare – Orahovo u dužini od 2km i nastavak asfaltiranja u dužini od 3km.
- Rekonstrukcija ulice i modernizacija sa dvije trake od stare vunovlačare (zaobilaznica) do kuće Kršića, sa ivičnjacima i trotoarima, uređenim zelenim površinama. Dužina: ulice 440m
- Modernizacija regionalnog puta R-20 Berane (Rudeš) – Trpezi – Kalače, i prekategorizacija u magistralni. Dužina:23,2 km
- Modernizacija puta Petnjica - Gusare – Greben – Lješnica – Bioča. Ovaj putni pravac predstavlja najkraću vezu između Petnjice i Bijelog Polja. Put je asfaliran. Zbog svog značaja i funkcije povezivanja dvije opštine postoji opravdanje u prekategorizaciju.
- Izgradnja magistralnog puta Petnjica – Bor – Savin Bor granica sa Srbijom. Dužina 22km

- Izgradnja potpornih zidova na mjestima: Petnjica – kod motela u dužini od 20m, Trpezi – Kutnje brdo u dužini od oko 15m, MZ Tucanje – na rijeci Močilo u dužini od 20m

Zaštita prostora

Zaštita životne sredine

Prostornim planom Crne Gore i Nacionalnom strategijom održivog razvoja definisani su opšti ciljevi u oblasti zaštite životne sredine – očuvanje kvaliteta životne sredine, kao i očuvanje i unapređenje prirodnih vrijednosti, posebnosti prostora i kulturno-istorijske baštine Crne Gore.

Opšti ciljevi zaštite životne sredine opštine Petnjica proističu iz opštih ciljeva zaštite životne sredine definisanih zakonskom regulativom:

- očuvanje i zaštita zdravlja ljudi, cjelovitosti, raznovrsnosti i kvaliteta ekosistema, genofonda životinjskih i biljnih vrsta, plodnosti zemljišta, prirodnih ljepota i prostornih vrijednosti, kulturne baštine i dobara koje je stvorio čovjek;
- obezbjeđenje uslova za ograničeno, razumno i održivo gazdovanje živom i neživom prirodom, očuvanje ekološke stabilnosti prirode, količine i kvaliteta prirodnih bogatstava i sprečavanje opasnosti i rizika po životnu sredinu.

Na osnovu definisanih opštih ciljeva utvrđuju se posebni ciljevi zaštite životne sredine na teritoriji Opštine:

- apsolutni prioritet ima zaštita osnovnih komponenti životne sredine (voda, vazduh, zemljište)
- poseban prioritet ima zaštita izvorišta vodosnabdijevanja i vodoizvorišta
- zaštita autohtonih poljoprivrednih i šumskih površina na području opštine;
- smanjenje količine i uspostavljanje sistema recikliranja i upravljanja komunalnim i drugim otpadom, kao i uspostavljanje organizovanog sakupljanja i odlaganja;
- zaštita od štetnog dejstva voda kroz regulaciju vodotokova;

Posebni ciljevi zaštite prirode i prirodnih dobara u opštini, kao ukupnog segmenta zaštite životne sredine, su:

- očuvanje biološke raznovrsnosti, tj. specijskog, ekosistemskog i genetskog diverziteta;
- očuvanje genofonda kroz zaštitu geoloških, geomorfoloških, hidroloških, pedoloških i dendroloških mesta;
- očuvanje posebno vrijednih pejzažnih prostora;
- ograničeno, strogo kontrolisano i pažljivo korišćenje rijetkih biljnih i životinjskih vrsta;
- aktivna zaštita područja sa posebnim prirodnim fenomenom;
- uspostavljanje IUCN kriterijuma za efikasno upravljanje posebnih prirodnih vrijednosti;
- adekvatna prezentacija i uključivanje prirodnih vrijednosti u programe turističkog razvoja Opštine.

U opštini Petnjica preovlađuje brdsko – planinsko zemljište. Planinski masivi zbog prirodnih ljepota, bogatstava šuma, pašnjaka i vode uz raznovrsne oblike klime predstavljaju izuzetan potencijal.

Brojne riječne doline su ispresjecale planinski reljef, učinile ga raznolikim i u pejsažno estetskom obliku interesantnim. Dolina Popče i njenih pritoka obezbjeđuju dostupnost i sadržajnu povezanost sa bližom i daljom okolinom, što je od velikog zanačaja za razvoj Petnjice i okolnih mjesta..
Prirodna sredina takođe je narušena devastacijom pejsaža, izgradnjom objekata na poljoprivrednom zemljištu, kao i zagađivanjem otpadom.
Shodno preporukama i zaključku Agencije za zaštitu prirode i zaštite životne paralelno sa izradom PUP-a Petnjica radi se i Strateška procjena uticaja na životnu sredinu.

Zaštita prirodne baštine
Prirodne vrijednosti na području opštine Petnjica posebno u zoni planiranog Regionalnog parka prirode Turjak sa Hajlom zahtijevaju veoma pažljivo korišćenje i planiranje prostora, u cilju unaprijeđenja i zaštite odlika prirodnih vrijednosti, kao značajnih potencijala ovog planskog područja.
U cilju donošenja akta o zaštiti prirodnih vrijednosti (planirani Regionalni park prirode „Turjak sa Hajlom“ – prema Prostornom planu Crne Gore do 2020. god.), potrebno je sprovesti niz aktivnosti i istraživanja koje bi trebalo da urade nadležne institucije za zaštitu prirode i to kroz:

- formiranje dokumentacije o pojedinim prostorima (objektima) – spomenicima prirode, na osnovu koje treba ocijeniti pogodnosti za zaštitu predloženih objekata prirode, uz definisanje granica njihovih zona zaštite;
- istraživanje područja i na osnovu dobijenih rezultata, definisanje režima zaštite i načina korišćenja budućeg zaštićenog prostora (ili objekta);
- donošenje rješenja (akta) o zaštiti.

Na području Parka odnosno Opštine utvrdiće se sledeći režimi zaštite uređenja i korišćenja prostora:

– režim posebne zaštite (II zona) kome pripadaju opšti i posebni rezervati prirode, spomenici prirode i pojedini šumski ekosistemi u kojima se sprovodi zaštita u cilju sprečavanja i ugrožavanja rezervata u cjelini (promjena hidroloških režima, zagađivanja voda, korišćenje prirodnih dobara u privredne svrhe, rudarstvu i poljoprivredi, izgradnja objekata koje mogu dovesti do narušavanja pejzažno-ambijentalnih karakteristika prostora).

Zaštita kulturne baštine
Geneza naseljevanja sa svedočanstvima o istorijskim zbivanjima formirale su bogatu i raznovrsnu kulturnu baštinu na području Gornjeg Bihora, sa značajnim brojem repernih tačaka kao okosnice kulturno-istorijskog nasleđa ovog područja.
Na teritoriji opštine Petnjica nalaze se dva nepokretna kultuma dobra:

- Crkva Sv. Arhandjela Mihaila (Rješenje o stavljanju pod zaštitu br 03-37/5 od 09.07.1958.god; Rjesenje o uvodjenju u Registar br 01-1790/1 od 24.11.1961.god.)
- Spomen-ploča na Zadružnom domu (Rješenje o uvodjenju u Registar br 08-378/1 od 5.4.1963.god.).

Osim navedenih kultumih dobara nalaze se i objekti i lokaliteti sa potencijalnim kulturnim vrijednostima, i to:

1. Džamija u Petnjici;
2. Crkva sv. Djordja u Petnjici;
3. Praistorijski lokalitet Torine u Radmancima;
4. Pećina Grad u Radmanskoj klisuri;

5. Gomja Vrbica - slučajni nalazi;
6. Azane - ostaci crkve, na groblju sela Azane;
7. Gradina Godočelje, iznad sela Godočelje;
8. Gradina-Tucanje, selo Tucanje iznad Sabotića;
9. Kula vojvode Stojana i Suja Karadžića;
10. Vasiljeva (Sujova) pećina;
11. Pećina Gotovuša, iznad izvora Petnjičke rijeke.

Ovim PUP-om ističe se potreba valorizacije i, na osnovu nje, adekvatne zaštite više nepokretnih spomenika kulture. Valorizacija ovih dobara treba bude uradjena kroz Studiju zaštite kulturnih dobara a na osnovu dopisa Uprave za zaštitu kulturnih dobara Crne Gore (br: 03-429/2017-1, od 20.10.2017. godine)
Ova studija bi trebala da obuhvati i tragove arheoloških nalazišta, srednjovjekovne gradine i druge evidentirane i neevidentirane spomenike kulture, važna istorijska obilježja – spomenike istorijskih događaja, kao i vrijedne arhitektonske – građevinske objekte i prostore koji sklopom svog ambijenta daju posebnu vrijednost prostoru.
Zbog izraženih osobenosti koji karakterišu ovo područje poseban tretman treba da imaju objekti narodnog graditeljstva; u principu treba nastojati da se svi vrijedniji objekti ovakve vrste saniraju i obnove. Po pravilu, trebalo bi zadržati njihovu prvobitnu namjenu u okviru svakodnevnih potreba njihovih vlasnika ili u okviru razvoja seoskog turizma, kao sastavnog dijela formiranja specifičnih kulturnih intinerera, koji pored turističke obuhvataju i privrednu i edukativnu funkciju kulturno-istorijske baštine.

Smjernice za sprovodjenje PUP-a

Intervencije u prostoru moraju biti usklađene sa Prostornim planom Crne Gore i PUP-om opštine Petnjica, a određene intervencije će se definisati kroz razradu prostorno-planske dokumentacije nižeg reda: detaljni urbanistički planovi, urbanistički projekti, lokalne studije lokacije i projekti na osnovu njih i saglasno njima.
Ovim PUP-om definisaće se sljedeće:

- urbano područje Petnjice biće pokriveno generalnom urbanističkom razradom, a u okviru nje radiće se DUP-ovi „Petnjica“ i „Petnjica II“
- na ostalim prostorima mogu se raditi studije lokacije, a ukoliko se ukaže potreba i urbanistički plan, u skladu sa Zakonom
- za prostore koje opština procijeni značajnim moguća je raspisivanje konkursa za arhitektonsko – urbanističko rješenje koje je u skladu sa smjernicama plana u okviru koga se nalazi.
- za prostore i objekte koji su od interesa za Crnu Goru ili su, prema PP Crne Gore, od regionalnog značaja u skladu sa interesom Države donosiće se prema tom planu.
- za teritoriju ili djelove teritorije jedne ili više lokalnih samouprava sa zajedničkim prirodnim, regionalnim ili drugim obilježjima koji su od posebnog značaja za Crnu Goru i koji zahtjevaju poseban režim uređenja i korišćenja (nacionalni park, prirodni rezervat, rekreaciono-turističko područje, kulturno-istorijsko područje, eksploataciono polje na kome se vrši površinsko iskorišćavanje mineralnih sirovina i sl.), donosiće se prostorni plan posebne namjene.
- izgradnja malih hidroelektrana realizovaće se u skladu sa državnim programom za izgradnju ovakvih objekata na teritoriji Crne Gore.
- odgovarajuća planska razrada i izrada odgovarajućih studija procjena uticaja na životnu sredinu biće obavezna za sve radove i objekte određene Zakonom.

PUP će sadržati i:

- smjernice za utvrđivanje područja, zona, lokacija i objekata od opšteg interesa
- smjernice za utvrđivanje koncesionih područja
- smjernice za rekonstrukciju odnosno sanaciju starih ili degradiranih djelova naselja i degradiranih područja van naselja
- smjernice za tretman neformalnih naselja ili objekata izgrađenih bez građevinske dozvole

Takodje, PUP će propisati i pravila za izgradnju na područjima za koja se ne predviđa donošenje planova nižeg reda.
Ova pravila se primjenjuju na prostore za koje se ne predviđa donošenje dalje planske razrade. Biće dati kriterijumi i smjernice za korišćenje, uređenje i zaštitu prostora i izgradnju rekonstrukciju objekata i izvođenje radova za prostor opštine izvan područja urbanističke razrade, odnosno u okviru i van naselja.

GENERALNO URBANISTIČKO RJEŠENJE PETNJICE

Ocjena stanja organizacije, uređenja i korišćenje prostora
Svojim geografskim položajem naselje Petnjica se nalazi u dolini reke Popče protežući se njenom kotlinom pravcem sever-jug u dužini od cca 1200m. Relativno strmi obronci okolnih brda formmiraju ovu dolinu koja je na najužem mestu široka cca 100m, a na najširem cca 300 m. Nadmorska visina je između 700-800 mnm.
Prema popisu iz 2011.godine, opština Petnjica ima 6713 stanovnika, organizovanih u oko 2600 domaćinstva. Procjenjuje se da u inostranstvu živi još oko 12000-15000 stanovnika ove opštine. Od ukupnog broja prisutnog stanovništva u urbanom dijelu živi oko 700 stanovnika.
Generalnim urbanističkim rješenjem Petnjice obuhvaćen je prostor koji neposredno gravitira gradskom centru i u okviru koga se nalaze značajni gradski sadržaji kao i površine koje su planirane za proširenje naseljskih struktura.
U okviru predmetnog GUR-a (66,79 ha) izdvaja se prostor postojećeg DUP-a „Petnjica“ (23,62 ha) i planiranog DUP-a „ Petnjica II“ (42,47 ha). U obuhvat GUR-a uključeno je i postojeće groblje.

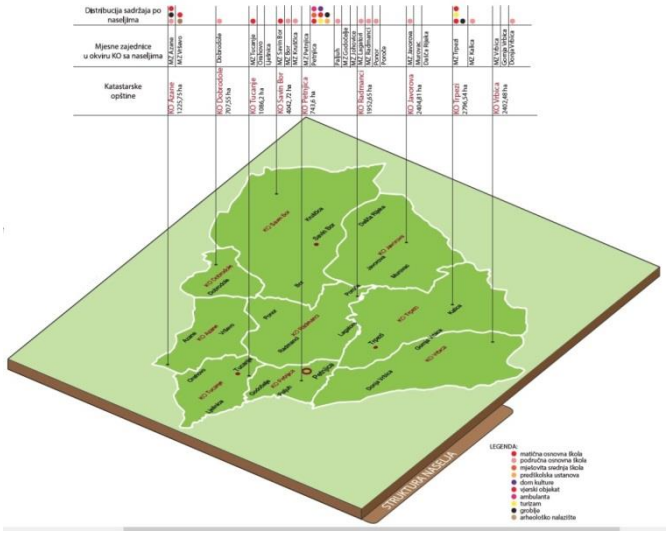
Koncept organizacije prostora i osnovni uslovi korišćenja površina i objekata
Petnjica, kao centar Opštine svoj razvoj baziraće na formiranju proizvodno-uslužnih kapaciteta, koji će omogućiti ne samo pružanje osnovnih usluga lokalnom stanovništvu, već i mogućnost njihovog zapošljavanja radi smanjenja migracionih tokova ka Beranama. Kroz osavremenjavanje i proširenje postojećih objekata suprastrukture kao i izgradnju novih objekata Petnjica, kao značajan lokalni centar na nivou države treba da pruži usluge predškolskog, osnovnog i srednjeg obrazovanja, zdravstvenih i socijalnih usluga, sportskih i kulturnih aktivnosti, poslovnih, trgovačkih, administrativnnih, uslužnih i drugih djelatnosti i da podstiče stanovništvo na industrijsku proizvodnju.
U okviru ovog prostora nalaze se svi glavni gradski sadržaji i uglavnom je to izgrađen prostor u okviru koga su moguće intervencije u smislu urbane rekonstrukcije i afirmacije predmetnog prostora kroz zamjenu neuslovnih objekata ili transformaciju pojedinih zona u cilju pogušćavanja ili izgradnje novih sadržaja.
Koncept organizacije predmetnog prostora karakteriše podržavanje postojećih zatečenih struktura i stvaranje uslova za kvalitetniju transformaciju i popunjavanje u okviru već izgrađenih prostora kao i stvaranju uslova za korišćenje trenutno neizgrađenih prostora a u cilju stvaranja mogućnosti za proširenjem potrebnih sadržaja.

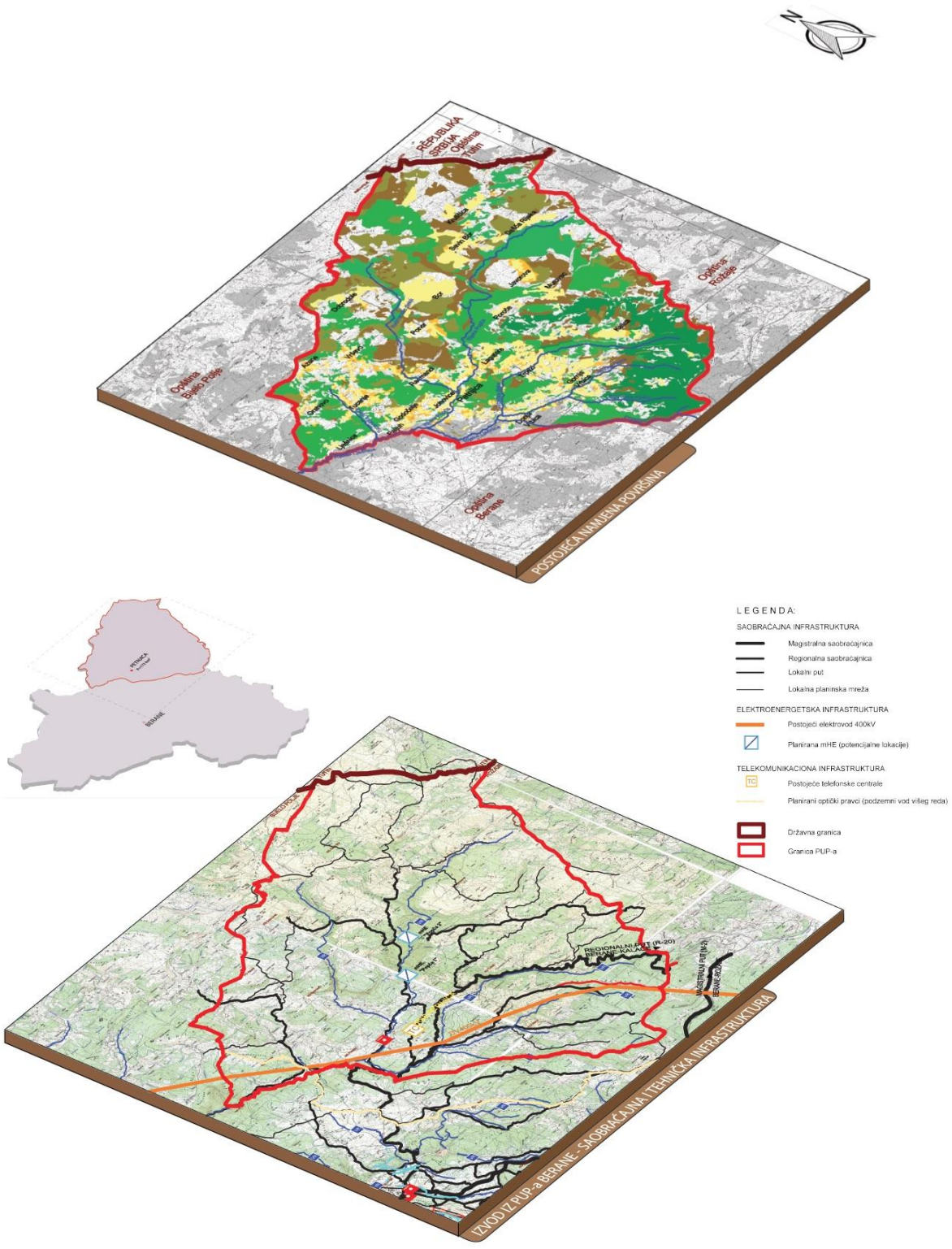
Glavni putni pravac koji prolazi kroz Petnjicu je regionalni put Berane – Rožaje. Preko ove saobraćajnice ostvaruje se veza opštine sa širim okruženjem.
Mreža saobraćajnica u zahvatu GUR-a se oslanja na gradsku saobraćajnicu Berane - Petnjica - Lagatori koja zajedno sa kategorisanim lokalnim putevima obezbjeđuje sve potrebne veze sa okolnim naseljima u opštini.
Predviđa se i dogradnja, sanacija i regulacija svih postojećih saobraćajnica, kao i uvođenje novih sabirnih ulica na planom predviđenim pravcima.
Ovim GUR-om je prihvaćen princip da svaki objekat treba da zadovolji svoje potrebe za stacioniranjem vozila na parceli na kojoj se objekat gradi.
Parkiranje ili garažiranje vozila rješavati u okviru urbanističke parcele.
Površine rezervisane za kretanje pješaka planirane su uz saobraćajnice ulične mreže, trotoarima, jednostrano ili dvostrano u zavisnosti od prostornih mogućnosti.
U okviru ovako određenog prostora izdvajaju se površine za sledeće namjene:

- Površine za stanovanje
- Površine za centralne djelatnosti
- Površine za turizam
- Površine za školstvo i socijalnu zaštitu
- Površine za zdravstvenu zaštitu
- Površine za kulturu
- Površine za sport i rekreaciju
- Površine za mješovite namjene
- Površine za industriju i proizvodnju
- Površine za pejzažno uređenje
- Površine kopnenih voda
- Površine za saobraćajnu infrastrukturu
- Površine za groblja
- Površine za vjerske objekte

Sprovodjenje generalnog urbanističkog rješenja
Čitav prostor koji je obuhvaćen generalnim urbanističkim rješenjem planiran je za razradu DUP-ovima. Zahvat DUP-a „Petnjica“ poklapa se sa Detaljnim urbanističkim planom iz 2014. godine čija realizacija je u toku.

GRAFIČKI PRILOZI

REPUBLIKA SRBIJA
Opština Tutin
Opština Rožaje
Opština Bijelo Polje
Opština Berane
POSTOJEĆA NAMJENA POVRŠINA
PETNJICA
BERANE
LEGENDA:
SAOBRAĆAJNA INFRASTRUKTURA
Magistralna saobraćajnica
Regionalna saobraćajnica
Lokalni put
Lokalna planinska mreža
ELEKTROENERGETSKA INFRASTRUKTURA
Postojeći elektrovod 400kV
Planirana mHE (potencijalne lokacije)
TELEKOMUNIKACIONA INFRASTRUKTURA
Postojeće telefonske centrale
Planirani optički pravci (podzemni vod višeg reda)
Državna granica
Granica PUP-a
IZVOD IZ PUP-a BERANE - SAOBRAĆAJNA I TEHNIČKA INFRASTRUKTURA

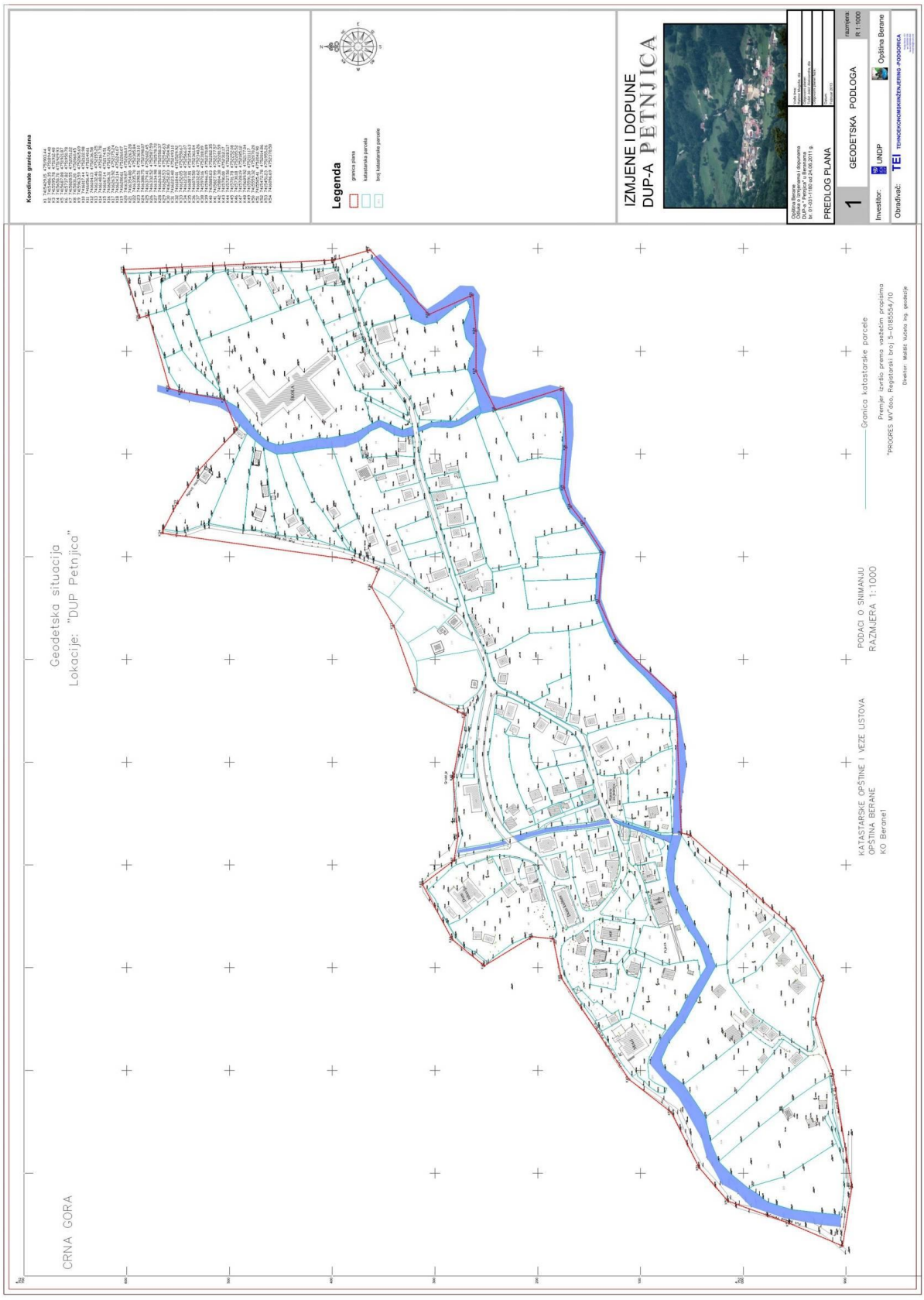

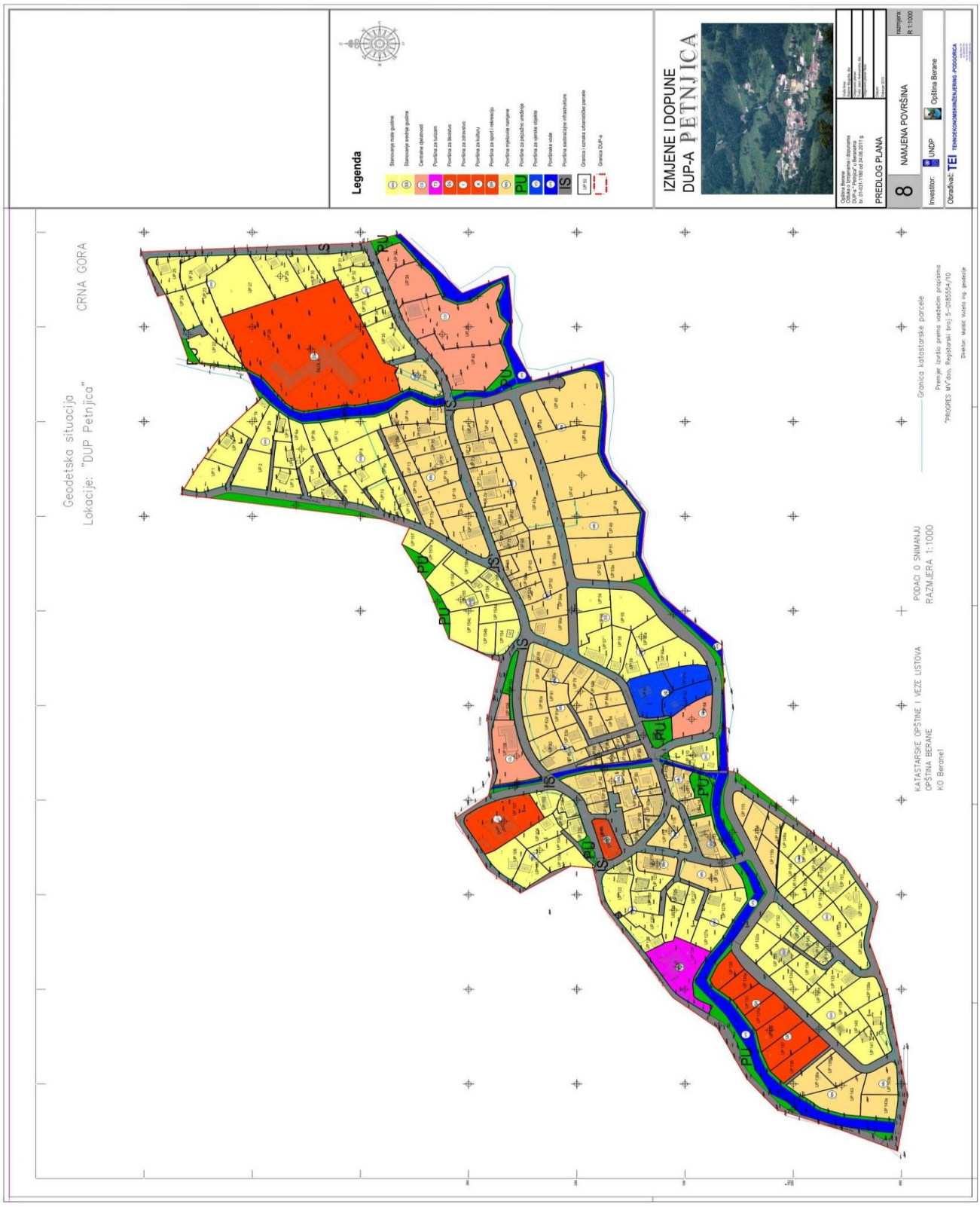
PROSTOR ZAHVATA DUP-a

Detaljni urbanisticki plan Petnjice zahvata povrsinu od orjentaciono 23.59 ha, centralna zona (ekstra zona). Dup je odrađen dok je Petnjica bila u sastvu Berana u okviru PPO-a " Berane".
Ovaj prostor zauzimaju objekti koji su izvedeni prema smjernicama prethodnog plana i čine građevinski fond sastavljen od Doma kulture, Džamije, zdravstvene stanice, škole, nove škole, mjesne zajednice, mjesne zadruge, kao i nekoliko stambenih zgrada višeporodičnog stanovanja, motel, stanica Mup-a kao i izvestan broj individualnih objekata.
Kvalitet ovih objekata je različit, i kreće se od veoma lošeg do dobrog, u zavisnosti od perioda izgradnje i stepena održavanja objekta.
Osnovna namjena u individualnim objektima je stanovanje u slobodnostojećim objektima, sa dopunskom djelatnošću ugostiteljstva i trgovine u pojedinim objektima. I pored postojanja planskog dokumenta na ovom prostoru, pojedine objekte karakteriše neujednačena regulacija, kako horizontalna tako i visinska i potpuno otsustvo pozitivnog odnosa prema javnim prostorima.
Ulice (prilazi) u zahvatu plana su djelimično asfaltirane, nijesu podržani svi koridori predviđeni prethodnim planom, ispoštovani su samo glavni pravci ka Beranama i ka Radmancima.
Obradjivac DUP-a "Petnjica" je TEHNOEKONOMSKIINZENJERING PODGORICA .
Finansiranje DUP-a obezbijedio je UNDP.
Među najvećim problemima Opštine je zauzetost površina i veoma mali prostor opštinskog zemljišta, nizak stepen komunalne opremljenosti, nedostatak kolektivno-stambenih i dr. objekata,nedostatak uređenih javnih površina.
Kako je Petnjica jedna od najmladjih opština u Crnoj Gori a u vezi s tim i na veoma niskom stepenu razvijenosti, Opštini je potrebna pomoć i znacajna ulaganja u razvoju centra i njegovom povezivanju sa selima i ostalim bližim centrima izgradnjom i modernizaciom

infrastrukturnih i drugih objekata na čemu je lokalna samouprava u svoj mogućoj mjeri uticala asfaltiranjem seoskih puteva.
U toku 2016-te godine izgrađen je administrativni objekat Opstine Petnjica na urbanističkoj parceli 108. Tendersku dokumentaciju i investiciju obezbijedila je Direkcija Javnih radova Crne Gore a procijenjena vrijednost radova iznosila je 1.200.000 e.

KARTA DUP-A PETNJICA u nastavku:

IZMJENE I DOPUNE
DUP-A PETNJICA
PREDLOG PLANA
GEODETSKA PODLOGA
1
Investitor:
UNDP
Opština Berane
Obrađivač:
TEI
Legenda
granica plana
katastarska parcela
broj katastarske parcele
Koordinate granice plana
Geodetska situacija
Lokacije: "DUP Petnjica"
CRNA GORA
KATASTARSKE OPŠTINE I VEZE LISTOVA
OPŠTINA BERANE
KO Berane1
PODACI O SNIMANJU
RAZMJERA 1:1000
Granica katastarske parcele

IZMJENE I DOPUNE
DUP-A PETNJICA
PREDLOG PLANA
NAMJENA POVRŠINA
Investitor:
UNDP
Opština Berane
Obrađivač:
TEI
Legenda
Geodetska situacija
Lokacije: "DUP Petnjica"
CRNA GORA
PODACI O SNIMANJU
RAZMJERA 1:1000
KATASTARSKE OPŠTINE I VEZE LISTOVA
OPŠTINA BERANE
KO Beronići

IZDATI UTU I GRAĐEVINSKE DOZVOLE

- Broj izdatih UTU- 6
- Broj izdatih gradjevinskih dozvola – 6

Izdate građevinske dozvole 2017

	INVESITOR	VRSTA OBJEKTA	LOKACIJA	BRUTO POVRŠINA	spratnost	DATUM IZDAVANJA DOZVOLE
1	Skender Muratović	poslovni	Centar Petnjice UP 116	309.88 m2	S+P+2	13.03.2017
2	Adam Ramčilović	stambeni	999 KO Petnjica	229.58 m2	P+1	15.08.2017
3	Eldar Tiganj I d.o.o. "TREF"	poslovni	UP117 Dup Petnjica	490.53 m2	S+P+2	31.08.2017
4	Opština Petnjica	Regulacija potoka	Centar Petnjice	1637.25 m2	/	14.09.2017
5	Muratović Nedžad	Stambeno-poslovni	UP 88 Centar	164 m2	P+1	01.11..2017
6	Opština Petnjica	saobraćajnice	centar			01.11.2017

Upotrebnih dozvola – 1 (za administrativni objekat opštine Petnjica)
Napomena:podaci o urbanističkim uslovima i građevinskim dozvolama do 11.12.2017.godine

PRIRODNI RESURSI

Poljoprivredno zemljište

Prema podacima sa popisa poljoprivrednog zemljišta, od 2010. godine, od ukupno raspoloživog poljoprivrednog zemljišta u Opštini Petnjica, pada 6369 hektara a od obradivog poljoprivrednog zemljišta u Opštini Petnjica, 5468 hektara.
Već samih sedam rječnih dolina sa umjerenom kontinentalnom klimom , kao i nadprosječna površina po domaćinstvu veoma uslovnih pašnjaka i raznovrsnih šuma, dovoljno govore o veoma respektabilnim uslovima za razvoj poljoprivrede i naročito kontinentalnog voćarstva, stočarstva, pčelarstva. kao i seoskog i lovnog turizma.
Za razvoj poljoprivrede, posebno stočarstva i voćarstva, postoje sem prirodnih uslova i tradicionalne navike stanovništva, tako da se uz minimalna ulaganja u programe ovih privrednih grana mogu ostvariti visoki prinosi, odnosno veliki ekonomski efekti. Činjenica da do danas na ovom području ne postoji poljoprivredna apoteka i Veterinarska stanica, govori o teškoćama ovoga kraja i njegovoj zapostavljenosti.
Značajno je opredjeljenje i spremnost stanovništva da organizuje savremene i moderne stočne farme, kao i da se preorjentiše na plantažni sistem poljoprivredne proizvodnje, posebno u proizvodnji voća i povrća.
Na ovom području funkcionišu dvije zamljoradničke zadruge – "Vrbica" i "Petnjica".

Šumski potencijali

Kompleksi industrijske šume prostiru se na oko 8.500 hektara sa orjentacionom količinom od oko 1.608.459 kubnih metara drvne mase. Sastoje se od različitih vrsta drveta. Sa privrednog stanovišta najvažnije su: smrča, jela, bor, bukva hrast, jasen.

Drvna masa je rasporedjena na osam gazdinskih jedinica : Agovska vrela, Turijak, Popča, Golubovac, Mrtvica, Dobrodolski homar, Ciglen i Kaluder.

Sječa drvnih sortimenata vrši se po godišnjem planu Uprave za šume CG-Pljevlja, tako što se tenderom dodjeljuje koncesionarima i građanima za lične potrebe. Pošumljavanje poslije sječa još uvijek se ne vrši, što predstavlja veoma veliki nedostatak u razvoju i uzgoju šuma. Predviđena godišnja količina sječivog etata je oko 14 500 m³ bruto drvne mase. Ova količina drvne mase je izuzetan razvojni potencijal opštine Petnjica, kako kroz razvoj eksploatacije i prerade drvnih sortimenata, tako i kroz razvoj turizma i sakupljanja šumskih plodova i ljekobilja.

Otvorenost šuma ovog podučja nije velika i ona je ispred prosjeka otvorenosti šuma Crne Gore.Uzimajući u obzir samoproduktivne puteve, prosječna otvorenost ovog dijela šuma iznosi 8 km/100 ha. Smatra se da je za intenzivnije gazdovanje šumama potrebna otvorenost šuma od najmanje 10 km/100 ha. Pošumljavanje se ne vrši.

Ekonomski pokazatelj vrijednosti proizvodnje od 5.467 878 e, dat je na bazi primarnog reza u pilanskoj produkciji, bez ikakve polufinalne i finalne prerade drveta. Svaki dalji stepen obrade rezane gradje u lamperiju, brodski pod, elemente za namještaje i td. daje uz mala ulaganja daleko veći finansijski efekat koji ovdje nije potrebno posebno isticati.

Rudno bogastvo

U pogledu ruda i mineralnih sirovina ovo područje nije detaljno ispitano. Zna se, međutim, da su i na dijelu područja prema poličkoj visoravni potencijalna nalazišta uglja, a područje je, inače,bogato krečnim stijenama i lapocem. Na osnovu geološke gradje terena može se realno predpostaviti da odredjena rudna bogatstva leže u Vrbici, Tucanju i na terenu Ciglena i Dobrodola.

Prirodna baština

Ekološki čista i zdrava sredina

Vanredno lijepa, raznovrsna i bujna priroda, izuzetno bogate flore i faune, svakao je jedan od najznačajnijih prirodnih resursa područja Petnjice. Na ovom području je i jedan od bivših nacionalnih parkova - planina Turjak, koja i dan danas plijeni čistotom i ljepotom, iako više nije pod posebnim režimom zaštite.

Najznačajniji primjerci prirodnog bogatstva

Petnjičko područje posjeduje veliki broj rijetko lijepih prirodnih bisera. Najživopisniji su, svakako:

- Kanjon rijeke Popče sa svojih pet pritoka i pet planina koje su iznjedrile ove rijeke. U okviru kanjona Popče u izuzetno živopisnoj prirodi smješteni su Murovske luke i Bratimin vir, kao poznata izletišta do kojih su urađene pješačke staze. Kanjon Popča, naravno sa istoimenom rijekom je veoma zanimljiv za višestruku valorizaciju: kao prirodni rezervat, lovački park, uzgoj ribe, izgradnju mini i srednjih hidroelektrana;
- Ništa manje atraktivnaza turističku i privrednu valorizaciju ni izvorišta trpeške i vrbičke rijeka, kao i Dobrodolsko vrelo(rijetko izdašno izvorište pitke vode);
- Planina Lađevac(1545) i Ciglenska brda(1345) iznjedrile su rijeku Radmančicu koja je na ulazu u selo Radmance kroz Radmanske krše napravila živopisnu Radmansku

klisuru u kojoj je smještena pećina Gradac, koja je poznata po jednom od najvećih i najznačajnijih arheoloških nalazištima iz tzv kamenog i bronzanog doba.

- Vrhovi Gradina i Krstača sa kojih se prostire nevjerovatan pogled na teritorije opština Berane, Bijelo Polje, Rožaje, Tutin, Sjenica;
- Planina Vlahovi(1599) koja svojim nagibom, dužinom zadržavanja snježnog pokrivača i geografskim položajem pruža izvanredne prilike za razvoj zimskog turizma. Ova planina je izuzetno bogata zimzelenom šumom;
- Planina Turjak(1409),bogata šumama i velikim brojem izvorišta pitke vode pogodne za flaširanje;
- Pešterska visoravan(dio koji pripada Crnoj Gori) kao i prekogranično područje u Srbiji, izuzetna je prirodna oaza za raznovrsnu poljoprivrednu, turističku ili drugu neku valorizaciju;
- U svim ovim planinama živi veliki broj raznovrse divljači što pruža izuzetnu mogućnost za razvoj lovnog turizma.

Konačno, sa nadmorskom visinom između 600 i 1800 m, područje je pod možda i najpovoljnijom - umjerenom kontinentalnom klimom, što sve zajedno čini da postoje i svi uslovi da se u ovom kraju /ili čitav kraj/ proglasi parkom prirode ili predio izuzetnih odlika i da se nova opština proglasi Ekološkom.

Hidropotencijal

Veoma značajan resurs Područja Petnjice je i pitke i hidropotencijal.

Upravo iz velikog broja izvora uglavnom pitke vode visokog kvaliteta područjem Petnjice teče sedam rijeka: Popča, Radmančica, Trpeška rijeka, Vrbička rijeka, Dobrodolska rijeka, Dašča rijeka i Tucanjska, koje se, u donjem toku, sve slivaju u jedan tok, odnosno rijeku Lješnicu.

Lješnica je bistra, brza sa virovima u kojima se voda ljeti zagrije, pa je pogodna za kupanje. Ona je bogata potočnom pastrmkom pa privlači ribolovce, a svojim kanjonima i druge posetioce. Dužina rijeke Lješnice sa Popčom kao maticama sliva je 30 km, i ona se uliva u Lim kod sela Bioča. U donjem toku Lješnice, pored pastrmke ima lipnjana, skobalja, mladice, i drugih riba. I sve pritoke su bogate ribom, uglavnom rječnom pastrmkom.

Sliv je veoma pogodan za izgradnju malih i srednjih hidroelektrana. Istraživanjima i projektima iz 1979. godine Elektoprivreda Crne Gore je umnogome već apsolvirala hidropotencijale ovoga područja ali, do dan danas nije ništa učinjeno na njihovoj realizaciji. Dužina ovog rječnog sliva je oko 40 km sa padom od 19 m/km. Na ovim rijekama je svojevremeno postojalo 137 vodjenica za mljevenje žita. U Petnjici je decenijama nakon Drugog svjetskog rata postojala i hidrocentrala iz koje je snabdijevano naselje Petnjice električnom energijom.

Hidropotencijal ovog područja nije detaljno pručen, ali zbog pogodnosti terena i perspektive malih hidrocentrala, trebalo bi da se uradi nešto konkretnije i napravi jedna kvalitetna analiza ovog pitanja od strane stručne službe za razvoj elektroprivrede Nikšić. Sve rijeke koje teku kroz ovo područje pogodne su za izgradnju hidrocentrala, jer imaju veliki prirodni pad. Na rijeci Popči bi se sa malo ulaganja napravila hidrocentrala kod Bijelog potoka. Na Trpeškoj rijeci bi se mogla napraviti hidrocentrala ispred sela, a na Dobrodolskoj u Ciglenu. Vrlo su interesantni potoci koji su brzi, sa velikim padom i stalno imaju vodu.

Komunikacijski potencijal
Područje Petnjice je i prirodno najuslovnija i najkraća veza Crne Gore sa središnjom Srbijom. Ova činjenica je i značajna pretpostavka mogućnosti bolje valorizacije raspoloživih prirodnih resursa, kako samog petnjičkog kraja, tako i čitavog područja duž granice između Crne Gore i Srbije i to sa jedne i druge strane.

Izvorišta na području opštine Petnjica:

- Bunarovi – nalazi se u Trpezima, kapacitet izvorišta 27000 litara / dan
- Brijest – Nalazi se u selu Godočelje, kapacitet izvorišta 6706 litara/dan,
- Džibova voda – Nalazi se u selu Vrševo, kapacitet izvorista 2200 lit/dan,
- Glušica – nalazi se u Vrševu sa kapacitetom izvorišta od 2160 lit/dan,
- Višnjica – nalazi se u Savinom Boru, kapaciteta 86400 lit/dan,
- Ljaljova voda – se nalazi u selu Dobrodole, kapaciteta 2520 litara/dan,
- Vrelo – nalazi se u Trpezima, kapaciteta 144000 lit/dan,
- Popča – nalazi se iznad Lagatora i snadbijeva oko 150 domaćinstava,
- Klinac – nalazi se u Gornoj Vrbici, kapaciteta 21600 lit/dan,
- Agovska vrela – nalaze se u Gornjoj Vrbici pod Turijak, izdašnost izvorišta 17280 litara/dan.
- Donja Vrba – nalazi se u Azanama.
- Piskovi – nalazi se u Azanama i malog je kapaciteta.
- Prijeke njive – nalazi se u Tucanjama,
- Glumčelaz – nalazi se u Godočelju.
- Dobrodolsko vrelo – nalazi se u selu Dobrodole.
- Drnove laze- nalazi se u zaseoku Laze.
- Česmice – nalazi se pod Orahovo u blizini Močila.
- Slana gora – nalazi se u Lagatorima,
- Babin potok – nalazi se na planini Mrtvica – MZ Savin bor.
- Andjelina luka – nalazi se u mjestu Turijak, kapacitet izvorišta 7850 lit/dan,
- Voćnaci – nalazi se u selu Tucanje,
- Natpolje – nalazi se u selu Dobrodole, kapaciteta 8470 lit/dan,
- Saćin bunar – nalazi se u selu Tucanje,
- Žarac – nalazi se u selu Vrševo,
- Murovsko Vrelo – nalazi se u Murovskim lukama,
- Joše – nalazi se u selu Tucanje,
- Orahovsko vrelo – nalazi se u selu Orahovo,
- Mala voda – nalazi se u selu Bare,
- Čep – Nalazi se u selu Bare.

IZVJEŠTAJ IZ OBLASTI SAOBRAĆAJA ZA 2017. GODINU

Mrežu puteva na teritoriji opštine Petnjica čine lokalni i nekategorisani putevi. Odlukom iz 2015 godine definisana je mreža lokalnih puteva u opštini Petnjica, a odlukom iz 2016 godine mreža nekategorisanih puteva.
Na osnovu ovih podataka ukupna dužina lokalnih puteva je 117.8km, a nekategorisanih 227.65km.

U tabeli koja slijedi dati su lokalni putni pravci kao i njihova dužina:

Redni broj	TRASA	Dužina(km)
1.	Gusare - Tucanje	5km
2.	Stenice - Petnjica	3km
3.	Petnjica – Savin Bor	15km
4.	Kraka – Osnovna škola – Guvnište – Sečine – Sestrince - Ćemani	6,2km
5.	Kutnje brdo – Murovac – Poroče – Javorova – Savin Bor	18km
6.	Kutnje brdo – osnovna škola – Ambulanta – Trpeško brdo	4,4km
7.	Petnjica - Azane	10,5km
8.	Vodeničišta – Bare – Orahovo – Spomenik Gnjilica	5km
9.	Most na vrbičkoj rijeci – Prisoja - Laze	2km
10	Savin Bor - Kruščica	4,5km
11.	Greben -Rosulje	1,7km
12.	Petnjica - Pecko	3,5km
13.	Lagatore – Kutnje brdo	1,5km
14.	Bor - Dobrodole	5km
15.	Petnjica – Brod – Ponor škola – Brezojevice - Bor	10km
16.	Petnjica - Laze	2,2km
17.	Jelaše – Padež – Crveni put	2,5km
18.	Rosulje – Škola Godočelje	0,8km
19.	Kuća Mika Koraća – Koraćki krš	1,5km
20.	Tiganjska krivina – Trpeško brdo	2,6km
21.	Podvade - Letine	4km
22.	Vrševo - Pecko	1,2km
23.	Savin Bor – Dašča rijeka	4km
24.	Plandište – Kutnje brdo	2,7km

Širina kolovoza se kreće od 3,0m do 5,0m
Prema vrsti kolovoznog zastora 54,9km lokalnih puteva je sa asfaltnim kolovoznim zastorom, a preostali dio u dužini od 72,1km je sa zemljanim kolovoznim zastorom.
Osim saniranja udarnih rupa na lokalnim putevima gdje je utrošeno 372 tone asfalta, u ovoj godini nije asfaltiralan nijedan putni pravac.
Aktivnosti opštine Petnjice u 2017 iz oblasti saobraćaja bile su: izgradnja prve dionice magistralnog puta Petnjica – Berane, održavanje i rekonstrukcija lokalnih puteva, sanacija i izgradnja mostova, postavljanje saobraćajnih znakova, postavljanje table dobrodošlice, davanje mišljenja i odgovora na pitanja u vezi obavljanja drumskog prevoza kao i u vezi prekopavanja javnih površina.
Izgrađena su 3 nova mosta i to 1 u Radmancima i 2 u Vrbici
U toku svog rada odjeljenje za urbanizam, uređenje prostora, zaštitu životne sredine i saobraćaj je primilo 20 zahtjeva iz oblasti saobraćaja. Od toga je bilo:

- 4 zahtjeva za saobracajnu saglasnost
- zahtjeva za prekop javne površine
- zahtjeva za kategorizaciju puta
- zahtjeva za obustavu saobraćaja
- 1 zahtjev za postavljanje usporivača brzine
- 2 zahtjeva za obavljanje djelatnosti za auto taksi prevoza putnika
- 1 zahtjev za izdavanje izvoda licence za auto taksi prevoz putnika
- 1 zahtjev za pregled taksi vozila
- 1 zahtjev za priključak na kanalizacionu mrežu

- 1 zahtjev za izmjenu odluke o auto taksi prevozu
- 1 zahtjev za ispravljanje postojećeg saobraćajnog znaka
- Postupajući po zahtjevima za ovaj period je izdato:
- 1 rješenje o izdavanju licence za auto taksi prevoz
- 1 licenca za auto taksi prevoz
- 1 izvod iz licence
- saobraćajne saglasnosti
- 1 potvrda o ispunjavanju estetsko – eksploatacionih uslova za taksi vozilo
- 1 rješenje o ukidanju povjerenih linija
- 3 rješenje za kategorizaciju puta
- 1 zaključak
- 3 odobrenja za obustavu saobraćaja
- 3 obavještenja
- 3 rješenja za formiranje komisije za kategorizaciju puta
- 3 zapisnika
- 2 rješenja za predsjednike MZ
- 1 rješenje o formiranju komisije za dodjelu linija
- 1 rješenje o povjeravanju poslova prevoza putnika u gradskom i prigradskom linijskom saobraćaju

Tokom 2017.god. objavljen je i konkurs za javni prevoz putnika u gradskom i prigradskom linijskom saobraćaju.
Postavljena su 4 saobraćajna znaka, 4 putokazne table, dvije table dobrodošlice.

R*adovi realizovani kroz kapitalni budžet*

Izgradnja magistralnog puta Petnjica – Berane, prva faza Petnjica – Podvade.
U ovaj projekat je do sad uloženo 3.500.000 eura za 1,6km rekonstrukcije puta i 2km nove deonice.
Početkom iduće godine biće započeti radovi na novoj dionici prema Beranama u dužini od 12,4km.
U toku je izrada projekta i projektne dokumentacije za regionalni put Podvade – Trpezi – Kalače u dužini od 21km.
Urađena je Studija opravdanosti za putni pravac Gusare – Lješnica – Bioča u dužini od 7km.

T*uristička organizacija petnjica izvještaj o radu za 2017.god.*

Turistička organizacija Petnjica je osnovana 2015.god. donošenjem Odluke o osnivanju u Skupštini opštine Petnjica, nakon čega se pristupilo proceduri registracije kod nadležnog ministarstva i istu smo okončali u mjesecu julu 2016.god.
Tokom 2017 .god. TO Petnjica je realizovala nekoliko aktivnosti i projekata iz Programa rada koji je usvojen početkom godine. Nastavili smo sa ranije započetim projektom na valorizaciji Radmanske klisure i arheološkog lokaliteta „Torine“ , tako da smo u saradnji sa opštinom uradili pristupne staze do Pećina grada kao i uređenje samog prilaza i vidikovca neposredno pored arheološkog lokaliteta.

Kao i prethodne godine, Turistička organizacija je aktivno učestvovala u realizaciji manifestacije „Bihorsko kulturno ljeto“ koje se već nekoliko godina održava u Petnjici u toku juna, jula i avgusta mjeseca. U sklopu pomenute manifestacije smo uspješno organizovali prvi Paraglajding kup „Petnjica 2017“ koji je zavrijedio pažnju ljubitelja paraglajdinga iz zemlje i regiona, tako da je učestvovalo oko 30 takmičara. Ova manifestacije je organizovana u saradnji sa klubom „Sky“ iz Berana, a podršku smo imali i od Nacionalne Turističke organizacije Crne Gore. Takođe smo učestvovali i u organizaciji međunarodnog festivala folklora na kome je učestvovalo nekoliko društava iz zemlje i okruženja. Ova aktivnost je partnerski organizovana u saradnji sa Centrom za kulturu Petnjica. Nakon ovog segmenta uz podršku Komisije za raspodjelu prihoda od igara na sreću smo realizovali projekat Etno festival „Bihorska priča“ u okviru koje je pored autentične bihorske kuhinje posjetiocima prikazana i tradicionalna narodna nošnja kao i izložba suvenira i narodnih rukotvorina.
Kao veoma uspješnom manifestacijom ističemo i II Džipijadu „Beauty of Bihor“ koja je održana 05.08.2017.god. pod pokroviteljstvom opštine Petnjica.
Na njoj je učestvovalo oko 100 učesnika iz naše i susjednih opština, kao i iz inostranstva.
Nastavljajući aktivnosti vezane za arheološki park Torine i Pećina grad TO Petnjica je izvršila izradu i postavljanje turističke signalizacije na 5 lokacija , što predstavlja aktivnost koja se prvi put organizuje u našoj opštini.
Kada je u pitanju valorizacija lokaliteta Bratimin vir na rijeci Popči, želimo istaći da smo obezbijedili sredstva za početak projekta koji je takođe podržan od Nacionalne turističke organizacije, a pripremne aktivnosti su u toku i biće nastavljene na proljeće 2018.god.
Kada je u pitanju medijska prezentacija , možemo biti zadovoljni načinom na koji su sve naše aktivnosti tokom ovog ljeta predstavljene u štampanim i elektronskim medijima. U prilog tome želimo istaći da je TO Petnjica bila domaćin ekipi TVCG koja je snimila reportažu o turističkim potencijalima Bihora koja je emitovana u par navrata, što je itekako značajno za promovisanje ovog kraja kako u zemlji , tako i u
Jedan od projekata koji je Opština Petnjica započela prethodnih godina je i valorizacija bihorskog ćilima kao kulturnog blaga. TO Petnjica je i u okviru ovog projekta imala niz aktivnosti , a u narednoj godini ćemo dodatno inteizivirati naše aktivnosti po ovom pitanju.
Turistička organizacija Petnjica je tokom ove godine ostvarivala kvalitetnu saradnju sa nekoliko lokalnih Turističkih organizacija iz Berana, Andrijevice, Rožaja i Bijelog Polja, a takođe dobru saradnju ostvarujemo i sa nekoliko NVO sa područja naše i susjednih opština, kao i sa Centrom za kulturu Petnjica. Vjerujemo da ćemo u narednoj godini dodatno unaprijediti tu saradnju , posebno kada su u pitanju manifestacione aktivnosti.
U okviru programske aktivnosti – Izrada informativno propagandnog materijala smo takođe imali niz aktivnosti , tako da je završena izrada flajera TO Petnjica na našem i engleskom jeziku i sa motivima koji na najljepši način odslikavaju prirodno bogatstvo i turističke resurse naše opštine.
Naša organizacija je i tokom dosadašnjih aktivnosti imala korektnu saradnju sa našim udruženjima iz dijaspore, a vjerujemo da ćemo kroz konkretne projekte na kojima sada radimo , tu saradnju afirmisati.
U Turističkoj organizaciji Petnjica je trenutno zaposleno samo jedno lice, i to direktor TO sa visokom stručnom spremom. Očekivanja su da će u narednom periodu shodno mogućnostima naše opštine, a u cilju ostvarivanja ciljeva TO , biti radno angažovano bar još jedno lice.
TO Petnjica će uz podršku opštine Petnjica, Nacionalne turističke organizacije i donatora , nastaviti i u narednoj godini da sprovodi aktivnosti od značaja za valorizaciju turističkih potencijala i promovisanja naše opštine.

3. SPROVEDENE MJERE I NJIHOV UTICAJ NA UPRAVLJNJE PROSTOROM

Što se tiče mjera sprovedenih u cilju postizanja kvaliteta i oblikovanja prostora najvažnijom se smatra donošenje odluke o komunalnom redu po kojoj se daju bliže uredbe o uređenju površina, oblikovanju, gradskoj čistoći, novcanim kaznama i td.
Odrađena je projektna dokumentacija za rekonstrukciju i izgradnju saobraćajnica u užem gradskom jezgru i ubrzo se ocekuje izvodjenje radova.
Započeti su radiovi na regulaciji potoka u centru Petnjice

VISINA NAKNADE ZA KOMUNALNO OPREMANJE

Iznos naknade po m2 neto površine objekta po zonama iznosi:

Zona	Ia	I	II	III	IV
stambeni I poslovni objekti Iznos (€)	20	18	16	8	6

Naknada se plaća u ukupnom iznosu jednokratno ili u mjesečnim ratama.
Jednokratno plaćanje podrazumijeva plaćanje naknade u cjelokupnom iznosu prilikom zaključenja ugovora a prije dobijanja građevinske dozvole, u kom slučaju investitor ima pravo na umanjenje za 10% od obračunate vrijednosti naknade.
Investitor može naknadu platiti u jednakim mjesečnim ratama, i to za objekte do 500 m2 ukupne bruto površine na period do 3 godine, a za ostale objekte preko 500 m2 ukupne bruto površine na period do 2 godine.
Primarni turistički objekti (hotel & resort, wild beauty resort, grupa hoteli (hotel, mali hotel, boutique hotel, hotel garni, aparthotel, condo-hotel, hostel, pansion i motel), turističko naselje, etno selo, eko lodge i vile,objekti od opšteg interesa , poljoprivredni objekti-(štale,farme i sl.) i pobmoćni objekti oslobađaju se od naknade za komunalno opremanje građevinskog zemljišta.
Objekti namijenjeni za proizvodnju, preradu ili skladištenje plaćaju 30% naknade.

Upravljanje otpadom u 2017 godini

Opština Petnjica je u 20016.godini donijela Lokalni akcioni plan upravljanja komunalnim i neopasnim građevinskim otpadom za period 2016 -2020.godine.
Ministarstvo održivog razvoja i turizma je dalo saglasnost na pomenuti Akcioni plan, broj: 110 – 90/50 a dana 31.0.2016.god.
Plan upravljanja komunalnim i neopasnim građevinskim otpadom u opštini Petnjica za period 2016 -2020.godine predstavlja osnovni planski dokument kojim se određuju smjernice i ciljevi, obezbjeđujući pretpostavke za racionalno i održivo upravljanje komunalnim i neopasnim građevinskim otpadom.

Osnovni podaci o teritoriji opštine Petnjica

Površina opštine Petnjica iznosi 173 km2. Na osnovu popisa iz 2011.godine broj stanovnika iznosi 6 686. U Petnjici se nalazi 9 mjesnih zajednica: Petnjica, Vrbica, Trpezi, Tucanje, Bor, Savin Bor, Javorova Kruščica i Kalica.Nalazi se i nekoliko planina: Turijak, Vlahovi, Pločnik, Lađevac, Ciglen, dok se najveći vrh Krstača nalazi na nadmorskoj visini od 1757m. Kroz Petnjicu teku rijeke: Popča, Lješnica, Trpeška, Vrbička, Radmanska, Tucanjska, dok je Popča najduža rijeka u našem kraju.

Gornji Bihor je smješten između Pešterske visoravni na sjeveru, Vlahova na istoku, Turijaka na jugozapadu, poličke visoravni na jugu, lima i Lozne na jugozapadu, Goduše na zapadu i Korita na sjeverozapadu.
Sakupljanje komunalnog otpada se trenutno vrši u centralnom dijelu, tj u dijelu koji se nalazi pod DUP-om.

Geomorfološki faktori
Reljef opštine Petnjica čini izrazito planinski predio. Ravnice su rijetke, raspoređene duž riječnih tokov u obliku kotlinskih proširenja.
Reljef se karakteriše brojnim elementima vertikalne razuđenosti, geološko – litološkog sastava, hidroloških i sl. Ovo je izrazito brdsko – planinsko područje sa razvijenim oblicima reljefa i složnošću hidroloških objekata. Planine na teritoriji opštine spadaju u red srednje visokih planina.

Saobraćajna infrastruktura
Regionalni put : Berane – Stenice – Trpezi – Kalače u dužini od 34km
Magistralni put Petnjica – Podvade u dužini od 3,6km
Mrežu puteva na teritoriji opštine Petnjica čine lokalni i nekategorisani putevi. Odlukom iz 2015 godine definisana je mreža lokalnih puteva u opštini Petnjica, a odlukom iz 2016 godine mreža nekategorisanih puteva.
Ukupna dužina lokalnih puteva na području naše opštine iznosi 117.8km, a nekategorisanih 227,65km.
Širina kolovoza se kreće od 3,0m do 5,0m.

Životna sredina
Najveći zagađivači životne sredine u Opštini su: komunalni otpad kao i neadekvatno upravljanje komunalnim otpadnim vodama.
U vode rijeka na teritoriji naše Opštine ulivaju se komunalne otpadne vode u naseljenim mjestima. Vazduh je u klasi čistog vazduha, a zemljište je raznih vrsta kvaliteta s tim što nije identifikovano zagađenje zemljišta. Na osnovu svega navedenog možemo konstatovati da se radi o dost zdravoj sredini koja je vrlo pogodna za gotovo sve društvene djelatnosti.

Fekalne i atmosferske vode
S obzirom da je stanje u ovoj oblasti veoma loše, u narednom periodu se planira izgradnja kolektora za prečišćavanje fekalnih otpada. Kako je opština Petnjica malih finasijskih kapaciteta, za izgradnju kolektora očekujemo pomoć države ili EU fondova, kao i od Ministarstva održivpg razvoja i turizma.

Zaštita biodivirziteta
Biodivirzitet na području opštine Petnjica je veoma bogat i raznovrstan. Biodivirzitet je najčešće ugrožen požarima i nepažnjom građana.

Postojeći propisi opštine Petnjica u oblasti upravljanja otpadom:
- Odluka o naknadi za komunalno opremanje građevinskog zemljišta („Sl.list CG – opštinski propisi“ br.21/14)
- Odluka o osnivanju DOO „Komunalne djelatnoosti“ Petnjica(„Sl.List CG – opštinski propisi“ br.30/15)
- Odluka o komunalnom redu („Sl.list CG – opštinski propisi“ br.11/15)

Komunalno preduzeće je nadležno za održavanje čistoć u gradu i naseljima, snadbijevanja pitkom vodom građane opštine Petnjic, odvođenje i prečišćavanje otpadnih voda sa teritorije Petnjice, izgradnja, održavanje i korišćenje deponija i druge komunalne djelatnosti.
Opština Petnjica je 29.10.2014.godine potpisala ugovor sa Komunalnim preduzećem iz Rožaja o odvozu komunalnog otpada iz gradskog dijela Petnjice.

Postojeće stanje u oblasti upravljanja komunalnim i građevinskim otpadom

Opština Petnjica je potpisala ugovor sa DOO Komunalno iz Rožaja radi sakupljanja i odvoza komunalnog otpada iz užeg gradskog jezgra. Neuređena odlagališta koja su u daljem tekstu navedena se nalaze pored rijeka i potoka i predstavljaju veliki problem i izazov na kvalitetno upravljanje otpadom. Početkom 2016 godine, u saradnji sa NVO ZID imali smo akciju čišćenja neuređenih odlagališta i tom prilikom je saniran veći dio njih.
U planskom periodu prioriteti u planiranju su stavljeni na izgradnjui odlagališta i sanacija neuređenih odlagališta.

U dosadašnjem periodu ostvarili smo saradnju sa sledećim međunarodnim organizacijama i institucijama: UNDP u Crnoj Gori, OSCE u Crnoj Gori, TIKA Podgorica, Ambasada USA u Podgorici, Ambasada Njemačke u Podgorici, Ambasada Turske u Podgorici, delegacija EU u Podgorici.

ANEX 15
IZVJEŠTAJ O STANJU UREĐENJA PROSTORA U 2017.GODINI
ZA OPŠTINU PLAV

1. UVOD

Planiranjem prostora se smatra utvrđivanje namjena i načina korišćenja prostora, izrada i donošenja planskih dokumenata kao i praćenje njihovog ostvarivanja.
Uređenjem prostora se smatra privođenje namjeni prostora koji je već utvrđen usvojenim planskim dokumentom.
Cilj planiranja i uređenja prostora su aktivnosti na obezbeđivanju uslova zaštite, unapređenja, korišćenja i upravljanja prostorom na teritoriji opštine Plav, kao posebno vrijednog prirodnog bogatstva, u skladu sa planskom dokumentacijom kojom se određuju mjere i smjernice za uređenje, zaštitu i unapređenje prostora, a prema posebnim propisima iz oblasti zaštite životne sredine, kulturno-istorijskog i turističkog, stvorenog i prirodnog nasljeđa: šuma, voda, infrastrukturnih objekata i dr.

1.1.Analiza sprovođenja planskih dokumenata

Planski dokumenti

LOKALNI PLANSKI DOKUMENTI	Površina	Godina donošenja	OBRAĐIVAČ
Prostorno urbanistički plan Opštine Plav	486 km²	Sl.list SRCG br.17/14	«Montenegroprojekt« Podgorica.
Plan uredjenja naselja Murino	29,25 ha	Sl.list RCG br.32/82	« CEP« Beograd
DUP "Plavsko jezero"	61,93 ha	Sl.list RCG br.32/82	« CEP« Beograd
DUP Plav "Centar"	66,70 ha	Sl.list RCG br.19/2010	«URBANPROJEKT« Čačak
DUP Plav "Glavice"	60,97 ha	Sl.list RCG br. 26/88	« CEP« Beograd.
DUP Plav "Magaze"	4,6 ha	Sl.list RCG br. l/2000	« RZUP« Podgorica
Izmjene i dopune DUP "Plavsko jezero"	1,6 ha	Sl.list RCG br. 32/2005	« ARH fak« Beograd
Izmjene i dopune "Plavsko jezero"	2,2 ha	Sl.list RCG br.1/2000	« RZUP« Podgorica
Izmjene i dopune "Plavsko jezero"	0,8 ha	Sl.list CG br. 32/2005	« ARH fak« Beograd
Izmjena i dop. DUP-a Plav – Magaze	0,27 ha	Sl.list CG br. 32/2005	« ARH fak« Beograd
Lokalna studija lokacije "Industrijsko poslov Brezojevici	0,16 ha	Sl.list CG br. 19/2012	«Urbandesign « Rožaje
Izmjene i dopune DUP Plav "Glavice"	0,35 ha	Sl.list CG br. 51/2011	«Urbandesign« Rožaje
Izmjene i dopune DUP Plav "Glavice"	0,97 ha	Sl.list CG br.33/11	«URBANPROJEKT« Čačak
Lokalna studija lokacije "Pjeskovi" u Brezojevicama	6,5 ha	Sl.list CG br. 19/2013	«URBANPROJEKT« Čačak

Iz navedenog vidi se da je su istekli rokovi važenja Lokalnih planskih dokumenata koji nijesu mijenjani u većim zahvatima zbog nemanja finansijskih sredstava te je neophodno raditi na izradi novih u skladu sa Zakonom o uredjenju prostora i izgradnji objekata koji će biti osnov za buduće planske aktivnosti i razvoj područja opštine Plav.

Važeći Planski dokumenti

LOKALNI PLANSKI DOKUMENTI	Površina	Godina donošenja	OBRAĐIVAČ
Prostorno urbanistički plan Opštine Plav	486 km²	Sl.list SRCG br.17/14	«Montenegroprojekt« Podgorica.
DUP Plav "Centar"	66,70 ha	Sl.list RCG br.19/2010	«URBANPROJEKT« Čačak
Lokalna studija lokacije "Pjeskovi" u	6,5 ha	Sl.list CG br. 19/2013	«URBANPROJEKT«

Brezojevicama			Čačak

Skupština CG donijela je izmjene i dopune Zakona o nacionalnim parkovima kojim je proglašen Nacionalni park Prokletije.

Nacionalni park Prokletije	16.630 ha	("Sl.list CG" br. 25/2009)	RZUP« Podgorica

U toku 2015. godine donešena je odluka o izradi Prostornog plana nacionalnog parka Prokletije koji je u fazi Nacrta. Opština se uključuje preko Foruma za PPPN NP "Prokletije". Slijede aktivnosti oko javne rasprave na Nacrt .

U fazi izrade izmjena i dopuna su sledeći planski dokumenti:

DUP-a "Plavsko jezero " 62 ha.

U toku 2016. godine donešena je odluka o izradi izmjena i dopuna DUP-a "Plavsko jezero ". Plan je u fazi izrade Nacrta . Nacrt plana nije dobio saglasnost Ministarstva.
Ministarstvo održivog razvoja i turizma u postupku dobijanja Saglasnosti na Nacrt planskog dokumenta aktom br. 104-1870/16 od 04.10. 2016 godine upućuje na PUP opštine Plav i daje mišljenje da treba kao prethodno pitanje uraditi Studije zaštite Plavskog jezera pa tek po njenom usvajanju nastaviti aktivnosti na donošenju DUP-a "Plavsko jezero " .
Obrađivač Plana je «URBANPROJEKT«Čačak.
Otpočete su aktivnosti na izradi Studije zaštite Plavskog jezera obrađivač je Inastitut "Jaroslav Černi" Beograd

Za dva planska dokumenata detaljne razrade donijete su Odluke o pristupanju izrade i otpočele aktivnosti na njihovoj izradi (LAMP projekta) a kasnije se odustalo:

Odluka o izradi DUP-a " Bogićevica 1750" 31 ha.
Odluka o izradi DUP-a "Plavsko jezero II" 198ha

Planski dokumenti izmjene i dopune od kojih se odustalo :

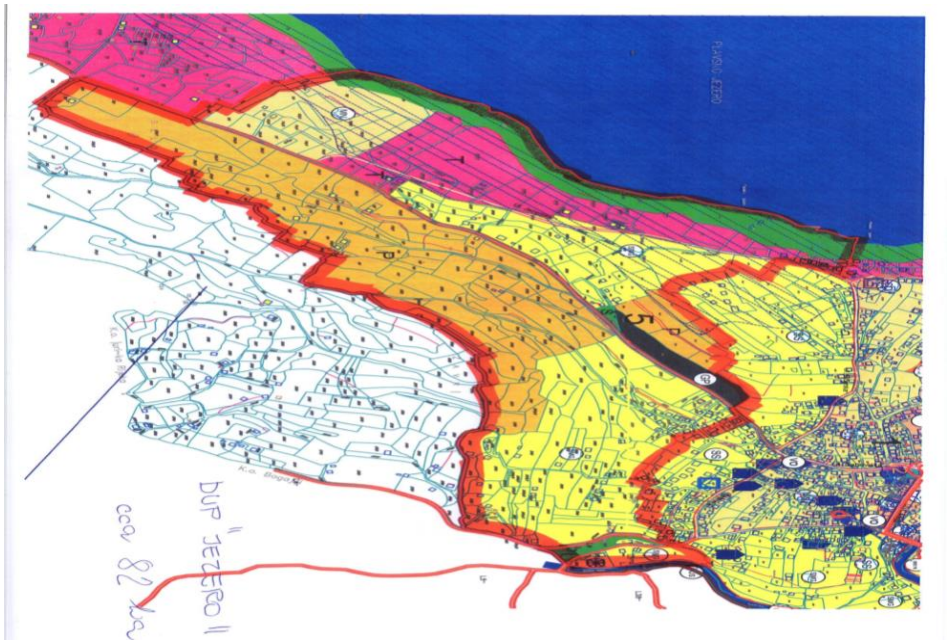
DUP-a "Glavice" 88 ha.
Odluka o izradi DUP-a "Plavsko jezero II" 82ha

Donešene su odluke o izradi planova decembra mjeseca 2013 godine i odobrena sredstva za finasiranje iz LAMP projekta Svjetske banke za valorizaciju dva najznačajnija razvojna potencijala opštine Plav i to za područje Plavskog jezera DUP „Plavsko jezero II" koji je zahvatio prostor Plavskog jezera koji nije obuhvaćen potojećim Dup-om Plavsko jezero i djelove naselja Završa i Brezojevica koje gravitiraju toj zoni u površini od 198 ha i Bogićevice DUP „Bogićevice 1750", za prostor van Nacionalnog parka Prokletije u površini od 31.0 ha.
Neposredno po usvajanju PUP-a opštine Plav naknadnim sagledavanjem ustanovljeno je da obrađivač PUP-a Plav za pojas koji obuhvata vodeni areal velikih voda Plavskog jezera predvidio izradu Studije zaštite kao prethodno pitanje za realizaciju–izradu detaljnih planova te da granice i sadržaj programskog zadatka nisu usklađeni sa PUP-om Plav i predlažu da se iz DUP-a "Plavsko jezero II" izuzme veliki dio područja Završa i Brezojevica.

Prostorno urbanistički plan Plav za pojas koji obuhvata vodeni areal velikih voda Plavskog jezera predvidio je izradu Studije zaštite. Sobzirom na to da predloženi DUP Plavsko jezero II ne zahvata vodeni areal jezera sledi da za izradu pomenutog plana nije neophodna izrada studije zaštite te treba nastaviti aktivnosti oko nastavka realizacije-izrade ovih planova.
Odustalo se i od realizacije DUP-a "Bogićevica 1750" već otpočetog razvojnog projekta valorizacija najznačajnijeg alpskog zimskog turističkog centra u CG. I time je dovedena u pitanje valorizacija naznačajnijih razvojnih potencijala opštine Plav.
Umjesto navedenih planova odlučeno je da se rade DUP-a "Plavsko jezero II" u površini od 82 ha a umjesto DUP-a " Bogićevica 1750" da se radi DUP-a "Glavice" 88 ha.

- **Specifikacija za izradu Detaljnog urbanističkog plana "Plavsko jezero II"**

Detaljnim urbanističkim planom "Plavsko jezero II" obuhvata se područje zahvata plana u iznosi 82ha.

DUP "Plavsko jezero II" obuhvata prostor urbanističke regulacije u zoni istočnog i jugoistočnog priobalja Plavskog jezera (jer je postojećim DUP-om ''Plavsko jezero'' zahvaćena samo površina od 67,07 ha i to dijela jezera sa istočne i sjevero-istočne obale Plavskog jezera), te je potrebno utvrditi rješenja, kojim će se definisati uslovi daljeg razvoja i izgradnje kao i urbanistička regulacija u zoni zahvata DUP-a, površine 82 ha sa ciljem stvaranja kvalitetnog prostora u funkcionalnom, fizičkom, ambijentalnom i u smislu kvaliteta životne sredine ovog područja.

- **Specifikacija za izradu Detaljnog urbanističkog plana "Glavice"**

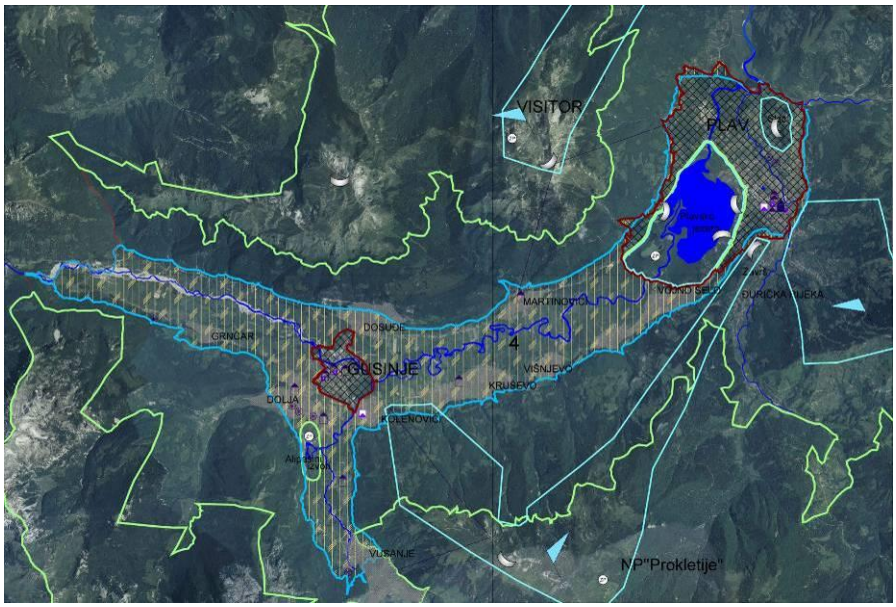
Detaljnim urbanističkim planom **"Glavice",** zahvata se površina u iznosi 88 ha.

DUP "Glavice" Prostorno – urbanističkim planom opštine Plav, preporučeno je kao prioritet izrada Detaljnog urbanističkog plana „Glavice".To je područje koje je planirano za širenje urbanog područja Plava, odnosno za stambenu izgradnju, kako bi se spriječilo njeno širenje prema Plavskom jezeru.
Planom je data mogućnost da se radi i manji dio zahvata DUP-a u skladu sa finansijskim mogućnostima Opštine, a koji će definisati stručna služba Opštine.

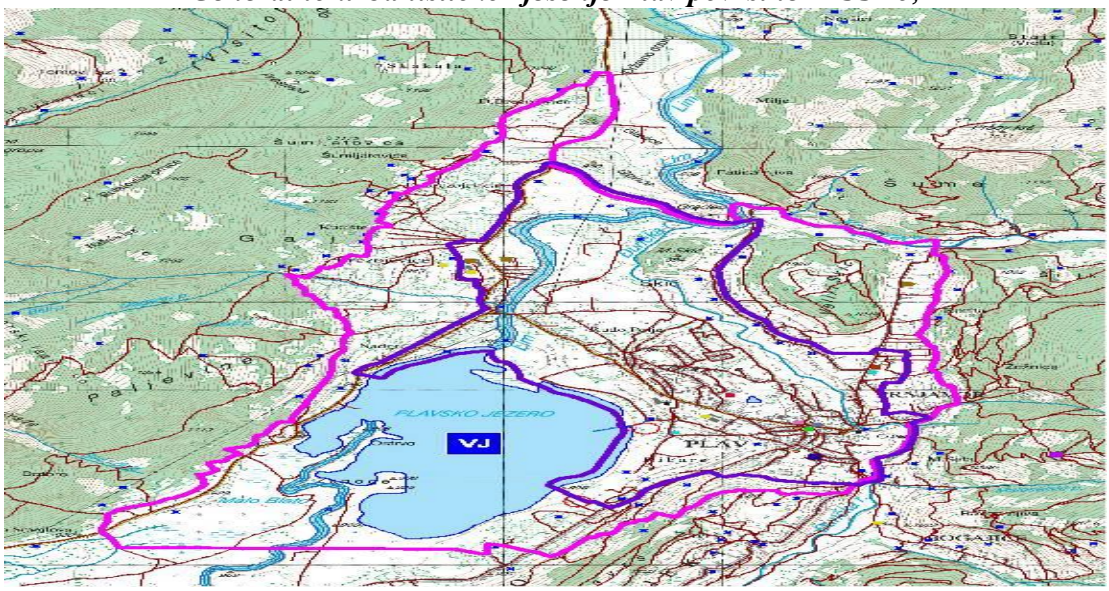
Granice DUP-a „Glavice" površine cca 88 ha, koje su predlažene za detaljnu razradu u prvoj fazi.

Prostorno urbanistički plan Opštine Plav

Donešena je Odluka o usvajanaju Prostorno –urbanističkog plana opštine Plav (Sl.list SRCG br.17/14),od strane obrađivača „Planet Cluster“ odnosno podizvođača „Montenegroprojekt“ iz Podgorice. Donešena je i Odluka o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu Prostorno –urbanističkog plana opštine Plav.
Izgrađenost prostora PUP-a je posebno izražena prvenstveno u dijelu individualnog stanovanja i to na atraktivnim lokacijama, Grebaja, Plavskog jezera, kako u dijelu gravitacionog područja urbanog jezgra tako i duž regionalnih i lokalnih saobraćajnica.
Pokrivenost područja sa detaljnim urbanističkim planovima i Lokalnim studijama lokacije iznosi 256,1 hektara što na ukupnu povrinu opštine iznosi 0,53 %.

Generalno urbanističko rješenje Plav površine 1193 ha,

Planirani Detaljni urbanistički planovi u okviru Generalnog urbanističkog rešenja Plav prema ***PUPu*** su:

1.Detaljni urbanistički plan - Centar
2.Detaljni urbanistički plan - Glavice
3.Detaljni urbanistički plan - Plavsko jezero
4.Detaljni urbanistički plan - Prnjavor
5.Detaljni urbanistički plan - Centar - Vojno Selo
6.Detaljni urbanistički plan - Brezojevica

Sprovođenje. Za namjene koje podrazumijevaju izgradnju i uređenje prostora, GUR-om je neophodno da se nižim planskim aktima razradi cjelokupna površina GUR–a.

Područje GUR-a Plav nije u potpunosti zahvataćeno detaljnim razradama - DUP “Plavsko jezero”, DUP Plav “Centar”i DUP Plav “Glavice” DUP Plav “Magaze”čija površina iznosi 195 ha i čini 16 % od ukupne površine GUR-a te predstavlja smetnju investicionom ulaganju i potencijalni investitori moraju da finansiraju njegovu razradu kroz izradu izmjena i dopuna DUP-ova.
Organizacija prostora. Posmatrano sa urbanističke tačke gledišta, nedovoljna pokrvenost prostora GUR-a kao i postojeće zone DUP-ova koje su nerazrađene i nedovoljan sistem realizacije urbanističkih planova kada se imaju u vidu privatni investitori, kao i spontanost dosadašnjeg razvoja pretežnog dijela izgrađenog prostora, doveli su do toga da je područje GUR-a Plav urbanistički nedovoljno organizovano. Opština Plav u posljednjih nekoliko godina dala primat izgradnji saobraćajne i komunalne infrastrukture, a uzimajući u obzir

skromna sredstva nije bila u mogućnosti u potpunosti realizovati potrebe korisnika prostora. Prije svega, tu je prisutna nedovoljna komunalna opremljenost pojedinih zona urbanog naselja, tj djelova GUR-a koji nijesu podlegli urbanističkoj razradi.

Detaljni urbanistički planovi u okviru GUR-a

Izmjene i dopune planova urađene su za uže gradske zone koje su atraktivne za poslovne djelatnosti i vezane uglavnom za legalizacuju privremenih poslovnih objekata i čine prosečno 9,3% od ukupne površine koja je zahvaćena tim planovima, dok se preostale površine 91,6% uglavnom koriste za individualnu stambenu izgradnju.

- **DUP Plav "Centar"**

Područje zahvaćeno ovim Planom nije u potpunosti privedeno namjeni. 2010. godine urađena je izmjena I dopuna DUP Plav- "Centar" sa zahvatom kompletne površine Plana. Izrada plana je povjerena firmi „Urbanprojekt" Čačak. Objekti izgrađeni u DUP-u Plav "Centar" uklopljeni su u Planski dokumenat.Ovo je jedini detaljni plan opštine čija važnost za period za koji je donešen nije istekla.

- **DUP Plav "Glavice**"

Područje zahvaćeno ovim Planom nije u potpunosti urbanistički razrađeno. Plan nije u potpunosti razrađen, tj. postoje velike površine DUP-a koji nisu obuhvaćene urbanističkom razradom. U zahvatu DUP Plav "Glavice" na zahtjev investitora radi se odluke o izmjenama i dopunama DUP Plav "Glavice" u dijelu naselja za prostor koji nije obuhvaćen urbanističkom razradom.

Potrebno je pristupiti izradi izmjena i dopuna sa zahvatom kompletne površine Plana i sagledati mogućnost promjene namjene pojedinih djelova DUP-a.

- **DUP "Plavsko jezero"**

DUP"Plavsko jezero" nije u potpunosti urbanistički razrađen tj. postoje velike površine koji nisu obuhvaćene urbanističkom razradom. Plan obuhvata samo manji dio obale Plavskog jezera cca 62 ha.

Potrebno je pristupiti izradi izmjena i dopuna sa zahvatom kompletne obale Plavskog jezera. U toku su aktivnosti oko izrade Izmjena i dopuna DUP-a "Plavsko jezero" u postojećim granicama i isti je u fazi izrade Nacrta.

Treba uraditi **Studiju zaštite** koja bi se prije svega odnosila na zaštitu od nanosa i nestajanja jer se prema postojećim analizama Plavsko jezero pretvara u baru za cca 200.godina .

Sobzirom da je Plavsko jezero glavni turistički resurs Plavo-Gusinjske doline paralelno sa izradom Studije zaštite treba raspisati javni konkurs za izbor **Idejnog rješenja za valorizaciju Plavskg jezera** jer se sada nalazi u stanju zapuštenosti **.**

- D**UP "Magaze"**

DUP"Magaze" je u potpunosti urbanistički razrađen a postoje u ostalom dijelu naselja Prnjavor velike površine koji nisu obuhvaćene urbanističkom razradom, Plan obuhvata samo manji dio naselja Prnjavor.

Potrebno je pristupiti izradi izmjena i dopuna sa zahvatom kompletne površine naselja Prnjavor prema smjernicama GUR-a Plav.

- D**UP "Prnjavor"**

Potrebno je pristupiti izradi D**UP-a "Prnjavor"**sa zahvatom kompletne površine planirane GUR-om.

- **Plan uredjenja naselja Murino**

Generalno urbanističko rješenje rađeno je za površinu proširenog urbanog područja od 74, 5 ha (Grafički prilog br.1 Topografska podloga sa granicom)
Za područje obuhvaćeno Generalnim urbanističkim rješenjem, zbog nedostatka katastarske podloge, njegovog značaja i novih planiranih saobraćajnica, te proširenog zahvata u odnosu na važeći Plan i njegovu starost, obavezna je izrada plana detaljne razrade.Moguća je izrada Detaljnog urbanističkog plana za cijelo područje, a mogu se definisati granice detaljnih razrada u skladu sa preciznim katastarskim podlogama i potrebama Opštine.
Područje zahvaćeno ovim Planom nije u potpunosti urbanistički razrađeno. Plan nije u potpunosti razrađen, tj. postoje površine DUP-a koji nisu obuhvaćene urbanističkom razradom.
Potrebno je pristupiti izradi izmjena i dopuna DUP-a.

- **Dokumentaciona osnova i bazne studije**

Urađena je Studija"Procjena predjela opštine Plav – šira oblast Plavskog jezera" rađena od strane ITEA d.o.o.Herceg Novi .
U toku su završne aktivnosti oko izrade glavnog projekta kolektora za otpadne vode i uređaja za prečišćavanje otpadnih voda Opštine Plav .

1.2. Učešće javnosti u procesu prostornog i urbanističkog planiranja

Uključivanje javnosti u proces planiranja treba učiniti efikasnijim u početnoj fazi planiranja koje podrazumijeva prikupljanje potreba lokalnog stanovništva i u dijelu učešća gradjana u javnim raspravama povodom Nacrta prostorno-planske dokumentacije.
Treba naglasiti da programi koji se odnose na uredjenje zemljišta takodje prolaze postupak javne rasprave do konačnog usvajanja, te je to način za iniciranje i učešće javnosti u sprovodjenju planske dokumentacije.
Činjenica da se gradjani obraćaju za informacije vezane za plansku dokumentaciju, govori u prilog o velikom interesu korisnika prostora.

1.3. Finansiranje izrade (izvori, problemi u finansiranju)

Zbog nedostatka sredstava za izradu PUP-a, Opština Plav je sredstva potrebna za izradu DUPa Plavsko jezero obezbjedila zajedno sa zainteresovanim korisnikom prostora Jugopetrol Kotor

Najveći problem finansiranja prostorno –planske dokumentacije jeste što opština Plav kao najmanje razvijena Opština u Crnoj Gori, nema dovoljno sredstava za ove namjene.

Planom rashoda budžeta predviđena su sredstva u iznosu od 00.000,00€ za prostorne planove, studije i projekte Sekretarijata za uređenje prostora.

1.4. Poljoprivredne površine, šumske površine, vodne površine i ostale prirodne Površine

- **Poljoprivredne površine**

Opština Plav raspolaže sa 8.143 ha obradivog poljoprivrednog zemljišta (od čega 5.494 ha su livade, 1.985 ha oranice i 612 ha voćnjaci) i 16.589 ha pašnjka, što ukupno čini 24.732 ha, odnosno oko 51% ukupnog područja opštine. Dakle, opština Plav na svom području ima 4,77% obradivih poljoprivrednih površina Republike. Imajući u vidu strukturu zemljišta i kultura koje se gaje, stočarstvo kao grana ima najbolje uslove za razvoj. Takođe, postoje dobri uslovi za razvoj ratarske i voćarske proizvodnje, mada se registruje permanentno smanjenje zasijanih površina.

Poljoprivreda je i dalje tradicionalnog tipa, dakle ekstenzivna sa dominantnom zastupljenošću klasičnih kultura u ratarstvu, sa neadekvatnim rasnim potencijalom stoke. Nije obezbijedjen otkup viškova, niska je opremljenost mehanizacijom, rijetka primjena agro-tehničkih mjera kao i simboličan broj robnih proizvodača.

- **Šumske površine**

Šume predstavljaju jedan od najznačajnijih resursa razvoja, iako to u dosadašnjem periodu nije adekvatno valorizovano. U državnom vlasništvu je 20.899,12 ha, a u privatnom vlasništvu 4.457 ha šuma. Kod državnih šuma kojima gazduje najvećim djelom Nacionalni Park - Plav, na privredne šume otpada 14.156,99 ha, od čega visoke privredne šume zauzimaju oko 91 % površine. Po Opštoj šumsko-privrednoj osnovi koja je bila do prošle godine na snazi, ukupne drvne zalihe u četinarskim šumama su bile procijenjene na oko 2.466.000 m^3 a zalihe lišćara na oko 1.012.640 m^3. Zapreminski prirast četinara je bio procijenjen na 42.903 m^3 a prirast lišćara na 14.787 m^3. Sječivi etat za četinare je bio odobren od 36.123 m^3 i za lišćare od 8.282 m^3. Kod privatnih šuma (visoke i niske-izdanačke) zapremina visokih šuma je oko 402.340 m^3 a kod niskih šuma 136.870 m^3, dok je prirast kod prvih 11.570 m^3, a kod drugih 1.730 m^3. Sječivi etat ovih šuma je 8.376 m^3, od čega četinara 4.120 m^3 i 4.256 m^3 lišćara. Inače, naše šume se ubrajaju u najkvalitetnije u državi. U posljednjem petogodišnjem periodu sječa drvnih sortimenata je bila značajno ispod raspoloživog sječivog etata i iznosila je između 21-28.000 m3.

Šume predstavljaju jedan od najznačajnijih resursa razvoja, ali u dosadašnjem periodu šumarstvo i drvna industrija nijesu ni blizu ostvarili očekivane rezultate na planu razvoja opštine. Naprotiv, ovo preduzeće koje je zapošljavalo oko 250 radnika je dospjelo u stečaj, potom reorganizovano pa jedan dio privatizovan. Šumska uprava trenutno upošljava tidesetak radnika a AD „ Alpet „ oko pedesetak radnika. S druge strane, u državnim šumama sa našeg područja se posječe i uglavnom u pogone drvoprerade u drugim opštinama obradi 4,4 % ukupno posječene drvne mase ove države.

- **Vodne površine**

Područje je vrlo bogato vodama zahvaljujući obilju padavina, pa ima mnoštvo izdašnih izvora, potoka i brzih rijeka, četiri vrlo lijepa jezera (Plavsko, Hridsko, Visitorsko i Ropojansko-Ličeni Gštars), mnoštvo vodopada i drugih hidrografskih objekata. Vodotoci raspolažu i značajnim hidroenergetskim potencijalom koji se može koristiti za proizvodnju energije od oko 42,6 MW.

- **Ostale prirodne površine**

Područje opštine je povoljno za gajenje svih vrsta kontinentalnog voća i poznati je voćarski kraj. Pod voćnjacima se nalazi 612 ha, mada je ta površina znatno veća jer su znatne površine livada i okućnica zasadjene voćem. Ukupan broj rodnih stabala voća se procjenjuje na oko 110.000 komada i ima stalni trend pada.
Na području opštine Plav postoje značajni kompleksi samonikle šumske borovnice, voćke sa izvanrednim svojstvima (sadrži puno vitamina, bakra i gvoždja kao i antocijane i tanine) u ishrani čovjeka i liječenju nekih oboljenja, prije svega oboljenja krvnih sudova i vida. Procijenjeni rod je izmedju 500-800 t godišnje. Područje je bogato i drugim vrstama šumskih plodova (gljive, jagode, ogrozd ,malina, kupina i dr. divlje voćke) kao i ljekovitim biljem.

1.5.Demografska kretanja

U opštini Plav prema rezultatima popisa stanovništva 2011. godine živi 13.108 stanovnika, što čini 2,11 % ukupnog stanovništva države.

Područje opštine je izrazito migraciono pa se broj stanovnika u posljednjih sto godina smanjuje ili stagnira. Migracije su imale smjer uglavnom prema inostranstvu, većim centrima i nešto manje prema gradskim naseljima unutar opštine. Sada se osjećaju razorne posledice depopulacije prostora u formi zamiranja sela i poljoprivrede, smanjenog vitalnog indexa i svih drugih pratećih posljedica. Posebno je štetna okolnost da odlazi veliki broj obrazovanih ljudi i uglavnom najvitalniji segment radno sposobnog stanovništva. Prirodni priraštaj u 2006 godini je bio 63 lica, i tri puta je manji od priraštaja koji je postojao do kriznih i ratnih devedesetih godina.

Opština Plav (i Gusinje)-Kretanje ukupnog broja stanovništva

Godina popisa	1948	1953.	1961.	1971.	1981.	1991.	2003.	2011.
Crna Gora	377189	419873	471894	529604	584310	615035	672556	620029
Plav	15764	17330	18913	19542	19460	19305	21604	13108
Procenat r.br.2/ 1	4,18	4,13	4,01	3,69	3,35	3,14	3,21	2,11
Plav-apsol. izn.priraštaja		1566	1583	629	18	-255	2299	
Plav - Stanov.u inostr.					2241	3621	7879	

Plav je poznat po multinacionalnoj i multikonfensionalnoj strukturi stanovništva sa izgrađenim standardima tolerancije u međljudskim odnosima.

Opština Plav– nacionalna struktura (%) – popis 2011.

NACIONALNOST	%
Crnogorci	6,27
Srbi	16,01
Albanci	18,88
Muslimani	5,55
Bošnjaci	51,90
Ostali	1,31

1.6.Sprovođenje podzakonskih akata

Opština Plav je poslije donošenja Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata donijela potrebne opštinske Odluke po programu rada Skupštine opštine Plav.
Ističemo :

- Odluku o izradi novih ili izmjene postojećih lokalnih planskih dokumenata,
- Program uređenja građevinskog zemljišta,
- Odluku o izgradnji objekata van DUP-a,
- Odluku o privremenim objektima,
- Odluka o izradi PUP-a Opštine Plav,
- Odluku o izradi Strateške procene uticaja na životnu sredinu PUP-a Opštine Plav,
- Odluka o donošenju PUP-a Opštine Plav i
- Odluku o donošenju Strateške procene uticaja na životnu sredinu PUP-a Opštine Plav.

1.7.Izdati UTU, građevinske dozvole i upotrebne dozvole (od 01.01.2016 do 31.12.2016godine)

Predmeti	Br. Primljenih u 2017. godini	Br. izdatih u 2017. godini
UTU	70	51
Građevinske dozvole	24	14
Upotrebne dozvole	3	2

Obrađena su 15 ugovora o naknadi za komunalno opremanje građevinskog zemljišta na osnovu čega je zaduženo €13310,74€ . Rešenja su donesena na ime sledećih investitora:

35 - 6	Šabović Rizo	858,33 €
35 – 13	Redžematović Hamdija	1610,90 €
35 -14	Redžematović Hamdija	1783 €
35 -72	Stijović Blažo	73,25 €
35 - 185	Redžematović Džemal	865 €
35 - 205	Kučević Smajlje	975 €
35 - 227	Đešević Rasim	2375 €
35 - 282	Tošić Etem	842 €
35 - 231	Pejčinović Izet	1330 €
35 - 238	Musić Ibro	5138 €
35 – 333	Feratović Fero	2939,30 €
35 – 343	Vučetović Veselj	1334,50 €
35 –407	Markišić Erdin	836,40 €

35-415	Bajraktarević Omer	2475 €
35-397	Huseinović Ramiz	1536,47 €

Po rješenju 35-397 Huseinović Ramiz sklopljen je ugovor o odloženom plaćanju naknade br.3040 -707 po kojem je naplaćeno 307,29 € , po rješenju 35- 238 Musić Ibro nije uplaćeno ništa, po rješenju 35-227 Đešević Rasim sklopljen je ugovor o odloženom plaćanju naknade br.3040 -533 po kojem je naplaćeno 475,08 € , po rješenju br.35 – 13 i 35 – 14 na ime Redžematović Hamdija sklopljen je ugovor o odloženom plaćanju naknade br.3040 - 56.
Na osnovu ugovora o naknadi za komunalno opremanje naplaćeno je 41.786,30 € .

2. SPROVEDENE MJERE I NJIHOV UTICAJ NA UPRAVLJANJE PROSTOROM I NJEGOVU ZAŠTITU

Postojeći Lokalni planski dokumenti- DUP-a "Glavice", DUP-a "Plavsko jezero" DUP-a "Magaze" ,"Plana uređenja naselja Murino" su jako stari i nijesu usaglašeni sa važećim i novousvojenim Zakonom o uređenju prostora i izgradnji objekata, nijesu urađeni u digitalnom obliku i treba uraditi zakonom propisane izmjene i dopune.
Opština je donijela odluku o produženju važenja tih planova (sl list CGbr.12/15).
Ima planova koji nijesu realizovani, planova koje je teško sprovesti. Planovi nijesu međusobno usaglašeni. Smjernicama GUR-a Plav trebalo je uraditi planove za najznačajnija područja, što se nije desilo. Opština Plav je malim dijelom pokrivena valjanim detaljnim planovima(**0,53 %.)**, dok je na terenu neplanskom individualnom gradnjom zauzet ogroman prostor, čak i u zonama koje su DUP-ovima planirane za drugu namjenu, tako da je „iznuđen potez“ izmjena planova, izmjena namjene PUP-a, kao i izrada novih planova. Većina planova koji se budu radili predstavljaće sanacione planove.
Izgrađen je veliki broj objekata bez potrebne komunalne infrastkture, nema adekvatnih saobraćajnica i parkinga, a posebno nedostaje ili je neadekvatna fekalna kanalizacija sa prečišćivačima i ispustima u rijeke, kao ni adekvatne deponije za otpad, te je neophodno kao prioritet da bude izgradnja ovih infrastrukturnih objekata.
Zbog nepostojanja odgovarajuć planskih dokumenata i odgovarajućih mjera za sprovođenje nije se mogla izbjeći stihijska centralizacija funkcija u prostoru, tako da je umjesto skladnog razvoja Opštine u cjelini postojao nekontrolisani rast na pojedinačnim lokacijama ili zonama
Individualna izgradnja, kako stambena, tako i poslovna, odvijala se, uglavnom, u okvirima i po smjernicama postojećih planova. Međutim, nefleksibilnost postojećih planova dovodi do smanjenja mogućnosti izgradnje, što zbog potreba za izgradnjom koje stalno rastu, dovodi do povećanja nelegalne izgradnje.
Izgradnja poslovnih objekata za potrebe malih i srednjih preduzeća je u začetku, ali jasno pokazuje znake ekspanzije u skoroj budućnosti, što će zbog neprilagođenih planova ili neizgrađenih saobraćajnica i druge infrastrukture, neminovno voditi nepovoljnim ograničenjima planskog razvoja i konfliktima interesa. Izgradnja za potrebe velikih preduzeća je u zastoju i često se svodi na neke relativno male investicije u cilju održavanja funkcionisanja.
U oblasti saobraćaja i tehničke infrastrukture bilo je ulaganja ali ne prema iskazanim potrebama, pogotovu u oblasti mreže ulica u naseljima i pješačkih komunikacija i atmosferske kanalizacije.
Poseban problem je sanacija i izgradnja fekalne kanalizacije sa uređajima za tretman otpadnih voda u skladu sa propisima o zaštiti životne sredine.

Uklapanje bespravno podignutih objekata kroz izmjene planova ili kroz sanacione programe je iznudjena mjera ali i jedina moguća mjera u datim okolnostima koja će dati pozitivne efekte u dijelu značajnog smanjenja bespravne gradnje.

3. OCJENA ZAŠTITE VRIJEDNOSTI PROSTORA I OKOLINE

1.1.Zagađivači

Kanalizacione vode se ne prečišćavaju i direktno zagađuju vodene ekosisteme Plavskog jezera i rijeka. Jedan od problema evidentnih je nepostojanje adekvatne deponije čvrtog otpada, prije svega za odlaganje komunalnog i drvnog otpada, tako da se javljaju divlje deponije koje mogu ugroziti vodene tokove na teritoriji opštine.
Kompleksno zagađivanje voda, vazduha i zemljišta potiče od postojeće deponije smeća, kao i drugih divljih deponija raznog komunalnog i drugog otpada organskog porijekla. Određene količine otpada sa deponije direktno dospijevaju u rijeku, a atmosferilijama zagađene vode sa deponija, koje sadrže štetne i opasne materije, spiraju se takođe u korito rijeke. Zagađivanje zemljišta i podzemnih voda podstiče se razgrađivanjem organskih materija sa gradske deponije, dok zagađivanje u vazduhu (aerozagađivanje) nastaje spaljivanjem smeća na deponiji što proizvodi toksične gasove (dim, toksični pepeo, smrad) i na taj način se direktno ugrožavaju okolna naselja i grad u cjelini. Nepostojanje adekvatnih deponija za tretiranje različite vrste otpada može predstavljati veoma ozbiljan problem za cjelokupan ekosistem.
U toku su završne aktivnosti-glavnog projekta I tenderske dokumentacije oko izgradnje uređaja za prečišćavanje otpadnih voda Opštine Plav kao i glavnog kolektora odvođenja otpadnih voda od naselja Gusinje do uređaja za prečišćavanje.

3.2.Zaštita životnog prostora

Zaštita životne sredine podrazumeva trajnu zaštitu prirodnih i stvorenih vrednosti u cilju održavanja i poboljšanja kvaliteta sredine teritorije opštine Plav i šireg okruženja. Izradom Plana posebne namjene Nacionalnog parka Prokletije stiču se preduslovi za zaštitu šuma i biljnog ekosistema, izvora i površinskih i podzemnih vodotoka, prirodne vegetacije sa karakterističnim florističkim sastavom i osnovne karakteristike prirodnog reljefa.

3.3.Atraktivne lokacije

Opština Plav ima veoma veliki broj lokacija gdje se javljaju određeni elementi urbanog naselja a koje nisu pokrivene detaljnom urbanističkom razradom, kao što su prostori Plavskog jezera Bogićevica i Čakora, gdje veliki broj izgrađenih objekata bez planske regulative može da dovede do devastacije prostora i sve nadalje intervencije nebi bile toliko učinkovite. Sa druge strane lokaliteti kao što su Bogićevica i Čakor predstavljaju izuzetne potencijale za razvoj zimskog i ljetnjeg turizma. Netaknuta priroda i relativno mala udaljenost od gradskog urbanog jezgra trebaju biti jedan od osnovnih pravaca razvoja ekonomije opštine.

4. ZAHTJEVI KORISNIKA PROSTORA

Najviše zahtjeva korisnika prostora u 20117. godini odnosi se na stvaranje planskih pretpostavki za izgradnju objekta individualnog stanovanja na području u zahvatu Prostornog plana za izgradnju stambenih objekata, GUR-a Plav i DUP-a, kao i za izgradnju poslovnih i stambenih objekata u atraktivnim turističkim područjima. Imajući u vidu da zahtjevi znatno

odstupaju od usvojene planske dokumentacije potrebno je pristupiti izradi Lokalnih planskih dokumenata kojim bi se omogućile promjene namjene zemljišta, kao i promjenom namjene ostalih neizgradjenih površina u namjenu shodno urbanističkim normativima, a u cilju moguće planske valorizacije prostora.
Zahtjevi korisnika, kako pojedinačni, tako i grupe građana, ustanova i preduzeća, već su dostigli broj koji se dosadašnjom dinamikom izrade i donošenja planova ne može zadovoljiti. Na osnovu opravdanih zahtjeva korisnika prostora donešene su odluke o pristupanju izradi novih, kao i odluke o izmjenama i dopunama postojećih planova, prvenstveno onih koji su skoro neupotrebljivi zbog: starosti, neažurnih podloga, novih potreba i problema kod realizacije.Tako postoje interesovanje da se na području zone **Bogićevice** uradi Detaljni plan za izgradnju vrlo moćnog visinskog zimskog- sportskog centra na zemljištu u državnom vlasništvu u površini od cca 30ha.
Studijom Crnogorske prokletije koja predstavlja najvažnije istraživačke analize i razvojne predloge koji su sadržani u projektu "Program integralnog razvoja crnogorskih prokletija" urađenoj na zahtjev Vlade Crne Gore od strane istraživačkog tima Instituta ekonomskih nauka iz Beograda godine rečno je:
"Zona **Babino polje-Bogićevica** tipičan je visokoplaninski prostor koji zauzima centralnu poziciju u okviru crnogorskih Prokletij. Na palezojsko-škrilastoj geološkoj osnovi i prostranim pašnjačko –livadarskim ternima ,pod najrazličitijim uglovima i visinskom razlikom do 900m formirano je prirodno staračko zavojsko i bogićevićko skijalište površine od preko 1.000 ha (10.000m denivelacije),na kome je moguće organizovati sve vrste alpskih i nordijskih disciplina i rekreacije na snijegu. Prirodni uslovi ove zone omogućavaju izgradnju vrlo moćnog visinskog zimskog- sportskog centra**. Po našim procjenama ovaj prostor trba čuvati za izgradnju oko 2.000. ležaja u svim vidovima smještaja** .Objekti bi bili građeni na izvarednim lokacijama Babinopoljskog valova I Bogićevice(koji nije u satavu NP Prokletije , a skijaška infrastruktura –žičare,liftovi I staze bili bi I u njegovim granicama)),dok ce vrijeme i tempo izgranje kapaciteta turisticke infra i strukturne od obima i strukture trazenja,i od dinamike razvoja i korišćenja turističke ponude Plavske i Gusinjske zone".

Prostorno-urbanistički plan Opštine Plav

Za legalizaciju izgrađenih i za izgradnju novih u seoskom području u zahvatu Prostorng plana opštine Plav ovom Sekretarijatu se u proteklom periodu obratilo ukupno 97 korisnika prostora, kao i za izradu izmjena i dopuna Plana radi promjene namjene i usklađenosti postojećih i planiranih, uglavnom poslovnih objekata koji treba da se izgrade. Uzevši u obzir obim podnijetih zahtjeva, kao i strukturu pomenutog plana nameće se potreba za hitnim aktivnostima na donošenju i izradi sledećih lokalnih planskih dokumenta.

DUP Plav "Glavice"

Za izmjene i dopune **DUP Plav "Glavice**" ovom Sekretarijatu se u proteklom periodu obratilo ukupno 27 korisnika prostora za uklapanje bespravno podignutih objekata. Uzevši u obzir obim podnijetih zahtjeva, kao i strukturu pomenutog plana nameće se potreba za hitnim aktivnostima na donošenju i izradi ovog planskog dokumenta.

Plan uredjenja naselja Murino

Za izmjene i dopune **Plana uredjenja naselja Murino** ovom Sekretarijatu se u proteklom periodu obratilo ukupno 5 korisnika prostora za izmjene i dopune, odnosno ucrtavanje bespravno podignutih objekata i objekata koji treba da se izgrađuju. Sobzirom na obim podnijetih zahtjeva, kao i iskazana potreba za izgradnjom nedostajućih centralnih sadržaja,

kao i strukturu pomenutog plana nameće se potreba za aktivnostima na donošenju i izradi ovog planskog dokumenta

DUP "Plavsko jezero"

Za izmjene i dopune D**UP "Plavsko jezero"**ovom Sekretarijatu se obratilo ukupno 17 korisnika prostora za izmjene i dopune, odnosno ucrtavanje bespravno podignutih objekata i objekata koji treba da se izgrađuju. Uzevši u obzir obim podnijetih zahtjeva, kao i strukturu pomenutog plana nameće se potreba za hitnim aktivnostima na donošenju i izradi ovog planskog dokumenta**.**

Na ovaj način biće omogućeno korisnicima prostora da donošenjem planskih dokumenata u skladu sa Zakonom ostvare izražene potrebe za valorizacijom zemljišta i za legalnom izgradnjom objekata.

5. PREDLOG MJERA ZA UNAPREĐENJE POLITIKE PROSTORA

Planirati izradu Detaljnih urbanističkih planova u okviru Generalnog urbanističkog rešenja Plav i Murino***:***

1. Detaljni urbanistički plan - Glavice
2. Detaljni urbanistički plan - Plavsko jezero
3. Detaljni urbanistički plan - Prnjavor
4. Detaljni urbanistički plan - Centar - Vojno Selo
5. Detaljni urbanistički plan - Brezojevica

Nastaviti aktivnosti oko izrade DUP-a " Bogićevica 1750" i otpočele aktivnosti na njihovoj izradi(LAMP projekat) a kasnije se odustalo:

DUP-a " Bogićevica 1750" 31 ha.	
DUP-a "Plavsko jezero II"	198ha

Donijeti odluke i izraditi Lokalne planske dokumente- DUP-a "Glavice", DUP-a "Plavsko jezero" DUP-a "Magaze" i"Plana uređenja naselja Murino jer je po zakonu nihovo vrijeme za koje su donešeni isteklo te se više ne mogu prijenjivati shodno Zakona o izmjenama i dopunama Zakon o uplaniranju prostora I izgradnji objekata (sl list CG br 64/17).

Ubrzati aktivnosti na donošenju novih DUP-ova i LSL planiranih PUP-om.

U narednom periodu raditi istovremeno izmjene i dopune Lokalnih planskih dokumenata. Prostorni plan nacionalnog parka Prokletije je u završena faza izrade Nacrta plana. Nakon dobijanja saglasnosti od strane Ministarstva Nacrt plana će biti na javnu raspravu gdje će zainteresovana stručna i laička javnost svojim predlozima ,sugestijama , primjedbama i mišljenjima moći dati doprinos na izradi Predloga PPNP Prokletije.

Opština nastavit će zajedno sa Vladom nastaviti za započetim aktivnostima na izradi lokalnog puta Plav-Gusinje preko Vojnog sela (planirano budžetom CG) i predstavlja jedan od strateških prioriteta u razvoju opštine Plav.

Opština nastavit će zajedno sa Vladom nastaviti za započetim aktivnostima na izradi projekta puta Plav-Babino polje koji sadrži obilaznicu oko naselja Plav (planirano budžetom

CG) i predstavlja dionicu regionalnog puta Plav -Dečane planiranu Prostornim Planom Crne Gore koja bi serevisirala pomenutu zonu.
Obezbijediti i planskim dokumentima operativne planove za realizaciju prostorno-planske dokumentacije, koji će biti implementirani kroz godišnje programe uređivanja građevinskog zemljišta.
U saradnji sa državnim organim sinhronizovati obaveze na izradi i vođenju dokumentacione osnove o prostoru.

Obrazloženje:

Pravni osnov za donošenje Izvještaja o stanju uređenja prostora sadržan je u članu 14 Zakona o planiranjuu prostora i izgradnji objekata ("Sl.list CG" br. 64/17).
U članu 14 Zakona o planiranjuu prostora i izgradnji objekata ("Sl.list CG" br. 64/17).
propisano je da Organ lokalne uprave je dužan da Skupštini lokalne samouprave jednom godišnje podnese Izvještaj o stanju uređenja prostora.
Shodno gore citiranom članu Sekretarijat za uređenje prostora i imovinu je uradio Izvještaj o stanju uređenja prostora za 2017 godinu.

Izvještaj o stanju uređenja prostora sadrži:

- Analizu sprovođenja planskih dokumenata
- Sprovođenje mjere i njihov uticaj na upravljanje prostorom i njegovu zaštitu
- Ocjenu životne vrijednosti prostora i okoline
- Zahtjeve korisnika prostora
- Predlog mjera za unapređenje politike uređenja prostora

ANEX 16
IZVJEŠTAJ O STANJU UREĐENJA PROSTORA U 2017.GODINI
ZA OPŠTINU PLUŽINE

1. UVOD

Uređenje prostora Zakon definiše kao praćenje stanja u prostoru (monitoring), utvrđivanje namjene, uslova i načina korišćenja prostora kroz izdradu i donošenje planskih dokumenata, sprovođenje nekih dokumenata i utvrđivanje građevinskog zemljišta. Praćenjem stanja u prostoru (monitoring) smatra se vođenje dokumentacione osnove o prostoru, izrada izvještaja o uređenju prostora, izrada i donošenje programa uređenja prostora i formiranje i vođenje informacionog sistema.

1.1. Sadržaj izvještaja

- Analiza sprovođenja planskih dokumenata
- Sprovođenje mjera i njihov uticaj na upravljanje prostorom i njegovu zaštitu
- Podaci o izgrađenim objektima uključujući i objekte izgrađene suprotno zakonu
- Zahtjevi korisnika prostora
- Predlog mjera za unapređenje politike uređenja prostora

Sadržina Izvještaja se odnosi prvenstveno na realizaciju mjera unapređivanja politike uređenja prostora koje su utvrđene Programom uređenja prostora za 2017.godinu, analizom stanja prostora, realizacijom planiranih aktivnosti na izradi planske dokumentacije, problemima u njenoj realizaciji i primjeni, pripremom i opremanjem građevinskog zemljišta, očuvanjem životne sredine, prirodnih i drugih potencijala, kao i predlog mjera za unapređenje politike uređenja prostora.

2. ANALIZA SPROVOĐENJA PLANSKIH DOKUMENATA

2.1. Organizacija, korišćenje i namjena prostora po planskim dokumentima lokalne samouprave - pokrivenost teritorije lokalne samouprave plaskim dokumentima

Teritorija oštine Plužine pokrivena je sledećim važećim planskim dokumentima

Vrsta plana	Godina donošenja	Obrađivač
Prostorno urbanistički plan opštine Plužine	"Sl.list CG-opštinski propisi", br. 34/21	"JUGINUS" Beograd
DUP Plužine	"Sl.list SRCG-opštinski propisi", br. 37/90	"RZUP" Podgorica
LSL Šćepan Polje	"Sl.list CG-opštinski propisi", br. 2/08	"BASKETING" DOO Bar

2.2. Realizacija programa uređenja prostora

Prostorno-planska dokumentacija opštine Plužine čija izrada je u toku

- Detaljni urbanistički plan "Centar", Odluka o pristupanju i izradi sa programskim zadatkom ("Sl.list CG-opštinski propisi", br. 23/12 i 6/15), površina zahvata plana je cca 68 ha;

Raspisan je javni poziv za izbor obrađivača na koji su se javila tri ponuđača. Nakon otvaranja ponuda izabran je "URBI PRO" DOO Podgorica. Drugi ponuđač "RZUP" DOO Podgorica, izjavio je žalbu na izbor "URBI PRO" DOO Podgorica koja je usvojena. Donesena je nova odluka o izboru "URBI PRO" DOO Podgorica na koju je "RZUP" DOO Podgorica ponovo izjavio zalbu i čeka se odluka po istoj.

Učešće javnosti pri izradi planskih dokumenata
Učešće javnosti pri izradi planskih dokumenata je obezbijeđeno u skladu sa članom 42 Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata (''Sl. list CG'', br. 51/08, 40/10, 34/11, 35/13, 39/13 i 33/14).

Finansiranje izrade (izvori finansiranja)
Izradu Detaljnog urbanističkog plana "Centar", finansira opština Plužine.

Uređivanje građevinskog zemljišta (način, finansiranje, rokovi)
Prema Programu uređenja prostora za 2017.godinu, na uređivanju građevinskog zemljišta u izvještajonoj godini realizovane su sledeće aktivnosti:

a) Izrada projektne dokumentacije
Aktivnosti predviđene Programom uređenja prostora a realizovane u toku 2017.godine su:

- Urađena projektna dokumentacija za izgradnju saobraćajnice sa parkingom, rasvjetom i atmosferskom odvodnjom iza zgrada A1-A4 i dostavljena na reviziju.
- Urađena je projektna dokumentacija II faze gradske saobraćajnice
- U postupku izrade je projektna dokumentacija za pristupnu ulicu sa parking prostorom za kapelu i crkvu ;
- U postupku izrade je projektna dokumentacija za fudbalski stadion sa pristupnom ulicom i parking prostorom;
- U postupku izrade je projektna dokumentacija za nastavak ulice Lazara Sočice.
- Urađena je projektna dokumentacija kanalizacione mreže u naselju Plužine.
- Urađena je projektna dokumentacija za prečistač otpadnih voda.

b) Izgradnja objekata komunalne infrastrukture

- U toku je izgradnja vodovoda za sela Boričko brdo i Seljkovac;
- Asfaltirana je deonica lokalnog puta Šćepan Polje-Brštanovica u dužini od 4 km,;
- Izvršeno je profilisanje, nasipanje i valjanje puta do vidikovca Sokolina u dužini od 2 km.
- Izvršeno je profilisanje, nasipanje i valjanje putnih pravaca u selu Brijeg ukupne dužine 3 km.
- U toku su radovi na izgradnji produžetka ulice Marka Kulića
- U toku su radovi na izgradnji potpornog zida i uređenja terena oko stambeno-poslovnog objekta Fonda za solidarno stambenu izgrdanju.
- Završeni su radovi na uređenju prilaza stambenim zgradama u Plužinama
- Završena je sanacija igrališta u Plužinama
- Rekonstruisan je dio vodovodne mreže u ulici Lazara Sočice, od skvera do hotela Piva u dužini od 305 m.
- Izvedeni su radovi na izgradnji sabornog hrama u Plužinama planirani za 2017 godinu.
- Izvršena je sanacija spomen doma u selu Borkovići;
- Izvedeni su radovi na sanaciji mostova i propusta u selu Orah i izgradnji potpornog

zida na putu Stabna-Ravno.

- Izvršena je nabavka i ugradnja 30 solarnih panela za domaćinstva koja iseljavaju na katune.
- Raspisan je tender i izabran izvođač za izgradnju I faze kružne saobraćajnice u naselju Plužine.

2.3. Demografska kretanja

Prema podacima iz poslednjeg popisa (Monstat 2011) u Plužinama živi 3.246 stanovnika , što je 967 stanovnika manje u odnosu na predhodni Popis (2003.godine) kada je u Plužinama živjelo 4213 stanovnika. Ovaj podatak ukazuje na izraziti trend depopulacije, koja je uslovljena slabim razvojem privrede,nemogućnošću školovanja mladih ljudi i njihovog stručnog usavršavanja, nezadovoljavajućom zdravstvenom zaštitom, ali i znatno blažim klimatskim uslovima u centralnom i primorskom regionu države (Podgorica, Nikšić, cijelo Primorje). Gustina naseljenosti je u prosjeku 5 stanovnika/km2 što je ispod prosjeka i prosjeka za sjeverni region. Broj domaćinstava takođe bilježi opadajući trend. Prema rezultatima poslednjeg popisa na teritoriji opštine Plužine ima 1.140 domaćinstava, dok je taj broj 2003 godine iznosio 1.347. Od ukupnog broja stanovnika gradska naselja broje 1.353 stanovnika, dok je u ruralnim područjima 1.933 stanovnika.

2.4. Sprovođenje podzakonskih akata (obaveze iz zakona, efekti...)

Pored Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata u primjeni su i druge opštinske odluke i propisi doneseni na osnovu istog i to:

- Odluka o naknadi za komunalno opremanje građevinskog zemljišta ("Sl.list CG-opštinski propisi", br. 28/2010);
- Plan upravljanja otpadom za opštinu Plužine za period 2010-2014.godine donesen na skupštini 30.03.2011 godine;
- Odluka o postavljanju odnosno građenju i uklanjanju pristupnih rampi, liftova i sličnih objekata za pristup i kretanje lica smanjene pokretljivosti i lica sa invaliditetom na teritoriji opštine Plužine ("Sl.list CG - opštinski propisi", br. 2/14);
- U skladu sa Zakonom o zaštiti od buke u životnoj sredini ("Sl.list CG", br. 28/11) donešena je Odluka o utvrđivanju akustičnih zona na teritoriji opštine Plužine ("Sl.list CG- opštinski propisi", br. 2/14);
- Odluka o korišćenju i uklanjanju privremenih objekata na teritoriji opštine Plužine ("Sl.list CG-opštinski propisi", br.14/12);
- Odluka o postavljanju, odnosno građenju i uklanjanju pomoćnih objekta ("Sl.list CG-opštinski propisi", br. 2/14);

2.5. Izdati UTU, građevinske dozvole, upotrebne dozvole

- Izdato je 14 gradjevinskih dozvola za stalne objekte
- Izdato je 22 urbanisticko-tehnickih uslova
- Izdata je 1 upotrebne dozvole

2.6. Privremeni objekti iz nadležnosti lokalne samouprave

U skladu sa Odlukom o korištenju i uklanjanju privremenih objekata na teritoriji opštine Plužine ("Sl.list CG-opštinski propisi", br. 2/15, 6/15 i 18/15) izdato je 15 rjesenja za postavljanje privremenih objekata.

2.7. Detaljna analiza investicionih potencijala bazirana na važećim planskim dokumentima sa posebnim osvrtom na:

- Infrastrukturne objekte:
U skladu sa postojećom Prostorno planskom dokumentacijom opštine Plužine u izvještajnoj godini urađena je projektna dokumentacija za transfer stanicu komunalnog otpada,a u završnoj fazi izrade je projektna dokumentacija u sklopu obaveza EPCG prema opštini Plužine.

-Turistički kompleksi:
Na osnovu relevantne programske, strateške i planske dokumentacije, PUP-om je formulisan koncept razvoja turizma koji podrazumeva razvoj najatraktivnijih zona i lokaliteta.

-Planirani stambeni kompleksi:
Usvajanjem Detaljnog urbanističkog plana "Centar", lokacije iz Prostrorno urbanističkog plana, koje su prema namjeni površina opredijeljenje za stanovanje malih i velikih gustina moći će da se privedu namjeni.

-**Trgovački sadržaji**:
U svim prizemljima objekata kolektivnog stanovanja prema do sada važećem Detaljnom urbanističkom planu opštine Plužine, dozvoljeno je obavljanje trgovinske djelatnosti kao i u svim individualnim objektima stanovanja po promjeni namjene iz stambenog u poslovni prostor.

3. SPROVEDENE MJERE I NJIHOV UTICAJ NA UPRAVLJANJE PROSTOROM I NJEGOVU ZAŠTITU

3.1.Mjere sprovedene u cilju podsticanja kvaliteta građenja i oblikovanja prostora

Mjere koje trebaju obezbijediti kvalitet građenja i oblikovanja prostora sadržane su u smjernicama za izradu detaljnih planova koje su obrađene kroz PUP, kao i kroz sadržaj DUP-a. Kvalitet građenja se obezbjeđuje obavezom projektovanja asezmičkih konstrukcija u skladu sa standardima i tehničkim propisima za VII-VIII seizmičku zonu; projektovanjem energetski efikasnih objekata; urbanističko tehničkim uslovima koji propisuju arhitektonski izgled prikladan lokaciji i podneblju; primjenom kvalitetnih građevinskih materijala primjerenim ovome podneblju. Prostorno planskim dokumentima su date smjernice za pejzažno oblikovanje prostora i uređenje zelenih površina. U 2016.godini, Sekretarijat je postupao po zahtjevima stranaka u vezi sa sprovođenjem Zakona o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu i Zakona o procjeni uticaja na životnu sredinu.

3.2. Građevinsko zemljište

Građevinsko zemljište regulisano je planskom dokumentacijom. Građevinsko zemljište je zemljište čija namjena i način uređivanja, građenje i korišćenje su utvrđeni urbanističkim

planom. Kroz plansku dokumentaciju dati su koeficijenti zauzetosti i izgrađenosti urbanističkih parcela. Odlukom o naknadi za komunalno opremanje građevinskog zemljišta ("Sl.list CG-opštinski propisi", br. 18/09 i 23/13) utvrđuje senačin obračuna i visina naknade za komunalno opremanje građevinskog zemljišta na teritoriji opštine Plužine. Naknadu plaća investitor prilikom građenja stambenog ili poslovnog prostora, prilikom pretvaranja stambenog prostora u poslovni prostor, prilikom pretvaranja posebnih i zajedničkih djelova stambenog objekta u stambeni ili poslovni prostor, kao i prilikom postavljanja privremenih objekata u skladu sa urbanističko-tehničkim uslovima utvrđenim planom o postavljanju, građenju i uklanjanju privremenih objekata montažnog karaktera. Visina naknade za komunalno opremanje utvrđena je po zonama (ima ukupno 5 zona). Naknada se obračunava i ugovara po 1 m2 neto površine objekta. Uređivanje građevinskog zemljišta za područje opštine Plužine koje pored komunalnog opremanja obuhvata i pripremu za komunalno opremanje, vrši se u skladu sa Jednogodišnjim programom uređenja prostora, koji donosi Skupština opštine Plužine.

3.4. Iznos naknada za komunalno opremanje građevinskog zemljišta (ostvarenih u postupku izdavanja građevinske dozvole i u postupku izdavanja upotrebne dozvole) i ugovorenih naknada

Odlukom o naknadi za komunalno opremanje građevinskog zemljišta ("Sl.list CG-opštinski propisi", br. 18/09 i 23/13) utvrđeni su kriterijumi i visina naknade za uređenje građevinskog zemljišta, koja je utvrđena prema zonama i prema stepenu opremljenosti građevinskog zemljišta.
U toku 2017 godine utvrđena je visina naknade za komunalno opremanje građevinskog zemljišta u visini od 4.574,00 €.

3.5. Izvorišta vode

Naselje Plužine snadbijeva se vodom iz izvorišta Sutulija. Cjevovod od izvorišta do rezervoara u Plužinama dukgačak je 14 km. U opštini Plužine pored glavnog vodovoda postoji još 8 javnih vodovoda, namijenjenih za vodosnabdijevanje vodom seoskih naselja. Sa izuzetkom vodovoda D. Brezna koji koristi vode zbijene izdani formirane u neogenim sedimentima, u sve ostale vodovode uključene su izvorske vode.
Izgradjeni su cjevovodi u selu Boričje sa izvorišta Sopot, naselju Šćepan Polje sa izvorišta Mrarića voda, u selu Goransko sa izvorišta Tadića vrelo u selu Smriječnu, sela Donja Brezna sa izvorišta u Donjim Breznima, Crkvičko Polje sa izvorišta Kadionica i Slavanj, mjesnom centru Stabna sa glavnog vodovoda Sutulija-Plužine, Bezuje sa seoskog bunara, Seljanji sa izvorišta Bukovik, U izgradnji je vodovod sa izvorišta Gostaja za sela, Seljkovac, Boričko Brdo, Borkovići i Dubljevići.
U seoskim naseljima postoje vodovodi malih kapaciteta, koji snabdijevaju dva ili više domaćinstava i koji su građeni i održavaju se u vlastitoj režiji.
Pojedina naselja nemaju kvalitetno riješen problem vodosnabdijevanja. To su uglavnom naselja u bezvodnim krajevima gdje nema izvorske vode.

3.6. Energetski potencijal

Prema PUP-u Izgradnja i rad malih hidroelektrana je od opšteg interesa. Projektovanje, izgradnja, korišćenje i održavanje malih HE snage veće od 1 mW može biti dato na koncesiju.

Koncesiono područje je sliv vodotoka na kojem je moguća izgradnja, korišcenje i održavanje malih hidroelektrana u skladu sa planskim pretpostavkama, Zakonom o koncesijama i Zakonom o energetici, odnosno u skladu sa Strategijom razvoja energetike Crne Gore, Akcionim planom za implementaciju Strategije, kao i Strategijom razvoja malih hidroelektrana u Crnoj Gori.

Lociranje mHE (bez obzira na tip postrojenja, zahvata, povezanosti na mrežu, padove i snagu, tj. da li se radi o mikro HE do 50kW, mini HE od 50 do 500kW ili malim HE od 500 do 10000kW) je strogo uslovljeno konfiguracijom terena i vodotoka. Zato, njihova izgradnja znači određenu intervenciju u prostoru, pri čemu, specificno gledano, relativno manji hidrološki potencijal uslovljava veći zahvat u prostoru, a time i veće uticaje na prirodu i okolinu. Ti uticaji mogu biti jednaki i nejednaki.

PUP-om je planirana izgradnja malih HE na rijeci Vrbnici ukupne snage 20,9 MW i malih HE na Mratinjskom potoku. Dobijena energija iz ovih izvora će se priključiti na distributivnu i prenosnu mrežu.

3.7. Upravljanje otpadom-prostorni aspekt, prečišćavanje otpadnih voda

Upravljanje otpadom u opštini Plužine se odvija u skladu sa Zakonom o upravljanju otpadom u Crnoj Gori, Nacionalnim planom upravljanja otpadom 2008-2012. Donešen je Plan upravljanja otpadom za opštinu Plužine za period 2010 do 2014 godine na skupštini 30.03.2011 godine. Usvojen je i novi Plan upravljanja otpadom od 2016-2020 godine.

Javno stambeno komunalno preduzeće po ugovoru o preuzimanju otpada sa komunalnim preduzećem iz Nikšića u 2016-oj odvozilo je otpad na deponiju Mislov Do. Od 01.01.2017. godine otpad se odvozi na deponiju u Podgorici

Urađena je studija za Transfer stanicu komunalnog otpada i u toku je izrada projektne dokumentacije.

Završen je projekat kanalizacione mreže u naselju Plužine,a u postupku je razmatranje tehnoloških rešenja za izbor prečistača otpadnih voda.

3.9. Saradnja sa nadležnim organima u postupku izrade i donošenja planskih fokumenata

Saradnja sa nadležnim organima u postupku izrade i donošenja planskih dokumenata odnose se na saradnju sa nadležnim Ministarstvom održivog razvoja i turizma, Republičkim inspekcijama, Agencijom za zaštitu životne sredine kao i drugim institucijama i javnim preduzećima u skladu sa postupkom donošenja planskih dokumenata, predviđenim Zakonom o uređenju prostora i izgradnji objekata ("Sl. list CG", br. 51/08, 40/10, 34/11, 35/13, 39/13 i 33/14).

4. PODACI O IZGRAĐENIM OBJEKTIMA UKLJUČUJUĆI I OBJEKTE IZGRAĐENE SUPROTNO ZAKONU

4.1. Objekti izgrađeni sa građevinskom dozvolom i upotrebnom dozvolom

Sekretarijat za opštu upravu i društvene djelatnosti je u izvještajnoj godini kako je već navedeno izdao 8 građevinskih dozvola za izgradnju objekata.

5. ZAHTJEVI KORISNIKA PROSTORA

5.1. Zahtjevi za izmjenu planskog dokumenta

U izvještajnom periodu nije bilo zahtjeva za izmejnu planskih doikumenata.

5.2. Zahtjevi za uklapanje bespravno sagrađenih objekata u planski dokument (opisno)

Važećim planskim dokumentima i Zakonom o regularizaciji neformalnih objekata stvoriće se preduslovi za definisanje statusa nelegalno sagrađenih objekata na prostoru opštine Plužine, pa se očekuje da će biti zahtjeva za legalizaciju bespravno podignutih objekata.

6. PREDLOG MJERA ZA UNAPREĐENJE POLITIKE UREĐENJA PROSTORA

6.1. Mjere, obaveze i aktivnosti koje je potrebno sprovesti, radi unapređenja stanja u prostoru, kao i rokove za njihovo izvršenje

U narednojm periodu, donošenjem Detaljnog urbanističkog plana "Centar", i završetkom projektne dokumentacije stvoriće se uslovi za realizaciju projekata, unaprijediće se gradska infrastruktura i komunalna opremljenost građevinskog zemljišta.

ANEX 17
IZVJEŠTAJ O STANJU UREĐENJA PROSTORA U 2017.GODINI
ZA OPŠTINU PLJEVLJA

1. IZDATI URBANISTIČKO TEHNIČKI USLOVI, GRAĐEVINSKE I UPOTREBNE DOZVOLE

IZDATI UTU U 2017. GODINI

1.	ALMIR DURUTLIĆ DUP „Centar I“ Izmjene i dopune UP broj 274	Nadogradnja stambenog sprata na stambeno poslovnom objektu površine u osnovi 140.00 m2, spratnosti P+4 (prizemlje+4 sprata) i dogradnja panoramskog lifta površine u osnovi 4.00 m2, spratnosti P+4 (prizemlje+4 sprata) Kat.p.br. 2144, 2145/3 i dio 2147 KO Pljevlja	**09.01.2017.**	**352-1/2017-1**	**10.01.2017.**		
2.	PREDRAG DRAGAŠ PUP	Izgradnja poslovnog objekta Kat.p.br. 195 KO Šumane I	**19.01.2017.**	**352-2/2017-1**			**Odustajanje od 08.02.2017.**
3.	MTEL PUP	Postavljanje bazne stanice mobilne telefonije PV23 Odžaci i montažu opreme Kat.p.br. 399 KO Katun	**23.01.2017.**	**352-3/2017-1**	**13.02.2017.**		
4.	MTEL DUP „Stražica“ Izmjene i dopune	Postavljanje bazne stanice mobilne telefonije PV24 Franca i montažu opreme Kat.p.br. 2835 KO Pljevlja	**25.01.2017.**	**352-4/2017-1**	**10.02.2017.**		
5.	DRAGAN DANILOVIĆ PUP	Izgradnja stambeno poslovnog objekta površine u osnovi	**26.01.2017.**	**352-5/2017-1**	**10.02.2017.**		

		254.00 m2, spratnosti P+1+Pk (prizemlje+sprat+ potkrovlje) Kat.p.br. 525KO Ilino Brdo II					
6.	AROMA DOO PLJEVLJA DUP „Radosavac“	Rekonstrukcija poslovnih objekata površine u osnovi 408.00 m2, 74.00m2 i 333.0m2, spratnosti P (prizemlje) Kat.p.br. 3938/2 KO Pljevlja	**26.01.2017.**	**352-6/2017-1**	**14.02.2017.**		
7.	DOO „TERMOMONT“ PV DUP „Stražica“ Izmjene i dopune Dio UP broj 50.1 i 49.1	Izgradnja stambeno poslovnog objekta površine u osnovi 346.17 m2, spratnosti P+1+Pk (prizemlje+ sprat+potkrovlje) ukupne Pbr=346.17m2 Kat.p.br. 2865, 2866/1 i 2866/2 KO Pljevlja	**07.02.2017.**	**352-7/2017-1**	**17.02.2017.**		
8.	ZORAN DRAGAŠ PUP	Izgradnja proizvodnog objekta površine u osnovi cca 300.00 m2, spratnosti P (prizemlje) Kat.p.br. 195/1 KO Šumane II	**08.02.2017.**	**352-8/2017-1**	**14.02.2017.**		
9.	ERVIN DŽAKIĆ DUP „Centar I“ Izmjene i dopune	Rekonstrukcija stambenog objekta površine u osnovi 81.00 m2, spratnosti P (prizemlje) Kat.p.br. 2235 KO Pljevlja	**13.02.2017.**	**352-9/2017-1**	**20.02.2017.**		

10.	VOJISLAV ŠLJIVANČANIN DUP „Centar II“ Izmjene i dopune	Dogradnja stambenog objekta Kat.p.br. 1882 KO Pljevlja	**13.02.2017.**	**352-10/2017-1**			**27.02.2017.** **Obavještenje da ne može**
11.	MARKO ČAVIĆ PUP	Izgradnja porodičnog stambenog objekta površine u osnovi 80.00 m2, spratnosti P+1+Pk (prizemlje+sprat+potkrovlje) Kat.p.br. 5720/32 KO Pljevlja	**17.02.2017.**	**352-11/2017-1**	**13.03.2017.**		
12.	BOGDAN PUPOVIĆ PUP	Izgradnja stambenog objekta Kat.p.br. 5703/2 KO Pljevlja	**17.02.2017.**	**352-12/2017-1**			**27.02.2017.** **Obavještenje da ne može**
13.	NVO „IVANOVO POLJE“ PUP	Izgradnja STS 10/0.4kV, 50kVA „Ivanovo Polje“ Kat.p.br. 1335 KO Zekavice	**22.02.2017.**	**352-13/2017-1**	**07.03.2017.**		
14.	SAMKA DELIĆ DUP „Gornji Moćevac“ Izmjene i dopune Dio UP broj 124	Izgradnja pomoćnog objekta površine u osnovi 30.00 m2, spratnosti P (prizemlje) Kat.p.br. 638 KO Pljevlja	**27.02.2017.**	**352-14/2017-1**	**06.03.2017.**		
15.	DIREKCIJA ZA IZGRADNJU I INVESTICIJE DUP „Ada“ Izmjene i dopune UP broj 2.49	Prilaz parceli kotlarnice	**27.02.2017.**	**352-15/2017-1**			**07.03.2017.** **Obavještenje**
16.	MILKA ROGIĆ DUP „Centar I“ Izmjene i dopune	Izgradnja potpornog zida Kat.p.br. 2285/2, 2297, 2298 i 2301/2 KO Pljevlja	**01.03.2017.**	**352-16/2017-1**			**Odustanak od zahtjeva**

17.	MILAN JELOVAC DUP „Centar II“ Izmjene i dopune Dio UP broj 124	Rekonstrukcija stambenog objekta Kat.p.br. 678 KO Pljevlja	**06.03.2017.**	**352-17/2017-1**			
18.	GORAN ČAVIĆ DUP „Dolovi II“ Izmjene i dopune	Izgradnja objekta Kat.p.br. 5851/1 KO Pljevlja	**13.03.2017.**	**352-18/2017-1**			**16.03.2017. Obavještenje da ne može**
19.	AROMA DOO PLJEVLJA DUP „Radosavac“ UP broj 18.2	Izgradnja poslovnog objekta Pbr=1760.59m2, spratnosti P+1+Pk Kat.p.br. 3938/2 KO Pljevlja	**13.03.2017.**	**352-19/2017-1**	**11.04.2017.**		
20.	DIREKCIJA ZA IZGRADNJU I INVESTICIJE DUP „Centar I“ Izmjene i dopune	Izgradnja saobraćajnice u ulici N. Omladine sa pripadajućom infrastrukturom Kat.p.br. 4635 i 4633 KO Pljevlja	**13.03.2017.**	**352-20/2017-1**	**04.05.2017.**		
21.	CEDIS DUP „Centar II“ Izmjene i dopune	Izgradnja TS 10/0.4kV, 2x630kVA „Bolnica“ sa uklapanjem u 10kV i NN mrežu Kat.p.br. 754/2 KO Pljevlja	**13.03.2017.**	**352-21/2017-1**	**24.03.2017.**		
22.	MILAN JELOVAC DUP „Centar II“ Izmjene i dopune	Rekonstrukcija stambenog objekta površine u osnovi Po=69.00m2, spratnosti P+1+Pk Kat.p.br. 678 KO Pljevlja	**16.03.2017.**	**352-22/2017-1**	**24.03.2017.**		
23.	TOMISLAV KOVAČEVIĆ DUP „Dolovi II“ Izmjene i dopune Dio UP broj 90	Izgradnja stambenog objekta Po=89.10m2, spratnosti P+1+Pk Kat.p.br. 5276/6 KO Pljevlja	**20.03.2017.**	**352-23/2017-1**	**06.04.2017.**		

24.	VOJISLAV ŠLJIVANČANIN DUP „Centar II“ Izmjene i dopune Dio UP broj 2015 i dio 2023	Izgradnja stambenog objekta Pomax=166m2, maks spratnost P+2+Pk Kat.p.br. 1881 i 1882 KO Pljevlja	**20.03.2017.**	**352-24/2017-1**	**10.04.2017.**		
25.	ESAD DELIĆ PUP	Izgradnja STS 10/0.4kV, 100kVA „Delić“ i priključnog 10kV dalekovoda za STS 10/0.4kV, 100kVA „Delić“ i NN priključka objekta klanice u selu Zabrđe Kat.p.br. 239/1, 1873, 299 i 1883 KO Šumane II i 1232, 573 i 575 KO Ilino Brdo II	**20.03.2017.**	**352-25/2017-1**	**31.03.2017.**		
26.	VOJO ĆALOV DUP „Potrlica“ Izmjene i dopune	Rekonstrukcija postojećeg objekta u cilju promjene poslovnog dijela u stambeni prostor Po=40.00m2, spratnosti P Kat.p.br. 5988/10 KO Pljevlja	**23.03.2017.**	**352-26/2017-1**	**03.04.2017.**		
27.	ZORAN DRAGAŠ PUP	Izgradnja STS 10/0.4kV, 100 kVA „Dragaš“ i nn napojni kabal za objekat brente Kat.p.br. 195/1 KO Šumane II	**24.03.2017.**	**352-27/2017-1**	**05.04.2017.**		
28.	MLAĐEN ČABARKAPA PUP	Izgradnja porodičnog stambenog objekta Kat.p.br. 869/1 KO Potkrajci	**24.03.2017.**	**352-28/2017-1**			**20.04.2017. Obavještenje da ne može**

29.	ENVER KADIĆ	Rekonstrukcija poslovnog prostora Po=24.00m2, spratnosti P, u višeporodičnom stambeno poslovnom objektu Kat.p.br. 1670 KO Pljevlja	**27.03.2017.**	**352-29/2017-1**	**29.03.2017.**		
30.	ADNAN HRAPOVIĆ PUP	Izgradnja stambeno poslovnog objekta Po=400.00m2, spratnosti P (prizemlje) Kat.p.br. 470/1 KO Šumane II	**29.03.2017.**	**352-30/2017-1**	**27.04.2017.**		
31.	BOJAN DŽOGAZ DUP „Potrlica“ UP broj 6 - dio	Dogradnja Po=88.60m2 i nadogradnja sprata Po=159.60m2 na stambenom objektu Kat.p.br. 5888 KO Pljevlja	**31.03.2017.**	**352-31/2017-1**	**16.05.2017.**		
32.	OBRAD DAMJANOVIĆ PUP	Izgradnja stambenog objekta Po=90.00m2, spratnosti P+1+Pk Kat.p.br. 81/6/2 KO Kovačevići	**03.04.2017.**	**352-32/2017-1**	**05.05.2017.**		
33.	DIREKCIJA ZA IZGRADNJU I INVESTICIJE DUP „Ada“ Izmjene i dopune	Izgradnja ograde oko Milet bašte	**06.04.2017.**	**352-33/2017-1**		**26.04.2017.**	
34.	DAMJANOVIĆ RADOJICA DUP „Dolovi IV“	Izgradnja kosog krova na postojećem pomoćnom objektu Po=27.00m2, spratnosti P Kat.p.br. 782/1 KO Pljevlja	**06.04.2017.**	**352-34/2017-1**	**04.05.2017.**		

35.	SRĐAN MRDAK PUP	Izgradnja porodičnog stamebnog objekta Po=120.00m2, spratnosti Po+P Kat.p.br. 3039/19 KO Pljevlja	**07.04.2017.**	**352-35/2017-1**	**10.05.2017.**		
36.	MIHAILO KEČINA PUP	Izgradnja 2 pomoćnaobjekta Po=30.00m2, spratnosti P Kat.p.br. 575/2 KO Šumane II	**12.04.2017.**	**352-36/2017-1**	**05.05.2017.**		
37.	ZORAN DRAGAŠ PUP	Izgradnja poslovnog objekta cca Po=300.00m2, spratnosti P Kat.p.br. 195/1 KO Šumane II	**13.04.2017.**	**352-37/2017-1**	**18.04.2017.**		
38.	SADIK CIGULJIN PUP	Izgradnja poslovnog objekta cca Po=300.00m2, spratnosti P Kat.p.br. 195/1 KO Šumane II	**13.04.2017.**	**352-38/2017-1**			**27.04.2017. Obavještenje da ne može**
39.	DANKA PUŠONJA PUP	Izgradnja porodičnog stambenog objekta Po=90.00m2, spratnosti P+1+Pk Kat.p.br. 1535/2 KO Rađevići	**27.04.2017.**	**352-39/2017-1**	**09.05.2017.**		
40.	NURIJA DURAKOVIĆ DUP „Barake I“	Izgradnja poslovnog objekta Kat.p.br. 767/10 KO Rađevići	**03.05.2017.**	**352-40/2017-1**			**17.07.2017. Obavještenje da ne može**
41.	DIREKCIJA ZA IZGRADNJU I INVESTICIJE DUP „Ada“ Izmjene i dopune	Izgradnja saobraćajnice „Ulica Nova“ sa pripadajućom infrstrukturom	**03.05.2017.**	**352-41/2017-1**	**08.06.2017.**		

		Kat.p.br. 146, 133/1, 141, 140, 4602/3, 133/2, 130/1, 131/2, 132 i 131/1 KO Pljevlja					
42.	TOMISLAV ĆOROVIĆ Dup „Bare I“ UP broj 59 - dio	Izgradnja porodičnog stambenog objekta Po=30.00m2, spratnosti P Kat.p.br. 3263 KO Rađevići	**04.05.2017.**	**352-42/2017-1**	**25.05.2017.**		
43.	ILIJA KLJAJEVIĆ PUP	Izgradnja porodičnog stambenog objekta Kat.p.br. 3358 KO Kosanica	**04.05.2017.**	**352-43/2017-1**			**Odustank od zahtjeva od 04.05.2017.**
44.	RAJKO MILIĆEVIĆ PUP	Izgradnja porodičnog stambenog objekta Kat.p.br. 3730/1 KO Pljevlja	**05.05.2017.**	**352-44/2017-1**			**Odustank od zahtjeva od 19.06.2017.**
45.	MTEL DOO PUP	Postavljanje bazne stanice Kat.p.br. 90/5 KO Pljevlja	**08.05.2017.**	**352-45/2017-1**	**18.05.2017.**		
46.	RAZIJA DURUTLIĆ PUP	Promjena namjene stambenog u poslovni prostor Kat.p.br. 2330/5 KO Pljevlja	**08.05.2017.**	**352-46/2017-1**			**06.06.2017. Obavještenje da ne može**
47.	DIREKCIJA ZA IZGRADNJU I INVESTICIJE DUP „Ada“ Izmjene i dopune	Izgradnja ograde oko Milet bašte	**11.05.2017.**	**352-47/2017-1**			
48.	SULEJMAN KATANA DUP „Moćevac“	Dogradnja porodičnog stambenog objekta Kat.p.br. 263/1 KO Pljevlja	**12.05.2017.**	**352-48/2017-1**			**Odustank od zahtjeva od 13.06.2017.**

49.	IVAN TANJEVIĆ PUP	Izgradnja porodičnog stambenog objekta Po=100.00m2, spratnosti P+1+Pk Kat.p.br. 5720/50 KO Pljevlja	**17.05.2017.**	**352-49/2017-1**	**02.06.2017.**		
50.	DOO DANDI&CO PUP	Izgradnja porodičnog stambenog objekta Po=50.00m2, spratnosti P+1+Pk Kat.p.br. 5720/50 KO Katun	**19.05.2017.**	**352-50/2017-1**	**07.06.2017.**		
51.	HASANBEGOVIĆ ALJO I JERMINA MEMIĆ DUP „Stražica“ Izmjene i dopune	Izgradnja pomoćnog objekta Po=26.00m2, spratnosti P Kat.p.br. 2850/1 KO Pljevlja	**29.05.2017.**	**352-51/2017-1**	**13.06.2017.**		
52.	CEDIS DUP „Gorijevac“	Namjena kat. p .br. 4211 KO Pljevlja	**31.05.2017.**	**352-52/2017-1**			**05.06.2017. Obavještenje o namjeni**
53.	ILIJA KLJAJEVIĆ PPPN za Durmitorsko područje	Rekonstrukcija i dogradnja porodičnog stambenog objekta Po=54.00m2+30.00m2, spratnosti P+Pk Kat.p.br. 3304 KO Kosanica	**01.06.2017.**	**352-53/2017-1**	**19.06.2017.**		
54.	UNKOVIĆ RADOVAN I SUZANA DUP „Moćevac“	Rekonstrukcija u cilju promjene poslovnog u stambeni prostor Po=19.00m2, spratnosti P Kat.p.br. 6116/1 KO Pljevlja	**05.06.2017.**	**352-54/2017-1**	**19.06.2017.**		
55.	VUKOMIR TMUŠIĆ PUP	Izgradnja porodičnog stambenog objekta Po=90.00m2, spratnosti P+1+Pk	**09.06.2017.**	**352-55/2017-1**	**22.06.2017.**		

		Kat.p.br. 1182/2 KO Borova					
56.	DOO „31 OKTOBAR“ PUP	Izgradnja poslovnog objekta Po=445.00m2, spratnosti P Kat.p.br. 3588/1 KO Crljenice	**12.06.2017.**	**352-56/2017-1**	**21.06.2017.**		
57.	UNKOVIĆ RADOVAN I SUZANA DUP „Moćevac“	Rekonstrukcija u cilju promjene poslovnog u stambeni prostor Po=19.00m2, spratnosti P Kat.p.br. 6116/1 KO Pljevlja		**352-57/2017-1**			
58.	MILKA KLAČAR DUP „Dolovi I“	Rekonstrukcija u cilju promjene poslovnog u stambeni prostor Po=30.00m2, spratnosti P Kat.p.br. 5368 KO Pljevlja	**19.06.2017.**	**352-58/2017-1**	**29.06.2017.**		
59.	SULEJMAN KATANA DUP „Moćevac“	Rekonstrukcija podesta i stepeništa površine Po=11.00m2+4.20m2 na postojećem porodičnom stambenom objektu Kat.p.br. 263/1 KO Pljevlja	**20.06.2017.**	**352-59/2017-1**	**22.06.2017.**		
60.	RANKO DESPOTOVIĆ DUP „Potrlica“ Izmjene i dopune UP 390	Nadogradnja potkrovlja na porodičnom stambenom objektu Po=96.00m2 Kat.p.br. 4816/16 KO Pljevlja	**21.06.2017.**	**352-60/2017-1**	**17.07.2016.**		

61.	DANE ČAMDŽIĆ DUP „Potrlica“ Izmjene i dopune UP 404	Nadogradnja potkrovlja na porodičnom stambenom objektu Po=85.00m2 Kat.p.br. 2806/06 KO Pljevlja	**21.06.2017.**	**352-61/2017-1**	**12.07.2017.**		
62.	DARKO RADOVIĆ DUP „Centar I“ Izmjene i dopune	Kat.p.br. 2468/1 KO Pljevlja	**22.06.2017.**	**352-62/2017-1**			**Odustanak od 29.06.2017.godine**
63.	MILJA KLAČAR PUP	Izgradnja poslovnog objekta Po=110.00m2, spratnosti P Kat.p.br. 854 i 855 KO Ilino Brdo I	**26.06.2017.**	**352-63/2017-1**	**27.06.2017.**		
64.	ALEKSANDAR GRBOVIĆ DUP „Centar I“ Izmjene i dopune UP 234-dio	Izgradnja porodičnog stambenog objekta Pomax=100.00m2, spratnosti P+1 Kat.p.br. 2226/1 KO Pljevlja	**06.07.2017.**	**352-64/2017-1**	**09.08.2017.**		
65.	ANDRIJAŠEVIĆ IVANA DUP „Centar I“ Izmjene i dopune UP broj 220 i UP broj 221 - dio	Izgradnja porodičnog stambenog objekta Pomax=252.00m2, spratnosti P+1 Kat.p.br. 2315 i 2316 KO Pljevlja	**17.07.2017.**	**352-65/2017-1**	**08.08.2017.**		
66.	ĆURČIĆ BOGDAN DUP „Breznica“ Izmjene i dopune UP broj 36	Izgradnja pomoćnog objekta Po=6.00m2, spratnosti P Kat.p.br. 1631 KO Pljevlja	**17.07.2017.**	**352-66/2017-1**	**28.07.2017.**		
67.	VUKOSAV MARJANOVIĆ DUP „Potrlica“ Izmjene i dopune UP 13	Izgradnja višeporodičnog stambenog objekta Pomax=207.60m2, spratnosti S+P+3 Kat.p.br. 5904/8 KO	**19.07.2017.**	**352-67/2017-1**	**08.08.2017.**		

		Pljevlja					
68.	OPŠTINA PLJEVLJA UP „Stara cigana“ UP 15	Izgradnja porodičnog stambenog objekta P=25.70x14.80m, spratnosti P+3+Pk Kat.p.br. 2902/3 KO Pljevlja	**24.07.2017.**	**352-68/2017-1**	**08.08.2017.**		
69.	SAŠA PAVLOVIĆ PUP	Izgradnja porodičnog stambenog objekta Pomax=100.00m2, spratnosti P+1+Pk Kat.p.br. 5720/49 KO Pljevlja	**24.07.2017.**	**352-69/2017-1**	**31.07.2017.**		
70.	ALMIR DURUTLIĆ DUP „CENTAR II“ Izmjene i dopune UP 2309 – dio i UP 2310	Rekonstrukcija u smislu nadogradnje sprata Pbrmax=247.00m2 Kat.p.br. 3007, 3008/1 i 3008/2 KO Pljevlja	**24.07.2017.**	**352-70/2017-1**	**04.08.2017.**		
71.	DURAKOVIĆ FATIMA, ESAD, SADIJA, HEDIJA i SABRA	Rekonstrukcija postojećeg objekta u cilju promjene poslovnog dijela (prostora) u stambeni dio (postojećeg objekta) Kat.p.br. 2066 KO Pljevlja	**04.08.2017.**	**352-71/2017-1**	**29.08.2017.**		
72.	KUŠLJEVIĆ JELENA, ANĐELIĆ MILIJANA, ZINDOVIĆ VASILIJE	Rekonstrukcija postojećeg objekta u cilju promjene poslovnog dijela (prostora) u stambeni dio (postojećeg objekta) P=35.00m2, spratnosti P (prizemlje) Kat.p.br. 523/4 KO Pljevlja	**14.08.2017.**	**352-72/2017-1**	**31.08.2017.**		

73.	HASAN ČENGIĆ	Kat.p.br. 3994 KO Pljevlja	**30.08.2017.**	**352-73/2017-1**			**Obavještenje od 27.09.2017. da ne može**
74.	ŽARKO MARTINOVIĆ DUP „Breznica“ Izmjene i dopune UP broj 49	Rekonstrukcija u smislu nadogradnje sprata na postojećem poslovnom objekti Po=50.00m2 Kat.p.br. 1644 KO Pljevlja	**31.08.2017.**	**352-74/2017-1**	**05.10.2017.**		
75.	ZIKO ŠABANOVIĆ PUP	Izgradnja stambeno poslovnog objekta Po=130.00m2, spratnosti P+1+Pk Kat.p.br. 561/2 KO Katun	**04.09.2017.**	**352-75/2017-1**	**06.10.2017.**		
76.	DUŠKO I BRANE NENADIĆ DUP „Centar I“ Izmjene i dopune	Promjena namjene poslovnog u stambeni prostor P=30.00m2, spratnosti P (prizemlje) Kat.p.br. 2451/3 KO Pljevlja	**06.09.2017.**	**352-76/2017-1**	**26.09.2017.**		
77.	ČEDO VUKOVIĆ DUP „Centar I“ Izmjene i dopune UP broj 400	Promjena namjene stambenog u poslovni prostor Pbr=86.40m2 Kat.p.br. 2415/1 KO Pljevlja	**12.09.2017.**	**352-77/2017-1**	**12.10.2017.**		
78.	MILJA KLAČAR PUP	Izgradnja sts 10/0.4Kv 100kVA „Klačar“ itd. Kat.p.br.1001, 994, 990, 2088, 2089 i 854 KO Ilino Brdo I	**15.09.2017.**	**352-78/2017-1**	**25.09.2017.**		
79.	RAJKO KRVAVAC PUP	Izgradnja stambenog objektaPo=120.00m2, spratnosti P+1+Pk Kat.p.br. 490 KO Šumane II	**22.09.2017.**	**352-79/2017-1**	**04.10.2015.**		

80.	RANKO KLAČAR DUP „Dolovi II“ Izmjene i dopune UP broj 105 i 106	Dogradnja poslovnog objekta Po=81.00m2, spratnosti P Kat.p.br. 5259 KO Pljevlja	**22.09.2017.**	**352-80/2017-1**	**18.10.2017.**		
81.	ČENGIĆ MERSUDIN PUP	Izgradnja stambenog objekta Po=60.00m2, spratnosti P+1+Pk i pomoćnog objekta Po=30.00m2, spratnosti P Kat.p.br. 745 KO Zekavice	**25.09.2017.**	**352-81/2017-1**	**03.10.2017.**		
82.	FERID LUJINOVIĆ DUP „Centar II“ Izmjene i dopune UP broj 1506	Izgradnja pomoćnog objekta Po=14.00m2, spratnosti P Kat.p.br. 1794 KO Pljevlja	**27.09.2017.**	**352-82/2017-1**	**06.10.2017.**		
83.	PREDRAG VULOVIĆ	Promjena namjene poslovnog u stambeni prostor p=64.00m2, spratnosti P Kat.p.br. 2966/3 KO Pljevlja	**27.09.2017.**	**352-83/2017-1**	**06.10.2017.**		
84.	RADENKO GVOZDENOVIĆ DUP „Gornji Moćevac“ UP broj 49	Rekonstrukcija – dogradnja stambenog objekta Po=23.00m2, spratnosti P+1 Kat.p.br. 404 i 405/3 KO Pljevlja	**27.09.2017.**	**352-84/2017-1**	**17.10.2017.**		
85.	OPŠTINA PLJEVLJA	Izgradnja TS 10/0,4kV, 1x1000 kVA „Dom starih“ i 20kV napojnog kabla za istu Kat.p.br. 131/2, 19/1, 36 i 4602/3 KO Pljevlja	**02.10.2017.**	**352-85/2017-1**	**04.10.2017.**		

86.	ŽARKO TERZIĆ	Pretvaranje poslovnog u stambeni prostor P=14.00m2, spratnosti P Kat.p.br. 5321 KO Pljevlja	**03.10.2017.**	**352-86/2017-1**	**12.10.2017.**		
	DIREKCIJA ZA IZGRADNJU I INVESTICIJE	Izgradnja prilaznog puta Koldžiću Kat.p.br. KO Pljevlja	**02.10.2017.**	**364-571/2017-2**			
87.	VOJO ĆALOV	Promjena namjene poslovnog u stambeni prostor P=40.00m2, spratnosti P Kat.p.br. 5988/10 KO Pljevlja	**05.10.2017.**	**352-87/2017-1**	**12.10.2017.**		
88.	DOO „VODOVOD“ DUP „Stražica“ Izmjene i dopune UP broj 04.7	Nadogradnja potkrovlja na poslovnom objektu P=216m2 Kat.p.br. 2905/2 KO Pljevlja	**05.10.2017.**	**352-88/2017-1**	**01.11.2017.**		
89.	JUGOSLAV BAJČETIĆ DUP „Centar I“ Izmjene i dopune UP 53	Rekonstrukcija u cilju promjene namjene posebnog stamebnog u poslovni dio Pbr=48.00m2, spratnosti P Kat.p.br. 2098 KO Pljevlja	**06.10.2017.**	**352-89/2017-1**	**18.10.2017.**		
90.	DOO „VODOVOD“ DUP „Stražica“ Izmjene i dopune UP broj 04.7	Izgradnja poslovnog objekta Pomax=86.00m2, spratnsoti P+1+Pk Kat.p.br. 2905/2 KO Pljevlja	**09.10.2017.**	**352-90/2017-1**	**01.11.2017.**		
91.	CEDIS		**10.10.2017.**	**352-91/2017-1**			

92.	CEDIS		**10.10.2017.**	**352-92/2017-1**			
93.	CEDIS		**10.10.2017.**	**352-93/2017-1**			
94.	CEDIS		**10.10.2017.**	**352-94/2017-1**			
95.	CEDIS		**10.10.2017.**	**352-95/2017-1**			
96.	CEDIS		**10.10.2017.**	**352-96/2017-1**			
97.	CEDIS		**10.10.2017.**	**352-97/2017-1**			
98.	CEDIS		**10.10.2017.**	**352-98/2017-1**			
99.	CEDIS		**10.10.2017.**	**352-99/2017-1**			
100.	MARKO BOŠKOVIĆ DUP „Potrlica“ Izmjene i dopune UP broj 22	Izgradnja pomoćnog objekta Po=30.00m2, spratnosti P Kat.p.br.5894/1 KO Pljevlja	**11.10.2017.**	**352-100/2017-1**	**26.10.2017.**		
101.	CEDIS		**11.10.2017.**	**352-101/2017-1**			

102.	CEDIS		**11.10.2017.**	**352-102/2017-1**			
103.	CEDIS		**11.10.2017.**	**352-103/2017-1**			
104.	CEDIS		**11.10.2017.**	**352-104/2017-1**			
105.	CEDIS DUP „Dolovi III“ Izmjene i dopune	Izgradnja NDTS 10/0.4kV, 2x630 kVA „Dolovi III (TS 3)“ sa uklapanjem u 10kV i NN mrežu Kat.p.br. 1109 KO Židovići I	**11.10.2017.**	**352-105/2017-1**	**19.10.2017.**		
106.	CEDIS		**11.10.2017.**	**352-106/2017-1**			
107.	CEDIS DUP „Centar I“ Izmjene i dopune	Izgradnja NDTS 10/0.4kV, 2x1000 kVA „Skerlićeva“ sa uklapanjem u 10kV i NN mrežu i izgradnju 10kV kablovsog voda od NDTS Skerlićeva do MBTS L1 Kat.p.br. 2286, 2287, 2285/1 i 2282/2 KO Pljevlja	**11.10.2017.**	**352-107/2017-1**	**18.10.2017.**		
108.	CEDIS		**11.10.2017.**	**352-108/2017-1**			
109.	CEDIS		**11.10.2017.**	**352-109/2017-1**			

110.	CEDIS		**11.10.2017.**	**352-110/2017-1**			
111.	CEDIS		**11.10.2017.**	**352-111/2017-1**			
112.	CEDIS		**11.10.2017.**	**352-112/2017-1**			
113.	VOJIN ŠUBARIĆ PPPN Nacionalni park	Izgradnja stambenog objekta Po=60.00m2, spratnosti P Kat.p.br. 3251 KO Kosanica	**12.10.2017.**	**352-113/2017-1**	**30.10.2017.**		
114.	VUKOMAN PETROVIĆ PUP	Izgradnja ekonomskog objekta u fiji poljoprivrede Po=60.00m2, spratnosti P+Pk Kat.p.br. 461 KO Kosanica	**13.10.2017.**	**352-114/2017-1**	**31.10.2017.**		
115.	DRAGAN MILETIĆ PUP	Izgradnja stambenog objekta Po=60.00m2, spratnosti P+1+Pk Kat.p.br. 480 KO Ilino Brdo II	**13.10.2017.**	**352-115/2017-1**	**26.10.2017.**		
NOVI ZAKON							
116.	MUP DUP „Stražica“ Izmjene i dopune	Izgradnja objekta Po=, spratnosti P Kat.p.br. KO Pljevlja	**20.10.2017.**	**352-116/2017-1**			**Obavještenje od 03.11.2017. da ne može**

117.	„BAMBIS GROUP“ DOO PUP	Izgradnja objekta Po=, spratnosti P Kat.p.br. KO Pljevlja	**25.10.2017.**	**352-117/2017-1**			**Obavještenje od 31.10.2017. da ne može**
118.	ROSA VUKOVIĆ DUP „Centar I“ Izmjene i dopune UP broj 242	Nadogradnja sprata na postojećem objektu i potkrovlja na postojećem objektu objekta Po=1107.00m2 Kat.p.br. 2268/1 KO Pljevlja	**14.11.2017.**	**352-118/2017-1**	**04.12.2017.**		
119.	ALMIR DURUTLIĆ DUP „Centar I“ Izmjene i dopune UP broj 274	Nadogradnja stambenih spratova na stambeno poslovnoj zgradi i gogradnja panoramskog lifta, 4-tog sprata Po=179.00m2, 5-tog sprata Po=29.00m2 i lift Po=4.00m2 Kat.p.br. 2144 i 2145/3 KO Pljevlja	**14.11.2017.**	**352-119/2017-1**	**12.12.2017.**		
120.	DŽENANA BAŠIĆ DUP „“ Izmjene i dopune UP broj	Kat.p.br. KO Pljevlja	**21.11.2017.**	**352-120/2017-1**			
121.	ILIJA KRVAVAC DUP „Dolovi II“ Izmjene i dopune UP broj 268	Izgradnja stambenog objekta Po=10,00x10,50m, spratnosti P+S Kat.p.br. 5692/2 KO Pljevlja		**352-121/2017-1**	**23.11.2017.**		
122.	Direkcija za izgradnju i investicije DUP „Golubinja“	Izgradnja kraka Avalske Kat.p.br. 2590/1, 2590/3, 2591/1 i 2591/2 KO Pljevlja	**28.11.2017.**	**352-122/2017-1**	**04.12.2017.**		
123.	MIODRAG CMILJANIĆ DUP „Blibegovo Brdo i Kupusište“	Nadogradnja stambenog objekta Po=10,00x10,50m,	**28.11.2017.**	**352-123/2017-1**			**Obavještenje od 04.12.2017. da ne može**

	UP broj	spratnosti Kat.p.br. 3495 KO Pljevlja					
124.	VESELIN OBRADOVIĆ DUP „Stara čaršija“ UP broj	Izgradnja stambenog objekta Po=10,00x10,50m, spratnosti Kat.p.br. 3495 KO Pljevlja	**29.11.2017.**	**352-124/2017-1**			**Odustanak od zahtjeva 08.12.2017.**
125.	RADOJICA DAMJANOVIĆ DUP „Dolovi IV“ UP broj	Dogradnja stambenog objekta Po=10,00x10,50m, spratnosti Kat.p.br. 782/1 KO Pljevlja	**30.11.2017.**	**352-125/2017-1**			
126.	VELJKO OSTOJIĆ PPPN Durmitorsko područje, PPPN Nacionalni park Durmitor	Izgradnja objekta – turističke agencije Kat.p.br. 2040 KO Kosanica	**04.12.2017.**	**352-126/2017-1**			**Obavještenje od 24.12.2017. da ne može**
127.	VELJKO OSTOJIĆ PPPN Durmitorsko područje, PPPN Nacionalni park Durmitor	Izgradnja objekta – turističke agencije Kat.p.br. 2040 KO Kosanica	**04.12.2017.**	**352-127/2017-1**			**Obavještenje od 24.12.2017. da ne može**
128.	VELJKO OSTOJIĆ PUP	Izgradnja objekta Kat.p.br. 2011 KO Kosanica	**04.12.2017.**	**352-128/2017-1**			**Obavještenje od 20.12.2017. da ne može**
129.	NUSRETA TALIĆ DUP „Centar II“ Izmjene i dopune	Izgradnja objekta	**06.12.2017.**	**352-129/2017-1**	**08.12.2017. Obavještenje da već postoje utu**		

130.	BRANOJKA SEKULIĆ DUP „Ada“ Izmjene i dopune	Promjena namjene stambenog u poslovni prostor Kat.p.br. 96/1 KO Pljevlja	**08.12.2017.**	**352-130/2017-1**			**Obavještenje od 22.12.2017. da ne može**
131.	AUTO ŠKOLA MARJANOVIĆ PUP	Izgradnja poslovnog objekta Pbr=300m2, spratnosti P (prizemlje) Kat.p.br. 307/2 KO Ilino Brdo I	**13.12.2017.**	**352-131/2017-1**			
132.	DARKO RADOVIĆ PUP	Kat.p.br. 2468/1 KO Pljevlja	**18.12.2017.**	**352-132/2017-1**			
133.	BELIS POJATIĆ PUP	Izgradnja pomoćnog objekta P=30.00m2, spratnosti P Kat.p.br. 957/8 KO Potoci II	**21.12.2017.**	**352-133/2017-1**			
134.	VELJKO OSTOJIĆ PPPN Durmitorsko područje, PPPN Nacionalni park Durmitor	Izgradnja pomoćnog objekta Po=30.00m^2, spratnosti P (prizemlje) Kat.p.br. 2011 KO Kosanica	**21.12.2017.**	**352-134/2017-1**	**26.12.2017.**		

IZDATE GRAĐEVINSKE DOZVOLE 2017

br.	Prezime i ime	Predmet	Datum prijema	Broj	Zahtjev usvojen	Zahtjev odbijen	Napomena
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	NESEF SELMANOVIĆ DUP „Centar II“ Izmjene i dopune UP broj 713	Izgradnjaposlovnog objekta površine Pb=200.00m2, spratnosti P (prizemlje) Kat.p.br. 1509, 1510/1 i 1510/2KO Pljevlja	**26.01.2017.**	**361-UPI-1/2017-1**	**16.02.2017.**		
2.	MILINKO LONČAREVIĆ PUP	Izgradnja ekonomskog objekta u fiji poljoprivrede – objekta za skladištenje sijena sa propratnim sadržajima , spratnosti P+1, ukupne Pbr=72.00m2 i tora spratnosti P, ukupne Pbr=56.00m2, ukupne Pbr=128.00m2 Kat.p.br. 1146 KO Crljenice	**02.02.2017.**	**361-UPI-2/2017-1**	**20.02.2017.**		
3.	JADRANKO KEČINA PUP	Izgradnja ekonomskog objekta u fiji poljoprivrede – rashladne komore za skladištenje voća i povrća , spratnosti P+1, prizemlje Pbr=236.95m2, sprat Pbr=86.52m2, ukupne Pbr=323.47m2	**02.02.2017.**	**361-UPI-3/2017-1**	**01.03.2017.**		
		Kat.p.br. 102 KO Židovići II					

4.	BAMBIS GROUP PUP	Izgradnja stubne trafostanice STS 10/0,4KV, 160KVA Kat.p.br. 1531/4 KO Vrulja	**06.02.2017.**	**361-UPI-4/2017-1**	**07.02.2017.**		
5.	OPŠTINA PLJEVLJA – DIREKCIJA ZA IZGRADNJU I INVESTICIJE DUP „Potrlica“ Izmjene i dopune	Izgradnja javne rasvjete u ul br 4 (krak Prijepoljske) Kat.p.br. 5908/2, 5908/3, 5904/1 i 5908/1 KO Pljevlja	**08.02.2017.**	**361-UPI-5/2017-1**	**10.02.2017.**		
6.	RADOJE ĐUKOVIĆ PUP	Porodični stambeni objekat Kat.p.br. 1221 KO Zekavice	**09.02.2017.**	**361-UPI-6/2017-1**		**08.03.2017. obustava**	
7.	OPŠTINA PLJEVLJA – DIREKCIJA ZA IZGRADNJU I INVESTICIJE DUP „Centar I“ Izmjene i dopune	Izgradnja parkinga sa pripadajućom javnom rasvjetom-II faza u dvorištu objekta BS-27 Kat.p.br. 2272/3 i 2275/2 KO Pljevlja	**10.02.2017.**	**361-UPI-7/2017-1**	**16.02.2017.**		
8.	ALEKSANDAR LAKETIĆ DUP „Moćevac“ UP br 39	Rekonstrukcija višeporodičnog stambenog objekta Kat.p.br. 3168 KO Pljevlja	**13.02.2017.**	**361-UPI-8/2017-1**		**14.03.2017.**	
9.	MLAĐEN ČABARKAPA PUP	Izgradnja porodičnog stambenog objekta Kat.p.br. 869/1 KO Potkrajci	**23.02.2017.**	**361-UPI-9/2017-1**		**24.03.2017.**	
10.	OBRAD DAMJANOVIĆ PUP Selo Kovačevići	Izgradnja porodičnog stambenog objekta Kat.p.br. KO	**24.02.2017.**	**361-UPI-10/2017-1**		**24.03.2017.**	
11.	DUŠKO RONDOVIĆ DUP „Centar I“Izmjene i dopune Up broj 299	Izgradnja porodičnog stambenog objekta Kat.p.br. KO Pljevlja	**27.02.2017.**	**361-UPI-11/2017-1**		**07.03.2017.**	

12.	BAMBIS GROUP Podgorica PUP	Izgradnja pogona za primarnu proizvodnju Kat.p.br. 1388, 1389, 1531/3, 1531/4 KO Vrulja	**06.03.2017.**	**361-UPI-12/2017-1**		**05.05.2017.**	
13.	PEĐA TANJEVIĆ PUP	Porodični stambeni objekat Kat.p.br. 6/2/1 KO Bobovo	**06.03.2017.**	**361-UPI-13/2017-1**		**05.04.2017. obustava**	
14.	MILAN JELOVAC DUP „Centar II“ Izmjene i dopune Ul. Lovćenska	Porodični stambeni objekat Kat.p.br. 678 KO Pljevlja	**06.03.2017.**	**361-UPI-14/2017-1**		**21.03.2017.**	
15.	„TERMOMONT“ doo DUP „Centar II“ Izmjene i dopune	Porodični stambeno-poslovni objekat Kat.p.br. KO Pljevlja	**14.03.2017.**	**361-UPI-15/2017-1**		**13.04.2017.**	
16.	DIREKCIJA ZA IZGRADNJU I INVESTICIJE DUP „Bare I“	Izgradnja fekalne kanalizacije u naselju Ševari Kat.p.br. 3301, 3272, 3401/2, 4644, 3400, 3395/2, 3382, 3385, 3419, 3399, 3371, 3469, 3466, 3438, 3622/1, 3430/1, 3429 KO Pljevlja	**23.03.2017.**	**361-UPI-16/2017-1**	**18.04.2017.**		
17.	SEKRETARIJAT ZA KOMUNALNO STAMBENE POSLOVE, SAOBRAĆAJ I VODE PUP	Izgradnja cjevovoda za snabdijevanje pitkom vodom PPPOV Kat.p.br. 1111, 772 i 323/2 KO Židovići I	**04.04.2017.**	**361-UPI-17/2017-1**	**03.05.2017.**		
18.	ALEKSANDAR LAKETIĆ DUP „Moćevac“	Rekonstrukcija krova višeporodičnog stamebnog objekta u cilju pretvaranja	**06.04.2017.**	**361-UPI-18/2017-1**	**05.06.2017.**		

		tavanskog prostora u stamebni prostor u površini od P=44.43m2 Kat.p.br. 517 KO Pljevlja					
19.	NIJAZ KULUGLIJA DUP „Stražica“ Izmjene i dopune	Rekonstrukcija porodičnog stambenog objekta Kat.p.br. 2868 KO Pljevlja	**13.04.2017.**	**361-UPI-19/2017-1**		**15.06.2017. odbačen**	
20.	„TERMOMONT“ doo DUP „Centar II“ Izmjene i dopune dio UP broj 50.1 i 49.1	Porodični stambeno-poslovni objekat ukupne Pbr=12.54m2 poslovni prostor i Pbr=572.40m2+44.26m2 Kat.p.br. 2865, 2866/1 i 2866/2 KO Pljevlja	**26.04.2017.**	**361-UPI-20/2017-1**	**10.05.2017.**		
21.	ZORAN DRAGAŠ PUP	Izgradnja poslovnog objekta	**26.04.2017.**	**361-UPI-21/2017-1**		**25.05.2017. odbačen**	
22.	MARKO ČAVIĆ PUP	Izgradnja porodičnog stambeno objekta	**03.05.2017.**	**361-UPI-22/2017-1**		**13.06.2017. odbačen**	
23.	ALMIR BAŠINI DUP „Ada“ Izmjene i dopune UP broj 5.25	Rekonstrukcija krova porodičnog stambenog objekta Kat.p.br. 311 KO Pljevlja	**04.05.2017.**	**361-UPI-23/2017-1**	**18.05.2017.**		
24.	KATANA ZORICA, EMIL I ELSAN DUP „Centar I“ Izmjene i dopune UP broj 272	Izgradnja porodičnog stambeno objekta Kat.p.br. 2207/2 KO Pljevlja	**05.05.2017.**	**361-UPI-24/2017-1**		**15.06.2017. odbačen**	
25.	KATANA ZORICA, EMIL I ELSAN DUP „Centar I“ Izmjene i	Izgradnja pomoćnog objekta Kat.p.br. 2207/1 KO	**05.05.2017.**	**361-UPI-25/2017-1**		**19.06.2017.**	

	dopune UP broj 272	Pljevlja					
26.	MILJA KLAČAR PUP	Izgradnja poslovnog objekta	**15.05.2017.**	**361-UPI-26/2017-1**		**13.06.2017. obustava**	
27.	ENVER KADIĆ	Rekonstrukcija poslovnog objekta	**19.05.2017.**	**361-UPI-27/2017-1**		**13.06.2017. obustava**	
28.	ZORAN DRAGAŠ PUP	Izgradnja trafostanice	**25.05.2017.**	**361-UPI-28/2017-1**		**13.06.2017.**	
29.	OBRAD DAMJANOVIĆ PUP	Izgradnja porodičnog stambenog objekta, spratnosti P+1+Pk, ukupne Pbr=185.04m2+5.55m2 +14.68m2 Kat.p.br. 81-6-2 KO Kovačevići	**26.05.2017.**	**361-UPI-29/2017-1**	**23.06.2017.**		
30.	CRKVA SVETE PETKE UP „Trg Patrijarha Varnave“	Izgradnja parohijskog doma	**31.05.2017.**	**361-UPI-30/2017-1**		**29.06.2017.**	
31.	MLAĐENOVIĆ BORKA I MIODRAG PUP	Izgradnja porodičnog stambenog objekta, spratnosti P+Pk, ukupne Pbr=111.94m2+26.12m 2+7.78m2 Kat.p.br. 1230 KO Kovačevići	**01.06.2017.**	**361-UPI-31/2017-1**	**19.06.2017.**		
32.	SEKRETARIJAT ZA KOMUNALNO STAMBENE POSLOVE, SAOBRAĆAJ I VODE PUP	Izgradnja 10kV priključnog kablovskog voda i TS 10/0,4kV, 1x630 kVA za snabdijevanje PPPOV Kat.p.br. 1111, 1112, 1105, 772 i 323/2 KO	**02.06.2017.**	**361-UPI-32/2017-1**	**30.06.2017.**		

		Židovići I i 3642/2, 3635/3, 4643, 3668/1 i 3673 KO Pljevlja					
33.	ESAD DELIĆ PUP	Izgradnja STS 10/0,4kV, 100kVA i priključnog dalekovoda za STS 10/0,4 i NN priključnog objekta klanice u Zabrđu	**05.06.2017.**	**361-UPI-33/2017-1**		**04.07.2017.**	
34.	NVU „IVANOVO POLJE“ PUP	Izgradnja STS 10/0,4kV, 50kVA Kat.p.br. 1335 KO Zenica	**06.06.2017.**	**361-UPI-34/2017-1**		**04.07.2017.**	
35.	SAVO STEVANOVIĆ PUP	Dogradnja postojećeg proizvodnog objekta, spratnosti Po+Su+P, ukupne Pbr=34.36m2+269.32m2+363.99m2 i izgradnju novog proizvodnog objekta spratnosti P, ukupne Pbr=285.05m2 Kat.p.br. 1245/2 KO Židovići II	**07.06.2017.**	**361-UPI-35/2017-1**	**08.06.2017.**		
36.	MARKO ČAVIĆ PUP	Izgradnja porodičnog stambenog objekta, spratnosti P, ukupne Pbr=80.00m2 Kat.p.br. 5720/32 KO Pljevlja	**13.06.2017.**	**361-UPI-36/2017-1**	**23.06.2017.**		
37.	KATANA ZORICA, EMIL I ELSAN DUP „Centar I“ Izmjene i dopune UP broj 271	Dogradnja porodičnog stambeno objekta Pbr=4.80m2, spratnosti P Kat.p.br. 2207/2 KO Pljevlja	**20.06.2017.**	**361-UPI-37/2017-1**	**23.06.2017.**		

38.	SRĐAN MRDAK PUP	Izgradnja porodičnog stambenog objekta, Kat.p.br. 3039/19 KO Jugovo	**21.06.2017.**	**361-UPI-38/2017-1**		**07.07.2017. obustava**	
39.	ILIJA KLJAJEVIĆ PPPN za Durmitorsko područje	Rekonstrukcija i dogradnja porodičnog stambenog objekta,	**22.06.2017.**	**361-UPI-39/2017-1**		**30.06.2017. obustava**	
40.	UNKOVIĆ RADOVAN I SUZANA DUP „Moćevac“	Rekonstrukcija u cilju promjene poslovnog u stambeni prostor Po=19.00m2, spratnosti P Kat.p.br. 6116/1 KO Pljevlja	**22.06.2017.**	**361-UPI-40/2017-1**	**06.07.2017.**		
41.	ZORAN DRAGAŠ PUP	Izgradnja poslovnog objekta, Po=168.25m2, spratnosti P (prizemlje) Kat.p.br. 195/1 KO Šumane II	**27.06.2017.**	**361-UPI-41/2017-1**	**27.07.2017.**		
42.	ZORAN DRAGAŠ PUP	Izgradnja trafostanice STS 10/0,4kV, 100kVA „Dragaš“ – prolazna sa uklapanjem u 10kV mrežu i NN napojni kabal za poslovni objekat Kat.p.br. 195/1 KO Šumane II	**27.06.2017.**	**361-UPI-42/2017-1**	**27.07.2017.**		
43.	KATANA ZORICA, EMIL I ELSAN DUP „Centar I“ Izmjene i dopune UP broj 272	Izgradnja pomoćnog objekta Pbr=6.00m2, spratnosti P Kat.p.br. 2207/1 KO Pljevlja	**28.06.2017.**	**361-UPI-43/2017-1**	**30.06.2017.**		
44.	NIJAZ KULUGLIJA DUP „Stražica“ Izmjene i	Dogradnja stambenog objekta Pbr=21.50m2,	**30.06.2017.**	**361-UPI-44/2017-1**	**30.06.2017.**		

	dopune UP broj 51.1	sprtanosti P+1 Kat.p.br. 2868/1 KO Pljevlja					
45.	BOJAN DŽOGAZ DUP „Potrlica“ Izmjene i dopune UP broj 6	Dogradnja i nadogradnja stambenog objekta SPRATNOSTI p+1, Pbr (prizemlja)=89.11m2, Pbrsprata=124.56m2 i balkon Pbr=6.46m2 Kat.p.br. 5888 KO Pljevlja	**03.07.2017.**	**361-UPI-45/2017-1**	**28.07.2017.**		
46.	MILKA KLAČAR	Rekonstrukcija u cilju promjene poslovnog u stambeni prostor Po=30.00m2, spratnosti P Kat.p.br. 5368 KO Pljevlja	**03.07.2017.**	**361-UPI-46/2017-1**	**24.07.2017.**		
47.	AMRA PREKIĆ PUP	Izgradnja porodičnog stambenog objekta, Po=25.00m2, spratnosti P+Pk, Pbr(prizemlje)=25.00m2 i Pbr(potkrovlje)=21.42 m2 sa ulaznim tremom Pbr=15.00m2 Kat.p.br. 3164/2 KO Crljenice	**03.07.2017.**	**361-UPI-47/2017-1**	**28.07.2017.**		
48.	ESAD DELIĆ PUP	Izgradnja STS 10/0,4kV, 100kVA „Delić“ i priključnog 10kV dalekovoda za STS 10/0,4kV, 100kVA „Delić“ i NN priključka objekta klanice u Zabrđu	**07.07.2017.**	**361-UPI-48/2017-1**	**14.11.2017.**	**24.08.2017.**	

		Kat.p.br. 239/1, 1873 i 1883 KO Šumane II i 1232, 573 i 575 KO Ilini Brdo II					
49.	CRKVA SVETE PETKE UP „Trg Patrijarha Varnave“	Izgradnja parohijskog doma, spratnosti Po+P+1, Pbr (podruma)=74.46m2, Pbr(prizemlja)=74.47m 2, sprata Pbr=68.11m2, ukupne Pbr=217.04m2 Kat.p.br. 2183 KO Pljevlja	**17.07.2017.**	**361-UPI-49/2017-1**	**16.08.2017.**		
50.	TOMISLAV ĆOROVIĆ DUP „Bare I“ UP broj 59	Izgradnja pomoćnog objekta Pbr=30.00m2, spratnosti P Kat.p.br. 3263 KO Pljevlja	**17.07.2017.**	**361-UPI-50/2017-1**	**27.07.2017.**		
51.	TANJEVIĆ IVAN	Izgradnja stambenog objekta Kat.p.br. 5720/50 KO Pljevlja	**20.07.2017.**	**361-UPI-51/2017-1**		**28.07.2017. obustava**	
52.	DOO „M-TEL“ DUP „Stražica“ Izmjene i dopune	Izgradnja infrastrukturnog objekta – bazne stanice mobilne telefonije RBS PV24 „Franca“	**20.07.2017.**	**361-UPI-52/2017-1**	**12.09.2017.**		
53.	DOO „M-TEL“ DUP „Stražica“ Izmjene i dopune	Izgradnja bazne stanice mobilne telefonije Kat.p.br. 399 KO Katun	**20.07.2017.**	**361-UPI-53/2017-1**		**19.09.2017.**	
54.	BAMBIS GROUP DOO PUP	Izgradnja objekta za primarnu preradu drveta Kat.p.br. 1385/2, 1388, 1389, 1531/3, 1431/4, 1531/5 KO Vrulja	**21.07.2017.**	**361-UPI-54/2017-1**		**28.07.2017. obustava**	
55.	SRĐAN MRDAK PUP	Izgradnja stambenog objekta, dim. u osnovi	**24.07.2017.**	**361-UPI-55/2017-1**	**28.07.2017.**		

		suterena 6.00x10.00m, Pbr(suterena)=60.00m2 , dim. u osnovi prizemlja 10.00x11.00m, Pbr(prizemlja)=110.00 m2 (stambeni prostor) sa balkonom dim. 10.00x1.20=12.00m2 Kat.p.br. 3039/19 KO Jugovo					
56.	ILIJA KLJAJEVIĆ PUP	Izgradnja stambenog objekta	**31.07.2017.**	**361-UPI-56/2017-1**		**30.08.2017.**	
57.	HASANBEGOVIĆ ALJO DUP „Stražica“ Izmjene i dopune	Izgradnjapomoćnog objekta Pbr=26.00m2, spratnosti P (prizemlje) Kat.p.br. 2850/1 KO Pljevlja	**08.08.2017.**	**361-UPI-57/2017-1**	**30.08.2017.**		
58.	ZLATANIĆ FATIMA, MULOVIĆ SADŽIDA DUP „Centar II“ Izmjene i dopune UP broj 605	Izgradnja stambeno poslovnog objekta spratnosti P+1, prizemlje Pbr=69.70m2-poslovni prostor, sprat Pbr=69.70m2-stambeni prostor Kat.p.br. 1546 KO Pljevlja	**11.08.2017.**	**361-UPI-58/2017-1**	**03.10.2017.**		
59.	KNEŽEVIĆ OBRENIJA DUP „Centar II“ Izmjene i dopune	Izgradnja porodičnog stambenog objekta, sprtanosti P+Pk, ukupne Pbr=170.40m2 stambenog prostor i Pbr=7.20m2 terasa Kat.p.br. 1867 i 1869/6 KO Pljevlja	**14.08.2017.**	**361-UPI-59/2017-1**	**04.09.2017.**		
60.	JAVNO PREDUZEĆE NACIONALNI PARKOVI	Rekonstrukcija objekta u postojećim gabaritima	**18.08.2017.**	**361-UPI-60/2017-1**	**02.10.2017.**		

	PUP	Pbr=99.14m2, spratnosti P (prizemlje) Kat.p.br. 158 KO Lever Tara					
61.	JAVNO PREDUZEĆE NACIONALNI PARKOVI PUP	Rekonstrukcija objekata u postojećim gabaritima-vodenice i valjarice Pbr=57.00m2 i Pbr=12.00m2, spratnosti P (prizemlje) Kat.p.br. 662 KO Lever Tara	**18.08.2017.**	**361-UPI-61/2017-1**	**02.10.2017.**		
62.	MILJA KLAČAR PUP	Izgradnja poslovnog objekta dim. u osnovi 6.40x17.40m, spratnosti P (prizemlje) Kat.p.br. 854 i 855 KO Ilino Brdo I	**21.08.2017.**	**361-UPI-62/2017-1**	**02.10.2017.**		
63.	ALMIR DURUTLIĆ DUP „Centar II“ Izmjene i dopune UP broj 2309 dio i 2310	Rekonstrukcija stambeno poslovnog objekta u smilsu nadogradnje stamebnog sprata na postojećem stamebno poslovnom objektu , ikupne spratnosti P+2, ukupne Pbr(sprata)=214.01m2 i Pbr=15.52m2 (terasa) Kat.p.br. 3008/1, 3008/2, 3007 KO Pljevlja	**24.08.2017.**	**361-UPI-63/2017-1**	**14.09.2017.**		
64.	NVO „IVANOVO POLJE“ PUP	Izgradnja STS 10/0,4kV, 1x50kVA – prolazna sa uklapanjem Kat.p.br.1335 KO Zekavice	**30.08.2017.**	**361-UPI-64/2017-1**	**22.09.2017.**		
65.	VUKOMIR TMUŠIĆ PUP	Izgradnja porodičnog stambenog objekta	**31.08.2017.**	**361-UPI-65/2017-1**	**03.10.2017.**		

		spratnosti P+Pk, prizemlje Pbr=24.00m2 i ulazni trem Pbr=2.00m2 i potkrovlje Pbr=24.00m2 Kat.p.br. 1182/2 KO Borova					
66.	ILIJA KLJAJEVIĆ PUP	Rekonstrukcija i dogradnja porodičnog stambenog objekta spratnosti P+Pk, prizemlje i potkrovlje po Pbr=56.00m2-stambeni prostor i terasa Pbr=17.50m2 i Pbr=5.76m2, Pbr=112.00m2 i terase Pbr=40.76m2 Kat.p.br. 3304 KO Kosanica	**01.09.2017.**	**361-UPI-66/2017-1**	**12.09.2017.**		
67.	MTEL D.O.O. PUP	Izgradnja infrastukrurnog objekta – bazne stanice mobilne telefonije RBS „PV25 Golubinja“ Kat.p.br. 90/5 KO Pljevlja	**01.09.2017.**	**361-UPI-67/2017-1**	**17.10.2017.**		
68.	BOGDAN ĆURČIĆ DUP „Breznica“ Izmjene i dopune UP 36	Izgradnja pomoćnog objekta dim. 2.20x2.70m, spratnosti P (prizemlje) Kat.p.br. 1631 KO Pljevlja	**04.09.2017.**	**361-UPI-68/2017-1**	**03.10.2017.**		
69.	DIREKCIJA ZA IZGRADNJU I INVESTICIJE DUP „Dolovi III“ Izmjene i dopune	Rekonstrukcija ulice 2 u okviru DUP-a“Dolovi III“ (I faza)	**06.09.2017.**	**361-UPI-69/2017-1**	**19.09.2017.**		

70.	D.O.O. „31. Oktobar“ PUP	Izgradnja poslovnog objekta podrum Pbr=37.62m2 i prizemlje Pbr=200.00m2 Kat.p.br. 3588/11 KO Crljenice	**11.09.2017.**	**361-UPI-70/2017-1**	**06.10.2017.**		
71.	KUŠLJEVIĆ JELENA, ANDREJIĆ MILIJANA i ZINDOVIĆ VASILIJE PUP	Promjena namjene poslovnog u stamebni prostor neto površine P=35.00m2, spratnosti P (prizemlje) Kat. p. br. 523/4 KO Pljevlja	**11.09.2017.**	**361-UPI-71/2017-1**	**04.10.2017.**		
72.	„BAMBIS GROUP“ doo PUP	Izgradnja poslovnog objekta pogona za primarnu preradu drveta dim. u osnovi 45.25x13.25m, spratnosti P, ukupne Pbr=599.56m2 Kat.p.br. 1531/4, 1531/5 i 1531/3 KO Vrulja	**11.09.2017.**	**361-UPI-72/2017-1**	**13.09.2017.**		
73.	TANJEVIĆ PEĐA PUP	Izgradnja porodičnog stambenog objekta prizemlje Pbr=34.37m2 i terasom Pbr=6.45m2 i potkrovlje Pbr=27.50m2 i terase Pbr=3.74m2, ukupno Pbr=61.87m2 i terase Pbr=10.19m2 Kat.p.br. 6/2/1 KO Bobovo	**12.09.2017.**	**361-UPI-73/2017-1**	**18.09.2017.**		
74.	TANJEVIĆ IVAN PUP	Izgradnja porodičnog stambenog objekta dim. u osnovi 8.20x10.60-	**1.09.2017.**	**361-UPI-74/2017-1**	**15.09.2017.**		

		5.42x1.68m, spratnosti P (prizemlje), ukupne Pbr=77.82m2 stambenog prostora i terasom 5.42x1.68m, Pbr=9.10m2 terase Kat.p.br. 5720/50 KO Pljevlja					
75.	DANE ČAMDŽIĆ DUP „Potrica“ Izmjene i dopune UP broj 404	Nadogradnja potkrovlja Pbr=85.48m2, sa balkonom Pbr=4.72m2 Kat.p.br. 2806/6 KO Pljevlja	**15.09.2017.**	**361-UPI-75/2017-1**	**21.11.2017.**		
76.	OLIVERA OBRADOVIĆ PUP	Kat.p.br. 2281/2 KO Pljevlja	**15.09.2017.**	**361-UPI-76/2017-1**			
77.	ŠEVAD DELIĆ DUP „Podlipa“ Izmjene i dopune Dio UP broj 4	Izgradnja stambeno-poslovnog objekta i to podruma Pbr=87.17m2 (stambeni prostor), Pbr=87.17m2 (poslovni prostor), prizemja Pbr=153.91m2 (poslovni prostor), Pbr=20.42m2 (stambeni prostor), sprata Pbr=143.07m2 (stambeni prostor), spratnosti Po+P+1 Kat.p.br. 3134, 3135 i 3136 KO Pljevlja	**21.09.2017.**	**361-UPI-77/2017-1**	**22.11.2017.**		
78.	RANKO KLAČAR DUP „Dolovi II“ Izmjene i dopune UP broj 99 i 100	Izgradnja stambenog objekta spratnosti P+1, Pbr (prizemlja)=203.40m2-stambeni prostor, Pbr (sprata)=203.40m2-sambeni prostor sa balkonom	**22.09.2017.**	**361-UPI-78/2017-1**	**30.11.2017.**		

		Pbr=20.34m2 Kat.p.br. 5267/3 KO Pljevlja					
79.	ZIKO ŠABANOVIĆ PUP	Kat.p.br. KO Pljevlja	**26.09.2017.**	**361-UPI-79/2017-1**			
80.	ILIJA KRVAVAC PUP	Kat.p.br. KO Pljevlja	**02.10.2017.**	**361-UPI-80/2017-1**			
81.	Mersudin čengić PUP	Izgradnja porodičnog stamebnog objekta dim suterena 4.20x7.30m, Pbr=30.66m2, dim. prizemlja 8.20x7.30m, Pbr prizemlja =59.86m2, ukupne Pbr=90.52m2 Kat.p.br. 745 KO Zekavice	**05.10.2017.**	**361-UPI-81/2017-1**	**03.11.2017.**		
82.	MILJA KLAČAR PUP	Kat.p.br. KO Pljevlja	**06.10.2017.**	**361-UPI-82/2017-1**			
83.	ČEDO VUKOVIĆ DUP „Centar I“ Izmjene i dopune UP broj 400	Rekonstrukcija u cilju promjene namjene posebnog stambenog dijela u poslovni prostor u višeporodičnom objektu, spratnosti P Pbr=88.23m2, lođa 1 Pbr=4.40m2 i lođa 2 Pbr=3.19m2 Kat.p.br. 2415/1KO Pljevlja	**09.10.2017.**	**361-UPI-83/2017-1**	**14.12.2017.**		

IZDATE GRAĐEVINSKE DOZVOLE ZA POMOĆNE OBJEKTE

Red br.	Prezime i ime	Predmet	Datum prijema	Broj	Zahtjev usvojen	Zahtjev odbijen	Napomena
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	RATOMIR KNEŽEVIĆ DUP „Stražica“ Izmjene i dopune	Izgradnja ograde dijelom UP broj 59.1 Kat.p.br. 2875 KO Pljevlja	**10.07.2017.**	**364-UPI-478/2016-1**	**24.07.2017.**		
2.	NURIJA DURAKOVIĆ DUP „Barake I“	Izgradnja ograde obodom kat.p.br. 5873 KO Pljevlja	**12.07.2017.**	**364-UPI-482/2017-1**		**28.07.2017.**	
4.	ALJO HASANBEGOVIĆ DUP „Stražica“ Izmjene i dopune UP broj 13.1	Izgradnja pomoćnog objekta P=26.00m2, spratnosti P (prizemlje) Kat.p.br. 2850/1 KO Pljevlja	**08.08.2017.**	**364-UPI-57/2016-1**	**30.08.2017.**		
6.	REDŽO BAKIJA Ul. V. Kneževića 41	Izgradnja ograde obodom kat.p.br. 2129 KO Pljevlja	**11.09.2017.**	**364-UPI-595/2017-1**		**06.10.2017.**	
7.	ZORICA DŽUVEROVIĆ DUP	Izgradnja ograde Kat.p.br. 2590/4 KO Pljevlja	**15.09.2017.**	**364-UPI-604/2017-1**		**06.11.2017.**	
8.	DANE ČAMDŽIĆ DUP „Potrlica“ Izmjene i dopune	Izgradnja ograde obodom usklađene UP broj 404 u ukupnoj dužini od 86.21m1 Kat.p.br. 2806/6 KO Pljevlja	**15.09.2017.**	**364-UPI-605/2017-1**	**17.10.2017.**		
9.	EMIR SELMANOVIĆ DUP „Centar II“ Izmjene i dopune Usklađena UP broj 713 i UP 714	Izgradnja ograde obodom usklađene UP broj 713 i UP broj 714 Kat.p.br. 1509 i 1510/2 KO Pljevlja	**06.12.2017.**	**364-UPI-787/2017-1**	**26.12.2017.**		

IZDATE UPOTREBNE DOZVOLE

Red br.	Prezime i ime	Predmet	Datum prijema	Broj	Zahtjev usvojen	Zahtjev odbijen	Napomena
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	VING DOO DUP „Centar I“ Izmjene i dopune UP br 70 i dio UP br 71 i 72	Stambeno poslovni objekat Kat.p.br.2078/2 i 2082 KO Pljevlja	**10.01.2017.**	**362-UPI-1/2017-1**		**10.02.2017. odbačen**	
2.	VING DOO DUP „Centar I“ Izmjene i dopune UP br 70 i dio UP br 71 i 72	Stambeno poslovni objekat Kat.p.br.2078/2 i 2082 KO Pljevlja	**13.02.2017.**	**362-UPI-2/2017-1**	**14.02.2017.**		
3.	mtel DUP „Barake I“	Radio bazna stanica mobilne telefonije RBS PV21 Hotel Gold Kat.p.br.2078/2 i 2082 KO Pljevlja	**21.03.2017.**	**362-UPI-3/2017-1**		**15.06.2017. odbačen**	
4.	ZORAN KUBUROVIĆ DUP „Stražica“ Izmjene i dopune UP broj 18.7	Stambeno poslovni objekat Kat.p.br. 2903/2 KO Pljevlja	**11.04.2017.**	**362-UPI-4/2017-1**	**17.05.2017.**		
5.	O.D. „FIX“ DUP „Breznica“ UP broj 138	Poslovni objekat Kat.p.br. 1768 KO Pljevlja	**15.06.2017.**	**362-UPI-5/2017-1**	**16.06.2017.**		
6.	mtel DUP „Barake I“	Radio bazna stanica mobilne telefonije RBS PV21 Hotel Gold Kat.p.br. 767/11 KO Pljevlja	**27.06.2017.**	**362-UPI-6/2017-1**	**29.06.2017.**		
7.	ZORAN DRAGAŠ PUP	STS 10/0,4kV, 100kVA „Dragaš“ – polazna sa uklapanjem u 10kV mrežu i NN napojni kabal za poslovni	**18.08.2017.**	**362-UPI-7/2017-1**	**29.08.2017.**		

		objekat Kat.p.br. 195/1 KO Šumane II					
8.	DOO „31 OKTOBAR“ PUP	Poslovni objekat Kat.p.br. 3588/1 KO Crljenice	**12.10.2017.**	**362-UPI-8/2017-1**	**09.11.2017.**		
9.	DOJČILO LEOVAC PUP	Proizvodni objekat – pogon za mašinsku obradu metala Kat.p.br. 1191/2 KO Židovići II	**26.10.2017.**	**362-UPI-9/2017-1**			
10.	IGOR VRANEŠ DUP „Dolovi II“ Izmjene i dopune	Porodični stambeni objekat Kat.p.br. 5618/2 KO Pljevja	**23.11.2017.**	**362-UPI-10/2017-1**			

1.1. Izdati izvodi

Red br.	Prezime i ime	Predmet	Datum prijema	Broj	Zahtjev usvojen	Zahtjev odbačen	Napomena
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	ESAD DURAKOVIĆ	UP broj	**03.07.2017.**	**351-97/2016-1**	**10.07.2017.**		
2.	ALMIR DURUTLIĆ DUP „Centar II“ Izmjene i dopune	UP broj 2309	**11.07.2017.**	**351-101/2016-1**	**11.07.2017.**		
3.	ELVIS KORDIĆ DUP „Bare I“	UP broj 197, 196, 195, 194, 145, 147, 148 I 149	**11.07.2017.**	**351-102/2016-1**	**28.07.2017.**		
4.	MILENKO JOKSOVIĆ DUP „Potrlica“ Izmjene i dopune	UP broj 83	**01.08.2017.**	**351-111/2016-1**	**08.08.2017.**		
5.	OPŠTINSKI ODBOR SNP DUP „Centar I“ Izmjene i dopune	UP broj 149	**08.09.2017.**	**351-135/2016-1**	**08.09.2017.**		
6.	DEJAN ČOLOVIĆ DUP „Bare I“	UP broj 168, 150, 151 i 167	**28.08.2017.**	**351-124/2016-1**	**13.09.2017.** **16.10.2017.** **20.10.2017.**		
7.	IVANA ANDRIJAŠEVIĆ DUP „Centar I“ Izmjene i dopune	UP broj 221	**11.10.2017.**	**351-157/2016-1**	**19.10.2017.**		
8.	MILOŠ ČOLOVIĆ DUP „Dolovi III“ Izmjene i dopune	UP broj 26	**12.12.2017.**	**351-186/2016-1**	**21.12.2017.**		
9.	BILJANA ANĐELIĆ DUP „Dolovi IV“	UP broj 6.4	**22.12.2017.**	**351-188/2016-1**	**28.12.2017.**		

2. ANALIZA SPROVOĐENJA PLANSKIH DOKUMENATA

2.1.Organizacija, korišćenje i namjena prostora po planskim dokumentima lokalne samouprave-pokrivenost teritorije lokalne samouprave planskim dokumentima

U 2017. godini sprovodila se važeća planska dokumentacija data u sljedećoj tabeli:

Red. broj	PLANSKI DOKUMENT	GODINA DONOŠENJA	OBRAĐIVAČ	POVRŠINA
1.	PUP opštine Pljevlja do 2020.godine	2011.(Sl.list CG-opštinski propisi br 11/11)	JUGINUS Beograd	1346km2
	Urbanistička razrada			**16222680.7642m2**
2.	DUP „Kupusište“	1982.(Službene novine opštine Pljevlja br 1/82)	RZUP Titograd	29,01 ha
3.	DUP „ Balibegovo Brdo“	1982.(Službene novine opštine Pljevlja br 1/82)	RZUP Titograd	
4.	DUP „Gornji Moćevac“ Izmjene i dopune	2006.(Sl.list RCG-opštinski propisi br 5/06)	URBANPROJEKT Čačak	9ha2491m^2
5.	DUP „Barake I“	2006.(Sl.list RCG-opštinski propisi br 36/06)	RZUP Podgorica	1ha 9.141m^2
6.	DUP „Moćevac“	2006.(Sl.list RCG-opštinski propisi br 18/06)	URBANPROJEKT Čačak	13ha2347m^2
7.	LSL “Otilovići”	2008.(Sl.list CG-opštinski propisi br 26/08)	JUGINUS Beograd	140.70ha
8.	DUP „Avdovina I“	2008. (Sl.list CG-opštinski propisi br 22/08)	URBANPROJEKT Čačak	7.36ha
9.	DUP „Dolovi II“ Izmjene i dopune	2009.(Sl.list CG-opštinski propisi br 17/09)	URBANPROJEKT Čačak	18,16.00ha
10.	DUP „Centar I“ Izmjene i dopune	2009.(Sl.list CG-opštinski propisi br 35/09)	URBANPROJEKT Čačak	23ha279m^2
11.	DUP „Ada“ Izmjene i dopune	2009.(Sl.list CG-opštinski propisi br 13/09)	JUGINUS Beograd	20,30.00ha
12.	DUP „Podlipa“ Izmjene i dopune	2009. (Sl.list CG-opštinski propisi br 13/09)	URBANPROJEKT Čačak	14ha423m^2
13.	DUP „Dolovi IV“	2010. (Sl.list CG-opštinski propisi br 37/10)	JUGINUS Beograd	9.95ha
14.	DUP „Centar II“ Izmjene i dopune	2011.(Sl.list CG-opštinski propisi br 3/12)	JUGINUS Beograd	23,39ha
15.	DUP „Radosavac“	2011. (Sl.list CG-opštinski propisi br 11/11)	JUGINUS Beograd	63.00ha
16.	DUP „Stražica“Izmjene i dopune	2011. (Sl.list CG-opštinski propisi br	JUGINUS Beograd	29.78ha

		11/11)		
17.	LSL „Trlica“	2011. (Sl.list CG-opštinski propisi br 11/11)	URBANPROJEKT Čačak	9596.39m^2
18.	DUP „Stara čaršija“ Izmjene i dopune	2011. (Sl.list CG-opštinski propisi br 22/11)	URBANPROJEKT Čačak	29253.33m^2
19.	DUP „Gorijevac“	2012.(Sl.list CG-opštinski propisi br. 14/12)	URBANPROJEKT Čačak	14.43ha
20.	UP „Stara ciglana“	2012.(Sl.list CG-opštinski propisi br. 14/12)	URBANPROJEKT Čačak	3.56ha
21.	DUP „Varoš“ Izmjene i dopune	2013. (Sl.list CG-opštinski propisi br 21/13)	URBANPROJEKT Čačak	8ha 3405m^2
22.	DUP „Breznica“ Izmjene i dopune	2014. (Sl.list CG-opštinski propisi br 7/14)	PLANING Nišić	7.1346ha
23.	DUP „Potrlica“ Izmjene i dopune	2014. (Sl.list CG-opštinski propisi br 7/14)	PLANING Nišić	38.643ha
24.	LSL „Đulina Guka“	2014. (Sl.list CG-opštinski propisi br 16/14)	PLANING Nišić	2.61ha
25.	DUP „Golubinja“	2015. (Sl.list CG-opštinski propisi br 13/15)	PLANING Nišić	10,80ha
26.	DUP „Bare I“	2015. (Sl.list CG-opštinski propisi br 13/15)	URBANPROJEKT Čačak	59.73ha
27.	DUP „Dolovi III“ Izmjene i dopune	2015. (Sl.list CG-opštinski propisi br 13/15)	PLANING Nišić	20,77ha
28.	DUP „Mali logor“	2015. (Sl.list CG-opštinski propisi br 13/15)	WINSOFT d.o.o. & MONTENEGRO d.o.o. Podgorica	15.55ha
29.	DUP „Veliki logor“	2015. (Sl.list CG-opštinski propisi br 13/15)	WINSOFT d.o.o. & MONTENEGRO d.o.o. Podgorica	18.99ha
30.	UP „Trg Patrijarha Varnave“	2016. (Sl.list CG-opštinski propisi br 32/16)	PLANING Nišić	0.44ha
31.	DUP „Dolovi I“	2016.(Sl.list CG-opštinski propisi br 48/16)	„Arhiplan CG“ d.o.o. Podgorica	6.02ha
32.	Prostorni plan posebne namjene za Durmitorsko područje	2016. (»Sl.list CG« br 47/16)		
33.	Detaljni prostorni plan za Termoelektranu Pljevlja	2016. (»Sl.list CG« br 38/16)		

NAPOMENA: Sva navedena planska dokumentacija postoji u digitalnoj formi izuzev DUP-a »Balibegovo Brdo« i DUP-a »Kupusište« koji ne postoje kompletni ni u Sekretraijatu za uređenje prostora pa iz tog razloga ih ne možemo ni dostaviti. Izmjene i dopune ova dva plana su u toku i očekuje se njihovo usvajanje do kraja godine kada će biti u digitalnoj formi.

2.2. Osnov korišćenja zemljišta (svojina, korišćenje, zakup) – grafički prikaz

Lokalna samouprava još uvijek ne raspolaže sa ovim podacima. Isti postoje jedino u Upravi za nekretnine – područna jednica Pljevlja ali ne kao grafički prikaz.

2.3. Poljoprivredne površine, šumske površine, vodne površine, ostale prirodne površine, površine infrastrukture, površine za specijalne namjene, koncesiona područja, eksploataciona polja i dr. – pregled

Podaci su dati u prilogu broj 5. **PREGLED** koji sadrži Analizu i ocjenu postojećeg stanja u opštini Pljevlja.

2.4. Demografska kretanja

Podaci su dati u prilogu broj 5. **PREGLED** koji sadrži Analizu i ocjenu postojećeg stanja u opštini Pljevlja.

2.5. Sprovođenje podzakonskih akata (obaveze iz Zakona, efekti.)

U dijelu praćenja stanja u prostoru priprema se dokumentaciona osnova o prostoru. Vlada Crne Gore je donijela Uredbu o sadržaju i načinu vođenja dokumentacione osnove i informacionog sistema o prostoru. U opštini Pljevlja još nije formirana dokumentaciona osnova u cjelini, već se na njenoj izradi i ažuriranju radi. Informacioni sistem o prostoru nije formiran, već Sekretarijat za uređenje prostora, najznačajnije informacije iz oblasti uređenja prostora objavljuje na sajtu jedinice lokalne samouprave www.pljevlja.me, a naročito i obavezno Odluke i izvještaje propisane Zakonom o uređenju prostora i izgradnji objekata.
WINsoft d.o.o. Podgorica u okviru „Projekta zemljišne administracije i upravljanja – lamp“ i njegovog dijela koji se odnosi na uvođenje informacionog sistema podrške prostornom planiranju, urbanizmu i građevinarstvu za poslove pripreme, izrade i monitoringa sprovođenja prostorno planske, urbanističke i projektne dokumentacije izvršio poslove instalacije ugovorenog software-a (Autodesk AutoCad MAP 3D NLM) u Opštini Pljevlja.
Program uređenja prostora za 2017.godinu je donijet na sjednici Skupštine opštine Pljevlja od 24. i 25.04.2017.godine.
Na snazi su: Odluka o naknadi za komunalno opremanje građevinskog zemljišta (Sl. list CG-opštinski propisi broj 17/12), Odluka o privremenim objektima (Sl. List CG – opštinski propisi broj 27/15), Odluka o pomoćnim objektima (Sl. List CG – opštinski propisi broj 27/15) i Odluka o izmjenama i dopunama odluke o komunalnom uređenju grada (Sl. list CG-opštinski propisi broj 37/08, 2/10, 22/11 i 18/15).

2.6. Detaljna analiza investicionih potencijala bazirana na važećim planskim dokumentima, sa posebnim osvrtom na

- infrastrukturne objekte
- turističke komplekse
- stambene komplekse
- trgovačke sadržaje-poslovne komplekse

Najznačajniji investicioni potencijali su:

1. Izgradnja II bloka TE. U toku je izrada Detaljnog prostornog plana za Termoelektranu Pljevlja.

2. Izgradnja cementare u Otilovićima. Ista je planirana LSL „Otilovići“. Procijenjena vrijednost izgradnje je 240 000 000.00€.
3. Rudnik Šuplja stijena je počeo sa radom u martu 2010.godine. Za isti je potrebno uraditi državni planski dokument. Ulaganja u novu opremu iznose oko 40 000 000.00€.
4. Izgradnja hidroelektrane na postojećoj brani jezera Otilovići i izgradnja malih HE na toku Ćehotine nizvodno od grada.
5. Proizvodnja građevinskog kamena u Bušnjima, Rajčevom Brdu i Otilovićima.
6. Rekonstrukcija fabričkog pogona Vektre Jakić sa pratećim sadržajima.

Od infrastrukturnih komunalnih objekata lokalnog značaja izdvaja se:

1. Izgradnja glavnog gradskog kolektora za upotrijebljene vode. Postoji urađen glavni projekat a predračunska vrijednost izgradnje je oko 3 000 000.00€.
2. Izgradnja gradske kotlarnice. Postoji urađen glavni projekat a predračunska vrijednost izgradnje je oko 5 000 000.00€.
3. Rekonstrukcija dovodnog vodovoda za grad Pljevlja. Postoji urađen glavni projekat a predračunska vrijednost izgradnje je oko 6 000 000.00eura.
4. Izgradnja i rekonstrukcija distributivne vodovodne mreže zbog velikih gubitaka u postojećoj mreži. Postoji urađen Idejni projekat a vrijednost realizacije je oko 20 000 000.00€.
5. Izgradnja postrojenja za prečišćavanje upotrijebljenih voda. Postoji urađen glavni projekat a vrijednost realizacije je oko 6 000 000.00€.
6. Regulacija korita rijeke Ćehotine. Za regulaciju na čitavoj dužini je potrebno uložiti 4 000 000.00€.
7. Izgradnja zapadne zaobilaznice. Urađena je projektna dokumentacija koja je usaglašena sa planskom dokumentacijom. Vrijednost realizacije je oko 3 500 000.00€.
8. Izgradnja i rekonstrukcija više gradskih saobraćajnica. Urađena je projektna dokumentacija i ista je usaglašena sa planskom dokumentacijom. Vrijednost realizacije je oko 6 000 000.00€.
9. Izgradnja regionalnog puta Kosanica-Glibaći-Bobovo-granica sa RS. Urađena je projektna dokumentacija. Vrijednost realizacije je oko 15 000 000.00€.

Od potencijala u oblasti turizma izdvaja se:

1. Desna obala Tare koja je dijelom obuhvaćena PPPPN „Nacionalni park Durmitor“ i predstavlja turistički potencijal.
2. Područje Kosanice sa mogućnošću izgradnje žičara i sa ski liftom na Crnom vrhu kao i područje planine Ljubišnje kao potencijala za sportsko-rekreativne sadržaje.
3. Lovni turizam na području opštine Pljevlja.

3. SPROVEDENE MJERE I NJIHOV UTICAJ NA UPRAVLJANJE PROSTOROM I NJEGOVU ZAŠTITU

Nastoji se da se:
- kroz izmjene planskih dokumenata izrađene u ovoj godini kao i one na kojima se radi, prostor što bolje osmisli pri čemu se planiraju propisni sadržaji kad je riječ o infrastrukturnim objektima, javnim površinama, stambenim zonama, parking prostorima, parkovskim i drugim zelenim površinama, sportskim sadržajima i sl.
- poveća gustina naseljenosti
- kroz zakonska rješenja data u Zakonu o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu (Sl. list RCG broj 80/05 i Sl. list CG broj 59/11) i Zakonu o procjeni uticaja na životnu sredinu (Sl. list RCG broj 80/05 i Sl. list CG broj 40/10, 73/10 i 40/11) stvore uslovi za bolju zaštitu prostora.

Prostor je i dalje ugrožen kroz bespravnu gradnju, uzurpaciju i zagađenje.

Bespravna izgradnja posebno na uzurpiranom zemljištu u ranijem periodu, naročito kada je masovna i kada graditelj stiče veliku materijalnu korist na štetu javnog interesa i uz ugrožavanje javnog dobra predstavlja jedan od većih problema u zaštiti prostora.
Očuvanje prostornih potencijala, prostorni razvoj i zaštita prostora nije moguća bez rješavanja problema bespravne gradnje. Svako trajno narušavanje prostora, izaziva neotklonjive, štetne posledice. Bespravna gradnja je gradnja bez građevinske dozvole odnosno suprotno građevinskoj dozvoli. Ovom se gradnjom trajno mijenja i uništava prostor i direktno smanjuju kako sadašnje, tako i buduće razvojne mogućnosti i uzrokuju posledice krupnih razmjera: plansko - urbanističke disorganizacije prostora, nedovoljna infrastrukturna opremljenost tretiranog prostora, nizak nivo kvaliteta života, ugrožavanje ekoloških standarda i rizik po ljudsko zdravlje, seizmički rizici, problemi u naplati komunalija i poreza.
Uzroci bespravne gradnje su mnogostruki, počev od socijalnih, ekonomskih, sveukupnih društvenih, pojedinačnih, institucionalnih.

Inspekcijski nadzor djeluje preventivno na sve korisnike prostora, posebno na potencijalne počinioce nezakonitih postupanja – radi čega predstavlja značajnu fazu sistema uređenja prostora, jer se tim nadzorom obezbjeđuje zakonito donošenje i sprovođenje planskih dokumenata i izgradnja objekata.
Stoga se inspekcijski nadzor mora obavljati kontinuirano, efikasno i efektivno, u skladu sa zakonom i u punom kapacitetu nadležnih inspekcija.

Problemi na uređenju i upravljanju prostorom su sljedeći:
- nedostatak ažurnih geodetskih i katastarskih podloga i podataka, kao i katastra nadzemne i podzemne infrastrukture;
- nedovoljna povezanost među svim planskim akterima na nivou lokalne uprave i lokalne uprave sa državnom upravom;
- stalna promjena zakonskih propisa što stvara pravnu nesigurnost svih aktera;
- nedovoljna opredijeljena finansijska sredstva za izradu prostorno planske dokumentacije;
- dosta složene procedure za dobijanje građevinske dozvole;
- priprema građevinskog zemljišta posebno kada je potrebna eksproprijacija dosta usporava proces uređenja prostora;
- bespravna gradnja osim što umnogome usložnjava proces planiranja i ruši kvalitetne koncepte, troškove komunalnog opremanja prebacuje na one aktere koji grade u skladu sa zakonom;

- „pasivnost“ bespravnih graditelja da pribave građevinsku dozvolu iako im je kroz plansku dokumentaciju to omogućeno što predstavlja podsticaj bespravnoj gradnji jer samo uklapanje objekata predstavlja svojevrsno odstupanje od pravila i principa uređenja i planiranja prostora
- nedovoljni kadrovski potencijali i institucionalna organizovanost inspekcijskih organa;
- nedostatak jedinstvene dokumentacione osnove o prostoru;
- nedovoljna raspoloživa informatička i druga saznajna građa u oblasti uređenja prostora;
- nedostaju kriterijumi, pokazatelji i indikatori za praćenje stanja i promjena u prostoru;
- spori sudski postupci vezani za vlasništvo zemljišta.

U gradu su naročito izraženi sljedeći problemi:

- gubici u gradskoj vodovodnoj mreži pa samim tim i otežano kvalitetno snabdijevanje stanovništva hemijski i bakteriološki ispravnom vodom;
- stalni kvarovi na mreži usled čega dolazi do degradacije saobraćajne infrastrukture;
- velika zagađenost vazduha i vode;
- nedostatak novog sistema toplifikacije sa novog toplotnog izvora za čije objekte i koridore je rezervisan prostor u postojećoj planskoj dokumentaciji;
- nepostojanje sanitarne deponije;
- neriješeno pitanje problema industrijskog otpada;
- nedovoljna izgrađenost atmosferske kanalizacije usled čega se prilikom intenzivnih padavina javljaju česte poplave koje pričinjavaju štete;
- nedovoljni gabariti gradskih saobraćajnica koji onemogućavaju normalnu frekvenciju saobraćaja a time se ugrožava i saobraćaj pješaka;
- nedovoljan broj parking mjesta u skoro svim dijelovima grada;
- nedostatak javne rasvjete u svim dijelovima grada;
- nedostatak blokovskog zelenila naročito u novim naseljima.

Naročito je dotrajala seoska elektro mreža koja je u većini slučajeva starija od trideset godina i ne posjeduje potrebne kapacitete u ovom trenutku.
Nadležene institucije treba da urade kvalititeno gazdovanje šumama s obzirom da je 60% crnogorskih šuma u opštini Pljevlja.
Zaključno sa 01.12.2016.godine urađena su 57+14 Aneksa za komunalno opremanje privremenih i trajnih objekata pri čemu je ugovoren ukupan iznos naknade za privremene objekte od 21.937,77eura i 61.432,53eura za trajne objekte.
Primarna izvorišta su kraška izvorišta u rejonu Odžaka i jezero Otilovići. U skladu sa Zakonom o vodama kroz odgovarajuću plansku dokumentaciju će se donijeti odgovarajuće mjere zaštite vodoizvorišta.
Urađen je plan upravljanja otpadom. Postoji velika zagađenost voda, vaduha i zemljišta od TE s obzirom da se svakodnevno sagori 5000-6000t uglja. Vlasnik je dužan da sprovede mjere zaštite životne sredine. Prije dvije godine su ugrađeni elekrofilteri i u dijelu emisije čestica od sagorijevanja uglja je ostvaren značajan napredak. To isto treba uraditi u dijelu zaštite prostora od pepelišta eliminisanjem štetnih zračenja i slično.
Saradnja sa međunarodnim finansijskim organizacijama se odvija preko Vlade CG i za opštinu Pljevlja.

4. PODACI O IZGRAĐENIM OBJEKTIMA UKLJUČUJUĆI I OBJEKTE IZGRAĐENE SUPROTNO ZAKONU

Ne postoje precizniji podaci o bespravno izgrađenim objektima i objektima sa prekoračenjem u građevinskoj dozvoli na teritoriji opštine Pljevlja pošto je kontrola istih u nadležnosti republičke inspekcije zaštite prostora i građevinske inspekcije. Prema podacima iz

2015.godine, kojima raspolaže Sekretarijat za uređenje prostora, broj bespravno sagrađenih objekata je dat u sljedećoj tabeli:

Red br.	Plan	Predmet
1	2	Broj objekata izgrađenih suprotno zakonu
1.	DUP „ Balibegovo Brdo“ i DUP „Kupusište“	658 – porodični stambeni 10 – poslovni 447 – pomoćni
2.	DUP „Gornji Moćevac“ Izmjene i dopune	37 – porodični stambeni 3 – poslovni 26 – pomoćni 1 - privremeni
3.	DUP „Dolovi I“	18 – porodični stambeni 1 – poslovni 6 – pomoćni 1 - privremeni
4.	DUP „Moćevac“	79 – porodični stambeni 6 – poslovni 54 – pomoćni 6 - privremeni
5.	DUP „Barake I“	27 – porodični stambeni
6.	DUP „Avdovina I“	13 – porodični stambeni 1 – poslovni 7 – pomoćni 6 - privremeni
7.	DUP „Ada“ Izmjene i dopune	1 – porodični stambeni 4 – pomoćni
8.	DUP „Podlipa“ Izmjene i dopune	13 – porodični stambeni 3 – pomoćni 2 - privremeni
9.	DUP „Dolovi II“ Izmjene i dopune	123 – porodični stambeni 1 – poslovni 21 – pomoćni 2 - privremeni
10.	DUP „Centar I“ Izmjene i dopune	78 – porodični stambeni 14 – poslovni 36 – pomoćni 43 - privremeni
11.	DUP „Dolovi IV“	73 – porodični stambeni 2 - poslovni 14 – pomoćni 5 - privremeni
12.	DUP „Radosavac“	60 – porodični stambeni 1 - poslovni 67 – pomoćni 3 - privremeni
13.	DUP „Stražica“Izmjene i dopune	21 – porodični stambeni 6 – pomoćni
14.	DUP „Stara čaršija“ Izmjene i dopune	7 – porodični stambeni 4 – pomoćni 5 - privremeni
15.	DUP „Centar II“ Izmjene i dopune	122 – porodični stambeni 7 – poslovni 64 – pomoćni 12 - privremeni
16.	DUP „Gorijevac“	17 – porodični stambeni 1 - poslovni

		11 – pomoćni 6 - privremeni
17.	UP „Stara ciglana“	0
18.	DUP „Varoš“ Izmjene i dopune	25 – porodični stambeni 3 - poslovni 7 – pomoćni
19.	DUP „Breznica“ Izmjene i dopune	40 – porodični stambeni 3 - poslovni 5 – pomoćni 1 - privremeni
20.	DUP „Potrlica“ Izmjene i dopune	67 – porodični stambeni 6 – poslovni 3 - poslovni 29 – pomoćni 6 - privremeni
21.	LSL „Đulina Guka“	2 - poslovni
22.	DUP „Golubinja“	50 – porodični stambeni 3 - poslovni 26 – pomoćni
23.	DUP „Bare I“	69 – porodični stambeni 13 – poslovni 28 - pomoćni 1 - privremeni
24.	DUP „Dolovi III“ Izmjene i dopune	142 – porodični stambeni 2 - poslovni 25 – pomoćni
25.	DUP „Mali logor“	0
26.	DUP „Veliki logor“	0

Novim planskim dokumentima su svi postojeći objekti izuzev pomoćnih i privremenih i objekata na infrastrukturnim objektima uklopljeni u planska dokumenta.

5. ZAHTJEVI KORISNIKA PROSTORA

Saglasno zakonskim odredbama da svako ima pravo da bude obaviješten o poslovima uređenja prostora i izgradnje objekata i da daje inicijative i mišljenja, građani se redovno informišu kroz medije i preko sajta opštine.
Učešće javnosti u procesu izrade i implementacije planskih dokumenata je i dalje nezadovoljavajuće, s tim što se učešće građana uglavnom svodi na iskazivanje ličnih zahtjeva i potreba koje se odnose na pojedinačnu parcelu u vlasništvu. Interesovanje korisnika prostora je najmanje kod donošenja, tj. objavljivanja Odluke o izradi a najveće kod održavanja javnih rasprava na utvrđene nacrte planova. U tom smislu, važno je unaprijediti mehanizame koordinirane saradnje i aktivnog učešća nadležnih institucija u svim, a posebno u početnim fazama izrade planskih dokumenata. Učešće građana u procesu donošenja odluka na lokalnom nivou, preduslov je odgovornog i transparentnog rada lokalne samouprave. Učešće javnosti je jedan od temeljnih principa dobre demokratske prakse i dobrog upravljanja. To podrazumijeva zajednički rad svih zainteresovanih strana na projektovanju budućnosti lokalne zajednice.
Najveća zainteresovanost korisnika prostora odnosi se na novu stambenu izgradnju (stanovanje sa djelatnostima) a nešto niži procenat zahtjeva je za dogradnju, nadogradnju i legalizaciju individualnih porodičnih stambenih objekata.
Zahtjevi za promjenu namjene zemljišta i to poljoprivrednog u građevinsko su stalno prisutni.
Zainteresovanost za objekte od opšteg interesa i za javne sadržaje najviše iskazuju državni i opštinski organi.

Treba napomenuti da se i u 2017. godini nastavila stagnacija u dostavi i iskazivanju potreba i zahtjeva korisnika prostora.
Iskazane potrebe korisnika prostora, su prije svega:

- rekonstrukcija postrojenja za prečišćavanje pitke vode Pliješ i izgradnja postrojenja pitke vode Breznica i Bogiševac;
- rekonstrukcija kompletnog distributivnog vodovodnog sustema;
- izgradnja II bloka TE;
- izgradnja gradske toplane i toplifikacija grada;
- izgradnja malih hidroelektrana na Ćehotini;
- izgradnja ekonomskih objekata u funkciji poljoprivrede;
- razvoj turističkih kapaciteta (kanjon Tare);
- zahtjevi za lokacijama na državnom zemljištu za izgradnju porodičnih stambenih objekata, magacinskih prostora, skladišta itd.;
- izgradnja novih seoskih puteva, prekategorizacija i sanacija postojećih opštinskih puteva;
- izgradnja i rekonstrukcija seoskih vodovoda.

6. PREDLOG MJERA ZA UNAPREĐENJE POLITIKE UREĐENJA PROSTORA

Sa promjenom ekonomskih i drugih prilika u društvu stvaraju se i potrebe za novim i drugačijim sadržajima od planiranih pa to uslovljava i izradu novih i izmjene i dopune postojeće planske dokumentacije. Donošenjem urbanističko planskih dokumenata stvoriće se pretpostavke za kvalitetno opremanje građevinskog zemljišta pri čemu će prioritet biti sveobuhvatna analiza stanja prostora i potrebe održivog razvoja.
Jasno je da zahvati u okviru planske dokumentacije neće sami po sebi biti dovoljni da rezultiraju potrebnim kvalitetom prostornog uređenja, ukoliko se ne osiguraju određene podloge kojima će se dati prikaz-evidencija stvarnog stanja u prostoru (katastarske podloge), i ocijeniti vrijednost pojedinih dijelova prostora s predviđenim mjerama njihove zaštite (zaštita prirode, zaštita spomenika kulture...).
Aktivnosti u narednom periodu treba usmjeriti prioritetno na zaštitu kompletne putne mreže sa naročitim akcentom na lokalne i nekategorisane puteve, rješavanje pitanja uzurpacije zemljišta i bespravno izgrađenih objekata, zatim na pitanja stambene politike, zemljišne politike, energetske efikasnosti u građenju, migratornim kretanjima selo-grad i sjever-središnji dio, te svim ostalim pitanjima koja su od uticaja na uspostavljanje održivog razvoja u korišćenju prostora. U tom smislu neophodno je pokrenuti inicijativu za iznalaženjem zakonskih rješenja za jasno postupanje sa nelegalno izgrađenim objektima i nelegalnim objektima u izgradnji.
Neophodno je intenzivirati aktivnosti na popisu državne imovine kojom raspolaže opština Pljevlja.
Za komunalno uređenje građevinskog zemljišta i privođenje namjeni istog prema planskoj dokumentaciji gotovo je uvijek potrebno izvršiti odgovarajuću pripremu zemljišta koja zahtijeva imovinsko-pravno rešavanje, preparcelaciju, te uspostavljanje odgovarajućeg komunalnog standarda.
Posebna pažnja treba da bude usmjerena razvoju odgovarajuće komunalne infrastrukture. Rekonstrukcija i proširenje vodovodnog i kanalizacionog sistema i zamjena dotrajalih instalacija, izgradnja gradske toplane i toplifikacija grada, završetak izgradnje postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda i sistema za dovod vode moraju biti prioriteti u narednom periodu.

Rekonstrukcija putne infrastrukture a naročito gradskih saobraćajnica u skladu sa novom planskom dokumentacijom i izgradnja novih parking prostora bi u velikom riješili problem zagušenja saobraćajnih tokova i doprinjeli bezbjednosti svih učesnika u saobraćaju.
Potrebno je riješiti problem odlaganja čvrstog komunalnog i industrijskog otpada.
Unaprijeđenje i održavanje zelenih površina je jedna od aktivnosti koja je prioritet u narednom periodu.
Proizvodnja uglja je privredna poluga opštine i rješenja koja treba da poboljšaju spregu rudarskih objekata sa okruženjem, moraju prije svega uvažavati stvarnost i ograničavajuće uslove. U tom smislu planiranje i uređenje prostora trebalo bi da omogući:

- sinhrono uređenje i rekultivaciju eksploatacijom degradiranih prostora, čime bi prostori bili vraćeni prvobitnim namjenama ili im dati nove sadržaje i namjenu;
- stavaranje tampon zone – zaštitnih pojaseva između rudarskih objekata i okolnog prostora, privremeno ili trajno;
- izmještanje vodotoka mora biti u funkciji eksploatacije uglja, ali pri tome treba voditi računa o zaštiti voda od zagađenja, funkciji voda u toku procesa rekultivacije i u periodu posle eksploatacije.

ANEX 18
IZVJEŠTAJ O STANJU UREĐENJA PROSTORA U 2017.GODINI
ZA GLAVNI GRAD PODGORICA

1. PLANSKA DOKUMENTACIJA

1.1. Usvojena planska dokumentacija

USVOJENA PLANSKA DOKUMENTACIJA U 2017. GODINI					
br.	Vrsta	Naziv planskog dokumenta	Zahvat (ha)	Sl.list	Obrađivač
1.	DUP	»Murtovina 2«	80		**RZUP** sa podugovaračima
2.	LSL	»Doljani«	87,8		**RZUP** sa podugovaračima
3.	UP	»Novo groblje«	23,3	047/17	**Winsoft i CAU**
4.	DUP	»Cijevna 2 – dio A«	55	033/17	**RZUP** sa podugovaračima
5.	DUP	»Dahna 1« - izmjene i dopune	27,61	033/17	**RZUP** sa podugovaračima
6.	UP	»Sportsko rekreativni kompleks Balabani«	4,7	033/17	**Winsoft i CAU**
7.	DUP	»Balijače Mojanovići – dio A«	109,3	016/17	**Arhiplan CG** sa podugovaračima
8.	DUP	»Mahala«	373,34	016/17	**RZUP** sa podugovaračima
9.	DUP	»Vranići 1«	4,68	008/17	**RZUP** sa podugovaračima
1(	DUP	»Agroindustrijska zona«	43	057/17	**CAU**

1.2. Donešene odluke o izradi ili izmjene odluka o izradi za plansku dokumentaciju u 2017. godini

NOVE ODLUKE O IZRADI			
BR	VRSTA	NAZIV PLANSKOG DOKUMENTA	SLUŽBENI LIST
1.	LSL	"Aerodrom"	026/17
2.	DUP	“Servisno proizvodna zona Barutana II”	026/17
3.	UP	“Hemomont”	026/17
4.	LSL	“Mihinja”	026/17
5.	DUP	“Momišići A”	026/17
6.	DUP	“Ibričevina”	026/17
7.	DUP	“Tološi 2”	026/17
8.	DUP	“Zabjelo 9”	025/17
9.	UP	“Beglake”	025/17

ODLUKE O IZRADI – PREMA ČLANU 162C			
BROJ	VRSTA	NAZIV PLANSKOG DOKUMENTA	SLUŽBENI LIST
1.	DUP	"Naselje 1. maj"	050/17
2.	DUP	“RTV – centralne djelatnosti”	043/17

PROMJENA ODLUKA O IZRADI				
BROJ	VRSTA	NAZIV PLANSKOG DOKUMENTA	SLUŽBENI LIST	RAZLOG
1.	DUP	"Murtovina 2"	034/17	Naziv planskog dokumenta
2.	DUP	“Gornja Gorica 3 dio B”	025/17	Finansiranje izrade
3.	LSL	“Servisno skladišna zona uz jugoistočnu obilaznicu”	025/17	Finansiranje izrade
4.	LSL	“Rogami”	025/17	Finansiranje izrade

ODLUKE O O IZMJENI ODLUKA O IZRADI IZMJENA I DOPUNA PLANSKE DOKUMENTACIJE		
BROJ	VRSTA	NAZIV PLANSKOG DOKUMENTA
1.	DUP	"Rekreativno kulturna zona na obali rijeke Morače – sjeverni dio"
2.	DUP	"Stambena zajednica VI Kruševac - zone 2, 3 i 4“
3.	DUP	“Univerzitetski centar”
4.	DUP	“Zabjelo 8”
5.	DUP	“Servisno skladišna zona uz željezničku prugu - Vatrogasni dom”
6.	UP	“Stara Varoš - dio zone A”
7.	DUP	“Murtovina”
8.	DUP	“Pobrežje - zone D i E”
9.	DUP	“Golubovci centar - Staklenici”
10.	DUP	“Stambena zajednica VI Kruševac - dio”
11.	DUP	“Zelenika”
12.	DUP	“Masline”
13.	DUP	“Zabjelo Zelenika”
14.	DUP	“Gornja Gorica 2 - zona A”
15.	DUP	“Drač - za urbanu cjelinu Nova Varoš 1.2”
16.	DUP	“Konik Vrela ribnička”
17.	DUP	“Drač - putnički terminal”

18.	DUP	"Nova Varoš"
19.	DUP	"Nova Varoš 2"
20.	DUP	"Drač Vatrogasni dom"
21.	DUP	"Momišići B"
22.	DUP	"Zabjelo B2"
23.	DUP	"Čepurci - dio"
24.	DUP	"Blok 35 i 36"
25.	DUP	"Blok V - dio"
26.	UP	"Klinički centar"
27.	DUP	"Zona centralnih djelatnosti - Cetinjski put"
28.	DUP	"Pobrežje - zone A, B i C"
29.	DUP	"Tološi 1"
30.	UP	"Marko Radović"
31.	DUP	"Gornja Gorica 2 - dio zone B"
32.	DUP	"Konik Sanacioni plan"
33.	UP	"Kasarna Morača"
34.	UP	"Beglake"
35.	UP	"Hemomont"
36.	DUP	"Ibričevina"
37.	LSL	"Mihinja"
38.	DUP	"Momišići A"
39.	DUP	"Zabjelo 9"
40.	DUP	"Tološi 2"
NAPOMENA: Sve odluke su objavljene u Službenom listu CG – Opštijnski propisi br. 040/17 Predmetnim odlukama se u naslovu i tekstu odluka i programskim zadacima brišu riječi „izmjene i dopune"		

1.3. Učešće javnosti u proceduri izrade planske dokumentacije

SPROVEDENE JAVNE RASPRAVE U 2017. GODINI			
	Planski dokument	Broj primjedbi	Datum početka javne rasprave
1.	DUP „Murtovina 2"	27	18. septembar 2017. godine
2.	DUP „Zagorič 5"	96	18. septembar 2017. godine
3.	DUP „Dahna 2"	22	18. septembar 2017. godine

4.	LSL „Doljani“	11	18. septembar 2017. godine
5.	DUP „Cijevna 2 – dio A“	6	09. jun 2017. godine
6.	DUP „Masline“	26	30. maj 2017. godine
7.	DUP „Zabjelo 8“	67	18. maj 2017. godine
8.	DUP „Zelenika“	8	03. maj 2017. godine
9.	DUP „Pobrežje zone D i E“	4	20. april 2017. godine
10.	DUP „Čepurci dio“	5	28. mart 2017. godine
11.	DUP „Dahna 1“		21. mart 2017. godine
12.	LSL „Sportsko rekreativni kompleks Balabani“	1	09. mart 2017. godine
13.	DUP „Blok 35 – 36“	2	01. februar 2017. godine
14.	UP „Novo groblje“	4	01. februar 2017. godine
NAPOMENA: Sve javne rasprave su trajale 15 dana.U tabeli je dat broj primjedbi ponesenih u toku trajanja javne rasprave. Naknadno pristigle primjedbe su, takođe, dostavljane (po prijemu) obrađivačima planskih dokumenata.			

1.4. Važeći lokalni planski dokumenti na području glavnog grada podgorice

1.	Prostorno urbanistički plan Glavnog grada Podgorice	Sl. list CG broj 06/14
2.	DUP Agroindustrijska zona	Sl. list CG broj 57/17
3.	DUP Balijače-Mojanovići - dio A	Sl.List CG broj 16/17
4.	DUP Blok 14	Sl.List CG broj 15/11
5.	DUP "Blok V-dio" - izmjene i dopune	Sl.list CG broj 41/12
6.	DUP Blok V, izmjene i dopune	Sl.List CG broj 16/10
7.	DUP Stambena zajednica VI Kruševac - zona 6, izmjene i dopune	Sl.List CG broj 42/10
8.	LSL Centralno groblje Golubovci	Sl.List CG broj 51/16
9.	LSL Cijevna - planska jedinica 2.5	Sl.List CG broj 51/16
10.	DUP Cijevna 2 - dio A	Sl.List CG broj 51/16
11.	DUP Dahna 1	Sl.List CG broj 33/17
12.	DUP Dahna, izmjene i dopune	Sl.List CG broj 34/16
13.	DUP Dajbabe Zelenika - dio planske zone 11	Sl.List CG broj 27/15
14.	DUP Donja Gorica - koridori južne obilaznice i cetinjskog puta, izmjene i dopune	Sl.List CG broj 20/12
15.	UP KO Donji Milješ	Sl.List CG broj 35/12
16.	UP Drač - Nova Varoš - dio, izmjene i dopune	Sl.List CG broj 30/13
17.	UP Drač - Vatrogasni dom - zona A, izmjene i dopune	Sl.List CG broj 33/10

18.	UP Duvanski kombinat	Sl.List CG broj 23/12
19.	DUP Golubovci centar	Sl.List CG broj 23/12
20.	DUP Golubovci - dio zone 1.4	Sl.List CG broj 37/11
21.	DUP Gornja Gorica 1, izmjene i dopune	Sl.List CG broj 28/11
22.	DUP Gornja Gorica 3 - dio A	Sl.List CG broj 01/16
23.	UP Industrijska zona - dio planske zone 12.5	Sl.List CG broj 32/14
24.	DUP Industrijska zona A	Sl.List CG broj 24/09
25.	DUP Industrijska zona Kombinata alumnijuma Podgorica - koridor južne obilaznice	Sl.List CG broj 26/16
26.	DUP Industrijska zona KAP-a	Sl.List CG broj 38/08
27.	DUP Karabuško polje	Sl.List CG broj 47/16
28.	UP Klinički centar Crne Gore , izmjene i dopune	Sl.List CG broj 23/11
29.	DUP Konik sanacioni plan, izmjene i dopune	Sl.List CG broj 27/10
30.	DUP Konik Stari aerodrom - faza III dio, izmjene i dopune	Sl.List CG broj 01/16
31.	DUP Konik Stari aerodrom, izmjene i dopune	Sl.List CG broj 15/13
32.	DUP Konik Vrela Ribnička II	Sl.List CG broj 06/12
33.	DUP Konik Stari aerodrom - faza III	Sl.List CG broj 06/12
34.	DUP Mahala	Sl.List CG broj 16/17
35.	UP Marko Radović, izmjene i dopune	Sl.List CG broj 16/10
36.	LSL Mihinja	Sl.List CG broj 23/12
37.	DUP Momišići A - dio zone 1, izmjene i dopune	Sl.List CG broj 13/12
38.	DUP Momišići A - dio zone 5, izmjene i dopune	Sl.List CG broj 23/11
39.	DUP Momišići C	Sl.List CG broj 42/09
40.	DUP Naselje 1. maj - dio, izmjene i dopune	Sl.List CG broj 30/13
41.	UP Nova Varoš - blok A	Sl.List CG broj 39/10
42.	UP Nova Varoš - blok B	Sl.List CG broj 39/10
43.	UP Nova Varoš - Blok C	Sl.List CG broj 06/12
44.	UP Nova Varoš - Blok D	Sl.List CG broj 06/12
45.	UP Nova Varoš - blok E	Sl.List CG broj 23/11
46.	UP Nova Varoš - blok F	Sl.List CG broj 09/11
47.	UP Nova Varoš - blok G	Sl.List CG broj

		11/09
48.	UP Nova Varoš - blok H	Sl.List CG broj 15/11
49.	UP Nova Varoš - blok M	Sl.List CG broj 42/09
50.	UP Nova Varoš - Blok N	Sl.List CG broj 06/12
51.	UP Nova Varoš - Blok O	Sl.List CG broj 06/12
52.	UP Nova Varoš - Blok P	Sl.List CG broj 06/12
53.	UP Nova Varoš - Blok S	Sl.List CG broj 06/12
54.	UP Nova Varoš - blok T	Sl.List CG broj 42/10
55.	UP Nova Varoš - blok Y	Sl.List CG broj 23/11
56.	DUP Nova Varoš 2 - dio, izmjene i dopune	Sl.List CG broj 41/12
57.	DUP Novi grad 1 i 2, izmjene i dopune	Sl.List CG broj 35/12
58.	LSL Pijaca - kat.parcela 2315/4 Tuzi	Sl.List CG broj 37/11
59.	DUP Pobrežje - dio zone A, izmjene i dopune	Sl.List CG broj 11/09
60.	DUP Pobrežje - zona F, izmjene i dopune	Sl.List CG broj 35/12
61.	DUP Pobrežje zona G, izmjene i dopune	Sl.List CG broj 51/16
62.	DUP Prvoborac, izmjene i dopune	Sl.List CG broj 33/10
63.	DUP Radoje Dakić, izmjene i dopune	Sl.List CG broj 23/12
64.	DUP RKZ na obali Morače - južni dio, izmjene i dopune	Sl.List CG broj 35/12
65.	DUP Servisno-skladišna zona, izmjene i dopune	Sl.List CG broj 34/16
66.	DUP Servisno skladišna zona uz ž.prugu - Stari aerodrom, izmjene i dopune	Sl.List CG broj 34/09
67.	DUP Šipčanička gora 1	Sl.List CG broj 27/15
68.	LSL Skladišno-poslovna zona Donji Kokoti	Sl.List CG broj 01/16
69.	DUP Spomen park Kruševac, izmjene i dopune	Sl.List CG broj 09/11
70.	DUP Spomen park Kruševac - zone A i E, izmjene i dopune	Sl.List CG broj 09/09
71.	UP Sportsko rekreativni kompleks Balabani	Sl.List CG broj 33/17
72.	UP Srednja škola Golubovci	Sl.List CG broj 15/11
73.	DUP Stambena zajednica VI - Stara Varoš, izmjene i dopune	Sl.List CG broj 47/16
74.	DUP Stambena zajednica VII - Stara Varoš, izmjene i dopune	Sl.List CG broj 51/16
75.	UP Stara Varoš, izmjene i dopune	Sl.List CG broj 23/12
76.	DUP Tološi 2 - dio, izmjene i dopune	Sl.List CG broj 47/16

77.	LSL Trešnjica	Sl.List CG broj 23/11
78.	LSL Tuzi - dio planske zone 19	Sl.List CG broj 24/13
79.	DUP Univerzitetski centar, izmjene i dopune	Sl.List CG broj 41/09
80.	LSL Veruša	Sl.List CG broj 19/15
81.	DUP Vranići 1, izmjene i dopune	Sl.List CG broj 08/17
82.	LSL Vršak	Sl.List CG broj 23/12
83.	DUP Zabjelo - Ljubović, izmjene i dopune	Sl.List CG broj 19/09
84.	DUP Zagorič 1 - dio zone A, izmjene i dopune	Sl.List CG broj 24/13
85.	DUP Zagorič 2	Sl.List CG broj 37/11
86.	DUP Zagorič 3 i 4 - zona 2, izmjene i dopune	Sl.List CG broj 19/09
87.	DUP Zlatica B, izmjene i dopune	Sl.List CG broj 37/11
88.	LSL za kat.parcelu br. 8 KO Goljemadi	Sl.List CG broj 33/08
89.	DUP Murtovina 2	
90.	LSL Doljani	

2. IZRADA TEHNIČKE DOKUMENTACIJE

2.1	**Tehnička dokumentacija za opremanje i uređenje lokacija**
Završena izrada projektne dokumentacije	
1	Izmjena Glavnog projekta dijela pristupne saobraćajnice u zahvatu UP-a "Nova Varoš Blok M"
2	Glavni projekat za rekonstrukciju Ulice Veliše Mugoše, izgradnju saobraćajnice radnog naziva "Ulica Nova 01", "Ulica Nova 02", Ulica "Nova 08" i Ulica "Nova 09", i dijela saobraćajnice radnog naziva Ulica "Nova 03" u zahvatu DUP-a "Zagorič1-dio zone A", izmjene i dopune u Podgorici (investitori urb.parcele broj 305, 306, 307, 308, 309,310,312,312 a,313,320,321,322,323,324) u dužini cca 1300m.
3	Glavni projekat saobraćajnice u zahvatu DUP-a "Zagorič 1"
4	Glavni projekat rekonstrukcije dijela ulice Petra Dedića u zahvatu DUP-a "Konik Stari aerodrom"
5	Glavni projekat nastavka Atinske ulice u zahvatu DUP-a "Gorica C"
6	Glavni projekat parkinga sa priključkom iz ulice Petra Dedića u zahvatu DUP-a "Konik Stari aerodrom"
7	Glavni projekat saobraćajnice radnog naziva "Nova 7" u zahvatu DUP-a "Zagorič 1 – dio zone A"
8	Glavni projekat saobraćajnice u zahvatu DUP-a "Zabjelo 9"
9	Glavni projekat saobraćajnice koja povezuje Ljubljansku ulicu i ulicu Šeika Bin Zaida u zahvatu DUP-a "Zona Centralnih djelatnosti - Cetinjski put"
10	Glavni projekat rekonstrukcije Ljubljanske ulice
11	Glavni projekat saobraćajne signalizacije i opreme na raskrsnici Ljubljanske ulice i Bulevara Džordža Vašingtona i raskrsnici Ljubljanske ulice i Cetinjskog puta
12	Glavni projekat saobraćajnica u zahvatu DUP-a "Zabjelo 9" u Podgorici, Ulica 11 i dio Ulice 12
13	Glavni projekat saobraćajnica u zahvatu DUP-a "Zabjelo 9" u Podgorici, Ulica 1
14	Glavni projekat saobraćajnice radnog naziva "C-G" u zahvatu DUP-a "Agroindustrijska zona"
15	Glavni projekat izgradnje saobraćajnice u zahvatu DUP-a "Konik Vrela ribnička II"
16	Glavni projekat vodovoda za potrebe priključenja upF/158 (za ulicu koja se priključuje na Vojvođansku) u zahvatu DUP-a Gornja Gorica 1
17	Glavni projekat priključenja sporedne ulice u Ro4233 fekalnog kolektora u Dalmatinskoj ulici u zahvatu DUP-a „Momišići B"
18	Glavni projekat vodovoda Ǿ100 za potrebe priključenja UP7 u zahvatu DUP-a "Spomen park Kruševac"

19	Glavni projekat saobraćajnice u zahvatu DUP-a "Momišići A - zona 2"
20	Glavni projekat izmještanja instalacija sa u.p 40 u zahvatu DUP-a "Momišići B"
21	Glavni projekat za opremanje UP 29 u zahvatu DUP-a „Prvoborac"
22	Glavni projekat za opremanje UP77 u zahvatu DUP-a "Nova Varoš 2"
23	Glavni projekat saobraćajnice u zahvatu DUP-a "Donja Gorica - koridori cetinjskog i jugozapadne obilaznice" (krak ulice Vladike Ruvima II Boljevića)
Projektna dokumentacija čija je izrada u toku	
1	Glavni projekat saobraćajnice u Bloku VII u zahvatu DUP-a "Konik sanacioni plan"
2	Glavni projekat izgradnje saobraćajnice radnog naziva "Nova 13" u zahvatu DUP-a "Zabjelo Ljubović"
3	Glavni projekat saobraćajnice za potrebe opremanja u.p 65 i 66 u zahvatu DUP-a "Drač - Cvijetin brijeg"
4	Glavni projekat saobraćajnice za potrebe opremanja u.p 48 i 47 u zahvatu DUP-a "Pobrežje "
5	Glavni projekat saobraćajnice za opremanje UP B168, B172, B169, B162 u zahvatu DUP-a "Gornja Gorica 1"
6	Glavni projekat saobraćajnice za opremanje UP B74 i B75 u zahvatu DUP-a "Gornja Gorica 1"
7	Glavni projekat saobraćajnice za opremanje UP A6 u zahvatu DUP-a "Momišići B"
8	Glavni projekat za opremanje UP 2 zona A podzona A3 u zahvatu DUP-a "Donja Gorica – Koridor Južne obilaznice i Cetinjskog puta"
Projektna dokumentacija čija izrada nije otpočela	
1	Glavni projekat za potrebe opremanja u.p 83 i 79 u zahvatu DUP-a "Zabjelo 8"
2	Glavni projekat saobraćajnice za potrebe opremanja u.p.22, DUP "Nova Varoš 2"
3	Glavni projekat za opremanje UP 47 B DUP Murtovina
4	Glavni projekat fekalne kanalizacije za opremanje u.p 2090/299 DUP "Konik Stari aerodrom"
5	Glavni projekat nastavka Hercegovačke ulice DUP "Nova Varoš"
2.2.	**Tehnička dokumentacija za saobraćajnice i ostale objekte**
Završena izrada projektne dokumentacije	
1	Glavni projekat rekonstrukcije ulice Milana Raičkovića u zahvatu DUP-a "Tološi 2"
2	Glavni projekat saobraćajnice od raskrsnice sa Cetinjskim putem do planiranog mosta na rijeci Morači i od mosta do ukrštanja sa Jadranskom magistralm u zahvatu DUP-ova "Donja Gorica" i "Industrijska zona KAP-a"
3	Glavni projekat rekonstrukcije ulice Vojislavljevića
4	Glavni projekat pješačke staze od OŠ "Niko Maraš" do skretanja za naselje Kurilo, Golubovci
5	Idejno rješenje I Glavni projekat mosta preko rijeke Cijevne u naselju Dinoša pristupnim saobraćajnicama
6	Glavni projekat električnih instalacija jake struje za napajanje pumpi za kolektor atmosferske kanalizacije u ulici Branka Ćopića u zahvatu DUP-a "Zlatica B"
7	Glavni projekat rekonstrukcije ulice u naselju Dinoša od prodavnice uz lokalni put do Džamije
8	Glavni projekat enterijera Gradske knjižare u Podgorici
9	Glavni projekat saobraćajnice "Nova 10" u zahvatu DUP-a "Konik – Stari Aerodrom"
10	Glavni projekat rekonstrukcije ulice Dušana Milutinovića (od ulice Avnoj-a do ulice Steva Boljevića)
11	Glavni projekat raskrsnice Cetinjskog i Nikšićkog puta primjenom montažnih elemenata za formiranje raskrsnice *(donacija)*
12	Glavni projekat pristupne saobraćajnice sa parkinzima u bloku C zahvatu DUP-a "Novi Grad 1 i 2"
13	Dopune projekta Garaže u DUP-u "PC Kruševac, zona "B" u dijelu instalacija
14	Glavni projekat saobraćajnice pored objekta opštine Golubovci u zahvatu DUP-a „Golubovci-centar"
15	Glavni projekat rekonstrukcije ulice Dr. Blaža Raičkovića u zahvatu DUP-a "Tološi"
16	Glavni projekat raskrsnice Lješkopoljske ulice, ulice Dušana Duće Mugoše i Cetinjskog puta primjenom montažnih elemenata za formiranje raskrsnice
17	Izmjena i usaglašavanje Glavnog projekta saobraćajnice "Ulica 2" sa DUP-om "Čepurci" izmjene i dopune
18	Izrada Glavnog projekta sanacije potpornog zida na šetalištu Skaline
19	Glavni projekat rekonstrukcije pločastog propusta na trasi saobraćajnice Golubovci Mataguži
20	Glavni projekat saobraćajnice od puta Golubovci – Mataguži do buduće srednje škole u zahvatu DUP-a „Golubovci-centar"
21	Glavni projekat svjetlosne saobraćajne signalizacije za raskrsnicu Bulevara Vojislavljevića I saobraćajnice kod benzinskih pumpi Jugopetrola Montenegro petrola I servisa Rogošić
22	Glavni projekat svjetlosne saobraćajne signalizacije za raskrsnicu Bul Vojislavljevića i ul.Kralja Nikole i

	raskrsnicu Bul. Vojislavljevića i ul. Radosava Burića
23	Glavni projekat rekonstrukcije dijela putnog pravca Golubovci Mataguži
24	Izgradnja fekalne kanalizacije u Kosovskoj ulici u zahvatu DUP-a „Konik – Vrela Ribnička“
25	Glavni projekat javne rasvjete ulice Ilije Plamenca i dijela ulice 27 marta od raskrsnice sa ulicom 8 marta od raskrsnice na kraju zgrade G8 u Podgorici
Projektna dokumentacija čija je izrada u toku	
1	Glavni projekat rekonstrukcije Bulevara Oktobarske revolucije
2	Glavni projekat rekonstrukcije ulice Rista Stijovića u postojećem gabaritu
3	Glavni projekat kružnog toka na raskrsnici Hoti – Božaj – Mataguži, kod Katoličke crkve u Tuzima
4	Glavni projekat rekonstrukcije dijela ulice Miloja Pavlovića, od Vojvođanske ulice do Nikšićkog puta
5	Glavni projekat dijela saobraćajnice radnog naziva Ulica 2 u zahvatu DUP-a “Čepurci”
6	Glavni projekat sanacije postojećeg puta i nasipa u mjestu Treskavac sa potrebnim podlogama i geomehaničkim elaboratom
7	Glavni projekat ulice C u zahvatu DUP-a “Drač Cvijetin brijeg”
8	Glavni projekat regulacije korita rijeke Rujele od Miljeških izvora do naselja Vuksanlekići i izgradnje pješačke staze od mosta kod Katoličke crkve do Šipčaničke gore
9	Glavni projekata Garaže G3 u DUP-u “Naselje I Maj”
10	Izrada Glavnog projekta kružnog toka na raskrsnici Ulice Džorža Vašingtona i Bulevara Svetog Petra Cetinjskog
11	Izrada Glavnog projekta rekonstrukcije saobraćajnice od Trešnjice do Tuzi
12	Glavni projekat sanacije postojećih i izgradnje novih potpornih zidova i sanacije puta Han- Garančića – Opasanica
13	Glavni projekat rekonstrukcije dijela ulice VIII Crnogorske udarne brigade u zahvatu DUP-a “Konik - Vrela ribnička”
14	Idejno rješenje i Glavni projekat mosta i raskrsnice preko Savinog potoka u zahvatu DUP-a “Ibričevina” izmjene I dopune
15	Glavni projekat ulice 2 u okviru LSL “Skladišno poslovna zona Donji Kokoti”
3	Glavni projekat uređenja park šume Beglaci
16	Prilagođavanje urađene tehničke dokumentacije novoj zakonskoj regulativi i Pravilnicima
17	Troškovi rada komisija za stručnu ocjenu tehničke dokumentacije; Troškovi izdavanja saglasnosti na tehničku dokumentaciju; Troškovi izrade elaborata eksproprijacije, prenošenja objekata na teren i geodetskog obilježavanja; Troškovi izrade geomehaničkih elaborata i ostalih podloga neophodnih za projektovanje
Projektna dokumentacija čija izrada nije otpočela	
1	Glavni projekat uređenja park šume Tološi II *(donacija)*
2	Glavni projekat nastavka Bulevara V proleterske
3	Glavni projekat garaže u bloku G, Nova Varoš
4	Glavni projekat rekonstrukcije u postojećem gabaritu i opremanja svjetlosnom signalizacijom raskrsnice Ulice Iva Vizina i ulice Ilije Plamenca
5	Izmjena Glavnog projekta multimedijalnog sistema za Gradsko pozorište
6	Glavni projekat izgradnje Doma omladine u Balabanima
7	Glavni projekat prilagođavanja objekta Gradske opštine za pristup licima sa invaliditetom
8	Glavni projekat pristupne saobraćajnice kod stadiona “Dečić”
9	Glavni projekat rekonstrukcije u postojećem gabaritu i opremanja svjetlosnom signalizacijom raskrsnice magistralnog puta Podgorica - Bar u mjestu Cijevna
10	Glavni projekat rekonstrukcije u postojećem gabaritu i opremanja svjetlosnom signalizacijom raskrsnice magistralnog puta Podgorica - Bar u mjestu Cijevna
11	Glavni projekat rekonstrukcije ulice Ksenije Cicvarić
12	Glavni projekat za nastavak Bulevara Save Kovačevića do ulice Zmaj Jovine
13	Glavni projekat rekonstrukcije mosta na trasi ulice Vojislavljevića
Projektna dokumentacija za koju je pokrenut tenderski postupak	
1	Izrada Glavnog projekta za izgradnju puta tipa zaobilaznice od puta Podgorica - Tuzi pored "Plantaže 13. jul" do velike piste
2	Izrada Glavnog projekta za izgradnju sportske dvorane - Tuzi
3	Glavni projekat rekonstrukcije saobraćajnice Tuzi – Hoti (od raskrsnice u Tuzima do mosta na rijeci Rujela)
4	Glavni projekat centralnog groblja u Golubovcima sa kapelom
5	Glavni projekat regulacije rijeke Sitnice

3. UREĐIVANJE I OPREMANJE LOKACIJA

3.1. Završeni radovi

3.1.1. UREĐIVANJE I OPREMANJE LOKACIJA	
1	Opremanje lokacije u zahvatu DUP-a Donja Gorica – koridor Južne obilaznice i Cetinjskog puta“, u.p.1, podzona A1
2	Opremanje lokacije u zahvatu DUP-a “Drač – Putnički terminal“, u.p.504
3	Opremanje lokacije u zahvatu DUP-a “Konik - Sanacioni plan”, u.p.264, blok E
4	Opremanje lokacije u zahvatu DUP-a “Stara Varoš”, u.p.F3325, Zona F
5	Opremanje lokacija u zahvatu DUP-a “Zabjelo-Ljubović”, u.p. 83, 84, 85, 86 i 88 (dio Ulice Nova 3 i dio Ulice Nova 6)
6	Opremanje lokacija u zahvatu DUP-a “Zabjelo-Ljubović”, u.p. 83, 84, 85, 86 i 88 (dio Ulice Nova 6 i Prolaz 2)
7	Opremanje lokacije u zahvatu DUP-a “Zabjelo-Ljubović“, u.p. 121 (Prilaz 5)
8	Izmještanje instalacija sa u.p.61, u zahvatu DUP-a “Zagorič 1 – dio zone A”
9	Izmještanje elektroenergetskih instalacija sa urbanističke parcele budućeg Gradskog pozorišta
10	Opremanje lokacija u zahvatu DUP-a “Čepurci”, u.p.6
11	Opremanje lokacije u zahvatu DUP-a “Konik - Stari aerodrom”, rekonstrukcija dijela Ulice Petra Dedića
12	Opremanje lokacija u zahvatu DUP-a "Novi Grad 1 i 2", (izgradnja parkinga iza zgrade "Simpo", pored OŠ M. Gorki)
13	Opremanje lokacije u zahvatu DUP-a “Pobrežje“, izgradnja parkinga uz u.p.1 i 2
14	Opremanje lokacija u zahvatu DUP-a "Rekreativno-kulturna zona na obali rijeke Morače", u.p.9, zona B
15	Opremanje lokacija u zahvatu DUP-a “Zabjelo 8”, u.p.79, 83 i 84, blok 22
16	Opremanje lokacija u zahvatu DUP-a “Zona centralnih djelatnosti - Cetinjski put”, u.p.6, zona B
17	Opremanje lokacija u zahvatu DUP-a “Zabjelo-Ljubović”, u.p.1 (izgradnja parkinga)
18	Izvođenje radova na regulisanju atmosferske kanalizacije iz dvorišta OŠ "Savo Pejanović" za potrebe Gradskog pozorišta u Podgorici
19	Opremanje u.p. D-83, u zahvatu DUP-a "Tološi 2"
20	Rekonstrukcija kanalizacionog priključka u Ul. Vaka Đurovića, u zahvatu DUP-a "Nova Varoš"
21	Izvođenje radova na vodovodnom priključku za UP 197b u zahvatu UP-a "Drač-Putnički terminal"
22	Radovi na kanalizacionom priključku za u.p.2090/952, u zahvatu DUP-a “Konik-Stari aerodrom"
23	Radovi na vodovodnom priključku za u.p.2090/952, u zahvatu DUP-a “Konik-Stari aerodrom"
24	Izmještanje 10kV kabla zbog izgradnje bazena SC "Morača"
25	Priključenje objekta na MBTS 10/0,4 kV na u.p.16 u zahvatu DUP-a "Drač-Cvijetin brijeg"
26	Rasčišćavanje lokacije na UP 40, u zahvatu DUP-a "Momišići B"
3.1.2. IZGRADNJA I REKONSTRUKCIJA SAOBRAĆAJNICA, MOSTOVA I GARAŽA	
1	Rekonstrukcija Ulice Radosava Burića, II faza
2	Izgradnja biciklističkih staza, nastavak koridora 1
3	Izgradnja trga kod stadiona Budućnosti
4	Izgradnja atmosferske kanalizacije za dio Dalmatinske ulice
5	Rekonstrukcija raskrsnice Nikšićkog i Cetinjskog puta (*donacija*)
6	Izgradnja atmosferske kanalizacije u Ulici Branka Ćopića u zahvatu DUP-a Zlatica B"
7	Izgradnja biciklističkih staza (*koridori 2 i 5*)
8	Izrada tabli sa nazivima ulica i brojeva i njihova ugradnja
9	Izvodjenje radova na upojnom bunaru na raskrsnici ulica Džan i Mirka Vešovića

3.2. Radovi u toku

3.2.1 UREĐIVANJE I OPREMANJE LOKACIJA	
1	Izgradnja dijela ulica 2003 i 2008 za potrebe opremanja urb.parcela br. 3 i 4 u Bloku 20, u zahvatu DUP-a "Blok 6"
2	Opremanje lokacija u zahvatu DUP-a "Zabjelo 8", u.p.32 i 33, blok 20
3	Opremanje lokacija u zahvatu DUP-a "Zabjelo-Ljubović", u.p.109 (Ulice Nova 1, Nova 11 i Nova 12)
4	Opremanje lokacija u zahvatu DUP-a "Zagorič 1 – dio zone A", u.p.61
5	Opremanje lokacija u zahvatu DUP-a "Zona centralnih djelatnosti - Cetinjski put", u.p.10 (rekonstrukcija Ljubljanske ulice)
6	Opremanje lokacija u zahvatu DUP-a "Zona centralnih djelatnosti - Cetinjski put", u.p.10 (izgradnja saobraćajnice interne mreže koja povezuje Ljubljansku ulicu i zonu A)
7	Opremanje lokacija u zahvatu DUP-a "Agroindustrijska zona", Zona III, PPJ5, cjelina "A", u.p. 5.2, 5.3, 5.4 i 5.5 (Novi duvanski lombinat)
8	Izmještanje nisko-naponskog ormara, izgradnja trotoara i prilazne rampe na u.p.604 a i 604 b, u zahvatu UP-a "Stara Varoš – dio zone A"
9	Izgradnja vodovodnog priključka na ulici koja se priključuje na Vojvođansku ulicu u zahvatu DUP-a "Gornja Gorica 1"
10	Zadržana sredstva do primopredaje objekata
3.2.2. IZGRADNJA I REKONSTRUKCIJA SAOBRAĆAJNICA, MOSTOVA I GARAŽA	
1	Rekonstrukcija puta Golubovci - Mataguži, I faza
2	Rekonstrukcija puta Golubovci - Mataguži, II faza
3	Izgradnja fekalne kanalizacije u ulicama Aleksandra Puškina, Georgi Dmitrova i VI Crnogorske brigade u zahvatu DUP-a "Konik-Sanacioni plan"
4	Troškovi tehničkih pregleda
3.2.3. OBJEKTI	
1	Izgradnja Gradskog pozorišta
2	Uređenje prostora za potrebe Gradske (Podgoričke) knjižare
3	Rekonstrukcija objekta MZ Gornja Gorica
4	Rekonstrukcija kuće Rista Stijovića

3.3. Radovi u prekidu

3.3.1. UREĐIVANJE I OPREMANJE LOKACIJA	
1	Opremanje lokacija u zahvatu DUP-a "Čepurci", izgradnja dijela Ulice 2
2	Opremanje lokacije u zahvatu DUP-a "Konik - Vrela ribnička", u.p.3 i 7
3	Opremanje lokacija u zahvatu DUP-a "Nova Varoš 2", u.p.104

3.4. Radovi koji su ugovoreni a nisu realizovani

3.4.1. UREĐIVANJE I OPREMANJE LOKACIJA	
1	Opremanje lokacije u zahvatu DUP-a "Momišići A", u.p.71, zona 2; u.p. 1/153, 1/158
2	Opremanje lokacije u zahvatu DUP-a "Nova Varoš – blok M", u.p.M7
3	Opremanje lokacija u zahvatu DUP-a "Radoje Dakić", u.p.5 (ulice b-b i d-d)
4	Izgradnja saobraćajnice između zona 18 i 19 u zahvatu DUP-a „Stambena zajednica VI"
5	Opremanje lokacija u zahvatu DUP-a "Zabjelo-Ljubović" (izgradnja fekalne kanalizacije na dijelu Ulice 13 i Prilazu 1)
6	Opremanje lokacija u zahvatu DUP-a "Zabjelo-Ljubović", u.p. 128 i 129 (Ulica Nova 4)
7	Opremanje lokacija u zahvatu DUP-a "Zagorič 1" – izgradnja saobraćajnice u bloku, u.p. 11, 600, 601
8	Opremanje lokacija u zahvatu DUP-a "Zabjelo 9", u.p.36 -44 (ulice 2, 4, 11 i 13)
9	Opremanje lokacija u zahvatu DUP-a "Zagorič 1", u.p. 56
10	Opremanje lokacija u zahvatu DUP-a "Zagorič 3 i 4", u.p.5b-108 (izgradnja fekalne kanalizacije u Ulici Aleksandra Lesa Ivanovića)
11	Izrada ograde uz Ulicu Nova 2 u zahvatu DUP-a "Zabjelo 9" i Ulicu Nova 13 u zahvatu DUP-a "Zabjelo-

	Ljubović"
3.4.2. IZGRADNJA I REKONSTRUKCIJA SAOBRAĆAJNICA, MOSTOVA I GARAŽA	
1	Izgradnja saobraćajnice (veza Hercegovačke i Njegoševe ulice), u zahvatu DUP-a "Nova Varoš - kvart F"
2	Nastavak rekonstrukcije Ulice Iva Andrića
3	Rekonstrukcija Ulice Miladina Popovića, I faza
4	Rekonstrukcija Ulice Braće Zlatičanin
5	Izgradnja vodovoda i fekalne kanalizacije u Ulici Đečevića u zahvatu DUP-a "Drač-Putnički terminal"
3.4.3. OBJEKTI	
1	Izgradnja višenamjenskog doma MZ Zlatica

3.5. Objavljeni javni pozivi ili ugovaranje u toku

3.5.1. UREĐIVANJE I OPREMANJE LOKACIJA	
1	Izgradnja dijela Ulice 2008 za potrebe opremanja urb.parcela br.10 u Bloku 20, u zahvatu DUP-a "Blok 6"
2	Opremanje lokacije u zahvatu DUP-a "Konik - Stari aerodrom", izgradnja parkinga i saobraćajnog priključka iz Ulice Petra Dedića, k.p. 2089/14
3	Opremanje lokacije u zahvatu DUP-a "Konik - Stari aerodrom", izgradnja Ulice Nova 10 (od Kozaračke ulice do Ulice Josipa Broza)
4	Opremanje lokacija u zahvatu DUP-a "Zabjelo 9", u.p.36 -44 (izgradnja Ulice 1)
5	Opremanje lokacija u zahvatu DUP-a "Zabjelo 9", u.p.36 -44 (izgradnja ulica 11 i 12)
3.5.2. IZGRADNJA I REKONSTRUKCIJA SAOBRAĆAJNICA, MOSTOVA I GARAŽA	
1	Izgradnja fekalne kanalizacije na kraku Dalmatinske ulice u zahvatu DUP-a "Momišići B"
3.5.3. OBJEKTI	
1	Opremanje enterijera Podgoričke knjižare

3.6. Radovi za koje je tender u pripremi

3.6.1. UREĐIVANJE I OPREMANJE LOKACIJA	
1	Opremanje lokacija u zahvatu DUP-a "Zabjelo-Ljubović", u.p. 47, 49, 130 (izgradnja Ulice 13)
2	Opremanje lokacija u zahvatu DUP-a "Zagorič 1" (izgradnja Ulice Veliše Mugoše), I faza
3	Opremanje lokacije u zahvatu UP-a "Nova Varoš - kvart C", u.p.11 (izgradnja priključka fekalne kanalizacije)
4	Opremanje lokacije u zahvatu DUP-a "Donja Gorica", u.p.2/503 (asfaltiranje pristupne ulice)
5	Opremanje lokacije u zahvatu DUP-a "Tološi 2", u.p.52-18 (asfaltiranje pristupne ulice)
6	Opremanje lokacije u zahvatu DUP-a "Tološi 2", u.p.19-55 i 19-57 (asfaltiranje pristupne ulice)
7	Izgradnja vodovoda u Ulici Marka Martinovića u zahvatu DUP-a "Donja Gorica"

3.7. Radovi koji nisu realizovani a predviđeni su programom

3.7.1. UREĐIVANJE I OPREMANJE LOKACIJA	
1	Izgradnja pješačkih aleja u zahvatu DUP-a "Blok 6"
2	Opremanje lokacija u zahvatu DUP-a "Donja Gorica", u.p.21, zona B5, koridor Cetinjskog puta
3	Opremanje lokacija u zahvatu DUP-a "Donja Gorica", izgradnja dijela Ulice 3
4	Opremanje lokacija u zahvatu DUP-a "Donja Gorica" (više urbanističkih parcela)
5	Opremanje lokacija u zahvatu DUP-a "Gornja Gorica 1" (više urbanističkih parcela)
6	Opremanje lokacije u zahvatu DUP-a "Gornja Gorica 2", u.p.50, zona B
7	Opremanje lokacije u zahvatu DUP-a "Konik - Sanacioni plan", zona VII
8	Opremanje lokacije u zahvatu DUP-a "Konik - Sanacioni plan" (više urbanističkih parcela)
9	Opremanje lokacije u zahvatu DUP-a "Konik - Stari aerodrom" (više urbanističkih parcela)
10	Opremanje lokacija u zahvatu DUP-a "1. Maj", u.p. 136
11	Opremanje lokacija u zahvatu DUP-a "Momišići B", u.p. B39

12	Opremanje lokacija u zahvatu DUP-a “Murtovina”, u.p. 47B
13	Opremanje lokacija u zahvatu DUP-a “Murtovina” (više urbanističkih parcela)
14	Opremanje lokacije u zahvatu DUP-a “Nova Varoš 2“, u.p.22
15	Opremanje lokacije u zahvatu DUP-a “Nova Varoš 2“, u.p.77
16	Opremanje lokacija u zahvatu DUP-a "Novi Grad 1 i 2", (izgradnja parkinga u bloku C)
17	Opremanje lokacije u zahvatu DUP-a “Pobrežje“, u.p.47,48, zona B
18	Opremanje lokacije u zahvatu DUP-a “Stara Varoš”, u.p.A-205
19	Opremanje lokacija u zahvatu DUP-a “Stara Varoš”, izgradnja fekalne kanalizacije u Ulici Luke Boljevića, II faza
20	Opremanje lokacije u zahvatu DUP-a “Šipčanička gora 1”, u.p.1
21	Opremanje lokacija u zahvatu DUP-a “Tološi 2” (više urbanističkih parcela)
22	Opremanje lokacija u zahvatu DUP-a “Zabjelo 8”, u.p.254, blok 19 (ul. Ksenije Cicvarić, I faza)
23	Opremanje lokacija u zahvatu DUP-a “Zabjelo 8”, u.p.80, 548, blok 22; u.p.72, blok 21
24	Opremanje lokacije u zahvatu DUP-a “Zabjelo B”, u.p.6, blok 4
25	Opremanje lokacije u zahvatu DUP-a “Zabjelo B1”, u.p. 131, zona A
26	Opremanje lokacija u zahvatu DUP-a “Zabjelo B1”, u.p.168
27	Opremanje lokacije u zahvatu DUP-a “Zabjelo-Ljubović“, u.p. 31
28	Opremanje lokacija u zahvatu DUP-a "Zagorič 1", u.p. 26, 27 i 28
29	Opremanje lokacija u zahvatu DUP-a “Zagorič 1”, u.p.409
30	Opremanje lokacija u zahvatu DUP-a “Zagorič 3 i 4”, u.p.1/42,1/44,1/46, 1/47, 1/54, 1/67, 1/68
31	Izgradnja 10 kV kablovskih vodova za potrebe komunalnog opremanja lokacija po osnovu potpisanih protokola sa Elektrodistribucijom - obaveze preuzete iz ranijih godina
3.7.2. IZGRADNJA I REKONSTRUKCIJA SAOBRAĆAJNICA, MOSTOVA I GARAŽA	
1	Izvođenje radova na sanaciji klizišta u Gornjoj Vrbici – Kuči
2	Rekonstrukcija raskrsnice ulica Mihaila Lalića, Meše Selimovića i Baku (*donacija*)
3	Nastavak izgradnje Ulice Baku (*donacija*)
4	Rekonstrukcija dijela Ulice Rista Stijovića
5	Izgradnja Jugozapadne obilaznice, I faza
6	Rekonstrukcija Ulice Vojisavljevića, I faza
7	Rekonstrukcija Ulice Vuka Karadžića
8	Rekonstrukcija Ulice Miloja Pavlovića, II faza
9	Rekonstrukcija Zmaj Jovine ulice, I faza (od Bulevara Josipa Broza Tita do Ulice Cara Lazara)
10	Rekonstrukcija dijela Ulice VIII Crnogorske brigade (kod OŠ "Božidar Vuković Podgoričanin")
11	Rekonstrukcija Ulice Ivana Vujoševića
12	Rekonstrukcija raskrsnice Cetinjskog puta i Lješkopoljske ulice
13	Izgradnja svjetlosne signalizacije na raskrsnici ulica Vojvode Ilije Plamenca i Iva Vizina
14	Izgradnja mosta kod OŠ "21. Maj" na Draču sa prilaznim saobraćajnicama mostu
15	Izvođenje radova na sanaciji potpornog zida na šetalištu Skaline
16	Sanacija puta i nasipa u mjestu Treskavac
17	Sanacija klizišta u Opasanici, MZ Lijeva Rijeka
18	Izgradnja garaže na UP VIII7 u zahvatu DUP-a „PC Kruševac, zona B“
19	Izgradnja garaže na urbanističkoj parceli G3 u Bloku VII u zahvatu DUP-a "1. Maj"
20	Izgradnja svjetlosne signalizacije na raskrsnici magistralnog puta Podgorica - Golubovci i lokalnog puta u mjestu Cijevna u GO Golubovci
21	Izgradnja pješačke staze od OŠ "Niko Maraš" do skretanja za naselje Kurilo, GO Golubovci
22	Rekonstrukcija raskrsnice magistralnog puta Tuzi - Božaj, lokalnog puta Tuzi - Golubovci i nekategorisanog puta u Tuzima
23	Izgradnja ulice od prodavnice uz lokalni put kraj rijeke Cijevne do džamije u Dinoši, GO Tuzi
24	Izgradnja mosta preko rijeke Cijevne u Dinoši, GO Tuzi

4. RJEŠAVANJE IMOVINSKO PRAVNIH ODNOSA

4.1. Dokompletiranja

4.1.1. DOKOMPLETIRANJA (Skupštinske odluke)			
Redni broj	**Primalac prava**	**Katastarska parcela; Urbanistička parcela; DUP**	**Površina [m2]**
1	Fudbalski savez Crne Gore	DUP"Konik Stari aerodrom III" UP 22a	razmjena
2	Stanić Ranko	DUP Mahala, UP 30, Zona C	361
3	Vujošević Kosara	DUP"Zagorič 3 i 4"-izmjene i dopune, UP 1/12 Blok 1	2
4	Voli Trade doo	DUP"Servisno skladišna zona"-izmjene i dopune, UP 89	62
5	Vukčević Milorad	DUP"Mahala" UP 159	715
6	Klikovac Predrag	DUP"Mahala" UP 193	138
7	Klikovac Zoran	DUP"Mahala" UP 192	73
8	Čelebić Milenko	LSL"Cijevna - Planska jedinica 2.5", UP 142	198
9	"Zain Property development"d.o.o.	DUP"Zagorič 3 i 4"-izmjene i dopune, UP 1/19	810

4.1.2. DOKOMPLETIRANJA			
Redni broj	**Primalac prava**	**Katastarska parcela; Urbanistička parcela; DUP**	**Površina [m2]**
1	Rajković Radisav	DUP"Zagorič 2"-izmjene i dopune, B31-UP8, zona B	39
2	"Centrometal" doo	DUP"Donja Gorica"-Koridor cetinjskog puta i južne obilaznice -izmjene i dopune, UP 35, zona B6	101
3	Osmanagić Magbulija Osmanagić Enes Osmanagić Samir	DUP"Konik-Stari aerodrom" UP 2090/188 A	3
4	Vujošević Koviljka	DUP"Zlatica B"-izmjene i dopune, urban.zona "A", UP 149	54
5	VOLI DOO	DUP"Servisno skladišna zona"izmjene i dopune- UP 46 Blok 11	18
6	Rakčević Borislav i Rakčević Danilo	DUP"Blok VI"-izmjene i dopune, UP 6 Blok 19	4
7	Leković Velibor	DUP"Zlatica B"-izmjene i dopune, urban.zona "A", UP 170	35
8	Jakšić Vasilije	DUP"Momišići B",izmjene i dopune UP 1694	18
9	"Čelebić" doo	LSL "Skladišno poslovna zona - Donji Kokoti" UP 5	913
10	Auto moto društvo "STANIĆ"	DUP"Zabjelo-Zelenika"-izmjene i dopune, UP 31	307
11	"CMC" ad Podgorica	DUP"Konik-Stari aerodrom"-izmjene i dopune, UP 2090/1106	965
12	"FALKON CO"	DUP"Tološi 2"-izmjene i dopune, Blok 55, UP 55-19	117
13	Burić Gospava	DUP"Tološi 2-dio"-izmjene i dopune, Blok 9, UP 270	123
14	Dejan Ban	DUP"Tološi 2-dio"-izmjene i dopune, UP 356	220

4.2. Javni pozivi (prodaja urbanističkih parcela)

JAVNI POZIVI (PRODAJA URBANISTIČKIH PARCELA)				
R.b.	**Primalac prava**	**DUP**	**Urbanistička parcela**	**Površina m^2**
1	NOVI DUVANSKI KOMBINAT AD PODGORICA	DUP Agroindustrijska zona - Zona III PPJ 5, cjelina A	5.6	5.627
2	FLEŠ RI DOO	Dup Donja Gorica izmjene i dopune za koridor cetinjskog puta i	39	1.088

		južne obilaznice		

4.3. Eksproprijacija

U toku 2017. godine izvršene su eksproprijacije zemljišta u ukupnoj površini od **14.460 m2**, za ukupno **94 vlasnika**, uključujući isplaćene dvije naknade za bunare, jednu naknadu za krevet za loze i dvije naknade za asfaltne platoe.

5. UGOVORI O NAKNADI ZA KOMUNALNO OPREMANJE GRAĐEVINSKOG ZEMLJIŠTA

Do 13. decembra 2017. godine zaključeno je **108** ugovora o naknadi za komunalno opremanje građevinskog zemljišta, a po zaključenim ugovorima je naplaćeno **12.748.275,95 eura.**

6.PRIVREMENI OBJEKTI

Saglasno Odluci o postavljanju, građenju i uklanjanju privremnih objekata montažnog karaktera na teritoriji Glavnog grada Podgorice, u periodu od 1. januara do 15. decembra 2017. godine, izdato je ukupno **2,584** rješenja o odobravanju postavljanja privremnih objekata i to:

VRSTA PRIVREMENOG OBJEKTA	BROJ IZDATIH RJEŠENJA
kiosk	195
zatvorena bašta kao samostalni objekat i zatvorena bašta u sastavu ugostiteljskog objekta	100
manji sport·ski objekti	6
reklamno-oglasni panoi	305
svjetleći natpisi i reklamno-oglasni panoi	752
objekti za potrebe komunalne infrastrukture i objekti za obav. privred. djelat.	67
tende	118
ljetnje baste + tende	880
objekti koji se mogu izmještati sa jednog mjesta na drugo	161

7. RADOVI NA UREĐENJU GROBALJA

Završena je izgradnja nadstrešnice na gradskom groblju „Zagorič". Završena izgradnja javne rasvjete na V fazi proširenja groblja„Čepurci" čime su završeni svi radovi na ovoj fazi. U toku je realizacija izgradnje grobnica u okviru VI faze proširenja gradskog groblja „Čepurci". Društvo će i u narednoj godini nastaviti izgradnju grobnica sa pratećom infrastrukturom - staze, rasvjeta i hortikultuno uređenje.

Planirana je ali nije realizovana izgradnja kapele i mrtvačnice na VI fazi proširenja groblja „Čepurci“ čija realizacija će započeti tokom 2018. godine po dobijanju odgovarajućih

dozvola i po odabiru najpovoljnijeg ponuđača. Izgradnja ogradnog zida oko VI faze proširenja jos nije pocela, jer je po otvorenom postupku javne nabavke, izabrani ponuđač odustao od ponude. Investicija ce biti realizovana u 2018. godini.

8. ODRŽAVANJE GRADSKIH SAOBRAĆAJNICA I LOKALNIH PUTEVA

ODRŽAVANJE GRADSKIH SAOBRAĆAJNICA I LOKALNIH PUTEVA	
asfaltirano	53 km saobraćajnica
izvršen proboj putnih pravaca u ukupnoj dužini	32 km
sanirano - udarne rupe od 0-4 m2	2.107,07 m2
sanirano - udarne rupe od 4-20 m2	1.394,58 m2
postavljeno novih ukrasno-zaštitnih stubića	2913 kom.
zamjenjeno i postavljeno novih slivničkih rešetki	75 kom.
zamjenjeno i ugrađeno novih usporivača brzine	154,50 m

9. IZGRADNJA I REKONSTRUKCIJA STAMBENIH OBJEKATA

Glavni grad Podgorica i Agencija za stanovanje su i tokom 2017. godine nastavili sa realizacijom dugogodišnjeg projekta „Poboljšanja uslova stanovanja“, kao i sa akcijom **„Za ljepše lice Podgorice"**. Oba projekta su se pokazali kao veoma uspješni i naišli su na veliko odobravanje etažnih vlasnika i građana Podgorice.
Pogodnosti projekta poboljšanja uslova stanovanja u stambenim zgradama se ogledaju u sufinansiranju pojedinih vrsta radova na zajedničkim djelovima stambenih zgrada (sanacija fasada, sanacija ravnih krovova, molersko-farbarski radovi u unutrašnjosti ulaza, osposobljavanje stepenišne rasvjete itd.). Glavni grad obezbjeduje 50 % sredstava predviđenih predračunom radova, dok etažni vlasnici obezbjeđuju preostalih 50 %.

10. IZDATI UTU, GRAĐEVINSKE I UPOTREBNE DOZVOLE

Od 3. decembra 2016. godine do 26. decembra 2017. godine, izdato je ukupno **574** urbanističko tehničkih uslova, **15** dozvola za pretvaranje stambenih u poslovne objekte i **66** upotrebnih dozvola. Kada su u pitanju izdate građevinske dozvole, njihov ukupan broj iznosi **165** od čega su 127 građevinske dozvole za izgradnju stambenih, stambeno poslovnih i poslovnih objekata, 33 dozvola za infrastrukturne objekte i 5 promjena investitora.

11. PODNEŠENI ZAHTJEVI ZA LEGALIZACIJU

Od dana stupanja na snagu Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata do 26. decembra 2017 godine, Sekretarijatu za planiranje i uređenje prostora i zaštitu životne sredine podnešeno je ukupno **65** zahtjeva za legalizaciju bespravnih objekata.

ANEX 19
IZVJEŠTAJ O STANJU UREĐENJA PROSTORA U 2017.GODINI
ZA OPŠTINU ROŽAJE

1. SADRŽAJ IZVJEŠTAJA

Ovim izvještajem predstavljamo osnovnu sliku o postojećem stanju uređenja prostora, potrebama i problemima sa kojima se suočavamo a prije svega vezanih za stanje uređenja prostora na teritoriji opštine Rožaje. Ovaj izvještaj prije svega sagledava postojeće stanje, realizaciju i pregled aktivnosti koje su sprovedene u prethodnoj godini, daje pregled uočenih problema, kao i pojedine mjere za njihovo rješavanje. Posebna pažnja je data oblasti životne sredine i mjera za pospješenje određenih aktivnosti koje bi doprinijele unapređenju stanja životne sredine. U izvještaju je takođe dat pregled izrađene planske dokumentacije, dokumentacije koja je u toku izrade i prijedlog izrade buduće planske dokumentacije sa posebnim osvrtom na uslove i razloge izrade. Učešće javnosti kao jedan od veoma važnih faktora donošenja planova je izražen ne samo kao zakonska obaveza već i kao potreba prilikom same izrade planova, ali takođe i učešće ostalih institucija, civilnog sektora, nevladinih organizacija i svih zainteresovanih korisnika.

1.1. Realizacija obaveza i aktivnosti po osnovu Izvještaja za prethodnu godinu

Uzimajući u obzir činjenicu da su Godišnjim izvještajem o stanju uređenja prostora za prethodnu godinu prepoznati određeni nedostaci prilikom analize cjelokupnog stanja, i preduzete su određene aktivnosti na njihovom otklanjanju,veoma je teško realizovati iste za period od jedne godine pa se oni moraju planirati ,uređivati a posebno izvoditi u fazama zbog njihove složenosti a prije svega finansijske ztahtjevnosti. To je slučaj sa izgradnjom novog vodovodnog sistema dužine 8,8km cjevovodom promjera 400mm sa vrelsa Ibra to će biti slučaj i sa aktivnostima na poboljšanju stanja uređenja prostora kao su u pitanje regulisanje, odvođenje i upravljanje otpadnim vodama odnosno izgradnja gredskog kolektora, sa lokacijom za postrojenje za prčišćavanje otpadnih voda,sistema za toplifikaciju uže gradske jezgre sa kogeneracijsdkim postrojenjem za proizvodnju toplinske i električne energije ,plana upravljanja otpadnim vodama i slično. Dakle imajući u obzir zahtjevna finansijskih sredstava koja su neophodni za realizaciju ovih programa, kao i prihode opštine neophodno je pristupiti foznom rešavanjem ovih infrastrukturnih projekata . Međutim i pored ovih finansijsjskih problema radilo se na pojedinim aktivnostima na uređenju javnih površina, čišćenju vodotokova sanaciji loknih i nekategorisanih opštinskih puteva pa je u izvjesnoj mjeri došlo do poboljšanja uređenosti prostora. U ovoj godini započeta je investiciona aktivnost na uređenju jednog broja ulica (ulica Carine), saniran je i asfaltiran određen broj putnih pravaca kako u ruralnim oblastima tako i u zahvatu detaljnih urbanističkih planova. Rađeno je i na sanaciji puteva na selima, seoskim vodovodima, javnim površinama, pješačkim trotoarima, održavanju korita Ibra.
Jedna od najvažnijih investicija koje se realizovala u ovoj godini je izgradnja primarnog gradskog Vodovoda od vodoizvorišta (Vrelo Ibra) pa sve do glavnog gradskog rezervoara. Takođe je ovom investicijom obuhvaćena i izgradnja novog gradskog rezervoara zapremine 2000 m^3. Ovom investicijom se rješava pitanje vodosnadbijevanja urbanog dijela grada za narednih 50. godina. Prilikom finansiranja investicija pored Opštine Rožaje učestvovali su: Direkcija javnih radova, Direkcija saobraćaja, nevladine organizacije...

2. ANALIZA SPROVOĐENJA PLANSKIH DOKUMENATA

2.1.Organizacija, korišćenje i namjena prostora po planskim dokumentima, pokrivenost teritorije lokalne samouprave planskim dokumentima

Ovdje je dat pregled postojeće planske dokumentacije od prvog donošenja, izmjene koje su pretrpjeli, kao i obrađivač koji je učestvovao na izradi planova. Osim ovih podataka dat je i pregled poršina planova, kao i izmjene koje su se dešavale u smislu promjene površine.

- PPO:

- Godina donošenja: 1980 (Sl.list SRCG OP 17/80)
- Obrađivač: Beograd projekt – Centar za planiranje urbanog razvoja Beograd
- Površina zahvata: 43 144 ha

- GUP:

- Godina donošenja: 1980 (Sl.list SRCG OP 17/80)
- Obrađivač: Beograd projekt – Centar za planiranje urbanog razvoja Beograd
- Površina zhvata: 593,72 ha
- Izmjene i dopune GUP-a1993 (Sl.list RCG OP 21/93) (obrađivač: DP Zavod za prijektovanje i urbanizam, Prijepolje)
- Izmjene i dopune GUP-a 2006 (Sl.list RCG OP 38/06) (obrađivač: Arhitektonski fakultet u Beogradu)
- Površina zhvata: 996.22 ha
- Napomena: proširene su granice – nije data namjena

Detaljni urbanistički planovi:

Spisak važeće planske dokumentacije:

1. Prostorno-urbanistički plan Opštine Rožaje do 2020.godine
   (Odluka o donošenju Prostorno-urbanističkog plana opštine Rožaje do 2020. godine objavljena u Sl. listu CG-opštinski propisi br. 31/12, 2/17),
2. Izmjene dopune Detaljnog urbanističkog plana Zone ,,Centar''
   (Odluka o izmjenama i dopunama Detaljnog urbanističkog plana Zone ,,Centar'', objavljena u Sl.list CG-opštinski propisi br. 39/08, dana 29.12.2008. godine, sa rokom važnosti od 5 godina),
3. Izmjene dopune Detaljnog urbanističkog plana Zone ,,Centar''
   (Odluka o izmjenama i dopunama Detaljnog urbanističkog plana Zone ,,Centar'', objavljena u Sl.list CG-opštinski propisi br. 38/09, dana 07.12.2009. godine, sa rokom važnosti od 5 godina),
4. Izmjene dopune Detaljnog urbanističkog plana Zona ,,Centar''
   (Odluka o izmjenama i dopunama Detaljnog urbanističkog plana Zona ,,Centar'', objavljena u Sl.list CG-opštinski propisi br. 28/13),
5. Detaljni urbanistički plan ,,Ibarac''
   (Odluka o donošenju Detaljnih urbanističkih planova ,,Suho Polje'' i ,,Ibarac'' , obajavljena u Sl.list CG –opštinski propisi br.26/15),
6. Detaljni urbanistički plan ,,Suho Polje''
   (Odluka o donošenju Detaljnih urbanističkih planova ,,Suho Polje'' i ,,Ibarac'' , obajavljena u Sl.list CG –opštinski propisi br.26/15),

7. Izmjene i dopune Detaljnog urbanističkog plana ,, Centar II''
   (Odluka o donošenju Detaljnog urbanističkog plana ,, Centar II'', objavljena u Sl.list CG-opštinski propisi br. 19/17),
8. Izmjene i dopune Detaljnog urbanističkog plana ,, Industrijska Zona Zeleni''
   (Odluka o izmjenama i dopunama Detaljnog urbanističkog plana ,, Industrijska zona Zeleni'', objavljena u Sl.list CG-opštinski propisi br. 39/08),
9. Lokalna studija lokacije ,,Poslovno-komercijalni-turistički centar''.
   (Odluka o usvajanju Lokalne studije lokacije ,,Poslovno-komercijalni-turistički centar'' objavljena u Sl.list CG-opštinski propisi br. 15/10),
10. Lokalna studija lokacije ,,Rasadnik''
    (Odluka o usvajanju Lokalne studije lokacije ,,Rasadnik'' objavljena u Sl.list CG-opštinski propisi br. 30/10),
11. Lokalna studija lokacije **,,**Benzinska stanica – Đuranovića Luke''
    (Odluka o usvajanju Lokalne studije lokacije ,,Benzinska stanica – Đuranovića Luke'' objavljena u Sl.list CG-opštinski propisi br. 15/10),
12. Lokalna studija lokacije ,,Baza''
    (Odluka o Lokalnoj studiji lokacije ,,Baza'' objavljena u Sl.list CG-opštinski propisi br. 8/10) i
13. Lokalna studija lokacije ,, Poslovni centar Aldi''
    (Odluka o usvajanju Lokalne studije lokacije ,,Poslovni centar Aldi'' objavljena u Sl.list CG-opštinski propisi br. 15/10).
14. LSL „Skarepača“ benzinska pumpa
    (Odluka o usvajanju LSL ,,Skarepača", objavljena u Sl. Listu CG-opštinski propisi broj 6/18)
15. LSL ,,Pogled".
    (Odluka o usvajanju LSL ,,Pogled", objavljena u Sl. Listu CG-opštinski propisi broj 6/18)

Planovi koji su u završnoj fazi izrade i usvajanja i onih što su u toku

1. Detaljni urbanistički plan ,,Industrijska zona Zeleni"
2. Detaljni urbanistički plan ,,Bandžovo Brdo- I faza",
3. Detaljni urbanistički plan ,,Bandžovo Brdo- II faza"
4. Detaljni urbanistički plan ,,Industrijska zona Zeleni", za prostor Biznis zone
5. LSL ,,Jela"

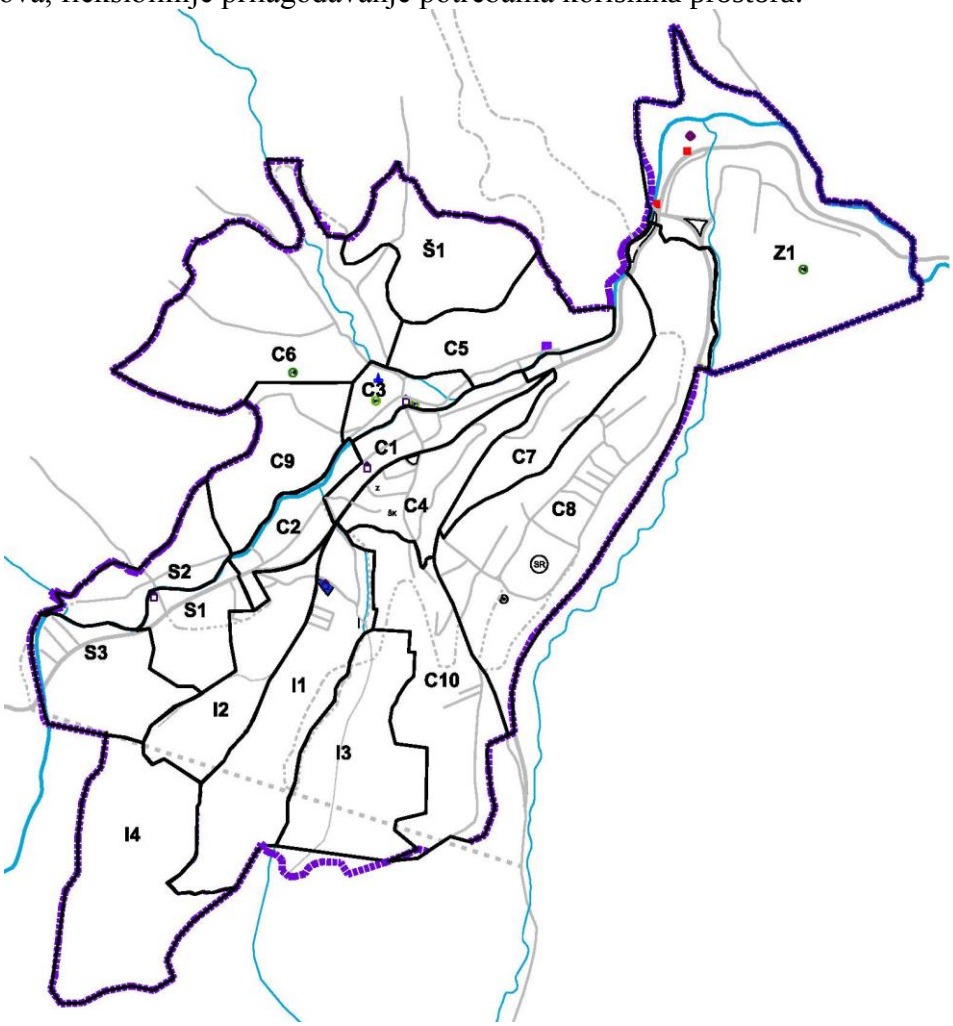
Prostorno-urbanistički plan opštine Rožaje do 2020 godine

Opština Rožaje donijela je PROSTORNO-URBANISTIČKI PLAN opštine u 2012 godini kojim su definisani osnovni pravci i smjernice razvoja cjelokupne teritorije opštine, kao i osnovne razvojnie zone kao i ostalih prioritetnih uslova. Izradom PUP-a opštine stvaraju se uslovi za valorizaciju pojedinih strateških lokaliteta koji će omogućiti racionalnije i kvalitetnije korišćenje prostora a uzevši u obzir činjenicu da je Strategijom razvoja opštine Rožaje definisano da su osnovni pravci razvoja teritorije opštine: turizam, poljoprivreda kao i šumarstvo i drvoprerada. Ovim oblastima se daje poseban akcenat u smislu mjera pospješenja i unapređenja ambijenta i razvoja. Lokaliteti koji su prepoznati kao potencijalni turistički interesantni i koji imaju potencijala razvoja ove oblasti su: Hajla i Štedim, Rujišta, Ravništa, Turjak.
Prostorno-urbanistički plan opštine Rožaje predstavlja sintezu Prostornog plana i Generalnog urbanističkog plana kako po svom sadržaju, tako i prema obimu i smjernicama koje sadrži,

Naime sam PUP obrađuje cjelokupnu teritoriju opštine sa dafinisanjem osnovnih namjena površina, opštom infrastrukturom i razvojem pojedinih lokaliteta, i zona, sa druge strane dio PUP-a obrađuje detaljno pojedine zone, prije svega zone koje obuhvataju područja za koja je već izrađena planska dokumentacija nižeg reda-Detaljni urbanistički planovi, dajući im osnovne smjernice detaljne namjene površina, infrastrukturne koridore, kao i uslove realizacije pojedinih kapitalnih investicija.

Jedne od kapitalnih investicija koje su obrađene PUP-om su: Gradski kolektor sa postrojenjem za prečišćavanjem otpadnih voda, II faza zaobolaznice, date su smjernice za izradu pojedinih lokaliteta kao što su LSL Hajla i Štedim, LSL Rujišta,…

Dio PUP-a koji se odnosi na pogrućje GUP-a detaljno je razrađeno, date namjene površina, u određenim djelovima promjenjena je namjena površina. Ono što je karakteristično za postojeću plansku dokumentaciju i pristup davanja smjernica jeste sagledavanje površina velikih planova, i podjela na urbanističke zone. Ovakva podjela daje lakšu i efikasniju izmjenu planova, fleksibilnije prilagođavanje potrebama korisnika prostora.

Što se tiče iskorišćenja energije i energetskih potencijala predviđeno je da se obradi i oblast iskorišćenja hidropotencijala, prije svega iskorišćenje kapaciteta sliva Ibra, oblast iskorišćenja solarne energije, energije vjetra i jedan od neiskorišćenih potencijala odnosno biomase.

Očuvanje životne okoline kao jedan osnovnih principa koji mora biti ispoštovan uz mogućnost planiranog i regulisanog razvoja opštine sa svim infrastrukturnim i komunalnim opremanjem.

2.2. Realizacija programa uređenja prostora, ocjena sprovedenih mjera i njihov uticaj na upravljanje prostorom

DONEŠENI PLANSKI DOKUMENTI

Detaljni urbanistički plan ‘’Ibarac’’

Uzimajući u obzir atraktivnost lokacije (radi se o prigradskom naselju) koje ima jedan dio neizgrađenih površina a sa velikim interesovanjem budućih korisnika prostora. Radi se o zoni za koju su zadnje izmjene rađene još 1993, a koje po današnjim tendencijama i potrebama nijesu adekvatne za privođenje namjeni površina planiranih za različite sadržaje. U planu prije svega preovladava individualno stanovanje srednje gustine, pored njega postoje i sadržaji centzralnih djelatnosti, kao i određeni djelovi kolektivnog stanovanja. Izradom plana potrebno je bilo utvrditi rješenja kojim će se definisati uslovi daljeg razvoja I izgradnje kao I urbanistička regulacija u zoni zahvata DUP-ova sa ciljem stvaranja kvalitetnog prostora u funkcionalnom fizičkom, ambijentalnom I u smislu kvaliteta životne sredine ovog područja.
Površina zahvata : 156.80 ha
Obrađivač ‘’WINSOFT’’ Podgorica i ‘’URBIMONTENEGRO’’, Podgorica Odluka usvojena na Skupštini i objavljena u Sl. list CG –opštinski propisi br. 26/15.

Detaljni urbanistički plan ‘’Suho Polje’’

Uzimajući u obzir atraktivnost lokacije (radi se o prigradskom naselju) koje ima jedan dio neizgrađenih površina a sa velikim interesovanjem budućih korisnika prostora. Radi se o zoni za koju su zadnje izmjene rađene još 1993, a koje po današnjim tendencijama i potrebama nijesu adekvatne za privođenje namjeni površina planiranih za različite sadržaje. U planu prije svega preovladava individualno stanovanje srednje gustine, pored njega postoje i sadržaji centzralnih djelatnosti, kao i određeni djelovi kolektivnog stanovanja. Izradom plana potrebno je bilo utvrditi rješenja kojim će se definisati uslovi daljeg razvoja I izgradnje kao I urbanistička regulacija u zoni zahvata DUP-ova sa ciljem stvaranja kvalitetnog prostora u funkcionalnom fizičkom, ambijentalnom I u smislu kvaliteta životne sredine ovog područja.
Površina zhvata : 81.94 ha
Obrađivač ‘’WINSOFT’’ Podgorica i ‘’URBIMONTENEGRO’’, Podgorica
Plan je donijet i usvojen na Skupštini Odluka objavljena u Sl. list CG –opštinski propisi br. 26/15

Detaljni urbanistički plan (Centar II”)

Površina zahvata: 17,81 ha
Obrađivač ‘’Urbanprojekt’’ Čačak

Detaljni urbanistički plan ‘’Industrijska zona Zeleni’’ (Z1)

Industrijska zona Zeleni po svom karakteru i osnovnoj funkciji u skladu sa smjernicama Prostorno-urbanistčkog plana opštine Rožaje do 2020 godine, predviđena je kao zona za razvoj industrijskih i privrednih sadržaja. Ono što je bilo karakteristično za ovu zonu jeste da se u posljednjim godinama nijesu adekvatno koristli njeni kapaciteti te se kao takvoj moralo pristupiti osnovnoj konceptualnoj organizaciji.Takođe izmjene obuhvataju usitnjavanje velikih industrijskih kapaciteta i formiranje nezavisnih sitnijih samostalnih cjelina. Plan je u fazi izrade.
Površina zahvata: 7,23ha
Obrađivač ‘’Urbanprojekt’’ Čačak

Detaljni urbanistički plan ‘’Industrijska zona Zeleni’’ (Biznis zona i lokacija za PPOV)

Kako smo naprijed rekli Industrijska zona Zeleni po svom karakteru i osnovnoj funkciji u skladu sa smjernicama Prostorno-urbanistčkog plana opštine Rožaje do 2020 godine., predviđena je kao zona za razvoj industrijskih i privrednih sadržaja. Ono što je bilo karakteristično za ovu zonu jeste da se u posljednjim godinama nijsu adekvatno koristli njeni kapaciteti te se kao takvoj moralo pristupiti osnovnoj konceprualnoj organizaciji.U zadnjemm periodu značajan širi prostor ovog DUP-a namijenjenog za privredne sadržaje napadnut je sa divljom bespravnom individualnom stambenom izgradnjom.
Površina zahvata: 45,29 ha
Obrađivač ‘’Urbanprojekt’’ Čačak

Odlukom o izradi DUP-a Bandžovo Brdo “ faza I I faza II

Područje zahvaćeno ovim Planom nije obrađeno detaljnom prostornom razradom ali je znatno napadnuto divljom gradnjom, izgradnjom objakata individualnog stanovanja. U zadnjem periodu značajan širi prostor ovih DUP-ova napadnut je sa divljom bespravnom individualnom stambenom izgradnjom. Ovo područje obuhvata neformaln.naselja „Kamenuša“ i Ćatovske livade a namjera je da se izvrši detaljna urbanistička obrada prostora sa mogućim uklapanjem bespravnom sagrađenih objekata sa postavljanjem odgovarajuće (nedostajuće) komunalne infrastrukture.
Površina zahvata: 22,4 ha
Obrađivač ‘’Urbanprojekt’’ Čačak

Učešće javnosti pri izradi planskih dokumenata

Zakonomo uređenju prostora i izgradnji objekata je propisano da prilikom donošenja planskih dokumenata obavezan dio procedure donošenja je i učestvovanje javnosti, odnosno javna rasprava. Kao jedan veoma koristan mehanizam i primijenjen na adekvatan način može u mnogome pospješiti kvalitet samog plana. Opština Rožaje, odnosno organ koji je nosilac pripremnih radova sprovodio je za svaki plan javnu proceduru gdje su u skladu sa zakonom objavljivanii pozivi svim zainteresovanim licima. Išlo se i korak dalje, pozivi su objavljivanji i na lokalnom radiju, sajtu te oglasnoj tabli Opštine.
Na javnim raspravama, pored obrađivača, investitora i nosioca pripremnih poslova odaziv je bio veoma loš. Uglavnom su prisustvovali predstavnici medija (lokalni radio) i predstavnici lokalnih javnih institucija. Ukupan odaziv građana može se ocijeniti kao veoma slab.

Finansiranje izrade (izvori, problemi u finansiranju)

Osnovno finansiranje izrade planske dokumentacije definisano je Zakonom o uređenju prostora i izgradnji objekata. Što se tiče finansiranja ostalih planskih dokumenata i pored veoma malih finansijskih mogućnosti odrađen je dio planske dokumentacije. Nedostatak finansijskih sredstava je osnovni razlog zbog kojeg nije u potpunosti realizovan Jedngodišnji program uređenja prostora za 2017. godinu .

Uređenje građevinskog zemljišta

U protekloj godini odrađen je dio investicionih aktivnosti kojim se pospješuje ambijent cjelokupnog uređenja prostora. Naime odrađen je značajan broj infrastrukturnih objekata, kao što su rekonstrukcije i sanacije puteva, izgradnja novih puteva, pješačkih staza, uopšte uređivanje građevinskog zemljišta za različite namjene objekata od javnog značaja. Izgradnju ovih objekta Opština Rožaje realizovala je u saradnji sa Vladom Crna Gore, Direkcijom za javne radove, Direkcijom za saobraćaj, nevladinim organizacijama, dok je neke nvesticije

samostalno realizovala. Dat je značaj na uređenju gradskog dijela grada u smislu kultivisanja zelenih površina. Pored ovih investicija jedan dio sredstava usmeren je bio prema izradi planske dokumentacije a jedan dio izradi projektne dokumentacije.

Nezavršene obaveze

Što se tiče nezavršenih obaveza po Jednogodišnjem program uređenja prostora za 2017. mogu se razvrstati u više kategorija.

IZRADA PLANSKE DOKUMENTACIJE

Prije svega izrada planske dokumentacije nije u potpunosti realizovana, jedan dio planova je u fazi izrade dok je ostali dio planske dokumentacije izrađen i usvojen. Ono što je veoma olakšalo izradu planova jesu i smjernice koje su date PUP-om.

LOKALNA STUDIJA LOKACIJE ''HAJLA I ŠTEDIM''

Površina cca 4300 ha, namjena po PP–u Crne Gore turistička zona sa smještajnim kapacitetima. Lokalitet je obuhvaćen Prostorno- urbanističkim planom za to područje u cjelini. Plan je trenutno u fazi izrade.

LOKALNA STUDIJA LOKACIJE 'JELA''

U mjestu zvanom Crnja u širem potezu prema naselju Plunci planirea se izrada LSL "Jela " koja obuhvata površinu od 8,9ha a obuhvata turističke sadržaje ljetnjeg i zimskog turizma.

DOKUMENTACIONA OSNOVA

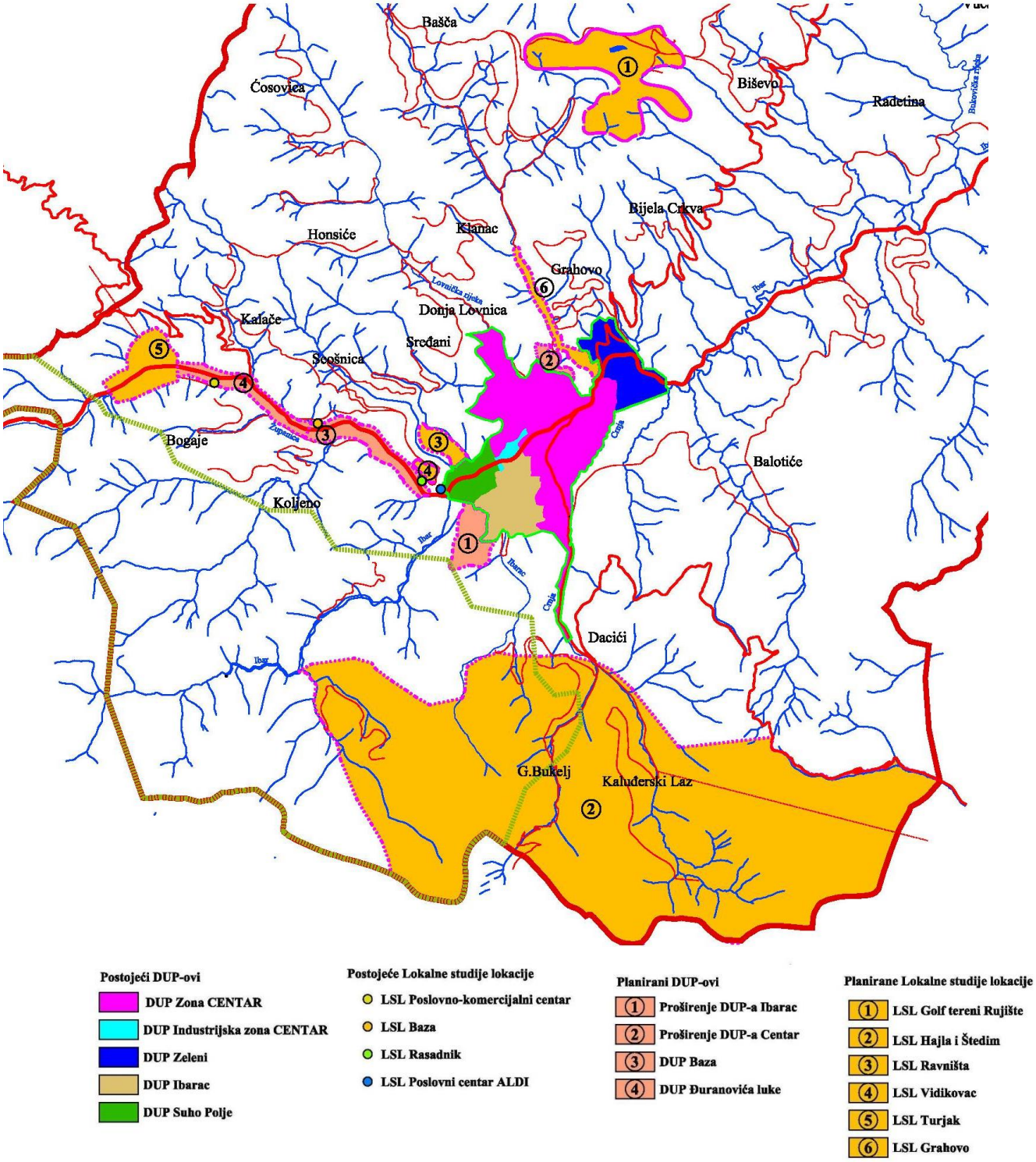
Pored baznih studija koje su rađene za potrebe Prostornog plana Crne Gore, sektorskih studija iz različitih oblasti kao što su : energetika, šumarstvo, upravljanje čvrstim otpadom, zaštita životne sredine, veoma je važna i izrada posebnih ažuriranih i inoviranih studija koje bi koristile kao osnova za planiranje i određivanje strateških pravaca.

- Pravci razvoj Crne Gore-ekološke države, 2002.
- Nacionalna strategija održivog razvoja Crne Gore 2006
- Nacionalni program zaštite životne sredine 2006
- Regionalni razvoj Crne Gore, Republički sekretarijat za razvoj, Podgorica, 1998., dokument usvojen novembra 1998.
- Niz nacionalnih sektorskih strategija i master planova (turizam, održivi razvoj, saobraćaj, energetika, energetska efikasnost, upravljanje čvrstim i tečnim otpadom...),
- Podaci i izveštaji o stanju životne sredine, zdravstvenom stanju stanovništva.
- Podaci o stanovništvu iz Popisa 2002.
- Integralnu studiju razvoja opštine Rožaje 2003
- Okvirni nacrt strategije razvoja opštine Rožaje 2004
- Demografska studija,
- Socio-ekonomska studija
- Studija saobraćaja
- Strateška procjena uticaja PUP-a na životnu sredinu

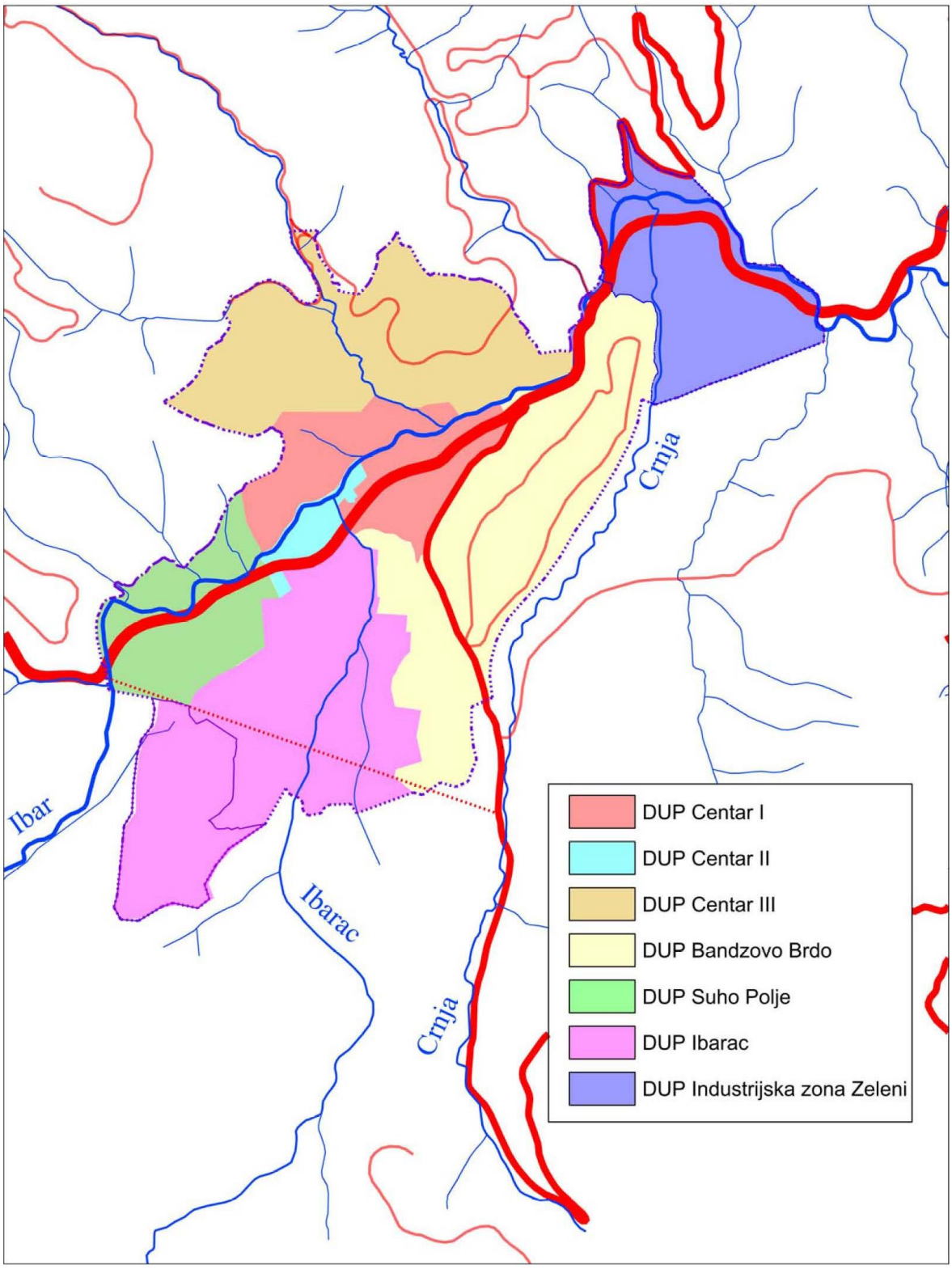
Jedna od veoma važnih studija koje su izrađene iz oblasti komunalne infrastrukture jeste i Studija tretmana otpadnih voda i vodosnadbijevanja opštine Rožaje. Ovom studijom se, poslije detaljnih ispitivanja na terenu i analizom podataka, daje rješenje sakupljanja, odvođenja i tretmana otpadnih voda gradskog područja. Dato je rješenje i lokacija postrojenja otpadnih voda kao i tehnologija prečišćavanja. U oblasti vodosnadbijevanja pored obrađenog primarnog gradskog vodovoda i glavnog gradskog rezervoara, obrađena je i

sekudarna mreža vodosnadbijevanja, rješenje pokrivanja područja koja imaju problem sa vodom, smanjenje gubitaka na mreži kao i planiranje mreže za budiće potrebe stanovništva.

SINTEZNA KARTA

a) Pregled donijetih detaljnih urbanističkih planova

Ibar
Ibarac
Crnja
Crnja
DUP Centar I
DUP Centar II
DUP Centar III
DUP Bandzovo Brdo
DUP Suho Polje
DUP Ibarac
DUP Industrijska zona Zeleni

2.3. Poljoprivredne površine, šumske površine, vodne površine, površine infrastrukture, površine za specijalne namjene…

Ukupna površina teritorije opštine iznosi 41679,48 ha od čega je po kulturama zastupljeno:

Namjena	Površina (ha)
Građevinsko zemljište	996,22
Njive	2588,13
Voćnjaci	16,17
Livade	5423,71
Pašnjaci	10447,25
Močvare	2,12
Šume	19515,1
Kuće I dvorišta	75,25
Putevi	28,14
Ulice	5,82
Voditoci-rijeke	177,75
Trgovi	0,59
Sportski tereni	6,5
Groblja	36,61
Kamenjar	2632,52

Podaci su dobijeni od uprave za nekretnine Crne Gore-područne jedinice Rožaje.

Bilans namjena površina generalnog urbanističkog rješenja

R.Br.	Namjena	Površina (ha)	%
1.	Površine stanovanja	325,66	35,4
2.	Površine mješovite namjene	75,89	8,28
3.	Površine centralnih funkcija	4,47	0,4
4.	Šumske površine	253,37	27,65
5.	Površine voda	19,22	2,1
6.	Površine industrije	29,5	3,22
7.	Poljoprivredne površine	112,00	12,22
8.	Površine saobraćajne infrastructure	33,00	3,6
9.	Površine školstva i obrazovanja	4,83	0,52
10.	Površine zdravstva	0,98	0,1
11.	Površine kulture	2,92	0,31
12.	Površine sporta i rekreacije	8,12	0,88
13.	Površine turizma	30,54	3,33
14.	Površine vjerskih objekata,	6,50	0,7
15.	Površine grobalja	3,75	0,4
16.	Površine komunalnih objekata	2,92	0,3
17.	Otvorene i javne površine	4,08	0,44
	UKUPNO:	**917.75**	**100**

2.4. Demografska kretanja

U opštini Rožaje živi prema zadnjem popisu **22 964** stanovnika od čega oko **13 335** u gradskom urbanom području.
Što se tiče demogrfskih kretanja stanovnika možemo ih prema trenutnom trendu podijeliti u tri kategorije

1) Kretanja stanovnika koja se nalaze na privremenom radu u inostranstavu;
2) Kretanje stanovnika koja se odnose na migracije unutar teritorije opštine;
3) Kretanje stanovnika koja se odnose na migracije ka drugim opštinama.

1) Kretanje stanovnika koja se nalaze na privremenom radu u inostranstvu je trend koji je permanentno bio prisutan u opštini Rožaje posljednjih desetak godina. Prema procjeni na privremenom radu u inostranstvu se nalazi preko 5004 stanovnika.
2) Kretanje stanovnika unutar teritorije opštine.
U posljednjih nekoliko godina povećava se migracija stanovnika sa sela u gradsko područje. Formiranje novih naselja najčešće se dešava po rubovima gradskih naselja, glavnih saobraćajnica, riječnih korita i uglavnom su neplanska naselja sa veoma malim nivoom opremljenosti komunalnom infratrukturom. Ta pojava se stihijski dešava i veoma je tesko predvidjeti i procijeniti intenzitet i potrebne uslove za uređenjem takvih naselja. Broj stanovnika u gradu permanentno raste.
3) Kretanje stanovnika koja se odnose na migracije ka drugim opštinama je takođe pojava koja je prisutna u zadnjih nekoliko godina. Uglavnom su kretanja stanovnika bila prema primorskim opštinama i Podgorici. Najčešći motiv je posao. Prema evidenciji zavoda za statistiku – područna jedinica Rožaje, ukupan broj prijava migracije stanovništva iz opštine u opštinu iznosio je 182. Stopa prirodnog prireštaja za opštinu Rožaje u protekloj godini iznosio je 9.6 ‰ (stopa nataliteta je iznosila 15,70 dok je stopa mortaliteta iznosila 6.10).

2.5. Sprovođenje podzakonskih akata

Što se tiče podzakonskih akata prije svega neohodno je pomenuti da usvajanjem Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata kojim su uvedene znatne izmjene u odnosu na prethodne propise, nametnuo je izradu određenih pozakonskih akata. Opština Rožaje je donijela određeni dio lokalnih podzakonskih akata koji definišu odeđene oblasti.
Pregled podzakonskih akata donijetih na osnovu Zakona o uređenju prostora i izgradnji

Odluka o utvrđivanju naknade za uređenje građevinskog zemljišta (Sl. list-opštinski propisi br. 18/07, 7/12, 21/13,06/14)

- Odluka o naknadama za korišćenje opštinskih i nekategorisanih puteva i putnog zemljišta na teritoriji opštine Rožaje (Sl. list CG-opštinski propisi br. 21/12)
- Odluka o načinu privremenog skladištenja komunalnog otpada i uslovima zaštite životne sredine i zdravlja ljudi (Sl.list CG –opšrinski propisi br.03/14)
- Odluka o donošenju Strateškog plana razvoja Opštine Rožaje za period 2014-2020. (Sl.list CG –opšrinski propisi br.03/14)
- Odluka o javnim parkiralištima (Sl.list CG –opšrinski propisi br.24/14)
- Odlukea o potvrđivanju Odluke o davanju na korišćenje javnih parkirališta DOO ,,Komunalno'' (Sl.list CG –opšrinski propisi br.31/14)
- Odluka o izgradnji lokalnih objekata od opšteg značaja (Sl.list CG –opšrinski propisi br.31/14)

- Odluka o mjerilima za kategorizaciju i načinu obilježavanja opštinskih puteva (Sl.list CG –opšrinski propisi br.31/14)
- Odluka o postavljanju odnosno građenju i uklanjanju pomoćnih objekata (Sl.list CG – opšrinski propisi br.31/14)
- Odluka o postavljanju, građenju i uklanjanju privremenih objekata montažnog karaktera na teritoriji opštine Rožaje (Sl.list CG –opšrinski propisi br.31/14)
- Odluka o postavljanju, građenju i uklanjanju pristupnih rampi, liftova i sličnih objekata za za pristup i kretanje lica smanjene pokretljivosti i lica sa invaliditetom na teritoriji Opštine Rožaje (Sl.list CG –opšrinski propisi br.31/14)

Neophodno je donijeti još odluka koje bi bliže definisale oblast komunalnih djelatnosti kao što su: Odluka o grobljima, Odluka o uređenju javnih i zelenih površina, razne odluke o zaštiti odeđenih lokaliteta, kao i ostale odluke koje definišu određene oblasti.

2.6. Izdati utu, građevinske dozvole i upotrebne dozvole

Sekretarijat za planiranje, uređenje prostora, i zaštitu životne sredine u protekloj godini a zaključno sa 01.12.2017. godine donio je sljedeće akte:

Pregled izdatih odobrenja za građenje

Vrsta objekta	**Broj objekata**
Stalni objekti	50
Poslovno stambeni objekti	2
Privremeni objekti	17
Vjerske objekte	/
Poljoprivredne objekte	2
Infrastrukturni objekti	10
Odbijeni zahtjevi građevinsku dozvolu	9
Pomoćni objekti	3

Pregled upotrebnih dozvola

Vrsta objekta	**Broj objekata**
Stalni objekti	14
Privremeni objekti	/

Urbanističko-tehnički uslovi

Vrsta objekta	**Broj objekata**
Stalni objekti	155
Privremeni objekti	3
Odbijenih zahtjeva	56

2.7. Privremeni objekti

Što se tiče privremenih objekata i izgradnje privremenih objekata Odlukom o privremenim objektima koju je donijela Skupština Opštine Rožaje definisane su vrste privremenih objekata, kao i bliži uslovi za postavljanje privremenih objekata. Među lokacijama na kojima je bilo najviše zahtjeva za postavljanje privremenih objekata je gradski trg, na kom je i u najveći broj privremenih objekata. Opština Rožaje je izradila ‘’Petogodišnji program

privremenih objekata na javnim površinama'' za ovu godinu. U sljedećij tabeli je dat i prikaz izdatih dozvola za privremene objekte.

Privremeni objekti

UTU

Vrsta objekta	Broj objekata
Privremeni objekti	3

Odobrnja za postavljanje

Vrsta objekta	Broj objekata
Privremeni objekti	2

2.8. Analiza investicionih potencijala

Opština Rožaje ima veoma veliki broj lokacija gdje se javljaju određeni elementi urbanog naselja a koje nisu pokrivene detaljnom urbanističkom razradom, kao što su : Grahovo, Baza, Crnja… Veliki broj izgrađenih objekata bez planske regulative može da dovede do devastacije prostora i sve nadalje intervencije ne bi bile toliko učinkovite. Sa druge strane lokaliteti kao što su Hajla i Štedim predstavljaju izuzetne potencijale za razvoj zimskog i ljetnjeg turizma. Netaknuta priroda i relativno mala udaljenost od gradskog urbanog jezgra trebaju biti jedan od osnovnih pravaca razvoja turizma opštine.
Kao jedan od najvećih potencijala opštine prepoznati su turistički kapaciteti na dijelu planine Hajle, Štedima i Cmiljevice. Pažnju treba usmjeriti na zahtjeve potencijalnih investitora. Na osnovu novih potreba nastalih u proteklom periodu, kao i brojnih zahtjeva korisnika prostora, u proteklih nekoliko godina neophodno je pristupiti izradi nekoliko novih planskih dokumenata. Izradom novih planskih dokumenata stvoriće se uslovi za realno sprovođenje i prenošenje planova na teren, kao i za valorizaciju prostora obuhvaćenog planovima. Kvalitetnim planskim rješenjima koji uvažavaju zahtjeve korisnika prostora stvoriće se svi preduslovi za realizaciju planskih dokumenata i sprovođenje politike uređenja prostora. U narednom peridu pristupiće se izradi planske dokumentacije shodno potrebama korisnika prostora i razvojnoj strategiji Opštine Rožaje, prema godišnjim programima planiranja i uređenja prostora.
Što se tiče planovima predviđenih kapaciteta za razvoj industrijskih i poslovnih kompleksa tu je DUP-Industrijska zona Zeleni gdje je i plan u najvećoj mjeri realizovan planiranom izgradnjom. Kapaciteti pomenute zone u najvećoj mjeri zadovoljavaju potrebe koje se mogu očekivati u skorijoj budućnosti a uzevši u obzir da je već izgrađeni i planirani potencijali nijesu u potpunosti iskorišćeni. Pored ovih lokacija neophodno je predvidjeti i zone za razvoj malih i srednjih preduzeća koja u nekoj budućnosti imaju potencijal unapređenja. Sa druge strane tu je kompleks 'Centar II''.

3. SPROVEDENE MJERE I NJIHOV UTICAJ NA UPRAVLJANJE PROSTOROM

3.1. Mjere sprovedene u cilju podsticanja kvaliteta građenja i oblikovanja prostora

Prije svega, jedna od osnovnih mjara koje se sprovode a koje imaju značajan uticaj na prostor i njegovu organizaciju jeste i izrada planske dokumentacije. Opština Rožaje izradila je Prostorno-urbanistički plan, jedan od krunskih dokumenata prostornog uređenja. Ovaj plan

po svojoj strukturi predstavlja dugoročni prostorno-razvojni dokument, koji definiše cjelokupnu teritoriju opštine. Daje smjernice razvoja kako ruralnog tako i gradskog područja.
Pored donošenja planova u prethodnoj godini jedna od mjera pospješenja razvoja pojedinih oblasti kao što su turizam i poljoprivreda jeste i stvaranje ambijenta koji bi olakšao i omogućio investitorima lakšu i povoljnju realizaciju svojih investicija. Prije svega u pogledu naknade za uređenje građevinskog zemljišta opština je donijela niz afirmativnih mjera za pospješenje razvoja.
Započet je i energetski plan oštine Rožaje koji će dati smjernice i obaveze investitora prilikom realizacije pojedinih investicija, daje smjernice za ekonomičnije planiranje pojedinih investicija kao što su korišćenje javne rasvjete, korišćenje jeftinije energije u javnim i privatnim objektima..
Mjere koje su sprovedene na podsticanju građenja prostora i oblikovanja prije svega se odnose na nove tendencije energetske efikasnosti objekata. Sve više investitora još u projektnoj dokumentaciji predviđa toplotnu izolaciju, različite vrste centralnog grijanja, kao i korišćenje alternativnih izvora energije (briketi, plin, mazut...)

Ocjena sprovedenih mjera i njihov uticaj na upravljanje prostorom

Iz ranije navedenih razloga smjernice planskih dokumenata nijesu dosledno poštovane, zbog čega je došlo do izvjesnih odstupanja. Najveći problem predstavlja stihijska neplanska gradnja ranijih godina koja je uglavnom koncentrisana na pojedinačnim atraktivnim lokacijama koje nisu pokrivene ili nisu dovoljno razrađene planskim dokumentom. Na taj način prostor je urbanistički narušen. U pogledu infrastrukture, investicije nisu bile srazmjerne potrebama, tako da je evidentan nedostatak hidrotehničke infrastrukture na značajnom dijelu teritorije opštine, kao i neodgovarajući stepen razvoja ostale infrastrukture.
U vremenu donošenja planskih dokumenata, nijesu preduzimane značajnije mjere na sprovođenju planova. Odnos planske dokumentacije, njenog sprovođenja i upravljanja prostorom može se ocijeniti po sljedećim bitnim činiocima prostora:

- Individualna izgradnja, kako stambena, tako i poslovna, odvijala se, uglavnom, u okvirima i po smjernicama postojećih planova. Međutim, nefleksibilnost postojećih planova dovodi do smanjenja mogućnosti izgradnje, što zbog potreba za izgradnjom koje stalno rastu, dovodi do povećanja nelegalne izgradnje. Kako ne postoje praktična i zakonska rješenja za suzbijanje nelegalne gradnje, upravljanje prostorom su zamijenili spontani procesi koji prijete da bitno ugroze planski prostor — kako sa funkcionalnog, tako i sa ambijentalnog aspekta.
- Izgradnja poslovnih objekata za potrebe malih i srednjih preduzeća je u začetku, ali jasno pokazuje znake ekspanzije u skoroj budućnosti, što će, zbog neprilagođenih planova ili neizgrađenih saobraćajnica i druge infrastrukture, neminovno voditi nepovoljnim ograničenjima planskog razvoja i konfliktima interesa. Izgradnja za potrebe velikih preduzeća je u zastoju i često se svodi na neke relativno male investicije u cilju održavanja funkcionisanja.
- U oblasti saobraćaja i tehničke infrastrukture bilo je znatnih ulaganja ali ne prema iskazanim potrebama, pogotovu u oblasti mreže ulica u naseljima i pješačkih komunikacija, atmosferske kanalizacije... Pitanja kvalitetnog vodosnabdijevanja i tretmana otpadnih voda nijesu riješena. Izuzetak čini oblast telekomunikacija gdje je postignut zanačajan napredak prema izvještaju Telekoma Crne Gore. Poseban problem je sanacija i izgradnja fekalne kanalizacije sa uređajima za tretman otpadnih voda u skladu sa propisima o zaštiti životne sredine.
- Određeni dio planova su jako stari i nijesu usaglašeni sa važećim i novousvojenim Zakonom o uređenju prostora i izgradnji objekata, nijesu urađeni u digitalnom obliku i treba uraditi zakonom propisane izmjene i dopune. Ima planova

koji nijesu realizovani, planova koje je teško sprovesti. Opština Rožaje je malim dijelom pokrivena valjanim detaljnim planovima, dok je na terenu neplanskom individualnom gradnjom zauzet mnogo veći prostor, čak i u zonama koje su DUP-ovima planirane za drugu namjenu. Većina planova koji se budu radili predstavljaće sanacione planove. Van zone DUP-ova, započete su izrade Lokalnih studija lokacija koje nisu u stanju dati šire urbanističke smjernice.

- Izgrađen je veliki broj objekata sa odobrenjem, a određeni broj bez odobrenja za izgradnju. Za oba slučaja nema potrebnih komunalnih objekata, nema adekvatnih saobraćajnica i parkinga, a posebno nedostaje ili je neadekvatna fekalna kanalizacija sa prečišćivačima i ispustima u rijeku Ibar, kao ni adekvatne deponije za otpad, te je neophodno kao prioritet da bude izgradnja ovih infrastrukturnih objekata.
- Evidentni problemi odvođenja kanalizacionog otpada, nepostojanje prečišćivača određenih privrednih subjekata, nepostojanje gradskog kolektora.
- Jedan od velikih problema je i dio neregulisanog korita rijeke Ibra koji se u zimskom periodu izliva i pravi materijalnu štetu na objektima i parcelama, nepostojanje i loše uređenje prostora predviđenih za groblja.
- Jedna od činjenica da u opštini Rožaje, a prema podacima Zavoda za zaštitu spomenika kulturne baštine, nema objekata koji su kategorisani kao objekti od kulturnog značaja. Neophodno je napraviti analizu, kategorizaciju i evidenciju objekata i lokaliteta koji imaju karakter objekata kulturne baštine. Samim tim bi prilikom izrade planske dokumentacije bio dat akcenat i na ovu oblast.

Zagađivači:Kanalizacione vode se ne prečišćavaju i direktno zagađuju vodene ekosisteme rijeke Ibar. Prednost očuvanja životne sredine doprinijela je i nelikvidnost određenih privrednih industrijskih subjekata, koji su potencijalni zagađivači, tako da se može reći da je u tom smislu očuvanje životne sredine na zadovoljavajućem nivou. Jedan od problema evidentnih je nepostojanje adekvatne deponije čvrtog otpada, prije svega za odlaganje drvnog proizvoda, klaničnog otpada, i drugih vrsta otpada. Pojava divljih deponija koje mogu ugroziti vodene tokove na teritoriji opštine mogu biti potencijalni uzročnik zagađenja. Prije svega u najvećem dijelu se javljaju deponije drvnog otpada. Aktivnosti na smanjenju i pojavi takvih deponija započelo je Doo ‘’Komunalno’’ lociranjem kontejnera na ruralnim djelovima grada.

Gradska deponija

Kompleksno zagađivanje voda, vazduha i zemljišta potiče od postojeće deponije smeća, kao i drugih divljih deponija raznog komunalnog i drugog otpada organskog porijekla. Određene količine otpada sa deponije direktno dospijevaju u rijeku, a atmosferilijama zagađene vode sa deponija, koje sadrže štetne i opasne materije, spiraju se takođe u korito rijeke. Zagađivanje zemljišta i podzemnih voda podstiče se razgrađivanjem organskih materija sa gradske deponije, dok zagađivanje u vazduhu (aerozagađivanje) nastaje spaljivanjem smeća na deponiji što proizvodi toksične gasove (dim, toksični pepeo, smrad) i na taj način se direktno ugrožavaju okolna naselja i grad u cjelini. Nepostojanje adekvatnih deponija za tretiranje različite vrste otpada može predstaljati veoma ozbiljan problem za cjelokupan ekosistem. Iako je u skladu sa lokalnom odlukom rađeno na obezbjeđivanju minimalnih uslova za privremeno deponovanje čvrstog otpada, može se reći da dugoročno treba rješavati pitanje deponovanja i odlaganja u skladu sa državnim planovima i studijama.

Zaštita životnog prostora

Zaštita životne sredine podrazumeva trajnu zaštitu prirodnih i stvorenih vrijednosti u cilju održavanja i poboljšanja kvaliteta sredine teritorije opštine Rožaje i šireg okruženja. Osnovni

prirodni elementi ovog podneblja od značaja za zaštitu su: šume i biljni ekosistem, izvori i površinski i podzemni vodotoci, prirodna vegetacija sa karakterističnirn florističkim sastavom i osnovne karakteristike prirodnog reljefa. Osnovni stvoreni elementi od značaja za zaštitu su sva poljoprivredna i šumska zemljišta, postojeće gradsko zelenilo i pošumljene površine duž saobraćajnica.

3.2. Uticaj mjera uređenja prostora na: poljoprivredne površine, šumske površine, vodne površine, ostale poljoprivredne površine, površine infrastrukture, površine za specijalne namjene, koncesiona područja, eksploataciona polja idr.

Osnovni elementi prirode opštine Rožaje

Osnovnu crtu konfiguracije terena Opštine daje hidrografija, t.j. rijeka Ibar sa svojim pritokama. Ibar dijeli Opštinu na dva dijela: Lijevu i Desnu obalu. Ibar protiče pravcem jugozapad-sjeveroistok. Dužina toka kroz grad iznosi 7,2 km.
Lijeva obala Ibra zahvata skoro 2/3 teritorije Opštine, ima dominantnu prisojnu orijentaciju, više zaravnjenih površina i pašnjaka, siromašnija je vodom i kvalitetom (3. do 4. klasa), prosječnu nadmorsku visinu 1 000 do 1 500 m, manju dužinu trajanja snijega, manji broj ledenih dana u godini (0-5), manju visinu sniježnog pokrivača i manji nagib terena.
Desna obala Ibra zahvata oko 1/3 teritorije Opštine, ima dominantnu osojnu orijentaciju, manje zaravnjenih površina i pašnjaka, bogatija je količinom i kvalitetom voda (1. klasa), prosječna nadmorska visina 1 000 do 2 000 m, veću dužinu trajanja snijega, veći broj ledenih dana u godinin (5-10), veću visinu sniježnog pokrivača i veći nagib terena.
Klima Rožaja pripada tipu na prelazu između kontinentalne i planinske klime. Karakterišu je kratka i svježa ljeta i duge i sniježne zime. Njene specifičnosti su izuzetno povoljne vrijednosti za vlažnost vazduha, osunčanost i vazdušni pritisak, tokom čitave godine, mjerene kriterijumima njihovog zdrastvenog značaja. Nagli porast temperature počinje od aprila do avgusta, a nagli pad od septembra ka decembru odnosno januaru. Prosječna godišnja amplituda iznosi 17,9 º C.
Srednja mjesečna količina padavina je 75 mm. Godišnji prosjek je 137 dana sa kišom. Snijeg u prosjeku pada 45 dana (maksimalno oko 100 dana), sa prosječnom visinom 51 cm.
Mikro reljef uslovljava različitu dužinu trajanja snijega u pojedinim djelovima Opštine.
Na području opštine ne postoje industrijski zagađivači industrijskim opasnim ili neopasnim otpadom. Postoje veći broj privatnih ptreduzeća koja se bave eksploataciom šumskih područja kao i primarni i finalni obrađivači i prerađivači drveta koji u procesu obrade drveta stvaraju odeđenu količinu drvenog otpada koji ustvari predstavlja sekundarnu industrijsku sirovine koja se može dalje koristiti u proizvodnji briketa , za sagorijevanje i u proizvodnji toplotne energije.
Novim Prostornim planom opštine, predvidiđene se mjere zaštite, korišćenja poljoprivrednih površina, utvrdiće se boniteti i prirast šuma na šumskim površinama i skladno tome predložiti godišnji šumsko sječivi etat svakako u saradnji sa odgovarajućim državnim institucijama.
Vodne površine (u našem slučaju su rječni vodotoci) se moraju štiti mjerama sprečavanja zagađivanja odlaganjem raznovrsnog čvrstog otpada ,njegovo adekvatno zbrinjavanje tretiranje i regulisanje što je predviđeno Lokalnim Planom upravljanja otpadom . U urbanom dijelu opštine Rožaje izražen je problem regulisanja i tretiranja fekalnih otpadnih voda koje se sada slobodno ispuštaju u vodotok rijeke Ibar.
Površine infrastrukturese uglavnom se štite mjerama tekućeg i investicionog održavanja s tim što su nedovoljna sredstva za održavanje javnih površina ulica ,saobraćajnice, a posebno lokalnih i nekategorisanih puteveva.

Kada su u pitanju koncesiona područja za ovu opštinu to su pored eksploatacija drveta iz šumskih područja prisutni i vađenje rečnog pijeska i šljunka iz korita rijeke Ibar u naselju Bać kao i ,eksploatacija kamena u kamenolomu u naslju Kaluđerski laz .Ovde se mora imati konstantni monitoring kada je u pitanju zaštita životne sredine te primjena odgovarajućih tehnoloških postupaka obrade kamena kojim bi se štitila životna sredina.

Građevinsko zemljište

Građevinsko zemljište se pruža uglavnom dolinom lokalnih vodotokova rijeke Ibar, Lovničke, Županice i Crnje te lokalnih puteva i saobraćajnica. Ono je uglavnom obuhvaćeno regulacionim planom DUP-om. Kako je u ovoj opštini građevinsko zemljište prilično ograničavajući faktor, novim Prostorno-urbanističkim planom je utvrdjeno i infrastrukturno obezbijeđeno svakako primjenom odgovarajućih mjera zaštite životne sredine. Postojeće raspoloživo građevinsko zemljište je uglavnom uređeno osnovnom komunalnom infrastrukturom ali nije koncentrisano u većoj površini nego se u manjim površinama nalazi na različitim lokacijama urbanog područja.

4. NAKNADA ZA KOMUNALNO OPREMANJE GRAĐEVINSKOG ZEMLJIŠTA

Što se tiče naknade za komunalno opremanje građevinskog zemljišta, u prethodnim period, prilikom gerulisanja odobrenja za građenje Zakon uređenju prostora i izgradnji objekata propisao je da se naknada može plaćati u više mjesečnih rata. Mnogi započeti procesi u toku ove godine nijesu dosli do faze izdavanja upotrebne dozvole. Realizacija ugovorenih obaveza može se očekivati u periodu naredne godine. Ono što je pozitivno i afirmativno za razvoj pojedinih strateških oblasti a u smislu pravne regulative je niz stimulativnih odredbi koje bi pospješile gradnju i to za turističke i poljoprivredne objekte i druge objekte čija inicijacija znači generisanje-otvaranje novih radnih mjesta.Takođe novom Odlukom o komunalnom opremanjun daju se značajni podsticaji olakšice kako za individualnun gradnju a posebno za gradnju sektoru bilo kakovog preduzetništva. Prema podacima za proteklu godinu ukupan iznos nadoknada za komunalno opremanje građevinskog zemljišta iznosio je 43 515,57€ (po ugovorima), dok je realizovano (plaćeno) 18 509,71€.

5. IZVORIŠTA VODE

Slatke vode

Teritorija opštine Rožaje obiluje izvorišnim vodama. Sa oko 240 izvorišta opština Rožaje spada u red bogatih opština u Crnoj Gori. Njih 186 su definisana i sa utvrđenim visinskim kotama. Ovdje se posebno ističu izvorišta rijeka (Ibra, Lovničke rijeke, Crnje, Bukovičke rijeke i mnogih planinskih potoka) kao i planinska vrela (Malisorsko vrelo). Urbano područje grada kao i industrijska zona snadbijevaju se vodom sa izvora rijeke Ibar dok je Malisorsko vrelo kaptirano za napajanje zapadnog područja opštine (pet mjesnih zajednica). Na osnovu preliminarhnih podataka iz sektora za poljoprivredu i vodoprivredu opštine Rožaje cca 30% njih je na neki način ugroženo (uglavnom prekomjernom sječom šume, neki građevinskim radovima a neki divljim deponijama.Naime poznata je uslovljenost šume i vode, odnosno drugim riječima šuma je prirodni rezervoar vode.
Zakonskim odredbama definisano je da sama izvorišta imaju veliki stepen zaštite, u smislu fizičke zaštite. Odnosno ograđivanja i uspostavljanja sistema zaštite.

Mineralne vode

Indentifikovane a nedovoljno istražene mogućnosti eksploatacije mineralne vode u Đ. Lukama, Bašči i Kalačama zaslužuju detaljnu analizu kvaliteta, količine i mogućnosti korišćenja odnosno eksploatacije.

6. ENERGETSKI POTENCIJAL

Teritorija opštine Rožaje ima relativno dobar hidropotencijal koji se može iskoristiti za proizvodnju električne energije jer se radi o planinskim rijekama gornjeg toka sliva rijeke Ibar. Izgradnjom mini hidroelektrana sa odgovarajućim akumulacijama znatno bi se iskoristio ovaj hidropotencijal. Analizama hidropotencijala rijeke Ibar rađene su studije izgradnje hidroelektrane u naselju Bać ("Baćka stepenica") na koti 937 m nadmorske visine sa snagom od 28MW, izgradnjom brane visine 120m. S obzirom na iskustva izgradnje visokih brana ovog tipa i karakteristika cijeni se kao bolje rješenje izgradnja većeg broja mini-elektrana, manjih visina brana i kapaciteta. Ovim pristupom se mogu koristiti vodotoci na Ibru i njegovim pritokama a ukupan efekat korišćenja hidropotencijala bi bio veći. Upotrebom tehnologija protočnih hidroelektrana kojim se koristi hidropotencijal vodotokova dobio bi se pojedinačno manja snaga ali bi postojala mogućnost postavljanja većeg broja ovih elektrana i manje bi se narušavala životna sredina i ugrožavao biodiverzitet u vodama. Trenuto ovaj Sekretarijat razvija program instalisanja dva micro hidro postrojenja (CROSS turbine) za proizvodnju električne energije na novom i starom cjevovodu sa vrela rijekem Ibar.
Kada su u pitanju alternativni izvori energije pored energije iz drvenog otpada (bio masa), koja se kreće na godišnjem nivou u iznosu od 10 000-15 000 m3, što predstavlja realan energetski potencijal na koji se može računati, potrebno je uraditi analizu iskoristivosti energije vjetra jer je planinsko područje interesantno sa aspekta iskorišćenja snage vjetra (područje planine Hajle). Takođe bi trebalo napraviti analizu korišćenja sunčeve energije s obzirom da područje opštine Rožje obiluje sa brojem sunčanih dana u godini(do 250 dana).

7. POGRANIČNA PODRUČJA, MANJE RAZVIJENA PODRUČJA

Geografski položaj i elementi prirode- opština Rožaje se graniči sa susednim Opštinama u Crnoj Gori, Srbiji i Kosovu, i zauzima krajnji-sjeveroistočni dio Crne Gore, na granici prema Srbiji i Kosovu. Sa zapadne strane Opština se graniči sa Beranama, sa sjeveroistoka i istoka Tutinom i sa juga i jugoistoka sa opštinom Peć. Malim dijelom granice dodiruje se sa opštinom Plav na jugozapadu i opštinom Istok na jugoistoku. Teritorijalno i organizaciono opština Rožaje pripada sjevernoj Regiji Crne Gore. Jadranskom magistralom povezana je sa širim okruženjem regionalnog karaktera, što predstavlja stvoreni potencijal za turizam i integraciju poslovnih aktivnosti. Pored magistrale, Opština je povezana i regionalnim putevima sa opštinom Berane (preko Turijaka), opštinom Peć (preko Kule) i opštinom Tutin (preko Vuče). Trajanje zimskog pokrivača i do 100 dana prosječne visine 51 cm, nagib terena za zimski turizam (20-40 %) sa optimalnom orijentacijom, nadmorska visina potencijalnih terena (1100- 2500 m), čist vazduh, obilje vode visokog kvaliteta predstavljaju preduslov za razvoj zimsko-planinskog turizma sa pratećim sadržajima. Najatraktivniji prostori su u zoni Hajle, Štedima, Rusolije, Žlijeba, Vrela Ibra, Kočina, Zakamenja i Bandžova koja su u stvari i pogranična područja. Čitava teritorija Opštine obiluje brojnim postojećim i potencijalnim kotama, za veliki spektar turističkog sadržaja.
Međutim ova pogranična područja su nerazvijena i praktično netaknuta a po svojoj prirodnoj izdašnosti predstavljaju prirodni resers za razvoj različitih oblika turizma što bi

trebalo pomenutim novim Prostornim planom iste adekvatno valorizovati i svakako adekvatno štititi.

8. UPRAVLJANJE OTPADOM – PROSTORNI ASPEKTI, PREČIŠĆAVANJE OTPADNIH VODA

Čvrsti otpad

Opština Rožaje u prethodnom period usvojila je Plan upravljanja čvrstim otpadom na teritoriji opštinei Rožaje koji daje precizne smjernice I način kako se švrsti otpad sakuplja, tretira I na kraju odlaže. U prethodnij godini sproveden je veliki broj aktivnosti na obezbjeđivanju sredstava na sprovođenju ovog plana a prije svega sanaciji gradskog odlagališta čvrstog otpada kao i na realizaciji projekta Transfers tanice sa reciklažnim dvorištem. Sve ovo sa ciljem da se smanji količina otpada koja bi se transpotrovala na regionalnu deponiju u Bijelom Polju.
Međutim od aktivnosti koje su se realizovane su na Postavljenju kontejnera zapremine od po 7m3 u neka prigradska naselja kao i u neke mjesne centre na seoskom području nabavljena dodatna komunalna oprema i mehanizacija za sakupljanje i odvoženje čvrstog komunalnog otpada na privremenu gradsku deoponiju.

Otpadne vode

Kroz urbano područje grada protiču četiri rijeke (Ibar, Lobnička ,Crnja i Županica). Nažalost, u njih se izlivaju iz kanalizacionog sistema otpadne –fekalne vode. Prestankom rada drvog kombinata Gorenjeg Ibra nema ispuštanja otpadnih voda u korito rijeke Ibar.
Nesporna je činjenica da dvostrana regulacija ovih četiri rijeke u dužini od 7,2km (za dvije obale cca 15km) potrebna su ogromna sredstva preliminarno (13 miliona eura). Urađena je studija prihvatanja otpadnih voda uz rijeku Lovničku uz obe obale.
U skladu sa studijom koju je izradila WYG INTERNACIONAL u saradnji sa evropskom komisijom i svjetskom bankom, obuhvaćeno cjelokupno vodosnabdijevanje urbanog dijela grada, kao i problem sakupljanja i odvođenja otpadnih voda do postrojenja za prečišćavanja na lokaciji, Za cjelokupni sistem izrađena je projektna dokumentacija za prvu fazu, dok će ostali dio projektne dokumentacije biti predmet tendera po principu žute klnige FIDIC-a . Ono na šemu je trenutno Opština Rožaje trenutno zapošela aktivnosti jeste rješavanje imovinskih odnosa na lokaciji predviđenoj za postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda.

9. PODACI O IZGRAĐENIM OBJEKTIMA UKLJUČUJUĆI I OBJEKTE IZGRAĐENE SUPROTNO ZAKONU

Obzirom da je u skladu sa Zakonom o planiranju prostora I izgradnji objekata predviđena legalizacija objekata izgrađenih bez građevinske dozvole, odnosno suprotno građevinskoj dozvoli, započete su aktivnosti na izradi podzakonskih akata kako bi se procedure sprovodile na adekvatan način.
Veoma je teško dati precizne podatke o vrsti i broju objekata izgrađenih u ovoj godini. Prema podacima koji su na raspolaganju ovom sekretarijatu dat je pregled izgrađenih objekata, različite vrste i strukture:

Obzirom da se očekuje izrada orto-foto snimka za područje opštine Rožaje u 2018. godine tačno će se znati broj objekata izgrađenih bez građevinske dozvole odnosno suoprotno izdatoj građevinskoj dozvoli. Ono što je procjena ovog organa jested a na teritoriji opštine Rožaje gravitira oko 2000. bespravnih objekata po bilo kom osnovu.

10. ZAHTJEVI KORISNIKA PROSTORA

Zahtjevi za izradom DUP-ova

Zahtjevi korisnika — kako pojedinačni, tako i grupa građana, ustanova i preduzeća, već su dostigli broj koji se dosadašnjom dinamikom izrade i donošenja planova ne može zadovoljiti. Na osnovu opravdanih zahtjeva korisnika prostora donešene su odluke o pristupanju izradi novih, kao i odluke o izmjenama i dopunama postojećih planova, prvenstveno onih koji su skoro neupotrebljivi zbog: starosti, neažurnih podloga, novih potreba i problema kod realizacije.
Tu je i novousvijeni Zakon o planiranju rostora i izgradnji objekata koji definiše i nove nadležnosti izrade planskih dokumenata, te je i zakonska obaveza izmjene i donošenja novih planova.
Veoma veliki porast gustine stanovništva užeg urbanog jezgra i njihove potrebe zahtijevaju cjelokupno sagledavanje i analiziranje postojeće planske dokumentacije, planiranje atraktivnih zona koje nisu pokrivene planskom dokumentacijom, iznalaženje novih modusa u smislu zaštite životne sredine, izradu novih DUP-ova u naseljima koje nisu pokrivene planskom dokumentacijom a koje već dobijaju elemente urbanog naselja. Tako bi se spriječila stihijska gradnja i devastiranje prostora.

Zahtjevi za izradom Lokalnih studija lokacije

Ostale Lokalne studije lokacije predstavljaju inicijativu zainteresovanih lica koja za razvoj svog preduzetništva moraju imati zakonski stečene uslove za izgradnju objekata.
Veoma je teško predvidjeti sve potrebe korisnika prostora posebno uzimajući u obzir različite ekonomske i socijalne prilike ovog podneblja.
Neke od potencijalnih lokalnih studija lokacija su:

- LSL ’’Ravnište’’,
- LSL ’’Rasadnik’’,
- LSL ’’Turjak’’

Ostale Lokalne studija lokacija i odluke za izradu istih diktiraće dinamika izrade postojećih planova

11. PRIJEDLOG MJERA ZA UNAPREĐENJE POLITIKE UREĐENJA PROSTORA

Kroz cjelokupni izvještaj dat je određeni osvrt na probleme koji su vezani za uređenje prostora, prednosti, potencijali i resursi. Jedna od osnovnih mjera i uslova za unapređenje politike uređenja prostora je izrada kvalitetnih planova i učešće javnosti tokom cijelog postupka izrade. Ono na šta treba dati akcenat prilikom izrade planske dokumentacije su adekvatna valorizacija resursa, kako prirodnih tako i prostornih (racionalno planiranje prostora). Prije svega pomenute lokalitete i one koji su potencijalno interesantni treba pažljivo razraditi sa osvrtom na energetsku održivost i zaštitu životne sredine.

Teritorija opštine Rožaje nema velikih industrijskih zagađivača, a gašenjem postojećih može se reći da je prirodna okolina na zavidnom nivou. Zagađivaći i problemi koji su prisutni su: divlje deponije drvenog otpada, divlja smetlišta, nepostojanje gradskog kolektora... i u tom pravcu treba orjentisati buduće aktivnosti na unapređenju prostora.
Veoma veliki problem predstavljaju i nelegalni objekti.
Propisane mjere koje su opštine dužne da preduzmu za rješavanje bespravne izgradnje su: popisivanje objekata koji su izgrađeni bez građevinske dozvole, odnosno koji se koriste bez upotrebne dozvole i preduzimanje mjera za pokretanje odgovarajućih postupaka radi utvrđivanja mogućnosti za izdavanje građevinske, legalizacije, odnosno upotrebne dozvole ili za rušenje objekata kada izdavanje ovih dozvola nije moguće.
Održiv način sprečavanja dalje bespravne izgradnje treba da se zasniva na sljedećim principima:

- uspostavljanje pravnog okvira i sistemskih mjera za izgradnju pod jednakim uslovima za sve građane,
- poštovanje principa transparentnosti procesa izgradnje na svim nivoima,
- vođenje procesa urbanizacije na način koji će omogućiti da se sačuva najveći broj nelegalno sagrađenih objekata,
- poštovanje međunarodnih konvencija iz oblasti ljudskih prava,
- preciznost odredbi i dinamika realizacije,
- detaljan opis postupka registracije nelegalnih objekata,
- jasni kriterijumi za kategorizaciju istih,
- definisanje vrsta i načina naplate naknada kao i njihova namjena,
- definisanje obaveza, rokova i izvršenje i odgovornost svih učesnika u procesu legalizacije,
- uvažavanje međunarodne regulative iz oblasti ljudskih prava za slučajeve nemogućnosti legalizacije objekata tj. njihovog rušenja.

Rješavanje problema nelegalnih naselja u opštini Rožaje pretpostavlja osmišljavanje politike i konkretnih aktivnosti u oblasti stanovanja, prostornog planiranja i urbanog upravljanja. Značajne smjernice za rješavanje ovog pitanja su već date u Akcionom planu politike stanovanja koji je Vlada Crne Gore usvojila u aprilu 2005. godine, a u toku su ili su realizovane sljedeće aktivnosti: usvojen je novi Zakon o uređenju prostora i izgradnji objekata, kao i niz podzakonskih akata od strane jedinice lokalne uprave.
Akcionim planom politike stanovanja u Crnoj Gori, predviđa se rješavanje pitanja nelegalne gradnje i to: izradom odgovarajuće planske dokumentacije, procesom legalizacije objekata za koje ta dokumentacija obezbjeđuje mogućnost legalizacije i na taj način unapređivanje infrastrukture, kao i nizom preventivnih mjera koje treba u najvećem dijelu da demotivišu nelegalnu gradnju.
Polazeći od činjenice da je veći dio bespravno izgrađenih naselja uglavnom opremljen komunalnom infrastrukturom, kao i da je najveći broj bespravno izgrađenih objekata priveden namjeni, njihovo rušenje može izazvati niz problema (prvenstveno socijalnih) i ne bi moglo riješiti problem na adekvatan način.
Veoma je teško ustanoviti ukupan tačan broja nelegalnih objekata, pošto postoji veliki broj objekata koji su izgrađeni prije donošenja planskih dokumenata, jedan dio objekata ima prekoračenje građevinske dozvole, kao i određeni dio objekata koji su izgrađeni bez građevinske dozvole. Do ovog peroda konfigurira cifra od oko 500 bespravno sagrađenih objekata po svi pomenutim stavkama.
Javne površine koje se nalaze u okviru granica planske regulative, odnoso detaljnih urbanističkih planova može se davati u zakup na određeno vrijeme za izgradnju i postavljanje na javnim površinama u naseljenim mjestima pomoćnih i manjih montažnih objekata

privremenog karaktera (kiosci za prodaju različitih vrsta roba i pružanje usluga, postavljanje ljetnjih bašti, pokretnih tezgi i slično) u skladu sa Zakonom o uređenju prostora i izgradnji objekata i podzakonskim aktima donijetim od strane lokalne skupštine.

ANEX 20
IZVJEŠTAJ O STANJU UREĐENJA PROSTORA U 2017.GODINI
ZA OPŠTINU ŠAVNIK

1. UVOD

Uređenje prostora na teritoriji Opštine Šavnik vrši se na osnovu Prostorno-urbanističkog Plana Opštine Šavnik, Detaljnog urbanističkog plana ,,Šavnik-jug'', Detaljnog urbanističkog plana ,,Šavnik-sjever'' i Detaljnog urbanističkog plana ,,Boan''. Kako bi se kulturne vrijednosti i prirodni resursi Opštine Šavnik sačuvali i iskoristili, shodno tome potrebno je sprovesti sve Zakonom i planskom dokumentacijom predviđene mjere zaštite životne sredine i kulturnih znamenitosti.
Usvajanjem Detaljnih urbanističkih planova stekli su se uslovi za bolju zaštitu prostora i suzbijanje nelegalne gradnje, koja je u posljednjem vremenu sve izraženija.

1.1. Analiza sprovođenja planskih dokumenata

Opština Šavnik ima donesen:

- Prostorno-urbanistički plan opštine Šavnik ("Sl.list CG - opštinski propisi", br. 11/14) površina zahvata plana je 554, 69 km^2, obrađivač plana "IBICAU" Podgorica;
- Generalno-urbanističko rješenje Šavnika, u zahvatu 109,18 ha - obrađivač plana "IBICAU" Podgorica;
- Generalno-urbanističko rješenje Boana, u zahvatu 38 ha - obrađivač plana "IBICAU" Podgorica;
- Detaljni urbanistički plan „Šavnik jug" ("Sl.list CG - opštinski propisi", br. 23/15), u zahvatu 71,4 ha – obrađivač plana ,,CEP" Beograd;
- Detaljni urbanistički plan „Šavnik sjever"("Sl.list CG - opštinski propisi", br. 23/15), u zahvatu 37,8 ha - obrađivač plana ,,CEP" Beograd;
- Detaljni urbanistički plan ,,Boan"("Sl.list CG - opštinski propisi", br. 23/15), u zahvatu 38 ha - obrađivač plana ,,CEP" Beograd;
- Lokalna studija lokacije mHE „Bukovica", sa Izvještajem o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu "("Sl.list CG - opštinski propisi", br. 37/17), u zahvatu od 17,75 ha – obrađivač plana ,,EUROPROJEKT" Podgorica.

Skupština Opštine Šavnik je donijela Program uređenja prostora za 2017. godinu.

1.2. Sinteza karta

a) Opština Šavnik ne posjeduje karte u razmjeri 1:10000, shodno tome nijesmo u mogućnosti dati tražene odgovore.
b) Opština Šavnik je usvojila Detaljne urbanističke planove Šavnik-jug, Šavniksjever i Boan.
c) Opština Šavnik ne posjeduje karte u razmjeri 1:1000, shodno tome nijesmo u mogućnosti dati tražene odgovore.

1.3.Korišćenje prostora

Struktura korišćenja prostora Opštine Šavnik

Red.broj	**N A M J E NA- kategorija**	**Površina ha**
1	**Bašte i oranice**	**674,84**
2	**Voćnaci**	**56,90**

3	**Livade**	**6.431,14**
Svega 1-3	**(obradive površine)**	**7.162,88**
4	**Pašnjaci**	**24.352,37**
Ukupno 1-4	**poljoprivredno zemljište**	**31.515,25**
5	**Šume i šumsko zemljište**	**10.879,03**
6	**Neplodno zemljište**	**13.038,68**
Ukupno 1-6		**55.468,96**

1.4. Demografija

Kretanje stanovništva Opštine i Grada Šavnika od 1948 do 2003. godine

Godina	Opština		Grad Šavnik			Sela	
	broj	+ -	broj	+ -	%gra da	broj	+ -
1948	7.512		335		4.6	7.177	
1953	7.570	+58	277	-58	3.66	7.293	+116
1961	7.046	-524	484	+210	6.91	6.559	-734
1971	6.356	-690	486	- 1	7.65	5.870	-689
1981	5.589	-787	633	+147	11.37	4.936	-934
1991	3.690	-1.879	821	+188	22.25	2.869	-2.067
2003	2.947	-743	570	-251	19.34	2.377	-492

Broj domaćinstava u periodu od 1948 do 2003. godine

naselje	broj domaćinstava						
	1948	**1953**	**1961**	**1971**	**1981**	**1991**	**2003**
gradska	169	79	156	152	192	231	165
ostala	1464	1593	1611	1446	1221	831	757
opština	1633	1672	1767	1598	1413	1062	922

1.5.Planski dokumenti

Skupština Opštine Šavnik donijela je: Odluku o usvajanju Lokalne studije lokacije mHE,,Bukovica“ za Izvještajem o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu, Odluku o postavljanju, odnosno građenju i uklanjanju privremenih objekata montažnog karaktera, Odluku o izmjeni i dopuni Odluke o postavljanju, odnosno građenju i uklanjanju privremenih objekata montažnog karaktera, Odluku o pristupanju izradi Plana privremenih objekata Opštine Šavnik, kao i Plan postavljanja privremenih objekata na području Opštine Šavnik.

1.6. Izdati urbanističko-tehnički uslovi, građevinske i upotrebne dozvole

Izdato je:

- Urbanističko-tehničkih uslova - 9 (devet)
- Građevinskih dozvola – 5 (pet)
- Upotrebnih dozvola – nije bilo

2. SPROVEDENE MJERE I NJIHOV UTICAJ NA UPRAVLJANJE PROSTOROM I NJEGOVU ZAŠTITU

1-2. Donošenjem Prostorno urbanističkog plana i Detaljnih urbanističkih planova stekli su se uslovi za bolji nivo kvaliteta građenja i sagledali su se svi faktori uticaja prostornog planiranja na području opštine.

3. U izvještajnom periodu nije bilo naplaćenh naknada osnovu komunalnog opremanja građevinskog zemljišta (ostvarenih u postupku izdavanja građevinske dozvole).

4. Na teritoriji Opštine Šavnik značajnija izvorišta vode su: Biovsko vrelo, Klikov izvor, Glavica Ilića, Mijov izvor, Sunčev vir, Sige Podmalinsko i Kaluđerska glava.

5. Najvažniji energetski potencijali opštine Šavnik su hidroenergija i energija vjetra.

Za valorizaciju hidroenergetskih potencijala postoje projekcije-studije:

- Za planiranu hidroelektranu Komarnica, sa branom Visoki Lonci na rijeci Komarnici, za koju je urađeno idejno rješenje, kao i
- Određeni broj studija i idejnih rješenja za izgradnju malih hidroelektrana

Potencijalne lokacije za izgradnju malih elektrana su:

Rijeka Bijela: Malo Ždrijelo, Gornja Bijela, Polje Radovića.
Rijeka Tušinja: Skocanski potok, Paleski potok, Sirovac, Tušinja.
Rijeka Bukovica: Pedovića polje, G.Bukovica Centar, D.Bukovica, Most, D.Bukovica, Cokotin 1, Cokotin 2, Šavnik, Vrtoč polje, Potok Jalovče
Rijeka Šavnik: Potok Previški, Skakavica, Još jedan agregat
Rijeka Grabovica: Rijeka Pridvorica, Pnebilovac, Šiskovac.

6. Skupština Opštine Šavnik je donijela Odluku o usvajanju Lokalnog plana upravljanja komunalnim i neopasnim građevinskim otpadom na području Opštine Šavnik za period 2017-2020 god. („Sl.list CG“-opštinski propisi br.14/17). Izdata je građevinska dozvola za Sanaciju i rekultivaciju neuređenog odlagališta „Zauglina“ u Šavniku, kao i za izgradnju transfer stanice. Takođe, nakon dobijene saglasnosti Ministarstva održivog razvoja i turizma na Predlog Odluke o načinu privremenog sakupljanja i sakupljanja komunalnog otpada radi obrade na teritoriji Opštine Šavnik, očekuje se i njeno usvajanje na Skupštini.

7. Ostvarena je saradnja sa Svjetskom Bankom za obnovu i razvoj i UNDP- ijem.

8. Opština ima odličnu komunikaciju i saradnju sa Ministarstvom održivog razvoja i turizma.

9. Nema organizovanih urbanističko-arhitektonskih konkursa.

3. PODACI O IZGRAĐENIM OBJEKTIMA UKLJUČUJUĆI I OBJEKTE IZGRAĐENE SUPROTNO ZAKONU

1. Nije izgrađen ni jedan objekat sa građevinskom i upotrebnom dozvolom.
2. Sekretarijat ne posjeduje podatke o objektima koji su izgrađeni bez građevinske dozvole

3. Nema podataka o objektima koji su uklopljeni u planski dokumenat, kao i onih koji nijesu uklopljeni u isti.

4. ZAHTJEVI KORISNIKA PROSTORA

1. Zahtjeva za izmjenu planskih dokumenata nema.
2. Zahtjeva za uklapanje bespravno izgrađenih objekata u planski dokument nije bilo.

5. PREDLOG MJERA ZA UNAPREĐENJE POLITIKE UREĐENJA PROSTORA

Na osnovu smjernica PUP-a Opštine Šavnik stvorene su pretpostavke za donošenje Lokalnih studija lokacija i urbanističkih projekata na teritoriji opštine Šavnik, tako da je u izvještajnom periodu usvojena Lokalna studije lokacije mHE„Bukovica'' sa Izvještajem o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu.

Takođe su se stvorili preduslovi za izgradnju kako privrednih, tako i stambenih objekata, čime bi se donekle smanjilo sve izraženije iseljavanje stanovništva i povećao broj zainteresovanih investitora, kako domaćih tako i inostranih.

Što se tiče restutucije, u našoj opštini nije bilo podnesenih zahtjeva.
Površina koja je obuhvaćena primarnim objektima je 48.038 m², a sekundarnim 31.247 m².
Na teritoriji jedinice lokalne samouprave svojinski režim na zemljištu je 577.969224 m².

ANEX 21
IZVJEŠTAJ O STANJU UREĐENJA PROSTORA U 2017.GODINI
ZA OPŠTINU TIVAT

Pravni osnov za izradu ovog Izvještaja sadržan je u odredbama člana 14 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata ("Službeni list Crne Gore", broj 64/17) kojim je Ministarstvo održivog razvoja i turizma dužno Vladi Crne Gore dostaviti Izvještaj o stanju uređenja prostora za 2017. godinu, pa tako i obaveza Opštine Tivat da svoj Izvještaj dostavi Ministarstvu. Ministarstvo je dostavilo smjernice za izradu Izvještaja o stanju uređenja prostora.

1. UVOD

1.1.Sadržina izvještaja

Izrada Izvještaja o stanju uređenja prostora u nadležnosti je Sekretarijata za uređenje prostora i izgradnju objekata, ali obzirom da je upravljenje i korišćenje prostora kompleksno pitanje svoje podatke za izvještaj su dostavili i svi drugi organi lokalne uprave, kao i državne uprave. U izradi predmetnog izvještaja učestvovali su pored Sekretarijata za uređenje prostora i izgradnju objekata, Direkcija za investicije, Direkcija za imovinu i zastupanja, Sekretarijat za zaštitu životne sredine i energetsku efikasnost, Sekretarijat za komunalne poslove i saobraćaj, Sekretarijat za finansije i lokalne javne prihode, Sekretarijat za ekonomski razvoj i preduzetništvo, Sekretarijat za kulturu i društvene djelatnosti, Služba zaštite i spašavanja, zatim Turistička organizacija Tivta, kao i lokalna preduzeća koja gazduju infrastrukturom u opštini: „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Tivat, „Komunalno“ d.o.o. Tivat, i CEDIS Tivat, te Uprava za inspekcijske poslove.
Izvještaj sadrži: analizu sprovođenja planskih dokumenata, ocjenu sprovedenih mjera i njihov uticaj na upravljanje prostorom, ocjenu zaštite prostora, podatke o izgrađenim objektima uključujući i objekte koji su izgrađeni suprotno zakonu, ocjenu o iskazanim potrebama korisnika prostora, kao i druge elemente od važnosti za prostor.
Predmetni Izvještaj o stanju uređenja prostora je izrađen za period od **01.01.2017.-11.12.2017.godine.**
Prostorni urbanistički plan Tivta do 2020.godine (PUP) usvojen je 2010.godine („Sl.list CG”-Opštinski propisi broj 24/10), a površina opštine Tivat je 4.631,60 ha (46,31 km^2).
PUP je osnovni dokument prostornog uređenja koji razrađuje načela prostornog uređenja i utvrđuje ciljeve prostornog razvoja te podjele na centre, planske cjeline i zone, sveobuhvatnu zaštitu, korištenje i namjenu cjelokupnog prostora. PUP obuhvata cjelokupan prostor opštine Tivat i osnovni je razvojni dokument na osnovu kojeg su donešeni planski dokumenti nižeg reda.

1.2.Realizacija obaveza i aktivnosti po osnovu Izvještaja za prethodnu godinu

Prema Programu uređenja prostora za 2017.godinu koji je donešen na sjednici Skupštine Opštine Tivat, dana 14.03.2017.godine („Sl.list CG-opštinski propisi“ broj 12/17 i 28/17) planirane su aktivnosti u tekućoj godini, ali iste su iz objektivnih razloga samo djelimično ispunjene.
Realizacija prema dinamici planiranoj za izradu planskih dokumenata:

- ***Odluka o usvajanju DUP-a Krašići***, - Odluka je donešena na sjednici održanoj 14.03.2017.godine i objavljena u „Službeni list CG“– opštinski propisi broj 12/17, 27.03.2017.godine
- ***Odluka o donošenju UP-a Donja Lastva*** – Odluka je donešena na sjednici održanoj 20.06.2017.godine i objavljena u „Službeni list CG“– opštinski propisi broj 28/17, 30.06.2017.godine
- ***Odluka o donošenju DUP-a Servisna zona Luštica***- odluka nije donešena.
  Planski dokument je u izradi, u fazi Nacrta. Nakon što je odrađena Studija vizuelnog uticaja na kulturne i prirodne vrijednosti urađen je korigovani Nacrt Plana, koji je u januaru dostavljen Ministarstvu na davanje mišljenja. Krajem aprila korigovani Nacrt

Plana vraćen je na doradu po primjedbama CEDIS-a i CGES-a. U oktobru je obrađivać Plana dostavio ponovo korigovani Nacrt Plana, koji je proslijeđen Ministarstvu na mišljenje. Trenutno je Plan još u Ministarstvu, jer je 14.10.2017.godine na snagu stupio novi Zakon o planiranju prostora i izgradnji objekata i prema čl.217 započeti planski dokument koji nije upućen na javnu raspravu podliježe reviziji koju vrši Savjet za reviziju.

- ***Odluka o donošenju Izmjena i dopuna DUP-a Gradiošnica za lokaciju proizvodno komunalnih površina*** – Odluka je donešena na sjednici održanoj 20.09.2017.godine i objavljena u „Službeni list CG"– opštinski propisi broj 43/17, 13.10.2017.godine
- ***Odluka o donošenju Izmjena i dopuna DUP-a Tivat-Centar za lokaciju hotela „Mimoza" u Tivtu*** – odluka nije donešena¸

Zbog više nepredviđenih okolnosti, proširenja obuhvatai i neplaniranih aktivnosti od strane investitora Odluka je više puta dopunjavala i mijenjana:

1. Odluka o pristupanju **izradi** Izmjena i dopuna DUP-a Tivat-Centar za lokaciju hotela „Mimoza", sa Programskim zadatkom (»Sl.list CG-opštinski propisi« br.13/16) ;
2. Odluka o **izmjeni** Odluke o pristupanju izradi Izmjena i dopuna DUP-a Tivat-Centar za lokaciju hotela „Mimoza", sa dopunom programskog zadatka (»Sl.list CG-opštinski propisi« br.1/17)- proširenje obuhvata, Investitor Marko Stanišić ;
3. Odluka o **dopuni** Odluke o pristupanju izradi Izmjena i dopuna DUP-a Tivat-Centar za lokaciju hotela „Mimoza", (»Sl.list CG-opštinski propisi« br.29/17)-zabrana gradnje na predmetnoj lokaciji. Do ove mjere je došlo jer suprotno svim započetim aktivnostima na izradi izmjena i dopuna Plana, investitor ruši objekat do temelja, poduzima aktivnosti na izradi projekta hotela po UTU iz važećeg DUP-a „Tivat Centar" izdati od strane MORT-a i na javni uvid se stavlja Elaborat procjene uticaja na životnu sredinu **za izgradnja Kondo hotela „Mimoza" 5* ,** sa 29 stambenih jedinica i 3 hotelske sobe. Nakon tako jasno iskazanih namjera investitora, bez da je prethodno Opština o tome obaviještena, bili smo u obavezi da reagujemo na situaciju kojom se istovremeno vrši izmjena Plana i izdaje građevinska dozvola za istu lokaciju.
4. Odluka o **izmjeni** Odluke o pristupanju izradi Izmjena i dopuna DUP-a Tivat-Centar za lokaciju hotela „Mimoza", (»Sl.list CG-opštinski propisi« br.44/17) - briše se zabrana gradnje;
5. Odluka o **izradi** strateške procjene uticaja na životnu sredinu za Izmjene i dopune DUP-a Tivat-Centar za lokaciju hotela „Mimoza", sa Programskim zadatkom (»Sl.list CG-opštinski propisi« br.13/16);
6. Odluka o **izmjeni** Odluke o izradi strateške procjene uticaja na životnu sredinu za Izmjene i dopune DUP-a Tivat-Centar za lokaciju hotela „Mimoza", sa dopunom programskog zadatka (»Sl.list CG-opštinski propisi« br.27/16)-proširenje obuhvata; Trenutno je Nacrt Plana u Ministarstvu radi dobijanja mišljenja nadležnih institucija.

- ***Odluka o donošenju UP-a Lepetane*** – odluka nije donešena.

Plan je još u fazi Nacrta, pošto je dva puta od strane Ministarstava vraćen obrađivaču na korekciju iz razloga neusklađenosti parametara sa PUP-om, odnosno nije moguće povećavati postojeću izgrađenost.

- ***Odluka o donošenju DUP-a Lepetane*** – odluka nije donešena.

Plan je u fazi Nacrta. Izrada je nastavljena kada je izrađen Elaborat detaljnih hidrogeoloških istraživanja u cilju utvrđivanja uticaja na vodoizvorište Plavda planiranih objekata u zoni zahvata planova, uže zone sanitarne zaštite.

- ***Odluka o donošenju UP-a Turistički kompleks Lepetane*** – Odluka nije donešena.

Naknadno su donešene odluke o potrebi izrade „Projekta detaljnih hidrogeoloških istraživanja u cilju utvrđivanja uticaja na vodoizvorište Plavda planiranih objekata u zoni zahvata planova" i Odluka o potrebi izrade strateške procjene uticaja na životnu sredinu za UP Turistička zona Lepetane, a sve kako bi se sa sigurnošću mogli planirati budući sadržaji, a da se ni na koji način ne ugrozi vodoizvorište.
Trenutno je u izradi Strateška procjena uticaja, pa će zajedno sa Nacrtom plana biti upućeni na davanje mišljenja nadležnim institucijama.

- ***Odluka o pristupanju izradi Izmjena i dopuna DUP-a Golf i Donji Radovići zapad*** - Odluka je donešena, Plan je u fazi Nacrta
Dana 18.08.2017.godine zaključen je Sporazum o izradi Izmjena i dopuna DUP-a „ Golf i Donji Radovići zapad ", po skraćenom postupku, između Sekretarijata za uređenje prostora i izgradnju objekata Opštine Tivat i Luštica Development AD Tivat. Procedura je u toku i trenutno su u izradi Studija vizuelnog uticaja na kulturne i prirodne vrijednosti i Studija zaštite kulturnih dobara
Cjelokupna finansijska sredstva za izradu Izmjena i dopuna DUP-a „Golf i Donji Radovići zapad" sa svim elaboratima i studijama obezbijedila je Luštica Development

- ***Odluka o pristupanju izradi Izmjena i dopuna DUP-a Donji Radovići centar-***
Odluka je donešena, Plan je u fazi Nacrta
Dana 18.08.2017.godine zaključen je Sporazum o izradi Izmjena i dopuna DUP-a „Donji Radovići centar ", po skraćenom postupku, između Sekretarijata za uređenje prostora i izgradnju objekata Opštine Tivat i Luštica Development AD Tivat. Procedura je u toku i trenutno su u izradi Studija vizuelnog uticaja na kulturne i prirodne vrijednosti i Studija zaštite kulturnih dobara
Cjelokupna finansijska sredstva za izradu Izmjena i dopuna DUP-a „Donji Radovići centar" sa svim elaboratima i studijama obezbijedila je Luštica Development.

- ***Odluka o proglašenju zaštićenog prirodnog dobra Vrmac*** - Nije bilo aktivnosti na izradi odluke.

U skladu sa odredbama Odluke o izgradnji lokalnih objekata od opšteg interesa („Sl.list Crne Gore"-opštinski propisi broj 18/14) donešene su dvije odluke:

- u januaru je donešena Odluka o izgradnji lokalnog objekata od opšteg intersa – **javni prolaz ispod lokalnog puta Tivat-Radovići k.p.664/1 KO Milovići** u zahvatu DSL-a Dio Sektora 27 i Sektor 28-urbanistička zona 10;
- u maju je donešena Odluka o izgradnji lokalnog objekata od opšteg intersa- **izmjena trase ulice „od A 04 do A 06" sa koje se pristupa na UP 10, UP 11 i UP 12** u zahvatu DUP-a Donji Radovići centar.
-

Prema Programu uređenja prostora za 2017.godinu bili su planirani i projekti čija je izrada od uticaja na sprovođenje planskih dokumenata i uređenje zemljišta:

- Izrada studije zemljišne politike kojom će se utvrditi instrumenti za operativno sprovođenje planova, te mogući izvori finansiranja za komunalno opremanje grada, uređenje i održavanje javnih prostora i podizanje ukupnog standarda života u Opštini; - Nije bilo aktivnosti
- Izrada Plana privremenih neformalnih objekata; - Plan nije rađen jer je Zakon o regularizaciji neformalnih objekata stavljen van snage.
- Razvojni program turizma za područje ambijentalnih cjelina; - Nije bilo aktivnosti
- Sprovođenje Lokalnog Plana zaštite životne sredine – Započeto je sprovođenje Plana i sprovedeno je 27 aktivnosti.

U pregledu koji slijedi dajemo pregled kapitalnih izdataka za 2017. godinu:

- Bazen Belani - u toku je nova procedura za izbor najpovoljnijeg izvođača radova;
- Kanalizacija Donja Lastva primarni kolektor - radovi u završnoj fazi;
- MR1 I faza - završetak se očekuje 15.01.2018.godine;

- Vatrogasni dom - izgradnja nakon izmještanja dalekovoda sa parcele;
- Izmještanje dalekovoda - u toku je izrada projekta;
- Crveni krst -odluka o realizaciji u toku;
- Cacovo II faza - u toku su radovi;
- Koncesija za Kalimanj- nije pokrenuta procedura za zakup lučice;
- Vodacom, Fajfer Retencija – plaćeno;
- Cjevovod Solila - zaključen ugovor, očekuje se početak radova;
- Lungo mare Krašići - zaključen ugovor sa izvođačem, očekuje se početak radova;
- Ulica Cacovo –ugovoreno I faza, realizovano;
- Sanacija potoka – realizovano;
- Ljetnja pozornica Donja Lastva - u postupku, sudski spor;
- DTV Partizan - u toku tender za izvođača radova;
- Troškovi za sportsku dvoranu - započeti radovi;
- Kapitalni izdaci za Centar za kulturu - u toku je tender za izvođenje radova;
- Sanacija sportskih igrališta - nije realizovano, izrada predmjera;
- Podzemni kontejneri – realizovano;
- Čišćenje potoka – realizovano;
- Uređenje groblja - u toku izrada projekta;
- Rampe za lica sa invaliditetom - nije realizovano;
- Izrada studije zaštite lokaliteta Vrmac – nije realizovano;
- Multimedijalna interaktivna mapa – realizovano;
- Lokalni energetski plan sa GIS-om - u toku realizacija, utvrđen Predlog;
- Nastavak realizacije sistema za navodnjavanje sa regulacijom kanala – realizovano;
- Izrada taktilnih površina i svjetlosna signalizacija - u toku tender;
- Izgradnja Doma kulture u Gošićima – realizovano;
- Izrada projekta saobraćajnice Ruljina od magistrale do Mahovca - u toku izrada;
- Saobraćajnica ulica br.6 Gornje Seljanovo - u toku izrada projekta;
- Saobraćajnica prema Bonićima DSL - u toku izrada projekta;
- Saobraćajnica Obala Đuraševići br.2-2 - u toku izrada projekta;
- Saobraćajnice u servisnoj zoni Gradiošnica - nije u izradi;
- Saobraćajnica br.4 i 28 Ruljina - u toku je izrada projekta;
- Kružna saobraćajnica Donje Seljanovo ispod hotela Tivat - nije u izradi;
- Saobraćajnica Radovići Novo naselje- asfaltiranje;
- Javna rasvjeta – realizovano;
- Asfaltiranje – realizovano;

2. ANALIZA SPROVOĐENJA PLANSKIH DOKUMENATA

2.1. Organizacija, korišćenje i namjena prostora, po planskim dokumentima lokalne samopurave – pokrivenost teritorije lokalne samouprave planskim dokumentima

Organizacija, korišćenje i namjena prostora, po planskim dokumentima lokalne samopurave – pokrivenost teritorije lokalne samouprave planskim dokumentima
Prostorno urbanističkog Plana opštine Tivat do 2020.godine (PUP) u julu 2010.godine („Sl.list CG-opštinski propisi“ broj 24/2010) stvorili su se preduslovi za racionalno i namjensko korištenje prostora i definisanje pravaca razvoja, kao i izrada lokalnih planskih dokumenata u skladu sa smjernicama iz PUP-a.
PUPom je definisano da se prostor opštine bliže planira odnosno uređuje donošenjem lokalnih planskih dokumenata i to: dvadeset dva (22) DUP-a ukupne površine **934,05 ha,** dvadeset

jedan (21) UP ukupne površine **69,78** ha i jednom (1) lokalnom studijom lokacije (LSL) površine **1.331,14 ha.**
Ukupna površina lokalnih planskih dokumenata je **2.334,97 ha.**
Pored lokalnih planskih dokumenata, dio teritorije opštine se uređuje i državnim planskim dokumentima – državnim studijama lokacije (DSL). PPPPNMD je obalu Tivatskog zaliva podijelio u deset (10) sektora. Površina morskog dobra, odnosno površina obuhvaćena državnim planskim dokumentima je **924,79** ha i predstavlja najveći potencijal za razvoj opštine.
Na prostoru opštine Tivat prema PUP-u planirano je donošenje državnih i lokalnih planskih dokumenata u ukupnoj površini od **3.259,76 ha.**

SVI PLANSKI DOKUMENTI KOJI UREĐUJU PROSTOR OPŠTINE TIVAT PREMA PUP-u

Nivo dokumentacije	***Dokument***	***Površina ha***	***Trenutno stanje***
DRŽAVNI PLANSKI DOKUMENTI			
DRŽAVNA	1.Arsenal (dio sektora 22), 2008.g 1a.Izmjena i dopuna Arsenal 2013.g	168,52	postojeći -kopno 29,42 ha, -more 139,10 ha
STUDIJA LOKACIJE	2. Župa-Bonići (dio sektora 22 i sektor 23)	64,34	postojeći
	3.Kaladrovo-OstrvoCvijeća-Brdišta(sektor 25)	200,74	postojeći -kopno 11,26ha
	4. Ostrvo Sveti Marko (sektor 26)	179,60	postojeći -kopno 34, 58 ha
	5. dio Solila, Đuraševići-Kaluđe-rovina-Krickovina(dio sektora 27 i sektor 28)	52,75	postojeći
	6. Krašići (sektor 29),	14,17	postojeći
	7. Aerodrom (sektor 24)	140,36	postojeći-kopno131,53
	8. Luštica (sektor 36)	93,51	postojeći
	9. Lepetani i Donja Lastva (sektor 20 i 21)	10,80	donešena Odluka o izradi
	10. Ponta Seljanovo (dio sektora 22)	10,68	postojeći-kopno 2,87 ha -more 7,81 ha
	UKUPNO - državni planski dokumenti	**935,47**	
LOKALNI PLANSKI DOKUMENTI		***Površina ha***	***Trenutno stanje***
DETAJLNI	1. DUP Lepetani	20,24	postojeći – u izradi novi

URBANIST. PLAN /DUP/			
	2. DUP Donja Lastva	45,15	postojeći
	3. DUP Seljanovo	43,68	postojeći
	4. DUP Mažina	28,63	postojeći
	5. DUP Gornji Kalimanj	56,24	postojeći
	6. DUP Župa – Češljar	37,68	postojeći
	7. DUP Mrčevac	38,17	postojeći
	8. DUP Tivat Centar	32,00	postojeći
	9. DUP Gradiošnica	58,43	postojeći
	10. DUP Golf – Ekonomija	99,51	postojeći
	11. DUP Đuraševići	39,66	postojeći
	12. DUP Gornji Đuraševići	14,17	postojeći
	13. DUP Radovići	39,30	postojeći
	14. DUP Gošići	11,92	postojeći
	15.DUP Stari Krašići	2,58	postojeći
	16. DUP Krašići	27,60	postojeći
	17. DUP Krašići – izmjene - dopune Maslinjak	6,24	postojeći
		601,20	
	18. DUP Golf i Donji Radovići zapad (LD)	212,76	postojeći
	19. DUP Donji Radovići Centar (LD)	35,93	postojeći
	20. DUP Donji Radovići – istok (LD)	15,66	--
	21. DUP Servisna zona Luštica (LD)	6,95	u izradi
	22. DUP Luštica (LD)	61,55	--
		332,85	
		934,05	
URBANIST. PROJEKAT /UP/	1. UP Lepetani	1,90	postojeći – u izradi novi
	2. UP Turistička zona Lepetani	4,69	u izradi
	3. UP Opatovo	2,86	--
	4. UP Donja Lastva	2,33	postojeći- u izradi novi
	5. UP Turistički kompleks ‘Park’ Donja Lastva	1,48	postojeći
	6. UP Ruljina	2,19	postojeći
	7. UP Gornja Lastva	3,26	postojeći
	8. UP Đurđevo Brdo	0,76	postojeći
	9. UP Petkovići	0,31	postojeći
	10. UP Gornji Krašići	1,76	postojeći
	11. UP Turistički kompleks Pržno I	17,10	postojeći
	12. UP Turistički kompleks Pržno II	6,58	---------
	13. UP Bogišići	2,08	postojeći
	14. UP Milovići	3,47	postojeći
	15. UP Kostići	0,90	postojeći
	16. UP Meštrovići	0,87	postojeći
	17. UP Krašići 1	1,97	postojeći
	18. UP Krašići 2	1,24	postojeći
	19. UP Krašići 3	0,98	postojeći
	20. UP Oblatno	1,47	---

	21. UP Thalasso (LD Luštica Development)	11,58	---
		69,78	
	UKUPNO (DUP i UP)	**1.003,83**	
LOK. STUDIJA LOKACIJE	1. Park prirode Vrmac	1.331,14	---
	UKUPNO - lokalni planski dokumenti	**2.334,97**	
	SVE UKUPNO državni i lokalni planski dokumenti	**3.259,76**	

Prema PUP-u planirano je da se površina od 1.003,83 ha pokrije sa lokalnim planskim dokumentima (DUP i UP) odnosno 21,67% teritorije, plus površina od 1.331,14 ha za koju se planira donošenje Lokalne studije lokacije – Park prirode Vrmac, pa je to ukupno 50,41 % teritorije koji će se pokriti lokalnim planskim dokumentima.

PUP-om PLANIRANI LOKALNI PLANSKI DOKUMENTI

	PLANIRANA POKRIVENOST PLANOVIMA (ha)	% u odnosu na cijelu opštinu
Lokalni planski dokumenti (DUP i UP)	1.003,83 ha	21,67 %
Lokalna studija lokacije Park prirode Vrmac (LSL)	1.331,14 ha	28,74 %
Ukupno	2.334,97 ha	**50,41 %**

U toku 2017.godine usvojeni su:

1. **DUP Krašići**, površine 27,56 ha („Sl.list CG"-opštinski propisi 12/17);
2. **UP Donja Lastva**, površine 1,94 ha („Sl.list CG"-opštinski propisi 28/17);
3. **Izmjena i dopuna DUP-a Gradiošnica za lokaciju proizvodno komunalnih površina**, površine 3,87 ha, („Sl.list CG"-opštinski propisi 43/17).

2.2. Realizacija programa uređenja prostora

VAŽEĆA PLANSKA DOKUMENTACIJA

1. - PROSTORNI URBANISTIČKI PLAN TIVTA DO 2020.godine

- donešen na sjednici SO Tivat održanoj **01.07.2010.godine** (broj:0304-94)
- Odluka je objavljena u „Službeni list CG" – opštinski propisi **24/2010**, 09.07.2010.godine
- obrađivać plana: **Urbanistični Inštitut Republike Slovenije iz Ljubljane**
- plan važi **do 2020.godine**
- površina obuhvata **4.631,60 ha**

2. - IZMJENE I DOPUNE DUP-a KRAŠIĆI-za područje naselja „Maslinjak"

- donešen na sjednici SO Tivat održanoj **11.11.2008.godine** (broj:0304-168)
- Odluka je objavljena u „Službeni list CG" – opštinski propisi **34/08**, 20.11.2008.godine
- Odluka o izmjeni Odluke objavljena u „Službeni list CG" – opštinski propisi **20/13**, 05.07.2013.g kojom je produženo važenje plana - važi dok ga Skupština ne stavi van snage
- obrađivać plana: **„MonteCEP" d.s.d. Kotor**
- plan važi **dok ga Skupština ne stavi van snage**
- površina obuhvata **6,24 ha**

3.- DUP TIVAT CENTAR

- donešen na sjednici SO Tivat održanoj **28.03.2007.godine** (broj:0304-61)

- Odluka je objavljena u „Službeni list CG“ – opštinski propisi **12/07**, 04.04.2007.godine
- Odluka o izmjeni Odluke objavljena u „Službeni list CG“ – opštinski propisi **33/12**, 13.11.2012.g kojom je produženo važenje plana
- pokrenuta izrada Plana po posebnom postupku, jer je Plan iz 2007.god-usklađivanje sa Pravilnikom;
- obrađivać plana: **“RZUP“–Republički zavod za urbanizam i projektovanje – Podgorica**
- plan važi **dok ga Skupština ne stavi van snage**
- površina obuhvata **32 ha**

3a.- Izmjena DUP-a Tivat Centar za lokaciju hotela „Palma“

- donešen na sjednici SO Tivat održanoj **12.12.2013.godine** (broj:0304-237)
- Odluka je objavljena u „Službeni list CG“ – opštinski propisi **37/13**, 19.12.2013.godine
- obrađivać plana: **“RZUP“–Republički zavod za urbanizam i projektovanje a.d.– Podgorica**
- plan važi **dok ga Skupština ne stavi van snage**
- površina obuhvata **0,175 ha**

4.- DUP LEPETANE

- donešen na sjednici SO Tivat održanoj **28.03.2007.godine** (broj:0304-60)
- Odluka je objavljena u „Službeni list CG“ – opštinski propisi **12/07**, 04.04.2007.godine
- Odluka o izmjeni Odluke objavljena u „Službeni list CG“ – opštinski propisi **33/12**, 13.11.2012.g kojom je produženo važenje plana - važi dok ga Skupština ne stavi van snage
- obrađivać plana: **„Zavod za projektovanje i urbanizam“ Herceg Novi**
- plan važi **dok ga Skupština ne stavi van snage**
- površina obuhvata **20,24 ha**
- pristupilo se izradi novog planskog dokumenta za predmetno područje po PUP-u

5.- DUP ĐURAŠEVIĆI

- donešen na sjednici SO Tivat održanoj **01.10.2007.godine** (broj:0304-195)
- Odluka je objavljena u „Službeni list CG“ – opštinski propisi **30/07**, 11.10.2007.godine
- Odluka o izmjeni Odluke objavljena u „Službeni list CG“ – opštinski propisi **33/12**, 13.11.2012.g kojom je produženo važenje plana
- pokrenuta izrada Plana po posebnom postupku, jer je Plan iz 2007.god-usklađivanje sa Pravilnikom;
- obrađivać plana: **„CEP“ – Centar za planiranje urbanog razvoja Beograd**
- plan važi **dok ga Skupština ne stavi van snage**
- površina obuhvata **39,66 ha**

6.- DUP GRADIOŠNICA

- donešen na sjednici SO Tivat održanoj **17.10.2011.godine** (broj:0304-289)
- Odluka je objavljena u „Službeni list CG“ – opštinski propisi **32/11**, 28.10.2011.godine
- obrađivać plana: **„MonteCEP“ d.s.d. Kotor**
- plan važi **do 2020.godine**
- površina obuhvata **58,43 ha**

6a. - IZMJENA I DOPUNA DUPA GRADIOŠNICA

- donešen na sjednici SO Tivat održanoj **02.10.2017.godine** (broj:0304-350-297)

- Odluka je objavljena u „Službeni list CG“ – opštinski propisi **43/17**, 13.10.2017.godine
- obrađivać plana: **„MonteCEP“ d.s.d. Kotor**
- plan važi **do 2020.godine**
- površina obuhvata **3,87 ha**

7.- DUP RADOVIĆI

- donešen na sjednici SO Tivat održanoj **17.10.2011.godine** (broj:0304-286)
- Odluka je objavljena u „Službeni list CG“ – opštinski propisi **32/11**, 28.10.2011.godine
- obrađivać plana: **„MonteCEP“ d.s.d. Kotor**
- plan važi **do 2020.godine**
- površina obuhvata **39,30 ha**

8.- DUP GOLF I DONJI RADOVIĆI ZAPAD

- donešen na sjednici SO Tivat održanoj **17.10.2011.godine** (broj:0304-288)
- Odluka je objavljena u „Službeni list CG“ – opštinski propisi **32/11**, 28.10.2011.godine
- obrađivać plana: **CAU Centar za arhitekturu i urbanizam Podgorica**
- plan važi **do 2020.godine**
- površina obuhvata **212,76 ha**

8a.- IZMJENE I DOPUNE DUP GOLF I DONJI RADOVIĆI ZAPAD

- donešen na sjednici SO Tivat održanoj **07.06.2016.godine** (broj:0304-350-95)
- Odluka je objavljena u „Službeni list CG“ – opštinski propisi **28/16**, 15.06.2016.godine
- obrađivać plana: **CAU Centar za arhitekturu i urbanizam Podgorica**
- plan važi **do 2020.godine**
- površina obuhvata **8,22 ha**

9.- DUP DONJI RADOVIĆI CENTAR

- donešen na sjednici SO Tivat održanoj **17.10.2011.godine** (broj:0304-287)
- Odluka je objavljena u „Službeni list CG“ – opštinski propisi **32/11**, 28.10.2011.godine
- obrađivać plana: **CAU Centar za arhitekturu i urbanizam Podgorica**
- plan važi **do 2020.godine**
- površina obuhvata **35,93 ha**

10.- DUP GOŠIĆI

- donešen na sjednici SO Tivat održanoj **28.12.2012.godine** (broj:0304-316)
- Odluka je objavljena u „Službeni list CG“ – opštinski propisi **3/13**, 16.01.2013.godine
- obrađivać plana: **„MonteCEP“ d.s.d. Kotor**
- plan važi **do 2020.godine**
- površina obuhvata **11,92 ha**

11.- DUP DONJA LASTVA

- donešen na sjednici SO Tivat održanoj **28.12.2012.godine** (broj:0304-317)
- Odluka je objavljena u „Službeni list CG“ – opštinski propisi **3/13**, 16.01.2013.godine
- obrađivać plana: **„Urbanprojekt“ A.D.Čačak i „Urbanprojekt-Mont“ d.o.o.Podgorica**
- plan važi **do 2020.godine**
- površina obuhvata **45,15 ha**

12.- DUP MRČEVAC

- donešen na sjednici SO Tivat održanoj **20.06.2013.godine** (broj:0304-90)
- Odluka je objavljena u „Službeni list CG“ – opštinski propisi **20/13**, 05.07.2013.godine

- obrađivać plana: **„MonteCEP“ d.s.d. Kotor i CEP doo Beograd**
- plan važi **do 2020.godine**
- površina obuhvata **38,17 ha**

13.- DUP SELJANOVO

- donešen na sjednici SO Tivat održanoj **12.12.2013.godine** (broj:0304-235)
- Odluka je objavljena u „Službeni list CG“ – opštinski propisi **37/13**, 19.12.2013.godine
- obrađivać plana: **CAU Centar za arhitekturu i urbanizam Podgorica**
- plan važi **do 2020.godine**
- površina obuhvata **43,68 ha**

14.- DUP GOLF EKONOMIJA

- donešen na sjednici SO Tivat održanoj **12.12.2013.godine** (broj:0304-236)
- Odluka je objavljena u „Službeni list CG“ – opštinski propisi **37/13**, 19.12.2013.godine
- obrađivać plana: **CAU Centar za arhitekturu i urbanizam Podgorica**
- plan važi **do 2020.godine**
- površina obuhvata **99,51 ha**

15.- DUP GORNJI ĐURAŠEVIĆI

- donešen na sjednici SO Tivat održanoj **06.03.2014.godine** (broj:0304-32)
- Odluka je objavljena u „Službeni list CG“ – opštinski propisi **8/14**, 24.03.2014.godine
- obrađivać plana: **“RZUP“–Republički zavod za urbanizam i projektovanje a.d.–Podgorica**
- plan važi **do 2020.godine**
- površina obuhvata **14,17 ha**

16.- DUP ŽUPA ČEŠLJAR

- donešen na sjednici SO Tivat održanoj **06.03.2014.godine** (broj:0304-31)
- Odluka je objavljena u „Službeni list CG“ – opštinski propisi **8/14**, 24.03.2014.godine
- obrađivać plana: **„Montenegro project“ d.o.o. Podgorica**
- plan važi **do 2020.godine**
- površina obuhvata **37,68 ha**

17.- DUP MAŽINA

- donešen na sjednici SO Tivat održanoj **20.04.2015.godine** (broj:0301-350-51)
- Odluka je objavljena u „Službeni list CG“ – opštinski propisi **15/15**, 08.05.2015.godine
- obrađivać plana: **“RZUP“–Republički zavod za urbanizam i projektovanje a.d.–Podgorica**
- plan važi **do 2020.godine**
- površina obuhvata **28,63 ha**

18.- DUP GORNJI KALIMANJ

- donešen na sjednici SO Tivat održanoj **26.05.2015.godine** (broj:0304-350-100)
- Odluka je objavljena u „Službeni list CG“ – opštinski propisi **18/15**, 08.06.2015.godine
- obrađivać plana: **„MonteCEP“ d.s.d. Kotor i CEP doo Beograd**
- plan važi **do 2020.godine**
- površina obuhvata **56,20 ha**

19.-DUP STARI KRAŠIĆI

- donešen na sjednici SO Tivat održanoj **20.09.2016.godine** (broj:0304-350-263)
- Odluka je objavljena u „Službeni list CG“ – opštinski propisi **42/16**, 30.09.2016.godine
- obrađivać plana: **“ARHIPLAN CG“–d.o.o. Podgorica**
- plan važi **do 2020.godine**
- površina obuhvata **2,67 ha**

20.- DUP KRAŠIĆI

- donešen na sjednici SO Tivat održanoj **14.03.2017.godine** (broj:0304-350-77)
- Odluka je objavljena u „Službeni list CG“ – opštinski propisi **12/17**, 27.03.2017.godine
- obrađivać plana: **„MonteCEP“ – Kotor**
- plan važi **do 2020.godine**
- površina obuhvata **27,56 ha**

URBANISTIČKI PROJEKTI ZA OŽIVLJAVANJE 7 SEOSKIH NASELJA U OPŠTINI TIVAT

21.- UP LEPETANE

- donešen na sjednici SO Tivat održanoj **15.07.1987.godine** (broj:0101-270)
- Odluka je objavljena u „Službeni list SRCG“ – opštinski propisi **20/87**, 14.09.1987.godine
- obrađivać plana: **„CEP“ – Centar za planiranje urbanog razvoja – Beograd**
- zbog specifičnosti ambijentalnih cjelina Urbanistički projekti nemaju vremensko ograničenje
- površina obuhvata **1,90 ha**

22.- UP PETKOVIĆI

- donešen na sjednici SO Tivat održanoj **15.07.1987.godine** (broj:0101-270)
- Odluka je objavljena u „Službeni list SRCG“ – opštinski propisi **20/87**, 14.09.1987.godine
- obrađivać plana: **„CEP“ – Centar za planiranje urbanog razvoja – Beograd**
- zbog specifičnosti ambijentalnih cjelina Urbanistički projekti nemaju vremensko ograničenje
- površina obuhvata **0,31 ha**

23.- UP GORNJA LASTVA

- donešen na sjednici SO Tivat održanoj **15.07.1987.godine** (broj:0101-270)
- Odluka je objavljena u „Službeni list SRCG“ – opštinski propisi **20/87**, 14.09.1987.godine
- obrađivać plana: **„CEP“ – Centar za planiranje urbanog razvoja – Beograd**
- zbog specifičnosti ambijentalnih cjelina Urbanistički projekti nemaju vremensko ograničenje
- površina obuhvata **3,26 ha**

24.- UP ĐURĐEVO BRDO

- donešen na sjednici SO Tivat održanoj **15.07.1987.godine** (broj:0101-270)
- Odluka je objavljena u „Službeni list SRCG“ – opštinski propisi **20/87**, 14.09.1987.godine
- obrađivać plana: **„CEP“ – Centar za planiranje urbanog razvoja – Beograd**
- zbog specifičnosti ambijentalnih cjelina Urbanistički projekti nemaju vremensko ograničenje
- površina obuhvata **0,76 ha**

25.- UP GORNJI KRAŠIĆI

- donešen na sjednici SO Tivat održanoj **15.07.1987.godine** (broj:0101-270)
- Odluka je objavljena u „Službeni list SRCG“ – opštinski propisi **20/87**, 14.09.1987.godine
- obrađivać plana: **„CEP“ – Centar za planiranje urbanog razvoja – Beograd**
- zbog specifičnosti ambijentalnih cjelina Urbanistički projekti nemaju vremensko ograničenje
- površina obuhvata **1,76 ha**

OSTALI URBANISTIČKI PROJEKTI

26.- UP Kompleks „PARK“ Donja Lastva

- donešen na sjednici SO Tivat održanoj **11.08.2008.godine** (broj:0304-108)

- Odluka je objavljena u „Službeni list CG“ – opštinski propisi **26/08**, 20.08.2008.godine
- Odluka o izmjeni Odluke objavljena u „Službeni list CG“ – opštinski propisi **20/13**, 05.07.2013.g kojom je produženo važenje plana - važi dok ga Skupština ne stavi van snage
- obrađivać plana: **„MonteCEP“ a.d. Kotor**
- plan važi **dok ga Skupština ne stavi van snage**
- površina obuhvata **1,48 ha**

27.- UP “PRŽNO I”

- donešen na sjednici SO Tivat održanoj **29.12.2011.godine** (broj:0304-372)
- Odluka je objavljena u „Službeni list CG“ – opštinski propisi **1/12**, 12.01.2012.godine
- obrađivać plana: “**CAU” - Centar za arhitekturu i urbanizam d.o.o. Podgorica**
- plan važi **do 2020.godine**
- površina obuhvata **17,10 ha**

28.- Izmjene i dopune UP “PRŽNO I”

- donešen na sjednici SO Tivat održanoj **10.07.2014.godine** (broj:0304-350-111)
- Odluka je objavljena u „Službeni list CG“ – opštinski propisi **22/14**, 07.08.2014.godine
- obrađivać plana: “**CAU” - Centar za arhitekturu i urbanizam d.o.o. Podgorica**
- plan važi **do 2020.godine**
- površina obuhvata **15,55 ha**

29.- UP “RULJINA”

- donešen na sjednici SO Tivat održanoj **28.12.2012.godine** (broj:0304-318)
- Odluka je objavljena u „Službeni list CG“ – opštinski propisi **3/13**, 16.01.2013.godine
- obrađivać plana: **“Tehnoekonomski inženjering“ d.o.o.Podgorica**
- plan važi **do 2020.godine**
- površina obuhvata **2,19 ha**

30.- UP “KRAŠIĆI 1”

- donešen na sjednici SO Tivat održanoj **29.12.2014.godine** (broj:0304-350-204)
- Odluka je objavljena u „Službeni list CG“ – opštinski propisi **4/15**, 22.01.2015.godine
- obrađivać plana: **„MonteCEP“ – d.s.d. Kotor**
- plan važi **do 2020.godine**
- površina obuhvata **1,94 ha**

31.- UP “KRAŠIĆI 2”

- donešen na sjednici SO Tivat održanoj **29.12.2014.godine** (broj:0304-350-205)
- Odluka je objavljena u „Službeni list CG“ – opštinski propisi **4/15**, 22.01.2015.godine
- obrađivać plana: **„MonteCEP“ – d.s.d. Kotor**
- plan važi **do 2020.godine**
- površina obuhvata **1,22 ha**

32.- UP “KRAŠIĆI 3”

- donešen na sjednici SO Tivat održanoj **29.12.2014.godine** (broj:0304-350-206)
- Odluka je objavljena u „Službeni list CG“ – opštinski propisi **4/15**, 22.01.2015.godine
- obrađivać plana: **„MonteCEP“ – d.s.d. Kotor**
- plan važi **do 2020.godine**
- površina obuhvata **1,00 ha**

33.- UP “MILOVIĆI”

- donešen na sjednici SO Tivat održanoj **29.12.2014.godine** (broj:0304-350-200)
- Odluka je objavljena u „Službeni list CG“ – opštinski propisi **4/15**, 22.01.2015.godine
- obrađivać plana: **„MonteCEP“ – d.s.d. Kotor**
- plan važi **do 2020.godine**
- površina obuhvata **3,47 ha**

34.- UP “BOGIŠIĆI”

- donešen na sjednici SO Tivat održanoj **29.12.2014.godine** (broj:0304-350-202)

- Odluka je objavljena u „Službeni list CG“ – opštinski propisi **4/15**, 22.01.2015.godine
- obrađivać plana: **„MonteCEP“ – d.s.d. Kotor**
- plan važi **do 2020.godine**
- površina obuhvata **2,07 ha**

35.- UP “MEŠTROVIĆI”

- donešen na sjednici SO Tivat održanoj **29.12.2014.godine** (broj:0304-350-201)
- Odluka je objavljena u „Službeni list CG“ – opštinski propisi **4/15**, 22.01.2015.godine
- obrađivać plana: **„MonteCEP“ – d.s.d. Kotor**
- plan važi **do 2020.godine**
- površina obuhvata **0,87 ha**

36.- UP “KOSTIĆI”

- donešen na sjednici SO Tivat održanoj **29.12.2014.godine** (broj:0304-350-203)
- Odluka je objavljena u „Službeni list CG“ – opštinski propisi **4/15**, 22.01.2015.godine
- obrađivać plana: **„MonteCEP“ – d.s.d. Kotor**
- plan važi **do 2020.godine**
- površina obuhvata **0,91 ha**

37.- UP DONJA LASTVA

- donešen na sjednici SO Tivat održanoj **20.06.2017.godine** (broj:0304-351-239)
- Odluka je objavljena u „Službeni list CG“ – opštinski propisi **28/17**, 30.06.2017.godine
- obrađivać plana: **„URBI.PRO“ d.o.o. Podgorica**
- zbog specifičnosti ambijentalnih cjelina Urbanistički projekat važi sve do donošenja novog planskog dokumenta
- površina obuhvata **1,94 ha**

Učešće javnosti pri izradi planskih dokumenata

Svi planski dokumenti prolaze kroz zakonsku proceduru i kompletan postupak javnih rasprava.
Kompletna dokumentacija se uvijek stavlja na uvid svim zainteresiranim licima i objavljuje na sajtu Opštine Tivat www.opstinativat.com. Sajt se redovno ažurira, kako bi svi zainteresirani korisnici prostora bili u mogućnosti da na ovaj način dođu do određenih podataka.
Javna rasprava o Nacrtu Izmjena i dopuna DUP-a „Gradiošnica“ za lokaciju proizvodno komunalnih površina održana je u periodu od 08.08.2017.godine do 22.08.2017.godine.
Održane su dvije Javne rasprave o Nacrtu Programskih zadataka sa elementima urbanističko tehničkih uslova sa Odlukama o pristupanju izgradnji lokalnog objekta od opšteg interesa i to:

- javni prolaz ispod lokalnog puta Tivat-Radovići k.p.664/1 KO Milovići u zahvatu DSL-a Dio Sektora 27 i Sektor 28-urbanistička zona 10; Javna rasprava je bila u periodu od 29.12.2016.godine do 12.01.2017.godine.
- izmjena trase ulice „od A 04 do A 06“ sa koje se pristupa na UP 10, UP 11 i UP 12 u zahvatu DUP-a Donji Radovići centar**.** Javna rasprava je bila u periodu od 10.04.2017.godine do 24.04.2017.godine.

Finansiranje izrade planskih dokumenata

Izrada svih planskih dokumenata se za sada finasira iz kapitalnog budžeta opštine u skladu sa Programom uređenja opštine za tekuću godinu.
Izuzev toga zainteresirani investitori za izmjene planskih dokumenata sami finansiraju izradu planova i to:

- Izmjena i dopuna DUP-a „Tivat Centar“ za lokaciju hotela „Mimoza“ finansiraju Mimoza group i Marko Stanišić;

- Izmjene i dopune DUP-a „Golf i Donji Radovići zapad“ i
- Izmjene i dopune DUP-a „Donji Radovići centar“ finansira Luštica Development.

- **uređivanje građevinskog zemljišta**

Uređivenje građevinskog zemljišta se uglavnom svodi na primarnu infrastrukturu (vodovod, kanalizacija, elektro instalacije i saobraćajnice).
Cilj je da se kroz racionalno korištenje prostora i zaštitu životne sredine razvije putna mreža i postigne bolja integracija prostora što je višegodišnji problem u opštini Tivat. Realizacija donešenih planskih dokumenata je najlošija u saobraćajnoj infrastrukturi.
Djelokrug rada Sekretarijata za komunalne poslove i saobraćaj, odnosi se na tri oblasti koje najvećim dijelom spadaju u izvornu nadležnost opštine, komunalna djelatnost, saobraćaj i oblast stanovanja, koji su dali slijedeći izvještaj u cilju sagledavanja realizacije programa uređenja:

Komunalna oblast

U dijelu normativnih poslava :

Obrađen je predlog Lokalnog plana upravljanja komunalnim i neopasnim građevinskim otpadom za period 2017 do 2020 opštine Tivat, sa sprovođenjem javne rasprave ,Izvještaja sa javne rasprave i procedure dobijanja saglasnosti kod resornog Ministarstva radi usvajanja na sjednici Skupštine .

obrađena su akta u formi predloga radi usvajanja na sjednici Skupštine i to:

1. Odluka o osnivanju privrenog društva DOO“Parking servis“ Tivat
2. Odluka o izmjeni Odluke o osnivanju privrenog društva DOO“Parking servis“ Tivat
3. Odluka o osnivanju privrenog društva DOO“ Autobuska stanica“ Tivat
4. Odluka o izmjeni Odluke o osnivanju privrenog društva DOO“Autobuska stanica“ Tivat
5. Statut DOO“Parking servis“ Tivat
6. Statut DOO“Autobuska stanica“ Tivat
7. Odluka o ustupanju na upravljanje i korišćenje objekta Autobuske stanice privrednom društvu DOO „Autobuska stanica“Tivat
8. Odluka o povjeravanju upravljanje javnim prostorom za parkiranje vozila privrednom društvu DOO Parking servis“Tivat
9. Odluka o imenovanju v.d.direktora DOO“Parking servis“ Tivat
10. Odluka o imenovanju v.d.direktora DOO“ Autobuska stanica“ Tivat
11. Odluka o imenovanju odbora direktora DOO“Parking servis“ Tivat
12. Odluka o imenovanju odbora direktora DOO“ Autobuska stanica“ Tivat
13. sačinjena radna verzija odluke o odvojenom načinu sakupljanja komunalnog otpada.

Obrađena akta koja donosi Predsjednica :

1.Odluka o vršenju povjerenih poslova premještanja vozila specijalnim vozilom
2.dvije Odluke o dodjeli vozila na korišćenje doo“Komunalno“Tivat
3.Ugovor o povjeravanju obavljanja komunalne djelatnosti i komunalne infrastrukture doo“Komunalno“Tivat

U dijelu upravnih poslova i upravnog nadzora:

- po zahtjevu stranke, donijeto je jedno Rješenje kojim je privremeno odobreno zauzimanje javne površine
- obrađen je jedan Zaključak o izuzeću službenog lica iz vođenja upravnog postupka

- po posebnom ovlašćenju za vođenje postupka izdavanja saobraćajne saglasnosti na glavni projekat, donijeto je jedno Rješenje po kojem je zahtjev odbijen i donijeto jedno Rješenje po kojem je zahtjev usvojen.

U ostalim poslovima koji se odnose na komunikaciju sa privrednim društvima nad kojima ovaj Sekretarijat vrši nadzor, sačinjeno je 40 raznih akata u formi odgovora, mišljenja, obavještenja i sl. kao i pomoć u izradi normativnih akata, sistematizacije poslova za novo formirana privredna društva.

Planirane aktivnosti

1. izrada Odluke o odvojenom načinu sakupljanja komunalnog otpada, shodno Zakonu o komunalnim djelatnostima.
2. Izrada procedura iz oblasti komunalnih poslova

Stambeni poslovi i evidencija naselja, ulica i brojevi zgrada

Doneseno je 175 rješenja za određivanje kućnog broja, i poslato isto toliko poziva za preuzimanje rješenja o određivanju kućnog broja i tablice sa brojem zgrade.
Konstituisano je 16 novih Skupština etažnih vlasnika, (prvi put) što znači da je doneseno 16 uvjerenja o konstituisanju skupštana i imenovanju upravnika, na osnovu kojih su oni izvršili registraciju i kao pravna lica otvorili žiro račun.
Doneseno je 18 uvjerenja skupštinama etažnih vlasnika koji su inovirali svoju dokumentaciju i izabrali organe upravljanja novog saziva.
Doneseno je 1 Rješenje o imenovanju privremenog upravnika.
Doneseno je 414 Rješenja kojim određuje mjesečni iznos akontacije za troškove redovnog održavanja, nužnih i hitnih radova, zajedničkih djelova stambene zgrade i urbanističke parcele.
Poslato je 159 dopisa stanarima, skuptinama stanara i upravnicima kojim se obavještavaju o njihovim pravima i obavezama iz navedene oblasti.
Po zahtjevu za slobodan pristup informaciji donijeto je 3 Rješenja.
Iz oblasti iseljenja, u izvještajnom periodu obrađena su tri predmeta, dva su okončana, a jedan je po tužbi poslat Upravnom sudu.
Po zahtjevima 8 skupština vlasnika dato je 8 naloga za plaćanje troškova za tekuće održavanje zgrade (za Opštinsku imovinu) u ukupnom iznosu od 1.210.40 €.

Planirane aktivnosti

1. Usklađiivanje opštinskih odluka sa novim Zakonom o održavanju stambenih zgrada
   -Odluka o obimu i vrsti dopuštenih radova na spoljnim djelovima stambene zgrade
   - Odluka o kućnom redu u stambenim zgradam.
2. Izrada procedura iz oblasti stambenih poslova

Putevi i poslovi saobraćaja

Sekretarijat za komunalne poslove i saobraćaj, shodno Zakonu o bezbjednosti saobraćaja na putevima i Zakonu o prevozu u drumskom saobraćaju, pratio je stanje vezano za regulaciju saobraćaja na gradskim ulicama i lokalnim putevima, stanje putne mreže kao i prevoz putnika u gradskom i prigradskom linijskom prevozu putnika i auto taxi prevozu.
Svjedoci smo saobraćajnih zagušenja, naročito u ljetnjem periodu za vrijeme trajanja turističke sezone. Intenzivan rast individualne motorizacije, naročito u tranzitu iz godine u godinu se uvećava, a postojeća saobraćajna infrastruktura svojim kapacitetom ne može da podrži nastala opterećenja.

Stoga smo mišljenja da izgradnja i proširenje postojeće saobraćajne infrastrukture mora biti prioritet .

Problem parkiranja koji je takođe prisutan u našem gradu, započeli smo rješavati kroz uvođenje ograničenog vremena zadržavanja vozila na opštim parkiralištima-ulicama i javnim površinama. U tu svrhu osnovano je i preduzeće Parking Servis Tivat, koje će u skladu sa Zakonom i podzakonskim aktima raditi na uvođenju reda u ovoj oblasti i stvarati uslove za efikasnije korišćenje parkinga.

U skladu sa Glavnim projektom vođenja i regulisanja saobraćajnih tokova u Tivtu, obilježavana je putna mreže horizontalnom i vertikalnom saobraćajnom signalizacijom. U postupku je izrada II faze Projekta regulacije saobraćaja u obuhvatu od Lepetana do Gradiošnice iznad magistrale. Nakon usvajanja Zakon o prevozu u drumskom saobraćaju, koji je u proceduri, Sekretarijat za komunalne poslove i saobraćaj pristupiće izradi nove Odluke o auto-taxi prevozu i Odluke o gradskom i prigradskom linijskom prevozu putnika. Linijski prevoz putnika povjeren je putem tendera prevozniku „BLU LINE“ d.o.o. Herceg Novi. Ugovor ističe u januaru naredne godine. Sekretarijat za komunalne poslove i saobraćaj u obavezi je da krajem godine raspiše novi tender. Radi boljeg organizovanja Auto taksi prevoza i pružanja kvalitetnije usluge, na osnovu odluke o auto taksi prevozu, donijet je Program organizovanja taksi prevoza na teritoriji opštine Tivat za period 2017. - 2019.godina Ukupan broj obilježenih taksi stajališta na teritoriji Opštine Tivat je 15, sa 57 parking mjesta.

Dakle, ide se na optimalni broj to da se postepeno smanjuje broj taksi vozila sve dok se ne postigne optimalni broj.

I dalje je izražen problem da izgradnju objekata ne prati planska izgradnja ulične mreže. Pa tako imamo umjesto ulica, prilaze i prolaze, na kojima se otežano odvija saobraćaj. Takav primjer su naselja iznad magistrale.

Održavanje puteva stalni je zadatak i vrši se tokom cijele godine.

Poslovi redovnog održavanja puteva, povjereni su preduzeću „Komunalno“ d.o.o. Tivat. U okviru raspoloživih financijskih sredstava, radilo se na poboljšanju kolovozne konstrukcije. Sanirala su se manja oštećenja u trupu puta, vršeno je čišćenje osulinskog materijala na lokalnim putevima, čišćenje rigola, krčenje i košenje gustog raslinja i trave u putnom pojasu. Sačinjene su 43 službene zabilješke koje su proslijeđene Preduzeću, a na osnovu kojih se na 50 lokacija sanirao kolovozni zastor, zamjenjeno je 25 betonskih ploča na kanalima, popravljeno 25 željeznih rešetki, na 152 saobraćajna znaka izvršene popravke, postavljeno 25 novih, na zahtjev građana na 8 lokacija postavljena ogledala – saobraćajna oprema.

Akcenat je dat na prilagođavanje saobraćajnih površina licima sa invaliditetom.

Stupanjem na snagu Pravilnika o označavanju mjesta za parkiranje vozila lica sa invaliditetom i izgledu znaka pristupačnosti kojima se obilježavaju vozila lica sa invaliditetom, Sekretarijat je, nakon sprovedene procedure javnih nabavki, počeo sa izdavanjem znaka pristupačnosti licima sa invaliditetom.

U oblasti saobraćaja, za gore navedeni period izdato je:

Rješenje-Saglasnosti na tehničko rješenje priključka UP na opštinski put.....40
Saobraćajno tehnički uslovi za izradu tehničke dokumentacije.....5
Rješenja o izmjenjenom režimu saobraćaja i privremenoj obustavi saobraćaja.....7
Rješenja za izdavanje znaka pristupačnosti.....3
Rješenja za vanredni prevoz tereta.....1
Rješenja kojima se dozvoljava prekopavanje javnih površina.....7
Mišljenja na plansku dokumentaciju i lokacije za privremene objekte 3
Odgovori po zahtjevu građana.....13

Elektro energetska mreža

Spisak radova koje je Region 5 (Elektrodistribucija Tivat) izveo na teritoriji opštine Tivat u toku 2017.godine:

- Rekonstrukcija MBTS "Pod Kuk" u dijelu SN bloka;
- Rekonstrukcija TS "Školski Centar" u dijelu SN bloka;
- Rekonstrukcija MBTS "Radovići Škola" u dijelu SN bloka;
- Rekonstrukcija TS "Vračar" u dijelu SN bloka;
- Rekonstrukcija MBTS „Lepetane" u dijelu SN bloka;
- Redovno održavanje i servisiranje elektro energetske mreže i postrojenja (ugradnja betonskih stubova, drvenih stubova, raznih kablova i ostalog sitnog materijala). Rekonstrukcijom gore navedenih objekata, redovnim održavanjem svih objekata, bitno se uticalo na povećanje sigurnosti snadbijevanja potrošača električnom energijom , kao i na povećanje kvaliteta isporučene energije.

U postupku dobijanja građevinske dozvole i sprovođenje tenderskih postupaka su:
- Izgradnja 35 kV podzemnog voda Gradišnica-Račica L=5.100 m;
- Izgradnja nove NDTS „Vrijes" od 630 kVA;
- Izgradnja 10 kV podzemnog voda Mažina-Kalimanj I L=850 m;
- Izgradnja 10 kV voda Krašići II/1 - Krašići II/2 , L=710 m.

Može se konstatovati da je stanje uređenja prostora po pitanju el.energetske infrastrukture na teritoriji opštine Tivat korektno i u skladu sa potrebama potrošača.

Rad Službe zaštite i spašavanja

Aktivnosti SZS se ogledaju u svakodnevnom i konstantnom radu, obuci i usavršavanju znanja kao i preventivnom radu na terenu. 2017.godina je godina u kojoj je SZS Tivat iskazala veliki rad, požrtvovanje, upornost i hrabrost u savlađivanju vatrene stihije koja se ne pamti na ovim terenima. Zahvaljujući menadžmentu Opštine i prepoznatim potrebama za rad ove Službe ona je u mnogome usavršila svoj rad.
Važnije aktivnosti koje su se odvijale u 2017.godini:

1. Stalna obuka i trening pripadnika u zemlji i inostranstvu.
2. Servis boca za komprimirani vazduh (oko 2000e)
3. Ustupanje vatrogasnog vozila iz Porto Montenegra za potrebe Službe i njegova reparacija, remont i dovođenje u operativno stanje.
4. Servis aparata za mjerenje opasnih i štetnih materija (oko 450e)
5. Servis i remont vozila i opreme. (oko 10000e)
6. Poboljšanje hidrantske mreže u gradu. (oko 2100e)
7. Ljekarski pregledi za pripadnike ove Službe (oko 2000)
8. Velika angažovanost na požarima tokom jula i avgusta i koordinacija sa Opštinskim službama. Troškovi intervencije su bili oko (20000e).
9. Stalna briga i oprema za DVD „Krtoli" oko (4000e troškovi i oprema)
10. Stalno zaposlena dva pripadnika SZS na poslovima u DVD „Krtoli".
11. Najveći uspjeh menadžmenta Opštine je svakako jedan ogroman doprinos i upornost kako bi se obezbjedio realni lični dohodak pripadnicima ove Službe a što se ogledalo u usklađivanju LD sa novim Zakonom o „Zaštiti i Spasavanju".

Naredne aktivnosti ove Službe.

1. Obuka i trening pripadnika, kao i preventivno djelovanje u oči grejne sezone.
2. Formiranje budžeta za 2018.godinu.
3. Završni radovi na izradi vatrogasnog broda za potrebe Porto Montenegra i pravljenje operativnih procedura za upotrebu istog.

Od potrebnih finansijskih sredstava za 2018.godinu posebno bi istakli:

1. Remont opreme na vozilu SCANIA (ugradnja i zamjena vatrogasne pumpe i ostale opreme na vozilu) vrijednosti oko 30.000 €.

2. Nabavka vozila sa hidrauličnim skalama „Skylift“ visine do 25 m. Ovakvo vozilo ima cijenu oko 700.000 €, a remontovano i dobro polovno vozilo oko 300.000 €. To je neophodno iz razloga što u našem gradu ima sve više visočijih objekata, a takođe ovo vozilo se koristi i za gašenje plovnih objekata uz kopno kao i rezervara za gorivo.

Rad Komunalne policije

Od 01.01.2017.godine Služba komunalne policije opštine Tivat imala je niz aktivnosti i to posebno vezano za nepropisno parkiranje po kom osnovu je izdala ukupno 2.102 prekršajnih naloga.Po tom osnovu izrečeno je ukupno 105.100,00 € novčanih kazni.
Sa „Sistema 48h“ proslijeđeno je 56 prijava koje su se odnosile na Odluke o komunalnom redu. U istom periodu dostavljene su dvadesetdvije usmene i tridesetčetri prijave građana putem telefona koje su se odnosile na pse lutalice, nepropisno parkiranje i prekoračenje buke itd.
Što se tiče drugih aktivnosti, ističem da se redovno kontroliše i čistoća grada, javne površine, kao i sve ostalo što spada u domen komunalnog reda, a u opisu je ovlašćenja za postupanje komunalne policije.
Za sada možemo reći da, prijava građana po pitanju buke je veoma malo, i ako to uporedimo sa nivoom prošle godine znatno ih je manje. Po tom osnovu, napisane su dvije prijave. Bez obzira na tu činjenicu ova Služba će sve svoje aktivnosti usmjeriti da još bolje djeluje i po ovom pitanju kako bi se to dovelo u zakonske okvire.
Možemo istaći da je čistoća grada dosta dobra, da se uredno održavaju zelene javne površine, da se pijace uredno čiste kao i da je odvoz smeća uredan.
Takođe, moram istaći da se nastavlja dobra saradnja sa svim državnim institucijama, a posebno će se ta saradnja odraziti sa Upravom za inspekcijske poslove i tako nastaviti dobar trend u zajedničkom rješavanju aktuelnih problema u našoj Opštini, naravno svako sa svojim ingerencijama.

Uprava za inspekcijske poslove-Sektor zaštite životne sredine i prostora

Odsjek inspekcije zaštite prostora
Inspekcija zaštite prostora i Građevinska inspekcija nisu dostavili tražene podatke o broju izvršenih kontrola na teritoriji opštine Tivat.

Odsjek urbanističke inspekcije
Urbanistička inspekcija je u toku 2017.godine izvršila jednu inspekcijsku kontrolu u Sekretarijatu za uređenje prostora i izgradnju objekata i tom prilokom je utvrđena nepravilnost u jednom projektu na osnovu čega je inspektorka za urbanizam podnijela predlog za poništaj građevinske dozvole.

Nezavršene obaveze
Na području Lepetana trenutno su u izradi tri planska dokumenta, UP Turistička zona Lepetane, UP Lepetane i DUP Lepetane, koji se nalaze u užoj zoni vodozaštite izvorišta Plavda. Izrada planskih dokumenata, u skladu sa odredbama PUP-a, davno je započeta ali su se čekala neophodna prethodna geotehnička i hidrogeološka istraživanja terena i voda na ovom području, radi sigurnog planiranja budućih objekata u neposrednoj blizini vodoizvorišta Plavda i njegove zaštite.
Ukupna površina planskih dokumenata koji su ušli u zahvat uže zone sanitarne zaštite je cca 8,70 ha, od čega je površina samo UP-a Turistička zona Lepetane 4,69 ha, pa je bilo neophodno prethodno izvršiti istraživanja na cijelom zahvatu, kako bi se prostor mogao bezbjedno planirati.
Tek nakon što je izrađen Elaborat i dobijeni rezultati analize hidrogeoloških istraživanja u cilju utvrđivanja uticaja na vodoizvorište i najave ViK Tivat da će postojeće zone sanitarne zaštite biti potvrđene, odnosno rješenje produženo nastavilo se sa procedurom izrade

planskih dokumenata.
Ostali planski dokumenti su u aktivnoj izradi, ali se zbog predugog trajanja tenderskih postupaka za izradu Studija vizuelnog uticaja na kulturne i prirodne vrijednosti i Studije zaštite kulturnih dobara kasni u odnosu na planiranu dinamiku izrade planskih dokumenata.

Lokalni planski dokumenti donijeti od strane Vlade Crne Gore

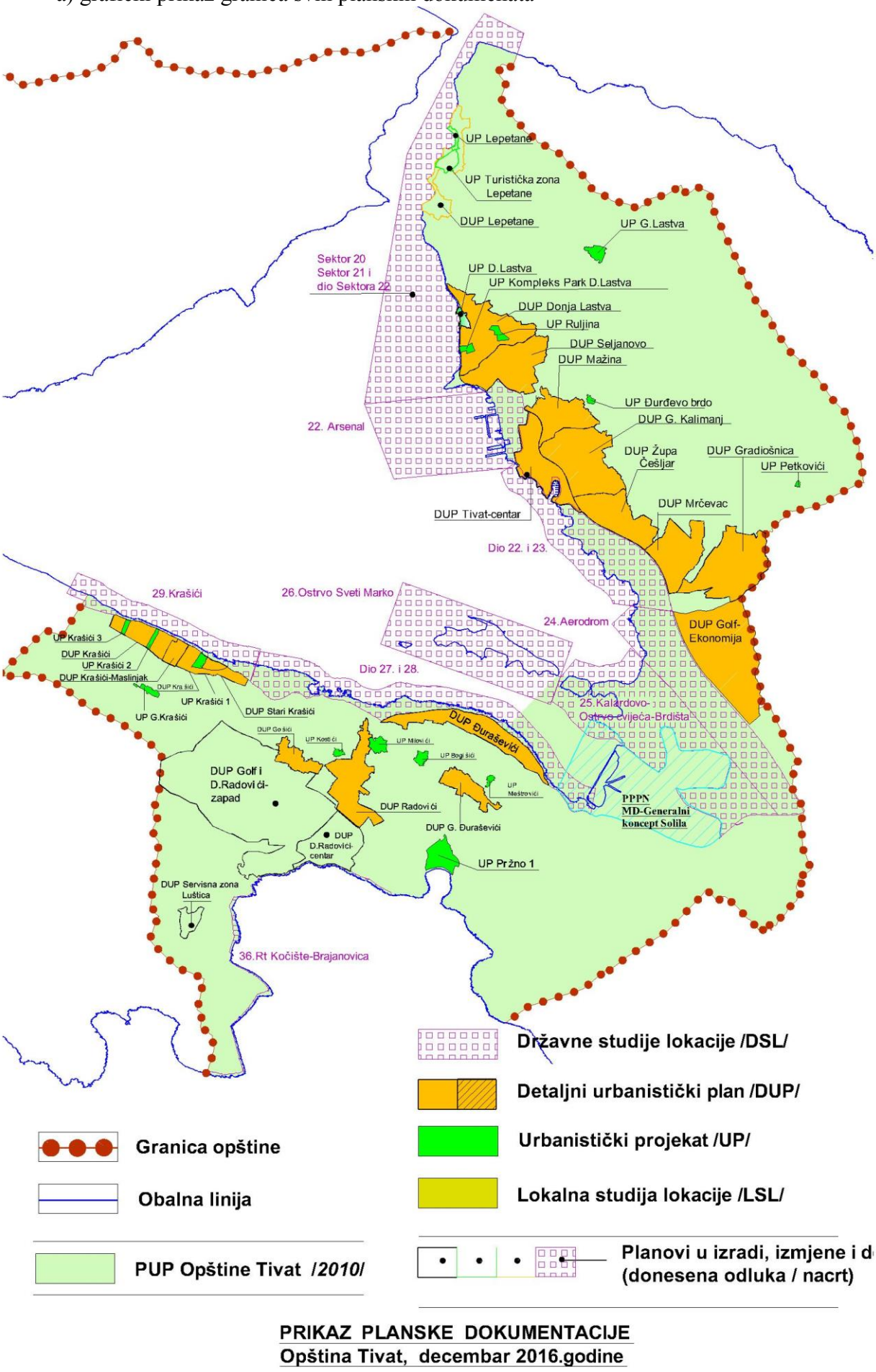
Nema lokalnih planskih dokumenata donesenih od strane Vlade

Dokumentaciona osnova, sa posebnim osvrtom na aktivnosti izrade baznih studija i istraživanja

Uređenje prostora Zakon definiše kao praćenje stanja u prostoru (monitoring), utvrđivanje namjene, uslova i načina korišćenja prostora kroz izradu i donošenje planskih dokumenata, sprovođenje planskih dokumenata i uređivanje građevinskog zemljišta (član 3 Zakona).
Praćenjem stanja u prostoru (monitoring) smatra se vođenje dokumentacione osnove o prostoru, izrada izvještaja o uređenju prostora, izrada i donošenje programa uređenja prostora i formiranje i vođenje informacionog sistema (član 13 Zakona).
Formiranje i redovno ažuriranje dokumentacione osnove o prostoru je neophodna pretpostavka za sveobuhvatno sagledavanje stanja prostora.
Kako bi se zadovoljile sve zakonske odredbe i obaveze potrebno je nabaviti Softver za praćenje stanja u prostoru – analizu stanja, evidenciju Planske dokumentacije i izdatih UTU, građevinskih i upotrebnih dozola. Naravno, posebno je potrebno evidentirati nelegalne objekte koji će po odredbama novog Zakona ući u postupak legalizacije.

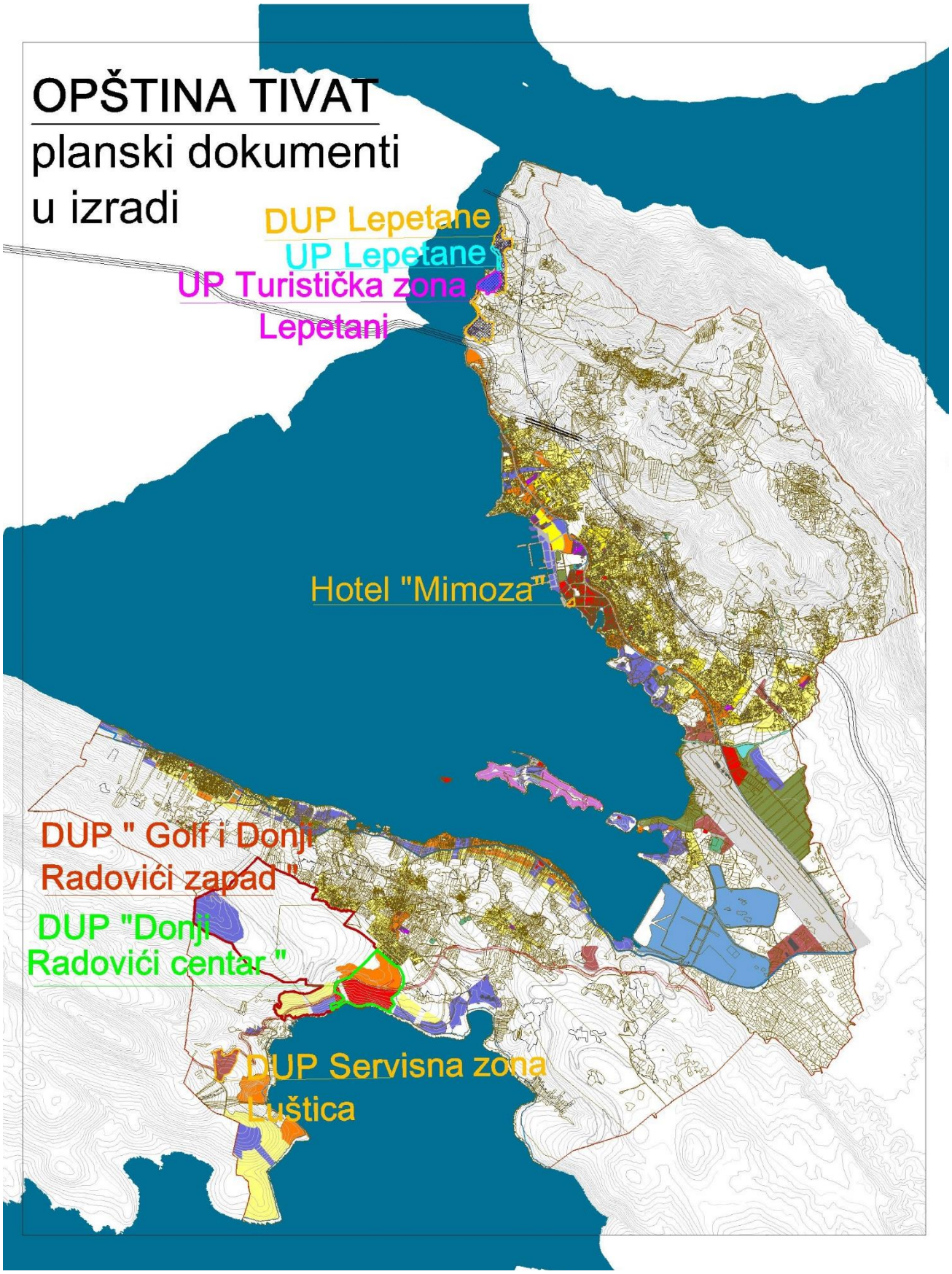
2.3. Sintezna karta

a) grafički prikaz granica svih planskih dokumenata

PRIKAZ PLANSKE DOKUMENTACIJE
Opština Tivat, decembar 2016.godine

b) grafički prikaz granica planskih dokumenata koji su u fazi izrade

2.4. Osnov korišćenja zemljišta (svojina, korišćenje, zakup)

Kao što je to istaknuto i ranijih godina jedna od nadležnosti ove Direkcije za imovinu je rješavanje imovinsko pravnih odnosa na zemljištu koje zahvataju infrastrukturni objekti ili komunalni objekti, a u cilju stvaranja uslova za privođenje planskih dokumenata namjeni.
Za potrebe izrade budžeta za 2018.god. ova Direkcija je Sekretarijatu za finansije i lokalne javne prihode dostavila popis svih zahtjeva koji se nalaze kod iste, a odnose se na privođenje planskih dokumenata namjeni u dijelu saobraćajnica. Isti spisak (tabelarni prikaz) samo dopunjen novopristiglim zahtjevima zainteresovanih lica, dostavljamo uz ovaj dopis. Iz spiska se vidi po kojim zahtjevima je postupano –o kojim saobraćajnicama ili djelovima saobraćajnica se radi, za koje je pokrenut postupak eksproprijacije ili je isti u toku, po kojim zahtjevima je odrađen elaborat parcelacije po DUP-u, za koje je pribavljena i procjena vrijednosti zemljišta koje je predmet eksproprijacije, kao i po kojim zahtjevima nisu preduzimane nikave radnje.
Postupak eksproprijacije zemljišta za potrebe izgradnje saobraćajnice od Solila do kraja PUP-a, koji je započet 2011.godine, pravosnažno je okončan, ali su u toku još nekoliko vanparničnih postupaka za određivanje naknade, radi se o površini od 192 m^2 u k.o.Radovići, 137 m^2 u k.o.Nikovići i 336 m^2 u k.o.Milovići što u odnosu na ukupnu površinu predmetne saobraćajnice iznosi cca 1,52%. Ovi postupci dugo traju zbog nezavršenih ostavinskih postupaka ili su u prekidu zbog vođenja parničnog postupka kao prethodnog pitanja.
U servisnoj zoni Mrčevac- DUP Gradiošnica na UP 135 i 136 i djelovima saobraćajnica uz iste okončan je postupak –imovinsko pravni odnosi riješeni su u cjelosti. Za rješavanje ostaje UP 137 i saobraćajnica uz istu.
Za veće saobraćajnice /šetališta kao što su :lungo mare k.o.Bogišići –površina cca 2.200 m^2, lungo mare k.o.Radovići-površina cca 1.500 m^2, lungo mare k.o.Gošići-površina cca 3.500 m^2, lungo mare k.o.Krašići –površina cca 8.200 m^2, lungo mare k.o.Đuraševići –površina cca 3.200 m^2, put Rogač – Krašići koji za k.o.Radovići, Milovići i Gošići zahvata površinu cca 11.000 m^2, zatim saobraćajnice po DUP-u Đuraševići - za k.o.Milovići, Bogišići i Đuraševići-površina cca 46.500m^2 opet ponavljamo da osim elaborata parcelacije nije rađeno ništa.
I dalje svakodnevno zainteresovani građani postavljaju pitanja u vezi privođenja planova namjeni u dijelu prilaznih puteva do vlasničkih/urbanističkih parcela, bilo da se radi o većim putevima koji zahvataju veći broj privatnih parcela bilo da se radi o putevima koji zahvatju samo jednu privatnu parcelu i predstavljaju prilaz samo do jedne UP. U velikom broju slučajeva pitanja su vezana za stvaranje uslova za gradnju objekata na vlasničkim parcelama, a često se radi o situaciji da su građevinske dozvole izdate, a prilaznog puta još uvijek nema ili nije u skladu sa planom.
U vezi sa prednjim, mišljenja smo da je potrebno promijeniti proceduru odlučivanja po zahtjevima ove vrste. Do sada su zahtjevi upućivani ovoj Direkciji koja nema nadležnost da odlučuje što su prioriteti, pa se gomila broj zahtjeva, pribavljaju se elaborati parcelacije, pa i procjene, a postupak se ne započne upravo iz razloga što nisu utvrđeni prioriteti. Shodno navedenom ovoj Direkciji bi trebalo da pristignu na sprovođenje elaborati za koje nadležni utvrde da ih je potrebno realizovati. Program uređenja prostora za slijedeću godinu trebalo bi da sadrži osim definisanja investicija i njihove prioritete.
Kada su u pitanu restitucija i svojinski režim na zemljištu stanje je identično kao u izvještaju iz prethodne godine s tim da je za ukazati da u katastru nepokretnosti postoji „šarenilo“ upisa –od svojine, raspolaganja, korišćenja, a ovo zbog činjenice da nije povučena linija ranije važećeg GUP-a u odnosu na koju je potrebno uređivati listove nepokretnosti.

EKSPROPRIJACIJA- Tabele

	Zahtjev	***DUP***	***Elaborat***	***Površina***	***Procjena***	***Eksproprijacija***	***Napomena***
1	*Slaby Tonka* zahtjev br. 0605-465-111 od 20.06.2016.g	„Gornji Kalimanj“ Saobraćajnica S–97, S–21, S-17 i S-16	956-121-4-222/2016 od 17.01.2017.g	1.311 m^2	84,15 €/m^2 *ukupno* 110.320,65 €	Nije pokrenut postupak eksproprijacije kod Upr. za nekretnine -PJ Tivat	
2	*Ivić Sonja* zahtjev br. 0605-465-89 od 26.05.2016.g	„Gornji Kalimanj“ Saobraćajnica S–6	956-121-4-258/2016 od 20.12.2016.g.	356 m^2	82,88 €/m^2 *ukupno* 29.505,28 €	Nije pokrenut postupak eksproprijacije kod Upr. za nekretnine -PJ Tivat	
3	*Krstović Danica i dr.* zahtjev br. 0605-465-19 od 05.02.2016.g	„Donja Lastva“ Saobraćajnica označena kao „ulica br. 22“ i „ulica br. 24“	956-121-4-222/2016 od 06.02.2017.g	2.039 m^2	214,20 €/m^2 za k.p. 591/3 pov. 1902 m^2 242,76 €/m^2 za ostale k.p. *ukupno* 440.666,52 €	Nije pokrenut postupak eksproprijacije kod Upr. za nekretnine -PJ Tivat	
4	Opšina Tivat po osnovu zahtjeva grupe građana	„Gradiošnica“ Saobraćajnica S – 1 i S – 52 (glavni put kroz Gradiošnicu)	956-121-4-212/2016 od 10.11.2016.g i 956-121-4-49/2017 od 03.04.2017.g	14.998 m^2 1.920 m^2	54,11 €/m^2 *ukupno* 915.432,98 €	Nije pokrenut postupak eksproprijacije kod Upr. za nekretnine -PJ Tivat	
5	*Prpić Vinka i grupa građana* Zahtjev br. 1005-340-44 od 26.02.2016.g.	„Gradiošnica“ Saobraćajnica S – 24, S – 23, S – 20, S – 26 i dio S - 1	956-121-4-234/2016 od 13.02.2017.g	16.918 m^2 5.827 m^2	47,14 €/m^2 *ukupno* 274.684,78 €	Pokrenut postupak eksproprijacije kod Upr. za nekretnine -PJ Tivat	Održana usmena rasprava. Očekuju se Rješenja o eksproprijaciji.

6	*Tomašević Božidar* Zahtjev br. 0605-465-180 od 21.09.2016.g.	„Župa – Češljar“ Saobraćajnica S - 26	956-121-4-29/2017 od 10.04.2017.g	609 m^2	160,70 €/m^2 *ukupno* 97.866,30 €	Nije pokrenut postupak eksproprijacije kod Upr. za nekretnine -PJ Tivat	
7	*Krstović Sandra* Zahtjev br. 0605-465-125 od 15.07.2016.g.	„Mažina“ Saobraćajnica definisana tačkama T45, T46, T47..T56-49	956-121-4-7/2017 od 06.02.2017.g	1.096 m^2	162,47 €/m^2 *ukupno* 178.067,12 €	Nije pokrenut postupak eksproprijacije kod Upr. za nekretnine -PJ Tivat	
8	*DOO „MONTE-CO“ Budva* Zahtjev br. 0605-465-126 od 19.07.2016.g.	„Ruljina“ Saobraćajnice, ul. „IS1“ i ul. „IS2“	956-121-4-5/2017 od 06.02.2017.g	Zemljište 4.079 m^2 Garaža 21 m^2	71,53 €/m^2 za zemljište *291.770,87 €* 200,00 €/m^2 za garažu *4.200,00 €* *ukupno* 295.970,87 €	Nije pokrenut postupak eksproprijacije kod Upr. za nekretnine -PJ Tivat	
9	*Koprivica Slobodan i dr.* Zahtjev br. 0605-209/1-2013 od 03.10.2016.g.	„Seljanovo“ Saobraćajnica od UP90 do UP43	956-121-4-245/2016 od 30.01.2017.g	1.033 m^2	254,38 €/m^2 *ukupno* 262.774,54 €	Nije pokrenut postupak eksproprijacije kod Upr. za nekretnine -PJ Tivat	

10	Opšina Tivat po osnovu zahtjeva grupe građana	„Đuraševići“ Saobraćajnica 4-4, 5-5, 6-6 Saobraćajnica 7-7 i 8-8	956-121-4-40/2017 od 27.03.2017.g i 956-121-4-41/2017 od 07.08.2017.g	3834 m^2 1281 m^2	Nije izvršena procjena nepokretnosti		
11	*Sindik Robertino i dr.* Zahtjev br. 0604-460/-228-2016 od 18.11.2016.g.	„Mažine“ Saobraćajnica koja obezbjeđuje kolski prilaz za UP 254 do 259	956-121-4-155/2017 od 15.09.2017.g	391 m^2	procjena kat. parcele 1508 125,60 €/m^2 *ukupno* 49.109,60 €	Nije pokrenut postupak eksproprijacije kod Upr. za nekretnine -PJ Tivat	
12	*Škanata Olga* Zahtjev br. 0605-465-42 od 03.03.2017.g.	„Seljanovo“ Saobraćajnica, kolski put za UP 29 – UP 38	956-121-4-61/2017 od 10.04.2017.g	597 m^2	118,31 €/m^2 *ukupno* **70.631,07 €**	Nije pokrenut postupak eksproprijacije kod Upr. za nekretnine -PJ Tivat	
13	Sindik Josip Zahtjev br. 0605-465-138 od 04.08.2016.g.	„Gornji Kalimanj“ Saobraćajnica S - 47	956-121-4-28/2017 od 27.03.2017.g	568 m2	71,53 €/m2 *ukupno* 40.629,04 €	Nije pokrenut postupak eksproprijacije kod Upr. za nekretnine -PJ Tivat	
	Đuričić Ljubo	„Đuraševići“	953-121-665/2009	325 m^2	Nije izvršena		

14	Zahtjev br. 0605-465-143 od 08.08.2016.g.	Put označen kao UP 2-25, 8-44 i 10-47	od 10.09.2009.g		procjena nepokretnosti		
15	Mugoša Zoran Zahtjev br. 0601-291 od 19.12.2013.g.	„Lastva-Seljanovo-Tivat-Gradiošnica 19 lokacija“ Put do kat. parcele br. 914 K.O. Tivat	Pribavljen izvod iz planskog dokumenta za izradu elaborata				
16	*Stanković Miodrag* Zahtjev br. 0605-188 od 27.08.2013.g.	„Lepetane“ Put do kat. parcele br. 99 K.O. Lepetane	Nije urađen elaborat				
17	*Lukica Kosorić* Zahtjev br. 0605-465-227 od 05.10.2015.g.	„Mrčevac“ Saobraćajnica S - 71	Pribavljen izvod iz planskog dokumenta za izradu elaborata	120 m^2	Nije izvršena procjena nepokretnosti		
	Petrović Vinka	Državna studija	Pribavljeni izvod iz				

18	Zahtjev br. 0605-465-135 od 29.07.2016.g.	lokacije „Dio sektora 22 sektor 23“ Pristupni put do kat. par. br. 4174 i 4179 K.O. Tivat	planskog dokumenta i koordinate tačaka za izradu elaborata				
19	*Handžiev Marija* Zahtjev br. 0605-465-265 od 23.12.2016.g.	„Mažina“ Prilazni put do kat. parcela br. 939 K.O. Tivat	Pribavljena dokumentacija za izradu elaborata	137 m^2	Nije izvršena procjena nepokretnosti		
20	*Indego doo Tivat* Zahtjev br. 0605-465-217 od 08.11.2016.g.	Državna studija lokacije „Dio sektora 22 sektor 23“ Prilazni put – kol. saobraćajnica do kat. parcele br. 4876/1	Pribavljen izvod iz planskog dokumenta za izradu elaborata				
21	*Normal company doo Podgorica* Zahtjev br. 0605-465-227 od 14.11.2016.g.	Državna studija lokacije „Dio sektora 22 sektor 23“ Prilazni put, kolska saobraćajnica do kat. parcele br. 1147 K.O. Mrčevac	Pribavljen izvod iz planskog dokumenta za izradu elaborata				
22	*Biljana Stanišić* Zahtjev br. 0605-465-40 od 27.02.2017.g.	„Donja Lastva“ Prilazni put do kat. parcele br. 267 K.O. Donja Lastva					

23	*San Bay doo Tivat* Zahtjev br. 0605-465-245 od 01.12.2016.g.	„Gornji Kalimanj“ Saobraćajnica S - 59 Prilazni put do kat. parcele br. 3667 K.O. Tivat	Pribavljen izvod iz planskog dokumenta za izradu elaborata				
24	*Vasiljković Stojan* Zahtjev br. 0605-465-210 od 25.10.2016.g.	„Gradiošnica“ Saobraćajnica S – 36 i dio S - 34 Prilazni put do kat. parcele br. 939/6 K.O. Mrčevac	Pribavljen izvod iz planskog dokumenta i koordinate tačaka za izradu elaborata				
25	*Omerović Stanimir* Zahtjev br. 0604-465-226 od 11.11.2016.g.	Državna studija lokacije „Dio Sektora 27 i Sektor 28“ Prilazni put do kat. parcele br. 91 K.O. Milovići	Pribavljen izvod iz planskog dokumenta za izradu elaborata				
26	*Grenz Svetlana* Zahtjev br. 0605-465-216 od 03.11.2016.g.	„Gošići“ Prilazni put do kat. parcele br. 210/4 K.O. Gošići	Pribavljen izvod iz planskog za izradu elaborata				
27	*Božinović Kate*	„Mrčevac“	Pribavljen izvod iz planskog za izradu				

	Zahtjev br. 0605-465-239 od 28.11.2016.g.	Prilazni put do kat. parcele br. 506/1 K.O. Mrčevac	elaborata				
28	*Eraković Vesna* Zahtjev br. 0605-465-48 od 17.03.2017.g.	„Župa -Češljar“ Prilazni put do urbanističkih parcela UP 376 i UP 380					Zahtjev je vezan za zahtjev za privođenje namjeni nepokretnosti podnosioca Samochernova Vere br. 0605-465-239 od 27.10.2015.g.
29	*Milena Bauk Smith* Zahtjev br. 0605-465-53 od 23.03.2017.g.	Državna studija lokacije „Sektor 22 i Sektor 23“ Prilazni put do kat. parcela br. 4841 i 4842 K.O. Tivat					
30	*Samardžić Dragan* Zahtjev br. 0605-465-74 od 13.04.2017.g.	„Mrčevac“ Prilazni put do kat. parcela br. 509/3 K.O. Mrčevac					
31	*Samochernova Vera*	„Župa -Češljar“					

	Zahtjev br. 0605-465-239 od 27.10.2015.g.	Prilazni put do kat. parcela br. 4589/1 i 4589/3 K.O. Tivat					
32	*Stojčević MIra* Zahtjev br. 0605-465-131 od 26.07.2016.g.	„Gornji Kalimanj“ Saobraćajnica S–97, S-16 prilazni put do kat. p. br. 2119 K.O. Tivat					Zahtjev je vezan za zahtjev za privođenje namjeni nepokretnosti podnosioca Slaby Tonka br. 0605-465-111 od 20.06.2016.g
33	*Petković Nikša* Zahtjev br. 0605-465-225 od 02.10.2015.g.	„Mažina“ prilazni put do kat. p. br. 882 K.O. Tivat	Pribavljen izvod iz planskog dokumenta za izradu elaborata				
34	*Marita i Darko Vlatković* Zahtjev br. 0605-465-226 od 05.10.2015.g.	„Gornji Kalimanj“ Saobraćajnica S-2, S-30 i S-24 prilazni put do kat. p. 2500, 2509, 2514, 2524 i 3212 K.O. Tivat	Pribavljen izvod iz planskog dokumenta za izradu elaborata				
35	*Pasković Josip* Zahtjev br. 0605-465-238 od 27.10.2015.g.	„Donja Lastva“ prilazni put do kat. p. 829/3 K.O. Donja Lastva					

36	*Petković Joško* Zahtjev br. 0605-465-224 od 02.10.2015.g.	„Mažina“ prilazni put do kat. p. 883 K.O. Tivat	Pribavljen izvod iz planskog dokumenta za izradu elaborata				Zahtjev je vezan za zahtjev za privođenje namjeni nepokretnosti podnosioca Petković Nikše br. 0605-465-225 od 02.10.2015.g
37	*Došljak Danka* Zahtjev br. 0605-465-144 od 16.07.2014.g.	„Lepetane“ prilazni put do kat. p. 28 K.O. Lepetane	Pribavljen izvod iz planskog dokumenta	45 m^2			
38	*Jelisavac Vedran* Zahtjev br. 0605-463-252 od 10.02.2014.g.	„Lastva-Seljanovo-Tivat-Gradiošnica – lokacija 10“ prilazni put do kat. p. 3696/2 K.O. Tivat	Priložen izvod iz planskog dokumenta				
39	*Davidović Dragana* Zahtjev br. 06-177 od 13.10.2008.g.	„Lastva-Seljanovo-Tivat-Gradiošnica“ Staza na kat. parceli br. 662 kao prilazni put do kat. p. 663 K.O. Tivat	Pribavljen izvod iz planskog dokumenta				

40	*Pupović Mile* Zahtjev br. 01-871 od 07.07.2009.g.	„Lastva-Seljanovo-Tivat-Gradiošnica“ prilazni put do kat. p. 659 i 661 K.O. Tivat	Pribavljen izvod iz planskog dokumenta				Zahtjev je vezan za zahtjev za privođenje namjeninepokretnosti podnosioca Davidović Dragane br. 06-177 od 13.10.2008.g
41	*Jokić Marko* Zahtjev br. 0605-339 od 01.12.2011.g.	„Radovići“ Saobraćajnica „R3“ prilazni put do kat. p. 895 i 896 K.O. Radovići	Pribavljen izvod iz planskog dokumenta za izradu elaborata				
42	*Perov Dimitrije* Zahtjev br. 01-1001 od 09.08.2010.g.	„Lepetane“ Saobraćajnica „R3“ prilazni put do kat. p. 8 K.O. Lepetane	Pribavljen izvod iz planskog dokumenta i koordinate tačaka za izradu elaborata				
43	*Opština Tivat* br. predmeta 0601-463-4-2015	„Župa Češljar“ Dio UP S7, UP S9, UP S10, UP S11, UP S12, UP S13, UP S20	953-121-7-202/14 od 10.12.2014.	1719 m^2	*Procjena 1* 92,61 €/m^2 pov. 248 m^2 *uk. procjena 1*	Postupak eksproprijacije pokrenut kod Upr. za nekretnine -PJ Tivat, dio okončan, dok je dio u toku.	Zahtjev je vezan za zahtjev za privođenje namjeni nepokretnosti podnosioca Samochernova Vere br.

					22.967,28 € *Procjena 2* 111,13 €/m^2 pov. 1.459 m^2 *uk. procjena 2* 162.138,67 € *Procjena 3* 150,97 €/m^2 pov. od 12 m^2 uk. procjena 1 1.811,64 € uk. pro. 1+2+3 pov. 1.719 m^2 186.917,59 €		0605-465-239 od 27.10.2015.g. i Eraković Vesne br. 0605-465-48 od 17.03.2017.g.
44	*Irena Golubović* pun. adv. Miroslav Vučetić zahtjev br. 0605-465-273 od 03.12.2015.g	„Gornji Kalimanj“ kat. parcela 3696/4 K.O. Tivat Saobraćajnica S–04 i S - 64	315 m^2		57,00 €/m^2 *ukupno* 17.955,00 €		
45	*Milo Jabučanin* zahtjev br. 0601- 182 od 23.08.2013.g	Državna studija lokacije „Sektor 29“ Šetalište „Lungo mare“ i saobraćajnica kat. par. 4/10, 4/9, 1/41, 1/42, 1/40 i 1/39 K.O. Krašići	636 m^2		304,31 €/m^2 *ukupno* 193.541,16 €		
46	*Stojković Vladanka* pun. adv. Olga Andrović iz Kotora zahtjev br. 0605-465-	„Seljanovo“ kat. parcela 258/2 K.O.	60 m^2				

	110 od 06.06.2014.g	Tivat kolsko – pješačka površina					
47	Opšina Tivat po osnovu zahtjeva grupe građana	„Donja Lastva“ „Ulica br. 6“	953-121-7-33/14 od 04.06.2014.g i 953-121-7-32/14 od 11.06.2014.g	600 m^2	Nije izvršena procjena nepokretnosti		
48	Opšina Tivat po osnovu zahtjeva grupe građana	Državna studija lokacije „dio sektora 22 i sektor 23“ Saobraćajnica br. 3 i 4	956-121-4-160/2016 od 30.01.2017.g	5405 m^2	Nije izvršena procjena nepokretnosti		
49	Opšina Tivat po osnovu zahtjeva grupe građana pr. broj 0605-465-92	„Gornja Lastva“ uslovna parcelacija kat. parcela 695 i 696 (rezervoar za vodu)	953-121-4-94/2017 od 23.10.2017.g	48 m^2	Nije izvršena procjena nepokretnosti		

50	Opšina Tivat po osnovu zahtjeva grupe građana	„Seljanovo“ Kolska saobraćajnica od tačke A 12 do A 14 u urbanističkoj zoni C nastavak saobraćajnice od	956-121-4-189/2017 od 13.11.2017.g	1.487 m^2	Podnijet zahtjev za procjenu nepokretnosti Upravi za nekretnine CG		

	pr. broj 0605-465-224	Hotela „Tivat“					
51	Opšina Tivat po osnovu zahtjeva grupe građana	„Mažina“ Saobraćajnica Definisana tačkama 49-50-T66-61	956-121-4-175/2017 od 13.11.2017.g	1.762 m^2	Nije izvršena procjena nepokretnosti		
52	Seferović Igor	„Mažina“ Proširenje saobraćajnice do urbanističke parcela broj 319 a					
	pr. broj 0605-465-221 od 07.12.2017.god.						
53	Stjepčević Anton i Stjepčević Niko	„Donja Lastva“ Saobraćajnica do UP 270					
	pr. broj 0605-465-218 od 05.12.2017.god.						

2.5. Poljoprivredne površine, šumske površine, vodne površine, ostale prirodne površine, površine infrastrkture, površine za specijalne namjene, koncesiona područja, eksploataciona polja i dr. – pregled;

Bilans površina: detaljna namjena prema PUP-u Tivta do 2020.godine

Namjena površina	Stanje 2003	Stanje 2020	Indeks promjena
Izgrađene površine	**571,2**	**971,7**	**1,70**
Centralne djelatnosti	25,8	50,8	1,97
Mješovita namjena	-	102,9	-
Stanovanje manje gustine	360,3	410,2	1,14
Stanovanje srednje gustine	19,2	24,1	1,49
Školstvo	4,7	5,3	1,13
Turizam	51,3	171,5	3,34
Proizvodno-komunalna djelatnost	28,6	43,2	1,51
Golf sa vilama	-	163,7	-
Specijalna namjena	111,3		
Saobraćajna infrastruktura	**152,4**	**276,0**	**1,81**
Aerodrom	110,4	131,4	1,19
Ostale saobračajne površine	42,0	144,6	3.44
Neizgrađene površine	**3.908,0**	**3.383,9**	**0,87**
Neizgradive površine u funkciji naselja	*623,7*	*700,4*	*1,13*
Sport i rekreacija	12,4	77,6	6,26
Gradsko zelenilo	202,9	2211,9	1,05
Zelenilo u funkciji turizma		11,9	
Agrikulturni pejsaž	405,20	394,0	0,97
Groblje	3.2	5,0	1,56
Ostale neizgradive površine	*3.284,3*	*2.683,5*	*0,82*
Obradivo zemljište	264,6	208,8	0,79
Travnjaci	142,1	138,0	0,97
Zaštitne šume	1.003,5	1.000,1	1,00
Šume sa posebnom namjenom	1.706,2	1.168,7	0,68
Zaštićena prirodna dobra (Solila)	130,0	130,0	1,00
Vodne površine	11,3	11,3	1,00
Ostale prirodne površine	26,6	26,6	1.00
UKUPNO	**4.631,6**	**4.631,6**	**1,00**

2.6. Demografska kretanja

Zbog niskog fertiliteta, već ispod demografskog praga (smanjivanje stanovništva) budući rast stanovništva Opštine Tivat sasvim zavisi od migracija. Dolazi i do strukturnih promjena koje se najviše odražavaju u brzom porastu broja starijeg stanovništva.

MONSTAT rezultati iz popisa 2011.godine

U Crnoj Gori, u periodu od 1. do 15. aprila 2011. godine, sproveden je Popis stanovništva, domaćinstava i stanova.

Tivat ima 14.031 stanovnika, od toga je žena 7.128 (50,8%) a muškaraca 6.903 (49,2%).

Prosječna starost je 38 godina.

U urbanom gradskom naselju živi 73% stanovništva i 27% u ruralnom.

Broj domaćinstava je 4.862, dok je broj stanova duplo veći 9.675 .

Gustina stanovanja je najveća u Crnoj Gori i iznosi 305 stanovnika po km^2.

2.7. Sprovođenje podzakonskih akata

Prema Zakonu o uređenju prostora i izgradnji objekata, koji je izmjenjen i dopunjen u augustu 2014.godine ("Sl. list Crne Gore", br. 51/08, 40/10, 34/11, 40/11, 47/11, 35/13, 39/13, i 33/14) sprovedene su sve propisane obaveze.
Lokalni planski dokumenti izrađuju se u skladu sa **Pravilnikom** o bližem sadržaju i formi planskog dokumenta, kriterijumima namjene popvršina, elementima urbanističke regulacije i jedinstvenim grafičkim simbolima („Sl. list CG“ broj 24/10 i 33/14), Uputstvom za GIS Database MonPlanGML i u AutoCAD Map3D.
Projektanti kao i izvođači, pridržavaju se Pravilnika o bližim uslovima i načinu prilagođavanja objekata za pristup i kretanje lica smanjene pokretljivosti i lica sa invaliditetom („Sl.list Crne Gore“, broj 48/13, 44/15), te su u tom pravcu objekti u javnoj upotrebi, prilagođavaju licima smanjene pokretljivosti i licima sa invaliditetom.
Pravilnik o bližem sadržaju i načinu vođenja Registra tehničke dokumentacije i izvještaja o reviziji („Sl.list Crne Gore“, broj 56/14), primjenjuje se, a tabela sa popisom tehničke dokumentacije nalazi se na zvaničnoj internet stranici Opštine Tivat. Kompletna tehnička dokumentacija uredno je elektronski potpisana.
Stupanjem na snagu novog Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata očekuju se novi podzakonski akti.

2.8. Izdati UTU, građevinske dozvole i upotrebne dozvole za period od 01.01.2017. do 01.12.2017.godine

	2017.			Zahtjevi iz 2016. riješeni u 2017.		Rješeno u 2017.
	Ukupno zahtjeva	Riješeno	Nije riješeno	Riješeno	Nije riješeno	Ukupo Riješeno
UTU	551	484	67	55	--	539
Građevinske dozvole	120	91	29	27	--	118
Upotrebne dozvole	19	11	8	8	--	19
SVE UKUPNO	690	586	104	90	--	676

U prvih jedanaest mjeseci 2017.godine, po zahtjevima iz 2016. i 2017.godine, ukupno je izdato 87 građevinskih dozvola.

	Način rješavanja po zahtjevima iz 2017					
	Odobreno	Nema osnova za izdavanje UTU Odbijeno	Obustavljeno	Proslijeđeno Ministarstvu	Odbačeno Odustali Obavještenje	Prekid postupka
UTU	411	-	3	3	67	--

	Izgradnja				Rekonstrukcija			
	Stambeni i stamb. pos	**pomoćni**	**Infra-struktura**	**poslovni**	**Stambeni i stamb. pos**	**pomoćni**	**Infra-struktura**	**poslovni**
UTU	196	1	45	17	138	2	4	8
UKUPNO	259				152			
SVE UKUPNO	**411**							

Građevinske dozvole	63	19	9	--	--	19
Upotrebne dozvole	10	1	--	--	--	7
SVE UKUPNO	484	20	12	3	67	26

Svi akti, zahtjevi, dopisi i sl. u postupku izdavanja UTU, građevinske i upotrebne dozvole, prema zakonskim odredbama skeniraju se i stavljaju na sajt Opštine Tivat.
Od stupanja na snagu novog Zakona primljen je 31 zahtjeva za izdavanje Urbanističko tehničkih uslova i 16 zahtjeva za legalizaciju bespravno izgrađenih objekata.

- **Privremeni objekti**

Tabelarni prikaz o broju i vrsti privremenih objekata za koje su izdata rješenja i to u periodu od 01.01.2017. – 11.12.2017. godine.

Terasa	16
Zabavni park	1
Reklamni pano	5
Štand	13
Pult	1
Aparat	2
Pokretni objekat	1
Konzervator	1
Kiosk	1
Čvrsti objekti privremenog karaktera	2
Manji sportski objekat	1
Parkiralište	1
Ukupno pozitivno riješeni	**45**
Odbijeni	4

Odbačeni	1
Postupak obustavljen	
SVE UKUPNO	**51**

- **Detaljna analiza investicionih potencijala bazirana na važećim planskim dokumentima**

Iznos naplaćenih komunalija i naknada kao i gdje su naplaćena sredstva raspoređenja (uložena), za 2016.godinu i za prvih devet mjeseci 2017.godine.

2016 god.	**PRIHODI**	**RASHODI**
Naknada za uređenje i izgradnju građeviskog zemljišta (regionalni vodovod i komunalno opremanje)	1.596.634,30 €	
Uloženo na: Izdaci na uređenje zemljišta		1.403.494,63 €
Ostali kapitalni izdaci za lokalnu infrastrukturu		193.139,67 €

2017 god. (do 30.09.2017.)	**PRIHODI**	**RASHODI**
Naknada za uređenje i izgradnju građeviskog zemljišta (regionalni vodovod i komunalno opremanje)	1.159.420,56 €	
Uloženo na: Izdaci na uređenje zemljišta		1.159.420,56 €

Izvještaj o kapitalnim ulaganjima u lokalnu infrastrukturu

1.	Izgradnja kanalizacionog sistema u Donjoj Lastvi	160.000,00
2.	Nastavak radova na izgradnji MR1 I faza, vrijednost ugovora Toškovići doo,	2.500.000,00
3.	Nastavak radova na saobraćajnici Cacovo (faza I i faza II),vrijednosti	170 000,00 180.000,00
4.	Početak radova na rekonstrukciji cjevovoda Solila, vrijednost radova je	760.000,00
5.	Izvođenje radova na javnoj rasvjeti,vrijednosti	35.000,00
6.	Početak radova na šetalištu lungo mare u Krašićima I faza ,ukupna vrijednosti	736.000,00
7.	Izvođenje radova na sanaciji (građevinski radovi) potoka i atmosferskih kanala, vrijednost	44.000,00
8.	Čišćenje ,bagerisanje potoka, vrijednost	48.000,00
9.	Izrada projekta rekonstrukcije Centra za Kulturu Tivat	11.000,00
10.	Nabavka i ugradnja podzemnih kontejnera ,vrijednost	30.000,00
11.	Asfaltiranje lokalnih puteva ,vrijednosti	80.000,00
12.	Nabavka i instaliranje interaktivne mape grada,vrijednost	10.000,00
13.	. Izgradnja objekta za RE populaciju u Gradiošnici ,vrijednosti	210 000,00
14.	Izgradnja objekta društvenih prostorija u Gošićima,vrijednosti	149.000,00
15.	Izvršeni radovi na izgradnji sistema za navodnjavanje Veliki gradski park I faza,vrijednost	17.000,00
16.	Izrada glavnog projekta saobraćajnica u naselju Podkuk,vrijednosti	7.500,00
17.	Izrada glavnog projekta za saobraćajnicu Donje Seljanovo,vrijednosti	6.300,00
18.	Izrada glavnog projekta za saobraćajnice br.4 i br.27 Seljanovo,vrijednosti	7.000,00
19.	Izrada glavnog projekta kružne saobraćajnice na ulazu u Tivat ,vrijednosti	7.500,00
20.	Izrada glavnog projekta saobraćajnice Gornje Seljanovo ,vrijednosti 9.500,00	9.500,00

21.	Izrada glavnog projekta saobraćajnice 5-5 6-6 Dup Đuraševići,vrijednosti	5.000,00
22.	Izrada tehničke dokumentacije za kanalizacioni sistem u višim zonama,vrijednosti	12.000,00
23.	Izrada tehničke dokumentacije za saobraćajnice br.2-2,4-4,8-8 u Đuraševićima,vrijednosti	17.000,00
24.	Sanacija kupatila u objektima u vlasništvu Opštine	6.000,00
25.	Izvođenju radova na kanalizacionoj mreži – Aerodrom,vrijednost	27.000,00
26.	Izvođenje radova na sanaciji kanalizacione mreže u Opštini Tivat ,vrijednosti	25.938,43
27.	Izvođenje radova na izgradnji sistema za navodnjavanje Velikog gradskog parka II faza ,vrijednost	17.000,00
28.	Početak radova na sanaciji krova na školskom objektu u Donjoj Lastvi	8.721.08
29.	Izrada glavnog projekta saobraćajnice u Bonićima	7.000,00
30.	Izvođenje radova na izradi ograde oko škole	13.299,44
31.	Izrada idejnog projekta groblja Sv.Srđa na Brdištima vrijednost	3.650,00
32.	Radovi na kanalizacionom sistemu G.Kalimanj (Štilet)	11.000,00
33.	Izrada projekta saobraćajnice u Gradiošnici naselje Gnjile	10.000,00
34	Radovi na adaptaciji prostorija u objektu Sportske dvorane	16.500,00
35.	Radovi na sanaciji lokalnih puteva	54.500,00
36.	Uređenje parcele sa stepaništem u naselju Krašići	6.500,00

Stambeni kompleksi

Izgradnja većih stambenih kompleksa nije planirana.

Trgovački sadržaji – poslovni kompleksi

Veliki poslovno-trgovački kompleksi nisu planirani na teritoriji opštine. U svim objektima mješovite namjene uz magistralnu saobraćajnicu planirani su stambeno poslovni objekti, koji u prizemlju mogu imati poslovne prostore.

- **Izvještaj o radu turističke organizacije Tivat – 2017.godina**

U skladu sa donesenim Planom i programom rada TOT-a za 2017, veliki doprinos je dat na afirmaciji i pozicioniranju Tivta kao visokokvalitetne turističke destinacije, sa jedne strane posvećujući pažnju brendiranju iste na kulturnoj mapi zemlje, regiona i Evrope, a sa druge strane poštujući lokalne karakteristike i autentičnost podneblja od značaja za lokalnu zajednicu.

U sprovođenju plana TOTivat je imala saradnju NTO, Opštine kao lokalne samouprave, medija, privrede, institucija kulture, NVO i drugih subjekata, u brojnim koordinisanim akcijama sa ciljem što boljeg predstavljanja pomenute autentičnosti, kako u gradu i zemlji, tako i na brojnim sajmovima u inostranstvu.

JAN – APR

Predsezonski period, a shodno predviđenom Planu i programu TOT-a za 2017, je uglavnom obilježen sajamskim nastupima, sa ciljem što kvalitetnijeg predstavljanja turističke ponude i potencijala grada za nastupajući sezonski period, a u saradnji sa NTO i drugim LTO primorja.

Na sajmovima na kojima se nije učestvovalo, participiralo sa propagandnim materijalom, zajedno sa materijalom lokalne turističke privrede.

U organizaciji NTO, kao i drugih LTO, TOTivat je učestvovala na sljedećim sajmovima u predsezonskom periodu: Utreht, Beč, Prag, Beograd, Budimpešta, Berlin, Moskva, Stokholm, Peking, Skopje i Lukavac, kao i na Roadshow kampanji sa gradovima regiona (Kragujevac, Beograd, Novi Sad i Banja Luka).

Početkom godine su se TOTivat na stručnom osposobljavanju, po programu Vlade Crne Gore, pridružila tri visokoškolke, koje su cijelu sezonu samostalno radile u info centrima na raznim lokacijama.

Veliki doprinos TOTivat je dala i na osmišljavanju unificiranog propagandnog materijala sa ciljem što kvalitetnijeg plasmana i ponude, kako na sajmovima, tako i u turističko informativnim centrima. Zamišljeno je da novi materijal oslikava i jedan moderan imidž i brending kao asocijaciju na grad Tivta, posljednjih godina.

U februaru mjesecu se odštampao i novi katalog Privatnog smještaja u tiražu od 3500 komada za potrebe predstojećih sajmova i turističke sezone.

Katalog ranijeg naziva "od elite do elite" u preimenovanom i nešto dorađenom i dopunjenom izdanju kao "Elite turizam" je odštampan u ukupnom tiražu od 3500 komada i to na jezicima: Crnogorskom, Francuskom, Kineskom i Engleskom.

Brošura "Tivat na dlanu" je za potrebe u 2017-toj godini bila odštampana u 5500 primjeraka na Crnogorskom i Engleskom jeziku. S obzirom na nepromijenjeno izdanje ove brošure, postojala je i sasvim dovoljna količina u ranijim zalihama za operativni dio poslovanja sezone 2017, kao što je slučaj i sa mapama plaža, Vrmca i Gradskog parka, a za koje su u narednoj godini predviđene izmjene u duzajnu.

Za sajamske potrebe, a što često na zanilmljiv način animira posjetioce štandova, jeste brošura "Žućenica sa receptima", sa dizajnom manira razglednice, za ovogodišnje potrebe je odštampana u tiražu od oko 5000 komada.

Pregrađen i novorenoviran poslovni ambijent prostorija TOT-a je u mnogome olakšao rad svih službenika, a sa ciljem jasne raspodjele zadataka stručne službe i turističko informativnog centra (za potrebe posjetilaca), kao i što kavalitenije pripreme za sezonski period.

TOTivat je i u ovom periodu nastavila sa poštovanjem svih važnih ekoloških i svijetskih datuma, pa se 03.02. na Dan močvarnih staništa, kada se i širom svijeta organizuju aktivnosti u cilju promovisanja zaštite, očuvanja i mudrog korišćenja vlažnih staništa, uzela učešće u ovoj globalnoj akciji. Zajedno sa Centrom za zaštitu i proučavanje ptica, Zelenim timom Opštine Tivat, JP „Morsko dobro", TOTivat je posjetila ornitološki rezervat Solila i još jednom pružila ono što zaista zaslužuju, a to je naša pažnja kroz edukaciju najmlađima o raznima načinima očuvanja ovog rezervata.

Dvanaest godina rada 11.02. TOT je uz prijatelje i saradnike, upriličila i proslavila u restoranu "Mala barka" u Tivtu.

22.04. na Dan planete Zemlje TOTivat je u saradnji sa Komunalnim preduzećem Tivat na dvije lokacije postavila klupe kako bi svi posjetioci mogli uživati u prirodnom ambijentu i prostoru oplemenjen cvijećem i zelenilom ispred centara, podstičući građane i turiste da što više vremena provode na otvorenom, uživajući u prirodi i svježem vazduhu, a ambijent za prijavu boravka i informacije o gradu što pristupačnijim i prijatnijim.

MAJ – SEPTEMBAR (sezonski period)

Sezonski period je TOTivat optimistično započela već krajem aprila, pozivajući sve turističko ugostiteljske objekte, projekte i institucije koje u nastupajućoj sezoni planiraju imati sopstvene programe i aktivnosti, a sa ciljem animacije turista na teritoriji opštine Tivta, da iste pošalju na adresu organizacije, kako bi se našli u planiranom kalendaru aktivnosti TOT-a i svi bili na jednom mjestu kao generalni bilten događaja u gradu. Ovom projektu su se odazvali: CZK Tivat sa svojim generalnim programom "Purgatorije", Porto Montenegro sa svojim ljetnjim programom bogatih aktivnosti, MOVIDA plažni bar, kao i druge institucije Opštine u djelokrugu svojih aktivnosti i drugi suorganizatori.

11.05. je obilježen Svjetski Dan ptica selica na Solilima, gdje je TOTivat u saradnji sa Centrom za zaštitu i proučavanje ptica, Opštinom Tivat i JP „Morsko dobro", organizovala edukativni čas u prirodi na tivatskim Solilima za učenike Srednje mješovite škole "Mladost" iz Tivta, a u cilju podizanja svijesti o važnosti očuvanja ptica selica i njihovih staništa. Shodno ovogodišnjoj temi stavljen je akcenat na uzajamnoj povezanost ljudi i prirode, ptica selica koje dijele istu planetu i ograničene resurse.

TO Tivat je već sredinom maja mjeseca imala pripremljen plan aktivnosti za nastupajuću sezonu i isti predstavila na konferenciji za štampu održanoj 18.05., kroz brojne kulturno umjetničke manifestacije, pod nazivom "Tivat Ljeto 2017". Kalendar je brojio ukupno: 50 programa, koje je TO organizovala samostalno ili se pojavila u ulozi sponzora kao suorganizaotora drugih subjekata u trajanju od ukupno 5 mjeseci programa (maj-sep).

Pored kalendara manifestacija, a za potrebe regionalne promocije i generalno turističke sezone i turističko informativne centre, izdata je i nova mapa Boke, nešto promijenjenog dizajna i novih atrakcija i neophodnih informacija na prostoru opštine Tivat. Ove mape su se odštampale u triražu od 7000 komada.

Katalog ljetnjih manifestacija je takođe premijerno predstavljen u okviru regionalne Road Show kampanje u saradnji sa NTO i drugim LTO primorja i to u gradovima: Beograd, Novi Sad, Sremski Karlovci, Kragujevac, Banja Luka i bio je odštampan u količini od 3000 komada.

Program je podrazumijevao: koncerte, gastro večeri kroz temu "Ljeto dobrog ukusa" i afirmaciju domaćih ugostiteljskih objekata i lokalne privrede da promovišu svoje objekte i specijalitete, preko raznih sajmova suvenira, rukotvorina, gastro prezentacija, festivala i sportskih dešavanja do raznih kulturnih i folklornih manifestacija, i to sljedećim redosljedom:

- **19.05 i 20.05.** – Dani tango turizma, u trajanju od dva dana za redom, koji je kao projekat pobudio kuriozitet kako mještana tako i gostiju, a imao je za cilj da predstavi sve ljepote ovog senzualnog plesa i približi ga kroz muziku i pokret našoj sredini i podneblju.
- **21. 05.** – koncert u čast "Dana nezavisnosti" pod nazivom "Ladies night" i izvođenje 5 Crnogorskih umjetnica.
- **22.05.** – sajam suvenira i rukotvorina – u saradnji sa Harlekin Donja Lastva i muzičku podršku "Stefan Čelanović i duo gitara"

TO Tivat je jun mjesec započela projektom dogovorenim sa pobratimskom opštinom Sremskim Karlovcima u vidu "Dani Sremskih Karlovaca u Tivtu" u trajanju od **02.06-04.06.** , a koji je imao za cilj razmjenu kulturnih, umjetničkih, gastro i drugih iskustava iz oblasti privrede, razvoja i turizma ove dvije pobratimske opštine, i već tada dogovorila uzvratnu posjetu grada Tivta, Sremskim Karlovcima nakon sezone.

Turističko informativni centri TOT-a na lokacijama: Radovići, Krašići, autobuska satnica i Donja Lastva su bili većinom otvoreni u junu mjesecu, i to: autobuska stanica: 17/05; Donja Lastva i Radovići 01/06; Krašići 01/07. TICentar u centru grada sa lokacijama: prostorije TOT-a, Lučke kapetanije i Carinskog terminala (za naplatu taske za plovne objekte), su sa pojačanom kadrovoskom strukturom svoj rad nastavili od 01.06.2017.

5.06. obilježavao se Svjestki dan zaštite životne sredine, a tim povodom se TOTivat priključila ovoj akciji na način raspisivanja konkursa za najljepšu amatersku fotografiju na temu „Pejzaži grada Tivta", a u skladu sa ovogodišnjom temom "Ja sam sa prirodom", sa ciljem animacije građana i posjetitelja Tivta da što više vremena provode na otvorenom i da u onome što priroda pruža pronađu inspiraciju i iskažu sebe, kroz ljubav prema gradu Tivtu.

fotografija nagrađenog sugrađanina Milana Grbića

Tokom ove akcije upriličena je i tradicionalna manifestacija TOT-a **09.06.** a to je "Turistički cvijet", u prošlogodišnjem nagrađenom ambijentu "Waikiki". Dobitnicima su uručene brojne nagrade u raznim kategorijama, ukupno 14 nagrada, i to za:

- Najljepše dvorište
- Najljepši balkon
- Najljepša živa ograda
- Najljepše stablo magnolije
- Najljepša zelena površina ispred poslovno ugostiteteljskog objekta
- Najljepši hortikulturalni detalj
- Višegodišnji dopsrinos u uređenju grada
- Ekološka inicijativa i osviještenost

TO Tivat je u susret sezoni izdala i Gastro katalog, koji je na 133 stranice objedionio kompletnu restoransku ponudu grada, kroz interesentan uvod o gastronomiji našeg podneblja, Gdina Maša Čekića, koji je i svojim zanimljivim i autentičnim receptima dao neobičan i koristan doprinos knjizi. Gastro vodič je bio štampan u 2100 komada.

Po procjenama stručnjaka za tu oblast, cjelokupan program TOT-a pod nazivom "Tivat Ljeto 2017", pratilo je blizu 100000 posjetilaca.

Početkom jula mjeseca, a na bazi donešenih odluka na nivou Opštine, TOTivat je na vrijeme i organizaciono pristupila kreiranju nastupajućeg Novogodišnjeg programa, zajedno sa ostalim članovima odbora: Opštinom Tivat, BrandNewTivat i Udruženjem ugostitelja i hotelijera grada Tivta, koji bi se kao i prošle godine u saradnji sa NTO i drugim LTO, premijerno predstavio na Novosadskom sajmu početkom oktobra mjeseca.

U toku ljeta gostima koji uredno plaćaju boravišnu taksu na lokaciji TIC-a, u centru grada (prostorije TOT-a), poklonjeno je 100 karata za pozorišne predstave iz programa 2017 "Purgatorija" CZK Tivat.

Redovno su se dostavljali podaci o broju gostiju (presjek je rađen jednom sedmično) svim zainteresovanim subjektima, sarađivalo se sa lokalnom samoupravom, javnim preduzećima, MUP-om, Domom zdravlja, Službom zaštite, ZZZCG, inspekcijskim službama i ostalim subjektima, koji su na svoj način doprinijeli uspješnoj sezoni u gradu.

U toku sezone aktivno se učestvovalo u radu Koordinacionog tijela za praćenje turističke sezone 2017, pri čemu se zajedničkim snagama, zajedno sa drugim subjektima tijela, davao veliki doprinos u prevazilaženju utvrđenih nepravilnosti i problema.

U samoj top sezoni (sredina jula) usljed brojnih požara na lokalitetu Luštice i Krašića, gdje je u jednoj sedmici bio evidentan i izvjestan pad posjećenosti, maksimalno se od strane organizacije trudilo u odazivu svim akcijama koje su podrazumijevale: objave za pomoć, koordinaciju akcija, pomoć u dostavi vode i hrane ili fizičke pomoći zaposlenih.

Kao novitet u ponudi TOTivat jeste instalacija Interaktivnog izloga, koji je TO dobila od opštine Tivat, sa ciljem dostupnosti svih informacija, kako građanima, tako i turistima u vremenu od 0-24h.

Rezultati analize kvaliteta morske vode duž crnogorskog primorja, odrađene 19 septembra za 100 javnih kupališta, koje je Institut za biologiju mora sproveo u periodu od 13. do 14.septembra,

Tivat je jedina Crnogorska opština na kojima je na apsolutno svim kupalištima voda zabilježena sa K1 kvalietom, što je bio odličan podatak, koji će se kao informacija plasirati na svim sajamskim nastupima, posjetiocima našeg štanda.

U sklopu Evropske nedelje mobilnosti TOTivat je 18.09.2017 kroz druženje, boravak u prirodi i edukaciju članova tima koji su obilježili rad u organizaciji, uzela učešće i pridružila se akciji u vidu izleta na Lovćenu.

Ove godine naš grad je imao i prvi festival, iza kojeg je finansijski stalo i Ministrarstvo održivog razvoja i turizma, a logističkom podrškom i Ministarstvo kulture, je festival jedinstvenog karaktera u našoj zemlji, a i regionu, koji se održavao od 22-24.09.2017. Festival koji je u potpunosti projekat TOTivat uz podršku Dalibora Ševaljevića, je kreiran sa ciljem produžetka turističke sezone, a okupio brojne muzičare i umjetnike koji njeguju etno melos u svom pravcu muzičkog izražaja i to sa tri kontenenta, a i brojne ljubitelje u publici kojima je ovaj festival pružio neko novo iskustvo. Festival je za prvu godinu održavanja dobio brojne pozitivne kritike.

Povodom Dana turizma i Dana zelene kupovine, koji se u svijetu obilježavaju 27 i 28.09., TOTivat je na više lokacija zahvaćenih požarima na prostoru opštine Tivat, zasadila sadnice stabala i ostalog bilja tj. izvršila pošumljavanje u neposrednoj blizini pješačkih staza i ornitološkog rezervata Solila. Stavljajući akcenat na ljepote aktivnog turizma i kretanja, okrenutosti prirodi i čarima koje ona ima u asocijaciji na neko mjesto, sa posebnim osvrtom na vansezonski period.

MEDIJI / REKLAMA / PROPAGANDA

Posjete studijskih grupa:

U periodu od 18. - 21.03.2017.godine u Crnoj Gori boravila je **francuska novinarka** Christiane Calonne koja piše reportaže za časopis koji se distribuira u avionima Transavie (koji otvara liniju na relaciji Tivat- Pariz), a TOTivat imala je priliku ugostiti je tokom njene jednodnevne posjete Tivtu u prisustvu predstvanice TOTivat, koja je upoznala sa svim čarima i ljepotama grada.

Od 18.04.- 24.04.2017.godine oranizovana je Fam tura iz Pekinga od strane Fly travel agencije, gdje je TOTivat bila domaćin **kineskoj delegaciji** 22.04.2017.godine, u okviru koje im je prikazan neraskidivi i jedinstven spoj modernog i tradicije u Tivtu, a koji delagaciju nije ostavio ravnodušnim. Posjete su upriličene u Gornjoj Lastvi i Porto Montenegru.

Na zahtjev Nacionalne turističke organizacije Crne Gore u aprilu TOTivat je bila domaćin francuskoj novinarki poznatog časopisa **"Le Parisien",** inače, uglednog pariškog nedjeljnika koji se štampa u preko 1,3 miliona primjeraka i osim u Francuskoj, distribuira se u nekoliko desetina država svijeta. G-đa Dominik Savidan koja je boravila u Crnoj Gori od 27.aprila do 30. aprila 2017.godine posjetila je Tivat 29.aprila, kada je za nju bila uprilična tura gradom u prisustvu predstavnice TOT-a.

Turistička organizacija Tivat pružila je kako logističku, tako i finansijsku podršku projektu ,,Dnevnica" u emisiji **Tv Vijesti,** koja se u Tivtu snimala u aprilu mjesecu, a sakupljeni novac išao je za pomoć samohranom ocu iz Tivta. Ovo je ujedno bila i jedna od najgledanijih emisija ovog projekta.

Sa filmom ,,Od elite do elite", u aprilu je TOT uzela učešće i na **zagrebačkom Tour film** festivalu.

U julu je TOTivat, a u saradnji sa Portom Montenegrom i "Riana group" kompanijom, ugostila **grupu blogerki iz Dubaija** i priključila se u izletu jednog dana sa ciljem da im se prikažu i ljepote tradicije, kao što je Gornja Lastva i običaja nekadašnjeg života koji se u toj ambijentalnoj cjelilni nekada vodio. Vodič grupe je bila zaposlena u TOTivat.

Finansijski je TOTivat podržala projekat i snimanje emisije **„Na veslu priča"** u krajevima Boke. Ovaj dokumentarno ekološki Tv serijal je u Srbiji i regionu jako gledan, a snimao se u julu mjesecu u trajanju od 10 dana, sa ciljem premijernog emitovanja početkom oktobra na **RTS-u.**

TO Tivat je bila i domaćin za ekipu austrijske nacionalne televizije **TV ORF i 3 sat** (koja pokriva i Njemačku), a novinari su u Tivtu na određenim lokacijama snimali emisiju iz poznatog serijala **„The taste of Europe".** Emisija se snimala na lokaciji Gornja Lastva gdje je predstavljena kulinarska i kulturna baština Boke Kotorske sa akcentom na tradiciji i autentičnosti. Pored TOT-a, saradnici na ovom projektu su bili NVO Napredak i Gdin Mašo Čekić.

Od 04.07. do 09.07.2017.godine TOTivat je ugostila i studijsku grupu srbijanskih novinara koji zastupaju **RTV Pink, Gloriju, Wannabe magazine, RTS televiziju, Kurir, Elle i Cosmopiltan**, a zajedno sa ovom grupom novinara u istom period, TOT je bila i domaćin emisije **„Žikina šarenica",** koja se snimala na brojnim atraktivnim područjima opštine Tivat, sa ciljem emitovanja na RTS televiziji. Novinari su se imali prilike upoznati sa Lustica bay, marinom Porto Montenegro, ruralnim naseljem Gornja Lastva, prirodnim rezervatom Solila, imali su obilazak Bjelila i Ville Romantice, posjetili su Almara beach i Rose. Tokom njihovog boravka u Tivtu se održavao čuveni „Gumball", te su imali priliku zabilježiti i ovaj svjetski značajan događaj, a takođe i prisustvovati koncertu Yu grupe koji se u organizaciji TOTivat održao na Gradskoj rivi Pine, te je sve to u vidu materijala bilo plasirano na brojnim najgledanijim emisijama u regionu.

Skandinavska grupa novinara i turoperatora TUI Nordic u organizaciji NTO, je u periodu njihovog sedmodnevnog boravka u Crnoj Gori, sredinom mjeseca septembra posjetila i Tivat kao i nautičko rezidencijalni kompleks Porto Montenegro, i sa sobom odnijela brojne pozitivne utiske, što je samo jedan o pozitivnih stavova zašto se treba više okrenuti predstavljanju ponude grada u ovom dijelu Evrope.

Njemačka grupa novinara eminentnih dnevnih i lifestyle magazina („Freizeit Kurir", „Reise-aktuell", „Wiernien", „Drehmoment Profil", „Kronen Zeitung") u organizaciji NTO, je boravila u studijskoj posjeti Crnoj Gori i posjetila Tivat i Porto Montenegro kompleks. Cilj ove posjete je da se na njemačkom tržištu Crna Gora promoviše kao interesantna destinacija za odmor u 2018. godini, posebno imajući u vidu planirane dodatne avio linije iz njemačkih gradova Minhena, Lajpciga, Dizeldorfa ka Crnoj Gori za sljedeću turističku sezonu.

Sa TOP ONE agencijom iz Srbije, TOTivat ima ostvarenu saradnju na nivou cijele sezone i putem iste su se realizovale brojne aktivnosti kao i gosotovanja, prilozi i objave članaka na sledećim televizijama i u časopisima za teritoriju Srbije su emitovanja na: TV Vojvodina, Kopernikus, Nadlanu.com, Inforemer i Kurir.

Doček putnika:

Zajedno sa NTO, TOTivat je 2 puta organizovala doček putnika na aerodromu Tivat (21 maja i 23. jula), uz degustaciju nacionalnih specijaliteta: priganica i rakije, kao i prisusutvo folkloraša i to za prve grupe turista na relaciji Kopenhagen, Helsinki i Stokholm –Tivat a ispred turoperatora TUI Nordic sa avio kompanijom JET TIME i na relaciji Dubai-Tivat preko Fly Dubai avio kompanije.

TOTivat je imala čast uz takođe prigodan i autentičan dočekat uz priganice, piće i folkloraše dočekati jedrenjak italijanske ratne mornarice „Palinuro" star 83 godine, koji je zajedno sa Jadranom krasio Gradsku rivu Pine, skoro 10-tak dana.

Pisani mediji: Kada su u pitanju pisani mediji, u maju mjesecu je na dvije strane izašao tekst o Tivtu, u engleskoj i bosanskoj verziji, u magazinu **Furaj.ba** koji se distribuira firmama na ime direktora i menadžera, ambasadama, diplomatsko-konzularnim predstavništvima i diplomatskim misijama Bosne i Hercegovine.

Najave dešavanja u organizaciji TOTivat u junu su se našle i u časopisu **„Elevate",** koji se distribuira u avionima Air Serbia, što je jako značajno za promociju grada Tivta.

U mjesecu junu Tivat je našao svoje mjesto u Promo knjižici o Crnoj Gori u kojoj su se ljepote grada prikazale kroz 10 najljepših fotografija odabranih od strane TOTivat.

Kao i svake godine TOTivat se oglasila u **„Alea"** poslovnom vodiču, a u saradnji sa **„My destinations"** portalom sa kojim se ostvarila i godišnja saradnja, tako da su na taj način bila ispraćna i sva dešavanja i aktivnosti organizacije objavljivane i engleskom jeziku na sajtu mydestinations.com.

Na tri stranice se TOTivat predstavila u specijalizovanom turističkom magazinu **„Putovanja za dvoje"**, koji se publikuje u 7 evropskih zemalja, a srpski broj se distribuira na području Srbije i Makedonije.

O Tivtu se u julu moglo čitati i u magazinu **„Bel quest",** sa kojim TO Tivat već par godina ima uspješnu saradnju.

Tekst o Tivtu je takođe izašao na 2 stranice avgustovskog izdanja **„Bay of Kotor news"**, gdje su se osim programa i dešavanja za mjesec avgust i septembar našle i preporuke top 10 lokacija koje treba obići u Tivtu u ovom periodu godine, odnosno kako treba da izgleda dan jednog turiste u našem gradu.

Prethodno pomenuti magazin **„Putovanja za dvoje"** takođe je u svom septembarskom broju izdao reportažu o tome kako izgleda „Septembar u Tivtu" i šta on to sa sobom nosi. Radi se o najavama za Festival „Tivat World Music" pod sloganom „Feel it. Taste it", World Art Games, kao i o saradnji sa NVO "Sonos Cubanos" i latino noći u gradu.

Turistička organizacija Tivat pripremila je tekst za septembarsko izdanje magazina **„PUTOVANJA"**, prvi crnogorski specijalizovani časopis za turizam, ekonomiju, kulturu i nauku, koji ove godine obilježava 20 godina postojanja.

Od ostalih specijalizivanih časopisa TOTivat je imala i objavljivane članke u: **TOP Srbija magazinu, Turističkoj prizmi, Hello Magazinu, Informeru, Kuriru, Newsweeku** i td.

Radio i TV:

Izuzetna saradnja sa medijima ostvarena je kako u pripremi sezone tako i tokom cijelog trajanja tivatskih ljetnjih fešti. Osim **Radio Tivta** koji je prvi saradnik TOT-a, već godinama unazad, Radio Tivat zauzima značajno mjesto i servis je javnog informisanja koji je maksimalno ispromovisao sve što je organizacija za ovu sezonu uradila. Posebnu zahvalnost za medjsku podršku TOTivat iskazuje medijima: Radio Dux, Radio CG, Boka news, Vijestima, Dnevnim novinama i Pobjedi.

Ove godine saradjivali smo sa sledećim radijskim kućama: Radio Tivat (radio Suncobran), Novi Elmag radio, Radio Kotor, Radio Jadran, Radio Dux , Radio stanica Drugačija, Radio Novi Sad, Radio Turistička prizma, a intervju sa direktorkom TOTivat objavljen je i na poljskom nacionalnom radiju u emisiji posvećenoj elitnom turizmu.

Kada su u pitanju televizijske kuće, realizovana je saradnja sa: K9 Tv iz Kragujevca (Bg sajam), Info biro (praćenje cjelokupnog ljetnjeg programa TOTivat), TV Vijesti (praćenje događaja kroz emisiju "Boje jutra", koja se cijele sezone emitovala sa terase hotela Palma, kao i na terenu, Tv ORF I 3sat (snimanje emisije "The taste of Europe"), RTCG (Hronika gradova, Jutro iz gradova, Crnom Gorom, gostovanja u jutarnjem programu i prilozi iz Tivta), TV Budva, AL JAZEERA, Pink tv (Turistički magazin i druge emisije), Prva TV (Tačno u 13), RTV Kopernikus, Naša TV, RTV Vojvodina, kao i mnogi drugi.

Reklama i propaganda:

Događaje koji su obilježili Ljeto 2017 reklamirani su i putem bilborda na teritoriji Crne Gore u terminima od 01.-15.08.2017 godine i od 05.-20.09.2017.godine, kao i na Led display- u koji se nalazi u Knez Mihajlovoj ulici u Bogradu (u terminima od maja do septembra, a za sve značajne događaje u gradu).

Sajt TOTivat je objedinio sva dešavanja u gradu, a ista su se mogla naći na i društvenim mrežama TOTivat kroz FB i Instagram kampanju, gdje su se redovno plasirale informacije ne samo u realizaciji TOT-a, već i svih drugih privrednih subjekata i JU u gradu, a što je od javnosti bilo ocijenjeno jako pohvalan novitet u asortimanu rada TOT-a. Aktivnosti TOT-a su bile dijeljene i na brojnim drugim portalima: Opštine Tivat, NTO CG, Radio Tivat, Radio Dux, Boka news, Radio Jadran, My Destination i furaj.ba.

<u>OKTOBAR – DECEMBAR (postsezonski period)</u>

Oktobar mjesec u angažovanju TOTivat je započeo projektom "Dani Tivta u Sremskim Karlovcima", koji su trajali od 02-04.10.2017 god. a imali su za cilj našu uzvratnu posjetu u zbližavanju ove dvije pobratimske opštine u domenu kulture, turizma, tradicije i gastro ponude. Sam događaj je bio jako lijepo ispromovisan u saradnji sa TOSresmki Karlovci, Oprštinom Sremski Karlovci, kao i delegacijom opštine Tivat, Udruženjem žena Tivta, NVO Bokom i NVO Maškaradom, kao i suvenirskom i muzičkom podrškom Ateljea Slaby.

Pored nastavka sajamskih nastupa, karakterističnih za ovaj period godine, TO Tivat je obradila i sumirala rezulatate ankete koji su od značaja za ocjenu uspjeha glavne turističke sezone na teritoriji opštine Tivat u identifikovanja snaga i slabosti postojeće ponude, kao i sagledavanje mogućnosti za njeno poboljšanje. Anketa je prilog ovom izvještaju, u ukupnoj ocjeni 4,19.

Od ostalih sajamskih nastupa za drugi dio godine, TOT je uzela učešće na sledećim sajmovima: Novi Sad, Pariz, Rimini, Varšava, London, kao i uzimanje učešća na regionalnoj kampanji u promociji Novogodišnjeg projekta.

Novogodišnji glavni program u organizaciji TOT-a, Opštine Tivat, BrandNewTivat i Udruženja ugostitelja i hotelijera grada je bio premijerno predstavljen u okviru projekta "Dani Tivta u Sremskim Karlovcima" u Sremskim Karlovcima i na 50 tom jubilarnom Novosadskom sajmu, početkom oktobra, koji je izazvao veliko interesovanje, kako domaće tako i regionalne javnosti i medija, sa najavom i kompletnog ostalog propratnog programa, koji će trajati ukupno 15-tak dana.

U periodu od 12.-14. oktobra u Crnoj Gori u organizaciji Nacionalne turističke organizacije i Japanske agencije za međunarodnu saradnju (JICA) boravila je grupa turoperatora iz Japana. Predstavnici turoperatora, JTB Media Retailing, H.I.S.CO, LTD, JTB World Vacations, Miki Tourist, Asahi Ryoko, Tumlare, ST World, Tabi-Concier i Hankyu Travel, tokom trodnevne inspekcije destinacija, obišli su i Tivat 13.oktobara, gdje su obišli Porto Montenegro i Regent hotel. TOTivat je u saradnji sa Hotelom "Regent" podržala cjelokupnu organizaciju ovog dana. Pored obilaska turističkih lokaliteta, predstavnici turoperatora iz Japana održali su poslovnu radionicu sa predstavnicima lokalnih turoperatora i agencija gdje su osim razmjene znanja i iskustava razgovarali i o modalitetima buduće saradnje.

Reklamni materijal koji je izrađen još krajem 2016 godine je trošen racionalno, pa su zalihe trajale i za sezonski period, a za potrebe poklona počasnim gostima opštine, poslovnim partnerima i poklone naših sugrađana u zvaničnim posjetama drugim gradovima. U ovom periodu već se pristupilo osmišljavanju novog reklamnog materijala za nastupajuću 2018 godinu.

Do kraja godine TOT će se u obilježavanjima svjetskih datuma priključiti pojedinim akcijama i ekološkim datumima, i dati svojevrstan pečat društvene odgovornosti i socijalne podrške.

OSTALE INFORMACIJE

Sopstvenim sredstvima TOTivat je u 2017 u saradnji sa Komunalnim preduzećem je obnovila i postavila nove znakove turističke signalizacije na području opštine Tivat.

Cjelokupan rad Turističke organizacije Tivat, njenih centara, anketu i naplatu boravišne takse od fizičkih lica u centrima, a i na terenu u "Ljetu 2017", uspješno su odradili: 8 radnika stručne službe, 10 informatora, 3 anketarke, 2 naplatioca na terenu, 3 visokoškolke i 1 asistent u radu.

Uloga TOTivat u edukaciji kadrova za rad u turizmu ogledala se u obuci 2 srednjoškolke i pomenutih visokoškolki. Podsticani su visokoškolke da što više učestvuju na javnim raspravama, radionicama, seminarima, kao i da prate aktuelne trendove u turizmu.

U sezonskom periodu od 01.05. do 01.10.2017. godine TOTivat je imala ukupno 49,796 posjeta sajtu tivat.travel od čega je 32% novih posjetilaca, što je za 4,86% više u odnosu na prošlu godinu. Najviše posjetilaca sajtu je bilo iz Crne Gore (29,035 odn. 20% više) i zemalja regiona: Srbije (11,550 odn. 5,20% više), BiH (2,381 odn. 1,8% više), Hrvatske (860 odn. 17,6% manje). Smanjenje posjetilaca sajtu zabilježeno je od sljedećih zemalja: Rusije, Njemačke, Velike Britanije i Francuske. Povećanje posjete sajtu je bilo evidentno od: SAD, Slovenije, Makedonije, Mađerske, Poljske i Švedske.

U cjelokupnom dosadašnjem periodu u 2017 godini, bilo je 66,791 novih posjetilaca, što je za 12,7 % više u odnosu na prošlu godinu. Posjetioci sajtu tivat.travel najviše pristupaju sa internet pretraživača i to 65,5%, preko društvenih mreža 18,3%, direktno 13,7% i ostalih 2,3% su linkovani posjetioci sajta.

Stanje društvenih mreža TOTivat (FB i Inst) jeste ukupno zajedno 6467 pratilaca, što je u odnosu na prethodnu godinu više za cca 2000 pratilaca odn. 28% više.

TURISTIČKI PROMET u TIVTU:

TI Centri su u svom periodu sezonskog poslovanja u 5 mjeseci rada ostvarili:

NAPLATA bor.takse po turističko informativnim centrima za 5 mjeseci sezonskog rada (maj-okt)					
	TIC	Broj sezonaca 2016	Broj sezonaca 2017	2016	2017
1	Centar TOT	4	4	85,618.80	94,549.50
2	Donja Lastva	1	1	35,637.75	28,912.50
3	Radovići	2	1	28,912.50	27,092.25
4	Krašići	2	1	12,221.55	11,498.85
5	Autobuska	1	1	13,149.00	8,551.35
6	Porto/Luča	/	2	/	33,538.00
7	Naplatioci na terenu	2	2	24,051.64	26,366.83
Ukupno zaposlenih sezonaca		12	12	159,673.00	184,407.43
UKUPNO svi (80% zakonski prihod TOT-a)				uvećanje za 16% u ostvarenim prihodima	

TICentri su u svom period sezonskog poslovanja u 5 mjeseci rada ostvarili sledeći broj posjeta centrima:

POSJEĆENOST u privatnom smještaju za 5 mjeseci sezonskog rada (maj-okt) u TIC-ima					
	TIC	Br. posjetilaca 2016	Br. posjetilaca 2017	Br. Noćenja 2016	Br. Noćenja 2017
1	Centar TOT	18403	20281	266007	294809
2	Donja Lastva	7105	6300	81441	67845
3	Radovići	7175	6982	92692	93316
4	Krašići	4835	4664	89731	83560
5	Autobuska	2847	2087	28175	23431
6	Porto/Lučka	-	--	-	-
7	Naplatioci na terenu	3925	4400	34251	38185
UKUPNO:		44290	44714	592297	602146

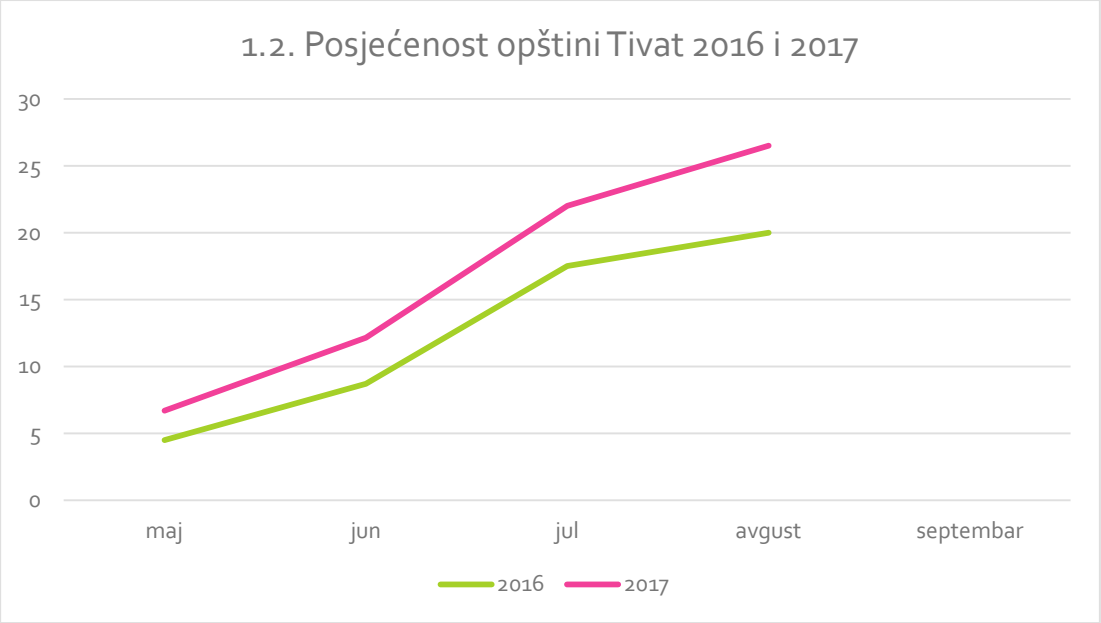
Broj posjeta i ostvarenih noćenja u 2017-toj godini, a naročito u periodu sezone, prikazan je na 1.1. tabelarno po mjesecima i u vidu 1.2 dijagrama, u kolektivnom i privatnom smještaju

Dolasci turista u opštini Tivat			Noćenja turista u opštini Tivat	
Mjesec/Godina	2017	2016	2017	2016
Januar	1,606	1,215	16,222	17,606

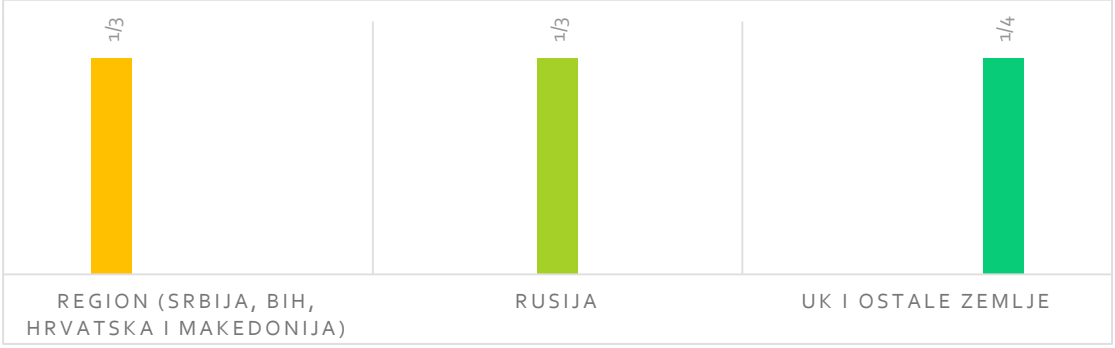
Februar	1,720	1,549	18,598	17,163
Mart	2,670	1,765	24,485	14,496
April	4,870	2,955	31,993	19,476
Maj	6,669	4,441	48,128	28,222
Jun	12,132	8,665	101,866	97,969
Jul	21,938	17,305	211,257	197,309
Avgust	26,507	19,918	340,446	207,242
Septembar				
Oktobar				
Novembar				
Decembar				
Ukupno	78,112	57,813	792,995	599,483
Index 2017/2016	135		132	

Podaci dobijeni na bazi generisanih podataka iz Sekretarijata za ekonomski razvoj i preduzetništvo od savjetnika iz oblasti turizma

U posjetama je zabilježen porast od 35% a u noćenjima 32% 2017-te godine u odnosu na 2016-tu

Dolasci i noćenja po zemljama pripadnosti u svim vidovima smještaja po rezulataima MONSTATA su:

PODACI dobijeni od Sekretarijata za ekonomski razvoj i preduzetništvo – Opština Tivat, a po evidenciji MOSTATA, u kolektivnom i privatnom smještaju:

Januar – Avgust 2016/2017

2016	POSJETIOCI			NOĆENJA		
	Domaći	Strani	UKUPNO	Domaći	Strani	UKUPNO
UKUPNO:	3734	54079	57813	16753	582730	599483

2017	POSJETIOCI			NOĆENJA		
	Domaći	Strani	UKUPNO	Domaći	Strani	UKUPNO
UKUPNO:	3349	74763	78112	13533	779462	792995

INDEX (Januar – Avgust 2017/16)*: Posjetioci: 135,11 Noćenja: 132,27*
Jun – Avgust 2016/2017

2016	POSJETIOCI			NOĆENJA		
	Domaći	Strani	UKUPNO	Domaći	Strani	UKUPNO
UKUPNO:	1877	44011	45888	12027	490493	502520

2017	POSJETIOCI			NOĆENJA		
	Domaći	Strani	UKUPNO	Domaći	Strani	UKUPNO
UKUPNO:	1546	59031	60577	8083	645486	653569

INDEX (Jun– Avgust 2017/16)*: Posjetioci: 132,01 Noćenja: 130,05*

U navedenoj tabeli se nalaze informacije o nazivu i kategorizaciji kupališta, kao i nazivu korisnika.

REDNI BR.	NAZIV KUPALIŠTA	KATEGORIZACIJA	NAZIV KORISNIKA
1	Opatovo	uređeno kupalište	"Rosaline" doo
2	Opatovo	uređeno kupalište	"Five star Montenegro"doo
3	Opatovo	uređeno kupalište	"Gugi commerce" doo
4	Kamelija	uređeno kupalište - javno	HTP "Mimoza" AD
5	Kamelija	uređeno kupalište - hotelsko	HTP "Mimoza"AD
6	Waikiki	uređeno kupalište	"Corleone" doo
7	Ponta Seljanovo	uređeno kupalište	"Ponta Seljanovo" doo
8	Seljanovo	uređeno kupalište	"Ta Norma" doo
9	Seljanovo	uređeno kupalište	"San Invest" doo
10	Tivat	uređeno kupalište –javno	"Olive invest" doo
11	Tivat	uređeno kupalište - hotelsko	"Olive invest" doo
12	Palma	uređeno kupalište	"Primorje HGR" AD
13	Belane	uređeno kupalište	"Rotor" doo
14	Kukoljina	uređeno kupalište	Slobodan Vujović
15	Kalardovo	uređeno kupalište	Doo "Kalardovo plus"
16	Solila	uređeno kupalište	"Movida" doo
17	Obala Đuraševića	uređeno kupalište	"Sancommerc"doo
18	Obala Đuraševića	uređeno kupalište	"Briv" doo
19	Obala Đuraševića	uređeno kupalište	"Vizantia club" doo
20	Krašići	uređeno kupalište	"Šturi" doo
21	Krašići	uređeno kupalište	"Francesković" doo
22	Plavi horizont	uređeno kupalište - javno	HTP "Primorje" AD
23	Plavi horizont	uređeno kupalište - hotelsko	HTP "Primorje" AD
24	Oblatno, Almara beach	uređeno kupalište	"Mont Voyage" doo

Tokom sezone 2017. godine, na području opštine Tivat u funkciji je bilo 24 kupališta. Za svako kupalište shodno Pravilniku o uslovima koje moraju ispunjavati uređena i izgrađena kupališta i Planu objekata privremenog karaktera u zoni morskog dobra za period od 2016. do 2018. godine Javno preduzeće shodno kategorizaciji i režimu, izdaje Uslove za uređenje i opremanje.
Komisija formirana od strane opštinskog Sekretarijata nadležnog za izdavanje Odobrenja za obavljanje djelatnosti pružanja turističkih usluga na kupalištima bila je efikasna i izvršila kontrolu svih kupališta na osnovu podnijetog zahtjeva korisnika.
Shodno pozitivnom zapisniku komisije i ostale dokumentacije od strane Sekretarijata za ekonomski razvoj i preduzetništvo za 18 kupališta ili 75% izdato je Odobrenja za obavljanje djelatnosti pružanja turističkih usluga na kupalištima. Svim kontrolama kupališta tokom sezone sačinjeno je ukupno 28 zapisnika.
Međunarodni žiri je za 2017. godinu odobrio 25 Plavih zastavica (24 zastavice za kupališta i 1 za marinu), kao i 14 sertifikata za kupališta koja su bila u pilot fazi Programa. Na teritoriji opštine Tivat, Plava zastavica se vijorila na 3 kupališta, i to na: kupalište "Kalardovo", kupalište hotela "Plavi horizont" i kupalište "Almara beach".

LUČKA KAPETANIJA

Podaci o ulazu stranih plovila i putnika u marinu Porto Montenegro za mjesece: jun, jul, avgust i septembar

	JUN	JUL	AVGUST	SEPTEMBAR
Plovila	230	461	420	240
Putnici	1520	3817	2596	1560

RADIO TIVAT

Radio Tivat je program po ljetnjoj šemi emitovao od 19. juna do 11. septembra 2017. godine.

Turističkom sezonom posebno su se bavile emisije „Radio suncobran“ i „Vrelina dana“. „Radio suncobran“ radnim danima od 10-12 sati emitovan je iz ljetnjeg studija na terasi hotela „Palma“.

„Vrelina dana“ radnim danima emitovana je od 16-19 sati a vikendom od 13-15 sati.

Festival „Purgatorije“ Radio Tivat je ispratio svakodnevnim „Hronikama Puratorija“ koje su se emitovale radnim danima od 15,15 (repriza od 18,05) a vikendom od 13,05.

Brojne teme iz turizma pratio je i sajt Radio Tivta na adresi www.radiotivat.com. U periodu od 19. juna do 11. septembra sajt je posjetilo 221.603 posjetilaca koji su pročitali 548.033 informacije.

Radio Tivat je nastavio odličnu saradnju sa Turističkom organizacijom, prateći njene brojne aktivnosti i manifestacije koje je organizovala.

3. SPROVEDENE MJERE I NJIHOV UTICAJ NA UPRAVLJANJE PROSTOROM I NJEGOVU ZAŠTITU

3.1. Mjere sprovedene u cilju podsticanja kvaliteta građenja i oblikovanja prostora

Mjere koje trebaju obezbijediti kvalitet građenja i oblikovanja prostora sadržane su u smjernicama za izradu detaljnih planova koje su obrađene kroz PUP, kao i kroz sadržaj svakog DUP-a, odnosno UP-a pojedinačno.
Kvalitet građenja se obezbjeđuje kroz utvrđenu obavezu projektovanja aseizmičkih konstrukcija u skladu sa standardima i tehničkim propisima za IX seizmičku zonu;

projektovanjem energetski efikasnih objekata; urbanističko tehničkim uslovima koji propisuju arhitektonski izgled prikladan lokaciji i podneblju; primjenom kvalitetnih građevinskih materijala primjerenim ovome podneblju, te proračunom toplotne zaštite;
Kvalitet, sigurnost i pristupačnost svim licima do svih javnih objekata omogućena je kroz projektovanje i izgradnju u skladu sa propisanim standardima za javne objekte i puteve, koristeći pristupne rampe, oborene ivičnjake, liftove i sl.
Prostorno planskim dokumentima su date smjernice za pejzažno oblikovanje prostora i uređenje zelenih površina;

3.2. Uticaj mjera uređenja prostora na: poljoprivredne površine, šumske površine, vodne površine, ostale prirodne površine, površine infrastrukture, površine za specijalne namjene, koncesiona područija, eksploataciona polja i dr.

Poljoprivreda i vodoprivreda

Mjere uređenja prostora propisuju se kroz prostorno planske dokumente kojima su definisane njegove namjene i režimi uređenja. U usvojenom PUPu se javljaju tri osnovne namjene prostora: izgrađeno zemljište, neizgrađeno zemljište i saobraćajna infrastruktura.
Kroz neizgrađeno područje obrađene su poljoprivredne površine, zelene površine, šume, vode i sl.
Poljoprivredne površine su najznačajnije površine i prema odredbama iz PUP-a treba ih posebno štititi. Sve grane poljoprivrede trebaju se razvijati na manjim područjima. Potrebno je stimulisati i poticati male poljoprivredne proizvođaće i potencirati organski uzgoj.
Sekretarijat za ekonomski razvoj i preduzetništvo obradio je Odluku o podsticajima u poljoprivredi, sproveo Javne rasprave, nakon čega je Skupština Opštine usvojila istu. Na osnovu ove Odluke Sekretarijat je donio Plan podsticajnih mjera za 2017.godinu i raspisao 8 Javnih poziva.

1. U toku obrada zahtjeva u cilju realizcije agrobudžetske aktivnosti odnosno Javnog poziva za predaju zahtjeva za premije u stočarstvu.
2. 31.oktobra istekao je rok Javnih poziva u iz više oblasti u poljoprivredi i to;

Za sufinansiranje projekata renoviranja postojećih ruiniranih kuća i ostataka seoskih kuća u svrhu pružanja turističkih i /ili ugostiteljskih usluga u ruralnim područjima opštine.

- Podrška razvoju voćarske proizvodnje.
- Podrška razvoju maslinarstva.
- Podrška razvoju pčelarstva.
- Podrška razvoju povrtarske i cvjećarske proizvodnje.
- Podrška razvoju organske poljoprivrede.
- Podrška razvoju ribarstva i marikulture.

Nakon isteka roka, sagledao se broj podnešenih zahtjeva i u skladu sa tim produženi su neki Javni pozivi.

3. U saradnji sa Ministarstvom poljoprivrede kontinuiranio se sprovodi informisanje i upućivanje proizvođača, radi upisivanja u određene Registre kod nadležnog organa. U opštini Tivat ove godine registrovano je 15 poljoprivrednih gazdinstva.
4. U cilju unapređenja manifestacija i promocije domaćeg proizvođača, Sekretarijat je organizovao sastanke sa proizvođačima i predstavnicima hotela »Regent« i organizatorima sajma »Farmers market« da bi lakše uspostavili saradnju i dogovorili uslove i načine prodaje svojih proizvoda .
5. Opština Tivat je saradnik na EU projektu »Aktivna agro javnost«, u okviru kojeg će se organizovati obuka komostiranja. U ovaj projekat uključeno je 10 naših proizvođača.
6. U skladu sa Trogodišnjim planom pošumljavanja broj 0817-320-84 od 01.02.2016. godine i Lokalnim akcionim planom za biodiverzitet 2013-2018.godina nastavljeno je pošumljavanje dijela Vrmca i to proljećna sadnja. Posađeno je 96 sadnica divljeg kestena na površini oko 5000 m2. U narednom periodu planiran je nastavak jesenjeg pošumljavanja.

7. I u toku 2017.godine nastavljeno je sprovođenje fitosanitarnih mjera u cilju spriječavanja širenja i suzbijanja crvenog palminog surlaša – *Rhynchophorus ferrugineus* (Oliver). Odrađena su 4 hemijska tretiranja palmi na javnoj površini, od planiranih 5. Uništeno je 7 palmi a 28 palmi je u procesu revitalizacije (na kojima je urađena tzv. mjera dendrohirugija).
8. Žalbi na rješenja i uvjeranja iz ove oblasti nije bilo.

Šumske površine: Najznačajnije šumske površine se nalaze na južnim padinama brda Vrmac i kroz odredbe i mjere iz PUP-a regulisana je prostorna zaštita ovog prostora. PUP ga je definisao kao park prirode čime su stvorene planske pretpostavke za zaštitu šumskih površina kroz posebnu lokalnu studiju lokacije.

Vodne površine: Na teritoriji opštine su tri glavne vrste vodnih površina

- podzemne vode odnosno izvori pitke vode – oko ovih izvorišta su kroz planove i studije njihove zaštite ustanovljene zaštitne zone sa vrlo restriktivnim mjerama za eventulane građivinske intervenicije odnosno za korištenje ovoga prostora;
- otvoreni vodotoci su potoci koji se slivaju sa padina Vrmca u more tivatskog zaliva. Ovi potoci u ljetnjem periodu presušuju. Kroz prostorno planske dokumente su date smjernice za regulaciju njihovih korita i uređenje njihovih obala;
- površina mora je najveća vodna površina na teritoriji opštine. Uticaj mjera uređenja prostora u lokalnim planskim dokumentima na more je indirektno, negativni uticaji se uglavnom prenose zagađenim vodama potoka koji se ulivaju u njega. Direktni uticaj na obalu i more ostvaruju mjere odnosno planska rješenja iz planova za zonu morskog dobra – državnih studija lokacije.

U ovom području su i Solila – Rezervat prirode, upisan u Centralni registar zaštićenih prirodnih područja.

1. Sekretarijat za ekonomski razvoj i preduzetništvo u navedenom periodu donio je ukupno 61 rješenje od kojih su

- 26 rješenja o utvrđivanju vodnih uslova.
- 30 rješenja o utvrđivanju vodne saglasnosti uglavnom za izgradnju i rekonstukciju stambenih objekata,
- 5 rješenja o izdavanju vodne dozvole,

Manji broj rješenja o utvrđivanju vodnih uslova izdato iz razloga što se izdaju tipski vodni uslovi u Sekretarijatu za uređenje prostora i izgradnju objekata u toku izdavanja Urbanističko tehnički uslovi za određeni objekat.

2. U skladu sa Opštim i Operativnim planom zaštite od štetnog dejstva voda i Izvještaj o stanju bujičnih potoka i većih kanala sa prijedlogom mjera sanacije, broj 0819-355-247/4 od 17.11.2016.godine i u saradnji sa Direkcijom za investicije , sprovedene su planirane investicije na bujičnim potocima i to bagerisanje na određenim lokacijama potoka Rosino, Seljanovo i kanala na lokaciji Tivatsko polje u blizini PS »Solila«.
3. Formirani Registar voda od lokalnog značaja (vode od lokalnog značaja su vode manjih vodotoka i izvora do 30 l/s u hidrološkom minimumu), koji se redovno ažurira u smislu dopune novih podataka i promjena stanja na terenu.
4. Žalbi na rješenja i uvjeranja iz ove oblasti nije bilo

Infrastruktura –Kroz sve planske dokumente se i dalje akcentira potreba komunalnog opremanja i saobraćajnog uređenja cijele teritorije opštine.

PUPom nisu predviđena koncesiona područija niti eksploataciona polja.

Životna sredina

Vezano za postupke *procjene uticaja na životnu sredinu* tokom ove godine shodno Zakonu o procjeni uticaja na životnu sredinu („Sl.list RCG“, broj 80/05 i „Sl.list CG“, broj 40/10, 73/10, 40/11, 27/13 i 52/16) sprovedeno je šest postupaka procjene uticaja na životnu sredinu

i data saglasnost na elaborate o procjeni uticaja na životnu sredinu: za izgradnju kablovsko-disrtibutivnog sistema u opštini Tivat, nosioca projekta „M-kabl“ d.o.o. iz Podgorice; za održavanje glisera, nosioca projekta Borisa Božinovića iz Tivta; za izgradnju hibridne optičko–koaksijalne mreže u opštini Tivat nosioca projekta „M:tel“ d.o.o. iz Podgorice; za izgradnju javnog prolaza ispod lokalnog puta Tivat – Radovići, nosioca projekta „SEA TRADE” d.o.o. iz Kotora; za auto-servis, nosioca projekta „ŽIX COMPANY“ d.o.o. iz Tivta i za izgradnju dijela obalnog šetališta od stacionaže 0+1555,39 do stacionaže 0+1971,00 sa proširenjima, KO Krašići, nosioca projekta Direkcija za investicije.
Takođe, u ovom Sekretarijatu je organizovan javni uvid i dato je mišljenje za postupke procjene uticaja koje je sprovela Agencija za zaštitu životne sredine: za izgradnju turističkog naselja, na urbanističkim parcelama UP9-26, UP 9-27, UP9-28, UP9-29, UP9-30, UP10-18 i UP10-18, urbanističkih zona 9 i 10 u zahvatu DUP-a Đuraševići, nosioca projekta „SEA TRADE“ d.o.o. iz Kotora; za izgradnju poslovno-stambenih objekata B1, B2, B3 i B4 i bazena P1 i P2 turističkog naselja „Luštica bay“ na dijelu UP4, zona B u zahvatu DSL „Sektor 36”, nosioca projekta „Luštica Development” a.d. iz Tivta; za izgradnju Kondo hotela „Mimoza” 5* na UP 117, koju čini katastarska parcela 3384 i UP 118, koju čini katastarska parcela 3385 KO Tivat i za izgradnju 35kV kablovskog voda i optičkog kabla od TS 110/35kV „Tivat“ do TS 35/10 kV „Račica“.
Sekretarijat za zaštitu životne sredine i energetsku efikasnost dostavio je Agenciji za zaštitu životne sredine podatke za katastar zagađivača koji su nam sledeći zagađivači: „Navar Incorporated“ d.o.o. iz Tivta, „Braća Magud – Grbalj“ d.o.o. iz Kotora za fabriku za proizvodnju betona, „PMC Invest“ d.o.o. iz Tivta za postrojenje za proizvodnju betona, „Samcommerc“ d.o.o iz Tivta za fabriku za proizvodnju betona, „Yachting servis Laguna“ d.o.o., iz Tivta i „Bemax“ d.o.o. iz Podgorice za objekat postrojenja za proizvodnju betona.
U toku 2017. godine data su mišljenja Agenciji za zaštitu životne sredine na Planove otpada lokalnih proizvođača otpada: „TECHNOMARINE TM GROUP“ d.o.o. iz Tivta, „Adriatic marias“ d.o.o. iz Tivta, „OLIVE CONSTRUCTION“ d.o.o. iz Tivta.

Zeleni Tim, čiji su članovi predstavnici javnih ustanova, te civilnog i nevladinog sektora sa teritorije opštine, čiji je zadatak sprovođenje akcija Lokalnog plana zaštite životne sredine i Lokalnog akcionog plana za biodiverzitet, kao i izvještavanje javnosti o sprovedenim akcijama, u toku 2017. godine, shodno navedenim aktima, sproveo je 27 akcija sa čim u vezi se slobodno može reći da se tradicija aktivnog učešća Zelenog tima na unapredjenju ekološke svijesti gardjanstva uspješno nastavlja.

Na sjednici Skupštine Opštine Tivat 24.03.2017. g. usvojen je novi Lokani plan zaštite životne sredine 2017-2021g. („Sl.list CG-opštinski priopisi“, broj 12/17).
Ovaj Sekretarijat je izradio Odluku o utvrđivanju akustičkih zona na teritoriji opštine Tivat(„Sl.list CG-opštinski priopisi“, broj 43/17), koja je usvojena na sjednici Skupštine Opštine Tivat 02.10.2017. g.
Usljed sve češćih ekoloških incidenata koji se dešavaju na deponiji Lovanja, u četvrtak 31. avgusta, ovaj lokaltet su obišli čelnici Opštine zajedno sa predstavnicima Komunalnog preduzeća, komandirom Službe zaštite i spašavanja, predstavnicima Aerodroma Tivat i predstavnicima opštinskog Zelenog Tima. Svi oni osudili su čin nelegalnog paljenja otpada, istovremeno pozivajući da se sve institucije sistema uključe u hitno rješavanje ovog problema. Takođe ovaj Sekretarijat je uputio dopise relevantnim institucijama u cilju rješavanja ovog problema. Formirana je radna grupa od predstavnika Opštine Tivat, Opštine Kotor i predstavnika NVO, koja će raditi na rješavanju ovog problema

Nastavljeno je sa uređenjem planinskih staza i u ovoj godini, na lokalnim planinskim stazama Plavi horizont (Pržno) – tvrđava Grabovac, Solila – tvrđava Grabovac i Peani – Gornji Bogdašići – Vrmac, izvršeno je čišćenje vegetacije i obnovljena je markacija.
Opština Tivat je uključena u projekat „Razvoj turizma uz smanjenje emisije gasova sa efektom staklene bašte“, koji ima za cilj da doprinese smanjenju emisije štetnih gasova (prvenstveno CO2) u sektoru turizma i znatno smanji negativan uticaj na životnu sredinu, finansiran od Globalnog fonda za životnu sredinu, a realizuju ga Centar za održivi razvoj/UNDP i Ministarstvo održivog razvoja i turizma. U okviru ovog projekta kroz javni poziv odobren je dio bespovratnih sredstava za realizaciju projekta pod nazivom „Projekat modernizacije sistema za navodnjavanje Velikog gradskog parka u Tivtu“ kojeg je realizovala Opština Tivat, kao i za projekat pod nazivom „Uređenje planinskih staza na poluostrvu Luštica“ koji su realizovale Opština Tivat i Opština Herceg Novi.

Opština Tivat i Opština Herceg Novi su dana 05.04.2017. godine zaključile „Memorandum o saradnji između Opštine Tivat i Opštine Herceg Novi za realizaciju i održavanje planinskih staza“.

Opština Tivat je konkurisala za EMW nagradu koja se dodjeljuje lokalnim vlastima za koje se procjeni da su uradili najviše za podizanje nivoa svjesti o održivoj mobilnosti tokom Evropske nedelje mobilnosti, a čemu je prethodilo ispunjavanje tri uslova za učešće u takmičenju – Organizovanje nedelje aktivnosti, implementacija makar jedne trajne mjere u održivom transportu, i organizovanje Dana bez automobila na konkretan način.
Opština Tivat je postala članica „Mreže CIVINET Slovenija – Hrvatska – Jugoistočna Europa“.koja okuplja okuplja gradove/opštine, institucije i udruženja koji se bave održivim planiranjem i upravljanjem mobilnošću u gradovima. Cilj mreže je prenos znanja i dobre prakse, kao i osmišljavanje zajedničkih projekata kojima će se finansirati buduće aktivnosti održivog saobraćaja i bolje mobilnosti. Svrha Mreže je širiti znanje i iskustva na području energetske efikasnosti i gradskog saobraćaja povoljnijeg za okolinu i krajnje korisnike. Opština Tivat će, preko Sekretarijata za zaštitu životne sredine i energetsku efikasnost, a kroz Mrežu, učestvovati na promociji javnog prevoza i drugih ekoloških prihvatljivih oblika mobilnosti, energetske efikasnosti, korišćenja obnovljivih izvora energije i razvoja ekoloških inovacija.
Izrađena je Informacija o stanju životne sredine za teritoriju opštine Tivat za 2016. godinu u skladu sa Informacijom o stanju životne sredine Crne Gore u 2016. godini, koja je usvojena na sjednici Vlade Crne Gore održanoj 19.10.2017. godine.
Formirana je radna grupa i počela je izrada novog Lokalnog akcionog plana za biodiverzitet.

Zaštićena prirodna dobra

Na teritoriji Opštine, zbog svojih izuzetnih prirodnih, estetskih i bioloških odlika, zaštićena su prirodna dobra:

- **Veliki gradski park,** je Odlukom o proglašenju zaštićenog prirodnog dobra Veliki gradski park u Tivtu („Sl.list CG – opštinski propisi“, broj 04/15) određena vrsta spomenik prirode, III kategorija – značajno zaštićeno prirodno dobro lokalnog značaja, a za upravljača ovog zaštićenog prirodnog dobra je imenovano preduzeće „Komunalno“ d.o.o. iz Tivta. Za ovo zaštićeno područje izrađen je 2015. godine Plan upravljanja, na osnovu kojeg je u 2016. godini donešen Godišnji program upravljanja za 2017. godinu, koji se aktivno sprovodi.
- **plaža Pržna,** kojoj je Rješenjem o zaštiti objekata prirode („Sl. list SRCG“ br. 30/68, br 01-959) određena kategorija “rezervat prirodnog predjela”.

- **Tivatska Solila,** kojima je Rješenjem o upisu u centralni registar zaštićenih objekata prirode za Crnu Goru ("Sl.list CG", broj 70/08) određena kategorija "posebni (specijalni) rezervat prirode". Tivatska Solila su IBA područje, područje od međunarodnog značaja za boravak ptica, Emerald stanište Bernske konvencije, Ramsar područje, a nalaze se i na preliminarnoj Natura 2000 listi.

Tivatska Solila i plaža Pržna se nalaze u zoni morskog dobra, te u skladu sa članom 55 stav 5 Zakona o zaštiti prirode („Sl.list CG", broj 54/16) zaštićenim prirodnim dobrima koja se nalaze na području morskog dobra upravlja pravno lice nadležno za upravljanje morskim dobrom.

- **Brdo Vrmac** u Prostorno urbanističkom planu Opštine Tivat do 2020. godine se sagledava kao budući Park prirode. Za brdo Vrmac potrebno je izraditi Studiju zaštite, donijeti Akt o proglašenju zaštićenog prirodnog dobra, shodno Zakonu o zaštiti prirode („Sl.list CG", broj 54/16) i istim imenovati upravljača, a nakon toga donijeti Plan upravljanja.

Turizam

Lokalna uprava u saradnji sa preduzećima i ustanovama čije je osnivač, preduzela je niz aktivnosti u cilju što kvalitetnije realizacije ovogodišnje ljetnje turističke sezone. Povoljan investicioni ambijent i brend koji stičemo već dugi niz godina, učinili su da Tivat i ove godine postane pokretač razvoja turizma u Crnoj Gori. Sa jasno definisanom strategijom razvoja te rekonstrukcijom postojećih i planiranom izgradnjom novih hotelskih kapaciteta visoke kategorije Tivat preuzima ulogu lidera u ovoj oblasti.

Za prvih jedanaest mjeseci ove odine zdato je 55 novih Rješenje o pružanju usluga smještaja u domaćinstvu, 45 Rješenja o rekategorizacijii. Da je za nama jedna i više nego uspješna ljetnja turistička sezona najbolje govore kvantitativni podaci i zadovoljstvo turista iskazano kroz anketu sprovedenu od strane Turističke organizacije Tivat.

Ovogodišnja visoka prosječna ocejna od 4,19 za cjelokupnu turističku ponudu pravi je pokazatelj pripremljenosti i realizacije ovogodišnje ljetnje sezone.

Tivat je u prvih deset mjeseci ove godine posjetilo 34% više turista, a za 36% povećan je broj noćenja u odnosu na isti period prošle godine.

Naplata boravišne takse za prvih jedaneast mjeseci veća je za 8% u odnosu na isti period prošle godine, dok je naplata Turističke takse veća za 14%.

VRSTA SMJEŠT.JEDINICE	****	***	**	*	UKUPNO
SOBE	7	15	14	6	42
Br.ležajeva	14	31	31	12	88
APARTMANI	32	21	19	/	72
Br.ležajeva	91	62	60	/	213
KUĆE ZA IZNAJMLJIVANJE	1	1	/	/	2
Br.ležajeva	12	5	/	/	17

Tabela – Smještajna struktura objekata pružaoca usluga smještaja u domaćinstvu - registrovanih u toku 2017.godine

Dolasci turista u opštini Tivat			Noćenja turista u opštini Tivat	
Mjesec/Godina	2017	2016	2017	2016
Januar	1,606	1,215	16,222	17,606
Februar	1,720	1,549	18,598	17,163
Mart	2,670	1,765	24,485	14,496
April	4,870	2,955	31,993	19,476

Maj	6,669	4,441	48,128	28,222
Jun	12,132	8,665	101,866	97,969
Jul	21,938	17,305	211,257	197,309
Avgust	26,507	19,918	340,446	207,242
Septembar	10,864	9,319	94,069	71,047
Oktobar	6,038	3,543	38,998	26,321
Ukupno	95,014	70,675	926,062	679,245
Index 2017/2016	134,43		136,33	

Tabela - Turistički promet za prvih deset mjeseci 2017.godine

Boravišna taksa	Iznos u EUR	Index 2017/2016
U periodu od 01.01-30.11.2017.	394.391,50	108
U periodu od 01.01-30.11.2016.	364.484,05	

Tabela - Naplata turističkih prihoda

Turistička taksa	Iznos u EUR	Index 2017/2016
U periodu od 01.01-30.11.2017.	270.297,21	114
U periodu od 01.01-30.11.2016.	235.201,20	

Tabela - Naplata turističkih prihoda

Preduzetništvo

Primjenom Zakona o turizmu iz oblasti ugostiteljstva doneseno je 39 rješena-odobrenja za rad- kojima se pravnim i fizičkim licima odobrava obavljanje ugostiteljske djelatnosti. Od toga se 18 rješenja odnosi na rad sezonskih ugostiteljskih objekata, dok se 21 rješenje odnosi na stalno obavljanje ugostiteljske djelatnosti. Takođe je doneseno 3 rješenje kojima se postojeća mijenjaju ili dopunjuju.

U nadležnosti ovog organa je,takođe,u skladu sa Zakonom o turizmu, donošenje rješenja o iznajmljivanju plažnog mobilijara na uređenim javnim i hotelskim kupalištima, pa je za naznačeni period doneseno 19 rješenja. Ista se donose nakon što JP za upravljanje morskim dobrom Crne Gore izda rješenje o korišćenju lokacije i uslovima pod kojima treba urediti kupalište.

Doneseno je jedno rješenja kojim se odobrava kampovanje na sopstvenom zemljištu, 10 rješenje o prevozu putnika plovnim objektom (taksi brod) i 15 rješenja o iznajmljivanju plovnih objekata.

Navedenim Zakonom predviđeno je da ovaj organ izdaje rješenja kojima se odobrava vršenje rent-a-car usluga, pa je tako izdato 10 rješenja.

U protekloj godini nije bilo izdavanja novih licenci za auto taksi prevoz iz razloga što je Opština Tivat donijela Odluku o izmjeni i dopuni Odluke o auto taksi prevozu kojom je propisano da do donošenje Programa organizovanja taksi prevoza na teritoriji opštine Tivat

obustaviće se izdavanje licenci. Doneseno je 14 rješenja o produženju važenja licence i 35 rješenja o izdavanju izvoda licence zbog promjene vozila. Takođe je doneseno 24 rješenja o izdavanju izvoda licenci za linijski prevoz putnika koji na teritoriji opštine Tivat obavlja DOO«Blue line«
U periodu do 01.10.2017.g. podneseno je 107 prijava za trgovinu, kojima su prijavljeni novi objekti, izvršene promjene u poslovanju ili su objekti prestali sa radom. Za objekte u kojima se vrši promet prehrambenih proizvoda registar vodi nadležna Uprava za bezbjednost hrane i fitosanitarne poslove.
U istom periodu podneseno je 33 prijava zanata, kojima se prijavljuje početak obavljanja djelatnosti, prestanak ili se mjenjaju podaci.
Obavljeno je više sastanaka sa predstavnicima Udruženja preduzetnika Tivta po više osnova.
Sa nezaposlenim viskoškolcima sa biroa rada koji su odradili pripravnički staž ali su nakon toga ostali bez posla, ovaj Sekretarijat je realizovao obuku za pisanje Biznis plana.
Opština Tivat je ušla u projekat sertifikacije za dobar poslovni ambijent u Jugoistočnoj Evropi i u narednom periodu nas očekuje rad na ispunjavanju svih kriterijuma za dobijanje ovog prestižnog sertifikata
Pokrenuta je inicijativa kod rukovodstva opštine da se dio prostora nekadašnjeg »Šopingcentra« na Seljanovu osposobi u svrhu unapređenja preduzetništva u našoj opštini.

Građevinsko zemljište
Za izgradnju na građevinskom zemljištu primjenjuju se još uvijek odredbe Odluke o naknadi za komunalno opremanje građevinskog zemljišta („Službeni list CG-opštinski propisi“, broj 25/15 i 28/16).
Naknada je utvrđena po zonama (I-V zona), a utvrđeni su uslovi i u odnosu na oslobađanje plaćanja naknade.
U skladu sa odredbama Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata trenutno su u izradi nove odluke i to:

1. Odluka o naknadi za komunalno opremanje građevinskog zemljišta
2. Odluka o naknadi za komunalno opremanje građevinskog zemljišta za bespravne objekte.

Odluke su u fazi Nacrta i stavljene su na Javnu raspravu od 8.12.2017.godine i trajat će do 09.01.2018.godine

Iznos naknada za komunalno opremanje građevinskog zemljišta i ugovorene naknade
Direkciji za investicije, po osnovu naknade za komunalno opremanje građevinskog zemljišta, dostavljeno je 125 zahtjeva za period od 01.01.2017.god. do 11.12.2017.godine.
Ukupan iznos naplaćene naknade za komunalno opremanje građevinskog zemljišta je **1.477.467,30 €,** od čega od strane pravnih lica 723.652,36 €, a od strane fizičkih lica 753.814,36 €.

Od ukupnog broja zahtjeva :

- broj zaključenih Ugovora o uređivanju međusobnih odnosa u pogledu plaćanja naknade za komunalno opremanje građevinskog zemljišta je 84, od kojih je na osnovu 76 realizovana naplata i izdata Potvrda o plaćenoj naknadi, za dva uplata još nije izvršena, za dva investitor nije pristupio zaključivanju ugovora,a četiri se odnose na ulaganje u infrastrukturu
- šest (6) predmeta dostavljeno je od strane „Luštica Development“ D.O.O. čija se realizacija naplate vrši na osnovu Ugovora o zakupu i izgradnji, zaključenog između Vlade Crne Gore, Opštine Tivat i „Luštica Development“ AD Podgorica
- 20 zahtjeva po osnovu kojih nijesu zaključeni Ugovori, jer vrsta radova , koji su predmet projektne dokumentacije ne podliježu naplati naknade
- po osnovu 2 zahtjeva Investitori nijesu se pristupili zaključivanju Ugovora

- za izdavanje Potvrde o izmirenim obavezama po osnovu naknade za komunalno opremanje građevinskog zemljišta u svrhu izdavanja upotrebne dozvole primljeno je 10 zahtjeva,za informacije i obavještenja 3.

Obalno područje

Dužina obale morskog dobra u opštini Tivat je 41,81 km, od toga je 4,75 km obim ostrva, a 37,06 km dužina obale. Dužina plaža je 9,22 km, a površina 7,09 ha
U Opštini Tivat se nalaze dva arheološka lokaliteta u podmorju: uvala Pržno i Tivatski zaliv (brodolom).
Dio obalnog područja Opštine Tivat čine Solila- regija od posebnog istorijskog značaja, rezervat prirode, upisan u Centralni registar zaštićenih prirodnih područja.
Plaža Trašte je takođe 1968. upisana u registar zaštićenih objekata prirode, značajne su i palme duž rive u Donjoj Lastvi i na Pinima.
Za sve značajnije dijelove obalnog područja, odnosno dijelove morskog dobra, koji ulaze „duboko“ u kopneni dio, izrađene su državne studije lokacija, dok se za uski obalni pojas od Lepetana do „Arsenala“ još uvijek čeka izrada DSL-a.
Duž cijele tivatske obale potrebno je izgraditi šetalište, lungo mare i nastaviti sa uspostavljanjem dugolinijskih biciklističkih staza na teritoriji cijele opštine, u cilju implementacije biciklističkog turizma.
Očekuje se početak izgradnje lungo mare u Krašićima, prvih cca 400 m šetališta.

Izvorišta voda

Iz sistema Vodovoda Tivat vodom se snabdijeva područje površine cca 46 km^2 - cjelokupan priobalni prostor, dijelovi poluotostrva Luštica i sela na južnim padinama Vrmca. Sela iznad kote 200 mnm kao i neka sela na Luštici nisu uključeni u vodosnabdijevanje preko javnog vodovoda nego se snabdijevaju iz bistijerni.
Sanitarne zone zaštite utvrđene su za:
1. Izvorište Plavda
Elaborat od 29.03.2000.godine
2. Izvorište Češljar
Elaborat od 27.11.2000. godine
3. Izvorište Brštin
Elaborat od 18.01.2001. godine
4. Izvorište Topliš
Elaborat iz marta 1999. godine

Zone sanitarne zaštite nisu planska rješenja nego ograničenja odnosno preuzete obaveze, pa ih planom nije moguće mijenjati.
„Vodovod i kanalizacija“ doo Tivat upravlja sa 2 izvoriša. Od njih je u funkciji tokom cijele godine izvorište Plavda, koje se nalazi u naselju Lepetani, dok je izvorište Topliš, koje se nalazi u Grbaljskom polju, u stanju pripravnosti i koristi se samo u slučaju havarija na sistemu regionalnog vodovoda. Osim iz lokalnih izvorišta voda se nabavlja i iz sistema Regionalnog vodosnabdjevanja.
Svi radovi na vodovodnim instalacijama obavljaju se u kontinuitetu, izrada projektne dokumentacije i izgradnja na terenu.

Vodosnabdijevanje

U tekućoj (2017) godini je urađeno slijedeće:
Dana 06.01.2017 godine grad Tivat i cijelo područje Crne Gore je zahvatio talas nezapamćenog hladnog vremena praćenog jakim sjevernim vjetrom, temperature su se spustale debelo ispod 0, što je prouzrokovalo pucanja ogromnog broja vodomjera i stakala na vodomjerima,kao i zamrzavanja svih internih instalacija potrošača koje nisu bile propisno ukopane.

U toku mjeseca januara zamjenjeno je 796 vodomjera, februar 52, mart 59, dok je ukupno do mjeseca decembra zamjenjeno 1.177 vodomjera.

- Puštanje u rad nove buster stanice „Krstac“ za visočije zone naselja Gradiošnica sa prespajanjem starog PEHD DN 63 na novi cjevovod PEHD DN 90.
- Prespajanje svih potrošača u naselju Vrijes sa razvodom nove tercijalne distributivne mreže-78 priključaka.
- Prespajanja vodovodnih šahti sa starog PVC 225 na novi PEHD 315 cjevovod za naselje Krašići-30 šahti
- Prespajanje naselja Kaluđerovina na novi cjevovod preko ciejvi DN 63-30 metara
- Zamjena i izmještanje glavnog potisnog cjevovoda PVC DN 315 sa PEHD DN 315 u dužini od 38 metara na lokaciji Opatovo.
- Zamjena i izmještanje distributivnog cjevovoda AC DN 150 sa PEHD DN 160 u dužini od 50 metara na lokaciji D.Lastva(Ruljina).
- Zamjena cjevovoda DN 125-21 metar-Marići
- Zamjena cjevovoda DN 110-35 metara-Gošići
- Zamjena cjevovoda DN 90-20 metara-Krašići
- Zamjena cjevovoda DN 63-110 metara-Mažina
- Zamjena cjevovoda DN 63-34 metra-Kukuljina
- Zamjena cjevovoda DN 63-50 metara-Kava
- Zamjena cjevovoda DN 63-65 metara-Seljanovo
- Zamjena cjevovoda DN 63-58 metara sa priključcima-Seljanovo
- Zamjena cjevovoda DN 50-150 metara-Gošići
- Zamjena cjevovoda u naselju Tripovići DN 50-80 metara i DN 40-40 metara sa 9 priključnih cjevovoda.
- Zamjena cjevovoda DN 40-102 metra-Gošići
- Zamjena cjevovoda DN 40-60 metara-Lepetane
- Zamjena cjevovoda DN 40-62 metra-Marići
- Zamjena cjevovoda DN 40-140 metara-Komat
- Zamjena cjevovoda DN 40-62 metra-Marići
- Zamjena cjevovoda DN 40-50 metara-Kava
- Zamjena cjevovoda DN 40-20 metara-Ponta Seljanovo
- Zamjena cjevovoda DN 40-30 metara sa priključcima-D.Lastva
- Zamjena cjevovoda DN 32-80 metara-Župa
- Polaganje novog cjevovoda DN 63-71 metara-Marići
- Polaganje novog cjevovoda DN 110-170 metara-Mažina
- Polaganje novog cjevovoda DN 110-120 metara-Veliki gradski park
- Ugradnja nadzemnih hidranata-lokacija O.Đuraševića i Marići
- Zamjena postojećeg AC DN 250 sa PEHD DN 280 cjevovodom u saradnji sa Direkcijom za izgradnju DN 280-100 metara za novu ulicu u naselju Komat/Kava.
- Redovne aktivnosti na detekciji kvarova i sanaciji cjevovoda

U toku 2017 godine(bez decembra) ukupno je bilo 527 kvarova na vodovodnoj mreži bez zamjena puknutih vodomjera i zamjene i prespajanja cjevovoda.

- Nastavka ažuriranja podataka u GIS sistemu.
- Redovne aktivnosti na zamjeni vodomjera.
- Redovne aktivnosti na izdavanju mišljenja,tehničkih uslova,saglasnosti,dozvola za priključenje novih objekata.
- U ljetnjem periodu,par dana,voda iz Regionalnog vodovoda se distribuirala opštini Herceg Novi,za naselja Bijela i Kamenare.
- Saradnja sa Direkcijom za investicije za projekte koji se realizuju ili su u fazi projektovanja.
- Dobijanje certifikata za HACCP-u(Hazard Analysis Critical Control Points –Analiza opasnosti i kritične kontrolne tačke) u vodovodnom preduzeću
- Nastavak rada na Sistemu 48 u saradnji sa Opštinom Tivat.

- U toku 2017 godine do decembra bilo je ukupno 28 prijava preko sistema 48 od kojih na više od pola prijava nismo bili nadležni.
- U toku 2017 godine-do decembra, Institut za javno zdravlje Podgorica je obavio ukupno 150 hemisko-bakterioloških analiza, dok je naše preduzeće uradilo 621 analizu.

U 2018 god. planiraju se slijedeće aktivnosti:

- Redovne aktivnosti na održavanju postojeće vodovodne infrastrukture.
- Nastavak prespajanje potrošača, sa ukidanjem starog AC 100 ,na novi PEHD 225 cjevovod za naselje Gradiošnica.
- Nastavak prespajanja preostalih potrošača sa Obale Đuraševića sa starog AC 250 na novi PEHD 315 cjevovod.
- Nastavak prespajanja preostalih potrošača iz Krašića sa starog PVC 225 na novi PEHD 315 cjevovod.
- Početak prespajanja potrošača naselja „Krstac“ na novi cjevovod.
- Prespajanje starog cjevovoda na novi cjevovod za dio naselje „Kava“.
- Prespajanje distributivnog cjevovoda AC 250 na lokaciji rezervor „Radovići“-novi način distribucije vode za Obalu Đuraševića
- Zamjena(povećanje) dijametra dijela cjevovoda za dio naselja „Kava“ i „Komat“.
- Izmještanje i povećanje dijametra cjevovoda za naselja: Bonići i Kukuljina
- Radovi na privremenom prespajanju cjevovoda AC 250 na postojeći odvojak regionalnog vodovoda „Gradiošnica“ zbog planiranog izvođenja radova od strane Direkcije za investicije za zamjenu PEHD 450 cjevovoda „Kružni tok-Solila“
- Praćenje aktivnosti Direkcije za izgradnju opštine Tivat prilikom izgradnje nove infrastrukture,rekonstrukcije i asfaltiranja ulica radi zamjene stare mreže.

Radovi na eventualnim sanacijama na postojećim instalacijama uslijed izvođenja radova:

- U okviru V-1 faze poboljšanja vodosnabdjevanja i odvođenje otpadnih voda na crnogorskom primorju:
- Polaganje cjevovoda DN 400 duktil „Obala Đuraševići- Radovići“
- Nastavak izgradnje sekundarne kanalizacione mreže za naselje „Krašići“ sa pumpnim stanicama.
- Izgradnja tercijalne kanalizacione mreže u naseljima Mažina, Tripovići ,Župa, Marići.
- Polaganju dovodnog i distributivnog cjevovoda za novi rezervoar „Gradiošnica“-Direkcija za izgradnju
- Izgradnja puta za ORASCOM, od Solila preko G.Đuraševića do Radovića (MR1)-Direkcija za izgradnju.

- U okviru HACCP standarda (analiza opasnosti i kritične kontrolne tačke sistema) spada uređenje rezervoara „Gošići“-vanjsko i unutrašnje,uređenje rezervoara „Radovići“-unutrašnje, izrada zaštitne ograde oko rezervoara „Gošići“ i “Marići“.
- Nastavak dogradnje sistema zaštite kroz nabavku,ugradnja i puštanje u rad dodatnih kamera na objektima ViK-a.
- Uvođenje ISO 9001:2015 i ISO 14001:2015 standarda-međunarodni standardi poslovanja preduzeća.
- Nastavak rada na SCADA sistemu (automatizacija sistema),objedinjavanje u zajednički softver pozicija na vodovodnom sistemu radi daljinskog praćenja i upravljanja sistemom.
- Nastavak rada na pilot zonama kroz nabavku i ugradnja zonskih mjerača protoka radi praćenja potrošnje u pojedinim zonama – izolacija djela potrošača

i upoređivanje ukupne potrošnje zone sa zbirom pojedinačnih potrošača. Na taj način se bliže lociraju eventualni kvarovi i nelegalna potrošnja .

- Uvođenje softverskog paketa BaSYS(softver za povećanje efikasnosti vodovodnih preduzeća koji obuhvata integraciju informacionih sistema,poboljšanje upravljanja)-pilot projekat za područje koje gravitira rezervoaru „Mažina“.
- Nabavka i ugradnja mjerača protoka.
- Nabavka i ugradnja agregata na PS „Plavda“.
- Redovno održavanje mreže .
- Zamjena vodomjera .
- Detekcija gubitaka .
- Saradnja sa Regionalnim vodovodom oko preuzimanja vode iz istog.
- Saradnja sa Direkcijom,Vodacomom i projektanskim kućama prilikom razvoja nove vodovodne mreže.

Energetski potencijal

Energetska efikasnost (Sekretarijat za zaštitu životne sredine i energetsku efikasnost)

Na sjednici Skupštine Opštine Tivat 24.03.2017. g. usvojen je Plan poboljšanja energetske efikasnosti za 2017. godinu. („Sl.list CG-opštinski priopisi“, broj 12/17) i prihvaćena Informacija o sprovođenju Plana poboljšanja energetske efikasnosti opštine Tivat za 2016.godinu.

Shodno Planu, Sekretarijat je sproveo niz aktivnosti kojima se ima za cilj podizanje svijesti građana o mogućnostima ušteda energije. U tom smislu, aktivnost koja se može istaći je obiljažavanje Svjetskog dana energetske trodnevnim aktivnostima.

Informacioni sistem za praćenje potrošnje energije objekata u vlasništvu Opštine je oporavljen, ažuriran, stavljen u funkciju i obavljen retroaktivni unos podataka za 2014., 2015. i 2016. godinu.

Shodno Planu pripremljen je programski zadatak za izradu geografskog informacionog sistema (GIS) javne rasvjete, raspisan tender, izabran izvođač i potpisan ugovor.

Pripremljen je programski zadatak i raspisan tender i izabran izvođač za izradu glavnog projekta fotonaponske elektrane 30kWp na krovu Nove administrativne zgrade Opštine.

Planom je predviđeno uspostavljanje infrastrukture za realizaciju projekta permakulture kroz izgradnju energetski nezavisnog objekta sa okolnim prostorom neophodnim za implementaciju mjera iz segmenta zaštite životne sredine i poljoprivrede, sa akcentom na edukaciju i preduzetništvo. Aktivnosti koje su sprovedene u tom cilju, kroz sradnju sa različitim nevladinim organizacijama, rezultirao je pronalaženjem prostora koji se može iskoristiti za navedenu namjenu, pribavljeni su urbanističko tehnički uslovi i pripremljen model po kome će se pripremiti projektna dokumentacija za izgradnju energetski nezavisnog objekta u Tivtu (objekat permakulture).

Planom je predviđena izrada glavnog projekta za postavljanje solarnih kolektora na objektu sportske dvorane „Župa“. Projekat je izrađen u martu, a sredstva za njegovu realizaciju su obezbjeđena kroz međunarodni program „IRENE“.

Kroz isti program su obezbjeđena sredstva za rekonstrukciju javne rasvjete u smislu zamjene 465 svjetiljki i sijalica. Izrađen je glavni projekat zamjene dijela postojećih svjetiljki sa novim svjetiljkama sa LED izvorom svjetlosti u dijelu opštine Tivat.

Takođe, ovim programom su obezbjeđena sredstva za izradu detaljnih energetskih pregleda objekata u vlasništvu Opštine: Nova zgrada Opštine, Stara zgrada opštine, Zelena pijaca, Dom kulture „Gracija Petković“, JU Sportska dvorana „Župa“, Ljetnja pozornica „Buća Luković“ i Dom kulture „Uroš Rautović“ u Radovićima.

U ovom trenutku u toku su administrativne aktivnosti vezane za sam program „IRENE“ koje sprovodi Sekretarijat za ekonomski razvoj i preduzetništvo.
Planom je predviđena zamjena kotlovskog sistema u objektu Centra za Kulturu. Kako se radi o obimnom poslu projekat će se realizovati u više faza. Pripremljen je glavni projekat adaptacije termotehničke instalacije i njegova realizacija se očekuje u narednom periodu.
S obzirom da je ove godine istekao Program poboljšanja energetske efikasnosti koji se donosi na period od tri godine, Sekretarijat je pripremio, a predsjednica utvrdila Predlog programa poboljšanja energetske efikasnosti za period 2018. – 2020. godine, a isti se očekuje da bude usvojen do kraja 2017. godine.
Takođe, Sekretarijat je, u saradnji sa spoljnim konsultantom, pripremio prvi Predlog Lokalnog energetskog plana opštine Tivat, koji se donosi na period od deset godina. Takođe, njegovo usvajanje se očekuje da bude do kraja 2017. godine.
Planom poboljšanja energetske efikasnosti nije predviđeno, ali zbog lošeg stanja bravarije i instalacija jake struje u objektu Sportske dvorane „Župa“ su u toku završne aktivnosti za potpisivanje ugovora za izvođenje radova na zamjeni bravarije i instalacija jake struje.
U cilju razvoja energetskog menadžmenta sprovedene su dvije posjete Međunarodnim sajmovima i konferencijama – posjeta trodnevnoj Međunarodnoj konferenciji „Industrijska energetika i zaštita životne sredine u zemljama Jugoistočne Evrope“ u organizaciji Društva termičara Srbije na Zlatiboru i posjeta trodnevnom Međunarodnom sajmu energetike, zaštite životne sredine i urbanih pametnih tehnologija u Beogradu.
Zaposleni u ovom Sekretarijatu su učestovali na više seminara i radionica u toku ove godine.
Sekretarijat aktivno učestvuje u radu Koordinacionog odbora za energetsku efikasnost u Privrednoj komori Crne Gore.

Pogranična područja, manje razvijena područja

Brdo Vrmac u Prostorno urbanističkom planu Opštine Tivat do 2020. godine se sagledava kao budući Park prirode. Obzirom da brdo Vrmac teritorijalno pripada opštini Tivat i opštini Kotor, u narednom periodu, nakon promjene rukovodstva, ponovo će se pokrenuti aktivnosti na zajedničkoj saradnji sa opštinom Kotor, u cilju proglašenja ovog područja regionalnim parkom prirode.
Opština Tivat je uključena u projekat „Razvoj turizma uz smanjenje emisije gasova sa efektom staklene bašte“, koji ima za cilj da doprinese smanjenju emisije štetnih gasova (prvenstveno CO2) u sektoru turizma i znatno smanji negativan uticaj na životnu sredinu, finansiran od Globalnog fonda za životnu sredinu, a realizuju ga Centar za održivi razvoj/UNDP i Ministarstvo održivog razvoja i turizma. U okviru ovog projekta kroz javni poziv odobren je dio bespovratnih sredstava za realizaciju projekta pod nazivom „Uređenje planinskih staza na poluostrvu Luštica“ koji su realizovale Opština Tivat i Opština Herceg Novi.
Opština Tivat i Opština Herceg Novi su dana 05.04.2017. godine zaključile „Memorandum o saradnji između Opštine Tivat i Opštine Herceg Novi za realizaciju i održavanje planinskih staza“.

Upravljanje otpadom – prostorni aspekt

„Komunalno“ doo Tivat

- U svim mjesecima tekuće godine i to do 01.novembra prikupljene su veće količine komunalnog otpada u odnosu na prošlu 2016.god. što je kao rezultat imalo i ukupno uvećanje za cca 4,5% u odnosu na isti period u prošloj godini odnosno 7.474,30 t . Sa druge strane bilježe se rekordne količine prikupljenog, primarno selektovanog otpada

i to: kartona-papira kao i PET ambalaže, koji su naši sugrađani i gosti savjesno selektovali 245 t odnosno 6,3 t. Prikupljeno je blizu 8,8 t čvrste plastike.

- Važno je istaći izuzetno velike količine biorazgradivog otpada , sakupljeno je više od 6.500 m^3.
- Izrađena su 3 boksa za PET ambalažu, 4 boksa za papir-karton kojima je proširena mogućnost primarne selekcije ovih vrsta otpada na gotovo cijelokupnoj teritoriji Opštine.
- Za potrebe prikupljenja otpada iz vrtova i parkova, kabastog otpada i dr. Opština je nabavila specijalno vozilo autopodizač nosivosti 10 t.
- Nabavljeno su i dva nova vozila marke „IVECO“ kapaciteta 5 m^3 posebno prilagođeno za upotrebu u uskim i ulicama viših zona Tivta, gdje klasični kamioni, smećare nisu mogli prići
- Ozidano je3 kontejnerska mjesta za smještaj 2 posude za otpad a sanirano je 18 postojećih kontejnerskih mjesta (udesi sa vozilima i vandalizam);
- U saradnji sa Opštinom izvršena je ugradnja 2 podzemna kontejnera sa po 4 posude za odlaganje otpada (kapaciteta 1,1 m^3)
- Redovno su se održavali lokalni putevi (krpljenje udarnih rupa, čišćenje kanala, putnih rigola i košenje putnog pojasa, zamjena dotrajalih rešetki i dr.)
- Izvršeno je uređenje fontane u Velikom gradskom parku (uklanjanje otpada i pranje bazena, ugradnja nove pumpe i rasprskivača, sanacija dijela el.instalacije) uz asistenciju kolega iz ViK DOO Tivat.
- Gradski parkovi kao i sve ostale zelene,javne površine redovno su održavane (košenje, okopavanje, prihraniivanje,...).
- Novo u tekućoj godini je postavljanje automatskog navodnjavanja sa POP-UP sistemom u Velikom gradskom parku.
- Služba Zelenila je bila uključena u obilježavanju gotovo svih značajnih datuma iz domena ekologije u vidu donacije sadnica stabala NVO, Zelenom timu, Osnovnim školama,Dječijem savezu i dr.
- Neustupljene plaže i obala duž cijele teritorije Opštine, od Veriga do Petrovića, redovno su se čistile od raznih vrsta otpada (komunalni, gabaritni,zeleni i dr.).
- Akcija „Neka bude čisto“ dala je i ove godine izuzetno dobre rezultate redovno su se održavali magistralni i regionalni putevi (košenje sa prikupljanjem otkosa, prikupljanje svih vrsta otpada, čišćenje rigola i propusta,...).Košenje je izvršeno na površini od cca 130.000 m^2 i prikupljeno je više od 800m^3 raznovrsnog otpada (biorazgradivog, kabastog, čvrstog komunalnog ,...).
- Zabilježeno je blizu stotinu sanacija I zamjena polomljenih klupa, I ostalog parkovskog mobilijara za djecu I mlade, posljedica zuba vremena i vandalskog čina, u većem broju slučajeva.
- Društvo je uzelo učešće u raznim kulturnim, zabavnim manifestacija kao i raznim akcija koje se odnose na očuvanju životne sredine organizovanim od strane škola, NVO-a i Opštine. S tim u vezi značajno je istaći učešće u akciji čišćenja morskog dna i obale Organizovana od strane opštinskog Zelenog tima.
- U više navrata, naročito u ljetnjim mjesecima mehaničkim putem uz upotrebu spec.vozila čistilica i asistenciju cisterne Službe zaštite i spašavanja vršilo se održavanje više hiljada kvadratnih metara popločanog dijela obale Maršala Tita – Pine.
- Redovno je vršeno informisanje o stanju upravljanja otpadom na teritoriji Opštine , putem javnog servisa i lokalnog sajta.
- Od početka godine do datuma pisanja ovog Izvještaja realizovane su brojne akcije čišćenja bujičnih potoka i kanala na teritoriji Opštine s obzirom na značaj koji je dat ovoj problematici. Pokošena su, očišćeno od otpada, pjeska i drugog nanosa korita potoka i kanala u dužini od više kilometara. Ističemo akcije koje su izvršene početkom marta nakon obilnih padavina kada je naše preduzeće pored brojnog ljudstva

angažovalo u velikoj mjeri i mehanizaciju sa ciljem uklanjanja velikih nanosa osulinskog materijala i raznovrsnog otpada koji je voda nanijela u propustima i koritima .

Predlažemo slijedeće mjere za poboljšanje stanja sa prioritetima i rokovima realizacije:

- Regulisanje bujičnih voda kod kuće Vasa Vulevića i Predraga Ivoševića
- Dovođenje u funkciju i održavanje „prohodnosti – protočnosti ispod mostova na putu os kružnog toka do Solila.
- Izraditi projekte gradskih grobalja
- Nastavak ozelenjavanja neuređenih površina po gradu i investicija kojom bi se obezbijedio priključak na gradsku vodovodnu mrežu za navodnjavanje zelenih površina putem sistemi zalivanja i to na Trgu Dara Petkovića, oko groblja Sv.Šimun, Radovići - centar.
- Intenzivirati Podizanje svijesti javnosti o značaju primarne selekcije otpada .
- Izrada GIS-a za mrežu javne rasvjete na teritorije Opštine u svrhu kvalitetnijeg održavanja I budućeg planiranja poboljšanja energetske efikasnosti iste, sve u skladu sa važećim *Programom poboljšanja energetske efikasnosti za period 2012-2015.god.*

**** otpadne i oborinske vode***

Kanalizacioni sistem u gradu funkcionira i redovno se vrši spajanju na mrežu privatnih objekata na dijelu gdje je izgrađen kanalizacioni sistem ;
D.O.O "Vodovod i Kanalizacija" Tivat vrši redovno održavanje i čišćenje postojećeg – izgrađenog sistema fekalne i atmosferske kanalizacije, kao i kontrolu priključenja svakog objekta na novi kanalizacioni sistem.
Za sva područja gdje još nije izrađen gradski kanalizacioni sistem, Odlukom je propisana obaveza postavljanja biološkog uređaja za prečišćavanje otpadnih voda, a uz postojeće septičke jame potrebno je ugraditi bioprečistać.

U 2018.godini planiraju se sledeće aktivnosti :

- Zajedničko učešće sa vodovod Kotor u praćenju rada postrojenja za prečišćavanje za Opštine Tivat i Kotor,to jest eventualno angažovanje naših zaposlenih dok se ne osnuje zajedničko preduzeće.
- Redovno održavanje i čišćenje postojećeg – izgrađenog sistema fekalne kanalizacije sa pumpnim stanicama,kao i kontrola priključenja svakog objekta na novi kanalizacioni sistem.
- Inspekcija kanalizacionog sistema sa kamerama.
- Ugradnja rešetki na P.S „Kalimanj“ i P.S „Seljanovo“.
- Redovno održavanje trase Glavnog kolektora „Kotor-Trašte“ od uključenja pumpne stanice „Solila“ do izlivne građevine.
- Nabavka mobilnih agregata za kompaktne pumpne stanice koje prepumpavaju iz nižih zona u Glavni kolektor na području „Luštice“.
- Zamjena postojećih perforiranih poklopaca na kanalizacionom sistemu.
- Praćenje aktivnosti Direkcije za izgradnju opštine Tivat prilikom proširenja kanalizacione mreže u pojedinim zonama grada.
- Saradnja sa Direkcijom,Vodacomom i projektanskim kućama prilikom razvoja nove kanalizacione mreže
- Asistencija prilikom izvođenja radova u okviru faze V-1 za izgradnju tercijalne kanalizacione mreže za naselja Mažina-Tripovići,Župa-Marići(opciona stavka),kao i nastavak izgradnje kanalizacione mreže za naselja Krašići sa izgradnjom pumpnih stanica.

Saradnja sa međunarodnim institucijama

U okviru međunarodne saradnje Opština Tivat je u 2017 godini aktivno radila na aplikacijama otvorenih poziva za dostavljanje projektnih prijedloga u okviru prekograničnih i transnacionalnih programa Evropske unije. U okviru prekograničnog programa Italija-

Albanija-Crna Gora aplicirali smo sa šest projekata od kojih smo na jednom bili Vodeći partner, dok smo u okviru Dunavskog transnacionalnog programa bili partner na jednom projektu zajedno sa partnerskim organizacijama iz Bugarske, Rumunije, Srbije, Mađarske, Slovenije, Moldavije i Ukrajine. Aplicirali smo i kod Japanske i Norveške ambasade za opremanje Službe zaštite, Doma zdravlja Tivat i Komunalnog preduzeća sa nedostajućom tehničkom opremom što nije od strane ambasada ocijenjeno kao prioritetno u odnosu na druge pristigle aplikacije.
U toku 2017 objavljeni su rezultati konkursa iz 2016god. Opštini Tivat su odobrena dva projekta za finansiranje od skoro pola miliona eura.
Prvi projekat koji je odobren iz Interreg IPA prekograničnog programa Hrvatska-Bosna i Hercegovina-Crna Gora pod nazivom „IRENE: Interregional Renewable & Energy efficiency network" počeo je sa realizacijom 1. jula 2017. a implementiraće se do 31. decembra 2019. Godine.
Glavni cilj projekta „**IRENE"** je zaštita i očuvanje životne sredine i podsticanje održivog korišćenja prirodnih resursa u prekograničnim područjima kroz zajednički razvoj i umrežavanje lokalnih sistema upravljanja energijom u CBA za poboljšanje energetske efikasnosti i korišćenja sistema obnovljivih izvora energije u javnom sektoru. Projektom je planirano ulaganje u infrastrukturu u vidu 11 rasvjetnih sistema i 1 solarnog sistema na lokacijama u Tivtu, Zadru, Mostaru, Neumu, Smilčiću, Korlatu, Lisičiću, Bibinjama, Vinjercu, Gajinama, Galovcu, Privlaci i Jablanici. U okviru ovog projekta Opština Tivat će raditi na rekonstrukciji javne rasvjete u širem centru grada, kao i ugradnji solarnih kolektora na sportskoj dvorani Župa za grijanje tople sanitarne vode. Dodatnu prekograničnu vrijednost ovog projekta predstavlja razvoj zajedničke baze podataka projekata i omogućavanje razvoja novih inicijativa.
Partneri u projektu, pored Opštine Tivat, su Agencija za razvoj Zadarske županije ZADRA NOVA kao vodeći partner, zatim Zadarska županija, NVO Eko Centar Delfin, Asocijacija za ekonomski razvoj REDAH i Grad Mostar.
Ukupna vrijednost projekta iznosi 1.915.820,00 eura, od čega Opštini Tivat pripada 308,175.00 eura.
Drugi projekat pod nazivom **„FOST INNO-Fostering tourism innovation system in Adrion Ionian Region"** je odobren za finansiranje iz transnacionalnog programa Interreg ADRION.
Cilj projekta je umrežavanje znanja s ciljem razrade jedinstvene (zajedničke) metodologije koja će omogućiti stvaranje novih turističkih proizvoda (visokog stepena prepoznatljivosti i autentičnosti za područje Jadransko jonske regije) sa naglašenim elementom kreativnosti i inovativnosti. Planirano je da se kroz projekat dobiju novi proizvodi: Internacionalni Centar za transfer znanja i inovacija u turizmu jadransko-jonskog područja; Mreža inovativnih turističkih regija Jadransko jonskog područja usmjerena prije svega na razmjenu i prenos iskustva između regija te razvoj ujedinjene inovativne zajednice iz područja turizma; „think tank" za jačanje znanja o ponudi, tražnji i konkurentnosti istovremeno pružajući konsultantske i edukativne usluge.
Partneri u "FOST INNO" projektu, pored Opštine Tivat i vodećeg partnera Fakulteta za menadžment u turizmu i ugostiteljstvu iz Opatije, su: Fakultet primenjenih društvenih nauka u Novoj Gorici i Regionalna razvojna agencija Nova Gorica iz Slovenije, Opština Peruđa i Regija Molise iz Italije, Stručna služba za razvoj i međunarodne projekte Zeničko- dobojskog kantona iz Bosne i Hercegovine i Univerzitet Skadar „Luiđ Gurakući" iz Albanije.
Opština Tivat je za implemetaciju aktivnosti osigurala 151,948€ dok je ukupan budžet projekta 1,463,923€.
Treći aktivni projekat je **Projekat „ACTIVE AGRE PUBLIC"** finansiran od strane EU u sklopu programa „GRANT AND TRAINING PROGRAMME" – Jačanje kapaciteta NVO u zagovoranju i razvoju politika na Zapadnom Balkanu" . Projekat sprovodi NVO "Ekološki Centar Delfin" u partnerstvu sa NU "Maslinarsko društvo BOKA iz Tivta i NU "Udruženje privatnih vlasnika šuma i poljoprivrednika Herceg Novi" iz Herceg Novog, Opštinama Tivat i Kotor, te lokalnim javnim emiterima: Radio Tivat, Radio Kotor i Radio Jadran iz Herceg Novog. Kroz projekat "Aktivna Agro Javnost" radit će se na informisanju i edukaciji

donosioca odluka, poljoprivrednih proizvodjača, javnost i svih relevantnih aktera o značaju i prednostima uspostavljanja održivog upravljanja zelenim otpadom iz poljoprivredne proizvodnje kao i na uspostavljanju efikasanog mehanizama saradnje između udruženja poljoprivrednih proizvođača i lokalnih uprava u Kotoru, Tivtu i Herceg Novom u procesu donošenja odluka, kroz zajednički rad na poboljšanju sadržaja Lokalnih Planova Upravljanja Otpadom (LPUO), u oblasti održivog upravljanja zelenim otpadom iz poljoprivredne proizvodnje. Konkretno, kroz ovaj projekat, 10 poljoprivrednih proizvođača sa područja opštine Tivat će se dodatno obučiti te dobiti kompostere za zeleni otpad ut trajno vlasništvo.

Saradnja sa nadležnim organima u postupku izrade i donošenja planskih dokumenata

Saradnja sa svim nadležnim organima koji su uključeni u postupak izrade i donošenja planskih dokumenata ocjenjena je kao veoma dobra, osim sa Upravom za zaštitu kulturnih dobara, jer se na njihove akte, bez obzira na važnost i zakonom propisane rokove, mjesecima čeka, što onemogućava rad svim ostalim organima i onemogućava poštovanje naročito dinamike izrade planskih dokumenata.

Povjereni poslovi od strane državne uprave

Stupanjem na snagu novog Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata poslovi izdavanja urbanističko tehničkih uslova su u nadležnosti Ministarstva održivog razvoja i turizma. Uredbom o povjeravanju dijela poslova Ministarstva održivog razvoja i turizma jedinicama lokalne samouprave („Sl.list CG“ broj 68/17) povjerili su organima lokalne samouprave poslove izdavanja urbanističko tehničkih uslova.

Urbanističko-arhitektonski konkursi

Tokom godine nisu rađeni urbanističko –arhitektonski konkursi.

GRAĐEVINSKE DOZVOLE 2017	***ODOBRENA IZGRADNJA – ukupno 43***						***ODOBRENA REKONSTRUKCIJA – ukupno 20***					
NAZIV LOKALNOG PLANA	**KOLEKTIVNO STANOVANJE**	**MALI PORODIČNI OBJEKTI**	**TURISTIČKI SADRŽAJ**	**POSLOVNI OBJEKTI**	**STAMBENO POSLOVNI**	**INFRASTRUKTURA I OSTALO**	**KOLEKTIVNO STANOVANJE**	**MALI PORODIČNI OBJEKTI**	**TURISTIČKI SADRŽAJ**	**POSLOVNI OBJEKTI**	**STAMBENO POSLOVNI**	**INFRASTRUKTURA I OSTALO**
PROSTORNI URBANISTIČKI PLAN TIVTA DO 2020.GODINE	1	1				2						1
UKUPNO	**1**	**1**				**2**						**1**
DETALJNI URBANISTIČKI PLANOVI												
DUP KRAŠIĆI								4				
IZMJENE I DOPUNE DUP-A KRAŠIĆI-ZA PODRUČJE NASELJA „MASLINJAK“												
DUP TIVAT CENTAR	1	1			1		1				1	
IZMJENA DUP-A TIVAT CENTAR ZA LOKACIJU HOTELA „PALMA“												
DUP LEPETANE												
DUP ĐURAŠEVIĆI												
DUP GRADIOŠNICA					1			1				
DUP RADOVIĆI												
DUP GOLF I DONJI RADOVIĆI ZAPAD												
IZMJENE I DOPUNE DUP GOLF I DONJI RADOVIĆI ZAPAD												
DUP DONJI RADOVIĆI CENTAR												
DUP GOŠIĆI												

DUP DONJA LASTVA	1	3			1	1		1				
DUP MRČEVAC					2							
DUP SELJANOVO					1			3				
DUP GOLF EKONOMIJA												
DUP GORNJI ĐURAŠEVIĆI		2										
DUP ŽUPA ČEŠLJAR	1	3					1	1				
DUP MAŽINA	1	4			1							
DUP GORNJI KALIMANJ	2	1				1		1				
DUP STARI KRAŠIĆI												
UKUPNO	**6**	**14**			**7**	**2**	**2**	**11**			**1**	

PODACI O IZGRAĐENIM OBJEKTIMA

Objekti izgrađeni sa građevinskom dozvolom od 01.01.2017. do 01.12.2017.godine

GRAĐEVINSKE DOZVOLE 2017	***ODOBRENA IZGRADNJA***						***ODOBRENA REKONSTRUKCIJA***					
NAZIV DRŽAVNOG PLANA	**KOLEKTIVNO STANOVANJE**	**MALI PORODIČNI OBJEKTI**	**TURISTIČKI SADRŽAJ**	**POSLOVNI OBJEKTI**	**STAMBENO POSLOVNI**	**INFRASTRUKTURA I OSTALO**	**KOLEKTIVNO STANOVANJE**	**MALI PORODIČNI OBJEKTI**	**TURISTIČKI SADRŽAJ**	**POSLOVNI OBJEKTI**	**STAMBENO POSLOVNI**	**INFRASTRUKTURA I OSTALO**
DRŽAVNE STUDIJE LOKACIJA												
DSL DIO SEKTORA 22 I SEKTOR 23 TIVAT-ŽUPA					1						1	
DSL SEKTOR 24 - AERODROM												
DSL SEKTOR 25 - KALARDOVO-OSTRVO CVIJEĆA-BRDIŠTA												
DSL SEKTOR 26 - SVETI MARKO												
DSL DIO SEKTORA 27 I SEKTOR 28 - ĐURAŠEVIĆI			5			1		1	1			
DSL SEKTOR 29 - KRAŠIĆI			2	1								
DSL SEKTOR 36 -												

UVALA TRAŠTE												
UKUPNO			**7**	**1**	**1**	**1**		**1**	**1**		**1**	
URBANISTIČKI PROJEKTI Lokalni planski dokument												
UP KOMPLEKSA „PARK“ DONJA LASTVA												
UP LEPETANI												
UP PETKOVIĆI												
UP DONJA LASTVA												
UP GORNJA LASTVA								1				1
UP ĐURĐEVO BRDO												
UP GORNJI KRAŠIĆI												
UP PRŽNO I												
IZMJENE I DOPUNE UP PRŽNO I												
UP RULJINA												
UP KRAŠIĆI 1												
UP KRAŠIĆI 2												
UP KRAŠIĆI 3												
UP MILOVIĆI												
UP BOGIŠIĆI												
UP MEŠTROVIĆI												
UP KOSTIĆI												
UKUPNO								**1**				**1**

GRAĐEVINSKE DOZVOLE 2017	***ODBIJENO, ODBAČENO I OBUSTAVLJENO***	
NAZIV PLANA	**IZGRADNJA** ***ukupno 18***	**REKONSTRUKCIJA** ***ukupno 10***
PROSTORNI URBANISTIČKI PLAN TIVTA DO 2020.GODINE	2	3
UKUPNO	2	**3**
DETALJNI URBANISTIČKI PLANOVI		
DUP KRAŠIĆI		
IZMJENE I DOPUNE DUP-A KRAŠIĆI-ZA PODRUČJE NASELJA „MASLINJAK“		
DUP TIVAT CENTAR	2	
IZMJENA DUP-A TIVAT CENTAR ZA LOKACIJU HOTELA „PALMA“		
DUP LEPETANE		
DUP ĐURAŠEVIĆI	2	
DUP GRADIOŠNICA		
DUP RADOVIĆI	2	
DUP GOLF I DONJI RADOVIĆI ZAPAD		
DUP DONJI RADOVIĆI CENTAR		
DUP GOŠIĆI		
DUP DONJA LASTVA	3	
DUP MRČEVAC		1
DUP SELJANOVO		
DUP GOLF EKONOMIJA		
DUP GORNJI ĐURAŠEVIĆI		
DUP ŽUPA ČEŠLJAR		
DUP MAŽINA	3	2
DUP GORNJI KALIMANJ	1	1
DUP STARI KRAŠIĆI		
UKUPNO	**13**	**4**
DRŽAVNE STUDIJE LOKACIJA		
DSL DIO SEKTORA 22 I SEKTOR 23 TIVAT-ŽUPA		1
DSL SEKTOR 24 – AERODROM		
DSL SEKTOR 25 – KALARDOVO-OSTRVO CVIJEĆA-BRDIŠTA	1	
DSL SEKTOR 26 – SVETI MARKO		
DSL DIO SEKTORA 27 I SEKTOR 28 – ĐURAŠEVIĆI	2	1
DSL SEKTOR 29 – KRAŠIĆI		
DSL SEKTOR 36 – UVALA TRAŠTE		
UKUPNO	**3**	**2**
URBANISTIČKI PROJEKTI		
UP KOMPLEKSA „PARK“ DONJA LASTVA		
UP LEPETANI		
UP PETKOVIĆI		
UP DONJA LASTVA		
UP GORNJA LASTVA		
UP ĐURĐEVO BRDO		
UP GORNJI KRAŠIĆI		
UP PRŽNO I		
IZMJENE I DOPUNE UP PRŽNO I		
UP RULJINA		
UP KRAŠIĆI 1		
UP KRAŠIĆI 2		
UP KRAŠIĆI 3		
UP MILOVIĆI		

UP BOGIŠIĆI		
UP MEŠTROVIĆI		
UP KOSTIĆI		1
UKUPNO		
SVE UKUPNO		**1**

Objekti izgrađeni sa građevinskom i upotrebnom dozvolom

U 2017. godini nije bilo objekata koji su u istoj godini dobili i građevinsku i upotrebnu dozvolu.

Objekti izgrađeni bez građevinske dozvole sa posebnim osvrtom na uklopljene objekte

Ove godine Uprava za nekretnine nije dostavila podatke iz svoje nadležnosti, tako da se nije mogao napraviti bilans objekata, po njihovoj evidenciji, bez građevinske dozvole i po katastarskim opštinama.

I ranije smo naglašavali da prema dosadašnjim evidencijama Uprave za nekretnine uvijek je bilo evidentirano više objekata bez garđevinske dozvole nego što ih zaista ima na teritoriji opštine Tivat.

Teret „nema dozvolu“ stavljen je nerijetko starim objektima, tradicionalne gradnje, koji su građeni mnogo prije nego što nadležni organ ima zvanično uspostavljenu evidenciju izdatih građevinskih dozvola (1959.god.). Različito je vršena i zabilježba tereta „nema upotrebnu dozvolu“, a i najveći broj objekata bez dozvole su pomoćni objekti.

S obzirom da je stupio na snagu Zakon o planiranju prostora i izgradnji objekata koji reguliše i legalizaciju bespravno izgrađenih objekata za očekivati je da se konačno evidentira stvarni broj nelegalnih objekata.

Objekti koji su uklopljeni u planski dokument i objekti koji nisu uklopljeni u planski dokument

U zahvatu svih planskih dokumenata svi izgrađeni stambeni objekti, legalni i nelegalni, kao i izvršene rekonstrukcije (dogradnja i nadogradnja) stambenih objekata, legalno ili nelegalno su uklopljeni u planske dokumente, odnosno data je mogućnost za njihovo uklapanje u skladu sa postavkama planskog dokumenta. Postojeća planska dokumentacija omogućiti će legalizaciju svih objekata koji su u skladu sa postavkama iz planskih dokumenata, odnosno u skladu sa namjenom prostora.

U posljednjih godinu dana, evidentno je da se gradi mnogo više nego ranijih godina i da se prostor nekontrolisano devastira, naročito zelene površine, a inspekcijske službe nisu poduzele sve potrebne aktivnosti, jer ih na ovom prostoru zapravo i nema. Bez obzira na činjenicu da se takvi objekti sada ne mogu legalizovati, a prema planovima višega rede ne bi trebalo ni poslije, ostati će velika rana u prostoru koja se ne može lako sanirati.

4. ZAHTJEVI KORISNIKA PROSTORA

Zahtjevi za izmjenu planskog dokumenta

U toku ove godine podnešeno je jedanaest (11) zahtjeva, koji su registrovani kao iskazane potrebe korisnika prostora za promjene u prostoru.

Četiri zahtjeva se odnosilo na izmjenu namjene u PUP-u i to prenamjenu iz zelene površine u zonu stanovanja.

Sedam zahtjeva se odnosilo na iznjene DUP-ova (Donja Lastva, Seljanovo, Mažina, Gornji Kalimanj i Krašići) radi povećanja indeksa izgrađenosti, drugačijih parcelacija UP, izmještanja saobraćajnica, kao i smanjenja koridora saobraćajnica.

Zahtjevi za uklapanje bespravno sagrađenih objekata u planski dokument

Kroz izradu kompletne planske dokumentacije PUP, DUP-ova i UP-ova svi objekti u prostoru tretirani su kroz različite urbanističko tehničke uslove i u njima nema stambenih objekata koji su planirani za rušenje, osim u DUP-u Krašići četiri objekta, jer su na trasi planiranih saobraćajnica. Za sve objekte mogu se dobiti određeni UTU i isti se mogu u cjelosti ili djelimično legalizovati.

Zbog infrastrukturnih objekata, naročito saobraćajnica u svim planskim dokumentima planirano je rušenje pomoćnih objekata.

5. PREDLOG MJERA ZA UNAPREĐENJE POLITIKE UREĐENJA PROSTORA

Veliki broj donošenih urbanističkih planova nije dovoljno da se obezbjedi uređenje grada planiranog i željenog nivoa. Neophodna je odgovarajuća zemljišna politika, kako bi se omogućilo profesionalno planiranje i kasnije sprovođenje planova. U uslovima poštovanja privatne svojine u zamjenu za nekadašnju društvenu, potrebno je obezbijediti realne izvore finansiranja ovakvih površina, odnosno obeštećenja vlasnika zemljišta. Potpuno komunalno opremanje grada i uređenja javnih površina i sadržaja takođe mora biti obezbjeđeno odgovarajućom zemljišnom politikom i odgovarajućim upravljanjem Grada, a u skladu sa važećim planskim dokumentom.

Potrebno je uvesti neke nove mjere i olakšice koje će stimulisati vlasnike zemljišta da investiraju u izgradnju objekata.

Potrebno je više raditi na edukaciji građana, naročito omladine, kako da aktivno učestvuju u donošenju odluka i konkretnim aktivnostima u svojoj zajednici utiču na životnu sredinu i prostor učine boljim, zdravijim i kvalitetnijim za življenje. Za sve te aktivnosti neophodno je imati aktivne Mjesne zajednice.

ANEX 22
IZVJEŠTAJ O STANJU UREĐENJA PROSTORA U 2017.GODINI
ZA OPŠTINU ULCINJ

1. UVOD

Osnov za podnošenje ovog Izvještaja sadržan je zahtjevu Ministarstvo održivog razvoja i turizma od 05.12.2017.godine i odredbama člana 14 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata ("Službeni list CG", br.64/17 od 06.10.2017.godine), kojim je propisana da Ministarstvo podnosi Vladi godišnji izvještaj o stanju uređenja prostora, na usvajanje i po metodologiji sadržanoj o Uputstvu o bližem sadržaju izvještaja o stanju uređenja prostora lokalne samouprave.
Izvještaj sadrži: analizu sprovođenja planskih dokumenata, ocjenu sprovedenih mjera i njihov uticaj na upravljanje prostorom, ocjenu zaštite prostora, ocjenu o iskazanim potrebama korisnika prostora, kao i druge elemente od važnosti za prostor.

1.1.Realizacija obaveza i aktivnosti po osnovu Izvještaja za predhodnu godinu

Izvještaj o stanju uređenja prostora za 2017.godinu, u predlogu mjera kao prioritetni zadatak prepoznao je rad na izradu planova (DUP-ova, UP, LSL i konkursnih rješenja).
Shodno tome, intezivirane su aktivnosti na izradi novih planova.
Usvajanjem Prostorno urbanističkog plana Ulcinj do 2020.god. izvršili smo usaglašavanje Odluke o izradi plana i Strateške procjene uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana, sa parametrima iz PUP-a odnosno GUR-a, i to:

IZRADA DETALJNIH URBANISTIČKIH PLANOVA

1. Detaljni urbanistički plan za lokalitet Liman 2

Usvajanjem Prostorno urbanističkog plana Ulcinj do 2020.god. izvršena revizija plana i Strateške procjene uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana, sa parametrima iz GUR-a - P.j.2., i to:

- Izmjena i dopuna Odluke o izradi plana, br. 01-792/17 od 12.04.2017.god., („Službeni list CG" – opštinski propisi, broj 18/17),
- Izmjena Programskog zadatka, br. 01-792/17 od 12.04.2017.god.,
- Površina zahvata plana: 29,93 ha,,
- namjena prostora: stanovanje malje gustine, mješovita namjena, šumske površine, površine urbanog zelenila

Izrada Izvještaja o SPU (Strateške procjene uticaja na životnu sredinu):

- Izmjena Odluke o izradi Strateške procjene uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana, br.05-255/17 od 18.04.2017. god., („Službeni list CG" – opštinski propisi, broj 18/17),

2. Izmjena i dopuna Detaljnog urbanističkog plan „Ulcinj-grad" za lokalitet „Đerane 1" u Ulcinju,

Usvajanjem Prostorno urbanističkog plana Ulcinj do 2020.god. izvršena revizija plana i Strateške procjene uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana, sa parametrima iz GUR-a - P.j.4., i to:

- Izmjena i dopuna Odluke o izradi plana, br.01-937/17 od 03.05.2017.god., („Službeni list CG" – opštinski propisi, broj 22/17),
- Izmjena Programskog zadatka, br.01-937/17 od 03.05.2017.god.,
- Površina zahvata plana: 46,94 ha,,

- namjena prostora: stanovanje malje gustine, mješovita namjena, centralne djelatnosti, površine za zdravstvo, površine za kulturu, površine za školstvo, poljoprivredne površine, saobraćajna infrastruktura (saobraćajnice, parking)

Izrada Izvještaja o SPU (Strateške procjene uticaja na životnu sredinu):

- Izmjena Odluke o izradi Strateške procjene uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana, br.05-320/17 od 10.05.2017.god., („Službeni list CG“ – opštinski propisi, broj 22/17),

3. Detaljni urbanistički plan za lokalitet “Djerane 2” u Ulcinju,

Usvajanjem Prostorno urbanističkog plana Ulcinj do 2020.god. izvršena revizuja plana i Strateškej procjene uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana, sa parametrima iz GUR-a - P.j.4., i to:

- Izmjena i dopuna Odluke o izradi plana, br.01-812/17-2 od 20.04.2017.god., („Službeni list CG“ – opštinski propisi, broj 18/17),
- Izmjena Programskog zadatka, br.01-812/17-3 od 20.04.2017.god.,
- Površina zahvata plana: 117,05 ha,,
- namjena prostora: stanovanje malje gustine, mješovita namjena, centralne djelatnosti, površine za školstvo, verski objekti, turizam, poljoprivredne površine, šumske površine, saobraćajna infrastruktura (saobraćajnice, parking).

Izrada Izvještaja o SPU (Strateške procjene uticaja na životnu sredinu):

- Izmjena Odluke o izradi Strateške procjene uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana, br.05-268/17 od 20.04.2017.god., („Službeni list CG“ – opštinski propisi, broj 18/17),

4. Detaljni urbanistički plan za lokalitet “Pinješ 3” u Ulcinju,

Usvajanjem Prostorno urbanističkog plana Ulcinj do 2020.god. izvršena revizuja plana i Strateškej procjene uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana, sa parametrima iz GUR-a - P.j.6., i to:

- Izmjena i dopuna Odluke o izradi plana, br.01-791/17 od 12.04.2017.god., („Službeni list CG“ – opštinski propisi, broj 18/17),
- Izmjena Programskog zadatka, br.01-791/17 od 12.04.2017.god.,
- Površina zahvata plana: 82,06 ha,,
- namjena prostora: stanovanje malje gustine, mješovita namjena, šumske površine, groblje, površine urbanog zelenila, saobraćajna infrastruktura (saobraćajnice, parking)

Izrada Izvještaja o SPU (Strateške procjene uticaja na životnu sredinu):

- Izmjena Odluke o izradi Strateške procjene uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana, br.05-254/17 od 18.04.2017.god., („Službeni list CG“ – opštinski propisi, broj 18/17),

5. Izmjena i dopuna Detaljnog urbanističkog plan „Ulcinj-grad“ za lokalitet „Nova Mahala – Bijela Gora” u Ulcinju,

Izrada Plana:
Usvajanjem Prostorno urbanističkog plana Ulcinj do 2020.god. izvršena revizuja plana i Strateškej procjene uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana, sa parametrima iz GUR-a - P.j.3., i to:

- Izmjena i dopuna Odluke o izradi plana, br.01-893/17 od 27.04.2017.god., („Službeni list CG“ – opštinski propisi, broj 20/17),
- Izmjena Programskog zadatka, br.01-893/17 od 27.04.2017.god.,
- Površina zahvata plana: 69,80 ha,,
- namjena prostora: stanovanje malje gustine, centralne djelatnosti, površine za školstvo, objekti komunalne infrastrukture, groblje, sport i rekreacija, šumske površine, poljoprivredne površine, saobraćajna infrastruktura (saobraćajnice, parking).

Izrada Izvještaja o SPU (Strateške procjene uticaja na životnu sredinu):

- Izmjena Odluke o izradi Strateške procjene uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana, br.05-290/17 od 27.04.2017.god., („Službeni list CG“ – opštinski propisi, broj 20/17),

6. Detaljni urbanistički plan za hotele i vile visoke kategorije u Pinješu - Ulcinj,

Usvajanjem Prostorno urbanističkog plana Ulcinj do 2020.god. izvršena revizuja plana i Strateškej procjene uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana, sa parametrima iz GUR-a - P.j.1., i to:

- Izmjena i dopuna Odluke o izradi plana, br.01-1957/17 od 22.09. 2017. god., („Službeni list CG“ – opštinski propisi, broj 42/17),
- Izmjena Programskog zadatka, br. br.01-1957/17 od 22.09.2017.god.,
- Površina zahvata plana: 3,85 ha,,
- namjena prostora: tirizam (T1), saobraćajna infrastruktura (saobraćajnice, parking)

7. Detaljni urbanistički plan za lokalitet “Pinješ – Borova šuma”,

Usvajanjem Prostorno urbanističkog plana Ulcinj do 2020.god. izvršena revizuja plana i Strateškej procjene uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana, sa parametrima iz GUR-a - P.j.6., i to:

- Izmjena i dopuna Odluke o izradi plana, br. br.01-861/17 od 24.04.2017. god., („Službeni list CG“ – opštinski propisi, broj 19/17),
- Izmjena Programskog zadatka, br. 01-861/17 od 24.04.2017. god.,
- Površina zahvata plana: 57,43 ha,,
- namjena prostora: tirizam (T1, T2), šumske površine, saobraćajna infrastruktura (saobraćajnice, parking)

Izrada Izvještaja o SPU (Strateške procjene uticaja na životnu sredinu):

- Izmjena Odluke o izradi Strateške procjene uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana, br.05-280/17 od 24.04.2017.god., („Službeni list CG“ – opštinski propisi, broj 19/17),

8. **Izmjena i dopuna Detaljnog urbanističkog plana za lokalitet „Ulcinjsko polje“ u okviru urbanističkih parcela br.8, 8a, 9, 10, 22, 39 i saobraćajnice Nova 8 u Ulcinju**

Usvajanjem Prostorno urbanističkog plana Ulcinj do 2020.god. izvršena revizuja plana i Strateškej procjene uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana, sa parametrima iz GUR-a - P.j.5., i to:

- Izmjena i dopuna Odluke o izradi plana, br. 01-790/1-17 od 06.06.2017.god., („Službeni list CG“ – opštinski propisi, broj 25/17),
- Izmjena i dopuna Programskog zadatka, br. 01-790/17 od 12.04.2017.god.,
- Površina zahvata plana: 1,18 ha,
- namjena prostora: stanovanje malje gustine, mješovita namjena, centralne djelatnosti, površine za zdravstvo, površine za kulturu, površine za školstvo, poljoprivredne površine, saobraćajna infrastruktura (saobraćajnice, parking)

Izrada Izvještaja o SPU: Odluka o nepotrebi izrade SPU,

- Donijeta je Odluka o nepreduzimanju izrade Izvještaja Strateške procjene uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana, br.05-615/17 od 09.10.2017.god.

IZRADA URBANISTIČKIH PROJEKATA

1. **Urbanistički projekat za lokalitet hotela „Mediteran“ u Ulcinju,**

Usvajanjem Prostorno urbanističkog plana Ulcinj do 2020.god. izvršena revizuja plana i Strateškej procjene uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana, sa parametrima iz GUR-a - P.j.1., i to:

- Izmjena i dopuna Odluke o izradi plana, br. 01-1954/17 od 22.09.2017.god., („Službeni list CG“ – opštinski propisi, broj 42/17),
- Dopuna Programskog zadatka, br. 01-1954/17 od 22.09.2017.god.,
- Površina zahvata plana: 2,12 ha,,
- namjena prostora: tirizam (T1), saobraćajna infrastruktura (saobraćajnice, parking)

2. **Urbanistički projekat “Stari grad” u Ulcinju,**

Izrada **Plana:**

- Upravi za zaštitu kulturnih dobara dostavljeni su nacrt Odluke o izradi plana i nacrt Programskog zadatka na mišljenje, dopisom br.05-397/17 od 15.06.2017.god.,
- Uprava za zaštitu kulturnih dobara dostavila je mišljenje da se isti obavezuju da izrade studiju zaštite kulturnih dobara za potrebe izrade plana, dopisom br. 05-438/17 od 30.06.2017.god.

Izvještaja o SPU:

- Nacrt Odluke o izradi Izvještaja Strateške procjene uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana dostavljen je Sekretarijatu za komunalne djelatnosti i zaštitu životne sredine, dopisom br. 05-338/17 od 19.05.2017.god.,

- Sekretarijat za komunalne djelatnosti i zaštitu životne sredine dostavilo je mišljenje o mišljenje o potrebi izrade Izvještaja Strateške procjene uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana, br. 06-699/17 od 05.06.2017.god.,

IZRADA LOKALNIH STUDIJA LOKACIJE

1. **Izrada Lokalne Studije lokacije za turističko - stambeno naselje na lokalitetu "Kruče" u Ulcinju,**

Izrada **Plana:**

Usvajanjem Prostorno urbanističkog plana Ulcinj do 2020.god. izvršena revizuja plana i Strateškej procjene uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana, sa parametrima iz PUP-a - P.Z.5., i to:

- Izmjena i Dopuna Programskog zadatka, br.01-811/17 od 20.04.2017.god.,
- Površina zahvata plana: 0,75 ha,,
- namjena prostora: tirizam (T2), mješovita namjena, površine urbanog zelenilo, saobraćajna infrastruktura (saobraćajnice, parking)
- Izmjena i dopuna Odluke o izradi, br.01-1956/17 od 22.09.2017.god.
- Izmjena Programskog zadatka za izradu, br.01-1956/17 od 22.09.2017.god.

2. ANALIZA SPROVOĐENJA PLANSKIH DOKUMENATA

2.1.Organizacija, korišćenje i namjena prostora po planskim dokumentima lokalne samouprave

Opština Ulcinj je kroz izradu planskih dokumenata detaljne razrade izvršila usklađivanje organizacije, korišćenja i namjene prostora definisanih ovim planskim dokumentima sa zadatom namjenom prostora iz planova višeg reda, kojim su dati podaci o pretežnoj namjeni i smjernice za detaljnu razradu.

Shodno tome, opština je kroz usvojene planske dokumente realizovala koncept unaprijeđenja kvaliteta života definišući buduću namjenu prostora za stambeno poslovne komplekse, adekvatne infrastrukturne zahvate i dr.

Pokrivenost teritorije Opštine Ulcinj planskim dokumentima:

Lokalni planski dokumenti

1. **Izmjeni i dopuni DUP-a "Ulcinj-Grad" u djelu saobraćaja i to: ulica "Majka Tereza" u zahvatu od Doma zdravlja "Bogdan Vujošević" do bulevara "Teuta".**

- Površina zahvata: 6,00ha,
- („Sl.list CG" – opštinski propisi, broj 03/10 od 21.01.2010.god.).

2. **Izmjena i dopuna DUP-a „Ulcinj-Grad"- za lokalitet "Totoši",**

- Površina zahvata: 27,50ha,
- („Sl.list CG" – opštinski propisi, broj 03/10 od 21.01.2010.god.).

3. **Lokalna studija lokacije „Zoganje"**

- Površina zahvata: 6,00ha,
- („Sl.list CG" – opštinski propisi, broj 03/10 od 21.01.2010.god.).

4. **Lokalna Studija lokacije „Liman II"**

- Površina zahvata: 2,50ha,
- („Sl.list CG“ – opštinski propisi, broj 03/10 od 21.01.2010.god.).

5. Lokalna Studija lokacije za turistički kompleks visoke kategorije na lokalitetu Briska Gora u Ulcinju
- Površina zahvata: 22,60ha,
- („Sl.list CG“ – opštinski propisi, broj 03/12 od 24.01.2012.god.).

6. Lokalna Studija lokacije za Golf teren sa 18 rupa sa smještajnim kapacitetima na lokalitetu „Briska Gora 2“ u Ulcinju
- Površina zahvata: 75,53ha,
- („Sl.list CG“ – opštinski propisi, broj 03/12 od 24.01.2012.god.).

7. Izmjena i dopuna DUP-a „Ulcinj-grad“ za lokalitet ”Pinješ 1”
- Površina zahvata: 7,8ha,
- („Sl.list CG“ – opštinski propisi, broj 08/12 od 12.03.2012.god.).

8. Izmjena i dopuna DUP-a „Ulcinj-grad“ za lokalitet “Pinješ 2”
- Površina zahvata: 13,29ha,
- („Sl.list CG“ – opštinski propisi, broj 08/12 od 12.03.2012.god.).

9. Izmjena i dopuna DUP-a „Ulcinj-grad“ za lokalitet “Meterizi 1”
- Površina zahvata: 12,21ha,
- („Sl.list CG“ – opštinski propisi, broj 08/12 od 12.03.2012.god.).

10. Izmjena i dopuna DUP-a „Ulcinj-grad“ za lokalitet “Meterizi 2”
- Površina zahvata: 16,85ha,
- („Sl.list CG“ – opštinski propisi, broj 08/12 od 12.03.2012.god.).

11. Izmjena i dopuna DUP-a „Ulcinj-grad“ za lokalitet “Meterizi 3”
- Površina zahvata: 21,83ha,
- („Sl.list CG“ – opštinski propisi, broj 08/12 od 12.03.2012.god.).

12. Izmjena i dopuna DUP-a „Ulcinj-grad“ za lokalitet “Meraja 1”
- Površina zahvata: 16,70ha,
- („Sl.list CG“ – opštinski propisi, broj 14/12 od 27.04.2012.god.).

13. Izmjena i dopuna DUP-a „Ulcinj-grad“ za lokalitet “Meraja 2”
- Površina zahvata: 20,36ha,
- („Sl.list CG“ – opštinski propisi, broj 14/12 od 27.04.2012.god.).

14. Izmjena i dopuna DUP-a „Ulcinj-grad“ za lokalitet “Pristan”
- Površina zahvata: 10,03ha,
- („Sl.list CG“ – opštinski propisi, broj 08/12 od 12.03.2012.god.).

15. Izmjena i dopuna DUP-a „Ulcinj-grad“ na katastarskoj parceli broj 6502/1 u Pinješu – Ulcinj,
- Površina zahvata: 0,84ha,
- („Sl.list CG“ – opštinski propisi, broj 14/12 od 27.04.2012.god.).

16. DUP „Ulcinjsko polje“
- Površina zahvata: 108,2ha,
- („Sl.list CG“ – opštinski propisi, broj 14/12 od 21.04.2012.god.).
- („Sl.list CG“ – opštinski propisi, broj 15/12 od 15.05.2012.god.).

17. Urbanistički projekat “Pristan”
- Površina zahvata: 7,89ha,
- („Sl.list CG“ – opštinski propisi, broj 14/12 od 27.04.2012.god.).

U 2015.godini izvršena je Izrada konkursnog rješenja za tri zone u zahvatu Urbanističkog projekta "Pristan"(„Sl.list CG“ – opštinski propisi, broj 14/12 od 27.04.2012.god.)

- Opšti javni, anonimni i jednostepeni konkurs za izradu arhitektonsko - urbanističkog rješenja u up-a „pristan“ u Ulcinju na urbanističkim parcelama:UP1, UP2, UP3, UP4, UP5, UP16, UP17, UP22, UP23, UP24, UP25, UP25a, UP26, UP41, UP42, UP44 i UP44a,
- broj 02/15, Portal Uprave za javne nabavke www.ujn.gov.me dana 21.01.2015. godine.

PRVA ZONA : urbanističke parcele.UP16, UP17, UP42 i Trg marinera

- Opšteg javnog, anonimnog i jednostepenog konkursa za izradu arhitektonsko - urbanističkog rješenja u UP-a „Pristan“ u Ulcinju na urbanističkim parcelama: UP1, UP2, UP3, UP4, UP5, UP16, UP17, UP22, UP23, UP24, UP25, UP25a,UP26, UP41, UP42, UP44 i UP44a za Prvu zonu: urbanističke parcele. UP16, UP17, UP42 i Trg marinera na samom ulaznom dijelu, kao osnovnog pristupnog prostora cjelokupnog zahvata Urbanističkog projekta Pristan,
- usvojen Zaključkom Predsjednika Opštine Ulcinj, br.01-9/16 od 15.01.2016.god. - („Sl.list CG“ – opštinski propisi, br.06/2016)

DRUGA ZONA: urbanističke parcele.**UP22, UP23, UP24, UP25, UP25a,UP26, UP44 i UP44a**

- Opšteg javnog, anonimnog i jednostepenog konkursa za izradu arhitektonsko - urbanističkog rješenja u UP-a „Pristan“ u Ulcinju na urbanističkim parcelama:UP1, UP2, UP3, UP4, UP5, UP16, UP17, UP22, UP23, UP24, UP25, UP25a, UP26, UP41, UP42, UP44 i UP44a za Drugu zonu: urbanističke parcele UP22, UP23, UP24, UP25, UP25a, UP26, UP44 i UP44a,
- usvojen Zaključkom Predsjednika Opštine Ulcinj, br.01-11/16 od 15.01.2016.god. („Sl.list CG“ – opštinski propisi, br.06/2016)

TREĆA ZONA: urbanističke parcele.**UP1, UP2, UP3, UP4, UP5 i**
vertikalne veze Pristana sa prostorom Starog Grada izgradnjom jednog ili više liftova natačno određenoj lokaciji

- Opšteg javnog, anonimnog i jednostepenog konkursa za izradu arhitektonsko - urbanističkog rješenja u UP-a „Pristan“ u Ulcinju na urbanističkim parcelama:UP1, UP2, UP3, UP4, UP5, UP16, UP17, UP22, UP23, UP24, UP25, UP25a, UP26, UP41, UP42, UP44 i UP44a za Treću zonu: urbanističke parcele. UP1, UP2, UP3, UP4,

UP5 i vertikalne veze Pristana sa prostorom Starog Grada i zgradnjom jednog ili više liftova na tačno određenoj lokaciji,

- usvojen Zaključkom Predsjednika Opštine Ulcinj, br.01-10/16 od 15.01.2016.god. („Sl.list CG“ br.06/2016– opštinski propisi)

18. Lokalna Studija lokacije za eco-seosko turistički centar na lokalitetu Šas u Ulcinju

- Površina zahvata: 8,28 ha,
- Plan donešen 2012.godine, odluka br.02-8175/7 od 22.12.2012.god., („Sl.list CG“ – opštinski propisi, broj 40/12 od 31.12.2012.god.).

19. Urbanistički projekat za lokalitet hotela „Galeb“

- Površina zahvata: 4,21ha,
- Plan donešen 2012.godine, odluka br.02-8175/6 od 22.12.2012.god., („Sl.list CG“ – opštinski propisi, broj 40/12 od 31.12.2012.god.).

20. Izmjena i dopuna Detaljnog urbanističkog plana „Ulcinjsko polje“ U okviru urbanističkih parcela br.47, 48, 49 i planirane saobraćajnice (bulevara) u Ulcinju

- Površina zahvata plana je 0,91 ha,
- Plan donešen 2014.godine, odluka br.02-342/8-14 od 17.12.2014.god. („Sl.list CG“ – opštinski propisi, broj 37/14 od 26.12.2014.god.).

21. Izrada Lokalne Studije lokacije turistički kompleks visoke kategorije na lokalitetu „Bašbuluk“ u Ulcinju.

- Površina zahvata plana je 11.212,00 m2,
- Plan donešen 2014.godine, odluka br.02-342/7-14 od 17.12.2014.god.
- („Sl.list CG“ – opštinski propisi, broj 37/14 od 26.12.2014.god.).

22. Lokalna studija lokacije „Oliva park“ na lokalitetu Liman u Ulcinju

- Površina zahvata plana je 3,66 ha,
- Plan donešen 2014.godine, odluka br.02-342/11-14 od 17.12.2014.god.
- („Sl.list CG“ – opštinski propisi, broj 37/14 od 26.12.2014.god.).

23. Izmjena i dopuna za određene urbanističke i katastarske parcele u zahvatu Izmjena i dopuna Detaljnog urbanističkog plan „Ulcinj-grad“ za lokalitet „Meraja 1“ u Ulcinju

- Površina zahvata plana je 2.430,97 m2.
- Plan donešen 2014.godine, odluka br.02-342/9-14 od 17.12.2014.god.
- („Sl.list CG“ – opštinski propisi, broj 37/14 od 26.12.2014.god.).

24. Izmjena i dopuna Detaljnog urbanističkog plana „Ulcinjsko polje“ u okviru Zone podzone 7 i 9 za urbanističke parcele br.50, 51 ,59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66,67, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14 bulevara od raskrsnice kod JP Vodovod i kanalizacija do novog mosta na Port-Mileni i u okviru Zone B podzone 3 za urbanističke parcele br.9, 10, 11 i 12 u Ulcinju

- Površina zahvata: 7,72 ha,
- Plan donešen 2016.godine, odluka br.02-71/2-16 od 30.03.2016.god.
- („Sl.list CG“ – opštinski propisi, broj 12/16 od 10.03.2016.god.).

25. Detaljni urbanistički plan za lokalitet "Kodre 1" u Ulcinju
- Površina zahvata: 71,00 ha,
- Plan donešen 2016.godine, odluka br.02-127/16-10 od 27.04.2016.god.
- („Sl.list CG" – opštinski propisi, broj 22/16 od 18.05.2016.god.).

26. Izmjena i dopuna Detaljnog urbanističkog plana „Ulcinj-grad" za lokalitet „Liman 1" u Ulcinju
- Površina zahvata: 15,60 ha,
- Plan donešen 2016.godine, odluka br.02-127/16-11 od 27.04.2016.god.
- („Sl.list CG" – opštinski propisi, broj 22/16 od 18.05.2016.god.).

27. Izmjena i dopuna za određene urbanističke i katastarske parcele u zahvatu Izmjena i dopuna Detaljnog urbanističkog plana „Ulcinj-grad" za lokalitet „Pinješ 1" u Ulcinju
- Površina zahvata: 0,373 ha,
- Plan donešen 2016.godine, odluka br.02-179/16-2 od 08.06.2016.god.
- („Sl.list CG" – opštinski propisi, broj 31/16 od 11.07.2016.god.).

28. Izmjena i dopuna za određene urbanističke parcele u zahvatu Izmjena i dopuna Detaljnog urbanističkog plana „Ulcinj-grad" za lokalitet „Meraja 2" u Ulcinju
- Površina zahvata: 0,408 ha,
- Plan donešen 2016.godine, odluka br.02-179/16-4 od 08.06.2016.god.
- („Sl.list CG" – opštinski propisi, broj 31/16 od 11.07.2016.god.).

29. Izmjena i dopuna Detaljnog urbanističkog plana za lokalitet „Ulcinjsko polje" u okviru urbanističkih parcela br.8, 8a, 9, 10, 22, 39 i saobraćajnice Nova 8 u Ulcinju
- Površina zahvata: 11.833,00m^2 (1,18 ha),
- Plan donešen 2017.godine, odluka br.02-307/3-17 od 29.12.2017.god.
- („Sl.list CG" – opštinski propisi, broj __/18 od ____.2018.god.).

30. Urbanistički projekat za lokalitet hotela „Mediteran" u Ulcinju
- Površina zahvata: 21.203,29m^2 (2,12 ha),
- Plan donešen 2017.godine, odluka br.02-307/5-17 od 29.12.2017.god.
- („Sl.list CG" – opštinski propisi, broj __/18 od ____.2018.god.).

31. Izrada Lokalne Studije lokacije za turističko – stambeno naselje na lokalitetu „Kruče" u Ulcinju
- Površina zahvata: 7.841,00m^2 (0,78 ha),
- Plan donešen 2017.godine, odluka br.02-307/6-17 od 29.12.2017.god.
- („Sl.list CG" – opštinski propisi, broj __/18 od ____.2018.god.).

Državni planski dokumenti

1. Prostorni plan Crne Gore. ("Službeni list RCG", broj 24/08)
- **Površina zahvata: 1.381.200ha.**

2. Prostorni plan područja posebne namjene za Morsko dobro (PPPPN MD) do 2015.god. ("Službeni list RCG", broj 30/07 od 30.05.2007.god)

- **Površina: cca 58 km2 i morski akvatorij cca 2.540 km2.**

Državne studije lokacija u okviru Prostornog plana područja posebne namjene za Morsko dobro (PPPPN MD)

1. **Državna studija lokacije "STARI-GRAD ULCINJ" - Sektor 63 – Ulcinj**
   - Površina zahvata državne studije lokacije: 6,634ha.
   - Odluka o donošenju br.03-8936 od 01.10.2009.god.,
   - ("Službeni list CG", broj 71/09 od 22.10.2009.god.)

2. **Državna studija lokacije "RT ĐERAN – PORT MILENA" - SEKTOR 65 – ULCINJ,**
   - Površina zahvata državne studije lokacije: 121,46ha.
   - Odluka o donošenju br.03-766 od 04.03.2010.god.,
   - ("Službeni list CG" broj 17/10 od 01.04.2010.god.)

3. **Državna studija lokacije "**Turistički kompleks na Velikoj plaži – postojeća hotelska grupacija, naseljska struktura, komunalno servisna i sportsko rekreativna zona**" – DIO SEKTORA 66 – ULCINJ,**
   - Površina zahvata državne studije lokacije: 122,44ha.
   - Odluka o donošenju br.03-767 od 04.03.2010.god.,
   - ("Službeni list CG" broj 17/10 od 01.04.2010.god.).

REALIZACIJA PROGRAMA UREĐENJA PROSTORA

Donijeti planski dokumenti

- U 2017. godini u SO Ulcinj usvojeno je 3 (tri) planska dokumenta, i to:

1. **Izmjena i dopuna Detaljnog urbanističkog plana za lokalitet „Ulcinjsko polje" u okviru urbanističkih parcela br.8, 8a, 9, 10, 22, 39 i saobraćajnice Nova 8 u Ulcinju**

Izrada **Plana:**

- Odluka o izradi plana, br.01-5456/1-13 od 17.07.2013. godine sa
- Programskim zadatkom, br.01-5156/2-13 od 17.07.2013. godine, *(„Službeni list CG" – opštinski propisi, broj 23/13),*
- Površina zahvata plana je 9.298,00 m2,
- Ugovor o izradi plana, br.01-7876/13 od 22.11.2013.godine sa obrađivačem D.O.O. Inkoplan iz Podgorice,
- ugovorena izrada plana za iznos od 990,00 **€**
- *Usvajanjem Prostorno urbanističkog plana Ulcinj do 2020.god. izvršilismo usaglašavanje Odluke o izradi plana, sa parametrima iz GUR-a.*
- Izmjena Programskog zadatak br.01-790/17 od 12.04.2017.godine.
- Izmjena i dopuna Programskog zadatak dostavljena je Ministarstvu održivog razvoja i turizma, dnevnim novinama Pobjeda i Službenom listu, dopisom br. 05-260/17 od 18.04.2017.god.,
- Izmjena i dopuna Programskog zadatak dostavljena je Obrađivaču plana dopisom br. 05-264/17 od 20.04.2017.god.,

Shodno dopisu Ministarstva održivog razvoja i turizma, ponovo je donešeno:

- Izmjena i dopuna Odluke o izradi plana, br. 01-790/1-17 od 06.06.2017.god., *(„Službeni list CG" – opštinski propisi, broj 25/17),*
- Dopuna Programskog zadatka br.01-790/2-17 od 06.06.2017.god.,
- Površina zahvata plana: 1,18 ha,
- Izmjena i dopuna Odluke o izradi plana i Izmjena Programskog zadatak dostavljeni su Ministarstvu održivog razvoja i turizma dopisom br.05-260/3-17 od 07.06.2017.god.,
- Izmjena i dopuna Odluke o izradi plana i Izmjena Programskog zadatak dostavljeni su dnevnim novinama Pobjeda dopisom br. 05-260/2-17 od 07.06.2017.god., - Izmjena i dopuna Odluke o izradi plana i Izmjena Programskog zadatak dostavljeni su Službenom listu dopisom br. 05-260/1-17 od 07.06.2017.god.,
- Izmjena i dopuna Odluke o izradi plana i Izmjena Programskog zadatak dostavljeni su Obrađivaču plana dopisom br.05-274/1-17 od 07.06.2017.god.,
- Obrađivač je dostavio korigovani nacrt plana dopisom br.05-484/17 od 21.07.2017.god. i isti je poslat JP Vodovod i kanalizacija, CEDIS-u i Agencija za elektronsku komunikaciju i poštansku djelatnost na mišljenje dana 24.07.2017.god.,
- Korigovani nacrt plana dostavljen je Ministarstvu održivog razvoja i turizma na mišljenje dopisom br.05-484/4-17 od 07.08.2017.god.,
- Agencija za elektronsku komunikaciju i poštansku djelatnost dostavila je mišljenje na korigovani nacrt plana, dopisom br.05-484/17 od 09.08.2017.god.
- CEDIS je dopisom br.10-10-37779 od 17.08.2017.god. a registrovano u arhivi Opštine Ulcinj pod br.05-484/17 od 21.08.2017.god., izjavilo da ne može dati potvrdno mišljenje na dostavljeni nacrt plana i da je isti neophodno korigovati kako bi plan nastavio dalju proceduru,
- Ministarstvo održivog razvoja i turizma dostavilo je mišljenje na nacrt plana dopisom br.104-884/21 od 08.09.2017.god. a registrovan u arhivi Opštine Ulcinj pod br. 05-484/17 od 13.09.2017., sa smjernicama za korigovanje plana i isto je proslijeđen obrađivaču plana na korigovanje dopisom br.05-484/1-17 od 14.09.2017.god.,
- Mišljenja Agencije za elektronsku komunikaciju i poštansku djelatnost i CEDIS-a dostavljene su obrađivaču plana, dopisom br.05-484/1-17 od 14.09.2017.god.,,
- Obrađivač plana je dostavio korigovani nacrt plana, dopisom br.05-577/17 od 27.09.2017.god. i isti je dostavljen CEDIS-u na mišljenje dopisom br.05-577/1-17 od 28.09.2017.god.,
- Sačinjena je Izjava Sekretara Sekretarijata za prostorno planiranje i održivi razvoj da je korigovani nacrt plana izrađen u skladu sa zakonom, br. 05-577/2-17 od 28.09.2017.god. nakon čega je korigovani nacrt plana dostavljen Ministarstvu održivog razvoja i turizma na mišljenje dopisom br.05-577/3-17 od 28.09.2017.god.,
- JP Vodovod i kanalizacija dostavilo je mišljenje na korigovani nacrt plana dopisom br.05-484/17 od 05.10.2017.god. i isto je dostavljeno Ministarstvu održivog razvoja i turizma dopisom br.05-577/4-17 od 09.10.2017.god.,
- Ministarstvo održivog razvoja i turizma dostavilo je mišljenje na nacrt plana dopisom br.104-884/30 od 12.10.2017.god. a registrovan u arhivi Opštine Ulcinj pod br. 05-577/17-2 od 16.10.2017., u smislu da je neophodno korigovati nacrt plana i isti objaviti na javnoj raspravi,
- Obrađivaču plana dostavljeno je mišljenje Ministarstva održivog razvoja i turizma dopisom br.05-577/17-3 od 18.10.2017.god.,
- Obrađivač je dostavio korigovani nacrt plana dopisom br.05-577/17-3 od 20.10.2017.god.,

- Donošenjem Odluke o utvrđivanju nacrt plana, br.01-2079/17 od 25.10.2017.god., sa Programom javne rasprave, br.05-577/17-4 od 25.10.2017.god., određena je Javna rasprava u trajanju od 26.10.2017.god. do 10.11.2017.god.,
- Program javne rasprave dostavljen je TV Teuti dopisom br.05-577/17-4 od 25.10.2017.god.,
- Program javne rasprave dostavljen je Pobjedi dopisom br.05-577/17-4 od 25.10.2017.god.,
- Odluka o utvrđivanju i Program javne rasprave dostavljene su u Službeni list dopisom br.05-577/17-4 od 25.10.2017.god.,
- CEDIS je dopisom br. 10-10-47196 od 25.10.2017.god. a registrovano u arhivi Opštine Ulcinj pod br. 05-577/1-17 od 25.10.2017.god., izjavilo da ne može dati potvrdno mišljenje na dostavljeni nacrt plana i da je isti neophodno korigovati kako bi plan nastavio dalju proceduru,
- Po završetku javne rasprave sačinjen Izvještaj o javnoj rapsravi br.05-577/17-6 od 13.11.2017.god., sa Zapisnikom i isti je dostavljen obrađivaču plana sa primjedbama građana i mišljenjem CEDIS-a, dopisom br.05-577/17-1 od 13.11.2017.god.,
- Obrađivač plana dostavio je Predlog plana, dopisom br.05-686/17 od 27.11.2017.god.,
- Donijeta je Odluka o utvrđivanju Predlog plana, br.01-2313/17 od 30.11.2017.god.,
- Ministarstvo održivog razvoja i turizma dostavljen je Predlog plana na saglasnost, dopisom br.01-2313/1-17 od 01.12.2017.god.,

Izrada Izvještaja o SPU (Strateške procjene uticaja na životnu sredinu):

- Odluka o izradi Strateške procjene uticaja na životnu sredinu, br.05-5457/1-13 od 17.07.2013. god.
- Odluka o nepostojanju potrebe izrade Strateške procjene uticaja na životnu sredinu, br.05-5457/2-13 od 10.09.2013. god.
- Dostava Odluke nepostojanju potrebe izrade Izvještaja o SPU, za objavljivanje u Sl.list CG i dnevni list ”Pobjeda”, dopisom br.05-5457/13 od 11.09.2013. godine.
- *Usvajanjem Prostorno urbanističkog plana Ulcinj do 2020.god. izvršilismo usaglašavanje Odluke o izradi Strateške procjene uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana, sa parametrima iz GUR-a*
- Nacrt odluke o SPU poslat Sek.za kom.djel. na mišljenje, dopisom br.05-604/17 od 05.10.2017.god.,
- Dobijeno mišljenje o nepotrebi izrade SPU br.06-1203/17 od 07.10.2017.god.
- Odluka o nepreduzimanju izrade Izvještaja Strateške procjene uticaja na životnu sredinu, br.05-615/17 od 09.10.2017.god.
- Plan donešen 2017.godine, Odlukom SO Ulcinj, br.02-307/3-17 od 29.12.2017. godine. („Sl.list CG“ – opštinski propisi, broj __/18 od ____.2018.god.).

2. Urbanistički projekat za lokalitet hotela „Mediteran“ u Ulcinju

- **A.** Izrada **Plana:**
- Odluka o izradi plana, br.01-3478/1-12 od 07.06.2012. godine („Službeni list CG“ – opštinski propisi, broj 19/12),
- Površina zahvata plana je 2,12 ha,
- Ugovor o izradi plana, br.01-8284/12 od 14.12.2012.godine sa obrađivačem

Republički zavod za urbanizam i projektovanje AD iz Podgorice:

- Ugovorena izrada plana za iznos od 2.007,00 **€.**
- Annex ugovora br 01-2150/14 od 16.12.2014 god za izradu predloga plana za Urbanistički projekat Meditera u iznosu od 2.007,00 **€.**
- Korigovani Predlog plana dostavljen Sekretarijatu, dopisom br.05-391/15 od 16.10.2015.god.
- Korigovani Predlog plana dostavljen Ministarstvu održivog razvoj i turizma na saglasnost, dopisom br.01-1989/1-15 od 28.10.2015.god.
- Ministarstvu održivog razvoja i turizma dostavljen je zahtjev za izjašnjenje na

Predlog plana, dopisom br.05-226/17 od 07.04.2017.god.,

- Usvajanjem Prostorno urbanističkog plana Ulcinj do 2020.god. izvršilismo usaglašavanje Odluke o izradi plana, sa parametrima iz GUR-a.
- Izmjena Programskog zadatka, br. 01-936/17 od 03.05.2017.god.,
- Izmjena Programskog zadatak dostavljena je Ministarstvu održivog razvoja i turizma dopisom br.05-327/17-2 od 11.05.2017.god.,
- Izmjena Programskog zadatak dostavljena je dnevnim novinama Pobjeda dopisom br.05-327/17-1 od 11.05.2017.god.,
- Izmjena Programskog zadatak dostavljena je Službenom listu dopisom br.05-327/17 od 11.05.2017.god.,
- Izmjena Programskog zadatak dostavljena je Obrađivaču plana dopisom br.05-314/17 od 08.05.2017.god.,
- Obrađivač plan dostavio je korigovani Predlog plana, dopisom br.05-314/17 od 05.09.2017.god.

Shodno dopisu Ministarstva održivog razvoja i turizma, ponovo je donešeno:

- Izmjena i dopuna Odluke o izradi plana, br.01-1954/17 od 22.09.2017.god. *(„Službeni list CG" – opštinski propisi, broj __/17),*
- Izmjena Programskog zadatka, br.01-1954/17 od 22.09.2017.god.
- *Površina zahvata plana: 2,12 ha,,*
- *namjena prostora: tirizam (T1), saobraćajna infrastruktura (saobraćajnice, parking)*
- Izmjena i dopuna Programskog zadatak dostavljena je Ministarstvu održivog razvoja i turizma dopisom br.05-567/17-1 od 28.09.2017.god.,
- Izmjena i dopuna Programskog zadatak dostavljena je dnevnim novinama Pobjeda dopisom br.05-567/17-2 od 28.09.2017.god.,
- Izmjena i dopuna Programskog zadatak dostavljena je Službenom listu dopisom br.05-567/17-3 od 28.09.2017.god.,
- Izmjena i dopuna Programskog zadatak dostavljena je Obrađivaču plana dopisom br.05-591/17-1 od 02.10.2017.god.,
- Odluka o utvrđivanju Predlog plana, br.01-2043/17 od 13.10.2017.god.
- Ministarstvu održivog razvoja i turizma dostavljen je Predlog plana na saglasnost, dopisom br.01-2043/17-1 od 17.10.2017.god.,
- Ministarstvo održivog razvoja i turizma dostavilo je saglasnot dopisom, br.104-2178/2 od 09.11.2017.god.,
- Predlog Odluke o donošenju dostavljen je Predsjedniku opštine na predlaganje za tačku dnevnog reda u Skupštini Opštine Ulcinj, dopisom br.05-685/17 od 23.11.2017.god.,

Izrada Izvještaja o SPU (Strateške procjene uticaja na životnu sredinu):

- Odluka o izradi Strateške procjene uticaja na životnu sredinu, br.05-3555/12 od 08.06.2012. god.

- Odluka o potrebi izrade Strateške procjene uticaja na životnu sredinu, br.05-3555/2-12 od 28.06.2012. god
- Ugovor o izradi Izvještaja o SPU, br.01-3884/1-13 od 18.06.2013.godine sa obrađivačem Ekoboka projekt iz Herceg Novog:
- Ugovorena izrada Izvještaja o SPU za iznos od 1.000,00 **€**
- izrađen Nacrt Izvještaja o SPU.
- Nacrt Izvještaja o SPU dostavljen Sekretarijatu za komunalne djelatnosti i zaštitu ambijenta na saglasnost.
- Od Sekretarijatu za komunalne djelatnosti i zaštitu ambijenta još nijesmo dobili odgovor na naš zahtjev za saglasnost na Izvještaja o SPU.
- Izmjena Programskog zadatka dostavljena je obrađivaču plana dopisom br.05-591/17 od 02.10.2017.god.,
- Obrađivač Izvještaja o SPU dostavio je korigovani Izvještaj o Strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana, dopisom br.05-784/17 od 08.12.2017.god.,
- Sekretarijatu za komunalne djelatnosti i zaštitu životne sredine je dostavljen Predlog Izvještaj o Strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana na saglasnost dopisom br.05-703/17 od 07.12.2017.god.,
- Plan donešen 2017.godine, Odlukom SO Ulcinj, br.02-307/5-17 od 29.12.2017. godine („Sl.list CG“ – opštinski propisi, broj __/18 od ____.2018.god.).

3. Izrada Lokalne Studije lokacije za turističko – stambeno naselje na lokalitetu „Kruče“ u Ulcinju

Izrada **Plana:**

- Odluka o izradi plana, br.01-1960/1-10 od 01.06.2010. godine. („Službeni list CG“ – opštinski propisi, broj 22/10),
- Površina zahvata plana je 7.481,00 m2,
- Ugovor o izradi plana, br.01-4050/1-10 od 04.11.2010.godine sa obrađivačem D.O.O. Inkoplan iz Podgorice:
  Ugovorena izrada plana za iznos od 700,00 €

- Ministarstvo održivog razvoj i turizma, dopisom br.04-1943/3-2015 od 26.09.2016.god. vratilo je Predlog plana na doradu sa pojašnjenjem da je potrebno sačekati usvajanje Prostorno urbanističkog plana Ulcinj do 2020.god. kako bi se Predlog plana usaglasio sa istim.
- Usvajanjem Prostorno urbanističkog plana Ulcinj do 2020.god. izvršilismo usaglašavanje Odluke o izradi plana i Strateške procjene uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana, sa parametrima iz PUP-a.
- Izmjena i Dopuna Programskog zadatka, br.01-811/17 od 20.04.2017.god.,
- Površina zahvata plana: 0,75 ha,,
- namjena prostora: tirizam (T2), mješovita namjena, površine urbanog zelenilo, saobraćajna infrastruktura (saobraćajnice, parking)
- Izmjena i dopuna Programskog zadatak dostavljena je Ministarstvu održivog razvoja i turizma, dnevnim novinama Pobjeda i Službenom listu, dopisom br. 05-236/17 od 20.04.2017.god.,
- Izmjena i dopuna Programskog zadatak dostavljena je Obrađivaču plana dopisom br. 05-278/17 od 21.04.2017.god.,

Shodno dopisu Ministarstva održivog razvoja i turizma, ponovo je donešeno:

- Izmjena i dopuna Odluke o izradi plana, br.01-1956/17 od 22.09.2017.god. („Službeni list CG“ – opštinski propisi, broj 42/17),
- Izmjena Programskog zadatka za izradu plana, br.01-1956/17 od 22.09.2017.god.
- Izmjena i dopuna Odluke o izradi plana i izmjena Programskog zadatka dostavljeni su Ministarstvu održivog razvoja i turizma dopisom br.05-568/17-1 od 28.09.2017.go
- Izmjena i dopuna Odluke o izradi plana i izmjena Programskog zadatka dostavljeni su dnevnim novinama Pobjeda dopisom br. 05-568/17-2 od 28.09.2017.god.,
- Izmjena i dopuna Odluke o izradi plana i izmjena Programskog zadatka dostavljeni su Službenom listu dopisom br. 05-568/17-3 od 28.09.2017.god.,
- Izmjena i dopuna Odluke o izradi plana i izmjena Programskog zadatka dostavljeni su Obrađivaču plana dopisom br. 05-592/17 od 02.10.2017.god.,
- Obrađivač je dostavio Predlog plana dopisom br.05-595/17 od 02.10.2017.god.,
- Donijeta je Odluka o utvrđivanju Predlog plana br.01-2044/17 od 13.10.2017.god.
- Ministarstvu održivog razvoja i turizma dostavljen je Predlog plana na saglasnost, dopisom br. 01-2044/17-1 od 17.10.2017.god.,
- Ministarstvo održivog razvoja i turizma dostavilo je saglasnost na Predlog plana dopisom, br. 104-2177/2 od 09.11.2017.god., a registrovano u arhivi Opštine Ulcinj pod br.01-2214/17 od 14.11.2017.god.,
- Predlog Odluke o donošenju dostavljen je Predsjedniku opštine na predlaganje za tačku dnevnog reda u Skupštini Opštine Ulcinj, dopisom br. 05-621/2-17 od 06.12.2017.god.,

Izrada **Izvještaja o SPU** (Strateške procjene uticaja na životnu sredinu):

- Odluka o izradi Strateške procjene uticaja na životnu sredinu, br.01-1915/1-10 od 31.05.2010. godine.
- Odluka o potrebi izrade Strateške procjene uticaja na životnu sredinu, br.01-1915/2-10 od 07.06.2010. godine
- Ugovor o izradi Izvještaja o SPU, br.01-4051/1-10 od 04.11.2010.godine sa obrađivačem D.O.O. Inkoplan iz Podgorice,
- ugovorena izrada Izvještaja o SPU za iznos od 300,00 **€.**
- Od Sekretarijatu za komunalne djelatnosti i zaštitu ambijenta na izrađeni Predlog Izještaja o SPU dobijena je saglasnost, dopisom br.06-5617/2-12 od 15.08.2012.god.
- Izmjena Programskog zadatka dostavljena je obrađivaču dopisom br.05-592/17 od 02.10.2017.god.,
- Obrađivač je dostavio Predlog Izvješzaja o Strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana, dopisom br.05-595/17 od 02.10.2017.god.,
- Sekretarijatu za komunalne djelatnosti i zaštitu životne sredine je dostavljen Predlog Izvještaj o Strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana na saglasnost dopisom br.05-595/1-17 od 30.11.2017.god.,
- Plan sa Izvještajem o SPU donešen 2017.godine, Odlukom SO Ulcinj, br.02-307/6-17 od 29.12.2017. godine. („Sl.list CG“ – opštinski propisi, broj __/18 od ____.2018.god.).

PLANOVI U FAZI IZRADE

1. Detaljni urbanistički plan za lokalitet „Liman 2“ u Ulcinju

Izrada **Plana:**

- Odluka o izradi Detaljni urbanistički plan za lokalitet „Liman 2“ u Ulcinju, br.01-67821/1-11 od 30.12.2011. godine, („Službeni list CG“ – opštinski propisi, broj 20/12),
- Površina zahvata plana je 30,50 ha,
- Ugovor o izradi plana, br.01-1599/13 od 29.03.2013.godine sa obrađivačem D.O.O. CAU iz Podgorice:
- ugovorena izrada plana za iznos od 3.000,00 **€,**
- Nacrt plana još nije dostavljena jer se isti treba usaglsasiti sa namjenama površina sa Prostornog urbanističkog plana Ulcinja do 2020.godine koji je u fazi izrade Predloga.
- Usvajanjem Prostorno urbanističkog plana Ulcinj do 2020.god. izvršilismo usaglašavanje Odluke o izradi plana, sa parametrima iz GUR-a
- Izmjena i dopuna Odluke o izradi plana, br. 01-792/17 od 12.04.2017.god., („Službeni list CG“ – opštinski propisi, broj 18/17),
- Izmjena i dopuna Programskog zadatka, br. 01-792/17 od 12.04.2017.god.,
- Površina zahvata plana: 29,93 ha,,
- namjena prostora: stanovanje malje gustine, mješovita namjena, šumske površine, površine urbanog zelenila
- Izmjena i dopuna Odluke o izradi plana i Izmjena i dopuna Programskog zadatak dostavljena je Ministarstvu održivog razvoja i turizma, dnevnim novinama Pobjeda i Službenom listu, dopisom br. 05-262/17 od 18.04.2017.god.,
- Izmjena i dopuna Odluke o izradi plana i Izmjena Programskog zadatak dostavljeni su Obrađivaču plana dopisom br.05-273/17 od 20.04.2017.god.,
- Objavljena Odluka o izradi, Programski zadatak i Odluka o SPU, na sajtu opštiine Ulcinj dopisom br.05-289/17 od 24.04.2017.god.
- Naknadno pristigli zahtjevi građana za izradu plana dostavljeni su obrađivaču plana dopisom br.05-249/17-1; 05-309/17-1 od 08.05.2017.god.
- Obrađivač plana dostavio je korigovani nacrt plana dopisom br.05-353/17 od 30.05.2017.god.
- Nacrt plana dostavljen je Ministarstvu održivog razvoja i turizma na mišljenje dopisom br.05-353/1-17 od 31.05.2017.god.
- Ministarstva održivog razvoja i turizma dostavilo je mišljenje na nacrt plana dopisom br.104-1513/16 od 03.08.2017.god. a registrovan u arhivi Opštine Ulcinj pod br. 05-353/17 od 07.08.2017., sa smjernicama za korigovanje istog i isto je proslijeđen obrađivaču plana na korigovanje dopisom br.05-353/1-17 od 05.09.2017.god.,
- Obrađivač plana dostavio je korigovani nacrt plana dopisom br.05-625/17 od 12.10.2017.god. i isti je poslat JP Vodovod i kanalizacija, CEDIS-u i Agencija za elektronsku komunikaciju i poštansku djelatnost na mišljenje dana 12.10.2017.god.,
- Sačinjena je Izjava Sekretara Sekretarijata za prostorno planiranje i održivi razvoj da je korigovani nacrt plana izrađen u skladu sa zakonom, br. 05-644/17 od 30.10.2017.god.,
- CEDIS je dostavio potvrdno mišljenje dopisom br.10-10-48356 od 27.10.2017.god.,
- Korigovani nacrt plana je dostavljen Ministarstvu održivog razvoja i turizma na mišljenje dopisom br.05-625/17-4 od 30.10.2017.god.

- Agencija za elektronsku komunikaciju i poštansku djelatnost dostavila je mišljenje na korigovani nacrt plana, dopisom br.0404-7680/2 od 30.10.2017.god. i isto je proslijeđeno Ministarstvu održivog razvoja i turizma dopisom br.05-625/17-4 od 05.11.2017.god.,
- Ministarstvo održivog razvoja i turizma dostavilo mišljenje da je neophodno korigovani nacrt plana dostaviti na vršenje revizije od strane Savjeta za reviziju, shodno članu 217 stav 2 Zakona, dopisom br.104-1513/22 od 16.11.2017.god.,
- Korigovani nacrt plana dostavljen je Savjetu za reviziju, dopisom br.05-625/17-4 od 29.11.2017.god.,

Izrada Izvještaja o SPU (Strateške procjene uticaja na životnu sredinu):

- Odluka o izradi Strateške procjene uticaja na životnu sredinu, br.05-6777/1-12 od 30.12.2011. god.
- Odluka o potrebi izrade Strateške procjene uticaja na životnu sredinu, br.05-6777/2-12 od 13.01.2012. god.
- Ugovor o izradi Izvještaja o SPU, br.01-232/1-13 od 22.01.2013.godine sa obrađivačem JU Institut za razvoj istraživanja u oblasti zaštite na radu iz Podgorice:
- ugovorena izrada Izvještaja o SPU za iznos od 3.159,00 **€**
- Izrada Izještaja o SPU još nije dostavljen, jer isti treba usaglasiti sa nacrtom plana koji još nije urađen.
- Obrađivač plana dostavio je nacrt Izvještaja o Strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana, dopisom br.05-8/17 od 12.01.2017.god.,
- *Usvajanjem Prostorno urbanističkog plana Ulcinj do 2020.god. izvršilismo usaglašavanje Odluke o izradi Strateške procjene uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana, sa parametrima iz GUR-a*
- *Izmjena Odluke o izradi Strateške procjene uticaja na životnu sredinu nu zahvatu plana, br.05-255/17 od 18.04.2017. god., („Službeni list CG" – opštinski propisi, broj 18/17),*
- Izmjena i dopuna Odluke o izradi Strateške procjene uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana dostavljena je Ministarstvu održivog razvoja i turizma, dnevnim novinama Pobjeda i Službenom listu, dopisom br. 05-262/17 od 18.04.2017.god.,
- Izmjena Odluke o izradi Strateške procjene uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana i Izmjena Programskog zadatka dostavljeni su Obrađivaču plana dopisom br.05-273/17 od 20.04.2017.god.,

2. Izmjena i dopuna za određene urbanističke i katastarske parcele u zahvatu Izmjena i dopuna Detaljnog urbanističkog plana „Ulcinj-grad" za lokalitet „Pristan" u Ulcinju

Izrada **Plana:**

- Odluka o izradi plana, br.01-1974/2-12 od 05.04.2012. godine („Službeni list CG" – opštinski propisi, broj 14/12),
- Površina zahvata plana je 7.444,00 m2,
- Ugovor o izradi plana, br.01-8052/12 od 03.12.2012.godine sa obrađivačem D.O.O. Inkoplan iz Podgorice:
- Ugovorena izrada plana za iznos od 190,00 **€**
- Korigovani Predlog plana dostavljen je Sekretarijatu, dopisom br.05-219/2-15 od 21.07.2015.god.

- Odluka o donošenju dostavljena Predsjedniku Opštine dopisom br. 05-383/1-15 od 07.10.2015.god., radi pregledanja za tačku dnevnog reda i donošenja istog u narednu sjednicu Skupštine opštine Ulcinj.
- Poslat zahtjev za izjašnjenje (dali je plan povučen sa take dnevnog reda Skupštine Opštine, kako bi se razmtrao na nekoj od idućih sjednica) o predlogu planu predsjedniku opštine i predsjedniku Skupštine Opštine, dopisom br.05-225/17 od 07.04.2017.god.
- Predsjednik Skupštine Opštine Ulcinj, dopisom br.05-225/17 od 22.09.2017. god. dostavio je obavještenje o povljačenju plana i da uskladu sa poslovnikom isti može ponovo biti predmet Skupštinskog razmatranja od strane ovlašćenog predlagača.

Izrada **Izvještaja o SPU** (Strateške procjene uticaja na životnu sredinu):

- Nije donijeta Odluka o izradi Strateške procjene uticaja na životnu sredinu.

3. Izmjena i dopuna za određene urbanističke i katastarske parcele u zahvatu Izmjena i dopuna Detaljnog urbanističkog plana „Ulcinj-grad“ za lokalitet „Meterizi 1“ u Ulcinju

Izrada **Plana:**

- Odluka o izradi plana, br.01-2912/1-12 od 18.05.2012. godine („Službeni list CG“ – opštinski propisi, broj 17/12),
- Površina zahvata plana je 2.307,00 m2,
- Ugovor o izradi plana, br.01-8054/12 od 03.12.2012.godine sa obrađivačem D.O.O. Inkoplan iz Podgorice:
- Ugovorena izrada plana za iznos od 200,00 **€** .
- Izrađen je Predlog plana i korigovani Predlog plana.
- Odluka o donošenju dostavljena Predsjedniku Opštine dopisom br. 05-382/1-15od 07.10.2015.god., radi pregledanja za tačku dnevnog reda i donošenja istog u narednu sjednicu Skupštine opštine Ulcinj.
- Poslat zahtjev za izjašnjenje (dali je plan povučen sa take dnevnog reda Skupštine Opštine, kako bi se razmtrao na nekoj od idućih sjednica) o predlogu planu predsjedniku opštine i predsjedniku Skupštine Opštine, dopisom br.05-225/17 od 07.04.2017.god.
- Predsjednik Skupštine Opštine Ulcinj, dopisom br.05-225/17 od 22.09.2017. god. dostavio je obavještenje o povljačenju plana i da uskladu sa poslovnikom isti može ponovo biti predmet Skupštinskog razmatranja od strane ovlašćenog predlagača

Izrada **Izvještaja o SPU** (Strateške procjene uticaja na životnu sredinu):

- Nije donijeta Odluka o izradi Strateške procjene uticaja na životnu sredinu.

4. Izmjena i dopuna Detaljnog urbanističkog plana „Ulcinj-grad“ za lokalitet „Djerane 1” u Ulcinju,

Izrada **Plana:**

- Odluka o izradi plana, br.01-3480/1-12 od 07.06.2012. godine („Službeni list CG“ – opštinski propisi, broj 19/12),
- Površina zahvata plana je 47,43 ha,
- Ugovor o izradi plana, br.01-1546/13 od 27.03.2013.godine sa obrađivačem AD Urbanprojekt - Čačak:
- Ugovorena izrada plana za iznos od 7.488,00 **€**

- Izrađen je Predlog plana,
- Od Ministarstva održivog razvoja i turizma dobijeno je negativno mišljenje, dopisom br.04-991/15 od 09.10.2015.god., sa pojašnjenjem da je potrebno sačekati usvajanje Prostorno urbanističkog plana Ulcinj do 2020.god.
- *Usvajanjem Prostorno urbanističkog plana Ulcinj do 2020.god. izvršilismo usaglašavanje Odluke o izradi plana, sa parametrima iz GUR-a*
- Izmjena i dopuna Odluke o izradi plana, br.01-937/17 od 03.05.2017.god., *(„Službeni list CG" – opštinski propisi, broj 22/17)*,
- *Izmjena Programskog zadatka,* br.01-937/17 od 03.05.2017.god.,
- *Površina zahvata plana: 46,94 ha,*
- *namjena prostora: stanovanje malje gustine, mješovita namjena, centralne djelatnosti, površine za zdravstvo, površine za kulturu, površine za školstvo, poljoprivredne površine, saobraćajna infrastruktura (saobraćajnice, parking)*
- Izmjena i dopuna Odluke o izradi plana i Izmjena Programskog zadatak dostavljeni su Ministarstvu održivog razvoja i turizma dopisom br.05-326/17-2 od 11.05.2017.god.,
- Izmjena i dopuna Odluke o izradi plana i Izmjena Programskog zadatak dostavljeni su dnevnim novinama Pobjeda dopisom br.05-326/17-1 od 11.05.2017.god.,
- Izmjena i dopuna Odluke o izradi plana i Izmjena Programskog zadatak dostavljeni su Službenom listu dopisom br.05-326/17 od 11.05.2017.god.,
- Izmjena i dopuna Odluke o izradi plana i Izmjena Programskog zadatak dostavljeni su Obrađivaču plana dopisom br.05-323/17 od 11.05.2017.god.,
- Obrađivač plana je dostavio korigovani nacrt plana dopisom br.05-521/17 od 15.08.2017.god. i isti je poslat JP Vodovod i kanalizacija, CEDIS-u i Agencija za elektronsku komunikaciju i poštansku djelatnost na mišljenje dana 05.09.2017.god.,
- Agencija za elektronsku komunikaciju i poštansku djelatnost dostavila je mišljenje na korigovani nacrt plana, dopisom br.05-521/3-17 od 25.09.2017.god.,
- CEDIS je dopisom br.10-10-48356 od 27.10.2017.god. izjavilo da ne može dati potvrdno mišljenje na dostavljeni nacrt plana i da je isti neophodno korigovati kako bi plan nastavio dalju proceduru,
- Obrađivaču plana su poslata mišljenja Agencija za elektronsku komunikaciju i poštansku djelatnost i CEDIS-a dopisom br.05-521/17 od 09.10.2017.god.,
- Dobijen je zahtjev od obrađivača plana sa zahtjevom za dostavu neophodnih podataka za potrebe izrade korigovanog nacrt plana od strane CEDIS-a dopisom br.05-667/17 od 09.11.2017.god. i isti je proslijeđen CEDIS-u dopsiom br.05-667/17-1 od 09.11.2017.god.,
- CEDIS je dostavio podatke o distributivnoj elektroenergetskoj infrastrukturi dopisom br.05-667/17 od 11.12.2017.god.,

Izrada **Izvještaja o SPU** (Strateške procjene uticaja na životnu sredinu):

- Odluka o izradi Strateške procjene uticaja na životnu sredinu, br.05-3557/12 od 08.06.2012. god.
- Odluka o potrebi izrade Strateške procjene uticaja na životnu sredinu, br.05-3557/2-12 od 28.06.2012. god. („Službeni list CG" – opštinski propisi, broj 21/12),
- Ugovor o izradi Izvještaja o SPU, br.01-231/1-13 od 22.01.2013.godine sa obrađivačem JU Institut za razvoj istraživanja u oblasti zaštite na radu iz Podgorice:
- ugovorena izrada Izvještaja o SPU za iznos od 4.400,00 **€.**

- Od Sekretarijata za komunalne djelatnosti i zaštitu ambijenta dobijena je s**aglasnost** na Predlog Izvještaja o SPU, dopisom br.06-87/15 od 23.09.2015. god.
- Usvajanjem Prostorno urbanističkog plana Ulcinj do 2020.god. izvršilismo usaglašavanje Odluke o izradi Strateške procjene uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana, sa parametrima iz GUR-a
- Izmjena Odluke o izradi Strateške procjene uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana, br.05-320/17 od 10.05.2017.god., („Službeni list CG" – opštinski propisi, broj 22/17),
- Izmjena Odluke o izradi Strateške procjene uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana dostavljena je dnevnim novinama Pobjeda dopisom br.05-326/17-1 od 11.05.2017.god.,
- Izmjena Odluke o izradi Strateške procjene uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana dostavljena je Službenom listu dopisom br.05-326/17 od 11.05.2017.god.,
- Izmjena Odluke o izradi Strateške procjene uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana i Izmjena Programskog zadatka dostavljeni su Obrađivaču plana dopisom br.05-323/17 od 11.05.2017.god.,

5. Detaljni urbanistički plan za lokalitet "Djerane 2" u Ulcinju,

Izrada **Plana:**

- Odluka o izradi plana, br.01-3481/1-12 od 07.06.2012. godine („Službeni list CG" – opštinski propisi, broj 19/12),
- Površina zahvata plana je 126,86 ha,
- Ugovor o izradi plana, br.01-1369/13 od 20.03.2013.godine sa obrađivačem Republički zavod za urbanizam i projektovanje AD iz Podgorice:
- ugovorena izrada plana za iznos od 24.875,00 **€,**
- Korigovani Nacrt plan dostavljen ovom Sekretarijatu dopisom br.05-271/15 od 25.06.2015.god.
- Od Ministarstva održivog razvoja i turizma dobijeno je negativno mišljenje dopisom br.04-1499/14 od 09.10.2015.god., sa pojašnjenjem da su u izradi Prostorno urbanističkog plana Ulcinj do 2020.god. i Prostorni plan posebne namjene za obalno područje Crne Gore te da je potrebno sačekati njihovo usvajanje kako bi se Nacrt usaglasio sa istim.
- Usvajanjem Prostorno urbanističkog plana Ulcinj do 2020.god. izvršilismo usaglašavanje Odluke o izradi plana, sa parametrima iz GUR-a.
- Izmjena i dopuna Odluke o izradi plana, br.01-812/17-2 od 20.04.2017.god., („Službeni list CG" – opštinski propisi, broj 18/17),
- Izmjena Programskog zadatka, br.01-812/17-3 od 20.04.2017.god.,
- Površina zahvata plana: 117,05 ha,,
- namjena prostora: stanovanje malje gustine, mješovita namjena, centralne djelatnosti, površine za školstvo, verski objekti, turizam, poljoprivredne površine, šumske površine, saobraćajna infrastruktura (saobraćajnice, parking).
- Izmjena i dopuna Odluke o izradi plana i Izmjena Programskog zadatak dostavljeni su Ministarstvu održivog razvoja i turizma, dnevnim novinama Pobjeda i Službenom listu, dopisom br.05-237/17 od 20.04.2017.god.,
- Izmjena i dopuna Odluke o izradi plana i Izmjena Programskog zadatak dostavljeni su Obrađivaču plana dopisom br.05-277/17 od 21.04.2017.god.,

- Upućena je urgencija za dostavljanje korigovanog nacrt plana dopisom br.05-660/17 od 07.11.2017.god.

Izrada Izvještaja o SPU (Strateške procjene uticaja na životnu sredinu):

- Odluka o izradi Strateške procjene uticaja na životnu sredinu, br.05-3558/12 od 08.06.2012. god.
- Odluka o potrebi izrade Strateške procjene uticaja na životnu sredinu, br.05-3558/2-12 od 28.06.2012. god. („Službeni list CG" – opštinski propisi, broj 21/12),
- Ugovor o izradi Izvještaja o SPU, br.01-8568/12 od 31.12.2012.godine sa obrađivačem JU Institut za razvoj istraživanja u oblasti zaštite na radu iz Podgorice:
- ugovorena izrada Izvještaja o SPU za iznos od 8.300,00 **€**
- Zahtjev za dostavljanje Nacrta Izvještaja o SPU poslat obrađivaču dopisom br.05-252/15 od 11.06.2015.god.
- Izvještaj o SPU dostavljen je Sekretarijatu dopisom br.05-368/15 od 28.09.2015.god.
- Usvajanjem Prostorno urbanističkog plana Ulcinj do 2020.god. izvršilismo usaglašavanje Odluke o izradi Strateške procjene uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana, sa parametrima iz GUR-a
- Izmjena Odluke o izradi Strateške procjene uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana, br.05-268/17 od 20.04.2017.god., („Službeni list CG" – opštinski propisi, broj 18/17),
- Izmjena i dopuna Odluke o izradi Strateške procjene uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana dostavljena je dnevnim novinama Pobjeda i Službenom listu, dopisom br.05-237/17 od 20.04.2017.god.,
- Izmjena i dopuna Odluke o izradi Strateške procjene uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana i Izmjena Programskog zadatka dostavljeni su Obrađivaču plana dopisom br.05-277/17 od 21.04.2017.god.,

6. Detaljni urbanistički plann za lokalitet "Pinješ 3" u Ulcinju,

Izrada **Plana:**

- Odluka o izradi plana, br.01-3477/1-12 od 07.06.2012. godine („Službeni list CG" – opštinski propisi, broj 20/12),
- Površina zahvata plana je 78,81 ha,
- Ugovor o izradi plana, br.01-8396/12 od 21.12.2012.godine sa obrađivačem MonteCEPdsd iz Kotora:
- ugovorena izrada plana za iznos od 21.320,00 **€**
- Nacrt plana još nije dostavljena jer se isti treba usaglsasiti sa namjenama površina sa Prostornog urbanističkog plana Ulcinja do 2020.godine koji je u fazi izrade Predloga.
- *Usvajanjem Prostorno urbanističkog plana Ulcinj do 2020.god. izvršilismo usaglašavanje Odluke o izradi plana, sa parametrima iz GUR-a.*
- Izmjena i dopuna Odluke o izradi plana, br.01-791/17 od 12.04.2017.god. („Službeni list CG" – opštinski propisi, broj 18/17),
- Izmjena Programskog zadatka, br.01-791/17 od 12.04.2017.god.,
- *Površina zahvata plana: 82,06 ha,,*
- *namjena prostora: stanovanje malje gustine, mješovita namjena, šumske površine, groblje, površine urbanog zelenila, saobraćajna infrastruktura (saobraćajnice, parking)*

- Izmjena i dopuna Odluke o izradi plana i Izmjena Programskog zadatak dostavljeni su Ministarstvu održivog razvoja i turizma, dnevnim novinama Pobjeda i Službenom listu, dopisom br.05-263/17 od 18.04.2017.god.,
- Izmjena i dopuna Odluke o izradi plana i Izmjena Programskog zadatak dostavljeni su Obrađivaču plana dopisom br.05-272/17 od 20.04.2017.god.,
- Obrađivač plana dostavio je korigovani nacrt plana dopisom br.05-446/17 od 06.07.2017.god. i isti je poslat JP Vodovod i kanalizacija, CEDIS-u i Agencija za elektronsku komunikaciju i poštansku djelatnost na mišljenje dana 07.07.2017.god.,
- Korigovani nacrt plana je dostavljen Ministarstvu održivog razvoja i turizma na mišljenje dopisom br.05-483/17 od 21.07.2017.god.
- Agencija za elektronsku komunikaciju i poštansku djelatnost dostavila je mišljenje na korigovani nacrt plana, dopisom br.05-446/17 od 09.08.2017.god.
- Ministarstvo održivog razvoja i turizma dostavilo je mišljenje na nacrt plana dopisom br.104-883/18 od 29.08.2017.god. a registrovan u arhivi Opštine Ulcinj pod br. 05-483/17 od 04.09.2017., sa smjernicama za korigovanje plana i isto je proslijeđen obrađivaču plana na korigovanje dopisom br.05-483/3-17 od 05.09.2017.god.,
- CEDIS je dopisom br.10-10-37411 od 15.08.2017.god. a registrovano u arhivi Opštine Ulcinj pod br.05-446/17 od 07.09.2017.god., izjavilo da ne može dati potvrdno mišljenje na dostavljeni nacrt plana i da je isti neophodno korigovati kako bi plan nastavio dalju proceduru,
- Mišljenja Agencije za elektronsku komunikaciju i poštansku djelatnost i CEDIS-a dostavljeni obrađivaču za izradu korigovanog nacrt plana dopisom br.446/1-17 od 14.09.2017.god.,
- Obrađivač plana je dostavio korigovani Nacrt plana dopisom br.05-623/17 od 11.10.2017.god. i isti je poslat na mišljenje Agenciji za elektronsku komunikaciju i poštansku djelatnost i CEDIS-u dana 12.10.2017.god.,
- Sačinjena je Izjava Sekretara Sekretarijata za prostorno planiranje i održivi razvoj da je korigovani nacrt plana izrađen u skladu sa zakonom, br. 05-645/17 od 30.10.2017.god. nakon čega je korigovani nacrt plana dostavljen Ministarstvu održivog razvoja i turizma na mišljenje dopisom br.05-623/17-3 od 30.10.2017.god.,
- Korigovani nacrt plana dostavljen je Ministarstvu održivog razvoja i turizma na mišljenje dopisom br.05-623/17-2 od 30.10.2017.god.,
- Agencija za elektronsku komunikaciju i poštansku djelatnost dostavila je mišljenje na korigovani nacrt plana, dopisom br.05-623/17-3 od 03.11.2017.god.
- CEDIS je dostavio potvrdno mišljenje na korigovani nacrt plana dopisom br.10-10-52321 od 22.11.2017.god..
- Ministarstvo održivog razvoja i turizma dostavilo mišljenje da je neophodno korigovani nacrt plana dostaviti na vršenje revizije od strane Savjeta za reviziju, shodno članu 217 stav 2 Zakona, dopisom br.104-883/29 od 13.11.2017.god.,
- Korigovani nacrt plana dostavljen je Savjetu za reviziju, dopisom br.05-623/17-5 od 06.12.2017.god.,

Izrada Izvještaja o SPU (Strateške procjene uticaja na životnu sredinu):

- Odluka o izradi Strateške procjene uticaja na životnu sredinu, br.05-3554/12 od 08.06.2012. god.
- Odluka o potrebi izrade Strateške procjene uticaja na životnu sredinu, br.05-3554/2-12 od 28.06.2012. god. („Službeni list CG“ – opštinski propisi, broj 20/12),

- Ugovor o izradi Izvještaja o SPU, br.01-8569/12 od 31.12.2012.godine sa obrađivačem JU Institut za razvoj istraživanja u oblasti zaštite na radu iz Podgorice:
- ugovorena izrada Izvještaja o SPU za iznos od 6.800,00 **€**
- Usvajanjem Prostorno urbanističkog plana Ulcinj do 2020.god. izvršilismo usaglašavanje Odluke o izradi Strateške procjene uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana, sa parametrima iz GUR-a
- Izmjena Odluke o izradi Strateške procjene uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana, br.05-254/17 od 18.04.2017.god., („Službeni list CG" – opštinski propisi, broj 18/17),
- Izmjena Odluke o izradi Strateške procjene uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana dostavljena je dnevnim novinama Pobjeda i Službenom listu, dopisom br.05-263/17 od 18.04.2017.god.,
- Izmjena Odluke o izradi Strateške procjene uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana i Izmjena Programskog zadatka dostavljeni su Obrađivaču plana dopisom br.05-272/17 od 20.04.2017.god.,
- Korigovani nacrt Izvještaja o Strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu dostavljen je dopisom br.05-379/17 od 09.06.2017.god.,

7. Izmjena i dopuna Detaljnog urbanističkog plana „Ulcinj-grad" za lokalitet „Nova Mahala – Bijela Gora" u Ulcinju,

Izrada **Plana:**

- Odluka o izradi plana, br.01-3476/1-12 od 07.06.2012. godine („Službeni list CG" – opštinski propisi, broj 19/12), Površina zahvata plana je 69,80 ha,
- Ugovor o izradi plana, br.01-1370/13 od 20.03.2013.godine sa obrađivačem Republički zavod za urbanizam i projektovanje AD iz Podgorice:
- ugovorena izrada plana za iznos od 11.111,11 **€,**
- Nacrt plana dostavljen je Ministarstvu održivog razvoja i turizma na **mišljenje,** dopisom br.05-15/15 od 16.01.2015.god.
- Od Ministarstva održivog razvoja i turizma dobijeno je negativno mišljenje dopisom br.04-81/1 od 03.02.2015.god., sa pojašnjenjem da je potrebno sačekati usvajanje Prostorno urbanističkog plana Ulcinj do 2020.god. kako bi se Predlog plana usaglasio sa istim.
- *Usvajanjem Prostorno urbanističkog plana Ulcinj do 2020.god. izvršilismo usaglašavanje Odluke o izradi plana, sa parametrima iz GUR-a.*
- Izmjena i dopuna Odluke o izradi plana, br.01-893/17 od 27.04.2017.god., *(„Službeni list CG" – opštinski propisi, broj 20/17)*,
- Izmjena Programskog zadatka, br.01-893/17 od 27.04.2017.god.,
- *Površina zahvata plana: 69,80 ha,,*
- *namjena prostora: stanovanje malje gustine, centralne djelatnosti, površine za školstvo, objekti komunalne infrastrukture, groblje, sport i rekreacija, šumske površine, poljoprivredne površine, saobraćajna infrastruktura (saobraćajnice, parking)*
- Izmjena i dopuna Odluke o izradi plana i Izmjena Programskog zadatak dostavljeni su Ministarstvu održivog razvoja i turizma dopisom br.05-300/17 od 28.04.2017.god.,
- Izmjena i dopuna Odluke o izradi plana i Izmjena Programskog zadatak dostavljeni su dnevnim novinama Pobjeda dopisom br.05-300/17-1 od 28.04.2017.god.,

- Izmjena i dopuna Odluke o izradi plana i Izmjena Programskog zadatak dostavljeni su Službenom listu dopisom br.05-300/17-2 od 28.04.2017.god.,
- Izmjena i dopuna Odluke o izradi plana i Izmjena Programskog zadatak dostavljeni su Obrađivaču plana dopisom br.05-297/17 od 27.04.2017.god.,
- Upućena je urgencija obrađivaču plana za dostavljanje korigovanog nacrt plana dopisom br.05-660/17 od 07.11.2017.god.,

Izrada **Izvještaja o SPU** (Strateške procjene uticaja na životnu sredinu):

- Odluka o izradi Strateške procjene uticaja na životnu sredinu, br.05-3553/12 od 08.06.2012. god.
- Odluka o potrebi izrade Strateške procjene uticaja na životnu sredinu, br.05-3553/2-12 od 20.06.2012. god. („Službeni list CG" – opštinski propisi, broj 19/12),
- Ugovor o izradi Izvještaja o SPU, br.01-233/1-13 od 22.01.2013.godine sa obrađivačem JU Institut za razvoj istraživanja u oblasti zaštite na radu iz Podgorice.
- ugovorena izrada Izvještaja o SPU za iznos od 4.900,00 **€.**
- Zahtjev za dostavljanje Nacrta Izvještaja o SPU poslat je obrađivaču, dopisom br.252/15 od 11.06.2015.god.
- Izvještaj o SPU je dostavljen Sekretarijatu, dopisom br.05-368/15 od 28.09.2015.god.
- *Usvajanjem Prostorno urbanističkog plana Ulcinj do 2020.god. izvršilismo usaglašavanje Odluke o izradi Strateške procjene uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana, sa parametrima iz GUR-a*
- Izmjena Odluke o izradi Strateške procjene uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana, br.05-290/17 od 27.04.2017.god., *(„Službeni list CG" – opštinski propisi, broj 20/17),*
- Izmjena Odluke o izradi Strateške procjene uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana dostavljena je dnevnim novinama Pobjeda dopisom br.05-300/17-1 od 28.04.2017.god.,
- Izmjena Odluke o izradi Strateške procjene uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana dostavljena je Službenom listu dopisom br.05-300/17-2 od 28.04.2017.god.,
- Izmjena Odluke o izradi Strateške procjene uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana i Izmjena Programskog zadatka dostavljeni su Obrađivaču plana dopisom br.05-297/17 od 27.04.2017.god.,

8. Detaljni urbanistički plan za hotele i vile visoke kategorije u Pinješu"

Izrada **Plana:**

- Odluka o izradi plana, br.01-6151/1-12 od 08.08.2012. godine („Službeni list CG" – opštinski propisi, broj 27/12),
- Površina zahvata plana je 3,855 ha,
- Ugovor o izradi plana, br.01-5498/13 od 18.07.2013.godine sa obrađivačem D.O.O. Inkoplan iz Podgorice:
- ugovorena izrada plana za iznos od 1.230,00 **€,**
- Nacrt plana dostavljen je Ministarstvu održivog razvoja i turizma na mišljenje, dopisom br.05-14/15 od 16.01.2015.god.
- Od Ministarstva održivog razvoja i turizma dobijeno je negativno mišljenje dopisom br.04-82/1 od 03.02.2015.god., sa pojašnjenjem da je potrebno sačekati usvajanje

Prostorno urbanističkog plana Ulcinj do 2020.god. kako bi se Predlog plana usaglasio sa istim.

- *Usvajanjem Prostorno urbanističkog plana Ulcinj do 2020.god. izvršilismo usaglašavanje Odluke o izradi plana, sa parametrima iz GUR-a.*
- Izmjena Programskog zadatak br.01-793/17 od 12.04.2017.godine.
- Izmjena Programskog zadatak dostavljena je Ministarstvu održivog razvoja i turizma, dnevnim novinama Pobjeda i Službenom listu, dopisom br.05-261/17 od 18.04.2017.god.
- Izmjena Programskog zadatak dostavljena je Obrađivaču plana dopisom br.05-261/17 od 18.04.2017.god.
- Obrađivač je dostavio korigovani nacrt plana je dopisom br.05-485/17 od 21.07.2017.god. i isti je poslat JP Vodovod i kanalizacija, CEDIS-u i Agencija za elektronsku komunikaciju i poštansku djelatnost na mišljenje dana 24.07.2017.god.,
- Korigovani nacrt plana dostavljen je Ministarstvu održivog razvoja i turizma na mišljenje dopisom br.05-485/4-17 od 07.08.2017.god.,
- Agencija za elektronsku komunikaciju i poštansku djelatnost dostavila je mišljenje na korigovani nacrt plana, dopisom br.05-485/17 od 09.08.2017.god.
- CEDIS je dopisom br.10-10-37778 od 17.08.2017.god. a registrovano u arhivi Opštine Ulcinj pod br.05-485/17 od 21.08.2017.god., izjavilo da ne može dati potvrdno mišljenje na dostavljeni nacrt plana i da je isti neophodno korigovati kako bi plan nastavio dalju proceduru,
- Ministarstvo održivog razvoja i turizma je dostavilo mišljenje dopisom br.104-886/17 od 08.09.2017.god., a registrovano u arhivi Opštine Ulcinj pod br.05-485/17 od 11.09.2017., da je potrebno donijeti Odluku o Izmjeni i dopuni Odluke o izradi plana,

Shodno dopisu Ministarstva održivog razvoja i turizma, ponovo je donešeno:

- Izmjena i dopuna Odluke o izradi plana, br.01-1957/17 od 22.09.2017.god., („Službeni list CG“ – opštinski propisi, broj 42/17),
- Izmjena Programskog zadatka, br.01-1957/17 od 22.09.2017.god.,
- Površina zahvata plana: 3,85 ha,,
- namjena prostora: tirizam (T1), saobraćajna infrastruktura (saobraćajnice, parking)
- Izmjena i dopuna Odluke o izradi plana i Izmjena Programskog zadatak dostavljeni su Ministarstvu održivog razvoja i turizma dopisom br.05-569/17-1 od 28.09.2017.god.,
- Izmjena i dopuna Odluke o izradi plana i Izmjena Programskog zadatak dostavljeni su dnevnim novinama Pobjeda dopisom br.05-569/17-2 od 28.09.2017.god.,
- Izmjena i dopuna Odluke o izradi plana i Izmjena Programskog zadatak dostavljeni su Službenom listu dopisom br.05-569/17-3 od 28.09.2017.god.,
- Izmjena i dopuna Odluke o izradi plana i Izmjena Programskog zadatak dostavljeni su Obrađivaču plana dopisom br.05-590/17 od 02.10.2017.god.,
- Ministarstvu održivog razvoja i turizma dostavljene su Odluka o izmjeni i dopuni Odluke o izradi i Izmjena Programskog zadatka, dopisom br.05-485/6-17 od 26.10.2017.god.,sa zahtjevom za davanje mišljenja na korigovani nacrt plana,
- Ministarstvo održivog razvoja i turizma dostavilo je mišljenje na nacrt plana dopisom br.104-886/22 od 06.11.2017.god. a registrovan u arhivi Opštine Ulcinj pod br. 05-485/6-17 od 09.11.2017., sa smjernicama za korigovanje plana i isto je proslijeđen obrađivaču plana na korigovanje dopisom br.05-485/7-17 od 13.11.2017.god.,

Izrada **Izvještaja o SPU** (Strateške procjene uticaja na životnu sredinu):

- Odluka o izradi Strateške procjene uticaja na životnu sredinu, br.05-6152/1-12 od 08.08.2012. god.
- Odluka o potrebi izrade Strateške procjene uticaja na životnu sredinu, br.05-6152/2-12 od 31.08.2012. god. („Službeni list CG" – opštinski propisi, broj 27/12),
- Ugovor o izradi Izvještaja, br.01-8086/13 od 06.12.2013.godine sa obrađivačem KONZORCIJUM "Instituta za razvoj i istraživanja u oblasti zaštite na radu – Podgorica, "Građevinski nadzor i laboratorijska ispitivanja", A.D. Podgorica, "Foresta" D.O.O. Podgorica i D.O.O. "Verde Projekt" iz Podgorice,
- ugovorena izrada Izvještaja o SPU za iznos od 900,00 **€.**
- Izmjena Programskog zadatka dostavljena je obrađivaču Izvještaja o Strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu, dopisom br.05-275/17-1 od 25.04.2017.god.,
- Korigovani nacrt plana dostavljen je obrađivaču za potrebe izrade Izvještaja o Strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana, dopisom br.05-590/17-2 od 09.10.2017.god.,
- Obrađivač je dostavio nacrt Izvještaja o Strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu, dopisom br.05-590/17 od 23.10.2017.god.,

9. Detaljni urbanistički plan za lokalitet "Pinješ – Borova šuma",

Izrada **Plana:**

- Odluka o izradi plana, br.01-6790/1-12 od 14.09.2012. godine („Službeni list CG" – opštinski propisi, broj 30/12),
- Površina zahvata plana je 47,49 ha,
- Ugovor o izradi plana, br.01-3775/13 od 13.06.2013.godine sa obrađivačem D.O.O. Inkoplan iz Podgorice:
- ugovorena izrada plana za iznos od 9.700,00 **€**
- Nacrt plana dostavljen je Ministarstvu održivog razvoja i turizma na mišljenje, dopisom br.05-13/15 od 16.01.2015.god.
- Od Ministarstva održivog razvoja i turizma dobijeno je negativno mišljenje dopisom br.04-83/1 od 03.02.2015.god., sa pojašnjenjem da je potrebno sačekati usvajanje Prostorno urbanističkog plana Ulcinj do 2020.god. kako bi se Predlog plana usaglasio sa istim.
- Usvajanjem Prostorno urbanističkog plana Ulcinj do 2020.god. izvršilismo usaglašavanje Odluke o izradi plana, sa parametrima iz GUR-a.
- Izmjena i dopuna Odluke o izradi plana, br. br.01-861/17 od 24.04.2017. god., („Službeni list CG" – opštinski propisi, broj 19/17),
- Izmjena Programskog zadatka, br. 01-861/17 od 24.04.2017. god.,
- Površina zahvata plana: 57,43 ha,,
- namjena prostora: tirizam (T1, T2), šumske površine, saobraćajna infrastruktura (saobraćajnice, parking)
- Izmjena i dopuna Odluke o izradi plana i Izmjena Programskog zadatak dostavljeni su Ministarstvu održivog razvoja i turizma dopisom br.05-287/17-2 od 25.04.2017.god.,
- Izmjena i dopuna Odluke o izradi plana i Izmjena Programskog zadatak dostavljeni su dnevnim novinama Pobjeda dopisom br.05-287/17-1 od 25.04.2017.god.,
- Izmjena i dopuna Odluke o izradi plana i Izmjena Programskog zadatak dostavljeni su Službenom listu dopisom br.05-287/17 od 25.04.2017.god.,

- Izmjena i dopuna Odluke o izradi plana i Izmjena Programskog zadatak dostavljeni su Obrađivaču plana dopisom br.05-286/17 od 25.04.2017.god.,
- Obrađivaču plana je upućena urgencija za dostavu korigovanog nacrt plana dopisom br.05-662/17 od 08.11.2017.god.,

Izrada Izvještaja o SPU (Strateške procjene uticaja na životnu sredinu):

- Odluka o izradi Strateške procjene uticaja na životnu sredinu, br.05-6792/1-12 od 14.09.2012. god.
- Odluka o potrebi izrade Strateške procjene uticaja na životnu sredinu, br.05-6792/2-12 od 19.11.2012. god. („Službeni list CG" – opštinski propisi, broj 30/12),
- Ugovor o izradi Izvještaja o SPU, br.01-3885/1-13 od 18.06.2013.godine sa obrađivačem JU Institut za razvoj istraživanja u oblasti zaštite na radu iz Podgorice:
- ugovorena izrada Izvještaja o SPU za iznos od 3.800,00 **€**
- *Usvajanjem Prostorno urbanističkog plana Ulcinj do 2020.god. izvršilismo usaglašavanje Odluke o izradi Strateške procjene uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana, sa parametrima iz GUR-a*
- Izmjena Odluke o izradi Strateške procjene uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana, br.05-280/17 od 24.04.2017.god. *(„Službeni list CG" – opštinski propisi, broj 19/17),*
- Izmjena Odluke o izradi Strateške procjene uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana dostavljena je dnevnim novinama Pobjeda i Službenom listu, dopisom br.05-287/17-1 od 25.04.2017.god.,
- Izmjena Odluke o izradi Strateške procjene uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana i Izmjena Programskog zadatka dostavljene su Obrađivaču Izvještaja o SPU dopisom br.05-286/17 od 25.04.2017.god.,

10. Izrada Lokalne studije lokacije za naselje „Vladimir" ,

Izrada **Plana:**

- Odluka o izradi plana, br.01-5182/1-13 od 09.07.2013. godine sa
- Programskim zadatkom, br.01-5182/2-13 od 09.07.2013. godine, *(„Službeni list CG" – opštinski propisi, broj 23/13),*
- Površina zahvata plana je 101,70 ha,
- Ugovor o izradi plana, br.01-1540/14 od 19.09.2014.godine sa obrađivačem AD Urbanprojekt - Čačak. Ukupna cijena za usluge po ugovoru iznosi 22.967,00€.
- Izrađeni korigovani Nacrt plana i dostavljen Sekretarijatu, dopisom br.05-60/16 od 16.02.2016.god.
- Nacrt plana dostavljen je Ministarstvu održivog razvoja i turizma na **mišljenje** dopisom br.05-60/1-16 od 03.03.2016.god.,
- Od Ministarstva održivog razvoja i turizma dobijeno je negativno mišljenje dopisom br.104-629/2 od 24.03.2016.god., sa pojašnjenjem da je potrebno sačekati usvajanje Prostorno urbanističkog plana Ulcinj do 2020.god. kako bi se Predlog plana usaglasio sa istim.
- Prema Prostorno urbanističkom planu Ulcinja do 2020.god., predviđena je izrada Generalog urbanističkog rješenja Vladimir u sklopu zahvata Lokalne studije lokacije za naselje „Vladimir",
- Upravi za nekretnine dostavljen je zahtjev za dostavu podataka za potrebe izrade Generalog urbanističkog rješenja Vladimir, dopisom br.05-256/17 od 18.04.2017.god.

- Uprava za nekretnine dostavila je Izvod iz digitalnog plana za zahvat plana dopisom br.05-256/17 od 02.06.2017.god.,
- Obrađivaču Generalog urbanističkog rješenja Vladimir, CAU iz Podgorice, dostvaljen je Izvod iz digitalnog plana dopisom br.256/17-1 od 28.06.2017.god.,

Izrada Izvještaja o SPU (Strateške procjene uticaja na životnu sredinu):

- Odluka o izradi Strateške procjene uticaja na životnu sredinu, br.05-5187/1-13 od 09.07.2013. god.
- Odluka o potrebi izrade Strateške procjene uticaja na životnu sredinu, br.05-5187/2-13 od 24.07.2013. god. *(„Službeni list CG" – opštinski propisi, broj 24/13),*
- Ugovor o izradi Izvještaja o SPU, br.01-1452/14 od 05.09.2014.godine sa obrađivačem JU Institut za razvoj istraživanja u oblasti zaštite na radu iz Podgorice.
- Ukupna cijena za usluge po ugovoru iznosi 6.188,00€.
- U toku je izrada Izvještaja o SPU.

11. Detaljni urbanistički plan "Totoši" u Ulcinju,

Izrada **Plana:**

- Odluka o Izradi plana br.01-1261/17 od 07.06.2017.god., („Službeni list CG" – opštinski propisi, broj 27/17),
- Programski zadatak br.01-1261/17 od 07.06.2017.god.,
- *Površina zahvata plana: 29,27 ha,,*
- *namjena prostora: CD – centralne djelatnosti, SMG – stanovanje male gustine, SVG stanovanje veće gustine, MN – mješovita namjena, PU - površine urbanog zelenila, IOE – objekti tehničke infrastrukture i saobraćajna infrastruktura – drumski saobraćaj DS (saobraćajnice, parking, autobuska stanica).*
- Odluka o izradi plana i Programski zadatak dostavljene su Ministarstvu održivog razvoja i turizma dopisom br. 05-381/17-1 od 12.06.2017.god.
- Odluka o izradi plana i Programski zadatak dostavljene su dnevnim novinama Pobjeda dopisom br. 05-381/17 od 12.06.2017.god.
- Odluka o izradi plana i Programski zadatak dostavljene su Službenom listu dopisom br. 05-381/17-2 od 12.06.2017.god.
- Sekretarijatu za finansije i budžet poslat je zahtjev za otvaranje tendera za odabir obrađivača plana, dopisom br.05-395/17 od 14.06.2017.god.
- Donijeta je Izmjena i dopuna Odluke o izradi plana, br 01-955/17 od 22.09.2017.god.
- Izmjena i dopuna Odluke o izradi plana, dostavljena je u Službeni list, dopisom br.05-570/17 od 28.09.2017.god.
- Zaključen je Ugovor za pužanje usluga sa odabranim obrađivačem MonteCEP iz Kotora, br.01-2124/17 od 30.10.2017.god.
- Ugovorena izrada plana za iznos od 8.925,00 €.
- Upravi za nekretnine poslat je zahtjev za dostavu geodetskih podloga za potrebe izrade plana, dopisom br.05-659/17 od 07.11.2017.god.,
- Izvod iz digitalnog plana od Uprave za nekretnine dostavljen je dopisom br.460-941/2017 od 27.11.2017.god. i isti je dostavljen obrađivaču plana sa Odlukom o izradi plana i Programskim zadatkom dopisom br.05-659/17-5 od 29.11.2017.god.,

Izvještaja o SPU:

- Nacrt Odluke o izradi Izvještaja Strateške procjene uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana dostavljen je Sekretarijatu za komunalne djelatnosti i zaštitu životne sredine, dopisom br.05-332/17 od 17.05.2017.god.

- Sekretarijat za komunalne djelatnosti i zaštitu životne sredine dostavilo je mišljenje o mišljenje o potrebi izrade Izvještaja Strateške procjene uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana, br.06-687/17 od 02.06.2017.god.,
- Odluka o izradi Izvještaja Strateške procjene uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana br.05-381/17 od 12.06.2017.god.
- Odluka o izradi Izvještaja Strateške procjene uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana dostavljena je Ministarstvu održivog razvoja i turizma dopisom br. 05-381/17-1 od 12.06.2017.god.
- Odluka o izradi Izvještaja Strateške procjene uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana dostavljena je dnevnim novinama Pobjeda dopisom br. 05-381/17 od 12.06.2017.god.
- Odluka o izradi Izvještaja Strateške procjene uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana dostavljena je Službenom listu dopisom br. 05-381/17-2 od 12.06.2017.god.
- Zaključen je Ugovor za pužanje usluga sa odabranim obrađivačem JU Institut za razvoj istraživanja u oblasti zaštite na radu iz Podgorice., br.01-2125/17 od 30.10.2017.god.
- ugovorena izrada Izvještaja o SPU za iznos od 2.499,00 **€.**

12. Urbanistički projekat „Novi centar Ulcinja“ u Ulcinju,

Izrada **Plana:**

- Odluka o izradi plana, br. 01-1305/17 od 13.06.2017.god., („Službeni list CG“ – opštinski propisi, broj 27/17),
- Programski zadatak br.01-1305/17 od 13.06.2017.god.
- Površina zahvata plana: 11,59 ha,
- Namjena: CD – centralne djelatnosti, PU - površine urbanog zelenila i saobraćajna infrastruktura – drumski saobraćaj DS (saobraćajnice, parking).
- Odluka o izradi plana i Programski zadatak dostavljene su Ministarstvu održivog razvoja i turizma dopisom br. 05-396/17-1 od 14.06.2017.god.
- Odluka o izradi plana i Programski zadatak dostavljene su dnevnim novinama Pobjeda dopisom br. 05-396/17-2 od 14.06.2017.god.
- Odluka o izradi plana i Programski zadatak dostavljene su Službenom listu dopisom br. br.05-396/17 od 14.06.2017.god.
- Sekretarijatu za finansije i budžet poslat je zahtjev za otvaranje tendera za odabir obrađivača plana, dopisom br. 05-399/17 od 16.06.2017.god.
- Zaključen je Ugovor za pužanje usluga sa odabranim obrađivačem D.O.O. Inkoplan iz Podgorice, br.01-2137/17 od 31.10.2017.god.
- Ugovorena izrada plana za iznos od 3.900,00 **€.**
- Upravi za nekretnine poslat je zahtjev za dostavu geodetskih podloga za potrebe izrade plana, dopisom br. 05-658/17 od 07.11.2017.god.,
- Izvod iz digitalnog plana od Uprave za nekretnine dostavljen je dopisom br.460-942/2017 od 27.11.2017.god. i isti je dostavljen obrađivaču plana sa Odlukom o izradi plana i Programskim zadatkom dopisom br.05-658/17-5 od 29.11.2017.god.

Izrada Izvještaja o SPU (Strateške procjene uticaja na životnu sredinu):

- Nacrt Odluke o izradi Izvještaja Strateške procjene uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana dostavljen je Sekretarijatu za komunalne djelatnosti i zaštitu životne sredine, dopisom br. 05-334/17 od 17.05.2017.god.,

- Sekretarijat za komunalne djelatnosti i zaštitu životne sredine dostavilo je mišljenje o mišljenje o potrebi izrade Izvještaja Strateške procjene uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana, br. 06-689/17 od 02.06.2017.god.,
- Odluka o izradi Izvještaja Strateške procjene uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana br. 05-392/17 od 16.06.2017.god., („Službeni list CG" – opštinski propisi, broj 27/17),
- Odluka o izradi Izvještaja Strateške procjene uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana dostavljena je Ministarstvu održivog razvoja i turizma dopisom br. 05-396/17-1 od 14.06.2017.god.,
- Odluka o izradi Izvještaja Strateške procjene uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana dostavljena je dnevnim novinama Pobjeda dopisom br. 05-396/17-2 od 14.06.2017.god.,
- Odluka o izradi Izvještaja Strateške procjene uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana dostavljena je Službenom listu dopisom br. 05-396/17 od 14.06.2017.god.,
- Zaključen je Ugovor za pužanje usluga sa odabranim obrađivačem JU Institut za razvoj istraživanja u oblasti zaštite na radu iz Podgorice., br.01-2137/17 od 31.10.2017.god.,
- Ugovorena izrada Izvještaja o SPU za iznos od 1.499,00 **€**

13**. Lokalne studija lokacije "Barbana" u Ulcinju,**
Izrada **Plana:**

- Odluka o izradi plana, br.01-1363/17 od 20.06.2017.god., („Službeni list CG" – opštinski propisi, br. 28/17 od 29.06.2017.g.),
- Programski zadatak br.01-1363/17 od 20.06.2017.god.
- Površina zahvata plana: 4,71 ha,
- Namjena: MN – mješovita namjena, PUJ - površine urbanog zelenila i saobraćajna infrastruktura – drumski saobraćaj DS (saobraćajnice, parking) biciklističke staze.
- Odluka o izradi plana i Programski zadatak dostavljene su Ministarstvu održivog razvoja i turizma dopisom br. 05-407/17-2 od 20.06.2017.god.
- Odluka o izradi plana i Programski zadatak dostavljene su dnevnim novinama Pobjeda dopisom br.05-407/17-3 od 20.06.2017.god.
- Odluka o izradi plana i Programski zadatak dostavljene su Službenom listu dopisom br. 05-407/17-1 od 20.06.2017.god.
- Sekretarijatu za finansije i budžet poslat je zahtjev za otvaranje tendera za odabir obrađivača plana, dopisom br.05-414/17 od 04.07.2017.god.

Izvještaja o SPU:

- Nacrt Odluke o izradi SPU dostavljen Sekretarijatu za komunalne djelatnosti i zaštitu ambijenta dopisom br.05-333/17 od 17.05.2017.god.
- Mišljenje br.06-688/17 od 02.06.2017.god., o potrebi izrade Odluke o SPU dobijeno dopisom br.05-333/17 od 02.06.2017.god.
- Odluka o izradi Izvještaja Strateške procjene uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana br.05-405/17 od 20.06.2017.god, („Službeni list CG" – opštinski propisi, broj 28/17),
- Odluka o izradi Izvještaja Strateške procjene uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana dostavljena je Ministarstvu održivog razvoja i turizma dopisom br. 05-407/17-2 od 20.06.2017.god.,
- Odluka o izradi Izvještaja Strateške procjene uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana dostavljena je dnevnim novinama Pobjeda dopisom br. 05-407/17-3 od 20.06.2017.god.,

- Odluka o izradi Izvještaja Strateške procjene uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana dostavljena je Službenom listu dopisom br. 05-407/17-1 od 20.06.2017.god.,

14**. Lokalna studija lokacije "Gornji štoj" – prva faza u Ulcinju,**

Izrada **Plana:**

- Odluka o Izradi plana br.01-1410/17 od 23.06.2017.god., („Službeni list CG" – opštinski propisi, broj 28/17),
- Programski zadatak br.01-1410/17 od 23.06.2017.god.,
- Odluka o izradi plana i Programski zadatak dostavljene su Ministarstvu održivog razvoja i turizma dopisom br.05-427/17-3 od 26.06.2017.god.,
- Odluka o izradi plana i Programski zadatak dostavljene su dnevnim novinama Pobjeda dopisom br. 05-427/17-2 od 26.06.2017.god.,
- Odluka o izradi plana i Programski zadatak dostavljene su Službenom listu dopisom br. br. 05-427/17-4 od 26.06.2017.god.,
- Sekretarijatu za finansije i budžet poslat je zahtjev za otvaranje tendera za odabir obrađivača plana, dopisom br. 05-448/17 od 06.07.2017.god.,
- Zaključen je Ugovor za pružanje usluga sa odabranim obrađivačem D.O.O. „FAADU" iz Podgorice, br. 01-1830/17 od 24.08.2017.god.,
- Ugovorena izrada plana za iznos od 2.500,00 €.
- Upravi za nekretnine poslat je zahtjev za dostavu geodetskih podloga za potrebe izrade plana, dopisom br. 05-664/17 od 08.11.2017.god.,
- Obrađivaču plana dostavljeni su Odluka o izradi plana i Programski zadatak dopisom br.05-670/17-1 od 13.11.2017.god.,
- Izvod iz digitalnog plana od Uprave za nekretnine dostavljen je dopisom br. 460-958/2017 od 27.11.2017.god. i isti je dostavljen obrađivaču plana dopisom br. 05-664/17-5 od 29.11.2017.god.,

Izvještaja o SPU:

- Nacrt Odluke o izradi Izvještaja Strateške procjene uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana dostavljen je Sekretarijatu za komunalne djelatnosti i zaštitu životne sredine, dopisom br. 05-391/17 od 14.06.2017.god.,
- Sekretarijat za komunalne djelatnosti i zaštitu životne sredine dostavilo je mišljenje o mišljenje o potrebi izrade Izvještaja Strateške procjene uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana, br. 06-851/17 od 21.06.2017.god.,
- Odluka o izradi Izvještaja Strateške procjene uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana br. 05-427/17 od 23.06.2017.god., („Službeni list CG" – opštinski propisi, broj 28/17),
- Odluka o izradi Izvještaja Strateške procjene uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana dostavljena je Ministarstvu održivog razvoja i turizma dopisom br. 05-427/17-3 od 26.06.2017.god.,
- Odluka o izradi Izvještaja Strateške procjene uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana dostavljena je dnevnim novinama Pobjeda dopisom br. 05-427/17-2 od 26.06.2017.god.,
- Odluka o izradi Izvještaja Strateške procjene uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana dostavljena je Službenom listu dopisom br. 05-427/17-4 od 26.06.2017.god.,
- Zaključen je Ugovor za pružanje usluga sa odabranim obrađivačem D.O.O. „INKOPLAN" iz Podgorice, br. 01-1831/17 od 24.08.2017.god.
- Ugovorena izrada Izvještaja o SPU za iznos od 1.000,00 €

- Obrađivaču Izvještaja o SPU dostavljeni su Odluka o izradi plana i Programski zadatak dopisom br. 05-670/17 od 13.11.2017.god.,

15**. Lokalna studija lokacije "Donji štoj" u Ulcinju**

Izrada **Plana:**

- Odluka o izradi plana, br.01-1499/17-1 od 10.07.2017.god.,(„Službeni list CG" – opštinski propisi, br. 30/17 od 17.07.2017.g.),
- Programski zadatak br.01-1499/17-2 od 10.07.2017.god.
- Površina zahvata plana: 362,05 ha,
- Namjena: stanovanje - SMG, SSG, mješovita namjena - MN, centralne djelatnosti – CD (trgovina, usluge, servisi, banka, pošta, javna bezbjednost, vatrograsna služba), površine za školstvo - ŠS (OŠ, predškolska ustanova), površine za zdravstvo - Z (zdravstvena stanica, stomatološka ordinacija, apoteka), turizam - T1, T2, vjerski objekti – VO, površine urbanog zelenila – PUJ, poljoprivredne površine – P, šumske površine – Š, saobraćajna infrastruktura - drumski saobraćaj DS (saobraćajnice, autobuska stanica, parking, P&R), biciklističke staze.
- Odluka o izradi plana i Programski zadatak dostavljene su Ministarstvu održivog razvoja i turizma dopisom br.05-457/17-2 od 10.07.2017.god.
- Odluka o izradi plana i Programski zadatak dostavljene su dnevnim novinama Pobjeda dopisom br.05-457/17-3 od 10.07.2017.god.
- Odluka o izradi plana i Programski zadatak dostavljene su Službenom listu dopisom br.05-457/17-1 od 10.07.2017.god.
- Sekretarijatu za finansije i budžet poslat je zahtjev za otvaranje tendera za odabir obrađivača plana, dopisom br.05-544/17 od 06.07.2017.god.

Izvještaja o SPU:

- Nacrt Odluke o izradi SPU dostavljen Sekretarijatu za komunalne djelatnosti i zaštitu ambijenta dopisom br.05-417/17 od 22.06.2017.god.
- Mišljenje br.06-906/17 od 29.06.2017.god., o potrebi izrade Odluke o SPU dobijeno dopisom br.05-417/17 od 29.06.2017.god.
- Odluka o izradi Izvještaja Strateške procjene uticaja na životnu sredinu br.05-453/17 od 10.07.2017.god. („Službeni list CG" – opštinski propisi, broj 30/17),
- Odluka o izradi Izvještaja Strateške procjene uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana dostavljena je Ministarstvu održivog razvoja i turizma dopisom br. 05-457/17-2 od 10.07.2017.god.,
- Odluka o izradi Izvještaja Strateške procjene uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana dostavljena je dnevnim novinama Pobjeda dopisom br. 05-457/17-3 od 10.07.2017.god,
- Odluka o izradi Izvještaja Strateške procjene uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana dostavljena je Službenom listu dopisom br. 05-457/17-1 od 10.07.2017.god.,

16**. Lokalna studija lokacije "Kruče 1" u Ulcinju,**

Izrada **Plana:**

- Odluka o izradi plana, br.01-1500/17-1 od 10.07.2017.god., („Službeni list CG" – opštinski propisi, br. 30/17 od 17.07.2017.g.),
- Programski zadatak br.01-1500/17-2 od 10.07.2017.god.
- Površina zahvata plana: 50,43 ha,

- Namjena: mješovita namjena – MN, površine urbanog zelenila – PUJ, površine za zdravstvo - Z (apoteka), centralne djelatnosti - CD (trgovina, usluge, servisi, pošta, javna bezbjednost, vatrogasna služba), poljoprivredne površine - P (maslinjak), šumske površine – Š, ostale prirodne površine - OP (kupalište), saobraćajna infrastruktura - drumski saobraćaj DS (saobraćajnice, parking), šetalište LUNGO MARE.
- Odluka o izradi plana i Programski zadatak dostavljene su Ministarstvu održivog razvoja i turizma dopisom br.05-456/17-2 od 10.07.2017.god.
- Odluka o izradi plana i Programski zadatak dostavljene su dnevnim novinama Pobjeda dopisom br.05-456/17-3 od 10.07.2017.god.
- Odluka o izradi plana i Programski zadatak dostavljene su Službenom listu dopisom br.05-456/17-1 od 10.07.2017.god..
- Sekretarijatu za finansije i budžet poslat je zahtjev za otvaranje tendera za odabir obrađivača plana, dopisom br.05-546/17 od 06.07.2017.god.

Izvještaja o SPU:

- Nacrt Odluke o izradi SPU dostavljen Sekretarijatu za komunalne djelatnosti i zaštitu ambijenta dopisom br.05-418/17 od 22.06.2017.god.
- Mišljenje br.06-907/17 od 29.06.2017.god., o potrebi izrade Odluke o SPU dobijeno dopisom br.05-418/17 od 30.06.2017.god.
- Odluka o izradi Izvještaja Strateške procjene uticaja na životnu sredinu br.05-452/17 od 10.07.2017.god. („Službeni list CG“ – opštinski propisi, broj 30/17),
- Odluka o izradi Izvještaja Strateške procjene uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana dostavljena je Ministarstvu održivog razvoja i turizma dopisom br. 05-456/17-2 od 10.07.2017.god.,
- Odluka o izradi Izvještaja Strateške procjene uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana dostavljena je dnevnim novinama Pobjeda dopisom br. .05-456/17-3 od 10.07.2017.god.,
- Odluka o izradi Izvještaja Strateške procjene uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana dostavljena je Službenom listu dopisom br. 05-546/17 od 06.07.2017.god..,

17. Lokalna studija lokacije “Kruče – seoski turizam” u Ulcinju,

Izrada **Plana:**

- Odluka o izradi plana, br.01-1684/17-1 od 24.07.2017.god., („Službeni list CG“ – opštinski propisi, br. 34/17 od 07.08.2017.g.),
- Programski zadatak br. 01-1684/17 od 24.07.2017.god.
- Površina zahvata plana: 0,94 ha,
- Namjena: turizam - T2 (eko rizort), površine urbanog zelenila – PUJ, sport i rekreacija – SR, šumske površine – Š, saobraćajna infrastruktura - drumski saobraćaj DS (saobraćajnice, parking).
- Odluka o izradi plana i Programski zadatak dostavljene su Ministarstvu održivog razvoja i turizma dopisom br.05-494/17-2 od 25.07.2017.god.
- Odluka o izradi plana i Programski zadatak dostavljene su dnevnim novinama Pobjeda dopisom br.05-494/17-3 od 25.07.2017.god.
- Odluka o izradi plana i Programski zadatak dostavljene su Službenom listu dopisom br.05-494/17-31od 25.07.2017.god.

- Sekretarijatu za finansije i budžet poslat je zahtjev za otvaranje tendera za odabir obrađivača plana, dopisom br.05-1126/17-1 od 06.10.2017.god.

Izvještaja o SPU:

- Nacrt Odluke o izradi SPU dostavljen Sekretarijatu za komunalne djelatnosti i zaštitu ambijenta dopisom br.05-422/17 od 22.06.2017.god.
- Mišljenje br.06-911/17 od 04.07.2017.god., o potrebi izrade Odluke o SPU dobijeno dopisom br.05-422/17 od 04.07.2017.god.
- Odluka o izradi Izvještaja Strateške procjene uticaja na životnu sredinu br.05-1126/17 od 24.07.2017.god. („Službeni list CG" – opštinski propisi, broj 34/17),
- Odluka o izradi Izvještaja Strateške procjene uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana dostavljena je Ministarstvu održivog razvoja i turizma dopisom br. 05-494/17-2 od 25.07.2017.god.,
- Odluka o izradi Izvještaja Strateške procjene uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana dostavljena je dnevnim novinama Pobjeda dopisom br. 05-494/17-3 od 25.07.2017.god.,
- Odluka o izradi Izvještaja Strateške procjene uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana dostavljena je Službenom listu dopisom br. 05-1126/17-1 od 06.10.2017.god.,

18. Lokalna studija lokacije servisno-skladišna zona "Vladimirske Krute" u Ulcinju,
Izrada Plana:

- Odluka o izradi plana, br.01-1688/17-1 od 24.07.2017.god., („Službeni list CG" – opštinski propisi, br. 34/17 od 07.08.2017.g.),
- Programski zadatak br. 01-1688/17 od 24.07.2017.god.
- Površina zahvata plana: 29,56 ha,
- Namjena: za laku industriju, skladišta i komunalne servise.
- Odluka o izradi plana i Programski zadatak dostavljene su Ministarstvu održivog razvoja i turizma dopisom br. br.05-495/17-2 od 25.07.2017.god.
- Odluka o izradi plana i Programski zadatak dostavljene su dnevnim novinama Pobjeda dopisom br.05-495/17-3 od 25.07.2017.god.
- Odluka o izradi plana i Programski zadatak dostavljene su Službenom listu dopisom br. br.05-495/17-1 od 25.07.2017.god.
- Sekretarijatu za finansije i budžet poslat je zahtjev za otvaranje tendera za odabir obrađivača plana, dopisom br.05-1128/17-1 od 06.10.2017.god.

Izvještaja o SPU:

- Nacrt Odluke o izradi SPU dostavljen Sekretarijatu za komunalne djelatnosti i zaštitu ambijenta dopisom br.05-424/17 od 22.06.2017.god.
- Mišljenje br.06-913/17 od 05.07.2017.god., o potrebi izrade Odluke o SPU dobijeno dopisom br.05-424/17 od 10.07.2017.god.
- Odluka o izradi Izvještaja Strateške procjene uticaja na životnu sredinu br.05-1128/17 od 24.07.2017.god. („Službeni list CG" – opštinski propisi, broj 34/17),
- Odluka o izradi Izvještaja Strateške procjene uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana dostavljena je Ministarstvu održivog razvoja i turizma dopisom br. 05-495/17-2 od 25.07.2017.god.,

- Odluka o izradi Izvještaja Strateške procjene uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana dostavljena je dnevnim novinama Pobjeda dopisom br. 05-495/17-3 od 25.07.2017.god.,
- Odluka o izradi Izvještaja Strateške procjene uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana dostavljena je Službenom listu dopisom br. 05-1128/17-1 od 06.10.2017.god.,

19. Lokalna studija lokacije "Turistički kompleks Mavrijan" u Ulcinju,
Izrada **Plana:**

- Odluka o izradi plana, br.01-1686/17-1 od 24.07.2017.god., („Službeni list CG" – opštinski propisi, br. 34/17 od 07.08.2017.g.),
- Programski zadatak br. 01-1686/17 od 24.07.2017.god.
- Površina zahvata plana: 41,39 ha,
- Namjena: turizam - T1, T2, površine urbanog zelenila – PUJ, sport i rekreacija – SR, šumske površine – Š, ostale prirodne površine - OP (kupalište, stjenovita obala), saobraćajna infrastruktura - drumski saobraćaj DS (saobraćajnice, parking), biciklističke staze, šetalište LUNGO MARE.
- Odluka o izradi plana i Programski zadatak dostavljene su Ministarstvu održivog razvoja i turizma dopisom br. br.05-493/17-3 od 25.07.2017.god.
- Odluka o izradi plana i Programski zadatak dostavljene su dnevnim novinama Pobjeda dopisom br.05-493/17-3 od 25.07.2017.god.
- Odluka o izradi plana i Programski zadatak dostavljene su Službenom listu dopisom br. br.05-493/17-1 od 25.07.2017.god.
- Sekretarijatu za finansije i budžet poslat je zahtjev za otvaranje tendera za odabir obrađivača plana, dopisom br.05-543/17 od 06.07.2017.god.

Izvještaja o SPU:

- Nacrt Odluke o izradi SPU dostavljen Sekretarijatu za komunalne djelatnosti i zaštitu ambijenta dopisom br.05-425/17 od 22.06.2017.god.
- Mišljenje br.06-914/17 od 06.07.2017.god., o potrebi izrade Odluke o SPU dobijeno dopisom br.05-425/17 od 10.07.2017.god.
- Odluka o izradi Izvještaja Strateške procjene uticaja na životnu sredinu br.05-1127/17 od 24.07.2017.god. („Službeni list CG" – opštinski propisi, broj 34/17),
- Odluka o izradi Izvještaja Strateške procjene uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana dostavljena je Ministarstvu održivog razvoja i turizma dopisom br. 005-493/17-3 od 25.07.2017.god.,
- Odluka o izradi Izvještaja Strateške procjene uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana dostavljena je dnevnim novinama Pobjeda dopisom br. 05-493/17-3 od 25.07.2017.god.,
- Odluka o izradi Izvještaja Strateške procjene uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana dostavljena je Službenom listu dopisom br.05-543/17 od 06.07.2017.god.,

Ugovorene obaveze - usluge : ..... 165.848,11 €

DONEŠENE ODLUKE O IZRADI PLANOVA U 2017. GODINU

U 2017. godini donijeto je 9 (devet) odluka o izradi planske dokumentacije, i to:

1**. Detaljni urbanistički plan "Totoši" u Ulcinju,**

Izrada **Plana:**

- Odluka o Izradi plana br.01-1261/17 od 07.06.2017.god., („Službeni list CG“ – opštinski propisi, broj 27/17),
- Programski zadatak br.01-1261/17 od 07.06.2017.god.,
- Površina zahvata plana: 29,27 ha,,
- namjena prostora: CD – centralne djelatnosti, SMG – stanovanje male gustine, SVG stanovanje veće gustine, MN – mješovita namjena, PU - površine urbanog zelenila, IOE – objekti tehničke infrastrukture i saobraćajna infrastruktura – drumski saobraćaj DS (saobraćajnice, parking, autobuska stanica).
- Ugovorena izrada plana za iznos od 8.925,00 €.

Izvještaja o SPU:

- Odluka o izradi Izvještaja Strateške procjene uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana br.05-381/17 od 12.06.2017.god.
- Zaključen je Ugovor za pužanje usluga sa odabranim obrađivačem JU Institut za razvoj istraživanja u oblasti zaštite na radu iz Podgorice., br.01-2125/17 od 30.10.2017.god.

2. Urbanistički projekat „Novi centar Ulcinja“ u Ulcinju,

Izrada **Plana:**

- Odluka o izradi plana, br. 01-1305/17 od 13.06.2017.god., („Službeni list CG“ – opštinski propisi, broj 27/17),
- Programski zadatak br.01-1305/17 od 13.06.2017.god.
- Površina zahvata plana: 11,59 ha,
- Namjena: CD – centralne djelatnosti, PU - površine urbanog zelenila i saobraćajna infrastruktura – drumski saobraćaj DS (saobraćajnice, parking).

Izrada **Izvještaja o SPU** (Strateške procjene uticaja na životnu sredinu):

- Odluka o izradi Izvještaja Strateške procjene uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana br. 05-392/17 od 16.06.2017.god., („Službeni list CG“ – opštinski propisi, broj 27/17),
- Zaključen je Ugovor za pužanje usluga sa odabranim obrađivačem JU Institut za razvoj istraživanja u oblasti zaštite na radu iz Podgorice., br.01-2137/17 od 31.10.2017.god.,
- Ugovorena izrada Izvještaja o SPU za iznos od 1.499,40 **€**

3. Lokalne studija lokacije “Barbana” u Ulcinju,

Izrada **Plana:**

- Odluka o izradi plana br. .01-1363/17 od 20.06.2017.god., („Službeni list CG“ – opštinski propisi, broj 28/17),
- Programski zadatak br.01-1363/17 od 20.06.2017.god.,

Izvještaja o SPU:

- Odluka o izradi Izvještaja Strateške procjene uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana br. 05-405/17 od 20.06.2017.god., („Službeni list CG“ – opštinski propisi, broj 27/17),

4. Lokalna studija lokacije “Gornji štoj” – prva faza u Ulcinju,

Izrada **Plana:**

- Odluka o Izradi plana br.01-1410/17 od 23.06.2017.god., („Službeni list CG“ – opštinski propisi, broj 28/17),
- Programski zadatak br.01-1410/17 od 23.06.2017.god.,

- Zaključen je Ugovor za pužanje usluga sa odabranim obrađivačem D.O.O. „FAADU“ iz Podgorice, br. 01-1830/17 od 24.08.2017.god.,
- Ugovorena izrada plana za iznos od 2.500,00 €.

B. Izvještaja o SPU:

- Odluka o izradi Izvještaja Strateške procjene uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana br. 05-427/17 od 23.06.2017.god., („Službeni list CG“ – opštinski propisi, broj 28/17),
- Zaključen je Ugovor za pužanje usluga sa odabranim obrađivačem D.O.O. „INKOPLAN“ iz Podgorice, br. 01-1831/17 od 24.08.2017.god.
- Ugovorena izrada Izvještaja o SPU za iznos od 1.000,00 **€**

5**. Lokalna studija lokacije “Donji štoj” u Ulcinju,**

Izrada **Plana:**

- Odluka o Izradi plana br. 01-1499/17-1 od 10.07.2017.god., („Službeni list CG“ – opštinski propisi, broj 30/17),
- Programski zadatak br. 01-1499/17-2 od 10.07.2017.god.,

Izvještaja o SPU:

- Odluka o izradi Izvještaja Strateške procjene uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana br. 05-453/17 od 10.07.2017.god., („Službeni list CG“ – opštinski propisi, broj 30/17),

6. Lokalna studija lokacije “Kruče 1” u Ulcinju,

Izrada **Plana:**

- Odluka o Izradi plana br. 01-1500/17-1 od 10.07.2017.god., („Službeni list CG“ – opštinski propisi, broj 30/17),
- Programski zadatak br. 01-1500/17-2 od 10.07.2017.god.,

Izvještaja o SPU:

- Odluka o izradi Izvještaja Strateške procjene uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana br. 05-452/17 od 10.07.2017.god., („Službeni list CG“ – opštinski propisi, broj 30/17),

7. Lokalna studija lokacije “Kruče – seoski turizam” u Ulcinju,

Izrada **Plana:**

- Odluka o Izradi plana br. 01-1684/17-1 od 24.07.2017.god., („Službeni list CG“ – opštinski propisi, broj 34/17),
- Programski zadatak br. 01-1684/17 od 24.07.2017.god.,

Izvještaja o SPU:

- Odluka o izradi Izvještaja Strateške procjene uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana br. 05-1126/17 od 24.07.2017.god., („Službeni list CG“ – opštinski propisi, broj 34/17),

8. Lokalna studija lokacije servisno-skladišna zona “Vladimirske Krute” u Ulcinju,

Izrada **Plana:**

- Odluka o Izradi plana br. 01-1688/17-1 od 24.07.2017.god., („Službeni list CG“ – opštinski propisi, broj 34/17),
- Programski zadatak br. 01-1688/17 od 24.07.2017.god.,

Izvještaja o SPU:

- Odluka o izradi Izvještaja Strateške procjene uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana br. 05-1128/17 od 24.07.2017.god., („Službeni list CG“ – opštinski propisi, broj 34/17),

9. Lokalna studija lokacije "Turistički kompleks Mavrijan" u Ulcinju,

Izrada **Plana:**

- Odluka o Izradi plana br. 01-1686/17-1 od 24.07.2017.god., („Službeni list CG" – opštinski propisi, broj 34/17),
- Programski zadatak br. 01-1686/17 od 24.07.2017.god.,

Izvještaja o SPU:

- Odluka o izradi Izvještaja Strateške procjene uticaja na životnu sredinu u zahvatu plana br. 05-1127/17 od 24.07.2017.god., („Službeni list CG" – opštinski propisi, broj 34/17),

UČEŠĆE JAVNOSTI PRI IZRADI PLANSKIH DOKUMENATA

U 2017. godini održana je jedna javna rasprava za plan, i to:

1. Izrada Izmjena i dopuna Detaljnog urbanističkog plana „Ulcinjsko polje" u okviru urbanističkih parcela br.8, 8a, 9, 10 i 22 u Ulcinju

- Odluka o utvrđivanju nacrt plana, br.01-2079/17 od 25.10.2017.god.,
- Program javne rasprave, br.05-577/17-4 od 25.10.2017.god.,
- Javna rasprava u trajanju od 26.10.2017.god. do 10.11.2017.god.,

FINANSIRANJE IZRADE PLANSKIH DOKUMENATA

D.O.O. "Urban projekt" - Čačak, na osnovu Ugovora za izradu plana, uplaćeno je za: Lokalnu Studiju lokaciju za naselje Vladimir ..... 500,00 €.

D.O.O. "Inkoplan" iz Podgorice, na osnovu Ugovora za izradu planova, uplaćeno je za:
- Izmjena i dopuna za određene urbanističke i katastarske parcele u zahvatu Izmjena i dopuna Detaljnog urbanističkog plana „Ulcinj-grad" za lokalitet „Pinješ 1" u Ulcinju ..... 950,00 €,
- Izmjena i dopuna za određene urbanističke parcele u zahvatu Izmjena i dopuna Detaljnog urbanističkog plana „Ulcinj-grad" za lokalitet „Meraja 2" u Ulcinju ..... 195,00 €,

Monte CEPdsd iz Kotora, na osnovu Ugovora za izradu plana, ulaćeno je za: Detaljni urbanistički plann za lokalitet "Pinješ 3" u Ulcinju, ... 5.000,00 €.

JU Institut za razvoj istraživanja u oblasti zaštite na radu iz Podgorice, na osnovu Ugovora za izradu Izvještaja o SPU, ulaćeno je za: izradu Izvještaja Strateške procjene uticaja na životnu sredinu u zahvatu Detaljnog urbanističkog plana za lokalitet „Kodre 1" ..... 3.300,00 €.

UKUPNO:	**11.945,00 €**

NEZAVRŠENE OBAVEZE

Nijesu još donijete Odluke o izradi sledećih planova:

IZRADA DETALJNIH URBANISTIČKIH PLANOVA OPŠTINE ULCINJ

1. **Izmjena i dopuna izmjenama i dopunama Detaljnog urbanističkog plana „Ulcinj-grad" za lokalitet "Meraja 1",**

- Površina: 16,58 ha
- Planirana sredstva za izradu plana, ... 12.000,00 €
-

2. Izmjena i dopuna izmjenama i dopunama Detaljnog urbanističkog plana „Ulcinj-grad“ za lokalitet "Pinješ 2",

- Površina: 13,10 ha
- Planirana sredstva za izradu plana, ... 8.000,00 €

3. Detaljni urbanistički plan Ulcinjsko polje 2 u Ulcinju,

- Površina: 17,66ha.
- Planirana sredstva za izradu plana, ... 12.000,00 €

IZRADA URBANISTIČKIH PLANOVA OPŠTINE ULCINJ

1. Izmjena i dopuna Urbanističkog projekta "Stari grad" u Ulcinju,

- Površina: 3,45 ha
- Planirana sredstva za izradu plana, ... 6.000,00 €
-

2. Izmjena i dopuna Urbanističkog projekta "Pristan" u Ulcinju,

- Površina: 2,66 ha.
- Planirana sredstva za izradu plana, ... 5.000,00 €

IZRADA KONKURSNIH RJEŠENJA

1. Izrada konkursnog rješenja za Zonu A sa ID DUP-a "Ulcinj-grad" za lokalitet Meraja 2 („Sl.list CG“ – opštinski propisi, broj 14/12)

- Površina: 1,30 ha.
- Planirana sredstva za izradu konkursa, ... 10.000,00 €

LOKALNI PLANSKI DOKUMENTI DONIJETI OD STRANE VLADE CRNE

Lokalni planski dokument donosi, po pravilu, skupština lokalne samouprave. Izuzetno, Vlada Crne Gore može donijeti lokalni planski dokument, pored ostalog i u slučaju ako se o tome sporazumije sa lokalnom samoupravom, što je u ovom slučaju sporazumom između Opštine i Ministarstva od 2009. god. za izradu Prostorno urbanističkog plana Opštine Ulcinj.
Prostorno urbanistički plan Opštine Ulcinj, usvojen Odlukom Vlade Crne Gore br.07-389 od 16.02.2017.godine („Sl.list CG“, br.16/2017 od 10.03.2017.god.)

DOKUMENTACIONA OSNOVA SA POSEBNIM OSVRTOM NA AKTIVNOSTI IZRADE BAZNIH STUDIJA I ISTRAŽIVANJA

- Nijesu urađene bazne studije i istraživanja.

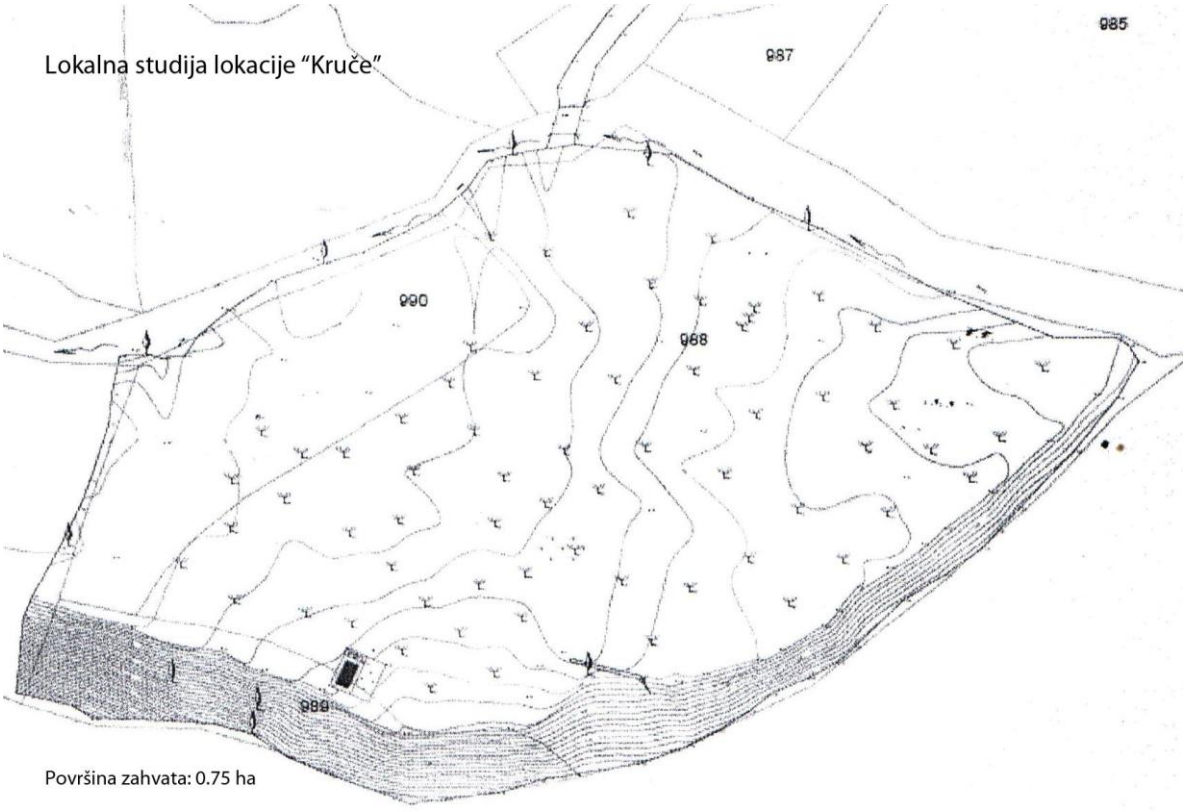
2. SINTEZA KARATA

2.1. Grafički prikaz granica donijetih planskih dokumenata u 2017.godini

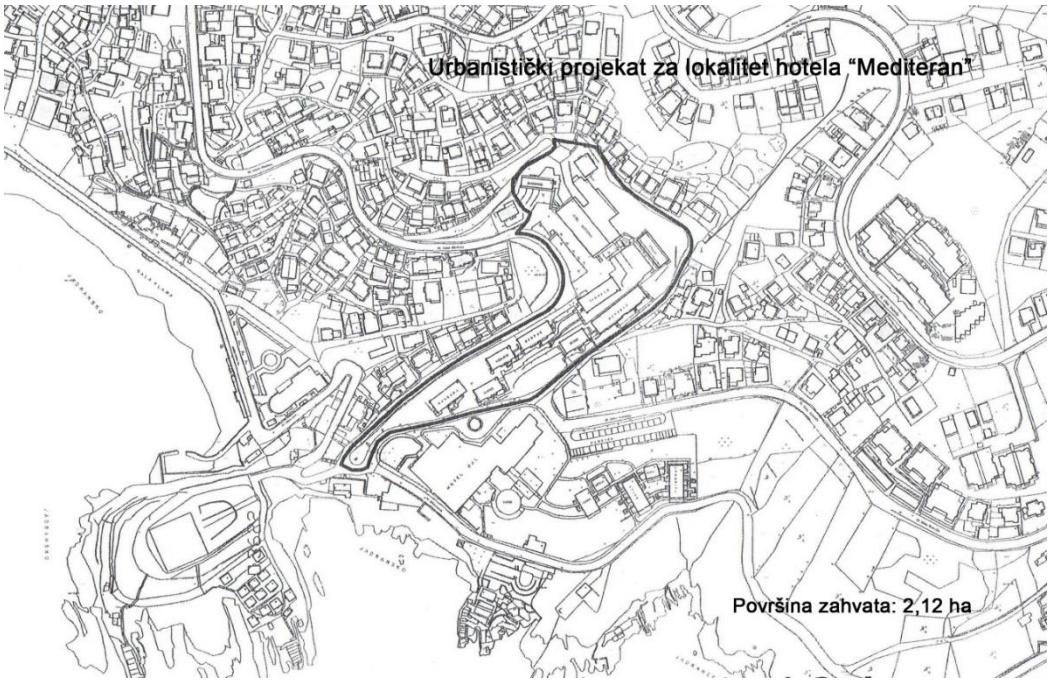
- Za period za koji dajemo Izvještaj usvojena su tri (3) planska dokumenata.

1. Lokalna Studija lokacije za turističko – stambeno naselje na lokalitetu „Kruče“

- Odluka o izradi plana, br. 01-1960/1-10 od 01.06.2010.god.
- Izmjena i dopuna Odluke o izradi plana, br. 01-1956/17 od 22.09.2017.god.

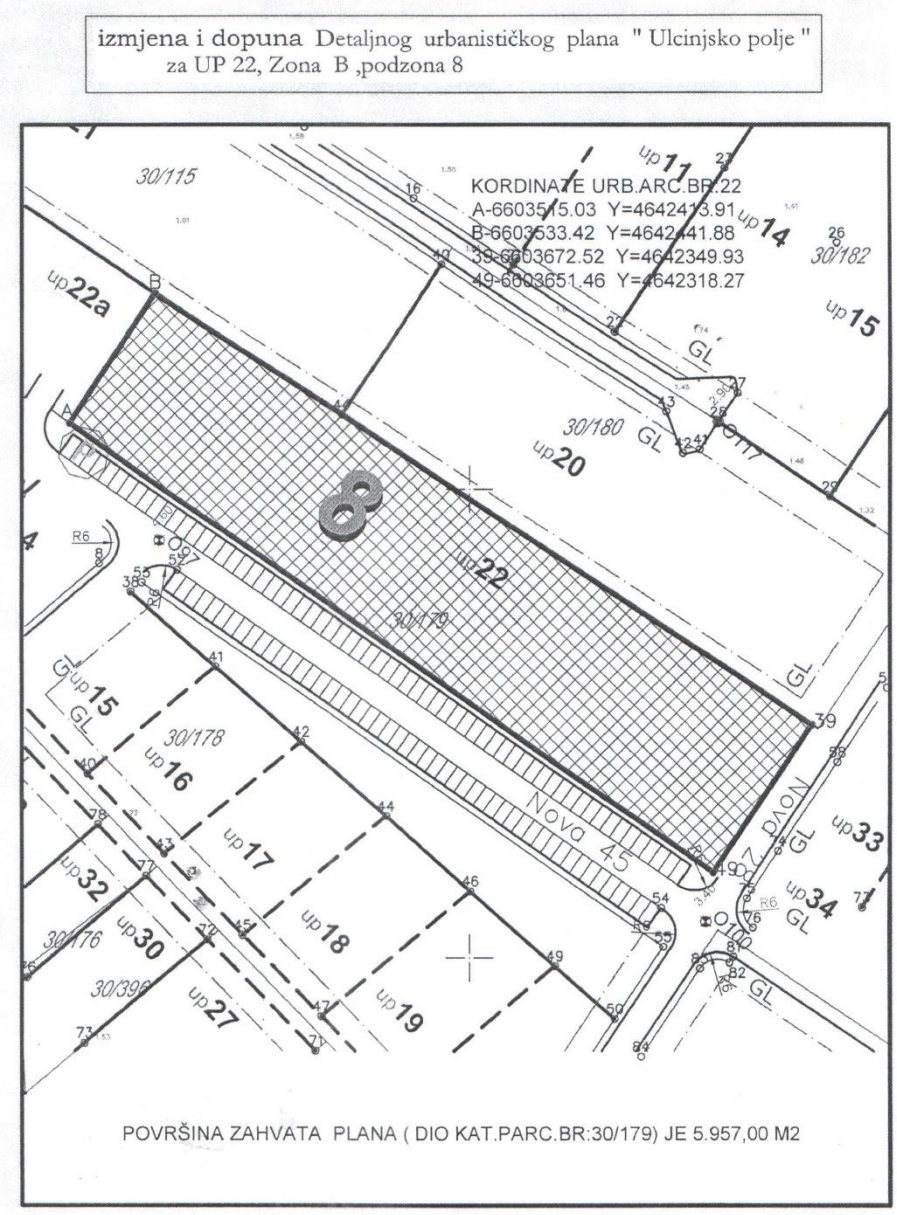

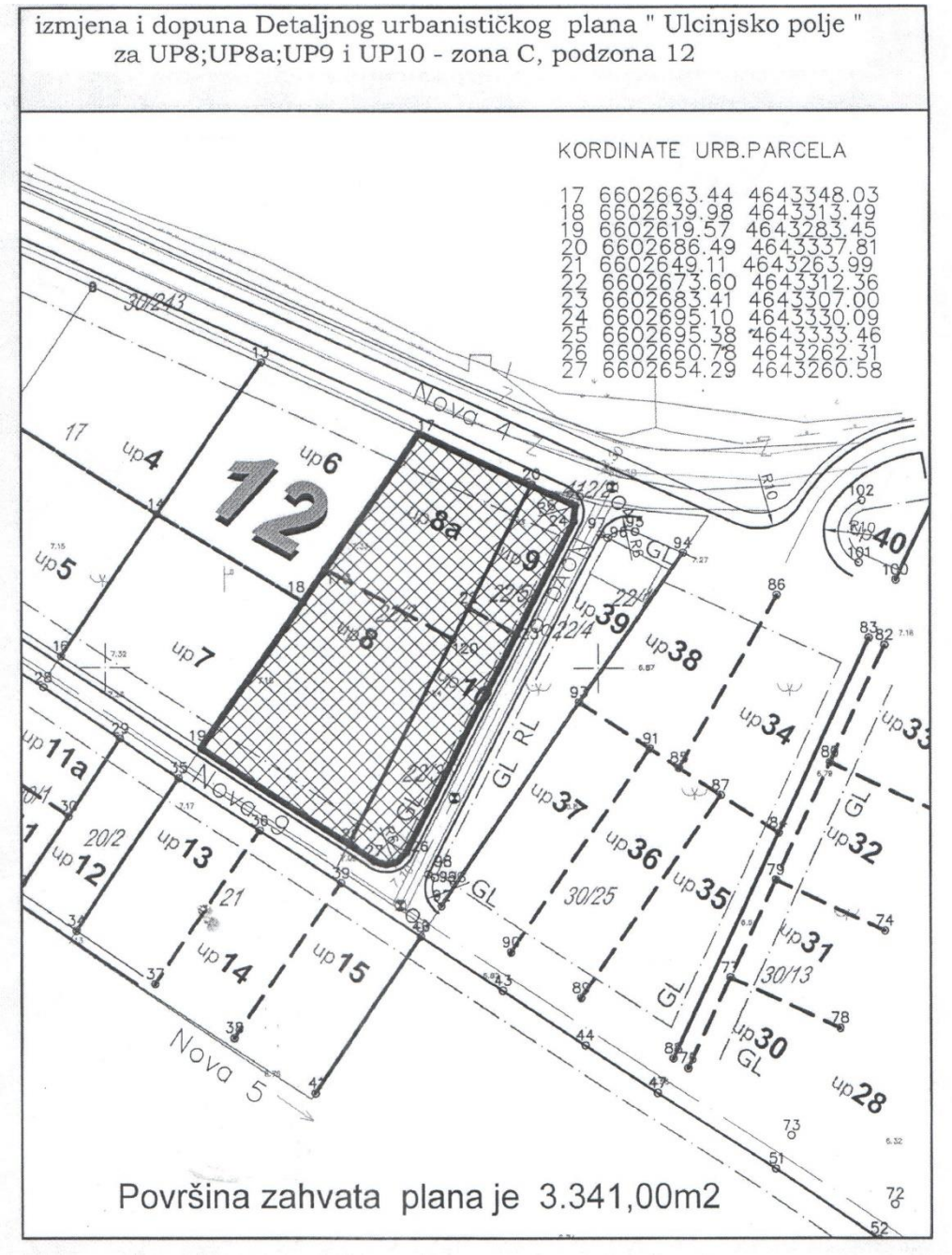
2. Urbanistički projekat za lokalitet hotela „Mediteran“
- Odluka o izradi plana, br. 01-3478/1-12 od 07.06.2012. god.
- Izmjena i dopuna Odluke o izradi plana, br. 01-1954/17 od 22.09.2017.god.

3. Izrada Izmjena i dopuna Detaljnog urbanističkog plana „Ulcinjsko polje“ u okviru urbanističkih parcela br.8, 8a, 9, 10 i 22 u Ulcinju

- Odluka o izradi plana, br.01-5456/1-13 od 17.07.2013. godine
- Površina zahvata plana je 9.298,00 m2,
- Izmjena i dopuna Odluke o izradi plana, br. 01-790/17 od 06.06.2017.god.

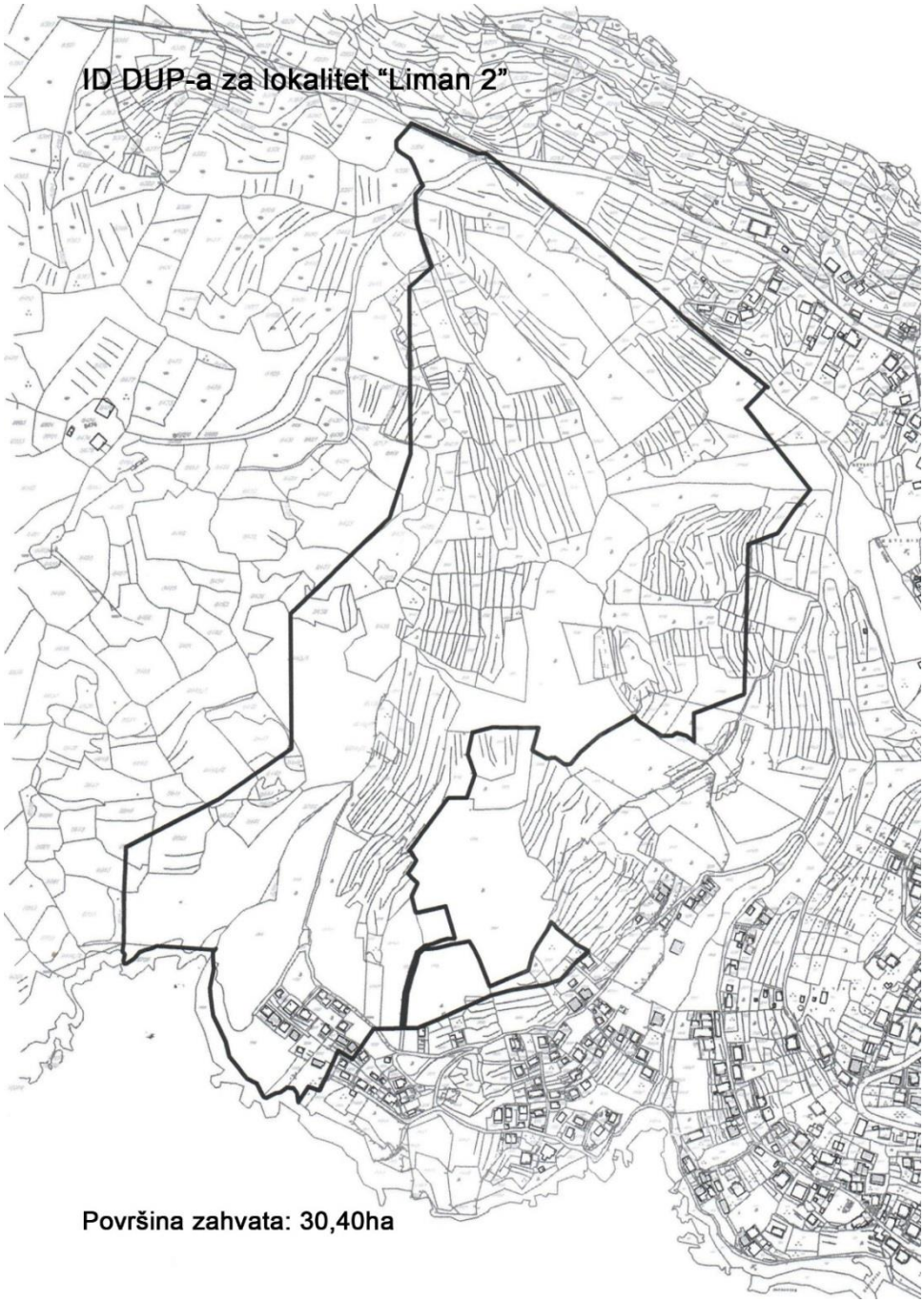

3.2. **Granica planskih dokumenata koji su u fazi izrade**

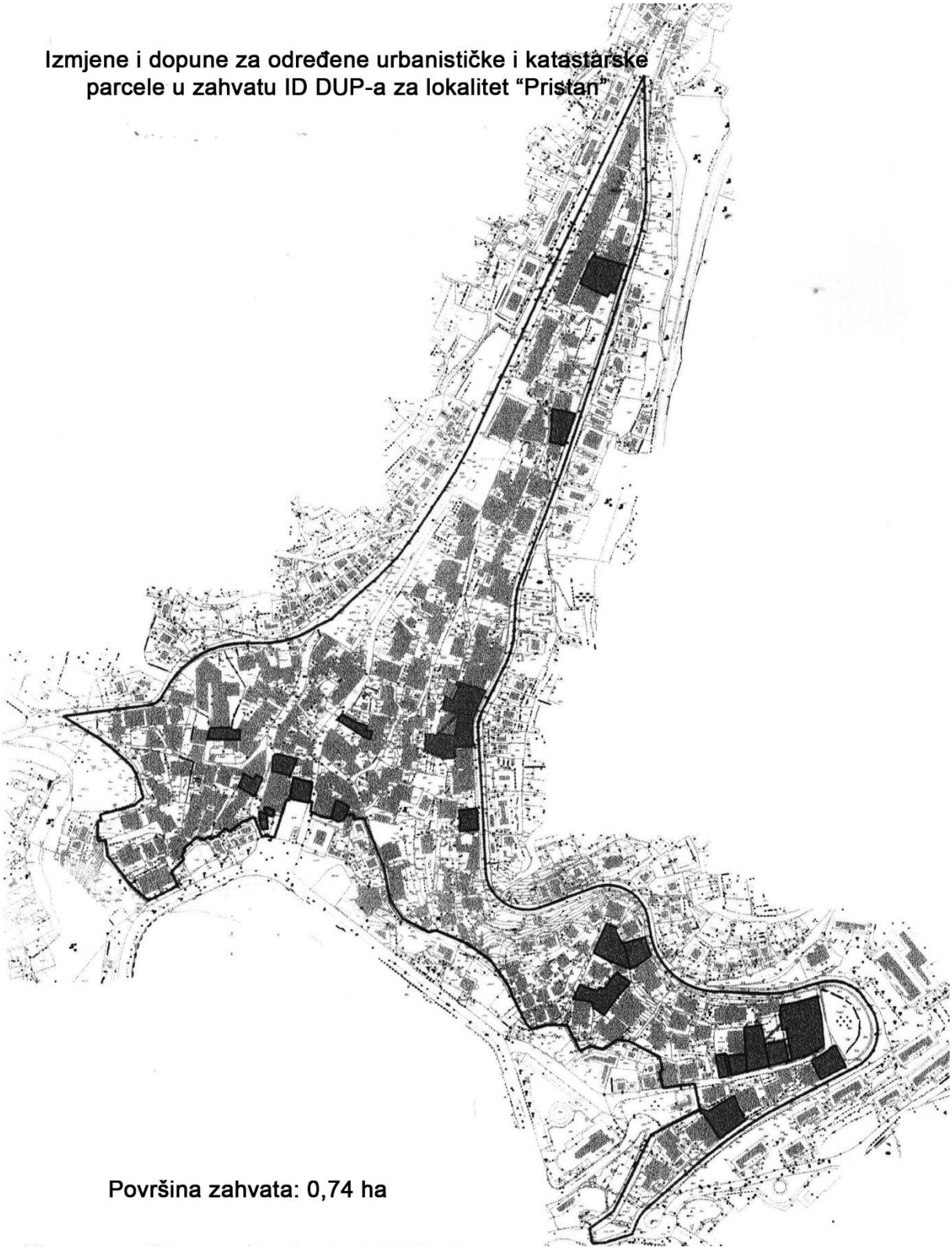
1. ID Detaljnog urbanističkog plana za lokalitet „Liman 2“

- Odluka o izradi plana, br. 01-6782/1-11 od 30.12.2011. god.
- Izmjena i dopuna Odluke o izradi plana, br. 01-792/17 od 12.04.2017.god.

ID DUP-a za lokalitet "Liman 2"
Površina zahvata: 30,40ha

2. ID za određene urbanističke i katastarske parcele u zahvatu ID Detaljnog urbanističkog plana za lokalitet „Pristan“

- Odluka o izradi plana, br.01-1974/2-12 od 05.04.2012. god.

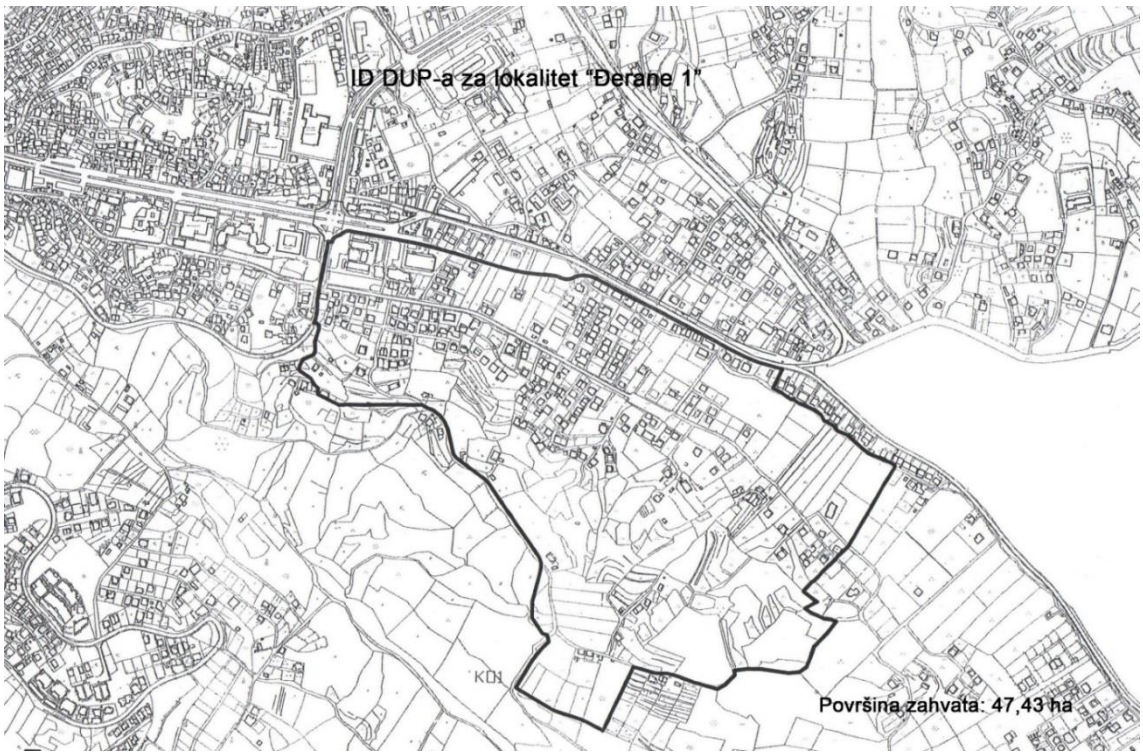
3. ID za određene urbanističke i katastarske parcele u zahvatu ID Detaljnog urbanističkog plana za lokalitet „Meterizi 1“

- Odluka o izradi plana, br.01-2912/1-12 od 18.05.2012. god

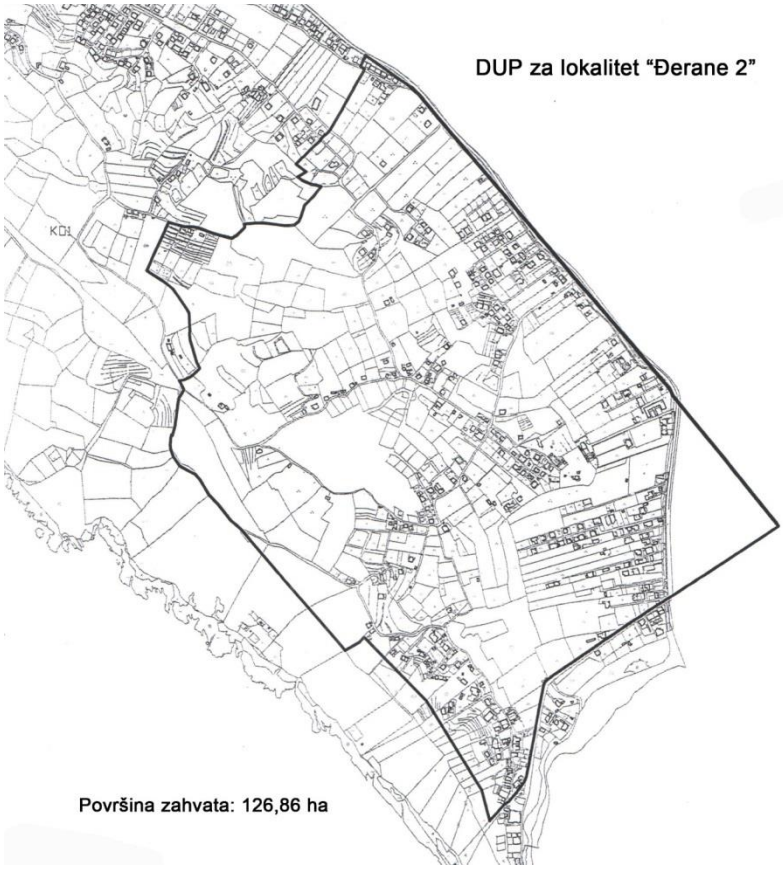
4. ID Detaljnog urbanističkog plana za lokalitet „Đerane 1“

- Odluka o izradi plana, br.01-3480/1-12 od 07.06.2012. god.
- Izmjena i dopuna Odluke o izradi plana, br. 01-937/17 od 03.05.2017.god.

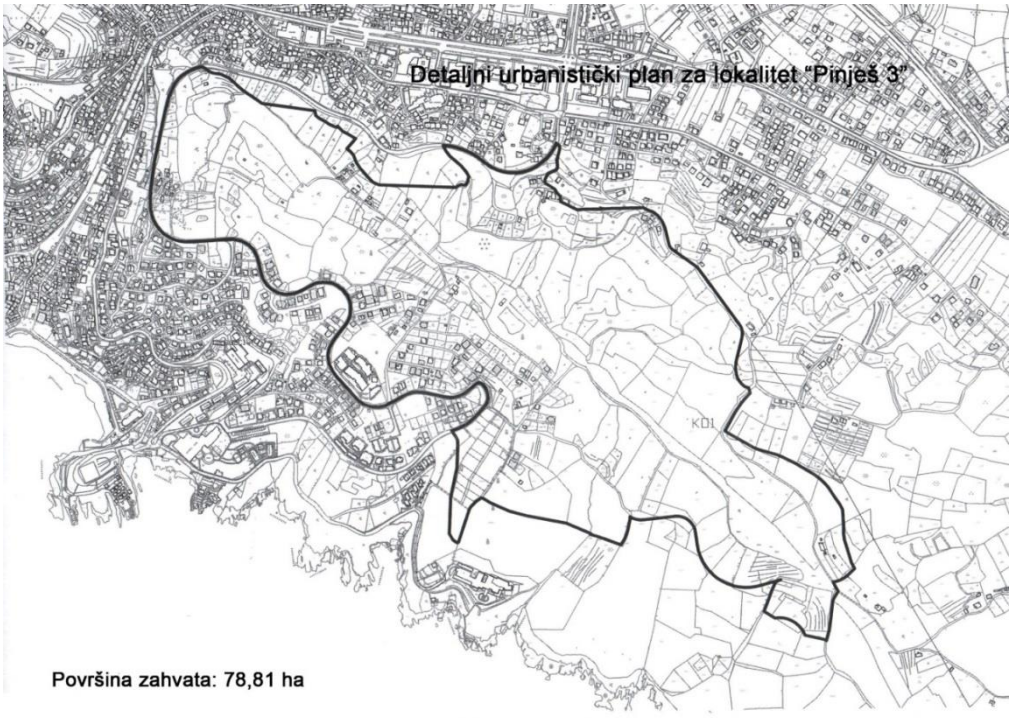
5. Detaljni urbanistički plan za lokalitet „Đerane 2 “

- Odluka o izradi plana, br.01-3481/1-12 od 07.06.2012. god.
- Izmjena i dopuna Odluke o izradi plana, br. 01-812/17-2 od 20.04.2017.god.

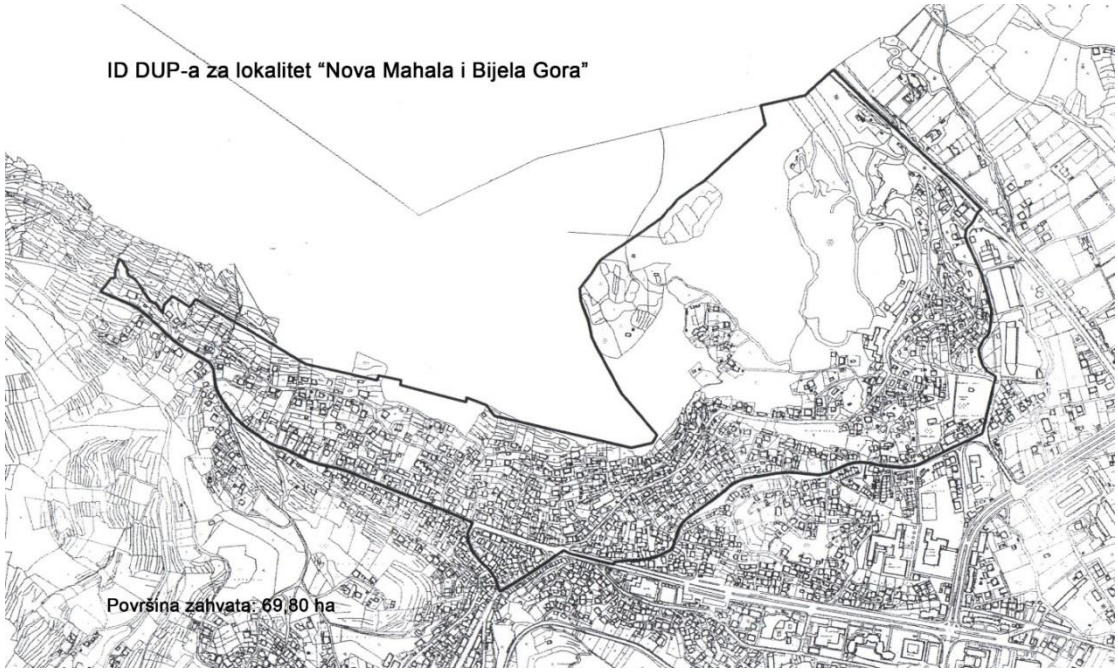

6. Detaljni urbanistički plan za lokalitet „Pinješ 3“

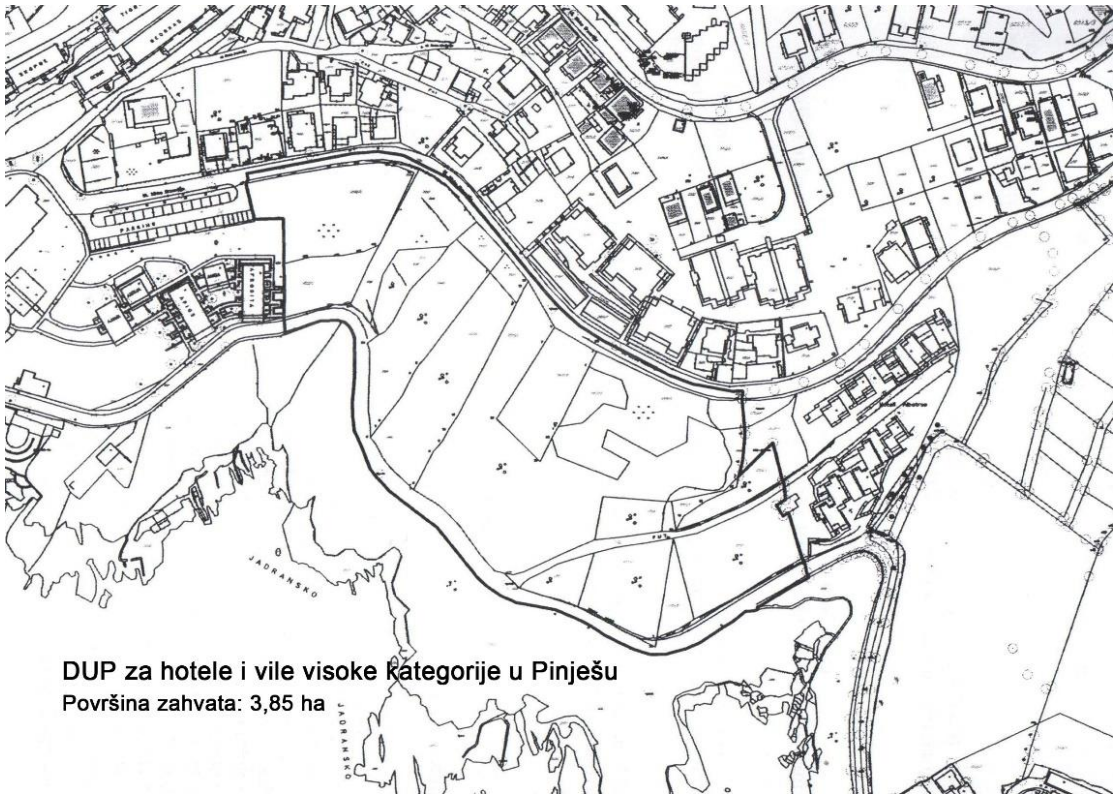
- Odluka o izradi plana, br. 01-3477/1-12 od 07.06.2012. god.
- Izmjena i dopuna Odluke o izradi plana, br. 01-791/17 od 12.04.2017.god.

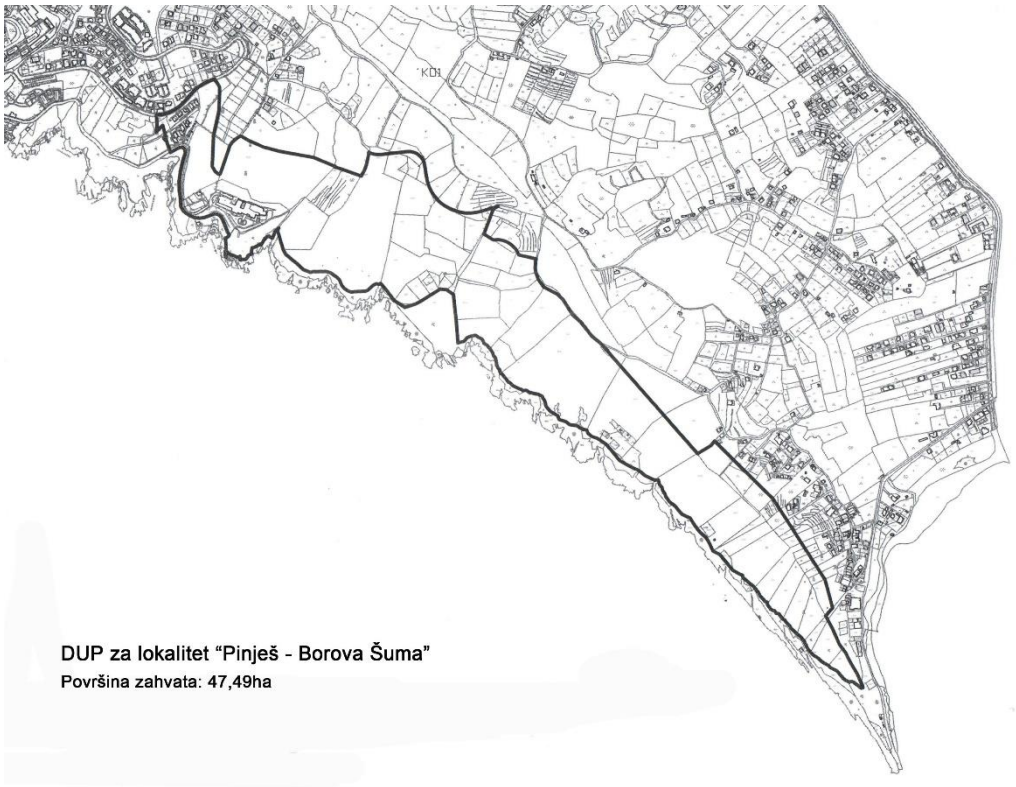
7. ID Detaljnog urbanističkog plana za lokalitet „Nova Mahala i Bijela Gora“
- Odluka o izradi plana, br. 01-3476/2-12 od 07.06.2012. god.
- Izmjena i dopuna Odluke o izradi plana, br. 01-893/17 od 27.07.2017.god.

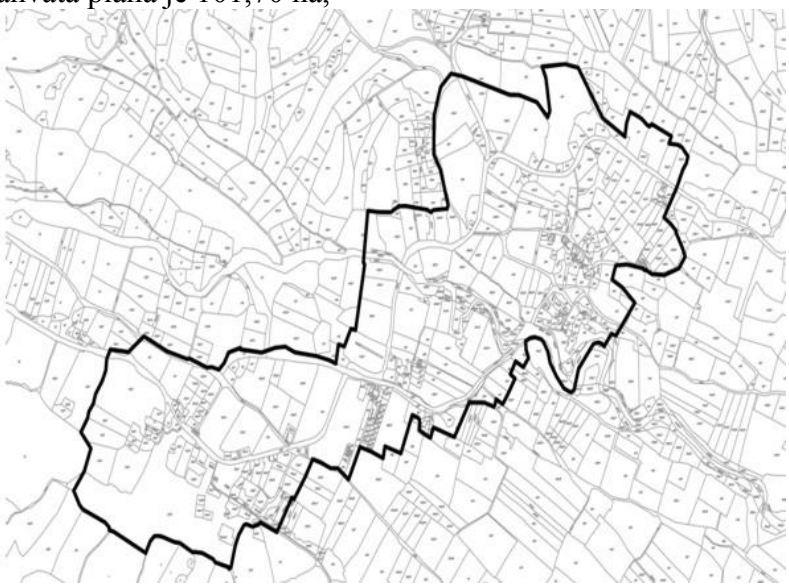
8. Detaljni urbanistički plan za hotele i vile visoke kategorije u Pinješu
- Odluka o izradi plana, br. 01-6151/1-12 od 08.08.2012. god.
- Izmjena i dopuna Odluke o izradi plana, br. 01-1957/17 od 22.09.2017.god.

9. Detaljni urbanistički plan za lokalitet „Pinješ - Borova Šuma“
- Odluka o izradi plana, br. 01-6790/12 od 14.09.2012.god.
- Izmjena i dopuna Odluke o izradi plana, br. 01-861/17 od 24.04.2017.god.

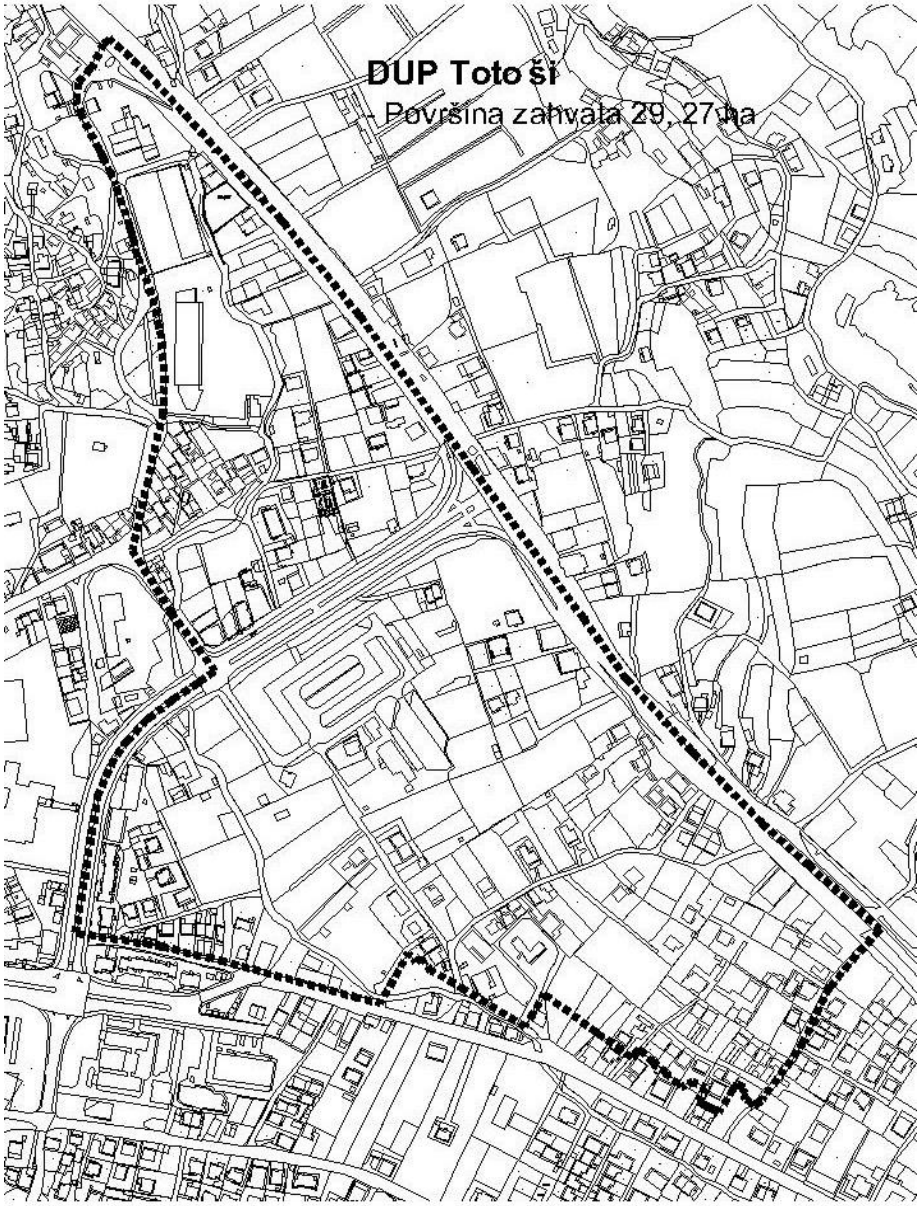

10. Izrada Lokalne studije lokacije za naselje „Vladimir“ ,
- Odluka o izradi plana, br.01-5182/1-13 od 09.07.2013. godine
- Površina zahvata plana je 101,70 ha,

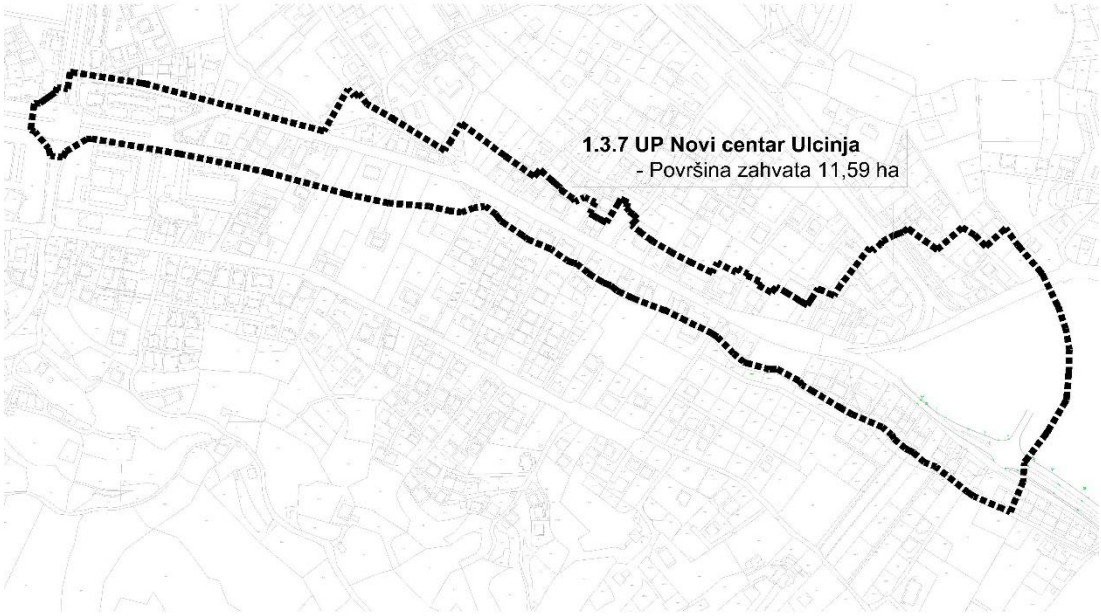
11. Detaljni urbanistički plan "Totoši" u Ulcinju,

- Odluka o Izradi plana br.01-1261/17 od 07.06.2017.god.,
- Površina zahvata plana je 29,27 ha.

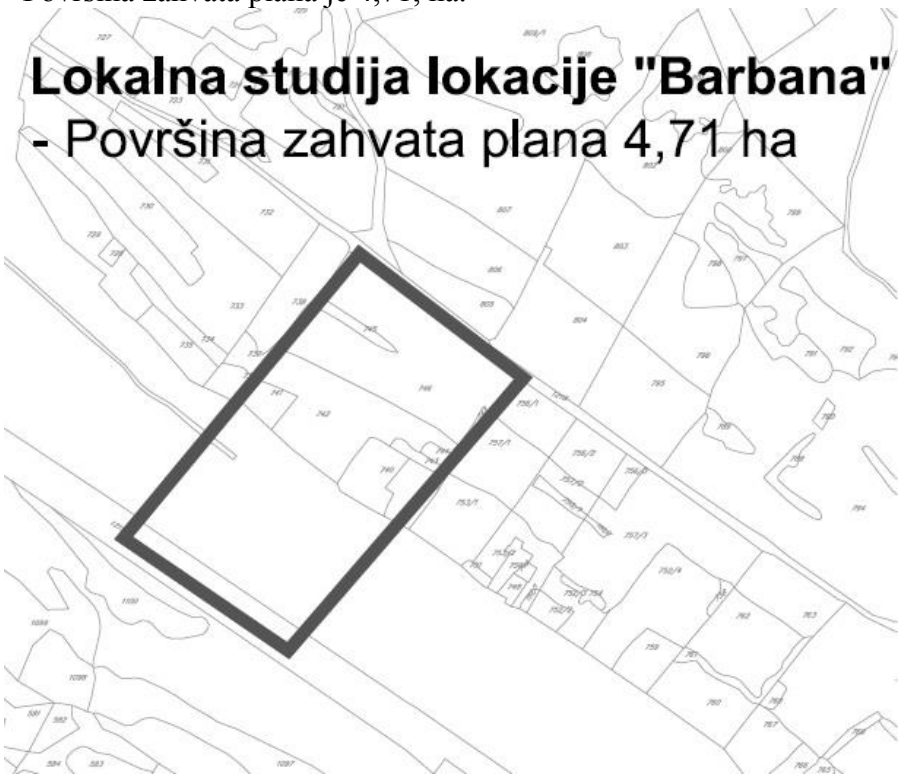
12. Urbanistički projekat „Novi centar Ulcinja“ u Ulcinju,

- Odluka o izradi plana, br. 01-1305/17 od 13.06.2017.god.,
- Površina zahvata plana je 11,59, ha.

13. Lokalna studija lokacije „Barbana“ u Ulcinju

- Odluka o izradi plana, br. 01-1363/17 od 20.06.2017.god.,
- Površina zahvata plana je 4,71, ha.

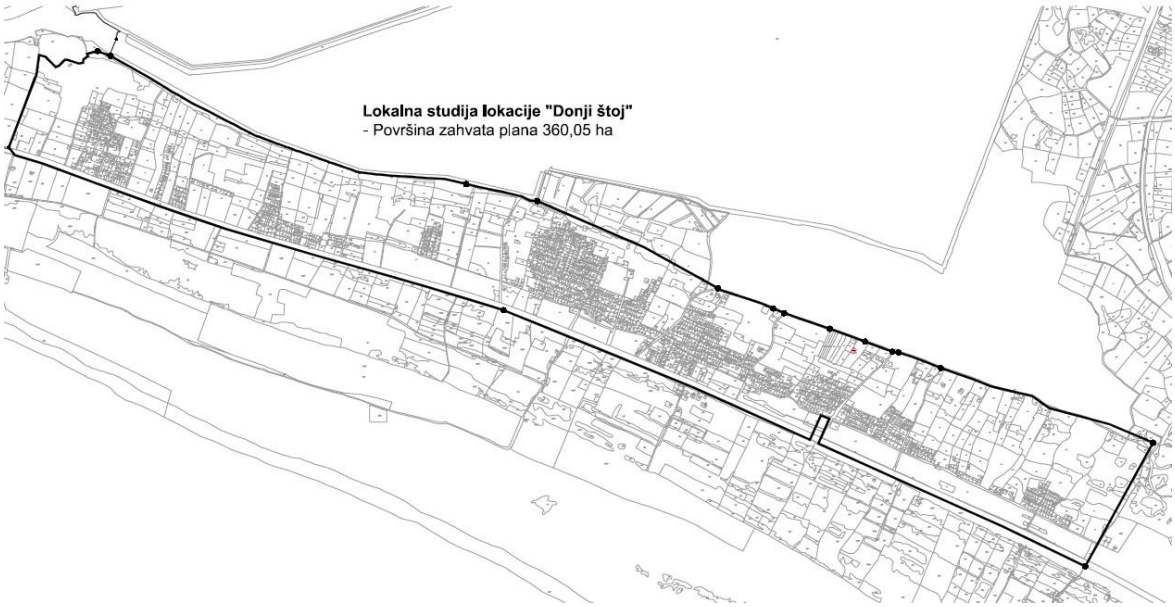
14. Lokalna studija lokacije "Gornji štoj" – prva faza u Ulcinju,

- Odluka o Izradi plana br.01-1410/17 od 23.06.2017.god.,
- Površina zahvata plana je 2,67 ha.

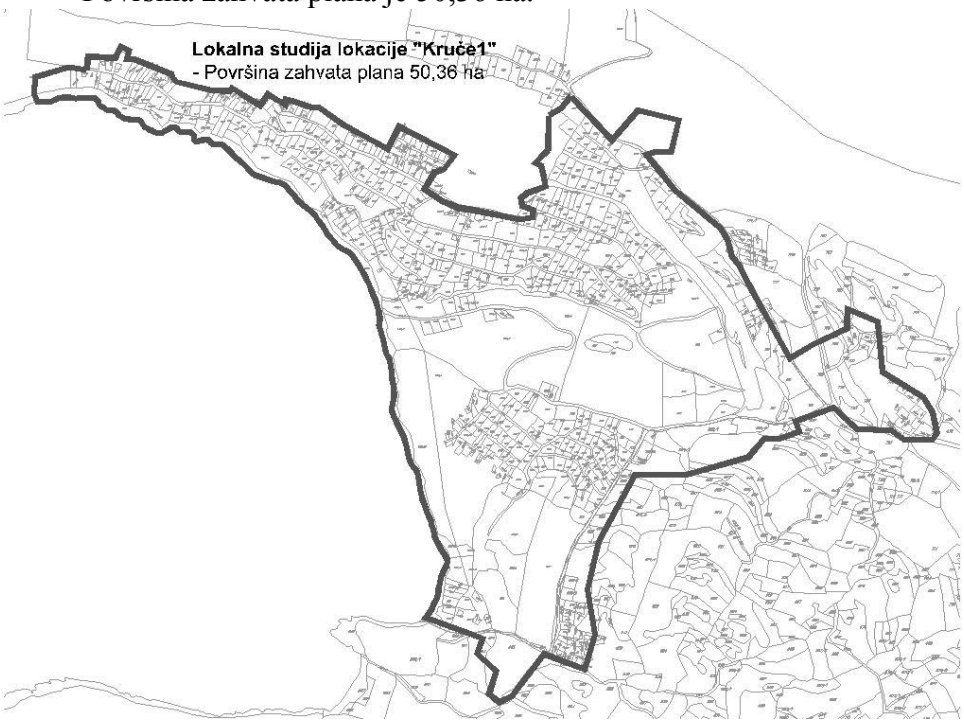
15. Lokalna studija lokacije "Donji Štoj"

- Odluka o Izradi plana br.01-1499/17-1 od 10.07.2017.god.,
- Površina zahvata plana je 360,05 ha.

16. Lokalna stuja lokacije „Kruce 1“

- Odluka o Izradi plana br.01-1500/17-1 od 10.07.2017.god.,
- Površina zahvata plana je 50,36 ha.

17. Lokalna studija lokacije Kruče - seoski turizam

- Odluka o Izradi plana br.01-1684/17-1 od 24.07.2017.god.,
- Površina zahvata plana je 0,94 ha.

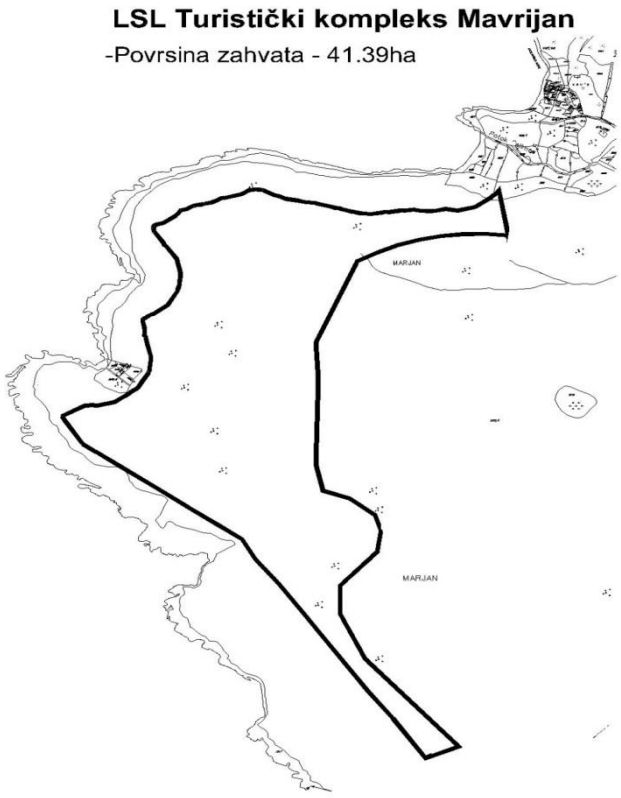
18. Lokalna studija lokacije servisno skldišna zona „Vladimirske Krute 1“ u Ulcinju

- Odluka o Izradi plana br.01-1688/17-1 od 24.07.2017.god.,
- Površina zahvata plana je 29,56 ha

19. Lokalna studija lokacije "Turistički kompleks Mavrijan"

- Odluka o Izradi plana br.01-1686/17-1 od 24.07.2017.god.,
- Površina zahvata plana je 41,39 ha

3. SPROVOĐENJE PODZAKONSKIH AKATA

Kroz rad u Sekretarijat za prostorno planiranje i održivi razvoj koriste se sledeće Odluke:

- Odluka o naknadi za komunalno opremanje gradjevinskog zemljišta ("Sl.list CG" – opštinski propisi br.13/13, 15/13 i 21/14).
- Odluka o lokalnim komunalnim taksama ("Sl.list CG" – opštinski propisi br.19/09, 14/11, 20/14 i 28/15) .
- Odluka o pomoćnim objektima na teritoriju Opštine Ulcinj ("Službeni list CG"-opštinski propisi, br.24/16).
- Odluka o postavljanju, građenju i uklanjanju privremenih objekata montažnog karaktera na teritoriju Opštine Ulcinj ("Službeni list CG"-opštinski propisi, br.24/16).
- Odluka o postavljanju, odnosno građenju i uklanjanju pristupnih rampi, liftova i sličnih objekata za pristup i kretanje lica smanjene pokretlivosti i lica sa invaliditetom na teritoriju Opštine Ulcinj ("Službeni list CG"-opštinski propisi, br.24/16).
- Odluka o izgradnji lokalnim objekata od opšteg interesa. ("Službeni list CG"-opštinski propisi, br.21/14).

4. IZDATI U.T.U., GRAĐEVINSKE DOZVOLE, UPOTREBNE DOZVOLE

- 182 Urbanističko-tehničke uslove
- 34 Građevinske dozvole
- 12 Upotrebne dozvole.

5. PRIVREMENI OBJEKTI IZ NADLEŽNOSTI LOKALNE SAMOUPRAVE

- Na osnovu Odluke o postavljanju, građenju i uklanjanju privremenih objekata montažnog karaktera na teritoriju Opštine Ulcinj ("Službeni list CG"-opštinski propisi, br.24/16), donešen je Plan privremenih objekata za period 2017-2019. godine i I i II dopuna/e.
- Planom privremenih objekata za 2017-2019.godine obuhvaćeno je 296 objekata u društvenoj i privatnoj svojini. Izdato 300 urbanističko tehničkih uslova za privremene objekte (194 objekata u društvenoj i 253 u privatnoj svojini). Izdato je 330 rješenja o dodjelu privremene lokacije za postavljanje privremenog objekta i 27 rješenja za privremeno korišćenje poslovno objekata.

6. SPROVEDENE MJERE I NJIHOV UTICAJ NA UPRAVLJANJE PROSTOROM I NJEGOVU ZAŠTITU

Saradnja sa nadležnim organima u postupku izrade i donošenja planskih dokumenata

- U postupku izrade i donošenja planske dokumentacije ostvarena je potpuna saradnja sa Ministarstvom održivog razvoja i turizma.

Povjereni poslovi od strane državne uprave

Na osnovu Uredbe o povjeravanju dijela poslova Ministarstva održivog razvoja i turizma jedinicama lokalne samouprave („Sl.list CG" br.68/17 od 20.10.2017. godine, Sekretarijatu za prostorno planiranje i održivi razvoj, povjereni poslovi na izdavanje urbanističko tehničkih uslova na osnovu člana 74 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata („Sl.list CG" br.64/17 od 06.10.2017. god.),.

Broj organizovanih urbanističko – arhitektonskih konkursa u skladu sa članom 30 Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata

- U ovoj godini nije organizovan nijedan urbanističko – arhitektonski konkurs.

7. PODACI O IZGRAĐENIM OBJEKTIMA UKLJUČUJUĆI I OBJEKTE IZGRAĐENE SUPROTNO ZAKONU

Objekti izgrađeni bez građevinske dozvole (područje, broj, odstupanje od građevinske dozvole), sa posebnim osvrtom na uklopljene objekte

Broj započetih ili izgrađenih objekata u Opštini Ulcinj nije tačno evitentirano, bez obzira što je Inspekcija Zaštite prostora i Građevinska inspekcija nadležna za nadzor nad tim objektima treba uključiti sve relevantne faktore kao na lokalni tako i na državni nivou za prikupljanje tih podataka.

Objekti koji su uklopljeni u planski dokument i objekti koji nijesu uklopljeni u planski dokument
U 2017 godini nije donijet nijedan planski dokumenat.

8. ZAHTEVI KORISNIKA PROSTORA

Kvalitetnim planskim rješenjima koji uvažavaju zahtjeve korisnika prostora stvoriće se svi preduslovi za realizaciju planskih dokumenata i sprovođenje politike uređenja prostora. Izradi planske dokumentacije pristupilo se shodno potrebama korisnika prostora.

Zahtjevi za izmjenu planskog dokumenta – statistički, opisno, tendencije, ocjena

Programom uređenja prostora za 2017. godinu planirana je izrada detaljnih urbanističkih planova, urbanističkih projekata i lokalnih studija lokacija za prostor od 581,72 ha kojima su obuhvaćene inicijative građana i inicijative poznatih investitora za stvaranje planskih preduslova legalne izgradnje. Dakle riječ je o potencijalno značajnim sredstvima namjenjenim komunalnom opremanju građevinskog zemljišta koje bi trebalo usmjeriti kroz Program.

Zahtjevi za uklapanje bespravno sagrađenih objekata u planski dokument (statistički i opisno)

Podnijeto je 24 zahtjeva koji se odnose na uklapanje izgrađenih objekata i formiranje novih urbanističkih parcela kroz izmjenu i dopunu postojećih DUP-ova, kroz izradu nove planske dokumentacije kao i planiranje objekata i kompleksa razne namjene kroz izradu planova.

9. PREDLOG MJERA ZA UNAPREĐENJE POLITIKE UREĐENJA PROSTORA

Program uređivanja građevinskog zemljišta bi u narednom periodu trebalo dominantno da tretira prostor zahvaćen lokalnim planskim dokumentima sa detaljnom urbanističkom razradom kao i pokrivanje što veći prostor planskom dokumentacijom.

ANEX 23
IZVJEŠTAJ O STANJU UREĐENJA PROSTORA U 2017.GODINI
ZA OPŠTINU ŽABLJAK

1. UVOD

Uređenje prostora Zakon definiše kao praćenje stanja u prostoru (monitoring), utvrđivanje namjene, uslova i načina korišćenja prostora kroz izradu i donošenje planskih dokumenata, sprovođenje planskih dokumenata i uređivanje građevinskog zemljišta.
Praćenjem stanja u prostoru (monitoring) smatra se vođenje dokumentacione osnove o prostoru, izrada izvještaja o uređenju prostora, izrada i donošenje programa uređenja prostora i formiranje i vođenje informacionog sistema.

Sadržaj izvještaja:

- Analiza sprovođenja planskih dokumenata.
- Sprovođenje mjera i njihov uticaj na upravljanje prostorom i njegovu zaštitu.
- Podaci o izgrađenim objektima uključujući i objekte izgrađene suprotno zakonu.
- Zahtjevi korisnika prostora.
- Predlog mjera za unapređenje politike uređenja prostora.

Sadržina Izvještaja se odnosi prvenstveno na realizaciju mjera unaprijeđenja politike uređenja prostora koje su utvrđene Programom uređenja prostora za 2017.godinu, analizom stanja prostora, realizacijom planiranih aktivnosti na izradi planske dokumentacije, problemima u njenoj realizaciji i primjeni, pripremom i opremanjem građevinskog zemljišta, očuvanjem životne sredine, prirodnih i dr. potencijala, kao i predlog mjera za unaprijeđenje politike uređenja prostora.

2. ANALIZA SPROVOĐENJA PLANSKIH DOKUMENATA

2.1. Organizacija, korišćenje i namjena prostora po planskim dokumentima lokalne samouprave – pokrivenost teritorije lokalne samouprave planskim dokumentima

Teritorija opštine Žabljak, pokrivena je sledećim važećim planskim dokumentima:

Važeći lokalni planski dokumenti

VRSTA PLANA	Godina donošenja	Površina zahvata	Obrađivač
Prostorno urbanistički plan opštine Žabljak	(„Sl.list CG-opštinski propisi“, br. 22/11)	445 km2	„JUGINUS “ Beograd
Lokalna studija lokacije „Kovačka Dolina I“	(„Sl.list CG-opštinski propisi“, br. 32/11)	12ha	CAU Podgorica
Urbanistički projekat “Benzinska pumpa" sa turističkim sadržajima	(“Sl.list CG–opštinski propisi”, br.32/13)	13751m2	RZUP Podgorica
Izmjene i dopune Detaljnog urbanističkog plana Žabljak	(“Sl.list CG- opštinski propisi”, br.7/14)	178,30ha	AG “INFOPLAN“ Nikšić

Urbanistički projekat "Borje II" – turističke vile sa centralnim sadržajem	("Sl.list CG –opštinski propisi", br.22/14)	5196m2	Studio Synthitesis architecture & desing Podgorica
Urbanistički projekat "Petrova strana" –stambeno –turistički objekat sa pratećim sadržajima	(„Sl.list CG-opštinski propisi", br.22/14)	5008m2	Graling d.o.o. Nikšić
Urbanistički projekat Motički gaj –turističko naselje	(„Sl.list CG-opštinski propisi", br.22/14)	7913m2,	Planing d.o.o. Nikšić
Urbanistički projekat "Pitomine"–stambeni objekti	(„Sl.list CG-opštinski propisi", br.22/14)	11126m2	RZUP Podgorica
Urbanistički projekat Uskoci– turistički sadržaji	(„Sl.list CG-opštinski propisi", br.22/14)	62348m2	RZUP Podgorica
Lokalna studije lokacije "Borje I"	(„Sl.list CG-opštinski propisi", br.06/15)	46,32 ha	CAU Podgorica
Detaljni urbanistički plan „Tmajevca i Meždo"	(„Sl.list CG-opštinski propisi", br.06/15)	91,1ha	RZUP Podgorica
Detaljni urbanistički plan „Kovačka dolina II"	(„Sl.list CG-opštinski propisi", br.06/15)	46,2ha	RZUP Podgorica
Detaljni urbanistički plan „Javorovača"	(„Sl.list CG-opštinski propisi", br.09/16)	32,76ha	CAU Podgorica
Urbanistički projekat „Motički gaj II"–stambeno turistički sadržaji	(„Sl.list CG-opštinski propisi", br.15/16)	2903m2	Juginus Beograd
Lokalna studija lokacije »Motički gaj »	(„Sl.list CG-opštinski propisi", br.45/16)	10305m2	"Arhiplan" Podgorica
Urbanistički projekat »Grudice«	(„Sl.list CG-opštinski propisi", br.15/16)	5895m2	Montenegro Projekt Podgorica
Detaljni urbanistički plan „Javorovača",	(„Sl.list CG-opštinski propisi", br.09/16)	32,76ha	CAU Centar za arhitekturu i urbanizam Podgorica
Urbanistički projekat „Motički gaj II"–stambeno turistički sadržaji	(„Sl.list CG-opštinski propisi", br.15/16)	2903m2	Juginus Beograd
Lokalna studija lokacije »Motički gaj »	(„Sl.list CG-opštinski propisi", br.45/16)	10305m2	"Arhiplan" Podgorica

Urbanistički projekat »Grudice«	(„Sl.list CG-opštinski propisi", br.15/16)	5895m2	Montenegro Projekt Podgorica

Na zvaničnom sajtu opštine Žabljak moguće je napraviti uvid u važeća lokalna planska dokumenta, ali ne i u separat sa urbanističko - tehničkim uslovima za objavljena planska dokumenta.

2.2.Realizacija Programa uređenja prostora

Donijeti planski dokumenti

U 2017.godini donešeni su sledeći planovi:

VRSTA PLANA	Godina donošenja	Površina zahvata	Obrađivač
Urbanistički projekat »Vrela » - stambeno turistički objekat	(„Sl.list CG-opštinski propisi", br.15/17)	2456m2	
Izmjene Detaljnog urbanističkog plana opštine Žabljak benzinska stanica I tržni centar	("Sl.list CG-opštinski propisi", br. 30/17),	cca 5101 m2	CAU - Centar za arhitekturu i urbanizam Podgorica

Prostorno-planska dokumentacija opštine Žabljak čija izrada je u toku:

- Lokalna studija lokacije „Borje II", Odluka o pristupanju i izradi sa programskim zadatkom („Sl.list CG–opštinski propisi", br.28/08), površina zahvata plana je 42,50ha, rok izrade plana 90 dana, ugovorena cijena 24.000,00€, obrađivač AG "INFOPLAN" Nikšić;
- Detaljni urbanistički plan „Kompleks Planinka" u Žabljaku, Odluka o pristupanju i izradi sa programskim zadatkom („Sl.list RCG-opštinski propisi", br. 4/08), površina zahvata plana je 4,5ha rok izrade plana 90 dana, cijena 10.000,00€ obrađivač RZUP-Podgorica;
- Urbanistički projekat "Varezina voda"-turističko naselje, Odluka o pristupanju i izradi sa programskim zadatkom ("Sl.list CG –opštinski propisi", br.35/13), površina zahvata 11970m2, rok uzrade plana 90 dana, ugovorena cijena 4.500,00€ obradjivač Agencija za izgradnju i razvoj Herceg Novog;
- Urbanistički projekat »Uskoci II« - stambeno turističko naselje, Odluka o pristupanju i izradi sa programskim zadatkom („Sl.list CG-opštinski propisi", br.18/14) površina zahvata 31393m2, cijena 1.500,00€;
- Lokalna studije lokacije „Borje III", Odluka o pristupanju i izradi sa programskim zadatkom („Sl.list CG-opštinski propisi", br.18/14) površina zahvata 24,90ha, ugovoreni iznos 5.474,00€, obrađivač „Urbanprojekt" AD Čačak;
- Lokalna studija lokacije „Begovo polje"- turističko naselje, Odluka o pristupanju i izradi sa programskim zadatkom („Sl.list CG-opštinski propisi", br.10/15), ugovoreni iznos 4.165,00 €, obrađivač „Arhiplan" doo Podgorica;
- Lokalna studija lokacije „Uskoci", Odluka o pristupanju i izradi sa programskim zadatkom („Sl.list CG-opštinski propisi", br.10/15), ugovoreni iznos 2.618,00 €, obrađivač „Arhiplan" doo Podgorica;

- Izmjene Detaljnog urbanističkog plana opštine Žabljak u skladu sa Odlukom opristupanju i izradi izmjena Detaljnog urbanističkog plana Žabljak Detaljnog urbanističkog plana Žabljak Hotel u Centru broj: 351/16-01- 941 od 24.05.2016.godine, ("Sl.list CG-opštinski propisi", br.24/16) obuhvat plana 1040 m2, ugovoreni iznos, 1.480,00 €, obrađivač „CIVIL ENGINEER" doo Podgorica (Hotel Centar);
- Izmjena Detaljnog urbanističkog plana Žabljak – po zonama Opštine Žabljak ("Sl.list CG - opštinski propisi", br.35/16). Izmjenama Plana obuhvaćene su zone I, J, G, H i F i kat parcele 3144 i 3145 KO Žabljak I izuzev djelova katastarskih parcela br.3595/1, 3595/2 , 3826, 3966, 3967 i 3969/2 KO Žabljak I, ukupne površine cca 108,00 ha, ugovoreni iznos 19.877,89€, obrađivač „Konzorcijum Maja" Podgorica

- Odluka o pristupanju izradi izmjena Detaljnog urbanističkog plana Žabljak - zona K ("Sl. list SRCG – opštinski propisi", br. 35/17), ukupne površine cca 28236,00 m2, ugovoreni iznos 2.000,00€, obrađivač CAU – Centar za arhitekturu i urbanizam Podgorica
- Odluka o izradi Lokalne studije lokacije „Poslaništa "-Stambeni objekat, Broj:351/17-01-919 od 09.05.2017 godine, površine od 2772 m^2, obrađivač "Juginus" Beograd
- Odluka o izradi Detaljnog urbanističkog plana "RAZVRŠJE" - Žabljak, Broj:351/17-01-1510 od 20.jula 2017.godine Plan zahvata površinu od 795486m², ugovoreni iznos 1900,00€, obrađivač "EUROPROJEKT" d.o.o. Podgorica
- Odluka o izradi Detaljnog urbanističkog plana "PITOMINE" Žabljak Broj :351/16-01-1644 od 29.08.2016.godine, ugovoreni iznos Obrađivač RZUP – Republički zavod za urbanizam i projektovanje AD Podgorica, ugovorena cijena 9.996,00 EUR-a;
-

Učešće javnosti pri izradi planskih dokumenata

- Učešće javnosti pri izradi planskih dokumenata je obezbijeđeno je u skladu sa članom 42 Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata ("Sl.list CG", br.51/08, 34/11 i 33/14).

Finansiranje izrade (izvori finansiranja)

- Finansiranje planske dokumentacije vrši se iz sredstava predviđenih u budžetu opštine Žabljak i zainterosavanih korisnika prostora. Ukupno predviđena sredstva Programom uređenja prostora za finansiranje planske dokumentacije za 2017.godinu iznosila su 673.399,89 €.

Uređivanje građevinskog zemljišta (način, finansiranje , rokovi)

- Prema Programu uređenja prostora za 2016.godinu, na uređivanju građevinskog zemljišta u izvještajnoj godini realizovane su sledeće aktivnosti.

ZAVRŠENA PROJEKTNA DOKUMENTACIJA

- Glavni projekat saobraćajnice i javne rasvjete u ulici Vojvode Mišića
- Projekat adaptacije spomen parka I prilaznog puta
- Projekat adaptacije pomoćnih objekata – svlačionica kod stadiona
- Projekat rekonstrukcije gradskog vododnog sistema
- Projekat vodovodnog sistema sa preliva Modro jezero
- Glavni projekat za izgradnju fekalne kanalizacije u dijelu naselja PEĆIĆA OGRADA;
- Glavni projekat za izgradnju atmosferske kanalizacije u ulici Božidara Žugića do ulice Vuka Karadžića;

- Glavni projekat za izgradnju saobraćajnice sa rasvjetom – od Gradske tržnice do Stadiona ;
- Glavni projekat za izgradnju fekalne kanalizacije za dio naselja TMAJEVCI;
- Glavni projekat za izgradnju fekalne kanalizacije u dijelu naselja iznad hotela „MB“ i
- Glavni projekat za zamjenu I ugradnju led svjetiljki na teritoriji opštine Žabljak;

IZGRADNJA OBJEKATA KOMUNALNE INFRASTRUKTURE

Kroz Program međunarodne saradnje sa Slovenijom, završena je sanacija postojeće deponije u Žabljaku, vrijedna 500.000,00€.

Završeni su i radovi na izgradnji fekalnih kanalizacija u ulici Jakova Ostojića, Drobnjačkoj, Svetog Save, naselje Pejov do i dio naselja Staro pazarište- ulica Jezero-šaranskog bataljona i naselje Lučevača, dijelu naselja Pečića ograda, ulica iznad MB, i dijela naselja Tmajevci, za koje je urađena projektna dokumentacija.

Završena je prva faza sanacije Spomen obilježja palim borcima NOR-a i u završnoj su fazi radovi na rekonstrukciji kapele u Žabljaku.

Započeta je adaptacija pomoćnih objekata - svlačionice kod stadiona.

Urađena je zamjena svjetiljki javne rasvjete sa led svjetiljkama.

Završeni radovi na poboljšanju vodosnadbijevanja gradske zone Žabljaka, a započeti radovi na vodosnadbijevanju Krš.

2.3. Sintezna karta

a) grafički prikaz granica donijetih / važečih planskih dokumenata
b) grafički prikaz granica planskih dokumenata koji su u fazi izrade

Sekretarijat za uređenje prostora, zaštitu životne sredine i komunalno stambene poslove ne posjeduje sintezne karte sa grafičkim prikazima donijetih/važećih planskih dokumenata na način koji je dat u upustvu (razmjera 1:1000 i odvojeni prikaz za važeća planska dokumenta, kao i ona koja su u fazi izrade).

2.4. Osnov korišćenja zemljišta (svojina, korišćenje, zakup) - grafički prikaz na karti 1: 1000

Ovaj organ ne raspolaže sa kompletnim i sinteznim podacima, a uz to grafički prikazanim na karti (1:1000) o osnovu korišćenja zemljišta (svojina, korišćenje, zakup).

2.5. Poljoprivredne površine, šumske površine, vodne površine, ostale prirodne površine, površine infrastrukture, površine za specijalne namjene, koncesiona područja, eksploataciona polja i dr. – pregled

- poljoprivredne površine (pašnjaci, livade, žbunje, suvati) ..... 22021 ha
- šumske površine..... 16420 ha
- vodne površine …..... 4820 ha
- površine za specijalne namjene .....0,55 ha
- površine infrastrukture ..... 275,90 ha
- ostale prirodne površine ..... 375,32 ha
- eksploataciona polja .....Ražano polje, Vruljci
-

2.6.Demografska kretanja

Prema podacima iz poslednjeg popisa(Monstat 2011.godine) u Žabljaku živi 3.569 stanovnika odnosno 0,59%, od ukupnog broja stanovnika Crne Gore, što je 605 stanovnika manje u odnosu na predhodni Popis (2003.godine).Ovaj podatak ukazuje na izraziti trend depopulacije, koja je uslovljena slabim razvojem privrede, nemogućnošću školovanja mladih ljudi i njihovog stručnog usavršavanja, nezadovoljavajućom zdravstvenom zaštitom, ali i znatno blažim klimatskim uslovima u centralnom i primorskom regionu države (Podgorica, Nikšić, cijelo Primorje). Gustina naseljenosti je u prosjeku 10 stanovnika/km2.
Broj domaćinstava takođe bilježi opadajući trend. Prema rezultatima poslednjeg popisa na teritoriji opštine Žabljak ima 1.273 domaćinstava, dok je taj broj 2003. godine iznosio 1.353 domaćinstva.
Cjelokupno stanovništvo je raspoređeno u 28 naseljenih mjesta. Od toga gradska naselja broje 1.723 stanovnika(48,27%), dok je u ruralnim područjima 1.846 stanovnika (51,73%).

2.7.Sprovođenje podzakonskih akata (obaveze iz Zakona, efekti...)

Pored Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata u primjeni su i druge opštinske odluke i propisi doneseni na osnovu istog i to:

- Odluka o naknadi za komunalno opremanje građevinskog zemljišta („Sl.list CG-opštinski propisi“, br. 18/09);
- Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o naknadi za komunalno opremanje građevinskog zemljišta („Sl.list.CG-opštinski propisi“, br.21/13);
- Plan upravljanja otpadom za opštinu Žabljak za period 2010-2014.godine („Sl.list-opštinski propisi“, br.13/11);
- Odluku o donošenju Lokalnog akcionog plana za biodiverzitet Opštine Žabljak za period od 2011 do 2015.godine („Sl.list CG - opštinski propisi“, br. 13/11);
- Odluku o osnivanju društva sa ograničenom odgovornošću „Komunalno i vodovod“ Žabljak („Sl.list CG - opštinski propisi“, br. 21/13);
- Odluka o postavljanju odnosno građenju i uklanjanju pristupnih rampi, liftova i sličnih objekata za pristup i kretanje lica smanjene pokretljivosti i lica sa invaliditetom na teritoriji opštine Žabljak („Sl.list CG - opštinski propisi“, br. 07/14);
- Odluka o izgradnji lokalnih objekata od opšteg interesa („Sl.list CG - opštinski propisi“, br. 02/14);
- Odluka o naknadi za dokompletiranje urbanističkih parcela Detaljnog urbanističkog plana Žabljak (’’Sl. list CG - opštinski propisi’’, br.7 /14);
- Odluku o postavljanju, građenju i uklanjanju privremenih objekata montažnog karaktera na teritoriji opštine Žabljak („Sl.list CG-opštinski propisi“, br. 02/15);
- Odluke o dopunama Odluke o postavljanju, građenju i uklanjanju privremenih objekata montažnog karaktera na teritoriji opštine Žabljak („Sl.list CG-opštinski propisi“, br. 06/ 15 i 18/15) i
- Odluku o postavljanju, odnosno građenju i uklanjanju pomoćnih objekata („Sl.list CG- opštinski propisi “, br. 02/15).
- Odluka o izmjenama Odluke o naknadi za komunalno opremanje građevinskog zemljišta (“Sl.list CG-opštinski propisi”, br.32/16);
- Odluka o izmjeni Odluke o postavljanju, građenju i uklanjanju privremenih objekata montažnog karaktera na teritoriji opštine Žabljak (“Sl.list CG-opštinski propisi”, br.32/16);

- Odluka o izmjenama Odluke o komunalnom uređenju grada ("Sl.list CG-opštinski propisi", br.15/16);
- Plan o postavljanju, građenju i uklanjanju privremenih objekata montažnog karaktera na teritoriji opštine Žabljak za 2016.godinu („Sl.list.CG-opštinski propisi", br.15/16);
- Odluka o izmjeni Odluke o postavljanju, građenju i uklanjanju privremenih objekata montažnog karaktera na teritoriji opštine Žabljak ("Sl.list CG-opštinski propisi", br.9/16) i
- Odluka o izmjenama Odluke o naknadi za dokompletiranje urbanističkih parcela ("Sl.list CG-opštinski propisi", br.1/16).

2.8. Izdati UTU, građevinske dozvole

- Izdato je 39 gradjevinskih dozvola za stalne objekte i
- Izdato je 96 urbanisticko-tehnickih uslova.

2.9. Privremeni objekti iz nadležnosti lokalne samouprave

U skladu sa Odlukom o postavljanju, građenju i uklanjanju privremenih objekata montažnog karaktera na teritoriji opštine Žabljak („Sl.list CG-opštinski propisi", br. 02/15, 06/15, 18/15, 9/16 i 32/16) i Planom o postavljanju, građenju i uklanjanju privremenih objekata montažnog karaktera na teritoriji opštine Žabljak za 2017.godinu („Sl.list.CG-opštinski propisi", br.15/16) izdato je 15 rješenja za privremeno korišćenje građevinskog zemljišta.

2.10. Detaljna analiza investicionih potencijala bazirana na važećim planskim dokumentima, sa posebnim osvrtom na

- **infrastrukturne objekte:**
  U skladu sa postojećom Prostorno planskom dokumentacijom opštine Žabljak u izvještajnoj godini završeni su radovi na Rekonstrukciji dijela magistrale na ulazu u Žabljak, kao i nastavak ulice Vuka Karadžića, a privode se kraju i radovi na izmještanju trafostanice u ulici Vuka Karadžića.
  Započeti su i radovi na izgradnji fekalnih kanalizacija u ulici Jakova Ostojića, Drobnjačkoj, Svetog Save, naselje Pejov do i dio naselja Staro pazarište- ulica Jezero-Šaranskog bataljona i naselje Lučevača.
- **turistički kompleksi:**
  Na osnovu relevantne programske, strateške i planske dokumentacije, PUP-om je formulisan koncept razvoja turizma koji podrazumeva razvoj najatraktivnijih zona i lokaliteta, a konkretno plansko rješenje će se odrediti u odnosu na maksimalne dozvoljene kapacitete po razvojnim zonama.
- **Planirani stambeni kompleksi:** usvajanjem planske dokumentacije (Urbanističkih projekata i studija lokacije) stvorene su pretpostavke za izgradnju hotela i drugih turističko ugostiteljskih sadržaja čijom izgradnjom će se valorizovati turistički potencijali ovog područja i doprinijeti kvalitetnijoj turističkoj ponudi.
- **Trgovački sadržaji**:
  U svim prizemljima objekata kolektivnog stanovanja prema Detaljnom urbanističkom planu opštine Žabljak dozvoljeno je obavljanje trgovinske djelatnosti, kao i u svim individualnim objektima stanovanja po promjeni namjene iz stambenog u poslovni prostor.
- **Poslovni kompleksi**: Servisna zona – Klještina i poljoprivredna zona „Ekonomija" Tmajevci i radna zona u Njegovuđi.

3. SPROVEDENE MJERE I NJIHOV UTICAJ NA UPRAVLJANJE PROSTOROM I NJEGOVU ZAŠTITU

3.1. Mjere sprovedene u cilju podsticanja kvaliteta građenja i oblikovanja prostora

Mjere koje trebaju obezbijediti kvalitet građenja i oblikovanja prostora sadržane su u smjernicama za izradu detaljnih planova koje su obrađene kroz PUP, kao i kroz sadržaj DUP-ova.
Kvalitet građenja se obezbjeđuje obavezom projektovanja aseizmičkih konstrukcija u skladu sa standardima i tehničkim propisima za VII –VIII seizmičku zonu; projektovanjem energetski efikasnih objekata; urbanističko tehničkim uslovima koji propisuju arhitektonski izgled prikladan lokaciji i podneblju; primjenom kvalitetnih građevinskih materijala primjerenim ovome podneblju.
Prostorno planskim dokumentima su date smjernice za pejzažno oblikovanje prostora i uređenje zelenih površina.
Na polju zaštite životne sredine Sekretarijat je organizovao sprovođenje preventivne sistematske dezinfekcije – tretman uništavanja komaraca, larvi i odraslih formi na području opštine Žabljak. Poslovi na ovim aktivnostima povjereni su ovlašćenom preduzeću «SLAVISAN DDD» Podgorica Preduzeće za sanitarno – ekološku zaštitu iz Podgorice.

3.2. Uticaj mjera uređenja prostora na: poljoprivredne površine, šumske površine, vodne površine, ostale prirodne površine, površine infrastrukture, površine za specijalne namjene, koncesiona područja, eksploataciona polja i dr.

Šume i šumsko zemljište opštine Žabljak imaju površinu od 17 500 ha, obraslo šumom je 16420 ha ili 37% površine opštine.

Struktura površine šuma prema osnovnoj namjeni:
- privredne šume 8 364 ha ili 51%,
- zaštitne šume 272 ha ili 1,6% i
- šume posebne namjene 7 784 ha ili 47,4%.

3.3. Građevinsko zemljište

Građevinsko zemljište regulisano je planskom dokumentacijom.
Građevinsko zemljište je zemljište čija namjena i način uređivanja, građenje i korišćenje su utvrđeni urbanističkim planom. Kroz plansku dokumentaciju dati su koeficijenti zauzetosti i izgrađenosti urbanistićkih parcela.
- Odlukom o naknadi za komunalno opremanje građevinskog zemljišta („Sl.list CG-opštinski propisi“, br. 18/09, 21/13 i 32/16) utvrđuje se način obračuna i visina naknade za komunalno opremanje građevinskog zemljišta na teritoriji opštine Žabljak. Naknadu plaća investitor prilikom građenja stambenog ili poslovnog, prilikom pretvaranja stambenih u poslovne, prilikom pretvaranja posebnih i zajedničkih djelova stambenog objekata u stambeni poslovni prostor, kao i prilikom postavljanja privremenih objekata u skladu sa urbanističko-tehničkim uslovima utvrđenim planom o postavljanju i izgradnji montažnih objekata.Visina naknade utvrđena je po zonama (ukupno V zona).

Naknada se obračunava i ugovara po m2 neto površine objekta, jednokratno plaćanje podrazumijeva plaćanje cjelokupnog iznosa pri čemu se iznos umanjuje za 15%, a za plaćanje u ratama 25% naknade plaća na dan potpisivanja ugovora, a preostali iznos do 36 mjesečnih rata. Za stambeni prostor kojim investitor rješava stambeno pitanje, investitoru se umanjuje naknada za 50%.
Uređivanje građevinskog zemljišta za područje Opštine Žabljak koje pored komunalnog opremanja obuhvata i pripremu za komunalno opremanje, vrši se u skladu sa Jednogodišnjim programom uređenja prostora, koji donosi Skupština Opštine.
Naknada se utvrđuje u zavisnosti od pripadnosti određenoj zoni (V zona) i stepenu opremljenosti građevinskog zemljišta objekta.

3.4. Iznos naknada za komunalno opremanje građevinskog zemljišta (ostvarenih u postupku izdavanja građevinske dozvole i u postupku izdavanja upotrebne dozvole) i ugovorenih naknada:

Odlukom o naknadi za komunalno opremanje građevinskog zemljišta(„Sl.list CG-opštinski propisi“, br. 18/09, 23/13 i 32/16) utvrđeni su kriterijumi i visina naknade za uređenje građevinskog zemljišta, koja je utvrđena prema zonama i prema stepenu opremljenosti građevinskog zemljišta.

3.5.Izvorišta vode

Postojeća izvorišta koja se koriste za vodosnabdijevanje Žabljaka i okolnih naselja su:

- izvor Oko, koje se prihranjuje iz Zminjeg jezera, minimalne izdašnosti oko 7 l/s odnosno maksimalna oko 40 l/s;
- eksploatacioni bunari u aluvionu Mlinskog potoka minimalne izdašnosti 15-17 l/s i
- izvorište u Pošćenskom katunu, u zaleđu Modrog jezera, minimalne izdašnosti oko 3l/s.

Ukupno raspoložive količine svih izvorišta uključenih u vodovodni sistem Žabljaka iznose u granicama od 25 – 35 l/s.
Područje Njegovuđe snabdijeva se odvojenim vodovodom sa karstnih izvora Restovac i Oko, čija je minimalna izdašnost 3 – 4 l/s.
Na osnovu projekta vodosnadbjevanja opštine Žabljak izvršena je izgradnja i puštanje u funkciju 3 „RENI“ bunara u slivu Mlinskog potoka u neposrednoj blizini Crnog jezera, čime je riješen problem kvalitetnog i blagovremenog snadbijevanja vodom građana Žabljaka.
U izvještajnoj godini urađen je - Glavni projekat vodosnadbijevanja sela Krš, čijom realizacijom će se objezbijediti adekvatno vodosnadbijevanje sela Krš i ostalih zaseoka koja gravitiraju ka tom području.
U toku je i izrada glavnog projekta za rekonstrukciju postojećeg sistema vodosnadbijevanja Žabljaka, koji će obuhvatiti rekonstrukciju svih kaptaža bunarova na Crnom jezeru i zamjenu azbestnih cijevi.

3.6. Energetski potencijal

Prema PUP-a inicijative za korišćenje energetskog resursa su u naselju:

- Rasova - izgradnja mini hidro elektrane (na Ljutici) Rudanci - korišćenje hidro potencijala.

Energetika koja objedinjava cio proces proizvodnje električne energije (od korišćenja hidroenergetskog i drugog potencijala do proizvodnje električne i toplotne energije), predstavlja potencijalno važnu privrednu granu žabljačkog područja.
Na planu korišćenja energije na bazi vjetra planirano je:

- omogućavanje istraživanja i davanje koncesija na korišćenje energije vjetra,
- da se omogući da se, po obavljanju detaljnih istraživanja za ove potrebe, proizvodnja električne energije na bazi vjetra uvede kao nova djelatnost na ovim prostorima; za potrebe izrade istražne dokumentacije o stvarnim potencijalima ovog resursa proučiće se orografski sistemi koji imaju najpovoljnije klimatske uslove za korišćenje energije vjetra: to su prvenstveno prostori Jezerske visoravni, ali se PUP-om dozvoljavaju istraživanja i realizacija ovog vida djelatnosti i na drugim prostorima u skladu sa utvrđenim potencijalima.

3.7.Pogranična područja, manje razvijena područja

Razvoj, uređenje i funkcionisanje mreže naselja, opštinskog centra Žabljaka, subopštinskog centra Njegovuđa, kao i centara zajednica naselja Virak, Borje i Krš, kao i većih prigradskih / turističkih zona na potezu Pašina voda – Javorje – Virak – Motički Gaj - Žabljak – Borje, a posebno revitalizacija sela i povećanje njihove atraktivnosti i agro-turističke valorizacije, uz racionalno korišćenje zemljišta u naseljima i poboljšanje komunalne opremljenosti i opremljenosti objektima društvenog standarda.

3.8.Upravljanje otpadom-prostorni aspekt, prečišćavanje otpadnih voda

Upravljanje otpadom u opštini Žabljak se odvija u skladu sa Zakonom o upravljanju otpadom u Crnoj Gori ("Sl.list CG", br.64/11 i 39/16), Strateškim Master planom iz 2006 i Državnim planom upravljanja otpadom, kao i Odlukom o komunalnom uređenju grada. U primjeni je ranije donešeni Plan upravljanja otpadom za opštinu Žabljak za period 2010 do 2014 godine („Sl.list CG –opštinski propisi", br.3/11).
U toku 2016.godine Sekretarijat za uređenje prostora, zaštitu životne sredine i komunalno stambene poslove opštine Žabljak je u skladu sa Zakonom o upravljanju otpadom u Crnoj Gori ("Sl.list CG", br.64/11 i 39/16) i Državnim planom upravljanja otpadom pripremio je Nacrt Plana upravljanja otpadom za opštinu Žabljak za period 2016-2020.godine koji je dostavljen nadležnom Ministarstvu na dalji postupak, koji je usvojen u 2017.godini.
Odlaganje otpada se vrši na lokaciji utvrđenoj Odlukom o utvrđivanju lokacije za privremeno skladištenje komunalnog otpada, kao i Odlukom o načinu privremenog skladištenja komunalnog otpada i uslovima zaštite životne sredine i zdravlja ljudi opštine Žabljak, koja je u skladu sa članom 78 Zakona o upravljanju otpadom u Crnoj Gori donijela Skupština opštine Žabljak.
Kroz Program međunarodne saradnje sa Slovenijom, našla se i sanacija postojeće deponije u Žabljaku. U predhodnom periodu urađena je projektna dokumentacija, i završeni radovi te će se riješiti problem divljeg odlagališta u gradu, a uz novoizgrađeni reciklažni centar zaokružiti pitanje čvrstog otpada.
U izvještajnoj godini završena je izgradnja fekalnih kanalizacija u ulici Jakova Ostojića, Drobnjačkoj, Svetog Save, naselje Pejov do i dio naselja Staro pazarište- ulica Jezero-Šaranskog bataljona i naselje Lučevača, dio naselja Pečića ograda, ulica iznad MB u Žabljkau, započeti radovi u naselju Tmajevca, za koje je urađena projektna dokumentacija.
Takođe, napominjemo da je ranije izgrađeno postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda, te će na taj način biti obuhvaćeno značajno područje (dio naselja Staro Pazarište, naselje

Javorovača, dio Lučevača, naselje Pejov do i dio naselja Tmajevca sa kojeg će se prihvatati fekalne i otpadne vode.
Potrebe prikupljanja fekalnih otpadnih voda možemo, prema naseljenosti, locirati prije svega u grad Žabljak, i područje Njegovuđe. Dalje je potrebno prikupljanje i prečišćavanje fekalnih i otpadnih voda organizovati i u svim područjima zaštićenih prirodnih dobara (Nacionalni parkovi).To mora biti razmatrano prilikom izgradnje konkretnih objekata ili kompleksa. Nadogradnja mreže fekalne kanalizacije u gradu Žabljaku predstavlja prihvatanje otpadnih voda od svih objekata.
Dakle, u mjestima gdje je to moguće, svi objekti se trebaju priključiti na postojeću mrežu.
Mjesta, za koje se do sada nije gradila mreža kanalizacije zbog nepovoljnih visinskih kota, povezaće se preko novoizgrađenih vodova. Novi kolektori će takođe oticati prema lokaciji Klještina, ali u blizini postrojenja za prečišćavanje, otpadne vode će se podizati pumpnim postrojenjem na potrebnu kotu. Prečišćene vode mogu se ispuštati u ponor, koji se i sada koristi i ima veliki kapacitet prihvatanja.
Za područje Njegovuđe je potrebno izgraditi organizovanu mrežu fekalne kanalizacije

3.9.Saradnja sa međunarodnim institucijama

U izvještajnoj godini nastavljena je saradnja sa Vladom Republike Slovenije, Vladom Crne Gore i Centra za međunarodnu saradnju i razvoj na projektu uspostavljanja održivosti reciklažnog centra i sportske dvorane, kao i izrada projektne dokumentacije za sanaciju deponije na osnovu koje su i započeti ovi radovi.

3.10. Saradnja sa nadležnim organima u postupku izrade i donošenja planskih dokumenata

Saradnja sa nadležnim organima u postupku izrade i donošenja planskih dokumenata odnosi se na saradnju sa nadležnim Ministarstvom održivog razvoja i turizma, Republičkim inspekcijama, Agencijom za zaštitu životne sredine kao i drugim institucijama i javnim preduzećima u skladu sa postupkom donošenja planskih dokumenata, predviđenim Zakonom o uređenju prostora i izgradnji objekata („Sl.list CG”, br.51/08, 34/11, 35/13 i 39/13).

3.11. Povjereni poslovi od strane državne uprave

Nije bilo povjerenih poslova od strane državne uprave Sekretarijatu za uredjenja prostora, zastitu životne sredine i komunalno stambene poslove opstine Žabljak .

3.12. Broj organizovanih urbanističko- arhitektonskih konkursa u skladu sačlanom 30 Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata

U skladu sa članom 30 Zakona o uređenju prostora nije bilo organizovanih urbanističko-arhitektonskih konkursa.

4. PODACI O IZGRAĐENIM OBJEKTIMA UKLJUČUJUĆI I OBJEKTE IZGRAĐENE SUPROTNO ZAKONU

11.1. Objekti izgrađeni sa građevinskom dozvolom i upotrebnom dozvolom

Sekretarijat za uređenje prostora, zaštitu životne sredine i komunalno stambene poslove opštine Žabljak je u izvještajnoj godini kako je već navedeno, izdao 39 građevinskih dozvola za izgradnju objekata.

11.2. Objekti izgrađeni bez građevinske dozvole

Na osnovu izvještaja Komisije za popis nelegalno izgrađenih objekata na području opštine Žaljak dajemo Vam podatke u donjoj tabeli kako slijedi:

R.br.	Područje	Broj izgrađenih objek bez građevinske dozvole	Broj izgrađenih objekata bez upotrebne dozvole
1.	DUP Žabljak	48	593
2.	Prisoji i Pitomine	117	117
3.	Pejov do	75	75
4.	Kovačka dolina	77	77
5.	Tmajevci	135	135
6.	Meždo	112	112
7.	Tepačko polje	68	68
8.	Javorovača-Lučevača	72	72
9.	Borje	66	66
10.	Motički gaj	277	277
	UKUPNO	1047	1592

5. ZAHTJEVI KORISNIKA PROSTORA

U izvještajnom periodu iskazano je interesovanje za donošenje odluka o pristupanju i izrade planskih dokumenata, kako Detaljnih urbanističkih planova tako i lokalnih studija lokacije (naročito za područja Petrova strana, Pitomine, Razvršje i Motički gaj) kao i Urbanističkih projekata, a iskazana je spremnost za finansiranje planova od strane korisnika prostora.
U izvještajnoj godini aktivnosti Sekretarijata na izradi planske dokumentacije u značajnoj mjeri bile su usmjerene u pravcu usaglašavanja Planske dokumentacije koja je u toku između obrađivača planova i Ministarstva održivog razvoja i turizma, a u vezi planiranih turističkih kapaciteta utvrđenih PUP-om Žabljak. Ovo se posebno odnosi na razvojnu zonu Virak-Motički gaj gdje je u toku postupak donošenja više urbanističkih projekata i Studija lokacija, a radi dobijanja saglasnosti na Predlog navedenih planskih dokumenata.

Zahtjevi za izmjenu planskog dokumenta
U primjeni važećih planskih dokumenata, nailazilo se na pojedinačne zahtjeve vlasnika prostora za izmjenom važećih planskih dokumenta, odnosno za izmjene DUP-a Žabljak, DUP-a Kovačka dolina I i LSL-e Borje I.

Zahtjevi za uklapanje bespravno sagrađenih objekata u planski dokument (opisno)
Važećim planskim dokumentima i Zakonom o legalizaciji neformalnih objekata stvoriće se preduslovi za definisanje statusa nelegalno sagrađenih objekata na prostoru opštine Žabljak, pa se očekuje i značajan broj zahtjeva za uklapanje/legalizaciju bespravno podignutih objekata.

6. PREDLOG MJERA ZA UNAPRIJEĐENJE POLITIKE UREĐENJA PROSTORA

Mjere, obaveze i aktivnosti koje je potrebno sprovesti, radi unaprijeđenja stanja u prostoru, kao i rokove za njihovo izvršenje.

7. PODACI O RESTITUCIJI

Shodno dopisu br.350/13-04-1416 od 28.10.2013.godine Ministarstvo finansija -Komisija za povraćaj i obeštećenje Bijelo Polje Sekretarijatu za uređenju prostora,zaštituživotne sredine i stambeno komunalne poslove opštine Žabljak dostavilo sledeće podatke o restituciji:

- broj ukupno podnijetih zahtjeva sa teritorije opštine Žabljak iznosi - 189
- broj riješenih predmeta kod opštinske Komisije u Žabljaku iznosi - 35
- broj riješenih predmeta kod ove regionalne Komisije iznosi - 97
- i broj neriješenih predmeta - 57

8. Podaci o porezima na nepokretnosti

Sekretarijat za finansije i ekonomski razvoj opstine Zabljak dostavilo je Sekretarijatu za uredjenje prostora sledece podatke :
Podaci o porezima na nepokretnosti (primarni i sekundarni porezi) za 2016. godinu:

- Broj fizičkih lica (rezident) - 1402;
- Broj fizičkih lica (nerezident) - 1678;
- Broj sekundarnih stambenih objekata - 2201
- Broj sekundarnih stambenih objekata u izgradnji -224;
- Broj stambenih objekata u izgradnji - 52;
- Broj stambenih objekata - stan -1505;
- Broj poslovnih prostora - fizička lica - 97;
- Broj poslovnih prostora - pravna lica - 37